Universitäts-Bibliothek Wien
II
261072

E. S.

II
261072
Incunabol

9rc. de vi. et ho. cl'icorũ.
hoc de vt clericorũ.
t ec. bñ. c. i. ff. ꝙ quisq̃
qd̃ collige scp̃torẽ q̃ ꝓ
bere.
.vno. Sex eniz etatib⁹
ñatio et hoĩs stat⁹ fini
tur vt ibi. Prima e
nim etas in homĩe
est infantia. que du
rat vsq̃ ad. vij. an.
Secunda puericia
vsq̃ ad. xij. vel. xiiij
Tercia adolescen
tia. vsq̃ ad. xxv. an.
Quarta iuuentus
vel virilis etas vsz
ad. l. Quinta sene
ct⁹ vsq̃ ad. lxx. Se
xta abinde et dicit̃
senium. aliaruz eta
tum terminus. C.
de sacrosan. ec. vt ĩ
ter d̃inum. sic et sex
generatões mundi
Quarũ prima vsz
ad noe. Scd̃a vsq̃
ad abraham. Ter
cia vsq̃ ad dauid.
Quarta vsz ad trãs
migrationẽ babilo
nis. Quinta vsz ad
aduẽtũ xp̃i. Sexta
vsq̃ in fi. seculi. est
eaũt ad hoc sil'e. s.
de consan. ñ dz. de
.di. iiij. de t̃na. sed
icet bone sint iste
similitudines. ñ tñ
nferũt ipsum sena
iũ numerũ fore ꝑ
dectũ. vnde dic fm
rismetricos q̃tuor
sse gñationes nũe
orum. prima q̃ in
ipit ab vno. ⁊ du
at vsq̃ ad. x. Et di
nona. quod ẽ vnũ
Secunda dicitur
rat vsq̃ ad centuz
tũ et durat vsz ad
iẽs. et durat vsq̃
orũ est reperire ali
pfcĩs ẽ repire alios
pfcũs q̃ ꝯstat l' r̃sul
gregatis. Est g° vi
q̃ aliq̃tiẽs sumpte
vide h̃ ĩ senario q̃
licos pfcũs. nã sex
tria sex sũt. Abinde
q̃tiens sumpte fa
ote sunt hee. vnuz
senarius numerus
em q̃ hz ꝙ nũerus
suis aliq̃tis simul
o. in genere enim

UB WIEN
+AM470317904

Universitäts-Bibliothek Wien
II
261072

E. S.

Incunabel

QDia preposterꝰ est ordo. prius humana subsidia petere vt illis deficientibus diuini fauoris gratia postuletur. de con. di. i. omnis xpianus. in fi. Id circo ego Johannes andree bonoñ. in omnibus inuenis inter decr. doctores licet minimus. tamen indignus. cupiens huius operis mei fore principium ad inuocationem bonoꝛē et laudē noīs ihu xpi. qđ qñ recolo flectere debeo genua saltē coꝛđ. j. de immu. ec. decet. prius ad eum inđm̄ cū possum humiles porrigo preces. vt nō ponderatis humanis demeritis. sui sola clemētia in me sui celestis irrigui. gratiaꝫ influat scīe et eloquentie suppl̄do defectum augēdo ingenij modulū et mēorie ꝑticatē. vt possiꝫ scīpturā ū hꝰ libꝝ veritatē pādere. errores fugare. enigmata reserare. nodos soluere obscura dilucidare. ⁊ dubia declarare. j. de reli. c. i. vt sic ꝓfuerē et augmētē scīa xpi et gra in me ipso. vt iuxta xpi bū ps. de xpute ābulē in xpo tutē. de pe. di. ij duz scām. plantē edificē roborē et ꝓseruetur huiꝰ iuris scīa in mentibus desiderātium auditoꝝ. xxiij. q. i. aduocauit. i fi. vt ꝑ eaz ipsoꝝ honorificata et ditata sint corpa. s. de prebē. de multa. in fi. ipsorūđz corpoꝝ mēbra reddant iusticie seruitura. xxxvij. di. omnes. vt sic erudite sint anime et a deo picte. induteđz iusticia btitudinē mereant. de pe. di. ij. illa anima. et. c. se. sit autē hoc opus memoriale. puectis. iuuenes instruat. cū paribus ꝓferat. et desides extruso negligentie somno. j. de homi. ꝑ hūani. assiduos et vigilātes reddat ad studium. vt sermo meus scintillā amoris huius scīe in eis inueniēs in illā flaat et nutriat. vt cuz creuerit. flāmaz dignissimā faciat. de pe. di. ij. si sermo. laudātes igit̄ hoc opus. melioribus rōnib⁹ roborantes ⁊ meritō reꝓhendētes āplectoꝝ. detrahētib⁹ autē nō desisto. sz velut agnus coā tōdente nō aperiam os meū. de pe. di. ij si enī inqt. ad fi. ꝑ. col. paratꝰ ab āniculo doceri. xxiij. q. iij c. i. Ascribaī igit̄ insufficientie mee quicqđ in hac ope reꝓhē dēdū existit. me tū reddat aliqliter in his excusatū cognoscende veritatis affectꝰ. et nō debilis amoꝛ quē coꝛde gero firū ad studiū. et studentes quib⁹ attrahoꝛ et absolute cōpellor manū ad calamū mittere licet ad id insufficientissimū me cognoscam. Si qđ aūt tibi fuerit nota dignū et vtile. ꝓpter⁹ diuine potentie. secōo reuerendissimo prī sub cuius vmbra qesco et doctor sedeo licet indignus. dño Guidoni de abaysio archiđ. bonoñ. ex cunctis scriptis ⁊ dictis q̄ non in glosas recipio sed in textū et maxime lectura ꝑ ipsum sup libro decretoꝝ nouit̄ cōpilata infra scripta collegi. Et lz olim ꝓcꝰ huius iuris dcā vel scripta suo iudicio putē eē summissa. vt qđ approbat approbatū. et qđ improbat improbat ⁊ singulis reprobatū. filiali tū audacia huius operis scripta sue correctioni subicio. et profiteoꝛ me tenere qđ approbat et non tenere qđ reprobat. ⁊ si qua in hoc opere suis dictis vel scriptis eēnt contraria. hāc rogo ꝑ nō scripturis. et ꝑ ꝛs cūctis pateat me reꝓhēdi nō posse. xxiij. q. i. Ꝛ ē fides. de sū. trī. dānamus. in fi. motus q̄ in prin. scēdi

GOnifacius epꝰ. ea ratione tercij. q̄rti et q̄nti libꝝ decre. q̄rere nō solem⁹ de hijs q̄ꝛz vel. vi. que sunt i cuiuslibet libꝝ principio attēdēda. sz in principio voluminis sufficit q̄siuisse in prin. huiꝰ. vi. li. licet nō idē sit autor q̄rere ꝑtermittā. vt sic breuitatj cā ad ea sufficiat remisisse. que in prin. grego. ꝓpi⁹ rē. de vi. et ho. cl'icoꝝ. fuerunt. Et lz antiq̄ sit rethoricoꝝ al hoc de vt clericoꝝ. sit ꝑs epl'e. id eoꝝ disputationi et solt ec. bñ. c. i. ff. q̄ quisq̄ bemiū in q̄tuoꝛ diuido ꝑtes. In q̄rū qđ colligescꝑtoꝛē q̄ ꝑ tur vsq̄ ibi sacroscē. In scđa exordiū bere. cia narratio vsq̄ ibi. vniuersitati. In. vno. Ser eniz eratib⁹ in fi.

Incipit liber sexti decretaliū dñi bonifacij ꝑpe. viij.

BOnifacius episcopus seruus seruoꝝ dei. dilectis

Prꝰ igitur dñs bonifaciꝰ doctrinatio et hoīs statꝰ finitur vt ibi. Prima enim etas in homīe est infantia. que durat vsq̄ ad. vij. an. Secunda puericia vsq̄ ad. xij. vel. xiiij. Tercia adolescentia. vsq̄ ad. xxv. an. Quarta iuuentus vel virilis etas vsq̄ ad. l. Quinta senectꝰ vsq̄ ad. lxx. Sexta abinde et dicīt̄ senium. aliaruz eratum terminus. C. de sacrosan. ec. vt ī ter ōnum. sic et ser generatōes mundi Quarū prima vsq̄ ad noe. Secūa vsq̄ ad abrahām. Tercia vsq̄ ad dauid. Quarta vsq̄ ad trās migrationē babilonis. Quinta vsq̄ ad aduētū xpi. Sexta vsq̄ in fi. seculi. est to ꝓcludendo mādat ipsis doctoribus e aūt ad hoc sīle. s. de consan. ñ oz. de sum libꝝ mature cōpositū quē eis sub b ꝓ. di. iiij. de ēna. sed fectuose recipiāt. illo vsuri in iudicijs ercit q̄ vlēius nō recipiāt nec ꝑ decre. hē licet bone smt iste ro. pon. editas pꝰ cōpilatoꝝ grego. ix. q̄ in similitudines. ñ tū te vel refuate nō smt. lꝫ dicit. phemiū inferūt ipsum sena a Bonifacius. ex ꝑdecessoꝛibus suis tū numerū foꝛe ꝑ uus. credo q̄ vnicā decre. habuim⁹. s. s. dectū. vnde dic fin oꝛ bonifacius q̄si bona faciēs. et vere est trismetricos q̄tuor rei. put eē debet. xxi. di. cleros. de prebē. esse gīnationes nūe na. ꝙ. ē et aliud. bonū igitur imo optimū orum. prima q̄ in illuminando. et per declarationem ātiq̄rū pit ab vno. ⁊ duat vsq̄ ad. x. Et dines nouoꝝ. vt. j. sequit̄. Sed solēt iuue nona. quod ē vnū tōe mutē nomē in creatōe ro. pō. cū noīs. C. de mu. no. li. hic enī ꝑus vocabat Secunda dicitur fac⁹ ē noīatus. Inno. iiij. prius simbald theobaldus. Cle. v. prius petrus. Renūdā tū et durat vsq̄ ad dēdū per mutationē noīs factā mutatio diēs. et durat vsq̄ prius purus esset hō nūc vicē veri dei gerorū est reperire alios ec. bñ. vt nām. Vel ideo q̄ oīs actō xpi pfcīs ē repire alios de elec. significasti. ij. q. i. deꝰ oīpotēs sz pfcūs q̄ ꝓstat l'risul mutatū ē sibi nomē cū primo vocaret simgregatis. Est gꝰ vi sz ro. pon. vicē petri gerit. s. q̄ fi. smt le. ē q̄ aliq̄tiēs sumpte ad ei⁹ instar primeū mutādū ē sibi non. vide hī senario q̄ it mutationē fieri. q̄ possz. pmotus tur licos pfcūs. nā sex hāc. pone exēplū. s. de elec. per inq̄sitōn tria ser sūt. Abinde ipm illo noīe vocari. lex aūt de mutatōe q̄tiens sumpte fa intelligit ꝓsecrationē et coꝛonatōz. si uote sunt hec. vnuz b Epꝰ. añ elcūs epꝰ. et adde qđ di senarius numerus ca. Et quare se vocet epm. cum smt i ec zem q̄ bz q̄ nūerus suis aliq̄tis simulto. in genere enim

Universitäts-Bibliothek Wien
II
261072

ri solet, dic. ix. ordines in eccīa. xxi. di
t. c. se. Istoꝝ aūt ordinū ēpalis ē ma
ioris maioꝛē vel parē. non ergo a di
volēs nūcupari, se vocat ēpm. et ē ꝯ
solū esse. vij. ordines, dicūt enī qꝫ epi
us nō sunt ordines, ꝓ eo qꝫ certum
ukaristie nō est illis ordinibus depu

filijs doctoribus et scola
ribus vniuerſ bonoñ. com
morantibus salutē et apli
cā bñdictionem.
Crosce roma. ec.
quā imperscruta
bilis diuine prouidentie
altitudo vniūſ dispositōe
incōmutabili ꝓtulit eccle
sijs ⁊ locius orbis precipu
um obtinere voluit magi
stratū regimī presidētes.
sollicitamur curis continu
is et assidua meditatiōe vr
gemur, vt iurta credite no
bis dispēsationis officium
subditorum ꝯmodis ī q̄rū
psperitate vtiqꝫ psperaī
ingi quātū nobis et alto ꝓ
cessuꝝ fuerit sollicitudinis
studio intendam? āplecti
nur quippe voluntarioſ ꝓ

tā pectoris tūsionē. de pe. di. i. tres sūt actōes. fm hoſt. q̄
ſ no. de pe. et re. omnis. et qꝺ dixi de remissione venialiū
intelligas vtrū in eo q̄ non ē in mortali. vt no. de pe. di. i.
perfecta. in vl. glo. mortale enī pē sine veniali dimitti. sed
nō ecōuerſo. qꝛ mortale oppōit caritati. veniale feruori.
caritaſ. sublato vo priori tollit posteriꝰ ꝫ ñ ecōuerſo
Acrosancte. Exordiū. et ideo sacroscā ꝺr qꝛ cōsecrata
fuit martirio apli
tū pe. et pau. xxi. di
Quis. xxij. di. c. ij. j.
delec. fūdamēta. et
de reliquijs. c. i.
b Inperscrutabi
lis. vñ. O altitudo
diuitiarū sapiētie
et scientie dei. q̄ ip
scrutabilia sunt iu
dicia eius ⁊ inuesti
gabiles vie eiꝰ. ad
ro. xi. ⁊ ꝺ pe. di. iij
si ex bono.
i Incōmutabili. xxij. q. iij. incōmu
tabilis. s. de sū. ē. firmiter.
k Dixit. ꝓ illa
ꝙba. tu es petrus.
2ē. xxi. di. in nouo.
et. c. se. vel pasce o
ues meas. de elect.
significasti.
l Ogrātū. xxij.
di. c. i. et. ij. ꝺ sū. ē.
. c. damnam⁹. ad fi.
de priuil. antiqua.
C. de sacrosan. ec. l
iubemus. et. j. titu.
ꝓri. c. vno.
m Dispēsatōnis.
xiij. di. dispēsatio.
n Comodis. in
hijs precipue q̄bus
aīarū saluti cōsulitur. j. de preben. c. i. de ꝓsti. c. vl. cū si.
o Prosperamur. j. de of. le. officij. p Jugi. i. ꝓtinuo
p Labores. idē dicit impator in auc. ut diuū. iussi. subscp.
ba. glo. q̄s. in prin. col. viij.
q Insomnes. in autū. vt iuꝺ. sme q̄q̄ suffra. in prin.
r Formas. C. de ve. iu. enu. l. ij. §. sed quia diuine.
s Declaratōe. vt. j. de elec. statutū. de pbē. qꝛ sepe. cū si.
t Juriū. nunc ātiq̄rū innouationes vbū clementis. j. de p
ben. c. i. cum si. dicit qꝛ natura est introductuꝝ plura eē
u Possibile. hoc negocia q̄ vocabula. ff. de prescrip.
s. l. natura x Bene. narratio.
y Prouide. C. de no. C. cōpo. in prima constōe.
z Vtiliter. iij. di. erit. c. i. de tes. c. i. et. ij. de deci. c. i.
a Ab eo. vt. j. de sēp. de bereti. c. i. de res. ī ite. c. i.
b Alijs. vt ꝓte. j. videbis. ue sic ordinate poni debue
c Successiue. et sicut successi
rūt. vt et ordinatiōe ip
sarū quis prior fuerit pateat vt in prima ꝓstōne. C. ꝺ no.
C. cōpo. qꝺ in hur⁹ libri ꝓpilatōe bene obsertuꝝ. vnde si q̄
decre. greg. ix. ponūtur in ti⁰. ille sunt prime. bonifacij sēp
sūt secōe vel vltime. In decretalib⁹ tñ eiusdē autoris dici
solet qꝫ hic ordo nō sp seruatur qꝺ solet ꝓbari. s. de offi.
archiꝺ. ad ſ. et. c. vt nēm. et. s qui fi. sint le. cām. j. et. ij.
d Autoribus. sicut erat in decre. greg. ix. j. de res. j ite. c. i.

ſ
r
i
.
.
a
s
ri
li
in
a
on
uz
us

st curādū de modico. de ꝓ. di. ij. reuera. s
es. ctoꝛ ꝺr a docendo. et ꝺz esse cautuſ
do ne ꝓferat tacēda vel dicenda reti
ectoꝛ. in prin. et ꝺz se ipsum ⁊ ꝙba sua fm
tatē et ingeniū coaptare. viij. q. i. oportz
que ab auditoribus intelligi nō valent ñ
sui ostentationē facit. xliij. di. §. vl. nec ꝺ
l būilis. de ma. et obe. c. vl. nam ꝺz hoc
ꝛganum ut būiliter nesciant ꝓferre q̄
sapiūt rcē ministrare ñ possint. xlvi. di. c
ersitatē faciūt. s. de ꝓsti. et lēis.
scola dcīs. Priuilegiati aūt sūt scolares
ſa. herē. l. ea q̄ pē. et. C. ne fi. ꝓ pa. in cō
id de alijs dic vt no. in ꝓbemio grego.
rōuis. morantē qui paruꝝ student et
ulti bos forte curialiter reprehen
. dictionē ꝓlati deuote suscepta ve
bñ nialia remittuūt. ad ſ. i. q. i. dcm.
:se. Sicut p gñalē ꝓfessionē et orōz dñi
jtidianis. Per aquā bñdictā. de ꝓ. di.
osinā ⁊ iciunia. de pe. di. iij. Bene cauē
tiā deuote sūptā. de ꝓ. di. ij. cū omne. ꝓ
s. de sacra. vnc. c. vno. ad prin. ꝓ deuo

E. S.

quã quidã attribuebãt. alex. iiij. et idem in similibus.

a ¶ Apicẽ. idẽ ꝙ bũ habes. xl. di. nonnos. ibi. quis enĩ scĩm dubiret quẽ apex tãte dignitatis attollit. als extollit. vt. ĵ. de ꝓcess. preben. c. vl. in prin. /fuit sup ꝫ req̃sit? ab vno

b ¶ A multis. me teste/ uersitate bon̄. per nuncium suũ ad ꝫ missus discretũ virũ bone memorie dn̄m iacobum de castello. mansionariũ bon̄. q̃ homũcio erat. i. paruus hõ corpe. ⁊ intelligas q̃ magn? fuit ĩ h? iurẽ scĩa cũ ꝓponerẽ co/ rãpp̃ bonifacõ stãs bonfaci? credẽs eũ genu flexum monebat eum vt surgerẽ et tunc fertur pozʒ tuensem. s. fr̃ez matheum de aq̃ spẽta dixisse ad papaz zacheus est.

c ¶ Dispendiuz. coartãdũ fuit. ĵ. de rescrip. c. iij.

d ¶ Teneri. s. inserte in hoc libro. vel reseruate.

e ¶ Refutari. s. q̃ ꝫ inserte vel reseruate nõ reperient̃. vt. ĵ. in fi. ꝓhemĩ.

f ¶ Publica. iiij. di. erit. in fi.

g ¶ Vicecancellariũ. tũc. nunc dyaconũ cardinalẽ. ti. scĩ eustachij.

h ¶ Doctorem. hĩj erãt gloriosi. ñ solũ doctrina legũ. sẽ ecẽ expientia rerũ. ⁊ tales debẽt eẽ iurẽ ꝓpositores. C. õ no. C. cõpo. in prima ꝓstõne.

i ¶ Homõi. s. editas p? volumen grego. ir. k ¶ Contrarie. qõ in iure repe/ri non debet. vt. s. in prohemio grego. ir. et. C. de ve. iu. enu. l. tanta. /dec. greg. ir. ĵ. de deci. c. i. q̃

l ¶ Abbreuiatis. vt est videre ĩ/ per lõgiora ẏba extra uagabãt. et ĩcipiebat. grauẽ nobis. cũ si. /ebat. graue nim ¶ In toto. vtz in decre. inno. iiij. q̃ incipi/mis. q̃ per breuia ẏba ponit̃. ne clĩ. l'mo. c. ij. et ꝓ dec. q̃ olĩ ĩcipiebat sic dilecti. q̃ ꝓ breuia ẏba ponit̃. ĵ. de elec. statutũ. ⁊ ĩ dec. ĵ. de resta. c. i. q̃ olĩ ĩcipiebat Johãnes frãgiapa. extrauagãs inno. iiij. maxima ĩ ter. ⁊ mꝛte sũt sikes. n ¶ Juta/tis. ĵ. de ꝛep. statutũ. /h?. vt. ĵ. õ here. q̃cũq;. ad fi. vt ibi o ¶ Correctõi/ dicã. /ꝛep. c. i. ad fi. ⁊ c. õ testibus. p ¶ Detractõibus. vt. ĵ. õ/ .ij. ad fi. et dupl'r. ĵ. de sẽ. ex. qz piculosũ. vt in hijs oĩbus dicã. /solũ. vt ibi dicã. idez q ¶ Additõnib?. vt. ĵ. de regu. non/ esset videre in decre. ĵ. de ꝓben. si ꝓ clĩ. paupib?. et. ĵ. de ꝓcess. ꝓben. ne captãde v. lz. et in decre. executoz. v. ꝑt tñ. hĩto respũ ad antiq̃s. vñ tracte fuerũt. s ¶ Didimus. de ꝓsan. non debet.

r ¶ Correctionẽ morũ. qz hoc solũ bñ agit̃ vt vita hoĩum corrigat̃. xvij. q. v. ꝓdest. et ꝑator dicit legibus nr̃is mores inten dimus corrigere. C. de secundis nupcijs. l. i. ad

pontificatus supna dispositõe vocati. sup ꝺ cũ istã/ tia requisiti a multis. ãbi/ guitatẽ et ĩcertitudiem h? dispendiũ pluribus afferẽ tẽ. omnino tollere. ac eluci dare. q̃ de decretalib? ipis teneri. q̃ue deberent inposterum refutari. gratia suffragante diuina ꝓ utilitate publica desiderabiliter affectãtes. per venerables frẽs nr̃os. guill'm archiepiscopũ ebreduñ. et berẽgarium episcopum bitrien̄. ac dilectum filium magistrum richardum de senis sancte romane eccĩe vicecancellariũ. iuris vtriusq; doctorem decretales huismodi diligentius fecimus recenseri. et tandem plurib? ex ipsis cum vel tempales aut sibiipsis vel alijs iuribus contrarie seu omnino superfluerent peni

idẽ. xlvi. di. c. i. ibi. ne elatis moꝛib?. ẽ. de vi. et ho. cl'icoꝛũ.

t ¶ Titul'. no. ¶ Ricas autẽticas. ad hoc de/ pe. di. i. ℌ. hec aũt. s. ne se. va. c. i. vt ec. bñ. c. i. ff. q̃ quisq; iuris. l. i. ¶ Itẽ no. ¶ Ricas de textu. ꝓ qõ collige scptoꝛẽ q̃ ꝓ misit textũ scribere illas ponere debere.

u ¶ Volumẽ. decretaliũ /q. iiij. c. vno. Ser enĩz eratib? x ¶ Perfectus. vt. xxxv. / mundi gñatio et hois stat? finitur vt ibi. ¶ Prima enim etas in homĩe est infantia. que durat vsq; ad. vij. an. ¶ Secunda puericia vsq; ad. xij. vel. xiiij ¶ Tercia adolescentia. vsq; ad. xxv. an. ¶ Quarta iuuentus vel virilis etas vsq; ad. l. ¶ Quinta senect? vsq; ad. lxx. ¶ Sexta abinde et dicit̃ senium. aliaruz eratum terminus. ℭ. de sacrosan. ec. vt ĩter ỏinum. sic et ser generatões mundi ¶ Quarũ prima vsq; ad noe. ¶ Secda vsq; ad abrahã. ¶ Tercia vsq; ad dauid. ¶ Quarta vsq; ad trãsmigrationẽ babilonis. ¶ Quinta vsq; ad aduẽtũ xp̃i. ¶ Sexta vsq; in fi. seculi. est aũt ad hoc silẽ. s. de consan. ñ dz. de ꝓ. di. iiij. de ẽna. sed licet bone sint iste similitudines. ñ tñ inferũt ipsum senariũ numerũ foze ꝓfectũ. vnde dic fm arismetricos q̃tuor esse gñationes nũeroꝛum. prima q̃ incipit ab vno. ⁊ durat vsq; ad. x. ¶ Et dicitur ista numeroꝛum monadicoꝛum. a mona. quod ẽ vnũ xvi. q. i. placuit. ij. quia ab vno incipit. ¶ Secunda dicitur decadicoꝛ. a decade qõ est decem. et durat vsq; ad centuz ¶ Tercia dicitur cẽtedicoꝛ. et incipit a cẽtũ et durat vsq; ad mille. ¶ Quarta dr milledicoꝛ a mille ĩcipiẽs. et durat vsq; in infinitũ. ¶ Et hijs q̃tuoꝛ gñibus nũeroꝛũ est reperire alios ꝓfectos paucos tñ. alios imꝓfectos. et ipfcis ẽ repire alios dimiutos. alios abũdãtes. dr aũt nũs ꝓfectus q̃ ꝓstat l'r̃ ex oib? ptib? suis aliq̃tis sil'r aggregatis. ¶ Est g? videdũ q̃ sũt ꝑtes aliq̃te. et sũt ꝑtes aliq̃te q̃ aliq̃tiẽs sumpte reddũt suũ totũ p̃cise. i. nõ pl? nec min?. vide ꝫ ĩ senario q̃ ẽ primus perfectoꝛ et sol? inter monadicos ꝓfectus. nã sex vicibus vnũ sex sũt. ter duo sex sũt. bis tria sex sũt. ¶ Abinde nõ sunt partes aliquote. qz quatuoꝛ aliq̃tiens sumpte faceret. viij. vel plus. g? omnes ꝑtes aliquote sunt hec. vnus duo tria. sed vnũ duo tria faciũt sex. g? senarius numerus est perfectus fm diffinitionem superiozem q̃ bz q̃ nũerus perfectus resultat p̃cise et oĩbus ꝑtibus suis aliq̃tis simul aggregatis. Vide in alio nũero perfecto. in genere enim

decadicop ālius et solus numerus ē pfectus. ſ. xxviij. tolle ptes. ſ. dimidiā et citra. ff. de v. ſig. nomē. qz vltra dimidiam nō cēt repire aliq̄tas. vt. s. dixi. Xiiij. ē ps aliq̄ta. qz bis sūptū facit. xxviij. Xiij. xij. xi. x. ix. viij. nō sūt ptes aliq̄te de xxviij. qz aliq̄ties sūpte non inferūt pcise suū totū ſz plus vel minus. nā. xiij. bis sūptū facit. xxvi. ter sūptū facit. xxix. et sic plus vel minus. et sic desingul'. vij. ē ps aliq̄ta ista quater sumpta infert suum totū. vi. et. v. nō sunt ptes aliquote. iiij. ℞o est pars aliq̄ta. qz septies sūptū infert suum totū. tria non ē pars aliq̄ta. ſz duo ⁊ vnū bene sūt partes aliquote. quia xiij. vicib⁹ duo facē xxviij. et. xxviij. vicibus vnum facit. xxviij. g⁹ restat q̄ omnes partes aliq̄te de. xxviij. sunt. xiij. viij. iiij. duo et vnū. Sed ex istis aliq̄tis simul aggregatis resultat precise totum. quia. xiij. viij. iiij. duo. et vnuz faciunt. xxviij. ergo fm diffinitionez superiorem. xxviij. numerus est perfect⁹. et sic etiā de alijs ꝑfectis. ¶ Cōputaui autē de isto vt melius intelligerē dictuz de senario. ¶ Ex imperfectis diri q̄ alij sūt diminuti. de q̄b⁹ solet poni exēplū in octonario. tres enim sūt ptes aliq̄te de octo. ſ. iiij. ij. et vnū. ſz. iiij. ij. ⁊ vnū. faciūt vij. et sic est ipfectus diminutus. vide in. ix. cuius due sunt partes aliquote. ſ. duo et vnū. quia bis duo. iiij. ⁊ quater vnū quatuor. ſz duo et vnū faciūt tria. ergo est iſte⁹ narius numerus imperfectus diminutus. vide in. ix. cui⁹ etiam tres sunt due partes aliquote. ſ. tria et vnum. ſz tria ⁊ vnū facit. iiij. ⁊ sic est imperfect⁹ diminut⁹. ¶ In ipfecto abūdanti solet exēplū poni in duodenario. cuius aliquote sūt vi. quatuor tria duo et vnum. sed iste aliquote simul aggregate reddunt plusq̄ totum. scilicet. xvi. ergo est imperfectus abundans. ℞ide in. xx. cuius partes aliquote sunt. x. v. iiij. duo. et vnum. que simul aggregate reddūt plus q̄ totum. ſ. xvij. et sic est numerus imperfectus abūdās. hec latent clare pputādo posuiuꝑ bñ itelligaē ſz qđ nō ē ō materia iuristarum. ſforia. rñdet enim tacite cōni qua q̄ri a ¶ nec sine antipo/ posset. quare nō mādabat istas decre. poni in antiqua cōpilatōe. greg. sub suis ti.

b ¶ Predecessorū. inno. iiij. et grego. x. scripserunt enī hij in ꝓhemijs suis doctoribus et scolaribus. vt decre. ſus mittebant sub suis titulis. put exp̄mebatur in ipſ inseri facerent. vnde quidā faciebāt ipas scribi in fi. titulorum cōpilationis grego. et isti nō seruabāt mādatū. qđ faciebāt ō cis volumina. et isti nō seruabāt mādatū ipsorum. vt hic ptz. c ¶ pml'gabāt. leges istitutiōē cum ꝓmulgāt. iiij. di. ℈. leges. in rebus agendis formam tribuat et in moribꝰ disciplinā. nec sme cā morē pre decessorū nrōz qui cū ꝓstōnes aliquas ꝓmulgabant nouiter eas mādabat sub antiquarum serie situari omisimus in hac parte tua re. hec enim fecimus ne infinitos libros destrui et alios nō sine maximis dispē dijs laboribus et expensis de nouo fieri oporteret.

¶ Vniuersitati vestre igitur per apostolica scripta mādam⁹. quatenꝰ librum hmōi cū multa maturitate digestuz. quē sub bulla nrā vobis transmittimus ꝓmpto suscipiētes affectū. eo vtamini de cetero in iudicijs et in scolis. nullas alias ꝓter illas que inserūtur aut spāliter reseruanē in eo decretales aut ꝓstōes a quibuscuncq̄ nostris predecessoribus ro. pon. post editionem dicti voluminis ꝓmulgatas. recepturi vlterius aut ꝓ decretalibus habituri. ℞ rego. x. in gña li ꝓ. lugđ.

De summa trinitate ⁊ fide catholica

Fideli ac deuota pfessione fatemur q̄ spūs scūs eternaliter ex patre et filio nō tā q̄ ex duobus principijs ſz tāq̄ ex vno pricipio. non duabus spirationibꝰ. ſz vna spiratōe. procedit ¶ Hec pfessa ē bacten⁹ p̄dicauit

b ¶ Infinitos. oēs scz editos añ huius li. ꝓpilatōz.

c ¶ Laboribus. no. maximos labores cē in libris scribēdis et ē ꝑ scolares q̄ sp dū sūt in studio faciūt scribi libros dū laborare deberēt ad studiū. laboribꝰ enī talibꝰ et expēſ p/cendū ē. de do. et cō. finē. f ¶ Vniuersitati. ꝓclusio.

g ¶ Maturitate. qđ fieri debet. xxv. q. ix. aplice. et. s. de rescp̄. ad audientiā. ſ. b ¶ Bulla alīs nō credit mādatum principis. vt. xcvij di. nobilissimus. vbi de hoc. et. ℒ. de man. prīn. l. vna.

i ¶ De cetero. pstō ergo respicit futura. ℚ. quid de pēdentibus dicā. ſ. de elc. licet canon. ℚuando incipiant ligare pstitutiones huius vi. li. dicam in fi. li. super data.

¶ Scolis. hoc exponē vt no. in ꝓhemio grego.

l ¶ Reseruātur. sic dē. erijt q̄ seminat refuata. ſ. de v. ſi. et pstōes oēs edite super negocio hereticē puitatis non ꝓtrarie pstitutōnibꝰ huius libri. vt. ſ. de hereti. c. vl. in fi. nō posset dici de reuocatorijs de quibus. ſ. de pbē. c. pnl'. et añpnl'. et de pces pbē. c. vl. Jo. an.

m ¶ Volumus. scz ꝓpilatōnis grego. ix. et sic vides hodie per hūc finē q̄ decre. de fi. instru. pastoralis. nō hz locū in decre. editis post cōpilationem grego. ix. ⁊ ante hūc librū. sed hre posset locū in decre. bonifacij editis post ꝓpilatōz huius sexti li. et in omnibꝰ per euz vel eius successores edendis.

n ¶ De summa tri. huius sexti li. ℞ice iudicō meo ꝓtinuāde nō sūt. rō. q̄ fm ſ q̄ occurrebāt aliqua addenda mutāda detrahenda vel corrigenda. sic addita mutata detracta vl correcta fuerunt habito respectu ad ꝓpilationem antiq̄ ⁊ ipsius rubricarum hoc ordine retento si nihil in titulo vo lebant addere vel mutare illo omisso trāsibat ad sequētes vnde fm rei veritatem decretales huius libri in cōpilatōne antiqua debebāt sub suis titulis collocari. sed omissū fuit ex causa. vt. s. in ꝓhemio. v. nec sme causa. ¶ De istius tam ℞ice ꝓtinuatōe et materia dic vt no. ber. s. c. ti.

Fideli. ¶ Erroze grecoz̄ qui dicebāt spūm scm̄. procedere a solo patre extirpato q̄ canones. de pse. di. v. c. pnl'. et vl. ¶ Adhuc quidā in errores alios inciderūt negantes spm̄ sanctū eternaliter ꝓcessisse a patre et filio. alijs dicentibus q̄ ab vtroq̄ ꝓcedebat. ñ tāq̄ ex vno pn⁹ sed tanq̄ ex duobus principijs et duabus inspirationibꝰ. grego. x. in generali scil'. lugđ. primo ponit confessionez suam. quā etiā dicit fe ro. eccle. catholicorum patrum doctorum grecorum et latinorū obseruātiā et doctrinā. ſ. q̄ spūs scūs eternaliē a pre et filio et tāq̄ ab vno pncipio et

vnica spiratione ꝓcedit. demū reꝓbando damnat oēs qui premissa negare vel ꝑiū asserere presumpserint.

a ¶ Fideli. s. e. firmiter et de hereti. dubius. et est si. ℒ. ō hȝs qui ad ec. cōfu. l. fideli. et dic fideli quo ad mentez. de uota quo ad exteriores actus. q. o. humili. ad hoc. ȷ. de immu. ec. decet.

b ¶ Ꝓfessione. i. ꝓfessione.

c ¶ Et nāt. nā ē pē generās filiꝰ nascēs. spūs scūs ꝓcedēs

et docuit. hoc firmiter tenet et predicat. pfitetur ⁊ docz sacrosca ro. ec. mater oīm fideliū et magistra ō hz orthodoxorū patrū atz doctoꝝ latinoꝝ piterꝫ grecoꝝ incōmutabilis et vera sua. ¶ Hz qz nōnulli ꝓpter irrefragabilis premisse veritatis ignorantiam ī errores varios sunt. plapsi. nos hmōi erroꝛibꝰ viaz pcludere cupientes hoc sacro approbāte ꝓci. damnamus et reꝓbamus omēs

piter ab vtroqz abisqz initio ac sp sme fi. s. e. fimiter. cirē prin. de ꝓ. di. iij. c. vl. ℒ. de sū. ē. ī epistola. inē claras. hz opponit trinitas ē vnū vniuersoꝝ prīcipiū. vt. s. e. firmiter. ergo non ē ibi eternitas quia eternū vere sme principio sine fine. Solutio est prīcipiū pncipians non principiatū vt referatur principium ad res creatas. nō ad ipsā diuinitatem.

d ¶ Et filio. ꝓfunditur hic erroꝛ grecoꝝ dicētiū spīm scīm a solo pē ꝓcedere. ¶ Jouebātur autē auctē euāgelica io. xvi. ibi. spūs scūs q̄ a pē ꝓcedit. Item in simbolo apud eos edito simpliciter cōtinetur q̄ ex pē ꝓcedit. nos addimus filioqz. ad idē. ℒ. de sū. trī. l. ij. vbi oz spīm scīm quez ex summo rerū patrē speramus. xc. sed ad hȝ et similia rīdetur qꝫ expressio pris nō excludit filium imo potiꝰ includit. cū ipsoꝝ opa inseparabilia sint. xxviij. q. i. sic enim. de ꝓ. di. iij. c. vl. Unde cū pater et filius sint vna eēntia substantia seu natura. vt in predi. decē. firmiter. nō pē abvno solo ꝓcedere. nec sumꝰ ercōicati vt dicebant greci addendo in simbolo filioqz. quia illud potius est declarare qꝫ addere. et adde qō no. de ꝓ. di. v. c. pnā. hz obicit ad hāc pstōem qꝫ sit superflua. ex eo qō hoc idez dictū fuerat. s. e. firmit. ibi spūs scūs pariter ab vtroqz. xc. Sed dic qꝫ hic expressiꝰ modū ꝓcessionis aperit dicens qꝫ nō tanqz ex duobus. xc. ꝑ. hic damnantur asserendo vel negādo contrarium sentientes.

nota qꝫ in hȝs que sunt de fide catholica.

e ¶ Docuit. ⁊ eius articulos necessario tenere debemꝰ et sequi qō tenet et sequitur ro. ec. alias essemus heretici. s. e. ti. c. i. et. ij. sed in alijs non habemus necessario sequi et tenere qō sequitur. nisi sequatur. et doceat. ri. di. nolite. v ⁊ bi de hȝ. xij. di. nouit. xxi. di. aliter. de conse. di. iij. ō trina. In vna enim fide nil officit sancte ecclesie consuetudo diuersa. vt ibi.

f ¶ Firmiter. s. e. firmiter.

g ¶ Fidelium. de hȝs qui sūt foris nihil ad nos. xi. q. iij. ī ter vba. ij. q. i. multi. de diuoꝛ. gaudem. licet ab eis expediat bonū hre testimonium. vt ibi. et. viij. q. i. licet ergo. s de sacra vnc. c. vno. §. ad exhibendum. xi. q. iij. non sunt. xij. q. i. nolo

h ¶ Orthodoxorum. i. catholicorum.

i ¶ Patrum. xv. di. c. i. *est ordo precipuus in eccia. s. ō*

¶ Doctoꝝ. quoꝝ. ⁊ here. cū ex iniūcto. §. cū ergo. et per doctores ꝓdicatores et prelatos intelligas. xlij. di. c. i.

k ¶ Latinoꝝ. vt augustini. iero. ambro. et greg. xx. di. libell. xv. di. scā. ȷ. de reliquijs. c. i. io. an.

q̄ negare ꝓsūpserit eternaliter spūm scūm ex patre et filio ꝓcedere siue etiā temerario ausu asserere. qꝫ spūs scūs ex patre et filio tanqz ex duobus principijs et nō tanqz ex vno ꝓcedat. Bonj. viij.

De cōstitutionibus.

Licet ro. pon. qui iura omnia in scrinio pectoris sui censeꝫ brē ꝓstōem ꝓdendo posteriorē priorē cuius de ipsa mentionem nō faciat reuocare noscat

m ¶ Grecoꝝ. aliqrū vt iohānis crisō. cirilli athanasij didimi. et ephesīm ꝓcilij pīum. greci enī cōtrarium dicūt. vt s. di xi. vel dic fm guil. qꝫ in hoc generali lugd. ꝓcil. greci qō hic ōz fuerūt publice ꝓfessi. et simbolū cū adiectōe filioqz ibi publice cātauerūt de mādato imperatoris et ecclesie grecoꝝ. vtinā corde credāt. xxiij. bi. psalmista.

n ¶ Vetera. als possz in melꝰ ꝓmutari. xxxv. q. ix. apostolice. et. c. se.

o ¶ Ignorantiā. q̄ cunctoꝝ errorū ē mater vt. xxviij. di. ignorantia. nec in hȝs excusat. nā ignorans ignorabitur. vt. e. di. qui ea. ad idem. xvi. q. i. si cupis. xxij. q. ij. in quibus. et. c. le.

p ¶ Precludere. vt lxxiij. di. errorꝫ. s. ō spon. inē opera.

q ¶ Damnamus. s. e damnamus. et dic damnamus et reprobamus id est reprobando damnamus Johannes andree

r ¶ Asserere. s. dixit negare. quid si q̄s nec negat. nec asserit. hz tacēs sic sētire videtur non tenet quia tacere est preter ista duo. xxij. q. ij. ne quis. ȷ. de reg. iu. is q̄ tacet. et. ff. e. l. q̄ tacet. so. licet nō ex vbis tamen ex mente iudicatur hereticus. de hereti. c. i. xxxiij. q. iij. heresis. et. c. hereticus. et deus audit in corde. vt. xvij. q. i. §. si ergo. et cor interrogat. xxij. q. v. si quid. et. xv. q. vi. c. i.

Licet. noua pstō principis tollit primam ꝛriam qꝫ uis id nō exprimat. speciales pſuetudines et statuta rōnabilia non tollit nisi id exprimat

t ¶ Romanus. vocantur interdū epi maximi pontifices. xxi. di. cleros. solus vero papa summus vel romanꝰ pontifex appellatur. vt hic. xxij. di. in noie. ȷ. ti. pri. si gratiose.

u ¶ Jura. no. et hac lēa rōem quare aliud in iuribus aliud in ℞ptis. vt primum ius tollatur per scōm ꝛrium. hz nō pīmum ℞ptū per scōm. nisi de illo fiat mentio. s. de ℞p. ceterū.

x ¶ Hre. ℒ. de testa. l. omniū. ꝑ. xxij. di. p. et. xxx. q uij. qō aūt. vbi non recoluit oz banus eius qō pdecessoꝛ leo phibuerat. solu. vt in predicto. c. preterea. notaē

y ¶ Priorē. posteriorꝫ directe contrariam.

z ¶ Reuocare. de cō. di. i. c. vasa. de cogna. spi. c. i. ff. de le. l. nō est nouum. In legibus gō ꝓtrarijs stamus vltime. Jdē in testamentis. xiij. q. ij. vltima volūtas. de cele. mis. cum marthe. ff. de le. i. si mihi. rō est vtrobiqz. qz vtrūqz pēdet et voluntate vnius tm. In hȝs aūt que pendēt ex voluntate duoꝝ dic vt di xi. ȷ. de reg. iu. qui prioꝛ. et qō de testamēto dixi quia vltimo stamus. intelligas etiam si ī ipo de primo nō fiat mentio. fallit in duobus casibus. s. si pīmū testamētū factū sit inē liberos. ℒ. ō testa. aut. hic inter liberos. ⁊ cū ipse testatoꝛ legē testādi sibi dixit sic. si fecero aliud testamentū nō valeat. qz tūc fm faciendo oportet qꝫ faciat mentionem pīmi. ff. de le. iij. l. si quis. in pīn.

a ¶ Mascatur. ēꝫ. s. de ℞p. nōnulli. de era. et q̄li. eam te. s de capel. mo. ex parte. ȷ. de excess. pla. c. vno. et. xxv. q. ij. rescripta. et. l. omnes. q̄ est. ℒ. si ꝑ ius vel vti. pub. l. vlti. et

ibi de hoc. dic predicta iura nõ esse ꝓtraria, illa enim dere scriptis datis ꝓtra legem loquunt. q̃ non valẽt nisi in ipsis fiat mentio de lege. et maxime cũ ibi cadit error facti. vt ĩ c. nõnulli. hic de seda lege loquit. q̃ primã tollit dicẽ ꝓmã licet de illa nõ faciat mentionẽ. et potuit eẽ rõ. qz maturi⁹ et deliberati⁹ fit legis ꝓmulgatio q̃ ꝛescripti ꝓcessio. ad hoc s. in ꝓhe. huius libri. ad finem. ¶ In rescripto etiam dici⁹ q̃ si constaz ꝺ certa scientia ꝓncipis valet ꝛescriptuz ꝑ ius elicituz. vt in ꝑijs notatur. sed prima facie presumit̃ per importunitatem ob tentum. vnde expectari solet seda iussio. in auẽ. vt nulli iudic̃. §. hec vero iubemus. ⁊ in auẽ. de iudicibus. §. oẽs aũt. et si ꝛescriptũ concedit aliquid cõtra ius. iam in eo mutat nomẽ ꝛescripti. et dicendũ est priuilegiũ ĩ§. di. priuilia. de ✠. sig. abbate. ¶ Itẽ ꝑ quia ãtiq̃oꝝ iuri stãdũ est. xxxij. q. ij. hocipsũ. et. l. di. dño scõ. in fi. dic vt ibi in glo. pnl̃. a ⁋ Quia. diuersitatis rõ.

quia tñ locoꝝ et ꝑsonaꝝ singulariũ cõsuetudines ⁊ statuta cũ sint facti et i facto consistant potest ꝓbabiliter ignorare ipe dñ tñ sunt rõnabilia ꝑ ꝓstonẽ a se nouiter editaz nisi exꝑse caueatur in ipsa nõ itel⁊ ligitur ĩ aliq̃ derogare.

b ⁋ Singulariũ. no. qz per hoc ptz q̃ gñalẽ ꝓsuetudinem bñ tollit noua constitutio ꝓncipis et merito. qz illi⁹ legis ꝓmlgatio alias supflua et iutil̃ eẽt ſz in singlarib⁹ secus. ſz lex nõ habeat locũ boñ. habebit locũ mutine. padue. et locis alijs. c ⁋ Cum sint. ratõ rõmis. ¶ nozat autez qz d ⁋ Facti. nõ enĩ reuocat. qz ignozat. ig⁊ sunt facti. et puto per hãc lr̃am terminatã qõnẽ illã qua queri. an noua ꝓstõ reuocet statutũ eẽpi ꝓtrarium quo solũ caueba. ius ꝓmune. pone in terminis decretalis. de eta. et q̃. ꝓterea. que quãtũ ad pñtationes pñonꝝ est hodie reuocata per decre. l. de instit. c. ij. nunquid et sublatũ erit statutũ eẽpi q̃ illud simpliciter caueba. qõ dicit decre. p̃. Eodem mõ potest poni exẽplũ de decre. s. de ꝓcess. ꝑben. accedens. ad decre. e. r. c. ij. et de decre. de cẽsi. romana. et. c. exigit. ad decre. e. ti. felicis. ¶ Dico aũt q̃ sicut sublatum est ius cõe. ita ⁊ statutum qõ simpl̃ cõtinebat ius cõe. cum illud nõ sit fci nec ꝓsistat in facto. imo sit iuris et cõsistat in iure. et facit qõ no. ĩno. et hos. et modni. s. de ꝛescr. c. i. vbi no. q̃ de ꝛescripto vel priuilio quod simpliciter continet ius cõe. in scõo priuilio vel ꝛescripto non est necesse fieri mentionẽ. et si ꝓtiũ diceremus. iam eẽpi possent tollere potestatem summo põtifici tollendi iura in dioc̃. suis statuendo simpliciter q̃ iure cauentur. ¶ Item probo id euidentissima ratione. ¶ Ista ꝺ cre. equiparat ista duo. consuetudines ⁊ statuta singularia sed iam sequeretur q̃ oĩm iurium correctio vel mutatio esset inutilis. dicam enim q̃ licet reuocatum sit ius cõmune tamen consue⁹ prescripta q̃ seruatum fuit ius cõmune reuocata non sit. eadẽ rõe qua id dicim⁹ de statuto. et id esset absurdum. ¶ Item non possumus dicere q̃ statuta ptinẽtia ius cõe sint singulariũ personarũ. quod requirit hec decr̃. ¶ Item si ꝑꝑ tollit suam ꝓstõem qõ est plus. multo fortꝛ ꝓstõem inferiorꝝ idem dicẽt. qõ est minus. ad hoc optime facit de si. inst. pastoralis. vbi ꝺz q̃ si decre. extrauagãs cõsonat iuri cõi iudicari ꝺz fm ipam. quia ius ẽ. ¶ Idem g⁹ di cã in locali statuto. q̃ si ptinet ius cõe sublato iure tollit statutũ qõ ius cõe est. si igitur consue⁹ et statutum singularia sint et ꝓsistãt in fcõ. et sint rõnabilia. nec expresse reuocentur eis nõ derogaẽ per constitutionem nouiter editam

Idem.

Animarũ periculis obuietur sententijs ꝑ statuta quoꝝcũq̃ ordinatoꝝ ꝑ latis ligari nolum⁹ ignorãtes. dñ tñ eorum ignorantia ẽssa ñ fuerit aut supina

alias secus. hec dicit decretalis.
e ⁋ Ignozare. s. vt eccle. bñ. vt nẽm
f ⁋ Ipsis. s. cõsuetudinib⁹ et statutis.
g ⁋ Rationabilia. vtrũ ꝓsue⁹ rõnabilis sit. necne. relinq̃tur dñ est iudici. cũ nec certa regula tradi possz. fm hos. q̃ hoc no. ĩ sũ. de ꝓsue. q̃d sit consue⁹. ✠. cõsuetudo est vsus. ⁊ bñ dicit rõnabilia. quia hoc solum quod rõnabile est defendit eccia. xxxij. di. c. vl. et. lxxxi. di. si q̃ sme. de rationabili aurem cõsuetudie ponẽ exempla. j. de cõsuetu. c. iij. ⁊. iiij de consuetu. cũ dilectus. et facit qõ dicam. j. de elec. ex eo q̃. in fi.
h ⁋ Expresse. j. ꝺ ꝓsue. c. i. et. ij. de elc. qz sepe. et. c. cũ non deceat. in quibus reuocanẽ eẽ priuilia et statuta. de cle. ñ resi. c. vno. j. de cẽsi. q̃q̃. de pe. et re. c. ij. de biga. c. vno. de capel. mo. c. vno. cũ si. q̃ oĩa ñ vident cõpetentia exẽpla. cũ illa nõ cẽnt rõnabilia. qõ verũ pẽ dici hodie qz ius resistit. hẽs exẽpla de eta. et q̃. vt hij qui. in cle. i ⁋ Derogare. ꝑ. ff. de sepul. viola. l. iij. §. diuus. solo illa lex multis modis intelligit̃. vt ibi no. ff. de legi. l. de quibus. sed in ꝛem dicere videt q̃ consuetudo vel statutuz ꝓcedẽs legem tollatur lege. dici pẽ hoc verũ cum princeps hoc intendit. vt no. ber. se intelligere illã legem. s. de fi. instru. pastoralis. in glo. i. in fi. que solutio approbatur per hanc decre. reprobaẽ aũt hic opi. hos. qui contra hũc tertũ notauerat in summa de cõsue. §. et de virtute. ✠. ſz spã.

¶ Et. hec decr̃. edita fuit ad declarãdũ decr̃. de sen. le ẽ. ex. a nobis. j. et ei⁹ q̃ ibi no. Et ei⁹ sũt duo dcã. pmũ. q̃ statuta ordinatoꝝ nõ ligãt. pbabiliter ignorantes. fm q̃ statutũ eẽpi extra dioc̃. subditũ nõ ligat.
l ⁋ Animarũ. ad idẽ de iureiur. c. i. et de sepul. c. i.
m ⁋ Sententijs. q̃ ligãt aiam vt locũ habeat. prima rõ. ſz idẽ in alijs sententijs q̃ penas tales inferũt per. l. ff. ꝺ de cre. ab oz. fa. l. vl. vbi hẽs q̃ municipali statuto nõ ligatur ignorans sed sciẽs tñ. ad hoc. C. de testa. iubemus. in fi. ⁊ pẽ dici q̃ in hoc ꝓuideretur aiabus. saltẽ ꝓpẽ pcẽm inobedientie qõ ẽ maximũ. viij. q. i. sciendũ. vel hijs dixit. qz de alijs non erat dubiũ per dictã legẽ.
n ⁋ Statuta. de gñalibus g⁹ statutis canonũ vel legu⁊ nõ loquit. q̃ ab oĩbus sciri et custodiri debẽt. s. de cõsti. c. i. ¶ dicanẽ ordinarij no. gof. et ber. s. de
o ⁋ Ordinatoꝝ. q̃ ¶ of. oz. cũ ab ecclesiarum.
p ⁋ Ignozãtes. ꝑ. no. ber. in predi. decre. a nobis. et movebatur ex eo quia incidebat in fcm iã dãnatũ. ⁊ qz ĩ culpa fuit rẽ. pbibitã faciendo. et q̃rere debuerat sic̃ eẽ vbi culpa p̃cedit nõ excusat met⁹ cã. ff. q. me. cã. si mulier.
q ⁋ Supina. q̃ est ignozare qõ oẽs sciũt. de postul'. c. i. de cle. ex. mi. aplice. Ignozantia g⁹ alia facti. alia iuris. si iuris aut cõis aut singularis. statutũ enĩ eẽpi ius facit inter subditos. qõ tñ non ligat. pbabiliter ignozantes. vt hic.
r ⁋ Statuto. no. eẽpm facere posse statuta. ad idem. s. pri. Rñ. s. de ma. et obe. si q̃s venerit. et legat⁹ in puicia sua. s de of. lega. c. vl. et sunt talia statuta ꝓpetua eẽ p⁹ obitũ vel recessum vt ibi.
s ⁋ Cõmiserint. ꝑ. j. de sen. ex. romana. §. caueãt. vbi dicitur q̃ ꝓ futuris delictis excõmunicatio fieri ꝺz. Sol'a

aliud est ferre in aliquē excōmunicatōis sententiā ꝑ futuro delicto ut si dicat excōmunico te si tale q̄d feceris quod ibi ꝓhibetur. aliud statutū gñale facere excōmunicatōes fulminās. q̄ hic ꝑmittit. et. s. de sen. ex. a nobis. i. vel licz ibi ꝓhibeat ferri lata cñ tenet. ut ibi no. ber. vel si dicat q̄ istud cōmiserint sit ꝑteritū nullū ꝓtrariū quod ꝓ dixi. tene ⁊ adde q̄ ibi dicā. a ¶ Furtū. q̄ ē ꝓtrectatio rei aliene ītuito domino fraudulosa ⁊ ad lucrādi. insti. de ob. q̄ ex quasi. deli. in ꝓin. et. § . furtū autē. et. § . placuit. et ꝓhibitū etiā de calogo . xiij . q. v . penale. et in secunda ꝓhibitōne obtinet quartū locum. q̄ dic ut no. xxij . q. vij . q̄d in oībus.

¶ Statuto episcopi quo in oēs qui furtū cōmiserint. excōicatōis sentētia ꝓmulgatur subditi eius furtuz extra ipius dioce. ꝓmittentes minime ligati noscuntur cū extra territorium ius dicenti nō pareat impune ¶ Rego. ix.

b ¶ Dyocesim. in q̄ tota iurisdictionē habet ordinariā. et in q̄libet ipius loco nō exempto ꝑt ꝓ tribunali sedere. j. de of. or. cū epus.

c ¶ Cū extra ro. et no. de oīb⁹ rōez reddēdā. q̄ dic ut. s. de Rp. si q̄n. of. lega. nouit. ff. de iurisdic. o.

d ¶ Territoriū suū. s. de iudi. l. vl. et est territoriū vniuersitas agroꝝ intra fines cuiuscz ciuitatis. q̄ ab eo dictū quidā aiunt q̄ magistratus eius loci intra eos fines terrēdi. id est sūmouēdi ius hñt. ff. de v. sig. pupillus. §. territoriū. ne. i. sine pena. id est nō parens ex eo penā e ¶ Impu- non patitur.

Ipso iure. ergo sine exceptōis ope. et sic falsam puto opi. tan. et inno. no. s. de of. del. prudentiam. §. ferta. ⁊ ber. cō. no. s. c. sup lr̄is. in glo. hic querit. et guil. du . no. i spe. ti. de Repti ꝓbatione. §. rōe autē impetrātis. v. quid de ꝓcessu. qui omnes dicerunt q̄ ꝓcessus habitus ꝓ lr̄as impetratas ab excōicato valet. si non opponatur exceptō et hoc dico territus cum supradicti omnes excepto tan. hanc viderint decre. vnde vel non ponderauerūt hoc v- bū ipo iure. positū in ꝑn. hic. vel hanc decre. putauerunt esse correctā ꝓ decre. pia. q̄ nō credo. cū ꝓ illa que correcta est remota fuerit. ut. j. dicam. bas. et satis hic pu

f ¶ Reptum. s. e. dilectus filius ab- to terminatam que stionem. qua queri solet. vtrum reus actorem quē excipiē do cōtra Reptū et ꝑsonam repulit excōis vigore cōā ipso delegato recōuenire possit. et patet q̄ nō. si enī nullū est Reptū ⁊ quentio est ꝑncipale. recōuentio accessoriū. sublato ꝑncipali et accessoriū. j. de reg. iur. accessoriū. cū suis ꝓcor. Item cā quentōis et recōuentōis sunt simul tractande. s. de mutu. pe. c. i. de or. cog. cū dilect⁹. q̄ hic esse non posset. Item cōuentio est exꝑssum. recōuentio tacitū. sublato igit exꝑsso et tacitū. ¶ . si reus vel accu. mo. fu. l. ult. et facit q̄ no. de cle. ꝑiu. q̄ a te. ⁊ hoc tenuit tā. bar. brix. in ꝙstione veneriali. que incipiebat. actor cōueniebat reum

g ¶ Processus. nunquid ergo correcta est decre. pia. j. de excep. vbi dicit q̄ ꝓcessus habit⁹ cū excōicato tenz donec opponat exceptio. et postmodū ipo absoluto reassumatur cā in eodē statu. ¶ o. nō est correcta imo potius corrigetr̄ ista ꝓ illā cum illa sit posterior. est enī inno. iiij . et hec grego. ix. s. ti. ꝓr. c. i. sed neutra ꝓ alterā corrigit. ꝫ in diuersis casibus loquūt. nota ꝑmo igitur falsam esse opinionem modernā. ber. no. in decre. pia. in glo. sed mirū. et in ꝑdic. decre. dilect⁹. in glo. sic vidōr. et in decre. de of. del. prudentiam. in glo. sic videt. et in glo. secus esset. in q̄bus dixit Reptū ab excōicato impetratū valere post suam absolutōem. et vera est ipius opi. antiqua ut ꝫ ꝑdictas glo. apparet. et de cta. et qua. cū bone. et de cle. ex. mi. ꝓsuit.

Circa hanc igitur materiam sic distingue. aut excōmunicatus maiori agit coram delegato aut coram ordinario. In primo casu subdistingue. q̄ aut erat excōmunicatus tpe impetrati Repti. aut postea fuit excōmunicatus. In ꝑmo casu subdistinctōis locum habet hec decre. ut. si non valeat Reptus. nec ꝓcessus ꝓ ipm hītus nisi impetratū fuerit sup cā excōicatōis vel appellatōis ut hic. ⁊ ī concor. supius allegatis. In scdo casu. s. q̄n ꝑ impetratōez excōicatus fuit loco hz decre. pia. et de of. del. prudētiam. §. ferta. si agat cora ordiario. tunc tria tpa distingue. Sm vetera iura nō tenebat ꝓcessus cū ipo habitus. s. de excep. exceptionē. alias non video q̄re ibi fieret condemnatio expensarū si tenuisset ꝓcessus ut etiā ibi no. postmodū statuit greg. in decisa hui⁹ decre. q̄ teneret ꝓcessus habitus cū excōicato. si reus eū scienter admisit. alias non. Sm moderna vero iura tenet ꝓcessus. et locū habet decre. pia. ⁊ sic nec corrigit nec corrigit. Si quaratur que sit ratio diuersi iuris. et dicatur q̄ excōicatus impetrās peccauit se ingerēdo q̄stioni hominū. nō valet hec rōsio. cū eadem sit rō in ordinario. Si dicat q̄ hec sit rō. q̄ Reptū impetratū fuit tali veritate tacita q̄ exꝑssa lr̄as nō habuisset. nō valet etiā hec rōsio. q̄ tūc Reptus habet elidi exceptōis ope. nō ipo iure. s. e. sup lr̄is. et hoc no. ber. s. e. ad audientiā. ñ. vñ satis mirandū videt q̄ si agam coram ordinario tenet ꝓcessus. et si ab eo impetro delegatū. nec Reptū valeat nec ꝓcessus. sed ꝑt esse ratio. q̄ iurisdictio delegata sumit initiū et ꝑsona agentis ⁊ impetrantis. et ideo cum vitiosum fuerit principium. i. q. i. ꝑncipatus. nec Reptū valeat nec ꝓcessus. Ordinaria aūt iurisdictio ab actore agente nō incipit. et ideo ibi secus. Item iurisdictio ordinaria fauorabilis. extraordinaria odiosa. ut. s. e. ad hoc. Item q̄n ꝓcedit cora ordinario vl̄ delegato impetrato añ excōicationem est in aliq̄ quid imputetur reo. quid excōicatione debebat excipe si sciebat alias inuestigare debebat. sed ut plurimum delegatū impetrat actor absente reo. et ideo nō valet impetratio nec ꝓcessus habitus ipius impetratōnis vigore ut hic. Dīs ergo ratōibus et excōmunicati odio specialē dicatur q̄ī hoc casu veritas suppressa ipo iure viciet Reptū et ꝓcessū hitum ꝓ illū- maiori excōicatione. s. de excep. a no.

h ¶ Excōicato. bis. j. e. ti. pia.

i ¶ Alio. quid si excōicatus impetrat lr̄as inquisitionis notauit gof. de of. del. prudentiam. in glo. colligit q̄ bñ valent lr̄e. et hoc ideo q̄ fama ibi habetur accusatoris loco. ut. s. de accu. qualiter . et licet ꝓmouens ineptus appareat. nihilominus valet Reptū. et ꝓcedetur per illud de accu. cum oporteat. vbi idem tenuit inno. et host. ad ls q̄n excōmunicatus solū ministeriū ꝑbuit nec nominat⁹ fuit in lr̄is. idē guil. in spe. de inquisi. §. i. v. q̄d si in lr̄a. alt. inno. et host. ¶ . de ꝓci. impa. of. l. i. et. l. vniuersis. et. ff. de inof. testa. postumus. §. i. et. l. si ꝙs. §. vl. nō enī refert fm eos a quo et quo tpe fuerit nunciatū. ff. de peti. here. . l. itē veniūt. §. a quo. et. ff. de euic. si rem. §. vl. Per hanc lr̄am credo contrariū. cū in odiū excōicati sit hoc inductū

q̄ nullelr̄e valeant nisi hic ꝓtente. nec puto tutum a litera recedere. et ad hoc optime facit. quia si excōicatus ꝓ alio literas impetrat ad agendū nō valent. s. de ꝓba. ꝓcessionē. Et bene refert interdum ꝓ quem p̄ces offerant. .j. ō here. c. ij. §. iij. Ad decre. cū oporteat. rñde ut ibi no. fm io. in glo. penul. Preterea non est inimicus ita p̄sona ꝓhibita ab impetrando sicut excōicatus. vnde agit ꝓ sua iniuria. quod non facit excōmunicatus. de iud. intelleximus. iij. q. vi. oībus.

a Excōicatōnis. .s. de sen. ex. cū ꝓ causa.

b Appellatōnis. .s. de excep. cū inter. 7. c. significaue runt. et. c. vl.

c Impetratum. et sic inspicit̄ tpus date vel impetrationis. ad idem. s. c. eam te. et. j. c. tibi qui. de p̄ben. eū cui sequebatur aūt olim hic in fi. talis lr̄a. q̄ō coram eo actus est. coram ordinario similit̄ irritū est censendū nisi forsitan qui cōuenitur sciēter admisisset eundē. remota fuit. q2 reuocata ꝓ decre. pia. ut dixi. s. in glo. hunq̄d ergo.

excōmunicatōnis vel appellatōnis articulo fuerit impetratū

Anno. iij. in cōcilio lugdun. Olim in multis iuris articulis infinitas reperiebatur. puide durimus statuendū ut ꝓ illā generalē clausulam quidā alij que frequēter in lr̄is nr̄is inseritur. vltra tres vel q̄tuor ī iudiciū nō trahant q̄rū noīa ī p̄dō citatorio et p̄mat ip̄etror ne loc⁹ fraudi forsitā relinq̄t si circa ea possit libē variari

Om. ꝓ clausulā quidā alij. p̄t soli q̄tuor cōueniri q̄ noīa in primo citatorio exprimantur ne variationi sit locus. exēplifica. s. de religi. do. c. vlti. et. j. e. ti.

e In multis. religionū. s. de testi. cū causam. et. c. significaucrūt. ff. de testi. l. i. in fi. Itē in relictis ꝓ redēptione captiuor restringit̄ infinitas. C. de sacrosanc. ec. vt inter diuinū. Itē restringit̄ seueritas cū multitudo peccauit. de cle. ex. latores. cū si. Itē non onerat̄ heres infinitū fideicōmissum soluere. ff. de l. iij. fideicōmissa. §. si quis. x. Item nō valet ꝓmissio ne vlla exceptio deserti iudicij obiciat̄. puta ꝓmitto q̄ si p̄ casum fortuitū impeditus fuero. q̄ ꝓparere nō possim. nō obijciam de casu. ff. si quis cau. l. sed et si quis. §. questū. Itē in stipulatōe damni infecti nō debet quis in infinitū esse obligatus. ff. de dam. infec. l. qui bona. §. vl. Item legatum q̄ō nō p̄t sciri ex testamēto. puta lego centū ei quē mihi ticius noīauerit nō valet. ff. de iure fis. l. ita fidei. et merito reprobat̄ infinitas. q2 multitudo est canonib⁹ inimica. s. de p̄bē. q2 ī tti. 7 onerosa nil hz honesti. in auten. de refe. ad fi. colla. ij. 7 de hoc habes plures cōcor. de eta. et qua. c. penul.

f Prouide. q2 ꝓ generalitatē istam derogabat̄ iurisdictōni ordinarie cui ꝓ hanc constitutionē ꝓuideretur.

g Per generalē clausulā. ꝓter exp̄ssos enim poterunt q̄tuor cōueniri. alij. s. e. pastoralis. et. c. radulphus.

h Quidam et idē intelligo de qualibet ꝑsimili clausula. ut si dicat̄. ticius et nōnulli boīes ciuitatis bonoñ. vel simili modo. Idē si dicatur homines talis loci. nā aut pueniet eos ut vniuersitatē et tunc oēs habent̄ loco vnius aut ut singulos. et tunc solos q̄tuor ꝓter exp̄ssos poterit cōuenire. ut hic fm innocen.

i Frequēter. 7 ideo ꝓuidēdū fuit. ff. de legi. nā ad ea. et .j. de rest. spo. freq̄ns. hodie aūt hec clausula nō ē in vsu.

k In lr̄is nr̄is. q̄d de lr̄is episcoporum. dic secundū hostiensem. q̄ non extenditur ad illas. ad hoc. xxv. dist. qualis.

l Vel quattuor. olim trahebant̄. xl. ar. de test. cū causā. et. c. significauerunt. et de cleri. ex. mi. latores. Hi queratur que sit ratio quare restricta fuit ad quattuor. dic q̄ arbitraria. quia eque restringi potuit ad plus et minus. posset reddi similitudinaria quam habes. s. de consang. nō dz. Dico tū fm ber. q̄ sup̄ te indiuisibili puta iudicio cōmūni familiar. hercis. et similibus p̄t ꝓ generalē clausulam vltra quattuor euocari ad iudiciū. Item omnes vltra illos quattuor qui ius habent in re p̄t agere et defendere ꝓ iure suo coram illo iudice. ar. s. de re iudi. cum super. s. de offi. del. sup̄ eo. ar. .j. de elec. c. i.

m Quor. s. illor quos intendit conuenire per clausulam. et debet exp̄ssio in actis scribi. de p̄ben. q̄m contra. et dixerūt quidā. s. inno. q̄ in qualibet citatōne illor debeant oīa noīa exprimi. Satis p̄t dici. q̄ sufficit exprimi in citatōne eius qui primo citatur. et scribantur in actis. ut. s. dixi fm host. vel fm ber. satis ē q̄ scribant̄ in actis. licet in primo citatorio non scribant̄ quia iam cessat variatio. quod satis credo quasi hec litera dicere velit. q̄ anteqū fiat citatio nomina exprimenda sint illorum quattuor. et credo tutius q̄ fiat hec expressio in prima citatione que fit autoritate ꝑpti etiam si fiat de expressis in eo. licet alij contra. dicentes q̄ sufficit q̄ fiat in prima citatione alterius illorum quattuor. sed fm hoc non est plene fraudibus prouisum. Et si queratur an de non expressis conuenire possit priusq̄ cōueniat expressum est. dicendum q̄ sic. quia donare. liberare et remittere potest. nisi forte in fraudem expressisset fm formā decre. s. e. sedes. et hoc tenet bat. in questione veneriali. que incipit. aliās impetrauit. Sed pone quattuor expressit postea mutat vnam ex personis. vel neminem expressit. postea alterum conuenit. nihil excipitur. queritur an valeat iudicium. Et videtur q̄ sic. quia hec exceptio dilatoria est ut dici consueuit de exceptionibus duarū dierum. s. e. nonnulli. Item multa fieri prohibentur. 7c. de regul. ad apostolicam. contra dico fm ber. quia si nomina in primo citatorio vel in actis fuerunt exp̄ssa. perinde est ac si in rescripto fuissent expressa. si non fuerunt exp̄ssa tempore debito. perinde est ac si non fuisset ibi clausula. vnde cum ꝑpta non extendantur ad alias res vel p̄sonas. de of. dele. P. et. H. dico q̄ etiam si non excipiatur non valet iudicium.

n Nomina. et cognomina vel certas circūlocutiones. s. de testi. licet ex quadam. 7. ff. si cer. pe. l. certū. ut euitetur equiuocatio. s. e. significante. et. c. quia nonnulli.

o Fraudi. cui occurrendū est. j. de renū. c. ij. cum si.

p Ea. s. nomina.

q Posset. impetratores.

r Mariari. nota variationē et inconstantiā reprobari. alibi ꝓmittitur quod dic ut plene dixi. j. de reg. iu. q̄ō sek. Et nota q̄ hāc lr̄am q̄ ꝓ lr̄as generales ad obtinēda bñficia exquo aliquid specificauit si succūbat ad aliud trāsire nō poterit. q2 perinde est ac si in rescripto fuisset expressum illud beneficium quod optauit. j. de concess. p̄ben. q2 cunctis. quod sane intelligas fm id quod habes. e. ti. ne captande. Jo. andree.

Dispendia. si actor ꝯ reū sup̄ pluribus p̄sonalib⁹ lr̄as impetrat ad diuersos, non valēt lr̄e nec ꝓcessus earum et reo ꝓdemnabitur in expensis. et idem in reo cōueniēte vel recōueniēte actorē eodē durante iudicio. ꝟ dicē vocatur aūt dispendiū longū et inutile. compendiū autē breue et vtile. ad idem de accu. qualiter et qñ. ij. ad fi.

b Qua possumus. ad idem. s. in ꝓhemio huius li. et ꝟ suffic̄. xliij. di. epbes̄ijs. xlviij. di. c. vlti.

c Gregorij. hec̄ vera lr̄a. ⁊ loquitur de dec. s. e. ti. c. vl. quidam olim habebant Innoc̄. pape .iij. et male.

d Ampliatef. ampliauit in eo q̄ statuit q̄ ꝓcessus non valeat et in eo statuit de reo. nam ꝟ in decre. qz nonnulli. exp̄ssa non fuerāt.

e Personales. q̄ secus in realibus. .xxv. di. qualis. ff. de iud. ꝓtor. et p̄t esse rō diuersitatis. qz p̄sonales alteri⁹ nature sunt q̄ ꝟ reales et facilius expediunt. quia sepius fit inde instrumentū vel scriptura. ar. ff. de eden. l. si legatum. et ꝓmunius que sunt p̄sonales q̄ones. reales vero magne. Jtē in vna petitōe ꝓ pluribus p̄sonalib⁹ actōib⁹ agere p̄t. cuiuslibet assignata causa. C. de anna. excep. si ex multis. s. de li. ob. c. vl. fm ber. verior est rō fm modernos quare aliud in p̄sonalibus aliud in realibus. qz due dicte q̄ olim dabant ꝓ decre. s. e. nōnulli. vel vna que dat̄ hodie ꝓ decre. ꝓ statutū. fuata ipius moderatōe ꝓpurant̄ a finibus dioce. vbi sita est res q̄ agit̄ reali. s. e. dilect⁹. .ij. ꝛtingeret ergo q̄ q̄s nō posset cōueniri sup̄ pluribus realibus coram eodez iudice cū res essent abinuicē remote sed in ꝑsonalibus ꝓpurant̄ a finibus dioce. vbi hz domicilium. vñ sup̄ oībus ad vnū iudicē ꝓmodius impetrant̄. ⁊ ideo in istis aliud q̄ in illis. ꝛ forte illa rō cessat hodie ꝓ decre. ꝓ. e. statutū. ⁊ dic ut ibi diti. ī. §. cū vo. ī glo. oli dicef Sup̄ oībus. ꝛ si reus appellauerit sup̄ vna ꝓ bam⁹. sonali iudex nō poterit ꝓcedere ī alia ꝑma nō finita. cum suspectus sit illi. s. de ap. ad hec si ī vna. q⁹ nō ē ꝓmodius agere sub vno q̄ sub diuersis. ⁊ sic dānosa vid̄r ꝓstō hec actori. Hz p̄t dici fm ber. q̄ iniq̄tas iudicis qui ꝑperam ꝓcessit nō facit q̄ reus ꝓter hoc coram alio iudice possit trahi. Et sic imputet qui talē obtinuit iudicē. et expectet actor donec appellatōis causa sit finita. que si ꝓnunciata fuerit iusta actor postmodū studeat aliū iudicē impetrare alias si fuerit iniusta ꝓcedet in alijs. Et idē videt̄ ō alijs impedimentis re nō integra.

g Questionibus. et sic ad eosdem et nō ad diuersos hz lr̄as impetrare. etiā vna lite finita fm ber. licet q̄dam cōtra dicentes q̄ hec cōstitutio et illa. qz nōnulli. intelligūt̄ q̄ actio trahit reū ad diuersos iudices vel vna pendente coram vno.

k Impetrare. q̄d. .c. vl. in glo. qz sec⁹.

i Fecerit. cū effectu ꝓ ipas fatigauerit in expēsis legitimis cōdemnād⁹.

C Reus quoqz si eodez iudicio durante actorem sibi obnoxiū duxerit recōuentōis beneficio vel cōuentōis si cōtra eum lr̄as impetrare maluerit de iure suo debet apud eosdez iudices expiri. nisi eos ut suspectos potīt recusare sili pena si cōtra hoc fecerit puniēdus. Boñ. viij.

O Dispendia litiū equitatis ꝓpēdio volentes q̄ possumus industria coartare statutum fe. re. gre. ir. p̄de. n. sup̄ ꝟ editū ap̄liātes decernim⁹ ut si q̄s ꝓtra aliū plures p̄sonales mouere voluerit q̄ones nō ad diuersos iudices ꝛz ad eosdē sup̄ oīb⁹ hmōi q̄onib⁹ lr̄as studeat impetrare. Qui vo ꝓtrariū fecerit ossi ꝓmodo careat lr̄ar̄. nec ꝓcessus habitus valeat ꝓ easdē reo si eum

Olim aliquib⁹ recipiēdi aliquē ī canōicū

ꝓ ipas fatigauerit in expēsis legitimis cōdemnād⁹.

C Reus quoqz si eodez iudicio durante actorem sibi obnoxiū duxerit recōuentōis beneficio vel cōuentōis si cōtra eum lr̄as impetrare maluerit de iure suo debet apud eosdez iudices expiri. nisi eos ut suspectos potīt recusare sili pena si cōtra hoc fecerit puniēdus. Boñ. viij.

Olim aliquib⁹ recipiēdi aliquē ī canōicū

k Omniū. alias omni.

l Processus habitus. ne ꝓcessum fuit coram diuersis iudicibus ⁊ nihil exceptum. nunq̄d valebit sn̄ia vel ꝓcessus. vid̄r q̄ sic. qz hoc beneficiū est p̄sonale ꝓ q̄ō etiā alteri nō p̄iudicatur. de regul. ad aplicam. sed verius est fm ber. q̄ ꝓcessus non valet ꝓ hanc lr̄am alias nil videret̄ addere hec cōstitutio illi decre. qz nō nulli. et hoc idē tenet inno. et dicit ꝓ curiam obseruari.

m Expensis. ⁊ in dānis. s. e. ti. c. vl.

n Legitimis. de hoc dic ut. ij. q. i. in primis. de do. et cōtu. finez. Et hoc est generale ut fatigans aduersarium in expensis puniat̄. s. de penis. calumniam. et de ꝛp̄. ceterum. cum si.

o Durante. qualiter habeat fieri reconuētio. no. s. de mu. peti. c. i. et. ij.

p Obnoxiū. etiā actōe reali fm ber.

q Vel cōuentōis. forte ponit hec duo v̄ba. qz si recōueniat̄ actor vna et eadem sententia debet causa terminari. si ꝓueniat̄ tūc p̄t ꝓ terminari prima q̄ secūda. ꝓbat̄ hoc de mu. peti. c. i. de or. cog. cū dilectus. vel forte vtroqz casu vna sn̄ia terminād⁹ ē. Et sp̄ eodē durāte iudicio coram eodē iudice agēdū. quo finito coram alio qz tūc nō posset re⁹ agere coram ꝓmo delegato. cū finita sit iurisdictio q̄ntū ad cognitōem. de of. de le. q̄renti. An aūt coram ordinario recōuenire possit eundē eodem durante iudicio dubitat̄. Et videtur q̄ sic cū hic dicat lr̄a. lr̄as maluerit impetrare. vñ solū de delegato loqui videtur. sed qz eadem rō est vtrobiqz idem ius videt̄ esse debere fm ber. vel forte nō est eadem ratio. qz iurisdictio ordinaria fauorabilis ⁊ extraordinaria odiosa. ⁊ ideo aliud in ordinario dici posset. ad hoc facit q̄ tenet inno. .s. c. ul. Jo. an.

r Lr̄as. forte ē talis cā q̄ nō cadit in ognitionē delegati sine spāli mādato pape. vi. q. iij. si eps. s. de ꝓfir. vti. vel inuti. c. i. et. ij. s. de resti. in integ. c. penl. alias enī q̄re oneraret se in lr̄is impetrādis q̄ ꝓ lr̄as actoris p̄t suū expedire negociū.

s Expiri. i. agere. qz in recōuentōne reus fit actor. cōcor. s. de cā pos. pastoralis. alibi ponit̄ ꝓ defendere. de iud. c. i.

t Recusare. ab initio anteq̄ in eos p̄senserit fm ber. vl̄ et supueniente cā. de of. del. in sinuāte. et pendente suspitionis ognitōne iudex nō ꝓcedet in recōuentōnis causa impetratus ꝓ reum. qz si contrariū diceret facile esset deludere huic constitutōi fm Jnno.

u Simili pena. supius exp̄ssa in actore. s. ut lr̄is careat ꝓcessus non valeat. et in expensis ꝓdemnetur. ꝓ quē aūt fiat talis ꝓdemnatio no. s. e. ti. c. vl.

Olim aliq̄bus. fuit tracta de extrauagāti alex. q̄ incipiebat. cōtingit. et ꝟ dicit q̄ receptus ꝓ lr̄as facultatis si ad recipientes spectabat receptio. ipoz. et nō pape auctoritate intelligitur esse receptus. nisi in literis aliud esset

expſſum. Si aũt receptio nõ ſpectabat ad eos tũc apoſto
lica autoꝛitate dicit receptus. Sed ante omnia ſiro ad ꝗd
expediat ſcire qõ dicit hec decre. expedit. ꝓter id qõ ha
beo. ſ. de ꝓben. bij qui autoꝛitate. et de cõceſ. ꝓben. c. vl.
.x. vel eos. Emanauit aũt ad declaratõꝫ eoꝝ q̃ no. inno.
et hoſt. de lr̃is facultatis. s. de ꝓben. relatum. et cõpoſt.
.s. e. capl̃m. vltra duas cartas. x. quid ſi papa. et .x. ſed
pone q̃ abbati.

b Eiuſdẽ eccie. ad quam recipit̃.

c Cõſuetudib⁹ que ſeruãde ſunt. ſ. de ꝓbẽ. cũ i eccijs.

d Statutiſ. nota capl̃m eccie poſſe facere ſtatutũ dũmõ ſit licitũ. ut. ſ. de v. ſig. pſtõnẽ. vbi de lſ. et cõcoꝛ. s. de conſti. cũ oñes.

e Confirmatõe aplica. quid operẽ ꝓfirmatio no. xvij. .q. iij. ſup. et. s. de conceſ. ꝓben. quia diuerſitatem.

e Firmitate alia. pura vinculo pene cui ſe ſtatuẽtes ſpõtanee obligauerũt vel forte ꝓ ſuperioꝛẽ ipſis ſtatutis appoſita vel ꝓfirmatõe legati vel alterius ſuplois vel alia ſimili.

f Concedimus facultatẽ. nota verbũ. qz ſi p̃ciper. oñi caſu diceret̃ aplica aũcte receptus. Et nota q̃ ꝓ hãc foꝛmam cũ dirigit̃ eis ad q̃s ſpectat collatio q̃ hic vocat̃ receptio nõ ỏr grauata eccia. adeo q̃ locũ habeat decre. s. .c. mandatũ. et. ſ. c. penl̃. in fi. qz aliud eſt cõcedere facultatẽ ⁊ aliud p̃cipe. xviij. q. i. q̃ p̃cipit̃. ad idem. s. de ar. cũ olim. ff. man. l. ij. in fi.

g Receptio. ſumit̃ ꝓ collatõe q̃ ius cõfert. ad idem .ſ. de ꝓben. cũ i eccijs.

h Ad eos. in q̃bus et prebẽdaꝝ collatio ad ſolũ ſpectat eꝝm vel prelatũ. in quibuſdam ad ſolum capitulum vel conuentũ. in quibuſdam pũiter ad vtrũq̃. hoc ꝓbat̃ .s. de elec. cũ eccia. ſ. ne ſe. va. c. vno. de reguł. c. vl.

i Prãtem. illum recipiendi in canonicum.

k Ad eoſdem. tm̃ intelligo. q̃d ſi pũiter ad eos et alios. adhuc idẽ credo qõ in ꝑmo caſu cũ iſti ptãtem recipiant et iuribꝰ lr̃ãꝝ. nã qõ ꝓus facere ſoli nõ poterant mõ pñt. Et de pũi nullus recte dic̃. lſ meũ ẽ. xij. q. i. ſ. vl. et. q. ij. q̃ manumittit̃. et ar. ff. de f. vr. p̃õ. l. ſi parietẽ. ibi. qz volẽs non ſolum dñs eſt. et facit. ſ. de ꝓben. cũ in illis. in fi.

m Receptus. ſi ergo poſtea recipiat̃ alter aũcte ap. ſeũ dus et non primus ꝑmo vacantẽ ꝓbẽdã hẽbit. ut. ſ. de ꝓben. bij qui. fuit additũ q̃ nõ erat i extraua. decre. cõ n Niſi. iſtõ tigit. o Aũcte nr̃a. tũc gꝰ lz ad eos ꝓ tineat receptõ aplica ỏr aũcte receptus. p Exiſſe. ſic .ſ. c. duobus. et. ſ. de ꝓben. ſi motu ꝓꝛio. in fi.

S ſ. gröſe. Reptũ papale qõ cõcedit ꝑmoro retentõꝫ primoꝝ bñficioꝝ vſq̃ ad bñplacitũ pape extinguit̃ moꝛtuo papa ſecus ſi ibi dicat̃ vſq̃ ad bñplacitum aplice ſe. nec intelligit̃ tale Reptũ de bñficijs ꝓius nõ canonice detentis. hoc dicit habuit aũt oꝛtũ hec õcre. ab extrauagã. clemẽtis q̃ incipiebat. ut petitõi tue cõgrue ſatisfaciat. et ibi clemẽs nõ diſtinguebat. ſed ſimpl̃ dicebat q̃ ſi papa

alicui⁹ eccie nõ obſtãtib⁹ eiuſdẽ eccie puilijs ꝙſue tudib⁹ vel ſtatutiſ. iuramẽto ꝓfirmatõe aplica vl q̃ cũq̃ firmitate alia roboratis ꝑ nr̃as lr̃as ꝙcedi⁹ facultatẽ ſi canonicoꝝ receptio alias in ipa eccia nõ ſpectat ad eos quibus hmõi lr̃e dirigunt̃. ſed et eaꝝ viri⁹ recipiũt ptãtẽ is qui recipit̃ aũcte aplica dinoſcit eẽ recept⁹ Sixo canonicoꝝ receptõ

hãc gr̃am cõceſſerit vſq̃ ad ſue volũtatis bñplacitũ q̃ ꝑ eius obitũ nõ expirabat gr̃a. ar. legis dicentis q̃ vſufructus relictus mihi q̃diu ticius remanſerit in furore non extinguitur moꝛtuo ticio priuſ q̃ ad ſanam mentẽ reuertat̃ ꝓ eo q̃ vſq̃ ad omne tps vite mei vſufructuarij poterat ſi mihi ſupuiviſſet nõ fieri ſane mentis. C. de vſufruct. .l. ambiguitatem. ſic videt̃ dicendum in caſu ꝓpoſito. qz

als ptieat ad eoſdẽ ñ aplica ſz recipiẽtiũ cẽſet̃ auctoritate recept⁹ niſi q̃ eum aũcte nr̃a recipient in nr̃is lr̃is cgueret̃ exꝑſſe Idem

S gröſe tibi a roma no pontifice ꝙcedat̃ ut bñficia q̃ tpe tue ꝑmotõnis obtines poſſis vſq̃ ad ſue volũtatis bñplacitũ retinere. huiuſ gr̃a per eius obitũ ꝑ quẽ ipi⁹ bñplacitũ oĩno extinguitur eoipſo expirat. Secus papa ſi ſupuiviſſet poterat nõ mutaſſe voluntatem. ergo non expiret gratia. Vbanus autẽ contrariũ reſponderat. ſ. q̃ expirabat in ſua extraua ganti q̃ incipiebat ſignificaſti nobis. Hic bonifacius diſtinguendo veritatem exꝑmit ⁊ declarat. qõ no. hoſt. s. de ꝑcar. c. vl. et vincen. de elec. dudũ. .ij. in ul. glo. et abbas ibidem.

r Gröſe. in lſ fuit gratia. quia pluta bñficia ſimul renere nõ poterat. vñ ſi ꝑmũ curatũ erat et ſecundũ curatum poſt receptam poſſeſſionẽ ſcõi ſtatim vacat primũ. xvi. q. ij. ſi quis iam. s. de ꝓben. de multa. vl exquo ꝑ eũ ſtat quo minus poſſeſſionẽ hẽret. ſ. de ꝓben. licet .ij. niſi i caſu. ſ. de ꝓbẽ. ſi tibi. ſi ꝑmouebatur in eꝝm poſt conſecrõnẽ vel poſt decurſũ tpus de conſecrãdis epis vacabunt priora bñficia. s. de elec. cũ in cunctis. eſt ergo gratia ut donec volũtas eius durauerit bñficia ipſa non vacẽt. mando põtifice. q̃ ſoluſſub conditõne et ad tẽ

s Altro pus ſicut vult ꝑt beneficia ⁊ platuras ꝓfert .vij. q. i. paſtoralis. et de fi. ꝑſ. veniẽs. et in hijs q̃ vult eſt ꝑ rõne volũtas. inſti. de iur̃. na. ſ. ſz q̃ ꝓncipi. alius aũt hoc nõ ꝑt. i. q. ij. quam pio. vij. q. i. q̃uis. lxx. di. ſanctoꝝ. .lv. di. ꝑcepta. nec enim moꝛibus noſtris expedit tales habere filios. ff. de adop. l. queſitũ. nec actus legitimi ⁊ẽ .ſ. de reg. iu. actus.

t Beneficia. large ponit̃. et nota q̃ dicit beneficia. non dicit fructus beneficioꝝ. ut. ſ. de ꝓben. ſi tibi conceſſo. lſ dico ut denotem q̃ hec beneficia non vacent. ibi tamen vacant. ut ibi dicam.

u Promotõis. forte in eꝝm. ꝓcoꝛ. s. e. lr̃is. vbi per

r Que. ſ. romani pontificis. et clauſulã. niſi ꝑ noſ ⁊ẽ non intelligit̃ dignitas ſed ꝑſona ſcribentis.

y Per quem. ratio. ſ. ne ſe. va. c. vno. in fi. ſi etiã cri

z Extinguitur. ꝓcoꝛ mina moꝛte extinguuntur. xviij. di. q̃undã. et. ſ. de here. accuſatus. ſ. ſi xo. in fi. ꝓcẽ i caſib⁹ notatis in dcõ. c. quoꝛũdã. ⁊ xviij. q. ij. i ſũ. ꝓcoꝛ. ff.

a Expirat. expirãte igit̃ ꝓpa expirat. b gr̃a. ⁊ loc. l. iij. vbi ỏr q̃ locatio vel ꝑcariũ ꝑ te mihi ꝙceſſus q̃diu voles obitu tuo finit̃. ad hoc ſignat̃ ꝑ. s. de ꝑcar. c. vl. et. ff. de ꝑca. cum ꝑcariũ. ſ. i. vbi dicit̃ q̃ ꝑcariũ nõ finit̃ moꝛte cõcedentis. ſz ibi ſimpl̃ factũ fuerat ꝑcariũ non adiecta alicui ꝓditõe vel termio. ut no. in ꝑõ. decre. vl. õ ꝑca. Itẽ ꝑ. nõne volũtas pape durare intelligit̃ donec mutata. ꝓbet̃. õ bap. ⁊ eis ef. maioꝛes. ⁊ pꝰ moꝛtẽ. xxv. di. q̃lis. ſz illa i hijs q̃ ſalutẽ aĩe reſpiciũt. Itẽ valde ꝓdicit ꝑõ. l. ambiguitatez.

,C. de vsufruc. ꝙ que iura tenebat abbas opinionē clemē tis. s. de elec. dudū. ij. in fi. sed in. l. illa est fauor q̄ ampliā dus est. hic odiū qđ est restringendū. ut hic in fi. vel veri us redire vel non redire ad sanam mentē nō erat in volū tate morientis. sed hic reuocare et non reuocare gratiam erat in voluntate morientis. exquo ergo adiecit donec vo lā. pinde ē ac si dixisset donec moriar nisi p̄us reuocauero

a Apostolice se; no. ergo ꝙ aliud ē cū scribit psona. a liud cum scribit di gnitas. sic aliud est cū scribitur psone aliud cuz scribitur dignitati. s. ꝺ offi. deleg. qm̄. j. e. c. ul. et. j. de priui. ne ali qui.

b Jorie. sic. xij. q. ij. liberti. nō enī potest esse nulla. xxiij. q. i. pudēda. q̄ domin⁹ pro ea ora uit. xxi. dist. ꝟ. i. ad fi.

c Perpetuo. i. do nec vixerit ille cui fuit gratia cōcessa. ad idem. ff. ꝓ socō. l. i. vbi de hoc. Et nota ꝙ sicut priui legiū psonale ex p te eius cui non conceditur extinguitur cum psona. vt. viij. q. i. petisti. sic priuilegiū psonale ex parte cōcedentis ex tinguitur cū ipo concedente. ut hic. et sic de vtroq̄ p̄t in telligi. j. de reg. iuꝝ. priuilegiū ut ibi dixi. priuilegium aūt reale ex pte concedētis cū cōcedente nō extinguit ut hic.

d Restringi. q̄ odia restringi et fauores pueniṫ amplia ri. j. de reg. iuꝝ. odia. cum suis cōcor.

e Bñficia. no. ꝓ ꝟ qđ hic. ꝟ. s. in p̄n. dicit bñficia in plu rali vi6z ꝙ q̄s sit plura posse bre bñficia. de ꝟ dicā. j. c.

f Canonice. nil enim noui iuris i bñficijs illis tri .ij. buit hec dispensatio. sed vetus pseruat ꝟ progat. et pro bat hoc. s. de elec. dudū. ij. in fi. sicut de innouatiōe dicit. s. de p̄uil. ex pte. et. c. q̄ intentōis.

Dsceptū. vacatio ꝓ morte. et vacatio ꝓ renunciatio nem sunt diuersa. ꝟ ideo in lris ad bñficia impetra tis vno exp̄sso nō venit reliquū. hoc dicit. Emanauit aūt ad declaratiōē coz que no. host. s. de of. del. ex pte. i.

b Aplica se. idē si ab alio q̄ hoc mādare posset. puta le gato qui ad hoc hēt spāle mandatū. alias legatus hō non p̄t. ut. j. de of. lega. c. pe. ꝟ. phibemus.

i Alteri. exp̄sso vel nō exp̄sso nō curo. licet interdum sit differentia. ut. j. de of. del. is cui. et. j. de p̄ben. is cui.

k Ille. qui beneficium obtinebat

l Humanis. ar. ptra. j. de of. del. si. delegat⁹. i. sē. Bo lutio. de ꝓpria significatiōe vocabuli abesse dicit qui non est in rebus hūanis. ff. de v. sig. in lris. ꝟ. fi. non sic i pro pria significatiōne dicitur renūciasse. ut. j. dicam qui mor tuus est cum renunciatio sit voluntaria. illa coacta ideo secus. et strictissime fit interp̄tatio in rescriptis ad benefi cia. j. de preben. quamuis. i. et concor. ad hanc. ff. de li ber. et postu. l. comodissime.

m Cum non. ratio.

f Per morte. et in hijs forma mandati diligenter est

aūt si vsq̄ ad ap. se. bene placitū grā ꝙcedat p̄dcā tūc enī qz sedes ipa nō mo riē durabit ꝓpetuo nisi a successore fuerit reuocata

Preterea vero talis cō cessionis q̄ debz cū sit am biciosa restringi ea solum bñficia q̄ canonice obtīes potes licite retinere. Idē

Dsceptū ab ap. se. mandatū ut ab aliq̄ bñficij qđ obtinz resigna tōe recepta ipz alteri ꝙfe ras ꝟ assignes adiplere ñ potes si ille ātea ꝙ resig

nz reb⁹ erimat hūanis. cū nō p resignatōz vacauerit sz p morte ñ ꝺ intētōe mā dātis aliꝺ apparez exp̄s se. Si duo sup eoꝺ bñ ficō lras impetrēt. ꝓmo illo rū p illi⁹ obitū q̄ tenebat. scōo ꝓ p cessiōz eiusdem ipz. ꝓponēte vacare. scōs cū bñficiū ipm cessiōe nō morte vacauerit dz ꝓmo i ipi⁹ assecutōe ꝓferri. Idē

Ratia quā sup bñfi cō a se. ap. impetras se te ꝓponis viciosa repu tari nō debz. ꝙuis de alio

/bñficiū tali ꝓferti resigna/ tōne vel quocunq̄ modo vacauerit. et facit. s. c. ij. et. j. de p̄ben. si motu ꝓprio.

p Primo. ex hoc videbat debere ꝓferri. ut. j. e. tibi q̄. ꝟ. j. de p̄ben. eum cui. sed nō est ita qz licz ille posterior sit tpe. iure tñ est potior eo ꝙ verū dixit. primus aūt falsum. et eadem ratione dico ꝙ posito ꝙ null⁹ secūdo impetra /uerit beneficiuz il/lud quod non debe bebitur impetrāti qui falsum sic exp̄s/ sit. nihil enī ad rē/ bū impetratio secū di. quia si ius habu isset in beneficio. ꝓ mus ꝓ supueniente impetratōne sine ꝓ rogatiua illud ꝓde/ re non potuisset. et est si. s. de eo q̄ ꝙ/ psan. vt. sue. discre tionem.

q Qui tenebat. accipe. j. illꝺ asserē te vacare. aliaſ ꝓponente. /dē. q. i. te r Eius/ nebat.

s Secūdus. q̄ de cessione alias cessa tione dixit.

t Nō morte vaca. Nota ergo. ꝙ aliud ē cedere aliꝺ decedere. ad idē. j. de p̄bē. Cuius tibi. et. j. de v. sig. c. vl. sz nōne renūciās quo ad ecclesiā habeṫ ꝓ mor tuo. ut. vij. q. i. ꝟ. ecce in quibus. sicut et vir ab vxore iu dicio eccīe sepatus q̄ntū ad ipam ꝓ mortuo reputaṫ. xxiij. q. ij. ꝟ. i. sicut et monachus mortuus reputaṫ mundo. xvi. q. i. placuit. ij. ꝟo. dicit lex ꝙ ꝓ fictionē iuris vitas non confundiē nec deleṫ. C. de iuꝝ. doc. in rebus. in p̄n. licet igiṫ renūciās quo ad ipam eccīam fingatur mortu⁹ tñ mortuus nō est. nec idem ꝓ oīa in eo qđ in mortuo. nā iterū de nouo posset ad ecclesiā reassumi. de renū. et trās/ missa. qđ in mortuo esse nō posset. bñ ergo dixit io. q̄ no. in pđ. c. placuit. xvi. q. i. q̄ nunq̄ mors ciuilis naturali cō paraṫ. nisi in casibus exp̄ssis in iure. ad ꝟ optīe. ff. de v. ob. ex ea pte. ꝟ. in insulā. et. ff. de dona. int. vi. et vx. sed si mors. cū aūt ꝟ alias i bñficijs larga fiat interp̄tatio. in lris bñficialibus q̄ ambicōse reputanē fiat stricta. ut. j. de preben. Cuius. i. intelligemus stricte de naturali morte. put verbū sonat. et adde qđ dicā. j. de p̄ben. q̄uis. ij.

u Preferri. nota gº ꝙ illa regula q̄ dicit priorē tpe po tiorē iure. ad qđ fa. j. e. tibi q̄. et de p̄bē. cū cui. intelligiṫ cū vtriusq̄ par est cā. ff. de reg. iur. quotiēs vtriusq̄. ꝟ di cam. j. de reg. iuꝝ. qui prior. Si aūt potior est causa poste rioris potior erit in iure. ut hic. et. j. de p̄ben. hij q̄. et. c. si a sede. ff. de priuil. credi. l. priuilegia. C. qui poc. in pig. ha. l. vl.

Ratia. ꝟz ignorās bñficiū sibi collatū in impetratōe alterius illius mentionē nō fecerit valent lēe. alterū tamē eliget si de iure simul teneri non possint.

y Sede ap. idem si ab alio. et fa. ad ꝟ. j. de of. lega. c. vlt.

z Dicīosa. est enim gratia vicōsa qñ in impetratōe bñfi cij subriceṫ aliq̄ beneficiū quantūcunq̄ modicum. ut. j. de p̄ben. si motu ꝓprio. nisi forte ꝓprio suo motu papa beneficiū conferret. ut ibi. hinc est ꝙ expressio beneficij

dispensationē non oꝑatur. sed hoc solū ꝙ lr̄e surrepticie non dicunt̄. ut. e. ti. non potest. in fi.

a ¶ Antea. qꝛ si post nulla fuisset dubitatio. acceptet.

b ¶ Ignoranti. idē intellige de sciēte. atenq̄ vel ratā. habeat collatōnē eandē. cū enim añ ꝑ bñficiū suū dici nō possit nō est necesse de ip̄o fieri mentionē. j. de p̄ben. si tibi absenti. Et nota ex hac decre. et illa ꝙ illa beneficia ecclesiastica licite cōferunt̄ absenti. Simile in ꝓcuratore qui constituit̄ etiā absens. ut. j. de ꝓcur̄. lz. et. ff. de ꝓcur̄. l. i. in fi. sz hic forte ꝓcurator p̄sens hñs mādatuz ad talia ratū habuerat ⁊ acceptauerat ꝑ id qđ dicit ī fi. retinere. vel dic qꝛ in beneficijs vl̄ lr̄is ad bñficia impetrandis nil debet taceri qđ possit mouere animū ꝯcedentis etiaz de tali bñficio anteq̄ acceptet debet facere mentionē. ad ꝑ. s. e. in nostra. et. j. de p̄ben. q̄uis. i. ⁊. c. si motu. maxime cū habeat ius ad rem. j. de conces. p̄ben. c. vl. et in p̄dicta decre. si tibi.

bñficio ab ep̄o tuo antea tibi absenti ⁊ ignorāti collato nullā cū tpe impetratōis nescires feceris mēcōnē. Utrūq̄ tū si talia sint bñficia que simul nequeant de iure teneri hr̄e nō potes. sz eligas qđ ex eis malueris retinere. Idē.

Q Uāuis is cuius gratia ꝑ quā mādabat̄ in certa eccīa ꝓuideri sibi de bñficio ꝓxime vacaturo ꝑ nos fuerat reuocata restituat̄ a nobis denuo ad eādē. nō tñ ei cui post reuocationē ⁊ añ restitutōnem p̄dictas similis in eadē eccīa grā fcā fuit nisi ꝑ exp̄sse dixerim us añ ferri debebit. cū tal̄ restō vbi aliud nō exprimitur

e ¶ Nescires. diuīare enim nō renebatur. qꝛ id humanū nō est. s. ut ec. bñ. ut nostrum.

d ¶ Utrūq̄ tñ. s. impetratū a papa ⁊ collatū ab ep̄o.

e ¶ De iure teneri. sz q̄ sunt hec bñficia que nō p̄nt simul de iure teneri. sup̄ hoc vide in spe. ti. de legato. §. restat. ꝟ. illud aūt. Posset dici fm Inno. q̄ hoc tenet de elec. dudū. de p̄ben. cū iā dudū. ꝙ habere plura bñficia nō curata. et q̄ de ꝯsuetudine vel statuto residentiā nō requirant nō est peccatū nec ꝯtra iura. et de talibus hic possz intelligi. Vel posset dici fm gof. q̄ ꝑ no. s. de cle. nō resi. c. iij. ꝙ de iure p̄t q̄s habere plures p̄bēdas q̄ꝝ altera ꝑ se nō sufficit. allegat. e. ti. ꝯq̄rente. qđ fa. ec̄ ꝯtra. et de p̄ben. cum teneamur. Vel dic ꝙ loq̄tur de bñficijs vnitis annexis. vel dependētibus. illa enī simul p̄nt de iure teneri. sz hec lectura nō ꝓcedit. ꝑ collationē enī vni⁹ hr̄et vtrunq̄. et sic nō fuisset nec̄aria alteri⁹ collatio. vñ dici posset opinionē Inno. verā esse quā seq̄tur ꝯsuetudo quam papa scit et tolerat. vel saltē opi. gof. ar. s. e. si gratiose. ar. ꝓ ⁊ ꝯ. j. de p̄bē. is cui. vel dic ꝙ lr̄a ista loquit̄ de hijs bñficijs que p̄ textu cōsuetudinis vel statuti sup̄ hoc ex causa facti simul teneri p̄nt. Ad primū de cōces. p̄ben. ex p̄te. in fi. ad scđm de cōsti. cū om̄es. ⁊ ē simile de iure. s. ut lit̄. pen. c. i. s. de elec. cumana. ad fi. Ad primū ꝯ. j. de cōsue. c. i. s. de ꝯces. p̄ben. lr̄as. So. illud spāle in duobus bñficijs in vna ⁊ eadē eccīa. secus in diuersis vñ vident̄ facere ꝓ. ⁊ fa. qđ no. host. in p̄dic. decre. lr̄as. in glo. nō obstāte. in fi.

e ¶ Nō potes. de iure cōi. dispēsatiue tñ posset. et si q̄rat̄ ꝑ quem dispensare possit vide qđ no. lxx. di. sanctorū. xxi. q. ij. si quis iam trāslatus. de elec. dudum. ij. de p̄bē. de multa. de cōces. p̄ben. lr̄as. et. j. de consue. c. i.

f ¶ Eligas. sic et olim dabat̄ electio ei qui duo bñficia curata simul habebat. s. de p̄ben. referente. ⁊. c. p̄terea. hodie secus. e. ti. de multa. Sz nūquid electo vno re integra penitere poterit ⁊ aliud eligere. ar. ꝙ sic. ij. q. vi. si quis libellos. s. de elec. in causis. de iure pa. cū aūt. qđ fa. ec̄. ꝯ. et. j. de of. lega. q̄uis. ⁊. j. de ꝓcu. q̄uis. ⁊. j. de re. iur̄. mutare. cum si. ar. ꝯtra. xxxij. q. v. horrendus. de iur̄iu. quemadmodum. s. e. li. de Rep. c. ij. et. j. de re. iu. ꝙ semel. cū suis ꝯcor. So. satis videret̄ ꝙ re integra possit mutare ꝯsiliū ⁊ aliud eligere ꝑ prima iura. ad hoc. j. de p̄bē. si tibi absenti. ff. de adop. lega. l. ij. Cōtrariū tene ꝑ p̄dictā regulā qđ semel. ad hoc. j. e. c. pe. in fi. de postu. c. i. Jo. an.

Q Uāuis is. Si restituatur quis ad gratiam reuocatam; sine alterius p̄iudicio intelligit̄ restitutus. vñ alteri ante restitutōem impetranti p̄ferri non debet.

h ¶ Gratia. ꝯcessa forte a nicolao. iiij uel celestino. v.

i ¶ Prouideri. nec ad hoc ꝓuisū erat nec ad possessionez deuenerant. vñ habebant ius nō ī re sed ad rem. de cōces. p̄ben. c. vl.

k ¶ Proxime. vacaturo. quod solus papa facere potest de conces. p̄ben. c. ij.

l ¶ Reuocata. tenorē huius reuocatorie ꝯstōnis nō habemus. sed de ip̄a fit mentio. j. de preben. c. penul. et antepenul. ⁊ de conces. preben. c. vl. reuocatoria illarum nicolai incipiebat. pridem ad apicem. illarū Celestini. olim celestinus. et. c. dudum.

m ¶ Post reuocationē. idem et multomagis si ante reuocationem.

n ¶ Simul. s. de beneficio ꝓxime vacaturo.

o ¶ Exp̄sse dixerimus. hoc enim papa facere p̄t. ad hoc. j. de p̄ben. c. penul.

p ¶ Cum talis. ecce ratio. et aduerte. qꝛ in contrariū videbatur ex eo qꝛ restitutio est prioris status reparatio. ⁊ restitutus in pristinū ius recidit. ar. xv. q. vi. nos sanctorum. et. c. iuratos. et. s. de elec. qꝛ diligentia. ij. q. iij. §. notandum. in fi. et. C. de sen. pas. l. i. restitutio enī hic oꝑari dz ut nec ꝓsit nec obsit qđ euenit. ff. ex quib⁹ cau. ma. l. i. i. Reñ. sed ꝯtrariū est verū ut hic. et sic ꝓ parte hac debuit q̄stio terminari ꝑ decre. de renun. ex transmissa. ⁊ de simo. ex insinuatōe. et cōcor. C. de remis. pig. l. vl. vbi si de voluntate creditoris debitor pignus distrahit. si iterum deueniat ad ip̄m debitorē res illa distracta nō renascetur ypothecaria quā habebat a principio. actio enim semel extincta ⁊c. de cō di. iiij. queris. ff. de solu. qui res. §. areā. Ad contraria respondetur ꝙ hic non est vere restitutio. imo quedam noua concessio per predicta iura. et nota qꝛ hec decre. facit in ar. ad questionem dominicalem an scilicet episcopus inuito patrono restituere possit prespiterum per se depositum. et determinauit gof. de renunti. ex transmissa. in fi. ꝙ non per. l. C. de nup. si ut ꝓponis. ij. vbi dicitur ꝙ in matrimonio restaurando per filiā post diuortium requiritur cousensus patris. sicut a principio in contrahendo. In contrarium facit de renunt. post trāslationem. de iudeis. iudei de ciuitate. et. c. consuluit. de hijs que fi. a prela. cum apostolica. vij. q. i. eos. et nota de hoc. xxiij. q. iiij. nabuchodonosor. in prin. dicebat hosti. opinionē gof. veram cū restituit̄ ab inferiore. secus si a p̄ncipe ꝑ iura superius ꝓ restituto inducta. bar. brix. in dñicali q̄one q̄ incipit. sacerdos aliquis fuit. dixit ꝙ si depositus appellauit infra. x. dies restitui pōt inuito patrono

alias non. tan. dixit q̄ si ep̄us p̄uenit in restitutōe p̄ronū q̄ valet restitutio. alias non. q̄ō approbat host. in p̄dicta decre. ex transmissa. ⁊ de elec. innotuit. et facit q̄ō no. s. de const. cū accessissent. ī vl. glo. /petratis inspirit̄ tem

a Intelligat. pcor. ī. e. c. ij. pus dare. vñ p illas Jeo. in lr̄is ad b̄ficia impe/ beneficium curatuz obtinere non poterit. qui licet nūc sit maior. illo tempore minor erat.

b Si eo. contradicit ad hanc decre. ī. de p̄ben. ei cui p uideri. ibi sol.

b Cū cura. nisi ls fuisset exp̄ssum de curato ꝓuideri nō posz. s. de p̄ben. c. vl. et. ī. de p̄ben. cū in illis.

c Idoneā. s. xxv. annoz. s. de elec. cū in cunctis.

f Effectus. spectamus ergo initium. et facit. s. de elec. dudum. i. et quod ibi no. nec firmatur tractu temporis q̄ō de iure ab initio. nō valebat. ī. de re. iu. non firmatur. cum suis concor.

g Cū tpe date. sic no. inspiciendū tp̄us date. sic. s. e. eā te. et. ī. e. tibi q̄. et de p̄ben. eū cui. ⁊ idē dici posz ō ō/

b Idoneus. ꝓpter defectū etatis fectu ordinū. ar. s. de eta. ⁊ q̄. p. sz ls falsū ē. ut. ī. de p̄bē. si ꝓ clicis paupib⁹.

i Curā aiaz. in his q̄ ad curata b̄ficia ꝓmouenē req/ ritur maior idoneitas q̄z in alijs. et ideo si mandat ꝓui/ deri de dignitatibus p̄sonatibus vel b̄ficijs de cura mē tione nō habita de curatis dignitatibus p̄sonatib⁹ vl̄ b̄ficijs non poterit ꝓuideri. ī. de p̄ben. cum in illis.

Cū b̄ficiū. q̄ poterat dubitari ne illa inutilis adiectio .s. cū cura viciaret in totū ilr̄p̄tū. scz q̄ nec etiam de simplici posset ꝓuideri. ideo annectit quod sequit̄. ⁊ sic no. vtile nō viciari p inutile. ī. de reg. iur. vtile cū suis pcor.

l Sine cura. q̄ ex se curā nō hz. si aūt hr̄et annexā pro chialē ⁊ curatā ecclesiā. dic ut dicā. ī. de p̄ben. super eo

m Tūc. s. tpe impetratōis /b̄ficio sine cura. vl̄ dz

n Etatē. sz q̄ ē idonea etas in/ q̄ maior. xxiij. ad illa dicatur idone⁹. s. de p̄ben. sup inordinata. vbi ost. hic tenet in canonijs ꝓpt̄ maturitatē p̄silij q̄ō requirit̄ in illis. nā ibi pueri dicunt̄ non idonei ad beneficia obtinēda. certū aūt est q̄ infans dz vsq̄z ad. vij. an. puer aūt de. vij. vsq̄z .xij. vel. xiij. annos. xij. q. v. pueri. ⁊ C. de fal. mo. l. i. et dixi. s. in p̄be. circa fi. Sz ut ibi no. ber. dici p̄t q̄ pueri ibi dicunt̄ minores septēnio. et isti dicunt̄ indigni. septennes aūt ⁊ maiores dicunt̄ idonei. cū enim tales possint ordinari. xxv. di. de his. ergo ⁊ in b̄ficijs intitulari. ar. de p̄bē. cū fm. ad ls optīe fa. ī. ō el'c. et eo q̄. ⁊ hec vera intelligo nisi esset talia b̄ficia q̄ sacrū ordinē et ꝓuilegio cōsuetudie vl̄ statuto vl̄ alio mō req̄rer̄t. ⁊ facit q̄ō dicā. ī. de fil. p̄s. c. i. i. Ren. ⁊ ꝓbat expresse. ī. de p̄bē. ei cui ꝓuideri

An hodie dispēsent epi in etate. no. de elec. cū dilecti. ⁊ dicā. ī. de elec. licet can. et de eta. ⁊ qua. c. vno. /xij.

o Licite. id dicimur posse q̄ō licite possumus/ .q. ij.

Jpter tua. papa pcessit ep̄o bon. debitoz faciat oneregrauato ꝓuilegiū. q̄ fruct⁹ b̄ficioz primi an

intelligat fieri sine iuris p̄ iudicio alieni. Idem.

Jeo tpe quo tibi ō b̄ficio cū cura vel sine cura mandauim⁹ ꝓuideri. ad obtinēdū curatū/ b̄ficiuz idoneā nō habe/ bas etatē. tibi licet nunc legitie effectus sis etatis autoritate lr̄az hmōi cū tpe date ip̄az adhuc non eisses idoneus de b̄ficio curā aiaz habente nequa

ni vacantiū in suo dioc̄. pciperet. ⁊ erat hic gēa vsq̄z ad q̄n quēniū duratura. apposito in priur⁹ q̄ non obstarēt p̄sue/ tudines priuilegia vel statuta per que sua posset impediri concessio. Nacauit quoddam beneficiū cuius redditus p̄ mi anni de priur⁹ consuetudine vel statuto spectant ad ta bricam ecclesie vel alium vsum. vel aliquā singularē perso nam. queritur cui debeantur huius b̄ficij redditus pri/

quam poterit prouideri.

Beneficium autem sine cura cū ad ipsū sufficientē tūc etatē habēs per eas li/ cite poteris obtinere. Idē

Jpter tua debita psoluenda. frcūs b̄ ficioz primi anni q̄ in tua vacabunt dioces̄. tibi nō obstātibus quislibz p̄sue/ tudinib⁹ priuilegijs ꝑ statut̄ p q̄ nrā ipediri posz pces/ sio vsq̄z ad q̄nq̄niū ō spāli

mi anni. r̄ndet̄ fm vnam lcūrā q̄ ōbē tur fabrice vel illius sui vel singulari p/ sone. nisi in conces/ sione facta epō ali/ ud caueretur exp̄s/ se vel dic vt. ī. in vl ti. glo.

q Tua debita. ad idē. ī. de prebē. si ti bi r Fructus. no. q̄ ñ hz retinere b̄ficia. sz frcūs. vñ vt dixi. s. e. si grōse in hoc casu vacant b̄ficia. vnde is ad quē p̄tinet electio. ī tēpus statutum ne cessario hz eligere et facit q̄ō no. ber. de mgēis. q̄ ñ nulł

et ꝓbatur hic satis. ī. de preben. si tibi pcesso

s Primi anni. quid dices. ꝓputabitur ne ānus iste a die fructuū colligendoz. an die vacationis vel mortis. credo a die vacationis cōputari. vnde nō credo hic seruare legē de vasallo q̄ dicit q̄ si vasallus decedat post augustum ⁊ ā/ te calēdas marcij. q̄ō ad dñm pertinet. alioquin. ad vasallū vel eius heredem. vt in li. feu. ti. lex regni. c. si vasall⁹. sz credo q̄ a die vacationis vsq̄z ad annū quicquid obueni/ et beneficio et separatum erit a solo. totum erit huius priui legiati. ꝓparo enim hmc priuilegiatum vsufructuario q̄ fructus separatos et recōditos suos facit. ff. de vsufru. l. arboribus. §. iulianus. alias incipit. si fur. fm moderatōz tū dec̄. ī. de of. or. p̄nti. §. porro. et facit q̄ ibi dicam⁹ dico q̄ annus iste habebit trecētos. lxv. dies. vnde si vacauerit ecclesia prima die mensis sequēti anno. prima die eiusdem mens⁹ finit⁹ sit annus. et fa. q̄ō dicā. ī. de elec. quā sit. et si esset bisextus illi duo dies cedunt sibi ꝓ vno. ꝓ vno enim putantur vt. s. de ver. sig. quesiuit. ff. de v. sig. cuz bisext⁹ ff. de diuer. et tē. pre. l. ij. licet sit cōtra. ff. de sta. liber. l. cū heres. §. stichus. sed illud in penis vel odijs. que sunt mollienda. de pe. di. i. pene. ī. de reg. iu⁹ in penis. et facit quod no. in predi. ōcre. q̄siuit. et. lv. di. c. ij /sitōne trāslatōne

t Vacabūt. morte renūtiatōe depo/ vel q̄cūq̄z alio⁹

Quid si ꝓmutatōe. vidr q̄ secus ꝓ decre. ī. de re. ꝓmu. c. vno. sz ꝓtiū puto. q̄ negari nō p̄t quin. ꝓpter ꝓmutationez vacet et equitas in eo solo casu iuris rigori preferatur in q̄ scripta reperitur. in alijs nō. nō enī ex illo speciali casu ē regula dāda /differri. et licet intendat per cl'az. ñ n impediri. sec⁹ g⁹ si/ ob. impedimenta tollere. dilationes tū tollere nō intēdit. licet et dilatiōe impediri posset. vt. ī. dicam.

r Quinquennū. fcm narrat. idem enī de citeriori et vl/ teriori tempore. /tia. q̄ de iure futuris succesforib⁹ q̄/

y Spāli gra /uari debebāt vel in vtilitatē eccl'iarū et pendi. ī. de elec. q̄ sepe. et de of. or. p̄nti. et intelligo hanc gratiam et illam q̄ sequitur fm moderatōnem illius dec̄.

presenti. §. porro. ſ. q̄ hoc intelliga ꝛ ſolū de illis fructib⁹ eccleſiaꝝ vacantiū que ſolutis debitis ſi q̄ ſunt. et hijs q̄ neceſſaria fuerint ꝓ ſeruitoribus et miniſtris et alijs in cūbentibus onerib⁹ vſq̄ ad nouos redditus repta fuerīt a ¶ Concedimus. an legatus de latere ſimilem ſupeſſe. gratiam dare poſſit tractauit Jo. de deo in queſtionibus ſuis in p̄in. et guil. in ſpe. ti. de leg. §. nunc tractemus. in fi. et dicunt q̄ dato q̄ ex cauſa hoc poſſet. beneficium tamē vel dignitas debet cū aliquo emolimento conferri q̄ō eſt verū ut dixi. s. in glo. p̄ri. ⁊ in glo. no. quia. Notat enī berū. s. ut ec. benefi. ut noſtruꝫ. in vl. glo. q̄ epiſcopuſ ex iuſta cauſa ad tempus poſſet fructus alicuiuſ beneficij retinere probat ꝓ de cre. s. de ver. ſig. c. penul. que etiam facit cōtra cum id fuerit impetratum a papa. ſed poteſt dici ſic fuiſſe de facto. ad hoc. s. de fi. p̄ſ. literaſ. vel illud ſm goſ. in fructibus omnium beneficiorum vacantium vſq̄ ad certum tempus. ut hic etiā. in vno aūt beneficio ⁊ eiuſ quentibus cōuertendis ex cauſa in vſum prelati nō erit neceſſaria licentia pape. q̄ cū eō cū capitulo poſſit ſup primere dignitatē. et ꝓpter neceſſitatē poſſeſſiones alienare. multo fortius quentus ꝓcipere.

grā ꝓcedimus intentōnis nrē nequaq̄ eriſtit. ſi fructus hmōi eccīe tue fabrice vel alteri vſui ſeu cuicū q̄ ſingulari perſōe ꝺ ſpāli ꝓſin etudine priuilegio ℓ ſtatuto forſitan debeāt. q̄ eis per conceſſionem ipſam niſi hoc expreſſe caueatur in ea p̄iudicium aliq̄ generet. ¶ Dē Tatutū q̄ circa iu/ dices a ſe. ap. deputādos nuper edidimus cū q̄daꝫ cōtenta in eo q̄ ꝓ cōmuni vtilitate credebātur īducta ſicut experientia docuit tendere dinoſcūtur ad noxiam ſanctōe p̄ñti quā irrefragabiliter obſeruari mādamus. ſuadente vtilitate melius duximus reformāduꝫ. ¶ Bācm⁹igitur vt null⁹ niſi digni. are vnde p̄ma lectura magis mihi placet. ⁊ magis eſt amica litere. ut dicamus. q̄ iſta erat dubitatio decre. an p iſtam ꝓceſſionem ſic factam. ſi nō obſtantibus quibuſcūq̄ nē. videret derogare ipi fabrice vſui vel ſingulari p̄ſone. ut exquo ex illius priuilegij vigore redditus p̄mi anni haberi non poſſunt. amplius nil habeant. et papa reſpondet q̄ habebunt redditus ſecūdi quaſi ille eis ſit p̄imus vt illa clauſula non obſtantibuſ. nō iuceſſo tem. ſed priuilegiatū tantū coadiuuet. Jo. an. ¶ Tatutū. licet hec decē. ꝓ paragraphos aliter diuidatur. eā tñ in ſex tuor diuidq̄ partes principales. prima durat a p̄ncipio vſq̄ ad §. inſup. Secunda abinde. vſq̄ ad §. pferēdo. Tercia abinde. vſq̄ ad §. q̄quid. Quarta vſq̄ ad fi. In p̄ma ſtatuit q̄ b⁹ p̄ſonis ⁊ in quibuſ locis c. uſe a ſe. ap. vl legatis vel delegatis ipius ꝑmitti debeāt et tractari. In ſecunda p̄uidetur circa exactōnes que fiebāt in iudicijs ab ipis delegatis aſſeſſoribus vel notarijs cauſe et apponē pena In tercia p̄uidetur circa vocatōes teſtiū ad iudicium que ſepius malicioſe fiebant. et cauſa fatigandi teſtes vel ab eis aliqd extorq̄ēdi. In vltima decernit caſſū et irritum quidquid fuerit factū ꝓtra p̄dicta ſtatuta.

a ¶ Intentōis. no. ad intentionē ſcribētis recurrēdū facē. s. c. ij. et. j. de ꝓ. p̄bē. c. vl. ⁊. s. de deē. ex mltiplici. cū ſi.
b ¶ Alteri. vſui puta menſe capli/ conſuetudinis ⁊ ſta/
c ¶ Tatuto. no. q̄ oīa priuilegia/ tuta q̄cūq̄ firmita re vallata ꝓceſſa capl⁹ quētib⁹ vel collegijs cathedraliū regulariū et quentaliū eccleſiarū. ſeu ſingularib⁹ earūdē p̄ſonis. ut bona eccleſiaꝝ iparum vacantiū a p̄latis dimiſſa. vel tempore vacatōis obuenētia poſſint ſurripe diuidere vel in ſuos vſus quertere ſunt hodie reuocata et caſſata p decre. j. de elec. q̄ ſepe. que tū in alijs beneficijs locum non habent. ut. j. de of. oꝛ. p̄ñti. in fi.
d ¶ Conceſſionē ipam. ſibi factā. /bus. et. c. ſuſceptū.
e ¶ Exp̄ſſe. ad idem. s. e. cū aliq̄. et. c. quamuis.
f ¶ Preiudiciū aliq̄d. niſi iſtud ꝛbū eſſet ita gñale. iſta decre. ſic poſſet intelligi q̄ ex ea nil ſeq̄reꝛ abſurdū. ſ. q̄ fabrica vel vſus ille vel alie ſingulares p̄ſone ſic priuilegiate habeant redditus ſcōi anni. iſte aūt priuilegiatus habeat reddit⁹ primi. et ita bñ ꝓſequeꝛ fm hoc ſuū effectuz illa clauſula priuilegij non obſtātibus q̄buſlibz conſuetudinibus priuilegijs nē. Alij dicūt q̄ illa fabrica vel alij hic p̄senti habebūt redditus p̄mi anni. q̄ papa nō intendit eis derogare. ſz ſoli ſucceſſori. iſte aūt priuilegiat⁹ habebit reddit⁹ ſcōi q̄ ibi ē primus. alias q̄ ad ſucceſſorē vel bñficiatū. ⁊ ſic ibi tercius erit prim⁹. ⁊ ſic nullū p̄iudiciū etiā ex alij dilatōne generabit fabrice. ſed fm hoc poſſet impediri conceſſio. quod eſt cōtra tenorem ipius gratie. Pone enim q̄ in anno quinto quo finiri debet gra vacet beneficiū ſi fabrica primos redditus habeat. epiſcopus nihil habebit. Jtē quid opabitur illa clauſula. nō obſtantibus nē. cū ſucceſſori ſine clauſula illa p̄iudicium fieret
g ¶ Tatutū. licet hec decē. ꝓ paragraphos aliter diuidatur. eā tñ in ſex tuor diuidq̄ partes principales. prima durat a p̄ncipio vſq̄ ad §. inſup. Secunda abinde. vſq̄ ad §. pferēdo. Tercia abinde. vſq̄ ad §. q̄quid. Quarta vſq̄ ad fi. In p̄ma ſtatuit q̄ b⁹ p̄ſonis ⁊ in quibuſ locis c. uſe a ſe. ap. vl legatis vel delegatis ipius ꝑmitti debeāt et tractari. In ſecunda p̄uidetur circa exactōnes que fiebāt in iudicijs ab ipis delegatis aſſeſſoribus vel notarijs cauſe et apponē pena In tercia p̄uidetur circa vocatōes teſtiū ad iudicium que ſepius malicioſe fiebant. et cauſa fatigandi teſtes vel ab eis aliqd extorq̄ēdi. In vltima decernit caſſū et irritum quidquid fuerit factū ꝓtra p̄dicta ſtatuta.
h ¶ Tatutū. loquit de decre. ſua extrauagāti. q̄ incipiebat ſtatuim⁹. reformat etiā decre. in no. iij. c. ti. p̄ſenti. quam hodie nō habem⁹. et decre. s. e. nōnulli. Jo. an.
i ¶ Se. ap. legatis vel delegatis ipius. ut. j. patebit.
k ¶ Quedam. ibi enī non diſtinguebat an actor et reus eſſent eiuſdem ciuitatis vel dioce. vel diuerſarū. Jtē addit q̄ de exp̄ſſo conſenſu partiū extra locū quo deputatus ē poſſit iudex ꝓgnoſcere ⁊ ꝓmitti. ſi referas ad decre. p̄ñti. fm illā poterit fieri ꝓmiſſio inſtitutis in collegiatis honoratibus ⁊ in cathedralib⁹ eccleſijs. vñ fm eā videbantur poſſe cauſe ꝓmitti māſionarijs ⁊ q̄buſcūq̄ bñficiatis in talibus eccleſijs. q̄ erat abſurdū. hic aūt. quideē q̄ ſolus canonicus cathedralis eccīaꝝ fiat ꝓmiſſio /attēdēda ē. iij⁹
m ¶ Tōi vtilitate. q̄ in legib⁹ ꝓſtituēdis/ di. crit. ⁊. s. in
n ¶ Credebant. ⁊ erant ſine dubio re/ p̄he. huius li. ſpectu prioris eccīe. /dē. j. de elec. q̄ſ. fir. er. ff. deē. iij. l. le
o ¶ Expiētia. ad i/ gatis. §. ornatib⁹ /ri. reſpōſibile ſi
p ¶ Ad norā. et ideo nō debuit iudica/ fm tpm variare. et variet ipm poſitiuū ſtatutū. l. iij. di. §. verū. xxv. q. i. c. i. de ſent. ex. c. ul. in p̄in. s. de ſpon. nō dz. cū ſuis ꝓcor. ſic et priuilegiū cū tendit ad norā reuocationē vel moderationē a p̄ncipe recipit. s. de deci. ſuggeſtū. j. de p̄u. c. i. ⁊. c. aucte. ⁊. c. ſe. /ſactō. q̄ie cui addit pena. q̄ō dic
q ¶ Sanctione. / ut no. iij. di. i ſūma. /emēdat eo q̄ p⁹
r ¶ Jeli⁹. laudabilior ē aut qui/ inuenit. C. de ve. iu. enu. l. i. §. ſz neq̄. /eo q̄ non in totū. ſed ꝓ pte corrigit
s ¶ Reformandū/ illud ſtatutū ut. j. videbis.
t ¶ Dignitate. dignitas ſumitur multis modis q̄ō dicit no. Jo. iij. di. denicq̄. et vincen. ⁊ ber. s. de cleri. nō reſi. c. iij. hic ad īram de eccīaſticis dignitatibus intellige.

Et no. mirabile. quia pñt ꝓmitti cause maioribus. xx. ānis vt. s. de of. dele. cū vicesimū. a quocūq; et etiā minoribus a ꝓꝑ vt ibi. et. ff. de re iudi. quidā ꝓsulebāt. sed certū est ꝙ qui est in dignitate vel personatu dz attigisse saltē xxv. annum. s. de elec. cum in cunctis. et sic videtur ꝙ minoribus xxv. annis non possint cause cōmitti. hīs dico qui non attigerint. Solutio. si cause non possent cōmitti nisi personis in dignitatevel personatu constitutis tunc ꝓcederet obiectio. sed pñt etiaz cōmitti canonicis ecclesiaꝝ cathedralium in quibus nō requiritur tāta etas vt ꝓbat. j. de elec. ex eo qō. ꝛ dixi. s. e si ex eo tempore. et sic obiectio non ꝓcedit. Dico etiam ꝙ dispēsatiue potest aliquis hre dignitatem vel personatum etiam minoz. xxv. annis per dispensationem papevel epi. primum patz scōz ꝓbatur. j. de eta. et q̄. c. vno.

preditis aut personatum obtinentibus seu ecclesiarum cathedralium canonicis cāe aucte litterarum se

a Preditis. i. prealijs dotatis. est enim dignitas quedā ꝑeminentia in ecclesia. vt. s. de v. sig. ꝙuis.

b Obtinētibus. idem de officialibus eꝑoz ꝓncipalibus et forāneis. et de prioribus religiosꝝ et claustralibꝫ dic vt ī cle. e. ti. et si principalis. ‖ gō ꝙ sit cathedralis. ꝛ sic sub

c Cathedraliū. sufficit. ‖ latū ē qō olim hic ꝓtinebaē ō ecclesijs collegiatis honorabilibꝫ lz adhuc hodie in alio sit cōgatio. vt. j. de elec. qz sepe. alibi eq̄ganē cathedrales ꝛ regulares. s. de elec. ne ꝑ defectu.

d Canonicis. bñficibus igitur perpetuum officiū ī eccīa cathedrali. siue dignitate. ꝓsonatu et canonia de quo loq̄ē. j. ti. pr. c. i. nō poterit cā ꝓmitti. cū de hīs nō exprimat. Itē sciaſ ꝙ licet isti canonici delegari possint. ꝓseruatoresꝫ tñ dari nō pñt cum decre. vl. j. de of. dele. eos nō exprimat sed vt. s. dixi canonicus potest eē maioz septēnio. ꝑ. dec. ō elec. et. eo. ꝛ dixi de ſ. s. e. si eo tēpe. si cōmittaē cā tali cañ. nūquid dicemus lr̄as valere. vidz ꝙ sic. quia ista decre. vl ti. de hac materia hoc solum requirit. ꝙ sit talis eccīe cañ. gō huic stabimus. sed ꝓtrariū credo et dico ꝙ si tali impuberi cōmitteretur cā nisi appareret de certa scientia pape non teneret ꝓmissio. et idē dico si cōmittaē ab alio q̄ a ꝓꝑ minori. xx. per predictam decre. cum vicesimum. quaz non dico nec credo correctam per hāc. qō enim non mutaē. xē. L. de testa. sancimus. et correctio iurīū vitāda. s. de elec. ecclesia. ꝛ. j. de elec. cū expediat. in ꝓn. nec ista decre. dic ē ꝙ hoc sufficiat. sed ꝙ hoc requirit. vnde non contradicit alias eadē ratione dicendum eēt ꝙ dūmodo sit canonicus cathedralis ecclesie. vel in dignitate vel personatu nō possit repelli ꝓtertu exceptōis. excōis. ifamie. inimiciciaruz vel alia iusta causa. qō est absurdū. et est si. qō notabo. j. de elec. lz canon. Et no. qō dicit canonicis. olim dicebat ī stitutis. vnde videbatur ꝙ cuilibet instituto in cathedrali eccīe mansionario possent cāe cōmitti. qō hodie ꝑ dec. hāc sublatū est. No. ergo ꝙ ꝑ dignitate et loco ꝓsumitur ꝓ aliq̄. quanto enim quis melioribus ꝓeest tāto maioz ꝛ sā ctioz ē. i. eē ꝓsumitur. in. auē. de defen. ci. ad fi. ꝓme col. ſ. nos igit. colē. iij. lri. di. miramur. lriij. di. metropolita no. s. de ꝓsūp. cū in iuuentute. xxiij. di. qñ. de mgīis. c. i et. c. qz. et. c. sup specula. cū si. et si tpe date. quis esset cañ. tpe ōfirmationis nō. puto ꝙ ꝓcedere possit. nō sic econuerso. spectamus enim initium. ad hoc. s. e. c. i. et. c. si eo tpe. s. de elec. dudum. quod ibi no. ff. de senā. femine. ff. de iudic. l. cecus.

e Cause. hec sme iurisdictōe nō cōmittunē. s. de of. del ꝓnon ergo ꝓhibet quin audientia alicuius articuli l'm ra executio cuilibet clerico cōmitti possit.

f Earum. pone ꝑꝑ in lr̄is vocat aliquē simplicem clericū nunquid valebit commissio. fm ber. et omnes dic ꝙ non habet hic locum exceptio. exquo papa scienter committit quia facit et facere potest contra ꝓstōz istam. ad hoc optime. s. de priuil. cuz olim. ij. ſ. interim ꝛ no. ꝙ fz Innoc. si cancellarius ex se dat iudices. et hoc ꝓstat nō hz locum hec exceptō. quare enim imputari debet parti que talez iudicē non petijt. qō verū ē eē. f. ber. et hos. cū hoc er certa scīa facit. qō intelligo si id in lr̄is exꝑmiē. vt. j de preben. si motu ꝓprio.

dis apostolice vel legatoꝝ eiusdem de cetero cōmittantur. nec audiantur alibi ꝙ in ciuitatibus vel lo

g Sedis ap. q̄d de ordinarijs. nūquid cōprehēdūē ꝛ tenebunē hac ꝓstōe. dic fm ber. et oēs ꝙ non. et pē eē rō. epi et ordinarij hñt melius noticiā clericoꝝ dioc. sue ꝙ ꝑꝑ clericoꝝ totius orbis. vnde si etiam simplici clerico cōmittāt ordinarij tenet cōmissio. pone enim ꝙ simplex clic excellens sit decretoꝝ doctoz. ꝑ. non ita absurdū ꝙ aliquis etiam rudis et pannosus clericus gerat vices epi siē esset ꝙ gereret vices pape. igitur ad ordinarios nō erten datur hec constō. et est simile qō dici consueuit. s. e. non nulli. et inferius eodem.

h Legatoꝝ. qz vbū gñaliter positū. xē. xix. di. c. i. intelligam hāc lr̄am gñaliter in omnibus legatis q̄rū tria sūt genera. qō dic vt. s. de of. lega. c. penul. et. j. e. ti. c. i. qō verū puto indifferenter cū ex legationis vigore cōmittūt. et idē intelligas in delegatis sez cū ꝓmittunt delegationis vigore. j. e. c. ſ. in nullo q̄z.

i Decetero. ꝓstō enim nō extendiē ad ꝑterita. s. de cōsti. c. vl. quid de pēlētibus. dicē. j. de elec. lz canon.

Cōmittanē. pone ꝙ fuerit ꝓmissa pars ſ excipit. nunq̄d valet ꝓcessus. dicebat ber. et oēs pō eū ꝙ taciteet expresse poterat pars huic iuri renūciare. introductuz est enī ī ipoꝝ fauorē ne sez in opprobrium ꝓpriū cogantur epi et magni clerici coram rudibus et pannosis clericis litigare et interdū ꝓpter ruditatē ipsoꝝ ius suum amittere. et facit de regula. ad aplicam. cum suis concor. sed hodie per finē istius decre. credo ꝓpriū. vbi innuitur ꝙ ipo iure est irritū et inane qō ꝑ aliq̄ istoꝝ fit. vnde necessariam non credo exceptionis opem. et facit qō dixi. s. e. c. i. in ꝓn. et pē eē rō. vt. s tetigi. quia hoc videtur non solum in fauorem ꝓpium inductum. sed etiā in fauorem ipsius ap. sedis ne vili pendatur in tali ministro. lxi. di. in sacerdotalibus. cū si.

l Nec audian ‖ tur. nota qz versus iste non ꝓhibet circa cōmissionem. sed circa agitatōz. et idez erat in predi. decre. ꝓpti. si ergo extra alia loca fiat cōmissio. dūmō in hīs locis causa audiatur satisfactum est huic ꝛē. fm ber. et oēs. ar. s. e. ti. nōnulli. de excep. olim. et. j. ſ. ꝓpri. ꝛ eo saluo qō ibi dicit. et ad hoc. ff. qui satisda. co. si fideiussoz. ſ. i. vbi dicitur ꝙ cui difficile est satisdare in vnā ciuitatem in aliā mittitur vt satisdet.

m Ciuitatibus. ciuitas murorum ābitu terminaē regulariter. tñ et si in suburbijs auduret idem credo. ar. j. de sē. ex. si ciuitas. et bene dicit ciuitatibus. qz in eis ꝓsumunē esse periti. sic et epi in solis ciuitatibus statuendi sunt. lxxv di. c. i. de ꝓmiē. c. i. et leges et artes in regijs ciuitatibus sunt docende. ut in ꝓhemio. ff. ſ. hec autē. et de magistris

c.i. et nomine studij nō intelligit villa vel castrum. de cl̄i. nō resi. tue. a Locis insignib⁹. quidā dicūt q̄ hec determinatio vbi. q̄ statī sequit non referetur nisi ad hoc q̄ dicit locis insignibus. sufficit enim q̄ sit ciuitas. licet ibi nō sint periti et est ratio q̄ nunq̄ in ciuitatibus sunt periti. ⁊ eis q̄ raro accidunt iurisconsulti nō respiciūt. nec medentur sz bijs tantum que frequenter occurrunt. in auten. vt sine. p hi. ma. fi. tu. ge. §. quia vero. colla. vij ar. iiij. di. erit. ff. de legi. nam ad ea. vix enim est est q̄ in ciuitate vbi bi prope non habeantur periti. vñ satis eorū copia in ciuitate hēri potest. ff. de rei vē. q̄ religiosi. vij. q. i. pontifices. alij cōtradicētes q̄ ibi ē eadē rō. primū placuit innocē. et hos. fm hoc exponе q̄ sequit. vbi 2c̄. id est in quibus locis insignibus. et facit p hac parte. ¶. e. §. in nullo.

cis insignib⁹ vbi possit comoda copia peritorum haberi. Cum vero eiusdē ciuitatis vel diocesis fuerit actor vt reus extra ipas cā nō cōmittatur ne conueniatur aliquis eorum nisi ab episcopo contra aliquem de sua dioc̄. vel ab aliq̄ cōtra eum. aut contra eiꝰ cāplm seu cōtra vniuersitatē

/sonibus psiliarijs et alijs qne

b Comode. xxij. q. i. faciat. emergūt. ff. de postul. l. i.

c Copia. p aduocatis assessorib⁹ aduersarij. §. ait ptor. ff. ex q̄. ca. ma. l. ab hostibus. §. fi. de vi. et ho. cle. cū ab omni. xi. q. iij. ñ licet. q̄d si inter iudices et ptes est ptentio sup hoc. quia alter dicit locū insignē et ibi copiā peritorum haberi. alter negat. q̄d erit. dic recurrendū ad cōem opinionē vulgi. ff. de suppel. lega. labeo. ⁊. s. de spon. et lris. q̄d si adhuc super hoc sit ptentio. recurritur ad arbitriū boni viri. ff. de v. ob. l. ptinuus actus. non delegator qui iurisdictioni sue fauēt. ad l§. C. de ar. l. nemini. et. ¶. de peñ. dilcūs. fm ber. et intelligē bonū virū iudicē ecclesiasticū illius loci fm inno. hos. aūt dicit hic recurrendū ad arbitriū iudicis id est boni viri. et sic intelligit ler. ptinuus. §. cū ita. eligentur ergo fm eum arbitri. s. e. pastoralis. et de of. dele. suspitōnis. nisi euidenter esset notoriū q̄ ibi peritorū eēt copia. ad hoc de ap. ꝓsuluit. ¶. ego credo q̄ cū iudex se ꝓstituit aduersarium tūc locū habeāt supdicta. sed si ptentio esset solum inter ptes certe credo q̄ iudex de hoc ꝓgnoscere et pnūciare possit q̄ videt q̄ pnūciatan sua sit iurisdictio q̄ plus est. s. e. sup lris. et facit q̄ recitari ꝓsueuit. de ꝓba. ꝓ cessionez et facit. ¶. §. pr. in fi. /pit corrigere ⁊ modare statutū gedo Cum vo. hic inci/ neralis pcilij. s. e. nōnulli. et sumine eq̄tatis ē q̄ seq̄t. /tis q̄ domicilium hēt ī eadē ciuitate Eiusdē ciuita/ te vel dioc̄. et idem intelligo cū plura domicilia hz q̄ eē pt. vt. ff. ad munici. assumptio q̄ ad hoc dico q̄ locū hēbit. §. iste et nō sequens. quod satis ꝓbatur. s. de fo. cō. ex parte. b. nec negari potest licet sit etiā alterius ciuitatis quinetiam sit istius q̄. §. iste requirit. /de dicantur isti habes. s. de ver.

f Actor et reus. vn/ sig. forus. v. in omni.

g Extra ipsas. ciuitatem seu diocesim.

b Non cōmittatur. hoc verū videt nisi ad id expressus accesserit ptiū consensus. ar. ¶. e. §. in nullo quoq̄. q̄ etiā facit ꝑ cū in illo casu hoc sit expssum in isto non. ar. de deci. ad audientiam. tamē id videtur cum hoc solum sit in partium feuorem inductum. de regula. ad apostolicam. cum suis concordantijs. et licet hoc satis videatur rationabile

citatis ville aut castri fuerit actō dirigēda. ¶ actor eādē citatē vel diocesiz intrare nō audēs aut sui aduersarij potentia meruto p horrescēs eū infra ipsas ne q̄at puenire secure. Jn bijs q̄pe casibus extra dictas citatē ⁊ dioc̄. possit ꝓ tra ꝑdcōs cā ꝓmitti. null⁹ tñ eoꝝ ultra vnam dietam

non tamen dico hec asserendo per id q̄ ōz in fi. c. audiui cū curiā id seruare. et tales cōmissiones de curia emanasse i Nisi. a generali dicto ponit casus exceptos.

Ab eꝑo. hoc eq̄ssimū ē ex eo maxime q̄ si in ciuitate vel diocesi sua aliquē ex subditis suis epūs iudicē īpetraret recusari posset vt suspectus. vt. s. vt lit. non contesta. accedens. ¶.

l De sua dioc̄. iō si ō aliena. quia tūc etiā nō impetrat in sua. vt. ¶. §. pri. sed sua ideo dixit quia iste. §. tractat tātuz q̄n reus et actor essent de diocesi. sunt vñ dictio nisi alias nō ꝓprie poneretur.

m Ab aliq̄. cōtra eū vix enim inueniret actor ī ciuitate epi iudicē qui non faueret eꝑo. ar. s. vt lit. non cōt. accedēs. ij. ibi. et omnes existunt sub districtu 2c̄.

n Non audens. forte gibbillinus. et ibi regunt guelphi vel econuerso. vel forte relegatus.

o Potētiā. paritas in iudicijs ē seruāda. sed potentioribus pares eē non possumus. ff. de ali. mu. iudi. cā fac. l. q̄ etiā. ī prin. /verbū q̄ si diceret se dubitare vbi nō p Verito. nota/ est dubitādū nō excusat. s. e. cū contingat. de simo. et si questiones. cū si. q Eū. aduersarium. r Infra ipas. ciuitatē et dioc̄. eꝰ sunt ipe actor et reus s Secure. q̄ ī iudicijs req̄rit vt iporum iudiciorū exercēdoꝝ loc⁹ sit idoneꝰ et securus. alꝫ locū hz appellatio de ap. ex ptc. ¶. et tūc etiā si lras de ꝓductu haberet suis inimicis capitalibus se exponere nō tenet. s. vt lit. non contendens. ij. /dixit debeat. vnde dico si contra eꝑm l'ca/ t Possit. non/ pitulū vel potentē impetro in sua ciuitate vel dioc̄. bñ tenet ꝓmissio. et idem econuerso sp saluo recusationis iure. /tos. episcopū vel eius aduersarius ꝓ ca/ u Cōtra ꝑdic/ pitulū vel vniuersitates vel potentes. vel aduersarium eiꝰ qui loca intrare non audet.

x Quam dietā. olim dicebamus de duabus. per decre. s. e. nōnulli. sed quid dices si agit̄ actione reali. nunquid fiet ꝓputatio a finibus dioc̄. vbi sita est res. secundum q̄ oliz fiebat. et nunquid ibi erit cōputatio duarum dietarum secundum q̄ olim erat. vel vnius tantum. vt hic quod olim sic esset probatur. s. e. dilectus. ij. de foro compe. ex parte b. videtur huic nouo iuri hodie standum vltimo de hac materia et sicut generaliter loquitur generaliter accipiendum. xix. di. c. i. vt habeatur solum vnius diete computatio et non duarum et cum determinatione que hic ponitur. sed a quo loco computetur satis est dubitabile ponenim bononi. contra bononi. sup re sita mediol'. literas impetrat vbi debebit impetrare. nunq̄d boñ. vel mediol'. vel loco vicino infra dietam a mediol'. Item pone q̄ bonoñ. cō regiñ. sup re mediolane. quo impetrabit an regij vel loco vicino infra dietam. an mediolanensis vel loco vicino ista dietam. Item vide aliud dubitabile. q̄d si bonoñ. impetrat cō regiñ. domicilio et mutiñ. origine an habebitur respectus ciuitatis regien'. an mutinensis. cum ratione originis dicatur esse de loco. ita q̄ epiſcop⁹ loci eū ordinare et

cõmendaticias ad ordines sibi dare possit. sic et epũs do-
micilij. ꝛ.e.li. de rẽ. or. cũ nullus. i. ſ. rẽ. et in loco originis
vel domiciliũ retinere. ff. de senat. l. pnl. Satis videt ꝺ mẽ
re pditoris cẽ ꝙ habeat respectus loci domicilij. non rei l
originis. et ſ er eo quia de loco domicilij vel quis ꝓprie tra
hi per illud verbum trahit. s. c. nonnulli. quod etiam hic
repetitur et per mentem cond. toris id credo tenendum.
ad hoc. ꝛ. de sepul.
cum quis. vbi de lo
co originis non ha
betur ratio. et. C.
de prescripti. lon.
tempo. l. vlti. vbi p
cedit prescriptio
vt inter presentes
exquo prescribens
et cui prescribitur
sunt in prouincia
licet res sit extra p
uinciam. notat etiã
compostol. in dec.
nonnulli. in glo. iij
guil. in specu. de ci
tatione. §. i. circa
prin. ꝙ diocesanus
alicꝰ vbi aliud nõ
additur intelligi ꝺ
bet dioce. domici
lij. et sic dispurant.
et determinant. et
sic seruat romana
curia vt audiui.

a Duobus vlti
mis. s. qñ actor reũ
in ciuitate secure conuenire non potest. quia ciuitatem in
trare non audet. vel quia timet aduersarij sui potentiam.
b Primo. no. et ẽ si. ꝛ. de elec. ꝯuis. et. c. puida. ad idẽ. s
de resti. spo. pisanis. ꝙ ꝺ dixi. s. §. pr. in fi. iudicis est e
c Judici. no. ꝓ eo
num inuestigare. si. C. de fideicõ.
l. volũtatis defuncti. xxx. q. v. iudicantem.
ꝺ Saltem. no. quia si aliter fides fieri pt. primo id fieri
debet. ad iuramẽtũ enĩ recurrit solũ in aliarũ ꝓbationũ de
fectũ. s. de ꝓba. c. ij. de ꝓcur. et ĩsinuatõe. ff. de iu. iur. ad
monẽdi. C. de iurĩu. ĩ bõe fidei. no. ꝙ iuramẽtũ ẽ ultima
e Per ꝓprium iuramentum.
ꝓbatio. facit qꝺ no. lxxij.
di. ꝓposuisti. ad ſ de sen. ex. si vo. ij. de excep. pastoralis. ꝛ.
de elec. vt circa. et. c. nulli. Et adde qꝺ dixi. ꝛ. de erg. iur. ꝑ
sumitur ignorantia.
tamẽ in absoluendo ꝙnoscẽdo
f In cã ꝑncipali. ꝓcedet
tarando et iudicãdo de ex
pensis vt sequitur.
dic vt no. ij. q. i. in primis. de do. et
g Legitimus. quod
con. finem.
b Cũ aũt. s. in pr. §. dixit quid iuẽ cũ actor et reꝰ eiusdẽ
dioc. vel ciuitatis sunt. mõ dicit hic quid iuris si eẽnt di
uersarũ. De ꝑlatis aũt ordinũ vel locoꝝ qui impetrãt pro
mẽbris suis bñficibus vel nõ bñficibus speciales guberna
tores dic vt in cle. e. ti. abbates.
i Habere. i. impetrare.
Recusset. no. ꝙ actor recusat iudices. et hoc verũ ẽ iu
dice adeũdo delegato vel ordinario vnde si reus ht ꝑles
ordinarios. actor alterũ eligit. alterũ recusat. ſ in iã aditu
secus. quia tũc actor nõ recusat. sed reꝰ bñ. nisi et noua cã
vel nouiter ad eius noticiam pueniente. s. de of. del. cãm
q̃. et. c. in ſinuãte.
l Traxerit. et in quo deputatꝰ ẽ iudex. ꝛ. §. pr.
m Dictã. an dicta ista sit ꝓputanda legaliter scilz. vt. xxx
miliaria cõputentur ꝙ vna dicta. ff. si quis cautio. l. vice
na. an vulgarĩ. s. fm regionis consuetudinem. dic vt no. s
e. nonnulli. et. ꝛ. de elec. cupientes. i. ſ. et ꝙ de vulgari
bus intelligi debeat ꝓbatur. ꝛ. de ꝓben. pñti. §. loca.
n Remotus. vñ et si modicũ vltra vnã dictã remotus es
set locus ille puta per vnum miliare nõ poterit ibi fieri cõ
uẽtõ. ff. de ver. sig. l. iij.

a fine sue dioc. valeat que
riri. sed in duobus vltimis
casib9 nisi impetrãs de pñ
dcõ timore quẽ in lris cõ
missionis exprimere tenea
tur primo fidem iudici fa
ciat saltem per ꝓprium iu
ramentum inder ipse nul
latenus in causa procedat
sed partes a sua iurisdicti
one dimittens. impetrantẽ
eundem in expensis legiti
mis alteri parti ꝓdemnet.
Cum aũt actor et reus ci
uitatũ vel dioceſiũ fuerit di
uersarũ. si actor in ciuitate
vel dioc rei iudicez brẽ re
cusset. ipm non in sua. sz in
alia ciuitate vel dioc. libe
re impetrare valeat. reum
ꝙz trahere ad eandem. dũ
modo locus ad quem eum
traxerit vltra vnam die
tam sicut in casu alio ꝑmit
titur. minime sit remotus
In nullo q̃z casuũ ꝑdi
ctorum. inder extra ciuita
tẽ vel dioc. in quib9 depu
tatus fuerit citer ptes. nec
de cã sibi cõissa ꝙgnoscat.
nisi ad id expſſus accesserit
earũdẽ assẽs9. neꝙz alibi ꝙz
infra illas. et psonis dũta
xat designatis supi9 cõmit
tat quomodolibz vicesiu
as.
Insuper

o Predictorũ. s.
cum actor et reus
sunt eiusdem dioce
sis et in eadem sũt
iudices impetrati.
vel ex causa alia. vl
sunt diuersarum et
in ciuitate rei impe
trati sunt iudices.
vel in tercia ciuita
te.
p Deputatus fu
erit. no. gꝰ ꝙ nõ so
lum requiritur ꝙ
nõ citetur ad locuz
vltra dictã non re
motũ. ſz etiã ꝙ nõ
citet extra locum in
quo deputatus est
olim autem diceba
mus de duabus di
etis. ꝙ si iudex exe
undo locum in quo
deputatus ẽ veĩat
ad locũ non remo
tum vltra duas die
tas procedere pote
rat. de excep. olim. hodie in supradcis casibus non sic. vt
hic vides.
q Citet. ptes. et si citauerit non teneẽ ire. qz citatio irri
ta est ipso iure vt in fi. c. et si ob ſ ꝓcesserit ptra eos. non
tenet ꝓcessus vt ibi. An aũt citatus teneaẽ ire priuilegiũ
vel defensionem aliegaturus dic vt no. iij. q. ij. si eps. ꝛ ꝺ
accu. veniens. in vl. glo.
r Expressus. ĩ tãtũ credo inherendũ huic litere ꝙ si hic ĩ
tercueniat tacitus consensus. puta quia non opponit excep
tio. credo ꝙ non valeat ꝓcessus per finem capituli. Idez
credo si intercueniat ꝓsensus rei et non actoris vel ecõuen
so. licet ei9 tm̃ qui ꝓsentit videat esse fauor eadem ratione.
cum litera ista dicat earũd̃ rn. Jo. an.
s Illas. ciuitates scilicet seu dioce. in quibus deputa
tus est.
t Designatis superius. s. constitutis in dignitate vl ꝑ
sonatu vel cathedralium ecclesiarum canonicis. Approba
ta est igit ꝙ hãc lẽam opi. ber. ꝛ modnoꝝ. q̃ notabãt ĩ dec.
pñti. ꝙ idẽ iuꝝ erat in delegatis apostolice sedis qꝺ in le
gatis. In ordinarijs aũt tene qꝺ habes. ꝛ. de of. or. vt liti
gantes. et. c. cũ eps.
u Dices suas. sec9 si ad audiẽtiã cõmitteret vel aliquez
certũ articulũ. ad hoc. s. de of. dele. sup questionũ. et dixi.
s. e. §. i.
x Insuper. quasi dicat. supra prouidimus de personis ꝛ
locis. quibus et in quibus causa committende sunt et tra
tande. nunc ꝓuideamus ad exactiones indebitas que in
iudicijs a iudicibus assessoribus notarijs fiebant. de tem
pore processus nil dixit. quia satis per antiqua iura prou
sum erat. s. de feriis. c. vl. de of. dele. ꝑsuit. in auten. ꝺ iu
di. §. sedebũt.

a Gratis. bñ dicit. qz iudiciū iustū vel iniustum non licz vendere. ri. q. iij. non lz. xiij. q. v. non sanc. de vi. z ho. clī. cum omni.

b Puritate. ꝯscientie. j. e. §. assessorē. et. j. de re iudi. cum eterni. ꝑ hic poni ꝑ snīa et etiā pro omni eo quod

c Iudiciū snīam ꝓcedit. et facit qō dixi. j. de re. iu. in iudicijs. ij. q. i. sicut. c Coram ipso. delegato.

d Nullum mun⁹. no. qꝫ tripler ē munus. a manu ligua et ab obsequio. nō ergo dixit simplicit mun⁹. sed dixit nullum munus ad idē i. q. i. sunt nonnulli

e Nisi esculentū. ergo nota. qz de aliquo qō in muneribus consistat etiaz vniuſ denarij valorem recipere nō ꝑ nisi esculentum ꝛc.

f Vera liberalitate. vt exactū vl petitum directe vl indirecte non fuerit. ad idem de simoni. dilectus. ij. ad fi.

vt gratis et cū oī puritate iudicium coram ipo procedat. nullum munus vel qc quid aliud nisi forsan escu lentum vel poculentū mera liberalitate oblatū. qō paucis possit consumi die bus. nisi cum ipsum propter causam sibi commissaz contigerit extra suum domicilium proficisci moderatas expēsas recipere ab eisdem partibus qualiter

g Paucis. cū numerus nō adicit crederem arbitrio boni viri relinquēdū. habita etiā ꝯsideratiōe psonarū ipi⁹ iudicis recipiētis et ꝯsuetarū expēsarū qlitate et ipsi⁹ dātis ad lꝫ de simo. et si qōes. et saltē duo dies ñ vidēt excluſi. cū pl'al'elocutō duoſ nūero ꝓbēdat. de ꝓ. di. i. lꝫ qz. ff. de test. l. vbi numerus. ad lꝫ. ff. de v. ob. l. continuus actus.

h Consumi diebus. ita qꝫ non ꝓducatur ad numeri qꝫ titatem. ff. de of. pcōsu. solent. in fi. talia enim rennia non sunt lucra. vt ibi. et. ff. de of. ꝓcōsi. l. plebiscito. Et toleran tur ista. quia non est verisimile qꝫ propter ista moueretur animus iudicantis. de simo. et si questiones ad fi. sicut et ꝓ modica re non datur actō de dolo. quia nō est verisile. ꝛc. ff. de dolo. l. id est. et. l. ꝑcedenti. in fi. et de modico nō est curandū. de cō. di. ij. reuera. Alibi non distinguit inter multū et modicū. xiij. q. iij. plerꝫ. et. q. vl. c. vl. s. de ap. de appellationibus. de simo. ex tue. insti. de re. di. §. gallia rum.

i Propter cām. id ē suadente vtilitate vl necessitate cāe vnde non debet fingere occasionem vt. j. sequitur. si. j. de iudi. c. ij. et ꝓ hoc satis videtur terminari quod solet queri an si scolari existente in studio papa deleget causam. ille possit petere expensas. licet ille non sit in domicilio suo. lz extra. non est tamen ibi propter causam sed propter studium. vnde expensas non habebit per banc literam.

Proficisci. pone exemplum. s. §. pr. de ꝓscꝑ. qz idicāte ꝑ. ff. mā. si quis.

l Moderatas. nō qꝫ minores alias est sub. l. inter cau sas. §. impendia. ad idem. ff. de admi. tu. cū plres. §. cuz tu tor. erūt tamen mediocres et nō delicate. ff. de pig. ac. si seruos. in fi. ad idē de do. et ꝓtu. finē. et. c. sequēti. de eo qui mit. in posseſ. cū venissent. de sequestra. poſ. l. i. ad finē. nec credo cōpensandas vel deducendas in hoc casu expensas quas domi facturus esset fin qꝫ dicere. ꝯsueuimus in victo re per. l. ff. ad exhibendum. sed et si. §. i. ff. de petitio. here. sed et si. §. qō autem. ij. et. ff. de rei ven. si res. qz dico qꝫ in

cūqꝫ ꝓsumat. Prouisu rus attente qꝫ in ipsis expensis modum ne quaquā excedat. nec plus ab vna parte qꝫ ab alia exigat. cū commune gerat negociuz vtriusqꝫ. quodqꝫ vbi cause sibi commisse vtilitas vl necessitas non exegerit occasionem propter haben das expensas proficiscendi extra domicilium non assumat. sed et vbi notabiliter

ꝓcurationibus hijs non deducunt. sicut et eps visitans vel consecrans ꝓcurationē integrā recipit. et nil deducit s. de simo. cum sit. et testis integre expensas ꝓcipit. nij. q. iij. venturis. et. j. e. §. pnl'. alias sequeret' in dū qꝫ nil habe ret cū interdū tantūdē et forte plus expendat in domo. qꝫ ꝓpria. ꝑ. tam nō esset dria iter ōlegatū z ordinariū q qñ. ꝓficiscitur expendit que domi expensurus erat. vt in autñ. de man. ꝓin. §. illō tamen. alij contra. et no. quia litera ista non distinguit an delegatus habeat beneficia sufficientia vel non. vnde dico qꝫ siue habundet siue non expensas habebit cuz ꝓficiscitur. ppt' causam. licet ostien. dixerit delegatos pape peccare si recipiunt expensas. exq̄ habent sufficientia beneficia. z lꝫ no. s de vi. et honesta. cleri. cum ab omni. et in istis expensis habebitur ratio ñ solum victus sed etiam vecturaruz eqrū et siluium. Quid dicemus ō delegato ordinarij. dic qꝫ si est delegatus ad vniuersitatem cārū idem qō in ordinario. scz qꝫ nihil habebit imo ordinarius ei prouideat. Idē enim est consistorium. j. de ap. romana. et ordinarius est. vt dixi. j. de of. vica. lz. ad hoc. s. de of. ordi. inter cetera. z in aut'. vt nulli iudi. §. nulli. colla. ix. et in autñ. de mā. ꝓn. §. illud. si sit delegat⁹ ad specialem causam. et ordinarius. et causam malicioſe committit idem. Si non malicioſe videtur idem qō in delegato pape fm Inno. qui hoc no. s. de vi. et honeſ. cle. cum ab omni. Sed an pene habeant locum in eo que in delegato pape hic non exprimitur vtilis esset declaratio. ꝓ eo qꝫ pene non videntur excedere ꝓprium casum. de pe. di. i. pene. j. de reg. iu. in penis. cū suis ꝓ.

m Recipe. no. quia non solum exigere ab inuito. sed etiam a volente recipe ꝓhibetur. ad idem. j. de cēsi. romana.

n Qualitercūqꝫ. no. quia fm leges delegat⁹ habet spoꝛtulas. s. duos aureos in ꝓin. et duos in fi. in auten. de iudi. §. ne autem. colla. vi. et hoc si causa sit maioꝛ. c. aureoꝛ alioquin delegatus etiā a principe nil habebit. vt ibi. fm nos nil videtur delegato dandū noie ſpoꝛtulaꝛ. cum ista lra sic generaliter loquat'. et. s. dixit nullū munus. vel quic qꝫ aliud. et facit. s. de vi. et ho. cleri. cū ab omni. et qō ibi no.

o Excedat. lꝫ satis supdictū fuerat dū dixerat moderatas. Quā ab alia. lꝫ ñ bz locū i cāū. j. de nō. mulieres. cū enī testē. pduces illū habeat. ꝓcurat'. lz ille. ꝓpꝛaqꝫ pte testetur. j. e. §. ꝓ ferendo. a simili in iudice cū ad testem ex causa proficiscit'. Item vbi vna pars abundat alia nil bz. idem dico vt. j. e. v. sed vbi. vnde ibi dixit litigātes in plurali. ad hoc de elec. cupientes. §. si vo. v. nisi forsan. et facit ad idem. e. decre. §. deniqꝫ. v. vt eo.

p Commune. facit. j. §. pr. in fi.

Vtilitas vel necessitas. no. ista duo paria. ad idem de pē. expoſuiſti. et ibi de lꝫ. aliqñ non sunt paria. ō eo q̄ mit. in poſ. cum venissent. ff. de impen. i re. do. fa. l. impēse. cū duabus. l. sequen. q Occasionē. ē si. j. de iudi. mlieres

a ¶ Notabiliter. nota igitur dz eē pauptas. ad idē. s. de v
furijs. cū tu- /res. pauptas nō est de gñe maloꝝ. xv. q. i.
b ¶ Paupe/ illa. in fi. et nota ꝙ etiā fm leges in ꝟ casu
ordinarius nō hz ſpoztulas. in auē. de man. p̄n. §. sit tibi.
et mgr̄ in cathedrali eccīa institutus paupes scolares g ra
tis docet. de magistris. c. i. ꝓter pauptatē due eccleſie v/
nuiuntur. x. q. iij. vnio. et pauperibus prouidere debet p̄
toz de aduocatis. ff
de postulā. l. i. §. aut
pretoz.

fuerint pauperes litigan/
tes. etiam pro expensis nil
prozsus exigat ab eisdem.
¶ Assessozem autem. vt
quandoqꝫ faciunt aliqui
fraudulenter nisi eo indi/
geat. quod conscientie re/
liu quatur eiusdem. sibi ne
quaqꝫ adiungat. alioquin
de suo ꝓprio. puidere tene
aē eidē. si aūt indigeat. ipm
neutri parti suspectū assu
mēs ei ō cōperenti salario
puide moderando ab eo
faciat a partibus cōiter. p

r ¶ Vt qñqꝫ. nota
baberi rationez de
bijs q̄ raro fiūt ad
idē. ff. de sta. bo. l. ñ
sunt. et. l. vl. contra
ff. de leg. nam ad ea
so. vt no. de despō.
impu. literas. in gl.
pnl.
b ¶ Fraudulēter.
vl vt partes grauēt
vel alteram earum
vel vt amicis serui
ant. vel vt lucrū p/
cipiant vt. j. sequit̄
vel vt scipsos exo/
nerent qō facere ñ
debēt de of. deleg.
pastoralis. in prin.
e ¶ Indigeat. quia
forte non est peritus vt ꝙuenit ad vniuersa puncta cāe ti/
manda. vel quia varijs suis negocijs vel infirmitate corpis
impeditur.
f ¶ Conscientie. si. de renūc. nisi cum pridem. in fi.
g ¶ Relinquatur. per hoc verbū credo ꝙ pars nō possit
referre questionē iudici delegato scz dicendo ꝙ assessoze ñ
eget. cum enim hoc conscientie relinquaē ipsius ergo solus
deus hic et nullus alius iuder vel cognitoz. preterea. posi
to ꝙ summus sit doctoz et parum occupatus exquo cōscīa
sibi hoc dicrat potest assessozem assumere. vt hic. caueat ta
m n sibi ne conscientia eius improbabilis sit. de simo. p
tuas. ij. /scz si adiunxerit. cū non egeret.
h ¶ Alioquī. / no ꝓ suspectis q̄ de fcō in cauſ dāt ꝓ ptes
i ¶ Suspectū. / tenti salario. spe etenī ꝑmioꝝ iuradus
¶ Cōpe/ est assessoz. C. de asses. l. i. et salariū habere
dz. ff. de of. assesſ. l. diem fūcto. dz enim merces cōstitui pro
laboze. xij. q. ij. caritatem. nec de ꝓprio q̄s beneficiū facere
cogit̄. x. q. ij. p̄caric. et p̄ iustū ꝓsilium vendere. xi. q. iij. nō
licet. et adde qō ibi no. et. xiij. q. v. non sane.
l ¶ Moderando. fm qualitatē cause et partium ꝓditōz. et
facundiam assessozis. et loci consuetudinē. sicut ō aduoca
to dicimus. ff. de vaē. et extraoz. cog. l. i.
m ¶ Cōmuniter. quia cōe gerit negocium. s. p. §. et si de/
legatus moriē. vel ptes ꝓcordēt. nihilominus assessoz sala
rium staturū habebit. vel habitū non restituet. ff. de of. as
sesſ. l. diem functo. ff. locē. qui opas. et. l. et conducto. §. itez
si. ff. de vaē. et extraoz. cog. l. i. §. diuus.
n ¶ Notariū quē debet hēre delegatus vt fideliter cuncta
iudicij acta conscribat. s. de ꝓbaē. qñ. et vocatur fuꝰ pub
licus. j. de vsuf. q̄ꝫ p̄. et priuat eccleſia etiam laicū ꝟ offic̄
ratione peccati. vt. j. de peñ. felicis. §. i. cum si.
n ¶ Notarios. nota plures notarios assumi ad scribendū
in vna cā cū hic ñ repiaē. ꝓhibitū. et ꝟ sit concessum et fa/
cit predicta decre. qñ.

p ¶ Metas rationis. et est istud quasi crimen cōcussionis
ratione officij vltra debitū erigere. i. q. viij. sancim⁹. C. ad
l. iuł. repe. l. vl. /iudicis etiā delegati ē moderari salaria
q ¶ Officiū. nota / assessozū et notarioꝝ. quia cum causa
sit ei ꝓmissa. xē. de of. dele. p̄. et ē si. de iudi. c. vl. vnde bñ
dicebat guil. in spe. ti. de salarijs. §. ij. circa fi. ꝙ aut spūa/
ta erat de foro. et iudicialis aut extraiudicialis. primo
casu puta in excep/
tionibus replicati/
onibus et similib⁹
scribendis ad offi/
cium iudicis coraz
quo etiam agitur ō
legari pertinet tali
um salaria modera
ri. et a grauamini/
bus partes releua
re. ō pe. di. i. nemo
de of. delega. cū re.
¶ cuncta que litiga
toꝛes impediunt e/
mendare. i. q. i. esſ
dari. de of. dele. c. i
et tales īprobos et
actoꝛes punire. C.
de of. prefec. aff. in
nomine. versus fi. §
hic etiam decerni/
mus. moderabitur
g⁹ quid detur ꝓ ci/
tatione. quid ꝓ ter
mino. quid ꝓ contestatione. et sic de singulis. et in ꝟ ispici
et conditionē personarū. et cāe et consuetudinis fori. et si
sibi videbitur p alios fideles notarios faciet hic taxari. si
vo sit scriptura extraiudicialis puta instrumētū venditio
nis de q̄ agitur. vel depositi. vel solutionis vel similia. ex/
pedietur id per ordinariū loci vel deputatum illi officio.
puta ꝓconsulem tabellionem. boñ. qui si de certo salario
nō fuit conuentū inspecta qualitate cāe conditōe pſone q
cōsuetudine loci taxabit vel taxari faciet p viros erpros. ff.
de vaē. et extraoz. cog. l. i. et ō simo. c. i. iij. q. vij. §. tria. v.
apud vrbem. /idem de accusa. qualiter. j.
r ¶ Prudenter. ad/ dit vocabulo. et est si. s. in ꝓhemio
s ¶ Refrenet. allu/ ꝓlatōis greg. et. s. ō homi. dilcūs.
t ¶ Recepit. s. a ptibus ꝓter esculentū. vel poculentū. vel
vltra moderatas erpensas cū ꝓficiscāt. vel participando
lucrū cū assessoze vel notario.
u ¶ Remissione. si. j. de censi. exigit. ad fi. et in clemē. ō he/
reti. nolentes. v. si secus. et sic est casus vbi dñs rem suam
in alium transferre non p̄ē q ō est contra ēgulā q̄ dz. Nihil
est tam naturale q̄ꝫ volūtatem dñi volentis rem suam ī ali
um transferre. insti. de rerū di. §. ꝙ traditionem. q̄d si post
q̄ꝫ restituit iuder. pars sibi donet. nūq̄d hoc facere p̄. cre
do ꝙ sic. q; hic ꝟ non ꝓhibeē. et sicut nec alia sua bona do
nare ꝓhibetur. Et ē rō q̄re aliud in remissione. aliud i do
natione. remissio facilius presumiē fraudulēter fieri q̄ꝫ do
natio. quia facilius remitteret q̄s mlta q̄ꝫ donaret pauca
sic alias. si. ff. ad vell. sed si ego. vbi dz ꝙ senatus cōsul. vl/
ley. mulieri intercedenti succurrere voluit non donanti.
ideo quia facilius obligat se mulier. q̄ꝫ alicui donet. et hec
est causa qnare prohibetur ne pena interueniat in matri/
monio. et non arra. quia facilius ꝓmitteret quis. c. nomi
ne pene q̄ꝫ daret. r. nomine arre. vt recitari solet. s. de spō.
gemma. hec omnia intelligo vera esse. dummodo ꝓtractus
iste in fraudem nō fiat. quia tūc nō credo iudicē ab solutū

ad hoc.ff.ō boñ.inter vi.et vx.si spōsus.§.circa.ff.ad vell. quāuis.§.si cū cēm.et facit.j.de elec.cōmissa.cum si.et qō no.xiij.q.iij.plericq.de priuil.ꝙto.ff.de legi.l.contra. et qō no.guil.olim.in decre.postul.ꝑerandum.greg.x.quā hodie nō habemus.

a ¶ Testi°.ad qō ne veritas occultetur quilibet compelli tur.xiij.q.iij.quancꝫ.de testi.cogen.peruenit.et hoc in ci uilibus.in crimini bus autem quid iu ris.no.e.ti.dilecto tum.

b ¶ Laboribus.in eundo ⁊ redeundo

c ¶ Expensis.no. g° ꝙ iudex nō solū ꝓcere debet labori bus et expensis pri um.vt.s.de do. et con.finē.sed etiam testium.vt hic.

d ¶ Extorqueāt.si. s.e.ti.c.vl.

e ¶ Conditō et sta tus.vt si petantur super principali.li te.ꝓtes.et iurato ō calū.et dato termi no ad probandum et ꝓtecta intenti one ꝓducentis tūc testes citentur. vel si petatur sup dila toria añ lit.contes. dato termino ꝓiu dicē ad eam ꝓbandam.et intentione ꝓtecta.et no.ꝙ si citauerit ꝑ hāc formā.citatō ñ valet ipso iure.j.c.ꝓ.

testimonio.ꝓtextu cuius aliqui alios fraudulenter interdum a iudicib⁹ voca ri ꝓcurant.vt eos labori b⁹ et expensis fatigēt.aut extorqueāt aliq̄d ab eisdē nullū vllatenus ꝓducet ni si qñ conditō et status cāe requirent.§ nec tūc nisi a ꝓducente cōpetentes vo cato ꝑ testimonio veniēdo stādo ⁊ redeūdo faciat mī strari expēsas. ¶ Quicq̄d añr ꝓtra ꝓmissa vel eozali qō ꝓrigerit attemptari sit ipso iure irritū ⁊ īane ¶ Ibi qui grām in bi tereñ.eccīa īpetrasti a no bis certo executore conces so.qui te in canonicum re cipi faceret et de prebēda tibi si qua in eadem eccīa tūc vacabat alioquī de va catura ꝓrie ꝓuideret.ali⁹ similē grām p⁹ tuā īpetra tionē obtinēs in eadem l§ priusꝫ tu suas lrās pīsēta uerit ⁊ in canonicū sit rece ptus in prebenda tpe tue receptionis vel etiaꝫ post vacante erquo alteri ante tuam receptōnem collata non extitit.añferri non de bet. ¶ Idem quocꝫ si nonicum boñ.et ꝓuideret mihi de prebenda si qua tūc va cabat vel de ꝓxima vacatura.ticius a papa impetrauit se cūdo loco eandē vel consimilem grām in ipa ecclesia boñ. tū preuenit me in pīsentatione lrārū.et receptus fuit in can. tercio loco ego literas meas presentaui.et auctoritate ip sarum receptus fui in canonicum bononi.et tempore re ceptionis mee vacabat prebenda vel postea vacauit.que ritur cui debeatur an mihi primo īpe tranti secundo pre sentāti et secundo recepto.an illi ticō secundo impetran ti et prius recepto ℟ndetur ꝙ mihi ⁊ non illi debetur.et quo illi ante recep tionem meam col lata non erat.sc̄do queritur pone retē to eodem themate ꝙ ante receptionē meam vacauit ꝑbē da.et executor me us notificauit aut interdixit seu reser uauit.⁊ forte decre tum apposuit.cui ō bebitur.an mihi p⁹ us impetrāti sc̄o presentanti.an illi secundo impetran ti.prius presentā ti priusꝫ recepto. respondetur ꝙ mihi. Tercio queritur retentis eisdē ter minis post presentationem et receptionem ticij ante presē tationem meam vacauerat prebenda.sed in literis meis erat clausula decreti.queritur cui debeatur.℟ndetur mihi.hec vera si dolus vel nota negligentia mihi priusim petrāti imputari non potest.hoc dicit.

¶ Certo.executor enim debet ēe certus.vt no.hec lr̄a ha bet enim delegatam quod patet.quia ipsius materia in illo titulo ponitur.j.de offi.dele.si super.sicut de conserua tore dicimus.e.ti.c.i.et vlti.sed delegatus debet ēe cert⁹. s.c.ad hoc.sicut et arbiter et tutor.s.de ar.innotuit.ff.de testa.tu.l.tutor incertus.g° et bmōi executor et ꝓpter hoc dixit certo.

l ¶ Proxio.hoc itelligit.ff.de v.ob.l.eū q̄ calēdis.si aliud diceretur in lr̄is.expsse vel tacite pura quā durerit accep tandam.j.de ꝓcef.ꝑben.c.i.et intelligit hec clausula et pre cedens de prebenda nulli alij debita.cū talis ꝓcessio sine alterius preiudicio fieri debeat.s.e.q̄uis.et.j.ō ꝑben.cū in eccīa.et.c.si post.ꝫ.hec vera nisi aliud diceret.puta q̄a hēret prerogatiuā.j.de cōcef.ꝑben.c.pnl.

m ¶ Prouideret.nō dixit cōpelleret.et ita ali⁹ est ca⁹ de cre.j.de ꝓcef.ꝑben.si soli.de hac tū materia distigue ⁊ sub distīgue.vt ibi plene dixi.

n ¶ Receptus.videbat ergo sm cōem lecturam illius de cre.capl̄z scē crucis.s.e.ti.q̄ hēbat ꝙ illud ꝑus ibi positū eēt aduerbium qō ille prius pīntās debebat consequi pre bendam.sed absurdum erat ꝙ iste secundus precurrendo lederet ius primi.vt hic.et.j.de prebē.eū cui.vbi de hoc.

o ¶ Extitit.ergo si prius erat alteri collata secus.qō intel ligas verū cū determinatōe sequētiū.§ hoc non hēret locū ñ canōicat⁹ ꝑ⁹ ei collat⁹ fuisset.vt.j.ō ꝑbē.eū cui.⁊.c.si p⁹ ꝫ.

a Ante receptionē. et p̄ p̄ntationem. vt bene ꝓcedat causus. s. qō. j. dicitur de notificatione. ꝛc. et vt differat a seq.

b Prebenda. tolle qō est. j. affecta per ꝓ cessum. ꝛc.

c Notificauerat. sed ad quid necessaria est notificatō cū sufficiat p̄ntatio. vt. j. de ꝓcess. preben. si capitulo. so. suffiē presentatio facta ei ad quem spectat collatio vt ibi. sed nō executori. vt hic. et ideo dicitur ibi. capitulo ipsi factam ante receptionē tuā in canonicū vacasset p̄benda ꝓ ꝓcessum tui executoris qui ei ad quē p̄bēde collatō ꝓtinebat notificauerat q̄ eam volebat p hmōi potestatem ꝓferre. aut interdixerat ne ꝓferret eādē. seu illaz sue reseruauerat collationi. p̄sertim cū inēpositione decreti affecta. tūc enī tibi et non alteri dz p̄benda hmōi assignari. Quinimo si ante receptionē et p̄sentationē etiā tuā p̄bēda vacauit. idem erit censendō si in hmōi grā tibi facta decretum a nobis fuerit irritū ⁊ inane qō ꝓtra ipsā ꝓtigerit attēptari. In p̄dictis itaq̄ casib⁹ debes tu prebēdā vacantē potiꝰ q̄ impetrator vltimus obtinere. dū tamē dolus tibi nō possit vel notabilis negligentia imputari. Idem.

d Predictis. scilz qñ prebēda vacaz tpe receptōnis vel post. sed primꝰ iaz erat receptus. licet scō. vel qñ priꝰ nō dum erat receptus sed executor saltez notificauerat l' qñ do primus nondū p̄sentauerat sed i literis eius erat decretum.

e Decretū. decretū gꝰ p̄pe afficit etiam ignorātes. j. de ꝓcess. p̄ben. c. i.

f Dolus. j. de renunci. c. ij.

g Negligentia. j. de preben. si cliꝰ.

Si p te. si primo sub conditione ꝓuideri mandatur et scōs pure impetrans priusq̄ veniat conditio a papa vl' executore suo canonicatum obtineat in affectiōe prebende ꝓmo prefertur. hoc dicit.

h Alicui executori. et eadē rōne idem credo si scriptū fuisset ipsi capl'o vt possent si vellent auctoritate apostolica recipere aliquem in canonicum et fratrē. vt. s. e. cum aliquibus. quia omne ius impetrātis fertur ad diem conditōis scōs igit̄ primo canonicatū obtinuit preferri ergo debet. j. c. prori.

i Scripta nr̄a. per huius tenoris vel similis scripta eccl̄am non puto grauatam. ita q̄ locū habeat decre. s. e. lr̄is. et. c. mādatū. et. c. abbatem. et. j. c. ꝑ. in fi. ratio quia per hoc mandatum non grauantur sed eorum voluntati relinquūtur. et aliud est ꝓmittere. aliud precipere. iij. di. omnis aūt ler. xviij. q. i. qō ꝓcipit̄. s. de ar. cū olim. ff. mā. l. ij. in m.

k Si ad id. ꝓditio fuit. et ad hꝰ conditionis tempꝰ fi. mandatū refertur et decretum si qō ibi erat insertū. vt in clemen. de ꝓcess. preben. cū ei quē. i. ℞ñ. et est simile. s. de ap. p̄. de vo. et vo. redemp. licet. x. sciturus. de ꝓdic. ap. super eo. insti. de x. ob. ℣. ex conditōnali. et. ff. qui po. in pig. l. potior. i. ℞ñ. lz sit contra. e. l. ij. ℞ñ. et est de periculo. et cō. rei ven. l. q̄ si pendente. vbi dies conditionis trahit̄ ad diem obligationis. sed ibi non erat in potestate cōtrahentis. primo sub conditione contractum conditionalez postea pure contrahendo reuocare. sed hic secus quia in potestate pape concedentis erat conditionalem gratiam

l Scripta nr̄a. per huius tenoris vel similis scripta eccl̄am non puto grauatam. ita q̄ locū habeat decre. s. e. lr̄is. et. c. mādatū. et. c. abbatem. et. j. c. ꝑ. in fi. ratio quia per hoc mandatum non grauantur sed eorum voluntati relinquūtur. et aliud est ꝓmittere. aliud precipere. iij. di. omnis aūt ler. xviij. q. i. qō ꝓcipit̄. s. de ar. cū olim. ff. mā. l. ij. in m.

m Si ad id. ꝓditio fuit. et ad hꝰ conditionis tempꝰ fi. mandatū refertur et decretum si qō ibi erat insertū. vt in clemen. de ꝓcess. preben. cū ei quē. i. ℞ñ. et est simile. s. de ap. p̄. de vo. et vo. redemp. licet. x. sciturus. de ꝓdic. ap. super eo. insti. de x. ob. ℣. ex conditōnali. et. ff. qui po. in pig. l. potior. i. ℞ñ. lz sit contra. e. l. ij. ℞ñ. et est de periculo. et cō. rei ven. l. q̄ si pendente. vbi dies conditionis trahit̄ ad diem obligationis. sed ibi non erat in potestate cōtrahentis. primo sub conditione contractum conditionalez postea pure contrahendo reuocare. sed hic secus quia in potestate pape concedentis erat conditionalem gratiam etiā in totum tollere si voluisset. j. de cōcess. p̄bē. c. p. ⁊ vlti.

n Episcopi et capli. ad quos de iure cōi pertinet canōcozum receptio. de concess. p̄ben. postulastis. de hijs q̄ fi. a prela. nouit. et. c. quanto. de elec. cum ecclesia. ⁊ ibi de ℣ et tunc debent absentes canonici vocari qui sunt in loco vnde ad electionem episcopi vocandi fozent. j. de p̄bē. cum in ecclesijs. nisi esset consuetudo in contrarium. vt ibi. de consuetudi. ne autē. vel priuilegio interdum pertinet ad alterum tantum predicta receptio vt. j. ne se. va. c. vno. de regula. c. vlti. et intelligo cōsentire capitulum si consentit maioꝛ ipsius pars in hoc casu. ar. j. c. pr. cuz suis ꝓcor.

o Assensus. Do. mortuus est episcopus et canonici cū eo. nunquid executoꝛ statim poterit conferre. vidtur q̄ sic. ar. j. ne se. vacā. c. vno. in fine. ad ℣ s. e. si gratiose. lz ꝯtrium credo hic enī sub certa forma tradita ē executori potestas. quam transgredi non poterit. j. de p̄bē. cui de ñ et sub conditōne q̄ nō exīte cessat ipsius potestas. et aliud ē consiliū teneri requirere. vt ibi. et aliud assēsuz. vt hic et facit. s. de ar. cū olim. ⁊ decre. ne se. va. c. vno. loquitur in casu illo cū ad illū pertinet electio. quā facere habet cuz consilio episcopi. hic autem non pertinet. ꝓuisio nisi a die conditionis. Item ibi loquitur de beneficio iam vacante vbi periculū est in mora. vt ibi. hic aūt nullum periculum

p Autoritate aplica. prefertur ergo oībus priusreceptis autoritate inferioꝛ. j. de preben. hij qui.

q Postmodū. vnde posterioꝛ videbatur in iure sicut fuit in tpe. j. de reg. iu. q̄ prioꝛ. cū suis ꝓcor. qō nō ē verū tō. j. patebit.

r Aplice sedis. bñ dicit. qz secus de inferioꝛibus. qz si auctoritate alterius inferioris receptus eēt prefertur iste etiā post receptus auctoritate pape. j. de preben. hij qui. et sic ꝓdest scire. qō dicitur. s. e. cum aliquibus.

s Prouisione. qz datus erat ad ꝓuidendū sec⁹ si ad cōpellendū tm̄. quia tunc ꝓuideri non posset. j. de ꝓcess. p̄bē. si soli.

t Faciendā. q̄ si post consensuz habitū ipetrasset. tūc secus. ad hoc. s. c. pri. in prin.

u Tu. primo impetrans.

r Predictoꝛ. eps et capli.

x Vacante. qñcūq̄.

z Verito. qz lz ille posterioꝛ fuerit in impetratōne tñ fuit prioꝛ in iure. mandatū enim conditōnale añ ꝓditōz exīte cōsensum nō bz. sicut nec mr̄imoniū ꝓditōnale. vñ nec ex ipso oriē publice honestatis iusticia. j. de spō. c. i. in fi.

Duobus.si ex duobus ipetrātibus super simili puisione non appareat qs pmo.si solū alteri collatus ē cānicatus a pp̄ ille prefertur alteri etiam prius pñtanti et pmo recepto.si autem vtriq; vel neutri est collatus.aut alē in presentando preuenit aut ambo pcurrūt.si alter pueit ille prefertur.si ābo pcurrūt ille vel illi vel ipor maior ps ad qs collatō et receptio spectat alterū tenentur eligere 7 solus ille admittet vel alteri preferet. nisi pp̄ vtriq; voluit puideri.et facit decre.ista tar.ad qstionē de bijs q̄ producūt duo testamēta et ñ apperet qō sit pmū et vtercq; insolidū se diē l'dez et ī possessiōz mittē dū q̄ qō no.C.ō e/dic.di.adri.tol.l.e/dcō.in glo.i.mitti.

Oblatis.idē si ēbus vel plib⁹. cuz eaō rō sit vtriq; b Silr.qz vtercq; impetrauit si bi ꝓ/uideri de canonicatu et pbēda īegra. Si aūt impetratio esset dissilis. puta qz vn⁹ ipetraret supdignitate.alē sup canonicatu vel vnus ad pbendā integrā alter ad dimidiaz tūc qō hic ōz locū ñ hz.quia si vacat integra dabit ei q̄ ītegrā.si dimidia ei q̄ dimidiā ipetrauit.nec aliud fieri posset .j.de prebē.cui de ñ.l'pone dissilem.vt.s.c.pr. c In eaō eccia.qz ō diuerf ñ eēt qō. /ab ordiario.tene qō ha d A nobis.si aūt vn⁹ a pp̄ alē/bes.j.de pbē.si a se.ap. c Si nō appareat.sic.j.de prebē.si a sede.et dico apparere posse p ipas lr̄as.puta si diceret ei eis.data die tali ait ēci az ī alijs diceret p⁹ vespas.sz ls ñ est in vsu.pt etiā appere p testes p qs ꝓbare poterit suā petitionē pmo ea die lcāz et admissaz p pp̄ā.vel p ꝓfessionē ptis alteri⁹ poterit appere.et facit.s.de ref.spo.cū ad sedē.et.j.de ꝓfes.c.i. f Quis pmo.qz si de hoc appareret ei deberet.s.e.tibi. et.j.de prebē.eū cui.et.c.si postq̄. g Cui soli.vt.j.seq̄tur. h In pbēda.tūc l'postea vacāte. /dixi.s.c.pri. i Spectat.de cōi vel spāli iure.vt/pñtatio vl receptō Receptus.nō ergo in hoc caū inspiciē/.s.e.tibi.et subaudi hz.et alter oīno careat impetratis.nisi.2ē.vt ī fi.7 ita subaudias etiā in v.se. /casū in q̄ stat hodie pñtatio l Primo pñtauerit.no.g⁹/ni ī lr̄is ad bñficia.pcordat lr̄is de iustitia.s.de ap.vt debitus. /qualitas in data.ō m Cōcurrāt.no.qz p⁹ inspiciē fine/mū in presentatōe sz si oīa sūt paria tūc locus est gratificatōi.et facit ꝓ opi. gof.no.s.de iudeis.c.i.et pcor.ad ls.ff.loc.in nauī.in fi. ff.ad sill'.si quis in grauī.§.cū oēs.s.de iure pa.cū aūt.ī fi. et no.p so.ro.gof.et ber.no.in dcā decre.cū aūt.s.q̄ tūc ō mū loc⁹ ē gratificatōi qñ qs sit in iure potior dubitatur n Spectat.expone vt.s. /quā vocādi sunt absentes. o Collatō pbendaz.ad/qō dic vt.j.de prebē.cū in ecclesijs. p Maior ps.vidz eni a toto capl'o fcm̄ qō fit a maiore ptē.l.vi.di.aplica.de electōe.cū inē ca.ī pn.ō bijs q̄ fi.a ma.p.ca.c.i.ff.ad mūici.qō maior. q Voluerit. datur ergo eis optō. r Eligere.nec ī ipv elcī ꝓiudiciū poterūt postea variare.ad ls ō elec.publicato.j.ō postul. pl'.c.vno.in fi.et.j.de re iur̄.mutare.cū suis p.7 probatur hic satis per lr̄am que statim seq̄tur.et facit ad id qō dixi s.e.gratia. /tur.no.tenentur alterū eligere de necessita/s Teneā/te.sed ñ certū.vnde ñ dat eis optiō vt eligāt vel non eligant.sed vt alterum eligant.sed pone nolunt eligere vel pari numero discordant in eligēdo quid erit.credo agendum coraz superiore vt eos ad eligendum compellat.j.certū tēpus l' ad concordandum qō si non fecerint credo q̄ superior ipe possit eligere.ad ls ix.q.iij.cū scimus. de sup.neg.p.p to.j.t.4x.c.vl.j.ō resti.spo.frequēs.j. de pbē.si tibi.et.j. de elec.cū sit.ff. de le.i.huius.§.fi. C. de inge.ma. diffa. cum si.et.s.de iure pa.nullus. cum si. sicut igitur ad inpiorem per lapsuz tē/poris deuoluit̄ potestas eligendi. de ꝓcess.prebē.c.ij.ita ex eoz negligentia puto q̄ hic deuol/nec canonicat⁹ eē sibi debeatur

Ño neut eoz l'vtriq; canōicatū ꝓtulim⁹ tūc erq̄ ī grā sūt eccl'es is q̄ po pñtauerit erit potior ī pbēda q̄ si forsan ābo sil'i pñtādo cōcurrāt bij ad qs vt pmittit canōicoz spectat receptō et coll'o pbēdarū l'eozmaior ps er eis alterū quē voluerit eligere teneāt.q̄ elcō alio oīno careat ipetratis nisi ex tenore lr̄az ipius erp̄s se appareat q̄ vtriq; ipoz voluerim⁹ puidere. dē Clia per ābitiōsam ī pruntatē petētiū tā

uet ptās precligēdi.de q̄ hic loquit̄. c Oīno.vt nec prebēda illa nec sequēs/ u Ipsius.nō electi. /lr̄is apposita erat clausula.ñ ob. x Exp̄resse.qz in ipsis/si ꝓ alio scpserim⁹ q̄ hmōi grāz 2ē.vel non ob.si p nos fuerit ecclesia vēa grauata.vel simlis clausula.et no.q̄ dicit exp̄resse.et ē si.s.e.cū aliquibus et.c.susceptū.et.j.de prebē.si motu.p hūc aūt textū approbatā dico opi.ber.no.s.e.t.mādatū.et reprobat opi.gof. in sū.hz ti.aū medū.et inno.et ꝓpos.s.e.capitulum.q̄ dixerunt q̄ licet ecclesia grauata fuerit in receptione primi. nihilominus tenetur recipere scdz.nisi in lr̄is cōtineretur nisi ꝓ alio.2ē.sed ber.ōdicēs q̄ scdz recipe ñ teneret.qz in lr̄is intell'r predcā cl'a nisi ꝓ alio 2ē.et hoc verū ē nisi ī ipis lr̄is diceretur.non ob.si pro alio 2ē.et hāc opi.ber.approbat stilus curie et finis istius dē.hoc distinguebat.an p⁹ receptus eēt sub expectatōe prebende.necne in primo caū nō valerēt lr̄e ꝓ scdo sme cl'a.non ob.in scdo sic et ita uo. in decre.mādatum.s.e.ti.ꝑ quam opi.facit ipsa decre.mādatū.sed vbi erat cl'a.si ꝓ alio 2ē Y Vtriq;.elcō et non elcō. z Voluerim⁹.stat enī tunc voluntari.s.e.susceptū

Obia pābicioſam.omnes indulgentie ꝓcesse a bonifacio vel suis predecessoribus clericis de percipendis ꝓpetuo fructibus bñficioz ī ebsentia sunt revocate et pfitetur pp̄ se illas in posterū nō daturū.et potuit ozdinē habuisse a decre.s.de cleri.nō resi.cū ad ls. /sepe nō ꝓcedēda ꝑ e Importunitatē.ꝓter quā pnceps/cedit vt hic videt C.de bo.pe.subla.l.i.li.x.s.de pur.ca.cum in iuuētute.j. de reli.do.c.i.j.de ꝓcess.prebē.detestāda.et ibi locū hz ipo tū revocatio .vt hic.xxv.q.ix.sniam.de re iudi.cū olim.7 no.q̄ dixit ābicioſam.q̄ ē importunitas ābicioſa.vt hic. vt cū petit̄ q̄ tendit ad noxam.est et nō ambicioſa.vt cuz importune oportune petitur qō est precibus impetrandō de.pe.di.i.importuna.c.di.pallium.j.de ap.ab eo.cū si.

a Perpetuas. donec vixerint. sic. j. de capel. mona. c. i. .ff. p socio. l. i. et facit qđ dixi. s. e. si gratiose. tempales ergo puta vsqz ad quinquenniū vel simile temp⁹ reuocate non sunt. sed quid dices si concessa fuit indulgentia q̄ posset esse perpetua puta donec erit in seruitio talis principis vel similis. dicunt quidam talem indulgentiam non reuocatam. quia quod expresse nō mutatur tē. C. de ap. precipimus. sed cōtrariū credo. et puto hic casū. nōne si habeo indulgentiā donec in scolis fuero. dicitur hic perpetua. et sufficit q̄ indulgentia possit esse perpetua. ff. de condi. inde. l. sufficit. et quod no. de solu. c. vlti. in glo. i. in fi.

b Multis. reuocari ergo debebat. quia tēdebat ad noxam. s. de deci. suggestum. et facit ad hunc casum. s. de cleri. non resi. cum ad hoc sint.

c Fructibus. qui de iure cōmuni tantū residentibus dari debent. s. de cl̄i. non resi. p totū. de consuetudine tū̄ pt inducj contrarium vel de speciali statuto. s. de consti. cum omnes.

d Beneficioz suoz. ptextu huius indulgentie que ambitiosa est. fructus solū illoz beneficioz que canonice obtinent poterunt pcipere. s. e. si gratiose. §. vl.

e Distributōibus. que interdū manualia bñficia interdum victualia nūcupanē. de cle. non resi. de cetero. j. e. li. .e. ti. c. vno. et. s. de p̄ben. licet.

f Exceptis. ista non danē etiam studentibus in theologia. s. de preben. licet. nec hijs qui sunt in seruitio epi. vel dñi pape. de cle. non resi. c. de cetero. et. c. cū dilectus. ut ibi no. nec debent hee distributōes dari etiā pñtibus qui diuinis non intersunt officijs. nec valet cōsuetudo in contrariū. et qui percipiūt ad restitutionē tenentur. j. de cle. non resi. c. vno.

g In scolis essent. ut legendi et pficiendi eis oportunitas concedatur in honorem et augmentum vniuersalis ecclesie. que viris literatis pmarime nosc̄itur indigere. s. de magistris. c. i. et p totū. et j. de elec. cū ex eo. et nō solū papa sed etiam inferiores prelati dant clerico licentiā se ob bas causas absentandi. et hoc viōr berñ. intelligere de episcopis. vt no. de cle. non resi. inter. iij. inno. et host. intelligunt ꝫ etiā de inferioribus prelatis. p decre. e. ti. relatū. ibi. plato suoz. tē. dispensatōnē aūt de qua loquit̄ decre. de elec. cū ex eo. dico q̄ soli episcopi et ipsoz superiores facere pñt cū de eis solis caueat ibidem. et ibi dicā.

h Altera. cū eas obtinēt er dispensatōe. vel sunt tales ecclesie q̄ simul pñt de iure teneri. qđ dic ut dixi. s. e. gratia.

i Romana curia. que bodie hz priuilegia studij. ut. j. de priuil. c. ij. p quā decre. etiā videt q̄ hij qui sunt ī studio de iure p̄ñ possent pcipe fructꝰ suoz bñficioz quod non est verum. sed illud intellige ut ibi dicam.

k Alio certo loco. puta qz in indulgētia dicit̄ q̄ ꝑpetuo donec in domicilio suo habitauerint fructus p̄dictos pcipere possint.

l Obicunqz. quia sic generaliter se habet indulgentia.

m Vagandi. qđ facere nō debēt laici. xlvi. di. clericū. nā et p horam ab ecclesia nō debent abesse. ut. xcij. di. ca. vj.

n Dissolutionis. que moribus et habitu est in clericis ā putanda. xxiij. di. qui epūs. et. ca. se. .xxi. q. iij. c. i. et per totum. de vi. et ho. cleri. clerici. et. j. de p̄ben. cum singula.

omittitur. nos volētes emēdare p̄terita. et quātū possumus aduersus futura cauere oēs hmōi et similes indulgētias psonis nō eccl̄esijs vel dignitatibus datas penitus reuocamus et eaz ꝓcessionem nostris volumus exulare tpibus. qđqz nobis licere nō patiñ nris successoribus indicamus. Quoniā viij. De consuetudine

Cōsuetudinē quā ī vestra eccl̄ia seruatam asseritis. tāto tpe quod in cōtrariū memoria nō extitit videlicet

o Augeri. s. de cōsti. c. penul.

p Datur. vñ priuatus officio et bñficio priuatus intelligit̄ cū sit eius seq̄la .lxxxi. di. eos. et. c. se. q̄ sacerdotū. xxiij. di. p̄ter hec. et ibi ꝺ ll̄s. et. s. de cle. exco. mi. latores. de ap. pastoralis. cum si.

q Emendare. xxxv. q. ix. sententiaz. de re iudi. cū olim. .xxij. q. iiij. magne. de ap. cum cessante. de sen. ex. sacro. et in auten. de nupc̄. circa princi. ibi. imperator non erubescimus si quid melioꝝ horum que prius ipsi diximus adinueniam⁹ cōpetētem prioribus imponere correctionē ne ab alijs corrigi expectemus. ad idem de accu. qualiter et qñ. i.

r Quantū possumus. si. s. in ꝓhemio huius li.

s Cauere. no. futura precauēda. xxiij. di. in nomine domini. de pcur̄. c. i. de ser. non or. c. i. et exempla p̄ñtia tē. .lxxxi. di. plurimos. ff. loc̄. si quis domū. §. i.

t Indulgentias. ꝑpetuas. s. nam de hijs. s. dixerat.

u Del dignitatibus. si ergo dignitati vel ecclesie datum esset tale ꝓuilegiū p hāc decre. reuocatū nō est. et potuit esse ratio qz nō tātus fauor psonis debeā. sicut dignitatibus vel ecclesijs. de elec. cum nobis olim. in fi.

x Et eaz. puidit hucusqz circa preterita nūc cauet circa

y Tpibus. quid si tales indulgētias de nouo futura. concedat. valent. qz non potuit sibi legē imponere. a qua sibi non liceret recedere. ad ll̄s. ff. del. iij. l. ij. §. in p̄n. ff. p socio. cū duobus. §. papinianus. in fi. et p̄mā p̄stōem tollit p sēbam. licet de ipa nō faciat mentionē. s. ti. ꝓ. licet.

z Indicamus. si. C. de legi. digna vox. indicare potuit. sed nō legem imponere. qz par in parē nō habet imperium.

Quod. s. de elec. innotuit. cū suis ꝓcor.

Consuetudinē. pretextu consuetudīs etiam iurate vel q̄ntocunqz tpe obtinate nō p̄t q̄s nisi vnicū p̄sonatū dignitatē vel aliud ꝑpetuū officiū simul cū canonia et p̄bēda in aliq̄ ecclesia absqz dispēsatōe se. ap. obtinere vel iam obtenta tenere. et ꝺ p̄sūptū irritū est omnino.

b Non extitit. si. s. de v. sig. sup q̄busdā. et si consuetudo ista alias legitima fuisset. nō esset necesse in ea titulum

ostendere.ſ. de ꝓſcrip.c.i. videtur enim cōſuetudo talꝫ me inducere.ff. de aū plu. ar.l.i.§.i. Sed cū cōſuetudo talis corruptela ſit lōgitudo tāti tpis nō ꝓdeſt. et ē ſi.ſ.c.ꝓxi.

a Depoſituras. certa dignitas in eccīa. lz alias oēs q̄ ꝓſunt ꝓpoſiti dicanť. s. de x̄. ſig. Quis.

b Officia. ꝑpetua. ut. ſ. ſequiť. c Alterū cū reliquo. id eſt dignitatem cum ꝓſonatu vel ꝓpoſitura. vel adminiſtratōe vel officio ꝑpetuo inſimul cum ꝓbenda. ꝓut ſtatim ſequitur.

d In ea. eadē eccleſia.

e Licite. xij. q. ij. faciat.

f Be. ap. nota caſum in quo ſol⁹ papa diſpenſat. duos ſimules habes. ſ. de ꝓben. cū ſingula.

g Canonib⁹. lxx. di. ſanctorum. et de conceſ. ꝓbē. lr̄as. et hoc idē dicebat cō ſtitutio vrbani q̄ incipit. puiſionis. vñ tracta fuit dec. iſta

h Ambicōnis. s. de ꝓbē. q̄ intantū. de elec. dudū. ij.

i Iuramēto. ſpāli vel generali. non curo. q̄ ſi ſpēaliter iurarūt hanc ꝓſuetudinē exp̄ſſe ſeruare fuit iuramentuz temerarium. et non ſeruandū. et de eo q̄ iurauit poſſet et deberet imponi penitentia. de iureiuř. ſicut. ſi generaliter iurauit ſe ſeruaturū cōſuetudines ipius eccīe iuramētū iſtud ad poſſibilia et licita tm̄ extendiť. ut. ſ. de iureiuř. c.i.

k Vinculū. i. vinculās vel obligās in iniq̄tate. ⁊ cōcor. xij. q. iij. inť cetera. s. de iureiu. q̄nto. et. ſ. de iuriu. c.i.

l Onū officiū. ꝓcor. lxxix. di. ſingula. s. de here. cū ex iuncto. et. ſ. de ꝓben. cū ſingula. que ponit ſimilē caſum. et eſt ſi. s. de cele. miſſa. referente. et de conſe. di. i. ſufficit.

m Niſi vnicū. ergo videť q̄ de diſpenſatōe inferioris a papa vnicū ꝓſonatū vel officiū cū canonicatu et ꝓbenda poſſit habere. et ſic poſſet approbari illa opi. poſita p̄ ber. de conceſ. prebē. lr̄as. in fi. vl. glo. et idem credo ſi hoc eſſet ō ſtatuto vel cōſuetudīe eccīe. s. de iur̄p. eā te. ibi erat idē archidiacon⁹ ⁊ canonic⁹. ad idē. ſ. de prebē. q̄ ſepe. s. de p̄ceſ. ꝓbē. poſtulaſtis. ſ. e. ō ap. a collatōe. et. ſ. de ꝓbē. cū in eccīa. in quib⁹ habes q̄ eps ꝓbēdari⁹ et canonicus

n Quocūq̄ noīe. vñ p̄ hoc cē camerlēga est in eccleſia triā vel maſſariā vel iconomatū ꝑpetuū credo ꝓhibitum.

n Vel iam obtenta. q̄d ergo de obtētis. q̄ro q̄d retinere et quid dimittere poterit. videť q̄ ſibi detur optio. ar. s. de ꝓben. referente. et. c. ꝓterea. et melius. ſ. de prebē. cum ſingula. §. i. vl dicať q̄ ſcōo adeptū retinere poterit et nō p̄imū cū vacauerit p̄imū ipſo iure. p̄ predic. decre. de cōceſ. prebē. lr̄as. ad decre. cum ſingula. dici poſſet q̄ in alio caſu loquiť. Io. an.

p Omnino. ut poſſumus dicere q̄ omnibus careat qui omnia illicite ꝑcupiuit. facit. s. de tranſla. licet. ⁊ c. Qro. et melius. ſ. de ꝓben. cum ſingula. i. iiij. ñſo. in fi.

q On putamus. non valet conſuetudo q̄ de officiali epiſcopi ad eū appelletur.

r Quātocūq̄. etiā ſi cōtrariū nō ſit memoria. s. c. ꝓxi.

s De facto. bene dicit q̄ de iure non ut. ſ. dicam.

t Officiali. generali. ſ. ſecus enim ſi delegatus eſſet ad cauſam ſpecialem ab epo. quia tunc ad ipm̄ epiſcopū appellari dz. de of. de le. ſup queſtionū. ō ap. dilecti. et ibi de ff. q̄s ⁊ a q̄ ap. ſit. l. i. et reꝓbata ē ꝓ iſtud. c. glo⁹ gof. qui no. in ſū. de of. vi. §. Item dubitari. q̄ de officiali epi debet ad epiſcopuz appellari. et adde qō dicam. ſ. de ap. romana. i. ñſo. et reꝓbata eſt glo. ber. poſita in ipo. c. dilecti filij ꝓtor. ō ap. vbi dicebat q̄ de ꝓſuetudīe poterat induci q̄ de officiali ad epiſcopū appellaretur. ſicut inducitur er ea. q̄ omiſſo medio appellareť ⁊ idem dicebat oſt. ſ. de ap. romana. i. ñſo. et eadem ratione. ſed falſum eſt ut hic vides. et poteſt eſſeratio. q̄ appellatio eſt de minori iudice ad maiorem. ꝓuocatio. ut no. ſūmiſte. gof. et alij in ti. de ap. ſed hic nō ꝓuocabať ad maiorē. ſed ad parez vel eundem. ut hic vides. patet ergo ex ipſi⁹ appellatōis deſcriptōe q̄ hic appellatio dici nō p̄t. vñ cōſuetudine induci non poterit id ꝓpter q̄ō appellatōis ſubſtantia deſcriptōe mutaret. ex qua ratōne ſequiť q̄ nō valeret cōſuetudo q̄ ad minorē appellaretur ſicut vides in ſili. q̄ non valet pactū factū in p̄cario. p̄ q̄ō ipius p̄carij natura mutetur. ut ſi vſq̄ ad certū tp̄us detur etiam ante temp⁹ revocabitur. ff. de p̄ca. l. cum p̄cario. Preterea licet interlocatoriam ſuam iudex reuocet. diffinitiuam non. quod dicut no. de ap. cum ceſſante. cum ergo officialis ſentētia ſit epiſcopi non mirū ſi ipe adiri nō poteſt. et non ob. q̄ per conſuetudinē p̄t appellari omiſſo medio. q̄ appellare gradatim non eſt de ſubſtantialib⁹ appellatōis ſed de circūſtantijs vñ appellatur ad papā et ad legatū omiſſo medio et circūſtantie cōtractuū p̄ pactū tolli p̄nt. s. de como. c. vno. de depo. bona fides. ſic et iſta circūſtantia p̄ cōſuetudinem. ut p̄dicta decre. romana.

u Ab eodem ad ſeipm. id eſt de officiali ad officialē. vel verius. id eſt de epo ad epm.

x Auditoriū. ſ. de ap. romana. i. ñſo.

y Vtriuſq̄. epi et officialis. ⁊a collatōe. vbi de epiſco

z Videatur. ꝓtra. ſ. de app. ⁊ po ad eūdem epiſcopuz appellatur. ſolutio nō eſt idem ꝓſitorū epi inquantū eſt canonicus. et eius inquantū eſt epūs. et ideo ſi collatōi inť fuit ut canonicus. ad eum bene poterit appellari ut ibi. et eodē mō rñderi p̄t ad iura p̄ ber. inducta. i ſupradcā glo.

liceat de cetero niſi vni cū ꝓſonatū vl dignitatez aut p̄poſituraꝫ ſiue adminiſtratoz vl officiū ꝑpetua q̄cūq̄ noīe cēſeanť cū p̄bēda inſimul abſq̄ diſpēſatōe dicte ſedis i eadem eccīa obtinere vel iā obtēta tenere q̄ō ſi a q̄q̄ ſecus p̄ſūptū fuerit irritum ſit omīno. Idem.

On putamus illaz ꝓſuetudinē q̄ntocūq̄ tpe de fcō ſeruatā ꝓſonā rōi. q̄ ab officiali epi ad eundem epm̄ valeat appellari. ne ab eodez ad ſeipm̄ cum ſit idem auditoriuz vtriuſq̄ appellatio interpoſita videatur. Idem.

Item nota q licet sit idem psistoriū epi et eius officialis ita q nō appellaē de officiali ad epm tamen si officialis epi piscopi recusaē suspitōis causa corā epo est ꝓbanda. ꝙ de offi. del. si ꝯ vnū. ī fi. vñ lz dicam⁹ q appellatio ⁊ recusatō paria sint. non est verū ꝑ omnia ut recitari solz .s. de ap. sup eo. ij. vnde in recusatōne recurriē ad parem et obtinet etiam in delegatis datis cum clausula. q si nō omnes .ut in eadē decre. si contra. in prin.

¶ On ē. valet cō suetudo ꝓscripta q epus inquirē do puniendo et corrigendo subditorū excessus sui capitu li consilium requirere non teneatur. et corrigitur qō no. ꝙ ost. s. de hijs q fi. a ꝓla. sine cōsen. c. no uit. et. c. ea noscit. in fi.

¶ On ē dū tū alꝰ sit ꝓ ꝓscripta canoice cō suetudo quā allegat epus reprobāda q in inquiren dis puniēdis et corrigen dis subditoꝝ excessib⁹ ꝙsi liū sui capituli requirere mi nime teneatur. ¶ dē Olim in tua eccia in q ꝙsuetudo habeē q an tiquiores canonici grada tim meliores si voluerint possint cū vacant ꝑ se vel ꝑ alios optare ꝓbēdas ꝙ uideri mandamus alicui de ꝓbenda nulli alij de iu re debita ꝓrio imbi vaca tura bmōi nō obstāte mā dato. poterūt ipi antiqui ores iuxta ꝙsuetudinē eā dem optare cuz prebēda vacabit. et illa que opta ta nō fuerit si nulli sit de bita erit illi ꝑ quo scripsi mus cōferēda. ¶ In ꝓbē dis vero apud sedē apli cam vacantib⁹ cū de ipis ꝑ romanū ponti. ordiaē et idem si esset cōsuetudo de antiquioribus de etate. vel maioribus ordine vel alia equitatē cōtinēs. et nota q cō suetudo ista inmitiē eq̄tati canonice q̄ vult antiquiores ꝓ ferri canōicos. ad lz. lxi. di. q̄d ꝓderit. et. c. se. ad fi. lxxiij. di. epoz. cū si. ⁊ s. q ꝓmo antiq̄or mutare possit. ⁊ si mu tare noluerit ꝓmus poterit mutare se cūdus. et nolente secundo tercius. et sic de singulis. et hꝰ vult dicere.

¶ Bradati. ¶ Meliores. nō enim minores op tare volūt. de cleri. nō resi. c. i. nec vult quis iactare pecuni as suas. ff. de ꝓba. cum de indebito. ⁊ no. q in ꝓbendis di stinctis non reprobatur imparitas. ut vna sit melior alte ra. ⁊ facē ad ea que no. de maio. et ob. statuimus. quid si ī tali ecclesia minorē magis forte ex cau sa sibi grata muta re velit ⁊ optare an tiquior canonicus. nunquid poterit vi detur q non. ī. de ꝓ ben. cui de nō sacer dotali. contrariū etredo. q̄ quod fauore nē. ī. de reg. iuē. quod ob gratiā. C. de legi. quod fauore. ff. de legi. nulla iuris ratio. in fi. et. ar. ff. de vsu. et ha. l. volti. et satisfactuz creditori intelligitur quōcunq̄ satisfiat. ad decre. cui de non. dico illud in mandato speciale cuius formā trāsgre di nō licet ut ibi ꝓz. alias regulariter cōtra. q̄ cui licz plꝰ et minus. ī. de regu. iuē. cui licet.

¶ Cū vacant. nō vacātes ergo optare vel acceptare nō ꝓt. sed lz. q̄ cōsuetudo id nō hz. idē enī de non vacātibus crederem si consuetudo esset eadem ratōne.

¶ Vel alios. lz enī est regula q id ꝓt quis ꝑ alium quod ꝑ se. ī. de reg. iu. ꝓt q̄s. cū suis ꝓcor. de lz tñ dic ut ibi dixi

¶ De iure debita. ꝙ hoc satis ꝓz q potest fieri mutatio consuetudo enim est ius quoddam ut. s. dixi. sed de consuetudine debetur hec ꝓbēda antiquiori qui mutare voluerit. ergo de iure. nō igiē est de iure hec ꝓbēda debita impetranti. sed alia nō optata. ut. ī. papa ix̄ndet. et lz idē ꝓbabaē olim ꝑ decre. de cōcess. ꝓbē. ex ꝑte. in fi.

¶ Proximo. et si nō adiceretur. de ꝓxia intelligendum esset. alias q̄ rōe de sc̄da et tercia. et sic de singul. ꝓbatur hoc. ff. de v. obli. eum q̄ kalendis. ⁊ ri de prebenda nē. ¶ Mandato. q̄ mādaē tibi ꝓuide bēda ncē ē vnā ¶ Nō fuerit. exquo enim vacat ꝓ remanere nō optatā de illa igitur ꝓuideat impetrāti. ⁊ onis. s. ti. ꝓxi. tibi. ¶ Nulli. pura ꝓxi tpe impetrati ⁊. ī. de ꝓbē. eū cui. ¶ Vacātib⁹. iste olī de cōsuetudine ꝙ ferebanē a papa. de accu. accedens. hodie vo de iure cō mūi sedes apl̄ica illa confert. ī. de ꝓben. licz. et de quib⁹ bñficijs vel ꝓbendis intelligā ē. dic ut e. ti. ꝓnti. et. ca. se.

¶ Ordinatur. sed quare dicit hoc. cū alius de ipis ordi nare nō possit. ut dixi. s. glo. ꝓxi. Dico q interdū ꝑ alios de talibus ordinatur puta cū papa de ipis non ꝓuidit infra mēsē. ut. ī. de ꝓbē. statutū. et tūc nō haberz locū. s. iste. cū locū hēat solū cū papa ꝓuidit. ut ꝓz ꝑ ībam. Sed pone de speciali ptāte tributa a dño papa quia generalis

¶ Item nota q licet sit idem psistoriū epi et eius officialis ita q nō appellaē de officiali ad epm tamen si officialis epi piscopi recusaē suspitōis causa corā epo est ꝓbanda. ꝙ de offi. del. si ꝯ vnū. ī fi. vñ lz dicam⁹ q appellatio ⁊ recusatō paria sint. non est verū ꝑ omnia ut recitari solz .s. de ap. sup eo. ij. vnde in recusatōne recurriē ad parem et obtinet etiam in delegatis datis cum clausula. q si nō omnes .ut in eadē decre. si contra. in prin.

¶ On ē. valet cō suetudo ꝓscripta q epus inquirē do puniendo et corrigendo subditorū excessus sui capitu li consilium requirere non teneatur. et corrigitur qō no. ꝙ ost. s. de hijs q fi. a ꝓla. sine cōsen. c. no uit. et. c. ea noscit. in fi.

¶ Prescepta. sup hoc vide qō no. de consue. c. vl.

¶ Canonice. s. cū bona fide et titulo. qō dicut. ī. ō ꝓscꝑ.

¶ Cōsuetu c. i. do. q describeriē esse ius qōdam moribus institutū qō ꝙ lege suscipiē cū defiē lex. i. di. ꝙsuetudo. ꝓbat. ei enī nō crediē. lz epus sit. vi.

¶ Quā allegat. et .q. ij. si tantū. et. c. placuit.

¶ Corrigēdis. ista oia generali demandatōe epi nō trā seūt in officialē. ī. de of. vi. c. ij. nec bñficioꝝ collatio. e. ti.

¶ Excessib⁹. ad q̄s corrigēdos ꝓcediē multis .c. vlē. modis. ut. s. de simo. lz beli. ⁊tur de iure ꝓñi. xv. q. vij.

¶ Teneaē. ad qō alꝰ tene eps nullius. de excess. ꝓla. .c. i. alꝰ irrita essz snīa sua. ut ibi. ⁊ cōcor. de hijs q fi. a ꝑ nouit. et. c. q̄nto. et de talib⁹ senioribus intelligiē de accu q̄liter. ij. de si. lz bely. xv. q. vij. si q̄d. lxxvi. di. si q̄d. et hic adde qō no. xv q. vij. eps. de of. oz. c. irrefragabili.

¶ Omī. ꝑ rescriptū apl̄icū q̄ de ꝓbēda ꝑmo vacatura mādatur alicui ꝓuideri. laudabilis illius eccie consuetudo nō tolliē. hinc est q si ibi est cōsuetudo q antiq̄ores canonici vacātes ꝓbēdas possint optare gradatim illo nō obstante mādato poterit antiq̄or vacātē optare prebendā et expectatis q. xx. dies optare volētib⁹. executor de nō optata ꝓuidebit eidē. si aūt ꝓbēdā vacātē in curia papa cōferret tūc illā antiq̄or optare non poterit.

¶ Qua. in boñ. est talꝰ ꝙsuetudo et in multis alijs eccijs

¶ Cōsuetudo. nō simplr dixit cōsuetudo. nō dixit ꝓscꝑta. Nota igiē q vbi ꝙsuetudo rōnabilē et nō ꝓ ius sufficit si sit lōgeua. lz. xl. annis ꝓscripta nō sit. vñ dixit io. tūc sufficere spaciū. x. annoꝝ. lz no. rij. dist. cōsuetudo. et facit ꝓ hijs que no. inno. et host. s. e. ti. c. vl. et cōpost. ibidē in. i. glo. vbi dicit sic iudicatū fuisse q papā in mediolañ. eccle sia in qua erat consuetudo seruata. xxv. annis. q̄ antiq̄or canonicus posset mutare d omū. et ꝓnūciauit papa illam valere. lz. xl. annis ꝓscripta nō esset. si enī papa lz putassz ꝓscriptionē req̄ri ita hoc addidisset. ut. s. addidit. c. ꝓx. inglo. se. et qō hic dicit de cōsuetudine puto verū etiā in statuto. ad hoc. s. e. li. de cōsti. c. i. et qō ibi dixi.

¶ Antiquiores. nō etate sz rpe q̄ in eccia militaverunt

nō sufficit. ut in p̄ō. decre. licet, collata est p̄ alium talis p̄
bēda nūq̄d locū hēbit iste v. et dico q̄ sic. ar. s. e. vbo.
p̄ se vel p̄ alios. et. j. de reg. iuř. qui facit. cū suis cōcor. h°
optime. pbař. j. de p̄bē. bij q̄. et. s. ti. pr. cū aliquibus.

a ¶ Predicte cōsuetudini. q̄ s. antiquior seruato gradu
mutare nō poterit. b ¶ Prouisiones. p̄bendarū. quia
canonicatus collatus erat per papam vel p̄ executorem
autoritate pape. vl̄
conferri potest.

b ¶ Prouisionib⁹. ergo erāt dati ad p̄uidendū. vel forte
ad compellendū tā tum. ut. j. dicam.

c ¶ Viginti dies. si milis dilatio rēpo ris. j. de elect. ca. i. et. ca. cupientes. et credo hoc tempus currere a tpe scien tie. j. de cōces. p̄bē de. quia diuersita tē. cum si.

d ¶ Dumtaxat. credo q̄ lēa ista loquatur de omnibus op tare volētib⁹ sicut i plurali plata est. vnde non solum p̄mus antiquior. sed et scōus et tercius et quartus. ⁊ sic de singulis inter omnes solos. xx. dies habebunt. si enim contrarium diceremus iam sequeret q̄ si. xx. essent canonici et omnes deberent. xx. dies habere iam haberent annum et vltra quod esset absurdum. et contra mentem istius decre. que in plurali dicit volētes. et dicit dumtaxat. et fm hoc antiquior optare nolens impedit alios. quia non optabit infra. xx. dies. nec alij poterant ante ip̄m optare. et sic erit casus quo punitur quis sine culpa sed non sine causa. j. de regu. iuř. sine culpa. vel est in culpa. q̄ capitulum poterat ip̄i antiquiori statuere terminū puta duo⁹ die⁹ ad mutādū vel optādū ut sic locus dare⁊ sequentib⁹. et sic de singl̄. et si hoc nō fecit sibi imputet. fiet enī p̄uisio in nō optata. et si de exp̄ssa voluntate canonico⁹ apparet q̄ mutare nolūt nō hēbit necesse p̄ hos dies expectare. Jn eo⁹ enī fauorē ē hec dilatio inducta. vñ ei et renūciare p̄ñt. et facit q̄ dixi ī glo. nō enī.

e ¶ Mandata. ut si mandatū ē q̄ p̄uideant debent. p̄uidere si mandatū ē q̄ ꝓpellāt debeāt ꝓpellere. j. de ꝓcess. p̄ben. executor. et duobus. c. se.

locus p̄dicte cōsuetudini nō existit. ¶ Ne aūt p̄ter tu eiusdē consuetudis p̄uisiōes aūctē ap. faciēde vltra debitum differātur statuimus ut executores sup ip̄is p̄uisionib⁹ deputati optare volētes p̄. xx. dies tātūmodo expectēt quibus lapsis libere in nō optatis ad exequenda si bi mandata p̄cedant p̄fata consuetudine nō obstā te. ¶ Onifa. viij.

De postulatōe p̄lator⁹.

Perpetuo p̄hibemus edicto. ne sub aliq̄ er hjs formis q̄s pernicioſa curiositas adinuenit eligo postulādo vel postulo eligēdo. aut eligo postulandū. seu postulo eligendū cū nec vera electio nec vera postulatio resultz er ipsis quī sibi poti⁹ inuicē aduersent aut sub ill̄ vbis eligo ī postulādū vl̄ postulo in eligēdū. cū rē impfectā significare noscant ad faciēdas electōes vl̄ postulatōes de cetero p̄cedat si secus actū fuerit. eoip̄o irritū decernētes. ¶ Sub ea etiā forma eligo et postulo. put p̄t melius de iure valere. cū incertitudinē p̄tineat quē q̄ postulari vl̄ eligi. p̄hibem⁹ sta tuentes q̄d p̄tra factū fuerit expedit et p̄niciem inducūt. ad hoc. s. de ſſxp. cum cōtingat. de simo. et si questiones. ℒ. de fi. instru. l. vl. ad fi.

b ¶ Eligo postulando. sicut enī postalandus eligi nō dz. .s. c. vl. s. de elec. innotuit. sic nec eligendus postulari. q̄ postulatio soli gre innititur. s. e. bone. et. c. penul. electō autem iuri p̄ñi. de elec. publicato. et matrimoniale cōtrahitur vinculum. de transla. inter. vnde olim indifferenter vtebamur hjs vocabulis eligo et postulo. ⁊ eligebam⁹ postulandū. et postulabamus eligendum. lxi. dist. hjs omnibus. lxij. dis. literas. hodie non sic p̄pter rationem supradictam. et q̄ qui postulat nō cōsentit ut in virum sed qui eligit consentit. no. tñ inno. .s. e. ti. c. i. q̄si solēniter postuletur eligendus nihil agit ratione predicta. sed si minus solēniter. puta quia cleri cus subditus epi copi petitur ab eo non est malum. postea tamen solēnez electōnē necesse est interuenire.

i ¶ Eligo postulandū. ista forma approbata videbat p̄ decre. ō renū. post translationē. i. p̄n. vel illa de qua sequitur. eligo in postulandum. ctio. p̄ quā hz mr̄imoniū contrahi quo ad

k ¶ Vera ele cōsensū eligentiū subsecuto postmodū electi consensu.

l ¶ Vera postulatio. p̄ quā nullū ius acq̄rit. q̄ tamen isti tribuere intendebāt. dicēdo postulo eligendo. Describi enim solet postulatio esse petitio grē a superiori facta. electio aūt alicuius p̄sone ad p̄lationem vel societatem fraternam canonice facta vocatio.

m ¶ Aduersentur. et sic repellendū. lxviij. di. gesta. xviij. .q. vij. quemadmodū. de ap. sollicitudinem. ℒ. de fur. l. i.

n ¶ De cetero. licet ista p̄stō sit iuri veteris declaratoria puto tñ p̄ hoc verbū papā p̄cedentes electōnes sic factas noluisse comp̄hendere. et potuit esse ratio q̄ omniū communi iudicio ante istam decre. hec forma bona putabat vñ inceretur laqueus ei qui cōmuni iudicio nō peccauit q̄d esse nō dz. ff. ad mace. se. cō. l. iij. xxvij. q. i. de viduis. ⁊ facit. s. de trāsla. inter cor. vsus fi. ibi maior secut⁹ erro rē. ⁊c. et bene etiā facit. s. de diuor. gaudemus. in fi. let de cō. ec. vel al. aqua. in fi. vñ fm hoc ad id quod. j. sequitur si secus actum fuerit ⁊c. repete de cetero.

o ¶ Irritū. licet igitur sequat admissio vel cōfirmatio talis electōis vel postulationis. s. nō p̄terea cōualescit. q̄ a principio nullū erat. s. de elec. dudum. et. c. audito. xvi. .q. iij. §. p̄t. v. q̄d ab initio. j. de reg. iuř. non firmat. cum suis cōcor. et facit q̄d dicam. j. ti. pr. q̄ sit. in fi.

p ¶ put p̄t melius. hāc formam approbat glo. s. e. c. vl. et innocen. s. e. c. i. nē. vota aūt incerta in electōib⁹ ⁊ postulatōib⁹ reprobata sūt. j. t. pr. c. ij.

a Probabiliter. in hoc igitur casu intelligat illa opinio ber. ipse etiã sic intellexit. put ex his suis satis apparet. et pt pom exemplũ qñ dubitat an quis in psonatibus vel beneficijs cum cura assumendus attigerit. xxv. annũ. vel an assumendus in epm pegerit. xx. annũ. s. de elec. cum in cunctis. vel dubitatur de monacho assumendo ad prelaturam eiusdem vel alteri⁹ ordinis. an sit expsse. pfessus .j.ti. pr. nullus. in hijs enim et similibus casibus poterit eligi et postulari. put melius de iure valere poterit. sic enim videmus qp rõe dubij admittit libellus disiuncti uus. ff. quo. le. l. i. §. qui aũt. et quod hic dicit intelligo si dubitetur i facto. si autem dubitaret ignorantia iuris. hs secus credo. tum quia peritiores psulere debuerunt. et quia iuris ignorantia nec est pbabilis nec excusat. ff. de iur. et fac. igno. l. regula. §. de regu. iu. ignorãtia. c li. cũ suis concor.

vtribus oĩno carere. nisi qñ pbabiliter dubitatur vtrum quis sit eligendus vel potius postulãd⁹. q̃ casu is qui sic postulatus fuerit et electus. psensus tpe viã electõis vel postulatõis ne in incerto vagetur eligere necessario tenetur redeundi ad aliam postq̃ vnam elegerit sibi

b Sic. s. fm hãc vltimã formã eligo et postulo. put melius pt de iure valere. et aduerte. qz nullã de hijs formis credo in hoc casu pmissam nisi vltimã. hoc casu cum pbabiliter est dubiũ. tũ qz in eo casu ẽ sola incertitudo q̃ admittitur cum pbabiliter dubitatur. ut. s. pbaui. in alijs aũt casibus insurgit cõtrarietas et res impfecta. ut patet in textu. tũ qz alias nõ video quare sic diuisisset istud facciendo ibi. sub ea. §. et in priori pte ponẽdo spẽale et in determinatũ decretũ. in scda aũt cũ determinatõe. et fac de dec. ad audientiã. et hoc pbo etiã plẽam que sequitur postulatus et electus. qz ista sola vltima forma dic postulo et eligo. sus tpe. quẽ. j. mensem post pñtationez sibi

c Consen factã exhibere tenet. j. ti. pr. q̃ sit. cũ determinatõe que ibi ponit ad id qõ sequit. j. ti. pr.

d Me in incerto. cõcor. ad hs ut quis duas.

e Mccario teneat. qd si nõ elegerit. dico totũ virit⁹ carere. ut. s. cũ enĩ ista fuerit pena supi⁹ iposita nisi detmiatõ seq̃ns fuerit obfuata pz qp locũ hz pena põ. Aliã viã.

f Indcã. sic. C. de fur. l. i. ff. de trib. qp in heredẽ. §. eligere. piudiciales g⁹ sũt sibi ad inuicẽ iste vie. alias enĩ electõe vnius nõ tolleret altera. facit qõ no. de li. obla. c. ij.

Statuimus. primo dicit qp si aliquid opponatur ptra puisionẽ electionẽ vel postulationẽ factam ad psonatum dignitatẽ vel canoniã in psonã vel formã. et ob hoc fuerit appellatũ ad papã appellãs et defẽdens et quoz interest a die obiectõis infra mẽsem arripiat iter eundi ad papam. scõo qp si pars altera exspectata p. xx. dies post aduentum alterius nõ venerit in negocio pcederur. tercio qp non pbans qõ in formã opponit. cõdemnatur parti alteri in expensis. nõ pbãs qp obicit in psonã ẽ a bñficijs triennio suspẽsus et ppetuo priuatus. si se interim ad illa miscuerit. hec pene locũ non j habent si legitime pateat cum calumnioso nõ fuisse. hoc dicit. tria g⁹ facit. pmo ponit statutũ. scõo penã ptumacis in nõ veniendo. tercio penã calũnioso. qs suadente. et desent.

b Si qs. vel si q̃. ex j. q. iij. si ex. mlieres. saluo tũ eo qõ dr. j. e. idẽmitari b⁹. §. porro. et §. se. et ad hs. j. e. gñali.

l Prouisionem. factam vel ex supiorib⁹ officõ et ex negligẽtia subditoz. s. s. e. ti. ne p defcũ d e cõcess. pbẽ. c. ij. vel suo iure. qz forte ad eũ ptinet. puisio. et. puidẽdo eligit et confirmat. qõ dic ut no. de elec. cũ inter canonicos. et dixit hic inno. qp hec decre. locũ hz añ confirmationẽ. post vo ñ et hoc verũ nisi eligendo cõfirmaret. puta p. puisiõz ut hs

k Factã. quid de facienda. dixit abbas hs qp idem. cum vtrobiq̃ sit eadem ratio credo qp si cõtra certam psonam appellat vera sit opinio pdicta. alias non. et hoc. pbat. j. e. qui contra certam. nam qp ibi dr de dec. ut circa. j. e. eadem rõne intelligam et de ista.

licentia penitus interdcã

Anno. iiij. i. q. ge. lugd.

De electõe et electi ptate.

Statuimus ut si quis electoz postulationẽ vel puisionẽ factã impugnat i formã obiciens aliquid. vel psonam. et ppter hoc ad nos appellari otigerit tam is qui opponit quam

l Impugnat. dixit hic inno. qp nullo se opponẽte is ad quẽ ptinet confirmatio nulla citatione facta et nullis edictis ppositj. et idẽ i consecratoze et ordinatoze qõ in confirmatore. verũ erat fm sua tpa. hodie secus. j. e. ti. c. vl. nullo tñ se opponẽte ipse hz inquirere õ meritis eligentiũ et psona electi. supplet enĩ in cauf electionũ de facto. qõ dic ut no. xxviij. di. priusq̃. et. s. de elc. cũ nobis oli. et de postu. pla. bone. i. dã tñ ibi ptẽta sũt õ sub

m Formã. s. e. qz ppter. que stantia quedã vero nõ. ut ibi no. in glo. dic ut. j. ber.

n Persona. electi. idez si op vtrũq̃ enim electionem reddit inualidã. s. e. cũ in cũctis. cũ vintoñ. pgregato et in pluribus alijs. c. et de cõsue. cũ dilectus. fm ber. olim tñ ipse idẽ õr mutasse et dixisse cũ inno. ptariũ maxime cũ hic dicat psonã in singulari. nec est bona ratio fm inno. dicere viciũ eligentiũ reddit electõnẽ nullã. ergo eadẽ pena tenentur. qz et vicium formereddit nullã electionez. et tñ nõ est eadem pena que in psona ut patet infra. Dico tñ fm ipm inno. qp lz non sit idem quantũ ad huius pstituti onis penam. tenet tñ ire et appellationẽ psequi. et pt hec obiectio melius dici ptra formam q̃p cõtra psonam.

o Propter hoc. nota qz expmi debẽt omnia et singula que opponũtur et iuramentũ interuenire. et nõ expssa. p sequi non poterit appellãs. quod dic ut. j. e. ut circa. et hs vera cũ i hijs casib⁹ extra iudiciũ appellat. secus si in iudicio. ut. j. e. ti. constitutio. lios fm compost. ab. aũt neu

p Ad nos. secus si ad a trũ firmauit. Alij ptra. s. ost. satis credo p decre. j. e. cupientes. et p hs vbũ. qp hs locum habeat solũ in appellatõibus interpositis ad papã. cum a iure exorbiter. et sic ad consequentiã trahi nõ dz. §. re. iur. que a iure. cum suis pcor. et hoc. pbat cle. e. ti. causaz

q Appellari. etiam si nõ appellet. sed immedi in pn. ata subiectio cõfirmatõnes hatũ reducat ad papam. In regularibus et cathedralibus ecclesijs tene quod habes. j. e. cupientes.

r Opponit. sed nunqd illi qui se opponũt et nõ appellãt venire tenent. Rñdeo. illi soli venire tenent qui appellãt vel quoz nomine appellatum est. vel qui appellationez tatã habuerũt expsse. Alij aũt qui solũ se opponũt venire non tenentur. videntur enim suo iuri renunciare et electioni acquiescere. ff. qñ ap. sit. l. i. §. solent. ff. de ap. scio. vñ illoz absentia non ob. pcedetur in negocio. tũc enim

est appellandū cum ordo decretū electionis interponat. ut in pō. §. solent. victoria tñ eoꝝ qui appellauerūt omnibus ꝓderit. ℒ. si vnus ex pluribus. l. i. s. de ap. vna cum si quid ille qui appellauit dolose non ꝓsequit. numquid q̄ nō appellauit ꝑt negociū assumere etiā inuito eo qui ex fide non ꝓsequit. videt q̄ sic. ff. de ap. l. ab executore. §. alio condemnato. ber. et inno. et facit ad hoc vltimum. j. e. li. de ap. concertationi.

a ¶ Qui defendit. .f. electꝰ postulatꝰ. vel in cuius ꝑsona facta est prouisio.

b ¶ Contingit. sic̄ adherentes. j. e. vt circa.

c ¶ Per se vel ꝑ ꝓcuratores. in cathedralibus et regularibus ecclesijs hoc restringit. ꝑ decre. j. e. cupientes. ut p se tantū ire teneat nisi ex iusta causa. ut ibi. ꝙ et etiā de ꝑsonis instructis. dic ut ibi.

qui defēdit ꝙ generaliter oēs quoꝝ interest et q̄s causa contingit per se vel per procuratores ad causam instructos ad sedem apl̄icam a die obiectōnis iter arripiant infra mensē sed si pars alia non venerit p. xx. dies post aduētū alterius expectata in electōnis negocio. nō obstā/

d ¶ Iter arripiant. statuit hic. et. j. e. cupientes. terminus ad iter arripiendū. sic. s. de ap. ad hoc. et. c. ꝓsonas. ꝙ de reiu. cū cā. ber. /rit ab interpositōe appel/

e ¶ Infra mensem. qui curlatōis facta coꝝ appellato vel ipius spāli ꝓcuratore ad cāz vel post notificatōem alteri eoꝝ debito mō factā. q̄ dic ut in cle. e. ti. cāz q̄. determinat hic ꝙ alibi sepra ut ibi no. in glo. i. et in glo. q̄ g⁹.

f ¶ Alia. opponens vel defendens.

g ¶ Diginti dies. silis dilatio tpis. s. de consue. c. vl. s. ō fal. dura. de ele. excō. mi. illud. /putatio ē illa quā

h ¶ Post aduentū. equioꝝ tpis com/bēs. j. e. cupientes. .§. q̄ si p. ſz non est mirū cū ibi pena priuatōis imponat. hic aūt pena solius ꝓcessus in absentia.

i ¶ Electōis. postulatōnis vel ꝓuisiōis.

k ¶ Cuiusc̄. predictoꝝ. /vbi enim agit de spūali mīmonio contrahē

l ¶ Absentia. / bēdo. absentia ꝓtumacis ꝓtis nō obest. ut hic. et. s. e. dudū. i. et idē in carnali etiā cōtracto. s. ut lit̄. nō ꝓte. accedens. ij. et. c. q̄m. §. porro. et citata est hec ꝓs in ꝑtantiue. ad idē. s. de ap. sepe. termin⁹ e ī ꝑfectus loco pēptorie citatōis habet ut ibi ber. ꝙ dicit absentia. intelligas q̄ñcūc̄ ꝓtingēte. siue ab initio q̄ nō venit. siue ex post facto q̄ venit et cōtumacit̄ recessit. s. de iudi. c. i. .vi. q. iij. certū. et. j. de eo q̄ mit. in pos. eū qui. s. ut lit̄. non ꝓtest. q̄m. §. porro. et. §. q̄ si forsan. et ut dixit inno. si ꝓcessum fuerit ad aliq̄ō de illis ad q̄ nō ꝓcedit̄ lit̄. nō contest. puta ad receptionē testiū vel hmōi si postea veniat ꝙ libellū petat. vel lit̄. ꝓte. fieri audiendus nō est. fecit enī eius cōtumacia q̄ lis habeat̄ ꝓ contestata. Itē si ꝓcuratoꝛi postmodū obiciatur q̄ non sit ꝓcurator non est ꝓsequendus ꝓbare mandatū rōe ꝓdicta. ff. de ꝓcura. pōp. §. rari. Alij dicūt ꝙ vidz securius fm inno. q̄ licet de his q̄ agit ante aduentū ꝓtis. nō sit cogendus ꝓbare mādatū tñ vlterius nō admitteret eū ꝓcuratorio nōe agentē nisi mandatū ꝓbet. cum fin eum. cum hoc videatur esse de quadam equitate non scripta. cū ar. ꝑdicte. l. pomponius. satis videt q̄ si in remotis pribꝰ ageret causa. nec ō facili posset ꝓbari ꝓcuratio. quia forte amissa ē. ꝙ q̄ tūc nō ꝓbata ꝓcuratōne ꝓcederet iudex vsq̄ ad finē cause. hec omnia vera dici possent ad partis petitionem. cre/

re cuiusc̄ absēcia sicut de iure fuerit ꝓcedatur. B aūt in dignitatibus ꝑsonatibus ꝙ canonijs obseruari volumus et mandam⁹

¶ Adiciētes. ut q̄ plene nō ꝓbauerit q̄ō in formā opponit ad expensas q̄s ꝓpter hoc ps altera se fecisse docuerit cōdemnet. q̄ vo ī ꝓbatiōe defecerit

do tamen ne iudex laboret inuanū. q̄ ꝓcuratorē compellere poterit exhibere mādatū. vel cauere si dubitat. ar. s. de ꝓcu. c. i. et de iudi. causam q̄. cum si.

k ¶ Sicut de iure. de iure aūt est ut distinguat an appellans sit ꝑs an appellatus fm formā decre. j. de ap. coꝛdi. fm inno. l ¶ Dignitatibus. hic equipant hec tria dignitas ꝑsonatus et canonia. Alibi equipant dignitas ꝑsonatus et benef. cum cū cura animaruz. s. de fi. ꝓpel. nimis. alibi personatus et beneficiū curā habens. s. e. ti. dudum. ij. alibi personat⁹ et ordo presbiteralis. s. e. ne cleri. vel mona. super specula. §. q̄ vero. Jn dignitatibus tamē cathedralibꝫ vel regularibꝫ ecclarum. quaꝝ cōfirmatō vl ex immediata subiectōe. vel ex appellatione ad papam spectat. tene quod

babes. j. e. cupientes.

m ¶ Plene. no. q̄ non sufficit semiplena ꝓbatio. tatō q̄ perit ius alterius. et sic non ob. de ꝓcur. ex insinuatione. cū si. et dic plene et legitīe. et modos ꝓbandi habes. s. ō test. spo. cū ad sedem. in fi. n ¶ Docuerit. taxatōe et iuramēto ꝓmissis. q̄ō dic ut no. s. q̄ō me. cā. c. vl. et de hmōi expensis. dic ut no. de do. et contu. finē. et. ij. q. i. in ꝓmis. et adde q̄ō babes. j. de ap. cū appellatōnibus. et b dixi taxatōe et iuramento. quia taxatio iuramentū sēq̄ non ꝑt. nec ob. ff. de in lit̄. iur. l. videamus. §. iurare. q̄ loquit̄ de iuramento in litē q̄ō est de affectōe. vnde illud bñ ꝑt sequi taxatio. q̄ nulla fit verecūdia iurāti. q̄ poterat ex affectu extimare centū rē que non valebat quinq̄ginta pone exēplū in libro tuo. Sed hic loq̄mur de iuramento q̄ō est de veritate. vñ si postq̄ iurauit se cētū expēdisse de mādato iudicis fieret taxatio iniuria et verecūdia esset iuranti. pellās ſz q̄ on⁹ ꝓbādo assūpserit. q̄ licitū ē ab appellatōe recedere. ij. q. vi. si q̄s libellos. et. l. appellatore cessante. ff. de in ius vo. l. q̄uis. et sic recedendo euader hāc penā ſz nūq̄d hoc casu appellās q̄ nō venit saltē appellato ī expēsis ꝓdēnabit̄ legitime ꝓbāti. vidz ꝙ sic. ℒ. de accu. qui crimen. nec enī in ꝓiudiciū alterius potuit mutare ꝓsilium. j. de reg. iur. mutare. cū suis ꝓcoꝛ. Ecōtra videt. q̄ nō interest appellari. iam enim in absentia eius ꝓcedi ꝑt ac si ꝑs esset. et est si. q̄ō no. s. de do. et ꝓtu. c. vl. ad hoc facit. ff. de ar. l. arbitrer q̄. et. ff. de pēn. l. sanctio legū. Vo. dic cū teneri ad expēsas. nec ob. q̄ō dz. q̄ non interest appellari. q̄ imo interest. q̄ multa potuisset ꝓ ꝓfessionē eius si ꝑs fuisset bēe. nec ob. ler. sanctio. quia condemnatio expensarum non imponitur sicut pena. sed tanc̄ interesse appellati fm cōpost. ¶ Defecerit. intelligo fm compost. banc penam locum habere siue crimen aliquod obiectuz fuerit siue defectus cum generaliter loquatur. et si plura quis obiecit. euitat hāc penam. si vnum solum ꝓbat. q̄ō ad cassationez sufficiat. s. de ꝓb. inter cetera. Item quia penam banc patitur eripiens ꝓter ius pūe. de accu. iuꝑ bijs. Item ꝓdita est in illoꝝ odium qui coꝛdinationē impediūt. sed exquo vnū ꝓbauit patet q̄ nō fuit ī fraud

eius quod obicit in pso/
nã a beneficijs eccĩasticis
triennio nouerit se supen
sũ. ad que si infra illud tẽ
pus ꝓpria temeritate se ĩ
gesserit eis ipo iure ꝓpe/
tuo sit priuatus. nullã su/
per ꝫ ỽ misericordia spẽ
aut fiduciã habiturus. ni
si manifestissimis ꝓstiterit
documẽtis q ipm a calũ/
nie vicio cã ꝓbabilr ꝛ suf/

Ficiẽs excusarz. Idẽ
In electõibus ꝛ po/
stulatõib⁹ ac scrutinijs ex
quibus ius oꝛir eligendi
vota condicionalia alter/

natiua vel incerta penit⁹
reꝓbamus statuẽtes ut
hmõi votis ꝓ non adie/
ctis habitis ex puris con/
sensib⁹ celebretur electio
voce illoꝝ qui non pure
cõsenserint ea vice in alios
residẽte. ¶ Reg. x. ĩ gene

Urali ꝯcil. lugdun.

Ubi periculum maius
intenditur ibi ꝑculdubio
est plenius consulendz.
q grauib⁹ aũt sit onusta
dispẽdijs. qt et quãtis sit
plena piculis eccie roma
ne prolixa vacatio eracti
ꝯsideratio tpis edocet et

a Beneficijs. que in illa eccĩa obtinet. ut. j. e. si compro
missarius. in fi.
b Que. bũficia.
c Tempus. trium annoꝝ.
d Temeritate. secus enĩ
e Driuat⁹. nunq̃d ille ad/
f Spẽ. nec enĩ sub spe venie dz q̃s pec
care. ut. s. ỽ clr. et.
mi. illud. de cõ. di.
. iiij. qñ quis.
g Manifestissi/
mis. ij. q. vij. sciãt.
. C. de ꝓba. sciant.
h Calũnie. no. in
excipiendo accusan
do et denunciando
quem calũniari. de
accu. sup hijs. ij. q.
. iij. qui non ꝓbaue
rit. et. q. viij. qui cri
men. et de calũ. cuz
dilectus.
i Sufficiens. de fe
cerunt testes qui re
stificari ꝓmiserant
ꝓbaueram illuz ex/
cõmunicatũ. qui ta/
mẽ clamculo se ꝑ⁹
absoluí fecerat. ad
hoc. ij. q. iij. paulũ.
de cle. ex. mi. ꝓsu
it. et nota q in cau/
sa appellatõnis non
indistincte condem
natur victus. de quo dic ut dixi. j. de regu. iuꝝ. ignoãtia.
In electõibus. vota condicõnalia alternatiua et in/
certa in electionibus reꝓbanr̃ et habenr̃ ꝓ nõ ha
bitis. et recidunt in pure consentientes.
l Scrutinijs. scrutinium multis modis dicitur. s. cathe
cismi. de ma. et ob. hijs q̃. et de cap. mo. dilectus. et de il/
lis loquũtur canones. de con. di. iij. ante baptismũ. ꝛ. c.
se. Itẽ dz illoꝝ qui ad ordines vel dignitates ꝓmouenr̃
examinatio. s. de scru. c. vno. Item dz inquisitio volunta
tum que fit secreto in electõibus faciẽdis. s. e. quia ꝓp
ter. et sic sumitur hic.
m Ex quib⁹. s. scrutinijs. et
n Dzitur. saluo eo qd habes. j. e. ꝓpetue.
o Eligendi. vel postulandi. s. e. ti. scriptumr
p Condicõnalia. i sub cõdicõe plata ſ mõ. ꝓsentio in
a. etsi noluerit cõsentio in b. vel consentio in a. si nouit iu
ra vel si habuit maiorẽ ptẽ capituli. vel si decan⁹ in eũ cõ
q Alternatiua. eligo. a. vel b. Cardinales tñ
interdũ sub hijs formis ꝓdicõnalibus vel alternatiuis
eligũt. et ꝓ has formas veniũt ad duas ptes ut dicũt mo
derni. et sic in eis spẽale. sicut et relij. s. e. lz. et. j. e. c. ꝓ.
r Incerta. eligo illũ quẽ archidyaconus eliget. omnia
talia vota nõ valent. qr certũ cõsensũ nõ erꝑmũt. ꝛ ideo
merito reꝓbanr̃. lz olĩ admitterenr̃ ut colligitur et no.
lri. di. studij. lxxxv. di. archydiaconũ. sed ex illis ca. illud
nõ colligr̃. et sic etiã possz intelligi. s. e. ti. cũ terra. nota
ergo q hij sũt legitimi act⁹ q̃ condicionẽ nõ recipiũt. ff. ỽ
re. iuꝝ. act⁹ legitimi. et. j. de re. iuꝝ. act⁹. vbi de ſ. certa enĩ
dz esse ꝓsona eligẽda. sicut iudex arbiter. tutoꝝ et ꝓcura/
toꝝ. s. de ꝛep. ad ſ. s. de arbi. innotuit. ff. de testa. tu. l. tu
toꝝ incertus. ff. de ꝓcu. l. ij. De ꝓcuꝝ. eñ dic. ut. j. de ꝓcu.
. c. i. Sed nũquid qd̃ hic ỽ de postulatõe et electõe habe
at locũ in collatõe seu ꝓuisiõe. Et dic q sic fm ꝓpost. ꝓpẽ
eandẽ rõem nisi talis sit ꝓditio q̃ insit de sui natura. pu/
ta ꝓfero tibi ꝓbendã vel talẽ eccleſiã si vacat vel si capax
es. talia enĩ nõ faciũt actũ ꝓditionalẽ. ut si dicat do tibi uz
tutoꝛem si satisfecerit. vel tibi lego. x. si hereditatẽ adeat
beres. ff. de tuto. et cu. muto. ſ. i. de ꝓben. significatũ. vn/
de et papa et eiꝰ exe
cutoꝛes tota die cõ
ferunt ꝓbẽdas cũ
conditõne si vacãt
Sed ĩ hoc q dicit
compos. q valz ele/
ctio facta si vacat.
cõtrarium posset di
ci cum tempus eli/
gendi nõ currat ig/
noranti. de concef.
ꝓben. quia diuersi/
tatem. non ergo de
bet eligere priuſ q̃ ſ
sciat vacare. nec ob.
q ỽ de tutoꝛe da/
to si satisfecerit et
legato relicto si adi
erit. qr illi sũt de fu/
turo et insunt. aliaſ
quare nõ eadẽ rõe
valeret. cõsentio in
illũ in quẽ maioꝛ et
sanioꝛ pars ꝛẽ. cuz
hoc etiam videatur
messe. s. e. qr ꝓter.
nam et video q cõ/
dicio que ineſt si exprimar̃ facit legatũ ꝓditionale. ff. del.
. l. l. si ita legatũ sit. ſ. i. et de hoc vide qd̃ dixi. j. de spon. c.
s Residente. qr si ex. rij. canonicis. iij. vno. i ul. glo.
sic eligant. ptãs eligendi remanet apud reliquos. viij. ac
si ipi. iij. de capło non essent. ita q valebit electio facta
ab illis. viij. vl maioꝛi ꝑte ipoꝝ. et no. q lz pena decre. cũ
in cũctis. nõ habeat locũ nisi electõe secuta. ut. j. e. ti. ꝓpe
tuo. Ista etiam ante electionẽ locũ habeat. cũ dicat scruti
nijs. vñ etiã si nõ sit ad electionẽ ꝓcessum. dũmõ in scru/
tinium fuerit votũ tale depositum incurrit deponẽs hãc
penã ex ipo cõsensu cũ nõ dicat voce illoꝝ qui elegerint sz
voce illoꝝ qui cõsenserint.
t Residẽte. alʼs recidẽte.
q durat vsq̃ ad v. ſ sacro.
ponir̃ cã ꝓstitutõis ꝛ iuris
veteris ꝓseruatõ. In scõo
ponir̃ quõ habeat fieri romani põti. electio qñ mori
tur in ciuitate in q̃ cũ sua curia residebat. In tercia q̃ inci
pit ibi porro. ponit qd iuris qñ moꝛir̃ extra ciuitatẽ in q̃
erat curia. In q̃rta q̃ incipit ibi. ꝑterea. dat executores
huic iuri cũ penis. In q̃nta q̃ incipit ibi cete. cũ. obtestar̃
cardinales. ut in electõe romani põti. deponãt oẽs ꝓuatuz
affectũ. et cassat oĩa pacta. obligatões et iuramenta q̃ da/
ta vel facta essent de aliq̃ eligẽdo. In sexta q̃ incipit ibi qr
vero. monet oẽs fideles. ut statim audita sũi pontificis
morte eius celebrent obsequias. et ptinue oꝛent ꝓ vigili
bꝰ cordi et vtili ꝓuisione romane eccie. Prelati aũt in ꝑdi/
catõnibus suis ipos subditos ad hoc hortenr̃ et eis fre
quentiã oꝛationũ et obseruantiaz ieiunioꝝ indicant. ſ di
cit in summa.
x Plenius. alias penitus. alias pleni⁹.
y Cõsulẽdũ. rlij. di. q̃escamus. viij. q. ij. c. vl. ff. ad car. l. i.
z Exacti. i. retroacti vel transacti. et sic ꝓuidet. ſ. i.
hic et ꝓteritis circa futura. de hoc vide. xlviij. di. multis.

.xviij. q. ij. cum p bellicã. de p̃sump. scribã. et facit de .p̃cur. c. i. ō f. nō or. c. i.

a Manifestãt. ad idẽ. j. e. fũda

b Horibus. s. inferior ecclarũ vacatõib⁹. l. mẽta. di. post p̃. de elec. ne p defectu. et. c. se. et. j. p totũ.

c Solleter. alias sollerter. alias feliciter. ẽ si. j. ō im

d Periculosiora. sic ẽ romane eccie vacatio. et mu. ec. qñ.

e Accomode. i. multum pmode.

f Predecessori bus. xxiij. di. c. i. lx x. di. p totum.

g Alexãdro. s. e. licet de vitãda.

h Expientia. sic .s. e. de ẽp. statu tũ. et. j. e. ti. q̃ sit.

i Concilio. gñali l. a edito lugd. Sumit tñ ista cõstitutio poti⁹ vigorẽ ex renouatõne celestini qnti. et hac approbatõe et pfuatione bonifa. quã ex primeua constitutõne gregorij ex eo quia reuocata fuerat per dominum adrianũ et per dominuũ iohannẽ papam. a p reuocata habebatur. nec oli inter gregorianas legabatur. et certe cum constitutõ ista tantuz vtilis approbatione tanti concilij fuerit edita. non equuz fuit qõ absq̃ requisitione pcilij reuocata fuerat. s. de regu. iur. .c. i. De plenitudine tñ potestatis id facere poterat. cũ sit papa sup omnia concilia. s. e. significasti.

k Ciuitate. ciuitas muroz ambitu terminat. j. de sen. ex. si ciuitas.

l Decẽ diebus. no. q̃ constitutio ista non iubet eos citari. sed tantũ exspectari. a sic ẽ speciale in electõne summi pontificis. cum in alijs absentes de puincia sunt vocandi. s. e. cozã. vl saltem fm q̃ ẽ psuetudo ut ibi no. et. vij. q. i. factus. et si consuetudo esset nõ vocarent. j. de p̃ben. cũ in eccijs. Si aũt queratur que sit puincia romana. dic ut. s. de of. vica. sua. sed pone cardinales quidam sunt absentes. et ita remoti q̃ nullo modo possent venire infra. x. dies ad locum vbi debet electio celebrari. nunquid poterunt p̃tes statim ad electionem p cedere. vel ante lapsum bozum decem dierum. Et videtur q̃ sic. ff. ad vell. l. aliqñ. §. fi. maxime ꝓpter piculũ more. ut. s. Sed cũ hic simpliciter dicat q̃ expectare debent per. x. dies simpliciter intelligendũ est fm guil. ff. de alea. .l. i. §. q̃ vero. et. s. de priuil. qz circa. possent enim absẽtes vti felici duplomate. ff. de ẽ. ob. continuus. §. cũ ita. circa fi. vnde ante decendiũ pcedere nõ debent. et forte audientes de infirmitate pape vel alia causa venire cepe rant ante mortem. ita q̃ infra. x. dies a morte erunt in loco. et beneficiũ iuris nemini est auferendum. xviij. di. de bijs. j. de regu. iur. indultũ. et fac optie. j. e. cõmissa. .i. ẽñ. cum suis cõcoz. sed pone. aliq̃s cardinalis nõ debito tpe exspectatus vult agere de contemptu. q̃rẽ vtruz possit. dic q̃ si electio facta fuit ab omnibus reliquis. vel a duab⁹ pribus eo cõputato nulla obstat exceptio. et sic nec actio. s. e. licet de. ff. de supfi. .l. i. §. ait. in fi.

m Dẽs. p̃tes etiã si essent pauciores q̃ tercia pars q̃ hanc p̃stitutõez.

n Habitabat. si .ff. de iuõ. si locus. .ff. de ar. si cũ dies. .§. si arbiter.

n Necessitas. ut qz forte podagras patitur ita q̃ necẽ habet q̃ seruientes sustineri et portari. vel alia silis causa.

p Arbitrio. ut possit habere vel vult clericos. vel vult laicos. vel alterum clericum. alterum lascum.

p Conclaue. ad idem. xij. q. i. c. i. j. de sta. re. c. i. ff. de dã. infec. l. qui conclaue.

q Velamine. ut puta sestorijs vel cortinis.

r Aditu. xviij. q. ij. diffiniuit.

s Secrete. lxxi. di. clericus. xviij. q. ij. in decima.

t Instantis. puta aduocati. vel iuris periti. vel religiosi viri. vel tabellionis.

u Incurrat. no. canonẽ late sententie. aliũ habes. j. e. .c. §. q̃ si. Alios hmõi iuris notaui. j. de sen. ex. eos. et cũ nõ reseruauerit sibi absolutõem. dicamus q̃ ordinarius absoluere poterit. ut dicam. j. e. sciant cuncti.

considerata prudẽter illius tpis discrimia manifestat. hinc nos euidẽs euocat ratõ ut dũ reformã dis etiã minoꝝ⁹ nostra sollerter vacat intentõ ea q̃ periculosiora sũt neq̃q̃ absq̃ remedio reformationis accomode relinq̃m⁹. ideoq̃ omnia q̃ p vitãda discordia in electione romani pontificis a nostris sunt p̃decessoribus et p̃cipue a felicis recordatõnis alexandro papa tercio salubriter instituta offimo immota in sua firmitate manere cẽsentes. nihil enĩ detrahere illis intẽdim⁹ sz qõ expiẽtia deesse pbauit p̃ti cõstõne supplere hoc sacro cõcilio approbãte statuimus. ut si eundez pontificẽ in ciuitate ĩ qua cũ sua curia residebat diem claudere ꝓtigat extremũ. cardinales qui fuerit in ciuitate ipa p̃tes absentes expectare. x. dieb⁹ tñmõ teneant⁹ q̃bus elapsis siue absentes venerint siue non ertic omnes que niãt in palacio in quo idẽ pontifex habitabat cõtenti singuli singul⁹ tñmõ fuerint⁹ clericis vel laicis put durerint eligẽdũ. ill⁹ tñ quib⁹ patẽs necessitas id suggerit indulgeri duos brẽ pmittimus eiusdẽ electõis arbitrio reseruato. In eodem aũt palacio vnũ conclaue nullo intermedio pariete seu alio velamine omnes inhabitẽt in q̃ũ. qõ reseruato libero ad secretã camerã aditu ita claudatur vndiq̃ ut nullus illud intrare valeat vel exire. Nulli ad eosdez cardinales aditus pateat. vel facultas secrete loq̃ndi cũ eis. nec ipi aliq̃s ad se venientes admittãt nisi eos q̃ de voluntate oĩm cardinaliũ ibi p̃tium p bijs tantũ que ad electõnis instantis negociũ ꝓtinẽt vocarẽtur. Nulli etiã fas sit ipis cardialib⁹ vel eoꝝ alicui nũciũ mittere vel scripturã. Qui vo ꝓtra fecerit scpturã mittẽdo vel nũcium aut cũ aliq̃ eoꝝ secrete loq̃ndo ipo facto sententiã excõicatõnis incurrat.

In conclaui tñ predicto

q Velamine. ut puta sestorijs vel cortinis.

r Aditu. xviij. q. ij. diffiniuit.

s Secrete. lxxi. di. clericus. xviij. q. ij. in decima.

t Instantis. puta aduocati. vel iuris periti. vel religiosi viri. vel tabellionis.

u Incurrat. no. canonẽ late sententie. aliũ habes. j. e. .c. §. q̃ si. Alios hmõi iuris notaui. j. de sen. ex. eos. et cũ nõ reseruauerit sibi absolutõem. dicamus q̃ ordinarius absoluere poterit. ut dicam. j. e. sciant cuncti.

a Competẽs.ita ꝙ nullus per eã intrare possit vel exire vt.s.et.j.

b Quibus.s.quinꝯ ꝺ ebus.

c Camera.sic et ĩ clericis collegiatarum cathedralium vel regularium ecclesiarũ.j.e.qz sepe et fuit hoc statutũ qz forte ꝓpter hec habẽda essent in ꝓuidendo tardiores.

ꝺ Cõmissa.ꝙ papã cuius morte nõ expirat officium camerarij.vt in clem. e.t.romani.§.eo tamen.

e Reseruãda. sic .j.e.quia sepe .et ꝺ of.oz.pñti.

f Intromittãt.si. .j.de hereti.accusatus.§.sane.ꝛ.§.se. An collegium cardinaliũ sede vacãte papali potestate vti possit.dicam .j.ꝺ scisma.c.i.ad fi.ꝛ ẽ expeditum ꝓdie ꝙ non nisi quantũ hic conceditur.vel nisi circa substituti onem camerarij vl̃ penitentiariorum deficientiuꝫ.quod dic vt in clemen.e.titu.ne romani.vbi etiam terminat̃ hanc constitutionem vel eius partẽ tu nc per collegiuꝫ alterare non posse

g Singulis.licet alias dicere cõsueuerimus quod fit a maiori parte dicti factum fuisse cõcorditer.lvi.di.a posto lica.et de elec.cum inter canonicos.ꝛ.ff ad munic.ꝙ maior nisi minor ps iustã cãm conditionis ostẽdat.de hijs q̃ fi. a ma.par.ca.c.i.tamen per hanc literam que ꝯ hic exp̃mit dico oẽs esse ꝺ bere concordes

h Celeriter.scilꝫ suspenso electionis negocio.

aliqua fenestra cõpetentis dimittatur per quam eisꝺ cardinalibus ad victũ ꝯmo de necessaria ministrẽt. sꝫ ꝙ eã nulli ad ipos patẽ possit ingress? Clerũ si qꝺ absit infra tres dies postq̃ vt p̃ dicitur ꝯclaue prefatũ ijꝺ cardinales intrauerint.nõ fuerit ipsi ecclesie ꝺ pastore ꝓuisum per spaciũ quĩ qꝫ dierũ immediate sequẽtiũ singulis diebus tam in prandio q̃ in cena vno solo ferculo sint contenti.q̃ bus ꝓuisione non facta ꝺ cursis extunc tãtummodo panis vinum et aqua mĩstretur eisdem donec eaꝺ ꝓuisio subsequatur.

Prouisionis q̃z hmõi pendente negocio dicti cardinales nihil de camera p̃ pe recipiant.nec de alijs eiꝺz ecclesie tempore vacatõnis obuenientibus vnꝺ cũq̃ꝫ.sꝫ ea oĩa ipsa vacatõe durante sub eius cuius fiꝺ et diligentia camera eadẽ ẽ cõmissa custodia maneãt per eum dispositioni futuri pontificis reseruanda. Qui autem aliquid receperint teneantur extunc a receptione quorũlibꝫ reddituum ad nos spectantiũ abstinere donec de receptis taliter plenariam satisfactionẽ impẽdãt Iidẽ q̃q̃ꝫ cardinales accelerãde ꝓuisioni si vacẽt attentius ꝙ se nequaq̃ꝫ de alio negocio intromittãt.nisi forsan necessitas adeo vrgens incideret ꝙ eos oporteret ꝺ terra ipsius ecclesie defendenda.vel eius partẽ aliq̃ ꝓuidere vel nisi aliqꝺ tam graue et tam euidens periculum immineret ꝙ omnibus et singul cardinalibꝰ p̃ntibus concorditer videtur illi celerit occurrẽdum Sane si aliquis ex ꝓꝺictis cardinalibꝰ ꝯclaue p̃ dictum vt supꝫ exprimitur nõ intrauerit aut intrans absq̃ manifesta causa infirmitatis exierit.ipso mini me requisito.nec in eiusdẽ electionis negocio vlteriꝰ admittendo per alios ad eligendum substituenduꝫ pontifices libere procedatur. Si vero infirmitate superueniente idem cõclaue aliquẽ ex eis exire contingat.ipsa etiam infirmitate durante poterit eius suffragio nõ requisito ꝓcedi sed si ad alios post sanitatem sibi redditam seu ãte rediere voluerit. vel etiaꝫ si alij absentes q̃s per.x.dies dirimus expectandos. superuenerint re integra. vidz anteq̃ eidẽ eccie sit ꝺ pastore ꝓuisum.in eodem negocio in illo statu ĩ quo ipsum inuenerint admittãtur premissa tam de clausura quam de seruientibꝰ cibo et potu et reliquis cũ alijs seruaturi. Dorro si quando romanuꝫ põtificem extra ciuitatem p̃ dictam in qua erat cũ sua curia residens.contigerit ab hac luce migrare teneãtur cardinales in ciuitate in cuius territorio seu di strictu idem põtifex obijt

Et nota ꝙ desideratur celeritas.de ꝯ diri.j.e.c.vl.

i Infirmitatis.alia ergo necessitas nõ excusat.

Exire si aũt omnes exirent simul nec successiue dic vt ĩ clemen.e.ti. ne romani.§.porro.

l Sanitatem.q̃d si cardinalis ꝓpter infirmitatem nolẽs inclusus stare renũciet voci sue nunq̃d valeat renũciatio nunquid rediẽs admittetur.hosti. cui hoc de fcõ contigit plene notauit hãc q̃stionem.s. de renũci.nisi cũ ꝓdẽ.§. ꝓpter malitiam.dicens finaliter ꝙ penitens et rediens admittẽdus ẽ.de hijs autem q̃ medio tẽpore facta sunt conqueri non poterit. et hec qõ hic satis ẽ minatur per sequẽtia m Videlz.vide mirabilẽ expositionẽ huius verbi te ĩtegra.Aliter exponitur.s.e.in causis.vbi de hoc.

o Inuenerint.si. .j.vt li.pẽ.c.ij.ĩ fi.

p Potu.po.cardinalis absens venit pꝺ diem octauũ a die ĩclusure ita ꝙ cardinales inclusi tũc nõ habebũt nisi panem vinũ et aquã.vt dictũ est.s. nũq̃d iste superueniens statim ꝓpellẽt suscipere ipoz victũ et vidz ꝙ non qz ñ fuit in culpa.s.de ꝓsti.c.ij. dic secus per hãc lram ꝛ per illã supiorẽ.ĩ eo statu ꝛc.ad ꝯ de statu regu.recolentes.ꝛ sepe sme cꝫpa q̃s punit ex cã qꝺ dic vt. j.ꝺ re.iur.sme cꝫpa p Curia.et erat ordinatũ de ipa curia trãsferenda.alias si in primo loco remãsisset audiẽtia lr̃arũ ꝛ cãz ꝫ suspẽsa ibi celebrarẽ electõ vt in constituti õe cle.ne romani.§. sane.ĩ fi. q Territorio siue

districtu. ¶Quid sit territoriū dixi .s. ō consti.c.ij .quo ad hunc casum ponit ,p dioceſi. vt ī cle.e t.ne romani.§.ſane et p hāc lr̄az puto qp ſi moriatur ī matri.cardinales ōbeant conuenire in ciuitate per quam locus ille maris diſtringit .ad hoc.ff. de v.ſig.l.pupill⁹. .§. territoriū .ff. ō iuō.inſule italie. et ſi non diſtringat per aliquā ciuitatē dicerem in viciniori id faciendum.ad hoc .s. de conſue. cum olim.ff. de v. ſigni . notionem . .§.i. ad hoc.j.e.§. ibi.in alia vicinioꝛi et cetera.

a ¶Interdcā.no. qp in loco interdcō non pt electio celebrari niſi velis diſcere hoc ſpeciale ī electione roma.pōtificis.et poſito etiamqp in tali loco celebretur nihiomiꝰ valet quia nulla exceptio admittit̄.vt s. dixi.

b ¶Teneatur.vt .ff.de oꝛi.iuꝝ.l.ij.§ poſt originē.ꝛ.j.ō ſtatu regu.c.vno.§ et qſm.

c ¶Celebranda.fz diſtinctōnē ſuperiꝰ factam.

d ¶Preſumāt. qa tunc eſſent excōicati.ſicut et in ſe defēdēdo modum excedens.qō dic vt s. de reſti.ſpol.olim. j.in fi.et nota caſū in quo laicus auctoritate canonis poteſtatē hz in clericū contra id.xcvi.di. bene quidem.de sē ten.excō.ſi vero.

e ¶Patcāt.s. ō ceſſi.prela.inter dilectos.j.de regu.iuris.infamibus.

f ¶Priuatos.ſic .j.c.fundamenta.§ conuenire niſi forſan int̄dicta vel contra eccleſiaz romanam in aperta rebellione perſiſtat. quo caſu ī alia vicinioꝛi conueniant q̄ ſimiliter nec int̄dcō ſubiaceat nec ſit vt predicit̄ a perte rebellis. ¶In hac etiam ciuitate tam q̄ ad erpectationem abſentiuz q̄ ad habitationē cōez clauſuram et cetera omnia in domo epiſcopali vel alia qualibet eiſdem cardinalibus deputanda eadē obſeruētur q̄ ſuperiꝰ obe unte dicto pontifice in ea in qua cum ſua curia reſidebat ſunt erpſſa. ¶Preterea qz parū eſt iura ꝓdere niſi ſit q̄ eadē tueat̄.ad ijciendo ſancimus vt dñi alijq̄ rcōres et officiales ciuitatis illius in qua romani pontificis electō fuerit celebrāda. aucte nrā et ciuſdē approbatōe ꝓcilij ptāte ſibi tradita.preſſa omnia et ſingla plene ac inuiolabiliť ſine fraude ac dolo aliquo faciant obſeruari.nec cardinales vltra q̄ premittitur attare preſumant ¶Qup hijſ autem taliter obſeruādis ſtatim audito ſummi pontificis obitu.coram clero et populovniuerſo citatis ipſius ad hoc ſpecialiter ꝓuocandis preſtēt corpaliter iuramentū. ¶Qō ſi premiſſa diligenter ñ obſeruauerīt.aut fraudē ī eis l̄ circa ea ꝓmiſerint cuiuſcū q̄ſ ſint p̄eminentie ꝓditionis aut ſtat⁹.omni ceſſante priuilio eoipō ſnīam excōicatōnis īcurrāt.et ppetuo ſint infames nec vnq̄ eis porte dignitatis pateāt.nec ad aliqō publicuz officiū admittāt ¶Ipoſ inſuper feudis⁊ bonis ceteris que ab eaō romana vel quibuſlibet alijs eccleſijs obtinēt ipō fcō decernimus eē priuatos .ita qp ad eccleſias ipſas plene ac libere reuertātur admini ſtratoꝛum earūdem eccliarū arbitrio ſine ꝓdictōe alīq̄ diſponenda ¶Ciuitas vero p̄dicta non ſolū ſit interdicto ſuppoſita. ſed et pontificali dignitate p̄uata. ¶Ceterūq̄ cū arbitrium vel iordinatus capituat affectus vel ad certū qd obligatiōis cuiuſq̄ neceſſitas adigit ceſſat elēctio dum libertas admittitur eligendi cardinales eoſdē obſecrātes per viſcera miſericordie dei noſtri p aſp ſionē ſui p̄cioſi ſāguinis obteſtamur.vt penſātes attētiꝰ qd eis īminet cum agit̄ ō creatōe vicarij ību rp̄i.ſucceſſoꝛis petri rectoris vl̄is eccl̄ie gregis dñici directoꝛis oī ꝓuate affectiōis in ordinatōe depoſita et cuiuſlibet pactōis conuentionis obligatōis neceſſitate necnō ꝓdicti et ītēdimenti ꝓtēplatōe ceſſātibꝰ ñ in ſe reciprocēt ꝓſidera tōis intuitū vel in ſuos ñ que ſua ſunt q̄rāt.ñ comodis priuatis intēdāt . ſed nullo artāte ipoꝛ in eligēdo iudiciū niſi deo puris et liberis mentibus nuda electōnis conſciētia vtilitatē publicā libere.pſequntur oī conatu ⁊ ſollicitudine.put poſſibilitas patit̄ id acturi tm̄modo.vt eorū miniſterio acceleret̄ vtilis et pernecēia totius mūdi puiſio idoneo celerit̄ e idem eccleſie ſpōſo dato. ¶Qui autē ſecus egerit diuine ſubiaceant vltioni

g ¶Cōtradictōe. preſcribi tamē poſſunt.qō dic vt.j. ō preſcrip.c.ij .

h ¶Predicta.in q̄ fm ſuperioꝛem diſtinctōz erat elēctio facienda.

i ¶Priuata.ſic.j. de peñ.felicis.ī fi.ꝛ xxv.q.ij.ita noſ.

k ¶Captiuat.i.qua ſi captiuatū facit ꝛ tenet.

l ¶Certū.puta tale eligendum.

m ¶Electio.q̄ libera ꝺz eē.cū er ꝓſeſu ꝓcedat.ad idez de ſpon.cum locum.

n ¶Sana ſunt. de cenſi.cū aplus

o ¶Poſſibilitas. quia vltra poſſe nemo.xxij.q.ij. faciat .j.de reg.iuꝝ. nemo s.de pac.c.vl.

p ¶Idoneo .tenēt ergo cardinales ꝙ idoneum eligere. lz dicamus qp nulla exceptio admittit̄ contra electum in duabus partibus. s.c.licz.quid ergo ſi laicum illeteratū prouratum eligant. de hoc vide .lxxix. di.ſi quis pecunia.

a ¶ Diuine. ad hoc. ꝯ. e. cõmissa. in fi.
b ¶ Graui. fuit ergo grauis offensa. xxiij. q. i. nõ afferam⁹
c ¶ Carere. concor. ꝯ. de of. or. quia plerꝙ.
d ¶ Humana. C. de nupt. aut. ꝙ eis. ff. de obse. l. nullũ. ff. de se. i. si quis inquilinos. ff. de pac. iurisgentium. §. generaliter.
e ¶ Orationis. xciij. q. viij in qualibet. alias est sub. §. quãuis. ibi. sciẽtes magis religionib⁹ ꝙ officijs ⁊ labore corpis vl'su dore nr̃am rẽ publicam ꝓtineri.
f ¶ Obi primũ. id est quã primus.
b ¶ Circũstantie. puta quia timetur de zizania ⁊ magna discordia inter cardinales.
i ¶ Jeiuniorũ. ad ꝟ ꝓcor de vo. ⁊ vo. redẽ. magne. et vigiliaꝝ exercitiũ vt ibi

¶ Circa. appellantes cõtra electiones postulationes vel prouisiones omnia que obiicere intendũt contra personã vel formã tenentur expꝛimere. et iurare ꝙ credũt illa va. ⁊ ea posse ꝓbare super nõ expꝛessis ipsi vl' adherentes nõ audientur nisi de nouo emergant vel ꝙueniant vel suꝑueniat. ꝓbandi facultas super ꝙ iurare ꝛbebunt. statutum ĩ nocen. editum contra non ꝓbantes que obiciunt in personam vel formam ĩ suo roboꝛe confutatur. ¶ Et ꝛz gar. ꝟ ꝛbere. in. vi. ꝓces diuidꝛitur. ꝗꝛ ꝓmaꝝ ibi. edicto. in ꝙ ponit ꝓstitutiõis cãz ¶ Secunda vsq; ibi alioquin. et ponit ibi costitutionem. ¶ Tercia vsq; ibi. nisi aliquid. ⁊ ponit ibi penam nõ obꝛuantis ꝓstitutionẽ ¶ Quarta vsq; ibi. super hmõi. in ꝙ facit exceptionem. ¶ Quinta vsq; ibi. illa sane. in ꝙ de iuramento ponit super exceptione prestando. ¶ Sexta. ibi. illa sane. vsq; ĩ fi. in ꝙ corroborat dñi Jnno. decre.

eorum ekpa nisi graui ꝓpter hoc peracta penitentia nulla tenus abolenda.

¶ Et nos nihilominus pactiones conuentiones ꝙ dicta et intendimenta omnia siue iuramenti siue cuiuslibet alterius fuerit vinculo firmitatis innexa. cassamus irritamus et viribus decernimus omnino carere. itavt nullus ad illa obseruanda quomodolibet sit astrictus nec quisꝙ ex eorũ transgressione notam vereatur fidei non seruate. sed non indigne laudis titulum potius mereatur cum lex etiam humana restetur deo magis trãsgressiones huiusmodi ꝙ iurisiurandi obseruationes acceptas. ¶ Quia vero fidelibus non est tam ꝛ sollicita quantumcunꝙ in uentione fidẽdum ꝙ de ĩstantia oꝛationis humilis et deuote sperandum huic adicimus sanctioni. vt in omnibus ciuitatibus ceteriscꝙ locis insignibus vbi primum de memorati pontificis obitu certitudo claruerit a clero et popꝛlo solẽnibus ꝓ eo obsequijs celebratis singulis diebus donec de ipsius eccl'ie ꝓuisione indubitanter rumor pertulerit veritatem bumiles ꝓces fũdant ad dñm pud eum deuotis oꝛationibus insistatur. vt ipse qui concordiam facit in sublimibus suis sic efficiat eoꝝ dẽ cardinaliũ coꝛda in eligendo concordia. ꝙ ꝓuisio celer concors et vtilis ꝓut animarũ salus exigit et totius oꝛbis requirit vtilitas ex ipsoꝝ vnanimitate sequatur. ¶ Et ne taz salubꝛe pñtis sanctionis edictum ignorantie negligẽtie ꝛtextu contingat districte precipimus vt patriarche archiepiscopi episcopi et alij eccl'iaꝝ ꝓlati. ceteriꝙ q̃ bus concessum est. ꝓponere ꝛbũ dei. derũ et ꝓplum ꝓpter ꝛb specialiter frequẽtius ꝙgregandos in suis ꝛmonibus ad supplicũ pꝛecum suffragia ꝓ celeri ⁊ felici exitu tanti negocij frequentanda solerter hoꝛtẽtur. et ipsis eadẽ autoꝛitate nõ solum oꝛõnum freqn tiam sed obseruantiam ꝓut circumstãtie pensande suaserint ieiuniorum indicant. ¶ Idẽ in eodem

¶ Circa electiões postulationes et prouisiones ecclesiasticas viã malicijs prout est possibile preludamus ne diutius piculose vacẽt ecclesie vel personatuũ dignitatũ et aliorũ

l ¶ Electiones. no. hic tres modos tãgi quibus ꝓuidet ecclesijs. sic. s. e. c. i. quorum primi duo pertinent ad subditos. alius ad ꝓlatos. qui eo ipso ꝙ prouident ꝓfirmant quod est verum si eodem iure spectat ad illos eligere ⁊ cõfirmare. lxiij. di. in sinodo. ff. de auctoꝛi. tu. l. iij. secus si diuerso. et sic intelligitur. s. e. cum inter canonicos. vbi ꝛ ꝟ et de fi. inst. inter. §. ceterũ.

m ¶ Diã malicijs. s. ꝓ. c. ꝓr. de ꝟb. ꝛp. sedes. et. c. plerũq; s qui ma. ac. posꝛ. significante. ff. de rei ven. in fundo.
n ¶ Possibile. non est omnibus ꝛoꝛ malicijs viã ꝓcludere posset. vi. q. i. si omnia. malas enim hominũ volũtates ad plenum cohibere non possum⁹. xxxi q. i. hac ratiõe. ĩ fi. nul enim est ꝙ homo semel deditus malicie non adiuuiat. in autẽ. colꝛ. vi. vt hij qui se obha. per. ref. mi. in ꝓin. et ad idem. ff. como. ad eos. ff. de ꝓscrip. ꝟ. natura C. man. l. ab anastasio.
n ¶ Periculose. ad uerbialiter ponitur sic. de pe. di. i. piculose. et est periculũ in spũalibus et tẽporalib⁹. s. e. ne ꝓ ꝛfectu. l. di. postꝙ. ⁊ ꝓ. e. quã sit.
p ¶ Dignitatuz. ꝛ quibus idez iudicium est hĩdnm. s. e de ꝛben. de multa.
q ¶ Alioꝝ ecclesiasticoꝝ. oĩm vl'r. rir. di. c. i. ff. de offi. ꝓ. l. iij. igitur siue sup simplici beneficio appelletur siue sup alio. locũ habet ꝟ decre. Dici enim solet. ꝙ indefinita canonis vel legis regulã tradere intendentis equipollꝛ vniuersali. indefinita communis locutionis non fm iuristas. vel fm loicos indiffinta equipollet vniuersali in materia necessaria vt homo est animal. ergo omnis homo. in materia vero contingenti secus. vt homo currit ergo omnis homo. non

sequitur ꝛ contra. qz etiã fm iura indefinita non equipol/leat. si lego alicui omne marmor. videor legasse et statuas marmoreas. et ceteras species et marmore factas. ff. de l. iij. heres meus. ¶. i. et de au. et ar. le. l. i. et cũ ii legeẽ mar/mor indefinite sub legato comprehenditur sola rudis ma/teria et non species de marmore facta. ff. de le. iij. l. quesi/tum. ¶. illud fortasse. Item si lana indefinite legetur. tincta ñ ptinet in legato. ff. de le. iij. l. si cui. ĩ prin. et si legatẽ om/nis lana etiã tincta cedit legato. ff. de au. ꝛ ar. le. l. pedicu/lis. ¶. labeo. ergo ĩ/definita non equi/pollet vniuersali. Item aliud quãdo trãsigitur sup gña/li petitione. aliud qñ sup indefinita. vt no. s. ꝺ transac. c. i. sed dic qꝫ quando nõ est eadem rõ et conditio ꝓpter a liquod accidẽs om nium particulariũ in vniuerso ꝓhensoꝝ indefinita ñ eq/pollet. vt ptz in ꝓrijs. Illã tinctura lane et species marmo/ris nõ ꝓcedũt ex ipsa origie. sed ex accidẽti boĩs opatõem posset maioris extimationis esse ipsum additum tincture ꝝ speciei cꝫ ipsuz principale. ꝛ qñ omniũ pticulariũ est eadẽ rõ et conditio vt prius. qz non variant ꝑ accidẽs. ꝛ fortasse sit ibi impritas ex origine. puta quia alia lana melior ꝛ nobilior ex origine. idem in marmore. tũc indefinita nega/tiue vel affirmatiue. plata equipollet vniuersali. ff. de le. ij si pũbus. et. l. si ita. ff. de re. du. l. si is qui. ¶. vtrũ. in fi.

ecclesiasticoꝝ bñficiorum puisio differatur ¶Edcõ ꝓpetuo puiõm?. ut si quã do aliqui electõnib? postu lationibus vel puisionib? se opponũt. ꝓponendo ali/qua ctra electionis postu latiõis seu puisiõis formã aut personas eligẽtiũ vl'e lecti siue illius cui erat ꝓ/uisio facienda siue facta. et ꝓpter ꝺ ꝓtigerit appella ri. appellantes i mstrõ pub lico seu literis sup appella/tõe ꝓfectis oia et sngla ex prmãr que in formam itẽ dũt obicere vel psonas co/rã psonis autẽticis aut p/sona que super hoc testio/nium perhibeant veritati

a ¶Perpetuo. i. generali. sic. s. e. massana. ꝛ sunt hec signa cognoscende generalis constitutionis. cum edicto vocabulo nuncupatur vt hic. si mittatur venerabili cetui. si precipi tur per omnes pop'os diuulgari scriptura publice. pcedẽ te. si dicatur idem in similibus obseruãdũ. si. ler vel canon appelletur generalis. si iubetur expresse ad omnes ptinere hos modos habes. C. de legi. l. iij.

b ¶Aliqui. quoꝝ interest vt quia canonici prochiani vel patroni. xvi. q. vij. filius. et si collegiũ obiciat. ad ꝗs tenetur. ff. qꝫ me. cã. l. metũ aũt pñtem. ¶. animaduertendum. dicit gar. qꝫ romana curia quẽlibet clericũ de dioc. vel de ciuita re admittit contra electũ eẽm. siue beneficiat? sit. siue inde oriundus si vult obicere in personam contra formam aũt nõ nisi canonicos admittit.

c ¶Preponendo aliqua. si gᵒ que opponuntur nõ sunt ta/lia. sed directe respiciunt ius ecclesie vel opponentis per/sone constituõ ista no artat. vt in clemẽ. e. ti. pstõz. i. Idẽ.

d ¶Formã. vt quia fuata non fuit forma ꝺcre. qz ꝓpter. ĩ electione. ctra formã postularõis obici pẽ qꝫ non est pcoꝛs vel saltem a duabus partibus celebrata. et hoc qñ vnꝰ po/stulatur. et alter eligitur. s. e. scriptũ. vel qꝫ postulatus est qui debuisset eligi. s. ti. pr. c. vno. contra prouisionem po test opponi qꝫ adhuc non sit puidendi potestas ad superi oẽ deuoluta vel qꝫ per lẽas surrepticias sit facta puisio ꝺ ꝗ ep. super lẽis. qz sunt excõicati maioi vel ab hoĩe

e ¶Eligentiũ. vt/ suspensi. s. e. cum inter. de ꝙsue. cum dilectus. vel priuati a canone. vt quia scienter elegerũt in dignum. s. e. cum in cunctis. vel sunt infames quibus sũt actus legitimi interdicti. ff. de re. iuꝝ. actus. sed eligere est actus legitimus. j. de sen. ex. solet. ad fi.

f ¶Electi. puta defectus etatis scientie et naliũ. s. e. cũ in cunctis. ¶bjectoꝝ autẽ defectuũ examinatõ fiet. vt tra ditur. j. e. si forte. qꝺigitur hic de puisione dicit repeti

g ¶Faciendã. tũ intelligatur in postulatõe et electõe faciendis. quod iuris enim in vno et in reliquo. et hoc ve/rum si con. tra certam personam appelletur ne eligatur vel postuletur si aũt ꝓ/tra incertã hmõi ꝓ/sonis formã nõ ẽ ne cesse seruare. j. e. q̃ cõ certam.

h ¶Appellari. ad papã fm guil. Et ẽ rõ. qz appellatões ĩ terponte ad papaz magis ꝙsueuerunt ꝓtelare negocia ec clesiarum. de ap. se pe. et ad ea q̃ freqn tius accidunt. cẽ. ff de legi. nam ad ea. Et ista constitutio videtur supplere il lam. s. e. statuimus

que expresse de ap. interposita ad papã loquitur. ar. ad ꝗs. j. e. is qui. et. c. se. tu dic fm gar. qꝫ hec decre. locũ habet etiã in appellationibus ad inferiores interpositis. cum genera liter loquatur et sic sit generaliter intelligenda. ff. de of. ꝓ/si. l. ꝓsel. xij. di. c. i. ff. qꝫ me. cã. metum aũtem. ¶. animaduer tendum. ff. de publi. de precio. ꝑ. osti. intelligit illã decre. s. e. statuimus. licet ibi exprimat ad nos etiam in appella/tionibus ad inferiores interpositas qꝺ facit ꝓ hac par/te. tamen id non puto verũ vt ibi dixi. hec autem decre. fm gar. locum habeat siue in iudicio siue extra iudiciuz appel laretur. qꝺ non est hodie verum. nõ enim locum habet ni si in appellatõibus extra iudiciũ intẽpositis. vt declarãtur ẽ. j. e. constitutio.

i ¶Publico. facto. s. per manũ tabellionis. qꝺ sit publicũ instrumentum. no. s. de fi. instru. c. ij. et dic publico. s. sup appellatione ꝓfecto.

¶Literis testimonialibus. s. sigillo autentico sigillatis. j. de of. or. li canonici. et in decre. cum medicinalis. j. de sen. ex. vel dic qꝫ sufficit si per suam vel alterius priuati manũ fuerint ltẽ conscripte. ꝓbabitur tamen talis scriptura ꝙ testes. tamen fm guil. prior intellectus prevalet. ꝛ ideo di ctum est de literis. quia in plerisqꝫ locis vsus tabellionum non habetur sed instrumentoꝝ loco habentur officiali um litere.

l ¶Omnia ꝛ singula. quid ergo si dicat electum ꝓiuruz vel homicidam vl'ercõicatum nunquid sufficit talis expressio. de hoc fertur tpe Johannis et nicolai multum disputatũ et diuerse declarationes facte dicuntur super ꝗs. et videẽ qꝫ satis hoc sufficiat. quia quodlibet periurium vel homi/cidium repellit. sed dic contra per hac lẽram. alias quare fi eret hec verboꝝ geminatio. et ꝓbatur ꝗs satis. j. de excep. pia. et melius. j. e. ꝓcuratoz. et in cle. ꝓstitutionem. e. ti. i. Idẽ. ad idem. ff. de do. l. si ex dolo. ¶. fi. j. de testi. pñtiũ. ¶. te stes. ij. q. vij. libelloz. de pe. di. v. consideret. et tutum est qꝫ iuret per hunc modum. iuro omnia et singula cẽ.

m ¶Coram. hic sit versiculus. refert enim ad inferiora non ad superiora. Coram aliquo autem fieri dicitur quod fit eo sciente et intelligẽte ꝛ nõ ꝓsentiente. ff. de ꝟ. sig. co/rã. sed et ꝗs eius testimoniũ requirit. vt. j. dicam.

a Corporali. hic dicas fm guil. et gar. q̄ si iuret p̄ñte te
xtu euangeliorum. et non tangat. q̄ huic constitutioni sa
tisfactum non est et sic papam nicolaum in cl̄ interlocutus
dicūt. si aūt euāgelia tāgeret pede vel cubito. si man⁹ hz ñ
nō sufficit. quia singula mēbra singula hñt officia. lxxix. di.
singula. de hereti. cū ex iniuncto. facit enim contra gñalem
consuetudinem. que est optima interpres legum. s. de con
sue. cum dilectus.

Quid si sit episco
pus qui appellat. q̄
ro an teneatur tan
gēr sacra. dixit gar.
q̄ sic. quia generali
ter loquit cl̄ decre.
et sic gñaliter intel
ligenda. xix. di. c. i.
ff. de of. p̄. l. iij. Item
p̄uilegium eporū
ē corpe iur̄ clausus
vnō per istud tolli
vidr. ac si ius esset.
s. de consti. lz. cuz
suis p̄cor. guil. p̄ di
cēs. q̄ epi tangere non tenentur. xi. q. i. nec honore. C. de
epis. et cle. aut. sed iudex. s. de iura. cal. c. vl. ⁊ cl̄ credo veri
us. lz opi. gar. sit tutior. ⁊ facit q̄d dicā. l. c. pr. sic enī p illā
decre. nō tollunt illi spāles casus in q̄bus q̄s administrat
añ confirmatōm de iure veteri. sic et p istam sublatum ñ cre
dā illū casum. in q̄ q̄s tāgere nō tenet. s. in epo. p̄cederet cl̄
dcm̄ si p̄uilegiū epō⁹ esset generale. et tūc rūderet ad p̄
ria infra signata. q̄b ponūt casus spāles. sed qz p iura supi
us allegata. et per aut. de san. epis. col. ix. §. sed nulli pot⁹.
p̄batur istud speciale iuramento testium prius p̄rogatus
ad iuramentū calū. per decre. vl. de iura. cal. ibi. smt in di
cendo testimonio. xc. dicam q⁹ in alijs tangere tenetur. ad
cl̄. i. q. vij. quotiens. l. s. de iureiu. ego. Fl. in fi. de pur. ca.
q̄tiens. §. porro. ī p̄n. et i fi. de sē. er. venerabili.

b Prestito. pone q⁹ vno die appellauit sequenti die iura
uit. queritur an sit huic constitutioni satisfactum. et dixe
rūt guil. et gar. q⁹ nō. et sic dicebant fuisse declaratum per
nicolaum. et. ar. ad cl̄. ff. de dam. infec. qui bona. §. si q̄s sti
pulaturus. et. s. de elec. qz p̄ter. in quibus hēs q⁹ stipl'a
turus de damno infecto. eodē tpe debet iurare et stipl'ari
alias nō est ei cauendum. et publicatō scrutinij collatō et
electō insimul fieri ōbent ñ ex interuallo. vñ hec vidr fuis
se p̄stōis mēs q⁹ incōtinēti super oppositis in appellatōne
iuretur. ad idez. ff. de testamen. heredes palam. §. fi. Item
fm eosdē dicas et bñ. q⁹ si appellans dicat. sic offero me pa
tū iurare omnia et singl'a xc. nō est huic p̄stōni satisfactum
qz p̄stō ista iuramentū exigit. non pollicitationem. ad idez
C. de usur. accepta. z. vbi dicitur q⁹ aliud est soluere. aliud
esse paratum soluere. ad idem. s. de eo qui mit. in poss. c. i.
Item fm eos vt plene et in omnibus huic constitutioni sa
tisfiat. primo ipse tabellio fidem faciat in instrumento de
facto. faciat etiā fidem de tactura. licet enī durum videat
q⁹ ob hoc non valeat appellatio si aliter probari possit ta
ctura. ñ sic fertur per nicolaū fuisse decl'atū.

c Probare. si aūt dicat se credere posse. p̄bare ea q̄ suffi
ciant ad victoriam cāe sue non est huic constitutiōi satisfa
ctū. nec valet appellatō. l. c. is q̄. Quid si appellās q̄dā. pba
uit ex oppositis et iuratis q̄ bñ sufficiūt ad victoriā cāe sue
et q̄dā nō. p̄bauit. Quid erit. dicunt quidā eū succumbere
ad cl̄ de. p̄ba. licet. x. Item q̄z. et ita dicunt quidam nico
laum interlocutū. Contrarium tamen est verū. quia con
stitutio ista intendit vt videtur solā calumniā excludere. ñ
enim iurat q⁹ smt vera. sed q⁹ credat ea vera. sic etiā intelli
git hosti. s. e. statuimus. decre. illa licet. non ob. quia ibi
se astringit ad vtrūq⁹ p̄bandum. vnde mos gerendus fuit
ff. de p̄ba. l. circa.

d Alioquin. id ē si ñ exp̄esserint oīa q̄ intēdūt opponere
Alij exponunt et male. alioquin. i. si non iurauerunt. vnde
dicunt q⁹ pena istius constitutionis est solum q⁹ si non iu
rat non audiat̄ sup
ñ exp̄ssis. lz cl̄ ē fl'm
qz si nō fuat p̄stōz
in nullo valet appel
latō et ē exp̄ssum. l.
e. is qui. et ibi etiā
dicam. et probat cl̄
cle. e. ti. p̄stōnem. ī
fine.

tis expressa ptātē sibi noue
rint interdictā nisi aliquid
postea forsan emerserit vl̄
super antiqs supue. erit p
bandi facultas aut aliq̄ an
tiqua in opponentiū noti
ciam de nouo peruenerint
q̄ appellātes appellatōnis
tempe emisse verisimiliter

e Adherentibus. dixit gar. q⁹ adherē
tes debent seruare
hanc constōnem vt
principalis aliaſ ñ
audirentur alias e
nim non p̄cludet̄
via malicijs quod intendit illa constitutio. ad hoc. l. e. aua
ricie. ⁊ ita dicit papam nicolaum interlocutum. Sed guil.
contra. quod potius credo. cum hec constitutio nulla quā
tum ad hoc de adherentibus mentione facta dicat appel
lantem iurare debere. et crimina specificare. Adherentes
ergo quādiu appellans prosequetur negocium ad hoc nō
tenentur. ar. de dec̄. ad audientiam. nec sit tutum nec ho
nestum cogi multitudinem ad iurandum. Illo vero defū
cto. vel p̄sequi omittente. si ipsi velint prosequi. bene iura
bunt et specificabūt. et scias q⁹ non admittentur ex vtute
appellatōnis adherentes. nisi infra tempus quo appellasse
debuissent appellationem exp̄sse ratificauerit. et dixerint se
adherere velle. ij. q. vi. non solēt. ff. rēra. ba. l. bonorum.

f Expressa. singulariter vt est dictum.

g Interdictam. Alius aūt qui nō appellauit nec adhesit
poterit se opponere. nō p̄tamen p̄sequi in causa illa. p in
teresse iur̄. articulos nō specificatos. q̄b dic vt in cle. e. ti.
constitutōem. et sic debet itelligi. l. e. si forte. ibi. aut dabit
initiū xc. vel superior ex officio suo inquiret cl̄. ne electus
forsan crimino⁹us ascendat ad apicem. xxij. di. qui episco
pus. Quid si appellans qui deficit in probatione obiecto
rum vel cuius appellatio rejicitur. offert se paratum p̄ba
re incontinenti electum excommunicatum. Dic fm guil. ⁊
gār. q⁹ non admittetur tanq̄ pars. quod dic vt in clemē.
e. ti. constitutionem. §. insuper. Illam etiam per modum q̄
rele non audietur. vt ibi. sed superior ex officio inquiret ō
hoc. et hoc si probationes sunt in ꝓmpto. alias non. sic e
nim retardaretur cōfirmatio. taceat ergo. ij. q. vij. pleriq⁹
vi. q. ij. si tantum.

h Emerserit. vt si de nouo homicidiuz p̄misit vel aliud
mortale. i Antiqs. tūc notis sed ñ oppositis. si vero fu
issent opposita circūstantijs omissis nō audiretur vol'ēs illa
exprimere cum iuramento quod sequit̄. vt in cle. e. ti. p̄stō
nem. ij. Rēñ. et que est ratio ibi no. Jo an.

Superuenerit. cū enī ab initio p̄bandi nō habuit facul
tatē exp̄mere non debuit. ij. q. vij. pleriq⁹. non sic in casu. j
e. nulli. vt ibi dixi.

l Verisimiliter. vt quia non consueuerant multam fami
liaritatem habere cum isto electo. et que opponuntur nō
erant publica ⁊ i facto alieno est probabilis ignorantia. ff
p̄ suo. l. vl. gar.

a ¶ Ignorantia. vt in vltimo casu quo de ignorantia dicitur. b ¶ Supueniente. vt in scō casu. in primo ergo casu non iurat nisi vt excludat calūniam vt sequitur.

c ¶ Per ꝓrium. no. ignorantiā ꝓbari periuramentum. ꝛ e. nulli. et ideo cōpelluntur iurare quia ꝺ̄ habuerūt ab initio querere. et quia ꝓsumuntur malicioſe ſ̄ opponere. alꝰ q̄ libet ꝓsumitur ignorans. ꝓ de re. iuꝝ. ꝓsumitur. vbi de hoc diri. et per hāc literam per ꝓrium dixit guil. q̄ gnalis ꝓcurator non ꝓstabit ſ̄ sacrm. specialis. ſ. habens ad hoc mādatū bene. sic dicit ſe obtinuiſſe. ad ſ̄. ff. de iurīu tā. iuſiurādū. §. ꝓcurator. C. de procuꝝ. l. ſ̄ pecuniarijs ad ſ̄. ꝛ. e. ꝓcurator ꝺ ¶ Statuit. s. e statuimus. ibi enīz ponitur pena deficientis in ꝓbatōe ſ̄ pena non fuatis hanc formaz in appellādo

Hꝑaricie. electꝰ ante cōfirmationē ad ministrare nō ꝺz ꝙ ſe vel ꝑ aliū i totuz vel i ꝑtē ſub q̄cūq̄ coloze q̄ ꝯ fecerint ipſo iuꝝ ꝓuati ſint iuꝝ ex electōe q̄ſito f ¶ Lecitas. nota auarū appellari cecū et ambicioſum. ꝛ. e. quozūdaz. excecāt enim iſta aīos. vt agenda n̄ videāt et a ꝓbitis non declinent. vt ibi. et xlvij. di. viruz. et. c. sicut hij. et q̄s dicatur auarus quis largꝰ q̄s ꝓdigus. no. s. de ꝓſue. ex parte.

g ¶ Interdicta. ſcz aī confirmationem administrare. s. e. no ſti. et. c. qualiter. et. s. de ꝓben. cū tā dudum.

b ¶ Fraudibus. fiebat fraus quaſi de ꝓtractu ad ꝓtractū et hoc ꝓbitū est. q̄ꝺ ꝓſequere. vt no. xviij. q. iij. plericq̄. s. de priuil. quāto. et. ff. de legi. ꝯ. q̄ꝺ verū intelligas

i ¶ Eccleſiarū. oīm. cū indefinite loq̄ſ̄ ſi in ꝓꝓ. s. e. licet et idem est fm bu. et io. in imperatore. q̄ ſ̄ no. xviij. di. legiꝰ. alij ꝯ. s. e. venerabilē. et in caſu. ꝛ. e. indemnitatiꝫ. §. ſi vero. et. §. ceterum. et in vltramontano concorditer electo ī mediate ſubiecto dño pape. s. e. nihil. ad fi.

¶ Ingerere. vocari enī debēt a deo tanq̄ aaron. s. e. q̄liē.

l ¶ Indulgendū. s. c. pr. ff. de rei ven. in fundo.

m ¶ Latius. i. late. ſic. s. de accuſa. ſ̄. ꝓpe. fi. ibi. potius ꝙ. ꝯ de inē uē. et ſi pignoratōes. ibi. diſtrictius ſ̄ dico. q̄ idem ꝓuiſum erat ex mente priorū iuriū. vel dic ꝓrie. quia hec conſtitutio latius et clarius exꝑmit. Item olim irritabat electio. hodie aliter est vt. ꝛ. ſequitur.

n ¶ Confirmetur. et tūc administrabit que iuriſdictionis ſūt n̄ q̄oꝛdinis. vt. s. e. tranſmiſſam. ꝙ ē rō q̄re electi aī ꝓfirmationem nō administrāt quia alias de ꝓfirmatione non curarent maxime hij qui nō habent conſecrari. et etiam ꝓfirmatio nihil operaretur ſi administrationem per electionem haberent. Item ſi contingeret electionem caſſari nō ꝑnt ſic de facili remoueri. quid dices de electo confirmato a cuius ꝓfirmatione est appellatum. nunquid ſi adminiſtrabit appellatione pendente incurret penam. et fuit diſputatū et terminatū oīm bonoñ. q̄ adminiſtratoꝛ talis incurrat penam per. l. ff de mu. et ho. l. reuſ. §. eū ꝓtra quem. ꝙ ſ̄ niſi talis eſſet appellatio que non teneret. et ſic intelligitur de ap. cōſtitutūs. ij.

ignorare potuerint et etiā ignorarint. ¶ Super huiꝰ modi aūt ignorantia et ſuperueniēte facultate. pbādi fidē per ꝓrium p̄ſtandū corꝑaliter faciūt iuramentū boc adiciendo in iuramento eodem q̄ ad ea. ꝓbanda credunt ſe ſufficiētes ꝓbationes habere. ¶ Illa ſane que felicis recordatōis inno. ꝑꝑ quartus contra ñ plene ꝓbantes ea que in formam vel ꝑſonā obiecerāt ſtatuit. in ſuo volumuſ roboze pmanere. ¶ dē in

Hclaricie ceci ¶ eodē tas et dānāde ābitionis īprobitaſ aliquoꝝ aīmos occupantes eos i illā temeritatē impellūt. vt q̄ ſibi a iure interdicta noue rint. erquiſitis fraudibus vſurpare conent. ¶ Nonnulli ſiquidem ad regimē eccleſiarum electi. q̄ eiſ in re. ꝓhibēte nō ꝛz ſe añ ꝓfirmationē electōnis celebrate de ipſis adminiſtratōni eccleſiarū ad q̄s vocantur ingerere ipſam ſib i tā ꝑ. ꝓ curatoꝛibus ſeu ꝯomiſ ꝓmitti ꝓcurāt. ¶ Cū ita q̄ ñ ſit malicijs hoīm īdulgendū nos latius ꝓuidere volētes hac gñali ꝑſtōe ſācimus vt nullus de cetero adminiſtratōnem dignitatis ad quam electus est ꝑ uſq̄ celebrata de ipſo electō cōfirmetur. ſub ꝯonomatus vel ꝓcurationis nomine. aut alio de nouo q̄ſito coloze. in ſpūalibus vel tēporalibus per ſe vel ꝑ aliū ꝑ parte vel i totū gere re vel recipe aut illi ſe īmiſcere p̄ſumat. oēs illoſ q̄ ſecus fecerint iure ſi quod eis per electiōez queſitum fuerit decernentes eoipſo priuatos. ¶ dē in eodem.

o ¶ Iconomatus. ꝯonomus cui res eccīaſtica gubernāda mādatur. C. de ſacroſan. ec. l. iubemus. in pain.

p ¶ Procuratōis. ſumebāt hāc frauꝺē et decre. s. e. cū nobis olim. in fi.

q ¶ Coloze. quicū q̄ fuerit ille. puta vicaria. cōmenda caſtaldionatus. vel dicebat ſe facere id vt canonicū ꝛz opinio lau. qui no. hoc s. e. qualiter.

t ¶ In ſpūalibꝰ. vt excommunicare abſoluere interdicere penitentias iniungere. et ſimilia. s. ꝺ excel. ꝑ. accedētibꝰ. s ¶ Temporalibus. vt recipere cenſus et debita. hēre curā colligēdoꝝ et ꝓſeruādoꝝ fructuū ꝛ ſibi t ¶ Pro pte. gerere enī videt. qui mīmā ꝑtē attigerit ꝺ hereditate. ff. de acquiē. here. ſi ſeruū. §. ſi quis ſeruuſ.

u ¶ Gerere. in iudicio vel extra. ff. de ꝟ. ſig. ꝟba. et. l. licet int geſta. t ¶ Recipe. de puēribus. ſic dicit lex in tuto re. C. ar. tu. l. ſi. y ¶ Coīpo. s. q̄ ſe adminiſtratōi īmiſcuit. nō aūt eo q̄ fecit ſe ꝓcuratoꝛē. vl ꝯonomū ꝓſtitui ſi ſe non immiſcuit. hec ꝓbantur ꝑ ſupioꝛē literam. verba cuz effectu ꝛē. de cleri. non reſiden. relatum. cum ſimilibus.

z ¶ Priuatos. ipſo iure olim vero per ſententiam. niſi velis dicere q̄ adminiſtrantes vt electi nullo coloze queſito priuandi ſint per ſententiam per antiqua iura. adminiſtrātes queſito coloze. priuati ſint ipſo iure. vt hic. quod ſatis mihi placz. vt cuitetur corꝛectio. vt. ꝛ. e. cum expediat. ſed primum verius fm gar. et pro eo. ꝛ. e. cupientes. §. ceterū. et ſi electus alias nullum ius habebat ex electione. vel ei renunciauerat. tenetur ad fructuum reſtitutionem. et aliās iudicis arbitrio puniri debet ſecundum guil. s. e. dudum. ij.

Quam sit eligentes q̄cito comode p̄ñt electionē elēo
p̄ñtent. electus. j. mensez ꝓsentiat. alias priuatus est
iure quesito nisi ꝓditō persone ipsum excuset. post ꝓsensuz
ꝓfirmationē petat. j. tres menses. alias electio viribus va
cuatur. b Jura. l. di. post q̄. s. e. ne ꝓ defectu. et. c. cū
inter vniuersas. c Magistra rerū. dicit philosophus
natura potentem. ars facilem. vsus promptum reddit ar
tificem. et cuilibet artificio prebet ex/
perientia nutrimē
tum. ff. de le. iij. l. le
gatis. §. ornatrici/
bus.
c Quācitius. est
hoc tēpus ad arbitr̄
um boni viri. cū le/
ge vel canone nō ꝺ/
minetur. ff. de iure
deli. l. i. et de of. de
le. de causis. et ma
gis intellectu q̄ elo
cutiōe certa exp̄mi
p̄. de dona. ap̄lice
ꝺ Comode. s. e.
qz ꝓter. xxij. q. ij.
faciat. ff. de v. sig. l
nepos. pculo. si au
tē electores fuerūt
negligēres in p̄ñtā
do. non nocet elēō.
quia non debet per
alterum alteri iniq̄
conditio afferri. ff.
de reg. iuř. non ꝺz.
et est expressum. j. e
cupientes. §. cetez
q tene hodie quod
ibi habes qz si eligē
tes differunt electi
onem p̄ñtare infra
octo dies. postquā
comode poterunt.
totaliter quo ad se
excluſi sunt a prose/
cutione ꝓcessus. et ab ecclesiasticis beneficijs que in illa
ecclesia obtinent per triennium continuū sunt suspensi. e/
lecto per ſ nullū fit p̄iudiciuz. ſ habes in predicto. §. cete
rū. et scias q̄ illud locū ꝺz gñaliter in omnibus electōib⁹.
non in illis tm̄ de q̄bus alias loquit̄ dec̄. cupientes. vt ibi
dicā. et ſ ꝓbat principiū ipsius decre.
e Mensem. subaudi cōputandū a tpe. et dic fm guil.
et gar. q̄ tot dies habebit iste mensis quot habuerit ille i
quo p̄ñtata fuit electio. et si dies aliqui lapsi erant supplēt
de mense sequenti. et ꝓbat ſ apte. s. de sup. neg. p̄la. licet.
vbi duo semestria faciūt vnum annum. Si enim dicerem⁹
q̄ mensis deberet. xxx. dies habere iam nō facerent duo se
mestria integrū annum. sed solum. ccc. lx. dies. si. xxi. eēnt
ccc. lxij. si. xxviij. ccc. xxvi. est ergo necessario cōcludere q̄
fieri debet cōputatio fm q̄ menses occurrunt. et faciāt ad
ſ. que no. ff. de diuer. et tem. prescrip. l. ij. et idem intelli/
ge in tribus mensibus datis ad eligendum. et tribus ad ꝓ
firmationem petendā. vt. j. sequit̄.
f Distulerit. per hoc patet q̄ si ipedit⁹ fuerit ñ currit ei
tēpus qz impedit⁹ nō defert. de ꝓcess. ꝓbē. qz diuersitatē. 7
facit q̄ō in vltimo casu inferius dicit̄.

Quam sit eccīs ip̄az
dispendiosa vacatō.
q̄ periculosa etiā esse sole/
at animabus. non solū iura
testantur sed etiā mgrā re
rum efficax experiētia ma/
nifesta. Cupiētes itaq̄
competentibus remedijs
vacationum diuturnitati/
bus obuiare hoc perpetuo
decreto statuim⁹. vt si q̄ñ
fuerit electio in aliq̄ eccīa
celebrata electores electio
nem ipsam q̄citius como/
de poterunt elēō 'presenta
re ac petere ꝓsensum ip̄ius
ꝓcurent. electus vero illū
adhibere infra mēsem a tē
pe p̄ñtatōis hmōi teneat̄.
Quē si electus vltra p̄/
fērare distulerit. iure si qō
ei ex sua electōe fuerat acq̄
sitū. extūc se nouerit eoip̄o
priuatū Nisi forsan ea
sit electe persone conditio
vt electōni de se celebrate
absq̄ superioris sui hūa ex
ꝓhibitione seu quauis ꝓ/
uisione sedis apostolice ꝓ
sentire non possit quo cāu
idem electus seu electores
ipsius consentiendi licētiā
ab eius superiore cū ea ce/
leritate quā superioris ip̄i
us p̄ñtia vel absentia per/
miserit pet̄e studeāt et ha/
bere. Alioquin si lapso
tēpore ꝓ eiusdē superioris
p̄ñtiā vel absentiā vt p̄mit
titur moderando hmōi li/
centiā eos nequaq̄ obtine
re contingat. electores ex
tunc ad electionem aliam
ꝓcedendi liberam habeāt
facultatem. Ceterum
quiuis electus infra tres
menses post consensuz elēi
oni de se celebrate p̄stituz
confirmationem ipsius pe
tere non omittat. quod si

g Extunc. extremum tempus significat. ff. de ꝓdi. et de.
si is. §. si ita. vnde vsq̄ ad finē mensis poterit expectare.
b Ocipso. nec requiritur alia priuationis sententia. 13
vbi dubium esset declarari posset sententialiter illum esse
priuatum. et adde qō dicā. j. e. ꝓmissa.
i Conditio. vt quia papa prohibuit quod non consen/
tiret electioni de se facte. vel monachus. canōicus regula
ris vel alius frater
est. qui sine licentia
superioris consen/
tire non p̄ñt. j. e. si
religiosus. i. ſ. Li
centia autem obtē/
ta dico q̄ habebit
mensem integrum
illi enim non currit
nisi ex quo cōsentiē
potuit. s. e. ꝙ. cle/
ctus. de concess. pre
ben. quia. C. de an
na. excepē. l. i. §. fi.
accur.
i Celeritate. si ſ
in dubium reuocet̄
boni viri arbitrio ꝺ
minetur. ff. de ver.
ob. l. ꝓtinuus. §. ij.
de donat̄. ap̄lice.
Obtinere. super/
ior illam dare no/
lit vt dicam. j. e. si
religiosus. et volu/
it guil. intātum ad
herere huic litere.
q̄ dixit. q̄ nisi obti
neatur. puta quia
superior non vult
dare q̄ elēores ad
electionem proceꝺ
re p̄ñt. qō satis vi/
detur iniquum. vñ
intelligo obtinere ī
quantum in eo est
fm gar. verī⁹ est di/
ctum guil. vt in glo. se. et electus iure si qō sibi ꝓpete
l Facultatē. supple/ bat sit eoip̄o p̄uat⁹. q̄ extrauagā.
bñdicti. e. ti. si religiosus. m Tres mēses. de diuersis
tēpibus. vide qō dicā. j. e. si electio.
n Petere. sufficit petere. licet non obtineat. ex quo q̄ euz
non stat. In cōfirmatōibus cathedraliū vel regl̄ariū eccl/
arū que ex immediata subiectione vel appellatōe hñt peti a
p̄p̄ serua dec̄. nicolai. j. e. cupientes. et scias fm guil. 7 gar.
q̄ sufficit si electores petāt. s. e. cum inter canonicos. et. c.
cum dilectus. et. c. duduz. in p̄in. et elēō tunc nil petente
vitatur ſ pena. Item elēus q̄ suū ꝓcuratorem ꝓfirmatōz
petere poterit. s. ō Rp. cū dilecta. saluo q̄ semp̄ dec̄. cupi
entes. seruetur in suo casu. Sed pone q̄ amic⁹ eius nomi/
ne confirmationem petijt sine mādato. nunq̄d sufficit. sic
dūmodo ratū habeat. quia et in iudicijs. vt. ff. de iudic̄. l.
licet. et in ꝓtractibus. C. ad macedo. l. vl. et in maleficijs.
ff. de vi. et vi. ar. l. i. §. quotiēs. ratihabitio retrotrahitur
et ꝓparatur mādato. j. de sen. ex. cum quis. et. j. de re. iuř. ra/
tihabitionem. vbi dicam de hoc. et intelligas quod debet
ratum hre ante lapsū illoz̄ trium mensiū. alias ratihabi/
tio postea facta ñ ꝓdesſ. ff. rem ra. ha. l. pnl'.

a Iusto impedimento. puta infirmitate. viarū diſcrimine ſuperioris ipedimento frequenti curie mutatione vel alio ſimili. ff. ſi quis cautio. l. ij. s. de pigno. ſignificante. ō ap. cum parati. xviij. di. ſi epūs. cum ſi. Et no. ſ tempus q dāmodo vtile. quia non ceſſantibus non officiē. C. de inofficio. teſta. contra maiores. s. de ſſēp. ſi autem. et. c. plerūq.

b Vacuetur. dixit gar. per ſnīam et ideo aliud in iſto caſu q ſupiori. q̄a maius vinculuz cōtractū ē poſt cōſenſum q̄ ante. et ido difficilius rūpitur guil. ptra. qō puto verū. cuz hic dicat lra eo ipſo virib⁹ vacuetur. p qō ſatz patet q̄ eſt canon late ſnīe nō ferende. ſ ē ergo ius nouuz nam olim ſi poſt p̄ſtitū oſenſum non petebat electꝰ confirmationē. nūq̄ ꝓpē ſ cadebat a iure ſibi p electionez iam queſito. ſed p ſupirez cogebatur ad confirmatōnem petendā. ſm ea que no. ī no. de elec. cuz ī cūctis. et no. ſm guil. q̄ ſ statutū eſt in electione intellige et in poſtulatione. q̄a eadem eſt ibi ratio de conſti. tranſlato

iuſto impedimento ceſſante infra bmōi trimeſtre tēpus omiſerit electio eadez eoipſo viribus vacuetur. Idem in eodem.

Perpetuo ſanctioniſ oraculo declaram⁹ q̄ ſcienter in electionibus nominantes indignū ꝓpē ſuffragium in ſcrutinio preſtitū. niſi adeo in eo p̄ſtiterit q̄ ex votis eoz cōis electō ſubſequatur nequaq̄ eligendi ptāte priuētur. licet p eo q̄ indignu nominādo ſcientes ptra ſciētias ſuas agunt. et diuinam vindictam et apoſtolice vltionis morū. quem q̄litas fcī

Quid ſi poſtea confirmationem petat electus. et eam obtineat. dic non poſſe conualeſcere qō a principio fuit nullum et peccat detinendo eā tum. nec facit fructus ſuos niſi confirmatio ſcienter fuiſſet facta p illū qui alias ſuo iure ofere potuiſſet. ſm guil. et facit qō no. s. de eta. et q̄. cū bone.

Perpetuo. ſi non ſequatur electio nō eſt quis ex conſenſu in ſcrutinio ſcienter habito in indignum eligendi ptāte priuat⁹. hoc dicit.

c Perpetuo. id eſt gñali vel id eſt perpetuo duraturo. xxv. q. i. que ad perpetuā.

d Oraculo. i. ſſenſo. C. de legi. digna vox. et ōz oraculū. q̄ oādo ſeu pcādo impetratur.

e Suffragiū. i. oſenſū inſcriptis re/ talꝰ talē noīo ī p̄latū. et ſumit ſuffragiū p auxilio oſilio ſeu ſeruitio. xij. q. ij. quicunq̄ ſuffragio. C. de ſuffra. l. vna. s. de cele. miſ. cum marthe. in fine. ſed nonne publicato ſcrutinio appellūt

f Preſtiterint. ad electionem. s. e. publicato. et. c. ī electionibus. ſed dic illud verū cū dignū noīant. ſi aūt ī collationibus forte appareat vel prius apparebat eū indignū tūc locū hz hec decre. et qō hic ōz de pcō in pſonā idē intellige de pcō in formā. et multo fortius q̄ min⁹ ē pcm.

g Priuentur. idem intelligo ſm gar. et guil. de pena ſuſpenſionis a bñficijs. cū ea nō puniātur noīantes ſed eligētes. s. e. cū in cūctis. ℣. clerici. et no. q̄ conſtitut⁹ in mortali eligere pt. ſicut et excōicatus minoz. s. de cle. ex. mi. ſi celebrat. et interdū eligitur etiā q̄ mortaliē peccauit. s. de iureiur. ſicut.

h Vindicām. ſic. C. de ſū. t. l. i. et. s. e. vbi. v. q̄ aūt.

i Formidare. qro q̄ fuit rō dubitationis huius pſtōnis. ſo. dicebant quidā olim q̄ ſcienter nominantes indignuz in ſcrutinio erant priuati poteſtate eligendi

ſuaſerint ñ poſſint īmerito formidare

Idē in eodem

Illi licere dcernim⁹ poſtq̄ ī ſcrutinio nominauerit aliquez et electō fuerit ſubſecuta. vl̄ poſtq̄ preſtiterit electioni de ipſo ab alijs celebrate conſēſum illum ſuper electione ipſa niſi ex cauſis poſtea emergentibus impugnare vel niſi ei moruz ipſi⁹ ātea celata de nouo pandat̄ improbitas ſeu alicuius alterius latētis vicij vel defectus queverisiliter ignorare potuerit veritaſ reueleꝝ

De bmōi aūt ignorātia fidē faciat ꝓpo iuramēto

et ꝓbabant hoc tali rōne. certum eſt q̄ tpe decre. cū ī cunctis. imo tuit. cum vintoñ. adhuc non emanauerat decre. quia ꝓpter. vnde ex ſolis oſenſibus videbatur illa pena inferenda. quia nō erat tunc neceſſaria alia cōis electio. ſz ō/rium eſt verū vt hic vides. et triplici rōne. primo q̄ illa iura puniūt eligētes non oſentiētes tm̄. ſ⁰ q̄ nec nominatio nec votoꝝ publicatio dici poteſt cōmunis electio. s. e. ī geneſi. tercō q̄ ſimpler nominatō non tribuit ius. s. e. q̄ ſicut. ad id qō dicit q̄ ante decre. quia ꝓpter. ſufficiebant conſenſus. verum ē tales qui electōnez inferent. vñ nō dixit decre. cū in cūctz qui in quēq̄ oſenſerint. ſed elegerint. vnde ꝛ oliz ſuo mō ncēria fuit elēctio. et hodie ſuo mō adhuc eſt vt locū habeat illa pena. fate oz tñ q̄ pena deē. s. e. li. e. ti. c. ij. bñ habet locum ante elēctionem vt ibi dixi in glo. pn̄t.

Nolli licere. eligens vel electioni conſentiens ō electuz niſi ex noua cā vel nouiter ei pandita ſe nequit opponere.

m Scrutinio. quid ſit habes. s. e. quia ꝓpter.

n Subſecuta. vel ſcrutiniū publicatū quia poſt publicationem ſcrutinij nō eſt locus variationi. s. e. publicato. et die vt ibi. niſi in caſu p̄cedentis decre. vt ibi dictum ē. ꝛ q̄ dicit ſubſecuta. intelligas ex ill⁹ oſenſib⁹. q̄ba enī ſunt cum effectu intelligenda. de cle. ñ reſi. relatū. ff. q̄ quiſq̄ iuē. l. i

o Celebrare. no. ſ paria eligere vel eligentibus conſentire. ſed nō p oīa. vt. s. de elec. eccleſia veſtra. ij.

p Emergentibus. et ſic nouo auxilio opus eſt. de of. del⁹ inſinuante. ff. de inter. ac. de etate. §. ex cauſa.

q Impugnare. s. de prebē. p tuas. C. de nō nu. pe. l. generaliē. et ſic no. q̄ ſel⁹ approbatū. nō poſſum reprobare. et ꝛ q̄uo ſ intelligaē hic bēs. ꝛ vide qō plene dixi. p. de re. iuris. qō ſemel.

r Morū oz enī

esſe morib⁹ tpatus. et boni mores pluſq̄ diuitie opantur. ff. de tuē. et cuē. da. ab hijs. l. ſcire. et decorari non debent pallio moribus indecori. c. di. p̄ morē.

ſ Latētis. i. qō latuturioſus erat vl̄ adulter vl̄ id ſimile. vñ in redibitōe erat. ff. de edil. edic. cū ler. et. l. ob q̄ vicia.

t Defectus. ſcie etatis ordinū vel alicuius irregularitatis.

cili nō crederet. vt circa ea q̄ publice

u Veriſil⁹. al⁹ de facta ſunt. vel que omnes ſciunt xvi. di. q̄ dicitis. de poſtul. pla. c. i. cū ſi.

x Reueletur. quare nō poſuit ēciū caſū. ſ. ſi ſup ātiq̄ſſupueniat. pbatio. vt fecit. s. e. vt circa. ſñdeo. vt ibi dixi. bene fecit appellans ñ exp̄mendo crimē qō pbare nō poēat. ſz hic male fecit eligēs eligēdo criminoſū. lz id pbare non poſſet. cū pbatio non q̄reret ab ipo.

y Juramento. s. e. vt circa.

I

Si quando .ꝓtra electum a duplo maiori ꝑte vel electoꝛes ipius nil a reliq̃ ꝑte poteſt oppoꝛ qđ votum extenuet. ſed id bene opponit qđ votū anullet .ſz ſcire debes q extenuare votū eſt illud obicere qđ nō anullat penitus votum. ſed illud minoris reddit autoꝛitatis. ſicut ego lr̃atus. tu illiteratus. ego in dignitate et tu ſimplex canonicus. vel hijs ſimilia. anullare eſt nullum reddere. vt ſi quis dicat excommunicatus maiori vel ab homie ſuſpẽſus. vel incidiſſe in decre. cum i cũctis. vel in decre. .s.e.c. .ij. vel bigamus. vl miles factus. vl voꝛem duxerit vel canonicatui renunciauerit vel voci ſue. .vij.q.i. ꝯ periculum. vel hijs ſilia. ⁊ hec bene obici ꝑñt a tercia ꝑte ꝓtra duplo maiorem ut hic

Si qñ dẽ in eodẽ. ꝓtigerit dnab⁹ electionib⁹ celebratis partẽ altera eligẽtiũ duplo maioꝛẽ numero ĩueniri. ꝓtra electoꝛes q̃ partẽ reliquã ſic exceđũt ad extenuationẽ zeli meriti vel autoꝛitatis ipoꝛ reliq̃s vel electo ab eis aliquid opponendi omnẽ ꝑñi decreto interdicimus facultatẽ. Si q̃d añt opponere voluerit qđ votū illi⁹ cui opponit nullum redderet ipo iure id eis non intelligim⁹ interdictũ. Idem in eodẽ.

Quãuis ꝓſtitutõ felicis recoꝛdatõis alexandri pape .iij. p̃de. nrĩ cãs electionũ eꝑaliuꝫ ſeu ſup electionib⁹ eꝑoꝛ eroꝛtas nõ immerito maioꝛibus cauſ annumeras. cognitiones ipaꝝ ꝑ appellationes quaſlibet deuolui aſſerat ad ap. ſe. examen

Nos tñ ⁊ temerariam appellantiũ audaciã et effrenatã appellantiũ frequentiã refrenare volentes hac gñali ꝓſtõe duximus ꝓuidendũ. ut ſi extra iudiciũ in p̃dictis electõibus vel in alijs dignitatibus eꝑatu maioꝛibus celebratis exꝑſſa cauſa manifeſte friuola ꝓtigerit appellari. ꝑ appellationẽ huiuſmodi nequaq̃ ad ſedẽ eandẽ negociũ deuoluat. ſed cũ in electionũ earundẽ negocijs in iudicio vl extra iudiciuꝫ appellet in ſcriptis ex cauſa ꝓbabili que ꝓbata deberet legitima reputari. ad ſedẽ ipſã hmõi negocia deferant.

Dilãuis ſtatuimus. ad fi. hodie non hẽmus eã. ⁊ eſt ar. q̃ cũ vnũ ius reuocat ꝑ aliud facienda ſit de ipo mentio. qđ nõ eſt vrũ. ut .s.e.li. de ꝓſti. c.i. vbi de ſ. et. xviij. diſ.

i Cauſas electionũ. p̃ncipales. quoniam.

k Eroꝛtas. accidentalit̃ et in .p ceſſu. /de offi. lega.

l Maioꝛib⁹. q̃ ſint. no. rij. di. ꝓceptis. s. / q̃ tñſlatoꝛ.

m Quaſlibet. etiã fruſtratoꝛias. et erit hoc ꝓtra ius cõmune. et per hoc manebant longo tpe eccleſie viduate. et ideo fuit coꝛrectiõe dignum. et inniſus fuit alex. opi. inno. quam no.s. de ap. ut debitus. in vlti. glo. ſua. vbi enumerat cauſas electionũ eꝑoꝛ inter maioꝛes cauſas. ſz fm guil. ſalua pace inno. alex. vinc̃. ⁊ aliorum id dicentium illud verius ⁊c. ẽ q̃ dã ꝓteſtatio quam papa facit de iure ſuo. ſic. ix. q. iij. ſaluo. ⁊ ỏ ſup. neg. p. lz. abſurdũ enĩ videtur dicere quãlibet appellatõnem illas cauſas ad papã deferre. de quibus aliuſ q̃ papa ꝓgnoſcere non ꝑt.

n Extra iudiciuꝫ. idẽ ſi in iudicio. ut .j. ſequit̃.

o In p̃dictis. epiſcoꝑoꝝ.

p Maioꝛibus. ut archiep̃atibus. patriarchiatib⁹. p̃matijs. ſz idẽ hodie in regularib⁹. qđ dicut .j. eo. ſi poſtq̃. i. ſẽñ.

q In ſcriptis. nota appellãdũ in ſcriptis. ⁊ eſt generaliter verũ ſiue in iudicio ſiue extra appellat̃ niſi cũ a diffinitiua ⁊ incõtinẽti appellat̃. tũc appellari ꝑt viua voce. ff. de ap. .l. ij. C. de ap. litigatoꝛib⁹. ij. q. vi. ad fi. q̃ſtionis. niſi diceres ꝓriũ i caſu hui⁹ decre. etiã in diffinitiua. et adde qđ dicã .j. de ap. coꝛdi. /rit gar. q ſ ſpãle induxit hec decre.

r Probabili. di/ q̃ ſiue a diffinitiua ſiue interlocutoria appellet q̃ teneat̃ rõnabilẽ cauſam exꝑmere. licz alias regulariter ſit ſecus in diffinitiua. guil. videt̃ tenere ꝓriũ qđ ſatis vrũ crederem. ſed primũ eſt tutius.

s Legitima. ergo ſi eſt exꝑſſe legitima defert negociuꝫ ad ſe. ap. ſz nõ manifeſte fruſtratoꝛia. puta ne fiat electio regis ꝑcibus nõ exꝑectatis. ut dicebatur in illa conſtitutõe dilecti. vel ne eligat̃ niſi doctoꝛ decretoꝝ vel magiſter in theologia. vel hijs ſilia. tũc nõ defert. Sed nunq̃d in dubio. dic fm guil. et gar. deferri ut illud dubiũ papa decidat. vi. q. iij. oſius. Quid ſi appellauit et nullã cauſã exꝑſſit. dicas idẽ ac ſi exꝑſſiſſet fruſtratoꝛiã fm p̃dictos. q nullũ et inutile equipollẽt in iure. s. de teſta. inter. ff. q cuiuſq̃ vniuerſitatis. l. i. ỹ. q̃uidẽ. fuit enĩ ꝓmulgata cõſtitutio iſta ut refrenaretur temerari⁹ appellãdi vſus. ſed ita ꝑt q̃s appellare temerarie nõ exꝑmẽdo ſic exꝑimẽdo.

quando .ꝓtra electum a duplo maiori ꝑte vel electoꝛes ipius nil a reliq̃ ꝑte poteſt oppoꝛ qđ votum extenuet. ſed id bene opponit̃ qđ votū anullet .ſz ſcire debes q extenuare votū eſt illud obicere qđ nõ anullat penitus votum. ſed illud minoris reddit autoꝛitatis. ſicut ego lr̃atus. tu illiteratus. ego in dignitate et tu ſimplex canonicus. vel hijs ſimilia. anullare eſt nullum reddere. vt ſi quis dicat̃ excommunicatus maiori vel ab homie ſuſpẽſus. vel incidiſſe in decre. cum i cũctis. vel in decre. .s.e.c. .ij. vel bigamus. vl miles factus. vl voꝛem duxerit vel canonicatui renunciauerit vel voci ſue. .vij.q.i. ꝯ periculum. vel hijs ſilia. ⁊ hec bene obici ꝑñt a tercia ꝑte ꝓtra duplo maiorem ut hic

b Sic. excedũt in duplo maiori nũo.

c Zeli meriti. de hijs dic ut. s. e. eccleſia. ij.

d Reliquis. pauciorib⁹ ſz.

e Opponendi. p⁹ electionẽ intelligaſ quia ante bene fiet de iſtis collatõ. nec hoc hic ꝓhibetur. vnde dixit in prin. electionibus celebratis.

f Interdicimus. nota q̃ numer⁹ duplo maioꝛ ꝑfertur. autoꝛitati et preſumitur zelus melioꝛ et facit ad ea que no. s. de teſti. in noſtra. Si autem maioꝛ numerus eſſet ſed nõ in duplo. eſt ar. a cõtrario. q̃ numerus nõ ꝑfert̃. ſed de hoc no. s. e. eccĩa. ij. in glo. que incipit. ex hac. Et nota q̃ in hoc interdicto videt̃ caueri ſolũ de electoribus. vñ videt̃ q̃ ꝓtra electũ bñ poſſet oponi aliquid qđ ad extenuationẽ ꝓtineat. ſed nõ eſt vrũ fm guil. p lr̃am. s. q̃ dixit meriti. qđ ꝓprie reſpicit electum.

g Nullũ reddat. pone exẽpla q̃ poſui. s. Quid ſi aliquis excõicatus erat ex eligentibus an teneat electio. nõ ſi ſciens ei cõicaueꝛit. alias ſic. de ſen. et re iud. ad ꝓbandũ. de hoc. ix. q. i. nos in hominẽ. et q̃ modernos .s.e. illa. Quãuis. appellatio iudicialis vel extra deuoluit cauſas electionũ eꝑoꝛ ⁊ ſupioꝛ ad papã. ſi in ſcẽptis et ex cã ꝓbabili fuerit interiecta. alias nõ. et ab ea ꝑñt partes ſine ꝑuitate recedere ꝑuſq̃ pape fuerit ꝑñtata. et an in receſſu interuenerit ꝑuitas inferioꝛes iudices ante omnia debẽt inꝗrere. quã ſi reperint de cã nõ ꝓgnoſcẽr. ſz ſtatuẽt partibus terminũ. in quo cũ actis et munimẽtis ſe apoſtolico conſpectui ſe repſentẽt. /dilecti filij. gar. habebat

h Cõſtitutio. q̃ incipiebat/ eã ſub rubri. de ele. guil. de ſ̃p. hoſt. de ap. q̃ tractat de ipa. de ap. cũ dilectus. et ꝓpoſt. s. e. ſtatuimus. ad fi. hodie non hẽmus eã. ⁊ eſt ar.

videbatur aũt contrariũ. qz in causa non exp̃ssa nihil immutatum videtur. ergo antiquo iuri standũ est. C. de ap p̃cipimus. in fi. sed prius dictũ verũ est. qz hec constõ nõ vult q̃ cause hic deferanť ad papam. nisi causa exp̃ssa probabili que debeat reputari legitima.

a ¶ Dremissis. s. cũ appellatuz est et cã pbabili in iudicõ

b ¶ Liceat. qõ olim non licebat p̃ dictam cõ vel extrastitutionem alex.

¶ Partibus. p bo viđz q̃ nisi ambe ptes consentiãt non p̃t fieri renunciatõ quod verum puto fm guil. 7 gar. re nõ integra. sz re integra solus appellans ꝟ poterit. ad hoc ẽ elec. in causis. ff. de re. iuť. nemo. 7 adhuc si res nõ est integra. et velit satisfacere aduersario ẽ suo interesse adhuc poterit penitere secũdũ guil. fm ea q̃ no. in spe. ti. de ex. ep. §. viso. ꝟ. sz nũquid iudex. ex q̃ tñ appellatio p̃tata ẽ pape vlterius recedere nõ possunt. etiam si vtraq; ps cõsentiat. qõ pbatur. ĩ. vbi dicit. anteqũ p̃fate sedi 7c. ad hoc de postu. bone. ij. ꝟ. nec nocebat. de of. lega. licet. in fi. et maxime qñ obiciunť crimina vel defectus. de collu. dete. crimina. xxiij. q. iij. ecce. solet queri vtrum electus sine superioris licentia suo iuri renunciare possit. de ꝟ dicã. ĩ. e. si electio.

Ceterũ in p̃missis omnibus casibus liceat pribus ab hmõi appellatõibꝰ nulla tñ interuenięte p̃itate recedere añq̃ p̃fate sedi fuerint p̃tate. ¶ Inferiores aũt iudices quoruz erat ipaz causaz cognitio appellatõne cessante an in hoc prauitas interfuerit ante omnia diligenter inquirant 7 si eã interfuisse reperint se de cauſ ipsis nullatenus intromittant sed prefigant dictis partibus terminũ p̃pto rium ꝓpetẽtẽ. in q̃ cũ omnibus actis et munimẽtis suis aplico se cõspectui rep̃tent. ¶ Idem in eodem

S Si forte inter cetera q̃ obiciunť elcõ aut postulato. seu alias pmo uẽdo ad aliq̃ dignitatẽ euidẽtẽ scie vel aliũ psone defectũ opponi cõtingat in discussione obiectoruz illum statuimus ordinem incõmutabiliter obseruãdũ ut pmouendus super

ti sunt domino pape. et petitur de altero ꝓuideri. lxxxv. di. archidiaconum. et de hoc. s. e. q̃ sicut.

l ¶ Dignitatem. non est ergo ad simplicia beneficia ꝟ extendendum. cũ si de eis intelligi voluisset vel expressisset vel generaliter locutus fuisset. de deci. ad audientiã. ad ꝟ. ĩ. e. ab eo. et. ĩ. de ꝟ. sig. c. ij. vbi semp hoc repetit.

m ¶ Euidentem. si ergo defectũ opponit sed non euidentem nõ habet locũ pena. sed si opponit manifestum. idẽ cũ hec sint sinomina. s. de ꝟ. sig. cũ oli. et est exp̃ssum. ĩ. de ꝟ. sig. c. ij. ¶ Sz pone plures opponit eui dentes defectus. alterum pbat. alterũ non. quid erit. ¶ So. si defecit in primo repellitur ipse opponens. si pbat p̃mũ repellitur electus. si autez simul examinati fuerint. si sufficiens est defectus qui verus reperitur. repellitur electꝰ. sed opponẽs etiam de calumnia punietur. nisi iudex viderit ip̃m pbabili de causa a calumnie vicio excusari. ut in auten. de iudicibus. §. oportet. s. de accu. accedens. et. s. c. i. si aũt opponeret non euidentia. fateor q̃ sufficit alterum pbari. ut dixi. s. c. i. et. s. e. ut circa. et de re iudi. cum ĩ. et ẑ. ¶ Sz nunquid iudex ex suo officio talem discussionez facere potest etiam parte non petente. Dic q̃ sic fm gar. quia laborare debet ut breuientur lites. ff. si cer. pe. l. quidam exti mauerunt. ff. de postu. l. quos p̃tor. ff. de ꝓcu. l. filiussa. §. inuitus. s. de excep. exceptionem. hoc idem poterit etiam si ambe ptes exp̃sse ꝓnuncient p̃ iura p̃dicta. et per. l. C. de iura. calum. l. ij. §. sed quia veremur. si autez tacite. scilicet intrando iudicium. et pmixtĩ examinãdo opp̃ositões tam euidẽtiũ defectuũ q̃ alias. et alie reperiunť vere. oppositões vero euidentiũ defectuũ falsę. non habet locũ pena huius canonis ꝓpter impossibilitatem sui. ad idem. ĩ. e. indemnitatibus. in fi. ¶ Pena enim est q̃ repellanť a ꝓsecutõe. sed isti iam sunt ꝓsecuti. et sic non p̃t locum habere pena. nec ob. q̃ non possunt renunciare exp̃sse. quia multa possumus tacite que nõ possumus exp̃sse. ff. de p̃cura. filiussa. §. veterani. C. de iura. calum. l. ij. §. sz qz veremur. et. ĩ. de iura. calum. c. i. et sufficere debet ad repulsionem electi q̃ aliquid inuenitur pbatum qõ eum repellat. qz vndecunq; crimina claruerint. 7c. xxiij. q. iij. ecce. et de iudi. exhibita.

n ¶ Scientie. que etiã in laicis intolerabilis est. xxviij. di. si in laicis. sed nota q̃ est quedã intrinseca qualitas cũ q̃ homo nascit̃. scz q̃ aliquis sit castus pacificus sobrius. 7 hanc p̃sumit̃ quis habere donec contrariũ ꝓbet̃. sic intelligit̃ de p̃sump. dudum. de seru. c. vno. ¶ Est et quedã extrinseca. ut literatura. et talis qualitas non p̃sumit̃ nisi probetur. et ideo sup hoc examinat̃. 7 sic intelligit̃ hoc cũ suis similibus. De negatiua facti iuris et q̃litatis. dic ut. vi. q. vl. accusatoz. de elec. bone. i.

o ¶ Contingat. nec poterat postea reuocare. ĩ. e. t. ab eo.

a Ante omnia. nota q̄ cū plura obiciunt quoz q̄libet p se sufficit. illud q̄ facilius ꝓbari ꝑt prio ꝓbandū est.
b Initium. videtur q̄ hec pars huius disiunctiue locū habere nō possit. q̄ aut electus inuenit insufficiens. et tunc penitus repellet. aut sufficiēs. et tunc repelletur opponens. et sic nullo casu obiectoz discussio sumet initiū dic q̄ vera est obiectio si insufficiens repitur electus. sed si sufficiēs repit ad huc locum habz alioz obiectoz discussio. quia supioz inq̄ret ex officō suo illo repulso de alijs obiectis. ne p surrep tionem ꝛc̄. s. e. cum nobis. ¶. j. e. indemnitatibus. et. c. vlt. vel admitteretur ali? cuius interest. licet iste repellatur ꝓp̄ eandem rationē. vl dic ꝫ tūc locū habere. cum defect? oppositus repitur vel tus sed nō sufficiēs ad repulsionem electi. et tunc alia examinabunt. admitti tū non debuisset ad opponendū talē defectum. vel dic q̄rto q̄ opponens admitteretur ad alia ꝓbanda. si ꝓbabilis et sufficiens causa eū a calumnia excusaueri. s. e. c. i. ad fi. ut quia tales fuerāt verisimilitudines de defectu illo quod dici vel credi poterat euidens. et sic calumniatus non fuit fm gar.
c Opponentes. no. q̄ dicit opponentes repellendos. nō alios quoz interest ꝓ eo q̄ dixi. s. glo. pr. in secūda solutiōne.
d Obiecerunt. et defecerunt.
e Defecissent. ut. s. e. c. i.
f Tiant. qui grauauerit aliquā psonam ecclesiasticaz vel eius consanguineos. vel eccias seu bona ꝓ eo q̄ eum ꝓ quo rogabatur eligere noluit. ipo facto excōicatus est.
g Tuncti. etiā ep̄i. nec ob. j. de sen. ex. q̄ periculosum. q̄ nō de sententia excōis sed suspensionis et interdicti loq̄t
h Ecclasticas. ut quezsos tēplarios. vel hospitalarios q̄ licet nō sint clerici sūt tū eccīastice psone. xvij. q. iij. q̄s i
i Spectat. de iure p̄ūi in collegiata eccia ad collegium spectat electio. de iure pa. nobis. xvi. q. vl. ꝓgregatio. si non est collegiū spectat ad patronū. de iure pa. postulasti. et hoc de iure p̄ūi nisi aliud inducatur de consuetudine. de cā poss. cū eccia. Si aūt nō esset ibi collegiū vl patronus. ꝓ dio cesanū hz ordinari. x. q. i. regenda. xvi. q. vij. omnes basilice. Et hec vera quo ad electionē plati. ꝫ inferioribus no. s. e. cū ecclesia vulterana. dic ut ibi gar.
k Rogati. an p̄ces inducant simoniā. dic ut. viij. q. vij. in summa. et. q. i. moyses. et. s. de eta. et qua. tuam.
l Inducti. ꝓ promissiones. vel alio modo.
m Consanguineos. no. specialē casū in quo laicū peuti? ens excōicatus est ipo iure. ad idem de sen. ex quicūq̄. ¶ ꝫ immu. cc. quoniā. ꝓ aliū facit ꝛc̄. ff. de admi. tu. ita tñ.
6 Alios. q̄ qui .§. gessisse. sic et in maleficijs tenetur mādatoz. ac si ꝓ se faceret. ff. de vi et vi. ar. l. i. §. deiecisse. et. §. quotiens. et hoc verū de hijs q̄ ꝓ alios explicari possint. secus in adulterio et similibus que nō p̄nt ꝓ alios explicari. ff. de cadu. to. l. vna. §. ne autem. et mandatari? etiam excōicatus hic erit de sen. ex. mulieres. et. c. vniuersitatis. Sed nunquid huius decre. pena locum habebit in p̄sentante patrono. et videtur q̄ non. quia de electōne tantū loquit̄. et no. de p̄sentatione. et est penal? ¶ restringenda. j. e. ti. statutum. Dico q̄ si patronus est clericus vel psona ecclesiastica locū habebit constitutio. nec est hoc odiosum imo fauorabile ecclesiarū fauore. quibus ꝓp̄ hoc melius ꝓuidebitur. Et q̄ decre. indefinite loquit̄. indefinite intelligitur. et dicit clicos. ꝛc̄. si aūt patronus est laicus. pena loq̄ cū nō habebit. cuz ꝓstitutio dicat clericos vl ecclasticas psonas.
o Presumpserit. si. de excess. p̄. tāta.
p Sententia. si. de sen. ex. q̄cūq̄. Et fm guil. ep̄i bñ poterūt absoluere ab hac sententia. ex q̄ vditoz huius canonis sibi absolutionē non reseruauit. de sen. ex. nup. et ar. p̄dcē dec. q̄cūq̄. i fi.

defcū ipo añ oia subiciat examini cuius euent? examinandis alijs aut dabit initium aut negabit.
Ceterū si p̄missi examinis erit? hmōi oppōes docuerit veritate destitui opponētes a psecutōe cāe in q̄ talia obiecerūt excludim? ¶ pinde puniri ꝺcernim? ac si penitus i ꝓbatōe oīm q̄ obiecerant defecissent.
Ciāt cū? dē i eodē cti q̄ clicos vel quaslibet aliaſ psonas ecciasticas ad quos in aliquibus eccīs mōasterijs aut alijs pijs locis spectat electio ꝓ eo q̄ rogati seu al' inducti eū ꝓ quo rogabant? sigue inducebant eligere noluerint. vel consanguineos eoz aut ipas eccīas monasteria seu loca cetera beneficijs siue alijs bonis suis p se siue per alios spoliando seu alias iniuste p sequendo grauare p̄sumpserint seipo facto excōis sūja inodatos. dē i eod

Generali psōne sancimus. vniuersos et singlos qui regalia custodiā seu guardiā ꝓ aduocationis seu defēsionis titulo in ecclesijs mōasterijs seu

Generali. dec. ista ma punit vsurpātes de nouo custodiā vacantiū eccīarū. et durat vsq̄ ibi. clericos. in secunda q̄ durat vsq̄ ibi. illos vero. punit clericos et monachos hoc fieri ꝓcurantes. in tercia que durat vsq̄ ibi qui aut̄. punit clericos se talibus non opponentes. in q̄rta. q̄ durat vsq̄ in fi. ponit q̄liter se debeāt hē̄ intes talē custodiam ab antiquo. sas. nam appellatōe si quis ¶
r Vniuersos. et vniuersi qua continet̄. ff. de v. sig. l. i. ff. de pac. l. tres fratres. et de consti. pecu. l. i. §. i. ar. cōtra. q̄ si pater exheredat filiū nasciturū. si nascatur filia non erit exheredata. ff. de ven. in pos. mit. l. i. §. queri?. cōmuniter dici solet q̄ in fauoralibus masculinū ꝺcipit femininū. in odiosis non. sic solet̄. ff. de v. sig. l. i. Alij dicunt. q̄ si masculinū verbū ꝓferat̄ ab homine. ¶ ē odiosū nō ꝓphendit feminā. et sic intelligitur ꝓdictu s. §. queri? sed si a lege. siue sit odiosum siue non femina ꝓtinet̄. ff. de. iur. o. iu. si q̄s id. odofredus dicebat. q̄ etiā si a lege ꝓferatur verbū odiosum nō ꝓphendit feminā. nisi id lege caueat̄. dic fm gar. q̄ v bū masculinū ꝓlatū a canōe. cōprehendit feias. q̄ ꝓbat̄. xvij. q. iij. si quis suadente. ꝓinncto cū. c. de sen. ex. mulieres. q̄ est verū. nisi eadē vel alia ꝓstitutōe excipiat̄ feia. j. e. indemnitatibus. §. sed cū eos.
s Regalia. i. collectā q̄ fit regis ratōe vel impatoris vel tributū q̄ debet̄ regi. x. q. i. si tributū. sic solet erponi de iure pa. ꝓterea. ij. vl. i. iura q̄ ad impatorē ꝓtinere ꝓsueuerūt ut ꝓte? et vectigalia. ꝫ illa erāt eccīs ꝓcessa. ¶ modo volebat ea de nouo aliq̄s occupare. ut i li. feu. t. q̄ sint regalia. alias ē sub. l. imp̄ale.
t Custodiā. ꝛc̄. q̄ sequunt

expone fm gar. i. ius patronatus. qđ fm diuersas regiones diuersa sortitur vocabula. ℑ. de iurepa. qz clerici. et. c. pterea. ij. de sta. mo. in singulis. §. i. xvi. q. vij. pie mentis. et .c. frigentius. quocunqz ergo nomine censeant. vsurpantes de nouo tale ius in eccleſijs et alijs locis pijs et bona ipoz locoz vacantiũ occupãtes excõicati sũt ipo iure.

a Alijs, ut hospitalib⁹ vel alijs quocunqz noĩe vocatis

b De nouo, scz a .xl. annis citra fm gar. de consue. c. vlti. de pscrip. ó ℑrta .xvi. q. iij. quas actiones. et hoc plr̃am que sequitur. vel ex antiqua consuetudine ꝛc. Crisma tñ matrimoniũ mancipium vinum dicuntur noua que nõ excedunt annum. vetera que excedunt. ꝓbatur primuz de conse. di. iij. in litteris. secũdum. xxxv. q. viij. c. i. terciuz. .C. de publi. ⁊ vec. l. i. §. quotiẽs. ℑrtum. ff. de vi. tri. ⁊ o. C. l. vetus. alibi dicitur nouum cuius extat memoria. ⁊ ei⁹ contrariũ dicit vetus. ff. ó aqua plu. ar. l. i. §. fi. et. l. in sũma. §. i. de ver. sig. sup quibusdam.

quibuslibet alijs pijs locis ó nouo vsurpare conãtes bona eccłiaz monasteriozum aut locoz ipoz vacãtiũ occupare psumãt ꝙte cũcq dignitatis honore p fulgeãt clericos etiã eccłesiarũ monachos monasteriozum et psonas ceteras locoz qui hoc fieri ꝓcurãt eoipso excõmunicatõnis sentẽtie subiacere Illos vero clericos qui se ut deberent talia faciẽtibus nõ opponũt de ꝓuẽtibus eccłesiarũ seu locoz ipoz ꝓ tpe quo pmissa sine debita conditõne pmiserint

c Bona. de qb⁹ nulla ẽ laicis attributa facultas. xvi. di. bñ quidẽ. de pst. eccła. ⁊te ponit. sic. s. e. ut pterite.

d Occupare. in mala p⁹ alibi in bona. vij. q. i. factus est cornelius. s. de ꝓcur. nõ iniuste. et ℑ. ó ꝓcu. si duo. et de p. di. v. nũqz. ⁊ ꝓprie mobilia dicunt occupari vel rapi immobilia dicunt inuadi. sepe tñ sumit vnũ ꝓ reliquo. xlvij. di. sicut hij. xij. q. ij. quicũcq. s. de resti. spo. sepe. C. vnde vi. si quis in tantã. instit. vi. bo. ra. §. qz non solum.

e Prefulgeant. hic assume l'am in fi. sequẽtis v. eoipso ꝛc. et maiozi pena sunt digni quibus cũ plurimũ bonoꝝ deferr̃ inueniunt in crimine. v. q. vi. p̃spiteri.

f Procurant. forte discordie inter ipos suscitare et diuinũ ꝓcurare. ope. ꝓsilio. ꝓsuasiõe. et cooperatõe. de homi. sicut dignũ. de of. del. c. i. ff. de ser. coz. l. i. §. ꝓsuadere.

g Opponũt. nota clicos se debere opponere ꝓ iuribus eccłie defẽdẽdis. ad idẽ. ℑ. de reb⁹ ec. nõ alie. lꝺ psultissimo.

h Pro tpe. i. ꝓ ea pte tpis. vel. i. ab eo tempore citra.

i Inhibemus. cõtra ergo faciẽs ẽ trãsgressoz canonis. q canonẽ transgredi ꝓhibitionẽ primentẽ. iij. di. §. vlt. secus si ꝓsiliũ tñ. ut ibi. Sz q̃ro q̃ sit pena transgressiõis canõis. dic fm gar. qꝺ q̃ transgredi canonẽ credẽs romanam eccłesiam nõ habere potestatem ꝏdendi canões. de tali transgressiõe punit ut hereticus. xix. di. nulli fas. vbi de hoc. si aũt credit romanã eccłiam ptãtem hr̃e sed facit ꝑriũ. qz sic ei placet. ẽ pena depositõis. ut. iij. di. §. vl. et adde lꝺ qđ no. s. de treu. et pa. c. i.

k Fundatõne. fundans enim et dotans eccłesiã de diocesani cõsensu pt hoc statuere ut fructus ipius eccłesie cũ vacabit. suos faciat .xvij. q. ij. eleuterius. de iur. pa. ꝓterea. et. c. nobis.

l Antiqua. pscripta. s. de consue. c. vl. videt ergo qꝺ cõsuetudo q̃ vsurpari possint bona eccłesiarũ. et sic onerosa pscribi possit. cõtra id. s. de ꝓsue. c. i. Dic qꝺ in lꝺ qđ habeat ius patronatus custodiã guardiam. vel similia. bene valet cõsuetudo. fm hoc qꝺ vsurpet non valet. et sic intelligit contrariũ.

m Omõi. scz guardiam custodiã vel regalia. Jo. an.

n Ministros. q̃ res alterius saluare tenent et de facto ministroꝝ tenẽtur. ff. nau. cau. sta. .l. fi. in prin. lxxvi. di. amputatis. ⁊ culpe reus est qui maloꝝ vtitur opa. insti. de obli. que ex q̃ si delic. §. sed si alicuius. circa fi.

o Redditus. ut sũt silue cedue q̃ tẽpore vacatiõis nõ sunt in tali statu qꝺ cedi debeãt. et nota qꝺ omnis fructus cõsistit in redditu sed non quicꝺ qz partus ancille est in redditu. sed non in fructu. ff. de vsuf. in pecudũ. §. ꝓtus. insti. de re. di. §. in pecudum. sed q̃ro an fructus medio tpe perceptos faciant tales suos. Jta videtur ꝓ hanc literam quia non ꝓhibet de fructibus sz de bijs que non pertinent ad fructus. Tu dic qꝺ fructꝰ seruari debent futuro successori. s. de of. oz. cum vos. s. e. li. vbi periculum. §. ꝓuisionis. et. ℑ. e. quia sepe. et de offi. oz. ꝑsenti. Qui enim custodiam habet custodire debet nõ cõsumere. ff. ut in poss. le. l. is cui. §. qui legatozum. Habebunt tamen fm guil. quamdiu custodie operam dãt moderata cibaria. ar. xij. q. ij. caritatem. s. de preben. extirpande. ff. como. in rebus. §. possunt. et sic non habet locũ hic ar. a ꝓtrario sensu. C. de epi. et cleri. cõuenticulam. ⁊ de condic̃. inser. l. ij.

p Cetera. ff. de v. sig. l. ceterozꝝ.

Licet. parrochialis eccłesia nemini cõferatur qui nõ sit idoneus sciẽtia moribus et etate. et si cõferatur nõ attingenti. xxv. annũ. non valet collatio. ille autem cui talis eccłesia collata fuerit tenetur psonaliter residere. et infra annum sacerdos fieri. si autem ꝓmotus non fuerit elapso anno priuatus est ipso iure. super residentia autez prelatus eius ad tempus poterit dispensare. Et potest diuidi in sex partes. In hac prima ponit constitutionẽ alexandri. et statuit cui debeat conferri parrochialis eccłesia In secunda ibi. decernẽtes. irritat collationẽ aliter factã. In tercia ibi. is etiam. ponit de residẽtia faciẽda. In q̃rta ibi. et. ℑ. de ꝓmotõe ad p̃spiteratũ. In quinta ibi. qꝺ si. ℑ. penam non ꝓmoti. In sexta ibi. sup residentia. de dispensatione residentie.

q Canõ. s. e. cũ in cũctis. q̃ lꝺ in tribus maxime supplet. qz ibi collo parochialis eccie mioribus fieri ꝓhibebat tñ

hic irrita decernit. nisi dicere velis q id satis erat irritū p ipsam cōstitutionē. qz sufficit legislatorem aliquid ꝓhibuisse. ⁊ si nō adiciat cōtra factū nō valere. ℒ. de legi. nō dubium. nec fuit hec pena supfluū. cum clarius exprimat ad idem. s. e. li. de sum. tri. c. i. et sic innouat et suscitat illud ius quasi p abusum abolitū. itē p canonē illū moneri debent ad suscipiendos ordines. p istum non. itē p illum priuandus ē p sententiam. p istū priuatus est ipo iure.

a ¶ Cetera. qz multa alia statuit ꝑter ista. fixo tpe.

b ¶ Pre/ qō erat in ꝓmissis tuor tē poribus. lxxv. di. q̄ si p totū. vel dic ꝓfixo ab homine.

c ¶ Illi. ergo nō ꝓmo ne fiāt leges lubrio ne dicaē solum verbis lex imposita. j. e. cōmissa. ℒ. ꝓ. porro. et dic alij qui eū effectu faciat id in quo primus fuit negligens. s. de cle. non resi. relatū. alias remouebit ut ibi.

d ¶ Periculosam. sibi et illis quos corrigere debebat. et ita cateruatim seq̄batur eos pereuntes multitudo pcūtium. xl. di. si papa. Jo. an.

e ¶ Negligentiā. hec omnia ledit. in auē. coll. vi. de q̄sto re. ℒ. omnia. Et nouerca est eruditōis. lxxx. di. nihil.

f ¶ Executōne. nota q̄ quilibet canon qui est late sententie ꝑt dici executorius. et est hoc verū q̄ ad iuris executionē.

g ¶ Parrochialis eccie. sed numq̄d erit idem in decanatu et alijs dignitatibus. de quibus loquit. ℒ. inferiora. et arguendo de similib⁹ ad silia videtur q̄ sic. cum sub eadem ꝓhibitōe manauerit. s. ō psti. translato. dicas fm gar. et guil. q̄ in illis p hāc pstōnem nihil immutaē. qō enim nō mutaē tē. de ap. ꝑcipimus. et. ℒ. de testa. sancim⁹. habeat ergo tantū locū in eccia prochiali. nec recedā a verbis. ff. del. ij. nō aliē. seruabit ergo in eis. ℒ. inferiora. itē scias q̄ non habet locū hec cōstitutio in prochialib⁹ collegiatis vel assumptis ad eaꝑ regimē. j. e. ti. statutū. q̄d si eccia olim habuit prochianos. sed nūc hēe desijt. dic fm gar. q̄ nō hz locū pstō. qz et deficientib⁹ psonis collegij desinit esse collegiū. ut no. ff. q̄ cuiusq̄ vniuer. l. sic mūcipiū. si aūt reinciperent ibi esse prochiani. ertūc incipiet constitutio locū hēe. qz facta est prochial. et. o. reuolauit ad a. xxx. di. ab exordio. quēadmodū si de nouo fieret alig ecclesia prochialis locū hēret pstitutio. et concor. ad ls hosti. s. de cle. nō resi. qz non nulli. h ¶ Scia. q̄ req̄raē in eo hēs. xxviij. di. q̄ ipis. q̄ attigerint. xxv. anum. se/

i ¶ Attigerit. sufficē g⁹ in hijs/ cus in epo. s. de elec. cum in cunctis. et in abbatissa. j. e. indēnitatibus. ⁊ in casu. j. de eta. ⁊ qua. c. vno. /tura tm extendit. et hz hoc locū i

k ¶ De cetero. ad fu/ q̄libz pstōe ꝑterq̄ in casib⁹. s. ō cō

mus ut nullus ad regimē parrochialis ecclesie assumaē nisi sit idoneus moribus et scia ⁊ etate. decernētes collatōes de prochialibus ecclesijs hijs q̄ nō attigerit. xxv. ānū decetero faciēdas iurib⁹ omino carere. ¶ Js etiā qui ad hmōi regimē assumet vt gregis sibi crediti diligentius gerere curā possit in parrochiali eccia cui⁹ rector exterit residere psonaliter teneatur. et infra ānū a sibi ꝓmissi regimis tpe numerandū se faciat ad sacerdotiū ꝓmoueri. Qō si infra idem tpus p motus nō fuerit eccia sibi

stit. c. vl. dic ut ibi. Quid de pendentibus. numq̄d ad illa constitutio extendaē. et quidem si pendeat p appellationē negociū decidi debet fm ius quod erat tpe prime sententie. non fm ius qō emanauit appellatōe pendente. in auē. ut cū. de ap. cog. in prin. ⁊ ℒ. i. Si aūt principaliter pendet. dixit hosti. s. de cōsti. c. ij. decidi debere fm ius quod emanauit gof. ibi. et accur. ℒ. de legi. leges. fm ius quod

aū pstōnem erat. et vterq̄ allegat pō. auē. Dic fm gar. q̄ si pstō loquatur de ordinatiōe negocij vel contractus. ut de numero testium de scriptura vl alia solēnitate. vera est opinio gof. non enī ps potuit diuinare. ℒ. de testi. testiū. ℒ. de testa. iubemus. lxxxij. di. ꝓpositi. Si autem cōstitutio loquaē circa ordinationē sententie vel ꝓcessus pone exemplum de iuē. caē. c. i ℒ. vlt. ō sen. et re. iudi. c. vl. potest vera esse opinio hosti. ita q̄ ꝓcessum cause iam factum non tangat. sz faciendum. et q̄ alias constitutō de sui natura non ertendatur ad pendētia. ꝓbat optime. j. de of. lega. c. pe. in fi.

¶ Carere. ipo iure. si queratur an epi possint in crate dispensare fm q̄ olim a quibusdam dicebatur p illā decre. decta. et qua. ꝓterea. et. c. indecor. Et vtrum dispensatiue possint annū ꝓrogare. dic q̄ non. p decre. istaz. q̄ solū que solum sup residentia eis ptātem dispēsandi reseruat eo tū saluo quod habes. j. e. ti. cum ex eo. De dispensatiōe aūt ordinū nihil hic ꝓhibent. vnde antiquo iuri stabit sez illi decre. ꝓterea. sed numq̄d non constitutus in minoribus. vel in minoribus de iure ꝓui ad talem ecclesiā eligi ꝑt. et videt q̄ sic. q̄ ista decre. nihil exigit nisi q̄ ꝓmoueatur infra annū. sed ad omnes ordines ꝓmoueri poterit infra annum. sed dic ꝓtra. qz de decre. ꝓterea. nihil p istā immutaē. imo p istā qōāmodo exponiē. qō ibi diē infra breue tpus. l ¶ Js etiā. tercia pars. in qua ponit ō residentia faciēda. m ¶ Rectoz. vel ꝓpetuus vicarius in quo locū hz qō hic ōr circa ordinē et etatē. p clemē. de of. vi. qui de ecclesijs. cuius contrariū dixit hic archidi. p hanc literam. n ¶ Residere. ad ls etiā tenebaē oli. s. de cleri. nō resi. relatū. /p vicariū nisi in casu. s. de ꝓbē. o ¶ Personaliter. g⁹ nō/ erstirpāde. quā p hanc tolli nō credo fm guil. /dimento cessante. s. e. q̄ sit. in fi. et est p ¶ Annū. impe/ expssum. j. e. cōmissa. Et currit iste annus ex quo habuit possessionē pacificā vel p eū steterit q̄minus haberet. nec currit iuste impedito. ut. j. e. cōmissa. et. j. de ꝓben. licet.

q ¶ Idē tpus. nisi cū eis p epos suos fuerit dispensatum ut lras rum studijs insistētes non teneanē oscz ad septēniū

promoueri nisi ad ordinē subdyaconatus dūtaxat ad quē sub hac pena .j. annū ꝓmoueri tenenť .j.e.ti. cum ex eo.

a ¶ Priuatus ipso iure. olim vero ꝑ sententiā .sed nūqd poterit purgari mora anno elapso ꝑ aliquot dies. dic ꝙ non.ar. hic. et de sup. neg. p̄. licet. qz ꝓmissa nō p̄t purgari. C. de contra. et cōmit. sti. l. magnam. et adde quod dixi .j. de reg. iuř. mora. et licet tam modicum tempus restet de anno ꝙ certum est eum nō posse ꝓ moueri. non est priuatus .j.e. commissa. i. ſſen. et dico ꝙ pena illius cōstitutionis. cū in cūctis. non est remota per istam. qz si talis ecclesia collata fuit diacono et monit⁹ ꝓmoueri nolit etiam infra annū priuari poterit fm tenorez ipius decre. et si querať. qñ incipiat currere tpus illi ad quem spectat collatio. dicā .j.e. cōmissa. Nota aūt ex hac decre. ꝙ ꝓpellit quis ad ordines ꝑ subtractionē beneficij sed qz iura sup ſſ variāt. distinguas fm gar. aut būficium bz certū ordinē annexū aut non. si bz aut iusta cā excusat illū. utpote irregularitas in quā postea incidit sine culpa sua. ut qz oculū vel manū amisit. et tūc nec cōpellendus ē nec priuādus. s.e.cū in cūctis. §. ſſ sane. Si aūt incidit in talē irregularitatē culpa sua debet amittere beneficiū. et sic intelligit de eta. et quali. c.i. Idem si ante adeptū būficium in illā irregularitatē incidit qualitercūq. qz id ī ꝓmotōe sua tacere nō debuit. xxiij. di. qñ. et. c. vl. s. de cor. vici. exposuisti. de renūci. nisi cū pridē. §. ꝓsone. Si autē iusta cā eum nō excusat. aut est prochialis eccīa. et tunc elapso anno priuat⁹ est ipo iure etiā si nō moneať. ut hic. aut est aliud beneficiū. et tunc si monit⁹ nō vult ꝓmoueri. priuandus est. s.e.cū in cūctis. §. inferiora. In episcopatu aūt non requirit monitio. sed sufficit negligētia electi ꝑ tempus a canone terminatū. c. di. c.i. circa fi. si vero beneficiū nō bz certū ordinē annexū. et eccīe necessitas vl utilitas non exigit inuitus cogi nō debet. et punit qui cū compellit. lxxxiij. di. c.i. et. ij. et. c. vbi ista. Si aūt necessitas vel utilitas eccīe requirit ut ꝓmoueatur clericus si se excusat ꝓtextu criminis quod se cōmisisse ꝓponit aut si ꝓponit aliud impedimentum in quo incidit culpa sua. tunc epus debet inferiorez idoneos ꝓmouere. et ipm clericū ab ipo beneficio penitus amouere. nisi alias valde utilis et necessarius esset illi eccie. de eta. et qua. queris. vbi vo impedimentū tale p̄tendit. puta infirmitatem. vel etiā ꝓpetuū ex delicto suo nō ꝓueniens. non solum non cogit sed etiā si eius excusatio nō admittit poterit appellare sicut ꝛ tutor appellat ob excusationem rationabilē non admissam. ff. qñ ap. sit. l.i. §. si quis tutor. ꝙ si volūtate sola tenuit ordinari nil p̄tendens. nisi quia non vult. debz cōpelli appellatōne remota per subtractionem beneficij. et officij. lxxxiij. di. c. iij. et. iij. De regularib⁹ dic ut in cle. ō sta. regula. ne in agro. §. antepenul.

b ¶ Ordinarius. i. suus superior siue sit epus siue maior. vel inferior episcopo. de cleri. non resi. relatum. et sic istō intelligunt innocē. et host. Dispensationem autem illius .c.j.e. cum ex eo. non possunt inferiores episcopis facere. utibi dicam.

c ¶ Ad tempus. bene dicit. quia nec papa sup residentia dat perpetuas indulgentias. et datas per predecessō ꝓmissa. nulla etiā ꝓmissa monitōe sit pñtis ꝓstōnis aucte priuat⁹. ¶ Super residentia vero ut ꝓmitti tur faciēda possit ordinarius grām dispēsatōis ad tempus facere. put causa rationabilis id exposcet.

Idem in eodem.

Demo deinceps parrochialem ecclesiam alicui non constituto in etate legitima et sacerdotio commendare presumat.

res reuocauit. ut. s.e.li. de ſſ ep. c. vl.

Emo. parrochialis ecclesia nō ꝓmendeť nisi constituto in etate legitima et sacerdotio. et tali nō nisi vna. ꝛ illa tūc demū. cū nēcitas vel utilitas exigit. talis aūt ꝓmenda vltra sex menses nō duret qđ cōtra p̄dicta factū fuerit est irritū ipo iure. d ¶ Deinceps. ꝑ hoc verbū apparet ꝙ hec constitutio ad p̄teritas cōmendas non extēditur. et qz natura pstō s est ꝙ non extendať ad p̄terita. et de h⁹. s.e. pr.

e ¶ Parrochialē. ī aliis ergo nihil immutať. sed remanet ius ātiquū fm guil. ad ſſ. C. de ap. p̄cipimus. ꝛ. s. ꝙ ac

f ¶ Etate. ꝛ tigerit .xxv. annū. s.e. pr.

f ¶ Sacerdotio. ut possit interimi ipsi ecclesie in sacerdotali ordine deseruire. Et nota ꝙ parrochialis eccīa p̄t intitulata dari etiā nō p̄spitero. s.e. pri. .j.e. cum ex eo. j. de instī. c. ij. cōmendari aūt nō. et hoc est nouū. quia ante cōstitutionē ista non hoc erat.

g ¶ Cōmendare. ꝓmēdare idē est ꝙ deponere. ff. de verb. sig. l. cōmendare. ff. depositi. l. lucius. xxij. q. ij. ne quis arbitretur. s. de dep. c.i. Qñz accipit ꝓmēdare ꝑ verbali honore alicui impenso. ut cum quis de aliquo laudať. vel qñ amicū ꝓmēdo ut ei verbalē honorē faciā. ff. manda. si vo. §. cum quidam. et ea que cōmendandi cā dicunt nō obligāt. ff. de edil. edic. sciendū. ff. de ꝓtrahē. emp. ea q̄. nec ꝓmendandi sui causa dz q̄s facere quod alteri noceat. xi. q. .iij. si quis vero. Sed hic de cōmenda agimus que ē custodia eccīe alicui ꝓmissa. Et primo quero an talis sit p̄latus. et dico ꝙ nō. sed ꝓcurator tantū. habet tñ legitimā administrationē. xxi. q. i. relatō. s.e. cum nobis olim. §. fi. et sic no. xxi. q. i. qui plures. Sed nunquid interim dicit vacare. Dic ꝙ non. quia titulus iste est canonicus. sicut et alij. s.e. dudum. ij. et in p̄dicto. c. qui plures. et hoc cū debito modo fit ut hic. sed nunquid facit iste talis fructus suos. dic ꝙ nō fm gar. qz custos est. nec in ecclesia ius habet. nec etiam in fructibus nisi ad colligendū et gubernādum et ꝓuidendum sibi et ministris. et quod superest in utilitatem ecclesie conuertendum. sicut et de visitatore dicitur. lxi. di. obitum. et. c. carbinenf. et hoc tenet host. in decre. dudum. de electione. tamen contrariū fit de facto. Sed nunquid habens cōmendam impetrans ecclesiam tenetur de cōmenda facere mencionem. dic ꝙ sic. ar. dec. de concess. preben. cum nostris. et. c. literas. nunquid ad talem cōmendam vocabitur patronus. dic ꝙ sic fm innocen. et host. et gar. ar. xvi. q. vij. filij s. idem in aliis qui ex tali cōmenda leduntur. ff. de adop. l. nam ita. ff. de mi. .Lin cause. s. de of. arebidy. ad hoc. §. fi. Si autem fuerit contumaces. vlterius non audientur. j. qui fi. sint legit. p latum. Sed quero an per ordinarium reuocari poterit. vel interim conferri. et dic ꝙ non fm gar. nisi cesset cā ex qua facta fuerat. ar. de vo. et vo. redē. magne. ad fi. lxij. di. §. verum. Quid si concessum sit cpo ꝙ vsq̄ ad certum tps fructs vacātiū eccīaꝝ peipe possit. s. de ꝛ. sig. tua. s.e.li. de ſſ ep. si ꝓpter. j. de p̄ben. si tibi concesso. Nunquid talis indulgentie p̄tertu fructus ꝓmendati beneficij poterit retinere. Nō fm guil. cū ꝓmēda ius tribuat. ut. s. dixi. dicūt aūt q̄dā ꝙ episcopus cōmendare potest tantum vsq̄ ad illud tps quo p̄t conferre. s. vsq̄ ad. vi. menses.

Sed certe hoc fm guil. falsū est. si enim scđa vel tercia die post vacationē cōmendaret iam nō duraret ꝓmenda hec p. vi. menses. qđ tū ꝑt ꝓ hanc constitutionē. si igitur vlti/ma die sex mensiū fiat ꝓmenda. durabit p. vi. menses. ⁊ ſ dicit hec constitutio. ¶ Laueat tū ordinarius. ut priusq̄ to tum tpus suū labat ꝓmendā faciat. qz postea se intromit tere non poterit. ar. de of. del. de caulis. vel dic. q̄ etiā il/lo finito poterit eā ꝓmēdare alicui cu/stodiēdam et saluā dam donec superi/or ꝓuideat. ar. de ap. cū teneamur. et de of. or. cum vos.

nec tali etiā nisi vnā et e/uidēti necessitate vl̄ vtili tate ipius eccie suadente. hmōi autē ꝓmendā ut ꝑ/mittitur rite factā ꝺclara mus vltra semestris tpis spaciū nō durare statuen tes q̄dquid secus de ꝓmē dis eccīaꝝ prochialiū ac/tum fuerit esse irritū ipso iure. ¶ Nicola/us Tus. iij.

a ¶ Nec tali. ſ. con stituto i etate legi/tima et sacerdotio.

b ¶ Vnaz. g° duas ꝓmendatas habere nō licet. sic nec duas intitulatas. sed q̄ possit habere vnā intitulatam. et aliam cōmendatā nō ꝓhibet. imo ꝓmittit ut. xxi. q. i. qui plures. cui antiquo iuri standū est cum re/uocatū non sit.

c ¶ Necessitate. ista duo in dispensati one eccīasticarum rerū attēdenda sunt. xij. q. ij. sine. de ꝓ/e ¶ Ihmōi. ſ. factam cōstituto in etate ben. exposuisti. legitima et in sacerdotio. et ex cā. et de vnica tū prochiali ¶ Declaramus. de ls erat antiquoꝝ altricatio. eccīa. quidam dicebant eam vltra durare. quidam non.

g ¶ Semestris. olim dubia erat lēa ista. qz quidā libri ha bebant trimestris. quidā semestris. et lēam trimestris di/cebat dns guil. se habuisse de bulla. ꝓterit ordinari⁹

b ¶ Durare. nūq̄d finitis. vi. mensib⁹. eādem iterato ei/dē vel alteri ꝓmēdare. vi ꝺr q̄ sic ex causis hic exp̄ssis. ar. . C. de dona. sancimus. ¶. si q̄s aūt ex diuersa. qz tps laē. pci. nō currit pendēte ꝓmēda et cā facta. sed certe mens huius pstōis ꝓtradicit. alias fraus ei fieri posset. et ꝓpe/tuo fieri. ar. ſ. de diuoꝝ. q̄nto. ¶. fi. et facit optime. ſ. e. com missa. ¶ Vel distingue. vtrū ꝓmēda fiat intuitu eccīe vel p/sone. Sed nūq̄d ꝓmēda expirat morte ꝓmendātis. dic fm guil. q̄ nō. ſ. de p̄cār. c. fi. et de ꝓmo. c. vno. de dona. cū di

Quppientes. C. Tria tpa statuerat gre go. lectus. x. circa expeditionē eccīaꝝ vtilia. s. e. q̄ sit. ¶ Primū de electōibus p̄tandis electis. ¶ Scđm de exhibēdo con/sensu. ¶ Tercīū de confirmatōe petenda. ¶ Primū cōfirmat papa nicolaus cū certi tpis adiunctōne. statuens. q̄ si. ſ. octo dies exquo ꝓmode poterūt eligentes electōes electi distulerint p̄stare. qui culpabiles in hoc fuerint. a ꝓsecu/tione electōis in totum sint excluſi. et beneficijs que obti nent in ipa ecclesia p triennīū suspensi. ad que si. ſ. illud tē pus se temere vel colorate miscuerit. illis ꝓpetuo sint ꝑ/petuati. ¶ Scđm p̄cise cōfirmat ut iacet. ¶ Tercium mutat circa ꝓfirmatōnes cathedraliū ecclesiarū vel regulariū que ex immediata subiectōne vel appellatōis deuolutōe habent peti a papa. ¶ Et statuit q̄ p̄dicti electi post consensum vl̄ post habitā de electōe noticiā. si ipam debito tpe non cō/tingeret p̄tari. ſ. mēsem iter arripiant eundi ad sedē ap. ꝓ confirmatōe petēda et causa ꝓsequēda. cū oīb⁹ actis et munimentis. finito autē mense siue iter arripuerint si ue non. habebunt tpus arbitrariū. s. infra qđ venire pos/sint. consideratis q̄ circa id cōsiderāda fuerint. adhuc p⁹ istud tempus arbitrariū habebūt. xx. dies. ſ. quos si ꝓso/naliter non venerint iusto impedimēto cessante vel iustū impedimentum habuerint. sed. ſ. p̄dictū tpus id ꝓponi non fecerint vel ꝓponi fecerint infra debitū tpus impedi mentum. ſz illud nō ꝓbauerint infra. xv. dies ad hoc assi gnatos. vel bene ꝓposuerūt et ꝓbauerunt debito tempo re. tū non miserunt ꝓcuratorem sufficienter instructum vel miserunt ꝓcuratorē instructū. tū impedimēto cessan te. ſ. tpus debitū ꝓsonaliter nō venerūt. in hijs casibus vl̄ ipoꝝ altero ꝓuiati sunt ipo iure omni iure sibi ꝙ electi onem quesito. si aūt in aliquo p̄dictoꝝ nō peccauerūt ꝓ/uationis penam non patiunt. sed si sine munimentis ve/nerint patiunt hāc penam. qz ꝓ ipsis ꝓducendis dilati/onem extra curiam non habebunt nisi ex iusta causa. statu to igit de aduentu electi statuit de ad uentu eligentiū. di stinguēs an electio vna vel plures i cō cordia vel discor/dia fuerit vel fuerint celebrate. et dicit q̄ si vna tantū ele ctio in concordia fuerit celebrata. duo de eligentib⁹ suffi cienter instructi infra supdictū tpus mitti dēt ꝙ capitulū ad curiā ꝓ instruendo electōis negocio. et mittent expen sis dignitatis. si bona ipius sint discreta. vel de cōmuni/bus vel ꝙ capitulū aliunde ꝓuisis si de illis haberi non possint. Si aūt plures electōes facte fuerint. tunc ꝓ qua libet pte mittentur ille due psone expensis electorum vel si vnica fuit electio. cui aliqui se opponunt. mittantur ille psone ꝓ parte electi suis expensis. ⁊ ꝓ parte opponentiū si sint duo vel plures saltem duo expenſ opponentiū suffi cienter instructi. Et si electi noluerint expēsas ministrare fm qualitatē negocij nisi forte sint paupes ꝑuati sint ipo iure omni iure sibi ex electōe quesito. Si aūt eligentes su ꝓdictas psonas non miserint. etiā si electi vel opponen tes neglexerint venire vel expensas ministrare priuabun tur a totali cause ꝓsecutōne quo ad se. ꝓuentibus bene/ficiorum que habēt in ipa eccīa ꝙ triennīū. hoc verum ni/si paucitas capituli eligentiū vel cōtradicentiū ipos excu saret. seu alia iusta causa. et tunc mittant ꝓcuratorē suffi cienter instructum. et cessante impedimēto mittāt supradi/ctas psonas. alias patientur penam p̄dictam. et eadez sit pena opponenti vel opponētibus cū vnica est electio. tū li cet opponētes vel eligentes in p̄dictis casib⁹ priuent a ꝙ secutōe ꝓcessus. electis tamē nullū p̄iudiciū generetur. ¶ Ea que dicta sunt de electis ⁊ eligētib⁹ in ꝓcordia vl̄ dis/cordia. saluo eo q̄ dicit de exhibendo cōsensu. et ministrā dis expensis. ad que nō teneanē postulati. intelligant repetita cum suis penis in postulatis et postulantibus. si ideo sint postulati. quia in ordinibus etate vel similibus defectū patiunt. Si autem ideo postulent qz sunt alijs ec clesijs alligati. antiqua iura seruentur. Postulatōnes tū nihilominus pendēt ex gratia sicut olim. Vltimo dicit ni/colaus q̄ in oīb⁹ casibus in recupandis expensis ele cti et eligentiū. postulati et postulantes ꝺ vult antiqua iura i ¶ Cupientes. decre. ista ē obscura dictamine. seruari ⁊ qz bonifa. dum esset notarius nicolai fuit dictator ipi⁹. ideo cā ꝙ ꝓpilatores huius libri mutari et clarius dicta ri noluit. et est vtilis valde. dūmodo qđ in ea sta utū est non trahat ad noxā. qđ esse nō ꝺz. s. de deci. suggestum. . C. de vsuc. ꝙ empto. Lvlt. Et diuidit in. vij. ꝓncipales ptes fm gar. In quaꝝ prima ponit pstōnis sue causam. et qualiter. et. ſ. quod tpus electi cathedraliū vel regulariū ecclesiarum. quoꝝ electionū cōfirmatōnes appellatio vel immediata subiectio deuoluit ad papā venire debeāt. et durat vsq̄ ibi. qđ si ꝙ. xx. In secūda ponit penā electoruz.

non venientium vel venientiū sine mumimentis ⁊ durat vsq; ibi.ad hoc. Jn tercia ꝙuidit de ꝑsonis ad instructionem cause qñ facta est electō in concordia .et durat vsq; ibi.si vero. Jn quarta qualiter mitti debeāt ꝑsone instructe et opponentes venire qñ electio vel electões in discordia celebranť.et durat vsq; ibi.ceterū. Jn quinta qualiť puniunť eligentes si electionem debito tpe non ꝓsentant. vel si ꝑsonaſ nō mittant instructas. et durat vsq; ibi.deniq;. Jn sexta dicit. q̄d iuris sit de postulatōibus. et durat vsq; ibi. porro. Jn septima que durat abinde vsq; ī finē dicit quid iuris sit de recupatōe expensarum.

a Cupientes.tenet ad hoc ex credite sibi dispensationis officio. ut.s. i ꝓhemio huiº libri cum suis cōcor.

b Ecciarū.cathedraliū et regulariū quarū confirmationem appellō vel immediata subiectō ō uoluit ad papā. vt .j.sequitur. vel ecclesiaꝝ omniū saltem quo ad ꝓmotandas electiones. ut dicam.j.§.ceterum.

c Vacatōibus. qualitercūq; vacauerint. siue ꝑ mortez ꝓlati siue ꝑ cessionem depositionē vel alio modo .cū eadem sit ratio in quolibet ꝓmissoꝝ.nec alterū exprimatur. .s.de ℟p.susceptum.

d Periculosis.s.e.ne ꝓ defectu.l.di.postq̄. et habz locū hec cōstitutio etiā si vacatio periculosa nō sit. puta qz ē qui ibi in spūalibus et tpalibus ministrat.lri.di. obitum. et.c.cathinensis.qz tali cā cessante nō cessat ꝓstō. ff.de postu.l.i.§.sexū. xxxij.q.vij.tantum.qz et finalis huius constitutōis ratio est ut celerius expediant eccie.ad hoc optime.j.e.si postq̄.§.i .et quere de hoc.s.de renū. post trāslationem.et.lri.di.§.hijs omnibº.al'. c.neophitus.

e Malignantiū.ꝓ hoc soluiť ꝓriū de canone. iiij.q.iij. nullus.vbi habes q̄ reoꝝ est subťfugere. potest enim reꝰ subterfugere opponendo legitimas et veras exceptiones non autem malicioſas et falſas ut hic. Consuevit dici q̄ qui habet ius in principali.cauillatiões et malicias adversarij ꝓt ꝓ alias repellere.et sic posset intelligi.c.nullº. et de hoc.xxiij.q.ij.dñs noſter.et ar.ad l3.s.de simo. dite

f Obuiare.tolle l3 vbū q3 ē.j.subiūgimº. ctus.i.

g Jam .quisis remedijs.s.q̄ fiat electio.j.tres mēses.l. di.postq̄.s.e.ne ꝓ defectu. q3 fiat in hijs ecciis de q̄bº hic agiť sub certa forma.s.e.qz ꝓpter. Jtez remedijs que sūt.s.e.c.i.et.s.e.q̄ sit.et.c.di.c.i.et alia multa.s.e.ti.

h Aliaq̄.s.q̄ veniat electus ꝑsonaliter. j.tpus huiº cōstitutōnis.alias certa pena puniať.et q̄ ꝑsone instructe mittanť.et q̄ certo tpe pñtēť electio et pena nō pñtātiū.

i Experiētia.magistra rerū efficax.s.e.quā sit.ad hoc. s. de ℟p.statutum.in prin.

k Jndicabit.alias iudicauit.

l Vtilia.et posito q̄ casus inueniretur in quo ꝙuisio l3 nō reperetur vtilis.ut si diceretur ꝑsona nota.et electionis factū notum in curia.vel similis. locum tamen habz constitutō.ut.s.dixi. in simili sup̄ verbo periculosis. nō enī in cuiuslibet ꝑsona ꝛc.lxi.di.miramur.

l Presentandis.s.q̄ cito ꝓmode pñtari poterunt.

m Adhibendo.j.mensem a tpe pñtationis.

n Statuit.s.e.q̄ sit.

o Temporis.scz.viij.dierum.j.e.§.ceterum.

p Moderatōne. id ē moderati tpis adiūctione.qz vbū moderatōnis diminutionē cōtinet.s. de v.sig.c.vl.l3 autem tpus auget.ut .j.§.ceteruz .vel qz penam apponit q̄ non erat olim apposita. ideo moderari videtur.

q Statuit.s.e.q̄ sit.circa fi.

r Debent.ex immediata subiectiōe vel appellatōe ut sequitur.

s Locorū. sz quomodo ex differētia locorū aliquod discrimen inducit. qō ler absurdum reputat.C. de temp. in inte. resti.sup̄vacuā. Sol.lex illa loquit in eo casu cū legislatoꝛ inspectis locoꝝ circūstantijs certum tpus limitauit quod ad quem libet locum sufficere reputauit.ut in tēpore restitutōnis petende.et ad idem. ff.de instito .cū interdum. vbi locus non mutat causam institorie actōnis .sed qō hic et in similibus ōz in tpe nō limitato sz arbitrario locum habet ſm gar.s.de do.et contu.cum olim .⁊ ꝓcoꝛ. .ff.de eo quod certo lo.l. ideoq3.ibi.quia scimus q̄ varia sint ꝑcia rerū ꝑ singulas ciuitates ⁊c.

t Valitura. Jdē si hº dictū nō fuisset. C.ō ap.ꝓcipimº. u Electi.de postulatis videbis.j.§.deniq3. Et q̄d de ꝓuisionibus.dicas idē iuris in illis qō hic in electōnibº statuitur. Et qō hic de electis ōr.etiā de cōfirmatis intelligas.si a cōfirmatōne appelletur. hoc habes expſſe.j.e. si postq̄.§.vltº. Et dixit hic gar.⁊ guil.q̄ hec constō.locum non habet in electo in magistrum hospitalis vel templi. si appelletur ad papam.tum qz ꝑ mortem talis cathedralis vel regularis eccia vacare nō ōr. qz regimen eccīarum non cadit in laicos.s.e.sacrosancta. Et quia aliud hospitale.aliud ecclesia.ad hoc.s.e.sciant.et quia milites sunt quos arma scire volumus et non leges. C.de iure deli.l. sancimus. C.loca.et ꝺduc.l.milites.

x Regulariū.virorū intelligas.in monasterijs enim monialium non sibi ꝑ omnia locum vendicat hec ꝓstitutio. .j.e.indemnitatibus.§.sed cū eas.nec habet locū hec cōstitutio in dignitatibus ecclesiaꝝ cathedralium vel regularium que sunt sub eēo vel abbate vel priore.sicut sunt archidiaconi archipresbiteri.suppriores vel priores sub abbatibus vel alijs prioribus.ꝑ mortem enim taliū non dicuntur ecclesie viduate.quod requirit hec constitutio. et est simile quod dicimus.s.e.c.ne ꝓ defectu.et.ca.quia ꝓpter.ſm guil.et gar.

y Quoꝝ.electoꝝ.alias quaꝝ.sed prima melioꝛ.et respicit electi.quod est.s.

ecciarū vacatōibus periculosis occurrere.ac malignantiū subterfugijs obuiare.iam ꝙuisis remedijs alia que patēter ipa rerū experientia ad eaꝝ expeditionē idicauit.vtilia remedia experta subiūgimº ⁊ q̄ felicis recordationis gre.x.pape ꝑde.nrī.de electōnibus pñtandis electis et ipoꝝ electoꝝ petendo ac adhibendo ꝓsensu salubriter statuit ī suo roboꝛe cū infrascripti tēporis moderatōe in pñtādis electoꝛibº ꝓmanere volentes.sz q̄ ō trimestri tpe pº ꝓsensū ad petēdas ꝓrmatōes instituit q̄ ad illas q̄ petunť vel peti debent a sede ap.tēperātes. cū interdū aliquoꝝ locoꝝ vicinitas minus exigat aliq̄ꝝ distātia plixius tps exposcat hac generali ⁊ in perpetuū valitura ꝓstōe sancimus ut oēs electi cathedralium vel regulariū ecclesiarū quoꝝ electionum

a ¶ Immediata subiectõ. in ℔ casu sufficit adire legatũ de latere. qui epõrũ et archiepõr exemptorum electiones cõ firmare pt. ꝯ. e. si abbatẽ. Et seruãda erit hec ꝓstitutio qr satis est illud ap. se. examen. fm gar. ¶ Guil. hoc non termĩat dicit enim q alij dicunt contrarium ꝑ lr̃am ap. se. Et quia in legato non est distantia viarum. ita q de facili poterit habere quos volet. sed fm istam rationem sequeretur q hec decre. non haberet locum in vicinis romane curie. gar. etiam dixit. tamen guil. fouet cõtrarium. q si eccl̃ia nõ est alr̃s ĩmediate subiecta pape. puta quia metropolitanum habz. si metropolitana eccl̃ia est scismatica vel a sarracenis capta. habebit locum hec ꝓstõ. is enim primus est quẽ nullus antecedit. ff. de v. sig. l. primus. ad ℔. s. e. quia diligentia. et bñ facit ꝑ gar. ꝯ. de of. dele. si is cui. qõ nõ credas verũ si solus archiepũs ab ipsis paganis vel scismaticis captus eẽt. vt. ꝯ. de sup. neg. prela. si episcopus. ¶ Item scias q si partes sola voluntate vadunt ad papam. non habet locum hec constõ. lz bñ faceret si eã fuarẽt. ista enĩ ꝓstõ nõ astringit nisi in bijs duob9 casib9. s. cũ immediata subiectio vel appellatio deuoluit ergo in alijs locũ nõ hẽat fm guil. et gar. vñ et si relatõe iudicis deuoluũt ad papã. non habebit locũ fm guil. graue enim eẽt tãtas penas imponere in illo casu non exꝑsso ¶ Jõ dic fm eum si papa reuocat ad se tale negocium. quia forte coram ordinario pendebat. nisi in reuocatione exprimat hanc constõem velle seruari. et tunc non ex vi cõstõnis sed ex vi mandati tenebuũt ad illam seruãdam sic. s. de iudic̃. quia. v.

ꝓfirmationes vel infirmationes ad ipsius sedis examen deducit immediata subiectio vel appellatõ inc̃iecta deuoluit infra vnuz mensem post ꝓsensum vel post obtentam õ ipõr electõe noticiã si eã õbito tẽpe ñ ꝓtigerit ꝓsitari. ad se. ipãz iter arripiant. extũc siue infra prescriptum tẽpus iter arripuerint siue ñ absq; fraude q̃cito potuerunt comode locorum consentari debuit. fm gar. g ¶ Extunc. i. elapso pdcõ mẽse et designat extremum tempus ipsius mens. ff. de ꝯ. et de. si is. ad fi. alij exponũt extũc. i. arrepto itinere. qõ est fm ꝓid quod sequitur. siue ĩfra scriptũ 2ẽ. q seq̃retur fm id q post. x. annos arripiendo iter tunc inciperet sibi currere tps. qõ est absurdum. i ¶ Siue nõ. et sic de arreptione itineris non curat dũmodo veniat tpe ꝓpetenti.

b - ¶ Appellatio. in hoc casu nõ sufficit adire legatum fm guil. et gar. nisi forsan ptes ꝓcordarent appellationi renũciando. de ap. constituras. de of. lega. studuisti. et. c. licet. Et dic appellatio nõ manifeste frustratoria. qr talis nõ deuoluit negociũ ad papã. s. e. q̃us. et sic non habet locum hec ꝓstõ que requirit q talis sit que deuoluat. s. interposita in scriptis. et ex cã ꝓbabili. vt ibi. et que peruenerit ad noticiam appellati. de consti. ꝓgnoscentes. qõ dic vt ĩ cle. e. t. cãm. c ¶ Mensem. iste menſ datur ad paranduz se ad iter. ſensum sup. q̃ debito tpe fuerit ꝑsitata cle. d ¶ Post q ctio. alias locũ habebit sequẽs clausula. e ¶ Post obtentã. subau. fm gar. et pr tempus in quo debuit ꝑsitari. et quo debuit deliberare vel postꝫ deliberauit. absurdum enĩ eẽt q in hoc casu nõ haberet inducias ad deliberãdũ. maxime. cũ decre. q̃ fit. s. e. hic sit refuata vt. s. vidisti. qõ enim veniet nisi primo deliberet an ꝓsentire velit. et qõ deliberabit nisi tẽpus hẽat. l. di. ponderz tñ tutius videt̃ sibi et dño guil. vt dicamus q in hoc casu cũ electio debito tempe nõ ꝑsitat̃ habeat vnum mensẽ ad deliberandũ et parandũ se ad iter. nec illius mensis dimissio sit absurda que fit ex causa. et ne fraudi locus relinquatur fm eos. et sufficit sic scriptum esse. ff. qui et a quibus. l. ꝓspexit. sed nonne rogatus debet recedere. inuitatus fugere. et soli debet illi suffragari necessitas excusandi. C. de epi. et cleri. si quenq̃. qõ ergo se ingeret nisi inuiteꝝ et rogetur. ¶ Dicas q exquo electus ẽ inuitatus et rogat9 vidz et auctẽ ipsius constitutionis sine nota ambitionis hoc facere poterit alias enim laqueus pararetur. qõ esse non debet. extij. q. i. de viduis. de testi. spol. lr̃as.

c ¶ Noticiam. certam et indubitatã. puta qr ibi pñs fuit et erat forte canonicus. vel homines fide digni referũt ꝑ certo sic esse. ar. de postula. c. i. de cleri. ex. mi. illud. vel inde literam recepit autenticam. non enim cuilibet referenti credere tenetur ad hoc de dolo et contu. cum olim. et quod ibi no. quid si scit se electum sed nescit appellatum. dic q si eccl̃esia nõ pertiet immediate. nõ currit iste mẽsis immo tenetur fuare deẽ. quam sit. donec sciuerit appellatuz fm guil. et gar.

f ¶ Debito tempe. s. ꝯ. viij. dies postq̃ comode pñtari potuit. ꝯ. §. ceteruz. et sic iste mensis non currit nisi a tempore quo electio presentari debuit. fm gar.

l ¶ Comode. iudex hoc arbitrari inspecta qualitate ꝑsonarũ locoꝝ et tẽpoꝝ et etatũ. ff. de v. ob. continuus. §. i. et patet in prin. se. §. Et dico q arbitrari dz iudex fm vulgares dictas. vt ꝓbatur. ꝯ. de preben. pñti. §. loca. si enim q õ ibi dicitur speciale est. ergo ipsius contrarium reg̃lare et quia lex debet patrie conuenire. iiij. di. erit. et vsui stat̃ etiam ꝓtra naturam vocis. ff. de le. iij. l. vroz. in prin. et mlt̃um op. regionis consuetudo. ff. de fun. instruc. l. cũ õlationis. §. asinã. et in arbitratione vulgarium sẽp ẽspiciaz ꝓditionem ꝑsonarũ et temporis. vt. s. diri. nõ aũt arbitratur fm singulares. que sunt cũ quis vtitur duplomate. ff de v. ob. ꝓtinuus. §. ij. vel fm legales. ff. si quis cau. l. i. et si habita ꝓputatione aliquid supest pro illo dabitur vna dies. ff. de ver. sig. l. iij. si non appareret vulgares non crederem errari fm guil. et gar. si recurrerent ad legales. dũ tñ q̃litas cause ꝑsonarũ locorũ et tempoꝝ id patiatur. Et scias q si electus nouit ante tempus q alias arbitraretur iudex residuũ eius arbitriũ nõ ꝓpter hoc hz de lucro qr in eo qõ finitũ est ꝓiecturis non est locus. ff. de v. obli. continuus. §. si duplomate. si autem modicum restat õ tẽpore vtendo duplomate penam euitat preueniendo vero non lucratur per predictum. §. Item scias. q si electus q ꝑ. r. dictas distabat in principio mensis iter arripiens. xi. die sit in curia. non tenetur er citatione illius canonis. nisi alias citetur a papa coram papa cõpere si non vult nisi ꝑlabatur mensis. et. x. dies quibus venire poterat. et. xx. q̃ bus postea õbuit expectari. et hoc probat lr̃a superior dũ dicit extũc siue. ꝯ. prescriptum mensem venit siue nõ. et beneficiũ iuẽ nulli est auferendum. xxviij. di. de bijs. ꝯ. de re. iuẽ. indultum. cũ suis ꝓ. nec ob. hoc ei quod. s. diri. q preueniendo nõ lucratur tẽpus. quia illud hz locuz in tempore qõ iudex habet arbitrari. vnde preueniendo ñ arbitratur iudex nisi tps in q̃ venit fm gar. sed nunc loquor de

certo tempore et a iure limitato, et de eo in quo venit, qđ alias habebat iudex arbitrari. Et scias q̄ si electio facta est in ipsa ciuitate vbi est curia, et electus est pñs, de tempore arbitrario nihil habebit, sed mensem et illos .xx. dies habebit fm guil. et gar. rō quia in tempe certo et limitato a iure locorum varietas varietatem iuris non inducit. C. de tem. in integ. resti. l. supuacuā. Sed quero an iudex arbitrando debeat aliq̄s dies ad quiescendum ponere vnus in septimana et videtur q̄ non, quasi illi .xx. dies ob hāc causam dati sint. Sed dic contra fm gar. et guil. cū enim præter mensem et .xx. dies de lr̄ tm̄ tēp⁹ quāto comodeve iure possit quis impius iudex arbitrabitur q̄ per .xl. dies vel plures venire comode possit non quiescendo, nec .xx. dies ob hoc dati sunt, sed quia iudex in peremptorio ñ multū dz contra absentē festinare. ff. ō dam. infec. si, finita. §. si forte. credo q̄ ꝓpter equitatē illius. l. seruandam. isti .xx. dies dati fuerunt, ad idē. s. de re iudi. cū bertold⁹. ar. ꝯ .l. de of. or. q̄uis. ibi. continuatis. 2ē. sed non est ꝯ vt ibi di cam.

siderata distātia petituri suarum electionuz ꝓfirmationes vel ꝓsecuturi electiones suas quib⁹ poterunt modis licitis cōparere cū omnibus actis iuribus et munimentis suis, et ꝓcessus suos ꝓtingentibus coram nobis personaliter teneantur. Quo si per .xx. dies post lapsum ex q̄litate locorum moderādi tēporis expectari, siue eligētes siue opponentes venerint siue non, personal'r ꝓparere et suarum elcōnū

a Petituri. p⁹ ꝓsensuz. xit post obtentam.

b Prosecuturi. referas ad id qđ di 2ē. q. d. fm gar. p⁹ ꝓsensuz poterit ꝓfirmatōz petere. sed post noticiam peret vt cōpellantur elcōres electōez pñtare. Alij dicūt q̄ post obtentam noticiā pē electōni nō pñtare ꝓsentire et ꝓfirmatōz petere. ꝓior lectura magis placuit gar.

c Turib⁹. i. rōib⁹ ꝓsistētib⁹ circa factū. q̄ ꝑꝑ oīa iura habet in pectore de ap. sepe. C. de testa. oīm. s. c. li de consti. c. i.

d Munimentis. i. bijs p q̄ cā sua muniri pē. vtpote cum decreto electionis. cū instrumento appellationis. ꝓtestationū et similibus. bus. vt dispensatio sup pluralitate be

e Contingenti ficioz. sup natalibus et sillb⁹. si talia opposita sint. si enī opposita nō fuissent a principio. sz mō opponūtur forte eo mō quē hēs. s. e. vt circa. dico q̄ diuīa re non tenebar. et hēret eo casu dilationē etiā extra curiam .l. e. v. electos. et in casu in quo ñ ē pñtata electio habeat illa munimēta q̄ hēre pē. ad alia nō tenetur. ff. de reg. iur. impossibilium. ar. in se. §. v. electos. ibi. nisi iusta cā. 2ē. nec dico q̄ in continenti q̄ venit debeat ostendere munimēta. sed sufficit q̄ paratus sit illa ostendere termino sibi assignato vt per sequētia patebit. fm guil. et gar.

f Coram nobis. per hāc lram dicit archid. q̄ electus non veniens. ap. se. vacāte nō incidit in penam. gar. et Jo. mo. contra. s. q̄ incidit. licet de equitate pena remitti deberet. Expeditū est qđ incidit p cle. e. ti. ne romani. in fi.

g Qđ si p. xx. scđa pars. Quicqđ dixerit hic gar. et alij. dic plenius q̄ iste. §. ponit quinq̄ casus. in quibus ꝑuat⁹ est electus ipso iure. Primus cum iusto impedimento cessante. l. tēpus statutū non venit. secundus cū iuste fuit impeditus. sz. l. tēpus debitū ipedimētū ꝓponi ñ fecit coram ꝑꝑ. Tercius cū bñ fecit ꝓponi impedimentū tpe debito. sz statuto tpe nō ꝓbauit. Quartus cū statuto tpe opposuit et ꝓbauit. sz ꝓcur. nō misit. l. illud tēpus sufficienter īstructū. Quintus cū misit ꝓcur. sufficientē. tm̄ cessante impedimēto. l. tēpus debitum personaliter non venit. in hijs casib⁹ vel altero ipsorum ꝑuatus est ipso iure. si aūt i neutro istorum peccauit. penā ñ patiē ꝑuationis. Alt⁹ ponit penā

electi venientis vel mittētis eo casu q̄ mittere pē lme mūiments. et sic construe hāc lram. q̄ si expectati per .xx. dies post lapsum temporis moderandi ex qualitate locorum ꝓtemperint personaliter cōparere. et petere suarum electionum confirmationem vel ꝓsecutionem. seu executionez. siue opponentes venerint siue nō. electiones ō ipf. 2ē. vsq̄ ꝑuatos. hec vera si contempserint nulla iusta causa impediente. de qua ꝓposita. l. predictos viginti dies coram nobis vel alio seu alijs deputando vel deputandis a nobis si videbitur admittenda teneantur. l. xx. dies post temp⁹ huius apud sedem ap. facere plenaz fidem. subaudi. alioquin electiones de ipsis 2ē. vsq̄ ꝑuatos. nisi contigerit talia et tam verisimilia ꝓponi. vel. l. eosdē. xx. dies. seu predictos. xx. eo casu tm̄. cū vt predicitur fuerint ꝓcessi ad ꝓbām predictam cām ꝓpositā et admissam. q̄ merito excusarent electos ipsos ab infrascripta. i. supscripta fm ꝓstructū pena. et ꝓpter qđ videret forsitan indulgendū eidez. s. electo. si intelligas ꝓsidenti. cōiūge cū videret tps. pluribus ad predictā ꝓparitōz. Insup eo casu quo ꝓtigerit ꝓponi. vel ꝓ et. et admitti aliquā iustā cām ad excusandam personalē ꝓpitionē electorū nisi tūc. l. idē tēpus se pñtauerint p ꝓcuratorē sufficienter instructū ad oīa ꝑmissa electiones 2ē hec vera iusto impedimēto cessante. et sub. tunc nihilominus. i. non obstante q̄ ꝓcuratorem miserūt. nisi ipsa causa cessante se pñtauerint personaliter vt ꝑmittit electiones. 2ē

b Post lapsum. rationabilior est hec cōputatio q̄ illa q̄ fit per decre. statuimus. s. e. vbi ꝓputantur dies p⁹ aduentum partis. quid enī si pars vtatur duplomate dicta incōuenience sequetur ex eo sed non mireris. q̄ hic maior pena imponitur. vt ibi dixi.

i Moderādi. vt. s. dixi super ꝟbo comode. Expectati. Sed pone q̄ facta ꝓputatōe recta in omnibus reperit vna die venisse post terminū. nō allegās impedimentū nūq̄d morā purgat. dic fm gar. et guil. q̄ cū hec sñia sit lata a canone ꝓpter morā. stati elapso termino ꝑmissa est pena ꝑuationis ipso iure. que amplius purgari nō poterit. sicut enī a sñia legis vel canonis nō appellatur. s. de ap. q̄ nos ff. de ꝟ. sig. si qua pena. sic nec purgatur in ea mora. cū enī statim electio nulla sit. ꝗplius qualescere nō possz. s. e. auditis. et. l. de re. iur. ñ firmar. et adde qđ dicā. l. de re iur. mora.

l Eligētes. Is dicit ne credat aliq̄s q̄ venientib⁹ eligētib⁹ nō teneat elcūs venire. Is ergo remouet.

m Opponentes. q̄re punitur elcūs nō veniēs exq̄ non venerūt aduersarij cū in eius aduentu nulla videatur vtilitas ad Is. ff. si quis in ius voca. l. ij. ad fi. et no. s. de do. et con. c. vl. Dic. q̄ aduersarijs non venientibus ipse venire tenetur ideo quia in ipsoz absentia. ꝓcedi pē. s. c. i. l. de eo q̄ mit. in pos. c. i. et. s. vt li. non ꝓtes. qm̄. et etiam cessantibus aduersarijs. ibi locū hz iudicis officium. s. e. causa nobis olim. cum similibus.

n Cōparere. quid si electus et negocō nō finito illicētiatus recessit. nūquid incidit in penā huius ꝓstōnis. dicit q̄ sic. l. e. si post. §. i. sed pone ñ venit elcūs. l. tēp⁹ legitimū nec post petit aduersari⁹ ꝓnūciari ipm in hāc ꝓstōz incidisse apparet. ꝓcur. elci qui diē hāc ꝓstōz ī eo locū non būisse

puta quia nō ꝓtinet immediate. vel appellatio non fuit talis que deuolueret. replicatur. qđ hic debuit proponi. ꝯ. tē pus de quo dictum ē. s. queritur quid iuris. dico fm guil. et gar. procuratorem audiendum. si enim non habet locū constitutō. satis ē clarum ꝙ non habet locū eius pena vł temporis artatio. de ꝟ igitur cognoscendū ē. sed pone electū in tps feriatū ꝛcidisse. ꝙ tpis si fiat cōputatō. nō venit electus infra tēp⁹ ātē ꝙ sedeat. ꝓ ē buna/ li. queritur an incidat in penam. et videtur ꝙ nō. ad qđ enim ꝓdesset vēisse erquo et si venisset processum non fuisset. Dico tñ fm gar. et guil. ipsum ī penā incidisse. debuit enim venire ⁊ sepñtare. ⁊ tali tempore potuit libellū offerre. ff. de adul. miles. §. seraginta. si enim contrarium dicatur. eadē rō sequetur ꝙ dies festi et octaue de tali tempore detraherentur. Preterea et causa in causa electionis procedi potest tpe feriato. ar. s. de fer. c. vl. vbi hoc no. inno. nec ob. ff. si quis ī ius voca. l. ij. ad fi. qz nec ibi ōz ꝙ nō cōmittatur pena. sed ꝙ pretor eam remittere potest si vł. sic in hoc casu poterit si voluerit papa remittere. notare volut electū

confirmationem vel prosecutionē seu executionē pēe nulla iusta cā interueniente ꝓtēpserint de qua infra predictos. xx. dies propositā infra. xv. dies post tēpus hmōi coram nobis vł alio seu alijs deputādo vł deputandis a nobis. si admittenda videbitur teneā tur apud sedem ipsam facere plenam fidem. nisi vł ītra eosdem. xx. dies seu p dictos. xv. eo casu tantum cū ad predictam causam p positā vt p̄dicitur ⁊ admissam ꝓbādam ꝓcessi fuerīt talia et tam verisimilia ꝓpo/ni ꝓtingeret que iudicio p̄ sidentis electos ipsos ab ī frascripta pena merito excusarent. et propter quod petendi sint. ff. de libell. dimiss. l. vna. et pallium et litere dimissorie. c. di. prisca. lxij. di. epūs. et sollicitus debet esse ad hoc. C. de tē. ap. cum anteriorib⁹. §. in hijs. Credo fm gar. ⁊ guil. tutum esse electo pluries protestari ne ō negligentia arguatur. ad hoc. C. de vsuris. pupill. l. fi. tamē si hora et loco competentibus papam requisiuit. et eius copiam habere non potuit. ⁊ hoc legitime fuerit protestatus sibi tempus nō curret. donec papē copiā sui fecerit. qz talis licet vnica ꝓtestatio cursum tē/poris impedit. ff. quando appel. sit. l. i. §. biduuz. v. dies. et. ij. q. vi. biduum et ar. in. l. vt perfectius. Et si papa electos ad cameram consueunt admittere. licet in publico nō faciat copiā sui hoc coraz ostiarijs tabellione et personis que occurrerit ꝓtestetur. ꝯ. de ap. si iustus. et predicta. l. vt perfectius. et in scriptis. ꝓtestē. in auteñ. de tē. nō solu. pe. §. ꝓstōnem. colł. vi.

a Executōz. forte p ꝟ vba de/ pītem esse debere vsq; ad finē cause. vt p ꝟ qđ dicit cōfirmationem notaret principium. per ꝟ qđ dicit. ꝓsecutōz mediuz. p id qđ dicē executionē finē. et ē exꝑssiuz. ꝯ. e. si postq; §. i. vel forte loquit cū petitur executio late snie sup ꝓfirmatōe a qua appellatum fuit quia et tūc locū hz constō. vt in predicta decre. si postq; §. vl.

b Petere. erquo aūt ꝓsonalit venerit ad curiaz fm gar. et guil. cē ꝙ ꝓcur. ꝓfirmationē pēe poterit. sicut añ ꝓstōm hāc poterat. cū enim ꝟ exꝓresse reuocatum nō inuenitur antiq; iuri stabitur. vnde notabiliter posuit personaliter ꝓpe vbū ꝓpere et nō ꝓpe verbuz petere. nec ob. qđ aduerbiū ꝓsonaliter ītelligatur repetitū. quia per subauditiones et repetitōes tacitas iura reuocanda non sunt. sz pot⁹ ꝓcordanda. C. ō inof. dot. l. vna. et. ꝯ. e. cū expediat

c Iusta causa. puta infirmitatis a duersitatis maris vel remis. vel incursus latronū. ff. de excu. tu. l. scire. §. obseruabunt

d Contempserint. non facias ꝟ dīam inē ꝓtēnere et negligere licet alias videatur fieri. xx. di. si decreta. siue enim negligat siue ꝓtemnat punitur. ⁊ probatur hoc. ꝯ. §. vl. guil. et gar. ponēdū. et nūciusꝭ

e Proposita. si misit nūciū ad pro/ impedit⁹ fuerit. et de hoc ꝓstet. non nocebit ei. dummō postea nō sit negligēs et ꝓbāt ꝟ. ꝯ. e. v. insup. ibi. iusto impedimento cessante. et si infra illos dies papam vel auditorem habere non pē. p testetur hoc. ne de negligentia notetur. et habebit ꝓtestatio p. ꝓpositōe. ff. de nau. fe. l. ij. sed solet queri an sufficiat semel ꝓtestari. qđ videt. quia vnica ꝓtestatio currentem prescriptionem temporis interrumpit. ꝯ. de ap. si iust⁹ metus. de of. oz. pastoralis. C. de anna. excep. l. vt perfectius. et vnica debiti oblatio vsuras currentes impedit. C. de vsuris. si per te. et vnica solemnis depositio impedit iam currētes. dummodo precedat oblatio et consignatio. C. de vsuris. acceptam. econtra videtur cum apostoli instanter

f Tempus hmōi. xx. dierū.

g Videbitur. qđ si dū iudex deliberat. an sit admittēda. vel non labitur tempus. nūquid nocet electo. credo ꝙ nō fm gar. et guil. s. de ap. ex insinuatōe. ij. q. vi. biduū. C. de tem. ap. si quis.

b Apud sedē. ꝙ non alibi. nisi forte iusta causa suaderet ꝓtrariū. ꝯ. e. v. electos. aliū legitimū modū ꝓbandi. de

i Fidem. per testes vł testi. spol. cū ad sedē. et si ex ꝓte electi ꝓbetur iusta causa absentie. et opponens vult contrarium dicere. bene audietur. ne quis p falsos testes obtineat de testi. pītiū. Et qz ꝓbari volenti mos gerend⁹ ē. ff. de ꝓba. circa. iudex tamen accelerare dz quātū pē. quia ꝟ ē huius ꝓstōis mēs fm gar. et guil.

Nisi vel. hic est. v. et exceptō ab eo ꝙ dictū erat ꝙ ōbeant electi personaliter ꝓpere. alias cadāt a iure suo et hoc verū ē nisi cē. et hoc ꝓbat lra. ꝯ. cōparitōem

l Quindecim. q̄ dant ad ꝓbandū cām ꝓpositā. Sz nūqđ iudex datus a pp̄ illos dies poterit abbreuiare vel plōgare. dic ꝙ non fm guil. et gar. cū sit tēpus limitatū a iure. sicut nec dies q̄ dant ad appellandū. ij. q. vi. anteriozē. et qui dant ad integrum restitutionē petendā. C. de tem. in int. resti. l. superuacuam.

m Propositā. q̄ eā ꝓponit debet hre mandatū. alias nō videt huic ꝓstōi satisfactū cū. ꝯ. dicatur p. ꝓcur. ad ꝑmissa cē. si tñ gerēs negociū sme mādato excusat et admittat si electus ratū hz. ꝯ. tēpus. ꝯ. qđ se debuit excusare. credo ꝙ sufficit. ff. rē ra. ha. l. pnl. et facit qđ dixi. s. e. ꝙ sit.

n Verisimilia. si autē ꝓponat causaz legitimam q̄ ad ius nō tñ quo ad fem. et vult ꝓbare infra tēpus debitū audietur quia plena ꝓbatio ꝓsumptioni ꝓferenda ē. ff. ō hijs q̄ sunt su. l. filium. et pone exemplum fm gar. quia valde potens homo dicit se ab impotente detentum vel coram iudice impressionem passum. ff. ꝙ me. causa. non est verisimile.

o Presidentis. sum. pō. vel alterius ab eo dati.

p Cōparitionē. ꝓsonaliter faciendā.

a ¶ Prolixius. arbitrariū habita cū consideratione impe
dimenti et qualitatis negocij. ꝛtur admittiť et ꝓbatur
b ¶ Vel. ꝓ et. ꝛiusta cā ꝓponi ꝛctus personaľr ꝓpere
c ¶ Tūc. s. cū qđ debuit ele ꝛnā nō incidit si iustū im
c ¶ Tēpus. ꝛto. et sic in pe pedimētū aduēnū. ꝓcuē.
b ¶ Impedimē impediuit. et credo fm gar. ꝙ seruetur
illesus ipso iure sine aliquo restōnis auxilio ꝓ hāc literam.

si aūt elcūs infra tē
pꝰ nec venit nec mi
sit. et aduersarius
pñs petat pronun
ciari ipsum in ꝓstō
nem hanc incidisse
iudex i hoc casu bñ
faciet non multum
accelerando. maxi
me si sit spes de vi
cino aduentu. s. de
dolo et contu. cum
dilecti. sed si ꝓcesse
rit iudex. et electus
veniens probat im
pedimentum ꝓpter
qđ nec venire nec
mittere potuit ēsti
tuetur ꝓtra ꝓcess
sum. s. đ re iud. cū
bertolduſ. ff. đ dā.
infect. si finita. §. si
forte.

e ¶ Procuratores. specialis casus. cuz alias in arduis im
peditus non cōpel
latur ꝓcuratorem
ꝓstituere. s. de pro
curať. querelā. vbi
de hoc. ꝛ. v. q. iij. si
egrotans.

e ¶ Premissa. oīa. s. ꝓponendū ꝛ ꝓbandū iustā cām absentie. et petendaz ꝓfir
matōz et ꝓseq̄ndā electōz. et sic no. ꝙ ꝓponēs cās absētie
dz hīe mādatū. vt. s. diri. ꝛ ꝙ ꝓcuratorē misit.
f ¶ Nihilomin⁹. i. nō ob. ꝛ ꝓpter qđ elect⁹ se ꝓsonaľr pñ
g ¶ Causa. impedimenti. ꝛ pñtare nō potuit ꝛcessatōz.
b ¶ Pñtauerint. dato sibi pꝰ impedimenti ꝛ omni tēpe.
qđ a principio hac ꝓstōne dabatur. vnde habebit mēsem
ad separandum. et tēpus arbitrariū. et adduc. xx. dies. et
hoc voluit dicere supior lēra vt ꝓmittiť. Et qđ dico đ men
se qui dať ad iter. intelligo cū tale fuit impedimentum. qđ
non solū iter ſz paramentū cē impediit fm gar.
i ¶ Priuatos. et pertinet ꝓuisio ad papam. fm gar. cum
mēs ꝓditoris fuisse videať exquo negocium esset i curia ꝙ
pp̄. ꝓuidere deberet alias nō esset celeris ecclesiarū erpe
ditio. Ex potestatis suc plenitudie pp̄ pē facere qđ vult.
ſz de iure credo ꝯriū. et dico ꝙ si canonici deliquerūt in ꝓ
sonāvel formā. tūc locū bz decre. ꝛ. e. q̄q̄. si aūt ñ deliq̄rūt
electio reuertiť ad eosdē. ꝛ. e. si electio. nec dicam ꝓtrarium
in hoc casu. cū nō reperiā exꝓessum. nec per subauditōes
sunt iura reuocanda. vt diri. s. e. §. in glo. exq̄ aūt. si autem
iudex datus a pp̄ ꝓnūciat electum incidisse in hāc ꝓstōem
si ꝓstat eū nō incidisse vel est dubium. admitteret eius ap
pellatio. si autem constat eū incidisse. nō admitteť. qz a pe
na legis vel canonis non appellatur. s. de ap. quia nos. ff.

fortsitan videretur eidē ad
p̄dictā ꝓpitionē temp⁹ ꝓ
lixius indulgēdum. Insu
per eē eo casu quo ad per
sonalem elcōz ꝓpitionē ex
cusandā aliquā iustā cām
ꝓponi contigerit ľ admitti
nisi tūc infra idē tēpus iu
sto impedimento cessante
per ꝓcuratorez ad p̄missa
oīa sufficienter instructū.
et nihilominus ipsa cā ces
sante vt p̄mittitur se ꝓsō
aliter pñtauerint electōnes
de ipsis factas eoipso viri
bus vacuantes. ipsos offi
iure si qđ eis per electōnē
hmōi quesitū eēt decerni⁹
esse priuatos. ¶ Electos vo
qui se sine actis iuribus et
munimentis suis. ꝛ proces
sus suos contingentibus ꝓ
de v. ſig. si qua pena. fm guil. et gar. Et si electus priuatus
hac ꝓstōne opponat se alteri electo. vt vn⁹ de capľo admit
tendus videtur. quia excluſus ab illa parte vn đ liberi. ad
mittitur ab illa parte vñ legitimi. ff. de suc. ed. dic. l. i. §. q̄b⁹.
qđ intelligo verū fm gar. si in alio capite satisfactū est ꝓstō
ni. quia persone instructe misse sunt. priuatus est enim so
lum iure sibi q̄sito per electōnē. vt dicit hec lēa.

¶ Premittitur. s. i
casu in quo mitten
do excusatur.
l ¶ Eo casu. s. q̄ ve
niunt vel mittūt si
ne actis.
m ¶ Ex iusta cā. vt
qz instrm detulit ꝛ
amisit. vl aliqua đ
nouo opponunť. vt
dixi. s. in glo. vt dis
pēsatō. q̄ ēglo. vlť.
s. in ꝓxi. parte.
n ¶ Ad hec. tercia
pars. postq̄ dixit
ad q̄d tenēť elēi. di
cit ad q̄d tenenť ele
ctores. et dic ad ſ.
. i. ꝓterea hec.
o ¶ Electōnib⁹. vt
si forma decē. qz ꝓ
ter. fuit obſuata. ꝛ
q̄ri dz distincte đ q̄
libz ipsi⁹ decē. artiᵒ
de quo in dubiū re
uocatur.
p ¶ Eligentibus. v
trū excōicati maio
ri ab hoie suspensi.
ꝑuati a canone. hij
enī eligere nō p̄ñt.
s. e. cū i cūctis. et. c
cum inter. R. de cō
suetu. cū dilcūs. cū si. ¶ Idem in alijs q̄ circa hoc fuerūt i du
biū reuocata.
r ¶ Electis. inq̄reť circa hec de hijs q̄ ba
bes. s. e. cū in cūctis. et. xxv. di. vsq̄ ad. clx.
s ¶ Premis
sa. elctōes elcōres et elcōs. ꝛtē. dico fm gar. et guil. ꝙ si
t ¶ Plena. ꝓ hāc lēam ꝛ sequē mittanť canonici qui tū
non interfuerunt negocio. ꝙ non sufficit. cū ꝛ infra dicať
exipſ elcōrib⁹ rē. ꝛals cē pť. ꝛ. đ. ꝓcuť. ſz. ꝛinstructio
u ¶ Absentes. qđ ꝛ ſz ꝓ talē ꝓcuť. possz ꝛ puelre nihil
r ¶ Prouenire. ꝛ ominus venient hec ꝓsone fm guil. et
facit qđ diri in ꝓin. super v bo. periculosis.
y ¶ Due persone. hec persone. ꝓcuratorū ab eligēt⁹ ha
bere debēť. vel alias apparere quō missi sunt. ar. s. de bēť.
cū ex iniūcto. et si iste persone ñ venerīt. elcūs tū ulť plenā
instructionē facere per alios. sufficit quo ad se. sed ñ quo
ad electores. qz penā incurrēť. ꝛ. e. §. ceterū. et si ꝓsōe istru
cte venerūt ꝛ añ istructōz cāe decesserūt. postq̄ sciuerīt ſ
eligētes teneť alťs ꝓsonas mittē infra tūm tēp⁹ q̄ntū supius
ē taxatū. alias ꝓpter nouū ꝓtēptū penā incurrerēť ſz a p̄n⁹
negligētes nō fuissent adinstar eius quod dicitur de elcō.
s. e. §. ꝓr. v. insuper. ꝛctis iuribus et munimētis. ad
¶ Premittiť. g⁹ veniēt cū a idem. ꝛ. §. ꝓx. ꝛori ꝓte
¶ Cōcordē. ſz qui dā dicāt electōz ꝓcordē q̄ a ma ca. fcā
ē. ¶ Tu dic fm guil. ꝛ gar. ꝓcordē qñ oēs ꝓsentiūt nemine di
screpāte. ille enī intellect⁹ ē ꝯ significationē vocis et ꝓbať
ſ. ꝛ §. ꝓx. et. ꝛ. e. quozundā.

a ¶Idem tempus. ¶. quod electus ꝺbet ꝑsonaliter ꝓ̃ere ⁊ si electus sit remotior ꝯ electores. sufficit ꝙ persone in/ structe veniãt infra id tempus infra qꝺ electus remotior venire debet. ſm guil. et gar. ¶Si aũt electus esset ꝓpinq̃or ꝺico eligentes hr̃e mensem ⁊ tempus arbitrariũ. ⁊. xx. dies ad impossibile enim non obligant. ¶. de reg. iuꝛ. nemo. cuz suis concor. et verba sunt ciuili modo intelligenda .ff. ad erbi. l. pnl'. et ꝺico ſm guil. et gar. ꝙ si in curia sit ille qui est electꝰ vltra mꝭ/ tes. habebunt per/ sone instructe tem/ pus ad veniendum quod haberet ele/ ctus si esset in eccle sia. ⁊ curreret a die eis notificati conſe sus exhibiti. ¶Uerꝫ tamen esset ꝙ cum mittunt ꝓ̃o conſe/ sum mitterent etiam ꝑsonas instructas ſm formã huius. ta men lz ıſ̃ nõ fecerit nõ incidũt in penã ¶Qualiter enĩ arta/ ri debent ad ꝓsecu tionem cãe donec sciant an elcũs ꝑsentiat. ¶Itẽ ꝺico ſm eosdem ꝙ si duo sũt elĉi. quoꝝ vnus ẽ in curia alter in eccl'ia. ille qui est in eccle sia statĩ post suũ ꝑsensum exhibitũ arrtatur hoc tpe. cuz enĩ decre. ista ꝺicat pꝰ consensum rẽ. ſtabimus tertui. nec ꝺice mus ꝙ hẽat vel possit expectare ꝑsensuz alterius elĉi.

p capl̃z i exp̃ẽs ꝺ bonis ad ꝑlatũ ipsius eccleſie de cꝰ electione agitur pertinen/ tibꝰ si sint discreta alioq̃n de cõibus vel per ipm ca/ pitulũ aliũde. puiꝝ. si ꝺ ip sis discretis vel cõibꝰ tunc habeꝛi ñ possit ad oĩa ĩstru cti plenarie transmittant.

b ¶Expenſ. necessariꝭs et moderatis. vt in se. ¶.

c ¶Discreta. si aũt aliq̃ sint discreta. aliq̃ cõia fiãt ꝺ discre tis pertinẽtibus ad ꝑlatũ si sufficiũt. alꝭ qꝺ deest per hãc lr̃am de cõibus suppleat. ¶Sed si de bonis eccleſie plus reci pit vnus ꝯ alt̃ ꝺabit ne tm̃ vnus sicut ali⁹. ¶Dicas ſm gar. triplex genus expensarũ. in expenſ q̃ fiunt in causis vel ne gocijs generaliter ad totam eccleſiam pertinentibus fit ꝓ tributio ſm facultates. vt qui plus habet plus soluat. de censi. sopite. et. c. cũ instantia. sicut in naui iacture summã ꝙ precio rerũ distribui oportet. et qui plures res saluauit plus conferet. ff. ad. l. ro. de iac. l. i. ¶. iacture summam. ¶Ali/ lie sũt expense ꝑtinẽtes ad bona discreta. puta ad dignita tem tunc de illis bonis discretis fieri ꝺebent expense. ꝺũ/ modo sufficiant. ¶In expensis vero que pertinent ad bona cõmunia de cõmunibus ꝺebent fieri. ıſ̃ satis ꝓbat hec li tera ſm gar. ꝺ ¶Alioq̃n. i. si bona discreta non sint.

e ¶Aliũde. ꝓtrahent mutuũ. cũ manifesta in hoc sit vtili/ tas eccĩe. r. q. ij. ꝑcarie. rij. q. iij. ¶cũ ꝯ. vel si id ꝓmode fieri non pt̃a ꝺioc̃. clericis caritatiuũ petent auxilium. de cẽſi. cũ apl's. ¶. pꝛibemus. tractatur enim subditorum sal⁹. lri di. miramur. f ¶Possint ꝓmode. ff. de v. sig. nepos.

g ¶Instructi. instructe ꝺz ꝺicere. cũ. s. ꝺicat persone gar.

h ¶Transmittantur. nõ ergo sufficit eos eligere nisi trãs/ mittant. ¶Si ergo electi primo nolũt ire. alios eligãt et trãs mittant. illi aũt elĉi qui venire noluerint. hac pena tanq̃ culpabiles puniantur. ¶. ceterum. quod enim fit a maio/ ri parte capituli. minoꝛ pars sequi tenetur nisi rationabi/ le quid ostendat. de hijs qui fiunt a ma. par. capi. c. i. vnde venire tenebantur. ad idem. iij. q. i. nulli. vij. q. i. quia ꝛ̃es xvi. q. i. nos aũt fratres. et qꝺ ibi no.

i ¶Si vero. iiij. ꝓs. ponit quid iuris de missione person⁹/ tũ qñ electio facta est in discoꝛdia. ¶Due persone. ꝑareant. qꝺ est. ¶. et/ sarios in iudicio ꝓstituãt nihilomin⁹ instructe pñt. cũ ⁊. ¶. ꝺicat. ꝙ opponẽ/ tes instruũt. nec sũt isti ꝓprie testes ꝛ instruũt cãm cũ act/ iuribus et munimẽtis. et ꝑ eos instruetur p̃p̃. vel auditoꝛ n facti veritate. ¶Jo. an.

vel de parte electi cũ elctõ vna ꝓcesserit in nccr̃is et moderatis exp̃ẽs electoꝝ: quas si electi exhibere ꝓr̃e pserint. nisi forsan ipsos fa cultatum impotentia pro qualitate negocij excusarz omni iure ipsis et tali ele/ ctione quesito pꝛiuentur. et qñ vnicus est elcũs cui aliq̃s vel aliqui se opponũt in expensis i psoꝛum ꝓpꝛijs eo casu tam opponens ꝙ

l ¶Plures. electiones. et intelligas si ue sint due siue plu res dũmõ oẽs sui/ ꝓsequantur electo/ nes.

m ¶Necr̃is. q̃ sũt ille quibus ñ facꝛ tres peritura erat ꝛ deteriꝰ futura. vti les que meliorẽ cãz faciunt. deteriorez eẽ non smũt. ff. ꝺ bo. si. l. impense. et ꝺico ꝙ condi tione ex hac decre. electi non tenebunt ad v tiles cũ de necessa/ rijs tantum ꝺicat. sed actione nego. ge. bñ. ff. de neg. g. ſz an vltro. s. de ꝓ cur̃. cum ꝓ causa.

n ¶Cõtempserint. sed an teneatur offerre. an sufficiat ꝙ paratus sit soluere dubitat̃. ¶Et videtur ꝙ teneat̃ offerre ¶. de ꝓba. et cõmit. ſti. magnam. ff. de lege cõmiſ. l. si fun/ dus. ad fi. vbi ꝺz. ꝙ offerre tenetur. alias in penam incidit et. s. de loc̃. potuit. ar. ¶. ff. quorum legatorum. l. fi. ¶. i. v/ bi ꝺicitur. ꝙ sufficit si paratus sit satisfacere. nec tenet̃ of/ ferre. sed moram petenti non facere. ff. de op. liber. cuz pa tronus. ff. de dam. infec. l. iij. ¶. hec autem. Sol'o. ꝺico ſm gar. et guil. per iura vltimo allegata. et per decre. de iure/ iuꝛ. breui. et. ¶. de sen. ex. cum medicinalis. ¶. exemplum. et per lr̃am ĩstam que ꝺicit contempserint. ꝙ sufficit si solue/ re sit paratus. ⁊ ꝓ̃ia loquũt̃ cũ statuta est ꝺies q̃ interpellat o ¶Impotentia. et tũc expensas ꝺare tenent̃ elcõres. vbi enĩ ius postulatũ excusat. incũbit hoc onus postulantibus .¶. ¶. pnl'. a sili vbi ius excusat electum incũbat onus expen sarũ electoribus. et satis ıſ̃ ptz. ¶. ¶. pr. v. vel si psonas. et idẽ ꝺico si electi pñt. sed nolũt haſ exp̃ẽsas soluere ꝙ pal. v.

p ¶Pꝛuentur. per sententiam vbi enim vult ꝺeĉ. ıſ̃ ꝙ sit canon late ſnĩe bene hoc exprimit. ita et hic fecisset si voluisset. de deci. ad audientiã. q ¶Unicus. ¶Si gꝰ sũt plures electi. ꝺico per hanc lr̃am. et per illã. ¶. ¶. pr. oppo/ nẽtis vel opponentiũ. cũ vnicus ẽ elcũs. ꝙ opponentes ve nire non tenentur. ista enĩ ꝺecre. nõ ꝓpellit alios venire nisi elcõs postulatos et personas instructas et opponẽtes cũ vnicus ẽ elcũs. a vbis gꝰ nõ recedã. imo verbis edicti deseruiã. ff. de le. iij. nõ alit̃. s. deĩkp. suſceptũ. et ıſ̃ intelle rit gar. et guil. de hijs opponentibꝰ quiſũt de electoribus ꝓ illis enĩ vemãt elĉi et ꝑsone instructe. ꝛ si aliq̃ sint oppo nentes ꝓter elcõres. puta ꝺioc̃. clĉi. vel alij quoꝝ interſit ipsi venire ꝺebent. sed eadem rõne. qua. s. ꝺici posset. ꝙ i eis locũ non habeat hec decre. sed illa. s. e. statuimus

r ¶Opponũt. in formã vel personã aliquid obiciẽdo. s. e. c. i. s ¶Opponens. ꝺixit guil. et gar. ꝙ si archiep̃s l'epũs se opponit personaliter venire non tenetur quia durum esſz ꝙ occasione huius opinionis suam eccĩam vel ꝓuĉiã

derelinqueret ⁊ ideo sufficit si ꝓcuratorē mittat sufficienꝫ instructū tāꝫ iusta et rōnabilis cā eū excuset. j. §. ꝓx. v. vl si personas. et. j. §. pnl. vbi non astringit personaliter vēire ecclesie alligatum. etiā si postulatus fuerit

a Duo ad minus. si aūt. x. sunt opponentes. ⁊ diuersa crimina opponunt. vtpote vnus adulteriū alius homicidiuz et sic de singulis sufficit duos mittere sufficienter instructos fm guil. ⁊ gar. cum hic littera non distinguat et sic satisfactum dicemus huic constitutioni et inconueniēs esset tot opponētes compelli venire. ⁊ elegit ꝓ tot distringi. ff. ō exercē. ac. per plēs. licet sit ar. contra. quia si plures de vno crimine accusāt magis ydoneus eligitur a ꝓtore si aūt de diuersis. omnes venire tenenē. nec admittitur vnus. ꝓ alio. ff. de accusati. si plures. l. de accusatio. l. qui ō crimine. so. vbi criminaliter de crimine agitur non potest ꝓcurator interuenire. sed hic agit ciuiliter. et ideo secus. ō accu. super hijs. ſsi dare noluit. et ita null⁹ venit. tamꝫ cul

b Expenſ. q̄s pabiles puniant. j. §. ꝓx. v. vel si perso

c Instructe. respicit illud. due persone. al⁹ instructi. et respicit illud duo ex opponentib⁹. cē. et an illi duo ꝓ tribuere teneant. dixi. j. e. cū nō deceat.

d Cōpareant. infra idem tempus infra qō electi venire tenentur vt intelligatur repetitū. s. de ap. scdo requiris. Et si electus obiciat opponenti q̄ tempa non seruauit. et opponens idem obiciat electo. primo discutietur de iure opponētis tāq̄ de p̄iudiciali. l. de adul. qm̄. s. de ord. ꝓg. tua. ꝓtius enī persone opponentiū discutiende sunt. xxiij. di. illud. de accusa. c. i. et simul de vtroq̄ ꝓgnoscere ñ dz. s de iudi. exhibita. fm guil. et gar. dico tñ q̄ iudex excluso ꝓ dicente er officio suo cognoscet vtrum electus tpa seruaue rit. s. e. cum nobis oli. quid si opponentes a ꝓtin⁹ nō venerunt infra tēpa sed post. et se petant admitti ad ea que de nouo peruenerūt. nūquid admittētur. videē q̄ sic. s. e. vt circa. §. alioquin. s. e. c. i. s. q̄ ma. accu. pos. cum in tua. Et ne per surreptionem cē. s. e. cum dilecti. §. nos vero. ſz dic ꝓ. per hanc decre. que excludit eū a totali ꝓsecutōne ꝓcessus. et qui ꝓ te calūniatus est. nec de illo nec de alio crimīe accusat. ff. de accusa. si cui. iij. q. x. si accusatorum. nō ob. decre. vt circa. punitur enī ibi qui ñ expressit sed exprimeē non potuit qō ignorabat. ſz aūt punitur quia cōtempsit. ō cre. aūt statuimus. nō ob. quia ibi non ꝓsequitur ꝓsecutōne ꝓcessus. ſz i ſz punit q̄ i ei⁹ absentia ꝓcedit. veniēs g⁹ admittē in eo statu i q̄ cā reꝑit. dicam⁹ igit ſz ꝓ decre. istam spāl introductū. ñ ob. decre. cū dilēti. qz officiū iudicis nō deficiet vt in p̄di. decre. cū nobis. e Instrui. ita q̄ finiri possit. e Infozmari. q̄ nō ē tale q̄d ꝓbatū ꝓq̄ negociū decidi possit. f Alijs circūstātijs. q̄d enī si p̄ istos infozmaē iudex q̄ ꝓbationes de facili p̄nt bēri i curia. vel nō. nisi cū magna difficultate ſz inspecto vel cōfessionem faciet. vel ad ꝓbationem faciendam in curia ꝓpellet. gar.

opponentes hmōi. si duo tm̄ k̄ si plēs. duo ad min⁹ ex ipſ opponētib⁹ i expēē ipōrū opponētiū plene vt dictum est cum actis et munimentis instructe cōparent vt per p̄missas personas vel negociuz plenarie instrui. vt sedes eadem valeat informari. an ecclesia rū vtilitate pensata et alijs inspectis circūstātijs super habenbis aliquibus ꝓba

g Alibi. ad quid fiet ista commissio cū electus et opponētes ducere teneant omnia munimenta. Dic illud verum ō ꝓbationibus per instra faciendis. sed ista cōmissio sit rōe ꝓbationū faciendarū ꝓ testes q̄s ad curiam ducere esset difficile de fideius. ꝓstitutus. ij. q. ij. c. vl. gar. et guil. ⁊ idē possz itelligi si bēt ꝓbare ꝓ instra q̄ secū ducere ñ potuit puta puil m qō altius non erat suū. nec illud hē potuit vl

tionib⁹ seu q̄buscūq̄ alijs sit alibi facienda ꝓmissio k̄ eqtate suadēte partes ponti⁹ apō sedē ipam i ꝓbatōnib⁹ ⁊ alijs sint artāde.

Ceterū si eligētes electōnes ipas ꝓcordit k̄ discordia celebratas infra. viij. dies postq̄ comode poterūt elcis p̄ntare distulerit ip sos qui culpabiles in ō extiterint quo ad se a ꝓcessus prosecutione totaliter

impeditus fuit per aduersarium quo minus habere posset k̄ si k̄. ad ſz ō fi. ī. ꝓtingit. et. c. accepimus. de testi co. ꝓ uenit. j. guil.

h Arrante. et testes ꝓpellendo ad curiā venire. s. e. ō tes. co. c. ij.

i Ceterū. v. pars Electōes. scias fm gar. q̄ ſz qō hic dicitur hz locū nō solū in electōnibus cathedraliū eccliq̄ rū et regl̄ariū de a bus hec loquit de cre. ſz ⁊ in omnibus alijs electōnibus q̄a s. in p̄in⁰. decre. nicolaus corroborat qō statuerat greg. cū hac tpis moderatōe. greg. aūt de q̄libet electōe loquit. sic in qualibet electōe locū habebit moderatio.

l Octo dies. et si exiuerūt cōpetenti tempe ad p̄ntandā electionē excusabuntur ꝓpter superuenientem casum. Si autem exiuerūt eo tempe quo venire poterant vtendo diplomate impedimentuz superueniens nō excusat eos. ff. si quis caue. l. ij. §. si quis tamen. s. e. cum in veteri. fm gar. et guil. tē p̄ntarent generali ꝓcuratori electi

m Electis. si aut non sufficit. qz tpalis hereditas ꝓ talem non acquiritur. ff. de acquiē. hereō. ꝓ ꝓcuratorem. mł dominus spūalis. nec mīmonū carnale per talem contrahitur. j. de ꝓcura. c. vl. ff. de ritu. nup. generali. ergo nec spāle. quod est verum nisi electus ratum haberet infra id tempus infra qō sibi debuit p̄ntari. ff. rē ra. ha. l. pnl. Si autem p̄tetur ꝓcuratori ad hoc speciali sufficit per eadē iura. ad hoc. s. de ꝓben. accedens. xxij. q. ij. honorantur l. de acquiē. pos. l. i. cum si.

n Qui culpabiles. si hoc ignoretur quid erit. videtur q̄ nullus incidat in penā. qz sanctius est. cē. ff. de peñ. absentē ar. ꝓtra. qz si plures ꝓcusserint. et vnus solus letaliter et ignoretur quis. omnes de occiso tenentur. xxiij. q. vl. c. vl. ff. ad. l. aquil. item mela. §. sed si plures. Sol⁹. lapsus tempis ꝓbat oēs culpabiles nisi contrarium aliqui ostēdāt puta de sua diligētia. vel q̄ miserunt. et missus fuit impeditus vel negligens fm gar. nō tñ videtur q̄ negligentia missi excuset eligentes. j. e. si cōpromissarius. i. ſz ñ. nisi ſz dicas ꝓtra per hoc verbum. culpabiles. nō ob. ꝓtariū. qz cū sunt plures et vnus delinq̄t et alter nō tūc locū hz. l. illa. absentē. ſz cū oēs deliquerunt ſz nō equalit. tūc bēant locum iura ꝓ hac ꝓte inducta. nec enim p̄ aliquis inocēs appellari. vt in. l. absentem. fm guil. et gar. hic aūt oēs p̄tare debebant. nisi g⁰ ꝓbetur ꝓtū dicā oēs in culpa.

o Totaliter. per hāc lēram dico q̄ nec electionē altius ꝓ tis poterūt impugnare. al⁹ ñ ēent totalit excluſi. ad hoc. j. e. v. opponentis.

excludentes omnibus bñficijs suis q̃ i ipa eccia de c?electõe agit obtinẽt triẽniũ ꝓximũ ertũc ichoãdũ volum?eo ipso fore suspẽsos. ad q̃ infra illõ tẽp? se ꝓpria temeritate vl̃ alio q̃sito colore ingesserint illis ipo iure perpetuo sint priuati. vel si psonas instructas vt p̃mittit ec̃ si opponẽtes vel elẽi mittẽ vel veire. seu exp̃as mistrare ꝓcurãt õ

a Excludentes. et sic exclusi sunt ipso iure. et si cũ eis de facto ꝓcessuz ẽ. si postea excipiat̃ in medio cause de tali ꝓcessu se iuuare non poterũt. Iudex tamẽ ex illo ꝓcessu posset animum informare. cũ casus sit iste in q̃ procedit ex officio. vt pluries. s. dixi. /rito. pone enim q̃ fu

b Bñficijs. non ergo officijs. et me/ issent oẽs culpabiles. quis interi officiaret ecclesiã. si nollẽt isti officiare interim per priuationem beneficõrũ ꝓpelleret eos ep̃s si cãm rõnabilẽ nõ allegent. de cler. nõ resi. inter. iiij. l̃ saltẽ si vult eos ob mltitudinem sustineẽ fm guil. et gar. de ipsoz beneficijs faciat ecclesie deseruire. de cle. nõ resi. c. pnl̃. et de ap. queũt ij. et si hac suspẽsione durãte vacãte ecclesia eligere pñt. alias decre. cũ i cunctis. s. e. t. ñ ꝓuassz eos spãl̃. et hac ptã/te. ad l5. e. ti. cũ vintoñ. eligi autem nõ pñt medio tpe. in illa saltem eccia in qua suspensi sunt. fm gar. 7 guil. s. e. t. p i/quisitionem. /sum a beneficio in vna eccle

c In eccia. ipsa. nota suspẽ/sia nõ ꝓter l5 suspẽsũ in alia. ad idẽ. j. e. si ꝓmissari?. in fi. 7. j. de re. ec. ñ ali. l5 ꝓsultissimo. et. j. de of. oz. si canonici. secus in excõicato vl̃ ab officio suspenso. iiij. q. v. q̃sq;. vij. q. i. si quis presbiter.

d Tertũc. p? ꝓdictos viij. dies.

e Suspensos. ẽ ergo canõ late sñie. sic. s. e. cũ in cũctis. 7 si epũs esset qui vocẽ hẽret. puta in electõe metropolis. euitat hãc penã. cũ de ipso nõ caueẽ expresse. j. de sen. ex. qz periculosum. 7 j. e. si cõpromissarius. §. huius. penã autẽ superiorum non euitat. s. vt toraliter a prosecutione. ẽ. 7 si queratur. an epũs taliter suspensus possit absoluere. dicendum ẽ fm guil. et gar. q̃ nõ. ar. decre. s. e. c. i. ibi nullã. ẽ. et. s. de testi. tã literis. ibi. donec nẽam mereãtur. ẽ. fa/cti enim questio in arbitrio est iudicantis. penevero psecutio. ẽ. ij. q. iiij. §. notandum. ff. de abol. l. i. §. ij. iam enim si diceretur contrariũ illudereẽ buĩ canonis pena 7 similiũ qõ ĩconueniẽs eẽt. nõ ob. decre. nup. s. de sen. ex. quia loq/tur de excõicatõe. fm gar. vbi maius vertitur periculum. et ideo facilius remouetur. qz nullus vsq; ad certũ tps excõicatur. §z donec satisfaciat vel caueat. de v. si. ex parte. vnõ vere loquendo ibi pena nõ remouetur. sed qõ ius statuit adimpletur. §z q̃d dices si electõ ñ fuit pñtata tpe debito electus post noticiã iter arripuit. fecit expensas. postea p̃ sentatur sibi electio. electus reperit eam minus canonicã. non vult ꝓsentire. Quero nunq̃d elcõres teneant̃ ei ad expensus quas facturus nõ fuisset si ipsi debito tempore p̃/sentassent. Dico q̃ sic. fm gar. et guil. alias elcõ per cõstõz hanc laqueus pararetur. ad l5. ff. de pi. et cõmo. rei ven. l. vl. C. de iudi. sancimus. et. j. de of. oz. si canonici. i. ẽ. et. §. i. /ta qz se ingerũt de alicui? superioris

f Alio coloze. vu/aucte. vel pone exẽplũ. s. e. auaricie. et qõ diri de superiore intelligas q̃ id non posset ꝓcedere

g Perpetuo. intelligebatur et si non fuisz apposituz ex/quo enim priuanẽ perpetuo priuati intelliguntur. C. de pẽn. fluus. l. di. c. i. qõ dic vt. s. de ꝓsti. ex literis. Et per hanc literã. ꝓpetuo. dico q̃ si epũs ipis priuatis auelleret de nouo pferre non posset. ad idem. s. e. cũ in cunctis. et. c. licz canõ 7. c. auaricie. et melius. j. e. ꝓmissa. §. porro.

h Vel si. viso qualiẽ puniẽ eligentes si electionem tẽ/pe debito non presentant. est videndum qualiter puniũt

stinare neglexerit. nisi eos capti vl̃ ꝓtradicentiũ pauctas seu alia iusta et ꝓbabilis causa euidenter excusz in q̃ casu ꝓcuratorẽ sufficienter instructũ mitteret nihilomin? cessante causa dictas personas dirigere teneaẽ. et a totali quo ad se ꝓsecutione. ꝓcessus et a ꝓbẽtiũ beneficioz q̃ in ecclesia ipsa obtinẽt p triẽniuz ꝓximũ perceptõe ꝓbẽ

si personas nõ mittunt instructas. Et hic assume qõ scq̃. §. destinare neglexerint.

i Dt p̃mittit. in. §. ad hoc. et in. §. si vero.

Electi. §z ad q̃d debent venire ꝓsone instructe erq̃ nõ venit nec mittit electus. cum ex eo ꝓbatus sit ipo iure. ẽ. vt instruaẽ pp̃ sup toto negocio 7 forte possibile est q̃ electus qui non venit impeditus fuit ad veniendũ et mittendum. 7 sic non ẽ priuatus. s. e. xv. in sup. et super hoc ipso vtilis esset instructio. et sup alijs occurrentibus. l Mistrare. et mistrabũt tũc elcõres q̃ ipsi tenent̃ mittere. et missi suis stipendijs nõ debẽt ministrare. x. q. ij. precarie. sed exq̃ electi cõtinunt ministrare expensas. priuati sunt. ad quid ergo veniũt ꝓsone instructe. dic vt dixi. s. glo. ꝓ. /assume l5 lram. et a totali q̃ ad se.

m Neglexerint. /ẽ. q̃ ẽ. j. /ꝓdicẽtiũ paucitas. qõ

n Eos. eligentes et opponẽtes. /l5 cũ nõ possint eẽ pauciores q̃ vnus vel duo qui tñ venire tenentur. s. §. pe. ẽ. quia nõ sunt alij q̃ eccie deseruiãt nisi ꝓdicẽtes qui sunt tã pauci. q̃ si mitterent non eẽnt qui deseruirẽt eccie. §z nõne sũt elcõres. forte oẽs ꝓdicunt. puta cum superior prouidit. sed illi sunt pauci. vel elcõres infirmi sunt. l̃ mortui vel absentes. ita q̃ nulli eccie deseruiũt ꝓter contradicẽtes et illi sũt pauci. sed q̃re dicem? paucos. l5 relinquaz arbitrio iudicãtis si reuocetur in dubium. aliq̃ enĩ eccie pl̃ib?ndi/gent seruitoribus. aliq̃ pauciorib? et sic vl̃ elocutõe exp̃mi ff. de sol. l. tutũ. 7 qz respectiue q̃ dã dicũt pauca et mlta. vlo di. disciplina. insti. de iur. p. §. fi.

o Alia iusta. puta incursus hostium infirmitas. nimia pauptas. ad l5. s. §. ꝓ. ibi. facultatũ impotẽtia. vel est obligatus ecclesie cathedrali. vt epũs vel aẽpũs. vt. s. dixit guil. et gar. p Probabilis. j. tps iudicis arbitrio tarandum. pbanda. exquo hic nõ determinaẽ fm guil. et gar. ff. de iur. delib. l. i. /extraneũ qui ñ sit de electoribus nec

q Procuratorẽ. etiã/ de opponentibus vt declarat sequens lra. ibi. dictas personas dirigere teneant̃. gar.

r Nihilomin?. si vero anteq̃ cessaret impedimentũ esset negociũ in curia terminatũ. non credo q̃ personas dirigere teneatur. cũ iam instructioni vlterius non sit locus ad quid g? in ambus sũptibus se verarẽt. ff. de inof. te. l. i.

s Priuentur. per sñiam. et priuabit eos papa vel iudex ab eo datus. et l5 idem facere potit epũs ꝓprius qui debz canones obseruare et a subditis facere obseruari. et sacroruz canonũ est minister. xi. di. §. i. et ideo non credo. fm gar.

q̄ si in isto triennio se ingesserint q̄ sint priuati perpetuo. vt. s. c. in alio casu. exquo repetitum non est cum sit pena/le et restringendum. iudex tamē ex eo poterit eos punire. Sed queritur quare in precedenti casu priuantur ipso iurē et ꝟ per sñiam. dixit gar. hoc ideo. quia papa reputauit e/os amplius deliquisse. et q̄ hic ē iā quasi iudicium. et ibi quasi extra iudiciale. et ideo forte iudex non esset ita para/tus ibi vt hic.

a ¶ Contumacia. vt quia non venit cum sunt vnus vel duo. vel quia duos ex se non mittunt cum sunt plures. ſz nonne ex istorum re pulsione posset seq̄ iniquitas. pone enī electum indignum Solo. licet isti re/pellantur officium iudicis nō quiescit sicut ⁊ vbicunq̄ pi culum anime vertitur supplet. s. e. cuz nobis. de excepti. exceptionem. et v/bi publica offendi/tur vtilitas. vt in milite procuratore C. de p̄cur. l. mili/tem. de his q̄ constant sibi tā q̄ iudici. de postul. p̄l. bo ne. j. vbi de hoc. et supplet ea quibus omissis non valeret p̄cessus. de libel. ob. c. i. de lit. contesta. c. vno. cauere etiā debet ne sibi illudatur. ff. de iudi. si pretor. et ne inuanum partes vexentur. s. de of. dele. super questionum. §. porro ad finem.

opponentis vel opponenti uz. cū vnic⁹ ē elcūs p̄tūacia sibi pena plectēda filomi⁹ tñ i p̄missis casib⁹ q̄b⁹ eli/gēres l' opponētes q̄ ad se p cessus p̄secutōe p̄uant ele ctis p ꝟ in p̄secutōe sui iu ris nullū p̄iudiciuz geretur ¶ Denicq̄ cum ad postu/lationem concordē vl' dis/cordem p̄cedi p̄rigerit et aliqui patientes in ordini b⁹ vel etate defcm̄ vel his/silles postulēt nō q̄ alijs ec/

b ¶ Pena. excluduntur ergo a p̄secutione p̄cessus. et bñ ficijs per triennium p̄uabunt. Sed isti opponentes q̄re pu niunt in beneficijs. nonne a sua oppositione sine pena desi stere possunt. intelligē fm gar. et guil. ꝟ de illis qui in sua oppositione persistunt vel recedunt ab ea eo tpe et modo ab ea recedere nō poterunt. j. e. ab eo. s. c. quamuis. et. c. statuimus.

c ¶ Dicerenda. argue fm gar. et guil. q̄ non est canon late sñe quo ad ꝟ. et dixit gar. q̄ isti opponentes per modū de nūciatōis p̄sūt dicere electionem nullā. ar. s. de accusa. ve niens. et. c. prelator. sed per modū oppositionis vel excep tionis non. quia a tali p̄secutione ac̄. officium tamē iudi cis non cessat. vt pluries dixi.

d ¶ Nihilomin⁹. i. non ob. q̄ illi excludunt.

e ¶ Premissis. s. cū eligētes excludunt. quia electionē non p̄sauerūt vel personas instructas nō miserūt. et etiā cum opponentes puniunt. q̄ hanc decre. nō seruauerūt.

f ¶ Priuant. supple vel priuari mādant. q̄ casum p̄cedentem. g ¶ Nullū p̄iudiciū. et ita extra iudiciale negligētia eligentiū ñ nocet ꝟ electō. ſz nūq̄d p̄cessus eligentiū habit⁹ p̄ ipsos nocebit electo vel alijs q̄ in iudicio nō fuerūt. Dic fm gar. q̄ electo scienti p̄iudicabit ignoranti non. iij. q. vi. ꝟ q̄ppe. s. de do. ec con. cum olim. s. de re iudi. q̄uis. a/lijs autem quorum interest. non quia sint electi. ſz aliter no/cet et scientibus et ignorātib⁹. vt in actōe popupulari dz i q̄ p̄cessus p̄ra vnum p̄iudicat alijs ec̄ ignorātib⁹. nisi do/ceat de collusione. vel de q̄prio interec̄. ff. de accu. si cui. ff. de iurisdi. cū q̄. §. in q̄ꝝribus. b ¶ Denicq̄. sexta pars ⁊

desijs alligati liberū ñ ha beāt sine nrā p̄missiōe vo/latū. circa q̄s ralit alligatos sil de rebus iuris obseruāria imutā⁹. postulatos hmōi ⁊ postulātes eosdē ea mo derata districtōe pstringi mus vt eo saluo q̄ postula ti hmōi nec suis postulatō nibus prestare p̄sensū nec vt de elcis dictuz est erbi/bere expensas aliq̄b⁹ tene ant. ſz postulātes ipsi dcor diter vel discordit expēsas

s. plene dixit. qualiter debeāt se hre eligentes et electi et etiā opponentes. modo vult dicere qualiter se debeāt ha bere postulantes et postulati. gar.

b ¶ Et aliqui. ⁊ q̄ id est. vel q̄rie.

i ¶ Vel etate. qui patiātur in hijs ꝺfectū collige. s. e. e. cū in cunctis. et. c. licet canō. s. de cta. et qua. p̄tererea. cū pa tientibus autem defcm̄ in ordinibus dispēsāt epi. vt in p̄/dicta decre. p̄. e. tuam. in episcopali bus papa de offic. lega. q̄ translatiōz ꝺ excel. prela. sicut vnire. cum patien/tibus defectum in etate quo ad ep̄at⁹ solus papa dispen/sat. s. e. ti. cū nobis olī. §. fi. q̄ ad digni tatē tene quod ha bes. j. de cta. et q̄li. c. vno. quo ad par/rochiales ecclesias tene qd̄ habes. s. e licet canon.

¶ Similes. vt ille/gitime nati. s. e. in/notuit

l ¶ Postuletur. in/telligas istum. §. in districte. siue imme/diate pertineant vel appelletur sive non. quia exquo non potest alius dispensare. quo ad ꝟ immediate dicentur pti nere. Item cum postulant ad regulares ecclesias. et appel/latum est. vel immediate pertinēt ecclesie. vel talis ē casus in q̄ p̄ nō alius q̄ p̄p̄ dispensare. quia et tūc q̄ ad ꝟ imme/diate ptinere dicentur.

¶ Alligati. vt ep̄i vel arep̄i vel similes. q̄d in alligatis ire/rioribus ecclesijs. puta abbatibus exemptis. Olim erat du bitatio an tales deberent eligi vel postulari. que termina/ta est. j. si abbates. s. q̄ debent eligi et sic non habet locum ille. §.

n ¶ Nostra. non ergo loquit̄ de hijs qui sunt talibus eccle sijs alligati. q̄ sufficit alterius licentia.

o ¶ De veteri. seruent g⁹ illi decre. s. e. c. i. Et erq̄ postula/ti in hoc casu non tenentur ad ꝟ ius seruandū p̄ter ei⁹ lita rē fuādā in iudicijs dico q̄ nec opponentes venire tenent sed sufficit q̄ seruent ipsum ius antiquū. nā et ec̄ p̄mi⁹ vnius partis sepe ad aliam extenditur. C. de fruc. et lit. ex pen. l. vl. s. de muti. pe. c. ij.

p ¶ Postulatos. hmōi. s. patientes defectū in ordinibus vel etate vel silles

q ¶ Moderata. ꝟ dixit ob id qd̄ sequit̄. vt eo saluo. ac̄.

r ¶ Consensū. sed erq̄ consentire nō debēt q̄n incipiet cur rere eis rēpus. Nam. fm guil. et gar. q̄n deliberauerūt ꝺ nō dissentiendo. vel rñdemt se dissentire. vnde dixit guil. q̄ eps postulatus ad aliam ecclesiaz sic dz rñdere. nec psentō nec dissentio. sed in ꝟ me volūtati dñi pape suppono ad ꝟ. viij. q. i. in scripturis. qd̄ infra mēsem facere debēt. s. e. q̄s fit. et dico q̄ postulatio dz p̄tari postulato alias q̄liter ꝺ liberaret de dissentiēdo vel non dissentiendo. et si postulā tes negligēres fuerint in p̄tādo punient vt electores per literā q̄ sequitur. et negligentes statuta ibidem silles. ac̄.

s ¶ Dictum. s. §. si vero.

t ¶ Aliquibus. vt personis instructis vel alijs.

s Subministr. nt. eadē distinctōe seruata que supra dicta est in eligentibus. s. an sit celebrata in cōcordia an in discordia. fm gar. b Non dissenserint. nota mediū inter ꝓsentire et dissentire. s. nō dissentire. cōcor. ſ. de re. iuē. is q̄ e Instructus. et dic fm guil. et gar. lz h̄ terr⁹ nō tacet exprimat ꝙ etiam opponētes venire tenentur. quia ꝓpter parem rationem habuit ꝙ exp̄ſſo. ad hoc. s. c. i. et. c. ut circa. et eadem ibi est ratio. s. ecclesiarum prouisio.

d Premittit. in .ſ. ad hec. et .ſ. si vero.

e Negligentes. s. postulantes et postulatos. negligentes in veniendo vl̄ mittendo.

f Talis pena. in quantū esse p̄t. electus enim priuat⁹ est iure iam sibi acquisito. postulatus autē solum spe grē quam habebat. et idem dico in eligentibus.

ipas ꝑsonis talib⁹ subministrent postulatos in veniendo si nō dissenserint et postulantes in mittēdo ꝑsonas instructas. ut in cōcordi vel discordi electione ut supꝫ p̄mittit. moderatio p̄missa ꝓstringat. ⁊ negligētes statuta ibidem simili pena percellat. nec ꝓ hoc ꝙ de postulatis ꝓ celeri eccl̄arū expeditōe statuitur. postulatōes ipe minus dependere intelligātur a gratia. quam antea dependebāt Porro in singulis casib⁹ supdictis in recupandis vel reddēdis expensis eligentiū electorū postulāriū ⁊ etiā postulati illō fuari decernum⁹ qđ iustū fuerit seu eq̄tas canonū iudicabit.

g Nec ꝓ hoc. ne credat aliquis. ꝙ q̄ postulati cogunt ad veniendū habeant maius ius. hoc hic remouet.

h Ad celeri. nota hic mentē ⁊ causam huius ꝓstōnis.

k Ēra. s. illa gñali. de q̄ dicitur. s. de ſſ̄p. ſedes. et. c. nō nulli. et. c. vl. et. s. de tornea. c. ij. et hoc si postulatio ꝓcors fuit. vel saltē a duabus partib⁹ exā facta. in quo casu fm quosdam p̄t peti ꝓfirmatio. s. e. cū mōasteriū. et. c. officij. .ſ. fi. et si talem admiserit supior. diceē facere gratiā. et si nō admiserit facit iniuriā. ff. de aqua co. et esti. l. i. ſ. penl.

Si aūt non sit facta in cōcordia vel a duabus ꝓtibus ⁊ ex causa dependet a grā speciali. s. ti. ꝓx. postulationez. et. c. bone. fm gar. qui hic ꝓsecutus fuit quandā materiā extraneā de attēptatis. quā videbimus. ſ. de ap. non solū.

l Porro. vij. pars in qua q̄ supradixerat electos et eligentes postulatos et postulātes teneri ad quasdam expēsas faciendas. dubitaret aliquis. vtrū possent postea recuperare. ideo addit quod sequitur. gar.

m Reddendis. nec dabitur ꝓdicio et hoc canone ad repetitionē ipaꝝ. q̄ nulla h⁹ noua obligatio. ff. de cōdi. ex le. .l. vna. quod enim statutū iam erat hic obseruari ꝓcipit. potius ergo dabit fm guil. et gar. ꝓdi. ex dec. ut ꝓterite. s.

n Eligentiū. i. quas fecerūt eligentes in ꝓsecutiōe .e. electionis. et sic expone sequentia.

o Iudicabit. sed quid est iustū. vel quid iudicat eq̄tas canonū. Rndeo fm gar. si electio vel postulatio facte sunt in concordia possunt eligentes et postulātes expensas facere de bonis ꝓmentibus ad ꝓlatū. et si de suo fecerint recuperare possunt factas. s. e. ut ꝓterite. et. s. ſ. ad hec. vel iudicis officio vel ꝓdi. ꝓdicte decie. et hoc intelligo ſiue obtineat siue non. siue dignū elegerint siue indignū. dummodo ignoranter. sufficit enī ꝙ non fuerūt in dolo. ff. de bo. auc. iudi. poſſ. ꝓtor. ſ. ij. si aūt electio in discordia fuerit celebrata. et maior pars ꝓsequat negocium electionis. dummodo vtiliter incipiat ꝓsequi expensas habebit. non tamen sufficit ꝙ sine dolo ut in casu ꝓcedenti. sed est necesse ꝙ vtiliter. ff. de neg. gest. sed an vltro. minor autem pars ita demum habebit expensas si obtinet. quia apparet ꝙ vtiliter cepit iudiciū ꝓsequi. inno. tamen dixit ꝙ cū facta est electio in discordia illa pars ab ecclesia habebit expensas de qua fuerit postea diffinitū ꝙ capitulum supꝫ hoc cōuocatū iterum. hoc tū ꝙ de expensis dictū est cū electio facta est in discordia. dicit gar. nō seruari. si enim obtinet electus sibi satisfaciat. de testa. relatuz. ſ. nomine. si succūbit non repetit expensas. q̄ suum negocium egit. C. de neg. gest. l. i. et de statu. ⁊ ima. l. ul. idem de postulato ītelligas ꝙ eadem iura. Et hoc nō intelligas in casu illi⁹ decre. s. e. nihil. q̄ ibi electus administrationem habet. Si aūt aliquis se opponit aut ꝓsequī ius ꝓprium. puta dicens se ꝓtēptū. et tūc nil repetet q̄ suū negociū egit. aut agit de iure tangente ecclesiam. dicendo ꝑsonam non idoneā vl̄ formā non seruatā. tunc si succūbit nil repetit. q̄ inutiliter cepisse p̄sumitur. ff. iuđ. sol. iam tamen. ſ. antepenul. si obtinet recupat a capitulo. ar. s. de ꝓcu. cum ꝓ causa. et de rebus ec. nō alie. ad nostram. et sic lit. terminus declarat negociū expensarū. ar. ad hoc. C. de iuđ. rem non nouam. victus etiam cōdemnāt victori in expensis. et si nō est soluendo restituit actio aduersus capitulū. Hec autem vera inter seculares qui ꝓpriū habent. si aūt sit regularis. q̄ non habet ꝓpriū. tunc etiā ad ꝓsecutionē cause expensas habebit. alias cū ipe nil habeat periret ius suum et eccie. s. de accu. et pte. et. c. penl. et de bijs vide ꝙ ber. innocen. ⁊

Hoſt. s. e. ut ꝓterite.

Hdaméta. decre. hanc q̄ localis ē. in q̄ tres ꝓtes diuido. quarum prima durat vsq; ad. ſ. pinde. secunda vsq; ad. ſ. q̄ si secus. Tercia vsq; ad. ſ. ut autē. quarta vsq; ad finem. In prima aūt pte ponit ꝓstōnis causa et origo. In secunda ponit cōstitutio. In tercia pena transgressorum. In quarta quedam cōstitutōis moderatio. Quarum ꝑma subdiuiditur in alias quattuor partes. Prima durat vsq; ad. ſ. ne autem. Secunda vsq; ad. ſ. decer. Tercia vsq; vsq; ad. ſ. digne. quarta vsq; ad fi. ipsius partis. In ꝑma aūt particula dicit nicolaus. et ꝓbat auctē psal. nostram militantē ecclesiā fundatam esse sup apostolos et ꝑdicatores. quoz fundamentū ⁊ solidatio ē in xp̄o ih̄u. hoz autez ꝓcipuus fuit btūs petr⁹. cui supna dei ꝓuisio beatū paulū adiunxit. qui duo sub vno ꝓsecutore eodem die et loco ciuitatem romanam suo glorioso cruore martirij xp̄o domino consecrarunt. Secundo dicit ipaz ecclesiā diuino miraculo tpalibus adiutam auxilijs. dū sez constantinus imperator ipi eccie in ꝑsona bēi siluestri q̄rta die sui baptisma⁹ donauit ciuitatē romanam ut ibi collocata petri sedes gauderet plenaria libertate. Tercio dicit decens esse omnem materiam et modū tolli. ꝙ quos metus vel terror alijquis imminere possit ipi pontifici romano vel suis fratribus in consilijs sibi exhibendis. et alijs negocijs romane ecclesie que imminēt ꝓ tpe facienda. et in creatōne pontificis etiā ꝓmotōe cardinaliū cū occurrerent. Quarto dirigens mentem suam ad vrbem. ad memoriam reducit

multa discrimina. magnaq̃ picula que sustinuit vniuersalis ecclesia ꝓpter peregrina regimina et senatores incognitos q̃ ꝓfuerũt ipi ciuitati romane. et maxime tempore coradimi. In secunda parte principali volens circa futura pericula adhibere salubre remediũ. statuit q̃ nullus imperator rex princeps dux marchio comes. aut baro vl' aliquis aliꝰ qui sit notabilis ꝑminẽtie dignitatis potestatis vel excellentie. frater filius vel nepos ipsoꝝ possit assumi ad tempus vel in ꝑpetuum in senatorem vel rectorẽ vrbis rome quocunq̃ nomie vocetur ipa rectoria. Item nullus alius ꝓter ꝑdictos assumi possit ad ipius ciuitatis regimẽ vltra annum. hec vera nisi specialis intervenieret. ap. sedis licẽtia per ipius sedis literas exꝑmẽda. Tercio contra facientibus penam imponens statuit. quod nominantes eligentes vel assumentes nominati electi vel assumpti si consenserint et eis obedientes dãte saluti ipius vel fauorẽ ipso facto sint excommunicati. q̃ ipi assũpti vel elẽti erã consenserint. vel se de regimĩe intromiserint sint cum suis posteris in ꝑpetuũ ꝑ uati omnib⁹ feudis priuilegijs immunitatib⁹ vl' gratijs et bonoribus q̃ a romana vel alijs habent ecclesijs. et bij ad quos illa ꝓtinent de ipis disponendi liberam habeant facultatem. Item statura precepta sententie cõtract⁹ et omnia que fecerint tanq̃ ꝓ senatores vel rectores vrbis irrita decernit et vacua. iudices et tabelliones qui patrocinantur talibus vel instrumẽta conscribunt iudicatus et tabellionatus priuat officijs. ꝓcipit etiam q̃ a supradicta excõmunicatõis sentẽtia ꝑdicti nõ ꝑsit absolui sine licẽtia dñi pape speciali. Quarto dicit q̃ romani origine vel ibi incole ad vnũ ãnũ vel tps breuiꝰ bñ ꝑsit in senatores rõa nos assumi iz supdictoꝝ fratres sint filij vel nepotes. aut sub comitatus vel baronie nomine extra territoriũ vrbis iurisdictionẽ ꝑpetuam vel tpalem obtineãt dũmodo nõ sit tante ꝑeminentie vel potentatus q̃ cũ suis ꝑsonis supra ꝓhibitis merito debeat numerari.

ecclesie in mõtib⁹ sanctis ꝓphẽta rememorans ꝓ montes apostolos ⁊ ꝑdicatores patenter insinuat quibus tota hmõi edificij fabrica confidenter innitit. qui firme bases eccie sup fũdamẽto ꝓter quod nemo aliꝺ ponere ꝑt qꝺ ẽ xp̃us ihesus veluti summo angulari lapide solidant ut veritas q̃ antea legis et ꝓphetaq̃ ꝑconio vehebatur ꝓ apostolicã tubam in salutem vniuersitatis exiret. sicut scriptuq̃ est. in omnem terrã exiuit sonus eoꝝ. et in fines orbis terra verba eoꝝ. huiꝰ autẽ muneris sacramentũ ita dñs ad omniũ apostoloꝝ voluit officiũ ꝓtinere ut in hrõ petro apl̃oꝝ oĩm sũmo ꝑcipaliter colloca ret. ut ab ipo q̃si quodam capite dona sua velut in corpus omne diffũderet. hũc enim in ꝓsortiũ indi-

uidue vnitatis assũptũ id qꝺ ipe erat dñs voluit nominari. dicendo tu es petrus ⁊ sup hanc petrã edificabo ecclesiã meam. ut eterni tẽpli structura deo edificãte cõstructura mirabili munere grẽ ei in petri ꝓsisteret firmitate. cui saluatoris nri mirãda ꝓuisio hrm̃ paulũ in apl̃atu gẽtiũ per dextras societatis aduxit. Isti sunt ꝓ quos eua gelũ rome resplẽduit isti sunt ei⁹ patres veriq̃ pastores. isti sunt qui vna die pro merito vno loco pro gloria sub vno persecutore ꝓ parili xrute cõpassi. vbẽ ipam gl'osa cruore martirij xp̃o dño consecrarunt. isti sunt qui illã in banc gloriã ꝓuexerũt. ut sit gens sancta popul⁹ electꝰ. ciuitas sacerdotal' et regia. persa cram beati petri sedem caput totius orbis effecta. Ne aũt

a Propha. dõ. psal. lxxvi. qõ incipit fundamenta.
b Innititur. est enĩ ꝑcipuus in ecclesia ꝑdicatoꝝ et doctoꝝ ordo. de hereꝯ. cũ ex iniuncto.
c Bases. i. colũne. et dici solẽt colũne ex petra durissima
d Ponere ꝑt. i. ad corr. iij. i. q. i. cũ paul⁹. de ꝑ. nõ bap. veniens.
e Antea. i veteri testõ.
f Preconio. xliij. di. sit rector.
g Debebat. i. quasi vehiculo ducebat et transfundebatur in orbem.
g Tubam. ysa. lvij. clama ne cesses. quasi tuba exalta vocem tuã. xliij. di. sit rector.
b Scriptum est. psal. xviij. celi enarrant.
i Juneris. ꝓcedicandi.
k Sũmo. administratione. lxxx. di. in illis. in fi. ibi inter apostolos non fuit par istitutio. ⁊ vnꝰ ꝑfuit omnibus. nõ autem meritis. ne obstet. j. vbi dicit ꝙ parili virtute ꝙẽ et. ij. q. vij. paulus. et. xxi. di. in nouo.
l Dunc. beatum petrum.
m Unitatis. ipsi xp̃o ꝓ vnionez caritatis et gratie. e. de sum. tri. damnam⁹. de cõ. dis. ij. in xp̃o pater. Et nota quia vnitatẽ i militãti ecclesia esse voluit. dñ super vnũ fundauit. xxiij. q. i. loq̃tur. scismatici autẽ conantur hãc scindere. j. de scismat. ca. vno.
n Ipe erat. scilicz petrus. iuxta id. petra aũt erat xp̃us.
o Dicẽdo. matb. xvi. et. xxiij. q. i. loquitur. xxi. di. in nouo.
p Petram. a soli ditate fidei sit dict⁹. l. di. fidelior.
q Cui. petro.
r Miranda. ut i

,phe. huius li. et. j. de reliq̃. c. i.
s Dextras. ꝓ dextram pignus pacis et testis fidei solet dari. alias dicitur manus dextra. quasi dans extra. vnde alia manu solent porrigi dona.
t Isti. petrus et paulus.
u Resplenduit. sed ꝓ euãlistas illuxit. j. de reliq̃. et veneratõne sanctoꝝ. c. i.
x Una die. ut ad rp̃m pariter ꝓuenirent.
y Uno loco. ne alteri roma deesset.
z Uno ꝑsecutore. ut equalis crudelitas vtrũq̃ ꝑstringeret. ij. q. vij. beati vbi sunt hec verba. Et dic ꝑsecutore. scilicet cesare nerone. xci. di. quis. et adde hoc quod ibi no.
x Parili. et sic petrus paulo xrute nõ ꝑfuit. ut. s. dixi. Et dic ꝙ parili xrute. s. ut ꝓbẽtẽ xrute et ꝑstantiã ꝑtra ꝑsecutionẽ in passione videant̃ habuisse.
y Cõsecrarũt. j. de reli. glõsus. xxi. di. q̃uis. xxij. di. c. ij.
a Illam. ciuitatem romanam.
b Mens sancta. dic sancta apostoloꝝ affectu.

a Mater. iij. q. vi. ad romanã. de puĩl. antiq. et. j. de pe. nis. felicis
b Incrementis. xxiij. q. v. pdest.
c Monarche. i. principis.
d A deo. q omnia que fiunt aut iusto iudicio facit. aut permissu suo ita fieri sinit. .xxvi. q. v. nec mirũ.
e Curata. medicũ enĩ se vocat. luc. v. c. sz nõ sanis sz male hãtib9 opor tunũ. de pe. di. iij. adhuc instant.
f Firmitatẽ. iuxta illõ pauli. ij. ad corinth. xi. cũ infirmor tũc fortior sũ. 7 .s. de renũ. nisi cũ pri dẽ. j. alia. plerunq enĩ infirmitas corporis fortitudinez cordis augmentat. ut ibi. et dic firmitatem p auxilia tpalium. ut. s. patet.
g Satrapis. i. sapientib9. vnde solebant vocari satrape pfci psap 7 ipotum pncipes.
h Optimatibus. quasi meliozibus 7 ditiozibus de pplo vnde opes diuitie dicunt.
b Pragmaticũ. pgma idẽ est qõ cã.
i Monarchia. monarchia 6z a monos qõ ẽ vn9 vl singlar 7 archos qõ ẽ prin ceps vl pncipat9. q si vnus et singularis principatus.
k Declararet. hẽs plenio in illa palea. .xcvi. di. pstãtinus.
l Arbitrãs. pstantinus.
m Vbi. rome. s.
n Celestis. xi. q. xiij. iulianus. in fi. alibi vocat rex. ut ĩ phemio decre.
o Illic. rome.
p Terren9. qz de terrestrib9 et secularibus tm hz dispone re. xcvi. di. bñ q dẽ. s. de pst. eccia.
q Plena. si. s. de spon. cum locũ.
r Homi. 7 in hac pte papa nõ est hõ sz dei vicarius. ut. j. sequit. xxiij. q. ij. qs deus. expssi9. s. de transla. quãto.

ipa mater eccia in cõgregatõne et pastura fideliũ temporalibus careret auxilijs. quin potius ipis ad iuta spualibus semp .pficeret incremẽtis. non absq miraculo factũ esse cõcipit ut occasionaliter cõstantini monarche a deo puisa. sz curata baptismalibus fomẽtis infirmitas quandam quasi adiceret ipi ecclesie firmitatẽ. qui q̃to die sui bapmatis vna cũ omĩbus satrapis 7 vniuerso senatu optimatibus etiã et cũcto populo in p sona sancti siluestri sibi romanã pcedẽdo vrbẽ relinquens ab eo et successorib9 eius p pragmaticum cõstitutũ disponendã esse decernẽs in ipa vrbe vtriusq ptãtis monarchiam romanis pontificibus declararet nõ iustũ arbitrãs vt vbi sacerdotij pncipatũ et xpiane religionis caput impator celestis instituit illic impator terren9 habeat ptãtem. quin magis ipa petri sedes in romano iam solio collocata libertate plena ĩ suis agẽdis p omnia potiret. nec vlli subesset homini q̃ore diuino cunctis dinoscitur esse plata. Decet nãq ipi romano põtifici p frẽs suos sacrosancte romane eccie cardinales q̃ sibi in executõe officij sacerdotalis coadintores assistũt. libera .puenire cõsilia. decz ipius nullo modo vacillare iudicia. ut fratres ipos nullus secularis potestatis metus exterreat null9 temporalis fauor absorbeat. nullus eis terror imineat. nihil eos a veri consilij soliditate remoueat quin cũ p ipm romanũ pontificem. in quibuscũq negocijs pringeret eoz peti psilia. in psulẽdo per omnia liberi eidẽ romano pontifici in omnib9 que .p tpe imminent libere cõsulant et assistant. ipaq3 romani põtificis vicarij dei que suis tpib9 occurrerit electio et eorũdẽ cardinaliũ cũ expedierit facienda promotio in omni libertate .pcedant. Digne itaq3 ad vrbem ipam eiusq3 regimẽ aciem nostre cõsideratõis extendimus. ut felici ducta regimine pseueretur a noxijs. et optatis semp .pficiat incrementis nũquid obduxit oblivio q̃ vrbi que incolis nota dispendia intulerunt hactenus peregrina regimia nũ quid non hec destructio menium deformatio .pueniẽs ex ruinis luce clarius manifestant. nunquid nõ hec fideliũ cõtrectata deposita. mũqd nõ b ipa venerãda dei tẽpla psidẽtis manu sacrilega. dieb9 nostris nepharie violata .p clamãt. q̃d pla nõne ipius vrbis retroactis tẽporib9 incorrupta cõstantia sub regentis eo tempore nephãdo subuersa regimie

s Decz. nota inspiciẽdũ q̃d deceat. sic. s. de vo. et vo. re. demp. magne. circa pin. j. de immu. ec. decz. 7. j. e. cũ nõ
t Frẽs suos. nota q̃ qñ papa pmixtim de car dinalibus loquit̃ vocat eos fratres ut hic. 7. j. de of. leg. .c. i. cũ si. sz cũ spãlit̃ eos cardinales vocat fratres reliquos filios. s. de testi. licet. iij. cũ si.
u Ipius. romani pontificis.
x Vacillare. ut. xxv. q. ix. apostolice 7. c. sententiã. s. de pnit. ex ore. in pn.
y Contingerz. qz nõ compellit̃. habz enĩ in se celestis et terreni impij iura .xcij. di. c. i.
z Eoz. cardinaliũ
a Vicarij. dei. s. .e. vbi periculũ. j. eterũ. ut ec. bene. ut nẽm. de transla. epõto. cum si.
b Electio. facien da. qõ est. j. et eodẽ mõ quo 6z. s. e. vbi piculum.
c Regimĩe secularĩ. ut ptz p sequẽtia
d Obduxit. qi de mente subdurit.
e Oblivio. q̃ qñz fallit. xxiij. di. i.
f Peregrina. .p hibita. iij. q. vi. peregrina. et. c. se.
g Demiũ. i. edificioz. et ppie dicuntur menia edificia murorũ ciuitatis. dicta ab eo q̃ ciuitatem muniãt. 7 interdũ abusiue dicũtur omnia publica edificia ciuitatis. et interdũ priuata. a mẽnio mẽnis. i. edifico. as.
h Ruĩnis. s max ime fuit tpe brãkaleonis de andalo ciuis bon̄. qui ciuitatem romanã mltis ruinis reddidit deformẽ.
i Mõ s. .pclamãt qõ est. j.
k Deposita. ferũtur hic fuisse tẽpore bentici fratris regis castelle.

ip̄am vrbē speculuz fidei
tāta respsit infamia. ut a
mrē sua romana eccīa fi/
lia p̄dilcā deuiare cōpul/
sa quōdā corradinū q̄ de
venenosa radice frederici
quōdā romani impatoris
colubri tortuosi iusto ipi⁹
ecclesie iudicio reprobati
prodijsse videbat̄ in regu
lū q̄cq̄z ad extremū romāe
matris eccīe manifestis in
dicijs vna cū suis fautori
bus aspirabat ī ꝯtēptū d̄i
sue mrīs ac ip̄i⁹ vrbis op
probriū patenter excipet
recepto faueret cōstituēs
se ꝑ hoc tā patētis hostis
sue matris ecclesie filiam
adiutricē. hoc ip̄i rome p̄
stiterūt senatores incogni
ti h̄ p̄sides īprouisi ut glo
riosa ciuitas redderet̄ in
gloria. sua stabilitas voca
retur instabilis. sueq̄z con
stātie antiq̄ta soliditas lī
guis hominū vocaret̄ in/
firma. ¶ Perinde officij
nostri debitum circa hu/
iusmodi tam periculosos
euentus ad librā modera
minis erigētes tante sub
uersionis occasiōes. ita sa
lubris remedij appositōe
p̄cidim⁹ ne illoꝝ qui ip̄az
rempublicam laudabili/
ter hactenus gubernarūt
videamur gloriam suggil/
lare vl̄ merita que illis a/
pud ineffabilem ⁊ scientē
omnia retributorē d̄ iam
perlatis quesita laborib⁹
salua ꝑsistunt. ¶ Ut ergo
circa regimen ipsum talis
adhibeatur in omnib⁹ cū
discretōne sollertia ꝑ quā
ipsi romane ecclesie plena
libertas q̄ in omnibus et
ꝑ omnia sibi debet̄ opta/
ta ꝓueniat vitent̄ iam ex/
perta ꝑicula. et romanus
populus ab opprimentiū
ꝓtectus incursib⁹ sedeat
sedēdo quiescat in pulcri
tudinē pacis in taberna/
culis fiducie et tꝑaliū re/
quie opulenta de fratruz
nrōꝝ ꝯsilio hac irrefraga/
bili et in ꝑpetuū valitura
constitutōe sancim⁹ ut qñ
cūq̄z et quotiēscūq̄z sena/
toris electio vel alteri⁹ q̄/
cūq̄z nomine censeat̄ qui
quocūq̄z mō quocunq̄z ti
tulo ipsius vrbis debeat
p̄esse regimini in posterū
imminebit. null⁹ impator
seu rex romanoꝝ aut alius
impator vel rex princeps
marchio dux comes aut
baro vel qui alterius no/
tabilis preeminentie po/
tentie seu potestatis excel
lentie vel dignitatis exi/
stat. frater fili⁹ vel nepos
eoꝝ ad tēpus vel in ꝑpe/
tuū seu q̄uis ali⁹ vltra an
nale spaciū quouis mō co
lore vel causa per se vel
per aliā personā quomo/
dolibet submittendā in se
natorem capitaneū patri
ciū aut rectorē vel ad eius
dē vrbis regimen seu of/
ficiū nominetur eligatur
seu alias etiam assumatur
absq̄z licentia sedis apo/
stolice spēali. per ip̄ius se
dis lrās cōcessionē licētie
hmōi spāliter exprimētes
¶ Qd̄ si sec⁹ factū fuerit
nominationē electionē as
sumptionē hmōi decerni
mus esse nullas ac carere
om̄i robore firmitatis. et
nō solū nominatores ele/
ctores et assumptores ve
rū etiam nominati electi
⁊ assūpti si hmōi noīatōni
electioni seu assumptioni

a ¶ Speculū. ciui/
tas romana. xix. di.
enim vero filia p̄di
lecta.
b ¶ Reprobati. j.
de re iudi. ad apo/
stolice.
c ¶ Cōstituēs. ip̄a
ciuitas romana.
d ¶ Debitum. j. de
of. lega. c. i.

e ¶ Periculosos. x/
xvij. di. in nomine.
et. s. e. ti. vbi pericu
lum.
f ¶ Remedij. hui⁹
noui.
g ¶ Infallibilē. de
ꝯse. di. ij. panem.
h ¶ Scientē. om̄ia
. xxxij. di. erubescāt
. xxiiij. q. iij. deus
quando.

i ¶ Quotiēscunq̄z.
positū ne q̄s crede/
ret solū in p̄ria ele/
ctiōe senatoris hāc
ꝯstōnem locū hr̄e.
k ¶ Noīe. s. e. auari
cie. xiiij. q. iij. pleri/
q̄z. s. de simo. ea q̄.
l ¶ Alius. impera/
tor. puta grecorū.
m ¶ Princeps. q̄si
primū locū capiens
et p̄t esse dignitatis
et ordinis ꝯ nomē.
n ¶ Marchio. ī li.
feu. ti. quis dicatur
dux marchio comes
capitaneus vel val
uassor habes ad li/
terā hec vba. qui a
principe de duca/
tu aliquo inuestit⁹
est dux solito more
vocatur. qui vero
de marchia marc/
hio. dicit̄ aūt mar/
chia. q̄z cara id est
collecta. et iuxta ma
re plerunq̄z sit posi
ta. q̄ vero de comita
tu aliquo inuestitus
est comes appellat̄.
qui vero a princi/
pe vel potestate ali
qua de plebe ali/
qua vel plebis pa
te fuerit inuestitus
is capitane⁹ appel/
latur. q̄ ꝓprie ma/
ior valuassor olī di/
cebat̄. q̄ vero a capi
taneis antiq̄t⁹ feu/
dū tenēt valuasso/
res sunt. qui a val/
uassoribus valuassi
ni. i. mīures valuas
sores appellantur.
o ¶ Perpetuū. i. ut
ad heredes transe/
at. vel. i. donec. vix
erit. ad idē. s. e. li. d̄
Rep. si gratōse. ⁊. ff.
ꝓ socio. l. i.
p ¶ Litteras. nota
casū ī quo scriptu/
ra requirit̄. alios no
ta. j. de censi. roma
na. §. postq̄z.
q ¶ Exprimentes.
sic. j. de temp. or. c.
. i. de app. cordi. de
sen. excō. cum medi
cinalis.

cõsenserint aut se de ipsis quolibet mõ intromiserit intendentes et obedientes eisdem. ⁊ in hoc dãtes ip̃is noĩatorib⁹ elcõribus assũptorib⁹. aut noĩatis electis vel assũptis auxiliũ ꝯsiliũ vl̃ fauorem publice vel occulte cuiuscũq; dignitatis p̃eminẽtie ꝯdicois aut stat⁹ extiterint eoipso sententiã excõmunicatõis incurrãt. ac nihilominus ipsos nominatos electos seu assumptos si contra cõstitutionẽ p̃ñtem p̃dictis nominationi electioni vel assumptioni consenserint aut se quoquomodo illis ingesserint. et eorum posteros in ꝑpetuum omnibus feudis priuilegijs libertatibus immunitatib⁹ gratijs et honorib⁹ q̃ a p̃dcã seu alijs tenẽt ecclesiis cẽsemus esse priuatos. ita q̃ illi ad q̃s eoꝝ collo ꝯcessio seu dispositio ꝑtinet resumendi ea retinendi ꝯcedendi seu ꝯferendi alijs. seu de ip̃is etiã disponendi. ut ad eos ꝑtinꝫ liberã habeãt ꝑtãte. Et ne taliter noiati electi vel assũpti de sua ꝑtinacia vel cõtemptu valeant gloriari. nos q̃libet mandata p̃cepta ordinatões et statuta que fecerint. omnesq; sententias quas tulerint. et q̃cquid penitus in ꝯtractibus ⁊ obligatõib⁹ seu qubuscũq; alijs vrbis nomine vel tãq̃ senatores capitanei patricij aut rectores vel officiales ip̃ius egerit irrita ꝓrsus exnunc et vacua nunciamus. iudices vero et tabelliones qui super hijs aut eorum aliquibus contra p̃sentis ꝯstitutõnis edictũ ꝓatrocinari vel instrumenta cõficere forte p̃sũpserint iudicatus et tabellionat⁹ officijs se nouerint esse priuatos. ꝯtẽptores q̃ꝫ seu violatores p̃missoꝝ. uel aliquorũ vel alicuius eoꝝ ab huius modi excõicatõis sentẽtia p̃terq̃ꝫ in mortis articulo absolui non possunt nisi ꝑ romanũ pontificẽ vel de ip̃ius petita et obtenta licentia speciali nõ obstantibus aliquibus priuilegiis indulgẽtijs ꝯcessiõibus ꝯstitutõibus ꝯsuetudinibus ⁊ statutis quacũq; firmitate vallatis. q̃ in premissis omnib⁹ nolum⁹ aliquibus vel alicui suffragari. sed omnia quo ad illa decernimus non tenere.

Ut aũt ciues romanorũ qui ex ip̃a vrbe naturalem duxisse noscunt̃ originem aut quiuis alij qui in ipsa eiusue territorio non aduene sed cõtinui habitatores extiterãt q̃ ad honores ip̃ius vrbis aut regimẽ gratiosis functiõib⁹ potiant̃. non intendimus q̃ p̃ñs constitutõ tales excludat quin ad vnũ annũ dumtaxat vel ad aliud tẽpus breuius nominari ad ipsius regimen et officiuꝫ eligi valeãt ac assumi. etiã si p̃dictoꝝ principũ et aliorum frattes filij vl̃ nepotes existãt aut etiã si extra vrbem et ip̃ius territoriũ sub noĩe comitatus baronie seu cuiuscũq; alterius tituli in hoĩbus vel locis aliq̃bus iurisdictionẽ seu potestatẽ aliquã tp̃alẽ vl̃ ꝑpetuã obtinerẽt. dũmõ

a Intendentes. idem verbum. s. e. vbi periculũ. §. ceterum. et. §. se.

b Dignitatis. ec̃ si episcopi fuerint. nec ob. j. de sen. ex. quia periculosum. que in sententia excõmunicatõnis nõ loquitur.

c Incurrãt. ⁊ absoluentur a solo papa. j. e. §. contemtores. p

d Liberã. etiaꝫ illis nõ vocatis. j. d̃ preben. licet episcopus. et hoc intellige saluo eo q̃d dicitur. j. de prescri. c. ij.

e Gloriari. s. de postu. c. i.

f Iudices. i. aduocati. Et loquit̃ ad modum vulgariũ per id quod dicit. j. patrocinari. vel ꝓprie ponitur. Jo. an.

g Mortis. iste casus semꝫ excipit̃. sic. xvij. q. iiij. si q̃s suadente. et. s. de of. or. pastoralis. ij. Reñ.

h Potiantur. olim etiã romãi specialia habebãt priuilegia. vñ paulus aduersus iniuriosos se romanum ciuem testabatur. x. di. si ĩ adiutorium.

i Excludat. sic̃ g° ciuis roman⁹ senator ip̃ius ciuitatis esse p̃t sic et p̃tor. C. de of. p̃to. l. ij. alias nõ p̃t q̃s p̃sidere vel assidere ĩ ꝓuincia vel ciuitate sua sine principis licentia. C. de cri. sacri. l. vlti. ff. ex quibus cau. ma. l. hij qui. et. l. se. ⁊ C. de of. asses. l. in consiliarijs.

QUanq; canonicis cathedralis ecclesie ipo iure vel p sententiam pterq; in casu negligentie eligendi potestate priuatis ad papā ius deuoluitur eligendi. in inferioribus eccleſijs semper ad primū supiorem deuoluit. hoc dicit. Emanauit ad declarationē eoz que no. ber. s. .e. bone. i. in vlti. glo. et moderni. s. e. cum in cūctis. et. c. ne p defectu. ut. j. clarius dicam. Et primū dictum huj decre. fuit sumptū ex decre. alex. dilecti. in fi. de qua facta fuit mentio. s. .e. q̄uis.

a Iure. s. e. ne p defectu.

b Cathedrali. et idē in hoc casu statutū est de regularibus ut ibi. et de inferioribus oīm̄ibus .s. de concess. p̄bē. .c. ij. sed licz q̄ ad casum negligētie sint hec paria. nō tamē quo ad alios casus. ut. j. in fi. patebit.

c Spectat. quocunq; mō. siue iure p̄uilegio vel scripta consuetudine. s. e. cum eccleſia. de cā pos. cū ecclesia. cū si.

p̄dicta iurisdictio vel potestas extra vrbē et territoriū p̄fata p̄sistēs. nō tāte p̄eminentie vel notabilis potentat⁹ existat q̄ obtentus eius occasiōe vl cā cum alijs exclusis a dicto vrbis regimīe ut p̄mittit̄ p̄ntis p̄stōnis oraculo rōnabiliter includantur.

QOnifa. viij.

QClanq; in casu negligētie sit p̄stitutū a iure ut eccia cathedrali vacāte. si per eos ad quos spectat non fuerit electio de p̄lato infra tēpus debitū celebrata. eligēdi ptās ad superiorē p̄mū deuoluat. Ď tm̄ nō est ad casū aliū extendēdū. Igit̄ si electores in hm̄oi eccia vel ipo iure cum eligunt sciēter indignū vel p sniaz. cum formā tradita in generali concilio nō obſuāt eligēdi ptāte prinent̄ nō ad dictū superiorē sed ad romanum p̄tificē potestas eadē deuoluetur. Secus autē

d Debitū. triū mensiū. l. di. post q̄. s. e. ne p defectu. saluo eo qđ ōr. j. de p̄ben. c. ij. et. iij.

e Alium. a casu negligentie. et sic aliud est esse in negligentia. aliud in dolo. p bac idē. j. e. si p promissarius. sicut aliud est remitti in vno q̄ in alio. ff. de bijs q̄ no. infa. l. i. q. ij. ad idē. ff. de suspec. tu. l. hec enī. s. e. ti. sup eo.

f Eligunt. hoc intellige siue simul et semel eligant. siue separatim. s. e. ti. bone. i. licet quidā olim dixerunt p̄tra sciēs licet laud̄. sed hoc est tenendū. ut ibi notāt vl. glo. et idez ibi no. moderni oīes.

g Scienter. secus si ignorant. q̄ tunc ad eos rediret electio. et a die cassatōnis tēpus integrum haberent. ut. j. c. si electio.

h In dignū. s. e. cū in cūctis.

i Bñali. cōcilio. s. e. q̄ter.

k Dictū. supiorē. s. primū.

l Eadē. eligēdi vl̄ p̄uidēdi.

m Deuoluet̄. ut plene scias. in ista cathedrali eccia hanc materiā. et huius iuris originē scire debes q̄ ber. in q̄dam sua antiqua glo. quā hodie nō habem⁹ per decre. s. e. ne p defectu. notabat. s. e. bone. .i. in vl. glo. q̄ q̄ canonici eligebāt scienter indignum in cathedrali eccleſia q̄ eligēdi ptās ad supiorem primum deuoluebatur. Rēdens ad decre. bone. q̄ ibi nō erat alius supior q̄ papa. sed postmodū cācellata illa glo. in sua additōe quā ibi posuit. dixit cōtra. et opinio eius hic approbat̄. dixit enim q̄ qz in decre. cū in cūctis. papa in inferioribus exp̄ssit ad q̄s eligendi ptās deuoluat̄. in cathedralibus tacuit dedit intelligere. q̄ ad eōm in p̄dcis eccleſijs eo casu ptās deuolui deberet. q IS ibi tenet gof. et vincen. In p̄riū videbat̄. qz quasi paria videnť nō eligere infra debitū tpus vel nō eligere idoneū. ad IS de transl. inter corpa. sed si illi non elegissent ad illum superiorem deuoluerēť ptās. gō q̄ē. et sup hoc vide quod no. innocē. de concess. p̄ben. cū nūs. Sed ut. s. dixi et. j. patebit. aliud in vno. aliud in alio. et merito. nam dicit lex. q̄ si quis negligens fuerit in petenda bonoz possessione infra cētū dies

locū facit sequēti in gradu. ff. de suc. edic. l. i. §. decretalis. et. §. quod dicimus. Si aūt q̄ter crimē vel indignitatem bonoz pos. amittit. applicatur fisco nō sequēti in gradu. ff. de bijs quibus ut indig. l. claudius. et. l. mulierē. q. C. e. ti. l. hereditas. sicut ergo succedit fiscus q̄ter delictum vel indignitatem non q̄ter negligentiā. sic et curia in primo casu non in secundo succedat. Ut igitur huius iuris originalē scias veritatem scire debes de antiquo iure et dispositōne eccleſie potestates conferē di episcopatus ad papā p̄tine re. xxij. di. c. i. Conferendi autē inferiores eccleſias ad eōs. sed hec regula tailit in casibus qui postmodū a iure fuerūt exp̄ssi. voluerūt enim iura q̄ in cathedralibus sibi eligerent canonici. s. e. cū in eccleſia. In inferioribus etiā collegiatis canonici. xvi. q. vl congregatio. s. .e. c. i. et statuta fuerunt ipis tempoza. s. e. ne p defectu. et de concess. p̄ben. c. ij. l. di. post q̄. Scias tamē q̄ primo emanauit pstō illa. nulla. de cōcess. p̄ben. q̄ decre. illa. ne p defectu. Olim g⁹ eē post decre. nulla. si canonici cathedralis eccleſie nō eligebant eōm debito tpe deuoluebat̄ etiam in hoc casu negligentie ptās ad papam. ut. s. de cōcess. p̄ben. dilectus. postmodū statutum fuit q̄ in illo casu sciēs negligentie bene deuoluat̄ ad supiorem primum. ut in. c. ne p defectu. In hoc ergo casu seruabimus illud ius. sz ad alios nō extendimus ut hic vides. sed antiq̄ iuri stabimus. Refert tū p̄post. pluries suis tpib⁹ tractatū fuisse p papā q̄ hec ptās archiep̄is p̄ferreť etiam in bijs casibus. Gz finaliť deliberatio in p̄riū resedit ut IS vides q fuit rō. qz p̄mpti eēnt archiep̄i in cassandis electōnib⁹. ut p̄uisionū ptās rediret ad eos. fuerat etiam olim ista opinio vincen. s. e. innotuit. et sequunť eam inno. q hos. in decre. cū in cūctis. et sic seruabat curia ante istā cōstitutionem. et semp intelligas hec vera. cum omnes scienter eligūt indignum. siue simul et semel siue separatim. ut. s. dixi. Si aūt aliq̄ eligūt tūc deuoluit̄ ptās eligēdi ad alios ipo iure. vel p sententiam cum peccāt in formā. ut in dec. qz q̄ter. facit. s. e. ca. ij. sed pone pars eligentium peccaut eligendo scienter indignū. remanſit ergo iurisdictio in alios. illi non elegerunt infra tempus debitum quid erit in casu isto. nunquid deuoluetur electio ad archiepiscopum vel ad papam. Dico fm comp post. qui hoc no. s. e. cū vinť. cū pars non peccans fungat̄ vice capituli. ut ibi. et .s. e. dudum. si capitulū negligat ad superiorem deuolui tur electio. per capitulū. ne p defectu. sic et hic cū finalis culpa fuerit negligentia. in inferioribus vtroq; casu de n Secus. in IS secus. quia voluitur ad superiorem. et ē eadē rō quam. s. dixi. ad eōm ex dispositōne antiqua p̄tinebat eccleſiarū seu dioce. dispositio. redit ergo res ad suam naturam. xxv. di. ab exordio. Nota ergo q̄ pena de re. cū in cūctis. habet locū in inferioribus dignitatib⁹ ab

epatibus. et est expssum. s. c. dudum. i. ptra. ſ. e. ſi compro
miſſarius. §. huius. Jo. ibi loquit de pena illa ſuſpenſio
nis a beneficijs p triennium. que nō habet locū niſi in epi
ſcopoz 7 ſupioz electōibus. de qua loquit decre. cū in cū
ctis. §. clerici ſane. ſed hic loqmur de alia pena. ſ. priuati
onis forme. ſ. iure eligendi. de qua loquit ipa decre. cū in
cunctis. in fi. Sed cum pena ſuſpenſionis a beneficijs re
petita nō ſit in illis
locum nō habebit.
ut in contrario di
citur.

a In inferioribꝰ. quibuſcūqꝫ. ab epi
ſcopatibus. etiā in
regularibꝰ. olim tñ
curia fuabat ꝓuiſ.
intdū in regularibꝰ
qz cū dec. illa ne p
defectu. eqparet ca
thedrales et regla
res ſic in cathedra
libus ſupdictum ē.
ita videbat in regu
laribus dicendū. ſz
nō eſt ita. nec habz
locū rō reddita. s.
pr. Renſo. quia ſuf
ficit non denegari
dioceſano hanc po
teſtatez. cum in ſua
dioc. omia poſſint.
qđ non eſt in archi
epis. et ſup hoc vi
de compoſ. s. e. ne
p defectu. ad fi. Approbat aūt hic glo. Jo. et hu. xviij. q.
. ij. c. i. qui ibi no. qꝺ epus alium inſtituit in abbatē cū mo
nachi indignum eligant. et qđ no. ipe ber. in ꝑdic. decre.
boñ. in glo. vl.

In inferioribus eccleſijs ē
cenſendū. Idem.
Si qui cōtra electio
nis formam vel electi pſo
nam aliqua obiciēs ad ſe
dem aplicā appellauit cor
poralia ſe ꝓſtito iuramen
to. qꝺ illa que in appellati
one ſua expſſerat. vel ea q̄
de ipis deberent ſuffice
re vera eſſe credebat. et ſe
poſſe ꝓbare. non eſt ſup
obiectis vl expſſis hmōi
audiendus. cū nō ſimplici
ter ſicuti tenebatur iuxta
ꝓſtitutionem felicis recoz
datōis gre. pape. x. ꝑde
ceſſoris noſtri editā in cō
cilio generali lugdunenſi
iurauerit expſſa ſeu obie
cta ſe credere vera eſſe et
ſepoſſe probare. ſed inde
terminate illa vel ea q̄ de
berent ſufficere de eiſdē.
Idem.
Si contra certam et
nominatam perſonam ne
ab alijs eligatur ad ſedez
apoſtolicā anteq̄ fiet ele
ctio durerit appellandus.
debet per omnia in appel
lando ſeruare formam cō
ſtitutionis felicis recoz
dationis Gregorij pape
l De eiſdem. ſ. expſſis vel obiectis in appellatōe.
Qui contra. Qui cōtra certam ꝑſonam ne eligaē ap
pellat conſtitutionem. ut circa. ſeruare teneē. decre.
iſta tracta fuit de glo. gar. poſita in decre. ut circa. ſup v
bo. appellari. 7 guil. ſuper verbo. facta. Et approbatur hic
ipoꝝ opinio.

Jd ſe. ap. iſta lra videt facere p guil. q̄ no. ī dec. ut cir
ca. qꝺ decre. ipa nō hz locū niſi in appellatōib⁹ inēpoſitis
ad papā. ſed cōtrariū credo. ut ibi diri fm gar. cū dec. illa
indiſtincte loquatur. qꝺ iſta decre. declarat. q̄ ſit pena
Audiendus. nota
nō fuātis ꝓſtōē illā. ut circa. ſ.
qꝺ non valet appellatio. dicebant enim quidā. qꝺ illa erat
pena nō iurantis. qꝺ ſup non expſſis non audiretur. ſup
expſſis vero bene per illum. ver. alioquin. qui eſt ibi. ſed
B eſt falſū ut hic pz. qz nō iurāt vel iurās. alio mō qꝺ debu
erit nō audiē eē ſup expſſis. Et ille v. alioquī exponi debz
ut ibi diri. pliciter. no. nō recedendū a v bis legis. vi.
Sim
. q. iij. ſcriptū. de decē. ad audientiā. ff. de exer
cit. l. i. §. ſi is qui nauem. ff. de l. iij. non aliter.
Lugō. s. e. ut circa. i Et ſe. repete credere. cōſti
tutio enī illa nō veritatem querit. ſed calumniā excludit.
ut ibi diri. in glo. ſi autem.

k Illa vel ea. Sed cōtra ſi duo ꝓponuntur etiā copula
tiue que ad vnū finem tendūt ſufficit alterū ꝓbari. s. de
iud. exhibita. niſi ſupflua ꝓbatōne ſe oneraret aſtringēs
ſe ad vtrūqꝫ ꝓbandū. s. de ꝓba. licet. ff. de ꝓba. circa. et
fm hoc etiā copulatiua diſſoluit in diſiunctiuaz. ff. de v.
ſig. ſepe. xvi. q. iij. placuit. Jdem eſt ergo ꝓponere copula
tiue vel diſiūctiue. cum vtrobiqꝫ ſufficiat alterum ꝓbari
ut p ꝑdicta iura ꝓ
batur. et. s. de iſte ꝓ
inter ceteras. iſte i
obiectio ſupdcā ve
ra eſt. quia quo ad
ꝓbationē bene ſuf
ficit alterū. ſed non
quo ad obiecta. no
luit enim illa conſti
tutio ꝓbatōibus ꝓ
uidere ſed obiectōi
bus. ſcz qꝺ nihil ca
lūnioſe opponeret.
7 ideo voluit qꝺ ſim
pliciter ſup omnib⁹
iuraretur. ſi enī iu
rat vera eſſe que ad
victoriā ſufficiāt. iā
iſtud iuramentum
omniū obiectoruz
maliciā nō excludit
imo ex decē obiectꝫ
ſi vnicū qđ ſuffice
ret eſſet verū reliq̄
falſa. ſatiffactū eſſz
illi iuramēto. 7 con
coz. ſ. e. ut q̄s duas.

Pi contra. Qui cōtra certam ꝑſonam ne eligaē ap
pellat conſtitutionem. ut circa. ſeruare teneē. decre.
iſta tracta fuit de glo. gar. poſita in decre. ut circa. ſup v
bo. appellari. 7 guil. ſuper verbo. facta. Et approbatur hic
ipoꝝ opinio.

n Certā. ergo ſecꝰ ſi ꝑ incertā. puta ne fiat electō niſi ca
nonica. vel ne fiat ꝓtra tenorē ꝓiuilegioꝝ eccie. s. e. ꝓide
tauimus vel ne fiat de aliq̄ excōicato. vel homicida. vel
hijs ſiſia. tūc enī nō hz locū ꝓſtitutio. et ratio q̄ ſe patet.
ſi enim ante electionē et contra incertā ꝑſonā appello q̄ te
vides qꝺ contra formā electōis nil obicere vel exprimere
poſſum. cū adhuc nō ſit facta. et qđ non eſt ꝛē. de deſpō.
impu. ad diſſoluendū. Jdem in ꝑſona cū enī nullā expri
mam ꝑſonam. q̄ ꝓtra illam poſſum exprimere.

o Moratā. intelligo hoc ſiue ſit ꝓprio nomīe. puta ne pa
ganus de mutina. vel appellatio. puta ne filius. p. vel ne
archidiaconus. vel ne primicerius vel hijs ſimile vel alia
certa circūlocutio. ad hoc. ff. de reb⁹ cre. l. certū. s. de te
ſti. licet ex quadam. letur. de ꝓuiſione non erat dubi
p Eligatur. vel poſtu
tatō. qz expſſum erat ī ipa dec.
ut circa. ut iam dicā. Quid ſi appello ne ad electionem ad
mittatur. eodem modo credo diſtinguendū. vtrū contra
incertā. puta ne aliqui excōicati irregulares ꝛē. et tūc nō
teneat. aut cōtra certā. et tūc teneat ꝓſtitutionē ipam ſer
uare p hanc decre.

q Jd ſedem apoſtolicā. repete q̄ diri. s. e. pr.

r Fiat electō. dubitatōis cā fuit. qz in decre. ut circa. di
cebat q̄ appellaē ꝓtra electū. ſed hic nō appellat ꝓtra ele
ctum ſed contra eligendū. et ſic non videt habere locum
ꝓſtō. ſed ſecus eſt ut hic vides. et ſic dicebamus olim per

illam lr̃am q̃ ibi est ꝓuisio faciẽda vel facta. qz sicut in facienda ꝓuisione seruanda erat forma in appellatione sic et in facienda electõne. cum illud. c. illa parificat. ad idẽ .s.e.c.i.et.c.si forte. j.e.si postq̃.

a ¶ Vt circa.s.e.ti. ita intellige. illã. cũ eadẽ rõ sit.

b ¶ Facta. scias q̃ vtrobiq̃. Et nota qz sicut hec dec. determinat decre. ut circa. ita dico et determinari decre. s.e.c.i. nam licz ibi dicat electionẽ postulationẽ vel ꝓuisionem factam seruata istius distinctione. idem dicã in facienda ꝑ hanc dec. ut ibi etiã diri. ⁊ sic seruat curia. ⁊ facit qõ no. gul. ĩ decre. ut circa. in glo. nota ergo.

c ¶ Pene. ut nõ valeat appellatio. nec audiatur etiã super expõssis. s.c. pri.

¶ Jcut cũ. Si promissum est in plures ut eligãt ꝑ vnũ faciẽda ẽ electrõnis ꝓnunciatio aliter electio facta non tenet. Qrtũ autem habuit hec decre. ex hijs que no. q̃ inno. et host. et cõpost. s.e.qz ꝓpt. et .c. in genesi. ut j. patebit.

pdecessoris nrĩ ut circa electõe iã fcã eũ ꝓtingerz appellare. alioquin nõ obseruãs pene ꝓstõis eiusdẽ se nouerit subiacere. ¶ Idẽ.

¶ Jcut cũ ꝑ formam scrutinij ad electiõz ꝓcedit ẽ ꝑ vnũ pnũciandã et faciẽda ꝯiis electio fm canõica instituta sic et ꝑ vnũ debet fieri cũ ꝑ formã ꝓcedit cõpromissi. q̃ vnis in arbitris cõpromissarijs lex humana innuat q̃ ab eis oĩbus sit ꝓnunciatio facienda. alioquin a plurib⁹ cõpromissarijs facta simul electio eoĩpo viribus nõ subsistat. ¶ Idẽ.

¶ Statutũ felicis recordatõis gre. pape ꝑ decessoris nrĩ de hijs qui ad parrochialiũ eccl̃arum regimẽ assumunt ẽ. ꝓmouẽdis ad sacerdotiũ infra ãnũ. alioq̃n eisd̃ eccl̃is sint ꝓuati. qd̃ cũ sit penale restrĩgi potiꝰ ꝙueit q̃ laxari declaram⁹ ad collegiatas ossẽs. sz hic de negocio loquitur. qd̃ diuisionẽ transmutationem nec omissionem recipit. et ideo secus. ff. de v. obli. l. ij.

a ¶ Vt circa. s.e.ti. ita intellige. illã. cũ eadẽ rõ sit.

b ¶ Facta. scias q̃ vtrobiq̃. Et nota qz sicut hec dec. determinat decre. ut circa. ita dico et determinari decre. s.e.c.i. nam licz ibi dicat electionẽ postulationẽ vel ꝓuisionem factam seruata istius distinctione. idem dicã in facienda ꝑ hanc dec. ut ibi etiã diri. ⁊ sic seruat curia. ⁊ facit qõ no. gul. ĩ decre. ut circa. in glo. nota ergo.

c ¶ Pene. ut nõ valeat appellatio. nec audiatur etiã super expõssis. s.c. pri.

¶ Jcut cũ. Si promissum est in plures ut eligãt ꝑ vnũ faciẽda ẽ electrõnis ꝓnunciatio aliter electio facta non tenet. Qrtũ autem habuit hec decre. ex hijs que no. q̃ inno. et host. et cõpost. s.e.qz ꝓpt. et .c. in genesi. ut j. patebit.

¶ Jcut cũ ꝑ formam scrutinij ad electiõz ꝓcedit ẽ ꝑ vnũ pnũciandã et faciẽda ꝯiis electio fm canõica instituta sic et ꝑ vnũ debet fieri cũ ꝑ formã ꝓcedit cõpromissi. q̃ vnis in arbitris cõpromissarijs lex humana innuat

d ¶ Pene. ut nõ valeat appellatio. nec audiatur etiã super expõssis. s.c. pri.

¶ Jcut cũ. Si promissum est in plures ut eligãt ꝑ vnũ faciẽda ẽ electrõnis ꝓnunciatio aliter electio facta non tenet. Qrtũ autem habuit hec decre. ex hijs que no. q̃ inno. et host. et cõpost. s.e.qz ꝓpt. et .c. in genesi. ut j. patebit.

e ¶ Formã. nota q̃ ista dec. in q̃bus dz forma fuari decre. qz ꝓpt. et fm ber. q̃ ls ibi no. in ꝓma glo. et inno. ⁊ cõ post. in ꝓma glo. dec. illa locũ hz in electõibus expz vl in ferioꝛ platoꝛ q̃ ꝑsunt collegio. ⁊ ꝑ q̃z mortem dz eccl̃a vi duata. in alijs non. Host. aũt illã intellexit etiã in quo ocunq̃ beneficio vel canonia cuius electio ad pl̃es ut collegiũ ꝑtinet ut ibi no. circa p̃n. ꝓmos seq̃z. sz ls gℓ dicem⁹. ls q̃d hic dz de ꝯiũ ꝓnunciatõe hr̃e locũ in hijs in q̃b⁹ fuanda est ꝑd. forma. In canonijs vo vel bñficijs alijs secus. qz ibi sufficiẽt singl̃ares ꝓsensus. q̃d verũ ẽ si illi sũt capitulã si ꝓsensus ꝑstent in capl̃o. alias sec⁹ fm ber. q̃ ls no. in decre. in genesi. ĩ glo. sup vbo. ꝯiis. ⁊ ibi de ls ꝑ inno. ⁊ host.

f ¶ Per vnũ. q̃ ergo dic̃ decre. qz ꝓpt. ut is collone habita eligat̃. intelligit ꝑ iura postmodũ subsecuta ꝑ vnũ oĩm vice. Notabat tũ ibi host. q̃ licet ls seruaret curia. tũ satis erat si omniũ vno ore sermo ꝓcederet. ad ls. C. de epi. et cle. qm̃ venerabilis. ibi. ab omnib⁹ vno ore damnaret̃ ⁊c. nec ob. fm id decre. in genesi. qz ibi singularit̃ nõ vno ore ꝯiter elegerant. sz hoc falsũ est ut ls vides. Et q̃ dic̃ vnũ si queraẽ ꝑ quẽ. dic ꝑ eũ q̃ hz ꝓmã vocẽ. vel eũ cui capitulũ ꝓmiserit. sz si capl̃m vel illi q̃ ꝑsenserit nõ ꝓmittãt ls expresse alicui. vnus pñtib⁹ alijs facta collone eligat vice capituli vel ꝑsentientiũ. et satis ẽ qz ratihabitio ⁊ taciturnitas mãdato ꝙparatur saltẽ in reappetibili ⁊ meritoria. sicut ẽ q̃ ꝑ electionẽ canonicã. ꝙuideaẽ eccl̃ie. ff. manda. q̃ fide iussoꝛ. secus in onerosa vbi requiritur expressus consensus. ff. de ꝓcur. filius. §. inuitũ. fm inno. qui hoc no. in dec. in genesi. et ꝓpost. in decre. qz ꝓpt. ⁊ cõsensus. ff. de ser.

g ¶ Cõis. sz nõne sufficiũt singl̃ares rusti. p. ꝑ fundũ. ff. ꝯiia pdi. receptũ. ff. de aq̃ plu. ar. l. Si aũt. Bo. leges iste loquũtur de actu qui diuisionem recipit. nec ẽ ibi cõmũnio collegiatoꝛ sz singl̃ariũ. qd̃ dic ut no. s. de ꝓsti. cum

i ¶ Jnstituta. s.e.ti. in genesi. ⁊ ciẽda ẽ ꝑ vbã singl̃a

k ¶ Debz fieri. ⁊ pnũciari cõis⁹ ⁊ris numeri. ut. j. ꝺ reiuꝺ.

l ¶ Cõpromissi. et vtrobiq̃ facũ ab vno. Dicebat decre. quia ꝓpter. qui vice omniũ eccl̃ie viduate ꝓuideãt vnde videbatur q̃ omnes haberẽt ꝓuidere. quod verũ est. sed vnus omniũ vice ꝓnũciare ⁊ electionem facere. ut hic.

m ¶ Vñana. ff. de ar. l. item si vn⁹. §. Jtẽ si pl̃es. vbi ꝺz. q̃ aut oẽs sentẽtiã dicant aut nullus. Tamen scõm nos vnus alijs pñtibus ⁊ mandantib⁹ sententiã ꝑ vbã tamen pluralis nũeri potest recitare. ⁊ idẽ in pluribus iudicibus. ꝺ reiuꝺ. cũ ab vno. ⁊ ita etiã no. ff. de ar. l. sicuti.

n ¶ Subsistat. ratõ quia tot videnꝺ esse electões q̃t sunt numero eligẽtes. ut. s.e. in genesi.

¶ Statutũ. decre. s.e. licz canõ. in collegiatis parrochi alibus eccl̃is ⁊ assumptis ad ipar̃ regimen locum non hz. Et nota qz dec. cũ in cũctis. ponebat de dignitatibus et beneficijs curatis. et prochialibus eccl̃is. dec. gℓ hz canon. solũ de parrochialib⁹ dicẽs eccl̃is ad dignitates extendi nõ debuit. ꝑcipue cũ ꝑstõ sit penalis ut sequit̃.

o ¶ Statutũ. s.e. hz canon. tur parrochiales. dic ut di

p ¶ Parrochialiũ. q̃ dicã xi. s.e. licet canon.

q ¶ ꝓmouẽdis. ad sacerdotiũ. ls verũ nisi i casu. j.e.ti. cũ

r ¶ Jnfra ãnũ. nũerãdũ a die q̃ ꝑfessiõz pacifica ex eo. habuit vl ꝑ eũ stetit q̃ min⁹ hr̃et. j.e. ꝓmissa. §. i. de ꝓbẽ. hz. ij. nec currit iuste impedito. ut in ꝑdcã decre. ꝓmissa.

s ¶ Alioquin. i. si se nõ fecerint. j. annum ꝓmouerit.

t ¶ Priuari. intelligas integro elapso ãno. q̃ dic ut. j.e. ꝓmissa. i. ipsũ. u ¶ Qd̃. statutũ. fauores ⁊c. j. de re. iuꝛ.

x ¶ Restringi. nã odia restrĩgi ⁊ odia. cũ suis concoꝛ. et .ff. de libe. et post. cũ q̃ dã. ⁊ benignioꝛ interpratio facienda ẽ in penis. j. de reg. iuꝛ. in penis. cũ suis cõcoꝛ.

y ¶ Declaram⁹. ls olim fuerat declaratũ ꝑ quãdã extrauagãtem alex. de q̃ diri. s.e. ¶ Quis. ⁊c. ꝙ ꝙ. q̃ incipiebat. dilecti.

z ¶ Collegiatas. no. gℓ q̃ aut sũt ibi pl̃es ut collegiũ. aut nõ. sz ut singli. ĩ ꝓmo casu locũ hẽbit dec. ls. in scdo nõ. ⁊ sup ls vide qd̃ no. ber. s.e.ti. c. i. de iu. pa. postulasti. si q̃ta quõ hoc ꝙgnoscet̃. qz est ibi rectoꝛ ut caput. et canonici ut mẽbra. sup hijs tñ vide qd̃ no. de erces. p. dilcã. sz q̃ro pone q̃ eccl̃a fuit collegiata. nũc desinit ibi esse collegium q̃d erit. nunq̃d hẽbit locũ hec decre. Et vidz q̃ nõ. qz deficiẽtib⁹ ꝑsonis desinit eẽ collegiũ. ff. ad municip. sic mũicipiũ. ad ls. s.c.i.x.q.iij. vnio. ff. de v. sig. neracius. et grex esse desinit si vñũ anal tm̃ remãsit ĩ grege. ff. del. i. si grege. Ar. ꝺ. xix. q. iij. q̃ semel. vij. q. i. pastoralis. cũ si. Dico et breuiter. q̃ si collegiũ desinat ibi esse puto canonicoꝛum morte. locũ hz decre. qz alij bñt substitui. ⁊ si ls nõ faciãt

bij ad quos primo pertinet infra debitū tempus. ad supiorem deuoluet et sic de singulis vsq; ad papam. et ius collegij bene remanet in vno. qđ dic vt no. s. de postula. gratum. si autem destruatur collegium supiorīs auctē. puta qz ꝑs facit ex cā. tunc non habebit locum decre. pone exēplum de no. ope. nū. c. ij. et ibi de ꝑs q̄ inno. et facit q̄ no. lau. et Jo. xvi. q. vij. et ꝑs diximus.

a Ecclesias. secularēs. naz hodie secus in regularibus quod dic vt in clem. de statu regula. ne in agro. §. ceterum

b Antiqua iura. s. e. ti. cū in cūctis. et §. inferiora. et de hac cōpulsione oꝛdinū plene dixi. s. e. licet canon. in fi.

Jcui. si ꝓcurator seu missarius sm traditam sibi metā scrutatis et in scriptis redactis volūtatibus singulorum illum eligat in quē non maior pars capituli sed plures aliis ꝓpatione ꝓsenserant. nō tenet electio. cū preter formas ꝑcilij fuerit celebrata.

b Cui. idē si pluribus. cū rō capituli sp remaneat. et ꝺbet ista decretalis cū gicū decre. j. e. cū expediat.

c Formā. que nō est ꝺ premissis imo ꝓhibita. vt. s. e. qz ꝓter. et. e. ti. ecclesia vīa. per hanc enī erat reperire electū nō a maiori parte totius capli p̄fici ecclesie.

e Secreto. idē et multo magis si nō secreto. qz tūc eēt obuia ꝑcilio. qz ꝓter. et sp locū habet rō finalis.

tulo. idē si nō eēnt de capło sed vocem habent. vt. s. de cā pos. cum ecclesia suttrina. et s. e. cum ana. cū ex. rij. e monoicis. v. cōsentiūt in vnū

g Alios. puta .iiij. in alīū. tres in alium. Electꝰ igit a v. electus est a maiore pte. cōpatione partiū sed non a maiori parte capituli. quia. v. nō sunt maior ps de. rij.

b Ipsecq. in quē tradita est ptās hmōi.

i Non maior ps. ergo a ꝺcto si eligeret illū i quē cōsentisset maior ps valeret electio. j. e. cū expediat. qz illa forma ꝑcipi. subsequēs sublata nō videt. ut ibi.

Preter. no. ista duo equipari ꝓter et contra. si. de fi. interu. pastoralis. sed nōne nominatus a maiori parte aliōz cōparatione. erquo placuit omnibus q̄ ipse eligeretur est nominatus ab omnibus. vnde et in electione romani pōt. seruatur interdum hoc. q̄ nominatus a minus q̄ a duab? partibus de consensu omniū habeatur ꝓ ro. ponti. vt no. ꝓpost. s. e. licet. et guil. s. e. periculū. Dic q̄ iura voluerūt certas formas seruari. et licet omnes consentiant si non fuantur forme non tenet electio. cardinales nec artantur. nec de facto seruant formas sed sufficit q̄ due partes consentiant. s. e. ꝛ.

ecclesias etiā si aliās parochiales extiterint. et ad assumptos ad earū regimen ñ extēdi. ꝛ ātiq̄ iura fuari ꝺbere potiꝰ i eisdē. dē.

Jcui eligendi ptās data fuerit sub hac forma. vt ipse secreto et sigillatim votis singulorum de capło exquisitis et i scriptis redactis illū eligat in quem plures de capitulo ꝓtium cōparatione minoꝝ ꝓsenserint. licet ꝓsentiētes maiorem partē totius capituli non attingāt. ipsoq; facto hmōi scrutinio. et in scriptis redacto iurta traditam sibi formaz eum in quem nō maior pars sed plures de dicto capło q̄ i quēq; aliū direxerāt vota

sua durerit eligēdū. tal? electio cū ꝓter formas ꝗs gīale ꝑcilīū fuari statuit in electionib? celebrādis. decernēs eas si aliē fierēt ñ valere fuerit attēptata. robur ñ obtinet firmitatis. dē

Oculos sic vicīū ābitionis excecat q̄ quasi sue ꝓfessiōis immemores qua cōtēptis bonoꝛibus abiectis diuitijs sprētisq; delicijs arbitrium ꝓtium subiugarūt alteri? ditōni retro respicientes ad aratrū manūissa duz precipitanter ruunt in litigiorū amfractus. causarū strepitib? se inuoluūt et extra administratōnes ꝓprij ordinis solium prelature cōscēdere moliūt electōib?

m Non valere. ipso iure.

n Firmitatis. et sic etiā eligētes priuari debēt ea vice potestate eligendi vt. s. e. quia ꝓpter.

Oculos. decre. diuide in quatuor ptes. Jn prima pōit constitutionis causam. Jn secunda ꝓstitutionē circa mē dicantes. Jn tercia constitionem circa non mendicantes. Jn quarta decretū Et dic i summa. q̄ ex vocatione quocūq; modo facta in discordia de religioso mendicante ad prelaturam extra administrationem sui ordinis nō acq̄ritur illi ius. nec ꝓsentire poterit etiā de prelati licentia. Jdem de vocatiōe facta a minori parte numero ad quālibet prelationez ꝺ religioso non mendicante. et secus factū irritū decernit

p Oculos. ē oculus mentis qui purus esse debet vt hic. et. i. q. i. c. multi. Est oculus corporis qui debet esse pudicus. vt. xxxij. q. v. qui viderit. Est oculus administrationis qui debet esse ꝓuidus. xciij. di. diaconi. j. et. ij. et. vi. q. i. oues. et. s. de of. archidi. ad hoc.

q Excecat. sic. s. e. auaricie.

e Jmmemores. mens auida potentie. nec abstinere nouit a petitis. nec gaudere concessis. nec adhibere pietati consensum. xlvij. distin. virum. et. j. de concessio. prebenđ. detestanda.

s Bonoribus. xxvij. q. ij. scripsit. s. de sta. regula. ea que.

t Diuitijs. i. q. ij. §. verū. retētō enī ꝓpriꝰ monachatui est contraria. de sta. regu. cum ad monasterium. in fi.

u Ditioni. xij. q. i. non dicatis. j. e. si religiosus.

x Jussa. et sic non sunt apti regno dei. luc. ix. c. et. s. de vo. et vo. redempti. c. magne.

y Litigiorū. q̄ a monachis vel religiosis sunt ꝓtinus euitāda. s. de smō. c. vno. cū suis ꝓcor.

z Jnuoluūt. et sic oues ꝙuertunt in lupos. s. de renū. nisi cum pridem. §. ꝓpter malicīā.

a Soliū. s. e. fundamenta. §. ne autem. in fi.

b Electionibus. ergo eligi pōt. qđ dic. vt dicā. j. e. null?.

a In discordia. intelligo in discordia fieri siue due ℓ plures celebrare sint electōes siue vna tm̃. aliquibus ex hijs ꝯ dicentibus ad quos spectat electio. vt. s. c. cupientes. §. si vero. b Superiore. cuius solius licentia alias sufficit. j. e. si religiosus. ij. ijℓ ñ.

c Extorta. et sic nō valeret si de hoc ꝓstaret. s. de priuil. cum olim. ij. sicut nec confessio extorta. s. ꝙ met⁹ cā platū. xv. q. vi. c. i. nec absolutio. j. ꝙ me. cā. c. vno. nec licentia extorta ꝓiudicat re petenti coniugem. s. de cōuer. ꝓiu. accedens.

d Dispendia. vitanda. s. e. cupientes. s. de fi. instru. qō super hijs. j. de vsur. vsurarū. de ꝓsti. c. ij. j. de sepulc. c. i.

e Maiora. sic ō collu. in tm̃.

f In ātea. occurrendum g⁹ fuit. de ser. nō or. c. i. de ꝓcur. c. i. cū suis cōcor.

g Predicatorū. nota semper ꝑdicatores ꝑmitti. q2 antiquior fuit ipsor. institutō. ad idē. s. de excess. ꝓla. nimis. ij. de priuil. in hijs. j. de excess. prela. c. vno. j. de deci. c. i. ℓ subscriptōe. cū simil⁹. et de religi. do. c. i.

b Medicantiū. mēdicātes qui certas possessiones vℓ redditus hr̄e non ꝓhibitione postulationibus seu ꝓuisionib⁹ de se in discordia celebratis improuide ꝓstando consensum ꝓbēdi assensū a suo superiore nōnūq3 extorta lnia potiꝰq3 obtēta. et q̄ aiarū ecclarū dispendia noscim⁹ ꝓuēisse. et ꝓuē tura maiora i ātea ℞siliter formidā⁹. Volētes igit̄ huic pesti salubri remedio obuiare ꝑti ꝓstōe sācim⁹ vt nulli religioso ꝑdicatorū minor⁹ Bemitarū sci augustini. aut q̄rūlibet mēdicāti uz ordinū et electōne postulatōe ꝓuisiōe seu vocatōe ad aliquā extra admīstrōz sui ordinis ꝓlaturā i discordia de se fcā ius de cetero acquirat. nec eor⁹ aliquis tali electioni postulationi ꝓuisioni aut vocationi q̄q̄ modo ualeat consentire. ec si magistri aut ministri vel priorissis generalius eorūdē ad id accesserit licentia vel consensus. Circa religiosos quoq3 alios cuiusq3 cuncq3 conditionis vel status existāt volumus hoc ℞uari. vt nec ipsi electionibus postulationibus ꝓuisionibus aut vocati onibus a minori ꝓte nūmero ad ꝑlatōes q̄slibet de se factis q̄ bocipso a minori ꝓte ꝓcessernt nullum ꝓsus tribuāt ius eisdem suū audeant ꝓestare ꝓsensum. etiā si super ℞ assensus vel lnia suorū interuenerit ꝓlatorū. Nos enī q̄cq̄d ꝓtra premissa vel eorū aliq̄ a quoquā ꝓtigerit attēpta ri omnino decernimus irritū et inane. Idem.

Si quis duas electiones de se in aliqua ecclesia celebratas ꝓsequtur effectu. vt in cle. e. t. q3 circa. l Acquiratur. ergo ꝓfirmatio peti nō ꝓsis ordinib⁹ diuersa sūt ꝓsim Priorissis. fm̃ q̄ in diuersidem. j. de pac. quia ex eo. n Alios. no. quia per hoc vbum dico q̄ circa mendicātes vocatos ad administratōes sui ordinis non habebit locum iste. §. lz stabitur iuriꝫ antiquis.

o Minori. no. q̄ lz minor ꝑs sit ℞ maior. tñ non potit electōi huic ꝓsentire per hāc lr̄az. credo tñ vt. s. ꝓx. §. dicri q̄ si maior ꝑs ꝓuata eēt ipso iure ita q̄ vota recidēt in mīorē q2 tūc poterit consentire. q2 nō ē elcūs a mīori ꝓte immo a toto capīo. facit q3 no. de postul. gratum.

p Quasilibz. siue ꝓprij ordis siue alterius. siue sclarū ecclarū. et sic gñaliora est ꝓhibitio q̄ ad ꝓlaturas q̄. s. ꝓx. Alij ꝑ. s. q̄ ad ministratōes ꝓprij ordis ñ ꝓtrahēdat vt tō. in prin. c. posita sit gñalior ad ñ mendicantes. ꝑmūtenco. et si ꝑ id voluisset expressisz vt fecit. s. ꝓx. §. ad lz de deci. ad audiētiam. j. ℞ priui. si ꝑ. i. ijℓ ñ. in fi.

q Minori. nūero.

r Prelator. vt. s Quid si mōach⁹ rector⁹ prochiall eccle eligat̄ i eīm ℓ platū a mīori ꝓte nūero. nūq̄d potit ꝓsentire ℓ acq̄rere sibi ius. Patz vidz q̄ ñ. ꝑ ℞am q̄ supius dic. cuiuscūq3 ꝓditōis ℓ statꝰ existāt. lz enī nil hēat cū sūl sit cōe. xvi. q. i. ne ꝑ cuiuslibz. tñ negari ñ pt̄ q̄n mōachꝰ ℓ religios⁹ existat. xvi. q. i. de mōachis. i fi.

s Inane. si igitur superueniret confirmatio ꝓ ꝑ⁹ sit nullū. s. e. audītis. cū si. Cās duas. nō potest electus duobus ꝓtēdo ꝓfirmationē ei⁹ ℓ. et si ꝓtestet̄ se ꝓtērū alt̄a ꝑ quā ꝓsequi possit fuerit ēctionis effectū. nccē g⁹ hz alt̄az eligere. q̄ elcā ad alt̄az redire Duas. Ad q̄d de fcō fuerūt due electōes re ñ potit. fcē de eodē forte fuerat elect⁹ ab eis ad q⁹ ꝑtinebat ꝓprio iure. et q2 dicebat̄ iā tps elapsū fuerat idē elcūs a superiore ex iure deuoluto. et vtrāq3 ꝓsequebat̄. vℓ forte fuerāt aliq3 ꝑtēpti in ꝑma. cū q̄b⁹ postea ꝓcessuz ē ad scōaz vel aliq3 solēnitas omissa fuit i ꝑma. q̄ restaurata extitit in scōa. lz dicesset ad q̄d g⁹ ista bestia ꝓsequt̄ nisi scōaz. forte aliq3 de hijs q̄ fuerāt in prima fuerunt contempti in scōa. vnde caute faciebat si id de iure fieri posset vtrāq3 prosequendo. sed esse ñ potest propter rationem que sequitur.

a ¶ Insimul. nec etiam diuisim vt in fine patebit.
b ¶ Et vna. si enī prima valuit secūda nō valuit. si secūda valuit g° prima nō valuit. Jn ꝯtrium videbat̄ vt. s. de ꝓcess. ꝑb. post electionē. vbi ꝓsequebat̄ bonā. duplicē concessionem archidiaconatus. sed nō ob. q; ibi nō ꝺr q fuerit admiss? sed prosequi vnam electionem quam multiplici iure potuerunt facere eligentes. vt si qui eligant consuetudine prescripta et priuilegio speciali non est prohibitum vt ibi, sed hic duas vel plures electiones diuersas ꝓsequi, ꝓhibitū ē

insimul. et ꝓfirmationē petat ex eis cū nō nisi ex vna ipsarū valeat ius brē. rōni ꝑsonū ñ puta? ec̄ si se ꝓtestū eē velle alta ꝑ quā sue iteroīs ꝑsequi possit effectū in initio ꝓtestet̄. opteat ergo eū ne cū ipsius ecclesie vel sui aduersarij si quem haber discrimine in incerto vagē eligere quā ꝓsequ velit ex illi. et ꝓfirmatoꝝ petet

c ¶ Rationi. q; idē est qō lec. i. di. consuetudo. et consuetudini ꝑualet. viij. di. frustra. et exemplis añponenda ē. ix. di. sana quippe. ⁊ de hoc. j. e. ex eo.
d ¶ Contentū. ſ. s. e. is qui.
e ¶ Effectū. ſ. cōfirmationem.
f ¶ Protestetur et g° nil oꝑatur ꝓtestatio. per ꝯtium enum factum ꝓtestationi videt̄ obuiare. qō dicit. tro ij. di. c. i. de consti. cū. m. de elec. cumana. cum si. ponētis. e.
g ¶ Eccie. ad quā electus est. alias se oꝑ cupientes.
h ¶ Aduersarij. coelecti vel et. j. e. c. vl. fidei. ff. de e
h ¶ Vagetur. qō non lꝫ. ff. de iurē fis. l. ita den. l. i. ſ. ede re. ff. de inter. ac. de etate. ſ. nihil. s. e. in electionibus. s. e li. de ſſep. cū in multis. ad ſſ de ap. c. ij. cū si. ar. ꝯ q liceat ī incerto vagari. ff. de rei ven. q; de rota. ſ. incerte. ff. cōmuni. diui. et si nō oēs. ſ. si incertū. ſz specialia sunt. qō dic. vt no. de libel. ob. c. ij. Et facit ōcre. ista ad questionē quā anno disputaui. an valeat alēnatiua appellatō. ſ. appello ad archiepiū vel ad papaꝝ. sup quo dic vt ibi diri. j. de offi. de le. c. is cui. g° nō incurrit penā. ſz sufficit ꝙ alterā
¶ Eligere. ꝓnēdo eligat. et sic tenetur eligere vt in actionibus dici solet. aut enī sum certus que mihi cōpetit actō et tūc eligere debeo. ff. de tribut. q in heredē. ſ. eligere. aut incertus. et distingue tūc. quia aut sum incertus ꝑ iuris ignorātiā. et tunc nihilominus eligere debeo. quia petitiones consulere debui. et ignorātia iuris nō excusat vt. i. q. iij. ſ. notandū. j. de reg. iurē. ignorātia. ff. de iurē. et fac. ignl. regula. aut ꝑ errorem facti. et tūc subdistingue. q; aut erat error ꝓprij facti. aut alieni. aut eius in cuius locuꝫ successi. si ex errore ꝓprij facti tūc eligere debeo. quia in ꝓprio facto intolerabilis est ignorātia. ff. ad vell. ꝙ ꝑ. si ꝓter errorem facti aduersarij. tūc non teneor eligere. ff. quoruꝫ lega. l. i. ſ. q; autē. si ꝓter factum eius in cuius locum successi. eligere teneor. ff. de reg. iu. qui in alterius. in fi. et. j. de reg. iu. is qui in ius. ⁊ adde qō diri. j. de re iudi. abbate. in ꝓn. et ē rō q; sibi sunt ꝯtrarie. vt. s. vidisti. et ē
¶ Renunciare si. C. de furē. l. i. ibi enī agendo mādati approbat factum serui. agendo furti reprobat. et ideo vna electa fit alteri ꝓiudicium. idē. C. si seruus exte. se mā. emi. l. vna. vbi si ex peculiaribus nummis seruus se mandauit emi et emptus est dñs agit ex vendito ad preciuꝫ. quia et illo precio nō cōperit emptori liberatio. vel agit mandati ad incipium. sed vna electa sibi ꝓiudicium facē in

alia ea rōne qua sup. ad idem. C. de codicil. l. vl. ff. de le. ij. cum filius. ſ. varijs. C. de pac. inter emp. et ven. l. cōmissoria. ꝙ g° ꝺr q edita actō pē mutari emendari et corrigi sicut placet. vlꝫ ad litē ꝓtestatam. ij. q. viij. libellozꝫ. C. ꝺ edē. l. edita. verū ē in bijs in q̄bus vna nō tollit̄ ꝑ electōem alterius. vt hic et in ꝓdictis ꝓcoꝝ. vt no. de libel. ob. c. ij. in glo. magna. in fi. De hac tamen materia plene no. ff. de tribuē. qō in heredē. ſ. eligere.

Electio. si electus non ꝓsentit. vel post cōsēsum renunciat vel moritur. vel ꝓpter occultū sui vitiū electō cassat̄ eligentes ad eligendū extūc īntegrū tps habunt nisi circa id egerint fraudulenter. et determinat hec dec̄. qō tāgebatur per host. et ꝓpost. s. e. ne ꝑ defectu. ꝙ vincē. ⁊ ab. s. ꝺ ma. et obedi. cū olim.

tissimodo ex eadē regressuꝫ ad aliā cui ꝑ electōꝫ alteri? renūciare sibiꝙ ius ex ea ñ competere ꝓfiteri videtur nullarenus habiturā.

Eadem.

Electio ex eo non sortiatur effectum quia electus consentire recusat. vel post ꝓsensū renūciat iuri suo aut diem forte clandit extremuꝫ. seu propter

m ¶ Effectū. cōfirmationē. ſ. s. e. ꝓ.

Si enim confirmatus essꝫ et cassaret̄ ꝓfirmatio. dic vt. j. e. si confirmationē vel ꝓsecrationē. si talis est electꝰ. s. e. cuꝫ in cunctis. s. de accu. super bijs. ꝓsensum sine auctē sun
¶ Renūciat. an electus post perioris possit renūciare electioni de se facte fuit contentio inter doctores. Et dixerūt Jo. ber. inno. pe. de sanp. ⁊ ab. s. de transla. inē corpalia. ꝙ pē. gof. ⁊ host. ibi tenēt ꝓtrarium. Dicit igitur ber. et inno. de resti. in int. c. ij. ꝙ post consensum et ante confirmationē sufficit renūciare in manibus eligentium. Tu dic fm guil. qui hoc no. s. e. ꝑuis. ad fi. ꝙ nō ꝓfirmatꝰ aut renūciat electioni priusꝙ negociū ad superioris ōferatur examen aut pº. primo casu hoc ei licet. s. e. cum inter canonicos. de trāsla. inter corpalia. de resti. in integ. c. ij. vij. q. i. ꝫ periculosū. Si delatū est. aut ꝓnit̄ tale quid ꝓtra electū qō electionem nullam reddat. et eligentes potestate ꝑuat eligendi. aut non. in primo casu licet teneat renunciatio q̄ ad ipsum. non tamen quo ad superiorem. qui facta renunciatione possit super ꝓpositj veritatē inquirere. et si de ipsis constiterit eligere ac ꝓuidere. ac si pronunciatum esset. de sup. neg. pre. licet. alias sibi possꝫ illudi. s. de postu. bone. ij. ſ. nec nocebat. et crimina vndecunꝫ. ac. xxiij. q. iij. ecce. de collu. c. i. sicut qñꝫ de iurē defuncti queritur vt sciri possit de iure superstitis. s. de ar. et parte. Item scōs accusatoꝝ de prioris ꝑuaricatione docēs admittet̄. ff. de ꝑuari. l. iij. C. de accusa. si q̄s homicidij. Jn scōo casu tenet in totum renūciatō. in nullo enī ꝓiudicatur superiori coram quo questio pendet. puta si dicatur ꝙ electio facta sit ꝓtra formā concilij. q. ꝓter. ego dico ꝙ etiam si non sit ōlatum negocium ad superiorē. vel etiam in scōo casū distinctionis. cū delatū ē. s. et nō ꝓponatur id per qō sint ꝑuati. lꝫ teneat renūciatio quo ad electum. fm opi. ber. ⁊ sequatum. quam credo verā esse. cū in nullo casu tenebit quo ad superioris ꝓiudiciū. nam etiā si peccatū sit in forma. bꝫ superior tūc ꝓuidere. vt. s. e. quā ꝑ. Dico g° breuiē. ꝙ in omni casu ante confirmatoꝝ tenet renunciatio q̄ ad electū quo ad superiorem in nullo casu fit sibi ꝓiudicium. ꝓ

iura in hac parte inducta. et ar. j. c. ri. ab eo.

a Occultū. idē si ꝓpter supueniens delictū vel factum. pone qꝫ peccauit ī decre. s. e. qꝫ sit. vel ī decre. cupiētes. uel in decre. j. e. si religiosus. redibit prās ad elcōres. cū in culpa nō fuerūt. Et ideo dicit de occulto. quia si sciēter elegissent. prās eligendi non rediret ad eos sed ad superiorē de uoluceretur. fm distinctionem decre. s. e. quāḡ. et sic nō ꝓcederet questio qꝫ; tū ꝑs deberēt hre qz nullū. sz pone qꝫ scient elegerunt indignum ita qꝫ puati erāt prāte eligendi. ꝑpa de gra eos restituet. nū. d habebunt integrū ꝑs vel tm qđ superat. Dico qꝫ integrū. ꝓ hāc decre. ⁊ ꝓ dec. de ma. et obe. cū oli. qz itegre restitui intelliguñ. ij. q. iij notādum. L. de sē. pas. l. i. et ita no. vī er ab. in ꝑdi. dec. đ ma. ⁊ obe. cū olim.

b Dissensu. vt. s. in primo casu.

c Renūciatione. sz post consensum

d Integrum. sz trīū mēsiuz ī catpedralib⁹ vel reg'ar libus ecclesijs. s. e. ne ꝓ defectu. Jn minoribus sermenses. de concess. prebē. c. iij. Et idem intelligo repetitū in mense qui datur pape ad electōnem beneficiozū in curia vacantium. j. de preben. statutū. et intelligе hāc decre. in hijs qui de iure ꝓprio hñt eligere. qz se. usi ex iuē deuoluto. fm ea ꝙ no. ber. tā. et hos. s. e. ne ꝓ defectu. ꝙ dicūt negligētes eē puatos tm in ꝓma electōne ꝙ occurrit. vñ fm ls si archiepūs ad quē ex iure deuoluto spectat eligere. eligit et electus dissentit vel renūciare vel moritur. ad canonicos redibit electō. sed gof. intellexit negligētes priuatos in tota illa vacatione. sed prior opi. verior videtur. quia si culpa ex delicto ꝓueniens prima electōe tm punitur. s. e. cum vint oñ. multo fortius hec erit culpa ꝙ ꝓuenit ex negligentia. cū minus puniri debeat negligētia qꝫ dolus. s. e. nihil est. de cri. fal. ad falsariozuz.

e Aliam. cadē cōe idem dico in tercia et in q̄rta. si secūd⁹ vel tercius dissentit renunciat moritur vel occulto suo vicio cassatur. et idem in vltcriozibus. no. igitur tempora ꝙ dantur in expeditionibus eccīarū vacantiū. primo dātur tres menses electoribus ad eligendum. vel fm distinctōez. s. e. ne ꝓ defectu. de cōcess. prebē. c. iij. et tuata forma istius decre. ad pñtandū dat tēpus qꝫ citius fieri pt. et adhuc viij dies. s. e. qꝫ sit. et. c. cupiētes. in pain. et. §. ceterū. ad ꝓsentiēdū dat vn⁹ mēs elcō si libertatē hz ꝓsentiēdi. alias quantū iudex arbitratur. ad petēdā ꝑfirmationē dātur tres mēses. s. e. qꝫ sit. ad ꝓsecratiōem alij tres. c. di. qm. et. lxxij. di. c. ij. et si dz pallū pete hs faciat a tpe ꝓsecratōnis infra alios tres mēses. c. di. c. i. Jn cauſ aūt reg'arium vel cathedraliū que ex imediata subiectione vel appellatione deuoluunt ad papā. fua dec. nicolai. s. e. cupientes.

f Fraudulēter. pone in vltima die trium mēsiū dixerunt

occultū ei⁹ viciū irritat e; lcōres ꝙ iā fecerāt qđ ꝓspectabat ad ipsos infra iuris ēminū eligēdo bēūt a dissensu renūciatōe morte vl irritatōe ꝓdcīs ac sivacatō noua eēt tēp⁹ integruz ad electionē aliā celebrandā. dūmodo nil fraudulenter egerint in premissis. Idē

Jreligiosus cui⁹ arbitriuz non ex sua cū velle l'nolle ñ habeat. sz ex illius quē vice dei sup̄ caput suū posuit et c⁹ ipio se subiecit volūtate dependet electioni de se ad prelatōz aliquā extra suū monaste; riū vl suā eccīaz celebrate sui supiozis q dare ipla valeat ñ petita inia et obtenta presumpserit ꝓsentire. cō; lentus sic ꝓtinu⁹ nō tenet ar et in penam ꝑ ipm ꝓinde illius electō eadem ipo facto viribus vacuetur omnino. Quia xo rtiū religioꝝ ꝓsentiēnb⁹ electōib⁹ de se factis et ad ꝓlationes ad ꝙs electi fuer mt transeundi a suis superiozib⁹. si ne fratrum consilio licēta dari ponit. cum iura super hoc int varia dubitratur ꝛerdum. nos ad hu mo di dubitatiōez tollend. m

canonici eligamus talem qui dissentiet. et sic a die dissens⁹ adhuc habebimus tres menses. et sicut fraudez faciendo reperiebantur sex menses hre in cathedralibus vel reg'aribus vl in iferiozib⁹ ānū. qđ eē nō dz. s. e. auaricie. ⁊ dico qꝫ ꝙ fraudē allegat eā ꝓbare dz. ff. de ꝓba. q̄tiens. §. q dolo. No. g⁹ hāc decre. ꝙ facit. ꝓ hijs ꝙ no. ꝓ inno. et oſti. de ap. ex rōe. q ibi no. qꝫ si vna die ꝙs fuerit ipeci ? de ā o appellationis proseq̄nde habebit integrū ā nu ꝓ ꝑ dec. ⁊. e. t. cū nr. ij. q. vi. ci q. ⁊ in auc. de hijs qui ī gre. ad ap. in ꝓin. §. i. ij. et. iij. sz si beneficio restōnis ei subueniret. tūc nō habebit nisi tm ꝑs q̄rū amisit. ff. in q; bus cau. ma. in in; teg. rel. ab hostib⁹. §. fi. ibi ō hoc per eos plenius videre poteris.

Jreligiosus. Si religiosus non obtenta licentiacō sentit electioni de se facte extra suum mōaſterū non valet consensus. et irrita est electio. f⁹ dz qꝫ solus superior sine capit'lo dare potest consentiendi ⁊ transeundi licentiā

g Arbitrium. dependet ex volūtate illius cuius imperio cē. dicatis. et. s. e. quorūdā. j. ō se

b Habeat. xij. q. i. non; pul. c. vl. i Quā. ī alijs g⁹ ñ hz locū hec ꝓstō. Superioꝝ. soluſ cē sme quētu vt. j. ꝓr. lxij. ta. debito mō. et nō ꝓ extorsionem. vt. s. e. quorū

l Obtē; dā. ad idē. j. de hijs ꝙ vi me. ve. c. i. Et no. ca sū ī quo ñ sufficit petere licentiā nisi ⁊ obtineatur. interdum sufficit. vt. s de regula. sz. Sed quid si superior lniaz dare nolit. Dixerūt tā. et ber. s. de renū. ꝓ translatōz. in pain. ipsū ꝓ suū superiozē appellendū. nisi hēat iustā cām ōnegādi. j. de iure pa. null⁹. si hz iustā cām nō cōpellet. lxij. di. lras. lxxi. di. c. ij. et. iij. sed qz solius ꝓncipis ꝓuilegium videtur patuare aliquē re sua. dicūt quidā per superiozē papā itelligendū. et sic loquit illa decre. null⁹. ꝙ in papa loquit.

m Nō teneat. lic. s. e. q̄rūdam.

n Religios. mēdicātibus vel non.

o Smt varia. qꝫ enim solus ꝓlatus illā dare posset videbatur ꝓ. c. lviij. di. c. i. ibi. abbas loci de capl'o nihil dixit. ⁊. s. de renū. ꝓ trāslatōm. ibi. et sci fridiani paiozē. et. s. e. ti. ꝙ sit. ibi. supiozis. nil de capitulo dixit. Jn contrarium videbatur. s. dō. sig. abbate. ibi. abbati et quētui placuit ac. et ē exꝑssuz de sta. mo. c. ij. in fi. et. xix. q. iij. statuimus. et hs fm trām ꝙ est ibi. abbatis ac totius ꝙgregationis. sz fm aliam que est sme hac. facit in contrariū. et plac⁹ nō pt alienare res ecclesie sme ꝓsensu capli. xij. q. ij. sme. g⁹ nec ꝓsonas. cū maior sit alienatio persone qꝫ rerū. ad idē. xij. q. i. ꝓcipimus. et hanc sēdam ptē tenebat io. lviij. di. c. i. et ber. in predicta decre. post translation. m. in tercia glosa. prima tamen hic approbatur non tam de iure antiquo quā de hoc nouo. od celerem ecclesiarum expeditionem.

a Tollendã. interpretatio tñ et declaratio iurium ad eũ spectat. xi. q. i. §. ex hijs. de sen. ex. inter alia. C. ỏ legi. l. vl. et hẽs eẽ de ɔ. s. de postu. c. i.

b Tales. s. religiosi qui nõ hñt liberũ arbitrium transe/ũdi vel psentiẽdi. /plicatõe huius verbi quod hic hẽs. no. q religiosi pñt eligi. et dicam. j.

c Electi. ex multi/ c. pri. non valet licentia data religioso vt p/sentire possit electi oni future vel pun/sioni. per cle. e. t. cũ concessa.

d Electis. non dixi eligendis. vnde non aũt solus habitus sz p fessio facit monachũ. s. ỏ r gu la. postrectum. Talẽ autẽ pfessionẽ in scriptis facere debẽt vt obuiet illis si postea reclamarẽt ppria scriptura. xxvij. q i. omnes femine. i. q. vij. saluberrimũ.

Nullus religio/sus. mõachus ĩ abbatẽ eligi ñ po/test nisi fit expresse pfessus. ad dignita tẽ aũt epãlem et in seculari et regulari ecclesia tal' eligi po terit. hoc dicit. De clarat in pma par/te decreta. s. e. cum cãz. et reprobat qỏ no. io. naso et cõpo/sto. s. e. cũ in magi/strum. et approbat qỏ ibi no. hostiẽ. et gof. et ab. in decre. cũ cãm. In scda ap/pbat qỏ no. ber. ỏ sta. regu. qỏ dei ti/morẽ. in magna gl'. cõposto. s. e. cum cãm. et host. de voto. p tuas.

et vt ordinatõnes ecclesia/rum ac monasteriorum in quibus tales electi exti/rmt celerius et facilius va/leant expediri decernim9 vt ijdẽ superiores suis ire/qsitis quẽtib9 electis hmõi/ psentiendi et transeũdi li/berã dare valeãt facultatẽ

Illus religi/osus ad abbatiã seu prelaturã sue vel alteri9 re/ligionis de cetero eligat/ si antea fuerit ordinem regu/larem expresse professus. quod si secus actũ fuerit e/oipso irritum habeatur.

Ad dignitatem ꝓo epa/lẽ ad quã nouicij eligunt/ ĩ terdũ talẽ in secularib9 vel regularibus eccĩs eligi mi/nime. pbibem9.

Dẽ Clm expediat cõcor/dare iura iurib9. et eorum correctiones si sustineri va/leant euitari. decretalem felicis recordationis inno/cẽtij pape tercij pdecesso/ris nostri. q̃ innuit sub ea forma posse in electõnibus/ ꝓmitti. ut ꝓmissarij secreto et sigillatim voluntatibus omniũ inquisitis il/lũ in quẽ maior9 et sanior pars capituli consenserit elige/re teneantur. declaramus

f Prelaturam. puta prioratũ. guardionatũ vl magistratũ fm q diuersa sunt noia taliũ prelatoꝝ q̃ religiosi psunt. vt. s. e. q̃rũdam. ad idẽ. s. e. fundamenta. sed et hodie ĩ administratõnibus et prioratibus etiã manualibus hz ls lo/cũ. vt in cle. de sta. regu. ne in agro. §. sane.

g Alterius. hodie religiosus eligi nõ pt ad prelaturaz al terius religionis vel habitus. per cle. et. ti. cũ romani.

h Eligatur. eligere tñ pt si tacite sit pfessus. j. e. ex eo q. in fi. et. c. in demnitatibus. in prin. Ilo. exprsse q monach9. vel religiosus eligi potest. nec habet postulari. sed p9 electi onem postulabit. sine superioris enĩ licentia qui eam dare possit non potit psentire. s. c. pr. per qỏ idem pbatur et per decre. s. e. q̃ sit. et. s. e. quorũdã. de hoc olim opiniões fuerũt. et tractabãt de hoc. Inno. et host. s. de renũc. post trãslationẽ. de voto. per tuas. ppos. s. de postula. c. i. gar. s. e. q̃ sit. et dicebãt quidã quibus fauebat inno. et ppost. monachum extra suum monasterium debere postulari nõ ob. decre. per tuas. vbi dicebãt abbatẽ electum in postulã dũ vel in episcopũ eligi poterat. alias extra suum monaste/rium postulari debebat. Alij dicebant indistincte eum eli/gendũ. Ad decre. post trãslationẽ. rñdebãt illum fuisse po/stulatũ ꝓpter ordinẽ epãlem. hodie tene eũ eligendum per hec iura. /g9 nõ solum secularis eligi nõ poterat in ab/

i Exprsse./ batẽ. vt. s. e. cũ ad nrãm. hz nec religiosus tacite p'fessus. vt hic. et. j. e. indẽnitatibus. in po. vbi ĩ ab/batissa vel priorissa idem dicitur. et tñ per tacitã pfessiõez bñ ẽ quis monachus. et votum solẽnisat. j. de voto. c. vno

Irritũ. olim nõ erat irritũ ipo iure. sed irritandũ. p sen/tentiã. s. e. cũ causam.

l Nouicij. nedum tacite pfessi. et min9 sũt obligati nouicij q̃ pñt ad scl'uz remeare. nisi ap/pareat eos absolu/te voluisse vitã mu/tare. vt. j. de regul'. nõ solũ.

m Regl'arib9. q. d. in ẽdũ cathedral' eccia se/cularis ẽ. i. scl'arũ canonicoꝝ. in ẽduz regl'aris. vtroqz ca/su tacite pfessus in ẽpum eligi poterit sz q̃ ẽ rõ q̃re ĩ cathe/drali regulari eligi/tur nõ pfessus ĩ a/liꝝ nõ. put dixerũt lau. vin. tan. gof. et cõpost. in predicta decre. cum causaz. j. per excellentiam episcopalis dignita/tis et ordinis vt epl's etiã secularis imme/diate presit mona/chis. et probat idẽ s. de iudi. causam. s. ne se. vacan. c. i. vbi monasterium e/rat vnitum cathe/drali ecclesie. forte seculari. tamen tan. et goff. ibi dixerunt qd bathoñ. cathedral' eccl'a ibi erat regularis. licut et mlte in anglia. sz ber. ibi videt tenere contrariũ in tercia glo. vnde in consecratione religiosus dicit. et religiosior abba/te et epũs monachos ad professionem recipit vt abbas. ĩ aut. de san. epis. §. iubemus. et facit ad lb. s. de vo. et vo. redem. ex multa. et qỏ no. de capel. mona. c. ij.

Quom expediat. forma electionis tradita per decre. s. e. cũ dilecti. non est sublata per sequẽs conciliũ. quia ꝓter. lb dicit. Et no. ex hoc principio inspiciendũ quid ex/pedit. ỏ pe. di. i. aliud. xi. q. i. aliud. s. ỏ vo. et vo. redẽ. mag/ne. et ppie expedientia vtilitatem respicit. vt ibi patet.

o Sustineri valeãt. reprehenduntur hic illi q̃ volunt su/stinere iura que penitus sunt correcta. vbi ergo apparet ỏ correctione non sustineãt. al's sustineãt. ad idẽ. C. de iof. test. si qñ. et. s. e. eccia vẽa. ij.

p Decretalẽ. s. e. t. cũ dilecti. /ista parti ex scrutinio. et p/q Inquisitis. est g9 forma/ ti ex ꝓmisso. vt hic patz. sed principalius dicetur ista forma ꝓmissi. sed dcim/ti. Et si bene aduertatur. ista hodie est melior et expediti/or forma iudicio meo quã hodie hẽmus. non enim volunt canonici libere ius suum in alios transferre. et dare illis ptãtem proficiendi prelatum. per formã scrutinij graue/ẽ ꝓcedere. nec omnes bene sciũt illã fuare imo et boni iuri/ste practicã ignorãtes in ea deficiũt. expedientius ergo ser/uabitur ista forma.

r Capituli. no. quia sec9 si diceret/ de maiori parte eligentiũ. et ꝓmissarij illũ elegissẽt quẽ maior ps nũero nõ maior capitli noiassz. q tũt electõ essz

nulla.s.e.si cui. a ¶ Cõciliũ.s.e. qz ꝓpter. dicebãt enĩ quidã. ꝙ forma il la sublata erat per dẽcre. qz ꝓpt. et ſ vi debatur tenere hoſt. in prẽdi. decre. in prin. q̃ dicebat di uerſas electionũ formas. vt. s. e. cũ dilecti. et ꝑtea ibi tm̃ forme vel ſm alios due approbari videntur. et ꝑtea ibi dr. aliter electio facta non valeat. Sed ꝓtrarium verũ. vt hic vides. et preterea iſta eſt forma cõpromiſſi. ſed cuz certa determinatione vt. s. dixi.

b ¶ Vt prius. i. ſiẽ poterat ante cõcilium. qz ꝓpter. ꝓciliũ tñ decre. fuerunt ciuſdẽ auctoris.

Quam nõ deceat. accedẽs ad ſe. ap. ꝓ inſtruendo negocio electõis per decre. cupiẽtes cũdo hac de cã ſtãdo rẽdeũdo integre preter quotidianas diſtributiones ꝓcipit fructus beneficiorum q̃s percipe poſſet in ipſa eccĩa reſidendo. Et no. ex hoc principio ĩſpici q̃d deceat q̃ ꝓprie honeſtatẽ reſpicit. s. dvo. nvo. redem. magne. nec enim eſt honeſtum officium ſuũ alicui forte damnoſũ. iiij q. iij. §. item in criminali. x. v. ẽturis. s. de ſꝛep. ſtatutuz. in fi. ff. de furt. l. ſi fuuſ cõis. ff. ad vel. l. ij. §. i. C. de admini. tu. cum quidam s. de fideiuſ. puenit. cũ ſi.

abrogatã nõ eẽ ꝓ ſubſecutũ ꝓciliũ gñale. imo pt̃ ĩ ipſis electõib⁹ vt prius ꝓcedi licite ꝓ eandẽ.

¶ Idem.

Quam non deceat aliquẽ ſuum officium eẽ dãnoſum. ſtatuimus vt hiꝫ q̃ iuxta ꝓſtõz feli. recordatõĩs nico. ꝑpe. iij. ꝑdeceſſoris nri ſup ꝫ edita ad aplĩcã ſedẽ venerit. eã cca eminẽtiũ electõnũ negocia iſtructuri. cũ tales eccĩarũ ſuarũ pſeqntes vtilitatẽ cẽſeri debeãt reſidẽtes. fructꝰ bñficiorũ ſuoz q̃ obtinẽt ĩ illis eccĩis ãrũ negocia pſequuntur. et iam aliorum q̃s reciperẽt l̃ poſſẽt recipe in dictis eccleſijs reſidẽdo integre quotidianis diſtributoĩb⁹ dñtarat exceptis recipiãt ad ſedem ꝓpterea

c ¶ Iurta. nota qz per hãc l̃ram dico ꝙ talis ẽ caſus q̃ inſtruens vadat. nõ aſtrictus per dec. cupientes. puta qz ñ eſt eccĩa cathedralis nec regularis. vel ſi eſt talis appellatio vel immediata ſubiectõ. nõ deuoluit hiꝫ caſibus. cuz nõ hẽat locũ decre. cupiẽtes. gõ nec iſtius decre. ꝓuilegium. p iſtã l̃ram. et ꝓcor. q̃ dici. ꝓ. e. ſi poſtꝫ. ij. iſtẽ.

e ¶ Conſtõem. s. e. cupiẽtes.

f ¶ Reſidentes. ꝓcor. s. de cle. nõ reſi. er parte.

g ¶ Reſidẽdo. pone hz eccĩa boñ. ꝓuilegiũ ꝙ canonici ipſius eccie ꝓcipiãt fructꝰ bñficioꝝ ſuoz q̃ hñt in aliꝫ eccĩis ĩ boñ. eccĩa reſidẽdo. vel hz ipſe q̃ vadit ꝓ iſtruẽdo negocio ꝓuilm ꝙ recipiat fructꝰ tales. s. de ſꝛep. c. vl. hos iſto caſu percipiet. hoc vult dicere ſra.

h ¶ Exceptis. q̃ nec dãt ſtudẽtib⁹ in theologia. s. de ꝓbẽ. licet. nec dantur pñtibus qui non interſunt hozis canonicis. s. de cle. non reſi. c. vno. et licet iſta cõſtitutõ fingat ipſum pñtem. non fingit ipſum diuinis officijs intereſſentez habeat gõ q̃ꝫ pñs hẽret qui diuinis officijs non intereſſet. vt in prẽdi. c. vno. q̃ꝫ etiam ẽꝫ. cum dicat. diſtributiones quotidianas concedi hiꝫ qui proſequuntur vtilitatem. et ibi ſoluitur.

i ¶ Propterea. nota legẽ ꝓ inſtruendo negocio electiõis. iuxta prędictã ꝓſtõz. et facit ad id q̃ꝫ dixi

¶ Hac de cauſa. ſi gõ facta inſtructione et finito negocio ſua voluntate vel pro aliorum ſuorum negociorũ expeditione maneret in curia. tunc ceſſabit ꝓuilm ꝫ. et ẽ huic ſile q̃ꝫ dicit lex. q̃ nõ ẽ reipublice cã abeſſe dicit is qui ꝓprij comodi cauſa in legatione eſt. ff. ex quibus cauſa. l. non vere. ſed poſtea exquo redire inciperet ꝓpteret ei ꝫ ꝓuilegiuz. redit eni in itinerẽ q̃ꝫ ob hãc cãz feẽ. et eſt ſile huic q̃ꝫ dr de teſte. s. e. li. de ſꝛep. ſtatutũ. in fi. cũ ſuis concor.

l ¶ Effectus. puta qz eſt ſtatutũ ꝙ ſue vel ꝓuilegiũ in eccleſia q̃ quacunq̃ de cauſa quis abſit etiã ſi vtilitatem eccleſie ꝓſequat̃ ĩ ꝓcipiat. Quid ſi talẽ conſuetudinẽ l̃ ſtatutuz iurauerit. nõ credo q̃ tunc locuz habeat ꝫ ꝓuilegium. qz iuramentũ illꝫ ſeruari poteſt ſine periculo aĩme. s. de iurẽ. ſi vero et quia ꝫ non diſpẽſat ꝓtra iuramentũ vt. s. ꝺ ſꝛep. cũ aliq̃bus cũ ſuis ſi. nec ob. ſi ſuſtulit ſtatutum vel conſuetudiez q̃ꝫ eſt principale. ergo et iuramentũ de illo ſeruãdo q̃ꝫ eſt acceſſorium. tolle enim inſtantiam s. de iureiurẽ. cum

Hoc eo qui contra electũ vel poſtulatũ ſeu ꝓmouẽdũ ad aliquã dignitatẽ iter ceſſa que obicit euidentem notoriũ ſeu eccleſiarũ ipſarũ ꝓtrarijſ. ſeu manifeſtũ ſcientie vel aliũ pſone defectũ opponit. ipſi ns defectus oppoſitõ l̃ eꝰ q̃litas neq̃unt poſtea reuocari. Cũ enĩ opponẽs ſi q̃ꝫ ꝺ defectu oppoſuit hmõi deſtitui veritate contingat a pſecutõne cãe ꝺbeat oino

contigat. et q̃ꝫ ibi no. Hec decre. bene facit ad queſtionez de qua querebat olim gar. in decre. cupiẽtes. an due perſone de opponentibus q̃ vadũt ꝓ inſtruendo negocio ad curiã debeãt cõtribuere ad expenſas. Fiat q̃ꝫ inter eos puenit. ff. depo. l. i. §. ſi puenerit. Si nil erat puentum dicebãt in dicis arbitrio relinquendũ pẽſatis laboze et facultatib⁹ mittentiũ et miſſoz̃ũ. cũ iſta decre. ꝓuilegiet eos in fructibus ꝓcipiẽdis. Satis arbitrabiẽ iudex eos conferre de

Hoc eo q̃ ꝓtra. Jo q̃ opponit euidentẽ defectũ bere. ſcie vel pſone ꝑ ꝓmouendum ad aliquã dignitatem penitere nõ pt̃. cãm reddit. m ¶ Promouenduz. iſta gõ tria ſunt paria. ꝓcor. s. e. vt circa. Et no. ꝙ dicit dignitatẽ et idẽ dicit. s. e. ſi forte. et idẽ. j. de ẽ. ſi. ꝓſtõz. p q̃ꝫ appareret ꝙ decre. illa. ſi forte. nõ hz locũ in aliꝫ bñficijs vt ibi n ¶ Manifeſtũ. iſta enĩ quo ad caſũ nrm̃ ſũt ſino dixi. nũa. et idẽ deſignãt. vt. j. de ẽ. ſig. ꝓſtõz. o ¶ Vel eius q̃litaſ. ꝫ vult dicere. is qui oppoſuit forte vult obiectũ reuocare vnde cũ oppoſuiſſet euidentẽ defectũ ſcie vel pſone dicit ꝙ vult inſtare aliꝫ obiectis et recedere ab illo. vel ñ reuocat obiectũ ſed q̃litatẽ. vñ nũc vult ſimplr dicere ꝙ patitur defectum. ſed reuocat id q̃ꝫ direrat ꝙ defectꝰ erat euidẽs. iſtud ẽ reuocare q̃litatẽ tm̃. et neutrũ pẽ vt bicvidet

a Excludi vt.s.e.si forte. ceat mutare consiliū in alti
b Defecisset.s.e.ti.c.i. us dem̃tū.j.de re.iur̃.
c Penitere.vt sic sibi non li mutare.cū suis ꝓcor.ad
idē.s.de elec.publicato.nā et qō semel placuit nō potest
amplius displicere.vbi versatur alterius interesse.j.ō re.
iur̃.qꝫ semel.nisi in casibus in quibus iura penitentiam'et
variationem admittunt quorum aliquos ibi nota.ꝛ ē sile
huic.s...e.ti.vt q̄s
duas. Quid dices
pone.ꝓmouendus
consentit qꝫ oppo
nens renūciet obie
ctui vel qualitati
obiectus.iudex nō
consentit.nunquid
hoc poterit oppo
nens.et videtur qꝫ
nō.quia quos ꝑtor
ꝓhibet ꝛc̄.ff.ō po
stulan.l.quos prę
tor.et ꝓcor.s.ō ex
cep.c.antepenult.
maxime cū i hmōi
electōib⁹ exuberet
iudicis officiuz.s.
de elect.cum nobis
olim.cū si. In ꝑtiū
videtur per hanc li
ram.q̄ dicit in ꝓiudiciū eius ꝓtra quē.ꝛc̄.et quilibet pḟe
nūciare iuri ꝓ se introducto.s.de regu.ad apostolicā. C.
de legi.qꝫ fauor.j.ō re.iur̃.qꝫ ob grām.satis videretur ꝓ
ma iura.et maxime ea ratōe.quia si ꝓbetur talis obiectus
ꝓmouendus statim oz repelli.qꝫ ipse huic iuri renūciare
non possit.cū istud ius lz ei faueat si non ꝓbatur obiect⁹.
tū ei nocet si fuerit ꝓbatū.et sic videtur renūciare nō pos
se huic iuri inuito iudice.et facit qō dixi.s.e.si forte.

Ex eo qꝫ catus nō agit de contemptu nō ꝓfessi cū
ꝓfessis.vel puersi laici cū clericis electoi interesse nō ō bēt
Emanauit primum dictū ad declarationem eoꝝ q̄ no.vi
cen.tā.gof.ber.et moderni.de et.a.et q̄.ex rōe. Secundus
ad declarationē eoꝝ q̄ no.ber.et inno.et hosti.de insti.c.ij
et abbas.e.ti.in genesi.

Ēpi.q̄d de inferioꝛib⁹ digni
ꝛ ribus iuribus q̄b⁹ ar
guimus a verbis.j.de priuil̃.si ꝑꝑ.i.ifrē.in fi.cū si.videret̃
qꝫ in inferioꝛibus secus.cū si de inferioꝛibus idem voluis
set intelligi.id exꝓessisset.s.de deci.ad audientiaz. Contra
puto.cū rō.c.que.j.sequit̃ sit generalis.nec ibi repetat̃ de
ep̄o cū dicit ad prestandū in electione suffragium ꝛc̄.et lz
bene ꝓbatur.j.e.indemnitatibus.in pāin.

e Pupillari.q̄ est in mare minoꝛ.xxij.an.in fēa minoꝛ.
xij.nec distinguimus.an malicia suppleat.sicut nec in fini
enda tutela. C.qñ tu.vel cu.l.indecoꝛ.insti.quib⁹ mo.fi.
tu.in pāin.lz secꝫ in mr̃imonio.vt.s.de despō.impu.pube
tes.vbi de lz.ad idē.j.e.indēnitatib⁹.in pāin.

f Tua eccīa.no.qꝫ minoꝛ.xxij.an.ō ꝛ idoneus ad bñfici
um.etiā ad canonicatū cathedralis eccīe.de hoc.s.de prę
ben.sup inoꝛdinata.et.s.e.li.de iſſēp.si eo tpe.

g Contemptu.qō alias cassationē inducit.et plus in ele
ctōe nocet.qꝫ m multoꝝ ꝓtradictō.s.e.venerabilis. et.c.
bone. ris scripti. que deficiēte iure scripto allegari
h Ju rationis. pē.viij.di.frustra.et.ix.di.sana qꝫ
i Dua pe.s.e.vt q̄s.lex enī est omne quod rōne consi
stit.i.disti.consuetudo.et seneca. Si vis tibi omnia subice

re.te subicias rationi. de coꝛ vi.ex ꝓte.C.ō
Discretione.iij.q.viij.§.tria fal.mo.l.i.et ꝓ hāc ꝛaz
dico idē de furioso.ꝓ predcīm.§.tria.et.xv.q.i.§.ne ita qꝫ
de suc.ab intest.cū dilcūs.ff.de iureiur̃.l.illō.cū nec tales
mr̃imoniū carnale ꝓtrahere pñt.de spō.dilcūs.xxij.q.vij
neqꝫ furiosus.nec religionē vouere.de regula.sicut.j.
l Suffragiuz.ff.de iur̃ imuni.l.ij.§.impuberes. Et dicit
ler indignū nobis
videtur eum q̄ sta
bilem mentem non
dum adeptus ē.ꝓ
ter priuilegia mul
tū sapientiuz hoīm
iura tractare.C.ō
testa.mul.l.vl.ꝛ mi
noꝛes spoꝛtulas ō
curionuz accipiūt.
suffragium tamē in
ter alios nō afferūt
ff.ō decur̃.l.spurij
.§.minoꝛes.et si ꝑn
ceps det vemā eta
tis minoꝛibus non
videt ꝓcessisse qꝫ si
ne decreto alienēt.
vel citra ꝓcāz eta
tē liberā admīstra
tionem habeāt.C.
de hīs qui ve.eta.impe.Leos.isti enī accusare nō pñt nec
testificari.ij.q.i.ꝓhibēturxiij.q.iij.c.i.nec testā facere.
ij.q.vi.§.diffinitiua.et talis ꝓna est ad maluz.ij.q.i.c.i.
et est hec lra ꝑ tan.et bar.brix.qui dixerunt in questōe do
minicali que incipit.tutoꝛ cuiusdam.qꝫ si pr̄on⁹ maioꝛ.vij.
annis pñtat vnum.et tutoꝛ eius alium prefertur presenta
tus a pupillo.ꝓ eis facit.xvi.q.vij.decernimus.
l Dij q.s.frēs vel monachi.nec distinguo in hīs an sint
clerici.aut distinguit̃ in querf.vt.j.dicā.
m Tacite. In electis aūt requiritur exꝓessa ꝓfessio.s.e
nullus.sic.j.e.indēnitatibus.in pāin. Houtich g⁹ nō admit
tunt̃.et sic tenebat abbas in glo.in pāin.alias ad lz.ff. de
sta.liber.l.statuliberū.licet tales gaudeāt priuilio canonis
vt.j.de sen.excō.religioso.tamen nō sunt veri religiosi. vt
ibi. laici.de puersis g⁹ hic loquitur.monachi er
n Cōuersi gov̄ fratres.ꝓfessi indistincte admittūt.ad
hoc.de ar.cum olim.de sen.ex.canonica.xvi.q.i.gñaliter.ꝛc
iij.di.a subdiacono.hodie secus.qō dic vt in cle.de eta.ꝛ
qua.vt hīj qui.i.ifrē.
o Cū clericis.in plebibus g⁹ vbi sūt clerici et laici puer
si nō admittūt̃ puersi laici.ergo in hospitalib⁹ et locis hu
iusmodi vbi sunt solū laici cōuersi.isti bene eligūt sibi rēō
rem magistrū vel massariū.s.de ar.cū olim.nec lz lz.ꝓhibe
tur.et ad lz.j.e.indemnitatibus.§.pnt̃.
p Electōibus.tale enī ius nō caderet in laicum.s.e.mas
sana.et.c.sacrosc̄ā.etiam puersum.vt hic.q̄d dices in q̄sti
one facti in aliquo ordine puta humiliatoꝛū.vel in aliqua
ecclesia seculari ꝑscripserūt laici puersi qꝫ debeant ad ele
ctionem admitti et vocari per hanc constitutionem clerici
nolūt eos admittere.queritur quid iuris. Dico qꝫ de iure
cōi puersi laici ad electōm non admittuntur.vt hic. lz de
cre.illa non tollit specialiū locoꝝ ordinū vel personarū ꝙ
suetudines prescꝑtas.s.e.li.de ꝓsti.lz.q̄re illi ꝑscripte cō
suetudini stari oz nō ob.qꝫ i talib⁹ ñ valeat ꝓsue⁹.s.e.mas
sana.qz illud dico verū fm inno.et hos.q̄ lz no.de insti.c.ij
de laicis ꝓfessione et habitu nō puersis.cuz ergo puersis

excludi ꝛ puniri peride ac
si in ꝓbatōne omniū q̄ ob
iecerat defeciſſz iustū ē vt
postꝙ ad oppositōez eādē
ꝓcedit neḡat i ꝓiudiciū e⁹
ꝓtra quē oppositū vlti⁹ pe
Ex eo qꝫ nitere. Idē
ad electōz epi q̄ ō tei
pupillari ꝓstituto etate in
tua ecclesia extitit celebra
ta cū ceteris eiusō eccīe ca
nonicis nō fuisti admissus

de ꝓtēptu ꝙri aut electō
nē eādē ipugnare ñ potes
cū tā iuris quam rōnis exi
stat vt tales cū discretōne
careant ad prestandum in
electione suffragium nulla
tenus admittantur. In
eccleſijs q̄q regularibus
vel monasterijs hīj qui nō
sunt tacite l exꝓesse ꝓfessi
nō debent cū ꝓfessis l nō
si laici cū clericis electōib⁹

sit ecclesiastica persona. xxj. q. iij. c. duo. tale ius spuale pre/
a bere poterit. /electõe cathedralis vel regularis ee
Si post. si ab/ clesie in scripsi ex causa ꝓbabili ap
pellet ad papã. ea pendẽte cõfirmatio fcã per ordinarium
non valet. Requirit decre. cupiẽtes. nõ solũ q electus ve
niat sed vsq; ad finem negocium prosequat. et habet locũ
etiam cum appellatur a confirmatione vel ꝓuisione. Is diẽ
b Ecclesia. no. q
ad cathedralem ec
clesiã bene erat sta
tutum q appellatõ
deuolueret. eoipso
q in scripsi cã ꝓ
babili inposita eet
s. e. quis. sz de re/
gulari nõ sic erat ex/
pressum. parificare
igit sunt regulares
cathedralibus. sic.
s. e. ne ꝓ defectu.
et. c. cupientes. sec
in casu. s. e. quãq.
d Scriptis. sic. j.
de ap. coordi. et de Is
s. e. ci. quis.
e Probabili. vi/
de istud speciale in
istis ecclis q suffi
cit q appellatio sit
interposita et cau/
sa ꝓbabili. licet cau
sa sit falsa ad Is vt ꝺ
uoluat. et pt esse q
maiora facilius de
uoluuntur. vt. s. ꝺ
ap. vt debitus ho/
nor. in fi.
f Sedẽ applicam.

interesse. Idem.
Si post. ab electõe
in cathedrali vel regu
lari ecclesia celebrata fue
rit in septis et cã ꝓbabili.
q ꝓbata deberet legitia re
putari ad se. ap. appellatũ
electoz ipaz p ordinariũ cõ
firmari ptigat. hmõi ꝓfir/
matõ nisi pꝰ fuerit canoni/
ce ab appellatõe ipa recess
sũ cũ sit ab eo qui nõ potu
it de facto psũpta. nullam
obtinet roboris firmitatẽ
Si electus qui iuxta cõ/
stitutionem felicis recorda
tionis nicolai pape tercij
ꝺcessoris nostri ad ꝺcãz
sedem venerat p electõis
sue negocio psequendo ꝺ
ro. curia sme licẽtia recesse
rit ãteq; hmõi negociũ sit
finitũ ei electõ auctre pstõis
ipsius q nõ solũ vt qs veni
at sed etiã ex sui mẽte exi/
git q vsq; ad finem nego/
cium psequatur eoipso vi/
ribus euacuatur omnino.
Cum autem ab electõis
ꝓfirmatione vel fcã puisi/
one p eũ ad quẽ ꝓpter infe
rioz negligentiã fuerat ꝺ
uolutu eligendi ptãs ad se
dẽ appellatur eandem con
stitutionem predictam in
veniendo mittendo et alijs
que petstringũtur in ea cõ
uenit obseruari. Idem.
Olim ex eo q felicis
recordatõis. gre. ꝓpe
macedõ. si iulianus. §. mutui. imo ꝓfertur intẽtio verbis. j.
dex. sig. si intelligentia. et. c. ꝓterea. et ptrariũ videbatur
quia constitutio penalis erat et restringenda. ff. de peñ. in
tpretatõe. sufficere gꝰ videbatur q venerat. put pstõ dice
bat sz ꝓriũ ẽ verũ. ista enĩ sunt paria nõ venire et venire et
sme licẽtia recedere. xi. q. iij. certũ. de iudiẽ. c. i. ff. de excu.
tu. l. scire. §. obfuabũt. videt etiã talis offendere verba fm
q no. in. §. q si per
xx. super verbo exe/
cutionem. non ob.
q ꝺr pstitutionem
penalem non exten
dendam. qz in Is nõ
extendit q erat de
mente. nec puto e/
lectũ puniri q eo tẽ
pe quo nõ impedit
ꝓcessus cause per
xx. k. xix. miliaria pe
grinatõis l'r creatõ
nisi sibi cã iuit extra
curiaz. nõ enĩ recess
isse ꝺr qui statim ẽ
reuersurus. ff. de p
cura. pñs. ff. de di/
uor. l. iij. et vba ci
uili mõ nõ captio/
se sunt itelligenda.
iiij. di. erit. ff. de ser
uit. si cui. et hoc te/
nẽt guil. et gar. ĩ de
cre. cupientes.
o Nono. qꝺ Is de
pena electi venitis et
recedentis sme licẽ
tia ꝺcm est. eadem
tatõne intelligo re
petitũ de pena op/
ponentiũ et personarũ instructarũ.
p Cũ esset. approbat qꝺ no. guil. et gar. s. e. cupiẽtes. ĩ pn.
q Cõfirmatione. in cõtrariũ videbat. ibi enĩ nõ de meri
tis electoris sed de iniquitate iudicis agit. s. de ap. inter posi
ta. ad fi. ad quid ergo veniret psone instructe. sz ꝓriũ verũ
ẽ. sz enĩ de iudicis iniquitate agit nihilomin⁹ et de meritis
electoris. et sic necessaria est instructõ psonarũ
r Prouisione. in contrariũ videbat. quia penalis erat p
stõ. et quia si papa de puisione voluisset intelligi id expres
sisset sicut fecit de electõnibus et postulatõnib⁹. de deci. ad
audientiã. sed cũ qtidie iura ista parificẽt electones postula
tones et puisiones. s. e. statum⁹. et. c. vt circa. qꝺ iurisde
uno et de alio vt hic patet. sz pꝰ puisionẽ nõ videbat vaca
re eccia et sic nec hẽ locũ cõstõ q puidere intendit eccijs
vacãtib⁹ vt ibi pz in pn. sed per appellatõz suspẽdit confirma
tõis et puisionis effcũs. de iureiurã. veniẽtes. vñ merito
locũ hz pstõ. /s. e. ne ꝓ defcũ. et. c. quanq.
s Cũ. qꝺ die vt/ Dispensare pñt epi et supioresi cũ hẽ
Olim ex eo. / bẽtibus prochiales ecclias sibi subie/
ctas q vsq; ad septẽniũ studẽdo nõ teneant ad sacer
dotiũ. promoueri. ad subꝺ yaconatũ tñ debẽt. promoueri ista
annũ. alias sunt priuati. et illo durãte septẽnio ꝺz in illis
ecclesijs idoneus poni vicarius de fructibus ecclesie susti
nendus. elapso septẽnio debet rector infra annũ in presbi
terũ promoueri. Cãm dedit huic pstõni qꝺ no. guil. s. e. licz
canon. in glo. supvbo. puat⁹.

a Lugdunen̄si. s. e. licet canon:
b Parrochialiū. non collegiatarū in quibus locū habet cōciliū. in collegiatis non. et sic in illis nō est hic dispensatio necc̄aria. s. e. statutū.
c Tempore. i. ex quo possessiōz habuit. vel per eum stetit quo minus haberet. .j. e. pr. §. i. et. j. de p̄ben. licet ep̄us.
d Personaliter. ergo nō p vicariū. nisi in casu decre. de p̄ben. extirpande. q̄ casus p cōciliū mutatus nō est. ut ibi dixi. et idē hodie in casu huius. c.
e Resideant. dispensari tn̄ poterat sup residentia. ut in ip̄a decre. liez. in fi.
f Non fuerint. iusto impedimēto cessante. ut hic in fi. et .j. c. pr. §. .penulto.
g Extunc. i. post illud concilium.
h Acceptare. q̄ nolebant sic statim p̄spiterare.
i Proficiendi. de magistris. ca. i. ℣. c. q̄ nōnullis.
k Paruib⁹. in quibus forte pauca sūt alia beneficia.
l Opportunitas. sicut .puidēt iura q̄ opportūitas ad malum tollat̄. ut. xvij. .q. ij. diffiniuimus. de cohabi. cle. c. i. .s. eo. fundamenta. .j. de sta. regula. c. vno. i. ff̄. in fi. ita .puident ne opportunitas tollatur ad bonū. ut hic. et. s. de magistris. p totū.
m Indigere. s. de magistris. c. vl. vñ et aduocatis ōr. q̄ nō minus .puident generi hūano. q̄ si patriā armis defenderēt. C. de aduo. di. iudi. l. aduocati. et doctoz sc̄ientia mūdus illuminat̄. s. de bere. cū ex iniuncto. .j. de reli. c. vno.
n Prouidere. ſz nonne satis .puisum erat paupibus. s. de magistris. dic q̄ sic circa doctores. sed circa libros ℣ expensas non. circa que .puidit ista constitutio.
o Ep̄i. licet igit̄ inferiores p̄lati possint ex causa sup residentia dispensare. s. de cle. non resi. relatum. et ita ibi sentit innocen. et host. et gar. s. e. licet. in vlti. glo. hoc tamen casu nō dispensabūt minores ep̄i. et in. §. .penulto. idē repetitur. Sed nūquid solus episcopus sine capitulo hāc ℣ alia alias dispēsatōes facere possit. Et videtur ex̄pssum q̄ non .i. q. v. c. vl. in fi. vbi etiam de hoc. et. l. di. et penitentib⁹. et ad idem. .j. de excess. p̄la. c. i. et. s. de his que fiunt a p̄la. nouit. et. c. se. In contrariū videt̄ p hanc literā. et p decre. at si clerici. de iud. cum in his iuribus dicatur de episcopis nulla mēcione facta de capl̄o. ad idē de ord. ab ep̄o. q̄ renū. c. i. et. ij. de cle. .pluga. sane. ij. de cleri. pug. in duel. c. .i. ad idem. .j. de ēta. et qua. c. vno. de fi. p̄sp. c. .i. cū multis .si. et hoc vltimum credo et .pmuniter obseruat̄ fm host. qui hoc no. de temp. or. dilectus. in fi. magne glo. et guil. i spe. ti. de legato. §. añ̄penul. in p̄n. ip̄e tamē host. no. cōtra de sta. regula. q̄ dei timorē. tn̄ posito q̄ de iure solus dispēsare non possz. de cōsuetudine p̄cripta sibi potest hoc ius ac quirere. s. de his q̄ fi. a p̄la. ea noscitur. in fi. et. s. eo. li. 4. de consuc. c. ij.
p Hmōi. parrochiales.
q Subiectas. no. q̄ licet q̄ ad dandas dimissorias equiparemus ep̄m oriḡinis domicilij et beneficij. ut. .j. de rēp. or. cum nullus. i. ff̄ so. quo ad casum istum secus. vnde si bononien̄. talē eccl̄am hz murine. muriñ. nō bononien̄. habebit dispensare p hanc lr̄am.

sit sublata in grande vniuersalis eccie que ad sui regimē viris literatis permarime noscitur indigere dispendium et iacturam. Nos sup hoc multoz instantia excitati frequēter volentes cupientib⁹ i sciētia pficere. ut fructum in dei ecclesia suo tpe afferre valeant opportunū vtiliter .puidere. ꝓñti ꝓstōne sancimus ut ep̄i eozūq̄z superiores cum his qui huiusmodi sibi subiectas ecclesias obtinent vel obtinuerint in futurum. dispē sare possint libere. q̄ vsq̄z ad septēnium literaz studio insistentes .pmoueri

e Obtinet. si iam elapsus esset annus ita q̄ priuati essent tūc eas nō obtinēt sed obtinuerunt. et sic hmōi dispensatō locū non habet.
r Septēnū. no. in septēnio scolarē esse debere .puectū studens in theologia in quinquēnio. .s. de magistris. c. vl. et etiam studēs in iure ciuili. ut i .p be. ff. ibi. et in quinti anni ꝯ̄. et si voluerint ep̄i in exercitio tēpe dispensare. bene id poterūt sed in vlteriori non. de reiudi. q̄ ad consultationem. de ap. obstate. .j. de re. iur̄. cui licet. sed nūq̄d ep̄s qui dispēsauit in septennio añillud tēpus finitū poterit dispensationē reuocare. puto q̄ nō p regulā. .j. de reg. iur̄. decet. ℣. s. de fi. p̄s. et tua. vbi de hoc. et ſ dico nisi euidens causa suaderet contrariū. et sic potest intelligi de cli. non resi. c. penul. vnde et priuilegiū reuocat̄ cū rendit ad noxam. de dec. i. suggestum. Quid si pendente dispensatōe mecum facta de isto septennio assumor ad aliā parrochialem ecclesiā sine fraude. nunquid adhuc poterit in septennio mecum dispensari. et satis videtur q̄ non p hanc lr̄am cum videatur inspici tēpus ratione p̄sone. et fm ſ et pea q̄ diri in .prin. glo. videtur q̄ tpus istud incipiat a tempore dispensatōis. sed fm ſ esset repire q̄ p nouē annos vel quasi prorogaretur receptio ordinis p̄spiteralis. et in hoc vtilis esset declaratio. generaliter intelligo. siue in
s Trārū. cū nō distīguat grāmatica siue in iure canonico vel ciuili vel scientia theologie studeant. ℣ caueāt epi scopi ne dispēsent cū his q̄ docles non sunt. iam enim in eis cessat hui⁹ p̄stōis cā. vñ nec fiat dispensatio. i. q. vij. q̄ō p remedio. et habentes dispensationē .pter studium studere debent nō in castris vel villis sed in studio generali. ut. s. de cle. nō. resi. tue. alias p̄uilegiū nō habebūt ut ibi.
t Subdiaconatus. p hoc dicūt quidā q̄ sine dispensatione de .pmūi iure p̄t in minorib⁹ p̄stitutus eligi ad parrochialē eccl̄iā. ad idem allegant. .j. de p̄ben. si .p clericis. ℣. .j. de instit. c. ij. Sed puto ꝓtra. et dico ab antiquo iure illi⁹ decre. s. de ēta. et qua. p̄. nō recedi. nisi inquantū repitur ex̄pssum. nec ob. hec decre. potuit enim dispensare vel per lr̄as apostolicas. vel p p̄sentationem patroni cōsequi parrochialem ecclesiā in minorib⁹ p̄stitut⁹. si dispenset̄ cum tali

necesse habet infra annū subdiaconus fieri. et sic intelligo istum textum. et dixi de hoc in p̄dic. decre. si p clericis.

a Christi. nota dñium bonoꝝ eccl̄aꝝ etiā penes xp̄m. ó lꝭ .xij. q. i. Expedit. xvi. q. i. qm̄ quidq̄d. s. de ꝟ. sig. causa.

b Dinoscit. Nota ex p̄teritis circa futura cauēri. xxij. di. in nomine. de p̄cu. c. i. et. s. e. fundamenta. §. digne.

c Retrocedere. militando. negociando. vel exorem accipiendo. quod p̄nt ipi clerici in minoribus constituti. s. ó cl̄i. priuga. c. i. Sed qui sunt in sacris. no. j. de vo. c. vno.

d Pena. priuatōnis ipo iure.

e Exerceat. puto hoc cōstō eccl̄ie et p̄sonis. sic. s. e. cum nobis olim. in fi. ꝛ j. de regula. beneficiū.

f Ministrentur. non enim debēt p̄ri militare stipē dīs. xij. q. ij. caritatem.

g Septēnio. idē est de minori tpe si ad minus temp⁹ dispensatus fuisset. qꝺ fieri potest ut supꝰ dixi.

h Alioquī extūc. id est elapso anno. scilicet a fine septēnij.

i Penam. priuationis.

Ommissa. ḡt tuor dicit. Primo q̄ ad penam priuationis rectoris parrochialis eccl̄ie non p̄moti requiritur q̄ annus integer sit completus. secundo q̄ annus ille non currit iuste impedito. tercio q̄ post priuationem eccl̄ie eidem cōferri nō potest. quarto q̄ nō p̄motus si eo animo receperat eccl̄iam ut fructus anno perciperet tenetur ad restitutionē ipsorum. et qui ea mente contulit eccl̄iam seruare debet indemnem.

l Parrochialis. nō collegiata. s. e. statutū.

m Tantum. qꝛ ammodo ante finē anni nō expectam⁹ alia tpa statuta ad ordines recipiendos. de quibus. s. de tēp. or. de eo. vel si supest vnum tpus adhuc non est diaconus. vel subdiaconus.

n Lugō. s. e. licz canō.

o Elapsus. fcā p̄puta/ minime teneantur. nisi ad ordinē subdiaconat⁹ dūtaxat. ad quem infra p̄dictum annum recipiendus ne sicut a multis ó xp̄i primitio sublimatis oli fecīt dinoscit a statu retrocedere valeat clicali. oīno astringi volum⁹. ꝛ nisi receperint pena p̄tēta i dicto p̄cilio coīpo p̄celli. Octavo septēnio p̄dicto durāte ijdē ep̄i ꝛ sup̄iores sollicite p̄uidere p̄curēt. ut p bonos ꝛ sufficiētes vicarios ab eis i hmōi eccl̄iis deputādos aīaꝝ cura diligēter exerceat. ꝛ deseruiatur laudabiliter in diuinis q̄b⁹ de ip̄aꝝ eccl̄iaꝝ p̄uēti b⁹ necessaria ḡtue ministrētur. Elapso ꝟo dcō septēnio. hij cū quib⁹ fuerit ut p̄mittit dispensatū ad diaconatus ꝛ p̄spiteratus ordines infra annum se faciāt promoueri. alioquī extūc dictā penā nisi iusta de cā id obmiserint. ipso iure se nouerīt incurſuros.

Ommissa tibi. dē. procial' eccl̄ia q̄ꝺ tantū de anno trāsierit. q̄ infra ip̄m nequeas iuxta statutū general' p̄ci. lugō. ad sacerdotium promoueri non est nisi tunc demū cū ex toto fuerit ipse annus elapsus censenda vacare. nec p̄ alteri antea te nolēte conferri. Annus aūt hmōi qui a tpe illo incepit quo ip̄ius eccl̄ie regimen p̄missum tibi extitit. et possessionē eius pacificā habuisti. vel p te stetit nō posse. Item licet certū sit p̄ditionē exiturā expectari ꝺz donec existat. ff. qñ dies le. ce. l. huius legatū. Ad cōtraria poterit rñderi. ut no. in. l. hoc iure. vel dic ante diē agi posse quāti interest opus inchoatū non esse. ut in p̄mis iuribus. sed ad penā non ut in secūdis. et hic.

p Nolente. et merito nō p̄t cōferri. qꝛ nō p̄ferunt benefi cia ante q̄ vacent. s. de cōcess. p̄ben. c. i. et. ij. Anno autem elapso libere p̄t cōferri nō obstāte illius possessione. j. de p̄bē. licz ep̄s. idē vides in morte naturali. licet certum sit clericū morituru. nō tñ p̄ferē ei⁹ bñficiū ante mortez. ut .s. de concess. p̄ben. .c. i. et. ij.

q Pacificam. q̄d si nactus est possessionem solū minor⁊ p̄tis bonoꝝ. Dicūt quidā q̄ nō currit tempus. secus si maiorez. ar. j. de resti. spo. frequens. Dic fm guil. qui lꝭ no. .s. e. licet. q̄ si libertū habet exercicium cure aīarū tenetur hac p̄stōne. licz tñ minoris p̄tis bonorū possessionē habeat. qꝛ cura p̄s p̄incipalis est et dignior. de eta. et qua. cū sit. ad hoc. de conse. ec. vel al. q̄ in dubijs. et eius ratōne tenetur ad sacerdotium p̄moueri. de p̄ben. extirpande. secus si non habeat liberū cure exercicium licet possessionez habeat etiam maioris partis bonoꝝ. ad idez. s. e. ti. dudū. .ij. circa prin. vnde dixit lꝭ litera. ip̄ius eccl̄ie regimen tē. Quid si post q̄ nactus est possessionē mouetur sibi controuersia. Dixit guil. q̄ si incontinenti in ip̄a possessione lis sibi mouetur. et possessio continue turbatur p̄moueri nō tenetur. quia que in contin̄enti fiunt tē. s. e. officij. ff. si cerpe. lcā. et quia non videtur pacifica fuisse que non durauit. ad hoc. s. e. si post q̄. §. ij. et de ꝟ. sig. nam et ego. et. ff. de in rem ꝟ. si p̄ pte. §. versum. de pe. di. i. diuorcium. ꝛ litis euentus dubius est. ff. de pecul. quod debet. posset g⁹ esse q̄ p̄deret eccl̄iam. et sic in p̄spiterū ordinatus absq̄ beneficio mendicaret. rcij. di. diaconi. vl. Si aūt possessionem aliquam diu obtinuit sine litigio. hac constitutione artatur. et sufficit q̄ semel cepit pacifice possidere. s. e. dudum. i. ff. de act. emp. l. ex empto. in prin. alias suo velle q̄libet posset sibi litem cōfingere in fraudē huius p̄stitutōis nec ob. q̄ iste succumbere poterit. quia mala electio est inculpa. C. de acq̄r. poss. l. vl. C. de iur. delib. l. sancimus.

r Per te stetit. lic. j. de p̄ben. licet ep̄us.

I

a Justo impedimento. sic. s. e. quã sit. ad fi. pone q̃ toto illo anno egrotauit vel absens erat epus et commendatici as habere non potuit. vel eum epus noluit ordinare vel hijs similia. hec enim sunt iuste cause. q̃ excusabũt eum. Et ꝓpter hanc causam dico q̃ licet elapso anno statim illo nõ vocato possit alteri ecclesia ꝓferri. ut in p̃dicta decre. licz. tamen tu tius et honestius esset ipsum citari et facere ꝓnũciari illũ priuatum si nõ oñdit dispẽsationẽ vl iustũ impedimentũ. nam si hoc omisso fiat collatio ip̃e postea veniens et de iusto impedimento vel dispensatione fidem faciens collationem cassari faciet. de re iud. cũ b. ertoldus. sz qz iud ces vel illi ad q̃s collatio spectat nolunt litigare. vel se aduersarios constituere. nec illi quib̃ est facienda collatõ nisi primo habeant ius in re. ideo communi eligiẽ alteram viam. ut sine alia pronunciatiõe fiat collatio.

quo minus haberes eandem tibi nõ currit si ꝓmoueri iusto impedimẽto detẽtus infra tempus huius modi nequiuisti. Porro si infra idẽ tpus nõ fuetis rationabili causa cessãte. ꝓmot⁹ tibi eccia ipa q̃ dicti statuti auctoritate iã priuatus existis. ne statutũ ip̃m fiat ludibrio debitoꝝ frustreẽ effectu. nõ rebus sed verbis cũ sit potius cõtrariũ faciendũ ler imposita videaẽ nullatenus ea vice poterit iterato cõferri. Ceterũ si ꝓmoueri ad sacerdotiũ nõ intẽdens prochialẽ recipis eccias ut fructus ex ea p ãnum ꝓcipias ipas post modũ dimissurus nisi voluntate mutata ꝓmot⁹ fueris teneberis ad restitutionẽz fructuũ eorundẽ. cũ eos receperis fraudulẽter. Illũ añt q̃ eã tibi ꝓtulit cuz te nõ crederet ad hmõi ordinẽ ꝓmouendũ ꝓter diuinã quã exinde incurrat offensam. ad seruãdã indemnem eandem ecclesiã decernimus obligari.

b Ecclia ipa. tolle qd̃ est in fi. §. nulla tenus ea vice tẽ.

c Existis. quidaz habent hic in lra. et ad quã te inabilem reddidisti.

d Ludibrio. sic. L. de bo. q̃ li. l. vl. §. vbi añt puerilis.

e Faciendũ. L. ꝓuia del. l. ij. in fi. magis gõ cõsideremus sensum q̃ vba. Ad idez. s. e. si postq̃. §. i. s. de v. sig. intelligentia. et. c. ꝓterea.

f Ea vice. intelligo. i. in illa vacatõe. alias lex esset imposita vbis. facile enĩ esset sibi cõferre vni quẽ sciret nolle cõsentire. et postea reiterato illã primo ꝓferre ꝑsonis illos q̃ habent in textu. et ad quã te inabilẽ tẽ. nõ est dubitatõ tanta

f Iterato. nam qua rõe finito primo anno posset iterato eidẽ ꝓferri. eadẽ ratione finito scõdo. et sic dico de tercio et sic de singulis. et sic canõ frustraret effectu ut dictum ẽ. ꝓcez. s. de testi. licet. iij.

g Intendẽs. si ergo a principio intẽdebat ꝓmoueri licz postea mutata voluntate promotus non fuerit. non teneẽ ad restitutionẽ fructuũ. qd̃ verũ puto de ꝓceptis antemutatam voluntatẽ. in alijs crederem secus eadem ratione.

h Postmodũ. elapso ãno. gatur. sic et mora interdũ

i Mutata. no. q̃ fraus pur .s. de loca. potuit. et. j. de re. iur. mora. vbi de hoc. Et nota exitũ spectari cũ initium ꝓsistit in animo. alias spectaret initium. s. e. de ẽp. si eo tempore. s. e. dudum. i. vbi de hoc. tiũ infra annum.

k Promotus fuerit. ad sacerdo tus nõ fuisti. alias

l Promouendũ. et in veritate ꝓmo purgat viciũ in

m Offensam. sic. s. e. ꝓpetuo. cũ suis ꝓcez. vtroq̃.

n Indemnem. pone enĩ illum qui fructus ꝓcepit nõ esse soluendo. ita q̃ inefficax est actio contra eum. s. de soluẽ.

odatus. dabitur in ꝓferentẽ. ut hic vides. et hic loquit non solũ de obligatõe in foro anime. sed etiam in foro iudiciali. dũmodo de tali crudelitate vel fraude fiat fides. tñ q̃ fraudem allegat illã. ꝓbabit. ff. de ꝓba. quotiẽs. §. qui dolo. et ꝓbabitur id p cõiecturas. j. ti. pr. c. ij.

J abbatem. abbas exemptus eligitur in ep̃m. sz transire non p̃t sine licentia pape vel legati de latere. Secũdo dicitur q̃ legat⁹ de latere ꝓfirmare p̃t electões ep̃oz exẽptoz. reliqui nõ sine mãdato spẽali. declarat q̃ no. ber. s. de postu. c. vlẽ. vltra medium glo. compost. ibidem in prin. et ea que no. moderni de cõsue. cũ venerabilis. et gar. s. e. cupientes. §. deniq̃.

p Abbatem. idez intelligas de qualibet alio inferiori p̃lato ab epo. qz eadẽ est rõ.

q Subiectuz. qõ cognosci p̃t p dec. j. de priuil. si papa idem de subiectis epo quo ad hoc q̃ eligi p̃nt. sed sine licentia epi non trãsibunt.

r Ep̃m. idẽ ỏ alijs dignitatibus. puta ad aliaz abbatiam. s. e. c. nullus. cũ sit eadem est rõ.

J abbatẽ eccie dẽ romane immediate subiectũ i vrbẽ ep̃m electis repbendi exinde nulla rõe potestis. ei tñ ab alio q̃ a nobis vl aplice sedis legato si sit i ꝓuincia ỏ latere nrõ missus ari non p̃t licentia suum deserẽdi

t Elegisti. dubitatõis fuit cã. epus qz nõ hz liberũ volatũ sine licentia pape debet postulari ad altũ archiepatum vel epatum. et si eligaẽ non valet electio. eadem ergo videbaẽ ratio in abbate immediate subiecto ut p id deberet postulari. nõ eligi. sed illud spẽale in ep̃is. s. de renun. nisi cũ pridẽ. non enim quicũq̃ habet petere licẽtiaz transeundi postulandus est. ut ꝓbatur. s. e. si religiosus. et. c. nullus. et in hijs que no. s. de postu. c. vl.

t Exinde. qz elegistis et nõ postulastis.

s Prouincia. si enim legatus esset sz nõ in illa ꝓuincia. licentiã dare nõ p̃t. licet enĩ quedã possint que voluntarie iurisdictõnis sunt extra ꝓuinciã sibi decretã eundo et redeundo. tñ hec q̃ ꝓtẽtiose iurisdictõis sunt nõ p̃t ut hic. et. s. de ꝓsue. cũ venerabilis. Primũ ꝓbaẽ de of. lega. q̃ tñs lationẽ. et. c. penul. et. s. de sen. ex. ad eminentiam. cũ si. Et qd̃ dicit. sit in ꝓuincia missus. qd̃ est. j. qz licet ꝓunciã ei iuisset. dũmodo esset in legatõe adhuc licẽtiã dare p̃t. s. de of. lega. nouit. Si autẽ exiuisset ꝓuinciã et legationez secus. et sic posset intelligi hec lra.

t Latere. s. cardiaẽ. j. de of. lega. c. ij. in fi. vbi dicã de hoc

u Jussus. subaudi vel ab alio qui haberz sup hoc speciale mandatũ. ut in fi. capituli.

r Deserendi. sicut enim inferior non deserit sine superioris licentia suam eccĩam. de renun. admonet. sic nec iste sine pape licentia qui sibi primus est superior vel sui legati de latere suũ monasteriũ deseret.

monasteriū ⁊ ad vestram eccīam trāseūdi. Hmōi vero legatus qui maius omnibus post romanum pontificē in ꝓuincia sibi decreta impiū censet̄ habere archiepōrū epōr et exemptor electiōes p̄ ex officio confirmare Illi aūt legati hoc nequeūt nisi eis a sede ipa hoc spēaliter sit ꝓmissū. Idē. Si ꝓpromissarius in quem defuncto episcopo tranffert eligendi prās. ne gligenter infra tempus a iure statutū eligere p̄ter mittat ad supiorē prās de uoluitur ꝓuidēdi. sibiq; ꝓpromittentes imputent qui in talē prātē hmōi trāstulerūt. Si vero eligat sed indignū. tūc siue scienter id fecerit cū dol⁹ ipius eis qui nō sunt in culpa nō debeat iputare. siue etiaz in bīficijs illius q̄ deficit in ꝓbatōe eius qō obicit in persona. Declarat hec decre. multa iura et multas opinōes et maxime ea que no. vinc. ⁊ ber. de cōcess. p̄bē. ꝓstitut⁹. in ꝓma glo. et ipe ber. s. e. causā. ⁊ inno. et host. s. e. ne ꝓ defectu. ⁊ ꝓpost. e. ti. in cāis. in fi.

a Transeundi. quid si abbatia nō sit exēpta. sed priuilegiū hz q̄ abbas ad epatū nō possit assumi sine licētia se. ap. et causa fore. qz abbates se videres recessuros. res monasterij dispgunt. et habes de ꝟ priuilegio. xvi. q. i. hinc ē etiā. nūquid poterit legatus de latere huic dare licentiā. satis videt istius decre. ar. q̄ sic. qz p̄t omnia p̄ter excepta de of. lega. q̄ translationē. xvi. q. i. frater. ff. de of. p̄fec. p̄to. l. vna. ad hoc. ĵ. ō ꝟ. si. c. i. in prin. Nūnota q̄ p hanc decre. reprobata ē opinio host. no. s. ō psue. cū venerabil. dicebat enim ibi. et de renunc. c. vl. in p̄n. q̄ illi legati habebant speciale mādatum transferendi abbates exemptos. alias id facere non potuissent p decre. de of. lega. q̄ translationem. sed compost. ibi cōtra dicens q̄ ex generali legatione hoc poterant. et eius opi. hic approbatur. ut vides.

b Hmōi. sumptū ex eo qō no. gar. s. e. cupiēres. circa p̄n. sup verbo. examen. et dic hmōi. s. de latere.

c Maius. vñ minores legati nō exequunt officiū suū eo p̄ñte. s. e. de offi. lega. volentes. perit morte mādanti

d Imperiū. qz ordinariū est nec tis. ĵ. de of. lega. c. ij. et in eo pares sunt p cōsulibus. ut ibi.

e Dñe. ff. de of. p̄si. l. iij. ⁊ ff. de of. pcōsul. sed ideo.

f Officō legatōis. qz nō requirit spāle mandatū. et idem dicebamus p decre. s. e. qz diligētia. vbi ꝟ tenet compost. Itē qz nō erāt ꝟ spāliter refutata.

g Legati. s. nō de latere. vel qui dignitatē illā sibi vendicāt eccīaz p̄textu. de q̄ bus. s. de off. lega. c. i. et penū. et. ĵ. e. ti. c. i.

h Hoc. s. confirmare epos archiepos ⁊ alios exēptos.

i Spāliter. nota q̄ nō tm̄ valet genus ĵntū spēs. de ap. c. ij. de hoc de of. or. si sacerdos. et. xxij. di. quanq̄.

k Cōmissū. nota et breuit. si exēptus platus inferior epo eligitur ad epatum tenet electio. tm̄ trāsire nō poterit sine licentia quam dat papa vel eius legatus de latere. si canonicus vel alius eligitur in epm exemptū. vel archiepm exemptum. vel ad aliam dignitatem exemptā. legatus de latere confirmat. inferiores legati nō sine mādato speciali. Si aūt epus in epm vel archiepum postulet̄ur. tūc ut transire possit spālis licentia pape requirit. qz casus ille. s. eporum translatio est de reseruatis. s. de of. lega. q̄ translationem. et sic sane dicere. illam intelligas. vnde non dixit hic q̄ legatus admittat postulatōes. ĵz q̄ confirmat electōes. et si aūt non eligūtur. ut p̄dixi.

Si ꝓpromissarius. si ꝓpromissarius non eligit infra tps iuris. ad supiorē devoluit prās ꝓuidendi. Si eligit. ĵz indignū indistincte redit ad ꝓpromittētes. nisi id sciēter ratū habuerit. idē si electus idoneus nō psentit. si cōpromissarius sciēter eligit indignum. ipe solus ab eccīasticis bīficijs triennio est suspensus. nisi id cōpromittētes scienter ratū habuerint. Et pena p̄dicta suspensionis non habet locū in epo ꝓpromissario. nec in electōne inferior epor. et restringit illa pena ad beneficia que obtinet in ecclesia offensa. et idem

m Cōpromissarius. vel ꝓpromissarij. cū eadē ratō sit in pluribus. ⁊ ī vnū ⁊ in plures ꝓpromitti p̄t. ut hic. et. s. e. cāz. ⁊ c. in causis. ⁊ c. cū in iure. cū si.

n Epo. idē intelligas quo ad penā priuatōis de inferioribus dignitatib⁹ cū semp inferiores locū habeāt rōnes.

p Eligendi. ⁊ tūc poterit etiā postulare. ut s. e. in causis. ⁊ de renū. post translationē.

d Negligenter. alias non curret tps de cōcess. p̄bē. quia diuersitatē. quid si dolo neglexerit. nū quid hēbit locū q̄ō hic dr. an quod dr. ĵ. §. pri. puto locū habere q̄ō hic dicitur. sufficit enim q̄ non eligit. ad hoc. ĵ. de ap. ab eo. vbi p̄ termittere facere quod quis debet infra tempus siue dolo siue negligentia id faciat equiparantur. ad idem de testi. p tuas. et. s. de ꝛp. plerunq̄.

q Tempus. triū mēsiū. r Statutū. l. di. post cp̄. ⁊. s. e. ne ꝓ defectu. primū. vel ad capitulū in inferioribus

s Supiorē. in casu. de concess. p̄ben. c. ij.

t Imputēt. puniunt enim ex ꝓprio facto nō ex alieno. qz negligentem elegerunt.

u In talem. negligentem scz.

x Huiusmodi. eligendi epm.

y Transtulerūt. poterāt cui sibi ꝓuidere sollicitū eligēdo. Itē. alio mō. s. non dando eis totum tps q̄ō hēbant. ad hoc de elec. cū in veteri. cū si. Et sic nota q̄ negligentia ꝓcuratoris nō nocet dño. de hoc. s. ut lit. nō ptes. c. i. ĵ vl. glo. ꝓdunt enī ius. ex quo ꝓ se vel ꝓ alio debito tpe vsi nō sunt. ff. quēadmodū ser. amit. l. vsu. Ad hāc primā ptē contradicit ex ꝓsse. C. de tēp. ap. auc. si tm̄. vbi dr. q̄ si in cā appellatōis eligantur arbitri. nō currit biennīū appellatōnis ꝓsequēde pendēte cotā arbitris causa. etiā si mille anni trāsirēt ĵz tūc currit cū arbitriū desertū fuerit. so. ibi ꝓpromissū facti est de volūtate ꝓscribentis ⁊ eius cui ꝓscribit. hic aūt de volūtate eius tm̄ cui ꝓscribit. sm inno. q̄ hoc no. s. e. ne ꝓ defectu in p̄n. nec ꝓ oīa est idē in arbitris ꝓpromissarijs et cōpromissarijs datis ad eligendū. ut patet. s. e. sicut. et. ĵ. de re iud. cū ab vno. si quer. an ꝓpromittentes ꝟ mandatū reuocare possint. dic ut no. s. e. in cauf. in ĵz

z Eligant. ĵ. tpus debitum.

a Imputari. in hoc concordabant supradicti doctores in glo. s. in prin. allegatis. ca. s. e. in causis. et bar. brix. in questione veneriali. que incipit. canonici cuiusdam ecclesie. peccata enim suos debent tē. in. §. porro. cum suis cō cor. excepto compost. qui tenebat in totum contra istū. §. in decre. s. e. in causis. in fi. dicebat enim in hoc casu ad superiorē poreste devolui cū vice capituli compromissarij predicti fungantur.

a Ignoranter. hic olim erat opiniones. ⁊ ber. tenebat hanc opinionē que hic approbata est. s.e. causā. et in pō. decre. pisi. ut. us. de cōcel. pbē. Et eadē rōe hoſt. ibi ⁊ com poſ. e. ti. in cauſis. in fi. dicebāt ꝓtrariū ꝑ decre. s.e. cū ter ra. que decre. nō ob. ⁊ intellige eā ut ibi no. Item illa rōe ſ dicebāt. qꝫ iſti ꝓpromiſſarij fungunt vice capli. ſz caplin eo caſu poſſet iterum eligere. ergo et iſte compromiſſari⁹. ſed non eſt verū ut b. c vides.

b Functus. ſic in iudice ſiue b. ſiue male ſemel iudicā te. de of. del. i. iris. et. c. venerabilē. ff. de re iud. iudex. et .l. paulus. cum ſi. e Scienter. bā dicit. qꝫ ſicut a princi pio ſi ignorāter elegiſſent nō haberet locū pena concilij. ita nec ſi ignorāter ratificent.

d Ratam. trahit enim ratihabitō retro. et compar mādato. ff. de reg. iur. hoc iure. ſ. de iecit. ⁊ l. ſꝫ qui. ſ. i. j. de ſen. ex. cū quis. et. j. de reg. iu. ratihabitionē. cum ſuis con cor. et bene poterāt hēre ratū. qꝫ ſuo nomine id erat factū. alias ſecus. vt in pō. decre. cū quis. j. de reg. iur. ratum quis.

e Habuerint. in quo caſu deuolui ꝑ puliſio ad papam. .s.e. quāꝫ. ⁊ habebūt liberū tpus ac ſi noua eſſz va f Libere. ⁊ catio. ut. s.e. ſi electō. ſi. ō ma. ⁊ obe. cū oli. g Eo dē. pbabamus ſ oli ꝑ dec. de renū. poſt cīſtatio nem. in fi. nam ibi nō valuit electio vel poſtulatio facta ꝑ ꝓpromiſſariū. ⁊ nihilomin⁹ papa mādat qꝫ ꝓpromittētes eligant. b Idem fit. ſ. qꝫ electio libere ad eoſdem re uertit compromittentes. ⁊ ſum renunciat vel diē claudit i Eligit. ꝓpromiſſarius. extremū. s.e. ſi electio. k Idoneū. s.e. cū i cūctis. ⁊ ſupdcē glo. ber. et re l Renuit. vel poſt cōſen ⁊ pbat opinio oſt. q in ſ pun m Cōſentire. approbātur ⁊ cto dicebat ꝗriū. in pō. de cre. cauſam. in fi. rōe ꝑ eū in ſupioꝛi caſu reddita et qꝫ v ba cū effectu ſunt intelligēda. s. de cle. nō reſi. relatū. ⁊ ca pitulū poſſet ergo ⁊ ipe q ipius vicē gerit. xviij. di. c. i. cū ſi. Sz hoc eſt falſuz ꝓpter ſupioꝛē rationē. qꝫ functꝰ eſt nē. Et qō dicit iſte. ſ. et. ſ. pr. quo ad ſecm caſū verū intelligas. niſi aliud caueret in mandato puta qꝫ poſſit eligere ſemel et pluries nē. et ita terminauit bar. brix. in qſtione ſua dñicali q incipit. qdā dederūt ptātē. vnde dicebat da maſus in pō. decre. cauſam. vbi electio deferē a iure ꝑt ſe pius fieri et variari. ſed vbi ab homine vnica electōe ꝓ ſumit ptās. ff. de v. ob. cū qui certaz. ſ. volti. ſi ō ob. fm eū. .ff. de opti. ꝑ l. ij. vbi electio delata ab homine vnica electi one nō ꝓſumitur. quia ibi nō fuit exhibita tota familia in qua debebat fieri electio. Diſtinxerunt quidā. an deē po teſtas prouidendi et eligendi. ut in primo caſu iterū poſ ſit eligere. in ſecundo non. que diſtinctio ſatis equa vi

ignoranter cū ſuo ſit fun ctus officio eligendi prās niſi et ipi ſciēter electiōez talem ratā habuerint libe re reuertit ad eoſdem.

Idem fit cū eligit ido neū. ſz electus renuit ꝓſen tire. Porro eo caſu cū ſcilicet indignus eligit ab eodē ꝓpromittētes. quos illi⁹ odio nō ꝓuenit ꝑ gra nari neqꝫ niſi ſic ꝓmitti tur ratū habuerit puniun tur. ſed ipe ut pena ſuum auctorē teneat a bñficijs eccīaſticis triennio iuxta late. ꝺcit. ſuſpēdit ipo iu re. Immō qz pena nec ī epo ſi ad eligēdū fiat ꝓ

detur. nec iſta decre. ꝓtradicit. qꝫ de ptāte eligendi loqu tur ut patz in ipius pn. alias pena ſuſpēſionis locum n Eligitur. ſciēter. qꝫ a nō hz .ff. de dolo. e. egāt. o Non ꝓuenit. xxiij. q. iij. ſi habes .C. de inof. teſta. ſi quis ſuo. in fi. C. de pcū. ſancimus. j. de iniur. et dam. da. et ſi pignoratōes. et. j. de reg. iur. non debet. et dic ut ibi. p Premittit. in. ſ. ſi vero.

ꝓmiſſarius ſic peccante cū de iure nullam ſentētiā ſuſpēſionis incurrat. niſi de ipo erpſſa mētio habe atur. nec in alioz qꝫ epoz et ſupioꝛū ipoꝛū electōib⁹ cū peccatur in ipis vendi cat ſibi locū. Reſtringitur etiā dicta pena ſolum ad ea beneficia que ſic pec cans in illa obtinet eccia quā taliter eligēdo ſpūali ter noſcitur offendiſſe.

Et idē in illius benefi cijs eſt cēſendū. qui alicu ius electionē poſtulatōnē aut. puiſionē impugnans in. pbarōe deficit eius qō obicit in ꝑſonam. Idem

q Teneat. s. de bijs que fiūt a ma. ꝑ. ca. queſiuit. cum ſuis ꝓcꝛ. r Eccīaſticis. que in ipa eccīa obtinz ut ſtatim ſequitur. s Concilū. s.e. cum in cunctis. t Ipo iure. approbatur in hoc opi. ber. et hoſt. qui hō no. s.e. innotuit. et opi. inno. s.e. cum in cūctis. et repro bat opi. tan. quam no. ber. in decre. in notuit. q dicebat qꝫ requirebat ſentētia ꝑ decre. s.e. q quis. ſed nō eſt verum ut hic patet. ⁊ dec. illa in alio caſu loquit. u Immō. qō iſ dꝛ tenebat hoſti. de electo. cum in cunctis. ⁊ s.e. o. ti. cauſam. in fi. ⁊ dic himōi. ſ. pena ſuſpenſionis. ꝑ triennū a bñficijs. ſupioꝛē. qđ qō ſtatim ſequitur. r Eligendi. epm vel cāz. ⁊ idē ſi eps eligēt ꝓprio iure Cōpromiſſarij. s.e. ut qz hz vocē in electōe patriar che vel archiepi vel alteri⁹ epi. qꝫ eadē rō. z Hic pec cāte. ſ. in eligēdo ſciēter indignū. a Jure. j. de ſen. ex. qꝫ periculoſū. Nota qꝫ licet hoc teneret hoſt. in ſupdcīſ glo. ⁊ gar. in decre. cupientes. s.e. ſ. ceterū. tñ olim dubitabat ideo qꝫ decre. illa. quia periculoſum. videt de ſui mente in telligenda de ſuſpenſionibus ab officio vel coherentibus officio puta ingreſſu eccie et ſimbus. ibi ꝓpter executōem pōtificalis officij nē. Sed laudet deus ⁊ dñs bonifacius q dubitationē illā mihi ſuſtulit ꝑ hanc lram. et potuit ra tio eſſe. qꝫ ſpūalia ſine coꝛpalibus diu eſſe non pñt. q ha bēt ſe ut annexa. i. q. iij. ſi quis obiecerit. et. c. ſaluaꝛ. ⁊ eſ ſet verecundum epos medicare. s. de renunc. ad ſupplica tionem. cōtra. s.e. quāꝫ. in fi. ibi ſoluit.

b Locū. gitur. dicebat hoſt. in dec. cū i cūctis. qꝫ ſu c Reſtri ꝑ hoc pūcto neccaria erat inf ptatō. fouebat tñ ꝓtrariā opinionē. qꝫ indefinite loquebatur cōcilium. ⁊ qꝫ ſtō illa fauorabilis videbat eccijs. ꝓcordat autem ad hunc. ſ. s.e. cupientes. ſ. ceterū. Et nota penas reſtringē das. j. de re. iur. in penis. vbi de hoc.

d Taliter. ſ. ſcienter indignū. fendit eccias q vna ſo e Spē aliter. qꝫ ⁊ gñalē of la ē. xviij. q. i. loquitur.

f Offendiſſe. quantū in eo fuit ſz conatus nō habuerit effectū. nō tñ fuit volūtas ſuis terminis ꝓhīta. ⁊ ideo pu nienda. de pe. di. i. ſ. cogitatio. ſticis triēnio eſt ſuſpē

g In ꝑſonā. qꝫa bñficijs eccīa ſus. illis ſcz que in ipa eccleſia obtinet ut hic vides. et ſic declarat decre. prima

istrius ti. circa fi. ⁊ sic est aliquis suspẽsus a beneficio ⁊ vna eccia. non in alia. sic. s. e. cupientes. ℈. ceterũ. ℈. de of. or. si canonici. de rebus ec. ℔ psultissimo. ¶ Quid si in hijs casib⁹ eligẽs vel opponẽs nõ hz in illa eccia hũficiũ. dic ꝙ pena extraordinaria puniri poterit. s. de acce. sup hijs. de iudeis ad liberandã. C. de sepul. vio. l. vl. in fi. cum si.

¶ Procurator ad appellandũ. extra iudiciũ. decre. enum ista in hijs casibus locũ hz in ꝗb⁹ dec. ut circa. sz dec. illa locũ nõ hz in appellatõibus interpositis iudicio. ℈. e. cõstitutio. g⁹ nec ista licet alias dicamus ꝙ procurator est qui de mandato dñi aliena negocia in iudicio administrat. ff. de pcura. l. i. sz ad negocia cõstituitur. ℈. e. ꝙ generalit̃. ⁊ ꝙ dicit appellandũ intelligo ad quẽcũ ꝛz etiã inferiorẽ pape fm gar. qui i omnibus appellatõib⁹ dixit illã decre. locũ habere. licz guil. cõtra. ut ibi dixi.

b ¶ Prouisionem. factas. vel etiã faciendas. si contra certam psonam appellatur. s. e. qui cõtra certam.

¶ Procurator ad appellandũ ꝓtra electõnẽ postulationem aut ꝓuisionem nõ aliter idone⁹ de cetero reputet quã si oĩa que in formã obicere vel psonas. ⁊ ꝓpter ꝙ appellare intẽdit. singulariter et clare in eius ꝓcuratorio sint exp̃ssa. habeatq; speciale mãdatũ iurãdi corporaliter in eoz animas quorũ ꝓcurator exist̃it. ꝙ ipsi credũt exp̃ssa hmõi ꝛa eẽ et se posse ꝓbare.

¶ Confirmatõnẽ. ¶ Idẽ

c ¶ De cetero. extẽdit̃ ergo ad futura. de ℔. s. e. licz canon.

d ¶ Formã. s. e. qz ꝓpter. ut ꝓbẽdẽt electũ ⁊ eligẽtes

e ¶ Personas. ipli dixit. s. e. ut circa. reputo ꝙnẽ

f ¶ Singulariter. ⁊ clare ꝙ ℔ satis solutã quã olim formabant guil. et gar. in decre. ut circa. s. e. an. ſ. sufficiat opponenti dicere. oppono homicidiũ piuriũ et simoniã. et dico ꝙ hanc ſam. ꝙ non. ad ꝗd enĩ in ꝓcuratorio sic singulariter ⁊ clare fieri deberet exp̃ssio. si in appellatõne ad idem fieri nõ deberet. ⁊ de ℔ dixi in ipa decre. ut circa. ℈ glo. ꝗd g⁹.

g ¶ Spãle. nota ꝙ nõ tm̃ valet genus q̃ ad speciẽ q̃ntum spẽs. de hoc vide. xxij. di. ℈. s. de of. or. si sacerdos.

h ¶ Mandatũ. nõ credo. ꝙ in casu isto locũ habeat dec. illa. ℈. de ꝓcura. ꝗ ad agẽdũ. qz casus iste est spãlis in quo semꝑ requirit̃ exp̃ssio. Idẽ credo in mrimonio ꝓtrahẽdo ut. s. e. ti. c. vlti. ſ hũ dicit. alias enĩ nõ ꝓuideret malicie

i ¶ Eoz aiãs. ſ posset enĩ esse ꝙ ꝓcurator credit ea vera eẽ q̃ nõ credit dñs. ꝓcurator ergo iurat in aiam dñi. nõ in ꝓpriã. Sup ℔ dic ut. lxiij. di. tibi dño. ⁊ de iur. calũ. in p⁹ tractãdis. De sacro añt calũnie dicã. ℈. ℣ iu. cal. c. ij. ff. ſſen.

k ¶ Esse. repete credũt ſata cõfirmatõe vel cassa nũcia

¶ Confirmationẽ. cassata ꝓpter defectũ iurisdictiõis vel ꝓpt̃ solẽnitatẽ omissã nõ ꝓpt̃ ℔ electõ cassata dicetur. et ꝓbabit̃ qõ ℔ ỽz. s. de ꝓbẽ. cũ iã dudũ. marime per integram. qz ibi cõfirmatus fuit electus. et cassata confirmatio ꝓpter iuris ordinẽ nõ seruatũ. et itert̃ papa de electione mãdat inq̃ri p decre. s. de re iuꝺ. ad ꝓbandũ. vbi cassata est confirmatio ꝓpter defectũ iurisdictiõis. Iterum de electõne queritur. ſcassaverit electõ seruãdũ ẽ qõ di

l ¶ Electionis. si añt ſcitur. s. e. q̃q̃. et. c. si electio.

n ¶ Juris solẽnitatẽ. s. e. q̃uis. et ℈. e. quida. ℈. vertũ. et ℈. e. c. vlti. Jo. an.

o ¶ Potestatẽ. puta qz alias nõ erat iudex. vel legitime appellatũ erat ab ipo. vel papa inhibuerat. ℈. de ap. nõ solũ. vel erat excõicatus publice iudex. de re iuꝺ. ad ꝓbandũ. vel ante confirmationẽ reseruauerat papa cõpatum. ℈. c. si eo tpe. vel hijs illa. ⁊ ꝓpt̃ hoc nõ valuit ipo iure cõfirmatõ.

p ¶ Propter ℔. ꝓpter cassationẽ sez cõfirmatõis.

q ¶ Canonica. ex psonis et forma. s. e. quia ꝓpter. et. c. cũ in cunctis.

b ¶ Infirmari. imo iterũ petit eiusdem electõis cõfirmatõ coram debito iudice et seruabit̃ debitus ordo. Et sic nota ex hac decre. ꝙ principale nõ sequit̃ naturam accessorij. licet accessoriũ sequatur principalis naturã. ℈. de offi. del. si supplicatia. et de re. iuꝺ. accessorium. cũ suis cõcor. Sed quid dices. put apparet ex dec. si iudex cassat cõfirmationẽ vicio electõis. clarũ est si ꝓpter solẽnitatẽ omissam. et ℔ ẽ clarũ ut ℔. ꝗd ĩ dubio. satis vide dicendum debere inspici quid opponebatur. et si contra electionẽ erãt obiecta. dicatur facta cassatio vicio electionis. si de solemnitate omissa tũc locum habeat hec decre. In dubio dicatur vicio solẽnitatis facta cassatõ cõfirmatõnis. ad hoc. ff. de suspec. tu. ℔ enim. ℈. i. ⁊ facit qõ ibi no. ad idem. ff. de excep. rei iudi. si ex testõ. ff. de peñ. si pñs. et. ℈. de re. iuꝺ. in penis. et facit quod no. C. di. c. i. ⁊ de ꝓsti. ex l̃ris. ¶ Cõsulte tũ facit iudex si exprimit ad instar eo⁹ qui remittit̃ de exercitu. ff. de hijs q̃ no. infa. l. i. et. ij. ⁊ facẽ ad hoc qõ no. moderni. s. e sup eo. ⁊ ℔ ꝛa dicanẽ cũ iudex cassz ꝓfirmatõz tm̃. sec⁹ si ꝓfirmatõez ⁊ electionẽ. qz tũc nõ ẽ dubitabil' ℔ q̃stio.

¶ Patria. Si vacante ſ ecclesia. singulares ꝑsone capli vel cõuent⁹ occupãt bona a ꝑlato dimissa. vl̃ vacationis tpe obuenietia donec plene restituãt ab officiõ ⁊ q ui buscũq; hũficijs sunt suspẽsi. nõ ob. ꝓuilegijs ꝓsuetudinibus vel statutis q̃cunq; firmitate vallatis. et aduerte qz decre. ista nõ principaliter facit ad titulũ. sed qz vacante eccia cũ imminet electio facienda. si canonici videãt bona vacãtis dignitatis sibi deberi. difficultates ingerũt ⁊ tardius eligũt. ideo ℔ ꝓuidit. ⁊ sic eẽ electioni faciẽde ꝓuidit. idẽ dico de decre. s. e. sciãt. ⁊ c. gñali. et facit. s. e. vbi periculum. ℈. ꝓuisionis. ius sup hoc ꝑdire. ff. de legi.

s ¶ Sepe. debuit igitur ſ nam ad ea. ℈. de restit. spo. frequens. cũ si. ⁊ est si. ℈. de ꝓben. qz sepe. et de hoc de despõ. impu. lẽas. in glo. penĩ.

t ¶ Collegiata. ĩ alijs nõ hz locũ hec decre. sz illa. ℈. ℣ of. or. pñti. et q̃ dicunt̃ collegiate eccie. dixi. s. e. statutũ.

u ¶ Vacãtib⁹. ꝑncipali ꝑlato. p cuius mortẽ viduate dicuntur. s. e. ne p defectu. et. c. qz ꝓpter. ſqui sũt de collegio

x ¶ Earũdẽ. nota ꝙ ad extraneos. ⁊ nõ extenditur hec constitutio. ut dic vides. ſtestari potuissent. dicã. ℈. de

y ¶ Dimissa. de quibus an of. or. pñti.

a Expendi.ut.s.e.cupiētes.et de of.or.pñti.§.porro.

b Reseruari.lxxv.di.quoniã quidã.xij.q.ij.nõ liceat.et .c.illud.et fiet hec reseruatio p yconomũ si eũ habeat ut in p̃dictis iuribus.vel p visitatorẽ ecclesie si quẽ habet. .s.e.is cui.et de iup.neg.§.ecclẽ.et sup hoc adde qõ no. io.in p̃õ.c.illud.xij.q.ij.Sed pone vacante sede certũ est q̃ capitulum succedit in iurisdictione.s.de ma.et obe.cũ oli.et.j.e.ti.c.vno. et de instit.c.ij.nisi esset datus visitator a papa.j.eo.is cui.ratione istius iurisdictionis aliq̃ q̃ueniunt.puta ex condemnatiõe vel sigillo vel hmõi.nũ quid in hijs locum habet decre.puto q̃ non.qz exq̃ competit eis iurisdictio.ergo et oĩs iurisdictõis fructꝰ qui accessorius est de re.iuꝝ.accessorium.cum suis p̃cor. et hoc forte voluit dicere illud relatiuum.q̃ inutili ꝛ̃.

Archidiaco.cõtra qõ est hodie approbatũ p̃ cle.e.ti.statutũ.et ibi vide in glo.hic patet.

c Eas.ecclesiarũ cathedraliũ regularium ꝛ collegiatarꝝ

d Maneãt.quia non dimittit̃ pcẽm nisi restituat ablatum.j.de reg.iuꝝ. peccatum.cũ suis p̃cor.

d Officiõ.q̃uidebitur aũt q̃ de fructibus iꝑor officiet ecclesia.s.eo.cũ ex eo.§.porro.et.s. de ap.q̃uenit. quibuscunq̃.aliud in casu.s.e.cupiẽtes

e Beneficijs. .§.ceterũ.et.s.e.si cõpromissarij.§.penꝝ. et vlti.Si q̃ratur q̃ est ratio quare ibi solũ a beneficijs ipsius ecclesie suspẽsus est.hic vo ab oĩbus q̃ etiã extra illaz ecclesiam bz.breuis est solutio.qz hic ab officio suspẽsus ẽ ibi vero non.cũ ergo ab officio suspensus sit et ab omnibus officijs dicitur esse suspensus.lxxi.di.eos.de clẽ.ex. mi.latores.ꝛ grauior pena bñ debuit hic apponi.cũ possit statim sibi q̃uidere restituẽdo.ibi suspẽsus est vsq̃ ad triennũ.

f Donec.ipsis igitur restituentibus ipo iure sine alia sententia restituti erunt.ut no.io.lxxi.di.si qui. .xvi.q.vij.si quis deinceps.et ber.s.de matri.ptra .ptra interdic.ec.de muliere.

g Plene.etiã vsq̃ ad ouũ.iij.q.i.reintegranda.

h Restituerint.non credo hic cautõ sufficere.iã enim hoc fuisset exꝑssum.sicut.j.de vsur.c.ij.ad hoc.s.de deci. ad audientiã.sic etiam excõicato p manifesta offensa vel ꝓtumacia.nõ sufficit caucre.j.de sen.ex.venerabilibus.

i Consuetudinibus.multũ vigebãt hec cõsuetudies in ꝓtibus gallicanis.et p hãc decre.ꝛ.s.e.cũ nõ deceat.potes exemplificare id qõ dicit.s.e.li.de ꝓsti.c.i.ut ibi dixi

k Firmitate.puta ꝑfirmatõe inferioris a papa vl appositionis pene vel hijs similibus.

l Oĩa.indulgentias p̃uilia vel statuta.in alijs aũt ecclesijs nõ sũt reuocata p̃dicta.fuari tñ dz qõ dr.j.de of.or. ꝓ̃ti.§.porro.et ideo statim sequit̃.quo ad hoc.

Onstitutio.declarat dec.ut circa.dicens.q̃ solum in extraiudicialib9 appellatõibus locum habet. Habuit orã hec dec.ex hijs q̃ no.guil.s.eo.ut circa.in glo.nota ergo.et gar.ibidez in glo.sed nũquid. vbi dicebant ꝓtrarium eius qõ ꝛ dicitur.scz q̃ vtrobi q̃ decre.illa locuz hẽbat.allegabant dec.s.e.q̃uis.ꝛ generalẽ rõnẽ dec.scilicet ut via malicijs p̃cludatur.sz magis habemus parata remedia in iudicio q̃ extra iudiciũ ꝛ iõ maioz fuit extra iudiciũ adhibẽda cautela.et dec. q̃uis.alio casu loquitur.

n Constitutõ.s. .e.ut circa.aliaſ cõstitutio.alias cõstitutum.

o Negocijs.electionũ postulationum aut .quisionũ

p Anteriora.de ap.ut debitus.ꝛ.j. .e.ti.coꝛdi.ꝛ.s.e.c. .i.cũ nulle si.

q Eam.constitutionem.ut circa.

r Immutata.nota correctionem iurium cuitandam.s. .e.cum expediat.cum suis concor.

s cui.et libera.nota ar.q̃ p̃latus habet liberam et gñalẽ.et hoc no.io.v.q.iij.c.vl.in fi.magne glo.alibi no.ꝓtrariũ.xij.q.i.c.vl.Pro prima ꝓte facit.vij.q.i.c. .i.xvi.q.i.et temporis.xxi.q.i.relatio.et.s.e.cũ nobis ofĩ in fi.siue dicanꝯ habere liberã et generalẽ siue generalem et nõ liberã.siue econuerso.Donare nõ potest nisi habeat ꝓsuetudo et modica.de dona.ceterũ.

t Spũalib9.p̃ti gõ dare lẽas p̃mẽdaticias ad ordines. .j.de rẽp.or.cũ nullus.§.penꝝ.ꝛ puto q̃ iste administrator dispẽsatõez dec.cũ eo.s.e.ti.facere possit.q̃ hãc.decre.

u Soli.ꝑterq̃ ĩ casu.j.de sup.neg.p̃la.eccle cathedrali.

x Immobilium.puto q̃ mobilia et preciosa possit in casu licito alienare.de hijs que seruando seruari non possunt non est dubium.C.de admi.tu.lex que.si voluiſſz papa q̃ alia mobilia alienare nõ posset hꝫ gñaliꝯ locutus fuisset sicut fecit.s.e.c.nihil est.in fi.et.s.de accusa.c.vlti.j. .c.pri.§.si vero.aliquid enim debẽt verba operari .j.de priuile.si.papa.i.Rẽ.in fi.et.s.de dec.ad audiẽtiã.C.de

vel vacatõis tpe obueniẽtia que in vtilitatẽ dictarꝝ ecclarũ erpẽdi vel futuris deberẽt successoribꝰ fideliter refuari occupãt iter se diuidũt surripiũt dilapidãt dissipãt ꝛ ꝓsumũt in earꝝ graue dispẽdiũ et iactur̃.nos iꝑor ausus rep̃mere ac iꝑarꝝ indẽnitatibꝰ p̃cauere volẽtes decernimus ut hij q̃ p̃missa de cetero p̃sumpserint eoipo sint ꝛ tãdiu maneãt ab officio et bñficijs quibuscũq̃ suspensi donec plene restituerint quidq̃d de bonis ꝑceperint sup̃dcis non obstãtibus q̃buslibet priuilegijs vel indulgentijs aut ꝓtrarijs cõsuetudibus vl statutis iuramẽto ꝓfirmatõne sedis aplice.aut alia quacunq̃ firmitate vallatis q̃ omia q̃ ad hoc aucte

aplica reuocamus cassamus et irritamus ac nulli us deinceps esse volumus firmitatis. Idem.

Onstitutio felicis recordatõnis gregorij pape p̃decessoris nri edita i cõcilio lugd̃.formã exp̃mẽs fm quã ab hijs qui electionibus postulatõibus ac q̃uisionibus se opponunt debeat appellari locũ sibi nõ vendicat nisi solũ cũ in eis extra iudiciũ appellat̃. qñ vero i iudicio in hmõi negocijs appellari ꝓtingit auteriora iura cum p eam mutata nõ fuerint obſuari oꝑtet. Idem.

§ cui ꝓcuratio seu administratõ cathedralis eccie plena ꝛ libera in spũalib9 ꝛ tpalib9 a se.ap.cui soli ꝑtinet est p̃missa p̃ alienatõe bonoꝝ immobiliuz

codicil.si idem.ad hoc verbum istud quod sequitur.j.dū taxat.et sic no.ex hac decre.et ex pō.decre. nihil est. et. j. .c.pr.administratorē ecclesie vacantis.siue datus a iure vel ab homine immobilia alienare non posse.

a Cōfirmata.que sunt ista vides no.s.e.transmissam. Dubitari solet an istius administratoris officium expiret mortuo papa.et dixit ppost.s.e.cum nobis olim.ad fi.q non expiret ordiā/ riā enī hz potestatem .ad hoc. ff. de iurisdi.o.iudi.l. et q.et.j.de of. lega. .c.i. Nota etiaz ibi q eoipso q papa administratorē vl' visitatorē eccle cathedrali .si postea canonici etiā ignoranter eligāt ēpum non tenet electō q̄ si papa visitatorez dando ad se .quisi onem revocauerit. et sic dicit .pnunciatum in curia.sz hs nō .pbat hñ iure.

b Expediri.con/ coz.vij.q.i. pontifices.et sic mandat qđ p se non pt. qđ dic ut.s.e. suffraganeis.ꝛ.s.de tñs ac.c.i.

dumtaxat excepta omnia que iurisdictionis ēpalis existunt.et que pt electus exequi cōfirmatus libere exercere. Illa q̄ppe q̄ mi/ steriū psecratōis exposcūt nisi fuerit eps p alios faciat eposꝫ expediri. Idem.

Idēnitatib⁹ monasteriorū monialiū q̄ freq̄nter .pter electōes in discordia celebratas in ipsis grandia in spūalibus et tpalibus dispēdia pati unt occurrere desiderabiliter affectātes statuimus ut cū i eis fuerit electō facieda nulla monialis nisi .xij. ānū pegerit.ꝛ.pfessa

Idēnitatib⁹. Diuido dec.in vij. partes. In pma ponitur constitutōis causa.et constitutio circa psonas eligētes et eligendas in monasterijs monialiū. In secunda ibi sane.ponit quid iuris cum in ipis monasterijs plures fuerint electe in discordia p formā scrutinij. In tercia que incipit ibi.ceterum.ponit quid iuris cū electe p formā compromissi aliqua pars se opponit. In quarta ibi porro.declarat an dec.ut circa.et cupientes.s.e.ti.habeant locuz in causis iparum electionū. In q̄nta.ibi postremo.excōicat aduocatos et alios vocatos .p dictis electionibus q̄ discordiā seminauerint vel eoztam nutriuerint. In sexta ibi.supradicta.fit ampliatō pstitutōis ad canonicas non .pfessas.et que habent .ppriū. In septīa ibi.ad hoc: fit q̄dam .ptestatō.et antiq̄ iuriū saluatio. Et pma ps hs diē d In illis nō eligit nisi pegerit .xij.annū.ꝛ sit tacite vl' exp̄sse .pfessa.nec eligit nisi pegerit.xxv.ānū.ꝛ fuerit exp̄sse.pfessa. d Duc.s.monasteria. e Dispēdia.s.e.quia propter. f Affectātes.s.e.cupientes. spō.impu. g Duodecimū.qz tūc pubes dz.de de/ puberes.ꝛ idē ē in viro.qz añ pubertatē ad eligēdum nō admittit.s.e.ex h Pegerit.sic.s.e.cū in cūctis.j.de eta.et q. eo q. .c.vno.s.de of.del'.cum vicesimum.

i Tacite.idē in monasterijs virop.s.e.et eo q.in fi.

k Alijs. .pfessis. si alio quocūq̄ nole vocetur.ad hoc l Prioriſſam.idē/ .s.e.auaricie. et.c.fundamenta. §. prouide. bernatur.de sta.regul'.c.vno. Et p hāc lram m Du/ puto q in prioriſſam vel subprioriſſam clausstralem hñ possit assumi minoꝛ.xxv.an.et de talibus.s.de sta.mo.cū ad monasteriū.v. priorat aūt. lari.sic in epo. n Eligatur.eligi .phibet sz nō postu/ qui infra idem

tpus non eligitur.s.e.cum in cūctis.sed bene postulatur .s.eo.innotuit.et puto q debeat postulari a papa .j. de eta.et qua.c.vno. abbatissa debebat eē sexagenaria .xx. o Triceſimū.olī .q.i.iuuenculas. sed nō tebamur illo iure.sed p decre.s.e.cū in cunctis .§.inferioza . eligebatur que attigerat.xxv.annū.nūc aūt imposita est cōtra meta.quam licet in abbatissis seruemus. in abbatibus locum habere negotur.j.in fi.c.

fuerit tacite vl' exp̄sse ad eligēdū cū alijs admittat. nec in abbatissam aut prioriſſā vbi p prioriſſā mōasteriū gubernat de cetero eligatur aliqua nisi triceſimū annū cōpleuerit et ex p̄sse .pfessa fuerit ordinez regulare. Sane si ad electionem p formā scrutinij .pcedat. et votis in diuersa diuisis.electōes plures in discordia celebrari .prigat. ea q̄ a duabus ptib⁹ nūero fuerit celebrata. exceptōe seu .ptradictōne aut appellatōe q̄cūq̄ pris alterius nō obstante per superiorem prius tamē ex

p Exp̄sse.no.q̄ i eligente sufficit q sit tacite.pfessa.qđ fit cū maioz sciens et sponte.j.annum suscipit habitū .pfessoꝛū.et triduo p seuerat. vel cū stat in religione vltra annū. hijs modis fit tacite .pfessio.ꝛ hoc verum in religionibus nō mendicātibus. .pbat hs .s. de regul'. ad nostrā.et. c.ex pte. et .j.e.ti. pstitutionē. In electa requirit exp̄ssa .pfessio ut hs et idem p oīa i monasterijs virorum ut.s.e.nullus.ꝛ.c. ex eo qđ.in fi.

q Sane.scda ps r Diuisis.qđ non est nouū nec reprehensibile.lxiij.di.nosse.et.c.vl.viij.q.i.nec nouū.

s Duabus.si.s.e.si quādo. opponatur id qđ eligent t Nō ob. hs intelligo. nisi/ tis votum nullū reddat. ita q̄ nō remanēt due ptes.ar.s.e.si q̄s.pone enī q opponat q eligentes non sunt tacite vel exp̄sse .pfesse. vel nō sunt puberes.s. .pr.hñ. vel q in monasterijs nō mendicantibus sūt aliq̄e recepte quarū nō valet receptio .j. de sta. mo.c.vno.§.sane. Dico tales exceptōes admittendas. ad hoc de offi.del'.ex pte.ij.et facit qđ diri.s.e. quozundaz. vbi ergo de duabus ptibus pstat.nec aliq̄d opponit qđ illas minuat.aliq̄ nō obstabit exceptio.et sic intelligas hāc lram.Alij ꝫ dicēres hs spāle in casu nro.q excōicate suspēse et interdicte et silēs psone et eligētes sciēter indignam admittentē.ꝛ pputabunt ī nūero. hz q̄ nō sūt .pfesse vel minoꝛes nō.qz nō faciūt nūerū.qđā vo dicūt exceptōnē excōmūicatōis hñ admitti q̄ eligentes .qz excōicatio puat voce et nūero.ij.q.i.nomē.ibi.de nūero collegarū eius supprimere vel delere .ꝛ.hz eligēs sciēter indignā licz pūetur voce nō nūero.ꝛ ideo nō ob. talis exceptō. supioris tamē officiū hijs casibus nō deficiet ut sequit. ego iā bis in iudicijs conabar defendere q eligēres scient indignā suspē se et irregulares repellanē et votoꝛ suoꝛ non habeatur computatio. ita q̄ fm hoc electio a minoꝛi parte numero possit valere.q̄ eni ad illā electionē dicā illas ī numero nō pputādas.ut vitetur antiquoꝛ iuriū correctio .si enī ita simpliciter stam⁹ numero. quid dicemus si.xij. sunt moniales. vij. nolunt eligere. instat finis termini. alie quinq̄ eligunt. quare non valebit electio facta ab ipis quinq̄.

Quid si papa interdixit. vij. monialibus ne eligãt. q̃re nõ valebat electio facta a. v. si hoc ẽ interdicto hominis quare nõ erit in interdicto iuris nõ video. Jtẽ pone q̃ aliq̃ monia-
les elegerũt alternatiue ꝓdition aliter vel incerte ita q̃ vota earũ trãsferãtur in alias. s. c. ij. dicemus ne voces alterius partis lz forte sit minor numero nõ valere. Ex hijs et similibus rationibus videtur nõ haberi debere rõz vo-
torum illarum que elegerũt scienter indignaz. lz ꝑ lꝫ facit qz si non fit collo i electionib⁹ monialiũ. vt. j. e. c. §. vt autẽ. g⁹ pena ꝓuatõis locũ in eis nõ habz sed hoc non ẽ verũ vt ibi dicam in glo. nota ex hoc. Jtem contra id facit finis c. vbi dicitur multa specialia statuta in hijs electionibus. Sed id nõ obstat. qz ꝓter istud sũt spãlia multa. vt. j. patebit. Jtẽ obstabit q̃ lra dicit. nũero. Jtez q̃ fm lꝫ sil essz quo ad lꝫ nouũ in electõibus monialium. qz id erat statutũ. s. e. si qñ. per qd̃. c. ex ꝑn. ⁊ fi. et ꝓ decre. s. e. sc̃ptũ. sc̃ptũ ĩ illis ꝺz q̃ ꝑ duplo maiorẽ partẽ numero potest obici id qd̃ votũ ãnullat. ꝓbari viꝺz q̃ vorũ nullũ cõputetur in numero. et si dicam⁹ vota taliũ cõputari. multo fortiꝰ vota ꝓeptorũ. vñ iam in causis succubui. Et iudicio meo nõ solũ vtil'imo et necessaria esset declaratio. et idẽ dico circa decre. s. e. q̃rũdã. vbi hec oĩa intelligañ repetita. Recepi q̃ seruat curia q̃ in ista decre. et decẽ. quoꝝdã. ꝓcise stetur numero. ita q̃ non habeañ rõ excõmunicationis suspensionis irregularitatis et aliorum que reddunt votum nullum. et audiui bom. papam sic in cõsistorio dixisse. vide in cle. e. ti. qd̃ cirẽ et qd̃ ibi no. Quid dicemus si in concordia vel a duplo maiori parte sit facta electio. erit ꝺ necẽsitate q̃ fiat ꝓclamatõ fm formã decẽ. vltime. j. e. ti. ita q̃ aliter non valeat confirmatio. et ꝓcedit dubitatio ista. quia exquo eo casu non admittitur aliqua exceptio vt lꝫ. ad quid lz fieri ꝓclamatio. puto ꝑrium cum illa decre. indistincte loquatur. ꝓterea posset esse moniales illas non esse ꝓfessas. vel non eẽ etatis legitime. et iste saltẽ exceptiones non pñt negari quĩ admittantur. cũ numerũ diminuãt. vt. s. diri. Jtẽ forte de cõsuetudine ꝓscripta vel priuilio nõ ad quentum. lz ad alios spectat eligere. fiat ergo citatio vt ⁊ lꝫ sciaĩ. vel forte tenẽ eligere de certo loco. s. de ꝓsue. cũ dilcõs. de v. sig. si abbate. Jtẽ q̃d dicemus ĩ monasterijs q̃ ꝑ mares regunt. Sunt enĩ quedã monasteria monialiũ que regunt per ꝓtem. et moniales eligũt sibi illum ꝓiorem. et multa talia monasteria sunt mihi nota. habebit ne locum hec decẽ. in talibus electionibus. et ꝙ ꝑin. c. vbi dicit statuim⁹. vt cũ ĩ eis fuerit electio facienda. et ꝙ fi. vbi dicit in. §. vl. in ꝑin. in quibuslibet mulierũ monasterijs ꝛc. videt q̃ sic. Satis

officio. put spectãt ad iꝫ diligenti examinatõe ꝓmissa si alias inuẽta fuerit canonica cõfirmetur et confirmate electe si abbatissa extiterit bñdictio impendat. Si aũt nulla earũdẽ electionũ a partib⁹ fuerit celebrata duab⁹. tũc nõ obstãte q̃ sit publicatũ scrutinium et ad electionẽ ꝓcessuz possint moniales que in alia vel in alias direxerant vota sua licite ꝑ ꝓsensũ antecẽ ad actus diuertant extraneos omni ꝑuitate cessante ad illam accedere q̃ ab alijs maiorem partezꝰ credo q̃ inquãtũ decre. ista inspicit eligentes ⁊ factũ earũ etiam in talib⁹ electionib⁹ hẽt locũ decẽ. puta q̃ tunc ⁊ eligentes sint ꝓfesse. sint etatis legitime. possent accedere. collationem zeli et meriti omittere. et hijs similia. sed inquãtũ ꝓstõ inspicit electam puta q̃ sit. xxx. annoꝝz q̃ administret ante confirmationẽ electe a maiori parte. ⁊ hijs silra forte in illis locum non habẽt. et iudicio meo circa hoc eẽ esset declaratio necessaria.

nẽt⁹ nũero faciẽtib⁹ ẽ elcã et si ꝑ accessũ hmõi ad duas ptes peuenirí ꝓsit illꝫ q̃ ãtea i eã ꝓsẽserãt ꝓputatis ꝓfirmet⁹ ⁊ bñdicat ac si duas ptes ab initõ habuisset vt in casu ꝓxio ẽ ꝓmissum. Clerũ si q̃ fuerit moniales q̃ postq̃ ĩ ꝓmissis casib⁹ talꝫ ꝓfirmata et bñdicta extiterit ac possessiõez sue admistratõis fuerit assecuta voluerit ĩ modũ denũciationis vel accusatõis vt a dignitate deiciañ adepta ꝓponere aliq̃d ꝓtra ipsam eis ꝑ predcã ꝓponẽdi minime sit sublata facultas.

a Officio. ex quo examinare habet ⁊ supplere in hijs causis etiã de facto. s. e. cũ nobis olim. et ibi ꝺ lꝫ. s. ꝺ postu. bone. et. xxviij. di. priuilegꝫ.

b Diligenti. s. e. nihil. ⁊ de ꝑbẽ. graue. nemini enĩ cito ꝺz manũ imponere vt. xxiij. di. §. i. lxxviij. di. q̃d ẽ cito. s. e. cũ nobis. et. j. e. vl.

c Canonica. ex forma debita ⁊ ꝑsona idonea. vñ si eẽt illegitime nata. s. e cũ in cunctis. ꝺ fi. ꝓtes. ꝑ totũ. vel coꝛrepta. xx. q. i. iuuenculas. vel alias idigna. non ꝓfirmabitur.

d Abbatissa. no. q̃ priorisse nõ bñdicunt lz abbatisse. et negligentib⁹ bñdictionẽ recipe infra ãnũ a tẽpore ꝓfirmatõis ꝑponit pena per ꝓciliũ vien. de statu regu. attẽdẽtes. §. statuimus.

e Earũdẽ. ad q̃s fuit ꝓcessuz ꝑ viã scrutinij.

f Processum. hoc ẽ ꝑ iura. s. e. publicatio. lz ẽ in hoc casu spãle vt ꝺz in fi. Jdẽ in electõe sũmi pontificis. s. e. licz de vitanda.

g Diuertãt. nõ sic in electõne pape. qz etiã postq̃ diuerterũt cardinales ad alios actus pñt accedere. sed hic secus ⁊ pẽ eẽ rõ. quia maioꝛ constantia est in viro q̃z in muliere. quia in electione pape requirunt ncẽrio due ptes. sed hic non necessario. et ad rõnem ipsius decre. licet de vitanda. in fi.

h Extraneos. sic. s. e. qz ꝓter. et. c. cũ p⁹ petitã. et ẽ sil'e q̃d de teste ꝺz. s. de tes. co. ꝓtea.

i Omni ꝑuitate. vt simoniaca datõne vel aliq̃ pactõe illicita. vel coactõe vel extorsiõe. si. s. e. q̃uis. et. j. c. pr.

k Maiorẽ. secus de minori. j. e. c. §. si qua.

l Cõputatis. ille enĩ dissentire nõ poterũt. cũ de illis cautũ nõ sit.

m Bñdicat. si fuerit abbatissa. vt. s. pr. §. in fi.

n Ab initio. j. de reg. iu. ratihabitionẽ. cũ suis ꝓꝛ.

o Premissuz. s. ꝺictione exceptione vel appellatione ꝙtis alteri⁹ nõ obstãte. ꝑmissa tĩ diligenti inq̃sitõe ex officio suo hoc fuit ꝓmissum.

p Tal. s. q̃ ab initio vel ꝙ accessuz habuit duas ptes.

q Possessionẽ. a q̃ alias nõ ꝑdit q̃s post ꝓfirmatõz. nisi crimẽ cũ infamia opponat. s. de accusa. accedẽs.

a Facultas. sic. s. de ꝓcess. ꝓbeñ. post electionē. in fi. et de ap. constitutus. in fi. Et sic nota ꝙ datur actio cui denegatur exceptio. ꝓtra id. ff. de reg. iu. inuitus. §. cui damus. ꝛz ē spāle. et adde qō dixi. ꝛ. de reg. iu. qui ad agendum.

o Alterius. s. minoris.

c Inq̄renda. s. de forma electionis. et persona elect.

d Strepitu iudicij. sic. s. de accusa. olim. vbi de hoc. vtrum legatus vel iudex inferior possit mittere cāz decidēdā sine iudicio strepitu. ⁊ q̄d importēt v̄ba ista. vide quod dixi. ꝛ. ō here. c. vl.

e Interiz. hac cā pendente.

f Nūcte. nota. nouū casuz hꝫ ⁊. ꝛ. §. ceterū. vbi electa āte confirmationē administrat. aliū hēs. s. e. nihil ē. aliū. s. e. ꝛz de vitanda. xxiij. di. in noīe. aliū fm q̄sdam in imperatore. vt sola electōne administret. vt. xcviij. di. legi⁹. ⁊. s. e

g Libere. vt cū nobis oli. ī fi. et. s. e. ꝓ.

h Reb⁹. strictius logr̄. q̄. s. e. c. ꝓ.

i Recipiat. quentus tñ recipe poterit fm distinctōnez. ꝛ. ne se. va. c. vno. ⁊ de regul. c. vl.

k Minori ꝑte. aducrte decre. ista hñ determinat quid iuř. qñ facta ē electio a duplo maiori et a minori. quid dices in quarto casu. cū electiones pares voces habeant numero nunq̄d alt̄a ꝓterit ꝑ accessuz ratificari. credo ꝙ non. accedat ad hoc qō no. s. e. eccl̄a vr̄a. ij. ad fi. et hoc credo ꝓcipue ista rōne. electio facta a minori ꝑte ad quācūq; dignitatē nulla ē ipso iure de religioso q̄cūq; s. e. quozūdā et. ꝛ. statī sequitur. Decigitur est rō quare per accessum ratificari nō pt̄. qz qō a sui ꝓn⁹ sic nullū fuit tractu tpis nō qualescit. ꝛ. de re. iuř. non firmat̄. cum suis concor. et. s. e. auditis. sed electio facta a media parte etiam nulla est. s. e. quia ꝓter. et. c. ecclesia vr̄a. ꝛ. et. ij. ergo per accessum ratificari ñ potit. p̄. publicato scrutinio zc̄. s. e. c. publicato. sed iurīū correctio ē vitāda. s. e. cū expediat. ab illo igitur iure non recedā nisi in quantum exp̄essum inuenio sed in electione facta a maiori parte inuenio exp̄essum. ꝙ augetur per accessum. hūc igitur casum non extendam. ad hꝫ. ꝛ. ī fi. c. dicā ergo fm hꝫ minorem partē illā q̄ nō est maior. ita ꝙ accessus haberi nō possz.

l Obtinere. s. e. quozū

m Ipsi. electo vel no

n Collatio. nota ex hoc

dam.

minato a minori parte.

et supiorib⁹ reꝓbatā opinionē eoꝝ q̄ dicebāt. s. e. qz ꝓter. in ꝓn. ꝙ decre. illa in mulieribus locū nō hēat. qui b⁹ licebat ignorare iura. ff. de iuř. et fac. ig. l. regl̄a. et per hāc l̄ram que dicit. collationem zeli et meriti ī hmōi electōnibus hr̄e locū. dicūt quidā ꝙ monialis eligens sciēt indignā non est ꝓuata potestate eligendi. quasi ꝓuatio ex collatione ꝓcedat. sed certum est ꝙ tēpore decre. s. e. cū in cunctis. in electionibus nō erat necesse collationes fieri qz adhuc nō emanauerat decre. qz ꝓter. et tñ tūc sine collationib⁹ eligētes indignos erāt ꝓuati ptāte eligendi. ergo bñ infertur ꝙ et collatōib⁹ ꝙuatio nō ꝓcedat. sed ex electione. vt. s. e. ti. ꝓpetuo. nā vt ibi ōz etiā si post collatione nō sequat̄ electō. nō hz locū pena.

o Ceterū. iij. ꝓs

Si vero ad illā q̄ a maiori ꝑte vt ꝑmittit ē electa noluerit alie accedere moniales l̄ si accesserit. nō tot q̄r cū aliis ꝓus in eā ꝓsēti ētib⁹ faciāt duas ꝑtes tūc sup obiectib⁹ ꝑtis alti⁹ si qui fuerint. et super aliis q̄ in tali negocio sunt er officio inquirenda. plene sine strepitu iudicij et figura ꝑ superiorez inqrat̄ ꝓmitt⁹ anteq̄ ꝓfirmet̄. ꝛz interi ꝑ sentis constitutionis auctoritate. in spūalibus et tpalibus libere administret. sic tñ ꝙ de rebus monasterij nil penitus alienet. nec aliquā in monialē recipiat q̄ quo modo

p Cōpromissi. Quid si. ꝓcedatur per formā. s. e. dilecti. ⁊. c. cū expediat hēbit ne locū qō hꝫ dicitur vl̄ an qō dicitur ī superiori ꝑ ꝛma parte. Credo ꝙ locuz habebit ꝑticula hꝫ qz forma illa potius cōpromissi est ꝙ scrutinij. vt ꝓbat̄ ꝑ ipaz decre. cū expediat. Dico ꝙ illa forma ñ ē forma ꝑ se. sed ē q̄dam spēs forme cōpromissi. ꝙ hoc sit verz ꝓbatur ex eo ꝙ omnes alie forme sublate erant ꝑ decre. quia ꝓter. si ꝙ illa fuisset per se forma necessario esset concludere illam fuisse sublatam. sed non fuit. quia species est forme cōpromissi. vt dixi. sicut et cōpromittitur ad aliā certam metam. s. e. cum in veteri. et facit. ꝛ. c. ꝓr. §. porro. et hꝫ ꝓbat textus ipsius decre. cū expediat. ibi in electōnibus cōpromitti.

q Si minoz. satis credo vt dixi. in ꝓma ꝑte. idem ō media. vt fm hꝫ dicam⁹ minorē ꝑtē illā q̄ maiorē nō est. vl̄ nec̄ria esset in hoc puncto declaratio vel standum antiquo iuri.

r Confirmetur. aduerte. quia in isto casu. et in casu. s. e. §. sane. et. §. sequen. non credo ꝙ ante confirmationem ministrare possit. et est mirabile. quia si est electa a duplo maiori parte. ergo a maiori. ergo videtur ꝙ ante ꝓfirmationem administrare possit. s. e. §. si vero. Item si minor ꝑs se opponit multofortius videtur ꝙ administrare possit. cz quando se maior pars opponit. vt. ꝛ. sequitur. sed nō mireris. quia in istis casibus non defertur confirmatio propt̄ obiecta. et ideo non mittrabit añ ꝓfirmatōz. ꝛz in ill' differē ⁊ iō añ ꝓfirmatiōez mittrabit iuris ꝓmissione. et ꝙ hoc sit verū ꝓbo quia ꝙ electus ante confirmationē administret est contra iura. s. e. qualiter. et. c. nosti. a quo iure antiq̄ dico non recedendum nisi inquātū permissum inuenia. in aliis ius antiquū seruabo. vt in fi. c. ad hoc. s. de transla. c. vltimo. vbi ad maiorem transire permittitur. sed non ad parem.

I

a ¶ Vt in forma. j. exponit. ibi. ꝑtis eiusdē ꝛc̄.
b ¶ Statuit̄. s. qñ a prin° vel per accessum electa est a duplo maiori parte. s. e. §. sane. et. §. se. c ¶ Benedictō. si abbatissa fuerit. s. e. §. sane. in fi. d ¶ Eiusdē. s. minoris numero. e ¶ Non obstāte. exponevt. s. f ¶ Preclusa. s. e. verū. g ¶ Premittit̄. s. e. §. si vero.
h ¶ Deferat̄. hec ē ergo rō q̄re administrat vt. s. dixi
i ¶ Interim. no. ꝓ hijs. q̄. s. dixi.
¶ Predicitur. ī dicto. §. si vero. scz ꝙ bona ñ alienet nec aliquam in monialem recipiat quoq̄ modo.
l ¶ Euentū. qui dubius ē. ff. de pecul. qđ debet̄.
m ¶ Exspectare. no. electio fcā ꝑ formā scrutinij a duplo maiori parte. et electō facta per formā cōpromissi cui minor pars ꝯuent⁹ se opponit sunt paria qꝛ in eis statiz fit ꝯfirmatio. ꝯtradictione partis alterius vel exceptione vel appellatione nō obstante. et post possessionem adeptam vtrobiq̄ admittit̄ accusatio. vel denūciatio. Item electō facta a maiori parte per formam scrutinij. et facta ꝑ cōpromissum cui maior pars se opponit sūt paria. qꝛ vbiq̄ differtur ꝯfirmatō et interim administrat. exceptis q̄busdam casibus. sed electio per formā scrutinij a minori ꝑte ꝯuēt⁹ et fcā ꝑ formaz ꝯpromissi cui duplo maior ꝑs ꝯuētus se opponit. nō sūt paria. qꝛ ꝑmo nō valet ipso iure. nec ratificat̄ ꝑ ꝯsēsū. f° possz valere. sz ñ admīstrat elcā. sz litis euētū exspectat. Si q̄rat̄ q̄re ius diuersū in forma scrutinij et forma ꝯpromissi. satis patet per se solo. quia in secundo casu oēs ꝯsensisse videntur in eo ꝙ cōpromiserūt. qđ non est in primo. per formā enī ꝯpromissi ec̄ vno ꝯdicēte ꝓcedi nō potuit. s. e. qꝛ ꝓpt̄. Eq̄ igit̄ fuit rō in eis diuersum ius statuēs.
n ¶ Porro. iiij. ꝑs.
o ¶ Premissa. qꝛ nō in electōe q̄ per formā scrutinij a prīcipio vel per accessum facta reperit̄ a duabus partib⁹. nec in electione q̄ fcā fuit per formā ꝯpromissi cui minor pars se opponit. ar. ꝓ opi. guil. durā. ꝙ decre. vt circa.
p ¶ Ad se. ap. nota. nō habeat locū nisi ī appellatōnib⁹ interpositis ad papā. sed ꝯtrarium dixi sequendo gar. ī ꝑdicta decre. vt circa. s. ꝙ in omnibus appellationibus locū habeat. et dico ꝙ decre. ista hic respicit. c. se. quod loquitur de decre. cupientes. que locū nō habet nisi in appellatonibus ad papā interpositis.
q ¶ Formā. s. ꝙ exprimant oīa et singl'a que in formaz vel personā intendunt obicere. et singulariter et clare. s. e. ꝓcurator. et ꝙ iurent fm formam ibi contentam. et est pena ꝙ super non expressis non audiantur nisi ex causa. vt ibi
r ¶ Lugđ. s. e. vt circa. s ¶ Sz cū eas. §. iste tract⁹ ptz. fuit ex glo. gar. posita. s. e. cupiētes. circa ꝑn. super verbo regulariū. vbi dicebat gar. ꝙ saiz credebat de mente cōditoris nō fuisse ꝙ femine irent ad curiam. tam̄ per ꝟba videbatur ꝙ ire tenerētur. qꝛ ī masculino genere cōprehēdit̄ femininum. ff. de le. ij. si ita. xvij q. iij. si quis suadēte. ꝯiuncto cū dec̄. de sen. ex. mulieres. Item per iura āti qua in abbatissam elcā personalit̄ suā electōz ꝓsequi poterat. s. de ꝟꝯp. cuz dilcā. et ꝙ non fuerit illa mens conditoris probabat per decre. s. de sē. ex. đ monialibus. xviij. q. ij. perniciosā. de coha. cle. per totū. de sta. mona. c. vl. §. fi.
s ¶ Verecūdiā. no. meliorem cōditōez mulierum. ad idem s. đ iudi. mulieres. In quibusdam ꝟo deterior est. qđ dic vt. s. de pe. et re. c. noua quedam.
t ¶ Statum. regularē. s. et sic duo concurrunt.
u ¶ Deceat. fm honestatē. x ¶ Expediat. fm vtilitatem s. de vo. et vo. re. magne.
y ¶ Euagari. j. de sta. regu. c. vno. et ꝯcor. C. de hijs q̄ ve. eta. impetra. l. ij.
z ¶ Appellat̄. q̄ venire tenebātur fm formā decre. cupiētes
a ¶ Personalit̄. in hoc ergo solo. s. in ꝑsonali aduētu locū nō hz decre. cupiētes. alias vero bñ.
b ¶ Sufficienter. s. cū oībus actis iuribus et munimētis ad cām spectātib⁹. s. in decre. cupiētes. §. ꝙ si per. xx.
c ¶ Cōstitutionē. s. e. cupiētes.
d ¶ Penā. s. ꝙ elcē si infra tēpus debitū ꝓcuratorem nō misermt sint priuate omni iure sibi ꝑ electionem quesito. Si autem misermt sed nō cū actis iuribus ⁊ munimentis sufficienter instructis. pro illis exhibendis alibi q̄ apud sedem apostolicā nisi ex iusta causa dilationem aliquam nō habebūt eligētes appellantes vel opponentes quo ad se a totali sunt excluse prosecutione ꝓcessus. ita ꝙ per hoc electis nullum preiudicium generetur. hec et alia habes ī ꝑdicta decre. cupiētes.

ꝯfirmetur electio ⁊ eidem bñdictio impēdatur. ꝑtis eiusdem ꝯtradictōe vel exceptōe aut appellatione q̄libet non obstāte. sed per hoc denunciādi vel accusādi eā postmodum sibi via mīme sit preclusa. si maior eius donec de obiectibus et alijs vt in eadem forma scrutinij ꝑmittitur fuerit īquisitū confirmatio vl' īfirmatio deferatur. sed īterī vt ꝑdicitur libere administret nisi forsan pars opponentiū extiterit duplo maior. tūc enim administrare ipsam nolumus. sed litis euentū potius exspectare.
¶ Porro si in hmōi electionum negocijs contigerit in illis dūtaxat casibus ī q̄b⁹ oppositōnes iuxta ꝑmissa fuerint admittende ad se. ap. appellari. appellātes formā ꝯstōis feli. recordationis greg. ꝑꝑe ꝑdecessoris nostri edite in ꝯcil'. lugduñ. ꝟuare diligēti⁹ teneātur. ¶ Sz cū eas ꝓpt̄ sexus verecūdiā sueq̄ ꝯditōnis statū nō deceat nec ipꝟ expediat publico cetui đmōstrari aut extra sua monasteria euagari. nolumus ꝙ elcē vel etiā eligentes aut appellātes seu hee ꝯtra q̄s fuerit appellatum ad eanđ sedem personaliter veniāt quoquo modo. sed procuratores sufficienter instructos iuxta ꝯstōnez pie memorie nicolai ꝑꝑe tercij ꝑdecessoris nostri ad se. ipsā trāsmittāt. ꝑ eos electōnū ac appellationum suarū ꝓsecuture negocia. prout iusticia suadebit. penaz in

a Hoc non fecerint s. peuratorē nō miserint. vel nō sufficientē instructū. b Postremo. v. ps. c Dij. puta religiosi viri. l. xiij. di. obeuntib⁹. vel psiliarij vel aduocati vel discreti viri ad hꝰ vocati. et q̄ dicit hij dic vel hec. q̄ si religiosas vel discretas mulieres ad hꝰ vocarēt ipse tenentē hac ostōe. et facit q̄ dixi. s. §. pn. s. e. generali.

d Deinceps. respicit enim futura. e Nutriri. nota ista duo paria esse ad idem de priuil. cū ꝛ plantare. i pn. § Subiacere. nota nouū casū i q̄ qs excōicatus ē ipo iure. et credo q̄ epi pñt tales absolue re cū pp̄ sibi nō reseruauerit absolutiōz s. de sen. ex. nup. et adde q̄ dixi. s. e. sciāt cūcti. pdcā f Cui hꝰ. vi. g Approbatis. ps d rel. do. religionū. g Prouinciarū. vt i theutonia. et vide q̄ no. io. xij. q. vl. e. vl. et ber. ō ma. ꝛ obe. dilcā. i glo. p. h Sup̄ de. s. in p̄ma parte. c.

i Neq̄at. pter facti impossibilitatez cū n̄ psiteāt necesse ē q̄ eligant. et eligāt nō psesse.

Ad hꝰ. vij. ꝛ vl. ps l In multis. vt i electōe cōfirmāda exceptione aliqua nō ob. in admistrādo ante cōfirmationem in recedendo a psū p⁹publicatū scrutiniū et securā electionē. ꝛ i multis alijs.

m Extitit. al's exin Firmita stitte. q̄ fauorabile ꝛ expediēs ē. s. e. cuz expediat.

Rouida. C. si ordinari⁹ p⁹ recessū appellationis interiecte ad curiam in causis electionum eparuū. nō inquisito an prauitas inuenerit. pcedit cōfirmat vel psecrat. pdicta nō tenēt. et ipe ab epo confirmatōe et psecratōe ē suspēsus p annū.

dicta pstōe pterā ipo iure si hoc nō fecerint incursuri

Postremo bij qs ad digēdas in hmōi electōib⁹ moniales easdē deiceps p tigerit euocari. ab hijs pr sabstineāt p q̄ int eas sup faciendis ipsis electōibus oriri possit discordia. vl ex orta nutriri. alias eoipo ex cōicationis sententie se nouerint subiacere. Sup̄ dicta siquidē nedū in monasterijs in quib sunt moniales viuentes sub aliqua de religionibus approbatis sed et in illis ec vbi sūt iuxta quarūdā prouinciarū cōsuetudinē mulieres que nec p prijs renunciant nec pfessionem faciūt regularem. ꝛ viuūt vt i sclarib⁹ eccīs canonici seculares volum⁹ per omnia obseruari. eo q̄ sup̄ dicitur dūtaxat excepto vt nō eligantur nec eligant non pfesse cū in ipsis bꝰ locū sibi nequeat vēdicare. p bꝰ tñ earū statū ordiez seu regulā nolum⁹ nec intē dimus approbare. Ad bꝰ licet premissa que in mul tis a iure cōmuni discrepare noscūtur. circa electōes in quibuslibet mulierū monasterijs faciendas. et certis causis rōnabilib⁹ spālit duxerimus statuenda. itē tions tñ nostre neccē eri stit. vt p illa q̄ ad electōes in alijs virorū monasterijs l̄ q̄busuis ecclesijs celebrā das aliquid immutetur.

p Lugduñ. s. e. ti. quāuis. ꝛ aleran. phibitū fuerat. vt q Concessit. q̄ prius id p ibi dixi.

r Vel extra. latior ē g⁹ ista decre. et illa. s. e. ti. sup̄is. q̄ illa. s. e. vt circa. q̄ locū hz solū in appellatōib⁹ extra iudiciū interpositis. s. e. pstituī. s Ad se. ap. in alijs sec⁹ cuz cautum non reperiatur. t Superiorū. archiepoz pri archarū et pmatū. u Deferunt. nam frustratorie n̄ deferūt. s. e. q̄uis. lz oli secus. vt ibi.

r Partes. g⁹ alta pars tñ bꝰ si posset q̄ dic vt dixi. s. e. q̄uis. et seq̄ntia exponee ec vt ibi expo y Verū. ij. fui ps z Obeūtes. et sic puilm vl pcessionē amittere debuerūt vt. s. de puile. tuarū. de sē. ex. cuz illoz. et. c. prīgit. ri q. iij. puilm. cū si.

a Prefato. s. an i illo recessu inuenerit puitas necne.

sed iura precedentia in sua omnino remaneant firmitate. Idem.

Rouida considerati one generale concili um lugduñ. concessit vt ab appellationibus in iudicō vel extra iudicium ad sedē ap. in electione episcopoz et eorū superiorū negocijs interiectis. per quas ad sedem ipsā eadem negocia deferuntur. partes nulla i terueniēte puitate recedere valeāt āteq̄ ipsi sedi appellationes eedē fuerint p sentate. sed inferiores iudices q̄rum ē appellatiōe cessante negocioz cognitio earūdem. an in bꝰ puitas inē cesserit. ante omnia diligēter inq̄rant. ꝛ si eā intercessisse repererint se nō intromittāt vllatenus de eisdē sed p̄figant ipsis partibus perēptoriuz terminū ꝓpetētē. quo cū actis et mūmētis suis aplico se cōspectui repñtēt. Verū cum nōnulli pcessiōe hmōi abutētes. suā inq̄sitione pfata obmissa cognitōnē in eisdē negocijs interponāt ad cōfirmādas electōes et cōsecrandos electos temere p cedēdo. Nos super bꝰ exp̄ssius p̄uidere volētes pfirmatōes et psecratiōes h⁹ mōi ac q̄scūq̄ pcessus alios q̄s inq̄sitione p̄missa n̄ habita prigerit de cetero in talibus negocijs attemptari decernimus nullius

b Negocijs. s. electōnū epoz ꝛ suoz superiorum.

c Expressius. hoc dicit ex eo. quia satis erāt nulla q̄ p illos fiebant per ipsaz ō cre. quamuis. q̄ satis est legislatorem aliquid phibuisse ꝛ si non adiciat q̄ō contra factum fuerit non valere. C. ō le. nō dubiū. ꝛ expressius ee q̄ pē nā quā addit.

c Cōsecrationes. p secrationem enim p cebre dz pfirmatō alias non valet cōsecratio. s. de do. ꝛ con. cum olim. d. bꝰ autem confirmatō nō precessit. q̄ idē est nō ee. q̄ō nullus ee. s. ō trāsla. inter corp. patz igitur q̄ non tenuit psecratio.

d Firmitatis. electio tamen ꝓpter bꝰ non viciatur. sed de nouo peterur

confirmatio coram papa. non coram illo qui prius cõfirmauerat quia suspensus ẽ p ānum ptinuũ a pfirmationibus eỹoꝝ vt sequit̃. et. s. e. si cõfirmatõem. quã exemplificare potes per istam. vt ibi dixi. Sed si reperiet̃ electio canonica de nouo pfirmabitur. vt. s. dixi. Sed nunquid ꝺ nouo pfecrabitur. vidz ꝙ sic p istam lẽam. Credo ꝙ cum caracter impressus fuerit anime adinstar episcopi ordinantis quem ordinare nõ poterat. puta non suum subditum vel tus episcopalis ordo collatus fuerit. ſz nõ eius executio et sic intelligã cõsecrationẽ eẽ nullius firmitatis quo ad executionem. ad iꝺ ir. q. i. c. i. et. c. ordinationes. 7. q. ij. c. i. et. c. episcopũ. s. de tẽ. or. ꝙ trãslationẽ. fm hoc ergo illius ordinis sibi tradetur executio. facẽ qꝺ no. de renũ. pꝰ translationez. ad finem.

penitus existere firmitatis et pfirmãtes 7 pfecrãtes eosdẽ vt in eo in q̃ peccauerint puniant̃ ab eỹoꝝ pfirmatione ac pfecrõe p ānũ ptinuũ ipso iure foze suspẽsos. Idem.

Jeo tpe quo prouisionem alicuiꝰ eccie cathedralis ex q̃uis causa dispõni seu ordinationi se. apo. reseruamus. inhibẽtes ne ad electionẽ vel puisionez faciendã in ea qũolibz. pcedat̃. et decernẽtes si secus sup ꝺ a q̃q̃ scient̃ vel ignorãter attẽptatũ extiterit irritũ et inane. iã ad electoz fozsitan sit. pcessum in ipa presenti constitutione sancimꝰ. ꝙ licet reseruatio inhibitõ et decretũ hmõi nõ afficiãt electionẽ vel alia q̃ pcedũt. afficiũt tñ vt effectu careant ea que post modũ subsequũtur. Idẽ.

a In quo. ꝓter ꝺicto ꝙ si soluz pfirmauit a cõfirmatione tm̃ suspensus ẽ. si pfirmauit 7 pfecrauit suspẽsus erit ab vtraq;.

b Puniat̃. s. de tẽp. or. lẽas. cũ si.

c Continuũ. credo ꝙ a die pfirmationis incipiet ānus suspẽsionis a cõfirmatõe. a die pfecrationis ānus suspẽsionis a pfectionibus.

d Suspẽsos. repete decernimus. qꝺ est supꝝ.

Jeo tpe. Si papa pvisionem cathedralis ecclesie sibi reseruauit. inhibuit 7 decreuit. nõ est viciata electio q̃ precesserat. omnia tamen q̃ reseruationem sequũtur carent effectu. Causam dedit huic decreto. qꝺ vacante boñ. ecclesia per mortem bone memorie dñi octauiani ipsius ecclesie epi infra biduum canonici de reseruatione timẽtes elegerũt dñm sclatã bone mẽorie fr̃em suũ. postmodũ pp̃ bonifaciꝰ audiens de morte o. reseruauit inhibuit et decreuit. post triduum audiuit de electione facta de dño sclata ꝓdicto. satis gratum habuit ſz ab astantibus iurisperitis q̃siuit an ad ipsũ an ad aliq̃z ipsius electois spectaret pfirmatio. qꝺ ꝺeterminat. et ẽmi nãtur per hãc decre. q̃ no. s. e. innotuit. in fi.

d Cathedralis. quid de inferioribus. vidz ꝙ in eis locũ non habeat. qz si de eis voluisset intelligi illud expressisset s. de deci. ad audiẽtiã. et ad hoc faciũt omnia argumenta que inducuntur a verbis. Contravideꝝ ꝙ idem sit in alijs cũ eadẽ sit in eis rõ. ergo idem ius. et ẽ si. qꝺ dixi. s. e. ex eo ꝙ. Satis pẽ dici ꝙ eẽt standum litere vt in cathedralibus tantum locum habeat decre. nec ẽ verũ ꝙ sit eadem ratio quia cause episcopatuũ merito ꝓnumerãde sunt maioribꝰ cauſ. s. e. q̃uis. in pzin. qꝺ nõ est in alijs. et ideo licet iurisdictio pp̃e sit ꝓuenta. tñ ꝓter maioritatem suam deferenꝫ ad papam. In inferioribus vero que non sic cõnumerantur maioribus sufficiet preuenire. vnde ergo p̃cesserat electio reseruationem poterit quicquid faciendũ imminet p ordinarium expediri. alꝫs graue esset ꝙ propter reseruationem que electionem alicuius beneficiati sequitur necesse esset alias pro confirmatione papam adire. nec hic equiparabo regulares cathedralibus. sic̃ nec. s. e. quã q̃. licet equiparentur. s. e. si post q̃. vnde si post cõfirmationem abbatis fiet reseruatio ante bñdictionem. benedicz ordinarius. hec vera nisi papa aliud in reseruatõe iussisset et sic non abilitabo ꝺba nec recedã a lr̃a.

e Ex quauis causa reẽ ex sola volũtate. sibi enim sola voluntas est pro ratione. de concess. preben. proposuit. cum suis concor.

f Reseruamus. has reseruatões legati eẽ de latere facere non possent. j. de offi. dele. de libe ratione. in pzin.

g Prouisionem. puta faciendã er iure deuoluto. s. e. q̃. q̃. Nunq̃d sola reseruatio sine inhibitõne sufficerz. Credo ꝙ non. ad cassationem. s. de preben. dilectus. puniendi tamen essent qui elegerunt post q̃ reseruationẽ sciuerãt eẽ factã. vt ibi. et. j. de cõcess. prebẽ. si soli. per quã decre. vidz tur ꝙ inhibitio bene sufficiat sine decreto. hoc verum ad cassandum ea que scienter post inhibitionem sũt fcã. ſz ad ꝺ vt ab ignorantibus fcã vicienẽ ncẽriũ videtur decretuz vt hic.

h Ignorãter. no. ꝙ decretum ignorãtes afficit. sed nota re potes ꝓziũ. Si enim ignorãtes afficeret quare ꝺ additum fuisset. vel ignorãter. superflua fm hoc videretur ꝺ littera. In decreto p̃pe dicim⁹ ꝙ ignorãtes afficit. j. de pces. prebẽ. qz cũctis.

i Jam ad. s. ãte tẽpus q̃ fcã fuit refuatio. Quid si eadez die facta fuerint reseruatio et electõ. Dico ꝙ si pẽ appare re q̃ pmo. puta per instr̃a electois et reseruationis puta si l eis dicatur de die et hora. vel per testes qui predictis int̃ fuerunt. ꝺ nullum dubiũ. Si aũt ꝺ nullo modo pẽ appare re dico negocium ad papã deferendũ. vt sua voluntate determinet ꝙ decre. s. de Rep. c. pnl. e. li. cũ enim hic de iure p̃pe q̃rat̃ qꝺ dubiũ ẽ inferior ipso nõ pẽ ratificare. et hoc cũ reſuauit tm̃. ſz si reseruasſz et ptulisſz p̃fertur datus a p̃p̃ i eo casu. j. de p̃bẽ. si a sede.

Et decretũ. nota copulatiue nõ disiũctiue ponunt̃ et facit ꝓ hijs que. s. dixi.

i Vel alia. si gꝰ cõfirmatio et pfecratio p̃cessissent decretũ eẽt electi negociũ expeditũ. Si aũt sola electõ pfirmatõ et pfecratio ptinebit ad papã. Si aũt p̃cesserãt electõ et pfirmatio. tũc sola pfecratio ad ipsum pertinebit.

m Effectu. si ergo añ reseruationẽ electus et post refusationẽ pfirmatꝰ fuerit nõ valet pfirmatio etiam ab ignorãtibus exhibita et recepta. electõ tñ ꝓter vicioſam pfirmatõz nõ viciat̃. s. e. si pfirmatõz. quã per hãc exemplificare potes. et adde qꝺ dixi. s. e. c. pr.

n Postmodũ. s. pꝰ reseruatõz inhibitionem et decretuz. Et argue er hac decre. ꝙ si papa ꝓuidit alicui de epatu alicui ꝙ papa sine eius mandato illum non poterit consecrare. ar. ad idem de accu. meminimus.

Si quis iusto. Hāc decre. diuido in tres ptes. Prima durat vsq; ad. §. porro. Scda vsq; ad. §. absēs. Tercia. vsq; ad fi. Aliquis iusto impedimēto detentus in electōis negocio pmisit plūbus vices suas. queritur an paluerit cō missio. Rñdetur q; sic. dūmodo insolidū dari fuerit et erit melior tūc occupantis conditio. si autē nullus occupat. sz ambo simul concurrunt. admittetur ille quem capitulum vel maior ps elegerit. si autem capl'm nō pcordat ille admittetur qui pmo ī instrō procuratoz extiterit nominatus. Et ratio quare alē solus debet admitti est quia possunt vota dirigere in diuersos. et sic res nō haberet exitum. et qđ fieret nō valerz si autē nō fuerīt data in solidum tunc neuter admitteretur propter superiorez rationem. et sibi imputet q; sic eos instituit. Secundo queritur. aliquis dedit procuratorem in negocio electionis. ille procur. suo noīe eligit vnum. et nomīe dñi alīū. q̄ritur an possit. Rñdet q; nō nisi de certa psona eligenda habuerit spāle mādatū. Tercio q̄rit. pone canonicus absens nō inuenit in collio aliquē procuratorē quer tur an possit dare extraneū. et Rñdet q; non multo capl'o Sed queritur. an saltē votū suuz possit exprimere per lrās et rñdetur q; nō. quia votū in ipso scrutinio secreto et sigillatim est tm̄m̄ exprimendū et nō añ scrutiniū. Emanauit hec decre. ad declarationē decre. de elec. q; pter. §. pnl'. et

b Iusto. Is relinquēdū ē iudici. q; eoz que ibi no. nec numerari possent. exēpla tū habes. ff. si quis cauē. l. ij. Jo. an.

c Detentus. et in loco existens de q̄ debeat euocari aliaſ non habet locū pmissio. s. e. quia pter. §. pnl'. et de Is ipe dimento si opus fuerit debet facere fidem iuramento. vt ibi. vñ nō est de necessitate q; iuret in instrumento procuratoris ipe dñs. Sed cautū est q; ipsi procuratori det mandatū iurandi in animam suam q; ipse tali impedimento detē tus est. fm omnes modernos qui no. hoc in decre. q; pt̄. et est rō. quia si capl'm requireret iuramētū procurator iurare non posset. nec pterea vlterius exspectaretur. fuit enim procurator minus sufficiēs. et ideo sibi pstituens iputet. ad hoc in. §. si aūt. nec debet dicere procur. dico dominum in loco in quo debet vocari. et iusto impedimento detentū. q; ista sunt xba iuris. sed dicere dzxba facti. s. dico dñm in tali loco et tali impedimento detentum. puta tali infirmitate vel talibus inimicicijs. et tūc si nō admittatur appellet fm ost. qui hoc ibi no.

d Cōcilio. s. e. q; pter. ista enī fuit dubitatio q; ibi dicebatur. pmittat vni de collegio.

e Pluribus. idē no. vinc. et ppos. s. e. q; pt̄. et q; dicit pluribs. intelligo siue duo fuerint siue plēs dū tū in solidū vt sequitur. q; eadē rō. Jo. an.

f In solidū. aliē neuter admittet. j. e. §. si autem.

g Tūc. cū ptātē hñt in solidum. vbi de hoc.

h Occupātis. s. de pcur. non iniuste. omne ius amittit. et ē si. s. ō

i Insimul. ita q; nō apparet quis primo.

k Dūtaxat. i. tm̄modo. vñ isto electo alē Rsp. c. pnl'. qđ verū credo. nisi in instrō diceret meliozem non ee conditōnem occupantis et qđ vnus incepisset alter finire posset. ar. ad hoc in pdic. decre. in fi. et. j. de pcu. si duo. sic

l Maior ps. s. e. li. de Rsp. c. p. ad idē. lvi. di. applica. de elec. cum inē canonicos. ff. ad municipi. q; maior.

m Elegerit. nec credo q; variare possint. vt. s. e. vt quis duas. de postul'. c. vno. in fi.

n Neq̄ant. q; nolūt eligere vel parti nūero discordare. Et no. q; p̄ recurrendū est ad electō nē capli. scdo ad ordinē scripture. tabelliones enim pponūt qs volunt ī instrīs. et ideo equius fuit primo recurri ad electionē capli per quam magis idoneus eligetur. ad Is. j. de procur. si duo. ff. de accu. si plēs. Scdo ad scripture ordinē in subsidiū. nē scripture. porior. optīe. j. de prebē.

o Noiatus. p ordi mandato. ad idē. xliij. di. fit rcōr. ī fi. cū suis pcor. et. s. de Rsp. cū dilcā. cū suis pcor. et facit. ff de le. ij. l. cū pr̄. §. pnl'. Quid si nō apparet puta q; duo sūt ī strumēta nec apparet qui p̄. Puto q; mutuo se impediāt. ff. de vsufruc. q̄riēs. et iputet sibi qui sic eos constituit.

o Propter rōz eādem. q; possent vota dirigere in diuersos. et sic res non hēret exitū. de nouo citabitur ipse ca q Admitti. Quid ergo. nūqd noīn. nō. alias qđ sibi imputaret vt sequit̄. Idē enī ē nō venire qđ non sufficienter venire. primax ergo fuit et pcedēt socij ei ad electōez Contra. j. de pcu. si duo. vbi ōr q; si in causis electionis sunt dati plēs pcu. nō in solidū. iudex eligit pdoneioꝛez. so. ibi loquitur de pcu. dato ad iudicia in causis electiōnū postulationū vel pulsionū. hic de pcu. dato ad negociū. s. ad ipsā electionē faciendā. et ibi ō iure iam nato. hic de nascituro. qđ min9 fauorabile ē. et vtrobiq; pulsio vtilis ob scelerē expeditionē. hēt stulti meliozis pditōis eē

r Indiscrete. nō enī de q; piti. j. ō prebē. cū q̄ bñficiū

s Porro. ij. ps. hic approbatur opi. inno. vinc. et ppos. s. e. q; pter. et abbat. e. ri. pgregato. tamen gof. et hos. ibi no. q; satis poterat dici valere. cū in diuersos pstit. dummodo neuter sit malus. qđ falsuz ē vt hic vides.

t Nihil agit. rō q; qua conscientia tenetur meliozem eligere suo noīe. eadē ad idem tenet nomine domini sui. ad Is xlvi. di. sicut non suo. et incerta videntur. hoc no. s. e. c. ij. quod dicit nihil agit. intellige quia neutrum votum valet et est simile. quod dicim9 in delegato qui sub delegatione recepit a socio. s. de offic. delega. super questionum. §. si vero.

a Decerta.no.approbatã opinionẽ inno.et cõpostul'.et reprobatã opi.vinẽ.qui dicebat.s.e.cõgregato.q̃ nõ potterat fieri compromissum vel mandatũ ꝓcuratoris de certa persona.dicebat enim q̃ videbatur ſingularis electio et ſic non valebat.s.e.in geneſi.Item talis commiſſio eſt contra concilium quod requirit q̃ committat vicem ſuam ſed iſte non committit vices ſuas qui dat mandatũ de certo.ſed falſum ẽ vt hic patet.et ꝺ̃ hoc ꝑ ab.s.e.cõgrega/to.Sed nunquid ꝓcurator ad eligẽ/dum datus ſirmus vel alias impedit⁹. poterit aliũ ſuſtinere.Dic ſm cõpoſt. q̃ ſic.quia ꝓcuratꝛ. eſt ad negocium. q̃ alium ꝓcuratorẽ dare poteſt.ꝯ.de ꝓcuꝛ.c.i.in fi.ff.mã. ſi ꝓcurator.ẽ tñ ar. ꝯ.ꝯ.de off. deleg.is cui.et.s.de of.del'.

agit niſi ꝺ̃ certa eligẽda ꝑ ſona ſibi dñs dederit ſpãle mãdatũ.tũc enĩ in illaz ei⁹ q̃ in aliã ſuo noĩe licite poterit ꝓſentire.

c.vl.Sꝺ.Illa loquunt'in iudicibus.nõ in ꝓcuꝛ.Item quero.nunquid ꝓcuꝛ.datus ad eligendum ꝓmittere poterit.Dic ſm cõpoſtula.q̃ ſi liberum mandatum habuit cõmittere poterit.quia id ꝑ quod dominus.ſi autem ad certam perſonam.tũc ꝓmittere non poteſt.quia ſola neĉi/tatis forma ſez ſcrutinij tũc intelligitur demãdata.ar.ff.de pecul'.licet.ſ.ſi ſeruus.

b Illã.certã perſonã de q̃ habuit mandatum expreſſum Et no.illam.quia aliã eligere nõ pt̃.quia faceret cõtra formã mandati.s.de Rep.cum dilecta.et.ff.mãda.diligenter et.ꝯ.de preben.cui de non.

c Conſentire.no.ar.q̃ hñs ſpãle mãdatũ id pt̃ qꝺ̃ alias nõ poſſet.ad idẽ.ꝯ.de ꝓcuꝛ.c.i.et vl.et facit ad queſtionẽ quã hoc anno diſputaui.an delegatus ab alio q̃ a principe hñs ſpãle mandatũ ſubdelegandi ſubdelegare poſſit.et de hoc dici.ꝯ.de of.dele.is cui.

d Abſens.hic in primo dicto approbatur glo.ber.s.e. qz ꝓter.in glo.pnl'.et omniũ modernoꝝ idem ibi notãtiũ Sed in ſcꝺ̃o pũcto reprobatur eius ber.opinio in eadem glo.et quaſi hoſ.ꝓſentiebat.ſz ibi idẽ inno.et ber.contra.et eoꝝ approbatur hic opinio.et intelligas hanc lr̃am de ſupꝺicto abſente qui ꝓmittere poteſt.ſ.iuſte impedito et exñte in loco de quo ꝛc̃.

e Procuratoꝛ.dicebat goſ.q̃ putabat talẽ canonicũ ĩdi recte ꝓcẽni.Alij dicebant q̃ cõpelli debebat aliquis de capitulo.vt ab ipſo mãdatũ ſuſcipet.ſed non eſt verũ.a principio enim null⁹ cõpellit̃ ꝓcuratoꝛ recipe.l.de ꝓcuꝛ.in/uitus.inſti.mã.ſ.mandatũ.

f Nolente.ſi enim capitulum vellet bene.tunc poſſet extraneũ deputare.ſz inuito capꝺo nõ.et ſic ꝺ̃ intelligi ꝺec̃. qz ꝓpt̃.extraneũ enĩ ec̃ ſine mãdato admittere poſſz et ſibi ꝓiudicare.et in extraneũ ec̃ ꝓmittẽ.s.e.cãm.cũ ſi.

g Motũ ſuũ.ber.ꝯ.dicebat.ita tñ q̃ publicatio ipſius nõ fiet tantum cum aliorum fiebat publicatio.ſed non inſperit.quia non ſolum publicatio ſed etiã exp̃ſſio in ſcrutinio tñ fieri debet vt ſequit̃.

b Exprimendum.no.nõ ſola publicatõ inſpicitur ſed ec̃ expreſſio.Sed ꝯ.s.pr.ſ.vbi exprimit votũ conſenſus ãte ſcrutinium dando ſcilicet ꝓcuratoꝛi mandatum de certa perſona eligenda.

aliq̃ten⁹ ꝑ licẽas exprimere votũ ſuũ qꝺ̃ nõ ẽ añ ſcrutiniũ.ſed in ipſo ſcrutinio ſecrete ⁊ ſigillatim tñmodo exprimendum.

Idem.

Ꝙloniam electiõe nõ in ꝓcordia celebrata ſuperioꝝ ad quez electõnis ipſius confirmatio ptinet

Solutio falſum eſt q̃ tunc votum exp̃mat.ſed mandatuz dat de voto exprimendo.ſicut aliud eſt inueſtire aliud mandare de inueſtiendo. de hijs q̃ fiunt a ma.ꝑca.exoze.vnde aduerte. pone q̃ ꝓcuꝛ.q̃ mãdatuz habuit ꝺ̃ certa perſona eligẽda.non eligit ille electus fuit a quib⁹/dã alijs. nunquid vox illius abſentis et mãdãtis augebat numerũ illi⁹ vt poſſit dicere q̃ electus ſit a.x.quia nouem elegerunt.et deci⁹ mãdauit de eo eligendo.abſit.Dicas ergo q̃ aliud eſt dicere.cõſentio in talẽ.et hoc ꝺz fieri in ſcrutinio et ſecreto et ſigillatim vt hic.et tali modo conſentit in ſpũale matrimonium.et aliud dicere.ꝺo mandatũ ticio de tali eligẽdo quia iſtud non eſt votũ.nec ꝑ hoc ꝺ̃bitur matrimonium.⁊ ideo ante ſcrutiniũ fieri pt̃.vt ibi.ſic vides in matrimonio carnali.aliud eſt contrahere.aliud eſt dare mandatum de contrahendo.hinc eſt q̃ qui contrahit amplius non penitet.ſed qui mandatũ dedit penitet ante contractum.ꝯ.de ꝓcura.c.vl.ſic ergo intelligas.nec ſimilitudinẽ dicas vbi non eſt.

Ꝙoniã.ſi apparet coelcũs vel ſe opponẽs ei qui cõfirmationẽ petit.ille vocabit̃ noſati.alias fiat crida in eccl'a giãlis.q̃ ſe volentes ꝓfirmatõni opponere veniant ꝑem/ptorio aſſignato.alias confirmatio fcã non tenet.

i Electõne.Idem dicã de poſtulatione cũ eadez ſit ratõ qꝺ̃ verũ puto in admiſſione poſtulationis que fit a ſuperioꝛe illo qui poſtulatũ admittẽdo confirmat.ſecus in eo q̃ poſtulatur a prelato ſuo.vt monachus electus in ep̃m ab abbate.qz in ea fiet vocatio.et idẽ puto in pñtatione.vt ille etiã cui fit pñtatio ſeruare teneatur hanc decre.⁊ ſic ſeruat̃.De collationibus dicã in fi.capituli.

Non ĩ cõcordia.idẽ ſi in concordia q̃ ad vocationẽ faciẽ dã vt ꝺz in fi.capituli.

l Pertinet.verbũ hoc late patz.ff.de v.ſig.vbum pertinere.vnde intelligo ſiue pertineat iure cõi.vt ad epiſcopũ tvi.q.vij.nullus omnino.de here.cũ ex inuĉto.ſiue iure ſpãli.puta ex priuilegio vel conſuetudine preſcripta.ſiue iure delegato.omnes habebunt hanc formam ſeruare.

a Celeritate.no.q̄ hic reprobatur celeritas.et ē generalis omnibus personis ꝓmouendis.viij.q.ij.dilectissimi Item ꝓpter rei nouitatē.xxiij.di.cōis filij. Item ꝓpter reuerentiā sacramēti recipiēdi.de ꝯ.di.iiij.iudei. Item ꝓpter metū iēmoditatis emergētis.xij.q.ij.sme exceptiōe. Item ꝓpter honestatē et vt res carior habeat̄.xxvij.q.ij.institutū. Item ꝓpter certitudinē hñdā.vt.xvij.q.ij.si q̄s incognitus. Hec ꝓpt̄ reuocādi difficultatē vt in dandis sentētijs ij.q.i.de⁹ oīporte⁹. et hic.vel in ipsarū executōne.xi.q.iij. cū apō. Item in legib⁹ ꝓdēdis.iiij.dis.i istis. Item ꝓpter rei dignitatē.lxi.di.mi ramur. Item ꝓpt̄ periculosā sacri iterationē.de ꝯ.dis.iiij. cum itaq̄. Inēduz aūt desiderat̄ accelleratio ꝓpter metū cōtaminatōis.viij. di.mala. ꝓpter metū defectus.v.dist. baptisari. ꝓpt̄ metū vsurpatōis.xxxv. q.vi.loci. ꝓpt̄ magnitudinē trāsgressionis.xxvij.q.i.si custos. ꝓpter inobediētie culpā.xij.q.ij.q̄ ꝛ būanis. ꝓpt̄ debitū obediētie.xciij.di.c.i. ꝓpt̄ rectitudinē disputatōis.xlv. di.disciplina. ꝓpt̄ periculū imminēs.vt in vacatione eccle. s.e.cū int̄ vniuersas.vñ et cautio dāni infecti celeritatem desiderat.ff.de dā.infec.l.i.ꝛ idē in simonia.vt.s.de re iu. c.ij.de ītēp.ad hoc.vbi ex certa cā idē est reperiri.

ꝓsuenit interdū sue confirmatōis celeritate p̄ferens cupiditatē ꝓpriā iuri.ꝛ inordinatū affectū eē eqrati cōperitore aliq̄n uolt alios vbi vel eos qui se volunt opponere.q̄n electꝰ ē vnicꝰ supplantare dū nullis vocatis et non discusso negocio ꝯ repentinā confirmationez cito cōtra doctrinam apostoli manus imponit elcō. Nos volētes huic morbo et fraudib⁹ obuiare. p̄nti ꝓstōe sancim⁹. ꝓfirmatōes

b Preferēs.sic.s.e.auaricie.et.c.quoz̄dā.
c Cupiditatē.q̄ omniū malorū radix ē.xlvi.di.bonoruz. de pe.di.ij.qz radix.
d Iuri.qō facere dz.vij.q.i.si q̄s epūs.in fi.
e Onicus.si.s.e.cupientes.§.si vero.
f Discusso negocio.male faciūt.et puniunt̄ si indignū ꝯmouent.vt.s.e.nihil est.et.s.de prebē.graue.
g Apli.pauli.i.ad thimo.vi.c.xviij.di.§.i.lxxviij.di.q̄d est cito.s.e.cū nobis olim.
h Janus.ꝓfirmatorias de quibus loquimur.
i Morbo.nā qō medicamēta morbis exhibēt. hoc iura negocijs.in aut̄.hec ꝓstō.q̄ ino.ꝓsti.in pri.coll.viij.io.an.
Fraudibus obuiare.qō faciendū ē .s.e. auaricie.et.c. cōmissa.et.j.ti. ꝓx.c.ij.

l Tales.s.factas nō vocatis competit̄ vtilit⁹ vel hijs q̄ se vellent opponere.si qui essent. m Inanes.dicebam⁹ olim.et no.de hoc inno.et h⁹.de ap.ꝓstitutis.ij.de dō.ꝛ contu.olim.q̄ confirmatio facta vocatis hijs qui vocandi erant.et cum cause cognitione. habet vim diffinitiue. hinc est q̄ reuocari non potest.et si appelletur. appellari potest vt a diffinitiua.si autem fiat sme cause cognitione et nonvocatis vocādis vim habet int̄locutorie. ibi de hijs plenius per eos videre poteris.hz hodie non valet cōfirmatio sme vocatione h⁹ decre. vt hic vides.quid si sic ꝯfirmat⁹ admīstrat. satis crederem q̄ si errauit in facto q̄a credidit vocationē factā que facta nō erat excusetur a pena decre.s.e.auaricie.ꝛ c.q̄liter.maxime cū vocatio et citatio ista sit supplio tis officiū.et nō ꝯtis. Sed si errauit in iure.cum a dicta pena nō crederem excusari.ad hoc.j. de reg.iur.ignorantia.cū suis ꝓcoz.

tales viribꝰ oīno carere ip sasq̄ decernim⁹ irritas et inanes. Vocatōz autem hmōi nominatim vbi ē co electus vel apparet oppositor.alias generaliter i ecclesia in qua electio facta ē.vt si qui sunt qui se velit opponere ꝯpareāt.assignato peremptorio termino ꝯ petenti.faciendā esse cēse⁹. Que etiā si electō in cōcordia celebrata fuerit. volumus obseruari.

Bonifacius octauus.

m Inanes.dicebam⁹ olim.et no.de hoc inno.et h⁹.de ap.ꝓstitutis.ij.de dō.ꝛ contu.olim.q̄ confirmatio facta vocatis hijs qui vocandi erant.et cum cause cognitione. habet vim diffinitiue. hinc est q̄ reuocari non potest.et si appelletur. appellari potest vt a diffinitiua.si autem fiat sme cause cognitione et nonvocatis vocādis vim habet int̄locutorie. ibi de hijs plenius per eos videre poteris.hz hodie non valet cōfirmatio sme vocatione h⁹ decre. vt hic vides.quid si sic ꝯfirmat⁹ admīstrat. satis crederem q̄ si errauit in facto q̄a credidit vocationē factā que facta nō erat excusetur a pena decre.s.e.auaricie.ꝛ c.q̄liter.maxime cū vocatio et citatio ista sit supplio tis officiū.et nō ꝯtis. Sed si errauit in iure.cum a dicta pena nō crederem excusari.ad hoc.j. de reg.iur.ignorantia.cū suis ꝓcoz.

n Nominatim.ff.j.de sen.ex.statuimus.
o Generaliter.ꝛ publice.quia talia edicta in publico ꝯponi debēt de postul.c.i.et est contra illos q̄ adhuc fraudē faciūt ꝓstitutioni.faciendo hanc vocationem fieri coz̄ certis amicis.
p Opponere.ne electus ꝓfirmetur.
p Peremptorio.nūquid post hūc terminū veniens audietur.super hoc dic vt.s.qui ma.accu.pos.cum in tua.officium tamen iudicis in hijs non quiescit.vt.s.e.cum nobis olim.
p Competenti.ſm locoz̄ distantiam. personarum et negocij qualitatem.
q Que.s.dicta de vocationib⁹ faciendis.et q̄ nō valeat ꝓfirmatio aliter facta.
r Obseruari. Quid in prouisione vel collationib⁹ nūq̄d in eis habebit fieri hec vocatio. Verum puto et in hijs fieri.non tamen credo de verbis vel mente huius iuris esse.et facit.j.de preben.cum in illis.et optime.e.ti.licz episcopus. Dominus Johannes andree.

Quoniam qz quidã plus ꝯ expediret curiose rebat in dubiũ an papa possit renunciare papatui Celestinus v dum ꝑsideret ecclesie romane regimini statuit de cõsilio et assensu suoꝝ fratrum q summus põtifex libere posset renũciare papatui qõ statutũ ne obliuioni dareꝝ et ne de ꝑdicto casu dubitetur vlterius inꝺ alias huius vi libri ꝓstõnes de fratrũ suoꝝ consilio dñs bonifacius hec redegit ad ꝑpetuã rei memoriam.

b Curiosi q maiores curas exhibere volunt ꝙ res erigat ad hoc iiij di denicz de con di v quinicz modis.

e Expediunt qõ faciendum non est. C de sum trin l nemo. j de here c ij. & j de reiuꝺ abbati ad fi Jo an.

d Apli paulo in epla ad ro xij c et babes eadez verba xliij dis sit rector.

e Sollicitã vade j deducere minus ꝑuide videbãtur. Jo andree.

f Maxime ꝑpatuum vnde si sufficiens sit renunciare poterit ut ꝑ inferiora patebit.

g Insufficientes ꝑter hoc tñ nõ ꝑsetdeponi qz ꝑter solã hereſim deponiꝝ xl di si papa sz alij ꝑlati ꝑter insufficientiã bene deponuntur et ecclesiastici et seculares xviij q ij si quis abbas xv q vi alius et ꝑter negligentiam lxxxi di dictum s de here excõmunicamus in fi. Et nota ꝙ licet omnis sufficientia esse dicaꝝ in papa ita ꝙ omnia iura in pectore habeat s de consti c i tñ interdum insufficiens esse ꝓt ut hic et interdum eum fallit obliuio xxiij dis ꝑterea vbi de hoc sic sedes ipa aut sanctum inuenit aut sanctũ facit quis enim sanctũ dubitz quẽ apex tãte xl di nõ vos et tñ hereticus possz esse et ꝑter hereſim deponi e di si papa et posset ex multis insurgere insufficientia hec ut ex defectu lr̃ature ex senectute ex infirmitate vel silibus.

h Regendã ad qõ ex offi cio tenetur ut in ꝓhemio huius libri Jo an.

i Videbãtur et erat ipoꝝ ratõ moriua qz q renũciat renũciare dz in manibus supioris et aliter matrimoniũ spũale nõ dissoluiꝝ s de renũ admoneꝝ sed papa supiorẽ non bz ergo renunciare nõ ꝓt. Jtẽ fungiꝝ vice dei quas vices sic viꝺ ossibus hr̃e anneras ꝙ a se abdicare nõ possit ad hoc de sta mo cum ad monasteriũm in fi sed contrarium verũ ẽ ut hic vides et ꝓbaꝝ ex eo qz marcellinus renũciauit papatui cui substituꝰ fuit marcellꝰ xxi di nũc aũt. Jtẽ clemens renũciauiꝝ papatui et successit linꝰ et eo mortuo cletus et illo mortuo iterũ succeſſit cle ut in cronicis et vide de lꝭ viij q i c i hinc disputat lꝭ mũdus rẽ et hanc opinionẽ approbauit io viij q i c nõ aũt. Ad id qõ ꝺz ꝙ renũciatio fieri debz in manibus supioris faceꝝ id verũ vbi

De renunciatione.

Quonia aliqui curiosi disceptãtes de hijs q nõ multũ expediũt et plura sape ꝙ opreat cõtra doctrinaz apli temere appetentes in dubitatiõz sollicitã an ro põ maxime cũ se insufficiẽtẽ agnoscit ad regendã vniuersalẽ ecciam et sũmi põtificatꝰ onera supportãda renũciare valeat papatui eiusq oneri et honori deducere minꝰ ꝓuide viꝺeaꝝ. Celestinꝰ papa qñtus ꝑdecessor noster dum eiusdẽ ecie regimi ꝑsidebat volẽs sup hõ hesitatõis cuiuslibz materiã ãputare deliberatõne hita cũ suis fribus eccie rõane cardinalibus de qz numero tunc eramꝰ de nrõ et ipoꝝ oĩm ꝓcordi ꝓsilio et assensu auctoritate aplica statuit et ꝺ creuit ro põ posse libere resignare. Nos igiꝝ ne statutũ hmõi p tpis cursũ obliuioni dari aut dubitatõne eandẽ in recidiuã discussionẽ vlteriꝰ deduci ꝓtigat ipm inter ꝓstitutões alias ad ꝑpetuam rei memoriã de fratrũ nostroꝝ ꝓsilio duximus redigendum. Idem. Jte ꝑbendã vel dignitatẽ in aliq eccia primo vacaturam aucte ap. est supioꝝ sed hoc ꝑter impossibilitatẽ ius illud seruare non ꝓt et facit optime s ti ꝑr. Jndemnitatibus. ꝟ pe j et s e licet de vitanda discordia in fi. Jtem infetiores ꝑlati a suis ꝑlatis confirmantur et instituunꝺ vnde nõ est mirum si sine ipoꝝ licentia renunciare nõ ꝓfit. sed papa a nemine confirmaꝺ vnde sicut sine supioꝝ institutiõe ita sine supioꝝ renuncieꝝ ad hoc s de reguꝺ ca i.

k Predecessor cũ dignitas vacat aliaꝝ ꝙ mortem succesꝰ nõ cõgrue dicit ꝑdecessor sed dicere deberet ꝓcessor ꝑdecessor enim idẽ ꝙ ꝑdecedens nisi dicere velis ꝙ quõcũcz vacet ꝓlatus quo ad illã decessisse putaꝝ et est exꝑsum vij q i ꝟ ecce in quibus et xxxiij q ij ꝟ i.

l Dũ eiusdem. postea enim ipius constitutio nõ valuit quia pontifex nõ erat ut ꝑ pater.

m Fratrib. cardinales ergo fratres vocat cum de ipsis ꝓmixtim loquiꝝ j ꝺ of le officij.

n Statuit. credẽdum est pape lꝭ referenti s de test cũ a nobis in fi.

o Resignare. hoc expresse no Jo vij q i nõ aũt in glo magna in fi et facit qõ no lxix di si quis pecunia xviij q iij quã sit.

p Temporis. hinc est ꝙ antiquoꝝ memoria melius perscripta tenetur et de hoc vide quod no s de ꝓba tercio.

p Obliuioni. omniũ enim habere memoriam et in nullo peccare rẽ s ut ec bene ut nostrũ.

r Recidiuã qõ esse nõ ꝺz ut s de v sig er ꝓte ij cũ suis cõcoꝝ moriã facit j de re iuꝺ ad apostolice in sup

s Jscriptõe et quod ibi dicam in prima glo.

Jte ꝑbendã si in fraudẽ expectãtes ꝓmã vacaturam cũ in primo crederẽ pinguis vacare renunciet aliquis tenuem quã habebat nõ teneꝝ expectans illam recipere imo illa dimissa expectabit aliam sine fraude vacante et si illi renuncianti illa pinguis postea ꝓferatur lꝭ ipo ꝓbata sit fraus et carebit vtraq. Scire debes ꝙ qz nemo videtur fraudare eos qui sciũt et cõsentiũt ut ff de regu iuꝝ nemo videꝝ et j e ti scienti puto nec dec istã nec eius penã locũ habere. vbi expectãs ꝓsentit lꝭ sciens illam tenuem habere pone enim ꝙ plus sibi placet prouiso tamẽ ꝙ non committatur simonia. bebatur enĩ sibi ꝓmo vacaturã de eans et sic ꝙ fraudes videbatur via ꝑcludi ad alia secus si habet lr̃as sup ea quam duceret acceptãdã quia tũc fraus ista sibi nõ ꝑcluſisset viam quod est verũ nisi acceptasset ꝓmã q vacaret quod ꝑ licet certã et nominatã talis acceptare nõ possit j de ꝓcess ꝑben ne captande qz tũc ꝙ omnia idem.

s Apostolica qõ est etiam in casu dec j de ꝑben hij qui

et.c.si cum.et.s.de ꝓb. cū aliquibus.cū si. a Alius q̄ papa ad vacaturas ꝓtra lat. cōcil. ius nō ꝯbuit. ut.s. de ꝓcēs. ꝓben.c.ij. /tatē.singula singulis referte. b In eadē. a Digni/ eccia.s.in q̄ expectas. et idē si expectabat in ciuitate vel ꝓuincia si in ea fieret talis fraus. cum eadem sit ratio. /cier. de vacatōe ꝓrenunciationē dicit. qz de il c Renū/ la ad titulū. sed idem credo si in fraudem oc/cider eē vel depone retur. s. qui tenuem obtinebat. ut ꝓclu/deret expectāti via ad pinguem. ut fm ꝙ dicā q̄ expectās ꝓmā vacaturā ꝓ/mam si vacat in ciuꝰ fraudem recipe nō tenetur.

d Illa. tenui re/nūciata /bi. cui de e Li/bebat ꝓba ⁊ nō scēa. /ius. qz e Alicu/ valde senex est vel infirmꝰ valde.

f Vel alias. puta qz tractat ille q̄ in sacris nō est de mēi momo ꝓtrahendo. vel qz electꝰ est. vel eligi sperat in epm vel religionem vult ꝓfiteri vel de crimi/ne accusatur ꝓpter qō credit deponen/dus. vel hȳs silia.

g Proximo. idez credo si nō in ꝓxi/mo dummodo frau/dulenter fiat renū/ciatio talis. et pos/sit id alias cōstare. qz sp ratio remanet pone enim qꝫ lras habeo ad primam vacaturam. et licius licet non speret de ꝓxima vacatione tamen qz me odio ꝓsequi renunciat ꝓbende que valz vnū plurium. ut sic impediat in pinguiꝰ si vacarent. certe cū eadem sit ratio idem credo.

h Collecturas. nota qꝫ dolus ꝓbatur ex ꝓspicuis cōiecturis. et q̄ eū allegat ꝓbare illū debet. ff. de ꝓba. l. q̄riēs. ⁊. §. qui dolo. /nō enim debet acceptare si hoc sciuit sed i Obmissa. /omittere ut hic vides. k Aliam. puta non vacauit illa de qua sperabatur. sed alia.

l Debitā. lz enī ista nō sit ꝓmo vacās ꝛ scō tñ rōe frau/dis ꝓmo vacans fingit. ec est si. s. de ꝓb. si ꝓter. e. li. et ī hoc ꝓfertur equitas rigori ꝓpter fraudem. ad idem. C. de iuꝺ. l. placuit. C. de fur. et fuo coꝛ. si quis seruo. et. ſ. de re. pmu. c. vno. et sic no. casū in quo lz scribat de ꝓma va/catura debeat scēa. alios casus habes ad idē de ꝓbē. ca. ij. in fi. e. ti. qz sepe. et. c. cum in ecclesia. ⁊. c. ei. cui. et. ſ. de re/rum ꝓmu. c. vno. /semel renunciauit. et sic repetere non m Habita. cui/ poterit. vij. q. i. q̄ ꝑiculosum. cum si. n Ambita. sez ꝓ cupiditatez et fraudē. et est si. s. de trās/la. lz. et. c. quāto. vij. q. i. si quis epꝰ. suis ergo terminis sit

expectante aliquis ꝓben/dā seu dignitatē renuē ob tinēs in cadē. fraudulēter ei renūciet. ut illa sic pri/mo vacante p̄cludat tibi via ꝓsequens ad obtinē dū ꝓbendā vel dignitatē aliā pinguiorē que ꝓ mor tem alicuius vel alias in ipa ecclesia credit verisiliꝫ in ꝓrio vacatura ꝓ renun ciationē hmōi. dūmō de ꝓmissa fraude appareat saltē ꝓ aliq̄s ꝓbabiles cō iecturas ut qz dicte renū/ciatōis tpe is qui ꝓbendā vel dignitatē pinguiorem habebat infirmitate gra/ui detinebat. vel aliq̄d ali ud imminebat ꝓpter qō illius ꝓbēda seu dignitas vacare in ꝓrimo ꝓbabili/ter credebatur nullum ti/bi volumus obstaculū in/terponi quo minꝰ ꝓbēda

quisq̄ contentus. nec vltra mensuras sui iuris affectet augeri. ut in ꝓdicto. c. si quis. in fi. ambita aūt ideo carere debet. qz expectāti debet. sed etiā si non deberet. puta qz vacauit alia aī illam ob quā fiebat renunciatio. cū nō de/bebat renuncianti qui eā adeptus est cū iste finis non distinguat. et ad hoc faciunt ꝓdicta iura.

Romana. dū archiepus remen. visitaret ꝓuinciam remensem et nō de/bito modo fuisset a suffraganeis recep tus excōmunicauit eos. ⁊ fecit ꝓponi e/dictū ꝓ tota ꝓuin/ciam remensem. qꝫ omnes subditi ipso/rum suffraganeoꝝ adirent ipm ꝓ suis causis dirimendis. papa inno. reuocat hoc edictū. et dicit qꝫ licet ipi suffraga/nei ꝓ suis culpis ex cōicati sint. non tñ ad archiepm iuris/dictio ipoꝝ deuol/uitur. cū id cautum non reperiatur in iu/re licet et alias ꝓ culpis ipsos posset debita ꝑna pūire. In sūma hoc dicit. Jurisdictio suffra/ganei excōicati ad metropol. non de/uoluitur.

p Romana. mul/tas decre. eiusdem nomis et autoris ⁊ de eadē cā q̄ erat in ter remen. et suffra/ganeos habebis in ꝓcessu huius libri.

q Publicatū. et ꝓte archiepi remē.

r Subditis. in quos archiepus iurisdictionem nō habz. nisi in certis casibus exꝑssis a iure. et no. s. de of. oꝛ. pasto/ralis. et ideo edictum istud reuocare debuit cum vergeret in preiudicium suffraganeoꝝ et aliorum inferiorum. iurisdictionem habentium. et suum ius absorberet quod esse non debet. cum non nisi ꝓ appellationem ad ipm q̄o/nes tales deferant nec ipe plus iuris sibi ꝓt vendicare q̄ꝫ ei fm can. sit cōcessum. de of. oꝛ. duo simul. ix. q. iij. cōque/stus. et. q. ij. c. ij. et. x. q. iij. qz cognouim. et. xxviij. q. ij. c. i.

s Causis. quas inter se hñt ipi subditi. nō intelligas de causis quas haberent subditi contra suffraganeos ipsos. qz tunc licitum esset edictum. ri. q. i. ꝓuenit. et. c. si quis cū clerico. /rentur. hoc dicit. qz forte non ꝓstabat an iuste t Tene/ fuissent excōmunicati. /excōicati. ut. xxiij. u Suis. ꝓ alienis enim nō debent/ q. iij. si habes.

x Culpis. nota qꝫ lz ex sua culpa excōicatus sit episcopus ita qꝫ iurisdictionē exercere nō possit. nō tñ ꝓpter ꝛ ad me/tropolitanū suum transfert iurisdictio. si. de concess. ꝓben. quia diuersitatem. sed ꝓpter negligentiā bñ trāffert. et iu/risdictio et ꝓbendaꝝ donatio de eꝰ ad archiepm. ut ibi.

et.s.e.ti.p totū. nota ergo licet in negligentia epi archiepiscopus suppleat vices eius. nō in delicto.et cōcor.opti me.s.e.li.de elec.cū. Sed ptra.j.de tēp.or.c.ij. vbi vicini epi supplent ptātem quā pdidit epus ꝓpter delictū suū illud spāle ꝓpter fauorē ordinū suscipiendoꝝ. in quoꝝ dilatōe posset esse piculū.et ꝓcedit ex ꝓcessione expssa ibi⁹ decre. Itē cōtra .j.de of.del'.si is cui .vbi ꝓt delegati excōicationē de subdelegato appellatur ad primū delegātē Sed.nō sic dependet iurisdictio episcoporū ab archiepo. sicut delegatoꝝ papa ab ipo papa.ad ij.s.de re iudi.duob⁹.et in ap.que habz fieri infra certū tpus. et ꝓsequi etiam immineret periculū si ibi prim⁹ delegās nō suppleret. et ideo aliud ibi.

a Concessuz.si.j. de sen.ex.is qui.et nota intelligi ꝓbibitum.qđ nō est cōcessuz.de temp.or. dilectus .de trāsla. inter.vbi de hoc.et facit ad ea que no. de dispensatōe epiſcoporū. s. de iud. at si clerici.et.l.di.in sum.et.c.miror.

vinculo excōmunicatōnis astricti nō tñ ex culpis ipīs cū id non inueniat a iure cōcessum ad remeñ.archiepm iurisdictio deuolueret eoꝝ sed alia forte pro illis pena ipsis canonica posset inferri. Item baronibus et comitatib⁹ regni portugalie.

Grādi nō immerito et infra. Mandam⁹.quatenus dilectū filiū nobilē virū comitē boloñ .ꝑfati regis portugalie fratrē deuotōe,pbitate ac circūspectione multiplicater cōmē datū.qui eidē regi si absq; legitimo decederet filio iure regni succederet. Quicq; examinate dilectionis affectu quo vos et p dictū regnū ꝓsequit̄ magnanimitate ac potentia sibi plurimū suffraganti bus regnum ipīm maturius reformatur⁹ firma credulitate sperat̄ ꝓsertiz cū ad curā et administratōez generalē ⁊ liberā regni eiusdē nō minus ꝓ sepe dicti regis q; ipsius regni

b Pena.fm q̄litatē ōlicti ⁊ cāe. s.ō of. del'.sane.ff. Grandi.rex portugalie negligens erat et remissus circa regnum et subditos eius .pdigus et dissipator erat. q; mittebat ecclesias monasteria et pia loca regni sui et ipas psonas ecclesiasticas aggrauari.viduas etiam pupillos et orphanos et ceteros in regno suo degentes grauabat vel grauari sinebat.quare papa supradicto regi et regno et oī bus ibi degentibus ,puidere volens dedit ipi regi coadiutorem nobilem virum comitē boloñ.fratrem ꝑdicti regis deuotum circūspectum magnanimū et potentem et p quē sperat futurā reformationē ipius regni. Mandat ergo baronibus et comitibus ipius regni portugalie quatenus dicto comiti et adiutori cū ad eos accesserit nō obstantibus aliquibus fidelitatibus homagijs seu pactis.vel iuramentis si in aliquibus hijs sunt regi astricti debitum honorez exhibeant.et cum cū oībus suis recipiant in ciuitatibus munitōibus villis ⁊ castris.et singulis locis ipius regni et eius mandatis obediant. et sibi auxilium contra quoslibet violentos et repugnātes impēdāt .de redditibus et iuribus ipius regni sibi integre rñdendo ut dicto regi fm q; decet excellentiam suā.et sibi et suis de ꝑdictis et necessitatibus regni ,puidere valeat. vult ti q; psonam ipius regis vel sui legitimi filij si quē illū hr̄e ꝓtingeret debeant fideliter cōseruare.notificat aūt eis q; si ipi ꝑdicta nō fecerint ipe mandauit duobus iudicibus q; eos ad id ec .cē. ap.cessan.cōpellāt. ꝓtestatur in fi. q; p hoc nō intēdit regi ꝑfato l'xo legitio filio si quē habuerit ꝑdictum adimere regnum.sed solū p ,puidentiā ipius comitis ꝓsulere ipi regi regno et subditis.hoc dicit in summa hec decre.si ille qui pest̄ negligēs et remissus. debet supior illi dare idoneum coadiutorem. Dñs Johannes andree.

b Prefati.in decisione sub illo.j.

e Regis.rex iste dissipator et negligēs erat ut patet per inferiora.et p vtrūq; videt̄ q; potuerit remoueri.primum ꝓbatur.s.de elec.q; sicut. in fi.xij.q.ij.monemus.fm ⁊ s. de of.cus.c.i.i.q.i.ꝯ.ecce cū bonoris.lxxi.di.dictum.vbi de hoc.et sic nō debuit ei curator dari sed potius debuit regno priuari.et sic ad frem ordine geniture cōuerti cū filios nō haberet.s. ō voto lz. dic q; rex cui p successionē regnū deferē ꝓpter supdicta puari nō debuit sed curator dari.ut hic factū fuit ad instar furiosi seu ꝓdigi.ff.de cu.fur. .l.i. et custodiet regnū ⁊ regē sicut ipe curator et furiosuz ⁊ pīmoniū.ff.e.ti. .l.cōsilio.⁊ satisfiat talis rem eius cui dat̄ saluam fore.ff. .e.ti.l.obseruare.et .l.se.et.ſ.de cura. fur̄.l.vl. ꝯ. sed cum antiq̄tas.papa aūt ꝑ nō curat cautiōnē requirere.ꝓt delictū aūt bñ puatur rex regno p suo ꝓiorē suum vel p ecclesiā cū superiorē nō habet de re iudi.ad apostolice.xv.q.vi. alius.et.j. de vo. licet. et tunc vel succedet ꝓximus scz cum p successionem deferē.vel eligēt illi ad q̄s ꝓtinet aliū.s. de el'c. venerabilē f Fratrem.contra.ff.vbi pupill'. mo.l'.edu. de.l.i.et penul.vbi dicit̄ q; pupillus apud illas psonas educari nō dz. que ad ipsius successionem aspirant.et facit. s. de conuer. infide.c.vl.sed fm ber.rex iste non educabit̄ apud fratrem sed p se.et cum sua honorabili familia ⁊ curia.nec erat iste frater suspecta psona.

g Deuotione.circa deū scz et romanam ecclesiā.

h Circūspectione. erat enī plenus oculis. ad hoc.s. de el'c.scriptū.et tales debēt etiā eē archidiaconi.xciij.di.di aconi.i. ꝯmēdatū.multis modis sumitur ꝓmendare.qō i Com dic ut.s. de accu.si cōstiterit.et.s.e.li.de el'c. nemo. ꝓtio. illegitimus enī nō succedit.ut.s. q̄ fi .sine k Le le.p venerabilem.in fi .nec educari vel ali debet. ut ibi.de quo dic ut.s.de eo q̄ duxit in mr̄i.quam pol. per adul.cū haberet.nec ad ordines ꝓmoueri .vel bñficia ecclesiastica sine dispensatōe.quod dic ut.j.de fi.pſ.c.i.

l Iure regni.qz debebatur ex successione.ꝑ vult dicere.

m Qui.regnum ipm reformaturus.rē.

n Dilectōnis.qō enī q̄s nō diligit facile ptemnit. xi. q. .iij.presens. ꝯdest potentia ut hic.et de hoc.s. de ap.

o Potētia. ꝯstitutis.ij.inter dū nocet.s.de elec. fundamenta.ꝯ.puide.cum si.s.de loca.potuit.cū concor.

p Liberam.licet liberā habeat donare non potest.ff.de pactis.cōtra iuris ciuilis.ff.de dona. l. filiusfam . si tamē iusta ratōne motus donauerit valet donatio ut in ꝑdic. l. filius.tenetur aūt reuocare ea que male sunt alienata .ut .j.ibi.de ꝑditoꝝ recuperatōne .imo et ipe rex reuocare debet.non obstante iuramento de non reuocandis.s.de iur. iur̄.intellecto.fm ber.

a Defensionē.ad quam tenentʼ ipi pncipes seculares.ut .xxiij.q.v.principes.et.c.regum.et.c.administratores.
b Monasteriorꝝ.no.ar.noie eccīaꝝ monasteria nō com phendi.ad idem.s.de elec.sciāt.c.li.et.j.de sen.ex.c.vl.§. adicimus.cōtra.liij.di.§.hac autoritate.
c Viduarum .de quibus an pmeāt ad iudiciū eccīe.dic ut no.s.de fo.cōpe.ex tenore.
d Depditorꝝ.ꝓter regimē malū.s.de elec.fundamenta.§. digne tractꝫ.
e Pacto.ad idem .j.de of.or.q2 pleri
f Prohibi/ ꝯ. tōe.non enī ꝑt subditis phibere q̄n obediant et intēdāt curatori in hīs que ad curā regni et ipius regis honorē pertinēt cū ad ls ꝓcurandū assumptꝰ sit. impediret enī ipius officiū.
f Cōseruetis.ad ls.s.de iurisd.peti/
g Honorē. tio ut.vij.q.i.q2 frater
b Ciuitatibus.q̄ murorꝝ ambitu terminā ut.j. de sen. ex.si ciuitas.
i Procuret.j.huc vsqꝫ est ka suspensiua.ber.
k Violētos.sic enī iuste bellabit se defendēdo. xxiij.q.ij. .c.i.et.ij .et.s.de iureiur.sicut. iij. ⁊ sic obedire debent exq̄ pstat iustū esse bellū .sed et idē est cuz dubitat an sit iustū nec ne.ut. xxiij.q.i. q̄d culpat.in fi. cū aūt certū est bellū iniustū secus.xi .q. .iij.iulianus.et ca. si dns.⁊.c.nō semp cū similibus.
l Redditib⁹ .generale nomen ē.pl⁹ enī est in redditu q̄ in fructu .ut partꝰ ancille.ff. de vsur.i pecudū. §.ptus.ff. ad trebelli.deducta.§.hereditatem .et dixi.s.de electi.generali.
m Diminutōe.ad idem.s.de ꝟ.sig.cū inter vos.
n Excellētiā.fa.s.ō p̄bē. de multa .in fi.vij.q.i. Quis. sed remoto ꝓ crimine sūptus nō ministrant.q2 male meriti debent egestate laborare.ff.depositi.bona fides.
o Alioquin. i.si eū recipe mādatis parere .adiuuare de redditibus integre ꝓdicto comiti prēpseritis.
p Premissa.q̄ semp excōicatō em p̄cedere dz.xij.q.ij.in

vtilitate si ꝓuide attenda tur.ac ad defēsionē eccīarū monasteriorū aliorum ꝯ pioꝝ locorū regni p̄fati et psonaꝝ eccīastica rum tā religiosaꝝ ꝙ secularium. necnon viduarum orpha norum et ceteroꝝ ibidem degentiū .ac depditorꝝ in ibi recuperatōez salubriter ut in dño confidimus sit assumptus cū ad vos accesserit fidelitate homagio iuramento seu pacto si aliquib⁹ forte p̄fato regi vl cuicūq̄ alij psone teneminī aut etiā ipius regis ꝓhibitōe dūmodo psonā eius ⁊ vitam ac limi filij sui si aliquem ipm brē cōtigerit fideliter ꝓseruetis debituz eis exhibentes honorē ne quaꝙ obstātib⁹ in ciuitatibus castris villis ⁊ munitōibus regni p̄dicti cuz omnib⁹ suis recipe ac eiꝰ dispositōni ordinatōni et mandatis vniuersaliter singuli ⁊ singulariter vniuersi p oīa et in oībus intēdere absq̄ difficultate qualibet ꝓcuretis impēdēteꝫ sibi ꝓtra q̄slibz repugnantes ac etiā violētos ꝓsilū

auriliū et fauorē.de reddi tibus ,puētib⁹ oībusq̄ p̄fati regni iuribus sine diminutione aliqua plenarie respondēdo ut de illis dicto regi scōm ꝙ suā decet excellentiā sibi ac suis ac p̄fati regni necessitatibus ,p tpe ac negocioꝝ emergentiū q̄litate valeat ,puidere. Quoquī venerabilibus frībus nostris bracharen si archiepō et epō colimbrien si dam⁹ nris lris i p̄ceptis ut vos ad id monitōe p̄missa p censurā eccīastica appellatōne remota compellāt. Per hoc autē nō intendimus memorato regi vel ipius legitimo filio si quē habuerit p̄dictū regnū adimere. ſz potius sibi et eidē regno destructioni exposito ac vobis ipis in vita ipius regis p sollicitudinē ⁊ prudentiā comitis ,psulere supdicti.

Jeps Omf. vij. a pagais aut scismaticis capiaꝫ nō archiepus ſz capitulum ac si sedes p mortē illius vacaret in spiritualibus et tpalibus ministrare ōbebit donec eū

Jeps epo a pagāis capto vel scismaticis non archiepus sed capitulum administrat. nisi papa ꝙcito hō fieri poterit sup ls p capitulū psulēdi aliter ordinaret.habuit ortū hec dec. ex hijs q̄ no. hosti. .s.de ma.et ob.cū olim.
s Paganis. vel hereticis. de quib⁹ idem iuris.ut.s.de here. si q̄s epus .et scismatici dicūt.xxiij.q.iij.iter hesiz.
t Archiepus .cum hoc nō reputatur in iure expssum .ut.s. .e. c.i.et.j.c. ꝓx.
n Sed capitulū. ipius cathedraꝫ ecclesie cuius epus captus est.et sic nota ꝙ sicut capitulū cū vacat eccīa supplet vicē epi in iurisdictōne.ut.j.c. ꝓxi.j. de instit.c.i.s.ō mato.et ob.cū olim.et .j.de ma.et ob.c.i. sic et cū epus vacat ut hic.et sic nota ciuilē mortē equiparari naturali.et est si. .C.de donat.inter vi.et ux.res vxoris. vbi donatio cā mortis confirmaꝫ morte ciuili sicut naturali ad idez. C. de epis. ⁊ cleri.l.vl. de ls tamē dic ut no. Jo. xvi. .q.i.placuit.ij.
x Donē.renūciationē trāslationez

depositōnem vel alio modo.
x Spūalibus.in hijs q̄ requirūt ordinē vocabūt vicios epos cū cautele studio.vij.q.i. pontifices.s.e.li.de elect. is cui. bñficia aūt que spectāt ad collationē solius epi nō ꝓferēt.ut.s.ne se.va.c.ij.et.j.e.ti.c.vno. q2 id nō facerēt si ꝙ mortē naturalē vacarent.ut ibi .nec dant clerico licentiam trāseundi ad aliā dioce.lxxi.di.fraternitatem.
§ Epalib⁹.ita ꝙ de immobilibus bonis nihil alienēt.s. .e.li.de elc.is cui.
a Debebit.pone archidiacon⁹ post

I

episcopū pest capitulo. eps a scismaticis capt⁹ est. ⁊ post modum archidiaconus mortuus. quē capitulū habet eligere. et epus cōfirmare. elegit capitulū. t. in archidiaconū queritur quis habeat cōfirmare. et videt q̄ capitulū talē confirmare non possit. quāuis enim circa inferiores inueniamus pmissum capitulo supplere episcopalem iurisdictionem circa supiores non reperimus concessum. imo videtur. phibituz. ad l5. .s. de ma. et ob. cū inferior. et. xxi. di. cū inferior. q̄dā dixerunt papam ⁊ nō alium hunc confirmare posse. ad l5. j. de of. vi. c. i. alij de archiepo direrunt. sed host. in hac q̄one no. de ma. et ob. cū olim. q̄ capitulū talem pfirmabit licet enī canonici sint in eo q̄ canonici sint inferiores. tñ in eo q̄ capitulum supiores sunt. ff. q̄s et a quo ap. sit. l. fi. ad l5. .s. de of. oz. irrefragabili. §. excessus. ⁊ maxime in eo q̄ epi vices gerunt. s. de of. deleg. sane. ij. et .xciij. di. c. vl. et. xc. .iiij. di. c. i. ⁊ hoc verum credo. ar. j. de ap. c. penulti.

libertati restitui vel p se. ap. cuius interest ecciarum puidere necessitatib⁹. sup hoc p ipz capitulū q̄cito pmode poterit psulendaz aliud prigerit ordinari.

Item.

Ecclesie cathedrali vacāti visitatoz ab alio q̄ a ro. pon. deputari nō potest. nisi forte capitulū in spūalibus et tpalibus negligenter aut pperā administret. tūc enī archiepus ob negligentiā vel malicīam capituli eo vocato cau

sec̄ sup hoc cognitōne p̄missa visitatorē seu administratorē eidē eccie licite poterit deputare. Jmōi q̄z visitator q̄ q̄ spūalium et tpalium administratiōnē legitimā cēseat brē bñficia tñ q̄ ad collatiōz prinēt epi pferre nō pt. si ab alio q̄ a ro. pon. fuerit deputatus. Lemēs. iiij.

De rēporibus ordinationū et qualitate ordinandorū.

Sepe prigit q̄ nōnulli clici vinculo excōicatōis astricti aut apostate

libertati. seruus enim factus erat. insti. de iur. perso. §. vlti. ff. de cap. et postli. reuer. l. v. et. ff. de regu. iur. ser uitus. recupat ergo iura sua q̄si iure postliminij. ut. xvi. q. .i. pma actōne. vij. q. i. pastoralis. instit. q̄bus mo. ius. pa. po. sol. §. si ab hostibus. idem. j. de cleri. egro. c. vno.

b Consulendam. ad

c Ordinari. aliter puidendo.

Ecclesie. ca. opiniones erāt olim. tatorē dare cathedrali ecclesie. Item an visitator possit cōferre beneficia. vtrūq̄ hoz determiat l5 papa. oz tū būte pmū de mb⁹ dec. ex hijs q̄ no. lxi. di. qm̄ fest⁹. ⁊ p inno. ⁊ ost. s. ut ec. bñ. ut nem. scōm ex hijs q̄ no. lxi. di. obitū.

e Vacāti. idez in quasi vacāte. ut. s. ca. pxi. nistrator. de quo. lxi. di. ca

f Visitator. idē q̄ administhinensis. et. c. qm̄ festus.

g Potifice. e⁹ interest eccīaz necessitatib⁹ puidere. s. c. pri

b Non pt. hoc pcise tenebat Jo. in p̄. c. qm̄ festus. barbrit. et hu. ibi ptra tenebāt. s. q̄ archiepus hoc hic poterat. sicut et pses dat curatorem. insti. de cura. §. vl. et q̄ phibitū non repiebat. Lau. idem dicebat. tñ dicebat clericorū requirendū cōsensū. Jnno. et host. ut ec. bñ. c. vno. distinguebant ut hic. s. q̄ alius q̄ papa sine cause cognitōe et vocatis hijs qui vocandi erant sez capitulo nō poterat visitatorem dare. ⁊ est ratio. q̄ archiepus nō pt tollere ius suū capitulo sine causa. q̄ est q̄ ad ipos vacante sede prineat administratio spūaliū et tēporaliū. s. c. pr. cū concoz. ibi signatis. papa aūt ex ptātis sue plenitudine l5 bene pt. de conces. pben. ꝓposuit.

i Negligenter. ecce pmū casū.

k Aut pperam. ecce secundū. Nota hic equiparari negligentiam et delictum. alibi differunt. s. de elec. si compromissarius. p vtraq̄ parte. c. ti. quanq̄.

l Vocato. sunt enim vocandi. quia eoz interest. s. ō of.

archiē. ad hoc. de tēp. oz. si archiepus. et quō inēsit. s. diri.

m Premissa. q̄ō si nō fiat dico visitatoris dationem nō valere. ad hoc. s. e. li. de elec. quamuis. et. c. .quida. sufficit enī legislatorē aliquid .phibuisse. et si non adiciat. q̄ō contra factum fuerit non valere. C. de legi. non dubium.

n Huiusmodi. scilicet datus ecclesie cathedrali.

o Legitimam. lxi. di. carbinensis. et. c. quoniam. et. s. de el'c. cum nobis olī. in fi. non enī sequit qui habet administrationē legitimā. ergo bñficia cōferre vide instantiam in capitulo vacāte se de. s. ne se. va. illa. et sufficit dare instantiā. ut. i. q. i. si ē vrgeri.

p Episcopi. solius. alias illa cum capitulo confert. q̄ō dic ut. j. ne se. va. c. vno. et de regul. ca. vlti. Jo an.

q Non potest. super hoc vide quod no. de ma. et ob. cū olim. Scire debes q̄ Jo. et bu. tenebant contrariū. dicebāt enim indistincte q̄ visitator poterat beneficia conferre. et hoc no. lxi. di. obitum. lau. cōtra. opi. ergo lau. vera in visitatore dato ab alio q̄ a papa. prima in visitatore a papa dato. debet enim ꝓpter ampliorem dantis prerogatiuam ampliori fungi potestate. ad l5. j. de pben. si a sede. sicut ⁊ delegatus a papa. subdelegatū dat. ab alio nō. .C. de iudi. a iudice. de of. dele. pastoralis. et. c. vl. ad idem. j. de pben. hij qui.

r Ab alio. puta archiepo in casibus supradictis. vel a capitulo si alicui cōmitteret vices suas ille diceretur visitator. Johannes andree.

s Deputatus. ille ergo bene l5 poterit. quia omnia pt que electus cōfirmatus. s. e. li. de elec. is cui.

Sepe. epus italie vltramōtanū nō ordinet nisi de speciali licentia pape vel p patentes literas episcopi sui cōtinentes iustam causam quare nolit vel non possit illum ordinare. si secus fuerit factum ordinans punietur pena condigna. et ordinatus manebit suspensus. ita q̄ etiā a penitentiarijs pape sine ipius speciali licentia absolui nō potest.

u Sepe. fuit igitur puidendum. s. de ap. sepe. terit. .s. de elec. quia sepe. j. de resti. spo. frequens. ff. de legi. nā ad ea. Johannes andree.

x Clerici. nota p hijs que. j. dicam.

y Excōmunicatōis. de talibus in excōmunicatōe maioris ordinis. dic ut. s. de sent. ex. cum illoz. et distingue inter regulares et seculares. et inter scientes et ignorantes ius vel factum. ut ibi.

z Apostate. qui excōmunicati nō sunt. de hoc. xxij. di. si quis. s. de vita et hone. cleri. si quis. de apos. ca. iij. nisi in casu. j. ne clerici vel mona. ut piculosa. qui aūt in apostasia recipit sacrum ordinem. etiā si religiosus sit non dispensatur cū eo per aliū q̄ p papā. s. de apos. ca. vlti. q̄ō intellige si vera erat apostasia. p id quod habes. s. e. c. ex parte. Et

ibi no. apostate aũt infames sũt. vi. q. i. infames. et. iij. q. .iij. si quis a suo. et sic nõ ꝓmouendi. xxiij. di. qñ.

a Irregulares. siue ex crimine siue ex defectu. puta bigamia illegitimitate corpis vicio. vel alio defectu.

b Patriã. de qua inquirere debet examinãs ordinãdos. .xxiij. di. qñ. ꝓ et patriã etiã et natiuitatẽ eorum vel vili us emi solet mancipium. ff. de edil. edic. quod si nolit. §. q mancipia. cõtra. s. de iuõ. cũ deputati Sol. non loquit in ordinando qui sub tiliter examinand9 est. ut. s. de pur. ca. constitutus.

c Noticia. q ideo in bijs fieri debet examinatio. s. de elec. postq. cum suis pcor.

d Fugientes. xix. .q. ij. due sunt.

e Omõi. s. sacros.

f Epor. abbates etiam ordines conferunt. lxix. dist. qñ videmus. s. de eta. et qua. cũ cõtingat. sz talib9 pferre non pñt. qõ dic ut. j. de priuil. abbates. in fi. et pspiteri pferẽt psalmistatũ. ut. xxi .ij. di. psalmista.

g Italie. quid e conuerso si episcopus vltramontan9 ordinet italicuz. nõ videt hec decre. locũ habere quia penalis est. et sic restringenda. et sic ꝓprium non excedit casum. s e. li. de elec. statutum. de pe. di. i. pene. in ptrariũ videt cũ p omnia sit eadẽ rõ vtrobiq. ergo idẽ ius. nec vidr ista ampliatio vel extensio fm ea que vides. s. de elec. si postq. vbi constõ illa. cupientes. licet penalis locũ habere declaratur in quisitionibus et appellatõibus et cõfirmatõibus de quibus ibi cautũ nõ erat. ad hoc. ff. de v. obli. l. a ticio. vbi est enĩ eadem rõ et penitus omnimoda similitudo nõ ꝓprie dicimur extendere. ff. ad. l. iul. de adul. l. si postulauerit. §. idẽ. ff. de edẽ. quedam. §. nũmularios. tũc enim pene dicunt extendi qñ ad c. si nõ omo simile extendunt. et sic intelligunt ptraria facit ad hanc questionẽ qõ no. moderni et host. pcipue. s. de elec. nihil. et guil. et gar. e. ti. auaricie. dubitãdo credo p primã rationẽ q hec decre. in italicis vltra montes ordinatis locũ nõ habeat. et potest esse ratio. vltramontanus citra montes exist̃es habet duo remedia. ut cito mittat ad ꝓprium epm vel a papa saltem qui sibi vicinus est licẽ tiam postulet quod non sic facile potest italicus vltra mõtes exist̃es. habeant ergo in hoc casu locum antiqua z moderna iura. Ista autem suum scriptum casum non excedunt. Johannes andree.

h Clericũ. quid dices si laicũ ordinet in clericũ. videtur q tũc locũ nõ habeat p iura glo. ꝓ. allegata. et ad hoc. s. in prin. decre. sed p. j. c. vl. cũ suis pcor. et eadem est ratõ vtrobiq. g9 idẽ ius erit. Vo. credo p vltia dicta et de laico in clericũ ordiato hãc pstõnem intelligi. et facit quod dicã .j. ca. primo. et literam lege punctando post vltramontanos

seu irregulares. vel alias ordinũ sacroꝝ susceptio / nũ indigni suã patriã in q̃ de bijs habeẽt noticia fugientes se in remotis partibus faciũt ad hmõi ordines ꝓmoueri. Nos igitur volẽtes aĩaꝝ iporꝝ periculis obuiare statuimus ut nullus epoꝝ ytalie decetero aliquẽ vltramontanũ clericũ ordinare psũat nisi a nobis specialẽ licentiã habeat. vel ab epo de cuius diocesi traxit origi / nem ordinandus vel in cuius dioce. bñficiar9 exist̃it p eius patẽtes lras causã rõnabilẽ ptinentes quare ipm nolit aut nequeat ordinare. Eos vero quos cõtra pmissa ptigerit ordiari manere volumus absq; spe dispensatõis sup hoc a sede aplica obtinende suspensos. ac ordinantes penitentria condigna puniri. Omnibus nostris penitentiarijs inhibẽtes districte ne absq; licentia nostra speciali cum taliter ordinaris dispensent vel suas eis tradant literas. p quas cum ipis debeat dispensari. Rego. x. in generali concil. lugd.

Eos q̃ clericos parrochie aliene absq; superioris ordinãdoꝝ li / cẽtia sciẽter seu affectata mum. et non post clericum. et sic tunc verum intellectũ habebis. et licet ꝓbemiũ de sacris loquatur cõstitutio generaliter loquit̃. vel dicunt̃ hic sacri ordines large ut comꝑ hendantur minores. sic. s. de biga. c. i. de hoc. xxij. di. in sũma. alij contra.

i Existit. subau. vel vbi habet domiciliũ licet alibi natus fuerit. j. e. cũ nullus. i. Rñ. nisi dicere velis hoc speciale in hoc casu qd credo verũ. et hcz alias videam vnũ ius supleri per aliud. ut .s. de elec. is cui. tamen istud nõ credo suppleri p illũ. alias facilimũ erit vltramontano infami se facere ordinari qd vetat hec constõ.

k Literas. ij nota duo specialia. primo casum in q̃ scriptura requit̃. z habes de hoc. s. de ꝓba. tercio. et dixi. j. de censi. c. i. secũdo q̃ non sufficit licentia nisi exꝑimatur causa. et est fi. j. de sen. ex. cũ medicinalis.

m Spe. si. s. de elec. c. i. in fi. epus ergo sup executõne se cum non poterit dispẽsare ut olim poterat. ix. q. ij. lugd.

n Suspensos. in casu isto celebrans irregularitatẽ incurrit. et de hoc dicã .j. c. ꝓx.

o Speciali. sic. j. de of. vicarij. c. ij. et. iij. j. de pe. et re. c. .ij. de reg. iuẽ. in generali. ꝓse non possunt nec p alios

p Dispensari. qd enim poterunt. xlvi. dist. sicut. xxvi. .q. vi. bijs a quibus. sicut eõuerso. j. de reg. iuẽ. ꝓt quis. z ibi plene dixi. scienter ordinauerunt clericũ alienũ. ꝓ

Eos qui. q annũ a collatõe ordinũ sunt suspensi. et postq̃ suspensio fuerit manifesta poterunt subditi sine ipor licentia a vicinis epis ordinari.

r Eos qui. generaliter loquit̃ ut oĩes ꝓhendat quib9 ꝓperit ordinare. de priuil. quia circa.

s Clericos. de laicis dic ut. j. c. ul. qñq; eõuerso de

t Parrochie. i. dioc. ix. q. ij. lugd. pecul. cleri. c. ij.

u Aliene. id est nõ sue. siue sit prima siue remota. ix. q. ij. .c. i. et. c. epm. lxxi. di. ꝓ totũ. s. e. q translationem.

x Licentia. quam quis dare possit. tõ. j. c. ꝓx.

y Scienter. sz nunqd scire ꝓsumetur vel ignorare. vidr q ignorare. ff. de ꝓbat. l. verius. j. de regu. iuẽ. ꝓsumitur. dic q ꝓsumetur sciens. nisi probet ignorãtiam. ad hoc. s. de elec. innotuit. ibi. nec ꝓbare cogimus z. quia quemlibet ordinandum scrutari tenentur. ut. xxiij. di. qui epus. .xxiij. di. qñ. videtur aũt ad et. c ꝓbãda sufficere iuramẽtum qñ. ut. s. de elec. ut circa. cã. nulli. et licet p alios exami net ex sua negligentia eorum culpa sibi imputabitur. ad hoc de simo. intantum.

3 Affectata. equipollet ergo sciẽtia et affectata ignorantia. de clam. despon. cum inhibitio. et dicitur affectata

exquo scire potuit. sed noluit imo dissimulauit. C. de in/
cest. et inutil. nup. l. qui cõtra. et dico q si iurauit se ignora
re ut dixi in .pr. glo. altera ps habebit necesse .p bare scien
tiam vel affectatã ignorantiã. et .p babiẽ hoc p argumẽta
vel cõiecturas .p babiles .s. de renun. c. ij.

a ¶ Figmento. sic .s. de elec. auaricie. vel q forte dixit sco
laris est quem bene ordinare possum. vel fingit licentiam
datam fuisse. vel di
cit eẽm ordinandi
amicũ suũ. ita q bñ
habebit tatũ. ic. q.
.ij. lugduñ. vel scire
dissimulauit literas
dimissorias surrep
ticias eẽ. ut ibi no.
bu. vel in fraudem
pstõnis huius ali/
quem in suũ famili/
arem recepit vel ei
bñficiũ ptulit. ls et
silia sunt figmenta

ignorantia vel q̃cũq alio fi
gmẽto quesito pñsumpserint
ordinare p annũ a collati
one ordinũ decernim9 es/
se suspensos. hijs que iura
statuũt ptra talz ordinatos
in suo robore duraturis.

¶ Clericis q̃q parrochie
taliter suspensorum post/
q̃ eoz suspensio fuerit ma
nifesta absq iporum etiã
licentia interim recipien/
di ordines ab alijs vicinis
epis. alias tũ canonice li/
berã cõcedimus faculta/
tem. ¶ Noni. viij°

¶ Olim nullus clericus

b ¶ Ordinare. etiã ad primã tonsuram .lxxi. di. primatus. de eta. et qua. cũ cõ
tingat. qõ dic ut .j. .e. c. vlti.

c ¶ Ordinum. oĩm fm guil. et gar. et p hanc lram. et .s. e. vel nõ est ppos. vbi punitur in collatio
ne omnium ordinũ q̃ in diaconatu pec/
cauit. et si papa voluisset eum tantum illo quem contulit p
uari exp̃sisset. ut .s. e. literas. et. c. vlti. nec de iure frui de/
bet maioribus qui minoribus caret. ff. de serui. expoz. cui
pacto. et de ordi. ab ep̃. c. i. /puida. no. ius nouum

e ¶ Per annũ. ptinuũ. s. de el'c. / qz olim certa pena con
tra tales non fuerat statuta fm quosdã. sed fm guil. ls mit
igatur pena. qz olim p annũ a celebratõe misse suspensus e/
rat et depoti debebat. ut. ix. q. ij. nullum. puniuntur ergo
in quo peccauerunt. i. q. i. si qui. s. de hijs q̃ fi. a ma. p. ca.
quesiuit. /q si ordinatio rata non habeatur quo ad

f ¶ Statuũt. / executionẽ. ix. q. ij. p totum. lxxi. di. c. i. q̃
dam iura dicunt eos deponendos. vij. q. i. epus in dioce.
q̃z nunquid suspensus est sic ordinatus ab executõne. vel
an habet executionẽ nisi interdicat. et videt q necessariũ
sit interdictũ. s. e. ti. q translationẽ. ibi interdicẽda est ꝛ nõ
ad idẽ de of. archid. significasti. sed cõtra sicut nõ tenet sen/
tentia data a nõ suo iudice. sic nec ordinatio. ut. lxx. di. ne
minem. lxxi. di. per totum. Po. dicas illũ suspensũ ipo iure
sed nõ illa suspensione que irregularitatẽ inducat. ls suspẽ
dendũ illa. ut in decre. q translationẽ. fm ost. guil. et gar. vñ
et in forma dispensatõnis que talibus dat ab aplica sede
dicitur. ipo ab ordinũ executõne suspenso. licet igit suspen
si sint a iure nihilominus ꝛ ab hoie suspendent. qõ ẽ ve/
tũ nisi in casu. s. c. pr. /mauerunt clericos aliene dioce.

g ¶ Taliter. qz. s. ordi. / et p ls dico q sec9 erit in alijs ca/
sibus. in q̃bus hoc nõ inuenit exp̃ssum. ad hoc. s. ti. pr. c. i.
de proc. ꝓbẽ. qz. s. de el'c. suffraganeis. /. s. de coha. cũ.

h ¶ Manifesta. p euidentiã facti. / .c. vl. vel quia est iu/
tis notoriũ. ut in. e. ti. vestra. et. s. de ẽ. sig. cũ olim. alias
in dubio a prio plato nõ recedent. viij. q. iij. nonne.

i ¶ Licẽtia. qõ enĩ a iure pcessum est vlteri9 nõ est necesse a

iudice postulari. ff. de pdi. instr. q̃ sub pditõe. §. vl. C. li. x.
de thesau. l. vna.

k ¶ Interim. s. anno suspẽsiõis durãte

l ¶ Vicinis epis. in sua dyoce. qz nõ intrabũt absq̃ sua li/
centia parrochiam suspẽti. ut credo fm guil.

m ¶ Canonice. s. pcedente debita examinatõe et scrutinio
et temporibus debitis. s. e. ti. de eo. et modo debito. s. nõ
furtiue vel p saltum. vel plures sacros eodem die vel duo/
bus cõtinuato ieiu
nio. s. e. lras. et. ca.
dilectus.

procbie aliene pter supio
ris ipius licẽtiã debeat or
dinare. superior intelligit
in hoc casu epus de cuius
dioce. est is qui ad ordies
pmoueri desiderat oriun
dus. seu in cui9 dioce. bñ/
ficiũ obtinz eccliasticũ seu
hz licet alibi natus fuerit
domiciliũ in eadẽ ¶ Infe
riores q̃z plati religiosi vl
alij nisi eis q suos clericos
aut subditos possint a q̃
voluerit epo facere ordina
ri a sede apostolica specia
liter sit indultũ. vel offici/
alis epi cũ ad hoc se ipius

Om nullus. e/
piscopus ori/
ginis domicilij vel
eccliastici bñficij cõ
mendaticias ad or/
dines dare p̃r. infe
riores plati nõ nisi
er priuilegio. nec of
ficiales eporum. sed
hij qui habent ad/
ministrationẽ spiri
tualiũ illas bñ con/
cedũt. et pñt episco
pi ordinare priores
poratuũ nõ exẽpto/
rum. et ipoz socios
quãdiu morãtur in
illis licet inde non
fuerunt oriundi

o ¶ Nullus. g̃aliter loquit. ut dixi
.s. c. pr.

p ¶ Clericũ. vel Lai
cũ. j. c. pr.

q ¶ Parrochie. id est dyocesis.

r ¶ Ordinare. s. c. pr. cũ suis cõcor. /ls dixit. qz multis

s ¶ Hoc casu. s. in dãda tali licẽtia. / alijs modis dicitur
quis subditus alterius et de eius foro. quod dic ut .s. de
fo. compe. c. vl. et. ff. de iud. heres absens. §. i.

t ¶ Epus. g9 nõ inferior. ut .j. c. pr. et ẽ si. s. de elec. cũ ex eo.

u ¶ Ordines. quoscũq minores vel sacros.

x ¶ Oriundus. br enim q̃s domiciliũ retinere vnde orium/
dus est. ff. de sena. l. penl. /licuius bñficij vel prouentus

y ¶ Eccliasticũ. ad dram a/ secl'aris. ꝛ talia eccliastica bñ
ficia sine instõe canonica obtineri nõ pñt. ut .j. de reg. iur.
c. i. cum suis concor. et intelligo siue istud sit bñficiũ ꝓpẽ
q̃ ordinẽ recepit. siue nõ. cũ gñaliter et nõ distinguendo lo
quatur. vnde nec distinguere debeo. hj. q. v. consuluisti. s.
de transla. inter cor. /habere domicilia in pluribꝰ locis

z ¶ Domiciliũ. pt quis / .ff. ad mũici. l. assumptio. §. iuris
prudentibus. de fo. ppe. ex pte b. s. de ẽp. dilectus. ij. q̃
verũ est si in vtroq se equaliter collocauit. ut ibi. et .j. de
sepul. c. ij. alias ibi dicetur habere domiciliũ vbi maiorem
partem rerũ suarũ habet. ff. ad municip. eius. §. vlt. C. vbi
se. vel cla. senatores. alias sola domus possessio q̃ in ciuita/
te alia comparatur domicilium nõ facit. ff. ad municip. liber
tus. §. sola. /sub. vl' dñs papa. s. c. i. ꝛ .j. c. pr. ipe enĩ or/

a ¶ In eadẽ. / dinarius ẽ singulor. ix. q. iij. cũcta p mun
dũ. ꝛ roma pũis ẽ pria. ff. ad mũicip. roma. ꝛ ibi potest q̃li
bet queniri. ut. s. de fo. compe. c. vl. /vel archidiaconi ꝛ

b ¶ Plati. puta abbates archip̃spiti/ bẽas de hijs. s. ẽ
of. archiẽ. significasti. dic enĩ canon. lras epi necarias. et
nõ inferioris. lxxi. di. extraneo.

c ¶ Subditos. laicos.

d ¶ Epo. dũ tñ catholico. ꝛ hẽs de ls pulegio. s. de pre/
scrip. veniens.

e ¶ Indultũ. subau. vel nisi habeant

officiū non extēdat hmōi nequeunt licentiā imptiri

¶ Ēpo añt i remotis agē te ipius in spūalibus vica rius generalis vel sede va cante capitulum seu is ad quem tūc tpis admīstra / tio spūalium nosc̄itur pri / nere dare possunt licenti / am ordinandi. ¶ Religio si vero a suis superiorib⁹ in non exemptis priorati / bus deputati priores et eorū socij possunt a loco / rum diocesanis q̄diu mo rantur in ipis priorati⁹ ordinari licite licet nō sint de ipoz dioc̄. ozīū di. Idē

¶ Illus eps vel quis alius infanti nisi forte religionez intraret. seu

ex cōsuetudine p̄scripta ut hoc facere possint. in hoc enim casu bene valet consuetudo fm io. qui hoc no. ir. q. ij. epm. et facit quod no. ber. s. de of. archiđ. significasti. nec enim consuetudo revocaī p nouā pstōnem. s. de pst. c. i. e. li.

a ¶ Extendat. nisi habeat speciale mandatū ad hoc ut j. đ of. vi. c. ij. 7. iij. b ¶ Ēpo. sup hoc vide q̄ no. ber. 7 mo derni. de of. archiđ. significasti.

c ¶ Remotis. quez locū dices remotū. dicunt quidā de ci / tra vltra montes. p decre. s. de elec. ni / hil. sz ist ē falsū q̄ so lū talis locus dicaī remot⁹. quia aliud est dicere. valde re / moti. ut ibi. et aliđ remoti ut hic. sicut aliud est dicere cau tio. q̄ tūc intelligi / tur nuda cautio. ut .C. de x. hg. sanci / mus. et aliud suffici ens cautio. et tunc intelligunt pigno / ra vel fideiussores. .ff. mā. si mandato. .§. vl. Sed videtur q̄ remoti dicanī ex / tra p̄uīciā. s. de e / lec. cozā. C. de p̄e / scp. x. l. xx. an. l. vl. l'vltra duas dietas .s. de ꝟ̄p. nonnul / li. vel vltra vnā. vt .e. li. c. t. statutū. sa tis crederem ist ar / bitrariū quis locus dicaī remotus.

d ¶ Laplm. q̄ tūc i spūalib⁹ admīstrat. ut. s. ti. q̄x. c. vlt.

e ¶ Ist. puta visitatoz. lx. di. q̄m. s. t. q̄x. c. vl. s. đ 7 pe. el'c. c. is cui.

f ¶ Religiosi. cc exēpti. ut aliq̄ fuerit dubi / tat. o. 7 p id q̄ đic in nō exēptis vel fuerit dubitatio q̄ nō erant ꝓpetui. et hoc est verius. / soli. quia ve soli 7c. ec / g ¶ Socij. nō enī ibi debēt esse / clesiastici. iiij. vij. q. i. il / lud. de sta. mo. monachi. et p̄baī. e. ti. q̄ dei timoz̄.

b ¶ Ozīūdi. q̄ tūc possent rōne ozgis. ut. s. i. ꝟ̄ñ. et sicut pūt ozdiare ita dico q̄ pmēdeticias ad ozdies dare ut ibi.

¶ Pllus epūs. alius. puta abbas vel p̄spiter qui psal / mistatum cōferre possunt. lxix. di. quomā. et. xxiij. di. psalmista. / s. minozi. vij. annoz. septēni ergo pūt cōfer k ¶ Infanti / re tonsurā. xxviij. di. de his. et. lxxvij. di. in singulis. et facit. s. de elec. ex eo q̄đ. de p̄ben. sup. et quod ibi notatur. / g° mnoz. vij. an. pt religionem intrare. q̄đ l ¶ Intraret.. verū est. sed p̄cise nō obligaī. ut. s. de re / gula. quia in insulis. et. c. ad nostram. et dic ut j. de regul. s qui. et. c. nō solū. et. c. se. m ¶ Supiozis. ut. s. c. pr. i. ꝟ̄ñ. n ¶ Domī. laico. q̄đ apparet q̄ ꝓfert p̄mā tonsurā. olim volebant quidā dicere q̄ clericū alteri⁹ epī quis non potest ordinare. sed laicum sic. et hoc dicebant p decre. s. e. cos qui. et hoc falsum erat. ut. lxxi. di. primatus. vbi etiam de laico exp̄ssum erat. Jo. an.

o ¶ Aliene. id est nō sue. quia etiam si aliene essent dummo do et sue nihilominus poterat ordinare.

p ¶ Tonsuram. per quā immunitate gaudet. et clericalis ordo conferī. s. de eta. et qua. cū contingat.

q ¶ Diffinitū. q̄đ dic. ut no. s. de puer. piu. cōiugatus.

r ¶ Peccauerit. de his q̄ fi. a ma. p. ca. quesiuit.

s ¶ Annū. integrū. et cōtinuū. s. de elec. puida. s. e. li. q̄đ si sit bisextus. dic ut no. Jo. lv. di. c. ij. et ber. s. de ꝟ. sig. q̄

t ¶ Dūtaxat. id est tātūmodo. et no. p eo q̄ di siuit. xi. s. e. ti. eos qui. quia si ibi papa voluisset solū illos esse pri

illrāto. sed nec absq̄ sui su piozis licētia homi dioce / aliene cl'icalē p̄sumat con ferre tōsurā. nec etiā piu / gato nisi volenti religionē intrare aut ad sacros ordi nes p̄moueri. put ē sacris canōib⁹ diffinitū. ¶ Qui vero p̄tra fecerit ut i quo peccauerit puniaī p vnuz annū a collatōe clericaī tō sure dūtaxat nouerit se sus pensum. ¶ Qnifacius octauus.

De etate 7 q̄lita te 7 ordine prefic̄iēdoꝝ.

¶ Ermittimus ut e / piscopi cum his q̄ vicesimū ānū cō pleuerint q̄ ad dignitates vel p̄sonatus quib⁹ aīaz cura nō imminet valeant

ea. p ipm. et modernos. Jo. andree.

y ¶ Permittimus. videbaī pmissum etiā in citeriozi etate ar. a contrario illius decre. s. eo. indecozum. et ar. directo illius decre. e. ti. ex rōe. et ar. a pari illius. e. ti. p̄terea. nam in decre. ex rōne. dispēsant cū decēni. in dec. p̄. dispensant in ordine. ergo pari rōe in etate. ut ibi no. bost. ¶ Sz ad pri / mū dic q̄ ar. a ꝓtrario nō ꝓcedit. vbi reperitur in iure ꝓtra rium licet alias sit fortissimū. de his q̄ fi. a pla. cū apostolica. in fi. sed ꝓtrariū reperitur. s. de elec. cū in cūctis. §. infe riora. ergo nō ꝓcedit argumētatio illa. Ad decre. ex rōne. dico illud fuisse ex speciali mādato pape. ad decre. p̄. dico valde maius esse pari defectū in etate q̄ in ordinibus. ut p te vides. et p̄batur de instit. c. ij. in. e. li. et de p̄ben. si p de rictis. nouā sit igitur hec pmissio.

z ¶ Episcopi. inferiozib⁹ credo vetitū. et facit. s. ti. pri. c. iij. i. et. ij. ꝟ̄ñ. s. de elec. cum ex eo.

a ¶ Compleuerint. nota non sufficit attingere sicut in epi scopo. s. de elec. cū in cunctis. et in abbatissa. s. de elec. in / demnitatibus. i. ꝟ̄ñ. et in delegato. s. de of. del. cū vicesi / mū. 7 q̄ dixit ist papa. de. xx. an. Idē si voluisset dicere po / tuisset de citeriozi vel vlteriozi tpe. q̄ ista talia sūt illa de q̄ bus dic̄ lex. q̄ nō oīm q̄ a p̄cipib⁹ fiūt rō reddi p̄t. ff. đ le / gi. nō oīm. et de hoc. s. de ꝟ̄p. si q̄ñ. tamē satis eque pcoz / dādo ad alia iura de. xvij. an. pstituisset sicut in p̄curatoze ad negocia dicimus. j. de p̄cura. q̄ generaliter. §. vlti. et si / cut de aduocato. ff. de postulando. l. i. et. iij. q. vij. §. tria.

sed vt predixi sic placuit principi. et sufficit sic scriptū esse ff. qui et a quib⁹. ꝓspexit. vi. q. iij. scriptum est in lege. ō fe rijs. c. ij. in prin. net. in illis ergo secus. sic ⁊ ī prochia

a Non immi lib⁹ eccl̄ijs. s. de elec. ⁊ canō. ⁊ ꝫ forte vo luit dicere io. q̄ no. de elec. cū dilecti. q̄ in minorib⁹ dignita tib⁹ simplex eps dabat venā etatis. vel forte aliter intel

b Canonicum. quia non sunt illegitimi. lexit. non corpe viciati. nec bigami. nec cri minosi.

c Dispēsare. sed nūquid ꝓmouēdo dispensat de hoc vi de. li. di. qui in aliq̄ liij. di. si seruus. in prima glo. lxxi. di. si quis sme. xvi. q. i ecclesia. de concess. preben. lēas. ō scis. fraternitatis. et q̄ modernos. de fi. p̄ bit. veniens. et de cle. coniu. diuersis. et satis est euidens ar. q̄ ꝓmouendo nō dispēsat. q̄ punit promouens. s. de elec. nihil est. ⁊ hic determinatū est de patiente defectum in etate. Quid de patiente defectū in ordinibus? si eligatur ad tales personatus vel dignitates sine cura. nunquid ne cessaria est episcopi dispēsatio. vel an de iure cōi ad illa ta les eligi possint. tenēt inno. ber. et ꝓpos. q̄ de iure cōi ad il la talis eligi possit. ar. a ꝯrario decre. cum in cūctis. §. ife rioꝛa. et dicit idē eodē ar. per decre. s. e. p. Ad. c. lx. di. per totū. ꝫ videnti illa correcta contraria ꝓsuetudine. vel cū ibi dicatur in archidyaconum non debere quez assumi nisi sit diaconus. in prepositū nisi sit presbiter. patet illa correcta. per decre. cū in cūctis. §. inferioꝛa. que de ordine nihil di xit et per id q̄ ibi dicit. si moniti nō fuerint ꝛc̄. et hoc no. inno. in predicto. §. de re iudi. cū olim. et ꝓpos. e. ti. dudū ꝛi. Ad decre. dudū. ij. dicunt q̄ idē iudiciū ē quo ad plura litatē. vl allegatō fuit illa. ost. ꝯtra. in decre. p̄dicta. p. ⁊ in decre. cum in cūctis. p q̄ facit q̄ no. ber. de hijs que fi. a ma. p. c. ex oꝛe. in glo. q̄ erat. et hec opi. expressa erat in de cisa ipsius decre. ex oꝛe. et ꝓbatur optime de elec. duduz. ij. Ad id q̄ ꝺꝛ de capitulis. lx. di. per totū. in quibus dici tur q̄ archidiaconus dyaconus et p̄positus presbiter debz esse. dico fm ost. ibi subaudiēdū. vel subdyaconus. cū ī epi scopū etiā possit eligi. de eta. et qua. a multis.

d Qui. cū illegitime natis dispensant epi in minorib⁹ ordinibus et bñficio sine cura. dūmō sit tale. in quo alias dispensare possit. In alijs dispensatio pape requiritur. si dispensatum fuerit cuz aliq̄ q̄ non ob. vllo defectu possit ad curatū beneficiū promoueri. p tetextu illius dispensati onis non poterit duo beneficia insimul obtinere. Emana uit ad declarationē eoꝛ que no. s. e. ti. c. pnl. et vl.

e Defectū. indistincte intelligo. put iacet de quocūq̄ de fectu siue sit spurius siue adulterinus vel naturalis. licet alias quo ad successionē distinguat. nec ita de facili dispen set cū vno sicut cū reliquo. et sic intelligatur. vt. s. de renū ci. nisi cum pridem. §. persone vero ꝛc̄. est enim dignus ve nia qui alieno vicio laborat. C. de natural. liber. L. legem.

obtinere possint. si aliud ñ obstat canonicū libere di spēsare. Quinti. viij.

Q q̄ defectū De filijs p̄sbit. patit̄ nataliū ex dispēsatō ne p̄ epi licite si ei aliud canonicū nō obstitat ad oꝛ dines ꝓmoueri mioꝛes et obtinere bñficiuz cui cura nō imminet aiarū. dūmo do sit tale sup quo per ipz epum valeat dispensari: Ad oꝛdines q̄z maioꝛes vl bñficia sup q̄b⁹ neq̄t eps

f Dispensatione. nūquid ꝓmouēdo dispēset. vide remis siones quas dedi. s. c. pr. ⁊. s. e. literas. vbi p̄p cū talib⁹

g Epi. in ꝯtrarium videbat in clericatu dispensat. sz rō est. quia petitum fuit a papa. nam et epūs poterat. vt no. ber. e. ti. c. vl.

h Canonicum. facit q̄d diri. s. c. pr.

i Beneficiū. intelligo duplex quia in ꝓsonatu vel digni tate etiam sine cura vt. s. c. pr. non cre do q̄ dispēsare pos sit. ad hoc in eodez c. ⁊. de prebē. c. vlt. et de ꝛ̄ de elect. du dum. ij.

Tale. quia nō pa tnū imediate super quo nō p̄ episcop⁹ etiā cū legitimo di spensare fm vincē. s. e. tua. gof. in sū. huius ti. §. circa a liud. bar. bꝛxē. lvi. di. ī sū. ber. et pe. ō sāp. in p̄di. ōcre. et tua. et inno. e. ti°. c. vl. fm io. qui ꝛ̄ no. lvi. di. ī summa. tā. in dicta decre. sz di xit vincē. q̄ si tamē esset epūs hoc face re nō auderet. gof. s. de elec. innotuit. ray. in sum. ꝺ ti. et bos. in dicta decre. tenent ꝓtium. ad decre. pnl. s. e. ti. Videnti q̄ de illegitimo loquitur. de tali forte beneficio loqui voluit hec lēa. vel intelligas de beneficiō q̄d habeat eccliaz curatam annexam. ad hoc. ⁊. de preben. super eo. vel de be neficio quod ex priuilegio consuetudine vel statuto reqrat sacrum ordinem. quia cum in ordine tali dispensare non possit. ergo nec in beneficio q̄d illum ordinem requirit. de ꝓsti. translato. i. q. iij. si quis obiecerit. et. c. si quis p̄bēdas. et est si. q̄d dixi. s. de ꝛ̄. si eo tpe. clerico. nam in re gulari secus est. quia de iure talis ꝓmouetur ad sacros. s. e. ti. c. i. lxi. di. c. i. et. c. nisi. et hoc tenent. Jo. lvi. di. in sū. ber. s. e. c. vlt°. gof. in sum. huius ti. in. §. circa alios. nec per hoc intelligi tur dispensatū in epatu. ar. de sen. ex. q̄ piculosuz. de ꝓcess. p̄ben. dilectus. vbi de ꝛ̄ p inno. et ost. xij. di. nos consuetu dinē. et. ⁊. c. pr. sufficit dispensatio legati. vt. s. e. ti°. c. m Sedis ap. nec pnl. et vt ibi. sed q̄ro quare epūs dispensat in criminibus ab adulterio citra. et nō in defcū. Jo. facilius deletur irregularitas. puenies ex crimīe pur gatur enim per pniam. non sic in defectu. xxvi. di. deinde. vel maioꝛ est irregularitas. puenies ex origine q̄ ex crimi ne. q̄ prima ex natura. scda ex accidenti. sed naturalia im mutari non p̄nt. vi. di. §. vl. lo cum quo dispensatur n Sedē. eadē rōne dico idē de il per epm vt possit ad minoꝛes ordines et ad bñficiū sine cura licite ꝓmoueri cū eadē sit rō. ꝓpter ꝛ̄ a secularib⁹ non repellitur bonoꝛi o Defectu bus. ff. de decur. l. spurij. et. l. gñalit. §. spu p Odiosam. ⁊. de reg. iu. odio. cū suis ꝓcoꝛ. rios. q Obtinere. ꝓcoꝛ. ⁊. de p̄bē. nō p̄t. ij. ꝛ̄. fectu origis ī Jis cū quo. si ille cū quo super de curato bñfio fu erat dispensatū eo tacito sup pluralitate dispensatio nem obtineat non valet dispensatio. pr. et eadē rōe r Sedem. q̄ alias non poterat. s. c. idem credo in

epiſcopo qꝫ diſpenſauerit cum tali qꝫ poſſit ad minores ordines et ſimpler beneficium promoueri. et poſtmodū tacito de defectu impetreť diſpenſatio ſuper pluralitate taliū bñficioꝝ nō valeat diſpenſatio ꝓpter eandem rationez qz nō eſt veriſimile. ꝛc.

a Defectꝰ iſte defectus tribus de cauſ ordinum et beneficioꝝ ꝓmotionē impedit. primo ab ordinis prerogatiua. xxvi. di. c. penulti. et vlti. de excеſ. prela. inter dilectōs. de dignit. nec̄ famoſis. ſecūdo ob deteſtationem patris criminis qō punitur in filio vt pena id puniat pater. xxiiij. q. iij. §. ſed qui. ff. qꝫ metuſ cauſa. l. iſte quidem. §. vlt. tercio ꝓpter incōtinentiā paternā q̄ timetur in filio. iuxta illud. ſepe ſolet filius ꝛc. vi. q. vi. §. verū. et ideo ſtiluſ eſt curie. ſi paterne nō ſit. ꝛc. defectus aūt eſt ſz nō culpa. lvi. di. naſci.

b Omnes. caute ponitur hoc in diſpenſatione. et ſup iſ vide qō no. ber. et moderni. s. e. literas.

c Defectu. natali uz ſupq̄ diſpēſatōz habuerat. ſz nōne ſublatꝰ erat ille dēfectus per primā diſpēſationez perinde igitur debet haberi ac ſi illegitimus nō fuiſſet. et ſic eſt contra. ff. de ediл. edic. l. qꝫ ita. l. di. ferrū. de iſep. eam te. in fi. ff. de natali. reſt. l. q̄ris. lēa. j. cū nō ſit veriſimile. ꝛc. ſoluit ꝓtra. nec ob. lex. qꝫ ita. qz hic de originis naturali defectu loquimur ibi ō morbo accidentali qō facilius rollitur. vt. s. dixi. c. ꝓr. c. ferrū. loquitur quo ad ſalutem anime et de peccatis que purgant. et ſic c. eaz te. l. queris. loquūtur de quadam plena reſtōne natalium. ita. alius enim dare non poſſz. ad hoc facit. j.

d Fede pfa de preben ſup eo. et. c. nō pt. et. c. cuz ſm gula. hec tz ber. de elec. dudū. ij. bar. bzir. lxx. di. ſcōzuz. in no. s. de preben. de multa. oſt. aūt dixit qꝫ in diſpenſatiōe que hz fieri ꝓpter neceſſitatē vel vtilitatē eccl̄ie eandē poteſtatem hñt epi pō decre. de multa. quā primo habebāt p̄ dictū. c. ſcōzuz. ſed illā que hz fieri ob p̄rogatiuā perſone facit ſolus papa. et ſic intelligit ipſe pe. de ſamp. et ab. dicta decre. de multa. in fi. ſz primā ſeruat curia. et iſ in pdcīs iuribus. et. xxv. q. ij. ſi quis iā trāſlatus.

e Duo. ex talis diſpoſitionis vtute prima duo que hūerit ſolū retinere poterit. vt. j. de prebē. nō pt. ij. ſēn.

f Curā. in curato enī et ſimplici bñ diſpēſant epi ſm oēs vt no. in decre. dudū. ij. de elec. ciaſi ipſo iure nō valere

g Momenti. nota tras ſurrepti de hoc dicit no. s. ō

Hlēp. ad audientiā. ij. nudatuſ eſt omni priuilio Htricationis. bigamus clericali et aſtrictꝰ ſecl̄ari foro. nec valet ꝓſuc̄ in ꝓtrariū. et phibēt ſub anathemate ne tonſurā deferat.

i Altricationis. hoc ideo dicit. qz olim ſuper iſ erāt opiniones. dicebat hugo qꝫ bigamꝰ gaudebat priuilegio clericali et canonis. quia tenebatur portare tōſurā. s. de vi. et ho. cle. clericus ſi tonſura. et erat de fco ec. ar. lxxi. di. dictū et ad minores ordines aſcendere poſſat. xxxiij. di. ſi quiſ vi duā. ij. in fi. a contrario ſenſu. et. c. lector. Jo. et alij cōtra per. c. lxxxiij. di. quiſq̄s. et ibi hec altricatio. vbi dicitur q̄ſq̄s clic̄ viduaz aut ſcōam vxorem duxerit omni eccl̄iaſtice dignitatis priuilio mox denudeť laicali ſibi tm̄ cōmunione conceſſa. et p̄ illud denudatur. vt debatur nō eē puatus ſed priuandus pñs ergo conſtō declarat iſ. ſi. ť. ar. tute. l. vetis. ť. ō poſſu. habere. inſti. l. qō certatū. ť. de furt. apud antiq̄s.

Bigamos. vere vel interpretatiue. vt quia duas vxores habuit. vl cum vidua vel corrupta cōtraxit. s. e. de bigamis. xxvi. di. deū de. et hoc verū eſt de hiſ qui ſic in minoribꝰ ordinibꝰ cōtraxerūt. ſecus ſi in ſacriſ. s. e. nup. ſ. c a nobis.

l Omni priuilio. qō multiplex ē. xvi. q. iij. ſi quis ſuadēte. s. de fo. cō. c. ij. et iſ quo ad pſonā. Jtēm nō verentur aliq̄bus verationibus ī perſona vel rebꝰ. ť. de epi. et cle. l. i. et. ij. et. l. gīali. et. s. ō vi. et ho. cle. c. vl. et iō dz omni priuilio. et pōhendit etiā p̄ vilin foꝛ. ſ hoc ſequeť. ſ. ť. de epi. au. l. addictos.

m Addictos. i. aſtrictos. n Cōſuetudine. q̄ erat in quibuſdā locis francie. nō gꝰ valet conſuetudo in hoc caſu. ſicut nec in illis. s. de conſue. c. i. et. ij. s. de elec. qz ſepe. ō q̄ dic. vt. viij. di. fruſtra. de conſue. c. vl. nō canō late ſnie

o Anathemate. interminatio eſt. qō ꝓbatur de iure pa. relatū. de quo dic. vt. s. de ſagit. c. vno. ō ſimo. ſiē tuiſ. et p̄ io. lxij. di. ſalomitane.

Romana. ſucceſſor of ficialis excōicati excōicatꝰ non eſt niſi ī crimine damnato cōicet. Illa autem q̄ exercet illo excōicato manēte. nō valerē. ſi de iuriſdictōe ſolū ab eo recepta hoc fecit. nā excōicatus minori ea que ſunt iud Excōis. maioris. riſdictionis exerceat. vt. s. de cle. ex. mi. ſi celebrat. aliter non debet ferri excōicationis ſē q Rōnabili cauſa. tentia. j. de ſen. ex. cum medicinal. et potuit eſſe rōnabilis cauſa cum officialis epiſcopi peccat in hiſs que ſunt iuriſdictionis. quia idem eſt conſiſtorium epiſcopi et ſui officialis. tunc archiepiſcopi eos ſicut epōs punire poſſunt. j. de appellationibus. romana. i. iſtē Si vero officialis epi aliquid poſſideret vel faceret vt priuatus tunc archiepiſcopus eum plus punire non poſſet niſi ſicut alios ſubditos epoz in caſibus no. s. de of. ozō. paſtoralis et hoc probatur. j. de fo. ꝓpe. romana. §. ij. et vl.

a Ipsius officialis. vel officialatus. nec putes q̄ officialis aliū officialē gñalē dare possit. ad ls. s. e. clericos. licet spālem cām delegare possit. et etiam plures. ff. de iudi. l. cū pretor. posito tamē q̄ officialem generalem dederit sicut i terdū fit de facto. ille tñ excōicatus nō est. vt hic dicit vel hic non dicitur q̄ ipse officialis officialem dederit. sed episcopus alium officialem dedit. excommunicato primo. q̄ritur an excōicatus sit secundus. et videbatur q̄ sic cū lata esset snīa in officialem. Ad hoc rñdet. Queri solz q̄d si q̄s delegauit cāz postea excommunicatur nunquid expirauerit delegati ptās. de hoc recurre. s. de of. delega. licet. et q̄ non expiret. bene facit. j. ti. pr. si is cui. si vero ep̄s est excōicatus nec ipse nec ipsi⁹ officialis cum eorum idem sit consistorium de causis cog⁹scent. q̄d ergo tunc fiet. adeatur pp̄. vt puideat. s. e. li. de sup. neg. p. c. i.

causa pfert illos qui vices ipsi⁹ gerūt ꝓpt̄ ꝙ excōis vinculo nō astrinxit cū nō cōicēt ob id officiali eidē i crimine. qui ecclesiastice cēsure districtōne pro eo q̄ suum exercēt officiū non arctanē. ea tñ q̄ ipsi gerendo hmōi vices agūt. eo raliter excōicato manēte si iurisdictionē tñ recipiūt ab eod nō p̄nt obtinere vigorē

Licet in Gen. xiij. officialē epi p ꝓmissionē officij gñalit sibi factā causarū cognitio trāferat prātē tñ inq̄rendi corrigēdi aut puniēdi aliq̄rū excessus seu aliq̄s a suis beneficijs vel administratōnib⁹ amouendi transferri nolumus in eundē. nisi sibi hec specialiter cōmittantur

Olim in generali. dē. li. ꝓcessione nequaq̄ illa veniant que non eēt q̄s verisimiliter in specie concessur⁹. nec regulariter donare valeat is cui bonorū administratio etiā libera

a Propter hoc. s. q̄ gerūt vices officialis et cōissiōe epi vel ipsius officialis facta ante excōicationē. vel dic vt. s.

c Ob id. s. q̄ gerūt vices eius.

d Crimine. q̄ tūc eadē snīa sūt ligati. s. de sen. ex. si pcubine. pstrue. qui. s. officialis non arctat̄ districtione

e Qui. ita cēsure ecclesiastice et p eo q̄ suum rē. g⁹ si ideo essent excōmunicati tunc successores eadem snīa ligarentur. pone in terminis. excōicauerat archiepūs ep̄z monuerat officialem q̄ de causis non cognosceret. qui nō desmebat excōicauit eū. successor participauit in crimine dānato. vnde ligatus est. alia lra est in pl̄ali exercēt et artant̄ quasi dicat eo q̄ vices gerentes exercent officialis officiū non ligantur snīa.

f Ipsi. s. vicarij officialiū.

g Vices. officialis. saltē nūc excōicati. li er. ideſt etiā

h Cum. alias tñ. alias talit. et dic tali ꝓter aliā cāz. non ꝓter officialitatem secus. q̄ excōicato officiali

i Cantū. ergo si ab epo si eps alij cōmittat tenet cōmissio. vt superius dixi. de iure ille iurisdictionem de

k Recipiūt. de facto q̄ mandare nō p̄t qui excommunicatus est xxiij. q. i. audiuimus. de re iudi. ad ꝓbandū.

l Vigorē. nō enī potuit excōicatus q̄ non habebat cōmittere. i. q. vij. dyabertū. de iure pa. q̄ aūt. in casu tñ excōmūicat⁹ vtit iurisdictōe. j. de here. pfidētes. et ē spālis causa in odiū hereſis. io. an.

Licet ex gñali cōmissione non potest officialis inquirere corrigere deponere. et punire subditoꝝ excessus. ls dicē et fuit hec decre. tracta de quadā extrauaganti alex. iiij. q̄ incipiebat. dudū. vbi quidā officialis epi abbatem deposuerat qui appellauit ad archiepūm et officialis archiepi sententiam confirmauit. appellatum fuit ad papam. et pp̄ dictas sententias infirmauit. q̄ hic dicitur tenebat osti. de insti. et frequentibus.

n Officialem. qui interdū missus dñicus appellatur ō regula. c. ij. de frigi. et ma. c. i. officialis iste ordinariā habet iurisdictionem. interponit enim decretum in alienatōib⁹ rerū minorū et emācipationib⁹ et oīa q̄ ad iurisdictionem pertinent expedit. C. de of. eius qui vices alii. tu. op. l. ij. et. j. de iudi. c. vl. sed talia cū cause cognitionem requirāt. fm leges non delegantē. ff. de of. procō. l. nec quicq̄. ỹi. ergo sequitur q̄ ex iurisdictione ordinaria hoc facit. non ex delegata. fm inno. et ostī. qui hoc no. s. e. ti. sua. et guil. ī spe. de ordinario ī prin. gof. contra in sum. istius ti. pmū tene. et adde ratiōz decre. s. e. de pscue. c. ij. et q̄ ibi dixi. licet autem negari non possit eos iurisdictionez hīe ordinariam. tñ non ī oīb⁹ recurrit ad eos sicut ad dantes. hic ē q̄ de casib⁹ hic et. j. c. pr. expressis sine speciali mandato se non intromittunt. nec etiā ō spiritualibus vnde literas cōmendaticias ad ordines dare non possunt. vt. s. e. li. de tē. or. cū nullus. ỹ. i. nec officialis archiepiscopi pīte vel vicino archiepo in suffraganeū excōmunicationis īterdicti vel suspēsionis fert snīam. j. de of. or. c. i. in fi.

p Bene la quārū spēs. de hoc. xxiij. di. quāquam. de of. or. si sacerdos.

q Cōmittantur. sz et in mādato expressit aliq̄ō de istis q̄ō requirit speciale secuta gñali cl̄a. et omnia alia que per nos possumus etiā si mādatū exigāt spāle quer tur an tal omnia specialia possit. et dixit osti. s. de of. archidi. significasti. per ipsam decre. et per decre. sedes. de ilx̄p. et p. t. l. ff. si quis cauē. sed et si. ỹ. quesituz. et per ea que no. de ꝓmo. c. vno. q̄ omnia poterit. q̄ō satis videtur adinstar ꝓcuē. vt. j. de pcuē. q̄ ad agendū. ỹ. i. secus si aliq̄ō de spālib⁹ non fuisset expressuz vt ibi. i. ilx̄.

Quia in gñali. et gñali ꝓmissione officialis beneficia ꝓferre non pē. declarat no. per gof. inno. et hos. de ꝓ

r Verisilr. no. inspiciendū q̄ō est verisi ben. dilecto. mile. cōor. s. t. ij. c. vl. et ls hz locū. et vbi est generalitas. vt hic. et vbi est obscuritas. vt. j. de re. iur. inspicimus.

s Concessurus. ad idē. j. de pr. re. si epūs. et. j. de regu. iur. in generali. cū suis cōor. et idem in obligatione. C. j res pig. ob. pos. l. i.

u Nec regulariter. secōdarō huius dicti. et ideo dicit regulariter. q̄ casualiter sec⁹. vt si iusta rōne motus donauerit vtputa mgrō. vel si donare ei permissum sit vel ratione ꝓsone ipsius cui concessa est administratio. vt si sit f. lius senatoris. ff. de admini. tu. cuz plures. ỹ. in primis. et. ff. de tu. et ra. dis. l. i. ỹ. i. et. ff. de do. l. filiusfa. i. ilx̄ñ. ij. et. iij. de hoc no. ff. de pac. l. ꝑ iur. in fi.

x Libera. in conferendis beneficijs est liberalitas in cui dando. sed non in dando fm ea que no. de pr̄ebē. relatum.

ct.c.inter cetera. a ¶ō possunt. b ¶Cōmissa. nota ꝓ hīs que no. io. ber. et ost. s. de con cess. prebē. pstitut⁹. dixerūt enī ꝙ epūs non pē pferre spāliter collationē alicuius p̄bende que nō dum vacat quia id posset fieri in fraudem vacaturarum. quia enim non posset mihi ꝓmittere primam vacaturaꝫ daret fratri vl'amico meo potestatem cōferendi primā et hoc esse non potest et sic intelligī ꝑdicta decre. cōstitutus. in fi. ꝯ ghaliter cōmittere collatōz beneficiorū ad se spectātium bene pē vt hic. et. xvi. q. i. statuimus. et ꝓpetuo etiam posset hoc ius cōmitti alicui dignitati vel in genere. vt. s. de instī. cum veniſſent. vel in spē vt. s. de donac. pastoralis. xvi. q. ij. visis.

¶ Statuimus. confuatoz a manifestis defendit iniurijs et iudicialē indaginē nō exercet.

c ¶ Conſeruatores. quia materia confuatorū ī ti. isto. hic et. j. c. pr. et. c. vl. posita est. no. ꝓseruatores delegatos esse. et vt dicebat ber. de istis ꝓseruatoribus ꝓ iura antiq̄ parū vel nihil habebamus. pñt tamen dici cōseruatores epī qui hñt ꝓseruare et defendere viduas pupillos et orphanos ab oppressionibus et iniurijs. de foro cōpe. et parte. b. et. c. et tenore. lxxvij. di. c. i. et. ij. xxiij. q. v. ad ministratores. ¶ scire debes ꝙ isti conseruatores interdū dantur vt aliquos defendant contra latrones vel predones Interdum vt defendant contra eos qui priuilegia infringūt. Interdum latius vt defendant ab iniurijs et offensis. et in nullo dictorū casuū hñt iudicialē indaginē. vt h̄ et. j. e. c. de manifestis g⁹ solūmodo hñt cognoscere. ⁊ intelige manifesta illa que notoria sunt et ita patentia ꝙ nulla probabili tergiuersatione celari possunt. vt de ver. sig. et parte. de cohabi. cleri. et mu. c. vl. ¶ Sed quid si negetur offensa notoria. negatione videtur fieri res dubia. ¶. qui. ad libe. procla. non li. l. ij. dic ꝙ bene probationes recipi et ꝓseruator an factū sit notoriū. vt sic videat an sua sit iurisdictio. ff de iudi. si quis ex aliena. s. de ꝛep. in literis. alias enim istorum officiū esset inutile. et si inueniet factū notorium ꝓceder. alias desisteret. non enim habet potestatem defendendi simpliciter iniuriam. sed qualificatam. notoria. s. hz ergo ꝓseruator vocare reū. et si confiteatur fcm bene quidē. si neget super notorio ꝓbationes recipiat. si autem confiteatur factum. sed dicit se id suo iure fecisse dicunt quidam ꝙ vlterius se intromittere non debet. Alij ō dicentes. quia ꝓbationes recipiet super notoria offensa. ad hoc. de elec. bone. alias facile esset conseruatorum officium deludere. vnde si videatur conseruatori probabilis negatio non procedat. alias. puniat sicut notorium. dicebat autē olim ber. ꝙ sic delegat⁹ recusari poterat sic et ꝓ fuator. postea mutauit dicens. ꝙ ꝙa in notoriis non admittitur recusatio nec appellatio. conseruator autem nō cognoscit nisi ō notoriis. ergo recusari non poterit. s. ō appel. ꝓposuit. et. c. cum sit. dixit etiam talem cōseruatorez inuocare posse aut iliuz brachij sēcularis. s. de of. oz. c. i. et. c. quoniam. et. xxiij. q. v. administratores.

d ¶ Defendere. hī telligi potest de cōmissa et cōmittēda pone enim paratos ad exercitiuz violentiā inferendam illis quorū est conseruator ꝓhibere poterit excōmunicare punire de sen. ex. sacro. et. j. e. ti. romana. §. caueant. In cō missa defendet per districtionē ecclesiasticā cōpellendo iniuriatores vt satisfaciāt leso. et etiā seculare brachiū inuocando vt superius dixi.

e ¶ Indaginem. i. cause cognitōz. seu ipsius examinatiōez q̄ dubia sūt. et si de talib⁹ se intromittāt penā incurrūt. de qua. j. e. c. vl. §. vt aūt. nec valet qō agūt. vt. e. decre. §. vl. q̄ est glo. istius.

¶ Quia ponti. in coactionibus et penis pōtificali dignitati ōferūt. exemplificat qō habet. s. e. sane. ij. et. c. pastoralis. in prin. io. an.

g ¶ Predictis. i. ꝓ alijs dotatis.

h ¶ Officij. ꝓcur. j. de sen. ex. q̄ piculosū. et. ti. q. iij. absit.

i ¶ Decet. inspicim⁹ qd deceat. sic. s. e. li. de elec. cū non deceat. cū suis ꝓcur.

¶ Iudicibus. pē referri hic qō. j. sequit deputatis vl ꝓpūcta hic. et dic iudicibus quibuscūq̄.

l ¶ Ingressus. et si durante tali interdicto in eccla solēniter celebrat irregularis efficitur. j. de sen. ex. is cui.

m ¶ Sacerdotale. sine quo pontificale officium exerceri nō potest. s. de excess. prela. ex literis. sed videt ꝙ ab ipso principio isti actꝰ ꝑ reliqui puniri deberent. vt. v. q. vl. pspiteri. que est lex. ¶. de epis. et cle. L pspiti. vbi ōz ꝙ multo maiori pena sunt digni quibus cū plurimū bonoris ꝙ nostram iussionem delatum ē occulto reperiuntur in crimīe lex illa loquit de illo qui deliquit in eo in quo honorabat. scilz in sacerdote qui in testimonio dicendo honoratur. vt non torqueatur. et ideo verum tacuit vel falsum dixit.

est ꝓcessa officialis aut vicarij ghalis epi bñficia cōferre nō pñt nisi bñficiorū collatō ipſ spāliter sit cōissa. Innoc. iij.

De officio ⁊ ptāte iudicis delegati.

¶ Statuimus vt cōseruatores quos plerūq̄ concedimus a manifestis iniurijs et violentijs defēdere possint quos eis cōmittimus defendēdos. nec ad alia que iudicialem indaginem exigunt suaz pñt extendere ptātez ¶ Lex. xliij.

¶ Olia pōtificali dignitate p̄ditis ob reuerētiā sacri officij qō exercent plurimū deferri conuenit et eos pl⁹ alijs honorari ō cet. vt cū a iudicib⁹ vl ꝓpuatoribus a se. ap. ōputatis ꝓtra eos ad coactiones alias siue penas fuerit procedendum gradus et modestia in hmōi ꝓcessu seruetur ita ꝙ eis quadaz cō digna reuerentia supportatis ingressus primo ipſ ecclesie vel sacerdotale interdicatur ministeriū ac deinde ab officio suspendāt. et

vel dic q̄ minor pena maior est in maiore. fm ea que no. ō cleri. vena. c. i. ſ suppoꝛtentur tāta modestia. vt quia in a Alit. vt. ſ. non ſ iurias vel cōtumelioſa verba ꝓfert in iudicē. s. de peñ. dilectus. quid ſi iudex nō ſeruata foꝛma huius decē. ſtatī ercōicet vel ſuſpēdat epūm vel ſuperioꝛem. tenet ne ſententia. dic q̄ ſic. ſ reprehēdendus ſit iudex qui hanc modestiam non ſeruauit. xi. q. iij. c. i. s. de ſē. ex. ſacro.

S Iduo. edita eſt hec. decre. ad ō claratione eoꝝ que no. ber. innoc. et oſti. s. e. ſuper q̄ ſtionū. §. ſi vo. ad finem.

c Duo. idem ō v no. et multo foꝛti⁹. quia maioꝛ ē dubitatio qñ duo ex tribus ſubdelegāt. q̄ qñ vnus tantuꝝ. vi debatur enim inſpici debere maioꝛem numerum. q̄ ergo duo erāt ſubdelegati. et tercius delegatus quia maioꝛ pars huius iuriſdictōis ſubdelegata erat. nō videbatur appellandum ad primum delegantem. ſ ſecē est vt hic vides. cum enim in hoc caſu diuerſis reſpectib⁹ emergant aduerſa. eligere debemus qō minus in ſe habet capti onis. ff. de reg. iuꝝ. quoc. captioſum aūt eſſet ſi de pari ad parē appellaretur. ad primū igitur appellari delegantem debebit.

ſubſequēter aggrauet cenſura eccliaſtica ꝓtra eos. niſi forte alit fieri ſuaſerit nimia ꝓtumacie ꝓteruitas ſiue culpa. Bonifacius octauus.

S Iduo ex trib⁹ a ſede ap. delegatis duob⁹ alijs nō in totū ſubdelegauerit vices ſuas ipſiq̄ ſubdelegati cū delegato tcio i cā ꝓceſſerit delegata ſi appellet ab ipſis nō ad ꝓdelegatos ſz ad primū delegāte tm̄m̄ō appellari ō debebit

d A ſede a poſtolica. ideo dictū. q̄ delegatus ab alio non delegat. s. e. paſtoralis. et. c. vl. C. de iudicē. a iudice. ſi ſubdelegarent illi college. ſed de ſe Duobus alijs. idē videbatur dcm̄. s. e. ſup. §. ſi vo. fm vnā lecturā q̄ ibi ap̄lectēda eſt. quia ſi ibi quereretur ō eo qui totū ſubdelegauerat non erat queſtio. q̄ ꝓ precedētia deciſa erat. bene dicit. quia ſi in totū ſubdelegaſ f Nō in totum ſet nō eēt q̄ſtio. q̄ tūc ſp appellatur ad primū delegantē. s. e. ſup cōnum articul. §. porro.

g Cū delegato. no. q̄ ſi in reſcripto eēt clauſula q̄ ſi nō omnes. et duo ꝓmitterēt. tercius ſe excuſaret nec cōmitteret in caſu iſto ab illis duobus ſubdelegatis ad delegatoſ ſubdelegantes appellaretur et non ad primū delagantem. ceſſat enī rō. q̄ ſ voluit hec lra.

h Ab ipſis. delegato et ſubdelegatis. alias eis.

i Condelegatos. quia appellatio eſt de minori ad maioꝛē. ac. hic autē ꝓti appellaretur de pari ad parem q̄ō eē nō pē. q̄ adde q̄ō dixi. s. e. li. de ꝓſue. c. ij. quibus ſuſpitōiſ

S Iꝓtra vnū. Tres caūs ponit. i causa coram arbitris nō tractat. Primus cū recuſatur vnus ex delegatis datis cum clauſula. q̄ ſi non omnes. Secund⁹ cū recuſatur delegatus epi. Tercius cū recuſatur officialis et reprobat ꝓma ꝓs q̄ō no. inno. s. e. cū ſup. et approbat quod ibi no. hoſ. et abbas. et ꝓbabatur olim per deciſam ipſius decre. et ipſe oſti. s. e. ſup cōnū. §. quē vo. et. j. de ap. legitima. et guil. in ſpe. de recuſa. §. vl. v. quid ſi vnus.

l Duobus. idē ſi ex pluribus cū eadē ſit rō.

m Non poſſint. eſt ergo neceſſe q̄ de impotentia pate

at anteq̄ collega ꝓcedat. s. e. ꝓudentiam. ſecus cū ſcribit vt. j. e. cū plures. i. ſñē.

n Cauſa principali. vnde non videbatur q̄ de impedimento cognoſcere deberet q̄ō ſibi cōiſſum non videbatur. ſed cognoſcit an ſua ſit iuriſdictio. ff. de iudi. ſi quis ex aliena. s. de ꝛp. ſup lris. ſic etiā hic cognoſcit an collega ſuſpectus ſit. vt ſic videat an ſit iudex ſme illo ex clauſule vigore

S Icōtra vnū Idem. ex duob⁹ iudicib⁹ cū illa cla q̄ ſi ābo inteſſe non poſſint alē eoꝝ in cā procedat a ſede ap. delegatiſſuſpicōis cā legitima ꝓponat cauſa ipſa ſuſpicionis coram non recuſato coniudice ad quem ex vi predicte clauſule debet ipſius cauſe cognitio pertinere ꝓbari et ab eo expediri debebit. vbi vo non ē dicta cla in reſcripto deb et ſuper b ad arbitroſ recurſ⁹ haberi

o Sede apoſtolica. idem videretur in delegatis ab alio nec ob. j. §. pri. q̄ ibi loquit fm hanc rationē vbi vn⁹ ſolus eſt delegatuſ.

p Legitima. recuſatur iudex ꝓpter vnicā cauſam ſcilicet ꝓpter ſuſpicionem. j. c. pr. ſed illa ex multis cauſ inſurgit. pone exemplū s. e. cauſam q̄. et. c. cū. R. et. c. inſinuāte. de iudicē. cām q̄. vt li. nō pē. ꝓcedēſ. i. et. ij. de ap. ad ſ et. c. poſtremo. cuꝝ ſilibus.

q Probari. bene dicit coram q̄ habeat probari et per quem expediri. ſed non dicit coram quo habeat ꝓponi. coram quo ergo ꝓponetur an coram ambobus. an coram altero tantum. ſatis videtur per iſtā decre. q̄ coram omnibus ſit ꝓponenda et coram collega ꝓbāda. olim dicebat inno. s. e. cum ſup. q̄ ſz bonū eēt q̄ coram omnibus ꝓponereē. ſufficiebat tm̄ ſi ꝓponeretur tm̄ coram recuſando. cū arbitri deberent cognoſcere. q̄ō hodie poſſet locū habere in delegatis datis ſme clauſula. vt. j. ſequiē. Sed nūquid medio tpe pendente ꝓbatiōe cotra collega poterit ipſe collega in principali ꝓcedere. et videtur q̄ ſic. quia medio tpe ille nō pē cognoſcere. ergo ex vigore clauſule collega cognoſcere poterit. ſed dic ꝓtra quia primo conſtare dz de impotentia anteq̄ ſolus procedere poſſit. s. e. ꝓudentiam. ſed pendēte cauſa ſuſpicionis ille vult intereſſe. nec adhuc apparet eū non poſſe. igitur collega in principali non ꝓceder. ſed io. carō. ſenſit contra. et dicit q̄ medio tpe eſt locus dicte electioni. q̄ō ſi non oñeſ ac̄. ſed dic q̄ expectari debet finis cauſe. ad hoc optime. ff de excu. tu. l. dirim⁹. circa prin. ſed nonne bonoꝛ eſt iudicē eē. vt. s. de ap. vt debit⁹. et. C. qñ non eſt ne. puo. l. bonoꝛem. et maioꝛ videtur ſolus iudex eſſe q̄ cum alio. ad hoc. j. de conceſſione ꝓeben. c. vl. videtur ergo collega ſuſpectus in facilius ꝓnunciando illum ſuſpectum vt ſolus iudex remaneat. ſed dic q̄ licet iudici debeatur bonoꝛ. tamē idē onus. vt. s. e. paſtoralis. ibi. exonerare ac̄. et. ff. de mu. et ho. l. vl. §. iudicandi. vñ nō eſt tanta ſuſpicio. quia nō ꝑſumitur quis appetere oneroſa et ideo in hijs taciturnitaſ non habetur ꝓ conſenſu. ff. de ꝓcur. filiuſſami. §. inuitus. et dixi de hoc. j. de reg. iu. is qui tacet. ꝓterea. ſi male ꝓnūciat in hoc caſu non deeſt appellationis refugium. j. e. ab arbitris. ſimpliciter dati ſunt vnus ſme

r Clauſula. exquo enim altero ꝓcedere non pē. s. e. cauſam mōnij. et. c. vno. impedito ergo vno ita q̄ non

possit cõmittere alij ꝓcedere nequeũt. ¶ vero. in vl. glo.

a ¶ Cũ aũt. l5 no. ber. s. e. sup qõnũ. §. quẽ ¶ et ost. ibiõ

b ¶ Epi. idẽ in subdelegato delegati pape qui delegaunt ñ in totũ vt in ꝓdicto. §. quẽ xo. si aũt ipse epũs recusareẽ eligerentur arbitri. e. de ap. cũ spãli. sed quare tũc nõ adiẽ superiozi sicut et hic. rõ qz iurisdictio ozdinaria fauozabil Item non ita defacili haberi potest superiozordinarius. licet interdũ possit sed ad ea q̃ frequẽ ¶ ti. 9. ff. de legi. nã ad ea. sicut nec sic õfacili adiri pẽ ꝓꝓ. et ideo si recusatur delegatus ipsi. 9. tuz ad arbitros. omni ergo casu papa la ¶ bozibus et expensis partius ꝓuidere

c ¶ Idẽ est. s. q̃ co tem eq̃ o. ꝓbabitur causa recusationis et hec no. hos. j. de ap. legitima.

d ¶ Ppellari nec valet constitutio cõ cõtra. ũ. vt. s. e. li. de consue. c. ij. ¶ sic nc. q̃ liez quo ad q̃ dã sit idem ꝓfitori um epi ¶ sui officia lis. nõ tñ q̃ ad om ¶ nia. ad idẽ. s. ti. ꝓx c. ij. et. iij. sed nõne appellatio et recusa tio sunt paria. vt. s. de ap. sup eo. ff. ñ. dic q̃ istud intelli gitur quo ad modũ. vt ibi. no. id ẽ sicut nõ admittitur fru ſ tratoria appellatio ita nec frustratoria recusatio. vnde re cuso et si non grauer. tñ nõ appello nisi grauer. appello a iu dice in quẽ consensi. quẽ tñ nõ recuso. in multis aliis ẽ dis simile. et quo ad casum nñm ẽ rõ. qz licet sit de natura ap ¶ pellationis vt ratur ad maiozẽ. vt dixi. s. c. pr. nõ sic in re ¶ cusatione. vt ꝓx. s. i. ñ. et in hoc itur ad arbitros. vt. s. e. suspicõnis. et õ ap. cũ spãli. ¶ de app. scõo requiris. in

Idex. declarat notata per ber. s. ¶ glo. pnul. ¶ per mo ¶ nos ibidẽ. et gof. in sũ. de ap. §. dubitari. et guil. in spe. de recusa. §. vl. x. sed quid si iudex. et distinguit tria ꝓpa ad sci endũ an iudex suspectus cõittere possit. quia aut non ẽ ꝓ posita recusari et tũc in totũ p eũ facta cõissio tenet. aut ẽ ꝓposita sed nõdũ ꝓnũciatũ et tũc volẽte recusatore ꝓmit tere potest. alias non. aut iam ꝓnunciatũ est illum esse su spectum. et tũc etiã volente recusatore ꝓmittere nequit

f ¶ Ap. se. ideo dictũ. qz delegatus ab alia nõ delegat. vt dixi. §. e. si duo. ¶ quas ꝓcozdãtias dedi. s. e. ꝓx.

g ¶ Legitime. alio ¶ in cõtrariũ videbaẽ. qz ineffica est a ¶

h ¶ Proponatur. ¶ pud ipm iurisdictio exquo elidi pẽ. qz nihil refert an aliq̃d ipso iure ineffica sit an per exceptõ nem. ff. de reg. iuẽ. l. nihil interest. ff. ex quibus ca. in pos. e. l. fulcimus. §. si in diẽ. si ergo ineffica est iurisdictio in dele gante. g° et in delegato qui partib⁹ eiꝰ fungitur. ff. de iuẽs. om. iudi. l. et si ꝓtoz. et. ff. de of. eius cui mã. ẽ iuẽ. l. i. §. qui mãdata. Itẽ ps iurisdictois est delegare. ff. de iurisdi. om. iudi. l. iij. in fi. cum ergo alias partes iurisdictionis aggre di non possit. ergo nec istam. inspicimus enim an delegans

¶ Cũ aũt delegatꝰ epi re ¶ cusat. recusationis cã cozaz epo ẽ ꝓbãda. Idẽ ẽ si offi cial recuseẽ eiusdẽ. licet ad ipm ab eodem officiali ne q̃at appellari. ¶ Idem.

¶ Idex ab ap. se. datꝰ quãuis legitime recu sari valeat vt suspectꝰ po ¶ test licite vices suas com ¶ mittere anteq̃ recusatõ cõ tra ipsum ꝓponatur. et si i totũ ꝓmiserit recusari vltre rius aut facta per eũ cõis ¶ sio ipugnari nequibit. qõ posset si sibi de iurisdictõe aliquid reseruasset ¶ Ꝑ recusationẽ q̃z. ꝓpositã cõ ¶ mittere nisi de recusatoris ꝓcedat assensu nõ pẽ ſz eo volẽte bẽ pẽ eẽ si iã recusa ¶ tio eadẽ sit. ꝓbata. dũmo ¶ do. ꝓnũciatũ nõ fuerit sup ea. extũc enĩ cũ omnino iu ¶ dex eẽ desierit nulla eẽ cuz illiꝰ assensu pẽ fieri cõissio

¶ Ꝑ eũdẽ ¶ Idem uis alicui vices tuas ſi cã tibi a se. ap. delegata in totũ ꝓmisisse noscaris si tñ anteq̃ ille iurisdictõe vsus fuerit ꝓmissio hmõi ꝓte re uocetur ab ipo vel cũ reb⁹ extimi contingat humanis causam ipsaz resumere po teris cũ iurisdictio exquo

cognoscere valuerit. vt sic demũ delegatio valeat. ℒ. qui ꝓ sua iurisdictione. l. vna. hmc est q̃ si ꝓconsul cõittat cãz anteq̃ ingrediẽ. ꝓuincia qz tũc cognoscere nõ pẽ. nec dele gatus ab ipso. nisi tũc demũ cum ingressus fuerit. ff. de of fi. ꝓconsul. obseruare. §. vl. Itẽ delegatus ꝓuenire nõ po tuit diligentia recusantis. ad l8. s. de ap. sepe. et. c. oblate. Itẽ exceptio que obstat vẽditori et emptori. ff. de contra. ben. emp. l. doli. §. ¶ ista ꝓte facit. qz causa suspitõis ſ personã afficit. vn ¶ de ꝓtra subdelega ¶ tũ non cõperit. ff. õ diuer. ¶ tẽ. ꝓesc ¶ p. l. an vicium. et per sonales exceptiones ſ personas non egre diunẽ. ff. de excep. exceptiones. vnde mutatõne persone vicia aboletur. i. q ¶ j. c. to. de fil. ꝓs. et trãsmissa. ff. vti pos ſi. si duo. §. nõ vide oz. Itẽ videmus q̃ ozdinarius etiã re cusatus delegat de fo. cõpe. si quis cõ ¶ tra. et de ap. cũ spe c ali. Itẽ liez iudex sit suspensus dũ tñ nõ recusetur tz eiꝰ ꝓcessus. vnde tria ꝓpa distinguẽs hec decre. alrica tionẽ determinat. ¶ tellige cũ inceperit subdelega ¶ vti iuẽs

i ¶ Equibit. in ¶ dictione. j. c. ꝓx.

¶ Q. õ posset. l. recusari. et facta cõmissio ipugnari.

l ¶ Aliquid. q̃ õq̃z sit illud. ad idẽ. j. c. ij. exquo enim sibi aliq̃d reseruauit saltẽ in reseruato iudex remanet. Item õ suspitõne subdelegati ꝑz cognoscere. Itẽ reuocat ad se iu risdictõz. s. e. sup questionũ. ff. de iudi. iudiciũ. vñ adhuc recusari ꝓ et cõmissio ipugnari.

m ¶ Recusatoris. nõ est ergo necessarius ꝓsensus aduer ¶ sarij ꝑz enĩ delegatꝰ l8 a lege vt delegare possit impediẽ au tem in hoc ex facto recusantis. volẽte ergo illo bẽ poterit. ¶ si aduersarius ꝓtradicat. e. r. ti. c. vl.

n ¶ Sup ea. ergo ista nõ sunt paria aliq̃d eẽ ꝓbatũ. et fin ꝓbata eẽ iudicatũ. ¶ ꝓnũciatũ fuerit illum eẽ suspectuz

o ¶ Extunc. i. exquo ¶ et. c. significauit. et. c. venerabili.

p ¶ Desierit. s. e. in lẽis. ¶ . ff. de re. iudi. l. iuder.

q ¶ Assensu. cũ enim ibi desmat iurisdictõ nõ est quid ꝓ getur. de q̃ dic. vt. s. e. p. et. g. ¶ . s. e. sup qõnuz. §. si xo.

Quãuis. declarat no. ¶ ĩ glo. ꝓz. et. s. e. venerabili. in glo. pn. l. et vl. et ibi eẽ no. ꝙ modnos. ¶ guil. in spe. t. i §. restat. vltra mediũ. et ost. plene ĩ sũ. e. ti. §. q̃ delegari. xv. ſz nũq̃d poterit reuocare. et l8 dicit. dele ga ¶ subdelegãs etiã in totũ re integra cõz reassumere po ¶ s ¶ Sede ap. qz delegatꝰ alꝰ nõ pẽ. ¶ der vñ nõ teneri.

c ¶ In totũ. qz sic. fuaſſz manebat iu ¶ erat sic dubitanõ in eo casu. videbaẽ enĩ in totũ ꝓmittẽdo ita esse officio suo fũctꝰ q̃ resumere nõ posset ad l8. s. c. pr. in fi. cũ suis con ¶ coz. et hoc dixit. tũ. ¶ ber. oli secutꝰ ẽ cũ sed postea mutauit vtz ꝑ sup di. glo. u ¶ Sus. q̃liter cũq̃. ad idẽ. s. e. ꝑz vndiq̃

a Efficaciter. vides enim in casu conuersõ. pone q̃ mo/ritur subdelegans re integra. certum est q̃ subdelegat⁹ nõ ꝓceder. s. e. licet. g⁹ patet q̃ adhuc efficaciter iurisdictio/nem nõ hz. retinet etiã delegatus prãtẽ cõpellendi nisi ma/liciose seipsum. xẽ. s. e. pastoralis. Aliud ergo est in ꝓcura/tore qui hz mãdatũ ad substituendũ. quia dãdo substitutũ qui mandatum suscepit. amplius re integra causam neq̃t resumere. aliud i õ legato. vt hic videt et est expressum. j. õ procura. is qui. et q̃ sit tractõ diuersitatis ibi dicam.

S i delegatus. Si delegat⁹ sub delegauit quotiens abesset. vel donec reuocaret. q̃ mortuus sit re non integra subdelegatus ꝓceditet ꝓ de subdelegato ad delegatum qui sibi aliquid iurisdictionis refuauit appellari debet. etiam post sniam. S dicit. approbat primum dictum. no ꝓ inno. et ostri. s. e. hz vndiq; in prin.

c Delegatus. ap. se. vt. s. c. primus.

d Abesse. idez dicebant predicti doctores. p. l. ff. de v. sig. l. in lris. ꝙ. i. vbi ꝺz. abest ea res que in rebus humanis non est. sed nõ cõuertitur. ẽ ergo de significatione vocabuli. a qua recedendum non est. nisi vbi res aliter salua esse non potest. ff. de le. iij. non aliter. imo tunc vere et finaliter abest. s. non reuersurus. ——— rest. s. e. relatus.

e Vti. qualitercũq; etiã citra litẽ. cõ/ et. c. licet. Jo. an.

f Jle. s. cõmissum tibi negociũ libere diffinire.

g Reuocãdas. reuocare iurisdictionis est. ff. de iudiẽ. l. iudiciũ soluitur. retinendo ergo reuocãdi prãtẽ aliquid õ iurisdictione retinuit. /batur lcũra inno. et ab. ino. s. e

e Cõmitti. repro/ si ꝓ debilitate. q̃ per talẽ ꝓmissiõz nõ transferebatur snie. plationis. quia p illã clam donec durete. videbatur sniam retinuisse. vt illa clã aliquid operaretur qõ esse dz. ff. dele. i. si qñ quis vxori. ad idẽ. j. de ꝓcur. si papa. i. ẽ. in fi. Cõtrariũ ibi tenebat hos. cui⁹ opi. hic approbatur. nec ob. q̃ dicit q̃ clã dz aliquid operari satis enim operatur. quia reuocare poterit delegans. qõ simpliciter vel totum cõmittendo nõ potuisset. Jtez quia et vigore clausule illius appellabitur ad eum. vt dicitur in fi. c. /quid si delegatus subdelegauerat vsq; ad sue

f Morte. / voluntatis beneplacitũ. Videretur prima facie p decre. s. de ẽ. si grõse. q̃ illo mortuo expiret iurisdictio. ꝓtrariũ videt p hãc decre. ad l. s. de bap. maiores C. de vsufru. l. ãbiguitatẽ. nec ob. illa decre. que in odiosis et restringendis loquit. hoc autẽ fauorabile puto. melius enim hunc iudicem ꝓcedere q̃ nouo et incognito causaz õ legare. ff. de vac. muñ. l. ꝓtor. ꝙ. vlt. ar. xix. q. iij. monasteriis. et. s. de renũ. c. i. et licet hoc videatur equũ primũ videtur verius. ad idẽ. ff. loc. l. iij.

ipsa vsus nõ extitit. nõ cẽseat in eũ efficaciter trãsisse.

S i delegat⁹ qñ. Idẽ. Ees eũ abesse ꝓrigerit tibi commiserit vices suas potis eo reb⁹ bñanis erẽpto cũ et tũc censeat abesse cõmissuz tibi negociũ duz tamen illo viuente iurisdictõe vti ceperis libere diffinire. Idem potis q̃ tibi vices etiam sub ea forma cõmisit donec eas duceret reuocãdas. nã talis cõmissio per quã censet etiaz snie prolatio. nisi antea fuerit reuocata cõmitti neq̃ꝑ morte cõmittentis expirat

g Cantũ. hic reprobatur opinio can. qui dicebat delegatũ sibi reseruare non posse tm̃ executionẽ sententie et reprobatur opi. ber. et inno. qui direrũt q̃ hz executionem reseruare possit. si tm̃ appelletur a snia non appellabitur ad eum sed ad primum delegantem. super hoc vide qõ no. s. e. super q̃onum. ꝙ. porro. in glo. ij. approbatur autem opi. ost. q̃ hoc qõ hic dicitur ibi no. et. s. e. queremi.

erquo res itegra nõ existit

Ad eũ q̃z qui vices suas cõmittit. donec reuocet vl qui executõz snie tm̃ aut q̃c quid aliud de iurisdictiõe sibi reseruat nõ ad delegãtẽ ꝓmũ appellari debebit etiã si post sniam fuerit appellãdũ. Idem.

O Olim plures sub illa forma vt omnes aut duo vel vnus eorum mãdatuz ablicuz exequãtur aut alia ꝓsi i iudices vel executores a se. ap. deputari cõtingit ipsorum quilibet iniũctuz pt libere adiplere mãdatũ

P Porro vno eoz negociũ

O Olim plures. declarat q̃ approbat no. p ostiẽ. s. e. prudentiã. i. ẽ

b Forma. ista forma est hĩ aduertẽda. aliud enim est cũ scribitur cũ clausula. q̃ si nõ omnes vl si ãbo. quia tũc iurisdictio datur cõditionaliter tunc igit⁹ vnus vel duo iurisdictõe vti poterũt cũ constiterit de cõditione et de impedimẽto tertij vel collegi aliter nõ valet qõ agitur. s. e. prudentiam. in pri. hs vero iurisdictio datur alternatiue. vnde quilibet est iudex insolidũ ex vigore alternationis. j. de reg. iu. in alternatiuis. cũ suis concor. dicebãt tamen quidã in casu nostro ꝓtrariũ. et tali ratione cum dicitur in lris vt oẽs vel duo vel alter. xẽ. videtur papa intellexisse. q̃ si omnes volunt et pñt ꝓcedere omnes procedant. et si non omnes duo. et si non duo vnus. ad hoc. ff. de admi. tu. l. quidã decedens. ꝙ. papinianus. et gradus disiuncte interdum considerantur fm ordinem scripture. ff. ad trebel. l. heredes. ꝙ. fi. ibi tamen ex certis coniecturis apparebat intentõem scribentis fuisse talem. ad idem. ff. dele. ij. cum pater. ꝙ. penul. et. j. de preben. mandato. s. de elec. c. pnẽ. et si dicatur q̃ fm hoc non erit differentia inter hanc clausulaz et clausulam. q̃ si non omnes. hẽ videbant imo erit quia per hanc clausulam sufficiat requirere. sed ꝓ clausulam. q̃ si nõ omnes. necesse est de impotentia constare. vt in decre. prudẽtiã. et p eis facit quia ꝑꝑ libenti⁹ cãs cõmittit tribus q̃ duobus. duobus q̃ vni. vt ibi. hz ꝑtiũ ẽ verũ. vt hoc patet. vñ nõ fuit iste alternatiue ordinis sed pstationis. et est regulare nec pt negari. quin si alter solus ꝓcedit mandatũ ꝑpe sit adimpletũ. ff. de solu. qui res. ꝙ. arẽ. in fi. et i predicta regula. in alternatiuis. cũ suis concor.

i Consimili. vt si dicat q̃ quilibet illorum in solidũ et ꝓ se iudicare et exequi possit.

Apostolica. idẽ si ab alio. est enim q̃ ad hoc eadem ratõ

l Libere. id est etiam non requisito collega. simili modo exponimus illud libere. qõ haberur. s. de prebẽ. de multa. vt patet. j. de ꝓben. hz eps.

m Duno eoz. idem credo de duob⁹. vel de omnibus q̃ sit incohauerũt q̃ ad q̃d. s. q̃ si oẽs inceperũt omnes finiant nisi ex causa vt sequitur.

a ¶ Inchoante. qualitercūq; etiã si lis nondũ sit cõtestata cozã eo.s.e.gratũ.et.c.licet.et.s.c.quãuis.et.j.e.si a subdelegato.aliud in ꝓcur̃.qui ꝺz occupasse per li.conk.vt sit melioz eius conditõ.j.de ꝓcur̃.si duo. clausulã qꝺ si ñ

b ¶ Nequibũt. ecce alia ꝺria inter omnes.et clausulam vos vel alé.quia primo casu qñ vno impedito procedit alé cessante impedimento simul procedunt.ille enim impeditus postea veniens et cũ alio volens ꝓcedere admitteretur

c ¶ De eodem. sic ĩ pluribus ꝓcur̃. datis insolidum .ff.ꝺ ꝓcur̃.l. pluribꝰ.ff. man.l.creditoz.§. duobus.s.de ꝓcu. nõ iniuste.j.e.li.e. ti.si duo. alias seq̃ posset perplexitas si quilibet per se ꝓcedere vellet.quia eodem forte tempe ad diuersa loca ci tarent.s.de rescriptis.c.vl.ibiꝰ ex cõicarz alter absoluer et.de ꝛep.cũ ꝓtingat.et sic se ĩpedirent sicut duo v sufructuarij.ff.ꝺ v sufructu.l.q̃riẽs.et nccẽ esset ad suptoꝛẽ habere recursum .s. e.c.ij.et sic ꝯ iura supfluis fatigarentur laboribus.turioꝛ igitur et melioꝛ fuit hec interpretatio vt res valeret ñ peritet.s.de v.sig.abbate.ad idẽ.ff.de admi.tu.l.decreto.ad fi.

d ¶ Illũ.s.inchoãtẽ.

e ¶ Recusaret.tũc ert go potertũt alius vel alij ꝓcedere.nõ sic in ꝓcur̃.datz ĩ solidum qz vno occupãte et postea impedito alij nõ pñt ꝓcedere.nisi dictum fuisset in constõne.qꝺ ñ fieret melioꝛ conditio occupantis.j.de ꝓcur̃.si duo.et qꝺ ꝺixi delegato impedito collegã hoc casu ꝓcedere posse verum intelligo.nisi ille qui inchoauit subdelegatum daret. ar.ꝓdicte decre.si duo.puto etiã qꝺ cũ collega ꝓter impedimẽtũ inchoãtis ꝓcedit ipse inchoans cessante impedimẽto suo cãm resumere nõ poterit nisi et ille impediret vel ꝓcedere nollet.adinstar eius quod de ꝓcuratoꝛe ꝺicimus in precedenti decre.si duo.

f ¶ Quo pẽ.vt qz septũ erat cũ clausula vos vel alter.et patet per hãc literam qꝺ si iuꝺex ꝓcesserat cũ nõ posset ꝓ illũ actũ nõ sit perpetuata iurisdictio.vnde per hãc lr̃am.et per decre. prudentiam. terminaui qõnem de delegato dato in diem.vel sub conditione et forte volentibus ptibꝰ ante diẽ vel conditionẽ fuerat vsus iurisdictõe.deinde moꝛtuus fuerat delegãs.an ꝓ illũ actũ perpetuata esset iurisdictio.nonne iurisdictio vni sub ꝓditione mãꝺatur per cl̃am.qꝺ si ãbo.et si anteq̃ supueniat ꝓditio .ꝓcedit nihil reputat egisse.s.e.prudentiã in prin.ergo si ille actus habeẽ ꝓ nullo perpetuationez inducere nõ poterit.vnde satis est ibi casus. Itẽ ex conditõnali demãꝺatione nondũ est attributa iurisdictio.sed spes iurisdictõis sicut ex ꝓditionali obligatione sola spes est in debitũ iri.insti.de verbo.ob.§.ex conditionali.ergo quod añ ꝓditõz feẽ vt ꝓuatꝰ fecit ñ vt iuꝺex. Item si ꝓrogat iurisdictio post tempus requiritur qꝺ actoꝛ reus et iuꝺex consentiãt.ff.de iudi.l.ij.et faciat qꝺ no.s.e.p. et.g.in prĩ. vl.glo.et qꝺ recitatur.s.e.de cauk.ita arguendo de posteriori ad prius in preuentione requireẽ consensus iudicis sed iste iuꝺex non erat conditione vel die nõ veniente. vt ꝺixi.sicut statu liber q̃ agit medio tpe facẽ vt fuꝰ nõ vt liber .ff.de statu li.l.statu liberũ. Item video qꝺ terminus boꝛis non preuenitur.s.de app.oblate.et forma mandati erat

inchoãte ꝓmissũ alij nequibũt se vlterꝰ intromittere de eodẽ nisi vl infirmitate vel alia iusta cã illũ ꝓtigeret impediri.aut si nollet l malicioseĩ eo ꝓcedere recusaret. ¶ Jurisdictõe ꝛo ꝓpetuata mãꝺatoꝛe viuente p vnũ eo caũ q̃ pẽ ex iudicibꝰ delegatis.ꝓpetuata intellr̃ q̃ ad oẽs. ¶ Idem.

¶ Jsup grã cuiꝯ ab ap.se.fcã executoꝛes fuerit ꝺeputati equũ eẽ cẽsemꝰ. vt sic ipsa grã lz non ꝺũ sit in eiꝰ execuõe ꝓcessũ moꝛte nõ pñiẽ ꝓceꝺentis sic nec etiã re integra pimak executoꝛibꝰ ꝺata ptãs quã veluti grẽ pꝺcẽ accessoꝛiã naturã seq̃ ꝓgruit pncipal ne grãz eãꝺẽ l reꝺꝺi qñꝯ oĩno inutilẽ l ipsiꝰ effectũ in rẽpꝰ lõgiꝰ cũ illius ꝺispendio cui facta extitit ꝺifferi ꝓingat. ¶ Idem.

¶ Jis cui causa licet p prio noie nõ talibus

consentiãt.ff.de iudi.l.ij.et faciat qꝺ no.s.e.p. et.g.in prĩ. vl.glo.et qꝺ recitatur.s.e.de cauk.ita arguendo de posteriori ad prius in preuentione requireẽ consensus iudicis sed iste iuꝺex non erat conditione vel die nõ veniente. vt ꝺixi.sicut statu liber q̃ agit medio tpe facẽ vt fuꝰ nõ vt liber .ff.de statu li.l.statu liberũ. Item video qꝺ terminus boꝛis non preuenitur.s.de app.oblate.et forma mandati erat cta ꝺiligentia fuanda ẽ.ita qꝺ ei renunciari non poterit.j.de prebẽ.cui de nõ Itẽ pẽdẽte ꝺilatione iudicis officium quiescit.s.de ap.significãtibus.£.ꝺ ꝺila.siue pars.ad questionem bñ facẽ ff.de v.ob.cũ filiꝰ. ff.de condi.et ꝺe.l. multum.ff.de condi.indebi.l.sub cõditõne. Item bene facit.j.de spõ.c.v no. nam vides ibi qꝺ spõsalia nulla inducũt publice honestatis iusticiam. et tamen sponsalia cõꝺitionalia nõ qz ante ꝓditionem cõ

sensum nõ hñt.a fortiori ꝺicã aꝺbucminus eẽ ꝺe iurisdictione sub conditione ꝺelata añ ꝓditõz q̃ in aliaꝰ nulla.verus est tñ qꝺ hoꝰ.no.s.e.licet.qꝺ ad ꝓpetuationem iurisdictõis nõ requirit qꝺ ille actus ꝺe iure teneat.qꝺ nõ est vertũ ꝓcipue in casu nro cũ nõ possit perpetuari qꝺ nõꝺũ est. sicut nec renasci qꝺ nõꝺũ est natũ.de ꝓ.di.iij.qui in maternis. nec relabi.qz nõꝺũ est lapsus.j.de here.accusatus.

¶ Jsup grã.executoꝛ sup grã facta datus a ꝑꝑ moꝛtuo ꝑꝑ etiã re integra grãm exequitur.Et ꝺeclarat hec ꝓstitutio que no.gof.et hoꝰ.de rescrip.ꝓstitutꝰ.in prin.q ipse hoꝰ.s.e.qñ.et.c.lz.io.an.

h ¶ Facta. istud est qꝺ soluit ptra.de decre.j.e.de prebẽ. si cui.vt ibi ꝺixi in vl.glo.io.an

i ¶ Quã.s.ptãẽ ꝺatã executoꝛibus sup ipa grã facta.

¶ Principalis.ad idẽ.j.de reg.iuk.accessoꝛiũ.cum suis ꝓ coꝛ.bꝰ ꝓtrariũ videbaẽ qz iura.s.e.indistincte ꝺicebãt protestatẽ ꝺel.perire re integra moꝛte mãꝺatoꝛis.s.e.relatũ. gratũ.lz.cũ si.sed executoꝛ bz ꝺelegataz qꝺ ptz qz tractaꝰ ipsoꝛũ ponit sub isto ti.vt ꝺixi.s.de ꝛep.tibi qui.ergo eoꝛũ ptãs expirare videbatur.et nõ ob.si ꝺicatur illuꝺ ꝛep. eẽ executoꝛiũ gratie.quia si ꝛepta que cause cognitionem ꝓmittũt pereũt re integra moꝛte cõmittẽtis multo fortius videbatur in executoꝛijs grãtũ cũ facili via extraoꝺinaria ꝙ via iuris cõmunis tolli ꝺebeat.et si ꝺicaẽ qꝺ grã possz eẽ inutilis recurretur ad oꝛꝺinariũ sicut in casu.j.de prebẽ. si clericus.§.verum.sed contrarium est verum et ratio sequitur.

i ¶ Jnutilẽ.puta qz grãm habebat ptra oꝛꝺinarium et nouos executoꝛes nõ impetrat.

m ¶ Lõgius.qz bz necesse aꝺire ꝑpaz ꝓ consequẽꝺa iusticia vel ꝓ nouis executoꝛibꝰ impetrãꝺis.

¶ Jis cui cã. ꝺeclarat notata p inno.et ost.s.e.lz.in fi. et duoꝰ casꝰ ponit qb; ꝺe subdelegato nõ in totũ appellat ad ꝓmũ delegantẽ.s.cũ delegatus excõicatꝰ vl moꝛtuꝰ

est alios casus ponet .j. e. si a subdelegato.

a Non expsso. alias nō erat dubitatio .si enim nomē fuisset expressum. successor non succederet in delegatione. s. .e. qm̄ abbas. tum. Ib dicit. quia alias non esset dubitatio in to

b Non in to tio. si enim delegatus subdelegasset in totum indistincte appellaret ad primū delegantem .s.e. sup questionū. z qm̄ aliqd sibi reseruat appellari debet ad ipm̄ delegatum subdelegantem. ut ibi. t. s. .e. si delegatus.

c Excōicari. maiori excōmunicatōne excōicatus enī minori bene exerez ea que sunt iurisdictionis. s. de cleri. ex. mi. si celebrat. Jo. an.

d Medio. id est de hoc mundo. qō quare dicat medium vide. extij .q. iiij .li aūt vita.

e Durante. nota quia sublato impedimento. id est illo absoluto vel confirmato successore ad primū delegantem appellari non debz. t si dubitaretur an ipe subdelegans esset absolutus. credo q teneret appellatio alternatiua ꝓpter ꝓbabile dubiū. ad Ib. s. e. li. de postul. .c. vno. sicut etiam ꝓpter dubitationez ꝓbabilem format actor libellū alternatiuum. ff. quorū legatorum. l. i. §. qui autem. alias non credo. maxime fm canones. q liceat alternatiue appellari. ne liceat vagari nē. .s. e. li. de elec. ut quis duas. ad idem bene facit. e. ti. ca. ij. vbi non tenent vota alternatiua. fm canones dici. q fm leges non appellatur ad imperatorem omisso medio. t si appellaretur imperator remittit ad eum ad quem debuerat appellari. ff. de ap. l. imperatores. vide si appelletur ad imperatorē vel ad pīsidem tenere posset appellatio ad pīsidem pdicta ratione. sed fm nos appellari pt ad papam omisso medio. s. de ap. dilecto. vl. et ad legatum. de of. lega. c. i. vnde si appellans de epo dicat appello ad archiepm vel ad papā nō puto appellationē tenere nisi alterū eligat. j. id tpus infra qō poterat appellari. ne cum discrimine appellari liceat sic vagari. ff. de iniuē. l. ptor. licet guil. foueat cōtrariū in spe. de ap. §. nunc tractemus. v. sed pone aliquis. et v. quid si dicat. bene aūt facit hec decre. et illa. j. e. li a subdelegato. ad questionē no. s. de fo. cōpe. si quis cōtra clericū. i glo. .ij. s. ad quem appellet de delegato epi recusati. et dicebāt vincen. et can. q appellari pt ad archiepm. nō ob. decre. dilect. cum hoc iam ꝓ recusationem sublatā sit medium. ꝓ quibus in ar. faciunt ista iura.

f Prorogari. circa qō debent iudices .puidere. s. de dolo. finem. j. de of. or. ut litigantes.

Hb arbitris. approbat qō no. ber. s. e. suspitionis. circa prin. in glo. et guil. in spe. de ap. §. nunc tracte

expsso a sede fuerat apostolica delegata subdelegauerit non in totū alicui vices suas. a subdelegato hmōi si delegatum ipsum excōicari aut ō medio tolli ꝓtingat impedimēto tali durante ad sedem ipam ne absolutionem vel successorem expectando illi? pīudicari litigantibus vel causa plus debito progari valeat volumus appellari.

Hem Harbitris qui fm formam iuris ut de proposita cōtra iudicem suspitionis causa cognoscant vl qui cū de renouatōne ambigitur trāz iudicibus ne queūtibus in vnam sniaz

ꝓcordare ad cōcertatōnez hmōi sopiendam a ptibus eligunt. est si grauauerint ad sedē apostolicā appellandū.

Hem Scui ab aplica sede ꝓmittitur certe psone .p. uisio de bñficio i certa ecclesia dioce. l puicie faciē da pt alij ꝓmittē licite vices suas. Sed si nō expssa certa psona cōmittat eidē ut alicui psone idonee de certa ecclesia vel bñficio debeat puidere. q circa eligendam psonam ei? in du tria tūc videt electa p uisionem sibi cōmissam alteri demandare nō pt nisi forma cōmissionis habeat ut per se vel p aliū valeat

g Cōcordare. nec sibi inuicē deferentibus. s. de ītp. p. stolalis. in prin.

h Grauauerit. siue in snia. puta q ini q. pnūciat illum suspectū. qui suspectus pbatus nō est vel ecōuerso. vel añ sen tiam. puta nimis breuem dilationez dando. s. de dilat. .c. i. qō est ipor officium. s. e. suspitionis. Jo. an.

m Appellandum. cōtra. C. de ar. l. i. .ij. q. vi. a iudicib?. in qbus ōr q non appellatur ab arbitris. Jo. sunt qdaz arbitri qui compromissarij vocantur. et volūtate adeuntē et ab istis nō appellatur. et sic loquantur cōtraria. Sunt alij qui de necessitate iuris habent assumi. de quibus loqt hec decre. et a talibus bene appellatur. ut hic et sic etiam posset intelligi lex illa. C. de iuō. l. vl. et hac rōe puto hanc decre. locū habere in arbitris electis ad audiendam cām quam mouet eps contra suū subditū. cū etiam illo casu de necessitate eligant arbitri. xi. q. i. si clericus. et de hoc. s. ō of. or. irrefragabili. in glo. penul. sic etiam magis fauet lex ei qui necessariam satisdationē pstare debet q ei qui volūtariam q primū si ibi satisdare nō pt alio loco satisdare ꝓmittit. fm nō. ff. qui satisda. co. l. si fideiussor. ad idem. C. de rebus cre. l. generaliter. in fi. i. lit.

Hscui. sumpta fuit de extrabat. quesiuit a nobis. et declarat ista decre. et sequens decre. vlt. s. e. ti. §. is autem. Et in summa dicit. q executor datus a papa ve puideat psone subdelegat. et si detur ut puideat ecclesie nō expssa psona non subdelegat nisi habeat spāle mādatū et causam reddit. ideni est delegati a principe q subdelegare pt. C. de iuō. a iudice. s. e. c. pastoralis. et. c. volti. si cōmittatur ei q inquirat de illius vi

p Prouisio. ecta et puersatōne. ut in cle. e. ti. iudices.

q Prouincie. q nō requirimus q bñficiū sit certū. sufficit q sit certa psona lz incertū bñficiū ut subdelegare possit. in Ib casu nō hz locū decre. vl. s. e. ti. §. vl. Jo enī cr Nō pt. et sic intelligat. s. e. c. vl. industria eligit nō subdelegat. t ibi plene de hoc. nō pt ptāte cōmissio

s Per aliū. ergo q de iure pū onus poterit ad idem

.j.c.vl.§.vices.et faciunt hec ad questionē quā d… an delegatus ab alio q̄ a principe hñs spēale mandatum subdelegādi subdelegare possit.et credo q̄ sic.qz sicut isti non habēt a lege q̄ subdelegare possint.tñ si ad hoc habe rent speciale hoc possent.sic dicam q̄ licet delegatus ab a lio q̄ a p̄ncipe nō habeat hoc a lege.et sic ioquēt cōtraria tamen si habz hoc ab homine subdelegare poterit.ad hoc optime facit.j. de ꝓcura.c.i. ij. Rēñ. vbi ꝓcuratoz ad iu dicia ante lit. ꝓtes. nō substituit er po testate legis nisi essz datus in rem suaz. tñ si habet speciale mandatū substitue re p̄t.ad idem.c.ti. .ca.vl. vbi ꝓcura toz datus ad matri moniū ꝓtrahenduz non substituit nisi habeat speciale. et cōpromissarius da tus ad eligendū nō eligit vnū nomi ne suo.et alium nomīe dñi ex p̄tate legis. tñ si habeat specia le hoc p̄t ex p̄tate bo mis.s.eo.li.de ele. .c.penul.§.pozro. ad hoc etiā facit.j. ti.pr.ca.i.et.s.ti. pr.c.ij.et.iij.et.j. de reg.iuē.qui p̄ali um.et in regula p̄t quis.stabo igit̄ re gule cum contrariū non reperiam.et di cit lex q̄ non refert an ipe ordo decurionuz elegerit. an is cui ordo ipe negociuz dedit.ff.quod cuiusq; vniuer. l. Itē eoz.§.si decuriones.ad hoc etiā facit.s.de Rēp.cū aliqui bus.et.j.de p̄ben.biz qui.ij.Rēñ.et insti.de actili.tuto.§.sz quod iure veteri.

Statuim⁹.is cui aliquid certo loco expediendum cō mittitur ex iusta causa illud expedire poterit extra lo cum.hoc dicit.et nota q̄ dicit statuimus.quasi innuat q̄ ante hanc decre.erquo cōmissum erat expediendū in loco extra locum expediri nō poterat.ut forma mandati diligē ter seruaretur. ut de p̄ben.cui de nō.sit ergo hoc de iure a Ap.sede.q̄d si ab inferiori ordinario fiat tal nouo. ꝓmissio.cū eadē sit rō.satis videretur idem ius.ff. de legi. non omniū.s.de trāsla.inter coz.sed ꝓtrariū puto ut istud verbū aliquid opet.ad hoc.s.de deci.ad audientiā.t.j.de priuil.si papa.nec est eadem rō.qz non sic de facili de de legato pape p̄ vniuersum orbē recurritur ad papam sicut ad ordinariū de ꝓuincia vel dioces sua p̄t recurri. hinc est etiam q̄ sz delegatus pape recusek coram arbitris.qz diffi cile esset recurrere ad papā delegatus ordinarij nō.sed re cusatur coz ordinario.s.e.si ꝓtra vnū.§.cū autem. Si igi tur delegatus ordinarij in loco exeq̄ nō p̄t insinuet ordia rio qui sup hoc sua deliberatōne ꝓuideat. vel crpsse ꝓmit tendo eidem q̄ extra locū statutū id possit vel alio modo.

c Aliud.puta ꝓnūciatio monitio denūciatio vl hijs si.

d Illius.cōtra quē.idē si ꝓter aliā iustā cām ut oz i fi.

e Securū.locus ergo nō solū debet esse securus p̄tibus. .s.de ap.et p̄te.i.sz etiā iudici vel inquisitori.ut hic. debz etiam esse idoneus.qz nō in taberna vel loco inhonesto ex pediri id debz ut ff.

f Causa.et sine dolo et fraude eiꝰ cōtra quem id imminet expediendum.

g Cōmode.xxij.q.ij.faciat.ff.de v.sig.nepos ꝓculo.

h Differri.puideri ergo debz nō solū ne impediat in to tum.sed etiaz ne nimium differatur.et concorꝺ. s.e.si sup gratia.in fi.

gato cui delegatus non in totū ꝓmiserat vices suas er eo fuerit appellandum qz exceptionē coz̄ se pro posita q̄ añq̄ p eū vel per ipm delegatū in aliquo p cessum fuisset delegans vi am fuerat vniuerse carnis ingressus admittere recu sauit nō ad delegatū cū iu risdictionē negetur habe re sed ad delegantē pot⁹ us appellari debebit.

Idem fiet in alijs casib⁹ in quibus delegatus iuris dictionem habere negat. alias si appellari deberet ad ipm esset appellās qui sic fateri videret eūdē in risdictōz brē qō añ nega nerat ꝓtrariꝰ sibiipi dē

Ja subdelega to. Quando a subdelegato non in totum appellatur qz non admittit ex ceptionem p̄ quam denegat etiam dele gatū habere iurisdictionem ad p̄mū delegantē appellabi tur.hoc dicit.

k Non in totum. alias non esset que stio.ut dixi.s.eo.si duo ex tribus.q.c. si is cui.

l Ꝓcessum.q̄d dices.pone papa dedit delegatum il le subdelega uit nō in totū demū et an teq̄ subdelegat⁹ in cipiat vti mozit̄ de legās.s.papa. nun q̄d delegat⁹ vel sub delegatus ꝓcedere poterunt.satis cre do.qz subdelegare est iurisdictionem delegare.erquo subdelegauit ꝓpetua ta sit iurisdictio.et hoc sonat litera que dicit in aliquo ꝓ cessum.s.e.cum plures.dum dicit.inchoante.et.s.e. licz. dum dicit.vti cepit.sic et retinere potestatē revocandi est iurisdictōis.s.e.si delegatus.ij.Rēñ. Sed pone q̄ omissa hac exceptōne cum competit ꝓcedatur tenet ne ꝓcessus. de hoc vide.s.de testi.cum venisset.

m Idē fiet.s.q̄ non appellabit ad dele tē.sed ad p̄mū delegantē.

n Alijs. cato.s.e.li.de Rēp.c.i.vel ipm delegatū sub delegantē excōicatū.s.de re iuꝺ. ad p̄bādū. vel delegatū nō esse talē qualē requirit pstō.s.e.ti. de Rēp.statutum.i. Rē. vel ꝓmissionē ad eū factā extra locū ō q̄bus ibi ōr. vel Rēptū impetratū esse p̄ surreptionē. ita q̄ nō valet seruata distinctōe dec.s.de Rēp.sup lris.vel q̄ ipe delegatus sub delegans est seruus vel infamis.s.de Rēp.scisciratus. vel nō est etatis idonee.s.e.cū vicesimū.vel q̄ ipe primus de legans reuocauerat delegatū subdelegātē.ff.de iuꝺ.l.iudi cium.vel q̄ ipe delegatus retulerat.s.de ap. intimasti.vl ab eo fuerat legitīe appellatū.de ap.ut debit⁹. ff et similia coz̄ subdelegato opponunt̄.p̄ que delegatū negatur iuris dictionē habere.

o Ad ipm.delegatuz subdelegantē.

p Qui sic.appellando ad eū quē negat iudicē.

q Contrarius sibiipi.et sic non audiendus.de appella. sollicitudinem.in fi.C.de furt.l.i. cum similibus. et hoc est mirabile. quia si ipse delegatus non subdelegasset

coram ipo potuisset ꝓponi exceptio ꝙ quam negaretur eius iurisdictionem hre ⁊ sup ipa posset ꝓnunciare. s. de ɪ̃sp. sup lr̃is. in fi. ff. de iud. si quis ex aliena. tamen si coraz subdelegato ꝓponatur. et ꝓpter hoc appelletur non appellabitur ad delegatum. sed ad primū delegantē. appellando enī fungitur vice actoris. et in agendo nō licet ꝓtraria ꝓponere. quod tñ licet in excipiendo. ĵ. de reg. iuř. nullus. ad hoc. s. de excep. cū inter priozem.

Hac ꝓstōe. q̃dā ex istis sūpta fuerunt de extrauaganti alex. q̃ incipiebat. quia de cōseruatoribus.

b Tueantur. de bo. s. e. c. i. ī glo. ij.

c Obtinentes. ecce vna differētia inter delegatū et conseruatorem. qz delegatus ꝓt esse canōicus eccie cathedralis. cōseruator non et in hoc ꝓstō alex. immutat̄ que id ꝓmittebat.

d Cōseruator. ecce alia drīa. quia eius qui est mihi iudex delegatus possum esse delegatus saluo iure recusationis. sed in ꝓseruatore sec⁹ ut hic. q̃ intelligetiam si nō opponatur exceptō p fi. huius. c.

e Exceptis. est si. ĵ. de priuil. ne aliq

f Eccīastico. s. ut lic̄. nō cōvent. accedens. i.

g Vl'tegali. ut lic̄. nō ꝓte. accedens. ij. ⁊ ecce terciū. qz saluo iure recusatiōis subditum mihi bene possum impetrare delegatum. cōseruatorez nō. ut hic.

h Non ꝓsumant. idē in delegato eo saluo. qz delegatus de exꝓsso consensu partiū ɪ̃s bñ posset. s. de ɪ̃sp. statutū. ĵ. in nullo. q̃s in ꝓfuatore nō credo. qz si ɪ̃s voluisset ɪ̃s addidisset hic. sic ibi fecit. et hoc maxime dico p fi. huius. c.

i Cōmittere. guil. no. ꝑriū in spe. ti. ĵ. ad fi. v. sz nunqd cōseruator. vbi dicebat q̃ cōseruator in eo in quo iurisdictionē habet vices suas alīs ꝓmittere poterat. et ecce q̃rta drīa inter istū et delegatū a principe q̃ ꝓt in totū ⁊ in ꝓtem cōmittere. s. e. pastoralis. et. c. vl.

k Literarū. ad idem. s. e. is cui. in fi.

Hac ꝓstōe ꝑpetuo valitura sancimus. ut ꝓseruatores qui aliquib⁹ ut a manifestis iniurijs et violentijs tueant eosdem plerunq; a se. ap. ꝓcedūt̄ ꝺ cetero deputari nō possint nisi epi vel eoz supiores aut abbates seu dignitates vel ꝓsonatus in cathedralib⁹ vel collegiatis ecclesijs obtinētes. nullus q; deputati sibi ꝓfuatoris eē valeat ꝓfuator. Nec aliqs regib⁹ et reginis q̃ sicut dignitatis altitudie p̄eminēt. sic p̄rogatiua grē ipos ꝙcunit auteferri. dūtarat exceptis. deinceps ꝓseruatorē habeat eū qui sub sua iurisdictōe dño l' districtu eccīastico vel tēpali cōsistat. Cōseruatores aūt hmōi extra ciuitates seu dioce. in q̃b⁹ fuerit deputati ꝓtra quoscūq; ꝓcedere. aut aliqs vltrauīā dictā a fine dioceeoꝝdē trahere ñ p̄sumāt. Clices q̃z suas citatōnibus et sniaz denunciatōibus dūtarat exceptis q̃s p alios valeant exercere nulli ꝓmittere possint nisi ɪ̃s eis ꝓpetierit et bñficio

l Nec tūc. s. cum hoc cōpetit eis et bñficio lr̃az.

m Supius. s. in primo ɪ̃sp̄ñ. et idem in delegato. qz subdelegatus tal'ē dz cui posset delegari. s. de ɪ̃sp. statutuz. ĵ. i nullo. in fi. me. ad idē. s. de el'c. cū in cūctis. de vi. ⁊

n Petu pe bo. clc. ut clericoz. ris. vel crassa vel affectata. idē esset. ĵ. de reg. iuř. ignorantia. s. e. li. de temp. oz. eos. s. de clā. de spon. c. i.

o Scienter. si ignorātia esset iu

p Officio. et a beneficio q̃ est eius sequela. xxxij. di. p̃ter hoc. lxxxi. dist. si qui.

q Suspensi. ecce quintū spāle in cō seruatore. q̃ non est ī delegato. qz dato ꝙ delegatus intromittat se de eo q̃ nō ē sue iurisdictōis nō ꝓterea locum habz pena. cū in illo non inueniatur exꝑssa.

r Incurrat. no. nouū casū quo quis excōicatus est ipso iure. alios no. ĵ. de sen. ex. eos.

s De expens. ad idez. ĵ. de immu. ec. q̃ñ. in fi.

t Quozūcunq; ĵ. si dī. siue sint dati ad ꝓseruatōez p̄uilegioz. vel ad defēdendū a manifestis iniurijs. vl'alio mō ut dicit. s. e. c. i.

u Ꝓpo iure. vnde si postea ꝓcederet in non ceptis. ꝓcessus esset nullus. ad idem. ĵ. in fi. c. ⁊ fm opinionem gof. innocen. et bar. brix. ɪ̃s est alia drīa. sz fm ber. et osti. sec⁹. de hoc. s. de test. cū venisset.

t Expirare. saluo eo quod dicit. s. e. cum plures. in fi. s. q̃ si plures essēt cōseruatores quo ad negocium ceptum p vnū ꝑpetuata sit iurisdictio quo ad oēs. Et nota q̃ lz ptās executoris data ad gratiam nō ꝓeat te integra mortuo papa. ut. s. e. si super gratia. tamen ptās cōseruatoris p̄uilegioz in quibus ptinentur gratie bene perit quo ad non cepta morte cōcedentis. ut hic. /de ɪ̃sp. statutū. in hoc ergo cōpātur alīs

y Edita. s. / delegati et cōseruatores. licet discrepent in quinq; supius enarratis sez qz canonicus eccie cathedralis p̄t esse delegatus. sed nō cōseruator. Secō. qz eius qui

lr̃az. sz nec tūc nisi infra ciuitates seu dioce. in q̃bus deputati fuerint. et ꝓsonis tñ que supius sunt exp̄sse

Et aūt ꝓfuatores limites sibi tradite ptātis q̃s frequēter excedunt merupene diligēter obſnēt. decernimus. ut si de alīs q̃ de manifestis iniurijs et violentijs sciēter se intromiserint seu ad alia q̃ iudiciale indaginē exigūt suaz exteⁿderint ptātem. eoipo p vnum annum ab officio sint suspensi. Pars vo q̃ hoc fieri ꝓcurabit sniaz excōis incurrat a qua non possit absolui nisi ei quez sic fatigauit indebite primo satisfaciat integraliter de expēsis. Officiū aūt quozūcunq; ꝓseruator ipo iure q̃ ad nō cepta negocia ꝓ obitū cōcedentis volumus expirare. Circa munera vero ⁊ expēsas assessores ac notarios et ꝓsonas testimonij causa vocādas illa p̄cipim⁹ ī hmōi ꝓfuatorib⁹ ꝓ oīa obſuari q̃ in delegatis iudicibus cōstitutio a nobis sup bñs edita obſuanda decernit

Quidquid aūt cōtra

est mihi cõseruator. cõseruator esse non possum. Tercio qz eius cui sũ subiectus eccliastica vel spali iurisdictione, cõseruator esse non possum. Quarto qz cõseruator nõ sub delegat nisi fm formam hic positam. Quintũ qz pseruator excedẽs metas ptãris sue suspẽsus ẽ ab officio. lz parent ex rey. Sextum addidi. s. in glo. Idẽ in delegato. Septimũ fm opi. in glo. vnde si.

a Omnino. ergo sine aliqua ope exceptionis. et facit qđ dixi. s. de ẽp. c. i. et. c. ti. statutum. in fi. Jo. an.

Officij nri. legati nõ cardiales sine spali mandato iure legationis. beneficia cõferre nõ pñt. sed legati cardinales hoc bñ pñt. Et primo ponit inno. phemiũ ad dicendas vsqz ibi. pinde. Secõ ponit statutum de legatis non cardinalibus. vsqz ibi. qz in fratribus. ibi ponit de cardinalibus vsqz in fi.

c Pace. ad ls. pphemiũ cõcor. phemiũ hu us libri. et .j. de resti. spo. frequens.

e Legati. tria genera legatorum dis tinguit hec dec. et lz quo ad quedam nõ sit i illis imparitas. ut dixi. s. de ẽp. statutum. i. ẽn. in glo. qz vbũ. tñ quo ad alia est imparitas scz in excõicatos absoluendo. ut. s. e. c. penl. etiã in confirmatõibus exẽptoz. s. e. li. de elec. si abbatem. et in cognoscendo de causis exemptoz et illos pumẽdo. j. de v. sig. c. i. et in collatõibus beneficioz ut hic. et qui dicant esse legati de latere. no. s. e. c. pe. et qz cardinales dicant eẽ de latere pat. t. j. dum dicit. qđ in fraudibus nostris nẽ.

f Ecciarum. suaz. sicut cãtuarien. et eboracen. s. e. c. i. et đ ap. c. i. cũ si. q̃ d. si alio iure ls eis ꝓpeteret. legatio

g Legatõis illẽ nõ ꝓiuat. me. pla. lras. vbi legati q̃

b Potestatẽ. ꝓtra de sup. cardinales non erant. ut ibi paret ex supscriptõe beneficia cõferunt. dic qz illud fuit ex speciali mandato. et sic non cõtradicit. sed concordat et qđ statim sequit. nisi bo nẽ. multa ergo licẽt ex speciali de mandatõe que ex gñali vtute legis nõ licent. de hijs vide .s. ti. prot. is cui. in fi. qz cũ papa pm scue de cardina

i Fratrib9 nostris. notalibus loquit vocat illos frẽs. si spaliter eos cardinales vocat frẽs. reliqs filios. s. de resti. licet. iij.

k Legatõne. repete e. cie romane. de qua .s. tractauerat.

l Peregrinatiua. concor. s. ti. pr. c. vlt. .ꝯ i. e. j. de priuil. ne aliqui.

m Implicat. vnde bñficia conferre poterunt cũ restricti one tñ et determinatõe quam habes. j. e. pñti. et. c. se. Sz quid dices potest ne legatus cardinalis cõferre bñficia q̃ rum collatio devoluta est ad papam plat. scil. videtur qz lic. p decre. s. de pben. c. penul. vbi legatus tale bñficium ꝓmissa vel eoz aliqđ attẽ ptari ꝓtigerit oĩno decernimus irritum et inane.

Anno. iiij. De of. lega.

Officij nostri debitũ remedijs iuigi lat subditoruz. qz dũ eorũ excutimus onera dum scãdala remouem9 nos in eoz quiete quiescimus et fouemur in pace.

Proinde pñti decreto statuimus ut eccie ro. legati quantũcunqz plenaz legatõnẽ obtineant sive a nobis missi fuerint sive suarũ ꝓtextu ecciarũ legatõnis sibi vendicent dignitatem ex ipius legatõnis munere cõferendi bñficia nullã habeãt potestatẽ nisi ꝺ alicui spaliter duxerimus indulgendum. qđ in fribus nris legatõe fungẽtibus nolumus obseruari quia sicut honoris ꝓrogatiua letanẽ sic eos autoritate fũgi volum9 ãplioni.

Le. iiij. s. tẽ. scẽ cecilie

pspitio cardiali ap. sedis

Legatos q̃ legatorum bus in certis punctis ꝓmittit legatõis officiũ ut ibidem euellant et dissipent edificent atqz plãtent prouinciarum sibi cõmissarum ad instar pconsulum ceterozũqz ꝓsidum quibus certe sunt ꝓuicie moderande. ordinarios ꝓtulit. dicebat ibi vincen. qz talis legat9 hoc nõ poterat sine spali mãdato. et ideo ibi insistebat ipe legatus apud papam qz illã collationẽ cõfirmaret. et sic faceret illã valere. gof. ibi reprehendebat vinceñ. et inno. cõcor. ibi gof. et guil. in spe. e. ti. de legato. ꝯ. nunc tractemus. circa pn. q̃ omes dicunt qz legatus de latere bñ potest conferre talia beneficia p pdictam decre. imo dixit gof. qz illa ꝓcipue pt ꝓferre. que sunt devoluta ad papam cuius vices gerit in ꝓuicia allegabat etiã dec. .s. e. dilectus. et. s. de iurepatro. cũ dilectus. p hoc etiam bene facit. s. e. li. ꝺ elec. si abbatem. ij. ẽn. vbi confirmat electiones quarum cõfirmatio spectat ad papã. et. j. de v. sig. c. i. i. ẽn. qz ergo petijt in pdicta decre. penul. ille legatus qz papa collationẽ p eũ factam ꝓsequeretur benigno affectu intelligatur quo ad facti executionem. quia legato nõ parebat. Certũ est aũt qz legatus etiam de latere nõ pt conferre beneficia vacantia in curia romana sine speciali mandato. ut. j. de pben. lz. i. in fi. qđ intelligo .j. mense. ut. e. ti. statutum. Et nota qz vbi est legatus cardinalis in ꝓuincia vel alius habens speciale mandatum possent tres cõcurrere in collatõe beneficij. s. papa legatus et ordinarius. et si apparet quis primo cõtulit nõ ẽ dubium. si vero nõ apparet qs primo contulerit. tene qđ habes. j. de pben. si a sede

Legatos. extraua incipiebat. ex pte. Et approbat hec decre. qđ no. Jo. vij. q. i. sẽ vir. et. xv. q. ij. igit. Jo. de deo in ꝺonibus suis. in prin. Inno. de of. del. licz. host. de rest. in inte. cũ ex lris. et. s. e. c. vl. et guil. in spe. e. ti. ꝯ. superest. v. qđ de snia. et. ꝯ. finitur. v. pone ergo. et v. se. Et in sũma dicit. qz legatus habet ordinariã vñ q̃ mortẽ pape nõ expirat eius officiũ. Et nota qz lz decre. dirigatur legato cardinali tñ indistincte loquit de omnibus legatis. et quo infert postea solutionem ad istũ legatũ queretem qz etiam paret ex eo qđ. j. dicit ceterozũqz ꝓsidũ. licet ergo quo ad qđã sit dñtia inter eos. ut dixi. s. c. pr. nõ tñ quo ad ls. ut hic vides.

o Dissipent. vicia. p Plant. nt. vtutes et ista ꝓprie sunt ordinarioz. s. de of. oz. c. i.

q Pro sulib9. reliquos ꝓsidibus. nã pconsul est q̃ ex consulibus ab imperatore ad regendam certã ꝓuinciã mittitur. Presides aũt illi dicunt qui cũ non essent pus ꝓsules mittebantur ad regimina ꝓuinciaꝝ. ff. de of. ꝓsu. li. vbi ꝺ ls. et. l. ij. et. ff. de of. quest. l. i. ꝯ. ex hijs. vnde arguendo a noie legati cardinalis qui ex latere pape et ex cõsulibus suis. assistunt enim sibi in secret. s consilijs. s. eo. li. de elect.

fundamenta. §. decet. mittunt ad regendam ꝓuinciã eq; parantur ꝓconsulibus. s. ℞ sen. ex. ad eminentiã. ff. de of. ꝓconsul. l. ij. ¶Reliqui aũt qui secretis cõsilijs nõ assistunt missi ad regenda s ꝓuincias equiparantur ꝓsichbus. sed illi habent ordinariã. g⁹ ⁊ isti. ꝓpe cõstructũ. nos reputan

a ¶Reputantes. hic inci tes legatos ⁊c̃. et merito dicuntur ordinarij. nec expirat eoꝝ officium. faciũt enim stata ꝓpetua. s. de loca. c. i. ⁊. s. e. ti. c. vl. et adeunt̃ p que relam. s. eo. ti. c. i. et de hoc. ij. q. vi. c. iij. Item habẽt imperiũ. s. e. li. de el'c. si abbat̃. ff. de offi. ꝓcon. l. et ideo. ad idem. e. ti. l. i. et. ij. ⁊ .ff. de of. eius q̃ vi. al. iu. op. l. i. et. ij.

reputãtes ꝓnti declaram⁹ edicto cõmissum tibi a p̃de. n. legatõis officiũ neq; ꝙ ꝓ ipius obitũ expiraſſe.

Bonifacius

Resenti declaram⁹ edcõ reseruatões quorum cũq; bñficioꝝ ab ap. sedis legato sue legatõnis auctoritate factas et decreta interposita sup ipis necnon denunciatões inhibitões et ꝓcessus quoslibet per eum vel p executores deputatos ab ipo hitos circa ipas dñmodo ad collatõꝝ eoꝝdẽ bñficioꝝ iam vacantiũ minime sit ꝓcessus eoipo ꝙ illius finitur legatio viribus penitus vacuari. nec executores eosdẽ posse vlteriꝰ beneficia taliter reseruata conferre.

b ¶Declaram⁹. nõ est ergo iuris noui ꝓmulgatoria sz veteris declaratoria. qõ ergo dicit̃ in p̃dicta decre. tum ex lẽis. ℞ resti. in inte. in p̃n. cui etiã aleꝛ. successoꝛ ipius anastasij officõ legatõis denuo in ꝓtibus illis fungẽti ⁊c̃. illõ denuo determinat verbum cõmisit. quod sequit̃. non enim morte anastasij expirauerat legatio. no. tñ gof. in summa istius ti. §. finitur. ꝙ morte pape licet expiret legatio. nõ tñ iurisdictio q̃ accepta. sed nec expirat legatio. ut et. j̃ sequit̃. nec mirum. legatus enim pape dicit̃ legatus sedis ap. sed sedes ipa non moritur. ctj. q. ij. liberti. ij. s. e. li. de ℞p. si gratiose. et quia ista decre. non distinguit an ille legatus tpe mortis ingressus fuerat ꝓuinciam vel non. vnde sicut in reliquis ordinarijs non inspicimus mortem cõstituentis. ita nec in isto ¶In aũt̃ vacante sede cetus cardinaliũ reuocare possit legatum forte p̃fatꝰ a papa et cardinalibus deputatuꝫ. nota. ost. in p̃. decre. tũ ex lẽis. et guil. in p̃dicto §. finitur. v. sz nunquid. ꝙ er magna et euidenti causa hoc possent. aliꝰ hoc non debẽt. De ptãte tñ cardinaliũ sede vacante vide qõ dixi. j. de scisma. c. vno. ina sitoꝛibus hereticę prauitatis. j. de here. ne aliquid.

c ¶Expiraſſe. idẽ habes de

Resenti. ista decre. ⁊ sequẽs restringit gñalẽ ptãtem legatoꝝ circa bñficia ꝓferẽda. de q̃. s. e. c. i. verũ est tñ ꝙ primũ dictũ huius decre. declaratoꝝ est iuris veteris. ut in prin. ps. Et ℔ dicit. finita legatõe expirãt reseruationes legatoꝝ. et omnis ꝓcessus habitus super illis. nisi tunc illa beneficia iã vacantia sint collata. Demũ ꝺz ꝙ pẽdente vna sua reseruatõe in ecclesia collegiata. vel de bñficio spectante ad collationẽ alicuius legatus in eadẽ eccia vel de bñficio spectante ad collationẽ eiusdem aliã facere nõ ꝑt. et qõ fit cõtra p̃dicta irritũ decernitur. et determinat ℔ decre. no. p ost. s. e. c. vl. et p eum. et p ber. s. de iure pa. cũ dilect⁹. et p guil. ĩ spe. e. ti. §. nũc tractem⁹. v. sz ecce.

e ¶Sue legatõis. cũsi si ex spãli autoritate sibi tradita a papa ℔ faceret. tũc secus. ad ℔. j. de ꝓben. bij qui. ij. ¶Rñ. ⁊ nota q⁹ legatus nõ cardinalis nõ ꝑt cõferre bñficia vacantia iure legatõis. s. c. i. multo minus ergo posset reseruare. in cardinalibus ergo habet locũ hec decre.

f ¶Ad collationẽ. ergo non sufficit ꝙ vacauerint. nisi ipoꝝ bñficiorum vacantiũ sit facta collatio. et est si. j. de cõce. ꝓben. c. vlti. §. vl. vbi nõ sufficit ꝙ beneficia vacauerit et ꝙ ab executoꝛibus fuit petitũ ut illa cõferrẽt si ipoꝝ non fuerit facta collatio. imo habebit locum reuocatoria.

g ¶Finit̃. hoc ꝑt esse multis modis. puta q⁹ datus fuit legatus ad tpus. finito tpe finita est legatio. s. de of. del'. de causis. Item qñ reuocatus est. ff. de iudi. l. iudicium. ite⁊ qñ egressus est legationem animo non redeundi. legatiõ⁊ ideo dixi. q⁹ si esset egressus vnã ꝓuinciam is qui legatus est in pluribus. ex quo nõ est egressus legationem adhuc nõ expirauit ei⁹ iurisdictio. s. e. ti. nouit. sic enim legatus in qualibet parte legatõnis existens iurisdictionem exeq; tur. sicut epus in q̃libet ꝑte dioce. j. n. pri. cũ epũ. Item finitur legatio ꝓsonalis morte ipsius legati. nõ tñ morte constituentis. s. c. ꝓ. ꝓsonalis. ideo dixi. q⁹ si esset realis. puta que cõperet⁊ dignitati non expirasset morte legati. ut. s. e. ca. i. et. s. de of. del'. qñ abbas. et quod. s. dixi bijs modis legationem finiri. dic verum in sui ꝓsona. et quo ad non cepta p delegato s. sed si quas causas cõmisisset et res non esset integra durat finito eius officio illius delegati potestas. s. e. c. vl. et est mirabile q⁹ iurisdictio delegati a legato bene ꝓpetuatur p citationem et alium iudicialem actum. sed notificatio inhibitio et decretũ nõ ꝓpetuant iurisdictionẽ executoris. ℞ et alios ꝓcessus facientis. sed reseruatões bñficiorum sunt odiose ꝓpter duo. q⁹ p eas datur via ad vacaturas. et q⁹ ꝓiudicat ordinarie ptãti igitur sunt restringende. ⁊ ptãs executoꝝ datoꝝ a papa sup gẽra fcã eẽ re integra et sup faciendam nõ integra bñ ꝓdurat post mortẽ pape. q⁹ papa ꝑtius ad vacaturas dare. sed non sic legatus. s. e. ti. ꝓ. si sup gẽra. et. j. de ꝓben. si cui. in fi. bñ ergo ꝑt legat⁹ donec durat in officio suo impedire ordinariũ in conferendo. sed finito officio non. ut hic. cto. et ei qõ dicit̃. j.

h ¶Restringere. causã huic edi .c. ꝓ. dare potuit cardinalis sanctemarie noue. qui in pluribus ꝓuincijs legationis papali fungens officio omnes dignitates ꝓsonatus et beneficia in legatõne sua vacantia sue collatõi reseruauit. restricta est ergo hodie ipoꝝ ptãs. ut. j. patet.

i ¶Pendente. Illa igitur sublata. puta mortuus vel p sententiam debito mõ excluſus est. is ꝙ quo facta erat reseruatio. vel iam cõsecutus est ꝓbendam. vel reuocauit legatus reseruationẽ tunc bene ꝑt in eadẽ eccia facere aliã. q⁹ illa nõ pendet. si vero illa pendet aliã nõ ꝑt facere. sic ⁊ pẽdente dilatõne quiescit officium iudicis. ¶. de dilat. siue pars. s. de ap. significante. sic et pendente lite contra vnũ electum. non ꝑt alius eligi. qõ dic ut. j. ut lit̃. pen. c. i. er. ij. ⁊ sic attemptata pendente ap. reuocatur p modum attẽptati. qõ dic. ut. j. de ap. non solũ. sic et is qui ꝓtulit alicui

beneficium. pendente termino acceptationis. non pt illud alij conferre. ut .j. de pben. si tibi absenti. et sic pendente negocio recusatois delegatus nō subdelegat causam nisi de recusatoris assensu. ut .s. de of. del. iuder. ij. iiixñ. sic et accusatus pendente accusatōe non pmouet. s. de accu. oīs potens. nec testificat. qō dic ut .s. de testi. c. vlti.

a ¶ In eadem. qz ista lēa nō distinguit non curo an illa beneficia spectent ad collationē vni⁹ an diuersoꝝ. exquo enim sunt in eadem eccia siue idez siue diuersi habeāt cōferre pendēte vna reseruatōe nō fiet alia. Jo. an.

b ¶ Illud. etiaz in alia eccia. et sic differt a primo dicto

c ¶ Illius. pone. fuauit legatus bñficium qō spectat ad collatōnem epi hac reseruatōe pēdente reseruat aliud qō spectat ad collationem ipsius epi et alterius. nūquid valet reseruatio secūdi. credo qd non. qz licet spectz ad collationē alterius tamen et illi⁹. et est si. qō dixi. s. de iiixp. statutū. §. cum vero. in glo. .ij. et qui iurat suū nō esse iurat etiam sibi pūe nō esse l. ff. de ꝟ. sig. pupillus. §. vl. ad hoc. ff. de le. ij. l. si quis seruos. ut testatoꝛ legante seruos suos et qui in totū et q̄ pars sui sūt legati esse videntur. nec ob. j. de pben. cum in illis. in fi. quia illud induxit intentio pape qui illum solū grauare intendebat. ut ibi dixi in vlt. glo. nec ob. quod dixi. s. de iiixp. cū aliquibus. qz similitudo et idem ratio rōnis illud inducit. ut ibi dixi.

d ¶ Premissa. omnia pbendit. ad idē. s. de iiixp. olim. si igit finita legatōe executoꝛ cōferat vel pcessus faciat non tenent. ut in. i. iiixñ. et idem in seqntibus casibus. ut in pn.

Eliberatōe. catbedrales vel regulares vel collegiatas eccias legati reseruare vel conferre non pñr. idem in dignitatibus eccīarum catbedraliū. que sunt maiores post epos. si ipe prelati p electōem debēt assumi otra hoc factum est irritū. Sed dicit qd legatus non pt alicui cōmittere qd recipiat resignationem beneficij et postea illud cōferat. cōtra factū vel faciendū decernit irritū

f ¶ Eccias. tolle qō est .j. sue ordinatōi. nē. et cōferre eccle siam est cōferre ipam principalem dignitatē de eccia putaspatum. plebaniā. abbatiā poratum. vel hūs silia. et has hic pbibet cōferri. non ñ pbibet canonicatus ipārū ecclesiarum cōferri p legatos. quod patet et hūs q̄ sequūtur

g ¶ Electionis. aduerte. iam vidi de facto banc questionem. legatus cōtulit plebaniam que ad collationē epi spectabat. querebat an collatio eius teneret. et dicebant quidam qd hic p banc lram. exquo nō p viam electōis sed collationis assumitur ibi platus. sed hoc nō est verū quia ista litera que de via electois loquit tantū in platuris catbedralū eccīarū loquit. q. di. archidiaconatum in eccia catbedrali legatus conferre nō poterit. si ista duo concurrūt qd ille archidiaconatus sit maioꝛ dignitas post epm. et qd p viā electōis archidiaconus ibi assumatur. sz si vtrūq vel alterū desit tunc legatus illum cōferre poterit vñ nō sine ministerio sic diuisim sūmaui intellectū. ad hs facit quod sequit sue ordinatōi nē. nec ob. .j. nec aliqō q̄ minꝰ nē. quia et sine illa clausula satis erat pbitū p pceden tia. et ibi sic locut ē. p eo qd id ut plurimū obuenit. et pt etiā respicere qō hs dicit de dignitatibus catbedralium eccīarū maioꝛibus post epos. sed cum maioritas psidetur circa multa. ut circa ordinem. fm quē archipspiter ē maioꝛ archidiacono circa admīstrationem fm quā econu. rso et circa alia queno. s. de iiixp. sedes. de qua maioritate intelligemus dicendo qd de maioritate plationis loquit. in qua licet inspiciendā sit consuetudo dicimus tamen de iure archidiaconū p esse. is ergo qui preest post epm capitulo cōuocat capitulum. et similia facit hac pbibitione inclusus est.

b ¶ Interponat. nota qd ordinarius ad quē collatio vel electio nō spectat non pt inhibere electoribus ne eligant. etiam si sit legatus de latere. multominus inferioꝛ. s. de resti. in inte. c. ij. vbi de hoc.

i ¶ Prohibemus. declaratno. p inno. et ostī. s. de of. del. ex pte. i. genus et species sunt paria. interdum differunt.

l ¶ Specie. hs. qō dicut. rx ij. di. quāq̄. s. de offi. oꝛ. si sacerdos. quibuscūq. vt in vna plona pbibitum

l ¶ Luicūq. vel cēseatur in pluribus repetitū. cū eadē subsit ratio. ad idē. s. e. li. de elec. ca. pe. in prin. et ad hs de pe. di. iij. adhuc instant. xcvi. di. cū ad verū. vñ non potest omittere vni qd recipiat resignationē. et alteri qd demū pferat. quia qua rōe pmittendo hs videz daretur via ad vacaturas. eadem ratōne cōmittendo hec diuersis. et est iste casus specialis quo possum p me qō nō p alium. otra regulam. j. de reg. iur. potest. vbi būc et quosdā alios nume rauit. legatus enī bñ pt recipe resignationem beneficij et

faciat aliquatenus in eadē

¶ Hec etiam postq̄ aliquid reuocauerit aliqō beneficiū ad collatione pertinens cuiuscunq̄. aliud qō ad illius collationē prine ar q̄diu reseruatio pendet alterius sibi quoquo modo reseruet. ¶ Quidquid autē cōtra p̄missa p̄rigerit attēptari eoip̄o iurib⁹ nō subsistat. ¶ Idem.

Eliberatōne. quida duximus inhibendū ne aliquis aplice sedis legatus quantūcunq̄ legationem obtinere plenariam dinoscatur catbedrales vl regulares aut collegiatas eccias seu ip̄arū eccleſiarū catbedraliū dignitates ad quas hij qui p̄riciunt eis dem maiores in cap̄ capitulis post eōs existentes bñt p viam electōis assumi

sue ordinatōi collationi p nisioni electioni aut dispositiom quōcunq̄ reseruet nec de ipis ordinandis cōferendis vel disponendis se aliquatenus intromittat neq̄ aliqō quo minus hij ad quos p̄tinuerit eligere aut postulare libere valeant cū vacabunt obstaculum quōliber interponat. decernentes quidq̄d p̄tra hoc actum extiterit eoip̄o irritum et inane. ¶ Prohibemus insup ne legatus ipe i genere aut i specie cuicūq̄ p̄cedat ut ab hūs q̄ beneficia infra legatōnem eiusdē bñtes ea in illi⁹ manibus voluerit libere resignare ip̄oꝝ resignatōne recepta illa valeat idoneis cōferre psonis cū p hoc acquiri posset via cōtra lat. pcil. ad bñficia vacatura.

postea illud bñficiū vacās ꝓferre. ꝫ hāc cōmissionē nō ꝑt facere. facilius enī ꝙ hūc modū fieret fraus ad vacaturas ꝙ illū et est ſi. exꝑssium. s. de cōcef. p. cōſtitutus. vbi nō ꝑt ſpāliter ꝓmittere alicui eꝑus ꝙ cōferat certū beneficiū cū vacabit. licet cū vacauerit posset illud cōferre. puto tñ ꝙ legatus bñ possit cōmittere alicui ꝙ recipiat resignationem alicuius beneficij. et recepta resignatōe cum beneficium vacat bene possit eidem vel alteri cōmittere ꝙ illud beneficiū cōferat. et ꝙ hanc decre. attemptari posset. qđ licet eꝑs possꝫ generaliter tradere prātem officiali vel vicario suo ꝓferendi beneficia vacatura. s. de of. vica. c. vl. nō tñ alterū ꝯ officialem cōſtitueret.

a Lateranense. s. de cōcef. ꝑbē. nlꝫ.

b Pendentia. q. di. ſiē hec ꝓſtō non respiciebat ꝑterita nec pendentia. ꝫ ꝓgatōe eā extē di voluit ad vtraq; ꝛ de hoc vide. s. de elec. licet canon.

Ollatio. legatum. cardinalem qz al⁹ iure legatōis cōferre nō ꝑt. s. ca. i. in fi. niſi ex ſpāli prātē ut ibi.

d Mentio. quid dices ſi legatus ꝓprio motu et hoc exprimit in lr̄is concessionis cōfert mihi beneficiū habenti aliud de illo mentōne non facta. nunq̄d valebit collatio. ſicut et valeret eo casu ſi papa cōtuliſſet. ⁊. de ꝑben. ſi motu ꝓrio. videt ꝙ nō. qz papa nō est ligatus legibus ſicut legat⁹. C. de legi. digna vox. de cōcef. ꝑben. ꝓposuit. vñ aliud in papa. aliud in legato. ꝫ ꝓrarium credo. ſicut enī ſi ordinarius mihi bñti beneficiū cōfert aliud. bñ tenet collatio hoc tacito. licet vtrunq; retinere non possim. ut in cle. de of. or. c. ij. que i hoc reꝓbat ꝙ ſ⁹ no. archidiaconus. ſic et ſi legatus cōferat tenebit collatio nō tñ vtrūq; ꝓter hoc potero retinere. et fa. s. de ſſep. gra. ſ⁹ igitur intēdit decre. ꝙ ſicut impetrās bñficiū a papa tenetur de beneficio qđ hz ⁊ intūcūq; ſit modicū facere mentionē. ſic et impetrās a legato. alias nō valebit collatio qz impetratio surrepticia. vbi ꝙ nō impetrauit ꝫ legatus ꝓtulit in q̄ peccauit ille cui facta est collatio. certe in nullo. vñ credo tenere. ſic video. ꝙ impetrationē impedit facti poſſessio colorata. ſi de illa non fit mētio. s. de cōcef. ꝑben. cū nostris. collationē nō impedit. ⁊. de ꝑben. licet eꝑus.

Romana. Ca. archiep̄s nō ꝑt ſibi ꝓſtituere officiales in dioce. ſuffraganeoꝝ ſuoꝝ cē ꝙ futuris cauſ ꝙ appellationē deuoluēdis ad ipm niſi de cōſuetudine hoc habeat. ⁊ tūc cē tales officiales inhibere nō ꝑt ꝓuſq; fuerit appellatū. Sed dō dr ꝙ donec archiep̄s de facili ꝑt haberi officialis ei⁹ ſuffraganeū excōicare ſuſpēdere vel interdicere nō ꝑt ꝓpter ordinis eꝑalis reuerentiā. h⁹

Nos enim ꝓceſſionē quā ꝓtra hoc cōtigerit attēptari. et quidq̄d ex ea vel ob eam ſecurū erriterit nullaz ꝓrſus hrē ſtatuim⁹ roboris firmitatē volētes nō ſolū ad futura ſed etiā ad ꝑterita et etiā adhuc pendētia negocia hoc extendi.

Ollatō be/neficij per legatū ſedis apoſtolice tibi facta. nullius momenti exiſtit ſi in ea nō fuerit habita mentio de alio bñficio qđ pri⁹ obtinebas. Innocentius quartus in ꝓcl. lugd.

De officio ordinarij.

Romana eccleſia ⁊ infra. ꝓhibemus ꝙz ne remeñ archiep̄s in dioce. ſuffraganeorū ſuoꝝ foraneos officiales ꝓſtituat qz cū metropolitani ne ſuoꝝ ſuffraganeoꝝ ingrediāt dioce. ut in eis autoritate propria iudicēt diſponāt aliquid ue aliud agant canonica prohibeant inſtituta neq; ꝯ hoc possunt in illis per alios exercere. Nec ꝓ eo ꝙ cauſas ꝙ appellatiōnem delatas ad ipos poſſunt in ſuffraganeoꝝ ſuoꝝ dioce. delegare. ſimiliter licet eis tales officiales inſtituere in eiſdem qui eorum vice cum appellat ad ipos citatōnes vel inhibitiones faciant ſeu compeſcāt in hac parte rebelles

dicit in ſūma. idem de alijs ut in fi.

f Remēſis. qz foris in dioc. ꝓſtit.

g Foraneos. ſ⁹ ꝑt. qz in dioc. ſui ſuffraganei nō. ut. ⁊. ſeqūtur. vel foraneos. i. qui forū teneāt. de ỽ. ſigni. foraus. vl⁹ foraneos. quia de foris veniunt ut aduene vel pegrini dicātur quoꝝ ſunt reꝓbata iudicia. iij. q. vi. pegrina. et. c. ſe.

q Ingrediantur. quomodo ergo viſitabunt et ꝓcurationē recipient. et ſic eſt ꝓtra. s. de ꝓſcꝑ. cum ex officij. de cēſi. ſopite. et. c. nup. et. ⁊. e. ti. romana. ⁊. c. vlti. cum ſuis ſi. ſo. hoc non ꝑt niſi in casibus ꝓmiſſis quoꝝ iſte vnus est. et vide qđ no. Jo. ix. q. iij. in ſum. ⁊. c. ⁊. et ber. s. de offi. or. paſtoralis.

i Judicent. ꝓ tribunali ſedendo.

k Diſponant. extra iudicium faciendo coram ſe celebrari et ante ſe recognoſci contractus. ⁊. de fo. compe. romana. ⁊. vl. de celebratōe vero diuinorum dicbodie ut in cle. de ꝓ uileg. archiep̄o.

l Agant. ꝓferēdo ordines et ſacrā et ſimilia faciendo.

m Canonica. loq̄tur de hijs canonibus. ix. q. ij. c. ij. et. q. iij. nullus ꝓmaſ. et. c. cōqueſtus. et concor. lex in auc. de defen. ciuit. ⁊. inter im. colla. iij. vbi ꝑſes ꝓuincie qui poteſt compari archiep̄o nō ꝓhibet defenſorē ciuitatis qui poteſt cōpari eꝑo. quo minus vtatur iuriſdictōne ſua. non ſic aūt in eꝑo circa ſubditos ſubditoꝝ ſuoꝝ. de hoc. s. e. cum ab eccleſiaꝝ. et ꝓbatur in auc. e. in prin. vbi dicit ꝙ defenſor ciuitatis ꝑt de cauſis inferiorum ꝑtermiſſis magiſtratibus municipalibus cognoſcere. et de hoc. ix. q. i. de ꝑſona.

n Per alios. qđ enī nō ꝑt quis ꝓ ſe nec ꝓ aliū. rlvi. di. ſicut. ff. de adminiſ. re. ad ci. p. l. ij. §. i. ar. contra. lxxvi. di. non liceat. ⁊. ne cle. vel mo. c. vl. cū ſi. primū est generale. ſecunda ſunt ſpecialia. qđ dic ut. lxxviij. di. eꝑus gubernationem. qđ etiā ē cōtra. ⁊. de reg. iur. poteſt quis

m Nec ꝓ eo. olim erat ꝫ duplex lr̄a. ſ. ꝫ. put iacet. alia fm cauſas ꝙ app. nō. et hāc lr̄am ꝑmitter habebamus. ⁊ hāc ſecutus ber. poſuerat glo. que fm hanc lr̄am nec ꝓ eo falſa est. dicens ꝙ archiep̄s poterat tales officiales in cauſis ap. cōſtituere. ſed de illis in quibus appellatū nō est nullā habebāt prātem niſi de cōſuetudine nō.

n Possunt. et debent. qđ dic ut. ⁊. e. ut litigantes.

o Delegare. nō tñ renitentē ꝓpellere ad delegatōez ſuſcipiendam. s. e. paſtoralē. i. ſſeñ. et ibi. plene de hoc. et. ⁊. de fo. compe. romana. ij. ſſeñ.

p Inhibitōes faciant. s. iudici ap. ne vlterius in cauſa ꝓcedat. ut. ⁊. e. ti. §. a quibus. et. ⁊. de ap. romana. §. ſi aūt. et de effectu huius dubitatōnis dicit. ⁊. eo. ti. non ſolum.

quia in causis p appellati ꝛ one devolutis ad ipos ia iurisdictonez obtinere no scitur ꝓpter qđ licite possūt sup illis ꝓmittere vices suas. Nō sic aūt in alijs in quibus nōdū extitit appellatū et idcirco non debēt aliquos ꝓstituere p ciatōibus in futuris causis appellatonū et inhibitōnibus faciēdis nisi aliud remēsis eccīa circa taliū officialiū institōez de ꝓsuetudine obtineat spāli. Quibus etiā si de cōsuetudine hmōi possint in remensi p uicia ꝓstitui. inhibitiones tñ ne ꝓcedāt in causis pri usq; ad remensem curiam appelletur fieri penitus inhibemus. Officiales aūt remen' archiepi quam diu in sua ꝓuicia vel circa illū extiterit in suffragane

a Quia in causis. similitudinem impzobat.
a Noscuntur. no. qꝫ eoꝝ po qꝫ appellatū est iurisdictionez habet in causa. vnde videtuz qꝫ statim possit inhibere. sed de hoc dic ut dicā in decre. j. de ap. romana. §. si autem. et in decre. nō solū. ꝛ possint p alium qđ p se. j. de reg. iur.
c Suas. quia ꝛ potest. cum suis concoz.
d Nondum. nemo dat quod non habet. i. q. vij. habet tum. de iurepa. qꝫ aūt. et cōcoz. ff. de off. pconsul. observare. §. vl. de ꝛep. c. pastoralis. in fi.
e Futuris. tractus futuri tpis nē. ff. de usuf. l. i. §. 1. et de hoc. s. de ꝓcura. audiris. in vl. glo.
f Cōsuetudine. ꝓscpta. s. ō cōsuet. c. vl. ad idē. s. e. li. et. ci. c. iij. et cōcoz. ad hāc lrām. j. e. ti. ut litigantes. in fi.
g Quibus. s. officialibus. et idem dic ō ipis archiepis eadem rōne.
h Circa illā. puta vicine ꝓuincie. j. duas dietas vulgares. s. de ꝛep. nō nulli vel legales. ut. j. de ꝓben. pñti. §. loca. l' dic arbitriū et adde qđ dixi. s. de tēp. oz. cū nullo.
i Extra. §. eēpo. extra. archiepos.
k Attemptent. lz de iure hoc pñt. qz lz sint minozes ordine. sunt maiozes iurisdictione. pro

quia in causis p appellati ꝛ one devolutis ad ipos ia iurisdictonez obtinere no scitur ꝓpter qđ licite possūt sup illis ꝓmittere vices suas. Nō sic aūt in alijs in quibus nōdū extitit appellatū et idcirco non debēt aliquos ꝓstituere p ciatōibus in futuris causis appellatonū et inhibitōnibus faciēdis nisi aliud remēsis eccīa circa taliū officialiū institōez de ꝓsuetudine obtineat spāli. Quibus etiā si de cōsuetudine hmōi possint in remensi p uicia ꝓstitui. inhibitiones tñ ne ꝓcedāt in causis pri usq; ad remensem curiam appelletur fieri penitus inhibemus. Officiales aūt remen' archiepi quam diu in sua ꝓuicia vel circa illū extiterit in suffragane

ter eos quozum vices gerunt. xciij. di. c. vl. et. xciij. di. c. i. de offi. del'. sane. ij. tñ inhonestū erat et ideo papa ꝓhibuit. sed quid si excōmunicent nunquid tenet. videt qꝫ nō quia sufficit legislatozem ꝓhibuisse aliquid et si nō adijcit. nē. C. de legi. non dubiū. ꝓo. dico cū ber. qꝫ tenet. quia speciale est in hijs sentētijs qꝫ iniuste late ligant. xi. q. iij. c. i. de sen. et. sacro. punietur tñ qui hoc fecit ut ibi.
l Metropolitanoz. vni de iure scriptū omnes instruit. xxiij. di. ꝓterea. lri. di. miramur. de re iudi. in causis.
m Reuerentiam. s. de of. del'. c. ij. e. li.
n Observari. dixi de officialibꝰ. qđ gatis ipoz archiepoz. credo qꝫ idē cū eadē rō. imo multo fortius. qz magis est iurisdictio officialis fauozabilis cū idē sit ꝓsistozium. j. de ap. c. romana. i. ſkē.

J canonici. c. mo tudīe vel alio iure si cessare volūt causam sue cessatōis exprimant in instrumento publico vel patentibus lris suo vel alio autentico sigillo muniris. et exhibeant illas vel illud illi cōtra quem cessant hoc ptermisso vel exꝑssa causa non inuenta legitima quidquid medio tempoze ꝓceperint ab ecclesia restituant. et que pcipere debent non pcipiant. et satisfaciant de iniurijs illi cō

os interdicti suspensionis vel excommunicatōis ꝓ ferze smias non attemptēt Et hoc idem ab officialibus alioz metropolita noz circa ipoz suffragane os quibus ob reuerentiaz pontificalis officij deferri volumus in hac pte pcipimus obſuari. Rre. x. in ge. ꝓcil. lugō.

J canonici a diuinis cessare voluerint ꝓut in ecclesijs aliquibus sibi et ꝓsuetudine vel alias vendicāt añcp ad cessatōez hmōi quoquo modo ꝓcedāt in instrumēto publico l' patētibꝰ lris sigilloz suoz aut alterius autētici munimīe roborātis cessatiōis ispius causam exprimant et illud vel illas ei ꝓtra quē cessare intendunt assignēt.
Sciturī qꝫ si ꝫ ptermisso

ter eos quozum vices gerunt. xciij. di. c. vl. et. xciij. di. c. i. de offi. del'. sane. ij. tñ inhonestū erat et ideo papa ꝓhibuit. sed quid si excōmunicent nunquid tenet. videt qꝫ nō quia sufficit legislatozem ꝓhibuisse aliquid et si nō adijcit. nē. C. de legi. non dubiū. ꝓo. dico cū ber. qꝫ tenet. quia speciale est in hijs sentētijs qꝫ iniuste late ligant. xi. q. iij. c. i. de sen. et. sacro. punietur tñ qui hoc fecit ut ibi.
l Metropolitanoz. vni de iure scriptū omnes instruit. xxiij. di. ꝓterea. lri. di. miramur. de re iudi. in causis.
m Reuerentiam. s. de of. del'. c. ij. e. li.
n Observari. dixi de officialibꝰ. qđ gatis ipoz archiepoz. credo qꝫ idē cū eadē rō. imo multo fortius. qz magis est iurisdictio officialis fauozabilis cū idē sit ꝓsistozium. j. de ap. c. romana. i. ſkē.

J canonici. c. mo tudīe vel alio iure si cessare volūt causam sue cessatōis exprimant in instrumento publico vel patentibus lris suo vel alio autentico sigillo munitis. et exhibeant illas vel illud illi cōtra quem cessant hoc ptermisso vel exꝑssa causa non inuenta legitima quidquid medio tempoze ꝓceperint ab ecclesia restituant. et que pcipere debent non pcipiant. et satisfaciant de iniurijs illi cō

os interdicti suspensionis vel excommunicatōis ꝓ ferze smias non attemptēt Et hoc idem ab officialibus alioz metropolita noz circa ipoz suffragane os quibus ob reuerentiaz pontificalis officij deferri volumus in hac pte pcipimus obſuari. Rre. x. in ge. ꝓcil. lugō.

J canonici a diuinis cessare voluerint ꝓut in ecclesijs aliquibus sibi et ꝓsuetudine vel alias vendicāt añcp ad cessatōez hmōi quoquo modo ꝓcedāt in instrumēto publico l' patētibꝰ lris sigilloz suoz aut alterius autētici munimīe roborātis cessatiōis ispius causam exprimant et illud vel illas ei ꝓtra quē cessare intendunt assignēt.
Sciturī qꝫ si ꝫ ptermisso

cta quē cessant. causa legitima inuenta tenetur ille ad interesse canonicis. et ad certam quantitatē ecclesie suppoziſ taxandā arbitrio. Ultimo repzobatur cōsuetudo qua ima gines sanctoz in dicta cessatōne spinis et vrticis suppone bantur et statuitur cōtrariū facientes grauiter puniendos
o Canonici. seculares. nō enī in regularibus locū habet hec constitutio fm guil. quod falsum est. ut. j. e. quamuis. in prin. et dic canonici et capitulū qz pauci ꝫ nō possent facere. s. de hijs q fi. a ma. p. ca. quesiuit.
p Diuinis. offi
q Cessare. cijſ de ista cessatōe vr. s. e. irrefragabili. §. ceterum. nec me dio t pe vr talis ecclesia interdicta. lz suspendūt isti organa sua. vñ tali cessatione durāte ptibi epūs et alij celebrate sine irregularitatis pena. ut in pzedicto §. ceterum. qđ nō esset si esset interdicta. de cler. er. mi. postulastis. de excess. pla. tanta. fm guil. et gar. nec ipi canonici possēt sine epo ecclesiā interdicere. de hijs q fi. a ma. p. ca. c. quesiuit. de iure ꝓmuni qz de spāli nō loqz et sic ꝓt intelligi de ap. dilectis. et vacante sede de iure ꝓmuni hoc possent. s. de here. ad abolendam. s. de ma. ꝛ

obe. cum olim. j. e. li. e. ti. c. i.
r Ecclesijs. ut lugd. vien. claremontensi atrebatensi. et quibusdam alijs fm guil. et gar. tudo iurisdictionem
s Ex cōsuetudine. nota qꝫ ꝓsuetribuit. ut. x. q. iij. cō questus. de fo. cōpe. cū cōtingat. de ar. dilecti. C. de emā.
t Alias. ut ex ꝓuilegio. .l. i. et fi.
u Duius. s. posse a diuis cessare. circa. et dic ut ibi.
x Instrō. ad idē. s. e. li. de elec. ut ꝛ. i. j. de sen. excō. cū
y Patentibus. ad idē de tēp. oz. c. ꝛ medicinalis.
z Alterius. no. ex vi relatiui sigillū capituli autenticum. de hoc de ꝓba. post cessionez. et plene p modernos. de fi. instru. c. ij. et in spe. de instru. edi. §. nūc dicendū. in prin. et de ꝓba. §. videndum. v. x. Jtē nota qꝫ ꝑt qs alieno sigillo signare sic in testamēto. C. de testa. si vnus. ad idē. lxxiij. di. in nomine. ad hoc. s. de re. iud. cū inter vos.
a Illud. s. instrumentū. nō exꝑssa in patentibus lris. vel instrō publico et assignatōne nō facta.
b Eas. s. patentes lras.
c Hoc ptermisso. id ē cā
c Causa. que manifesta et rōnabilis dz esse. s. e. irrefragabili. §. ceterum. ꝛ sup ea debz intervenire tractatus. et ſuari forma decre. j. e. ꝓuis. nō enim ꝓ pensiōe subtracta

vel mūna offensa fiet cessatio. sed ꝓpter grauem iniuriam puta fiūt statuta cōtra libertatē imponunt tallie vel colle/cte clericis detinet canonicus vel clericus per secularē ba/liuū. vel hīs similia. /uis. s. per papam.

a ¶ Inuēta. per superiorē. ꝙ. e. ꝙ/ /pietes. §. ceterū. ꝛ. e. t.

b ¶ Illius eccīe. sic. s. de elec. cu/ si cōpromiss ri⁹ in fi.

c ¶ Restituēt. cō/ et nota penas restrīgēdas.
dicē. exista ōcre. cū
eniz per nouā legē
inducitur obligatio
datur conditō ex le
ge. ff. de condit. ex
le. l. vna. sic est et si
militer in canone.
lz fm canones non
intenteē actio. s. ō
iudi. dilecti. gar.

d ¶ Participēt ali
as ꝓcipient. qz cuz
contra eos datur
actio ad repetendō.
multo fortius exce
ptio ad nō soluendō
ff. de superfi. l. i. §.
ꝙ ait. ff. de reg. iu.
inuitus. §. cui da/
mus. ꝙ. de reg. iuē.
qui ad agendum.

e ¶ Ei ꝓtra quē. e/ piscopo. vel alteri
cuicunq.

f ¶ Damnis. et in/ iurijs. et hee supio
ris tarabuntur ar/bitrio vt in casu se.
ad hoc. s. ꝙ me. cā
super eo. C. vnde
vi. l. si qñ. Et no. ꝙ
peritio dānorū sup

cessauerint vel cā quā exps
serint nō fuerit inuēta ca/
nonica oia q̄ de q̄buscūq;
ꝓuētib⁹ illi⁹ eccīe in q̄ ces/
satū fuerit cessationis tpe
ꝓceperūt restituent. Illa
vo q̄. ꝓ eodē tpe debēt eis
dē nullo mō ꝓcipiēt sz ipsi
eccīe cedere ac nīlomin⁹ ei
contra quē cessauerant de
dānis et iniurijs satisface/
re tenebuntur. ¶ Si autē
causa eadem canonica fue
rit iudicata is qui occasio/
nē cessationi dedat ad om
ne interesse dictis canoni/
cis et eccīe cui debitum
officiū ei⁹ est culpa subtra
ctum ad certā quantitatez
taxandā et in diuini cultus
augmētū ꝙuertēdā supio/

uitatis. vel alicuius castri tenetur ad restitutionez dānoz que eccīe religiosi et hospitalia illius loci occasione inter/dicti in elemosinis et oblationibus passa sunt. quia qui oc casionē dē. de iniuē. c. vl. /minat taxationē ꝓdemnationē

¶ Arbitrio. hic deter/ et ꝙersionem Jo. an.

l ¶ Indeuotionis. nam imagines ꝓpter reuerentiam illoz quos figurat imago adorare debemus. quod enim facit scriptura legentib⁹ ꝭ pictura cernenti bus ideotis. de cō. di. iij. perlatuz. ita tñ adorare debem⁹ ne dulīā in latriam ꝙuertamus. de hoc de conse. di. iij. ve/nerabilis.

m ¶ In erra. nam nec signum saluato ris in solo vel silice aut marmoribus hu mi positis sculpere vl pingere licz. C. nemini licere. sig. sal. l. vna.

n ¶ Pltrix. hoc est vbū in. l. C. ō hīs qui ad sta. ꝓfu. l. i. ī fi. Sed que erat pe na videt ꝙ talis. vt sz in vicula pu/blica mittantur. ff. de peñ. capitalium. §. ad statuas. vl ꝙ moriantur. vt no. C. nemini. li. si. sal. l. vna. sz dic ꝙ spū/aliter punient qz nisi peniteant et satisfa ciant loci sui digni

tris arbitrio ꝓdēnet. Le
terū detestabilē abusū hoz
rēde indeuotōis illoz qui
crucis btē ꝙginis alioz⁹q;
scōz imagines seu statuas
irreuerēti ausu tractātes e/
as in aggrauatōez cessatio
nis hmōi ꝓsternūt in ēraz
vrticis spinisq; supponunt
penit⁹ reprobātes aliquid
tale fieri de cēto districti⁹
ꝓhibemus statuentes. vt
in eis qui contra fecerit vl
trix ꝓcedat dura sentētia
que delinquētes sic grauī
ter puniat ꝙ alios a simili
ꝓsumptiōe cōpescat.

ORdinarij lo/ Idem
corum subditos suos
plures dignitates vel ec/
clesias quibus aiarum cura

tate et honore priuandi sunt. xxvi. q. v. quicunq;. in prin. vel iudicis arbitrio. ff. de iuē deli. l. i. de of. dele. de cauc.

o ¶ Compescat. pena enim vnius metus alterius. C. ad. l. iul. repet. l. i. /tuit papa. ꝙ hīntes plēs dignitates vel

ORdinarij. sta/ alia beneficia curā animarū hīntia ꝓ ordinarios cōpellantur ostēdere. infra tēp⁹ ꝓpetens superioris arbitrio statuendum dispensatōes. quas si non ostenderint pinde ꝓcedatur ac si nullas hērent et si ostēde rēt et sufficiētes nō āplius molestent ꝓuiso ne in predi/ctis beneficijs cura negligatur animarū. si aūt dubitet de dispensatione ad se. ap. recurratur. talibus plura talia bñ/ficia obtinentibus aliud nō ꝓferatur beneficium nisi ostē sa dispensatione sufficienti et tunc ita demū cōferatur si ꝓ dispensationē possit illud cum alijs retinere vel si prioribus renūciauerit alit collatō facta nō teneat.

q ¶ Locoz. per ꝭ ꝙ dicit ordinarij locorū vidētur tm ō epi scopis intelligere. ad ꝭ. xi. q. i. de ꝓsona. tñ dic fm guil. et gar. ꝙ etiā hanc cōpulsionez facere pñt quicūq; inferiores qui hīnt institōnem. xiij. di. si in plebibus. de of. dele. super eo. de instit. cum venissent. et destitutōz. de preben. referen te. ipsi enī ordinarij sūt. de of. oz. cū ab eccīarū. et ꝓbaē. ꝙ. e. x. in cōferendis. /tas qz canonibus inimica. vt. ꝙ. de

r ¶ Plures. hec plurali/ cle. non re. qz nōnulli. xxi. q. i. per totū. iō odiosa et restringēda. ff. de li. et pos. cum q̄dā. et. ꝙ. de reg. iu. odia. et. ꝙ. de ꝓbē. ñ pē.

s ¶ Aiarū cura. lz

spāliter hic dicat de hijs idem in alijs, cū enim pluralitas sit reprobata in beneficijs de iure cōi pēt̄iā in minoribus ordinarius id petere. de ꝓcur̄. ex insinuatione. nisi essent beneficia que sil̄'de iure teneri possent qō dic vt. s. e. li. de ꝛep. gr̄a. ‸go idē iudiciū qō de bñficijs curaz

a ¶ Personatū. er‸ animarū bñtibus. s. de elec. dudū. ij. sz nō ꝓ oīa. vt pz. s. de eta. et q. c. i.

b ¶ Simil'. aiarū. scz

c ¶ Dispensatōes. in quibus velut ā‸ bicios⁹ stricta, fieri debet interpr̄etatiō vt. s. de elec. dudū. ¶. isup. s. de fi. p̄s. c. i. et. j. de p̄bē. nō p̄. nec ob. ꝙ bñficiū principis. zē. ō x. sig. olim. quia ā‸ bitio et odium hoc inducūt. de consanguini. et aff. ꝙ dilectio. de prebē. c. vl. illō añt de p̄cipis bñficio non odioso intelligitur. j. de p‸ bē. q̄uis. i.

d ¶ Qualitate. hoc regulariter attēdit̄ in quibuslibet dilationib⁹. s. ō ap. cū sit. si ergo diceī habere dispēsationez in remotis partib⁹ maius ei temp⁹ dabitur q̄ si in ꝓpinq̄ habeat. ff. de edē. l. spaciū.

e ¶ Ordinariozuz. ad qs spectat aīaꝝ ꝓuidere saluti. j. ¶. ꝓuideat. q̄d si tl̄ia bñficia in diuersis eꝑatibus obtinz. q̄ libet ordinarius in cuius dyoc̄. beneficium obtinet ipsuz ꝓpellere poterit ad hāc exhibitionem. ix. q. iij. c. ij. ad hoc. s. de tē. oz. cū nul‸ lus. quidam dicūt

imminet obtinentes seu p sonatū aut dignitatē cū a‸ lio bñficio cui cura sil̄'est ānera districte ꝓpellāt di‸ spēsatōes aūcte q̄rū bmōi eccl̄as psonat⁹ seu dignitates canonice tenere se asse‸ rūt infra tēp⁹ p facti q̄litate ipsoꝝ ordinarioꝝ moderādū arbitrio exhibere.

¶ Qō si forte iusto ipedi‸ mēto cessāte nullā dispēsationē infra idē tēp⁹ ptigerit exhiberi eccl̄e bñficia‸ p sonat⁹ seu dignitates q̄ si‸ ne dispēsatōne aliq̄ eoipso illicite detineri ꝓstabit p‸ e os ad q̄s eoꝝ collatio pti‸ net libere psonis idoneis ꝓferantur. ¶ Ceterū si dispensatio exhibita sufficiēs euidenter apparet exhibēs nequaq̄ in bñficijs bmōi que canonice obtinet mo‸ lestetur ꝓuideat tamen ordinarius qualiter nec aīa‸ rū cura in eisdē eccl̄ijs per sonatibus seu dignitatib⁹ negligatur nec beneficia

ipsa debitis obsequijs defraudentur. ¶ Si vero de dispensatōnis exhibite sufficiētia dubitetur super b erit ad se. ap. recurrenduz cuius est extimare quē modū sui beneficij eē velit

¶ In conferendis insup personatib⁹ dignitatib⁹ et alijs bñficijs curā bñtibus aīarū ānerā ijdem ordinarij diligentiā obseruent vt p‸ sonatū dignitatē aut aliq̄ beneficium sil̄'em curā bñs alicui plura similia obtinē ti nō ante ꝓferre ꝓsumāt q̄ eis super obtētis dispē satio euidenter sufficiēs o‸ stendatur. qua etiā ostēsa ita demū ad collationē p‸ cedi volumus si appareat per eandē q̄ is cui est col‸ latio facienda bmōi perso natū dignitatē vel bñficiū retinere libere valeat cum obtētis l' si ea q̄ sic obtinet libere ac sponte resignet. Aliter autez de psonatib⁹ dignitatibus et beneficijs

vt hic de p̄ben. c. de multa. trāsfertur igit̄ ꝓter hoc onus ꝓbandi in eū. vt hic. ſi. de deci. dudū. de ꝓcur̄. ex ſſinuatōne. vbi de hoc. et. c. di. q̄ morē. et dixi de hoc. j. de reg. iur̄.

¶ Eoipso. qō nō oñderit in t̄mino. l'r̄e enī que nō .c. i. apparent non sunt. ff. de ꝓben. emp. l. in lege. et. l. ruptilia polla. de p. di. i. solēnitates.

l ¶ Libere. i. non obstante ꝓtradictione tenēre ſ illō. credo tñ q̄ ſi ꝓueniret ip ſecl̄icus eꝑm vl' eū ad quē pertinz collatio dispēsat̄ōez ostendendo q̄ eꝑs postea conferre nō possz quia video l⁹ in iure acquirendo multo fortius esse dz in acquisito per decre. j. de prebē. si tibi absenti.

m ¶ Euidenter. id est manifeste. s. de elec. si forte. et. j. de x. sig. ꝓstōez. si añt esset dubiuz fiet qō dz in x. si vero.

n ¶ Molestetur. ne locuz habeat pena temeritatis vel cal̄unie. ff. de iudi. cū quem. de calū. c. i. et. ij. de elec. vt cirē. ¶. alioquin.

o ¶ Cura. l⁹ ad ei⁹ spectat officiū. x. q. i. regenda. s. e. ir‸ refragabilis. s. de elec. dudū. ij. ꝓpe p̄ī. et ꝓcoz. de elc. cū ex eo.

p ¶ Dubitet̄. ꝓbabiliter. de ſſēp. cuz ꝓtingat. ꝓpe fi. de ap. consuluit. j. de sen. ex. sacro.

q ¶ Extimare. s. ō iudi. cū venisset. ei⁹ enī est interpr̄etari zē. xi. q. i. ¶. ex hijs. ō sen. ex. inter alia. C. de legi. l. vl.

r ¶ Sui. no. solum papā dispēsare in pluribus curatis ꝓ hijs que no. s. de prebē. de multa. ‸ex. l. ff. de re. iur̄. nera

s ¶ Delit. supta fuerūt hec ꝙba‸ cius. in fi.

t ¶ In ꝓferēdis. dixit de pluralitate bñficioꝝ que obtine‸ bāt. hic dicit de hijs que obtinere volūt.

u ¶ Ostēdat̄. q̄si ꝓter iuris trāsgressionē sit inabil' ad bñficiū obtinēdū. s. de prebē. cū iā dudū.

x ¶ Ea q̄. no ꝙ in plurali dicit ea q̄. teneī ergo' oīa habita renūciare si vult de nouo aliud obtinere. nec vnū p̄ in aliud ꝓmutare. et ꝛz potuerit duo vel tria que habebat dispēsatiue retinere. mō nō p̄ō de nouo hr̄e nisi vnū nisi aliud dicat̄ in dispēsatione. q̄ est tō quia odiose sunt tales dispēsa‸ tiones. vt dixi. et ꝓbat̄ exꝑsse hoc hodie. j. de prebē. nō p̄. illēn.

fcā collatio nulli⁹ penit⁹ sit momēti. Gonī. viij.

Quia plerique p̄lati nō sine mīte temeritatis audacia suis subditis aliqñ interdicunt ne ipsorum superiorib⁹ aut ap. se. legatis vel inquisitorib⁹ ad inquirendū corrigendum et reformādum in eorum ecclesijs monasterijs sine locis a sede deputatis eadē vel alijs quibuscūque personis p q̄s ad predictorum valeat noticiā ꝑuenire statū ecclesiarū mōasteriorum seu locorū suorum ꝑsonarū ⁊ rerū ipsorū insinuēt vel exponāt in ipsos. si secus egerint excōicationis suspensionis vel interdicti sententias ꝓferentes eosque ad hoc celandū iuramentis ꝓmissionibus et obligatōibus alijs atque penis nihilominus astringētes. Nos huic malicie ne tali p̄textu in ecclesijs mōasterijs et locis eisdē inq̄sitio correctio seu reformatio cū faciende fuerint valeāt īpediri occurrere cupiētes p̄dicta et eorū qdlibz attemptari d̄ cetero districti⁹ inhibemus Decernentes auc̄te apl̄ica quicquid ꝯtra p̄ntem inhibitionem attemptatū extiterit nulli⁹ penit⁹ existere firmitatis nec quēq̄ sentētijs iuramētis ꝓmissionib⁹ obligationibus vel penis hmōi obligari quōlibet vl̄ astrigi. Presumptores aūt eosdem. ne ipsorum temeritas quoquo modo transeat īpunita a superioribus vel legatis seu inquisitoribus memoratis animaduersione condigna precipimus castigari. Idem.

Vt litigatores releuēt̄ a laboribus et expēs

a Aliter. idem dispensatōe nō obtenta vel obtenta si primo nō renūciat habitis cū non extendatur dispensatio ad tot beneficia ꝯhñtibus plura bñficia cum cura vel di-
b Talib⁹. id est gnitates vel ꝑsonat⁹ vel alterum cum altero. ne reuocata decre. de multa. vbi d̄r ꝙ p̄muz
c Nulli⁹. ē simile vacat ipso iure. sed tenet scd̄i collatio hic dicitur ꝙ non tenet posterioris collatō. qz ꝓmptū est iura cōcordare et expediens. s. de elec. cum expediat. dic fz gar. ꝙ decre. de multa. loquitur in eo qui vnum tm̄ bñficiū obtinebat qd̄ erat de iure cōi hic loquitur d̄ illo qui āte obtinebat plura qd̄ erat ius ꝯūe. et qui nō ē abilis ad aliud obtinēdū nisi dispensationem habeat cuz sit transgressor canonum vt p̄dixi. et ad de in cle. de prebē. si plures. et qd̄ ibi no. in glo. si intelligas.

Quia plerique. p̄cipit p̄pa ne prelati subditis interdicant ne statū ecclesiarū et ꝑsonarū supiorib⁹ inq̄rentib⁹ manifestent. nec eos ad id celādū iuramētis ꝓmissionib⁹ obligatōib⁹ alijs aut penis astrīgāt. decernit aūt ꝙ cōtra factū fuerit irritū et inane. et sentētias iuramēta promissiones vel penas non ligare. et p̄sūptores precipit condigna pena a superioribus eisdē puniri. hec decre. olī erat extrauagās. et incipiebat. ad audiētiā nr̄am.
e Plerique. vt potes videre. s. de accusa. olim.
f Audacia. de h. j. de v. sig. ꝯstōz. ij. Rñ. et ē audacia qz tacere veritatē mortale pcc̄m est. xi. q. iij. quisquis. de cri. fal. c. i. se reddebāt suspectos. s. de testi. cō-
g Interdicūt. h ipso stitutis. et se ostendit iniquā cāz fouere. vt ibi. et. s. de test. co. ꝑuenit. et. C. de postul. prouidendū. et. ij. q. vij. §. verū. v. si quis aūt.
h Superioribus. pone grad⁹ in archip̄spit̄o circ̄ ep̄m. ep̄o circa ar̄ep̄m. et sic de singulis. alijs ꝯmittēvices su-
i Inquisitorib⁹. qui nō possūt. s. de of. dele. c. vl.
l Corrigendū. crimina. monasteria ꝯp̄hēdūt̄.
l Reformādū. s. mores. liiij. di. §. hac auc̄te.
m Ecclesijs. quarū appellatōnebus ipsorum supiorum le-
n Personis. puta familiari gatorum vel inquisitorum.
o Statutū. ad qd̄ tales tenēt̄. habita districtione fm duplicem formam iuramēti. de qua vel quibus habes. s. de accusa. cū dilecti. de off. dele. statuimus. ij.
p Malicie. si. s. dcm̄ penas. snīas. iuramenta ꝓmissiones vel obligationes alias.
q Predicta. int̄
r Inhibemus. si. est qd̄ dicit lex ꝙ dña accusata de adulterio non potest manumittere seruos suos. et h ideo vt ꝑ ipsos veritas inquiri possit. ff. qui et a qui. ma. li. non fi. l.
s Sententijs. dico hūc casuz specialem in quo snīa excōicationis non tenet ipso iure. et addendū ad alios qui recitari solēt. s. de sen. ex. per tuas. et dicam. j. e. l. e. ti. p̄senti. ꝓsperit.
t Astringi. si non tenuit principale. nec accessoriū. j. de re iu. accessoriū. cū suis concor. ⁊ merito hoc ligare nō debet ad h vt possit veritas reuelari. ⁊ ꝯcor. s. de testi. co. c. vl. expedit enim pcc̄a nocētū eē nota. ff. de iur̄iur̄. euz qui. §. i.
u Presumptores. ipsos prelatos.
x Impunita. qd̄ eē nō debet. s. e. si canonici. in fi.
y Cōdigna. ītelligamus arbitraria exq̄ certa non exprimitur de of. dele. d̄ cauf. ff. de iur̄. del. l. i. et dixi. s. e. si canonici. in fi.
z Precipimus. ⁊ si ipse prelatus nō faciat h peccat. q̄a qd̄ precipitur īpat̄ qd̄ imperat̄ necesse ē fieri. xiiij. q. i. qd̄ precipitur. de v. si. in hijs. ⁊ sunt culpe. xxviij. di. quia sūt.

Vt litigantes. emanauit h decre. ad declarationē illi⁹ vbi. s. e. c. i. v. nec ꝓ eo rc̄. ibi dicebatur. in gñe suffraganeorum suorū. et de quibus non dicebatur et eorum q̄ ibi no. ost.
a Expensis. ad hoc intendere dz iudex. vt. s. de dolo. finem. cū suis ꝯcor. sz pone d̄ consensu partiū ar̄ep̄s audit vel cōmittit cām extra loca. d̄ quibus d̄r. j. q̄ro an qd̄ agitur valeat. ⁊ vid̄r ꝙ sic. quia cū h ius sit in fauorē litigātiū introductū illi renūciare p̄nt. de regu. ad apl̄icā. cū si. ad h. s. de Rep. statutū. §. in nullo et hoc satis verū puto. dūmō ipse vel delegatus eius hēat licentiā ep̄i illius dioc̄. vt ibi ꝓ tribunali sedere possint. ista enim fuit ꝓhibitōnis rō. qz ar̄ep̄s non potest ingredi suffraganei sui dioc̄. vt ibi aliquid agat vel iudicet nisi ī casibus concessis. s. c. i. Si autem cā bononie deferat̄ equuz nō est. ꝙ ꝓpter illā possit mutine sedere. Si autem mutiñ. ep̄s ꝯsentit. et ipse ꝑtes. satis credo ꝙ possit. alias non. vt. ix. q. ij. c. i. ij. et. iij. ff. de offi. presi. l. iij. ff. de iurisd̄. om.

iudi.l.vl.et facit de of.lega.nouit.et que ibi no.

a Statuimus.videt q̄ noua sit constō alias dixisset.ino uamus.s.de treu.et pa.c.ij.vbi innouat q̄ statutū erat. xxiij.q.iij.si quis romipetas.et.c.paternarū. videbatur enī q̄ sicut legatus in qualibet pte prouincie pt̄ sedere sic et archiepūs posset.sed ꝓter rationē quā dixi.s.ꝓxi.glo. satis videbatur eē constō ipsa vel eius rō antiq̄ q̄ idem jest q̄ ius.i.di.ꝓsuetu° fm q̄ restaret q̄ le gitime deberet esse prescripta.s.spacō xl.an.vt.s.de con sue.c.vl.de cā poss. cū eccīa.nec suffice ret pscriptio.x.āno rū.fm q̄ in bijs q̄ sūt ꝓter ius fm id q̄ no.xij.di.ꝓsue°. et dixi.s.e.li.de cō sue.c.vl.

b Metropoliti co.super quo vide q̄ no.Jo.ix.q.iij. in summa.⁊ ber.s. e.ti.pastoral'.⁊ ad uerte.quia interdum ꝓgnoscit a epūs vt delegatus pape.vt s.e.irrefragabili.§ ceterū.et in eo casu forte posset dici q̄ eo modo et bijs p sonis posset delega re quo⁊ quibus delegati pape.q̄ dicit.s.de ẽxp.statutū et ideo nō dixit simpl'r devoluunt'.sed dixit iure metropoli c Vel dioc.satis per hāc lr̄am terminatū erat q̄ dixi.i.e.cū epūs.

d Appellatū extitit.hoc

e Dinoscuntur.cū defe

f Cōmittat.no.q̄ nō pt̄ per se nec per aliū.s.e.c.i. sic econuerso q̄ pt̄ per se et p aliū.vt ibi.et.j.de te.iur̄.pt̄.vbi

g Cōsuetudine.sic.s.e.c.i.x.nisi aliud.sic igit̄ de hoc hec ꝓsue° pt̄ inducere vt alibi possit omittere⁊ audire sic et ꝓsenſ° dioc.loci et partiū pſēſ°.vt.s.dixi.sic eq̄ pant' pa etū et ꝓsuetudo in dote lucrāda.vel donatōe ꝓter nupc̄. vt.s.de dote p° di.re.c.vl.Quid dices.clericus agit extra eſm ad metropolitanū debet questio deferri.xi.q.i.si quis cū cleri.nō vult vel non pt̄ omittere in sua ciuitate nunq̄d poterit audire vel cōmittere extra ciuitatem ipsius epi fz id q̄ dz.s.e.li.de ẽxp.statutū.§.cum vero.et satis id vid retur per dictum.§.q̄ verū puto.si de consensu ꝓcedat epi illius in cuius dioc.cā audit'.vt dixi.s.glo.ij.

b Parte.no.s.in audiendo vel omittendo extra loca p dicta.et sic no.q̄ ꝓsuetudo dat iurisdictionē.ix.q.iij.pḡst° de fo.ꝓpe.cū ꝓtingat.s.e.li.de ꝓsue.c.iij.C.de emā.l.i. et

Jepūs.si epūs cū pt̄ suā dioc.visitat per

aliū hz illi in necessarijs ꝓuidere. visitati autem in victualibus ꝓuidebunt ipsi vicario visitāti⁊ nō epo.ſ dicit.emanauit aūt decre.ista ad declarationem eor q̄ no. ost.s.e.inter cet'a.sup xbo ministrēt.et guil.et gar.j.de cē s.exigit.sup xbo impēso.qui oēs tenebāt q̄ hic dicitur.

Demittit'.s.cum id personaliter exequi non potest.s.ō offi.ordi.inter cet'a.et semel in anno.x.q.i.decernimus.et duobus.c.se.de of.archidia.mādamus.nisi ex causa.⁊ tūc

etiā pluries poterit.vt.s.de censi.cū venerabilis.⁊.xxiij. q.iij.visitandi.et.c.non semel.cū si.

l Per aliū.sed visitās predicare debet.x.q.i.placuit.j.ō censi.c.i.sed officiū predicādi nō delegat'.vt.s.de of. del'. c.vl.ergo visitatio delegari vel demādari non pt̄.fz dic fz gof.inno.⁊ modernos qui ſ no.in decre.int' cet'a.s.e.aut hoc ptinet iur̄ ordinario et tunc bene demandatur vt ibi. et ſ.aut iure dele gato.et tūc ñ demā datur vt in ptrario nisi hēret ad id spā le mandatuz.vt.s. e.li.de offi.dele.is cui.⁊.c.vl.§.vicef. m Jpe.episcop° scilicet.

n Illi.vicario.

o Prouidere.et sic intelligi debz ō cre.illa inter cetera vbi dz.epi ipsis vi carijs cum indigue rint congrue necessaria subministrēt scz vt parēt sibi eq̄s vestes et familiam et alia oportuna p ter victualia.et sic intelligebat ost. Jn no.intelligebat cē de victualibus. et tunc.s.cum victua lia sine scandalo p

visitāt' ministrare tenent' ex pēsas victualiū visitāti cū fm aplm nō sit magnum si ab eo meant' carnalia per quē spūalia semināt'. Jdē tñ epūs cū psonalit' nō visitat nil ꝓsus ab bijs q̄ p illū p quē visitat fuerint visitati exigere potit aut debebit. Idem.

Olim epūs in tota sua dyoc.iurisdictionem ordiariā noscatur habere dubiū nō existit quin in q̄libet loco ipsius dyoces. nō exempto p se l'p alium

vicarios a subditis hūi non poterāt.ꝓma xa vt hic vides. nec per ſ scdam reprobo.

p Victualiū.in victualibus enī tm̄ dz recipi ꝓcuratio. q̄ dic.vt.j.de censi.c.i.ij.et.iij.

q Visitanti.illi vicario.

r Aplm.paulū.i.ad chorī

s Debebit.de hoc querebat' in glo.de quib° in prī.c.di xi.et videbatur q̄ erq̄ iure ꝓcedente per aliū soluere potat debitū ad q̄ subditis tenebatur suum debitum recipere posset.ar.s.de elec.significasti.sed ꝓut dicebat decre.cuz venerabilis.s.de cen.demum epūs ꝓcurationez h. bebit cū accesserit 2c̄.si ergo nō accedat sed mittat nō hēbit ipse sed missus vt hic vides.non enim ferendus est qui lucruz amplectitur 2c̄.C.de caduc.tol.l.vna.§.pro secūdo.et ad quē spectat onus.2c̄.xv.q.ij.caritatez.et.c.quicunq3.et.c.

ecclesiasticis.

Om epūs.in

se et per aliū pt̄ epūs ꝓ tribunali se dere et libere exequi que ad ipsius spectāt officium.

t Epūs.id ē in legato circa suā legatōz.s.de of.lega.no uit.idē in archiepo circa suā ꝓriā dioc.s.e.vt litigantes sed nō q̄ ad' ꝓuinciā.vt ibi.et.s.e.c.i.et.ix.q.ij.c.i.ij.et.iij

u Tota.ita q̄ nullus ali° in tota ipsa dioceſi sub eo inſ dictionem habeat in parte autem bene.q̄ dic vt no.xxv. di.perlectis.et facit q̄ no.ost.de of.archipres.c.vl.

x Habere.ita q̄ intentio sua fundata est de cōmuni iur̄ ita q̄ qui dicit se exemptū hz hoc ostendere.c.di.ꝑ motez. q̄ dic.vt.j.de ꝓmit'.cū ꝓsone.

y Loco honesto.cū maxime cū tractat causas spūales.s. de ap.q̄ fronte.

z Exempto.ad co

.j.de ꝓmit'.si ꝑp̄.et bn̄ dicit nō exē pto.quia in loco exempto cathedrā collocare nō potest vt

gnoscendū locum exemptum. vide.

iudicia exerceat vt expresse ꝓbatur.xvij.q.ij.luminoso.

a Aliū. qō enī pē per se et per aliū. j. de reg. iur. pē. et dic

b Sedere. qō requirē in ꝓgnitōe et decisiōe cau vt ibi. satū. iij. q. iij. ℣. spaciū. j. de re iudi. c. vl.

c Spectātes. vt. de v. sig. sup quibusdā. in fi. s. de so. ꝓ pe. cū sit. ibi de hoc.

d Exegerint. alias non debet eos detinere. si de parēdo iuri dederint fide / iussoriam cautionē. j. de sen. ex. si clerici cos. in fi.

e Capere. id ē capi facere. qz manus inicere in aliquem nō debet epūs. lxxvi. di. nō liceat. C. de epi. ⁊ cle. auē. sz nec. et de ipsi? mādato capiētes excōmunicati non sunt s. ō sen. ex. vt fame. et. j. e. li. e. ti. si clericos.

f Carceri. qui sz institutus fuerit ad reorum custodiaz interdū est pena. j. ō penis. ℣uis. et. s. de v. sig. nouimus. in fi.

g Officium. ordines celebrare virgines et ecclias cōsecrare. et hijs silia.

h Libere. ac si eēt in ꝓpria eccla l' palacio iuridico.

Quāuis. canonici qui pñt a diuinis cessare. cuz cessare voluerint vocabunt absentes sicut si imminēret electio facienda. cum quibus de cessatōe deliberabunt. et si deliberant cessare requirent prius eū ꝓcta quē cessant. vt irrogatā offensaz emēdet. ꝙ si fecerit nō cessabūt alioqn cessare poterūt. ita ꝙ cessatione. j. mēsem vtracz pars et cessans et contra quem cessatur iter arripiat eundi ad papam vel per se vel per procuratores sufficienter instructos nisi interim inter uenerit concordia inter ipsos. et ꝓtinuatis dictis cz cito poterūt se coram ꝓpa pñtent. et vtracz parte pñte vel altera ꝓtumaciter absente ꝓpa diffiniat negociū et culpabiles puniat. et si pars cessans supdicta nō seruet cessatio nō seruetur.

Innoc. iij. s. e. irrefragabili. ℣. ceterum.

l Gregorio decimo. s. e. si canonici.

m Irrationabiliter. id est sine manifesta et rationabili causa et illorū iurium forma non seruata.

n Regulari. reprobata est ergo opi. dñi guil. dur. ⁊ no. s. e. si canonici. ꝙ decre. illa nō habebat locū in regularib? sed solū in secularibus. quia dicebat canonici vt ibi dixi.

o Conuentu. intelligas ꝙ sibi vendicet ius cessandi ex ꝓ suetudine vel alio iure. vt. s. e. si canonici. in prin. Jo. an.

p Cessationes ipse. aliquatenus attemptētur. qō est. j. possit ꝓ tribunali sedere cās ad ecclesiasticū foz spectā tes audire psonas ecclesiasticas cū earū excessus exe / gerit cape ac carceri deputare necnō ⁊ ceta q̄ ad ipsius spectāt officiū libere ex / ercere. Idē sup cessatoib? a diuinis q̄ a capitis quētib? siue collegijs sclariū vel regl'ariuz ecciarū multotiēs sine causa rōnabili attēptāt manifesta satis a felicis recordationis innoc. tercio et gregorio decimo ꝓdecessoribus nris manauerit ista. Quia tñ ꝓ illa ē plerūcz cōptuz cessationes easdem irrationabiliter esse factas. Nos ad tam pernitiosum euitā dū abusum eaō statuta cū infra scripta moderatione in suo volentes robore p / durare de fratrū nrōrū ꝓsilio districtius inhibemus. ne a seculari vel regl'ari capitulo collegio seu cōuētu ecclesie cuiuscūcz cessationes ipse nisi vocatis oībus qui sunt ꝓ electōis negocō euocādi et deliberatōe habita diligēti ac ēpo alioue quocūcz clerico siue laico cuiuscunqz dignitatis preeminentie conditionis aut status existat. ꝓpter cuius iniuriam vel offensam eaō videtur cessatio facienda post predictas vocationē et deliberationem de cessā do habitam requisito ꝙ irrogatam iniuriam vel of / fensam emendet aliquate / nus attemptent. necz tunc etiā si emendā inde habuerint vel per eos steterit q̄ minus habeāt ꝓpetentem. Si autem premissis fuatis capitulū collegiū l' quē / tus alicui? ecclesie ad cessationē eandē durerint ꝓce / dendum extūc infra vnius mensis spaciū pars vtracz videlicet hij qui cessant. et illi etiā ꝓpter quorum fcm a diuinis cessatur nisi sup / ueniente ꝓcordia inter eos cessatio illa cesset iter arripiat per se vel p ꝓcurato / res idoneos cum munimētis et actis ad negociuz ipsum spectantibus ad sedē ap. veniendis ⁊ ꝓtinuatis

q Prout sūt. scz de ꝓuicia. s. ō elc. cozā. vbi de hoc. et vij. q. i. factus ē cornelius. In hijs autem vocationib? de quā remoto loco fiant. statur ꝓsuetu / dini. vt. e. t. cum inter vniuersas. et. c. bone. ij. sz an vocēt vel non statur ꝓsuetudini fm quosdaz qō nō est verum. ꝓ decre. j. de preben. cū in ecclijs. vnde credo ꝙ si in ista ecclesia esset consue? absentes non vocari ad electionē. nec ad hāc cessationem vocari debebunt. ꝓ hāc lram q̄ dicit put sunt rē. ⁊ nota ex hac lra ꝙ in alijs tractatibus eccīaz ℣ electionibus nō debēt vocari absentes. alias quare diceret put sūt in electionis rē. et fac ad ea q̄ no. x. q. ij. hoc ius correctuz. et. j. de testi. presentiū.

r Deliberatione. no. casum in quo ꝓcedere dz tractatus sic et in alienatōne ꝓpetua immobiliū rerū ecclesie. j. ō rebus ec. nō alie. du / dū. io. an.

s Steterint. si. s. e. li. de elec. ꝓmissa. ℣. annus. ⁊ j. de ꝓben. licet.

t Extunc. id ē p? cessationem. in mense. dic vt dixi. s. e. li. de elec. cz sit

u Mensis. quot dies cōputāt / r Iter arripiat. datur ergo dilatio ad iter arripiendū. et postea tempus arbitrarium ad se pñtādū. sic. s. e. li. de elc. cupientes. sed vnum nota. quia in decre. cupiētes. siue arripuerint iter infra mensē siue nō debet postea ire et p? cē / pus arbitrariū expectat ꝓ. xx. dies. sed hic exquo non arripuit iter. j. mensem bñt locū pene debite. nec post arbitrium tempus expectatur.

y Cōtinuatis. nō credo / ꝙ propter hoc ꝓpellatur omni die ꝓficisci. et nunc ꝙescere

quis enim impius iudex arbitretur q̄ p. xl. dietas debeāt venire nō quiescendo. et ℣ ꝓbatur dū dicit q̄ cito potēt et illud dicimur posse q̄ō possumus de iure et comode. xxij q. ij. faciat. ff. de ✠. sig. nepos ꝑculo. ⁊ de hoc dixi. s. de elec. cupientes. in prima ꝓticula sup verbo comode.

a ¶ Partibus. q̄rū assertione pandunt merita causarū. s.

b ¶ Pena. docente. de resti. in inte. tū ex lēis. xxxviij. di. qui ea. ō of. delega. nisi spā lis.

c ¶ Et manifesta. s. e. irrefragabili.

d ¶ Cessando. scilz vt vocētur absentes deliberēt et req̄rāt p̄iusq̄ fiat cessatio

e ¶ Mittendo. scz iter arripiendo infra mensem et dietas. put comode poterūt ꝓtinuādo. nota igit̄ in summa ad hoc q̄ fiat cessatio necesse est hec interuenire. primo q̄ q̄ cessant hoc habeāt de cōsuetudine vel alio iure. vt cessare possint. scōo q̄ vocentur absentes ad tractandū de cessatione. Tercō q̄ tractēt. Quarto q̄ de cessando deliberēt. Quinto q̄ sit manifesta offensa ꝓpter quam cessant. Sexto q̄ sit rationabil. Septimo q̄ āte cessationem instrumēto publico vel patētibus lēis autētico sigillo muniris. cāz cessationis exp̄mat. Octauo illud instrumentū vel lēas tradant ei ꝓtra quez cessant. Nono q̄ requirent illum q̄ emendet competenter iniuriam vel offensam ꝓpter quam cessare volunt. q̄ si nō fecerit tunc locum habet cessatio. post cessationem debet ⁊ tractꝫ pars iter arripere ad sedem ap. infra mensem p̄ se vel p̄curē. sufficienter instructos extūc ꝓtinuatis diebus habet tempus arbitrarium quo comode possit ire. omnibus hijs nō seruatis non seruetur cessatio. et habeant locū pene. s. e. si canonici. et preter illas. arbitraria summi pontificis vt hic.

dietis q̄ cito comode poterūt se aplico ꝓspectui rep̄rent vt trib⁹ p̄ntib⁹ aut vna p̄nte nō veniēte altera vel mittēte eram̄dato negocio apō sedē eandō ꝓsq̄ cuilibet habilis inuēta fuerit in p̄missis p̄ter alias penas a dictis canonib⁹ institutas si romano pōti. videbit̄ exigere pena docēte ꝓgnoscat quantū excesserit q̄ cessationi facte ratōnabiliter et manifesta causa cessauit

¶ Parte insup a diuinis cessāte sup̄scripta tā in cessādo q̄ inueniēdo siue mittēdo ad se. ap. nō seruante non seruetur cessatio. sz ea nō obstāte vt p̄ius in ipa ecclesia celebret.

Idem.

Presenti probibemus sedcō ne epi vel eorum superiores aut abbates seu

hijs hz locū hec constō. vt in cle. e. ti. de sup. neg. p̄ela. q̄a regulares. que determinat q̄ archid̄. hic plixe. no.

¶ Quibuscūq̄. in hoc differt a decre. q̄z sepe. s. e. li. ō ele. vt patebit. ⁊. in fi. ter hec et sequētia magna est dīa. ⁊. ō

¶ Collationē. in p̄eben. cū in illis.

l ¶ Custodiā. s. e. li. de elec. gīali. et. lxiij. di. si in plebib⁹. de instī. cū venissent. de ap. bone.

quāuis alij regulares vel seculares prelati aut ecclesiastice quecunq̄ persone vacantibus dignitatibus ꝑsonatib⁹ ꝓpatib⁹ vel ecclesijs quibuscūq̄ sibi subiectis seu ad collationē ordinatōz p̄ntationē l custodiā p̄nētib⁹ eorūdē bona morientibus eorūz rectoribus vel ministris in ipsis inuēta siue vacationis ip̄sorū tēpore obuenētia q̄ in vtilitatē eorūdē expēdi vel futuris debēt successorib⁹ fidelit̄ reseruari occupare aut in vsus suos conuertere quoquomō p̄sumant nisi de speciali p̄uilegio vel ꝑsuetudine iaz p̄scripta legitime seu alia causa rationabili hoc eisdē cōpetere dinoscatur. alioquī epi et eorum superiores ab ingressu eccle ceterisq̄ ab officiō

m ¶ Reseruari. per iconomum si est in ecclesia. vel eū q̄ custodiā hz q̄ō dic vt dixi. s. de elec. q̄z sepe. et no. q̄ dicit reseruari. per hoc enīz videt̄ q̄ de illis nō p̄sūt decedentes testari. de hoc nota ⁊ uerat gar. de re. ec. nō ali. ℣ cōsultissimo. ⁊ distinguebat put distinxerat os. s. de pecu. cl̄i. si q̄s sane. inter clericuz hñtem administrationem et nō hñtē nā clericus administrationem habēs q̄diu viuit et sanꝰ ē pt̄ donare modērate tū. s. de dona. ceterū. cōparāt enī eum vsufructuario quia eius ius morte finitur sicut vsufructuarij. vt in p̄dicta decre. si q̄s sane. et. s. de dona. ꝓ sultatōib⁹. s. de pigno. c. vl. insti. ō vt sufructu. ℣. finit̄. pt̄ ergo dū viuit volūtatē suaz facere dū mō mobile donet cū incipit infirmari ꝓparatur vsuario. et ita nihil hz nisi vsum tm̄. elemosinā tū facere pt̄. s. de resti. ad ℣. testari non. e. ti. cū in officijs. cū si. Si vo sit clericus non hñs administrationē sed ꝑsonaliter et simpliciter beneficiatus et in vita et in morte cōparatur vsufructuario quantū ad faciendum fructus suos. ⁊ de ipsis possūt testari. ecclesia tū succedit eis in istis si decedāt ab intestato. s. de testa. relatū. ꝓbatur satis ista distinctio. s. de res. requisisti. ℣. illud. et ꝑsuetudo generalis quasi vbiq̄ eā approbat. ⁊ q̄ dictum est de clerico simpliciter beneficiato q̄ facit fructus suos intelligendum est de perceptis et reconditis. alij vero per iura allegata ad ecclesiam ꝓtinebūt

n ¶ Priuilegio. s. de ✠. sig. c. pnūt.

o ¶ Legitime. xl. annoꝝ spacio. s. de ꝑsue. c. vl.

p ¶ Causa. puta onere imposito in fundatione. xvij. q. ij. eleutherius. et. c. seruitiū. de iure pa. p̄. vel statuto. vt in p̄dicta decre. quia sepe. dele. c. ij. et si sic suspensꝰ

q ¶ Ecclesie. ad idē. s. e. li. de of celebraret in ecclesia irregularis esset. vt. ⁊. de sen. excō. is cui. sec⁹ si extra ecclesiam. vt ibi dicam.

h ¶ Ecclesiastice. in secularib⁹ nō posset hr̄e locum pena ī ferius posita. vacare etiā debēt si sint manualia non ō

i ¶ Vacantibus. mensa sed habēria bona discreta. et in

a Ceteri. inferiores epi. quibus cũq; vt. s. de elec. cũ
b Officio et beneficio. dic sepe. nõ sic in casu de elect. cupientes. §. ceterũ. et. c. si cõpromissar. in fi. et est rõ. qa hic ab officio suspensus est. ibi nõ. vt dixi in prędi. decre. quia sepe. qz facta igitur restõe nõ erit necessaria aliq
c Quous absolutio vt no. io. lxii. di. si qui. et. xvi. q. vlt. si quis deinceps. et ber. de matrimo. contrac. cõtra interdic. ec. de mulie
d Restõz. et re sic ñ sufficit cautõ. iã enim ls fuisset ex
et bñficio tãdiu eoipso no uerint se suspensos q̃usq; restõz fecerint de p̃dictis.
Horro vbi ex p̃uilegio vel p̃scriptione seu alia de causa rationabili sibi aliqs p̃dcõz asserit bona cõpete supdicta ls de illis bonis so lui dz intelligi q̃ soluris de

electio predicta caret effectu. ⁊ no. ꝙ lz tale pactū inter ecclesias inītū valeat nō tū valeat pactū qđ prochianus ꝙ mittit vel obligat vel iurat se sepulturā electurū. vel elcām nō dimissurū. j. de sepul. c. i. ad ꝟ. s. c. plericz

a Derogetur. si pactū secutū est priuilegium nō ē dubiū ꝙ nō obuiat priuilegiū quo ad illa quibus derogatū ē pactū. et est casus. s. de prescrip. cū olim. si autem priuilegiū secutū fuerit cōpositionē nō valuit ꝓpositionem exq̄ in illo facta nō fuit in dementio. vt. s. de deci. ex multiplici. omni g° casu fuādū ē t pactū.

Dāuis. pactū factū patri a filia dū tradebatur nuptui ꝙ dote prēta nullum habebit ad bona patna regressuz si iurauerit id ipla filia omīno seruare tenebitur.

c Quāuis. tolle lex ciuilis improbz qđ est. j.

d Contenta. ipa filia.

e Improbet. qa est de futura successiōe q̄ siue sit de succedēdo siue de non succedendo nō vz. fm leges. C. de inof. test. si qñ. §. i. C. de pac. pactuz. qđ m dotali. et. l. vl. C de col. l. pactuz dotali. cū si.

f Lex ciuil. pdcā C. de coll. l. pactū dotali. sed miruz q̄ re fm leges nō valz tale pactum cū fm eas bñ valeat pactum ne pater filio succedat. ff. si a patren. l. i. §. si vel pater. Sol. ñ ita debetur patri hereditas filij sicut patris filio. ff. de inof. test. nam et si. vel verī nō vi pacti repellit sed propter ōlictū quia precium emancipationis recepit. vt. C. de ope. li. l. si quam. vel aliter vt no. in predicta. l. pactū.

b Nō vi. an iuramētū p metū extorti obliget dic vt no. Jo. xxij. q. iij. inter cetera. et. xv. q. vi. auctoritatem. et bet. s de iureiur. si vero. et. s. q̄ me. cā. abbas. ista lēa. et. s. de iureiu. cū pting at. et. j. e. li. e. ti. lz. faciunt pro illa opi. q̄ non obliget.

b Seruat

sepeliri cū p dictū pactū iniusto bmōi deroget. d Dē Clauis pactū patri facti a filia dū nuptui tradebat vt dote contēta nullū ad bona paterna regressū brēt improbet lex ciuilis. si tñ iuramento non vi nec dolo pstito firmatū fuerit ab eadē oīno seruari debebit cū nō vergat in eternē salutis dispēdiū nec redūdet in alterius detrimētum. e Idem.

Clia ex eo q̄ fratres pdicatores et minores et alij mendicātes ꝓpositōes et pacta. cū prelatis capitīs rectoribus et personis ecclesiarū ciuitatū castrorum villarū et locorū in quibus domus seu habitatōnes eorū existūt sup iuribus prochialibus vel alijs quibus cūq̄z articulis ab eis vel eoz ātecessoribus inita siue facta seruare recusant et ea eo pretextu infringere moliunt. qz magistri aut ministri vel prioris generalium seu ꝓuincialiū eorūdē non affuit ꝓsēs ī ipf nec approbata p ipsoz ḡnalia vel ꝓuincialia capla exiterūt mta in diuersi mūdi pribus surgūt scādala et ipsorum fratrū qs decet puritatem oīmodā in suis obseruare actibus et abstinere ab bijs ꝓpēsius p q̄ possit alijs exēpli pniciei ḡrari fame detrahit plurimū et honori. nos bijs occurrere paterne solicitudinis studio intēdentes pñti decreto sancimus ꝓpositiones ⁊ pacta hui? modi cū prelatis capitulis rectoribus et psonis pdcis ab ipsoz fratrū quentualibus prioribus seu guardianis factis vl approbata de suoz quentuū ꝓsilio et assēsu dū tñ alias sint licita et honesta debere ab ipsis fratribus in locis in quib? fuerint facta perpetuo inviolabiliter obseruari non obstante q̄ magistri vl ministri aut prioris generalium seu ꝓuincialiū pdcōz non interuenerit in eisdez assēsu? nec ab ipsoz ḡnalibus vel ꝓuincialibus capitulis exiterit approbata. seu q̄ sedes ap. in bijs q̄ p pdcos fratres minores facta fuerint auctoritatē suam non prestiterit vel assensum.

f Lex ciuil. pdcā C. de coll. l. pactū dotali. sed miruz q̄ re fm leges nō valz tale pactum cū fm eas bñ valeat pactum ne pater filio succedat. ff. si a patren. l. i. §. si vel pater. Sol. ñ ita debetur patri hereditas filij sicut patris filio. ff. de inof. test. nam et si. vel verī nō vi pacti repellit sed propter ōlictū quia precium emancipationis recepit. vt. C. de ope. li. l. si quam. vel aliter vt no. in predicta. l. pactū.

sed accur. ibi ptra per. l. C. de legi. et cōsti. nō dubiū. et. C de nup. aut. q̄ eis. signata sup. l. impialis. sed de turpi iuramento loquitur. qua aūt rōne fm leges tenet ptrac? puberis si iurauit qui alias nō tz. C. si aduersus ven. aut. sac̄menta. eadē rōne tenere debet pactū istud iuratum. ⁊ idē ī casu. s. de iurē. cū contingat. et vide qđ ibi no. j. e. li. e. ti licet. que concor. ad istam decre. ⁊ compelli debebunt per cen. ec. iudices. seculares ad hoc ius canonicū obseruādū per pdictā dec. lz. ad idē de sen. ex. decernimus.

i Dispēdiū. tunc enī fuandū nō cēt xxij. q. iij. p totum et. s. de iureiurā. si vo. etiā fm leges. vt in pceal. aut. C. de nup. aut. q̄ eis. ff. dele. i. si quis inquilinus. in fi.

Detrimentuz. s. principale. scōario enī ibi posz detrimētū reperiri filijs vl viro. vel venientib? ab intestato vel similibus personis.

Dia ex eo. pacta inita p fratres predicatores vel minores vel alios mēdicātes cū rectoribus prochialiuz eccīarū. sup parochialibus iuribus si facta sūt p pores vel guardianos de suorum quentuum ipsoz locoz ꝓsensu lz auctras ap. sedis nō interuenerit vl licentia prioris vel ministri generalis aut magistri vl ꝓuincialis ministri vl capituli. ꝓuincial' seruanda sunt dūmō aliass sint licita ⁊ honesta. hoc dicit.

m Predicatores. bij preponūtur qz antiquior ipsorum institutio. ad idem s. de excess. prela. mmis. s. de priuil'. in bijs. s. e. li. de elec. quorumdam. et ibi dixi.

n Mendicantes. heremitani sci augus. vel quiuis alij.

o Habitationes quas mutare vel alias de nouo acquirere non p̄sumit. vel antiquas dimittere. vel aliquo titulo in alios transferre sine speciali licentia sedis apostolice vt. j. de excess. p̄. c. vno.

p Parrochialibus

bus. vt exhibitōe sacroz. decimis primicijs. oblatōnibus iura funerādi

et hiis similib⁹. a Aliis. extra/ b Antecessoribus. ad que tenet/ c Licita. alias nō valēt. et fac̄. s. de pac. c. vl. d Honesta. ſ. et possibilia. q⁹ nullus ad impossibile obli/ gari posset. s. e. c. vl. et. ſ. de reg. iuř. nemo potest.

e Minores. de eis dixit. q⁹ de ipor exemptōe pstabat vł q⁹ diceba⁹ ł paiule giati q⁹ nulla ipor pactio vel obligatō teneret facta sine li cētia domini pape.

Gon. viij. De pcuratoribus.

Non indiscrete iu dex censetur egis/ se. pcuratorē laicū ad agendū vel defenden dum in causis spūalibus admittendo cū regularit qui non phibeť erpsse ad exercendū pcuratōis offi/ cium idoneus debeat re/ putari. Licet aūt a pcu ratore post litē cōtest. ab eo possit cum dns sit litis

Non īdiscre/ te. laic⁹ po/ test pcura/ tor esse ad agendū ⁊ defendendū ī cau sis spūalib⁹. pcuē. post litē ptest. p̄t da re aliū pcuē. ante non. nisi fuerit da/ tus in rem suā vel a dño habuerit mā tū de substituendo etiam nō certā pso nā. pcurator ad ne/ gocia aliū pcurato rem dare p̄t libere qua idocūq⁹.

f Indiscrete. si. s. e. non iniuste. et. ſ. de iuř. cal. c. vlť.
h Laicū. intelligo qui nullū habeat ordinē nec sit aliās ec clesiastica pso na. xij. q. i. duo.
i Spūalibus. ptra. s. de iuď. c. ij. Ho. ibi loquit de laicis qui tract ant causas spūales suo noīe quasi ius in eis habē tes. et sic nō est cōtra. no. tū ber. s. de excep. apostolice. q⁹ quis nō p̄t agere p se vel alio p eo q̄ō possidere non p̄t. ſz in actibus spūalibus tūc possz locum hře. in iudicialibus aūt sup spūalibus locū nō habet. ut hic vides. et sup hoc vide q⁹ no. host. in sūma huius ti. §. qui dari. v. vl. ⁊ guil. in spe. e. ti. §. i. v. Item q⁹ est laicus. et quod no. s. de sin/ dico. c. vno.
k Reputari. ff. de pcuř. l. mutus. §. i. et ibi de hoc. ⁊ in sti. p quas p. no. ac. pos. §. vlti. et simile in reste. ff. de testi/ l. i. et in cōtrahēdo mrimonio. xxx. q. iij. qui spūalem. s. d. spon. cum apud. cū ergo nō repiamus hunc erpsse phibi tum. ergo erit admittēdus. et ideo dixit erpsse. q⁹ tacite vi/ debať phibitum fm eum modū quē. s. dixi. fm ber.
l Ab eo. ſ. pcuratore. si ergo dns cōtestatus litē dat pcu ratorem postmodū ad litē iste sic datus nō substituit ut ł pbatur. licet videatur ar. contra. C. e. ti. nihil arbitramur intereſſe. sed ibi loquit de facultate dandi. nō de facultate substituendi. ut ibi no. Et nota approbatam puto opi. io. quam ibi no. accur. ſz q⁹ pcurator post litem datus non substituit. et guil. in spe. huius ti. §. i. v. q̄d si pcurator in/ tercesserit. accur. dicebat q⁹ forte idem vtrobiq⁹ dici pote rat. p. l. C. de consor. l. ij.
m Litis. et exponunt legiste id est instātie. ut. C. de iuď. p̄terandū. fm nos non perit instantia. vnde intelligimus p̄dic. s. de iuď. c. penul. et sic vid⁹ snīa in eū formāda non in dīm. de quo dic ut. s. de elec. querelam.
n Procurator. ut. C. e. l. nulla. et. l. penul. ⁊ l. negz. in fi. et. ff. e. in cause. et. ff. de ap. l. ab executore. §. fi. et. ff. de do li excep. si. pcurator agit. §. i. et hoc verū intelligo vbi fue rit simpliciter cōstitutus vel non erpsse phibitus. alias si constitutus fuerit vsq⁹ ad litē contest. et erpsse phibitus.

ne vltra pcederet secus. de quo dic ut no. inno. et host. s. e. petitio. pficiat igit dns p se vel p aliū litē ceptā. Et ad instar huius dixit dns Azo. q⁹ delegatus ab alio q⁹ a prin/ cipe post litem ptest. delegare potest q̄ō fm nos vid⁹ non verū. ut. s. de ap. cum causam. et de hoc. s. de re iuď. cum bertoldus. nec est facienda ptio. q⁹ etiam post litē ptes. ordinarius revocat delegatū suum. ff. de iuď. l. iudicium. ſz pcurator non. nisi causa cognita. ut. ſ. e. pri. et rōem q̄re. ff. eo. ti. post litem.

effectus dari alius pcura tor antea tamē nō p̄t nisi in rem suam sit datus vel a dño substituēdi aliū eti/ am certa nō erpssa psona sibi fuerit pcessa ptās.

Procurator vero dat⁹ ad negocia p̄t libere q̄ncū⁹q⁹ aliū deputare.

Quamuis pcurator possit ante litem cō/ testatam etiam sine causa libere a domino revocari

o Antea litē p̄. p Non p̄t. s. dari alius pcurator. ut. ff. e. l. q⁹ quis.
q In rem suā. ut si titulo donatōnis cesse sunt actiones mihi. et datus sum pcuř. ad eas inten dendas. iste est ca/ sus. C. de dona. l. illam subtilē.
r Substituendi. tunc enim substitu/ tus vid⁹ vł dat⁹ ab ipo dño. ad hoc. ff. q⁹ cuiusq⁹ vniuersi/ tatis. l. Item eor. §. si decuriones. et p hoc et quedā alia iura solui questio/ onem de delegato ab alio q̄ a principe qui hz speciale mā datum subdelegandi. s. q⁹ subdelegare possit. ad idez. s. de of. del. is cui. vbi de hoc. et. c. vl. §. vices.
s Certa pson. in cōtrariū videbať. q⁹ pcurator hz esse cert⁹. ff. e. ti. l. ij. sicut et arbiter. ff. de ar. Itē si vnus. §. si i duo⁹. et. s. de ar. innotuit. sicut et tutor. ff. de testa. tu. tu/ tor incertus. et. l. duo sunt ticij. et ł p̄dicta iura tenebat vbertus de bobio. ut no. guil. in spe. ti. i. §. iam nūc. v. q̄d si in delegatōe. et accur. vid⁹ idem tenere. ff. e. l. i. in. i. glo. ſz illa glo. et. l. ij. e. ti. posset intelligi de pcuř. icet o. scōm modū illius. l. duo sunt ticij. ff. de testa. tu. q⁹ plures sunt ticij et feč ticiū pcuratorē et nō apparet de q̄ senserit.
t Negocia. et ad vnū etiā negocium dari p̄t. ff. e. l. i. ff. de nez. ges. l. iij. §. negociū. ad idē. ff. vi. bo. ra. p. l. ij. §. q⁹ ait.
u Deputare. ff. māda. si pcurator. et sic no. vnam dām inter pcuratorē ad negocia. et ad iudicia. aliam videbis ſ. e. q̄ generalit. in fi. terciā. s. de ſkep. ex pte decani. ff. mā. si mandassem. ⁊ q̄ō hic hz dic verū nisi in casu. ſ. e. c. vlť.

Quāuis. pcurator aūt litē. ptes. etiā sine causa revocari potest post litē. ptes. nō sine rōnabili causa. dns tū bñ potest adesse cause cum ipso pcuratore. maxime si de collu sione timeat.

y Contestatā. ut īsti. manda. §. pe. ff. man. si vero nō re munerandi. §. si mandauero. C. man. si pater. ff. de pcuř. ante litem. s. de elec. in causis. s. eo. ex insinuatōne. et č iste casus quo penitere licet. q⁹ dic ut dixi. ſ. de reg. iuř. quod semel. que est contra.

5 Revocari. ſz nun/ quid in hoc casu revocatio gueni re debeat ad iudicē vł aduersariū dic ut. s. e. mādato. et vid⁹ q⁹ nō. ar. a cōtrario illi⁹ decre. ⁊ ł ibi tenēt tan. et gof. ber. et inno. ibi tenēt ḡriū. ⁊ subau diūt maxime. ⁊ eor rōes ibi vide. et guil. in spe. e. ti. §. i. v. Item q⁹ mandatum. host. no. e. ti. auditis. q⁹ revocatio tenz indistincte quo ad p̄iudicium revocantis. si queratur de p̄iudicio aduersarij. si fit ante litē contesta. et iuder vel aduersarius certificatus fuit. vel certificari potest de

mandato.non obest reuocatio nisi ad alterū puenerit.debet enim esse ignorantia ꝓbabilis excusata.de cleri.ex.mi. aplice.ff.iuō.sol.si aūt multo minus valet post litē. ꝓtesta. nisi ad alterū ꝓdictoꝝ pueniat quibus semel de mandato extitit facta fides.s.e.mandato.ff.e.si ꝓcuratorē. sed si se celet ꝓcurator.obligatur dño .ff.de dolo eleganter. §. penul.et si non est soluēdo tenetur aduersarius si particeps sit delicti.ff.māda. si ꝓcuratorem.§.i. sin aūt sibi imputet qui talem elegit.ff. de mino.cū mandato.in fi. vnde si reuocatio ad iudicem vel aduersarium ꝓueniat.id sup quo concluſuz est nō impedit alia sic ut pō. decre.auditis.si autem de māndato nō fuit facta fides.⁊ si ne satisdatiōne fuit admissus tenet reuocatio.et sic intelligatur.s.e.in nr̄a. ⁊.c.ex insinuatōe.⁊ .ff.e.in cause.et cōtrarius sensus.s.e.mandato.et sibi imputet qui eā nō exegit si ante satisdationem exegit in ꝓcuratorē celantē reuocationē redūdabit.et aduersarius erit sine damno.vnde si erat ꝓcurator actoris ꝓmissa est satisdatio de rato.ff. rem ra.ha.l.ij.si ꝓcurator rei satisdat iudicatum solui ⁊ de dolo cōmittet.ff.iudi.sol.l.iudicatū solui.et.ff.e.plautius.

postea tñ ipō nolente nequibit nisi eū dño inimicū fieri l̄ suspectū aut aduersario affinitate ꝓiūgi. vel eiꝰ heredē effici seu ingredi religionē aut in longū pegrinare vel egritudine aut vinculis detineri contingat seu alia ratōnabilis causa subsit ꝓpter quam sit merito reuocād? Ite tū quanꝯ nisi ut ꝓmittit reuocari nō possit dñs tñ sue cause vna cū eodē ꝓcuratore marime si de collusione timeat.minime ꝓbetur adesse. Idem. qui a ꝓcuratore super hoc a dño ptātem hñte ꝓcurator extitit substitutus nō ꝑt post mandatū suscepti etiā si eo vsus fuerit lz in delegato se.ap.vices suas alteri ꝓmittēte aliud

a Postea.i.post litē.ꝓtest.et intelligas ab ipō ꝓcuratore ut dixi.s.c.pri.

b Ipō volente.secus si nolente.et sic posset intelligi.s. .e.mandato.ut ibi no. quantūcūqꝫ tñ ꝓcurator ꝺicat nō ꝓcedetur cum eo post reuocationem quouisꝫ de cā reuocatōnis cognitū fuerit.nō enī ꝺz se ingerere ꝓcurator.lz ꝺz ei sufficere qꝫ sine nota suspitōis remoueat.ff.e.l.q̄ oīa.

c Nequibit.cētra.j.e.si quem.Bolu.ibi.

d Nisi cū.hos casus qui sequunt habes. ff.e.t.l. filiꝰ. §. fi.et.l.sequentibus.vsqꝫ ad.l.lz etiā.et.l.post litē.vsqꝫ ad .l.que omnia.§.i.

e Inimicū.et que inimicicie hic veniāt arbitrabitur iuder.facit quod dicimus de iudice et de teste. iij.q.v.c.ij.ō simo.p tuas.et de accu.cum oporteat.nō tñ dico qꝫ requirantur capitales.et hoc sonat lr̄a q̄ dicit.vel suspectum. licet videatur ꝓtra.ff.e.l.filius.ad fi.et.l.si post datū. Sed in ꝓcur. ꝓ quo ꝓmisit dñs iudicatum solui loquitur qui ꝓpellitur ꝓsequi nisi capitales interueniant. vel alie iuste cause.de quibus ibi ꝺr.et ideo lex.e.ti.vel exilio. que loq̄t de casu nr̄o.non posuit capitales in textu.

f Suspectū.et est suspicio allegāda et ꝓbāda sicut ꝓ iudicem.s.de ap.cum speciali.lz hoc ipō qꝫ opas ingerit i inimicū suspectus est.ff.e.ti.l.que oīa.et sic etiā ex falsa causa ipm poterit dñs reuocare.qz ꝺicēdo suspectus erit.⁊ sic locū hēbit hec lr̄a.lz ꝑt dici ut no.accur.ff.e.t.l. q̄ omnia. qꝫ aut ꝓcurator sol⁹ resistit.et tūc ꝓcedat.et vera sit obiectio.aut aduersarius vel ꝓcurator et aduersarius. et tūc secus.et sic possint intelligi.l.ꝓallegate.⁊ decre. ista. lz lr̄a ista solū ꝺicit ipō volēte vñ ⁊ postea ꝺicit ꝺē accur. ꝺic eum suspēm q̄litercūqꝫ.sed nō ita qꝫ remoueat.vel suspect⁹ est interim donec remotōis cā tractet.alias enim ad q̄d remotōis causa tractaret nō vides.licet dñs .OJ. ibi primam ꝓsueuerit approbare.

g Affinitate.qz tunc dño timetur piculum.C.de exeu.tu.humanitatis.

h Eius.s.aduersarij.et tūc ipe ꝓcurator aduersarij ē ⁊ poterit ꝺicere ꝓriū eius qꝺ ꝓmo perebat. ad l.ij.q. vij. .§.tria.v.si cōtra patrem.ad idē.ff.de postu.l.vl.

i Ingredi.etiā nō ꝓfitēdo.lz solū ꝓbatōis cā.ad l.j.ō sen.ex.religioso.ij.ff.et.j.de regul. c.i.in prin.

k Longū.arbitrio iudicis credo terminandū. habita cōsideratōne cause et viarum.

l Vinculis. ꝑdonū vel bostū ptāte ff.e.t. itē si suspēt⁹.

m Alia rōnabil. utputa etas nimis decrepita.vl nimis iuuenis.et tūc reuocare ē ꝺ facto.ut. ff. .e.ti.l.post litē.ī fi. vel qz latitat. ff.e.l. vel exilio.vel iudicō publico vl ꝓ priuato detinet.ut.ff.e.t.l. vel iudicio. et idem in si.

n Possit.inuit⁹. ut.s.vidisti.

u Collusiōe. sed nonne ex quo de collusione timet ꝺz eū suspectū. q̄re gꝰ nō reuocat.ut.s.e.c. Bo. timet lz.ꝺz ꝓbare nō ꝑt. ad.l. ij.q. .vij.plericꝫ. vel alie lz nō vult dilatare ꝓcessum cāe q̄ esset in ꝓgnitōe suspitōis.ut.s.dixi.et ꝓbat. ff.e.l. post litem.

p Adesse.sed q̄d ꝓderit adesse. ꝓderit qz possent testes et ꝓbationes inducere ꝙs ille omitteret. vel saltē ille ꝓducere tenebitur nominatos a dño .beneficiū enim iuris qꝺ adesse possit interꝑtandū est late.et ut aliq̄d cōferat. ō v.sig.abbate.et de hoc ꝓ accur.ff.de inoffi. testa.si suspecta.in principio.

q Si qui. ꝓcurator habens mādatū substituēdi.substitutū a se post mandatū susceptū etiā si eo nō sit vsus reuocare nō ꝑt.nisi ⁊ ptātez habuit reuocandi.si aūt erat ꝓcurator ad plures cās.⁊ in altera substituit.ī alijs remanz ꝓcurator.

r Ptātem.qz alias nō poterat.nisi in casibus.s.e. ca.i.

s Susceptū.et lz dixerit se nolle suscipe.tū dño in eadem voluntate manente adhuc suscipe poterit.ut.j.e.licet.

t Vsus nō fuerit.lz ergo dñs reuocz ꝓcuratorē re integra vl ante litē ꝓtest.insti.māda. §.recte.et.s.c.pri.in prin. cū suis ꝓcor.et ipo facto fm id q̄ ꝺr.j.e.si quē. ꝓcurator tñ datus ad substituēdū lz nō ꝑt post susceptū mandatū. iam enim suo functus ē officio ⁊ potꝰ lz substitutus a ꝓncipali dño qꝫ substitut⁹ a ꝓcuratore vi ꝺr.ut dixi.s.e.c.i.

u Aplice.qz alius nō subdelegat. C.de iuꝺ.a iudice.s. de of.del.pastoralis.et.c.vl.de ap.cū causam.

u Aliud.s.qꝫ revocare possit.ante ille vsus fuerit.⁊ habes lz.s.e.li.de of.del.Quis.lz q̄ro q̄re aliud in delegato ꝙz in ꝓcuratore. Bo. credo qꝫ sit rō qz delegatus ꝓncipis ꝺz a lege qꝫ ꝓmittere possit.et ideo ꝺonec iudex subdelegatus vti cepit revocare ꝑt. ut in ꝓ ꝺecre. Quis.lz ꝓcurator de quo lz loquit ꝺz lz ab homīe et ideo ꝓmittēdo susceptō mandato ꝓ ꝓcuratore functus est officio suo. et ideo amplius nō revocat.et no.qz si ꝓcommissarius datus ad eligendū eligat.et electus renuit cōsentire.amplius nō eligit.qz suo functus est officio.s.e.li.de elc.si cōpromissarij .§.i. ꝓcurator tamen substituens nō est functꝰ officio suo nisi substitutus mandatū susciꝑat. ut hic vides.et ideo aliud.qz lz ꝓcurator causā agere et substituere poterat ibi solum eligere.et ideo citius illius expirat officium.et fm

superius dicta no. qz cum tres casus sint positi. s.c. i. in q̃
bus ꝓcurator ad iudicia substituit. ꝫ de altero tm̃ dicit. s.
de eo qui mandatū hz. vnde de reliquis secus credo cum
habeat ptātē nō ab hoīe. ſz a lege ut supius dixi. ex eo q̄ fa
ctus est dñs litis. vel datus in rē suā. alias enī quare nō sic
de alijs exp̄ssisset. et facit de deci. ad audientiam. et q̄ re
citari solet de eo qui dux. in ma. ca. vl. et de cōuer. infi. c. i.

a Illo. s. substitu
ente. a dño aūt bñ
habita distinctōne
quam habes. s. ca.
ꝓri.

b Reuocādi. tūc
enī nō expirat man
datuz erquo penes
eū prās remanet re
uocādi. et facit op
time. s. e. li. si dele
gatus. de of. del'.

c Omnes. ꝑt ergo
pstitui ad. vnā vel ad
plures. et ad oēs
causas ꝓcurator.
.ff. e. l. i.

d Exercere. sic et
delegat⁹ ab alio q̄
a principe ad vni
uersitatē causarum
vnam causam dele
gat. et ī alijs iurisdi
ctionem retinet. ff.
de iuō. l. cum ꝑtor.
.ſ. i.

Di ad agēdū.
datus ad agenduz
defendere cogit̄ vl'.
satisdare de defen
dendo. ff. e. ti. l. ser
uum. in fi.

f Speciale. ut. j. ſ. vl. cum si.

g Non debet. et sic nō valet tantū genus quo ad speciez
quantum species. ad idē. s. de ap. c. ij. de hoc habes. s. de
of. oz. si sacerdos. xxij. di. quanq̄.

h Non exp̄ssos. nō tñ ꝓ hoc matrimoniū ꝫbere poterit.
ut. j. e. c. vl. nec poterit etiā cōtra electū vel ꝓuisum oppo
nere crimina vel defectus. ut in cle. e. ti. non ꝑt.

i Admitteretur. no. ꝓ illa opi. bul. et alioz doctoz legum
q̄ paciscens q̄ casum fortuitū nō opponet. aut aliquos ex
pressit secuta generali clausula. aut nullū. ut in p̄mo casu tene
at renunciatio. in scō vero non. et no. ꝫ materia ꝓ accur.
.ff. si q̄s cau. ſz et si. ſ. quesitū. et recitari solz. s. de deposi.
bona fides. to. vel eo q̄ habeat vim ipius speālis māda
k Manda ti. ut. s. pr. ll̄ē.

l Deferre. ff. de iurē. iusiurādū. i. ſ. fi. onis. vbi ō ſ
m Vel paciſci. C. de transac. tñ facti .ff. e. ti. l. ꝓcura
tor cui libera. et. l. mandato. et. s. de transac. cōtingit. ꝛ de
ar. ꝓ tuas. nec in integrum restitutionē ꝓ alio petere. s. de
restitu. in inte. coram. vbi de hoc. et hoc q̄ñ principaliter
peritur. secus si incidenter. ut e. t. suscitata. C. etiam ꝓ ꝓ
cur̄. cām in inte. resti. agi posse. vnica. Item in causa suspe
cti tutoris. ff. de ꝓcur̄. nō solū. ſ. fi. Item vbi sunt duo ꝓ
curatores omniū rerū alicuius. tūc enī nō ꝑt vnus ab alio
sine spāli mandato exigere. ff. e. l. qui duos. et. l. itaq̄. Item
de interdicto de liberis exhibēdis et deducēdis. ff. e. pap.
in prin. Item in acceptilatōne. ff. de acceptil'. l. ij. Item
in ll̄ēptoz impetratōe. s. de ll̄ēp. nonnulli. et. c. et ꝓte. Item

censeatur vlterius reuoca
ri ab illo nisi reuocādi po
testas cōcessa fuisset eidē.

Clerū si cū ad plures
vel ad oēs causas genera
liter ꝓstitutus fuisset ī vna
tantū substituerit earūdē
in alijs nequaq̄ ꝓhibet
ꝓcuratōnis officiū exerce
re.

Idem
Cli ad agendū ꝛ de
fendenduz ac generaliter
ad omnia etiā si mādatuz
exigāt spāle ꝓstituit ꝓcu
rator ex vi generalitatis
hmōi ad aliquē articuluz
in quo speciale mandatū
exigitur admitti nō debet

Sed si aliquis vel ali
qui de articulis spāle mā
datū exigentib⁹ specifica
ti fuissent adiecta clausula
generali tūc ad nō exp̄res
sos etiam admitteretur.

Procurator q̃z absq̄
spāli mandato iuramentū
deferre trāsigere vel paci
sci nō ꝑt nisi ei bonoz vel
cause administratō libera
sit concessa. Idem.

Cli generaliter con
stituitur ad negocia ꝓcu
rator agere ꝛ expiri ꝑt ex
ceptis hijs casibus q̄ mā
datū exigūt speāle. Ne
dū vero ad negocia ſz etiā
ad iudicia ꝑt filiuſſamili
as absq̄ patris assensu fi
eri ꝓcurator. Licz aūt
q̄s p⁹. xvij. ānū ꝓcurator
in cā mr̄imoniali fm vincen. s. q̄ mr̄i. accu. pos. c. er lr̄s. in
parte decisa. ar. cōtra. s. e. t. accedens. sed ibi parentibus
agentibus de mr̄imonio filioz accessit ipoz ꝓsensus. ut ibi
no. Item fm quosdā in voto trāsmarmo. s. de voto. et mlt
ca. in ꝓin. v. illis. Itē in ꝓsūptoz instroz exemplatōe. de
fi. instru. c. vl. Item in hijs que sedes ap. sibi specialiter re
seruauit. quod dic ut no. de of. leg. q̄ translationem. Item
in cōtrahendo mr̄i
monio. j. e. ca. vl. et
sponsalibus. q̄ cle.
vel vo. veniens. in
ꝓmisso. s. de ar.
ꝓ tuas. Item in ab
solutōe petenda ab
excōicatōe. de sen.
ex. q̄ de hijs. in fi.
ꝛ ar. de pe. di. i. quē
peniteat. Item in ob
latōe filij idolis fa
cienda. de ꝓse. dist.
.iiij. queris. in ꝓin.
In cōtrahenda et
cōtinuatione. xxiij. q.
.iij. si habes. in ꝑn.
Item in ꝑstatione
iuramenti de calū
nia. j. de iuē. cal'. c.
vl. Item in casu. s.
.e. li. de elec. ꝓcura
tor. et de hoc vide ī
spe. ti. e. ſ i. v. Itē
opponit q̄ licz ha
beat.

n Concessa. vel
datus sit in rē suā.
In tribus ergo casi
bus hoc ꝑt. scz qñ
habet spāle qñ ha
bet generalē et liberā. qñ datus est in rem suā. ꝫ ꝓbantur
.ff. e. l. ꝓcurator cui libera. ff. de iurē. l. iusiurandū. ſ. fi.
et. l. se. C. de noua. l. nō abstulit. et. ff. de solu. l. hoc iure. ꝛ
no. C. de transac. l. transactionis.

Di generalit̄. nō eget sūma. qz satis sūmat seipsam. ſ
primū dictū ponebat guil. ꝑ q̄one in spe. e. t. ſ. i. ī fi.
et sequēdo vber. idem dicebat q̄d dicit ſ decre. et idē no.
ost. de ꝓcura. petitio. in p̄ma glo. et satis olim hec dicebā
mus ꝓ decre. dilectus. vbi est hoc satis exp̄ssum. sed glo. vi
debatur tacite consentire q̄ generaliter fuerat ꝓstitutus
ad negocia et ad iudicia. ter ꝑt fieri ꝓcur̄. ꝓstitutio. et
p Generaliter. no. q̄ gñali dicitur hoc. s. e. peritio.
q Expiri. i. defēdere. s. de inō. c. i. Alibi ponitur ꝓ age
re. s. de causa pos. pastoralis. quin filiuſſamili
s Casib⁹. exempla vide. s. c. pr. as possz ꝓstitui ꝓ
t Filiuſſamilias. nō dubitabam⁹ curator. s. e. nō in
iuste. et. ff. e. l. filiuſſamilias. ſ. ipe q̃z. sed an sine mandato
p̄is possit ꝓstitui dubitabatur et videbatur q̄ non. qz ꝓ
se non admittitur. ergo nec ꝓ alio cū interdum admittat̄
ꝓ se q̄ nō ꝓ alio. ff. de postu. l. i. ſ. ij. iij. q. vij. ſ. tria. ꝛ no.
de hoc ꝓ accur. C. de bo. q̄ li. l. ul. ſ. i. in fi. Sed quia nil de
perit patri. idcirco admittat̄ sine mandato. ut hic. et est si.
.j. de iuō. c. vl. vbi aūt deperet p̄ri. haberent locū dicta.
ad hoc. ff. ad trebell'. ille a quo. ſ. fi. ff. de in inte. resti. cum
mandato. in fi. u Exvij. annū. in sti. qui et ex quibus ca.
ma. pos. ſ. iuste. sic et aduocatus ꝓgisse debet. xvij. an. ff.
de postu. l. i. ſ. in uicem. iij. q. vij. ſ. ver. am.

a ¶ Ad negocia.no.oſt.s.e.nõ iniuſte.in quarta glo.q̃ .p curatores datus ad negocia maiora.xvij.et minora.xxv.p̃t agere et excipi. nam ex quo .pcurator ad negocia agere p̃t. s. .pri.iſtũ.et minora.xxv.datur ad negocia. ut hic. g͞a et agere.

b ¶ .xxv.ff.e.ti.minora. C. de bijs qui ve.ętą.impe.l.fi. C. e.ti.l.exigendi.

¶ Si duo vel plures. Emanauit hec decre.ad declarationem eorũ que no. io.ij.q.vi.§. forma et ber.e.t.non iniuſte.et accur.ff.e.ti. l.pluribus. et inno cen.et hoſt. s.e. in noſtra.¶ guil.ī ſpe. .e.ti.§. rõe autem.

c ¶ Simul.q̃ ſecꝰ ſi diuerſis tribus. .ff.e.l. ſi quis tamẽ. .§. fi.et.s.e.l. nõ in iuſte. et hoc ideo. q̃ dando ſcõm videt primũ reuocare.et in p̃dictis iuribus.¶ hoc eſt verũ niſi exprimat ſe nolle primũ reuocare. .ff.de.l.i.ſi q̃s pluribus.ad hoc.j.eo. ſi quem. et hoc verũ intelligo etiam ſi ſe cũduſ .pcurator nolit ſuſcipe mandatũ ar.l.inſti.q̃buſ mo. teſt.infir.§. poſteriore.vbi ōr q̃ ſcõm teſtamentũ rumpit primum. licet ex ſcõo teſtõ aliq̃s heres nõ ſit vel eẽ nolue rit.ſic ¶ ar.p̃ō .iuriũ.¶ ℔ tractat guil.iſpe.e.t.§. rõne aũt .v.ſz cũ dato ſcõo. to q̃ar.ſz nõ p̃ōa.q̃ ſonat ut.j.ptz.

e ¶ In ſolidũ. aliq̃d executoribus vltie volũtatiſ. ut.j. de teſta.c.vltī.in fi.et in .pcuratoribus datis ad iudicia ſpũaliũ cãp. ut.j.e.c.§. ſane.et ī tutoribus.ff. de admi.tu.decreto.in fi.et in bijs de benignitate ſecus eſt receptũ. ut ibi.et eſt rõ buꝰ dicti.q̃ bij duo cenſenť p vno.s.e.li.de eťe.c.pe.§.i.ẽ igit℔ neẽe q̃ vter q̃ admittať ſicut in iudicibus datis ſine clauſula.s.de of. deľ.cãm mrimonij.ſed quid dices.ecce vnus cõfiteť altera negat.quid erit. ſup hoc fuit diſſenſio. dicunt quidam q̃ facta eſt litis cõteſtatio. et ſtatur cõfeſſioni. q̃ ſic .pbat. ſi dñs pñs eſſet et cõfitereťet negaret ſtareť cõfeſſioni q̃ ẽ eum eſt.ff. de inter.act. de etate.§.i.ergo idẽ in bijs qui p ſonã dñi repñtant. Alij dicũt q̃ eligere p̃t dñs vtrũ ſtetue negationi vel cõfeſſioni.ar.s.de re.iuď.duobus. et.ff.de re.iuď.duo iudices. Tercij dicũt et forte melius fm inno. q̃ p talem rñſionem nõ fit litis cõteſtatio. ſz ꝑcedendum eſt cõtra dñm tanq̃ cõtra ꝓtumacẽ .p eo q̃ nõ miſit .procuratores inſtructos. de iuť.cať.in ꝓtractãdis. p̃ma opi. placuit oſt.s.e.in nẽa.mihi placet vltia. q̃ cõfeſſio vel negatio vnius ſolius etiã altero nõ reſiſtente nõ valz. ut .s. in princi.multo minus altero reſiſtẽte. ad hoc.s.e.li. de eťe. .c.pe.§. ſi autem.et ꝓpter euitanda hec dicebat ber.s. eo. nõ iniuſte. q̃ ſatiſ equũ erat. q̃ ſiue adiereť eẽ in ſolidũ ſiue non. ſp iuder eligeret idoneorẽ. ad hoc.ff.de accu.ſi pluresꝰ. .ff.de admi.tu.ſi plures.ſed non eſt verũ niſi in caſu.j.e.§. ſane. Vincen. aũt dicebat ob p̃dcãm cãm .pcur. tales non admittendos. ſed vera eſt opi. in caſu.s. de elec.c. pe.§. ſi aũt. alias non. ut hic vides. mitteretur ſine altero.

g ¶ Secus.ſ.q̃ tunc vnus ad tagere virõ.ff.rẽ ra.ha.l.

h ¶ Litis ꝓteſta.q̃ tũc demũ amplius. ad ℔.s. de of. dele.relatũ. et de v.ſig.ex ꝓte.ij.et cõcor.ff.e.l.pluribus. intẽdum aũt q̃s dicit occupare. q̃ p̃mo ad ſententiã deuenit. ut in acti. de pecuľ.et in noxali.ff.de pecuľ. ſi vero.ff. de noxalibus. ſi quis amulaſ. q̃ nõ p̃ſumitur quis aſtrictus. et ideo ibi aſſiſiam nullus occupare videtur. ar. C. de act. ¶ obliga.l.negãteſ. et delegať cũ clauſula vos vel alť veſtrũ occupat q̃mlibet inchoationẽ iudicialẽ.s. de of. dele.cũ plures .aliq̃ nihil operatur occupatio. ff. de dam. infec. ſi finita. §. ſi iulian⁹.ff. ut ī poſſ. leg.l.iſ cui.§. q̃ poſſ. vbi omnes eq̃liter ī poſſeſſionem mittũtur. licz ꝓres ſibi faciant p̃ .pcurium.

i ¶ Occupabit.ī bona ſignificatõne.ſic .vij.q.i. factus eſt cornelius. alibi in mala.s.e.li.de eťe. generali. vbi de ℔.

k ¶ Dñs.s.e.c.i. cũ ſuis cõcor. l ¶ Occupãtis. et nihilominus p̃ voluntatẽ dñi melior fieri ipius occupãtis p̃dictõ. q̃ ſtatũ iuris immutare non potuit in totũ. ad hoc.s. de teſta. requiſiſti. et.cauta.ff.deľ.i.l.nemo. ſi ergo non valet in totũ ut agit. valeat .p ea ꝓte et eo modo quo valere p̃t. ad idem.j. de deſpõ. impu.c.i.§.i. et determinatũ eſt q̃ dubie tractabat guil. in ſpe.e.t.§. rõe aũt.v. quid ſi dictũ fuit.

m ¶ Inchoatũ. ſi.s.e.li. de of. deľ. cũ plures.

n ¶ Preferri. eſt enī ꝓſtitutus ab eo qui potior eſt cľa nõ ob.ut.s. vidiſti. excludit ergo illũ cũ vices potioris gerat. ad hoc. xciij. di.c. vl. et. xciij. di.c.i.j. de p̃ben. bij qui.

o ¶ Subſtituto. ab occupante nũquid hũc reuocare poſſit. dic ut dixi.s.e.ti. is qui tus in ſolidum.

p ¶ Alter. collega cũ eo da de elec. cupientes. §. q̃ ſi. ¶

q ¶ Ipſum. negocium. .j. de ſent. ex .eos q̃. vbi ceſſante. ar. ꝓtra. s.e.li. ſante impedimẽto tenetur

r ¶ Ceſſante. ar. ꝓtra. s.e.li. quis ad id q̃ tenebať p̃us. ſz ℔ iam alius occupauit. et eo caſu q̃ potuit. vnde nec vtus clauſule hoc operať ut vides

s ¶ Impedire. et tũc ille aſſumet. nec illi ſubſtituturn dare poterit cũ litẽ nõ fuit cõteſtatus. s.e.c.i.§.i.

t ¶ Cauſis. ſecus in negocijs etiã ſpũalibus. ut pater. s. de elec.c.pe.§. ſi aũt. q̃ eſt ꝓtra. et ibi dixi.

u ¶ Celeriorẽ. de hoc vide q̃ dixi. s.e.li. de elec.c. vlť.

x ¶ Specialiter. no. ergo q̃ fauor aliquid inducit contra ius poſitiuum. quod habuiſti. s. in prin. decre. et no. per hanc literam reprobatam illam opinionem que videbatur equa. ber. s.e. non iniuſte. q̃ ſiue eſſet clauſula in ſolidum. ſiue non. iuder poterit eligere. ſz nõ eſt verũ niſi i ſpiritualibus. ut hic vides. et faciebat .p illa opi. ff. de ꝓba.

ad negocia licite deputeť
ad iudicia tamẽ niſi maior
.xxv.ãnoꝝ fuerit deputa
ri nequibit. ¶ Idem.
¶ Si duo ꝓcuratores
ſimul nõ adiecto in ſolidũ
deputenť vn⁹ ſine altero
nõ debebit admitti. Secꝰ
ſi ſint in ſolidũ ꝓſtituti ſed
tũc illi⁹ melior erit ꝓditio
q̃ p litis ꝓteſtatõem nego
ciũ p̃mit⁹ occupabit. p⁹
occupatõem aũt bmõi alter ſe intromittere neq̃bit
vlterius cũ ille litis domi
nus ſit effectus niſi dictũ
in ꝓſtõne fuiſſet q̃ nõ fieret melior cõditio occupãtis. tũc enī ſi eũ q̃ occupauit infirmari mori abſentari vl alias ipediri ꝓtigat
aut ſi pſeq̃ forte nolit portari alť ſuſcipe ac pficere
negociũ ab alio inchoatũ
dũ tũ ab illo nõ fuerit ali⁹
ſubſtitut⁹. nã ſi ſit is p̃ferri dẽbit eidẽ ¶ Ceterũ vbi
nullo ſubſtituto alť ſuſcipit negociũ .pſeq̃ndũ is q̃
occupauit p̃mit⁹ ipm reſumere poſtea impedimẽto
ceſſãte neq̃bit niſi forſã illũ ꝓtigeret ipediri. ¶ Ne ī electõnũ poſtulatõnũ
.puiſionũ ¶ alioꝝ ſpũaliuꝝ
negocioꝝ canť cũ tľia celeriorẽ expeditõnẽz exigere
dinoſcanť volum⁹ ſpeãľ

acti.l.ij.ꝛ nō ob.q; ibi plus tangit vniuersitas ꝙ ꝓiua/ ta ꝑsona.et ideo fuit electio mgr̄atus. /set speciale.quia
a ¶Nō in solidū.si enī in solidū nō es/ omni'casu uider eligeret.si ambo cōcurrerēt et simul occuparent. ad l3.s. de el'c.c.pe.§.i. /ut ex ꝓtrarijs ꝛ̄ñionibus. parat igit̄
b ¶Intricari./ uiā expeditōi negocij ,puider dño absen ti occurrit ꝓrium laboribus et inutilibus erpensis ad que omnia tenet̄ iudex. .s.e.li. de of. or. ut litigantes .de ꝛ̄ep. statutum.
c ¶Idoneorem.ff. de accusa.si plures. .ff.ō admi.tu.si plu res.et videt̄ idone or magis honestus. et qui melius meri ta cause nouit.s.de iura.cal'.in ꝓtractā dis'
d ¶Admittēdū.ſ. qñ nō dedit substi/ tutū.et nō ꝓt vl'nō vult ,psequi.

Licet .pcura/ tor q̄ rēuit ac ceptare mandatū. penitere pōt q̄diu ꝓstituēs in eadē ꝙse uerauerit volūtate
f ¶Procurator.ad iudicia vel negocia non curo cū nō di/ stinguat et eadē ra/ tio sit vtrobiq;.
g ¶Absente. ꝓns igitur et absens q̄s ꝓt constitui ,pcura tor ut hic.et.ff.e.l. .i.s.de ꝙfit.vti.vel inuti. cum dilecta.
b ¶Suscipe.ꝙ si sciēter illud sine ,p/ testatōe recipit do/ minū q̄.p eo debite cauerat sup̄ incluſ in ,pcuratorio defē dere cogit̄. ut ī cle. .e.ti.c.i. i ¶Nolle .de volo et volā.quō alterū extēsiuꝫ alterū nō .vide qō no.ff.de v.ob.l. si q̄s stipulat⁹ fuerit.
k ¶Obstāre.et sic nota speciale ꝓtra regulā. j.de reg. iur̄. qō semel.cū suis cōcor.
l ¶Quādiu.si g⁹ mutaſſ; volūtatē vl' cām agēdo. vel aliuꝫ ,pcuratorē dādo sec⁹.ut diri.s.c.ꝓri.in ꝓn.ad l3.j. c. ꝓri.
m ¶Ipm.mandatū. /ar.ff.de suc.edic. l.i.§.qui semel.
n ¶Placebit.cōtra/ vbi si ille qui est ꝓtimi gradus di/ xerit se nolle succedere.statim ius devoluit̄ ad eum qui est secūdi gradus.sed ibi erat ad quem ex renūciatōne ius de uoluebatur.hic ad nullū alium ꝙ ad dñm ipm ,pcuratorē ꝓstituentem.vnde satis dici ꝓt.ꝙ de quadam ꝓseuerantia voluntatis et eōtate ille vel nō desinit esse ,pcurator.vel si desinit iure ꝓmittēte reassumere ꝓt.et forte statutū fuit ne ꝓtigat ꝓt̄ ,pcuratoris defectū negocia ,ptelari.ad hoc.s. .c ,pr.Credo tñ ꝙ ꝑdictam.l.et ꝙ banc l'ram ꝙdiu ꝛ̄.ꝙ si dñs dixisset constituo talē qui si renuerit talem constituo.

obſuari.ut si plures ,pcu/ ratores simul in eis fuerit non in solidū deputari iu/ der ne ,ꝓter eorū ,pcursū negocia eadē intricari cō tingat idoneiorē ex ipīs eli gere valeat.et ille solūmo do ,psequatur. habeatq; quidquid cū illo sic electo factū extiterit plenā robo ris firmitatem nec ad ,pse quendum alius admittat postmodum nisi ,put eum qui nō occupat negocium censuimus post occupati/ onem factam ab alio supe rius admittendū. ¶Idem

Licet is qui ,pcura/ tor ꝓstituit̄ ab absen te diterit ꝓnātaz sibi sus cipe nolle mādatū.ꝑ tñ ne quaq; obstāte quādiu cō stituēs in eadē ꝓstiterit vo luntate ipm acceptare po terit qñcunq; placebit.

Si quē sub ea idē/ forma quoriēs te ab esse ꝓtigerit ꝓstituerit ,p/

curatorē ad causā.nō ideo licet tractes eā postmodū ꝙ te ipm ,pcuratorez ipm dinosceris revocare quin imo ,pcurator idē ,pcura/ tōis assumet officiū qñcū/ q; te cōtigerit absentare.

Sec⁹ si simpl'r a te fue/ rit cōstitutus tunc enī siue añ litē ꝓtestatam siue post ad causam ipaz veniaſ nō ut ipi ,pcuratori assistas. ſz ut cām tractes eandez. tractando ipam eū revoca re censeris nisi dicas exꝑſ se ꝙ ipm vis in officio ,p/ curatōis hoc nō obstante manere vel nisi q; non ani mo revocandi hoc facias. ex aliquibus appareat cō/ iecturis⁹ ut si forsan aliqs immineat articul⁹ in q̄ tu nosti melius veritatē aut si sit ,pcurator ipe infirm⁹ vel forsitan se absentet seu quidquid aliud accidat ,p pter qō ipi cause tua sit p̄ sentia oportuna. ¶Idem

det alium ,pcuratorē. sed si causam tractat bene.sed ad l3 contradicit finis ipius decre.que dicit ꝙ adesse pt.ſz non tractare.et est exꝑssum. C.e.l. ,pcuratoribus .vbi habes ꝙ post conteſt.a ,pcuratore factā nō habet dñs ptātē ,p/ sequendi negociū.dic ergo et verius ꝙ decre. ista et supdicta iura loquunt̄ qñ dño post lit̄ ,ptest.nō ꝓtradicit̄ litis af/ sumptio.ut legit̄ et no.ff.e.ti.l.que omnia.et ideo illa lr̄a q̄ est.s.e.ti.eo.li.ca. ij.ibi.ipo nolente. soluit contrarium. et ita etiam tenent ꝑdicti doctores in decre. petitiō. s.e.si aūt cōtradicit̄ tunc habet locū decre.illa. ꝙ causa cognita revocabitur.alias non.
u ¶Assistas.ꝙ ꝓt eo inuito.s.e.q̄uis.in fi.ff.e.l. paulus. .ff.de inof.test.si suspecta. /si duo.et no.ꝑ ꝓtestatiōe.qz
x ¶Manere.ad idē.s.e./ hic saluat ꝙ sine ipa ꝓderetur de l3.s.de ꝓsti.cū ¶J.et de el'c.cumana.et.rrij.di.c.i.
y ¶Veritatē.ff.e.li.si actor.j.ō iuō.c.i. z ¶Accidat.pu ta qz vinculis detinetur.s.e.quamuis .a ¶Oportuna.

nō hr̄e tūc locū hāc dec.et no.ar.ꝙ si electus ꝑsentata sibi electōne renuat cōsentire adhuc electoribus in eadē volū tate manentibus poterit ꝙsentire.al'.non .qō verū est. qz ꝓncipio renuūt.ꝛ q̄i inuiti trahunt̄.viij.q.i.q̄ ꝑatum.ꝛ .c.in scripturis. /dans ,pcuratorem quoties cō/
¶Quem sub ea.dñs/ tingit eū abesse causam tract̄ do ,pcuratorem nō intelligitur revocare.secus si simplicit̄ nisi exꝑsse ,protestet. ꝙ ipm revocare nō intendit.vel aliaſ l3 appareat ex ,pbabi libus ꝓiecturis. de cre.ista approbat ꝙ no.q.inno.et host. .s.e.c.petitio.ꝛ vi de ꝙ no .ff.man. q̄ mutuā.§.nō ideo. ꝓ ¶Abesse.sub hac ergo forma potest dñs ,pcuratorē da/ re. sic et delegatus pape subdelegatū. .s.de of.del'.si dele gatus.e.li.
q ¶Resumz.si. C. de cur̄.fur̄.l.pe. ff. mā.q̄ mutuā. §. nō ideo. Jo.an.
r ¶Secus.ſ.q; nō assumet. et.j.decla/ rat quare.
s ¶Ante litē.tūc re uocatur sine causa et inuitus. ut.s.e. .c.ij.cū suis ꝓcor.
t ¶Siue p⁹.ad hoc .s.e.non iniuste. ff. .e.l.plurib⁹.ff. mā. qui mutuā. §. non ideo minus. ſz ꝓtra .s.e.c.ij. vbi post li tem ꝓtest. ,pcurator nō revocat ;Bo. q̄/ dam dicunt būe ca sum addendum .ſ. ꝙ ,pcuratorē post litem cōtest. non re uocat dominus vt

pone ꝓcurator nō habebat mandatū iurandi de calūnia vnde oportuit venire dñm et iurare. ſ. de iura. cal. c. vlti.

PRocurator. tria dicit. primo ꝙ ꝓcurator ad cōtrahēdū mr̄imoniū dz habere ſpāle mādatū. ſcōo ꝙ cal ꝓcurator nō ſubſtituit. niſi ad hoc mādatū habeat. tercō ꝙ ſi talis ꝓcurator reuocatus etiam ignoranter cōtrahit non tenet matrimonium.

b Idoneus. an ꝙ ꝓcuratorem poſſet cōtrahi mr̄imoniuz de hoc nō dubitabatur ꝙ canonem. xxxij. q. ij. honorantus. s. de quer. piu. ex pte. ij. et qui cle. vel vo. c. veniēs. ad idem de mr̄imonio ptra. c. ij. ff. de ſpō. ſufficit. et. l. vl. ff. de ritu nup. mulierem. oīes enī ptractus qui cōſenſu cōtrahunt inter abſentes contrahuntur. ff. de contrahē. ēp. l. i. ℈. est autem. ſz cōtra. s. de ſpō. du. c. i. ibi. corde tñ et ore nē. ſed dic ꝙ ſatis dz ore cōſentire qui ꝙ ꝓcuratorem ꝓſentit. ſ. de re. iur. qui ꝙ aliū. ſed an ꝓcurator ille debeat ad hoc habere ſpeciale mandatū dubitabatur. dicebamus autē ꝙ ſic. ſicut ꝛ in aliis caſibus quos no. s. e. qui ad agendum. ℈. vlti. ꝛ ad ℔ facit. s. de deſpon. impu. c. i. et inſti. de nup. ℈. i. et exp̄ſſum erat. ff. de ritu nup. l. generale. et. l. mulierem.

PRocurator nō aliter cenſetur idoneus ad mr̄imoniū ꝓtrahendū. cꝫ ſi ad hoc mandatū habuerit ſpāle. Et cuius aliis qui ꝓſtituit ad negocia ꝓcurator ꝓcuratorē aliuz dare poſſit. in hoc tñ caſu ꝓpter magnū qđ ex fcō tā arduo poſſet ꝓiculū immi nere non poterit deputare aliū niſi hoc eidē ſpāliter ſit ꝓmiſſum. Sane ſi ꝓcurator añcꝫ ꝓtraxerit a dño fuerit reuocatus contra ctū poſtmodū mr̄imo-

c Contrahendum. nec ad cauſam matrimonialē agendā ut dicit. s. e. qui ad agendū. ℈. vl. fm vinceñ. ſed ad ℔ cōtra. s. e. accedens. ſz ſol. ut ibi no. ber. in fi. vltime gloſe.

d Speciale. ſed nūqđ ſi habz gñale cū quibuſdā exp̄ſſis clauſula ſubſecuta. ut. s. e. qui ad agendū. ꝫhere poterit. vi deꝝ ꝙ ſic ꝙ illud. c. ſed cōtrariū credo ut ibi dixi. dico enim ꝙ illa clauſula generalis q̄ ſequit ſpāliа exp̄ſſa ſibi inclu dit ſed nō lōge maiora. ut eſt in caſu nr̄o. notabiliter enim tale cōcedi debet. et ℔ voluit ℔ lr̄a. ad hoc. xij. di. nos ꝓſue tudinem. s. de ℞p. ſedes. C. de diuer. ℞p. l. i. ff. de vi. tri. et oleo le. l. vl. in fi. et ad hoc facit finis. c. matrime cū requiratur ſpāle mandatū. et de exp̄ſſa ꝓſona ut ſtatim dicam. ꝛ ſic dubitatio nō ꝓcedit. ſz qđ dices. nūquid ſufficit ſpēale mandatū ad contrahēdū. vel requirit ſpēale de certa et ex ꝓſſa ꝓſona. et videꝝ ꝙ nō requirat exp̄ſſa perſona. ar. s. e. i. ij. ℞ñ. ſed dic contra ꝙ. l. ff. de ritu nup. l. generali. ad hoc. s. de ar. innotuit. cū ſuis cōcor. et que no. xxix. q. i. in ſū.

e Poſſit. libere et qñcūqz. s. e. c. i. in fi. et. ff. man. ſi ꝓcu

f Deputare. et ſic fallit illa regula. ad idē. ff. de rator. ritu nup. generali. in princi.

g Commiſſum. cōcor. s. e. c. i. ij. ℞ñ. s. de of. del. is cui. et. c. vl. ℈. vices q̄z. ℔ notabat Jo. lxiij. diſt. tibi dño. et

h Sane. hoc ꝙ dz. xxx. q. v. nec illud. Jo. an.

i Contrarerint. matrimoniū dicit ꝓtrahi ꝙ mutuū conſen ſum. et eſt verum in hoc caſu. ſecus in mr̄imonio ſpūali. qz exquo clerici elegerūt lz adhuc nō ſit ꝙ mutuum electi conſenſū mr̄imoniū ſpūale cōtractū. tñ penitere nō poterunt. s. de elec. publicato. et. c. cū inter canonicos. ꝛ fac ad ℔ de tranſlat. inter cor. ꝛ

niū ab eodē licet tam ipſe ꝙꝫ ea cū qua cōtraxit reuocatōem hmōi penit? ignorarent nullius momēti eſtit cū illius cōſenſus defecerit ſine q̄ firmitatē brē nequit. ℞e. x. ī ge. ℈. lu.

De bīs q̄ vi metuue cā fi.

HAbſolutōis bñficium ab excōicatōis ſiue vel ꝙcūcꝫ reuocatōez ipius aut ſuſpenſionis ſeu etiā interdicti ꝙ vim vl metū extorta p̄ntis ꝓſtōnis auctē offīno viribus vacuamus. Ne aūt

m Exiſtit. ar. contra. ff. de diuor. l. ſi peniteat. reuocatū eſt ergo mandatuz licet mandatarius hoc ignoret quāꝫ agat. ne ſine culpa ſua damno afficiat. ff. man. ſi vero non remunerandi. et. l. ſi mandaſſem.

n Requit. xxvij. q. ij. c. i. et. ij. ꝛ per totum. de ſpon. cuz locum. et. ca. tua. et de deſpon. impu. c. i. et hec eſt ratio q̄ re furioſus non cōtrahit. quia non ꝓt conſentire. xxxij. q. vij. neqꝫ. et. s. de ſpon. dilectus.

HAbſolutōnis. excōicatōnis ſuſpenſionis vel interdicti abſolutio vel reuocatio ꝙ vim extorta non tenet. ſcōo dz. hec extorquens. ex cōmunicatus ē ipo iure. huius decre. fuit dubitatio. qz regulariter q̄ ꝙ metū fiunt valent et obligant. qđ dic ut no. xv. q. vi. c. auctoritatē. et. s. e. c. abbas. fallit in caſibus ibi no. ad quos adde iſtū ec quia ſicut iniuſta excōmunicatio ligat. ſic videbatur de iniuſta abſolutione. de pe. di. i. verbum.

o Excōicatōnis. etiā iniuſte. būiliter debebat enī abſolutionē petere nō ꝙ metū ꝓpellere. qz ſententia paſtoris ſiue iuſta nē. xi. q. iij. c. i. fm guil. et gar.

p Reuocationē. dām facit inter abſolutionē et reuocationem. et ꝓt dici abſolutio ſolemnis. que fit iuxta formaz eccie reuocatio vō balis ſine ſolēnitate. vel vbi tenuit excōicatio locū habet abſolutio vbi nō tenuit reuocatio. vel refertur reuocatio ad abſolutionē ad cautelam.

q Suſpenſionis. intelligo indiſtincte ut loquitur. i. ſiue ab officio ſiue a beneficio ſiue ab ingreſſu eccie. ſ. de ſen. ex.

r Interdicti. iſta tria ſūt patria. qz oīa ſub eccīa is cuiſtica cenſura ꝓtinentur. et ſecū trahūt executionē. vnde ſequens appellatio nō ſuſpendit earum effectū. s. de ap. paſtoralis. ꝛ. c. ad ℔ qm̄. ſ. de ſen. ex. is cui. et in ſcriptis ferri debent. ſ. de ſen. ex. cum medicinalis. ℈. et ℔ eadem.

s Vim. vis eſt maioris rei impetus cui nō ꝓt reſiſti. ff. e. l. i. in fi. et. l. ij. et quot modis ſumatur et quot actōnes vel inēdicta inducat. no. s. e. ad audientiā. metus autē eſt trepidatio mentis inſtātis vel futuri ꝓiculi cauſa. ff. e. l. i. ꝛ exigit ꝙ p̄ns ſit metus lz futurū ſit ꝓiculum. ff. e. l. metū. ij. et quis metus excuſet. no. s. e. dilci. debēt trāſeuntes

t Extorta. ſic nec ſubdi elci a plat licētiā extorq̄re. s. e. li. de elec. q̄ūdā.

u Vacuam. ipo iure ℔ vacuat qđ fit ꝙ metū alibi ꝙ actōnē q̄ metuſ cā alis ꝙ ſtōnem ꝓn cipū alis ꝙ iudicis officiū. quod dic ut no. s. e. cum dilecti.

Quid in excõmunicatõne p̃ vim vel metũ extorta. videt q̃ idem. s. q̃ ipo iure non valeat. quia par ius ligandi et soluendi dñs esse voluit. de pe. di. i. verbũ. ad hoc. n. q. iij. in iustum. sed dic cõtra fm guil. xi. q. iij. q̃ttuor. p̃t tamen per exceptionem elidi. ut ibi no. ar. ff. de fur. interdum. §. i.

a Cresecat. nam si negligenter ea que male ꝛc. xxxv. q. ix. loci. s. de vi. et ho. cle. ut clericorum. Jo. an.

b Extorserit. si ergo metũ intulit. ꝛ iudex absoluere voluit nõ habz pena locum. q̃ ꝟba ꝛc. s. de cle. nõ resi. relatũ. cũ suis cõcor. optime facit. ff. de in ius vo. l. q̃uis. alias tñ puniet̃ inferens. p̃ qualitate delicti. ff. ad. l. aq̃l. ita vulneratus.

c Excõmunicatõnis. no. excõmunicatũ amplius excõmũicari. quod dicut no. iij. q. iij. engeldzudam. ꝛ de iudeis. ita quorũdã. si aũt nõ ipe excõicatus sed alius metum hũc inferat nõ excõicatus hic erit. et tunc non sumat̃ p̃dictũ ar. sed nunquid hoc casu ipe excõicatus interdictus vel suspensus incurrit hanc penam. dic q̃ sic si mandauit vel eius noĩe factũ ratũ habuit. s. de elec. sciant. §. de sen. ex. cũ quis. nec dicam istos penã euadere. licet absolutoz postea ratũ habeat illud quod ab inicio coactus fecerat. q̃ statim ab initio ligati fuerunt. absolui tamẽ poterũt p̃ suũ ordinariũ. cũ cõditor canonis sibi nõ retinuerit absolutionẽ. §. de sen. ex. nup. et diri. s. e. li. de elec. sciant. et in hanc penã incidit qui p̃ penã amissionis rex ad hoc cõpellit ipm excõmunicatorẽ. ut. s. e. c. ab d Subiacere. quid si ꝓpulit p̃ vanũ metũ de q̃ ti bas. mere non debeat. nũquid tunc locum habet hec pena. dic q̃ non. fm gar. q̃ talis metus nõ inducit restitutionẽ. nec ꝓprie appellatur metus. ff. e. l. metum. cũ. l. sequentibus. ꝛ l. nec timorẽ. et quis sit iustus metus no. s. e. cũ dilecti. il le ergo metus qui putatur iustus ad reuocandũ ea que p̃ illum fiunt. ille penam p̃stõis inducit. alias non.

Ecclesia q̃. ecclesia post quadriennũ non admittit̃ ad petendũ restitutionem cõtra sententiã vel ꝓtractum. nisi rõnabilis aliqua causa hoc suadeat. olĩ extrauagabaꝫ decre. ista. et quidam intitulabant eã alerã. alij grego. ir. et eius fuit ut hic vides. excepto fine qui sup̃ additus fuit ut ibi dicã. emanauit aũt ad declarationẽ eoz eoz que no. in glo. et oẽs antiqui et moderni. s. e. c. i.

f Eccia. que fungitur iure minoris facti maioris. et iure rei pu. q̃ dic ut no. s. e. ti. c. i.

g Sententiã. C. si aduersus rem iu. l. i. et. s. e. tũ ex lr̃is.

h Contractũ. C. si aduersus vendi. l. i. C. si aduer. do. l. i. Idem si aduersus cõfessionẽ. §. c. pr. vel aduersus ꝓbationẽ omissam. s. e. cũ veniss̃ent. et. c. auditis. an aũt ꝓtra p̃scriptionẽ restituaꝫ eccia. dic ut. s. e. auditis. in glo. ante penul. vel cõtra lapsũ tp̃is. exquo lesa est. et tũc restituitur infra quadriennũ tp̃e lesionis. sed ad idẽ tp̃s quo lesa fuit. ut in clemen. e. ti. ab eccia. nota tñ q̃ q̃ñ eccia ꝓtra cõtractum restitutõem petit maius ẽ suũ priuilegiũ q̃ minoris in hoc. q̃ si minor iurat nõ cõtrauenire nõ restituitur. C. si aduer. ven. aut. sacra puberũ. si aũt p̃latus iurat nõ repetere vel cõtrauenire in cõtractu damnoso eccie. sic iurãdo deieraut. ꝛ eccia eodẽ petente vel alio ex iudicis officõ restituitur. xxxv. q. ix. q̃ñ q̃s. de re. ec. nõ alie. si quis. de iureiuẽ. sicut. et. c. intellecto. de insti. cũ veniss̃ent.

i Bñficiũ. restõis. q̃ si p̃ viã iuris ꝓ̃ius secus. ut si dicet sententiam nullam. contractũ nullum fuisse. vel in casu §. c. pri. et scire debes q̃ si p̃stetur restitutio. quilibet recupat q̃ prius suũ erat. ff. de mino. q̃ñ si minor. §. restõ. et. l. intra vtile. C. de reput̃. l. vna. et. C. si aduersus vsuc̃. l. vna.

grũ postulat̃ se admitti si quadriẽnij spaciũ post sit lapsum et negligenter omiserit non est ad beneficiuz hmõi admittenda nisi p̃uaricatõis vel fraudis manifeste. pbetur sup̃ hoc interuenisse ꝓmentum aut alia rõnabilis causa subsit que supiozem mouere debeat ad idem beneficium cõcedẽdum. Oni. viij.

k Quadriennij spacium. q̃ñ datur minori facto maiori. §. quod oportet. q̃ assumat et finiat causaz. quod dic ut ꝟz in cle. e. ti. ab ecclesia. C. de temp. i integ. resti. l. peteñ de. et. l. fi. ff. de mino. l. papi. exuli. nisi p̃ iudicem vel reũ steterit. ut in dicta. l. petende. in fi. et sic possent intelligi. s. e. tam ex lr̃is. et. s. de re. ec. nõ alie. ad nostram. ut. §. dicã. delictũ p̃lati in omittendo ꝓiudicare eccie. ut no. xvi. q. vi. si ep̃um. de hoc dicã. §. de reg. iuc̃. delictũ. ẽ ergo opinio alaguil.

l Negligẽter. no. ergo opinio ala. guil. et goff. qui no. s. e. c. i. et ipe gof. in sũ. huius ti. §. fit cõputatio. et. §. q̃ñ aũt. q̃ etiam indistincte post quadriennũ restituẽ eccia. hoc. pbãt p̃ decre. p̃dictã. s. e. c. i. ibi. §p debeat esse illesa. ꝛc. et p̃. c. e. ti. tum ex lr̃is. et. s. de re. ec. nõ alie. c. ad nostrã. approbata est aũt opi. vincẽ. ber. Jo. inno. et host. et ab. qui oẽs dicerunt contra. Adiura in contrariũ allegata. ibi. ut in ipsis iuribus notat̃.

m Admittẽda. reprobata. preuaricator q̃ corruptus in totũ

n Preuaricatõis. ab accusatõe desistit. ff. ad turpil. l. i. q̃. q. iij. §. notãdũ. sed hic nõ ꝓprie ponit̃. q̃ de tali nõ loquit̃. sed preuaricator quasi varicator qui ex vtraq̃ parte consistit quilibet ex altera. sic isti fingunt exterius se bene administrare. et tñ spoliant vel damna inferũt. vel dic p̃uaricatõnis quo ad sentẽtiã. fraudis quo ad cõtractum.

o Manifeste. i. euidentis. et sic est nomẽ. et casus genitiui. vel est aduerbiũ. et expone manifeste. i. clare.

p Probet̃. q̃ q̃ dolũ allegat ꝛc. ff. de pba. quotiẽs. §. q̃ q Cõmẽtũ. i. deceptionẽ vel occultũ vel malicio dolo. osum tractatũ. et hoc casu ꝛ petẽs eccia restõnẽ fuerit in culpa. ille ꝓtra quẽ petit̃ fuit in dolo. ne beneficium illud petaꝫ infra quadriennũ. ꝛ dolus culpe p̃põderat. ff. ad. l. aquil. Itẽ si obstetrix. in fi. Jo. an.

r Aut alia. possibile est q̃ ista ꝟba fuerint grego. tamen in extrauaganti sua qua vtebamur non erant. vnde credo q̃ addita fuerint p̃ bonificium. et est simile de p̃ben. dilectus filius. g. in fi.

s Causa. ut. s. e. ti. tum ex lr̃is. vel virit ille prelatus male cõtrahens tãto tpe. vñ tũc nõ currit p̃scriptio. xvi. q. iij. si sacerdotes. ut tenet inno. in dicto. c. tum ex lr̃is. vl̃ multas nouas mutatõnes prelatoz habuit ecclesia vel eminẽtissimum fuerit damnum ipius.

Si aduersus pfessionē.eccīa ptra pfessionē q̄ lesa fuit admittit̄.j.quadriennīū p beneficiū restōnis in integrum.postea non.nisi p viam iuris pūis. Declarat qđ no. inno.et ost.et moderni.s.e.t.auditis. restō. ff.de con/
b fessionē.g° Cōfessionē pfessionem datur/ fes.certus. §. pe. sed cōtra.aut pfessa est veritatē ptra quā nō dat̄ restitutō. aut falsitatem.et hoc ꝓbato non nocet pfessio.ut.j.sequit̄ non est ergo recurrendū ad errores ordinarios.q̄q̄ ordinarium ppetit. ff. de mino .in cause. ij . Pol.dixit host. q̄ possit esse q̄ falsi/tas confessa ꝓbari nō posset.vñ expedit restōz dari .vel dic q̄ fuit confessa nō p errorē vel nō p̄t error ꝓbari.sed lesio.vel fuit pfessa tpe quo nō debuit vel lata est snīa t̄n adhuc est.j.quadrienniū a die confessionis.ut.j.dicā. idē si cōtra sententiam vel cōtractū vel aliam lesionez.ut dixi .s.c. pr.

c In iudicio. ideo dicit.q̄ extra iudiciū confessio facta nō nocet.qđ dicut .s.de cōfes. c.vlti.
d Ā sede.vel a p curatore.s. ō re iudi. subozta.de pfes. .c.vl .vel ab aduocato ptr abs̄te. s. de ap.cum causam.de cens.olim. lesione non dat̄ restō
e Lesa.enormiter.q̄ p leui/ ut.s.de re. ec. nō alie.ca. penul. ff.de in integ.resti.l.scio illud. ff.de mino. si er causa.
f In integrū.quid operet̄.dixi.s.c. pr. .i. Rēn. in fi.
g Cōputandū.in hoc differt minor a maiore.q̄ etiam post sententiā.j.quadriennīū restituit̄ minor ptra confessionem. maior non. nisi ante sententiā. et ostenso de errore.
h Negligenter.secus si p̄uaricatōne vel aduersarij fraudi
i Rationabile.ut.s.dixi.c. pr. de.ut.s.c. pri.
k Aliud.scz cōtrariū. nocet. ff.de iur̄.et fac.igno.l.er
l In fcō.qui nemini/ ror dūmodo ꝓbet̄ negotio non/ dū finito.s.de pfes.c.vl.et l3.error aūt iuris nō excusat. ff. de iu.et fac.igno.l.q̄.et.l.cū q̄s.q̄ ō l3.j.ō re.iur̄.ignozātia
m Iuuare. p̄t ergo aliq̄s p factū suū venire.l3 est rōne error/is.q̄ nil tam ptrariū psensui q̄ error. ff.de iuris ō. omi. iuō.si per errorem.sic et in matrimonio.s.de piu.seruo.c. vlti. rit.et sic vna via admittitur ad id a quo alia
n Potest ꝓhibetur.q̄ p formā iuris pūis admittitur ad id a quo ꝓhibetur p restōis bñficiū.sic interdū ecōtra p formā iuris pūis repellit̄ et p bñficium restōis admittit̄ .s.e.ti.coram.vbi de l3.ad l3 ꝯ.j.de re.iur̄.cum quid. cum suis concor.sed solue ut ibi dixi. sententia vel trāsactio
o Finitū.quocūq̄ modo puta/ ne.qđ dic.ut dicam.j. de lit.pend.c.exceptōis.et huic decre.cōcordat.j.de ap.cō certationi. Jo.andree.

Si ex tribus.si ex trib⁹ arbitris duo ꝓcordāt in summa tenet illoz snīa.si omnes discordant. tenz sentētia de sūma minori. ucrūt in.x.et q̄dā dicebant
q Duoz.s.qui nō ꝓdemnat/ ptrariū ar.eius qđ statim sequitur.et hoc tenebat guil.in spe.e. ti.§.vl.in p̄in.cuius hic reprobatur opinio.q̄ illud verū.cū omnes dicunt de disparī summa.et sic reprobatur qđ no.accur.ff.e.ti.l. diem. §.si plures .et approbatur opinio placentini q̄ placuit guil.q̄ duo ꝓtestant̄ q̄ nō consentiunt in minori sūma.et qđ dicit̄ hic de tercio q̄ condēnat in minori summa. dicas idem et multo fortius si cō demnaret in maiori.q̄ tunc minor ē dubitatio ut.s. dixi. Idē si absoluerz vel nihil ꝓnūciaret.ut.j.c. ꝓri. et p hoc dicemus idem in termino solutōis faciende. ut si duo assignant tres menses alius vnum tenet dilatio duoꝝ. si omnes discordāt tenet minor.

rētia p̄ualere duoz licet cū vnus in .xv .alius in.x.tercius vero in quinq̄ ꝓnunciauit illi⁹ qui dixit de sūma minori cū in illa offies ꝓcordes existāt sentētia efficax censeatur. Idem.

Ut questōnibus q̄ plerūq̄ ꝓter arbitroz volūtariam seu malicioſaz absentiam remanent inde cise finis celerius imponatur statuimus ut si a partibus arbitris tribus electis eoz aliquis ab alijs legitime requisitis ad examinādum vel diffiniendū vna cū eis negociū sup q̄ i ipos ertirit ꝓmissum non curauerit cessante impedimēto legitime cōuenire duo pūtes penes quos licz ler

r Licet cum vn⁹. b⁹ sumitur . ff.e.ti. .l.diē. §.si plures.
s Minori. s. de .v.et est ē rō que sequitur. plus enim semp in se continet qđ est minus.ad hoc.xviij.q.i. si quis dederit. et.j. de reg. iur̄.plus semp .vbi de hoc.et.ff. de reg.iur̄.in eo q̄ plus. et in obscuris minimū sequimur.j. de reg.iur̄.in obscuris. qđ dic ut ibi.quid si ille qui condemnat in. xv .prestat̄ q̄ ita ꝓdemnat in.xv.q̄ nō cōsentit in minorē summā. licet q̄ dā ptrariū dicāt. satis credo adhuc tenere snīam in.v .cuz illa ꝓstatio impossibilis videatur.et videatur sibi contrarius.de constit̄.cum Ō. arbitris vnus nolit cramando vel diffiniendo negocio interesse duo ꝓcedere poterūt ac si ille pūs essz. circa iudices aūt antiq̄ iura fuerūt. eos elegerat quam
u Malicioſam.ut seruiret̄.s.pti q̄ videbāt succūbere
x Imponat̄.ad qđ ꝓuidere dz iudex.s.ō do.ꝯ ptu.finē. .ff.si cer.pe.l. q̄dā.ꝯ no. q̄ l3 desiderat̄ acceleratō. qđ dic ut dixi.s.de el̄c.c.vl. si essz cl̄a vos vel alter vr̄m.vel q̄
s Electis.simplr.q̄ si nō oēs.nō ꝓcederet hec.dubitatio si ē nec in iudicib⁹ sic dicā in fi. lr̄atorie destinatum.
z Legitime.p lr̄as suas vel nūciū vel p iuratū nūciuz. qđ dic ut.s.de of.del̄.prudentiā. nō restat nisi ferre sē
a Diffiniendū.cū.s.cōclusū est q̄ rētiā.s.de fi. instru.
b Impedimento.g° tūc stabim⁹ legi.cū hz ipe cū dilect⁹. diffinitū ūmū.qđ rescribere dz collegis. ut i pō. decre. ꝓuidētiā. de delegato dicimus.s.vel ps id coram eis ꝓbare debz
c Quos. decernimus totalē potestatē. ꝯ. qđ sequitur

a ¶ Ciuilis ff.e.ti.l.si in trres.alias ē.§.sub.l.Jtē si vn⁹. ⁊ bona etiā fuit legis ꝓsidatio q̄ voluit q̄ pñtia ⁊ ꝓtradictio nō noceret.sz sic absentia.q̄ forsan ille si pñs fuisset trariisset alios in ptē suā.⁊ ē si. cū dicim⁹ q̄ aliq̄s tenetur ꝓsiliū req̄rere ⁊ nō sequi.ut no.s.e.ti.cum olim. sic dicit dec.q̄ in electōib⁹ plus nocz ꝓtēptus q̄z ꝓtradictio.s.de elec.venerabilē.et.c.bone. sic decre.ista voluit illū finge re pñtē ⁊ cōtradi/ centē .ut.j. sequiē ex ꝓsideratōne eq̄ tatis que ponit in prin. ⁊ sic diuerso respectu vtriusq̄ bona fuit ꝓsidera tio ⁊c. ⁊ est si. q̄ nō no.s.de iureiurā. cū cōtingat. s. de ꝓscrip.c.vlti. sed q̄d dices nūq̄d ser uabit hec decē.in foro seculari. dic q̄ nō in locis que nō subsunt in tpa li iurisdictōne ec/ clesie.q̄ dic ut di xi.j. de re.iuē.c.ij

ciuilis aliud innuere vide atur totalē eo casu rema/ nere decernimus ptātem possint malicōsa seu volū taria ipius absentia non obstante dictuz examina/ re negociū et libere diffi/ nire sicut possēt illo pñte nec volēte cū eis in vnam sententiā cōcordare ut sic ipsius absentia pñsentia re pleta diuina eū reputari faciat.p pñsente ¶ Circa

b ¶ Potestatē. si cōpromittētes di xissēt. q̄ si nō oēs ⁊c. hoc possēt duo et hec decre. supplet. ac si ipi diissent et est si. ¶. de rei vx. act. l. vna circa princi.

c ¶ Libere. vnde si nolit interesse examinatōni nō tenent ipm in sentētia vocare p hanc literā. ar. ad hoc.j. de do. et contu. eum qui. sz dic eū ad omnia citandum. ar. eius q̄ ibi dicā /ad hoc. ¶. de iud. ꝓperandū. §. tū vero he

d ¶ Diuina/ remodicū. s. de do. et cōtu. veritatis. cū si. j. de eo q̄ mit. in pos. c. vno. /idē in duobus arbitris.

¶ Pñte. p hoc dico q̄ nō ē/ q̄ hic dr in trib⁹. q̄ si ex duobus vnus se absentat maliciose. alter nō p̄t ꝓcedere. q̄ in tribus duo sunt maioz pars. s. c. pr. ¶ Preterea ille absens habeē p pñte et ptradicente. ut hic vides. ergo neutrius valet snīa. s. de re iudi. c. vl. nā tūc valz sentētia pñtiū in hoc casu q̄ valeret eo ptradicēte. alias nō. et p hoc dico etiā si in cōpromisso est q̄ nō valeat ipoz triuz arbitroz snīa nisi oēs pcordēt. ⁊ q̄ nō habebit locū dec. ista eadē ratōne. vñ tūc locū hz eadē decre. cum simplici/ ter sunt assumpti. ut. s. dixi /quedam. vel tacite cōnis

f ¶ Circa iudices. ꝓtestati o/ Pēnsio. circa eos ergo di cit q̄ aut ordinarij aut delegati. si ordinarij aut q̄libet p se et in solidū iurisdictōez hz. ⁊ tūc p̄t alē alterū p̄uenire .s. de fo. ꝓpe. c. pe. et no. de ap. ut debitus. aut nō in soli dū et p se. sicut in capitulo vel sinodo .vel hij q̄ audiunt causā pbēri dyaconi et subdyacōni. in hij⁹ casibus oēs citare debēt. ⁊ si due ptes sunt pñtes sufficit. ff. q̄ cuius/ q̄z vniuer. plane. de dec. ab ord. faci. l. ij. nisi in p̄dictis ca sibus vbi certus requirit numerus. xv. q. vij. si aūt. ⁊c. felix. de re iudi. nō p̄t. aut delegati. ⁊ tunc subdistingue. aut sunt dati simpliciter. q̄ tūc vnus sine alio nō ꝓcedit .s. de offi. deleg. causā mrimonij. aut cū clausula. ⁊ tunc iterū subdistingue. q̄ aut cū clausula ista vos vl' alt' vēm aut cū illa. q̄ si nō oēs .in primo casu tene q̄ habes .s. e. li. de offi. del. cū plures. Jn scdo q̄ habes. s. de. of. de leg. prudētiā. Qz queres q̄re ius diuersum int' arbitros simpl'r datos. ⁊ delegatos simpl'r datos ut p supioza pa tuit. dic q̄ ius q̄ mm⁹ dictū est a ptib⁹ supplet. sic alias .ff.e.ti. Jtē si vnus. §. principaliter. Judices aūt maiori maturitate creant. ut. s. de ip̄t. statutū. et ideo ius i eis supplere nō vult. Jtē in iudicibus rigor attendit. q̄ cle/ mentioꝛes lege esse nō debent. in aut. de iudic. §. oportz. coll. vi. arbitri aūt put visum est eis .pnūciant et plerū/ q̄z eliguntur amici et possunt viles esse. et ideo ius magis circa illos .putet et cōsiderare voluit ut. s. i prin. dec.

iudices vero antiqua iu/ ra nolumus immutari

Explicit liber p̄m⁹ Jncip̄ Liber.ij. de iudicijs. Rub.

Anno.iiij.i ge.dñi.lxxō.

Ctris esse ambiguz non videtur iudicē delegatū qui a sede aplica mādatū ad hoc nō recepat spēale iubere nō posse alterutrā ptiū coram se psonal'r in iu/ dicio ꝓpere nisi cā fuerit criminal' vl' nisi p veritate

Vris esse ambigu um Judex delega tus nō habēs ad hoc spāle mādatū a papa nō p̄t ꝓpel lere prē ut psonali ter coram eo ꝓpare at nisi er rōnabili causa.

b ¶ Ambiguū. am biguū est vbi opi/ niones sūt: ⁊ iura varia videnē. s. de sentē. excō. inē alia i ¶ Non videē. ut .ff. de ar. quesitū.

¶ Delegatū. a cō trario sensu videē secus de ordīario .xxv. di. qual'. de bijs que fi. a pla. cū aplica. sed idē in ordinario fm ber. nō enī p̄t ꝓpellere ptes coram se veni/ re psonaliter nisi in sequentibus casibus. ¶. de ꝓcuē. l. ul. et ideo de ipo dictū nō fuit. quia de ipo nō dubitaē. p p̄dictā. l. sed de delegato pape dubitabatur qui vide/ batur posse idem quod papa quo ad illam causam. liberū enim est cuilibet p se vel ꝓcura. respondere. ¶. de bijs q̄ ad eccle. cōfu. l. p̄nti. §. cū aūt. ff. de ꝓcuē. l. i. j. de iuē. ca/ lum. c. ul. de ꝓcuē. querelā. bñficiū aūt iurz nemini aufe rendū est. ut. xxvij. di. de bijs. j. de reg. iuē. in dultū. cum suis cōcordā. ar. ꝓtra q̄ psonaliter citatus psonaliter ve/ nire teneatur. s. de do. et ꝓtu. cū dilecti. dic q̄ illud obti/ net in papa ut ibi no. ⁊ sic etiā. s. de ma. et obe. humilis. de dila. c. ul. ⁊ habent hec locū in causis priuatoz. in cau sis vo ecclesie collegij vel vniuersitaz de necessitate non venit in iudiciū. de iuē. cal'. i ptractādis. ⁊c. s. fm ber.

l ¶ Spēale. q̄ tū sicut papa id p̄t. ⁊ ipe. si. s. de ꝓcuē. c. pe. cū suis cōcordā. /tra iudiciū nō dubitabatur. et est m ¶ Judicio. de ex/ si. s. e. li. de resti. in integ. c. ij.

n ¶ Criminalis. intelligas criminaliter intentata. si enim de crimine agit ciuiliter bene interuenit ꝓcurator. s. de ꝓcuē. tue. de accu. sup hijs. vnde tunc psonaliter venire cōpelli nō poterit. si aūt criminaliter intentatur ꝓcura/ tor nō interuenit nisi in casib⁹ no. ij. q. vi. si quādo. ⁊. s. de. accusa. veniens. sed querebat hic ber. si admittatur ꝓcurator in causa criminali. an valeant que facta sunt cū eo. Et videtur q̄ sic. si non opponitur exceptio. ¶. de ꝓ/ cura. ita demū. ff. de procuē. filiuska. §. veterani. et ea que fiunt cum falso ꝓcuratoꝛe valent per cōsensum. ff. de iu/ di. licet. ff. rem ra. ha. l. iij. §. falsus. sed contra videtur. quia cōtra legem actum est. ff. de publi. iudi. l. penulē. §. ad crimen. et. v. q. iij. in criminalibus. dicebat ber. q̄ va let q̄d cum eo actum est p prima iura. erquo non fuit ob iectum. iudex tū talem ꝓcuratoꝛem ex officio suo p̄t ⁊ de bet repellere. s. de excep. exceptionē. cū suis cōcoꝛ. et .j. de accu. cū p. nec obstat si iudex debet repellere. ergo nō valuit iudiciū. vide instantiam in excōmūicato p̄dictā

J

decre. exceptionē. j. de excep. pia. et cum hoc concordat guil. in spe. de ꝓcura. §. i. v. sed pone ꝙ in causa tali.

a Dicenda. puta ꝑstando iuramentū de veritate quod solū olim ꝑstabaꝫ in spūalibus. hodie secꝰ. j. de iuꝝ. calū. c. i. in fi. et differt in eo a iuramēto calūnie. qz ꝑ id rñdeꝫ de eo quod credit et extimat. ff. de iura. calū. l. ij. §. sin autem. ꝑ istud iuramentū de veritate ille rñdetur ut lra sonat s. de el'c. dudū. ij.

b Calumnie. qꝫ ꝑncipales ꝑsone ꝑstare debēt. ff. ꝫ iuꝝ. calū. auꝫ. ꝑncipales. s. ꝫ iu. caꝝ. in ꝓtractādis. qꝫ verūē nisi ꝓcurator habeat ad id spēale mādatū. j. de iuꝝ. caꝝ. c. vl. in q̄ casu dicā ꝙ delegatꝰ ꝑncipales ad iurādum ꝓpellere nō poterit. cū ibi tūc nō sit iuris necessitas ꝛ e j seq̄ꝝ. nisi forte ꝑncipaꝝ iustior sit q̄ ꝓcuratoꝛ ꝛ nata causse hoc req̄rat. vl' scit melius veritatem ut. ff. de ꝓcuꝝ. l. vl. et facit ad hoc. s. de ꝓcu. si quē. in fi. c. li.

Mulieres ij s. mulieres ꝑsonaliter ad iudiciū ij cūq̄ cā in iure nō exꝑssa inuite trahēde nō sunt. ſz si necessariū sit ipoꝝ testimoniuz in causa iudex expensis ꝓducētis inter dū ibit inter dū mittet. ꝛ iudex fraudulenē vadēs excōicatus ē Mulieres religiose etiā volēres extra mōasteriū suū er aliqua causa ꝑsonaliter ad iudiciū trahi nō ꝑt. q̄ꝫ contra ꝓdicta fit est irritū. Ista decre. bonifacij. extrauagās erat qz edita ante ꝯpilationē huius. vi. li.

c Dicenda. puta quādo cā ꝓmittiꝫ. d Immisceri. piculosa enim est sexuū ꝓmixtio. xxiij. q. .ij. diffinimus. e Extraz. gñali. f Legatoꝝ. vel delegatorum multo magis. ad hoc. s. de ſſep. statutū. g Alia. pu. h Inuitas. Exꝑmitur. s. c. ꝓr. i Prohibemus. no. dicēda vel ꝑ iuramēto calūnie faciēdo vel alias iuris necessitas ꝑtes coram eo exegerit ꝑsonaliter pñtari Omisa. viij.

Mulieres quas vagari non conuent nec virorū cetibus immisceri aucte lraz se. ap. vel legatorū ipius aut alia quacū q̄ ad iudicium ꝑsonaliter euocari vel trahi inuitas causa ferendi testimoniuz aut alia qualibet que in iure non exprimiē ꝓhibem? Sed cum necessarium fuerit testimoniū earundem iudex in expēsis partis ꝓducentis easdem tabellionem aut aliam ꝑsonā ydoneā ad eas trāsmittat. vel si forte talis casus occurrerit quo iure ꝓhibente receptio testiū alteri ꝓmitti non possit iudex tūc ꝓpter hoc ꝑsonaꝝ ad illas accedat aut si taꝝ sit ꝑsone iudicātis cōdicō ꝙ id ꝑ ipm nō deceat fieri vel nō possit mittat ad eas prouiso ꝙ casus hmōi vicz ut iudex vadat ꝑsonaliter non fingatur nec fraus interueniat in hac parte. Alioquin victor hmōi vel fraudator ipo facto sententiā excōicatōis incurrat Ceterū feie relegiose ꝑtim q̄ debēt sub clausura morari extra suū mōasterium vel clausurā nō vocenē ad iudiciū vel trahanē ex q̄uis cā ꝑsonaliter etiā si ad hoc volūtas accesserit earūdē Decernim? q̄z ut ipso iure sit irritū ꝛ inane si q̄d ꝓtra ꝑmissa ꝓtigerit attēptari. Item.

m Producentis. xiij. q. iij. venturis. s. e. li. de ſſep. statutū. et. ff. de testi. q̄m. sicut ergo ꝓducēs teneē expēsas mīstrare testi ꝓducto. ita et tabellioi vel iudici q̄ ad eas vadit ut hic vides. vel aliū virū honestū coram quo iuraturus ꝑsbiterū vēt. et ibi etiā erit tabellio. ꝛ citabitur ꝑs aduersa ut vadat visura eas iurare. ut. s. de testi. c. ij. o Iure ꝓhibente. ut in criminali criminaliter intētata. ut ī auꝫ. de testi. §. et q̄m. et. §. hec ꝛa. et. ff. de fi. instru. auꝫ. apud eloquētissimum.

p Accedat. expēdisse ꝓducēē j. ut. s. nō enī in hoc casu credo locū hēre de cre. s. e. li. de ſſep. statutū. §. insup.

q Persone. puta epūs vel supior ꝓpter reuerentiā ipius pontificalis officij. ad mulierculam eos ire non decet. ad hoc. s. ꝫ of. oꝛ. c. i. e. li.

r Possit. puta rōne infirmitatis vel forte loci in q̄ morat mulier. vel alia simi.

Item.

Annum quartū decimū tue pegisti etatis in bñficialibus ꝛ alijs causis spūalibꝰ necnō depēdentibus ab eisdem ac si maioꝛ .xxv. annis existeres ad

s Mittat. tabellionē vel ꝑsonam ydoneā ut dictū ē ꝛ fingaꝫ. sup ut iudex posset dominā visitare faciebat eam nomina

u Incurrat. nō reseruat absolutionē. ex tri in testem go alijs cōcedet. de sen. excō. nuper.

x Morari. ut. j. de sta. reg. c. vno. y Causa. vñ nec seruare tenētur decre. nicolai quo ad ꝑsonalē ꝓparitōem ut. s. e. li. de elec. in demnitatibus. §. sed cum eas

z Earundē. no. ꝙ nō ꝑt q̄s renūciare iuri suo. ad idē. s. de fo. ope. si diligēti. ꝛ qꝫ ibi no. de sen. ex. ꝓtingit. multos tales casus quere ꝑ accur. ff. de pac. si quis in ꝓscribendo. et. ff. de pac. l. pactū inter heredes. ꝛ ꝑ gof. de regulaꝝ. ad nostrā. sepe etiā. ꝓcuratēr moniales se ad iudiciū euocari ut clausturū exirent. ad idē. s. de sen. ex. relatū

Annum. maioꝛ. xxiij. an. ꝑ se et ꝓcuratorē potest agere ꝛ defēdere cā spiritualez. minoꝛ. xxiij. an. ꝑ se nō agit. sed ꝑ ꝓcuratoꝛē vel ꝑ ꝓcuꝝ. datū aucte ordinarij ecclastici iudicis. et etiā delegati dati ad causas illas. filiusfamilias sine patris assensu agit causam spiritualem. hoc dicit. Emanauit hec decre. ad declarationē eoꝝ que no. ber. de testi. spol'. ex parte. et de eta. et quali. ex tratē gof. inno. et host. c. ti. c. in decoꝝ. et. s. de ꝓcu. accedens.

a Quartũdecimũ. hoc in mate intellige. in mlĩere. xij. et sic intellige ꝓdictã decre. de resti. spo. ex ꝑte. ⁊ ꝓbat̃ .s.e.li. de el'c. indẽnitatibus. s. ō despō. impu. ꝓtinebat̃.
b Spũalibus. puta in mr̃imonio et similibus.
c Dependentib⁹. ut dote q̃ dependet a mr̃imonio de dote p⁹ diuoz. resti. c. iij. c .xxv. i. sine curatore sicut maioz
d Debebis. in mr̃imonio hoc erat exp̃ssũ in ꝓdicta dec. ex ꝑte. sed qz q̃dã dicebãt id spẽale in carnali mr̃imonio ideo emanauit hec lata ꝓstō. sz qz idẽ esset in spũali ꝓbat̃ ꝑ dec. ō el'c. dudũ. i. et ō regu. postulasti. ad hoc facit. qz huius volumis ꝓlatoꝛes de tutel' ⁊ cur̃ nō posuerũt tanctz de materia nobis nō multum necessaria. et aduerte qz qō hic ōz tenebãt quidã indistincte inno. dicebat. qꝛ debebat dari curatoꝛ fm qꝛ in .x. se. de mioze. xvij. ōz. hos. aũt suo capite et quadã silitudine distinguebat inter maiozes xvij. an. ut tũc haberet locũ ꝓma opi. qz tal' ꝓdire ꝓt in publicũ. iij. .q. vij. ꝟ. tria. ad hoc. s.e.li. ō ꝓcura. qui gñaliť. in fi. vl' .xvij. fm ea q̃ no. de of' del'. cũ vicesimũ. et mioꝛes. xvij. ut tũc habeat locũ opi. inno. ⁊ hãc viã mediã dicebat tenẽdã. ar. ō of. dele. q̃rẽti. hec no. de eta. ⁊ qua. indecozũ. et in summa eiusdem ti. ꝟ. etas. sed reprobat̃ hec opi. ut hic vides. ‖ tis. hoc tenet ber. de eta. et qua. ex ratione
e nō ꝓte‖ in glo. vlti. ‖ mo nec requiritur patris
f Eiusdẽ. nō enĩ sufficit‖ auctas. nō enĩ de p̃monialibus tractamus in quibus id locũ habet. ℒ. de bo. q̃ li. cũ oporteꝛ. ⁊. i. cũ nō solũ. et. ℐ. in fi. c. nec impatoꝛis vl' alterius iudicis secularis. cũ spũal' ⁊ eccl̃iastica sit cã. xcvi. di. bñ q̃daꝛ. s. de iud. at si clerici. ⁊ de ar. ꝓtigit. ar. ff. ad trebel. ille a quo. ꝟ. fi. et. l. se. ‖ cur. in lit̃. dã. per to. ℒ.
g Ad lites. ad hoc. ℒ. de‖ de cur̃. fur. l. fi. in prin.
h Omõi. sz spũales quasi de tpalibus non dependentibus se intromittere non debeat. ar. ℐ. pr. ‖ñ. nisi forte ratione psone. puta si clericus esset
i Infante. i. septẽnio. s. de despon. impu. literas. et. c. accessit. minoꝛ enim etas ignoꝛat quid videat. ℒ. de fal. mo. l. i. in fi. ⁊ sz dices quã causam spirituale tractare ꝑt minoꝛ infante. matrimoniũ enim vel sponsalia ꝓtrahere nō ꝑt. et in ꝓdictis iuribus bñficiũ eccl̃iasticũ hr̃e non ꝑt. ut no. s. de p̃ben. sup inordinata. ‖lis ergo erit hec causa. forte dispensatõe pape adeptus est bñficium de q̃ agit vel defendit. vel forte repetit vel ab eo repetunť vsure. vel dicitur natus de illegitimo matrimonio. de ordi. cog. tuam. vel hijs simlia.
Alterius. epi sz vel officialis. Jo. an.

agendũ et defendendum p te vel procuratoꝛẽ quẽ ad hoc ꝓstituendũ decreueris admitti debebis Si vero infra quartũdecimũ annũ eristas p te agere aut defẽdere non poteris sup ipis sz vel p tuũ epm vl' p officialẽ eiusdẽ tibi curatoꝛ dabiť ad lites hmõi exercendas aut tuipe si maioꝛ infãte fueris cũ aucte alteri⁹ eoꝛũdẽ procuratoꝛẽ ad eas poteris deputare
i Delegatus etiã ap. se. et subdelegatus ab eo tibi si non habeas curatoꝛem dare valeãt vel auctoꝛitatẽ ꝓstituẽdi procuratoꝛẽ p̃stare ad illas causas ve li‖

l Ab eo. de legato oꝛdinatiꝛ nō dicit quasi oꝛdinarius hec delegare nō possit. ad hoc. ff. de of. pcō. l. nec quicꝫ .ℐ. vbi decreto. et sup hoc vide qō no. s. de resti. i inte. c. pe. et qō dixi. s. de of. vi. licet. ‖ spẽaliter ab ordi‖ nario datum.
m Curatoꝛẽ. forte generaliť vel‖
n Procuratoꝛẽ. cũ est maioꝛ septẽnio. ut. s. x. pr.
o Ventilãde. delegata enĩ eis causa. et omnia delegata videnť sine quib⁹ causa ⁊c. de of. de lega. ꝓterea.
p Omõi. s. spũa lib⁹ ⁊ depẽdẽtib⁹
q Regulariter. et hoc habet locũ etiã in maioꝛe. ℒ. de bo. que li. cũ oꝛ portet. et. l. cũ nō solũ. ⁊ ẽ hoc verũ suo noĩe. sec⁹ si sit alteri⁹ ꝓcuratoꝛ. .s.e.li. de ꝓcura. q̃ gñaliť. ij. ‖ñ. ⁊ .ff. ō mino. cũ mãdato. Ideo aũt dixit regulariter. qz casualꝛ ꝓtra sicut in castrẽsi peculio in quo etiã cõtra pẽz agit. ff. de iudi. lis nulla. Itez cũ impetrat veniã etatis dũmodo sit maioꝛ. xx. ℒ. de bijs q̃ ve. eta. impe. l. ij. in momentanea possessione. .ℒ. q̃ legit. pso. l. ul. Item cum agit de thoꝛo violato. ff. de adulť. si marit⁹. .ℐ. lex iulia. Interdicto de lib. ho. exhibendo. ff. de libe. ho. exhi. l. iij. ℐ. si mulier. Item fm canoñ. videtur qꝛ indistincte ꝓqueratur filius de patre. s. de spon. non est. ij. .q. vij. queritur. vbi de hoc. et. xvij. q. iij. si ecclesia. Itẽ in casu. ff. de iudi. si longius. In bijs et similibus minoꝛ et in potestate cõstitutus agit.
q Habeat. hz enĩ locũ illa regula in p̃monialibus. ut

Romana. ꝓmisso. licz ꝑ ap. ad archi‖ .s. dixi. epm cã devoluaẽ ⁊ de ea ꝓgnoscere possit. tñ de ꝓncipali q̃one ꝓgnoscere nō ꝑt nisi ꝑs de appellatõne ꝓgnoscat etiã ptib⁹ psentientibus sine voluntate suffraganei. qz in hoc casu pinde esset ac si sine voluntate suffraganei ꝑ simplicẽ querelã ꝓgnosceret qō nō ꝑt facere. s.e.li. de of. oꝛd. c. i. et sic fraus fieret illi ꝓstitutõi. et hoc intellige cũ appellaťañ sniam. nã qñ appellaťa sententia iudex appellatõis statim de ꝓncipali cognoscat. ō hoc .s. de ap. ut debitus. in glo. pe. et per hoc approbat̃ opi. ost. que no. ℐ. e.li. de ap. coꝛdi. qꝛ illa decre. locum habet specialiter in papa. in archiepo enim locũ non habet ut hic vides. sic etiã soluiť in ꝓtrariũ illius decre. ad istã. satis tamẽ videť qꝛ in q̃libet inferioꝛ a papa locũ etiã habeat decre. illa. qui p simplicẽ querelã possit adiri. et sic posset intelligi opi. inno. ut ibi dicam. Jo. an.
s Exteriterit. et sic aditur p simplicem querelam.
t Remeñ. vel alius quilibet de of. oꝛ. c. i. s.e.li.
u Clericoꝛ. in laicis secus. qz ꝓuatoꝛ ꝓsensus ⁊c. ℒ. ō de iurisdic. om. iud. ꝓuatoꝛ.
x Judices bñ dicit. qz

tanꝯ arbitri hoc possent etiã sine eꝑor ꝓsensu. sic quilibet alij cum hoc prohibitũ non sit. ad hoc de ar. cũ ꝑpe. et. c. dilecti /qz de uire nõ pñt in iudicẽ nõ suũ. etiã a De facto. / ecclesiastica plonã. ⁊ si alias pñt iurisdictõni sine ꝓpij cꝑi ꝓsentire licentia. s. e. significasti. vbi b Suscipe. bñ pt arci e ꝑpus cãz vl̃ executõz sen de ſ tẽtie delegare subditis suffraganeoꝝ suoꝝ. sz ad illa iusci pieda inuitos cõpellere nõ pt. nec põt ꝓpellere illos ut ferãt testimoni um i cauſ ad ipm ꝓappellatõz deuolutis nisi in hijs casibꝰ aliud inducat ꝓsuetudo q̃d ergo fiet. mandabit suffraganeo ut subditũ ꝓpellat ad testimoniũ ferendũ in causa illa sic in illꝰ casibus. et de hoc .s. de of. oz. pastoralis. Idẽ est in q̃libet iudice. ut si de alia ciuitate petant testes iudex cause ad iudicẽ loci mittat ut testes recipiat. et ad iudicẽ attestatões remittat. C. de fi. instru. l. iudices. Et nota q̃ nõ eandẽ iurisdictõez hz iudex in accessorio quã in principali sz illud qz in subditos suffraganeorum iurisdictionẽ non hz. ut in pn. decre. pastoral'.

de facto cõsentiant absq̃ diocesanoꝝ suoꝝ uolũtate cognoscãt Necq̃ suffraganeorum remensis ecclesie subditos iporũ delegatõz suscipe uel mias et ꝑcepta exequi aut in cauſ ꝑ ap. deuolutis ad eos testimoniũ nisi aliud in hijs tribus de ꝓsuetudie obtineãt phibere ꝓpellãt. Nec etiã suffraganeoꝝ ipsoꝝ officiales aut archidiaconos archipbiteros ⁊ alios iferiores ꝓlatos suffraganeis eisdẽ subiectos dñi mõ aliud eis ꝓtraria ꝓsuetudo nõ tribuat nec subditos suffraganeoꝝ ipoꝝ super salarijs aduocatorum et ꝓcuratorũ in cauſ que in remensi ventilanꝰ curia cogant querelãtib⁹ in sua

pñtia rñdere Contrahẽtes vero aliaꝝ dioce. super ꝓtractib⁹ initis in remẽsi dioc. ab eisdẽ nisi inueniãtur ibidẽ trahere coram se nõ debent inuitos licet in bonoꝝ possessionẽ que ibi hñt etiã cũ alibi copiã sui faciunt si eoꝝ aucte citati cõparere ꝓtenant possint missionẽ facere cõtra eos vel si forte malicioſe seipsos occultẽt. ne citatõ ꝓueniat ad eosdem deceruere faciẽda in possessiõz bonorũ q̃ in alia etiã dioce. obtinere noscunt. sz tũc loci diocesanus ad denũciatõem ipoꝝ faciet hmõi missionẽ nec clericos suos mittant ad suffraganeoꝝ suoꝝ dioce. pro iniendis vel recognoscendis contractibus

puta cũ bononiẽn. qui appellauerat secum duxit aduocatũ rauennã. et sic ꝓtractus rauenne initus nõ fuerat. vel dic q̃ locũ habz q̃n ibi nõ inueniãt. vel dic uerius q̃ de cõtractu loquit̃ quẽ quis celebrat ut uiatoz. ut tũc ibi ꝓueniri non possint. durum enĩ esset ut quocũq̃ loco nauiget vel delat⁹ sit rñdere teneatur. ff. de iud. l. heres absens. .§. nam vbi sic venit. ⁊ hec ꝛa nisi se ibi ꝓmiserint solutu ros. tũc enim suscipe ꝓpelleꝝ iudiciũ. cum ibi ⁊ vbi domiciliũ hñt valeãt ꝓueniri. ff. de iud. l. heres. absẽs .§. Itẽ sciendũ. s. .e. dilecti. ibi enĩ ꝓtraxisse videz vbi se soluere obligauit. ff. d acti. ⁊ ob li. l. ꝓtraxisse. ⁊ cõtractũ nõ ꝓtrigeo loco intelligit̃ q̃ negocia gestũ ẽ. sz q̃ pecunia ẽ soluẽda. .ff. de reb⁹ auc. iu. pos. l. iij. ⁊ hic rẽ ꝓbari videnꝰ due opi. doctoꝝ legũ. q̃z q̃dã dixerũt q̃ rõe ꝓtract⁹ viatoz rñdere cõpellit̃ si ꝓueniat ꝓuisq̃ inde discedat. alij directe dixerũt ꝓtra. .s. q̃ ꝓueniri ñ pt ꝓusq̃ inde discedat. sz potit si illic postea reuertatur Hec opiniões hic tollũt cũ dicat̃ indistincte q̃ rñdere nõ cogit̃. nec ob. ff. d iu. l. ij. §. oẽs. ⁊. §. plane. vbi ꝓbari videt̃ iste opi. q̃ i roma spãleẽ qd̃ ibi dicit̃ q̃ omnis est omniũ pria. ff. ad municip. roma. et. s. e. c. vl̃ /dixit bar. bri. glosã positã. s. e. c. vl. sup x/

c Precepta. ut qz aliquẽ citari mandat vel hijs sil'ia
d Cõsuetudis. ꝓsuetudo ergo i hijs intẽdũ ius tribuit ad idẽ. s. e. li. de of. oz. c. i. de fo. cõpe. cũ ptingat. s. e. li. d ꝓsuc. c. iij. cũ si. /sz enĩ in cꝑm iurisdictõz habeat. non e Officiales. / tñ in officialẽ ut .§. in fi. c. dicitur.
f Salarijs. taxata erãt olim ista salaria p decre. de postulã. ꝓperãdũ. quã hodie nõ habemus. et de istis salarijs. habes. C. de suffra. l. vna. C. manda. salarium. et qua actõne perãtur. C. mandati. l. i. in vlti. glo. ff. e. l. salariũ.
g Procuratorũ. ꝓcuratoris officiũ debet esse gratuitũ et si aliquid recipiat ꝓtra bonos mores facit et redemit poz litis censẽ. C. de ꝓcura. litẽ. C. mã. si ꝓtra licitũ. ff. mã. si vero nõ remunerãdi. §. ul. sz leges ille loquũt̃ q̃n paciscit̃ ut habeat certam partem eius de quo est q̃stio qd̃ illicitũ est. hic de salario loquit̃ qd̃ datur ꝓ remuneratõe laboris. qd̃ licitũ est ut hic. ⁊ ff. mã. l. salarium.
h Causis. sz enĩ iurisdictiõez habeãt in causis nõ tamẽ in ꝑsonas rõe salarioꝝ ipoꝝ cũ alia sit cã. ar. ꝓtra. C. de iud. ꝓperandũ. §. illo ꝑculdubio. vbi dz q̃ ꝓ salariũ ad uocatoꝝ omino debet cause fieri dilatio. sed illud in ordinario loquit̃. /re. nota ergo q̃ rõne ꝓtractus non sorti.
i Respõde/ tur q̃s forũ. ꝓtra. s. e. c. vl. cũ suis cõcor. So. hic de contractu loquit̃ inito in ciuitate suffraganei

/dixit bar. bri. glosã positã. s. e. c. vl. sup x/
k Cõtrahẽtes. / bo contractus. intelligẽdã fm q̃ dicit in isto. §. fi. intellige istũ. §. in ꝓtractu quẽ q̃s celebrat tã q̃ domiciliũ hñs ut cũ ibi ꝑgulã habet vel armariũ. alias ꝓtradiceret. s. §. ꝑ. /puinciam.
l Aliarum. de puincia vl̃ extra /dã q̃ remitti debeam
m Inuitos. dicebãt enĩ qui/ bãt sicut in criminib⁹. cũ in hoc parificenꝰ. in auc. ut oẽs obediant. iudi. coll'. v. in scda colũ. in delictis aũt id seruaꝰ. in auc. ut nulli iudi. §. si quis vero. et. §. se. coll'. ir. alij dicebãt q̃ si aberat latitã di animo. iudex vbi repiebaꝰ tenebatur remittere. alias debent possideri bona. expeditũ est ut hic vides.
n Eoꝝ. archiepi vel official'. /cebãt quidã q̃ nullo Noscunt. ipi ꝓtrahentes. di/ lo casu iudex hoc decernere poterat quoꝝ hic reprobat̃ opinio. et de hoc ꝑ ost. in sũma. e. ti. §. ij. x. Itẽ ratione ꝓtractus.
p Ipoꝝ. archiepi ⁊ official'
q Faciet. ad idẽ. s. e. postulasti
r Pro iniẽdis. id est faciẽdis vel incipiẽdis.
s Recognoscendis. tangit cõsuetudinẽ francie. vbi fiunt tales recognitões. ⁊ ꝑor. ad hoc. s. d iur. pa. relatũ.

a hmõi. qz. ſ. inierũt vel recognouerẽt ꝓtractũ coꝝ illiſ
b officiales. licet enĩ idẽ ſit conſiſtoriũ epi et officialis
ſui. ut. j. de ap. romana. nõ tñ iuriſdictõez hz in officialẽ.
epi. ut. s. e. c. ℌ. ij. iuder ſecularis qui vult clericũ
Eculares iudices cõpellere ad debita eti ã liqui
da ſoluẽda ꝓ eccleſiaſticũ iudicẽ deſiſtere compellat. fuit
tracta de fi. decre. extrauagantis q̃ incipiebat. quia non
contingit
c Nulla. obſeq̃n
di enĩ eſt eis neceſ
ſitas nõ auctas im
perandi. xcvi. di.
.c. i. de ꝓſti. eccĩa.
& ẽ re. ec. nõ alie.
cũ laicis. cũ ſi.
d Eccĩaſticas. eti
am ſi ordinẽ cleri
calẽ nõ habeãt ut
religioſi et ꝙerſi
.xij. q. i. duo ſunt.
e Eis. ſeculariũ
iudicibus.
f Eaz. ꝓſonarũ
eccleſiaſticaz.
g Dãnabili. qz
hoc ẽ ꝓtra eccĩaſti
cã libertatẽ. j. ẽ ĩ
mu. ec. c. vl. et pe.
h Cõpellũt. de
facto. & ẽ hoc ꝓtra
bonoñ. q̃ hñt ſta
tutũ q̃ oĩs ꝓtract?
fact? cũ rectore ec
cleſie valeat. et q̃
ptãs teneaẽ illud
exequtõi mãdare.
i Cõpeſcẽdos s.
ꝓco. j. de iuriu. c.
hz. de excep. c. ij. ẽ
ſen. ex. decernim?.
Dm. c. laic?. rõne iuramẽ
ti laicus ut illud ſeruet coram iudice eccleſiaſtico conue
nitur. tracta fuit hec decre. de extrauaganti clementis q̃
incipiebat. ſua nobis nobilis vir henricus. c. ti.
l Soluiſti. an fideiuſſor qui ſoluit vſuras illas a debi
tore repetat. dic ut no. s. de fideiuſ. c. iij. et ante ſolutio
nem agit fideiuſſor cõtra debitorẽ. ut ipm a fideiuſſione
abſoluat in caſibus. s. de fideiuſ. c. vl. et. c. cõſtitutus.
m Obligaueras. olim erat in optõe creditoris quẽ vel
let cõuenire debitorẽ vel fideiuſſorẽ. hodie nõ. quod dic
ut. s. de fideiuſ. c. ij. in ꝑma glo. damnũ vnde ꝑmium
n Indemnem. et ſic ſentiebat. merebatur q̃ eſſe nõ
debz. s. de fideiuſ. c. ij. vbi de hoc. iudic. nouit. x. po
o Iuramenti. xxij. q. i. c. vl. s. de
ſtremo. de c̃l̃c. vene
rabilẽ. et idẽ in alijs crimiñ? eccleſiaſticis. q̃ no. s. e. ti. cũ
ꝑ Premiſſa. q̃ ſemp cenſurã hz ꝓcedere. xij. q. ij. ſit.
indigne. xxiij. q. iij. de illicita. de ſen. ex. ſacro.
q Tenetur. ex tribus tenebaẽ. ex iure cõmuni. et pacto
et vinculo iuramenti. ex vltimo coꝝ eccĩa gueniẽ. ut hic
Exceptõis. pẽptoria lit. ꝓteſtatõez non vides.
impedit. niſi ſit de re ſemel finita r Perẽpto
rie. de pemptoriis et dilatoriis. dic ut no. de ex
cep. exceptõez in ꝑma glo. et eſt pemptoria que intentio
nem agentis ꝓimit. ut pactum de ꝓpetuo nõ petendo. et
exceptio doli mali et iuramentũ de nõ agendo vel accu
ſando. ff. de excep. l. i. et. iij. s. de accu. veniens.
ſ Defenſionis. dr̃az facit inter exceptionẽ & defẽſionẽ.
pactũ enĩ de non petendo ſiue iuramentũ ipo iure tollit
naturalẽ obligationẽ ſicut numeratio. hz nõ ciuilẽ ipo iu
re. hz ope exceptõis illã elidit. ff. de ſolu. ſticũ. ℌ. naturaliſ.
inſtit. de excep. ℌ. ꝓterea. defenſiões ꝓpue dicũt q̃ ipo iu
re actoz tollũt. ut
ſolutio. acceptila
tio. qz ſolutõe ei?
q̃ debeb̃at et accep
tilatõe omnis ob
ligatõ tollit. inſti.
quibus mo. obli.
tol. in prin. et. ℌ.
Jtẽ ꝓ acceptilati
onẽ. Jtem renun
ciatio dici ꝓt defẽ
ſio. ẽ ñnũ. ſup hoc
.vij. q. i. hz piculo
ſũ. de el̃c. cũ inter.
hmõi enĩ defẽſio
nes nõ ꝓ re dicũ
tur exceptões. cũ
nõ excludãt actoz
qz ibi nulla ẽ actõ
. ff. de excep. l. ij. hz
large exceptões di
cũt. quia excludũt
agentẽ fm ber.
t Obiectus. id ẽ
obiectio.
u Judicata. C.
de re iudi. l. vl.
x Trãſacta. C.
de trãſac. cauſas.
y Finita. ſuffici
ebat hic dicere q̃
oĩa ꝓphẽdit. ut di
xi in pn. et q̃ dicit
iudicata dic cum
ber. ab eo cui iudi
cãdi vis fuit trãſacta bona fide. ut trãſactõ teneat. ff. de
pactis. tres fratres. finita ꝓ cõſenſum vel longo ſilencio
Et ſumpta fuerunt hec verba. ff. ad ſe. cõ. tercull̃. l. i. ℌ.
vl. ff. de ver. ſig. tranſacta. et. l. ſe. Q. ẽ dixi finita conſen
ſu ꝑt intelligi ꝓ iuramentũ delatum a ꝑte parti. quia tale
iuramentũ maiorẽ habet auctoritatẽ q̃ res iudicata. ff.
de iureiuñ. l. ij. s. de iuriuñ. et ſi xp̃s. ibi. oĩs ꝓtroueñe ꝛc̃
et poſt tale iramentũ nihil eſt querendũ. ff. e. non erit.
. ℌ. dato. ad hoc de accu. veniẽs. merito ergo iſta ꝓteſtatõ
nẽ impediũt. obligatio enĩ ſemel extincta. ꝛc̃. ff. de ſolu.
qui res. ℌ. areã. de cõ. di. iiij. queris. C. de remiſ. pig. et
cauſa. net intẽdit papa lites ſopitas ꝓ ſua ſuſcitare illẽpta
. s. de illẽp. nonnulli. et illẽptũ impetratũ tacito de re iudi
cata. a qua nõ eſt appellatũ non tenet. C. ſen. reſcin. non
poſſe. l. impetrata. et ꝓ trãſac. a lite recedẽ. C. de trãſac.
fratris tui. & l. cauſa. s. ẽ trãſac. c. i. Jtẽ ſi ꝓ iuſiurãdũ. ut
dictũ eſt finitũ ſit negociũ reſtaurari non debz. Jdeo iſta
lit. ꝓteſtationẽ impediũt. hz pone. ẽr q̃ ſnĩa non tenuit. pu
ta. qz iudex nõ fuit qui eã tulit. vel q̃ trãſactio dolo facta
fuit. vel nõ fuit iure finitũ negociũ. nunquid audiend? ẽ
Et dic q̃ ſic. fm ber. ut patz ꝓ ꝓdictas. l. ff. ad tercull̃. l. i. i
fi. ff. de x. ſig. trãſacta. qz ꝓiudicialia ſũt iſta et prius tra
ctanda. de oz. cog. tuam. ſed pone oppoſita eſt res iudicis

coꝝ ipis nec eorundẽ ſuf
fraganeoꝝ ſub ditos com
pellãt coram ſe occaſione
hmõi iuri ſtare nec ꝑt ar
chiep̃s ipe in ſuoz ſuffra
ganeoz officiales & ſubdi
tos ꝓ eo q̃ vocati ab ipſo
nolunt querelantib? i ſua
ꝑntia rñdere eccleſiaſticã
exercere cenſurã. Omni.
Eculares iu
dices qui licet ipſis
nulla cõpetat iuriſdictio i
hac parte ꝑſonas eccĩaſti
cas ad ſoluendũ debita ſu
per quibus coꝝ eis cõtra
ipas earũ exhibenẽ litere
vel ꝓbatones alie inducũ
tur damnabili ꝑſumptiõe
compellunt a temeritate
hmõi ꝓ locoꝝ ordinarios
cenſura eccĩaſtica decerni
mus compeſcendos
Clm. c. laic? & dẽ
ꝓ quo ſoluiſti certã pecu
nie quãtitatẽ in qua ꝓ eo
te fideiuſſorio noĩe obliga
ueras te ſeruare recuſet in
demnem contra iuramen
tũ a ſe ꝑſtitũ temere venie
do ipm coꝝ eccĩaſtico iu
dice ad cui? foꝝ rõe iura
menti cauſe hmõi cognitõ
noſcẽ ꝑtinere de iure po
teris cõuenire ut ipm mo
nitõne ꝑmiſſa ꝓ cenſuram
eccĩaſticã q̃ te ſup ꝑdictis
ut tenetur ſeruet indẽnem
ꝑuia rõne cõpellat
Anno. iiij. i cõcilio lugd.
Exceptõis pempto
rie ſeu defenſio
nis cuiuſlibet prĩ
cipalis ꝙnitionẽ negocij
ꝓtingentis ante litem cõte
ſtatã obiectus niſi de re iu
dicata tranſacta ſeu finita

vel transactio. vel q̄ finita est res. et de hoc bene constat quō ꝓnūciabit. iudex sup̄ principali. nō p̄t ꝓnunciare. q̄z sup̄ eo nō est actū. nec sup̄ eo lis p̄. s. ut lite nō p̄. p totū et de quare ⁊c. ff. de iud. de quare. de cā pos. cū eccīa. et .c. sc. dic im ber. q̄ nō ꝓnūciabit sup̄ p̄incipali. ȝ sup̄ exceꝑ. rei iudi. hoc modo. q̄z data fuit petitio. petit talis rē talē a ticio. quā dicit ad se ꝑtinere ⁊c. cui fuit excipiendo

excipiat litigator litis contestationem nō impediat nec retardet licet dicat. obiector q̄ rescriptū nō fuisset obtentū. si q̄ sūt impetranti opposita fuissent exposita delegāti Bonifac.

Oblato ab .viij. actore libello ex parte rei exceptio pemptoria ꝓponatur nequaq̄ p̄ hoc litis ꝓtestatio intelligitur esse facta. imo ea nō obstā

rēsū. q̄ cum alia vice sup̄ ipa petiti one iudicatū fuerit contra ipm nō est vltetius audiē dus cōtra sententiā a qua nō fuit appellatum. iudex ꝓtestata lite super illa exceptōne ira ꝓcedet. q̄z ꝓstitit q̄ sup̄ eo q̄d. c. petit ei obstat res iudicata a qua nō fuit appellatū. diffinitiue ꝓnūcio ipsum sup̄ illa petiti one nō esse vlteri⁹ audiēdū sibi ꝓpetuū silentiū impo nendo. ad hoc de accu. veniēs. i fi. vel poterit del'. dicere. ꝓnuncio lras nō valere. Jn his tribus casibus fm ber. tutius videtur ꝓponere has exceꝑti. lic. ꝓtest. q̄z tunc a principali debito absoluetur.

a Litigator. reus scz. talem exceptionem non fit li
b Impediat. ergo p̄ tis ꝓtestatio. alias nō quereret an impediret vel nō. ȝ. c. pr.
c Dicat. exceptionē pēpto dilatoria que venit añ lic. ꝓte. riam opponendo ut non sequatur absurditas de inter dilatorias ꝓponē
d Obtentū. no. q̄ pemptoria da nō est. q̄z alius est ipa⁹ effectus. altera differt. altera p̄imit. in pemptoria enī hz p̄cedere actio cui opponat ipa exceptio. ff. de excep. .l. ij. ber. Scias aut̄ q̄ oīs exceptio pemptoria q̄ p̄imit lras et gram opponi. ⁊ añ lic. ꝓte. ⁊ post. si lras tm añ lic ꝓtest. C. de excep. l. ul. de hoc vide per inno. et host. s. ō Rep. cōstitut⁹ sita. videbat ꝓtrariū. q̄z cadē ratō. ⁊c. s.
e Expo de Rp. sup̄ lris. in fi. ȝ nō est verum. q̄z fm id iam oīs pemptoria exceptō veniret in vim dilatorie ⁊ si de replicatōne dixisset nihilominus lras habuisset. ut ibidē recitari solet. exceptionē pemptoriā non fit. lic. ꝓtest. Emanauit decre. hec ad declarationē eox q̄ no. gof. de el'c. dudū. i. ō do. ⁊ ꝓtu. ꝓut. et q̄ ibi host. et ab. de ap. cū causam. et de excep. cū venerabilis. cr. s. c. pr. et guil. in spe. de lic. cōtest. §. nūc dicamus .v. nūquid p̄ exceptionē. ordis. iij. q. iij. offe
g Libello. q̄ est de sbā iudiciarij ratur. s. de li. ob. c. .i. q̄d dic ut ibi. ria. de dilatoria non sic dubitabatur.
h Perempto q̄z p̄ eā nō rñdetur sic petitōni. et q̄z de sui natura cōtestationē p̄cedit. ut dixi. s. c. pr.
i Proponatur. simplr̄ et solū in modū exceptōnis. ut Facta. dicebant quidā cōtra. et videbat̄ ȝ. dicam. opinio eox ꝓbari p̄ dec. de do. et ꝓtu. ꝓut. de ap. cū cāz. vtrobiq̄ vidē ꝓtestata lis p̄ exceptionē ꝑmutatōis. de excep. cum venerabilis. p̄ exceptionē p̄scriptōnis. de testa. raynūcius. p̄ exceptionē annalis p̄scriptōis vsucapiōis ⁊c. Jtem instic. actōne. et opposita pemptoria exceptōne videtur esse iudicium. ff. de interroga. acti. l. si filius. §.

te nisi sit de illis exceptōibus q̄ litis ꝓtestationē impediūt fieri oportebit eandem. Bonifa. octauus.

De iuramēto calūnie.

Jō calumnia seu de veritate dicenda in primo litis exordio nō iurē ut dz postmodū i q̄libz ꝓte litis iurari cū hmōi iuramēta p̄stari ab inicō de sbā ordinis iudiciarij non existat.

exceptōibus. sed ꝓtrariū est verū. et hoc tenebāt oēs sup̄dicti doctores. q̄ō optime ꝓbat lex dicēs. q̄ qui vult exceptionē doli mali opponere. que ꝓpetit ex trālatōne añ litem cōtestatā facta q̄ō incidit in trāsac. añ lic. ꝓte. id facere debet. ff. de cōdi. inde. eleganter. §. vl. Jtē p̄ lic. contestationē ordinat̄ iudiciū. p̄ pēptoriā exceptionē destruitur. sed eadem res duos effectus cōtrarios nō p̄t parere .xxvi. di. deinde. .s. de bap. maiores. ff. de soluti. q̄ hominē. ꝓbatur idē exp̄sse. s. c. pr. si enī p̄ pēptoriaz exceptionē nō dz impediri vel retardari litis p̄. ergo p̄ eā non fit. alias nō ꝓcessisset quēstio. Ad contraria rñdet hoc modo. aut re⁹ directe respōdet libello puta cū petuntur ab eo. x. ex cā mutui. dicit se nō teneri. et petita fieri non debere. cū pactuz de nō petēdo ꝓpetuo sibi factū fuerit. et tunc est facta litis cōtes. et sic intelligunt̄ cōtraria. aut simpliciter excipit de pacto de non petendo p̄scripti one vel alia pemptoria. et tunc non intelligatur facta ut hic. Jdem si excipiendo ꝓponeret se non teneri rñdere libello ex eo q̄ factū fuerat sibi pactū de nō petēdo. ⁊c. ad hoc de deci. duduz. et in isto casu solem⁹ dicere alias vocare exceptionē intentōis exclusionē. sed qñ opponit̄ post litis contestationem vocatur actionis exclusio. ff. de excep. l. ij. in ꝓin. et hic adde q̄ō dixi. ȝ. de re. iur̄. exceptōz.
l Impediūt. ut. s. c. pr. tate iuris. q̄z alias ꝓcessus
m Oportebit. de necessi habitus post talē exceptionem nō valet. cū lis cōtestata nō essz. s. ut lit. nō ꝓte. ꝓ totum: sicut nec p̄ positōes et rēsiones fit lic. ꝓte. s. de el'c. dudū. ij. s. de litis p̄. c. vno. Primo q̄ nō ē de substā

Jde calūnia. ea dicit tia q̄ stati post litē ꝓtes. iurē de calūnia. Ecdo q̄ nō anullat̄ ꝓcessus. ȝ tacite omittat̄ calūnie iuramentū. Tercio p̄cipit q̄ in spūalibus simul de calūnia et veritate iurēt. Emanauit ista decre. ad declaratōez eox q̄ no. ber. de iurīu. ex lris. in vl. glo' innocē. et host. s. e. lris. ab. s. e. c. i. guil. in spe. e. ti. §. i. in ꝓin. et .v. quartū. et. §. ij. .v. q̄d si nō. ⁊. §. restat. et host. in sūma. e. ti. §. quādo. .v. vnū tamen.
n Calūnia. euitāda. sic. xiij. di. nerui. ibi vnusquisq̄ habeat suā ꝓpter fornicationē scz euitandā.
o Veritate. q̄ō solū olim in spūalibus p̄stabatur. ut in fi. videbis. videbatur contra ꝑmo ex ordine rubrice.
p Existat. .s. e. scdo ex ordine illius lr̄e. s. de el'c. dudū. .v. lite .xo ⁊c. et erat exp̄ssuz. C. e. l. ij. in p̄n. s. c. c. i. et .c. cū causam. ad hoc facit lex que dicit q̄ ꝓcurator ante lic. ꝓte. p̄stare dz cautōez de rato. et tūc si p̄stita non fuerit postea non p̄stabitur. ff. de ꝓcur. l. pomp. §. rati. sed contrariū est verū ut hic vides. et sic p̄dictoz doctorum ꝓbat̄ opinio. et de iuramento de veritate videbatur casus. de iurīur̄. ex lris. ad hoc. s. ō fi. instru. cū iohānes. .v. verū. ⁊. j. de testi. p̄ntiū. ad hoc. ff. de dā. infec. qui bona. §. penulti. nec enim sp ordinē scripture seruam⁹. ff. de

solu.l.nec ordo.et.s.de ẽp. causam q̃.et cũ in totũ taci/
te omittatur.ut.j.pr.ẽ.so.multo fortius ad tps.ad cõ
traria ẽ.de.verum esse id fieri debere.ut dicit hec lẽa.
ſz si nõ fiat nõ ꝓterea viciat.q3 alijs iuribus sustinet.ut
dixi.et facit qđ no.s.de spon.di.tua.in ul.glo.lex põp.
.ſ.rati.in alio casu loquit.et est illud.q3 p protestationẽ li/
tis factus est ꝓcurator dñs litis.s.de ꝓcur.c.i.e.li.

a Propter.de/
clarat qđ no.s.đ
testi.tuis.in vlti.
glo.C.de iura.ca/
lũ.l.ij.ſ.sed quia
Jo.an.

b Tacite.exp̃sse
vero remitti non
p̃t.C.đ iur.cal.l.
.ij.ſ.ſz q3.nec vz
ꝓsuetudo de ipso
nõ p̃stãdo.de iur.
calũ.ceterũ.

c Tota causa.ne
dũ in ꝑncipio cau
se.ut.s.pr.ẽ.
d Legitime.pu/
ta libello dato lit.
p̃.et judice sentẽ
tiãte in scriptj se/
dendo et p se recĩ
tãdo.qđ dic ut.s.
de li.ob.c.i.j.de
sen.& re iu.c.vl.& die ñ feriato.s.de
ferijs.c.vl.

Propter omissuz q̃z ta
cite in tota cause calũnie
iuramẽtũ iudicialis ꝓces/
sus alias factus legitime
nõ est nullus nec etiã anul
lãdus. Quãuis in cauſ
spũalib9 in quib9 dz đ ve
ritate dicẽda iurari cano/
nes nõ indicãt alicui calũ/
nie iuramẽtũ.nos tñ q3 fre/
quẽter calũniari videmus
in ipsis vtile reputamus
quod simul sicut plerisq3
obseruant tam de verita/
te dicẽda q̃z de calumnia
ut via p̃cludatur calũnijs

dus.approbata est ergo opinio Ja.bal.io.
e Anullã/ cre.pilei.et sequacũ.qui hoc dixerãt.quia
tũc demũ exactũ p̃stari debebat.ff.de no.op.nũc.de pu/
pillo.ſ.qui opus.de iureiur.iusiurãdũ.ſ.qui ius.ad hoc
.ff.đ ꝓcu.filiuſſa.ſ.veterani.C.e.ti.ita demũ.& ad hoc
.s.de ꝓba.qñ contra.vbi de iuramẽto nil dixit.& repro/
bata est opinio azo.et mar.quib9 ꝑsentit hoſ.s.e.ceterũ.
etiã in p̃dicta decre.tuis.dicẽtes.q3 etiã si tacite omitte/
rẽ non valet iudicium.i.sñia.ij.q.vi.ſ.diffinitiua.C.de
sen.et inter om.iu.platã.quã intellige cũ fuit exactũ.&
ꝓ eis faciebat p̃dicta decre.ceterũ.& p̃dictus.ſ.ſz quia.
vbi videt q3 ex dissimilatõe etiã nõ possit omitti.sed expone
ibi silẽtõne.s.cũ simulãt se non calumnioſe agere.ut ibi
dicit accur.

tũ.s.e.ti.c.ij.et erat ratio.q3 in spũalibus
f Juramẽ/ p̃sumebatur q3 sp̃ essz deus in memoria.&
sic nõ calũniarent̃ litigãtes.et hoc ꝓbat lẽa seqũs.Red
debat inno.in p̃dicto.c.tres rões.Prima q3 rigor in spũ
alib9 nõ seruat̃.de do.et ꝓtu.c.i.Secũda q3 licet iuramẽtũ
nõ sit petẽdũ.tñ ex frequẽti iuratõe sepe sequit̃ peccatum.
.s.de iureiur.et si xp̃us.maxime cũ de credulitate sit hoc
sacramentũ.Tercia q3 hoc iuramentũ est a malo nõ cre/
dentis.đ etc.significasti.sed parũ valẽt hec rões.cũ & in
similibus locũ habeant ut p te vides.

g In ipis.et sic equũ fuit exquo cessabat cã cessaret et
p̃stõ.s.de ap.cũ cessante.cũ si.

qñ ap.sit.l.i.et.ij.q.vi.
h Vtile.id est necessariũ.ff.

biduũ.vel dic ꝓrie ut
si iudex videat tales ꝑsonas de quib9 nõ sit aliqua calum
nie suspicio.exigit solũ virratis sacẽm.pmũ tuti9 reputo.
i Observant.observabat hoc dñs guil.ut no.in spe.e.
ti.ſ.i.x.quartũ.no.hoc ber.equũ esse.s.e.c.ij.& ĩ p̃dicta
decre.ex lẽis.de iudiciu.

bus causis.nũq̃d in crimĩalib9
In eisdẽ.spũali/ iuretur de calumnia.dic ut no.C.
.e.l.i.et.s.e.c.i.

Ĩ appellatõis.in causa appellatõis iurari debet de
calũnia et veritate dicenda.hoc primo.Secõo dz q3
ꝓcurator deputatus post iuramentũ calũnie iurabit de
calũnia.Tercio q3 iudex quoties sibi vidr exigit iuramẽ/
tũ malicie etiã si de calũnia vel virtate iuratũ sit.Per pri
mũ dictũ determinat̃ q̃stio no.p accur.C.e.l.ij.in prin.
Jnno.et host.pe.et ab.s.e.c.i.sup̃ vbo quecunq3 causa.

Ĩ appellatõis causa
quãq3 in principali
iuratũ fuerit p̃stari iube/
mus calumnie iuramentũ
et idẽ in iuramento de ve/
ritate dicenda volumus
obseruari. Procurato
res q̃z qui post iuramẽtũ
calũnie deputãtur teneri
volumus ut calumnia vi/
tetur ab ipis ad subeũduz
hmõi iuramẽtũ etiã si a su
is dñis quid ponere aut
respondere seu agere de/
beant sint instructi

iurari debeat in eisdẽ

guil.in spe.e.ti.ſ.
.ij.x.quid de cã.
bar.brix.in q̃one
veneẽ.q̃ incipit.
queritur vtruz in
causa.et p̃dicta
videre potes.q3
hic reprobat̃ op i
nio placen.& azo.
qui dicebãt.q3 ex
quo iuratũ erat in
principali non iu
rabatur in causa
appellationis.in
auẽ.de hijs q̃ in/
gre.ad ap.ſ.fi.et
ꝓ eis faciũt omia
iura p q̃.ꝓbat̃ q3
eadẽ lit cã ap.cũ
prima.xvi.di.ha
beo.ij.q.vi.si q̃s.
in q̃cũq3.C.ut in
vna et eadẽ cã.l.i.
.ff.de iud.ꝓpone
bat̃.Jo.cre.hu.

gof.et supradicti doctores contra.quoz hic approbatur
opi.p eis.vi.q.iij.osius.et.ij.q.vi.si eps.C.de iud.p
perandũ.in auẽ.ut liti.iur.in p̃n.ibi tñ accur.tenz pmã
.ff.de dam.infec.q̃ bona.ſ.penul.

m Juratũ.ꝓter hoc erat dubitatio.q3 nõ videbat̃ tũc
debere iurari.et q3 bis iurãdũ nõ ẽ.et q3 tũc supfluũ vi
debat̃ iuramentũ qđ faciendũ nõ est.de iurẽiur.& si xp̃s.
de ꝓba.c.ij.

tũ.ſz de calũnia iurari dz statim post litis
n Juramẽ/ cõtest.ut.s.e.pr.no.ergo ar.q3 facẽda
ẽ litis p̃t.in cã applĩonis.de fi no.s.đ testa.c.Raynald9.
o Dicẽda.si talis ẽ cã in q̃ iurẽt de .x.dilectus.
veritate.ut in fi.c.dicitur.

uit iste x.ad declarationẽ
p Procuratores.emana/ glo.p̃dictaz Jnno.et ost.et
guil.in spe.e.ti.ſ.sequit̃.in fi.et eis hic approbat̃ opi.et
reprobat̃ opi.ost.q̃ tenebat ꝓtrariũ.

videbat bis iu
q Post.hec erat dubitatio q3 nõ/ randũ.C.e.ti.
r Deputãt̃.ab ipis p̃ncipalib9 vel a ꝓcu aut.bodie.
ratore q̃ post ꝓtestationẽ substituere potuerũt.s.e.li.de
ꝓcura.c.i.

sis no.q3 ꝑcurator iuret in animã dñi.
s Ab ip/ .xvij.q.iij.metuẽtes.c.dis.optatũ.lxvij.di.
tibi dño.vbi de hoc.et.s.e.li.de etc.ꝓcurator.sacẽm tñ
calũnie et in animã dñi et in ꝓpriam p̃sz ut hic vides.ali
as aũt q̃re iuraret.ex quo dñs iurauerat.& ĩ hoc casu nõ
ẽ necessariũ spãle mãdatũ.de sindico xo dic vt.s.e.in p
tractãdis.

no.ad questiõez q̃ q̃rit̃.an heres vel succes
t Juramẽtũ. sor teneatur iurare exquo defunct9 iura
uerat.et dic q3 sic p hãc lẽaz.et p auẽ.e.t.principale.et p
.l.ff.de dam.infec.q̃ bona.ſ.penul.potuit enĩ defunctus
habere bonã fidẽ.et heres vel successor malã.ff.de accu.
si cui.C.de reb9 cre.gñaliter.i.ẽ.licet quidã ꝓtra quia
heres et successor eadẽ ꝑsona cum defuncto censentur.in
auẽ.iusiur.qđ a moriẽte p̃st.in p̃n.

pdicti doctores ñ
n Jnstructi.in hoc casu recitabãt/ debere ꝓcuratorẽ

iurare, quia qui p aliū ꝛc̄. ℈. de re. iuř. qui p alium.

a ¶ In oīb⁹, declarať p hoc qđ no. s. de testi. spo. lřas. in glo. antepe. et de ꝓba. c. ij. et reprobatur quod no. de testi. pñtiū. in glo. iuramentū. in fi.

b ¶ Malicie. licet ergo exquo iu- rator ꝓcuratoris ꝓponatur exceptio petatur dilatio. ad hoc de except. pastoralis. de testi. vltra terciā. ℒ. de fi. instru. l. vl. xx. q. v. iudicātem.

Nolla tibi, procuratoris hūs spēale mādatū iurat de calūnia. Emanauit ad declaratōez eoꝝ q̄ legūtur. et no. ℒ. e. t. l. ij. ℈. si aūt absfuerit. ꝛ p ber. s. e. c. ij. et. c. ceterū. ꝛ p inno. et host. s. e. cū causā. ꝛ p guil. in spe. e. ti. ℈. restat. v. q̄d ergo.

c ¶ Spi iniuriam, quā si inferret iudex nō esset. s. de v. sig. forus. in fi.

d ¶ Aduersarij. et sic erat ꝓcurator singularis ꝑsone. de sindico enī vniuersitatis vel collegij nō dubitam⁹ quin iuret. s. e. in ꝓtractandis. et. c. sequenti.

e ¶ Iuramentū. dicūt quidā q̄ olim ꝓcuratores indifferenter iurabāt. ff. de dam. infec. qui bona. ℈. penul. sed fuit postea statutū q̄ solū ꝑncipales ꝑsone iurent. ff. e. ti. l. ij. ℈. si aūt. et. s. e. ti. c. i. qđ verū est nisi ꝓcuratores habeāt spēale mandatū ut hic. et. ff. de iurīuř. l. iusiurandū qđ ad pecunias. Alij dicebāt q̄ ꝓcurator ꝓuati etiā cum spēali mādato ad iurandū nō admittitur p prima iura. ſz qz nō expedit iura corrigi. ut. s. e. li. de el̄c. cū expediat. dic. l. qui bona nō esse correctā. ſz loqui in casu decre. istī. ſcz cū habebat ꝓcurator spēale mandatū. Alij dicebant q̄ cū ꝓcuř. p lit̄. ꝓte. fact⁹ sit dñs lit̄. poterat de calumnia iurare. qđ verū nō est nisi habeat spēale ut hic vides.

Frequens. in ciuilibus nō admittitur spoliatōis exceptio facta ab alio q̄ ab actore. In crimīalib⁹ admittit̄ facta a tercio dūmodo sit ꝺ tota subā vl̄ maiori ꝓte. exceptio ꝓbari ꝺz infra. xv. dies. alias fit cōdemnatio expensarū. excipiēs de spoliatōe facta a tercio infra certū tpus a iudice statuēdū ꝺz restituтōez petere. alias accusabit̄ exceptōne nō. ob. vltio ꝺr q̄ agēti sup rebus eccīasticis nō ob. exceptio spoliatōis priuatax verū uel ecōuerso. hāc dec. q̄dā intitulabāt olim subti. de resti. spo. et bñ ut hic vides. ſup hoc ius ꝓuisoriū emanasse. ff. de legi. nā ad ea.

b ¶ Frequēs. equū fuit ergo

omnibus aūt causis nedū aī sed etiā postq̄ lis fuerit ꝓrestata siue de veritate siue ꝺ calūnia sit iuratū in ipis ꝑt iudex a ꝑtib⁹ exigere iuramentū malicie q̄tiens viderit expedire.

¶ Idem Nolla tibi iudex iniuriam feciſſe censetur. qui ꝓcuratorem tui aduersarij ꝓstitutū ad causam bñ tem sup boc spēale mādatū admisit ad ꝑstandū in ea calūnie iuramentum ¶ Innocētius quartus.

De restitutōne spoliatoꝝ.

Frequens et assidua nos querela circūstrepit quod spoliationis exceptio non nūq̄ in iudicijs calūnioſe ꝓposita causas ecclesiasticas ipedit et ꝑturbat. dū enī exceptōni insistitur appellatōes inꝑponi ꝓtigit ꝛ sic intermittit̄ et plerunq̄ ꝓmitur cause ꝓgnitio ꝑncipal̄ ꝛ ꝓterea nos q̄ volūtarios laborēs appetim⁹ ut quiētē alijs ꝑparemus finē litib⁹ cupiētes imponi et calūnie materiā ꝯputare statuim⁹ ut ī ciuilib⁹ negocijs spoliatōis obiectu q̄ ab alio q̄z ab actore facta ꝓponit̄ iudex in ꝑncipali ꝓcedere nō postponat ſz si in ciuilib⁹ ab actore ī crimīalib⁹ aī se spoliatū re⁹ asserat a q̄cūq̄ infra xv. diez spaciū post diē in q̄ ꝓponit̄ qđ asserit ꝓbabit alioquin in exp̄sis

verba ex canone. lviij. di. frequens.

¶ Calūnioſe. sic. s. de do. et cōtu. finē. ctum est.

l ¶ Exceptōis. spoliatōis. de q̄ supdi- de iure. qz mul-

m ¶ Intermittitur. id est differtur. ti ꝓter tot im-

n ¶ Permittur. de facto intelligas nō- pedimēta et timoze expensarū litē dimittūt. Et sic exponem ber. quia exceptio spoliatōis dilatoria est nō emptoria. nō obstat ler. ℒ. vnde vi. si quis in tantā. qz licz ꝓuatio dñij ī surgat conditōne ex illa lege. non tñ ex interdicto vl̄ exceptōne. ut no. s. ꝺ cā pos. pastoral̄

o ¶ Labores. hec ꝟba fuerūt sūpta de corpe aūt. ut diuine iuſ. subscp. ha. glo. q̄ſ. in p̄n. colī. ix. et pro re publica impator noctes ducit insōnes. in autent. ut iudi. sine quo suſ. in prin. colla. ij. et papa idē de se dicit. s. in ꝓhemio. huius libri.

p ¶ Statuimus. hic fit interꝑtatio canonū antiquoꝝ de hac materia loquentium.

q ¶ Actore. hoc erat iniquū. q̄ reꝰ excipet ꝓtra actorem de spoliatōne facta a tercio. cū ī hoc nō deliquerit actor. et ideo factū alterius sibi nō debebat obesse. ℒ. de inof. testa. l. si quis suo. ℣ sus fi. et. ℈. de reg. iuř. nō debet et pēa suos teneant auctores. ℒ. de penis. sancim⁹. s. ꝺ bijs q̄ fi. a ma. p. c. quesiuit. ꝛ recitat hic ber. se nō meminisse vidisse aliquē excipientē sic in ciuilibus.

r ¶ A quocūq̄. ecce drīnā inter crimīalē cāz et ciuilē vt in ciuili non opponaťspoliatio facta ab alio q̄ actore. in criminali sic cum moderatōne que sequit̄. et rōnes infra sequētur. tatur tpus ꝓbādi. qz malicioſe sepius ꝓpo-

s ¶ Xv. ar- nebatur talis exceptio. ut. s. dixit. sic in exceptōne excōicatōis. viij. dies sunt dati. ℈. de excep. pia.

t ¶ Proponit̄. qz dies illa nō ꝓputabit̄ in. xv. sic dies in quo ꝓponit̄ excōicatōis exceptio. de excep. pia. sic dies in quo cautum ꝓmittitur ꝛ in q̄ sistere in iudiciū oportz nō ꝓputatur in vicena milia passuū. ff. si q̄s cauc. l. i. sic ꝛ dies pñtatōis lřax cū ꝓmittit̄ cā. ℈. certū tps decidenda. s. de ap. sup eo. ij. vbi de hoc. secus in. x. diebus q̄ dant̄ ad appellandū in q̄b⁹ tpus sñe ꝓlatōis cōputat̄. ij. q. vi. bi duū. vbi de hoc. s. de re iudi. ad ꝓsultatōez. et vltio istoꝝ. xv. dierū ꝓbari potīt exceptio. sic. ff. ad. l. iuł. ꝺ adul. ſl. pē. ℈. sexaginta. et. l. is cui⁹. ℈. ex senatusc̄ōsulto. et ꝑt peti bonoꝝ possessio. ℈. centesimū diē. et cēteſim⁹ in nūero cōputat̄. ff. de suc. edic. l. i. ℈. dicimus. si. ff. de v. ob. l. q̄ aī.

u ¶ Asseruit. s. se spoliatū ī ciuilib⁹ ab actore ī crimīalib⁹ a q̄cūq̄ x ¶ Alioquī. i. si. ℈. illud tps nī ꝓbauerit

a Taratione. de qua dic vt. s. qō metus causa. c. vlti. in glo. que incipit vltra quā. ber ria erq̄ non statuitur hic
b Puniēdus. pena arbitra ria certa pena. de of. del. de cauſ. ff. de iur. deli. l. i. interp̄tat et exponit hᵒ p̄pa cañ.
c Substantia. illos. iij. q. ij. oportet. et. ij. q. ij. nullꝰ vbi sunt hec ꝛba. ridiculū enī videbat q̄ criminaliter accusatus accusatorem suū per exceptōz spoliatōis rei modice et vilis ab accusatōe repelleret. et est si. qō dicit lex q̄ tutor a tutela excusari nō potest rōne controuersie. que est inter ip̄m et pupillum suum. nisi forte ō oībus bonis aut pluma parte bonorū sit controuersia. ff. de execu. tuto. l. p̄ litē. insti. e. ti. §. itez p̄ter litem. licet illud iure auē. immutatum videatur. in auē. vt qui ob. se habi. resti. §. iij. iij. et. iiij. colla. vi.
d Tercio. id est ab alio q̄ ab accusatore. iij. q. i. episcopi. et. q. ij. cum ecclesie.
e Epus. arbitrarium. exq̄ certū nō statuitur. vt. s. dixi.
f Qđ. s. spoliatus
g Eludat. malicij sūt indulgendū ñ ē. s. q̄ ma. accus. pos. significante. cū suis concor.
h Q. ō. s. q̄ iudex terminū statuat
i Estimamus. et alij estimare debent. s. de re iudi. in cauſ et sic cōpellitur aliquis agere. ad idem C. de inge. ma. l. dif famari. sed ad hoc. vt excipere possit vt hic vides.
k Potuerit. alias non debet sibi īputari. s e. li. de elec. committa. s. de ap. et insinuatōe. cū si.
l Ponatur. intelligit ber. hoc qñ inter ecclesiasticas p̄sonas causa vertitur ne sit contra. s. de or. cogni. cum dilectus. vel dic q̄ ibi de temporalibus contendebatur que p̄prie priuate dicuntur. q̄ p̄ñt a priuato possideri. res autē ecclesiastice vocañt hic que nō cadūt in laicū vt decime et alia spūalia. ff. dele. iij. l. hoc legatū. et est rō hᵒ dicti. q̄ agens nomine ecclesiastico non agit suo iure. sed nomine ecclesie. vnde sicut procurator agens nomine alieno de iure suo non excipit. sic nec hic. ad hoc. ff. de doli. excepti. si procurator. Item res ecclesiastice sunt publici iuris. sz de publico ad priuatum non fit compensatio. C. de ppē. l. i. et. iij.

H Decimas. Ecclesia q̄ petit restōez decimatū quas iterim actor ob hoc fecerit iudiciali taratione p̄habita condēnetur. alias si iudici equū visuz fuerit puniendus. Illum autem spoliatū intelligi volumus in hoc casu cū criminaliter accusatur q̄ tota sua substātia vl maiori pte ipsius se p violentiā destitutū affirmat et fm hoc loq̄ canones sane credendum est intellectu. quia nec nudi contendere nec īermes inimicis opponere nos ō bem?. hz enī spoliatus p nilegiū vt ñ possit eruī iaz nudat? Volet aūt inter scolasticos dubitari si spoliatus a tercio de spoliatione contra suū accusatorē excipiat an ei rēpusa iudice debeat indulgeri infra qō restōz imploret ne forte sic velit existere vt oēm accusationem eludat qō satis equitati et iuri cōsonū estimamus. quod si infra tempus indultū restō nē nō petierit et cām cum potuerit nō ducat ad finē nō obstāte spoliatōis exceptōe deinceps poterit accusari. Ad hoc sancim? vt rerū priuatarum spoliatio agenti super ecclesiasticis vel econtrario nullatenus opponatur.

Bonifa. viij.

H Decimas quas canonici sancti nicolai se asserunt infra parrochiam eccie. b. clici possedisse aliquādiu et eis p eūdē clicū spoliatos fuisse neq̄ q̄ ō bēt restitui nisi euidēter docuerint q̄ earū possessionē legitime assecuti fuissent. quia eas occupasse iniuste verisimiliter p̄sumunt cū p̄ueniāt ex p̄dis infra aliena prochia p̄stitutis. sitq̄ manifestū nisi aliud ostendatur eas ō iure cōi ad eandem ecclesiā pertinere.

Anno. iiij.

De dolo et contumacia.

A Ctor qui ad timinū venire ad quē citari aduersariū se dicit infra prochiā alterius possedisse. ñ auditur nisi p bet possessionē legitimā.
n Canonice. noīe ip?ꝰ eccle ex lris. ō p̄ces. p̄ben. ex p te. vbi de lꝰ cū si.
o Asserūt. ex lꝰ in stat. secus si lꝰ ñ constaret q̄ ille de cime essent in alterius prochia. et facit ad ea que dicam. j. e. li. de p̄script. c. i.
p Eundem clericum. no. literam q̄ hoc ius facit pro reo et contra actorē si aūt spoliati essent a tercio ius cōe licet faceret p̄tra actorez non tamē p reo. vñ tūc decre. locum habere non puto. et facit quod dixi. j. de p̄script. c. i.
q Presumuntur. no. fm opi. io. q̄ no. xiiij. q. i. §. i. q̄ laicus restitutionē decimarum petere nō poterat per decre. s de p̄script. causam bar. bzir. no. contra trium. cum laici decimas interdum possideant de facto. ad ō cre. illam cām. tñ debat q̄ decre. ipsa dicit detinere. non dicit possidere. satj puto hanc decre. facere p io. vt nisi laic? p̄bet se legitime assecutum cū sit p̄tra eum p̄sumptio nō auditur. qui enīz restōnem petit habet duo p̄bare se possedisse et spoliatū fuisse. s. e. c. olim. i. q. iij et aliud est possidere. et aliud ī possessione esse. ff. de acqui. pos. si quis autem. q est si. s. e. ex trāsmissa. et q̄ ibi no. hic ergo est p̄sumptō contra actorem et ius cōe. p reo. possessio ergo q spoliatō p̄bate non aduocant vt fiat restō petitorio p̄bato p reo ad lꝰ de causa pos. cū ecclesia. et. c. cum dilectus. ff. de rei vē. officiū. et idē vidz vbicūq̄ factū est p reo notoriū ō dinoz. significasti. p̄prietas igit̄ p reo p̄bata ip̄m in possessiōe defendat. ad lꝰ. ff. de supfi. l. i. §. q̄ ait. et. ff. de posi. l. bona fides. in fi. mala parte. alibi ī bona. vij. q. i. fact?
r Occupasse. in et. s. e. li. de p̄cu. si duo.
s Ostendat. vt ꝓpositio titulus p̄scriptionis priuilegium vel aliud sic. de dona. apostolice. j. de hijs q̄ fi. a p. cum applica. cū si.
t Ecclesiam. s. b. clerici.

H Ctor. qui actor ptumax ꝓdemnatur in expens nec citatur vlterius ad sui petitionem reus nisi caueat de veniendo.
x Ad terminū. cū indistincte loquatur.

de quolibet tmio siue pẽptorio siue ñ. intelligendũ videtur sicut et in reo dici solet q̃ pro qualibet contũacia etiã añ perẽptoriũ ꝓdemnatur in expensis. licet solum p⁹ perẽptorium possit excõicari. de hoc. lxxiij. di. bonozat⁹. iij. q. v. in sum. et. s de ꝓcu. querelam. maioz autem est cõtumacia actoris non venientis q̃ rei. iij. q. iij. c. i.

a Curauit. cũ potuisset. video. negligentiam vel contẽptũ. ff. de re iudi. cõtumacia. ad idem. sti. px. c. i. §. solet

b Venienti. ergo non venienti ñ condemnabitur. sed cõpensetur contumacia ꝓ tumacie. ff. de dolo. si duo. ff. ō cõpen. si ambo. si autẽ actoz non venit z iudex fuit absens vl p̃sens. sed ꝓcedere ñ poterat. an fieri debeat ꝓdẽnatõ dicit no. in reo. s. e. t. c. ul

c Propter hoc scilz rõe ptũacie. de ꝓcura. auditis. j. ō ex cep. pia. s. e. cum dilecti. et. c. finẽ. et q̃l̃z contra contumaces ꝓcedi debeat. dicit no. s. e. put. et. c causam.

fecerat non curauit veniẽ te reo in expensis. ꝓ̃ hoc factis legitime ꝓdemnet ad citationẽ aliam mime admittendus nisi sufficiẽter cauerit q̃ in termio fideliter debeat ꝓparere.

Omnifa. viij.

Etim qui a tua interlocutoria vel grauamine qđ per te sibi ꝓpoit illatum a tua p̃tia recedit appellãs cũ ꝓtestatiui deat̃ hocipo se nolle coz̃ã te decetero litigare citare ad alia que postea in iudicio facienda incũbunt vel etiam ad sententiaz audiendam nisi sponte appellationi sue renunciet et ñ teneris nec ideo min⁹ qđ in eius absentia ꝓcesseris tuus ꝓcessus valid⁹ reputari debebit

Anno. iiij.

De eo qui mittitur inpossessionẽ causa rei seruãde.

Etim qui super dignitate persona tu vl bñficio eccl̃i astico obtinendis cũ alio quo litigat possessore.

d Legittime. qđ dic vt no. ij. q. i. in p̃mis. s. e. ti. finem.

e Admittendus. et sic punietur in quo peccauit. s. ō tẽpo. 02. lr̃aſ. in fi.

f Sufficiẽter. ff. mã. si mãdato. §. vl. si añ hãc dare ñ possz det iuratoziã. de dol. post duoz. resti. p vr̃as. vbi de hoc. ad idẽ. ff. de cp̃. et clc. l. gñaliter. dicit autem inno. q̃ sufficit vbo cauere qđ pẽ verũ dicere seruata supdicta distinctione. ber.

a Termio. p̃mo vel dic termino q̃cunq̃ quo ad eius petitionem citabitur reus. hec est enim indiffinita legis q̃ eq̃ pollet vl. vt dixi. s. e. li. de elec. vt circa. sic et cautio ꝓstatur de perseuerantia litis vsq̃ in finem. ff. de episco. et cle. aut. gñaliter

b Fideliter. p̃sumi

k Grauamine. hoc dicit ex coua. iã functus est iudex officio suo. de of. del. in lr̃is. ff. de re iudi. iudex. sed et idẽ in illo vidz quo ad executõem que post sniam imminet facienda eadem ratõne.

l Per te. loquitur iudiz. q2 si bene appellaret ex

m Appellãtis. et frustra causa et forma. tũc ille a quo appellauerit iudex non esset et sic appellans contumax non esset. de renocatõe añ attẽptatoz post appellationẽ habebis. j. de ap. ñ solũ

n Protestari. no. q̃

o Incũbit. considerato eo statu in quo tũc erat causa.

p Sniam. puta q2 lis erat cõtestata et liquet ō causa. vl talis est causa i qua sniari p̃t li. ñ contes. qđ dic vt. s. vt li. ñ contes. qm̃. et. s. e. put.

q Audiendã. si ñ esset cõtu tẽciam audiẽdã. alias non valeret snia pte absente. ff. sen. sine ap. rescin. l. i. §. Itẽ cũ ex eo edicto. et de ß no. s. de of. del. consuluit

r Renũciet. qđ p̃. ij. q. vi. si quis libellos. ff. ō ap. si q̃s et tacite etiã litigando cozã iudice a quo appellauit appellationi renũciat. s. de of. del. gratuz. ō tes. cũ venisset. si tñ i teresse aduersarij ad ipsum interesse tenetur. qđ dic vt no. s. de ap. interposita. §

s Non teneris. vi debatur contrariuz per decre. s. de of. ō le. cum olim. j. vbi iudices citauerũt appellantem quem putabant frustratorie appellasse. ad idem. s. vt li. non pr̃. accedens. j. vbi etiã iudices citauerunt quez putabãt frustratorie appellasse. ad id. s. e. put. vbi mãdat papa citari eum qui frustratorie appellauerat. sed dic q̃ de necessitate citari ñ debet vt hic. ad deẽ. cũ olim. et decre. accedẽs. dic q̃ ibi factũ narratur. ñ ius ponitur. ad decre. put. dico q̃ ꝑ ista parte facit. cum ibi papa mandet citari ad maliciã puincendã. ergo id de necessitate nõ erit. q̃. s. citaretur. et de hoc cõsueuit recitari de accusa. accedẽs. et. c. ad petitoz. sed q̃d dicem⁹ de ptũace nũq̃d q̃ in vno actu iudicij fuit ptũax ad alios act⁹ citabitur. dic q̃ sic vt. s. ō tes. cum olim. in fi. vbi citat cõtũax ad sniam audiendã. quia licet in vno actu ptumax sit ñ ꝓterea ꝓtestari videtur q̃ in alijs contumax esse velit. sed hic malũ contũacie sub colore boni sz remedij appellatõis defendit. qđ simp̃r ptumax non facit

t Processus. alias de iure datis cũ cla. q̃ si nõ oẽs.

u Valid⁹. quid de iudicibus oẽs simul nõ ꝓnunciauerũt. sed duo vnũ. tercius vero aliud. illi duo volũt ꝓcedere ad executionez sue snie. queritur an possint tercio nõ vocato. et vidz terciñ ipm nõ debere vocari. ar. huius de re. et. s. ℔ li. de ar. c. i. et. ff. de re iudi. duo ex tribus. cum ergo ipoz valeat snia ergo et executio. sed dic q̃ vocand⁹ est. nã licet snia duoz teneat. tamen alius articulus qui emergit est omnibus ꝓmunis. ita q̃ ad aliud duo tercõ nõ vocato ꝓcedere ñ possunt. s. de of. del. causam. et. c. ꝓtu dentiã. §. adicim⁹. alias seq̃retur q̃ si in aliqua termini assignatione vnus ab alijs discordaret. illi duo illo non req̃sito postea ꝓcedere possent qđ est absurdum.

Omn qui. quando agit de bñficio ecclesiastico ob cõtumaciã rei nõ fit missio in possessionẽ sed ad sententiam lite non contestata ꝓceditur. ponit hec decre. duos casus speciales contra duas regulas. Regulariter enim ꝗndo agitur reali ad contumaciam rei fit missio in possessionem causa rei seruande. fallit in hoc casu.

Item regulariter non proceditur ad testium receptionem. vel diffinitiuam sententiam lite non contestata.

fallit in hoc casu. et est ad declaratõz illoz que no. s. ō do
lo et otu. pingit. ¶ cūqz ad hoc de p̄ben. maioribus. de
a ¶ Beneficio. quo ꝙ. sig. c. pnĩ. ¶ prebenda. vel tem
b ¶ Eccīastico. secus ergo si sup tpali ¶ pozali bñficio
agat. quia cū talia possint sine instōe canonica possideri ñ
habebit locū decre. c ¶ Obtinendis. quid dicemus de
obtentis. pone confirmatus est qui agit. et in possessionē
inductus. et tandez spoliatus est. vt de causa pos. cum olim
et. c. cū super. vl' pe¶tit q confirmatio ō eo facta vel collatio
sibi facta sortiar effe ctum. de concess. pre ben. post elec. ō ap.
pel. constitutus. ij. l' petit possessionē cō¶dītōe ex canone rein tegrāda. vt. s. de re¶sti. spo. sepe. nunq̄d in hijs casibus ob p tumaciaz rei fiet mis sio et videtur q sic. per hanc lēram q̄ di¶cit solum de obtinē¶dis. sed dic q non fi et hec missio. tum quia decre. hui rō adhuc locum habet tum quia ago de ob tinendo qō non ha¶beo sez. de tentatiōe saltem que apud ali um est. ff. de rei vē. officium. Item mis¶sio in possessionē est qōdam auxiliū extraordinariū qō hz locū solū vbi deficit ordinariū. ff. de mino. in cause. ij. in prin. sed hz p̄cedi pē ordinarie li. non ptes. vt sequit. et apertius hodie probat per cle. de iudi. dispendiosam. ergo non habet locum mis¶sio. et licet doctozes sic teneant tñ ob. lēa hic posita q̄ diē ingressus nō dicit regressus quasi per id detur intelligi er per verbum obtinendis q in recuperandis non habe at locū decre. ¶ si nullus possidet. sz duo pone coelecti d ¶ Possessoze. q̄d ¶ petūt. dic idē ꝓpter eandē ratōem s. de ſRep. inter ceteras ¶ possessione bēi. sed solum er ea¶dē le p ſſ. rō supioris dcī. ¶ nonica institutione. ij. q. f ¶ Vicios⁹. ñ enī p̄ñt ex¶. i. legum. de instit. ex frequen¶tibus. j. de reg. iu. c. i. ff. de decuī. berēnius. si vo ñ agere tur de eccīa tanq̄ de bñficio. sed tanq̄ de proprietate tūc bene hēt locū missio. vt. pbatur. s. vt li. non cō. c. ij. ō eo qui mit. c. i. s. de ſſ. sig. dilecto. ¶ aūt. s. c. li. de ar. c g ¶ Ppīa. ℒ. de iudi. ꝓperandō. §. cū¶ . ij. in fi.
i ¶ Diligenter. hoc semp est facien ō. rr. q. vl. iudicantem.
k ¶ Debito. vt si liceat vel liquere possit de causa ꝓceda tur ad sñam fm ea q̄ no. s. de do. et otu. put. et est necesse q̄ ptet de iure actoris ad ſſ vt sibi adiudicetur. nec suffiē q̄ constet possidentem ius ñ habere. vt. s. de ſſRep. olim. ℒ. de rei ven. l. vl. ¶ obus electis litigantibus alter ō ¶ Spēdijs. si ex du¶ cedat. renūciet. vel a prose cutione cause excludatur si lite pendente cum reliq̄ fuerit alia electio facta non tenet. emanauit ad declarati¶onem eoz q̄ no. inno. et hos. s. de ar. ex parte. et de electi. dudum. ij. et de resti. in inte. c. ij. et cōpos. de consti. cū. m. ad fi. m ¶ Dispendijs. ℞ dispendium longum et in¶ utile. ꝓpendiū breue et vtile. de hoc de ſſRep. dispendia.
n ¶ Statuimus. pstō ista noua est saltē inquātū dicit ele¶ctionē nullā maxime non intervenīēte aliqua inhibitione vt. s. de ar. ex pte. sed dices nonne scōa electio facta p̄ma non cassata cassar. s. de elec. considerauimus. Item nonne scōa electio facta p̄ma non cassata vz intdū. fm ea q̄ no. s. de elec. auditis. s. q̄ñ prima nulla erat et eligentes erāt pri uati ptāte eligendi. so. illa iura et que in illis no. locum hñt. quando scōa electō fit prima non cassa¶ta. nondum in liti giū deducta. et sic in telligar. no. s. e. au ditis. Istud. c. et se. loquūtur q̄ñ in liti¶gium erat res dedu¶cta. vt tūc scōa electō ipso iure sit nulla o ¶ Alibi. videbatur hos. dēriam facere. s. de elec. dudum. ij. ī glo. nunq̄d in ſſ casu inter cās que pende bāt in curia et extra curiam. ar. decre. de ma. et obe. per tuas de ap. si duob⁹. sed quo ad casum nrum nulla sit differentia vt hic vides.
p ¶ Litigantib⁹. liti giosa est res de cui⁹ dñio qō v̄ritur inē petitorem et possessorem conuentione iudiciaria. vel precibus principi oblatis et iudici insinua tis. et per eum futuro reo cognitis. ℒ. de litē. aut. litigiosa Dicunt tamen quidam rem litigiosam non esse nisi p litē. ptes. facit. p eis. s. de of. delē. relatū. in aut. de litigi. §. om¶nem. et optime. s. de v̄. sig. ex pte. ij. Litis contestatō ō li tis ordinū. s. de of. dele. sup qōnū. §. intentōnis. sed dic contra p supradcām aut. litigiosa. et probat. s. de of. delē. gratū. vt lite pendēte. c. i. et ex hijs q̄ no. hos. s. de testa. cāmq̄. ij. §. qñ libel. l'. 7. ij. Quid aūt q̄ ad hūc titu. in du cat litis pendentia habes in cle. c. ti. c. vno.
q ¶ Nori. s. de ar. ex pte. ¶ in integ. c. ij.
t ¶ Renūciare. s. de rest. ¶ elec. si forte. et. c. quāuis. 7. c
s ¶ Excludi. vt. s. e. li. de¶ cupiētes. §. q̄ si p. rr. et. §. se¶quentib⁹. ¶ et in casu isto q̄rē de iure ipsius defuncti vt
t ¶ Electi. ¶ sciatur de iure superstitis. ad ſſ. ij. q. i. in p̄¶mis. licet enī appareat defuncto ampli⁹ non deberi nō ꝓ pter ſſ sequitur superstiti viuēti deberi. ad idem. s. de ſſRep. olim.
u ¶ Subsistat. q̄d si postea appareat illum super¶stitē ius non habere. nūquid qualescit dignitas. vel bene ficiū in isto. dic q̄ ñ. q̄ qō ab initio. cē. xvi. q. iij. §. pē. s. ō elec. auditis. j. ō reg. iu. ñ firmat. sz nūquid de nouo pote rit eligi. credo q̄ sic. ꝙ decre. s. de elec. super eo.
Sbij contra qs. si bñficiatus ꝓtra quē sup bñficio li¶tigatur cedit vel decedit. si alius lit. pen. cū supstite fuerit electus non valet electio. si vero aliqui quorum in¶terfit ad defensionem litis velint admitti. in eo statu ī quo erat causa admittentur. Emanauit ꝓpter eadem q. s. pr.
y ¶ Possidēt. ista ergo est diuersitas inter istum casum ꝛ p̄cedentem. quia in p̄cedenti nōdū erant bñficia adepti. sz

ob partis aduerse ꝓtuma
ciam causa rei seruande
in ipoz possessionem sta¶tuim⁹ ñ mittendū ¶ Ne
p hoc ad ea ingressus pā¶tere valeat vicios⁹. sed li
ceat in hoc casu cōtūacis
absentiā ōdna replente p¶sentia etiā lite non conte¶stata diligenter examina¶to negocio fine ōbito ipz terminari. ¶ Bonifa. viij.

Ut lit̄ pēdēte nihil innouet.

Ispendijs q̄ pro
pter electōes di¶uersas ecclesie pa
tiunt interō occurrere cu¶pientes statuimus vt si a¶liquibus apud sedem a¶postolicam vel alibi liti¶gantibus super electioni¶bus de se in discordia ce¶lebratis aliquem ipsoz¶ mozi vel suo iuri renunci¶are aut a prosecutione ip¶sius contigerit q̄quo mo¶do excludi ad electionem aliam lite super electione superstitis electi penden¶te nullatenus ꝓcedatur a liaq̄ attemptata cōtra hoc electio ipso iure viribus non subsistat ¶ Dem.

Sbij cōtra quos su
per dignitatibus p¶sonatibus vel alijs eccles⁹ asticis bñficijs q̄ possidēt

de elec. litigabant. ⁊ hic beneficia iam erant adepti.

a Litigatur. expone vt dixi. s. c. pr. batur ptra me

b Malicioſe. hoc fiebat iſto mō. litiga/ ſup beneficio meo cū ego nō poſſem contra aduerſariū me defendere re nūciabā vt bñficiū pferet alicui potenti qui litigantē in iuria et iure vexaret.

c Hmōi. poſſeſſa. ſ. p illū cedētē vel decedentem cōtra quē litigabat

e Finita. vt ſi ap paruerit illos iuſ ba bere nulla fiat ele/ ctio alias fiat electō vel p̄ſentatio poſt ſniam per eos ad q̄s pertinet. ⁊ intelligo decre. iſtam cum illi qui contra illos ce/ dentes vel decedentes litigabant. ex eo litigabant. quia di/ cebant illas digni/ tates vl̄ beneficia ad ſe ſpectare. alias nul la fieri haberet dila tio. ponе enim q̄ cli cuſ ptra clericū agit petens ipſum ab ec/ cleſia remoueri q̄a criminoſus vel pcu/ binarius. mozit cle/ ricus accuſatus lite pen. cedat vl̄ decedat. nunq̄d p hec ipedient illi ad q̄s ele/ ctio vl̄ p̄ntatio ptinet eligere vel p̄ntare dic q̄ ñ. q2 ſtatī il lo cedente vel decedente finita eſt lis. et ſicū hz locū hec decre. q̄ dicit expectādū finē litis cū ſupſtite. et cria extin/ guunt̄ morte. xvij. di. quoūdaz. cū ſuis pcoz. ſi aūt perit il lū ab eccia remoueri ⁊ illā ſibi aſſignari quā dicit ad ſe ſpe crare tūc locū hz decre. ad hoc. s. de reſcrip. olim.

f P̄ntetur. no. dūam eſſe inter collationē electionē et p̄ ſentationē. q2 hec tria hic ponunt̄ p diuerſ. hēs hoc exp̄/ ſum. ſ. de p̄ben. cū in illis. §. cū aūt. cedentem vel p̄nta

g Interit. puta q̄ eligūt/ uerūt vl̄ ptulerūt vl̄ forte q2 expectabāt p̄mā vacaturā. et ſic iſtō bñficiū velut mō ceſſione vel morte uacās ſibi dicit deberi. vel ſic̄s p̄one.

h In illo ſtatu. optima fuit q̄uiſio. et declarat q̄ no. in/ no. et oſ. de iudi. q2. iv. ducebant eni cauſam illi bñficiati vſq̄ ad finē. tēpe ſnie cedebāt. ſubzogabantur aduerſarij quos oportebat de nouo citari et iudicium incipi. qui ire rū p̄ducebāt cām vſq̄ ad cluſionē. et poſtea cedebāt Ire rū veniebāt alij et idē faciebāt. ſic non erat litiū finis. ⁊ iō fiebat olim de nouiciis electis vel p̄ſentatis. ſed de illis hodie ſublata eſt dubitatio per hec verba. et contra hoc non dabat hoſ. aliud remediū niſi q̄ intpellata ſedes ap. ſup hijs q̄ rideret et veritatē inq̄reret. ſed hic optimū da tū eſt remediū. vt in eo ſtatu admittant̄. ꝛc. et ſic erit finis liti. et cōcordat ad hoc. s. e. li. de elec. vbi pienū. §. ſane. et. ſ. de except. pla.

Latum⁹. circa po/ ſitionū materiā q̄ nō bñtib⁹ tur ſcire debes p̄mo. q̄ poſitio ſm gof. eſt dictum loco interrogationis poſitū vt q̄d olim interrogatiue fie/ bat ſiat hodie poſitiue. pone in terminiſ dicebat olī actor querite dñe iudex. an ſit heres et ex q̄ parte. hodie dz. po/ no te eſſe talis heredē Item pono te heredē ex aſſe. ſed ho die etiam fiunt interrogationes et añ lit̄. p̄ q̄d dic vt no. s. de in. cal. c. p̄nl. et poſt. ff. de int̄. acti. vbicunq̄. etiam ſi ſit concluſuz in cauſa. vt. s. de fi. inſtru. cū iohānes. vñ p̄ deſcribi q̄ poſitio eſt breuis ⁊ boz formula mētē ponēt ptinēs ad viratē eliciendā cōcepta. habuit aūt hoc ⁊ buz ortū ñ ſolū ex vſu hoīm diu in cauſis inolito. ſed ex antiq̄ le ge. ff. de le. iij. offidius. §. ex diuerſo. ibi. pone igitur ī credi to. 2ē. ad idē. s. de li. ptef. c. vno. de elec. dudū. ij. et. ſ. ō te/ ſti. c. p̄ntiū. fiāt aūt poſitōes vt p̄feſſionez aduerſarij re leuetur ponēs ab onere p̄bādi vt hz. et. ff. de iurē. cuz q̄. i. illē. nam et ad hoc fiūt interzogatōes. ff. de inter. acti. hij. iij. et. iiij. differt aūt poſitōes et int̄/ rogatōes. quia poſi tiones aſſertiue fiūt ille interrogatiue. poſitiones a parte ille a iudice. et dicūt quidam q̄ poſitio/ nes tantum fiunt p̄ litem conteſ. inter/ rogationes ante tan tum. quozumvtrum q̄ falſum eſt. de int̄/ rogationibus. s. di/ xi de poſitōnibus. ſ. dicā. ad poſitōes au tem rñdere debet p̄ſ nō autē aduocatus. imo ſolēt cauti iudi/ ces tūc rñdentis ad uocatos expellere. ſcire tñ debes q̄ ad/ uocat⁹ q̄ docet clientulū ſm rñdere. teneť aduerſario illi⁹ dāna reſartire q̄ ob hoc ptulit. puta ex onere p̄bandi. vel amiſſione cauſe. l. di. ſepe. s. de iureiu. c. vl. ff. ad. l. acq̄l. q̄ occidit. §. vl. vñ ſolēt aduocati dicere clientul̄. ſi hoc p̄fite aris cām perdes. nec dicūt ſi negaueris aīam p̄des. de ſi/ mo. matheus. in fi. ſcire debes q̄ poſitiones fiūt in cauſa et ad eas rñdet p̄ iura. cal̄. vel veritatis in cauſa p̄ſtitū ñ vi/ dz q̄ ſolū poſt li. ptef. fieri habeāt cū poſt li. ptef. iureť. s. e. li. de iura. cal̄. c. i. ſed dic q̄ q̄ñcūq̄ faciende ſunt p̄o bationes fieri p̄ſt poſitiones ſiue ante li. ptef. ſiue p̄ nec ob. q̄d de iuramento dcm̄ eſt. s. quia iudex ponentem āte li. ptef. faciet iurare ſe credere et eſtimare verum eſſe q̄d ponit. et aduerſarium q̄ verum reſpondebit. poſſunt eni ante li. conteſ. exceptiones opponi ſuper quibuſ facienda eſt p̄obatio ad cuius releuationem fiant poſitiones. po/ ne enim excipitur q̄ actor excommunicatus eſt quia per/ cuſſit clericum. et ſic ab agendo repellendus. ponet ipſe reus. et hoc modo pono q̄ percuſſiſti talem. Item q̄ in tali parte corpis Item q̄ cū gladio. ire q̄ tali loco Ire q̄ tali die. Ite q̄ talibus p̄ntib⁹. Ite q̄ turbatus ex tali cau/ ſa p̄cuſſiſti illū. Ite q̄ añ iniuriandi Ite q̄ ille tūc erat cli/ cus. Ite q̄ erat in poſſeſſione clericatus. Ite q̄ ſciebat il/ lum cli cū eſſe. Item q̄ vidiſti eū tonſurā et habitum cli/ cālē deferentē. Dijs per actorem confeſſatis p̄bata ē ex/ cōcatio. alias reus hoc p̄babit mutando verba et dicen/ do intendit p̄bare 2ē. poſt li. conteſta. pone q̄ peto ab ec/ cleſia aliquem quem contra iura tenet remoueri. dicā po/ no ego talis iuramento meo. q̄ talis habet et poſſidet ec/ cleſiam ſancti petri. Item q̄ habet et poſſidet eccleſiam ſancti marci. Item q̄ quelibet earum habet curam ani/ marum. Item q̄ eas poſt concilium acquiſiuit. hoc con/ feſſato ſuccumbit reus niſi diſpenſationem vel iuſtam cauſam oſtendat. et idem in ſimilibus. Scias autem q̄ poſitiones fieri debent ſuper contentis in libello et ad ea pertinentibus vel pertinere valentib⁹ ex p̄te actoris ad i/ tentionē fundādā ex p̄te rei ad extenuādam. iiij. q. iij. c. i.

ſi ſec⁹ actū fuerit eo ipo ir ritū habeāt Hane ſi ad defenſionez ipius litis ali qui quoz interet perie/ rint ſe admitti eos nullo ſtatu in quo ipſam inuene rint decernimus admittē dos

Hinocentius quar tus in concilio lugdunen/ ſi.

De confeſſis.

Fatuimus vt po ſitiones negati / nas que p̄bari nō

fieri aũt debẽt de facto rei. q2 de facto alterius nõ cogit̃ rñdere. ff. p̃ su. o. l. fi. ⁊ sunt in scriptis offerende iudici. vt videat an sint impt̃inẽtes impossibil. s captiose negatiue saluo eo q̃ hic õz. et sic eas repellat. de hoc dicã. j. c. pr. ẽs si admittendas viderit. in actis curie scribi faciet. õ ꝓ ba. qm̃. s. e. li. de ꝟsp. cũ in multis. ff. de re iudi. l. acta. pᵒ modum faciat aduersarium respondere vel de veritate vl̃ de credulitate habi bita distinctione an de veritate vel de ca lumnia tantum sit iuratum. j. ti. proxi. c. ij. et responsiones scribi faciet sic. fate/ tur vl̃ negat. credit vel non credit. cum autem ex iuramen/ to de calumnia vel de veritate respon/ det. an possit dicere dubito. no. s. de iur. cal̃. cũ causam. in. i. glo. Caueat autẽ ponẽs a positionib⁹ sue intentioni ꝓtrarijs vt si agat pe/ titione hereditatis vel quoꝝ bonoꝝ non dicat se pᵒ moꝛ/ tẽ possedisse defunctũ. si agat publiciana nõ ponat se emi/ se a vero dño. si agat vti possidetis non dicat aduersariuꝫ possidere. et idẽ in silibus. Est aũt positionis effectus vt is q̃ ponit q̃ ponit cõfiteri dicatur. vt. j. de iurĩ. c. vlt. vbi dicã de ꝟs. et an positio et rñsio ad eam reuocari possit a Negatiuas. q̃ est rõ ẽre positio de negatiua q̃ aliter ꝓ bari non pt̃ fieri non poterat. breuis est solutõ. negatiue quedã ꝓbari non possunt sup quo dic vt no. io. vi. q. vlt. actoꝛ. ber. s. de elec. bone. j. et accur. ff. de ꝓba. l. ij. ꝛ po/ sitõ in locũ ꝓbationis venit. illud ergo in positione õbet admitti q̃ admitteret in ꝓbatione. et de ꝟs no. gof. s. de elec. dudũ. ij. Ite positio negatiua ꝓbari debet ꝛ negati/ ua nõ ꝓbat̃. vt. s. ergo 2c̃. Ite negatia positõ ñ ponit sed remouet. et ꝟs siue sit negatiua explicita. puta q̃ ñ cogno/ ui bertã. de frig. c. i. vel ñ fui citat⁹. de elec. bone. siue ẽpli/ cita vt pono q̃ in electõe tm̃ q̃tuoꝛ canonici pñtes fuerũt de cã pos. cũ eccia. positões ergo has negatiuas iuris ri/ goꝛ repellit. sed equitas eas admittit si iudici videbitur. b Nõ pñt. pone. nego lr̃as ad litẽs de mãdato domini ꝑpetratas. vel nego pecuniã nũeratã quã. ꝓmiseraꝝ mistro solẽni et spe future numeratõnis. hec et silia. ꝓbari ñ pñt nisi p ꝓfessionẽ aduersarij quidã doctoꝛes ãtiq̃ negati/ c Aduersarij. dicebãt/ uaꝝ positionẽ admittendã indi stincte. et q̃ õz q̃ negatiua ꝓbari non pt̃. verũ est per te stes. p ꝓfessionẽ aũt aduersarij bñ. et ꝓbat̃. ꝟs. s. de temp. oz̃d. dilcũs. de eta. et ij. c. vl. vel arbitri. s. õ ꝓba. qm̃ d Iudices. oꝛdinarij. delegati/ . ff. de ar. l. i. e Possint. non q̃cquid ptãri iudicis ꝓmittit iurẽ necessi/ tari subicitur. ff. de iu õ. l. quicq̃d. ad ꝟs. ff. de of. presi. l. se/ pe. et. l. se. p q̃ õz q̃ optõi iudicis relinquatur. peccat tñ iudex reicien ser quo positõ facit ad causam. ⁊ equitas sua det. cum equitas scripta rigoꝛi iuris preferatur. C. de iu di. placuit. de furt̃. et f. coꝛ. l. si q̃s seruo. et equitatem sem per hr̃e debet pre oculis. vt. iij. q. iij. c. i. et. j. de rerũ per mu. c. vno. ff. qui cer. lo. l. q̃ si ephesi. nec sit arranda. ꝓbã di copia. xxiij. q. ij. quã q̃. C. de here. l. pnl̃. C. de. ꝓba. l. ul. fm̃ bost. tenetur. et si ñ admittit poterit appellari.

ꝟs post pstitũ. si reus iussus positiõibus respondere recusat vel si contumaciter recedit habebuntur pro ꝓfessatis. secus si priuq̃ sic iussus esset contumax fuerat. sed tunc procedet̃ contra eũ tanq̃ ꝓtra ꝓtumacẽ. Tracta

possunt nisi p ꝓfessiõz ad/ uersarij iudices admitte/ re possint si equitate sua/ dente viderint expedire

Bonifacius viij.

Si post prestitũ veri tatis aut calũnie iu/ ramentũ reꝰ vl̃ ꝓcurator ipsiꝰ positõibus ab aduer sario sibi factis interroga tus iussusq̃ a iudice re/ spondere absq̃ ratõnabi li causa recuset. aut nolit. seu ꝓtumaciter se absẽtet

fuit hec decre. de extraua. alex. q̃ incipiebat reuelisti. aliaꝰ dilecto filio /spirituales causas exponimus pro et. in g Aut. quo ad/ eis enĩ de vtroq̃ iuratur. vt. s. õ iura. cal̃. c. i. ⁊. vl. et sic est si. C. de ꝛ. sig. cum quidam.

h Iuramentũ. no. ꝓpi. illa q̃ habet q̃ solũ pᵒ li. ꝓtes. fi ant positões. sed dic vt dixi. s. c. pr. et respicit q̃ õ ꝓmu/ nit fieri solet i Reus. quid de actoꝛe vl̃ eiꝰ ꝓcuratoꝛe dicunt quidaꝝ q̃ ca dit ab instituta acti/ one. s. de iura. calũ. c. vl. ⁊. C. de iuramñ. cal̃. l. ij. ⁊. si q̃ actoꝛ ad positiones enim respondetur ex vi iu ramenti. et ideo pe/ na iurare nolentis hic locum habꝫ q̃ nõ credo. sed dic vt dixi. s. in pr. glo. q̃ hic respicit q̃ õ ꝓmu niter accidere solet. s. quia actoꝛes ꝓbare hñt et hic positi ones facere. sed idem ecõuerso. cũ actoꝛis et rei sit eq̃ õdi tio. j. de reg. iu. non licet. cũ silib⁹ /post litẽ. ꝓte. dño no k Procura. no. ꝓcuꝝ. ꝓtumacia/ cere. de hoc. s. ut li. non ꝓtes. c. i. in fi. /dice. p hãc lr̃am bene vidꝰ termiata l Iussusq̃ a iu/ illa antiqua altricatio. qua q̃ritur si iu dex citat partem vt veniat rndere positionib⁹. ⁊ citata ve/ nire non vult an positões habeãtur ꝓ ꝓfessatis. ⁊ ꝛ q̃dã direrint q̃ sic. puto q̃ ñ. ecce enĩ q̃ textus dicit. iussusa iu dice. et ne credat aliquis q̃ talis iussus fact⁹ p nũciũ suf/ ficeret. premittit interrogatus. ille igitur licet sit iussus per nũciũ ñ p iudicẽ et ꝟs concesso non tñ est interrogatus a iu dice. q̃ õ req̃rit hec pstõ. vñ et. j. subintritur. verum si ãte/ q̃ respondere sit iussus sic dixerit. seꝫ ab ipso iudice inter rogatione premissa. maioꝛem ergo reputant contumaciã illius qui interrogat a iudice. et ab eo iussus respõdere ñ vult. q̃ illius qui citatus per nuncium vel literas etiam hoc exp̃sse venire non vult /ta si positõ superflua esset m Rationabili causa. pu/ vel imptinẽs que ꝓbata nõ releuaret. C. de ꝓba. ad ꝓbatõnẽ. xxx. q. vl. iudicantẽ. ibi ad rei veritates. 2c̃. s. de of. archi. vt nr̃m. vel obscura iij. di. erit. de spon. de muliere. C. de tran sac. vt tñsuꝫ vl̃ generalis. ff. del̃. ij. tricia. i. Rñ. Item si sit de facto alieno vt dixi. s. c. pr. Item si sit captiosa. puta que detegat per iurium rñdentis non est admittenda. puta pt̃ cõuẽt⁹ iura uit nil esse in peculio. tutus est igit̃ exceptõe iurĩ iurandi a pte delati. nisi ꝓ rebus postea q̃sitis. postea in positione dicant̃ aliq̃ res fuisse in peculio tpe quo iurauit per hanc deregetur piuriũ eius. vñ rñdere non cogitur. ff. de iurĩ. l. duobus. ⁊. fi. nulli enim inciendus est laqueus. xxvij. q. i. de viduis. Item si sit multipler vt pono q̃ possides talẽ eccleiam ad tale monasteriũ ꝓtinentẽ. vel pono q̃ tici⁹ fi lius. p. debet mihi. x. vel hijs similia. posset enĩ alterũ esse verum alterum falsum. et ideo petetur explicari. vel idem explicet dicendo vtrũq̃ falsum. vel hoc verum. hoc falsuꝫ vel poterit simpliciter positionem negare etiã si alterum verum sit. ff. de rebus. du. si is qui ducenta. ⁊. vtrũ. iij. q. ix. pura. ix. di. si ad sacras. vnde vidꝰ q̃ ad mltiplicẽ posi tionẽ bñ rñdere teneat̃ cũ habeat sup̃dcã remedia. ad hoc optime. j. ti. pr. pñtiũ. Consueuerũt autẽ aduocati dice/ re pono hoc. et si non credis ꝓiunctim pono disiunctim. ad quã tñ rñdere nõ cõpellitur per iura supradcã. ñ enim ponit vt debet. Item si positõ sit iurĩ vt pone q̃ impubes pt̃ condere testm̃. vel hijs silia. et ad hoc non compellitur

respondere, cū enī ius quis ꝓbare nō cogaꝫ. sed factū ergo nec poncre cū succedat in locū ꝓbatōnis. s. e. c. ꝓx. ergo tanꝙ ad supflua nō cogitur rñdere Jtē si sit impossibilis vel ꝓtra naturā. vt si ponit xp̄m ẽ pepisse vel patrez filio iuniorem. xxvij. q. ij. §. cū ergo. ad hoc. s. de ꝓfes. c. vlt. et qō ibi no. ff. de inter. acti. l. ꝓfessionib⁹. et. l. se. Jtē sup crimine eius contra quē fuerit non admittunt positiones de pe. di. i. non tibi dico. hec et similes sunt rōnabiles cause ꝓ ter quas rñdere non teneaꝫ Jtez si ꝓcuratozi fiunt positōes sup aliq̄ emergenti de quo ꝓbabiliter non imputet dño si non īstruxit ꝓcuratozem bene hēbit ꝓcuratoz inducias ad consulendum dñm. secus in principali sup q̄ a principio mīstrui debuit. s. ō iuē. cal. in ꝓtractātis. vbi hoc ꝓmno. et ostiē.

habeti ōbet sup hijs ō quibus in eisdem positōi bꝰ interzogarꝰ extitit ꝓ fesso Uerū si anteq̄ rñdere sic iussus fuerit eū cōtumaciter absentari ꝓtingat tūc ꝓ fesso ñ dz habeti sz ē alis ꝓtra eū tāq̄ contra ꝓtuacē put rō dictauerit ꝓcedendō Gre. ix. in dci. gña. lug.

De testibus et attestatōibus.

Ediatozes ꝓ quos scelꝰsimo nie plerūq̄ committitur ad testimoniū ꝓtra scelez ris eiusdē auctozes in detestationez crīs admittuntur si non agaꝫ crialiter sz ciuiliter. et emolimentuz exinde non fuerint assecuti Idem.

Resentium auctozitate mādamꝰ q̄tenꝰ in causa q̄ int abbatē ⁊ cōuentū sancti nicolai andgauenſ ex vna parte et ꝓtorem ⁊ quentū de paldig. veniens. j. ⁊ no. q̄ dicit testimoniū qa circa accusatōez nil hic statuit sz statur iuri antiq̄. ij. q. i. in primis. in fi. xv. q. iij. sane. de simo. tāta. et. c. licet beli. et c. per tuas. et ei qō no. ij. q. vij. in sum. et de accusa. cū. p.

a Eisdē. s. quibus rñdere non vult. et ꝓ hāc lēz dico q̄ si quibusdā rñderat ⁊ postea alijs rñdere noluit ille quibus iam rñderat nō habebūtur ꝓ confessatis si eas negauerit. pena enī vlteriꝰ nō debet extendi. zē. de hijsq̄ fi. a ma.

b Ꝓ ꝓfesso. nūq̄d ipo iuē aut ꝓ sniaz vidz p. c. q̄ siuit q̄ ꝓ sniaz fm ea q̄ no. s. ō iuē. cal. c. vl. dicebat tā. q̄ tacēs ñ hēbaꝫ ꝓ ꝓfesso nec ꝓ negāte. ff. ō reg. iu. q̄ tacet. et. j. e. ti. ís qui tacet. ibi dixi. q̄d ergo fiet fm eū ꝓpelleꝫ rñdere ꝓ excōicationē missionē in possessionē captionē pignoꝝ mīctā et hijs silia. s. vt li. non ꝓt·tu e. et. c. qm̄. ff. de vē. ispi. l. i. §. igit̄. ff. si quis ius. di. l. vna. et facit fm hos. de electi. bone. v. ꝓtra legati. sed hodie ꝓ confesso hēri dz vt hic videſ. ad hoc. ff. de inter. ac. de etate. §. qui tacuit. ⁊ idē iuē de obscure rñdente nisi declaret. vt. e. l. §. nihil. ⁊ qō hic dicit qō hēbur ꝓ ꝓfesso. intellige si confessio est damnosa. alis si esset sibi vtilis hēbur ꝓ negante. vt. ff. de inter. acti. l. non alienū. ⁊. l. de etate. §. i. vsq̄ ad. vi. in interzogationibus ꝓcedat. hoc in positiōnib⁹ ñ credo in q̄b⁹ satis sit ponenti q̄ hz intentum dic vt no. s. de do. ⁊ ꝓtu. put

c Rō dictauerit. qō cius in crimē simonie admittitur in testem si sit socius crimīs tm̄. et agatur ciuiliter. alis nō. Jsta decre. ⁊ sequēſ fuerūt greg. et deberent esse in antiqua cōpilatōe vltie in ti. ⁊ ꝓ hāc decre. modationē recipiūt glo. ille. Jo. et ber. iij. q. iij. §. Jtē in crīali. v. liberi. in. i. glo. quā q̄dā ñ hñt. et de testibꝰ veniens. j. in glo. pnē. qui indistincte docebant. q̄ in hoc crimine socius crīs tm̄ admittebatur in testem. criminis vero et muneris ñ. distinctio enim illa locū habet solū cū agit̄ ciuiliter. si enī criminaliter. socius etiā tantuz criminis repellitur vt hic vides. ad hoc. s. e. testiomiū

e Mediatozes. q̄ ꝓsenere dicunt̄. et salariū qō eis daē dz ꝓsenere cū. ff. de ꝓsene. l. i. et. ij. et si in spūalibꝰ salariuz recipit vel aliquam ꝓmissionē ꝓmodi tpal simoniacꝰ est. de simo. cū esset. et tūc ñ admittitur etiā si ciuiliter agatur vt hic in fi. et. s. e. veniens. j. et infamis est. i. q. i. si quis episcopus. et. q. iij. si quis ꝓbendas. et bñficijs ꝓuāduſ

.s. de elec. ꝓ inquisitionē. et deponendꝰ. de ꝓfes. c. ij. de simo. ñ satz. ibi: vel ꝓsenserit

f Per q̄s. i. q̄tū ministerio

g Plerūq̄z. eruo ñ sp̄ q̄z

h Ad testimoniū. nota q̄ ad ꝓsumptōz faciēdā bene admittentur sz nō ad ꝓbatōz. iij. q. iij. §. Jtem in criminali. v. liberi. qō dic vt no. xv. q. i. nemini. de cōfes. c. i. ō tes.

Resentium auctozitate mādamꝰ q̄tenꝰ in causa q̄ int abbatē ⁊ cōuentū sancti nicolai andgauenſ ex vna parte et ꝓtorem ⁊ quentū de paldig.

i Auctozes. cū interduz etiā ꝓ alios quinci non possint. ad hoc. s. ō tes. co. c. vl. vbi ad detegēdam ꝓiurationē inducuntur socij ⁊ iurati. io. an.

k Criminis. alias tanti criminis ꝓcoz i. q. vl. c. vl. s. de simo. tanta. ⁊. c. licet beli. ibi. cū adīstat criminis. et ꝓ hanc lēam credo hāc decre. intelligēdā etiā de mediatoze qui ñ est emendatus de crimine. alias quid esset speciale in hoc ut. s. e. testimoniū. vel pē de emendato intelligi. et bene ē speciale q̄ mediatoz admittaē. vt. j. dicā.

l Criminaliter. s. e. testimoniū. Jo. an.

m Ciuiliter. nota q̄z regulare ē q̄ in ciuilibꝰ mediatoz ō consensu ptiū admittaē ad testimoniū. alias non. in auē. ō testi. §. vero. colē. vij. et no. ber. de test. co. dilectozum. circa ꝓm. glo. hic tamē admittiē etiā ꝓte contradicente qō intellige fm distinctionē decre. de simo. ꝓ tuas. et. c. licz

n Assecuti. vides q̄d iuē in hoc excepto crimīe. s. beli simonie. sed de alijs exceptis de crimīe lese maiestatis. dic vt. vi. q. i. §. verum. de confes. c. i. de crimine heresis dic vt. j. de here. in fauozem. sed aduerte. mirabile enim ē qō dicit hec decre. q̄ socius criminis repellatur in criminali criminis et muneris in ciuili. si enim qui petit ipsum a testimonio repelli dicat socius mihi fuisti in crimine ñ egemus vlterius teste. quia ex hac confessione puniendus est de confes. c. ij. nec permittit canon vel lex q̄ dicat hoc nō feci. quia mendacium vel aliud peccatum non ꝓmittunt. xxij. q. iij. q̄ peecāt. ⁊. ff. ō ebuē. illud. §. pnē. sed dic q̄ pē in genere dicere ñ potes testis eē. quia ꝓmisisti hoc crīm qō me offero ꝓbaturū. et sic repellereē. qz par delictū repellit testē. s. e. ꝓsonas. cū distinctione decre. de simo. licz beli. et. c. per tuas. vel dic ꝓcise q̄ exceptionē obiciens ñ fatetur. j. de reg. iuē. exceptionē. et ibi dicā. vl ꝓne q̄ opponatur crimīs simonie excepto ꝓtra testē. et ille qui ꝓduxit dicit illū qui ꝓbat fuisse socium et sic contra se nil fatetur. sz fm tene. qz et hic vidz fateri testē suū simoniacum

Resentiū. hec decre. ē ꝑtica et ꝓ aduocatos optime scitur. et ponit modū remissionis curie. et dat modū super positionibus iurandi. ⁊ per quē iurari ōbeat dicit. dat modū rñdendi. et modū testes ꝓbatozios reꝓbandi et reꝓbatozios iterū reꝓbandi hoc dicat.

a Conuentum. dic vt. s. de ſꝛep. edoceri.
b Ex vna parte. et actores /ter p̄ſequentia.
c Ex altera. et reos vt pa/ /ſi poſſeſſione qꝫ de incoꝛp
d Poſſeſſione. id eſt qua/ alibus agebatur. ff. de vſu/ capi. ſequiť. §. ſi viã. ꝛ. s. de fo. ꝓpe. ꝙqueſtus. et no. qꝫ ſ agebatur poſſeſſoꝛio et tñ iuratur de veritate quod eſt cõ tra id qõ no. bar. de iuť. caſ. c. ij. in glo. i. in fi. et. s. de reſ. ſpoſ. literas. ſed nõ ꝓhibet hic iura/ ri et hodie curanõ nõ eſt per id quod habes. s. e. li. e. ti.
e Compo/ c. i. ſitõne. ſi ami cabiliſ fuerat valere pote/ rat ſecꝰ ſi fuiſſ trãſ/ acto. s. de trãſacť. ſuper eo. de boc de p̄ben. niſi eſſent.
f Reb⁹ alijs. cõ/ miſſio facta cũ hac clauſula non exten/ diť ad maioꝛa. qõ dic vt. s. de ſꝛep. ſe/ des.
g Abbate pꝛioꝛe utꝛaq; enĩ ꝑs petijt poſitõnib⁹ ſuis per eos qui principales erãt et melius veri tatem nouerant re/ ſpõderi. et ideo ſup hijs ſcripſit papa rothamageñ. vt ſe/ quitur. ad hoc. s. õ iura. calum. in per/ tractandis. ff. de ꝓ cuť. ſi actoꝛ /gulos de quentu vel maioꝛis par/
g Cõuẽtuũ. id ẽ ſin/ tis. qz cõuent⁹ ſicut vniuerſi tas non bz animã. ĵ. de ſen. ex. romana. §. vl. ſic no. ius no nũ. vt ꝑlatus iuret in aĩam ſuam et fratrum. vel maioꝛiſ p tis. olim ſolus ꝑlatus ꝑſtabat hoc iuramentũ. ꝛ de hoc de elec. dudũ. ij. ꝛ no. ex hac lẽa qꝫ ꝓfeſſio ſoli⁹ ꝑlati non nocz eccl'ie. qz nec etiã ꝓfeſſio minoꝛis pꝛis. cũ hic dicat vel ma ioꝛis ꝛc. et facit de hijs q̃ fi. a ma. p. ca. c. i.
i Ipſorum. ibidem reſidentium fm inno. ꝛ ad ſ. x. q. ij. ſ ius poꝛrectũ. oſti. ꝓtra dicens abſentes vocãdos ſi ꝑſ comode vocari. de elec. qz ꝓter. et facit ꝓ eo. ĵ. de ꝑbẽ. cũ in ecẽſis. ſed opi. inno. credo verã p decre. s. e. li. õ of. or. grauis. ibi ꝓut ſũt in electõnis negocio ꝛc. Si enĩ in oĩ/ bus tractatibus vocandi eſſent abſentes. non video q̃re exꝑſſiſſet de negocio lectõnis plus qꝫ de alijs tractatib⁹ ſpẽale ergo in electõibus et receptõnibus et in caſu iꝑ us decre. quãuis. qꝫ õbeãt abſentes vocari alias nõ. x. q. ij. ſ ius poꝛrectũ /ponẽs ꝓtraria piurus eſt. ĵ. ti. ꝓt. c. vl.
k Ponẽdo. qz eẽ/ /tuerit cũ ſint era
l Trãſmiſſis. quibus nil oꝓponi po/ mĩate ꝛ approba teꝫ papã. xxv. q. ir. apl'ice. ℒ. de teſta. omnium. ꝛ hoc eſt qõ ſequitur. nulla ꝓſus ꝛc. /cũ quentu. ſi aũt ſcia ꝑla/
m Illos. qz tractabãt illas/ ti ẽ ꝓtraria reſpõſioni cõ/ uentus dicat er parte cõuent⁹ ſic dico. ſz ego ſic credo vel dico. ad hoc. ff. de admi. tu. quoties. §. ſicut. fm hoſti. Si aũt eſſet in iudicio tanꝙ ꝑlatus. habes de hoc. s. de po/ ſtul'. bone. ij. de ꝑſcrip. c. vl. liiij. di. generaľ. ſz in caſu pꝛe/

linconñ. dioceſ et alĩa ſup eo qꝫ ij dẽ abbas ꝛ quent⁹ ſe ab ipſis pꝛioꝛe et cõuẽ tu de paldigri. poſſeſſio/ ne ſubiectionis eiuſdez ꝓ oꝛatus aſſerũt ſpoliatos ꝛ ſup irritanda quadaz cõ/ poſitõe olim inter partes et rebuſ alijs vertiť ab eiſ dem abbate et pꝛioꝛe no mine ſuo et in aĩas cõuen tuũ eoꝛũdem vel maioꝛis et ſanioꝛis partis ipꝺoꝝ re cepto iuramẽto õ vitare dicẽda iniũgaſ dciſ abba ti ꝛ pꝛioꝛi vt tã ponendo qꝫ rñdendo dicant verita tem quã ſup poſitionibuſ tibi ſub bulla noſtra trãſ/ miſſi ipi ſciũt ꝛ p illoſ itel

miſſo cui rãſioni ſtabitur. dic qꝫ rñſioni quentus cum ꝑla tus ſ rñdeat vt ꝑs quent⁹ et maioꝛi pti ſit ſtãdũ. vt. s. diri
n Preterea. alias poſtea al's ꝓterea quaſi dicat diximuſ qꝫ rñdendũ eſt poſitõnibus. volumus inſtruere iudicez q̃ modo habeat facere rñderi. et ideo dixit ꝓterea
o Sigillatim. quia poſito bñs plura mẽbra in vno falſa in alio vera poſſet eſſe. et ſic copulata poſſent negari vt di

ligũt i q̃rũ aĩas iurauerũt
Preterea ſigillatim ſu per quolibet articulo i q̃/ libet poſitione cõtento fa cias a partibus ſufficien/ ter adiuicẽ rñderi. nulla ꝓſus ab eis ſuper ipſ⁹ po ſitionibus contradictõne recepta. ſine iuramento aũt a ſindico vtriuſqꝫ par tis q̃d ſciat de hmõi poſi tõib⁹ vl' cred/ inquiras.
Teſtes etiã q̃s ſup arti culis ſub ea bulla trãſmiſ ſis ꝑs dictoꝝ pꝛioris et q uentus durerit ꝓducen/ des ad repꝛobandos te/ ſtes pꝛis alterius in c u/ ſa principali ꝓductos q̃ꝝ nomina in eiſdz articulis

xi. s. ti. ꝓt. c. vltr. ff de re. du. ſi is q̃ du/ centa. §. vtrum. et ponens debet po/ nere certuz ꝛ rñdẽs rñdere certuz. ff. de ꝓbaſ. certũ. et oĩmo diſtinctiua eſt incer ta. ff. õ v. ob. l. vbi §. qui illõ. ff. de iu/ reiuť. ꝓpoꝛedixit. § qꝫ aũt.
p Sufficienter. s. ſigillatĩ et clare re/ ſponderi et ſi rñde/ re nollẽt bñ ꝑ con feſſatis. s. ti. ꝓt. c.
q Cõditõe vl. tõem diri ſup v bo. tranſmiſſis
r Quid ſciat. qꝫ ſi titubat bẽbit dez ad deliberandum. ff. de peti. here. ſi õ bitoꝛ et ſi ꝑſumptõ eſt de malicia pẽ iu dex exigere iuramẽ/ tum ab eo qꝫ malici oſe hoc nõ petit. s. e. li. de iura. caſ. c. ij in fi. ſi autẽ animũ ſuũ ad aliã partẽ applicare neſcit. tunc poterit dicere neſcio. vl' negatiue rñdere. vt ſi q̃ratur ſi ta lis viuat. dicat non credo. nõ ſequiť ꝓterea quia credat ipſum moꝛtuũ fm inno. et oſ. tunc enim titubat. non cre/ dens hoc vel illud /ſindicus ꝓfiteať ꝓtrarium eius qõ
s Iuꝛas. q̃d ſi/ ꝑlatus ꝓfeſſus fuerat. licet alij aliter direrunt. dic fm bar. poſt⁹ ſtandũ confeſſioni ꝑlati ꝛ capi tuli qꝫ ſindici qui non iurauit. ſi vero ꝓcoꝛdet cũ ꝑlato ei⁹ cõfeſſio adiuuat /cul⁹ vocať ꝑs intentõnis ꝓtinẽs id qõ
t Articulis. arti/ actoꝛ ꝓbare intẽdit. et facit. s. õ eſti. veniens. ij /cendos. iuratos tñ. alias teſtimoniũ ipo
u Produ/ rũ non valeret etiã ſi eſſẽt religioſi. s. õ te/ ſti. nuper. niſi iuramentum remitteretur a ꝓtoꝛ. e. ti. tuiſ
r Alterius. ſ. ſcĩ nicolai. /iudice ab eo dato. Et
y Productos. coꝛã papa vel/ ſic no. qꝫ ꝓteſtata erat lis. aliter regulariter non valet teſtium receptõ. s. vt lit. ñ ꝓte. in rubꝛo et nigro. et ſic no. qꝫ licet pꝛ litem ꝓteſtatam iuran/ ũ ſit de caſ. vel de veritate dicenda fm qꝫ requirit cauſa et faciende poſitõnes ante ꝓbatõnes. ſi tamen hoc omiſſum fuerit adhuc poſt ꝓbatões fieri poterit. ad ſ. s. e. li. de iura. caſ. c. i. ſ enĩ poſt teſtes receptos de verita te iurať. et fiũt poſitões /riationi loc⁹. s. e. li. de ſꝛep. c.
z Noia. ne eſſe poſſit va/ ij. et continebantur iſto modo. intendit talis ꝓbare talem teſtem aduꝛſum. pꝛo eo qꝫ talem vꝛoẽ taľ publice in ſuam tener ꝓcubinã ꝛ hoc vult ꝓbare per a. b. c. Item intendit ꝑ are qꝫ. t. eſt per/ iurus. qz dierauit coꝛruptus in tali cã. ꝛ hoc vult ꝓbare

per.d.e.f.⁊ sic de singulis q2 vnus testis nescit oēs articulos intentōis.ſz intēdū alterū tm̄.et si vellet alios q̄ nominatos inducere vl'eos transponere. nō credo q̄ possit fm hos.ar.ff.mādati.l.diligenter.⁊.s.de ſſ̄p.cum dilcā .j.de p̄ben.cui de nō /s.de p2oba.ſz.nec possunt isti a ¶ Calēdas.⁊ non vltra/ delegati terminos p2ogare nisi p̄tes ambe interrogatōm termini consentirent.s.de of.dele.de causis

b ¶ Interrogato/ria. interrogatoria sūt que facit p̄s testibus p̄ductis cōtra se⁊ dant̄ sup articulis de quib⁹ p/missum est.⁊ formātur fm circumstantias cause et personarū p̄ductarum. vt dicto.c.licet.§.i s.e.cū cām.j.et.c. p̄ tuas.vnde datis articulis petit part̄ t̄minū ad danda interrogatoria .q̄ terminus tam hic et p̄dictis iuribus dari debet q̄ consuetudine generali q̄ est optīa ꝛc̄.ff.del'.si ō int'p2etatōe.ō consuc.cū dilcūs.⁊ fiūt interrogatoria hoc mō si dixerit testis verū esse qō i p̄mo intentōnis articlo ptinet̄ q̄ra ab eo q̄ mō scit⁊ si p2esens⁊ ad quid ibi erat. ⁊ si vidit potuit p̄/sens esse et non vidisse Item q̄ ānо mense et die id fuit factū Item in quo loco. in domo. q̄ p̄te dom⁹ et an dom⁹ illa sit terranea vel in solario. et q̄ erant ibi p̄sentes Item si cognoscit illum de quo testificatur et cuius est etatis statute et colo2is et hīs similia fm q̄ faciūt ad factum. et hec interrogatoria non dant̄ de iure p̄t aduerse ne possit sup hīs instruere testes suos sed iudex p̄ se vel p assessorē examīat illa et si reperit superflua vl impertinētia illa resecat. hic autē nō hēbit locū resecatio cū fuerit approbata p papā vt de articulis.s.dixi /nota p specificatōe obiectoꝝ. ad idez

c ¶ Specificatōe/ .s.de elec.vt circa

d ¶ Et alioꝝ. forte obiciebantur p aliquib⁹ nō crimīa .ſz alia p̄ q̄ impediebant̄ testes esse puta q̄ erāt vel fuerāt ad/uocati vel p̄curatores in causa.j.c.p̄ri.vel q̄ erant minores.iiij.q.iij.c.i.⁊ hīs silia /onem testiuz.p̄ducto

e ¶ Cōuentus. originales actores rum in principali.

f ¶ Producendos. ad reprobari/ /non fuisset appositū.ff

g ¶ Proximo. intelligebant̄ si/ de ſſ̄.ob.eum q̄ calēdis.

h ¶ Examinare fm interrogatoria p2ioris et q̄uent⁹ spal/dig.vt.s.in .p̄ri.casu dictum est /non licebit p2iori q̄uē

i ¶ Similiter. ō q̄ dcm̄ ē.s.p̄ri.ſſ̄. tui reprobare vt.s.de

i ¶ Obstuata. hos aūt testes/ testi.licet dilectus

l ¶ Juramēto. ſz ōre exigit̄ iuramētū a p̄curatore abbat̄ in hac reprobatōe⁊ nō in p̄ma reprobatōe quam facit p̄i or p̄tra principales testes abbatis.so.portius p̄sumitur q̄ hoc faciat abbas ex malicia q̄ p2ior qui primo repro/

gtinētur vsq̄ ad kalēdas nouēbris primi futuri examinis fm p̄tes aduerse interrogatoria q̄ tibi sub eadē bulla trāsmittimus diligēter p̄mo tm̄ i p̄sonaz cuiuslibet testis a p̄dictis abbate⁊ q̄uētu p̄ducti facta sigillati specificatōne criminū et alioꝝ obiectorū sibi in eisdē articulis q̄ tētoꝝ ¶ Sixo dēi abbas ⁊ q̄uentus aliq̄s testes coram te p̄durerit p̄tra testes ab eisdē p̄ore⁊ q̄uentu p̄ducendos iuxta articulos q̄s dicti abbas⁊ q̄uentus tibi sup reprobatōe testi/uz p̄ductoꝝ p̄oris⁊ q̄uēt⁹ in eadē p̄durerint recipe ac eos vsq̄ ad kl̄as febru

bauit testes super principali p̄ductos q̄si q̄uocatus velit vlcisci et ideo p̄pter illam p̄sumptōm hoc exigitur iuramentū. si. de ref.spol'.lr̄as.fm bar.ſz dic q̄ hoc est i p̄tate iudicis p̄ p̄dictā decre.⁊ p̄.c.de iur̄.cal'.c.ij.in fi.s.e.li.vī et in p̄ma poterit exigere si sibi videbitur.et in ſcōa omittere si sibi videbitur. iste aūt necesse hz mādatū p̄pe fuar̄m ¶ Procedāt. hēbant olim q̄dā hic plus de textu quidā

arij primo futuri diligenter examīare p̄cures silī specificatōe criminū et alioꝝ q̄ p̄tra testes eoꝝdē p̄oris et q̄uēt⁹ obiecta fuerit obstuata p⁹ tū p̄stito iuramēto a p̄curatore dictoꝝ abbatis⁊ q̄uētus q̄ ad hec er malicia nō p̄cedāt. Anno. iiij. i gñali ꝯci.

Romana eccla⁊ ¶ Lugō Infra. i appell'onis causis qui appellātis p̄curator l' aduocat⁹ i p̄ori iudicio fuerat nō recipiat̄ i testē

¶ Necz idistincte ipsi appellāti p̄ sūptōe faciēte p eo deferat̄ ec̄ iuramētū ſz tūc cū ispectis p̄sonaz et ipsi⁹ cause circūstātijs id fuerit faciendū. Nicol.iij

non.ſ. ceterum nobis sub sigillo tuo.

Romana. ꝛc̄. Quo sunt huj⁹ decre.dcā⁊ breuia ⁊ idcirco nō sūmo.

o ¶ Appellationis. fuit causa dubitatōnis quia alia videbatur cā appellatōnis a principali p̄ter aliū iudicē⁊ alium p̄curatorē⁊ ad uocātū q̄ frequēt̄ ip sa int̄ueniūt q̄n̄ tenetur p̄cur̄. vel ad uocatus principal' cause defēdere causam appellatōnis. vt no.s.de p̄cu.nō iniuste.⁊.ij.q.vi.§ post secundam . et facit q̄d dixi . s . de iura.cal'.c.ij.i.ſſ̄. ſz non est alia. vl'z sit alia quo ad q̄d tñ p̄cur̄.vel aduocatus in principali causa appellationis nō debēt testioniū ferre.ne memores sui officij forte contrarium assererent veritatis.sicut et aduocat⁹ neq̄t esse iudex ne affectōnis sue memor ꝛc̄.C. de assess.l.nemo.in fi.et in der in causa qua iudicauit nō debet esse testis.ij . q.vi . statuendū. vbi de hoc. q̄d intelligē fm determiatōnez de cre.s.e.dilecto.et.c.cū a nobis.in vno ergo et eodē negocio quis duplici officio tā suspecto fungi non debet. ō clerici.iuga.diuers.ff.ad trebel'.ille a q̄.§.tempestiuum.ij.q.i.in primis. de ſſ̄.sig.forus.cū si.in testem ergo multo fortius non recipietur talis in principali. per iura predicta p ¶ Fuerat. si ergo illum p̄curatorem p̄stituit. ſz nō recipit mandatum testificari poterit.s.e. dilecto.idem in aduocato.⁊ de hoc etiam no.ff.e.l.vl. /nam p2o appellanq ¶ Jn testē. intelligas p ipso appellāte./ to bñ recipiet fm bar.et modernos.tū q2 rō. p̄batōnis cessat: tū q2 non reperitur p̄hibitū et edictū de testibus p̄hibitoriū ē.ff. e.ti.l.i.et in isto casu q̄n̄ p̄cur̄. vel aduocat⁹ appellāris deponit appellato. dico q̄ deponet etiā p appellāte. quia iurat p vtraq̄ p̄te dicere veritatem. ad ſſ̄.s.e.de testi.⁊.C. de q̄onibus.l.p̄idem.et dicā.j.de reg.iu. q̄ō ob grāz. q̄d de p̄cu. ad negocia. dic fm hos. q̄ in negocio q̄ō p2ocurauit de consensu partiū p̄t admitti sicut et iste et sicut mediator. in aut̄. de testi. §.q̄n ſſ̄.colt.viij. Jn alijs aūt admittetur etiam parte inuita. cum nec p̄hibeat̄.ff.e.l.i.

r ¶ Dresū p̄tōe. puta qui hz vnū testē.s.de p̄cu.ex insinuatōe.rriij.q.iij.si heres.ff.de do.pleg.l.eo p̄pius.

s ¶ Personarū. et ipsi⁹ cause. q̄ō dicet no.s.de iurīu.c.ul.

De iureiurando

Contingit in non nullis ecclesijs de earū ꝓsuetudie obseruari ꝙ ipaꝫ ꝓlati cū primo ad ecclesias ipas accedūt vel cū de recipiēdis ibidē nouis canonicis agit nec ꝓlati admittuntur nec canonici aliter recipiūtur in ipsis nisi iurēt statuta ⁊ ꝓsuetudies ipaꝫ eccl̄aꝫ scripta et nō scripta inuiolabiliter obꝛuare. Inter laicos etiā i multis ciuitatib⁹ castris et terris in suis ptāti bus rectoribus vel officialibus assumēdis ꝓsuetudinis morbus irrepsit quod ptātes rectores ⁊ officiales hmōi ad ptārias rectorias et officia eadē nisi pri⁹ seruaturos se statuta ipoꝝ locoꝝ clausa iurauerint nullatenus admittantur. Quia vero in statutis ⁊ ꝓsuetudib⁹ supradcis intr dū aliq̄ repiunt illicita seu impossibilia vel obuiātia ecclāstice libertati ne sub tali gīalitate iurādi sic iurantib⁹ peccādi occasio ꝓbeat cū iuramentū nō fuerit ut esset iniquitatis vinculū instituꝫ. hac gīali ꝓstōne aiaꝝ piculis obsiste re cupientes ꝓcipimus a quibscūq̄ scientib⁹ cōtineri in p̄dictis ꝓsuetudinib⁹ et statutis illicita impossibilia vel libertati ecclesiastice obuiātia iuramēta hmōi aliq̄tenus nō ꝓstari et talia iuramēta ea intentiōe fac̄enda vel facta ut etiā illicita vel impossibilia seu ecclāstice libertati obuiātia obꝛuēt. Cū etiam sub tali intētiōe ꝓstari nō possint absq̄ ōtne maiestatis offēsa ⁊ cecinim⁹ i hmōi illicitis impossibilib⁹ seu libertati ecclāstice obuiātib⁹ nō obseruanda q̄n potius ꝓ aiaꝝ salute si sub forma p̄dcā vel sīli aliq̄s ignorāter p̄dcā illicita seu impossibilia vel libertati ecclāstice obuiātia intrare ꝓtigerit ad obꝛuāda dū taxat licita et possibilia nō obuiātia libertati ecclāstice iurātiū referri ꝺz intentio. Declaramus q̄z iuramēta sub hmōi gīalitate q̄literc̄q̄ ⁊ sub q̄licunq̄ verboꝝ forma ꝓstita vl̄ ꝓstāda ad licita possibilia ⁊ libertati ecclāstice nō obuiātia tm̄ extendi. ipōsq̄ iurātes ad alia ꝓ ꝓstatōes iuramēti hmōi nō teneri.

Nupha. viij.

Licet mulieres q̄ alienatōib⁹ dotiū et donationū ꝓpt̄ nuptias ꝓsentiūr de cōdi. appo. c. vl. ff. de re. iur. ⁊ impossibiliū. j. de re iu. nemo ꝓt. ⁊ intelligo ipossibilia ꝺ iure vl̄ ꝺ fcō ut dixi i p̄dcā regla nemo ꝓt. ⁊ quā peius est offendere q̄ trp̄alē. ut. s. o Maiestatis. de here. x gētis. et. j. de imu. ec. cleri cis. L. de hereti. manicheos. igit̄ antiqui iuris est. et p Declaramus. declaratō hoc ius no. ber. s. ꝺ hijs quē fi. a ma. ꝙ. ca. ꝓ. in glo. vltri. et hosti. c. in glo. penul. vnde dabat ibi cōsiliū host. ꝙ iurās sic diceret. iuro f uare statuta ꝓsuetudies iustas possibiles ⁊ honestas q̄ de facto ⁊ de iure seruari poterūt Et multiplex ē impotētia. ut no. s. de ōsp. scisciat⁹ posito tū ꝙ i gīe iuret. fit tū f m ius ꝓuē interptatō iuramenti. et ꝓbat̄ hoc satis ꝙ decre. s. e. ad nostrā. iij. et. s. de x. si. c. super quibusdā. dic ergo breuit̄ ꝙ aut quis exp̄sse iurat statuta illicita impossibilia et inhonesta. et tunc eoipso largo modo ꝓiurus est. sic. s. e. si cut nostris. aut generaliter iurat seruare cōsuetudies et statuta. et tunc distingue. aut tūc sciebat statuta esse illicita. ⁊ illa obligaturū se seruare in mēte gerebat ⁊ tūc idem q̄. s. aut nesciebat. nec dū in mente gerebat. et tūc nō peccauit. et solū ad licita obligatur ut hic. ⁊ in p̄dict⁹ iuristib⁹. ad idē. ff. de trās. ac. q̄ cū tutori b⁹. ff. vl. ff. ꝺ ꝓdi. inde. si. ꝓcuratoꝝ. q̄si in fi. ff. de ꝓdi. inst. ꝓdītōes. ⁊ l.

Lez mu/lieres. ꝙ eccl̄asticū iudicē ordinariū loci ꝓpellit̄ iudex scl̄aris ec. cē. ius canonicū q̄ ꝺ ad ꝓuisionē animaꝝ statutum est obseruare. et fuit tracta hec ē ecre. ꝓ cōpositores huius libri de extrauaganti que incipiebat. q̄ non cōtingit.

---

a Contingit. ꝓlati canonici rectores et officiales loco⁹ qui iurāt statuta et cōsuetudines loci vel ecclesie seruare ptextu talis iuramenti nō obligant ad illicita impossibilia vel obuiātia ecclesiastice libertati sed nec ad ea debet intentio sua referri.

b Consuetudines. ad hoc. s. e. clericus.

c Accedunt. in quo accessu antiquas ecclesie ꝓsuetudines seruare debēt. ut. s. de ꝓbē. dilecto.

d Recipiendis. ad hoc vocari dīnt absentes. j. ꝺ ꝓbē. cū in ecclesijs. nisi ꝓsuetudo esset in ꝓtrarium. ut ibi.

e Scripta. portes singula singul⁹ referre

f Ciuitatib⁹. q̄ muroꝝ ambitu cōminant. j. de sen. ex. si ciuitas.

g Ptātibus. q̄ gladio vtunt̄ ad malefactoꝝ vindictam et laudē bonoꝝ. de homicid. postulasti. de ma. et ob. solite. ⁊ tūc minister ē dei. ut. xxiij. q. v. miles. et. c. sequentibus.

h Clausa. i hoc erat morbus. et si iurāt solū seruare statuta edita ad evidenda sacramēto nō tenent̄. ut. s. e. ti. c. penul.

i Libertati. ⁊ ideo statutarij excōicati sūt si infra duos mēses ea de statutis deleri nō fecerint. ut ⁊ qui tales ꝓsuetudies vl̄ statuta seruari faciūt ut. s. de sen. ex. no uerit. ad hoc. j. de imu. ec. c. iij. iiij.

Vincu/lū. s. e. quāto. xxiij. q. iij. int̄ cetera. ad ff. j. ꝺ re. iur̄ in malis. ⁊ c. nō ē obligatoriū. sz de appellatōib⁹ ꝺz. s. de ap. ad nr̄am. ⁊ c. cū speciali.

l Obsistere. ad hoc. s. e. li. de ꝓsti. c. i. j. de sepul. c. i. cū si.

m Intentiōe. dicit̄ ergo iuramentū illicitū ex animo. sic et sententia excōicatōis. s. de sen. ex. ꝙ tuas. et. c. sacro. vbi de hoc. ri. q. iij. ꝯ. cum ergo.

n Impossibilia. ad hoc null⁹ ꝓt se obligare. ꝺ pac. c. vl.

r Donationū. de hijs dic ut. s. de dot. post diuoꝝ. resti. nuper. Jo. an.

a ℭ Proprio. intelligo. siue iurent p se siue p procuratorē. cui ad hoc speciale mandatū dederint. ad hoc. xliij. di. ti/ bi. et ibi de hoc. de iura. calū. c. vl. et de pcura. c. vl. cū si.

b ℭ Nō vi. ergo iuramentū metu extortū nō obligat. de q̄ dic ut. s. q̄ nō me. cā. abbas. et. s. e. si vero.

c ℭ Dolū. quē qui allegat pbare dz saltē ex psp̄icuis in/ dicijs. ff. de pba. quotiēs. ℈. qui dolo. ℒ. de do. l. doluz. .s. e. li. de renūc.

d ℭ Cano .c. ij. nico. ut. s. e. cū cō tingat. vbi de hoc secus videt de iu/ re ciuili. ff. de fun. dota. l. lex iulia. ĩ fi. q̄b⁹ ali. licet vel nō. in p̄n. ℒ. ō rei vxor. act. l. vnica.

e ℭ Secu .℈. fi. lares. qui hac pte rōe piurij cui cau/ sam dāt sunt de fo ro cc. s. de iudi. nouit. s. e. li. de fo. ppe. c. vl.

f ℭ Diuiare. s. c. px. cū suis pcor.

r ℭ Canonicū. si/ mile. j. ti. px. c. ij. .j. de sen. ex. decer nimus. facit. s. e. li. de pac. c. ij. et ō fo. cōpe. c. ij. et sic papa tollit legē e/ tiā q̄ ad fozū secu/ lare. de q̄ dic ut di xi. j. de re. iuē. c. ij.

h ℭ Cēsura eccīa/ stica. quid ptinea atur eius nomine habes. s. de x. sig. querēti. Jo. an.

i ℭ Compellendos. est enī supioz ecclesiastica ptās. 7 idō cohercet secularē. ut. xxiij. q. v. admīstratoꝛes. s. de ma. 7 obe. solite. qui fi. sint le. p venerabilem. cum si. Quid di/ ces si mulier iurauit nō alienare dotē vel donationē ppē nuptias. nec alienatōm psentire nisi ex rōnabili causa. et autoꝛisante iudice si psenserit reuocabit p posse postea iudice nō autoꝛizante psenserit et iurauit nō ptrauenire. q̄ dcrit. dic fm host. q̄ hoc no. s. e. cū ptingat. q̄ pmū ser/ uabit. ad hoc. s. e. eā te. et. c. intellecto. et in aut. de non ali. ℈. sanctissimas. colla. ix. sed ptra. s. e. tua nos · ℭ Jo. ibi primū iuramentum illicitū. 7 ideo scdm primo diudicat hic primū licitū. et ideo derogat scdo.

Quim in positōibus. elcūs post factm ponēs vl' respō dens ptraria directe. nisi rōnabiliter excusēt velut piur⁹ a cōfirmatōe repellitur. Idē si hoc fecerit. procuratoꝛ ipo mandante vel ratū hītē vel nō reuocāte. hoc dicit. habu/ it oꝛdō hec decre. ex bijs q̄ no. host. s. de fi. instru. cū io hānes. sup x bo. vnica tīt venditio.

l ℭ Electōis. idē vidē si agat̄ de iam obtento cum periu/ riū nō solū impediat ℈ etiā deijciat. s. e. tua nos. 7. c. que relā. de fideius. puenit. tūc faciēde sunt positōnes. s.

m ℭ Post iuramētū. q̄/ ō pfes. c. ij. et ibi dixi. 7. e. r. c. i.

n ℭ Datis. no. ad q̄onē quā disputaui. an p instrumentū pbet crimē. q̄ sic. pbat. hic enī p scripturas actoꝛ appa ret cū posuisse contraria. et sic piurū. de hoc .s. de ma. et obe. cū in ecclesijs. et p modernos de accu. sup bijs. ad idē. j. de x. sig. c. ij.

o ℭ Manifesta. eui/ dēs vel notoꝛia. j. de x. sig. pstōnē. fūt infames. vi. q. i. infames. et ec.

p ℭ Periuro. piuri/ clesias regere nō dīt. s. e. q̄relam. nec ad testimoniū admittunt etiam post pñiaz. xxij. q. v. paruuli. de testi. testimoniū. dictis multipliciter pt in

q ℭ Justa cā. ut vnū ex cōtrarijs/ telligi. s. de accusat. dilecti. vel pbare vult se errasse in altero de ptrarijs ma/ xime vbi poneret vel respōderetur de facto alīo vbi tolerabil' est errоꝛ. ff. p suo. l. vlti. s. de ptes. ex pte. et .s. e. li. d testi. ĩ te. c. vl. in fi. ℈ q̄d dices. nūq̄d posi/ tio vel rūsio ad ip sam reuocari po/ terit. et vidē q̄ nō nā volat emissum semel irreuocabi/ le x bū. xliij. dist. .℈. ul. in fi. ō pba. p tuas. ℒ. de non nu. pe. gñaliter. et cōtra vidē q̄ ēuo cari possit. xxij. di. apud. ō pe. di. .i. diuoꝛtiū. de x. sig. nā et ego. ff. ō diuoꝛ. si penitur. dixit Ja. de deo. si data sit positio in scriptis non pt reuocari. alias pt ad hoc de elec. scri ptū. de confes. ex pte. q̄ō guil. ab/ hoꝛret in spe. ti. de positōib⁹. ℈. ul. x. Jtē si ponēs. dicēs q̄ exq̄ in iudicio p̄ posita est siue in scriptis siue nō reuoca ri nō poterit p pdictā decre. ex pte. de li. pē. c. vno. ō elc. dudū. ij. nisi doceret de erroꝛe. ut. s. dixi. satis vidē q̄ sic testis a piurio excusat̄ si in cōtinēti se coꝛrigat. ut. s. ō tes. co. p̄. sic 7 ponēs 7 rūdēs. cadē rōe. firmabit. ij. q. i. in

r ℭ Debebit. nec ppē hoc coelect⁹ cō/ pmis. s. de iu. p̄. olim. s. e. li. ut lit. pen. c. i. et. ij. ℒ. de rei vē. l. vl. sic no. q̄ nō inspicit hic p̄ncipiū. de q̄ no. s. de elc. dudū. i. nā non solū antiq̄ crimīa repellūt elcōs. s. de tē. oꝛd. c. vl. ℈ etiā noua. pbat hoc. s. de iu. p. olim. s. e. li. de elc. ut circa. si/ cut et noua nō solū antiq̄ cā iudicē repellit. de of. del. in/ sinuāte.

s ℭ Idē. s. q̄ tibi silentiū imponetur

e ℭ Exp̄sse. si ergo dcit mādatū ponēdi 7 rūdēdi positōi bus gñale ℈ nō exp̄ssū ut sic et sic rūderz vl' ponerz. ut. s. e. li. ō iu. cal'. c. ij. ij. Rēū. in fi. cūc licz procuratoꝛ ponat vel rūdeat ꝑtia dūs nō deberat nisi in calib⁹ se. 7 pcor. optie .s. e. li. de elc. si pꝛomissarius.

u ℭ Ratū hītē. sic 7 ī maleficijs lo/ exp̄ssa 7 tacita. j. de sen. ex. cū q̄s. et de reg. iuē. ratihabitionē. vbi de hoc.

x ℭ Noīe. al's ratū nō possz hēre. q̄ō suo noīe nō ē gestū. j. de re. iuē. ratū. vbi ō hoc

y ℭ Ja pside ratōe. arengā 7 ius antiquū 7 pstōis cāz. Bedo dicit q̄ reꝰ qui ptra actoꝛē de excōica/ tōe excipit ut ipm repellat ab agēdo dz ipius ex/ cōis spēm et nomē excōicatoꝛ exp̄mere 7 eā. j. octo dico pbare. alias iudex pceds in cā 7 illū in expēs pdēnabit.

nō cōtrauenire. pprio iura mēto firmātes seruare iu ramentū hmōi nō vi nec dolo p̄stitū de iure cano/ nico teneant. qz tñ quidā iudices seculares eas con/ tra p̄fatas alienatiōes au/ diūt quāuis eis cōstet le/ gitime de hmōi iuramēto nos aīaz piculis obuiare volentes eosdem iudices ad seruandum hoc ius ca/ nonicū p locoz ozdiarios cēsura ecclesiastica decer/ nimus ꝑpellēdos ·

¶ Dē

Cum in positōnibus sup electōnis tue ne gocio p ost iuramentuz in causa p̄stitū a te datis seu responsionibus q̄s ad po sitōes tui aduersarij feciste dinoscer is repiatur cōtra/ rietas manifesta tibi tan/ q̄ piuro nisi iusta causa et rationabilis te excuset sup ipa electōe ppetuum silen tium imponi debebit.

¶ Idē tiet si te exp̄sse mā dante vel etiam ex post fa cto sciente aut ratū haben te seu non reuocante posi tōes aut respōsiōes hmōi contrarias tuo noie tuus fecerit procurator. ¶ Inno/ cen. iij. in cōcilio lugd.

De exceptōnibus.

Ja consideratiōe statuit mater ec/ clesia q̄ maioꝛis excōis exceptio in q̄cunq̄

Tercio statuit qꝫ si iterū obiciatur et ꝓbetur eadem vel alia excōicatio actor repelli nō sed que acta sunt valebunt. Quarto vltra duas vices hec exceptio non opponat nisi ex causa. Quinto qꝫ si opponatur post rem iudicatam impeditur executio sñia tñ nihilominus valet. Sexto dicit qꝫ iudex publice excōicatum reo nō opponente ex suo officio debet ab agendo repellere.

al Cōsideratōne, quadruplici. ut. j. sequitr ibi. ut ex hoc et cetera

b Statuit. s. e. c. exceptionē.

c Maioris, exprimatur ergo ipsius spēs. ut. j. statuitur

d Opposita. qō si ceri ꝑt nō obstante lapsu peremptorij ad ꝓponēdas dilatoria assignati. ut i cle. .e. ti. excōis.

e Differat. no. qz ista decre. locuz hz solū cū opponit excōicatio in vi dilatorie. ut. j. dicam.

f Agentes, hz non defendentes. s. ō iudi. intellexim⁹. et. s. e. ti. cum inter. cum similibus.

parte iudicio ꝙ opposita lites differat et repellat agentes ut ex hoc magis cē sura ecclesiastica timeat ꝙ communionis piculū euitet. ꝓtumacie viciū reprimat ꝙ excōicati dū a ꝓmunib⁹ actibus excludunt ruboze suffusi ad humilitatis gratiā et recōciliatōis affectū facilius inclinētur. sed hominū succrescente malicia qō ꝓuisum ē ad remediū tendit ad noxā. dū enī in cauſ ecciasticis frequēti

hoc. assignat q̄tuoz ꝓsideratōes illi⁹ iuris.

g Ut ex/ tur. ligatur enī qs magis ex ꝓtemptu .xij. q.

h Timea/ .iij. §. si ergo. et. §. cum ergo. s. de sen. ex.

i Periculū. qō est tā in excōicato ꝙ in cōmūi ꝓ tuas. tante de cle. ex. mi. illud. e. ti. si celebrat. cū si.

Contumacie. ob quā solā excōmunicat qs ab homine .xi. q. iij. nemo epiſcop⁹ ꝛ duplex lra alia ciuilibus. a/

l Cōmunibus. olim erat/ lia cōmunibus. ꝛ intelligaſ ꝓūib⁹ nō solū iudicialib⁹. hz etiā extraiudicialibus. vbi de ipoz vtilitate agat. erūt igit inter boīes ꝛ eoz carebunt suffragijs. C. de aposta. hij qui sanctā. in spūalib⁹ aūt nō est dubiū eos repelli. qz taliū capaces nō sunt. ō eta. ꝛ q̄. cū bone. de cle. ex. mi. postulastis. cū si. et hoc fm host. in/ nuat lra. hic ꝓmunib⁹. quasi d. oīes actus q̄ alijs boīb⁹ sunt pūes excōmunicatis sint interdicti. vbi de ipoz que titur vtilitate. et adde qō dicam de sen. ex. decernimus.

m Malicia. q̄ sp crescit. xij. q. i. omnis. xx. q. iij. peius⁹.

n Prouisū. xlv. di. licz/ hoc. s. ō regla. ꝓsulti ꝛ glo.

o Noxā. id est delictū. de/ ciuilē iudicē debz ad .iij.

p Ecciasticis. et tū etiā ꝙ/ mitti talis exceptio. et seruari forma que sequit ut. j. de sen. ex. decernimus.

q Differri. cōtra illud est. s. de do. et ꝓtu. finē. ff. si certe. l. q̄dā extimauerit. lud. s. de ap. ut debitus. s. e. li.

r Fatigari. cōtra il/ de of. oz⁹. litigantes.

s Irrepsit. id est latenter inualuit. C. de epi. et cle. re/

t Medelā. nota qꝫ medicamēta morbis ꝛ. petita. ad hoc. l. di. ut cōstituere. s. de iur. cal. ceterū. ī aut. hec ꝓstō. inno. ꝓsti. in ꝑn. ff. de ex. sig. l. i. et dixi. s. e. li. de

u Si quis. uel si qua/ electi. generali

x Ponit. intelligas in vi dilatorie. qō ꝓ supioza et inferioza ꝓbatur. si enim in vi pēptorie ꝓponat ut si dicatur electus excōicat⁹ excōicatione maioꝛi. vel ab ei cōmunicatis electus. tunc dabitur cōpetens dilatio. qz hic perit ius opponētis oppositōe nō ꝓbata ꝛ ecōuerso. ibi aūt

hec exceptio per maliciaz opponitur contingit interdum differri negocia ꝙ partes fatigari laboribus ꝛ expensis. vnde qz morbus iste quasi cōmunis irrepsit dignum duximus communē adhibere medelā.

¶ Si quis igitur excōmunicationem opponit speciem illius et nomen excōmunicatoris exprimat sciturus eā rē se deferre debere in publicā notōz quā intra octo dierum ſpaciū

differtur non perit. ad hoc. s. de ꝓcura. ex insinuatōne. Et dic opponat coꝛā quocūqz iudice ordīario vel delegato ecciastico vel seculari. ut. s. dixi. nec intelligo dilatiōez huius decre. locū hꝫ vbi negatur iurisdictio ut si dicatur impetratū ihꝛ̄ptū ꝓ excōicatum. s. e. li. de ihꝛ̄p. c. i. ibi enī nō principaliꝫ de actoris ꝑsona ut hic queriꝫ hz de iudicis iurisdictōe et sic decre. dilatio. locū nō habet

y Speciem. hoc ideo dixit. quia duplex est excōicatio. altera aūt ab agēdo repellit. s. maioꝛ. altera nō. s. minoꝛ. iij. .q. iiij. engeldrudā. .s. de sen. ex. si quē. vbi de hoc. non ergo sufficit in genere aliquid ꝓponere qñ quelibet species generis illum non sequitur effectum ad quem ꝓponitur qz nō licet cū alterius dāno in incerto vagari. s. e. li. de ihꝛ̄p. .c. ij. ō elc. c. ut qs duas. ff. de iniuē. ꝓtoꝛ edixit. secus videtur quando quelibz generis species sufficit. ff. de peti. hered. Item veniūt. §. a q̄. ff. de admi. tu. quidā decedens. §. 3 Nomē. ꝓprium et appellatiuū vel saltē nomē dignitatis. sic dicit lex qꝫ i tāto crimine de dolo scz nō oporet vagari. ff. de dolo. si ex dolo. §. fi. et. l. se. Nomen autē ideo debz exprimi fm ber. ut sciat an sit ordinarius an delegatus. qz si est delegatus. et excōicatio illi⁹ exhibeat sine iurisdictōis delegatione nō staretur tali excōicationi. de of. dele. cum in iure. sed in ordinario hoc nō requirit. et ꝓ hāc lram videt qꝫ nō sufficiat opponēti ꝓbare qꝫ actoꝛ sit denunciatus excōicatus. tñ no. host. s. de of. del. prudentiā. qꝫ credit sufficere ad excōicatōem ꝓbandā denūciationē ꝓbari. hz ꝑ hoc ē lra. j. aptissimis documētis. et adde qō dicā. j. de sen. ex. licz ꝛ lē noticiaz. nomē aūt no

a Item. id est excōicationē. cōis ad eos ꝑtinet q̄ iuris

b Motionē. id est iudicia/ dictionē nō hñt. hz hñt de quauis causa nocōnē. ff. de re iud. ait ꝓtoꝛ. in ꝑn. tñ noie notōnis accipe possumus ꝙ ꝓgnitōez et iurisdictionem. ff. de v. sig. notionē. vnde expone notōnē id est ꝓgnitionem. et sumptū fuit hoc v bū. C. de ꝓba. sciāt cūcti. ber. .ij. q. viij. sciāt cūcti. ꝛ enī ꝓbationū copia non debeat

c Octo dierū. licet/ coartari. xxiij. q. ij .quanqꝫ. qz tñ ista exceptio malicioſe frequēter opponebatur. et ē odio sa ideo restringenda fuit potius q̄ laxāda. de deci. tua. in fi. j. de re. iur. odia. cū suis ꝓcoꝛ. ad idē. s. e. li. ō rest. spo. frequēs. et. j. de sen. ex. solet. si ergo nō hz ꝓbatiōes tacet. ij. q. viij. pleriqꝫ. etiā si sit ꝑpus. vi. q. ij. si tm. ꝙ. c. placuit. Hoc tū ber. j. de sen. ex. solz. qꝫ licz sine cā maioꝛ dilatio nō debeat dari in hoc casu. tñ cā ꝓgnita maioꝛ dari potest ex illa clausula. si qua mihi iusta cā ꝛē. ff. ex q̄. ca. ma. .l. ij. in fi. sed primū verius videꝛ cū nō pereat ius aduerſarij. az. s. de ꝓcura. ex insinuatōne. sed queres q̄re non dant hic. xv. dies sicut de resti. spol. frequens. dic qꝫ in dilationibus q̄ dant a iure volūtas est ꝓpōe. sic enim poterat. xv. vel. x. vel etiam minus dare. et facit quod recitari

solet.s.de ℟p.c.si qñ.ff.de legi.l.nõ oim.vel dic fm ost. hoc ideo statutũ fuisse, qz de excõicatõe hominis solet et debet fieri instrm.j.de sen.ex.cũ medicinalis. sed de spoliatõe nõ.et ideo nõ ẽ mirũ.si lõgioz ibi data est dilatio.ad hoc.ff.de pigno.l.contrabitur.in fi. Sed ꝯze saltẽ in excõmunicatõe iuris nõ statuebant.xv. dies de qua nõ fit instrumentũ. imo est necesse ꝓbari factũ. dic fm eũ qz idẽ factũ diuersis mensuris metiri nõ debet.et qõ de vno dicẽ de alio intelligi debet.s.de consti. trãslato. marie cũ circa principale nõ fiat ꝓiudiciũ actoz vel dic vertus ut ꝓmo dixi.

a Cõputato. si. .s.e.li.de rest.spo. frequẽs.et ibi vide ꝓcordãtias de hoc

b Aptissimis. i. indubitatis et claris. ff. de ꝓba. sci ãt. ij.q.viij. qsquis. et.c.sciant.

c Documentis. i. instris vel testibus. .s. de tes.co.pueit. .ff. de fi.instru. l.i.

d Qõ. i. quã excõmunicationem.

e Actoz originalẽ

f Dieb⁹ illis. quibus ꝓposita fuit exceptio quousqz ꝓcedẽ in principali de ꝓcur. auditis.

b Taratõne. iuramento pmisso. de ꝙ de hijs q̃ vi metus ve cã.c.ul. /nãs. intelligas hoc nisi errore ꝓbabili ex/

h Cõdẽ/ cusareẽ. ut.s. de sen.ex.sacro.e.li. de elec. c.

i Iudicij. ꝓ snĩaz nõ finiti ad dẽam eius qõ .i. in fi. sequitur. j. sed si post. /excõicato fuerit actũ

Probetur. j. octo dies. ut.s. ꝙ secus in iudice. s. de

l Duraturis. etiã si cũ publice/ re iuõ. ad ꝓbanduz. olim ꝓcessus habitus cũ actoze excõicato nõ valebat ut .s.e. exceptionẽ. alias ꝯze fieret ibi pdẽnatio expensaꝝ. et ibi de hoc. ꝓtra. s.e.li. de ℟p.c.i. vbi processus habitus cũ actoze excõicato ipso iure ꝓter aliqd exceptõis auxiliuz non tenet. post. intellexit decre. istã in occulto excõicato. Qz tu solue ut ibi plene dixi. s. qz decre. hec locũ hz in ꝓcessu habito coz̃ ordinario vel coz̃ delegato qñ excõicatus fuerat actoz post impetrationẽ. illa aũt qñ actoz erat excõmunicatus tpe impetrati ℟epti. /bus testiũ. s. de

m Duas vices. sic in repobatõi/ testi. licz. iij. in appellatõibus et dilatõibus. s. de ap. sua nobis. ff. õ dila.

n Emerserit. s. de of. del. insinuãte. et facit qõ .l. vl. dixi. s. ti. ꝓr. c. vl. /de testi. veniẽs. ij. s. õ testi. spo. litteras. §. ꝓterea. vñ dicit. hodie ꝓstat. hodie agamus. ff. ut in pos. lega. si is a quo. i. ℟ñ.

p Supuenerit. et si opus fuerit de hoc fidẽ faciet iuramẽto. s. e. li. de elc. ut circa. §. sup hmõi. et. s. e. pastoral. vel dic qz nõ est necessariũ iuramentũ exquo ꝓbationem offert. hosti. /iam bis ꝓposita. vel dic etiam nõ ꝓposita.

q Antiqua. /onẽ impediet. no. qz merus executor de

r Executi/ bet admittere exceptionẽ excõis. idẽ de aliijs que no. s. de re iuõ. qz ad ꝓsultationẽ.

s Obtinebit. s. ac si ille tpe snie excõicatus nõ fuisset

t Sit publice. host. allegat bãc lram ꝓ se ad ꝓbanduz qz decre. ista loquit̃ de occulto excõicato. sed ego dico qz

vel euidens et ꝓmpta ꝙ/ batõ supueneriꝫ de antiq̃ Sed si post rem iudicatã talis exceptio ꝓponatur executionẽ ipediet. ſz sententia q̃ pcessit nõ minus robur debitũ obtinebit. eo tũ saluo ut si actoz excõmunicatus sit publice ⁊ hoc iuder nouerit qñcũ qz. et si de hoc reus nõ excipiat iuder ex officio suo actozẽ repellere nõ post/

Oponat Qni. viij.

Olim quidã secularis iudices dum cozã eis excipitur de re ꝓ eccliastiscũ iudicẽ iudicata in casu in q̃ ad eũ ꝓtinet ꝯgnitõ de cõsuetudie vel õ iure recusẽt excipiẽtes audire i drogatõz iurisdcõis eccliastice ⁊ ptẽptũ decernim?

dum die in quo ꝓponitur minime cõputato ꝓbare valeat aprissimis documentis qõ si non ꝓbauerit iudex in causa ꝓcedere nõ omittat reum in expensis quas actoz ob hoc diebus illis se fecisse docuerit ꝓbabita taratõe pdẽnãs. Si vero postmodũ instantia durãte iudicij et ꝓbatõis copia succedẽte. de eadẽ excõicatione vel alia excipiatur iterum et ꝓberur actoz ĩ sequẽtib⁹ excludatur donec meruerit absolutõis grãz obtinere. hijs q̃ ꝓcesserũt nihilominꝰ in suo roboze duraturis

Prouiso qz vltra duas vices hec non opponatur exceptio ꝓterqz si excõmunicatio noua emerserit.

a Repellere. si duret iudiciũ. si aũt ẽ finitũ ab executõe poterit abstinere. .s. ꝓr. ℟ñ.

Dom quidã. exceptio rei iudicate ꝓ eccliasticũ iudicem admitti debet in foz̃o seculari. et ecõuerso.

ꝓ Cognitio et ꝓnũciatio. qz licet regulariter de qua re iuder ꝯgnoscit ꝓnũciet. ff. de iuõ. de qua re. s. de cã poscũ sup. cũ interdũ ꝯgnoscit qui nõ ꝓnunciat. pone exemplum. s. de ℟p. cũ ꝓtingat. in auditoze. s. de testa. raynũcius. Itẽ in casu. v. q. iij. duodecim. iij. q. vi. accusatus.

a Consuetudine. no. qz ꝓsuetudo dat iurisdi/ cum si. ctionẽ. ix. q. iij. conquestus. s. de fo. cõpe. cũ cõtingat. s. .e. li. de of. oz. romana. et de fo. cõpe. romana. cum si.

b De iure. de iure cognoscit eccliasticus iudex inter laicos vbi habet tẽporale dominiũ. de iureiur. venientes. .j. ne cle. vel mo. c. vl. Itẽ in mrimonialibus et spũalibus cauꝰ. de oz. cog. tuã. q̃ si. sint le. cãz. in eccliasticis crimi bꝰ. ut no. s. de fo. cõpe. cũ sit. s. e. li. de so. ꝓ. c. vl. Itẽ cum cã delegaẽ ꝓ iudicẽ seculare. s. de rap. in archiepatu. Itẽ ꝓ recõuentionẽ. iij. q. viij. cuius in agẽdo. Itẽ inter laicos q̃ sũt de familia eccie fm q̃sdã. lrxir. di. iudicatũ. vel vbi laicus iuder est negligẽs. s. de fo. ppe. ex trãsmissa. et. c. licet ex suscepto. vbi de hoc. et qz dicit de iure. supple vel ꝓtilegio ꝓcesso ab eo q̃ istud cõcedere possit. ista enĩ tria equipantur. c. di. contra morẽ. de of. oz. duo simul.

c Iurisdictõis. quod papa pati non debet. ut. j. de immu. ec. c. penul.

a Admitti. scz vbi est idem corpus siue eadē quātitas. idē ius siue causa petēdi et eadē cōdicio psonarū. 7 ille q̄ absoluitur possideat tpe snīe. alias enim exceptio rei indicate nō obstat. ff. de excep. rei iudi. cū queritur. et. l. se. et .l. si rem meam. et. s. e. ti. aduersario. et pt ꝓponi hec exceptio añ litē ꝓtestatā 7 post. s. e. li. de lit. ꝓt. c. i. vbi ō hoc

b Cōpellātur. sic. s. ti. ꝓx. licet. de fo. ꝓpe. c. iij. j. de sen. ex. decernimus.

c Judicata. eo casu quo de ꝓsuetudine vel de iure ad iudicē secularē cognitio ptinebat. ut. s. in casu cōuerso vidisti.

d Inducūt. i hūj enim canō tollit legē. s. de pscrip. c. ul. s. ti. ꝓxi. licet.

e Superiores. non enī cōpellūtur per ipos seculares q̄ tulerūt sentētiam. q̄ minor in maiorem. 7c. xxi. di. inferior. de ma. et obe. cū inferior. cū si. Maior añ est iurisdictio secularis q̄ ecclāstica de ma. et obe. solite. xcvi. di. si imperator.

ut p censurā ecclāsticā ab iniq̄tate coberceant hūiusmodi 7 ad admittēdū exceptōnē eandē vbi alias de iure debet admitti a loco ordinarijs ꝓpellā tur. Similiter ecclāstici iudices si cora ipis exciatur de re p secularē iudicē iudicata exceptōnez ipaz admittāt in hijs que aiaz piculū nō inducūt p superiores suos nisi fecerit animaduersiōe debita castigādi. Simfa. viij.

De prescriptionibus.

f Debita arbitraria. ex quo certa nō statuīt. de of. dele. de causis. ff. de iure deli. l. i.

Episcopū. in pscriptōib⁹ sufficit bona fides. vbi ius q̄ē vel psūptio nō est ꝓtra pscribentē. alias debz allegari titulus 7 ꝓbari. nisi sit pscriptō cui⁹ ꝓtrarij nō existat memoria. hoc dicit. tracta fuit hec dec. de q̄dā extrauagāti grego. q̄ incipiebat venerabiliū. de qua facit mentionē ber. s. de pscrip. si diligenti. in vl. glo. in fi. ad cuius declaratōz etiā emanauit. et eoz q̄ ibi no. moderni.

h Eccias. q̄ /ad ꝓprietates et iura episcopalia.

i Decimas. / id est quartā decimaz q̄ debeī epo. s. e. de quarta. vel ꝓpric. s. de deci. quoniā.

Reperis. alteri epo loquīt. ut pateat p sequentia.

l Proponit. p exceptionē pscriptōis nō fit litis ꝓtestatō quod dic ut dixi. s. e. li. de lit. ꝓtest. c. ij. Jo. andree.

m Constitute. et sic ius q̄ē facit p actore. xvi. q. vij. omnes basilice. s. e. de quarta. et de deci. dudum

n Legitime. scz spacio. xl. annoz. minor enim nō currit ꝓtra ecclesiā. xvi. q. iij. quas actiones. s. e. de quarta.

o Oportet. necessitatē importat. ad idem. iij. q. ix. nō oportet. licz alibi honestatē denotet. xv. q. i. c. i. vbi ō hoc.

p Titulū. circa allegationē et ꝓbationē tituli fuerunt opiniones antiquoz et tales. q̄ primo dixit Jo. circa corpalia necē esse allegari et ꝓbari titulū. sz nō circa īcorpalia. sed nō ꝓdicit sibi decre. si diligēti. ut ibi no. ad decre. dudū. de dec. rādebat etiā ut ibi no. Alij distīxerūt inē corpalia q̄ hūt ptinuā cāz 7 q̄ nō. ut in primis nō requīrāt titul⁹ sz in scdis. s. e. auditis. ff. si fuit⁹ ven. si q̄s diuturno. alij dixerunt aut q̄s agit ex pscriptōne aut excipit. si agit. ut .xvi. q. iij. §. potest. et .L. de pscrip. xxx. an. si quis emptionis. necesse hz titulū ꝓbare si excipit. ut. s. ō ꝓba. ex literis. tūc nō hz necesse titulū ꝓbare. tū q̄ nemo cogīt dicere titulum possessionis sue. ij. q. v. §. i. L. de peti. here. l. cogi. tū q̄ nō ꝓbāte actore absoluīt reus. vi. q. vl. actor. ut ec. bñ. c. vno. L. de ꝓba. actor. alij dixerūt q̄ quocūq̄z modo quis pscriptionē obiciat siue agēdo siue defendendo tenet titulū ꝓbare. ut. s. e. si diligenti. alij dixerunt et hec fuit opinio gof. in sūma huius ti. q̄ nō est necesse ꝓbari titulū. nisi quis possideat p herede vel p possessore. L. de peti. here. cogi. vel nisi sit psumptio ꝓtra possessorem. L. de ꝓba. siue possideris. vel nisi se ad hoc obligauerit. ut. s. de ꝓba. licz. et in hoc casu itelligebat dictā decre. dudū. alij dicebant q̄ olim sufficiebat bona fides. p decre. s. e. ad aures. hodie requirīt titulus. s. e. si diligenti. hijs omnib⁹ opinionibus resecatis tene quod no. ber. et moderni. s. e. si diligēti. quoz hic approbatur opinio. Sed obicio q̄ decre. ista 7 eius distinctio potius sit de verbo q̄ē de re. quod esse nō dz. s. e. li. de elec. commissa. §. porro. f⁹m hoc enim omni casu necesse erit titulū ꝓbari. cum pscriptio sit semp cōtra ius et sic ꝓtra pscribentem sp psumendū. sz obiectio nō est vera. non enī est ꝓtra ius q̄ alius in fundo meo seruitutē acquirat imo potius p̄ter ius. licet enī sit ꝓtra ius meū nō tū ꝓtra ius q̄ē. ut ꝓbat de seruitute. L. et. ff. imputetur igit mihi si fui negligēs et remissus. s. e. vigilanti. Item voluerūt quidā dicere q̄ non est cōtra ius. q̄ vnus epus in dioce. alterius sibi acq̄rat epalia. sed q̄ archidyaconus vel inferior epo sibi acq̄rat epalia hoc esset ꝓtra ius. et ideo sine titulo nō pscribitur. ad hoc. c. di. ꝓtra morē. de excess. pla. accedentib⁹. sz p̄mū q̄ō de epo dz falsū est ut hic vides. ad hoc. iij. q. vi. p totum. .ix. q. ij. p totū. dic iudicio meo 7 sic breuiter interdū ius q̄ē vetat ne pscriptio ꝓcedat. et hoc facit interdū rōne rei. interdū rōe psone. et hos casus habes notatos .xvi. q. iij. clerici. et p ber. s. de pscrip. cū nō liceat. de hijs nihil ad nos. Interdū ius cōmune facit p petitore 7 cōtra possessorē. ut in exēplis hic positis et in decre. ō deci. dudum. 7 tūc est necesse allegare 7 ꝓbare titulū ut hic. ad idē. xciij. di. illud. nēo enī dz vti illis ornamētis nisi ꝓbet a p̄cipe hoc sibi fuisse cōcessū. L. de vesti. et aura. l. nēo. L. nulli licere in fre. l. vna. li. xi. ad hoc. macha. xi. vbi antiochus dedit ionathe ptātē bibere in auro 7 esse ī purpura. et fibulā auream ferre. sic etiam intelligatur. c. di. ꝓtra morē. q̄ verū intelligo tā in excipiēte ut hic 7 in p̄dictis iuribus q̄ē in agente. ad hoc. s. de resti. spo. ad decimas. e. li. idē si ē psumptio ꝓtra ipm pscribētē. ut hic. x. .q. iij. qz cognouim⁹. L. de ꝓba. siue possideris. pone exēplū. s. e. si diligenti. ibi enim ex professione ipius archiepi pisani insultrabat psūptio ꝓtra ipm. vbi vo ius q̄ē vl pre sumptio nō est ꝓtra ipm pscribentē bona fides sufficit ut hic vides. pone in terminis. pscripsit eccia domū meam vel aliam rem meam. ego repeto rē illam quam se iā dicit

ecclesia ꝑscripsisse. est ne intẽtio mea iure ꝓmũi fundata certe nõ. hic ergo ꝑscribenti sufficit bona fides. qz licet illa ꝑscriptio sit cõtra ius meũ. nõ tñ ꝓtra ius ꝓũe. notabiliter cñ sp̃ habes hoc verbũ ius ꝓũe. secus enim in iure ꝑuato. pone ergo ꝑscripsi ꝓtra ꝓuilegiatũ. priuilegiatus agit ꝓtra me. oppono ꝑscriptionẽ. habebo ne necesse ꝓbare titulum. certe non. quia ille non iure ꝓmũi ꝫ spẽali fundat intentionẽ suã ¶dẽ si cõtra eum q̃ ꝓtra me ꝑscripserat ꝑscribo et idem in similibus. cõclude igit̃. q̃ vbi petitor fundat intentionẽ suã de iure ꝓmũi tũc prescribens habet ꝓbare titulũ. alias nõ. nisi presumptõ faciat cõtra ipsum et fm hoc possem dicere. q̃ q̃ vna ecclesia petit decimas ab alia ecclesia q̃s possidet in tercia prochia q̃ ibi sufficiat ꝑscribẽti bonã fidẽ ꝓbare. qz licet ius ꝓmune faciat contra prescribentem. non tamẽ facit ꝓ perente. et sic forte posset intelligi decre. s. e. ad aures. fm illos qui dicunt q̃ ꝓ illã decre. sufficiebat olim bona fides. et facit ad l5. ff. si serui. vẽ. l. loci. §. ul. vbi dicit̃ q̃ si dom9 mea q̃ est iurta te et seium debet seruitutẽ seq̃ altius nõ tollẽdi te inuito altius tollam. nam licet nõ habeã ius tollẽdi ꝓter seruitutẽ seq̃ tu tamẽ nõ habes ius ꝓhibẽdi. supdcã vera nisi sit tãti rem ponis prescriptõ ꝛc. ut seq̃t̃ quiritur q̃ sit iustus titulus ¶Causam tribuat. nõ enĩ rei⁊ lus talis qui dominiz tribuat. ad hoc. s. e. veniens. qz q̃ meum ẽ ex vna causa. ꝛc. de fi. instru. inter dilectos. ſz aliq̃lis titulus dat causã prescribẽdi. de q̃ dic ut. s. e. si diligẽti. ⁊id q̃ dixit de tribꝰ ¶Nisi. istud nisi venit exceptiue. ad⁊ tulo. non ad id q̃ dixit de fide. qz nõ ꝓdesset talis prescriptõ cũ mala fide. nulla enim antiqua dieꝫ possessio ꝛc. s. e. vigilanti. et c ¶Memoria. no. ꝓ hijs q̃ no. ber. io. ⁊ ost. s. ꝺ̃ .c. vl. ꝟ. sig. sup quibusdã. pcor. ff. de ꝓba. si arbiter. lxv. dist. mos antiquus. ff. de aq̃ co. ⁊ est. l. hoc iure. §. duct9 aq̃. .iij. q. vi. hoc quippe. ff. de aq̃ plu. ar. l. i. §. vl. ſz quõ ꝓbabit̃ tanti tpis prescriptio. dico fm host. q̃ hoc no. de ꝟ. sig. quid ꝓ nouale. q ꝺ̃ dicẽt testes prescribẽtis si talẽ habent pscias q̃ sp̃ viderunt ⁊ audierũt ita esse. nec vnq̃ viderunt vel audierũt ꝓtrarium et q̃ ꝓ̃is est et sp̃ fuit opinio q̃ sic fuerit. et non extat ꝓtrariꝰ vel initij memoria. si aũt ꝓtra hoc aduersari9 ꝓbare vellz testes sui si de ipsoz esset pscientia deberẽt dicere q̃ viderũt tali tpe ꝯriũ. ⁊ audierẽt a suis superioꝛib9 ꝓtrariũ fuisse. q̃d ergo si vtraq̃ pars ꝓbat. tũc ꝓferent̃ testes magis idonei. et q̃ dicũt aptiora. s. de tes. in nra. vbi ꝺ̃ hoc. ⁊ sic illi q̃ dicũt se vidisse ꝓtrariũ dẽnt ꝓferri. cũ alij satagãt negatiuã. vi. q. vl. actor. nõ sufficit ſz est necessari9 titulus qui possessori causam tribuat ꝑscribẽdi. nisi tanti tpis allegetur ꝑscriptio cuius ꝓtrarij memoria nõ existat. ¶Idem. ¶Si qui exigẽtib9 culpis vel excessib9 ab eisdẽ ꝓmissis bonis q̃ a romana vel alijs tenent ecclesijs sint ꝑ sñaz vel ipso iure priuati statuimus ut in appꝫhendendis vel occupandis postea q̃cũq̃ bonis eisdẽ null9 licet leges humane sup hoc alia tpa statuere videãt̃ ipsis eccliis tpis lapsus obsistat nisi ꝓtra ipaz ro. ec. cẽtenaria vel ꝓtra eccias aliaſ

¶Si cũ silij9 tib9. ꝓriuatis ipso iure vel ꝑ sñaz hoꝝ qui exigen⁊ minis que tenet a romana vel alijs ecclesijs mioꝛi illa spacio. c. ãnoꝝ ꝓtra romanã. vel. xl. cõtra alias nõ ꝑscribit. filij aũt hereticoꝝ qui catholici putabant̃ bona ꝓna ꝓtra romanã et alias ecclesias ꝑscribit spacio. xl. an. et idem in extraneis.

e ¶Tenẽt. in feudũ vel alio modo. ut. ſ. dicam.

f ¶Per sñaz. ut qz ꝓpter ingratitudi⁊nem reuocata fuit donatio. s. de donã. c. vl. ℓ. de reuo. do. l. vl. ad idem de pe. ad aures. ſ. de scisma. c. vno.

g ¶Ipso iure. pone exemplum. s. de penis. in quibusdã licet ibi quidam dicant contrarium. s. eos ꝑ sententiã ibi priuandos. ad idẽ .s. e. li. de elect. vbi periculũ. §. ipsos in super. et. c. fundamenta. §. q̃ si secus. ſ. de penis. felicis. et .s. de sen. et cõ. ¶gratiã. ad fi. in li. feuꝺ̃. de feuꝺ̃. nõ ali. imꝑialẽ. §. preterea. cum similibus.

h ¶Videantur. ut in aut. de sanc. epi. .§. si quis rapuerit ad fi. ti. ꝑ vnã colũnam. colla. ix. vnde fuit tractũ. xxvij. q. .i. si q̃s rapuerit. vbi ꝺ̃t q̃ bona coꝛrũpẽtis rapiẽtis vel sollicitãtis monialẽ vẽdicari ꝺ̃nt monasterio. ſz si postq̃ crimẽ notũ fuerit neglexerit eccia ꝑ annũ petere tũc appellanẽ fisco. et facit. ff. de diuer. ⁊ tpali. presep̃. l. in oĩbus. et q̃ ibi no. ⁊ria. xvi. q. iij. nẽo. de presep̃. si diligẽti. et i ¶Lentena⁊ .c. cũ nobis. et ibi no. qualiter ꝓbet̃ talis prescptõ. ⁊dragenaria. xvi. q. iij. quas actões. s. de pre ¶Qua⁊ scrip. de quarta. et. c. ad aures. cũ similibus. l ¶Legitime. s. c. ꝓx. ⁊ducãtur tpa scismatũ vacatiõnũ m ¶Completa. ut sub⁊ hostilitatũ. et similia. s. e. c. i. et .c. ex transmissa. et. c. cũ nobis. ⁊hec ꝑscriptõ locũ ñ hz n ¶Putabant̃. in alijs igit̃⁊ ad hoc. s. de ꝑsup. nõne. o ¶Catholicis. bñ dicit. qz secus si essent heretici. illi enĩ nihil pñt possidere. xvij. q. vij. ꝑ totũ. viij. di. q̃ iure. ergo nec ꝑscribere. qz prescptõ sine possessiõe ñ ꝓcedit. s. de ꝓba. extirp̃. s. e. cãz. ff. ꝺ̃ vsuc. sine possessiõe. ꝺ̃ re. iu. c. iij. p ¶Quibuscũq̃. bñ tñ catholicis. ut. s. ⁊rozẽ fuisse ca q ¶Bona fide. credebãt p̃ez uel testa⁊tholicum. ⁊ sic iusto titulo in ipsos eoꝝ bona trãsisse. ⁊quadragenaria r ¶In hoc casu. no. spẽalẽ casũ in quo⁊ prescptõ currit ꝓtra ro. ec. et fungit̃ vice aliarũ eccias. sic olim omnes ecclesie gaudebãt priuilegio cẽtũ ãnoꝝ. ℓ. de sacrosanc. ec. vt int̃ diuinũ. ⁊quo ecclesia vult bona vẽdicare. si refes ¶Tũc. ſ. tpe⁊ rat ad xp̃i bñ detegãt̃. vel tũc. ſ. tpe mortis suc. si respiciat xp̃i bñ extitisse. alias ẽ in lẽa nũc ⁊ clari9 t ¶Heretici. ſz nõne tales dãnant̃. et ipsoꝝ memoria eternam p9 morte. ut hic. et. xxiij. q. ij. c. vl. et. s. de here. si q̃s.

q̃dragenaria prescriptio legitime sit ꝓpleta. ¶Si post mortẽ hereticoꝝ qui dũ viuerẽt catholici putabant̃ bona ipoꝝ a catholicis eoꝝ filijs vl̃ nepotib9 aut extraneis quibuscunq̃ spacio. xl. annoꝝ fuerit bona fide possessa sancimus eos sup bonis hmõi eriã a romana eccia ĩ hoc casu nõ esse vlterius molestandos quanq̃ illi quoꝝ bona fuerũt nũc detegãt̃ hereti extitisse. ¶Anno. .iij. in concilio lugdun̄.

De sentẽtia ⁊ re iudicata.

¶Cum eterni tribunal iudicis illum reum nõ habeat

epus. ergo ⁊ bona intelligunt esse dānata. cum sint acces
soria ad psonā. C. de bonis pscrip. aut. bona. et facit qđ
no. de cle. piu. qđ a te. So. ispeale est in hoc casu ꝓpter bo
nā fidē ipoꝝ catholicoꝝ heredum. qui tanti tpis. i. xl. an.
pscriptū sibi dñium quesierunt. alias locū hrent ptraria.
nā et si aliā rē ecclāsticā pscriptibilē bona fide tanto tpe
possedissent pscripsissent ergo ⁊ ista bona prescribent.

QUm eser/ni. iudex q̄
cōtra iusti
tiam et ptra pscien
tiam aliquid in iu/
dicio in grauamen
partis p gratiaz fe
cerit vel p sordes
condemnandus est
parti lese in extima
tionem litis et per
annum est suspēsus
⁊ ppetuo si medio
tpe ingerat se diui
nis nisi papa cum
ipso dispenset

quē iniuste iudex pdem/
nat testāre ꝓpheta nec dā
nabit eū cū iudicabitur il
li. caueant ecclāstici iudi/
ces et prudēter attendāt
ut in causaꝝ pcessib⁹ nil
vendicet odiuz vel fauor
vsurpet timor exulet pre/
miū aut expectatio pmij
iusticiā nō euertat sz state
ram gestent in manib⁹ lā
ces appendāt equo libra
mine ut in oīb⁹ q̄ in cauſ
agēda fuerint pīsertim in
cocipiendis sentētijs ⁊ fe
rendis p̄ oculis habeant
solū deū illius imitātes ex
emplū qui querelas ꝓpli
tabernaculū ingressus ad
dñm referebat ut ſm eius

b ¶ Eterni. id ē dei patris. s. de ium. tri. c. i. in prin.

c ¶ Tribunal. id ē locus in q̄ ius red/ditur. vel vbi p tri bunali sedet iudex qui alias forus vo catur. s. de ꝛ. sig. forus.

d ¶ Reum. a reatu nō enī qui accusaſ statim reus est sz q̄ quicīq̄ crimīosus. xv. q. vlti. c. vlti. de ꝛ. sig. forus.

e ¶ Iudex. humanꝰ id faciens errore vel dolo. ⁊ in eo q̄ male iudicat nō ē iudex cū nō sit ī eo iusticia. xxiij. q. ij. c. i.

f ¶ Condemnat. fuit hoc sumptū. xi. q. iij. et si ad tēpus. et est hoc ideo. quia iudiciū dei innititur veritati q̄ nec fallit nec fallitur. iudicium hominis opinioni que fallit et fallitur. de sen. ex. a nobis. ij.

g ¶ Propheta. dauid in psalmo. noli emulari.

h ¶ Damnabit. deus. ad ē cū fiet iudiciū de illo. et sūt

i ¶ Illi. id est ptra illū. hec verba. xxiij. q. iij. nō in p/

k ¶ Eccāstici. sclares nō ligat cū nec pena inſe/petuū. tius posita illos ligare possit. et facit. s. e. ii. de elec. indē nitatibus. in fi. cūq̄. s. de ꝓba. qm̄ contra falsam.

l ¶ Processib⁹. quibus/ testi. quoties. lxxxvi. di. odio.

m ¶ Diū priuatū. s. de/ xxiij. q. iij. duo ista.

n ¶ Euertat. hec enim ij̄ tuoꝝ būanū solēt puertere iudici um. xi. q. iij. quatuor. et veritatē in teste. s. de testi. quoti ens. et. c. licet ex q̄dā. afferamus. qui enī recte iudicat

o ¶ Stateraꝝ. xxiij. q. i. nō/ stateraꝝ in manu gestat. xl. di. omnis qui. et ita magnū iudicabit ut paruū. de iudic. nouit. licz in penis deferat dignitati et pone. s. e. ii. de of. del. c. ij. ne. sic et cōtrahentes iustas mensuras et

p ¶ Librami/ pondera debēt hre. s. de ēpt. ⁊ ven. c. ij.

q ¶ Concipiēdis. q̄ ad scripturā et pnūciatōem ipārum

r ¶ Ferēdis. hoc quo ad. platōcz ꝛ balē. ad hoc. j. c. vlti.

s ¶ Deū. a q̄ sicut iudicabūt iudicabunt. C. de iudi. rem nō nouam. et remetientur in qua mensura fuerint mensi. ut de pe. ⁊ re. cū ex eo. Johannes andree

t ¶ Illius. moysi. exo. xxiij. et. habes idē. xi. q. iij. sūmope.

u ¶ Ordinarius. fallit in epis q̄ aliqua suspensionis ca/nonis pena non comphendūtur. nisi de ipis caueatur. j. de sen. ex. qz piculosū. ⁊. s. e. ii. de elec. si pp omissaꝝ. ij. hmoi. digñs. sic. s. de accu. c. ul. et sic crudelis est etiā

r ¶ Pro/ ii pscie sue pfidat. xxij. q. i. nolo.

y ¶ Et cōtra. nota ista duo sic copulata. vtrūq̄ enī requi ritur ut locū habe/at pena. non enim ſm pscientiā simpli citer iudicare debz sed informare debz eam ſm allegata et ꝓbata. de hoc. iij. q. vij. iudicet. s. de of. dele. pastoralis. ij. quia vero.

impiū iudicarz. si quis au tē iudex ecclāsticus ordi/narius aut etiā delegatus fame sue. pdigus. et. ꝓuij psecutor honoris ptra cō ictam et ptra iusticiam in grauamē ptis alterius in iudicō q̄cq̄ fecerit p grāz vel p sordes ab executiōe officij p ānū nouerit se su spensū ad extimatōez litis parti quam leserit nihilo minus pdemnād? ¶ Sci turus q̄ si suspensione du rante dānabiliter ingesse/rit se dīuis irregularitatis laqueo se inuoluet ſm ca/nonicas sanctiones a qua non nisi p sūmū pōtificez potit liberari saluis aliis

3 ¶ In grauamen. ecce terciū quod re quiritur ut locū ha beat pena.

a ¶ In iudicio. q̄d de arbitro. nunq̄d hec pena in ipo lo/cū habebit. dic ſm goff. et ber. q̄ non. quia de ordinario et delegato tantuz hic cauetur. et est hec pena et sic non amplianda. de pe. di. i. pene. j. de reg. iur. in penis. quod est verū ſm hoſt. si sit arbiter compro/missarius. secus si in locū ordiarij vl' delegati succedat. ad hoc. s. de of. dele. ab arbitris. et ea dem ratione dixit hosti. q̄ non credit hanc penam in au/ditore vel in mero executore locum habere. cum et hij nō sint iudices. s. de of. dele. sup̄ questionū. ij. i. et. ij. verū.

b ¶ Vel p sordes. hic est quartum quod requirit ut locū habeat pena hec. et dicitur fieri p sordes si ꝓce ꝓcio. ti/more. vel odio iudex corruptus sit. et ideo de hijs fecit su perius mentionem.

c ¶ Officij. q̄d de būficio. dixit host. q̄ qz pene sūt restrin gēde. hoc ad būficia nō extēdit. si enī papa hoc voluisset id exꝑſſisz. de deci. ad audiētiā. ī suspēsiōe aūt hoīs possz hre locū q̄ suspēsus ab officio et a būficio. huiꝰ dicē no. ptrariū io. xxxij. di. ꝓter hec. ⁊ facit qđ dixi. s. e. ii. de elc. qz sepe. et qđ no. de ap. pastoralis. in fi. plenius in cle. de peñ. cupientes. choādū. s. e. ii. de elc. cupiētes. ij.

d ¶ Annū. ex tūc in/ ceterū. q̄d si annus fuerit bisextil'. dic ut no. lv. di. c. ij. s. de ꝛ. sig. quesiuit. l. vl. et insa/

f ¶ Cōdēnādus. C. de pe. iu. q̄ ma. iudi. mis est ut ibi. ff. de iudi. si filiusfa. et iure autēticoꝝ pdēnat in triplū si ciuilis sit cā. si crimial' punit in pfiscatōe ꝓprie substātie et in exiliū mittit. in aut. ut li. in eroz. li. iurēt. ij. si q̄s aūt si aūt p imprudentiā iudex male iudicauerit. tenetur ex q̄ si maleficio inquantū bonū et equū visū fuerit iudici. ff. de va. ⁊ extraor. pg. l. ul. insti. d ob. q̄ ex issi delic. in prin.

f ¶ Diuinis officijs. nec dixit de būficijs ſm hoſt.

g ¶ Irregularitatis. de q̄ dicet. j. de sen. ex. cū medicinal'.

b ¶ A qua. irregularitate. alias a quo. scz laqueo.

i ¶ Per sūmū. ē enī de casib⁹ reseruatis. ut. xi. q. iij. si q̄s.

epus dānat⁹. ⁊ c. se. de sen. er. cū illoꝝ. ⁊ de hoc de cleri. er. mi. clerici. nec mireris si de vno delicto plures pe/
a nas volumus irrogari. dignū est enī rē. ⁊ ita ptinua. et facit q⁹ no. de iud. at si clerici. in glo. pe.
b ctor. s. iudiciū. iusticiā. officij debitū. hūanā naturā. q⁹ ptra primū est corrupt⁹. ⁊ sic nec deū timet. nec hoiez reueretur. et facit. s. de cri. falsi. c. i.
c Multiplici. et sic sit approbata il/ loꝝ dn̄oꝝ doctoꝝ legum opīo q̄ dice/ bant in pālle. l. oēs penas locū hr̄e.

cōstōnibus que iudicib⁹ male iudicātib⁹ penas in gerūt et infligūt. dignuꝫ est enī ut qui i tot p̄sumit offēdere pena multiplici castigetur. Item sacro p̄ñte cōcilio ad memoriā

H ic aplīce. dec. hec p̄t diuidi in q̄tuoꝫ p̄ncipales ptes. in p̄ma p̄mit/ tit dissensionē. que erat inter eccleſiaꝫ ⁊ fredericū impato rē et oblatiōes per eccīam sibi factas. In scda q̄ incipit. ibi. ſz licet. dicit ob latōes nō fuisse re/ ceptas p̄ eū. et qua tuoꝫ q̄ faciebāt ad depositionē ei⁹ enu merat. et quintum qđ faciebat ad p̄/ uatōez regni sicilie In tercia q̄ incipit ibi. nos itaq⁹. ipsuꝫ deponit ab impe/ rio fideles absoluit fouentes excōicat. dat licētiam electo ribus eligendi suc/ cessorem. vltimo p̄ testatur se p̄uisurū regno sicilie. et no/ ta primo q⁹ in sup/ scriptōne dicitur. sacro p̄ñte concilio ad mēoriā sēpiternaꝫ

H sempiternam

H ic aplīce dignitatiſ ⁊ infra. sane cū dura guer raꝝ p̄motio nōnullas p̄fes sionis xp̄iane p̄uincias di utius afflixisset nos ad fre dericū p̄cipuū principem secularem hmōi dissensio nis et tribulatōis actorē a felicis recordatōnis gre gorio papa p̄decessore no stro p̄ suis excessibus ana thematis vinculo innoda tū spēales nuncios ⁊ ma/ gne auctoritatis viros vi delicet venerabiles frēs Jo. albañ. ⁊ P. sabinen. epos ac dilectū filiū guil. basilice. xp̄i. aplor̄ p̄sbite

qđ dicit de cōcilio potius est ad honestatē q̄ ad necessi atē. et sine snīa pcilij snīa pape sufficeret ptra impatorē. ⁊ et quēcūq⁹ aliū. xv. q. vi. alius. ibi nō dr̄ q⁹ in pcilio facta fuerit depositio. ipse enī hz plenitudinē ptātis. ij. q. vi. d cetero. s. de vsupal. ad honorē. ſz inferiores p̄lati qui iu/ dicare debēt fm canones p̄ñtiā suoꝝ hr̄e debeāt clericoꝝ. xv. q. vij. epus nullius. de bijs q̄ fi. a pla. nouit. nisi esset p̄suetudo ptraria. s. c. li. de p̄sue. c. iij. papa xo nō subij/ ciē canōib⁹. nec ab eis auctoritraē hz. ſz ecōtra de el'c. sig nificasti. ipse ergo oēs iudicat et nullus ipm. xxij. di. oēs. ix. q. iij. §. sola. et. c. nemo. qđ aūt dicit de mēoria sempi terna nō est hic spāle. qz oīs snīa ē ppetua. et ferē ad rei memoriā. ⁊ etiā instra ad hoc fiūt. i. q. vij. saluberrimū. xxvij. q. i. oēs femīe. ſz qz hoc negociū grauissimū erat. et raro ptigit snīam depositōis ptra impatorē ferri. ut p̄ appareat q̄nta sit auctas et ptās eccīe. et ut magis timea tur ecclesia. merito est talis snīa memorie p̄mēdanda. ad hoc. s. de pen. in q̄busdam. j. de scisma. c. vno. de pen. fe/

e Precipuū. p̄t referri ad auctorē. et eē ad p̄n licis. cipem. f Excessib⁹. id est ptumacia excessuū. qz satis/

facere nolebat. xi. q. iij. nēo epoꝝ. lēnitate facta. de q̄ g Anathematis. excōicatio cū so/ habetur. xi. q. iij. nemo. labātur. quasi feruēter amabāt. ad hoc s. de cu h sto. eu. c. ij. et tales mitti debēt. qz cū is q̄ displi cet ad intercedendū mittit̄ irati animus ad deteriora p̄ uocatur. iij. q. vij. in graubus. xlix. di. §. i.

i Festinādos. nō solū cum papa legationē iniūgit. sed etiā cū inferior p̄la/ tus canonico suo i vtilitatē eccīe susci pe tenet̄ ad hoc. iij. q. i. nulli. de hoc. vij. q. i. qz frater. xvi. q. i. c. nos autē. hoc verum nisi rati onabilem excusatō nem haberet. ō hūſ q̄ fi. a pa. p. ca. c. i.

k Proponi. credē dum erat eis. quia de legatōne appare bat alias non. ff. de man. p̄n. l. vna. vel dic qz cardina/ les ei noti erāt etiā sine scriptura credi eis debuit. xcvi. di. nobilissim⁹. vbi de hoc

l Nobis. erat sūp tū de verbis pauli ad romanos. xi. ad chorinē. viij. si licet p̄t qđ in nobis est cum omnib⁹ homi/ nibus pacem habē tes. habes hoc. ri. q. iij. inter verba. ad finem.

m Pacem. huius modi iudicium ad eccleſiaꝫ spectat. s. de iud. nouit. et no ta q⁹ eccleſia et qui libet alius primo debet aduersarium monere ut ad pacem cum ipo veniat. idem in eo qui agit contra eccleſiam. ij. q. vij. accusato⁹. vbi de hoc. ad hoc. ff. de pigno. debitores. sed illud de vr banitate. ut ibi no. ff. de serui. vr. p̄. quidā yberus.

n Judo. cuius dñs est. ix. q. iij. cuncta. et. s. in ꝓhe/ mio huⁱ⁹ libri. sissent. credēdū est pape referēti. s. de o Promi/ testi. cū a nobis. et dicti. s. de renūci. c. i.

p Audire. nō pficere vnde habebāt ad instar auditoꝝ referre. s. de off. dele. sup questionū.

q Corrigere. xxxv. q. ix. sententiam. et. c. aplīce. s. de re iudi. cum olim. in aut. de nup. in fine p̄me colūne. colla.

r Vocare. de gratia hoc dixit. ⁊ ut euitaret oēm iij. suspitionē. ad idē. ij. q. vij. nos si ppetēter. rē.

s Tutum. talem locū assignare debet iudex. alias loc⁹ est appellatōni. etiā si sit scriptū. ap. re. s. de app. et pte. et. xxxij. q. ij. siue de cōiugij. ff. de iudic. si locus.

t Parata. eccleſia nō dixit se revocare. sed revocare pa ratam. et faciunt ad responsiones quas faciunt iudices appellantibus ab interlocutorijs suis. de hoc. s. de ap. cū cessante. et. j. ti. p̄x. si a iudice.

a ¶ Misceãa. xl. di. disciplĩa. cĕ.
b ¶ Deo. s. c. ꝓx.
c ¶ Satisfactionĕ. quã ꝙs ñ tenetur remittere etiã quo ad deũ. rancorĕ aũt sic. xc. di. si quis ꝓtristatus. vbi de hoc. ⁊ xxiij. q. iij. si is qui. et ibi de hoc.
d ¶ Volebat. etiam ecclesia scz.
e ¶ Pharaonis. qui monitionib⁹ ctus. nec cõuerti vo luit. xxiij. q. iij. ⁊ na buchodonosor. in principio. et habes originem. ero. viij. vsq; ad. xv. ⁊ pĕ di ci de frederico im peratore qui mag nus sine comparati one creatus sine ve nia damnatus fuit. sicut dyabolus de pe. di. ij. principiũ.
f ¶ Aspidis. incãta te que aurez alterã calcat ĩterã alterã obturat cauda. vt ĩ cantationem audi re non possit.
f ¶ Elata. xvi. q. i. nos aũt.
g ¶ Grauissima. be ue dixit. qz maxima causa subesse debu it ipatoris depositi oni. nec est similis ꝺ positioni clericoz̃ qui pro ql̃ibet mag no peccato deponi possunt. lxxxi. di. c. i. quia vbi maius scãdalũ et periculũ timetur agendum est benignius. l. di. vt constituereĕ. cuz suis sibi⁹. hoc aũt insurgit in depositi one impatoris qui quasi pest omnibus xpianis. vt. viij. q. i. in apibus. Itẽ clici mĩstrãt sacra. sz nõ pr̃ceps. xxxi. di. te nere giuersatõe.
h ¶ Ter. pbabili ad idĕ. s. de coha. cleri. et mu. c. vl.
i ¶ Peieravit. piu riũ crim̃ eccl̃asticuz est. s. ꝺ iuꝺ. nouit. s. e. li. ꝺ fo. c. c. vl. et grauissimũ crim̃ in quolibz p̃sertĩ in prelato vl̃ in p̃n cipe cum eoz facta trahantur ab alijs in exemplum. s. de vo. magne. et ideo grauius punitur. xi. q. iij. c. precipue.
k ¶ Pacĕ. xp̃us in moz te ait. pacĕ meã do vobis pacĕ meã relinquo vobis. matthei. x. io. xiiij. facit. xxij. q. i. nisi bella. non est ergo heres xp̃i q̃ pa cem eius testamento relictã ñ hz. principes autem marĩe tenentur ad hanc seruandam. xxij. q. i. noli. de treu. ⁊ pa. per totum. in auteñ. de pace tenenda in rubro et nigro.

quã facere princeps vellz de omnibus ꝓ quib⁹ erat vicl̃o excõicatõis astrictus ⁊ offerze. p. qꝺ si eccl̃a e uz in aliq̃ ꝓtra debitum le serat qꝺ non credebat pa ta erat corrigere ac in sta tũ debitũ reformare. et si dicerz ipe cp in nullo ꝓtra iusticiã leserat eccl̃am. l'cp nos eum ꝓtra iusticiã le sissemus pati eramus vo care reges p̃latos ⁊ princi pes tã eccl̃asticos cp̃ secla res ad aliquĕ turũ locuz v bi p se vel solẽnes nũcios ꝙireret. eratqz parata ec clesia de consilio ꝙalij sibi satiffacere si eum lesisset in aliquo ac reuocare sniaz si quã ꝓtra ip̃m iniuste tulis set et cũ oi mãsuetudine ⁊ miscõia quantum cũ deo ⁊ bonore suo fieri poterat recipe de iniurijs et offen sis ipsi eccl̃ie suisqz p eũ ir rogatis satiffactionĕ ab ip so volebat. et oẽs amicos suos sibiqz adherentes in pace ponere plenaqz secu ritate gaudere vt nunquã hac occasione possent ali quod subire discrimen. sz licet sic apud eum pro pa ce paternis monitis et p̃ cum curaremus insistere

lenitate. idem tamen pha raonis imitatus duriciaz et obturãs more aspidis aures suas p̃ces hmõi et monita elata obstinatione ac obstinata elatione de spexit propter quod non valentes absqz graui offẽ sa cristi eius iniquitates ã plius tolerare cogimur vt gente nos conscientia in iste animaduertere in eun dem et vt ad presens ꝺ ce teris eius sceleribus race amus quatuoz grauissima que nulla p̃t tergiuersati one celari ꝓmisit.
¶ Peie rauit enim multotiẽs pa cez quondam inter eccl̃iaz et impiũ reformataz teme re violãdo ⁊ infra
¶ Per petrauit sacrilegiũ capi fa ciẽs cardiales scĕ romane eccl̃ie ac aliarũ eccl̃iarz̃ pre latos et clicos religiosos ⁊ seculares venientes ad cõ cilium quod idem p̃decess soz durerat ꝙocandum ⁊ infra.
¶ De hereſi quoqz non dubijs et lenibus sed difficilibus et euidẽtibus argumẽtis susp̃ect⁹ habeĕ et infra.
¶ Preter b reg nũ sicilie qꝺ est spãle patri monium beati petri. ⁊ ꝺẽ princeps ab apostolica

coll'. ix. et q̃ ꝓtra pacem eccl̃ie sũt. si dignitatĕ aut cingulũ bñt nudentur eis. xxiij. q. i. qui cõtra pacĕ. Et solent red di sex cause ꝓpter q̃s non est pax inter homines. Prima quia non puniuntur maleficia. eccl̃esiastes. viij. quia nõ p fertur ꝓtra malos sniã. cĕ. ad l'. s. e. li. ꝺ of. leg. c. i. et. xxiij q. ij. ꝺñs. Secꝺa habũdantia tpaliũ. geñ. xiij. facta est rixa inter pastoꝛes abzaham et loth. Tercia quia non occupa mur in pugna con tra demones. ad e phesi. v. non ẽ col lucratõ aduersꝰ car nem. Quarta. qz nõ consideramꝰ dãna guerze in qua diui tias corꝓ et aias p dimꝰ. iere. l'vi. fortẽ incedit in fortem. cĕ. Quinta quia nõ consideramus du bium euentum bel li. regum. xij. variuꝫ euentus belli. cĕ. se xta quia non serua mus p̃cepta dei nec decimas solui mus. Jere. iij. Ysa. l'vij. vtinam atten disses mãdata mea cĕ. xvi. q. i. reuerti mini. vnde quod ñ accipit cibarius tol lit fiscus. xvi. q. viij. maiozes.
l ¶ Sacrilegiũ. qꝺ est etiã crimẽ eccl̃a sticum. s. de foro c̃ peten. cum sit. vbi de hoc et taliuz ob lationes recipi pro hibẽtur. xvij. q. iiij minoz. xij. q. ij. ꝺ vi ro et sacrilegiuz ta le in captione cleri coꝝ excommuni catõem irrogat. xvij q. iiij. si quis suadẽ te. etiaz in facientes per aliuz. de sentẽ. ec. mulieres. in fine etiam si nõ irrogeĕ ipsis alias iniuria. e. t. nuper.
m ¶ Cardinales. istud est crimẽ lese maiestatis. ⁊ cõtra tales ꝓdita est no ua pena ꝓ decre. j. de penis. felicis.
n ¶ Hereſi. ꝓpter qꝺ crimen nõ solum ipatoz. sz p̃p̃ depo ni dz. xl. di. si p̃p̃. suspectus etiã de hereſi si se ñ purgat. et si p̃ annum sic steterit et iurare noluerit punitur vt hereti cus. vt. s. de here. excõicamus. §. i. et. §. si qui vero. et est idem in excõicato ob ꝓtumaciam in causa fidei. j. de here. cum contumacia.
o ¶ Matrimoniũ. xcviij. di. c. i. in fi. xi q. i. peruenit. x. q. iij. relatum. io. an.

a Offendere. offenditur enim pater in filio .xxiij. q. iij. §. sed q. ff. q metus cā. l. isti quidē. s. de pſū p. afferte. dñs in suo. ij. q. v ij. accusator. iudex in subdito. xxiij. q. ij. c. ij.

b Reprehendi. quasi ista sit cā qua priuari posset rex sicilie sed non imperio.

c Fartor. genus monete. ad idem de confes. c. ij. de ēp. et vendi. ad nr̄am.

d Mouē ānos. sufficit q emphiteota ecclie cesset per biēnū a pensione de loca. c. potuit. vbi de hoc.

e Priuati p triennū. C. de iure ēphite. l. ij.

f Dices. ō trāsla. quāto. vt ec. bñ. vt nr̄m.

g Dem̄ matthei. xvi. et. xxiij. q. i. qō cūq. vbi de hoc

g Ligauerij. clauen erāte. s. c. px.

i Priuamus. pter crimina ergo deponit p̄p imperatorem vt hic. Idez cū est inutilis. xv. q. vi. alius. dat coadiutores ipf male administrātib⁹. s. e. li. de sup. negligen. prel. grandi. per negligētiam ipsorum iurisdictionem assumit. s. de fo. ppe. licet. ppellit ipos iustitiam facere. xxiij. q. v administratores. et us canonicū etiaz debitis casib⁹ obuare. s. e. li. de foro cōpe. c. ij. de iureiu. licet. §. de sen. ex. decernim⁹. vnū enim oportet esse principatum ad quez oēs recurzant. v ij. q. i. in apib⁹. q fi. smt legit. p venerabilem. et ō hoc vid qō no. inno. et host. de foro ppe. lz ex suscepto.

k Absoluentes. xv. q. vi. iuratos. s. de hoc. c. vl.

l Subiacere. absolutōz sibi ñ refuat. et sic alijs vidz pmittē. de sē. ex. nup. gūtin⁹ colon. treuerēn.

m Illi aūt. scz archiepus mo et q̄tuor laici. scz comes reni. dux saxonie. marchio brandaburgēſ. et rex bohemie olim dux. et dicunt quidā q rex bohemie de necessitate vocandus ñ est nisi cum alij discordant. nec istud ius habuit ab antiquo. sed hodie de facto tenet. et per hoc per host. de elec. venerabilē. canon dicit q exercitus imperatorē facit xciij. di. legimus. ff. de origi. iur̄. l. ij. §. postea. et §. deinde sede tenebat in feudū iam ad tantā in clericis et laicis crimanitōnē seruitutemq redegit qō eis pene pemitus nihil habentibus et oībus exinde fere probis electis illos qui remanserūt ibidem sub seruili quasi ditōe viuere ac ro. ec. cui⁹ sunt homies principalit et vasalli offendere multipliciter et hostiliter impugnare cōpellit. Posset etiā merito reprehendi q mille quidē fartorū ānuā pēsionem in qua pro eodem regno ipi ecclesie romane tenetur per. ix. annos et āplius soluere p̄termisit

Nos itaq supmissis et q pluribus alijs eius nefādis excessib⁹ cū fratrib⁹ nostris et scō concilio deliberatione prehabita diligenti cū ihesu xpi vices lz immeriti teneamus in terris nobisq in beati petri persona sit dictum. qōcūq ligaueris sup trā ligatū erit et in celis. memoratuz p̄ncipē q se impio et regnis omniq bonore et dignitate reddidit tam indignuz quiq ꝓpter suas iniquitates a deo ne regnet vel imperet est abiectus suis ligatum peccatis et abiectum oiq honore ac dignitate priuatum a dño ostēdim⁹ denūciamus et filominus sniando priuamus oēs q ei iuramento fidelitatis tenentur astricti a iuramento hmōi ppetuo absoluentes auctē apostolica firmiter inhibendo ne quisq ō ceteto sibi tanq̄ imperatori vel regi pareat et intēdat. decernendo quoslibz qui deinceps ei velut imperatori vel regi p̄siliū vel auxiliū p̄stiterint seu fauorem ipso fcō excōis sententie subiacere. Illi aūtē ad quos in eodē imperio imperatoris spectat electō eligant libere successorem

De p̄fato sicilie regno q̄uidere curabimus cum eozūdē fratrū nostroz p̄silio sicut viderim⁹ expedire.

De p̄ceptori hospitalis sci. io. ieroſol. in yspania et p̄mēdatori ac fratribus domus ō curuaria bo

Hospitalis eiusdem.

Abbate sane. et ifra. abbas de benefac. p se et q̄uentu suo ꝓponens locū ō roscell' eē pdcī mōasteriū cum cēr. et §. deinde. qz difficile. et §. nouissime. et isti. de iure na. §. ic dq̄ō. C. de ve. iu. enu. l. i. §. Ht etiā nihilomi⁹. sed nunqd pp̄ posset p̄ncipes elcōne q̄uare p se eligere in pio vacante. dixit hic ber. q nō. dūm ō ipsi velint eligere. iec⁹ vidz si nollēt eligere vl p̄corzdare nō possent. Ht ꝓbat p decre. s. de elec. venerabilē. et hoc maxie i laicis locum habeat. ad hoc. s. de iure patrona. cum dilectus. et quod ibi no.

n Eligant. nō statuitur a iure certuz tp̄us principib⁹ ad imperatorē eligendum. hinc est q p̄p ñ pt̄ eligere. nisi qui illos admoneat. s. de elec. venerabilē. qō ñ ē in ecclesijs i q̄buſ siue smt cathedrales siue inferiores statuta sunt tpa de elec. ne p defcū. de concess. preben. c. ij. vñ tps lapsus sufficit. qz dies statuta. cē. de loca. c.

potuit.

Abbate sane. diuiditur hec ōcre. i sex ptes. in quaruz prima ponitur actorum petitio et eo cā in scda que incipit. ibi. allegabatur poni triplex defensio reoz. in tercia q̄ incipit ibi. p pte. ponitur duplex actoruz replicatio. in quarta que incipit. lz ad hoc. ponit reozum duplicatio. in quinta ibi. prefatus ponitur cause diffinitō p cardiales fcā. i sexta ibi. nos igituz ponit p̄p confirma⁹ et hoc dicit decre. i fi. q petit rez certa causa exp̄ssa. si illaz cāz ñ. pbat succūbit lz aliaz ꝓbet maxie postmodū emergē tem.

p Conuentu. qō facere debet. quod dic vt. s. de ſēp. e⁹ doceri. io. an.

q Dñij vel q̄si. vidz q tal' libell⁹ admittēd⁹ ñ sit. cū hec smt aduersa. ex iure enim dñij dicit se dñz ex iur̄ q̄si dñij dicit aliū eē dñz. et sic dicit se dñz et ñ dñz. et sic q̄si p̄ri⁹ ōberet repelli ō ap. sollicitudinē. cū suis p̄cor. nec dz iudiciū esse ſpendēti. vel dubium. ff. de iudi. nō quē admodū. Circa huius libelli formā. no. q petitō ista. peto talem rē iure dominij habere locum cum quis emit rem ab eo qui illius rei dominus est. et ei rem tradidit. et sic dominium. ff. de acquiren. rerum domi. l. traditor.

II

tecte ergo dicens se dñm sue petitõnis causam ponit. petitio autem rei iure quasi dñij locum habet. cũ quis bona fide rem emit a ñ dño. et rem sibi traditã bona fide recepit credens venden tẽ venditõis et traditõis tpe dñm esse. ff. de publi. l. sed et si res. §. vl. et sufficit ẽptori habuisse bonã fidẽ licet vẽditor malam fidem habuerit. et callido cõsilio vendiderit. vt. e. l. §. pretor ait. si talis emptor ãteq̃ vsucapiat a possessione cadat petat rez a possessore iure ẽjs dominij et appellatur actio publiciana. si aũt post vsucapionem a possessione cadit tunc non ꝑ petit publiciana sz datur ciuilis actio. scz rei ven. fm quosdam vtilis fm alios directa. ff. de publ. l. i. dicta est autem publiciana a publicio auctore qui eam inuenit. vt insti. de acti. §. alie. ad hoc autem vt actor obtineat oportet ipsum probare titulum et rez sibi fuisse traditam et bonam fidem habuisse tempore emptionis et traditionis qđ presumitur nisi contrarium probeť et q̃ credat modo venditorem vel donantem tpe ꝓtractus dominũ non fuisse. alias publiciana nõ ꝓpetteret. et formať libellus. peto talẽ rem mihi restitui iure dñij. vel quasi. hoc est dicere quasi dñij ac si vsucepissem qđ nõ vsucepi. et de solla consuetudine admittitur talis libellus sub disiũctõne. vñ dicere deberet. peto talem rem iure quasi dñij. q̃ modo certus est reus. in supradicto aũt libello quãcũq̃ ꝓtez disiuncte ꝓbauerit. actor obtinebit fm formã petitõis et si deficiat in vna et absoluať reus postea poterit intentare altera partẽ disiuncte nõ ob. exceptõe rei iudi. quia hic est modo alia causa q̃ prima. §. de cã pos. c. vl. et de ẞ isti. de acti. §. alie. sicut cã in iudicio peto rõem tutele. et ꝓseqũr alterã spẽm tm̃. lz fiet absolutõ in illa specie. vel simplr nihilomin9 al's spẽs postea ꝓsequi potero si ercipias ꝺ re iudicata te replicatõe doli repellã. ℒ. de iudi. licet. sed ei qđ dcm̃ est q̃ mala fides tradentis nõ nocet accipienti rẽ bona fide quominus vsucapiat. ꝓtradicit aut̃. ℒ. de ꝓscp. lon. tẽ. aut̃. male fidei. q̃ dicit in male fidei possessore alienante cessat longi tpis prescriptõ. dic q̃ licet predicte leges corrigantur per aut̃. vt bona fides tradentis exigať. nihilominus qđ de publiciana ꝺr locũ habet vt q̃ rem habuit bona fide et iusto titulo. lz tradens hẽat malam fidẽ et lz accipiẽs vsucapere non possit. ꝓpt̃ malã fidẽ tradẽtis tm̃ a quocũq̃ possessore ꝓterq̃ a dño publiciana rẽ vẽdicabit. contra dñm aũt nõ currit prescriptio lz tradens habeat bonã fidẽ. distinguiť tm̃ vtrũ dñs sciuerit suam rem taliter alienatam et tunc curzit ei prescriptio longi tpis nisi res esset furtiua. quia tunc nõ curzit ei prescriptio ꝓpt̃ vicm̃ qđ ei adheret. si ignorauit prescriptio longi tpis ei nõ curzit. prescriptlo aũt longissima bm̃ curzit. vt in predicta aut̃. male fidei. hoc ergo ñ vetat aut̃. quĩ locũ habeat publiciana. licet fuerit mala fides tradentis. sed ad hoc vt lõgi tpis ꝑscripti o locũ habeat requitur tradentis et accipientis bona fides fm leges. fm cañ. vero sola prescriptio. xl. an noz locum habet. et semp cum bona fide. §. de ꝑscp. c. vl. ber. cuius fuit hec glo. lz nõ peroña ad lẽam quã hic ꝓpter suas remissiones posui quas alibi facit ad eam et vides q̃ sentit ber. talem libellum de ꝓsuetudĩe admitti

iure dñij vel quasi cũ suis finibus ac largitione regis arragonũ ad ipsum monasteriuz pertinere petijt ad iudicari eidez monasterio locũ ipsum et vos exinde amoueri. Allegabatur autem ꝓ pte vestra q̃ fcã vobis donatio ꝺ predicti sva lida existebat q̃ quis illa sub sarzacenoz tẽ existerẽt potestate. qz ñ simplr. lz sub conditõe fuere donata vi delicet si ad manꝰ fideliũ deuenirent in quo casu cõcessio poterat et debebat hrẽ vigorem. quia ipsi donatõi rerũ donatarũ nafatis esse potest cũ consuetudo sit optima legum interpres. §. de ꝓsue. cũ dilectus. et ẞ etiã no. guil. in spe. de cã pos. et ꝓpri. §. notãdũ. ꝙ alie. et. §. se. in fi. Alij vt tã. dicũt q̃ illi subtilitati ciuili q̃ libellꝰ alternatiuꝰ nõ recipiať nõ ẽ stãdum fm canonicam equitatem. ad ẞ. j. in fi. c. et. §. de iudi. dilecti. de in integ. restitu. constitutus. vbi de hoc per inno. et hosti. et per hosti. de elec. querelam. alij dicunt q̃ ẞ et in simílibus nõ fuit obiectuz. quia bene fuisset repulsa talis petitio ꝓpter rationes allegatas in principio glo. et sic intelligunt p̃ dictam decre. constitutus. alij dicũt q̃ vbi actor incertꝰ est et facto alieno et nil sibi potest ipsi tari. tunc admittitẽ alternatiuꝰ libellus ff. quorum lega. l. i. §. q̃ autem nonũ q̃. alias ñ. et sic soluũt ptraria. Manfre. et inno. dicũt q̃ vbicũq̃z quis ꝓbabiliter dubitat nõ solũ rõe alieni facti. sz etiam ꝓpij potest in eodem libello plures ꝓponere actiones. nec cogitur eligere. etiã si se cõparticantur. et sic intelligatur decre. constitutus. alias si non est probabile dubium eligere cogiť. ff. ꝺ tribuť. q̃ in heredem. §. eligere. vbi plene de hoc. et adde qđ diri. §. e. li. de elec. vt quis duas. alij dicunt q̃ licet ille libellus videatur ptrarius non est. quia rei vendi. et publiciana non sunt ptraria sed diuersa cũ ad eũdẽ finẽ tendant. cũ autẽ tendũt ad diuersum finẽ tũc bñt locũ ptraria. et hoc tz guil. in spe. vt. §. et sup hoc adde qđ diri. j. de reg. iuris. nullus pluribus.

a Largitione. sed ꝓ hoc non habebat locum vendicatio cũ nõ dicať q̃ traditio secuta fuerit. ℒ. ꝺ rei ven. l. seruũ. emptor non traditũ sibi pñtẽ vendicare nõ pt. ad idez. ℒ. de here. ven. qui tibi. ff. de rei ven. si ager. sed dic illud verum in priuato. secus in ecclesia. ℒ. de sa. san. ec. vt inť diuinum. et. §. de ꝓsue. c. ij. vbi de hoc. et ex hac expressione succubuit abbas. et. j. patebit. ter. ff. de ỽ. si. ỽbũ. de

b Pertinere. hoc ỽbũ late pa fi. instru. inter dilcos

c Allegabatur. scda ps ꝓpositũ fuit primo pro pte hospitalariꝰ q̃ auus ipsius regis castrum curuarie cũ suis finibus ptra quos erat locus de roscellis post hospitalarijs ꝓtulerat. sscũsum fuit per monasteriũ q̃ talꝰ donatõ ñ valebat cũ fcã fuisset eo tpe q̃ res donata erat in prãte hostiũ ñ i dñio donatoris. et ꝓ hac parte facit q̃ liber homo fundus hostium et qđ natura fieri non concedit in stipulone nẽ nõ venire pñt. ff. de ỽ. ob. liber homo. et. l. si stipuler. et si aliquid alicui sit relictũ qđ ꝓpter qualitatez relicti habere ñ potuit ñ tenet legatum licet interdum ertimationẽ habeat cum distinctione legis. ff. dele. ij. fidei cõmissa. §. si seruo. cõtra hanc autẽ allegationem monasterij allegabat hospitale. vt sequiť Jo. an.

d Pigorem. s. aduenieñte conditõe vt sequitur. ad hoc. ff. de act. ẽp. et ven. l. vl. et legatũ qđ ñ valet si legetur sub ꝓditione. valet ꝓditione adueniente. ff. de le. i. cetera ĩ pn. ff. de cõ. et de. qui heredi. in fi. et. l. qui sub conditione.

e Natura. vel qualitas. quia res donata non erat liber homo vel res sacra vel religiosa vel inestimabilis. ff. de ỽbo. obliga. inter stipulantem. §. sacram. reges enim q̃ spũ alia possidere non possunt. nec illa possunt donare. et recipientes sunt sacrilegi. xvi. q. vij. si q̃s deinceps.

a Laudabile. ꝯsi diceret nec ex ture ꝓditionis debuit ī fringi donatio. q̄ erat laudabilis et honesta

b Nox. C. de sacrosan. ec. vt inter diuinū. ⁊. s. dixi. in iiij. glo. c Ipsos. s. xp̄ianos.

d Multū. bonus aduocatus hospitalariox primo ꝓfit mauit ius ipsox. scdo impugnat ius monachoꝝ duplici ratione. et hec est prima. dicebant hospitalarij monachi non ostendunt do/ nationem regis vt in libello dixerunt. dicebāt monachi sa tis esse q̄ ostēdebāt donationem factā a rege monasterio populeti. et ab ipso monasterio populeti monasterio de benefac. respondebāt hospitalarij id mul tum distare vt sequi tur.

e Donauisse. bene dicebāt. quia ex nul lo verbo posito ī do natione facta mona sterio populeti pare bat fuisse hāc volū/ tatē donantis q̄ lo/ cus de roscellis da/ retur monasterio ō benefac. et ecce q̄ sequitur cum illa. ꝛc̄

f Non valebat. ad hoc de ec. edi. ad au dientiā. ij. x. ō hoc et de despon. impu. ad dissoluendum. ⁊ xxij. q. ij. quod non formatum

g Accidit. et ideo alia interpellatione opus est. ff. de iudi. nō pē. ⁊. l. nō solem? iudex ergo nō posset ei illa donatōe. pnū ciare ex qua actum nō fuit. vt in p̄dicta l. solem?.

h Pro pte vo al/ tera. s. monasterij ō benefac. et hec ē ter cia pars. et allegas/ sent hic monachi. si res donate non p tinuissent ad regnū quia nil disponere potuissent sed quia ad regnum pertine/ bant licz illa nō pos sideret. ius q̄ in eis habuit dare potuit. ff. de fundo dotal. ⁊ si fundum. maxime vel qualitas nō obstabat et salubre ac laudabile q̄/ dem erat spectare ac p̄sto lari rps quo illa xp̄ianoꝝ dño subderentur. quare mox cū peruenerūt ad ip/ sos fuerāt ad vos totaliē deuolura. Multū q̄z di/ stabat an ipsi monasterio de benefac l'p̄dcō mona/ sterio ꝓpleti ab eodē rege donatio facta fuisset. q̄ et si liquebat p̄dcā monaste rio populeti ab ipso rege ac ab illo abbati et conuē tui de benefac. fuisse colla ta. nō tñ ob hoc cōstabat dictū regē ipsi monaste/ rio de benefac. illa donas se vel mādasse donari. nec ꝑ eo q̄ voluit et statuit vt edificaretur ibi monasteri uz poterat et ōbebat ītel/ ligi eū p̄dcāvel eoꝝ aliq̄ ꝑ struendo monasterio do/ nauisse. cū illa potius sua videretur intentio vt q̄ p̄ fatū monasterium populeti tot et tantoꝝ bonoꝝ lar/ gitione ditabat abbas et conuentus ipsius pro sua suorumq̄ salute monaste/ rium ꝓstruere tenerentur p̄serti q̄ monasterio q̄ō ñ dū erat aliqua fieri dona/ tio non valebat Preis/ sa vero concessio facta mo nasterio ō benefac. ab ab bate ⁊ conuentu monaste rij populeti nullū. ꝓsus ei videbatur afferre suffragi um ꝑ eo potissime q̄ ꝑ litem contes. et ꝓcessuz iu dicij facta fuerat sicut cla/ re patebat ex īstrumento p̄lato. vñ cum ius si q̄ō in p̄dictis ipsi monasterio ō benefac. ex concessione bō mōi cōpetebat in iudicio minime deduxisset quia vi deri non potest illud veis/ se q̄ō postmodō accidit. ꝑ/ nūciari vtiq̄ sup petitis ñ poterat ex eadē Pro p te aūt altera dicebāt q̄ cū rex ipse sua ꝓbitate ac stu/ dio ab infidelibus loca q̄/ q̄suerit supradcā donatō aui vel patis ipius prius fa cta de illis cū ad cultum fi dei peruenirent regem eū dem quo ad hoc sic per eū postmodū acquisita obli/ gare nō potuit cum sua ꝑ p̄ria facta essent et vidēn tur ab alijs bonis heredi/ tarijs separa Porro p̄/ fata ꝓcessio facta monaste/ rio ō bñfac. a monasterio ꝓpleti iz p̄acceptū iudici uz oēzq̄z ꝓcessū interuene rit. p̄desse tñ et valere ōbe bat cū ꝑ actore q̄ō ō iure suo ex causa idonea q̄ quis supueniēti appareat satis sufficere vidēt satisq̄z esse si ꝑut fuatur in reo inter/ sit ipsi? tpe sententie ꝓferē de. Ꝛz ad hec ps vestra respondit q̄ cum tam sup dicti aui donatio q̄ locoꝝ acquisitio p̄missoꝝ fue/ rint nomine regni fcē me/ mo/ratus rex donationem seruare huiusmodi rene/ batur. Ceterū p̄dcā sub p̄dītōe. vt. s. et ad hoc obligare potuit successorez. vl̄ male allegabāt. ex eo q̄ ꝓditionalis obligatio bene astrin git successorem. insti. de v. ob. §. ex ꝓditionali. ff. ō ꝓba. pactum i Separata. bonoꝝ separatio nō habet lo cum nisi in certis casibus. no. ff. de sepa. l. i.

k In reo. quid si rem petitam tempore li. contest. posse/ derat tempore sententie sme dolo desijt possidere ab solui tur. si vero tempo/ re litis contesta. nō possideat. et tempo sententie possidet ꝓ demnatur. ff. de rei vendi. sinautem. §. i. ff. ad exi. l. tigni. §. si quis. de exceptio. c. penulti. sicut er/ go ex causa superue nienti post lit. contestat. absoluitur vel condemnatur reus sic videtur in acto/ re. vt ex causa post lit. contestat. supue nienti sibi debeat re us condemnari. sed hoc non est verū. vt. §. patet. et potest eē ratio. quia qui agit ex certa causa mari/ me post litem contestatam mutare illaz non potest nec aliaz allegare. cum super alia ꝓtestatō ñ sit fa cta et ita ex cā illa ex qua actum est debet ferri sentētia. §z reus q̄ ꝓueniebat si ñ pos sidebat tpe lit. ꝓtest. hoc dicere debuit ⁊ fuisset absolut? si id pstitisset. īputet q̄ si bi q̄ tacuit. ff. ad ex. tigni. §. si q̄s. ⁊. §. ce terū. ⁊ de hoc. s. de ercep. c. pnl.

l Sed ad hoc. ꝯtra/ ria pars in q̄ rñdetur ad duo. ꝓñe dicta

m Ceterū. Ad ad scdm de q̄ dixi in v. ꝓxo.

n Speciali. in li bello exp̄ssa vt hic. puta ex causa dona/ tionis facte a rege.

a Postea. id est post litem prestatā ex predicta causa.
b Alia. puta quia petebatur res ex cā donationis modo petitur ex causa vēditōis forte facta post litē prestatam.
c Similis. vt cuz peteretur ex causa donationis facte a rege mō fit fides ō donatione facta ab alio puta monasterio populeti vt hic allegabatur ergo sīmilis causa sed ab alia persona alijs loco et tēpore et bijs que comitātur causam.
d Tunc. scz tpe litis prest.
e Obnoxium. talr generalis libellus ī psonalibus actionibus non debet admitti. s. ō libel. ob. c. vl. tamen valet si recipiatur. et sibi ī/putet reus qui cām nō fecit exprimi ī libello. C. de an ex. si ex mlt̄is. In realib9 cōiter admittit̄. ff. de excep. rei iudi. si mī. §. eadē. et. l. sed an eadem. §. actōes et de bs plene. s. ō libel. ob. c. ij. et. ff. de eden. l. i.
f Quoniam et si. primū dictuz trib9 rōnibus pbat.
g Iudicium. ac si iuste petijsset dum/modo iuris ordo fuetur in iudicō qui seruari debet et sententia tenet contra eum et pro eo licet feratur contra ius litigatoris nisi fuerit appellatum. ij. q. vi. §. diffinitiua. et s. c. ti. cum int̄ vos
h Nec etiam. secūda ratio.
i Conscīa. si enim gñaliter direxit euz obnoxiū et illum iudex tpe sentēcie obnoxiū repit. si eum monasterij populeti pceſsio monasterio de bñfac. auxiliari nō poterat ī hac pte qz cū quis egit ex ali/qua certa et spāli cā. z postea sme alia siue simili sei quā exposuit accidit videri nō pt illa in iudiciū deuenisse cū iudex tūc pspicere ac attendere debeat diligenter an ex ea omino eaō q̄ prexpssa extitit vtpote q̄ tūc etiā pteritz actoris intentio sit fundata. secus aūt cum egit vel petijt in genere nullī9 certe vel spālis cause faciens mentōem vicz qz gñaliter forte pposuit aliquem obnoxiuz esse sibi vl ad se in/re dñij vel quasi rē aliquā ptinere. tūc enī hoc precipue est inspiciendū iudici an sufficienter vl mīme ō iure vel intentōe cōstet actoris vnō si de hoc ex cā etiā postmodū accidenti liqueat pt̄ et debet iudex etiaz si appareat minus iuste a pncipio forte actū suuz exinde animū informare. qui z si peritū fuerit in debite nō ob hoc tñ min9 valuit et tenuit iudicium subsecutum. nec illi9 acta vel gesta pterea min9 valida extiterūt nec etiaz iudex ipse cognita taliter veritate. pnūciare in ptrariū posset cū libera pscia z secura. Non pdesset eē multū reo si tūc forte ipm ex hmōi supuenīēti cā cōdēnatio non ferretur cum mox alio instituto iudicio foret ex illa merito pdemnandus. vnde et si actori suā ex superuenienti causa itērionē sufficiat fundauisse cū egit aliq̄ spāliť nō exprssa. sec9 tamen ē si certam et spālē in sua petitō ne subiūxit nisi postmodō ī tentōem ex eadem. prius quā prius exp̄essit z tunc eē cōpetenti cā fundarit.
k Quare cū memoratus abbas monasterij de bñfac. pposuerit sepe faruz locū ō roscellis cum suis terminis ad ipm monasteriū ex p̄dcī regis largitōe spectare nec de aliqua facta ipi monasterio sup hoc ab eo dē rege pcessiōe docuerit. ostenderit aūt donationē quondam factā illi ō bijs ab abbate et conuētu monasterij populeti q̄ nec in sua petitōne fuerat exp̄ssa nec etiā ante facta nulluz p facto comoduz ex ea reportare debebat. Pre/fatus igitur cardinalis p/missis omnibus et alijs q̄ hinc inde fuerunt prepositā diligenter auditis actriusq̄ ptis meritis equa iusticie lance discussis prudenter attendēs id qō p/dcī abbas z quent9 de benefac. pposuerūt intentōz vicz actoris ex bijs q̄ post litē contestatam accidunt possunt fundari eaq̄ ōbere in iudiciū deuenire tūc locuz hrē sic̄ pgrue allegatū est sup̄ q̄ ex certa et exp̄ssa causa specialiter non est actū. Ex bijs enim que post inchoatū iudicium euenīunt q̄ causa fuit exposita specialis nec debz nec pt̄ iudicis animus ad pferendam suam iforma/ri quia cū certe cause fcā ē mentio vtpote donatōis vēditōis aut altius spālis oportz incepti iudicij tpe attendi vt liquido pgnoscatur an tunc interfuerit actoris propter illa que absoluerit cōtra cōscīam iudicaret. et in ls casu ex absolutoria sententia per petuo et ex oī causa patur exceptio rei iudicate. lz ī sic cuz ex certa cā petijt qz tūc tm ex illa cā paratur excepto. ō cī pos. c. vl. et dixi. s. in magna glo.
l Et ī pdesz. tercia rō.
m Iudicio. videt hic qz si iudex pdē/net reum ex supuenienti cā. eedē. pbatōnes habite in pno iudicio valeant ī alio instituto ex eaō causa. ptrariū tenetur qz noua ē cā. et nouū iudiciū. vñ cū smt litē. ī pres. recepti quātū ad ls nō ō/berēt valere iuxta illā regl̄az. testes recepti li. ī pres. ī valent. sup ls possz forsan dici vt tradit̄. s. de tes. pñtata. C. e. l. vl. ber. vel dic qz generalis illi9 negatio qui se negat obnoxium intelligitur litē. cont. sup oī obnoxietate etiam postea emergenti. l. dic qz hec verba sunt allegatio partis nec ponūt ius
n Egit. realiter psonali. vt dixi super verbo. obnoxium
o Tūc. i. tpe li. pres. io. an.
p Ante. s. ante petitionem. vl. li. sup ea pres.
q Prefatus itaqz. v. ps
r Diligenter. exx q. v. c. vl.
s Lance. s. e. t. c. i
t Attendens. expetit quasdā ex allegationibus
u Specialis. vt ī casu nro.
v Tempus et locus ls vult dicere. si peto rē ex causa donationis licet ō tpe

et loco nō adiecerim qz cū donationem necessario pcomitetur tempus et locus mihi nō ꝓdest si post lit. ꝓtes. mihi donetur cadē res cū de certa donatōe oportuerit intelligi certis loco et tpe facta. si autem rē peto iure dñij vel quasi Retiā si post li. contes. ius acquiro fertur ꝑ me sñia. ff. de rei ven. si autem. i. ille xñ. et. i. §. cum enim nullas special' dominij causas expressisset non sunt ibi concomitātie certoꝝ loci et temporis. et ideo non est vis q̄ loco vel tempore dominium ante sē/tenciā q̄uenerit ad me. a Cōferentur sez donatō vl' pē/ditio vel alia causa expressa merito censetur inualida quia in dubio regulari/ter ꝓnunciatur cō/tra actorem. s. ō ꝓcura. ex lris. cū enī nō sit ꝓbata vendi/tio certis loco et tē/pore facta et sic sit dubiū an ante litez cōtes. vel post fue/rit facta succumbet et sic inualidū ē ꝓ/bare actori causam sme tpe. et no. per hanc lram q̄ tabel/lio in instrumento debet apponere lo/cum contractus. q̄/dam tamen dicunt locū solū ō ꝓsuetu/dine apponi cū ō iu/re cautū ñ sit. sz dic ꝓtra per hāc lram ꝑ decre. s. de ꝓba. qñ. ibi. loca desig/nando. xē. ad hoc. ij q. viij. libelloꝝ. C de ꝓtra. et ꝓmit. sti. l. optimam. s. de testi. et tenore. s. qui fi. sme legit. per tu/as. video q̄ testis deponit de loco. s. de tes. cū cām. j. et ī iuribus superius allegat. s. sed par est probatio instrumētoꝝ et testium. de fi. instru. cum iohannes. C. e. ti. in exercendis. ergo et tabellio conscribere debet locum. ꝑ. fo/te confecit instrumentum loco quo non potuit

specialem comitanꝫ cām et necessario adesse debēt veluti locus et tēpus ꝑ hu iusmōi q̄ sunt sollicite at/tendenda et sine quib⁹ va cua et inualida censerenꝫ Sed cū est in gñe absq; a/licui⁹ cāe declaratioe pe/titū non sic optet accepti iudicij tpus inspici q̄ nō requirūtur nec sunt optuna nec attendi pñt hmōi comitantia in hoc casu. ꝑ licet aliquib⁹ curioꝝ q̄ de bijs q̄ nō multum expediunt sepe disceptāt. aliter forsan appareat qñ actus est cā aliq̄ non expressa. v/tilius tamē vidēr negocia tali expediri compendio q̄ per quandam exactam subtilitatem longo dispē dio prorogari. p̄sertim cū nōnulla ꝓ utilitate cō/muni contra iuris asperi/tatē et eq̄tatis mās uetudi ne tolerari noscanꝫ. Cñ idē cardinalis consideras q̄ ipsi abbas et conuētus de benefac. nō ꝓbauerūt largitionē sup bijs regias sibi factā et qua specialiter vos impetere videbātur ab hmōi eorundem abbatis et conuentus imperiti one de mandato nostro ꝑ babito fratrū nostroꝝ. ꝓsilio vos duxit sñiaꝝ absoluendos. C Nos igit̄ cardiaꝝ eius ꝫ sñiam rataz habentes eā auctoritate apostolica ꝓfirmam⁹

b Comitantia. s. locus et tēp⁹. est. s. c. li. de renū. c. i.

c Disceptāt. qd̄ faciendū non. j. ō habeꝫ. c. ij. C. ō sū. l. nemo.

d Expssa. s. idē q̄d est qñ actū est cā expssa. vt veniāt ꝓcomitātia tps et locus. et licet forte de iure stricto id verū ē sz de eq̄tate dicam⁹ ꝓtrariuz. ff. ad. l. aq̄l. ita vulnerat⁹. ad fi. et eq̄tas scripta rigori ꝑfertur. C. de iud. placuit. ar. bonū de sumo. lz bely. et. c. per tuas.

e Prorogari. ad hoc. s. e. li. de of. del. si is cui.

f Noscantur. pone exemplū. j. de rerū p. c. vno. xē.

g Hmōi. quasi di. si ex alia cā agant rei iudicate non obstabit sententia. s. de iud. examinata. C. de peti. hereditē.

Ꝓnifac. viij.

Cum abvno arbitrō vel iudicū alijs ꝑ sentibus et mādātib⁹ sc̄ꝑ/ta sñia recitaꝫ habeꝫ peri de ac si simul esset ab oīb⁹ recitata. Oportet tamen vt is qui recitat non vtatur verbis singularis numeri sed pluralis vt dicat. Nos tales iudices vl' arbitri ꝓnūciam⁹ seu sta/tuimus in hunc modū licz secus in electōne seruēt in qua vt censeaꝫ euidentius vnica et cōis est ab vno vice omniū siue ꝑ compro/missum siue per scrutiniū hereditas. ff. de excep. rei iudi. si mater. §. i. et. l. et an cāō

h Clos igitur. vi. pars. Dm ab vno. si ex plurib⁹ iudicibus vl' arbitris vnus alijs pñtib⁹ ⁊ mādātibus per ꝟba pl'alis numeri ferat sñiam tenet sñia. electō aūt ꝓnūcianda est ꝑ ꝟba singularia. hoc dicit. Dubitatō decre. huius fuit ex eo q̄ dicit lex q̄ ex pluribus arbitris aut omēs debent sententiam dicere aut nullus. ff. de ar. l. Item si vnus. §. Item si plures. sed sat̄ omnes videntur dicere cum vnus alijs ꝓsentibus et mandantibus per verba pluralis nūeri sñiā dicit. hoc ō tenebat accur. ff. de arbi. l. sicuti.

k Iudiciū. ordiariorꝝ l' delegatorꝝ. fit igit̄ ꝫ eq̄patō int̄ iudices⁊ arbitros. ad idē. ō of. dele. vno ō legatorꝝ. licet interdum sit grandis differētia. s. e. t. c. vl'. s. e. li. de arbi. c. ij. cū si.

l Et mandātib⁹. ergo si alij pūtes essent sz nō mādarēt secus. et sufficit ita esse scriptū. ff. quis a q̄bus. l. ꝓperit. vi. q. iij. scriptū est et sic taciturnitas ñ habebitur hic ꝓ mādato. et facit. j. ō regu. iu. is qui tacet. et q̄d ibi dixi. nec enim in sententijs ꝓcedit ratihabitio sicut in alijs actibus de hoc. ix. q. ij. c. i. s de bijs q̄ fi. a ꝓcl. cum nos. caute ergo facit is ꝓ q̄ lata est sñia ab vno solo recitata si de mandato aliorum possit fidem facere sicut ō sñia. et facit q̄d no. s. de of. dele. cum in iure.

m Scripta. q̄d dic. vt. j. c. ꝓ.

n Oportet. necessitatem imꝑat alias enim si ꝑ ꝟba singularis numeri ꝓnūciaret hꝫ locū. §. ille. Item si plures. q̄d verū intelligas nisi collega qui tñ hoc possent commissent illi vices suas nō solū in recitando sed etiā in ꝓnūciando. tūc enī ille verbis singularis numeri vteret. Inter dū tñ verbum oportet honestatem designat. xxv. q. i. c. i. vbi ō hoc. o Statuim⁹. ꝑ hoc enī ꝟbū statuo bñ ꝓfertur diffinitiā sñia. s. ō ꝟ. si. ī hijs lec. sic cū. e. li. sz quid p Electōe. de hoc dic vt dixi. s. ō e/dices cōꝑtissum fuit in tres vt deberent eligere q̄ secedētes in ꝑtē postea redierūt. aliter dicentes q̄ concordauerāt et ꝓmiserūt v/ni electoꝝ et ꝓnūciatoꝝ illi⁹ de q̄ ꝓcordauerāt q̄ elegit ticiū

Alij duo resistunt dicentes q̄ ñ de illo sed ō scio fuerat p̄ cordatū. Queritur an debeat illis duobus credi. et hoc. q̄ hāc q̄nē dicit fuisse de facto in eccīa lugd̄. plene eā tractauit. s. de proba. tercio. et dixit ibi se int̄ cardinales obtinuisse credēdū esse illis duobus. tum q̄ magis credendō est duobus q̄ vni. ⁊ q̄ duobus credit̄ donec contrariū probetur et vt fraus euitetur. alias qui pronunciaret semper posset ius suū subtrahere illi in quem cōmuniter p̄cordassent et q̄ probationū facultas nō est āgustanda. s. vt lit. ñ contes. q̄ñ. et q̄ impossibile est alio mō p̄bari. in quo casu etiam interdum hereticō creditur. ℒ. de hēr. q̄ñ multi. in fi. et conspiratori. s. ō tes. co. c. vl. Jtē cū ō p̄scīa alic⁹ q̄rit̄ credit vni sibi. s. q̄ alit̄ p̄bari ñ p̄t. de homic. significasti. ℣. fi. et ad hoc bñ facit ipsa decre. tercio. et sic dixi intelligendā decre. cū dilect̄. de elec. vt illi tres vel duo deponāt. ⁊ ō p̄sensibus alioꝝ et de p̄cess. in cōtrariū videbat̄. s. q̄ credendū esset tercio. tāq̄ a duob⁹ ad id officium deputato. ar. ff. si mes. fal. mo. di. l. i. s. de tes. co. preterea. nec videt̄ credendū duobus cum videantur in suis testimonijs singulares. iij. q. ix. pura. de elec. cum dilecti. de accu. cū dilecti. Jtē videntur illi testificari de p̄prio facto et sic nō sunt testes idonei. ℒ. de tes. l. omnibus. iiij. q. iij. ℣. itē i crimi/nali. ℣. itē nullus idoneus. sed negari ñ p̄t qui isti duo possint p̄bare saltē dissensum tercij. s. q̄ ipse tercius p̄nūciāt nō p̄senserat in illū nec de illo fuerat ordinatū. p̄siliū tamē est turū ad has fraudes euitādas q̄ ipsi p̄promissarij habeāt tabellionē et scribi faciāt publicū instrumentuꝫ quo deliberant et ordinant de tali eligendo ⁊ p̄mittūt illi socō vt eligat et p̄nuncier. aut ipsi idē scribāt ⁊ sigilla apponāt vt scriptura et sigillū obuiēt p̄trariū asserenti. i. q. vij. salu berrimū. xxvij. q. i. oēs feīne. ℒ. de nō nu. pe. aut̄. contra q̄ p̄riā. q̄rebat etiā ibi hos. an ipsi cōpromissarij exquo ō liberassent et p̄sensissent in aliquē possent mutare volūtatē. et dixit q̄ ñ. quia vicē capituli tales obtinent. vnde tal⁹ consensus hꝫ saltē vim scrutinij publicati. s. de elec. publicato. a ¶ Singularis. no. questio fuit de facto epūs q̄ promissarius ad eligendū abbatē rōne dignitatis sic locutus est in plurali. Nos. t. epūs bonoñ. cōpromissarius ⁊c. opponebatur q̄ non valebat electio. quia facta per verba pluralis numeri non credo nocere. quia hec vere est vniē et cōis exquo fit per vnum solū. nec hꝫ locū hec decre. vt p te vides. quid dices in collationibus. hēbit ne in illis locum hec decre. vt si ad p̄les spectat collatio necesse sit eaꝫ fieri ab vno et per ꝟba singularis numeri. nō credo. dico enim vt dixi. s. de elec. sicut cū. q̄ vbi ñ hꝫ locū decre. q̄a p̄pter. nō hēbit hic locū. sed in collatōibus non habet locū decre. q̄. p̄pter. ergo nec ista. ad idē. j. de p̄ben. cū in illis. et q̄ō dixi. s. de elec. c. vl.

Et si snīa diffinitiua. no. quia secus de interlocutoria sed huic contra. s. de p̄ba. q̄ñ contra falsam. Solu. interlocutoria bene debet redigi in scriptis. vt ibi. sed nō est necesse q̄ proferatur vel recitetur de scripto. potest ergo iudex interloqui. et postea interlocutoriam ille tabellio rediget in scriptis. nec est etiam de necessitate q̄ redigatur in scriptis. sed alias non credetur iudici. nisi id pateat per scripta actoꝝ. vt ibi. io. an.

c ¶ Proferri. q̄d si iudex nouiter excecatus est vel nescit legere. cū tales iudicare possint. ff. de iudi. cecus. vbi dd. ℒ. de iudi. l. certi. so. vel deleget cause diffinitionē alteri. vel faciat p̄ aliū legi petitionē et allegationes partiū ⁊ sen/tenciam ab alio instructꝰ. pferat ꝟba diffinitōis cāe. scz cōdēnō l'absoluo vt faciūt p̄tores ītalie. q̄ō tamen ost. nō approbat in sum. e. ti. y. q̄liter iudices. cū dñt̄ eē īrati et b̄re p̄ciaz cañ. s. ō p. ⁊ af. c. i. ō ¶ Necesse. ij. q. i. in p̄mis. in fi. et. l. statutis. ℒ. de sen. ex pi. re. l. i. ij. et. iij. ff. de ar. l. non distinguemus. ℣. q̄ si. s. e. ti. c. i. nec confirmatur talis snīa per ap. nec ob. ff. rem ra. ha. l. iij. ℣. falsus. q̄ō dic vt no. s. c. c. i. e ¶ Cōuenit. s. de of. dele. same. ij. s. e. ij. e. ti. c. ij. j. de bere. inq̄sitores. c. vl. j. de p̄ben. c. vl. j. de sen. ex. quia p̄culosum. cū si. ℒ. de sen. ex pi. reci. l. ij. et in aut. de illuf ¶ Illustriū. stri. et q̄ sup eos sūt. ℣. sancim⁹ igitur. colla. v. hēs ergo casum i quo iudex ñ recitat p̄ se snīam. snnt etiam casus in q̄bus valet snīa sme scripto vt cum breues sunt cause et maxime vilium p̄sonarū. et breuis poterit dici duoꝝ aureoꝝ. ff. de dolo. l. id est et. l. p̄ce. in fi. inspiciat̄ aūt qualitas personarū et reliquatur iudicis arbitrio. ff. de iure ōli. l. i. s. de of. dele. de causis vel inspiciat̄ consuetudo loci vel fori. ri. di. p̄suetudinis. Jtem cū epūs ō causa ciuili iudicat inter clericos suos. xi. q. i. si quis cū clerico. et hoc habes. ℒ. de sen. ex pi. re. aut. nisi. Jtem in casu. s. cū p̄ses deposito officio q̄uenitur vt reddat administratōnem. in aut̄. vt iudices sme q̄q̄ suffragio. ℣. necessitatē. Jtē cū papa p̄ se. p̄nūciat. valet enī licet ñ tulerit eam in scriptis. ipse enī solutus est legibus. ℒ. de legi. digna vox. et q̄ eius p̄ntia oēm supplet solēnitatē. ℒ. de testa. l. omnium. Jtem fm quosdam valet snīa lata ī cā matrimoniali sme scripto. per decre. s. de tes. albricus. et ls vidz ibi tenere bero. gof. et inno. sed hos. intelligit q̄ ibi bene fuerit snīa lata in scriptis. sed nō publicis. et ls teneas p̄ cle. de ℣. sig. sepe. circa fi. vel dicit distinguendū an iudex p̄cedat ex officio. an in figura iudicij. vt in primo casu teneat snīa sme scriptura. in scdo nō. vel an p̄cedat in figura iudicij vtra q̄ p̄te. an altera contumaciter absente. vt in primo valeat. in scdo nō. et ls dixit verissimū. allegat. s. vt li. non cō. c. i. et. c. q̄ñ. Jtē fm io. et lau. q̄ ls no. ij. q. i. in primis. in fi. de consensu partium p̄t snīa ferri sme scripto. sed ber. et hos. p̄tra. vt. de of. dele. de cauf. fatetur tñ ibi hos. q̄ p̄tes bene possent iudiciario ordini renūciare. ita q̄ nec locus esset libello nec p̄latione sentencie. et de plano inquiretur veritas et mandata sua daret. vel aliter vt sibi videretur ordinaret. ff. de of. p̄con. nec quicq̄. ℣. de plano. et ℒ. de tē. ap. l. fi. sed q̄ iudicando et p̄nūciando omittat̄ scriptura dicit fieri non posse. et dāt doc. consilium q̄ iuder in ipsa sentētia dicat in hijs scriptis. ℒ. de testa. aut̄. hoc iure. ℒ. de fi. instru. contractus. et dicūt qui dā. aliter latam snīam non valere. ℒ. de sen. ex pi. re. l. ij. ⁊ vl. quod non est verū. sufficit enim q̄ in scriptis ferat̄. vt hic. ar. ℒ. de tes. l. cum antiquitas. ℣. fi.

procedatur electōis ꝓnūciatio per verba singularis numeri faciēda ¶ dez tencie mereatur brē nec ab ea sit appellare necesse Ēpo tñ quē ꝓpter dignitatis p̄rogatiuā ampliori gaudere honore fulgere sētenciā ab eo ferendā licebit adinstar illustrium p̄sonarum per aliū recitare

a Edi. ñ cures si apta sit vel clausa. et habebis hoc. C. d sen. ex p̄i. recl. l. i. ar. ptra. j. ti. pr. appellatio. ibi soluit

b Strādo. in casibus in quibus p̄cedit simpl'r. de plano sine strepitu et figura iudicij. dic vt in clem. de x̄bo. sig. lepe. circa fine glo. enim debent iudices non solū cum

c Sedendo. sedere diffinitiue p̄nunciant. ꝛ etiā cū res q̄ agit plenam cognitionem desiderat. ff. quis. oz. i bo. pos. ser. l. ij. §. dies. i aut. vt ab illis. et q̄ sup col sunt. §. sanci mus igit. colla. v. in aut. de iudi. §. sede bunt. xxij. q. i. pat⁹. ibi sedes me iudica re. c. iij. q. iij. spacium. x. a p̄cedente. Quid si sedebat i alta turri vl' palatio et partes erant inferi⁹ dic q̄ꝛ ꝛ sniā. potuit eni turiōez sibi loci p̄uidere. si forte ñe bat. ar. s. de spō. cū locū. d elec. bone. j. ff. de acqui. p̄os. l. q̄ meo. §. si venditoꝛ. et ar. C. vbi sena vel cla. l. iij. añ mediū. ad hoc. s. e. li. de of. d el'. c. statuim⁹ ꝛ j. de hereti. c. vl. et idē possum⁹ dicere de eo q̄ sup equū sedendo tulit sniam. s. q̄ sniā valeat. licet eni non videaī sedere tñ quasi sedere. ff. de ser. rus. p̄di. l. qui sella. de ho micid. dilectus. et. c. significasti. Alij ptra. C. de sen. et inter locu. platā. ij. q. vl. §. diffinitiua. in p̄n. talis enim nō vidꝛ sedere. sed baiulari. C. de of. ciui. iudi. l. honorati. Et no. q̄ dꝛ de sedendo intelligūt doc. q̄ iudex in sede sua sedere debeat et nō stare. vnde si in culo doleret q̄ sedere nō pos set. quid si in ipsa sede nec sederet nec staret. sed iaceret. sa tis forte fuit de mente iuris. q̄ sedere intelligatur si sit i se de sua de plano iudicando q̄ocūq̄ ibi morꝛetur. tamē pri mam tenc. quia minime sunt mutāda q̄ interpꝛetationem certā sp̄ būerūt. ff. de legi. l. mīme. d Nomēti. ita q̄ nec e appellare necē. s. p̄x. xñ. ad p̄pā i iudicō l' extra

De appellationibus.

Quia nobis est litem minuere et a laboꝛi/bus releuare subiectos, Sancimus igitur vt si quis in iudicio vl' extra iudicium per interlocutoria vl' grauamie aliquo ad nos duxerit appellandum causam appellatōnis in scriptis assignare d̄ propereꝛ. petat aplos quos ei p̄cipi.⁹

Sētēciā quā sc̄ptam edi a iudice litigatoꝛibus non recitari. vel q̄ñ p̄ ipso stā do nō sedendo. pferri p̄ti git nullius penitus ē mo/menti. Anno. iiij.

Quia nobis. appellans appellare dꝛ in scriptis et cām exp̄mere et aplos pete si vult et si petit ap/pellatus p̄incipales p̄ se vel p̄curatoꝛes instru/ctos super p̄incipali accedere debēt ad papā in appl'oni bus. a sniā diffinitiua interpositis. nil mutaī. demū appel/lāti et appellato p̄stēem nō fuātibus interponitur pena. ꝛ p̄ diuidi decre. in. iiij. ptes. In quarū p̄ma ponitur p̄stō nis causa. In secunda p̄stō. In tercia ipsius declaratio. In quarta nō sci uātiū pena. quidā extimauerunt. i fi.

f Minuere. sic. ff. si cer. pe. de x̄p. nōnulli. d do. ꝛ p. finē. cuz suis concoꝛ. p̄hemio huius li. ꝛ de of. lega. c.

g Subiectos. s. in/ij. et de of. oꝛ. vt litigantes

h Vel extra. hoc dꝛ intelligi q̄ñ extra iudiciū appellatur tñ a iudice. q̄d pꝛ p̄ id q̄d de aplis sequī fm inno. ad hoc. j. x̄bo. hijs q̄ in appellationibus. ibi enim excipitur. sed als nō esset vera exceptio si nō includereī sub p̄cedentib⁹. ff. d penu. le. l. nā q̄. §. fi. et fm hoc q̄d infra dicit interlocuto/ria. ad actū iudiciale referas. q̄ dicit grauamīe ad actum extra iudiciale referas tñ per iudicē illatum. sed alij ptra/dicētes cū appellaī extra iudiciū etiā ñ a iudice fuari d̄be re. ar. j. e. p̄certatōi. ad id q̄d dꝛ de aplis. ñdeī id locū ha bere q̄ñ in iudicio appellaī. ad id q̄d dꝛ de x̄. hijs q̄. ñdeī q̄ illa ñ est exceptio immo detmīatio vel p̄testatio q̄dā. et hoc est turius. et tenet hoc ber. s. de elec. consideranimus in. l. glo.

i Interlocutoria. no. ius nouum appellantē ab interlocu toria debere in scriptis appellare et equiparaī appellatōi interposite a diffinitiua ex interuallo. vsq̄ ad. x. dies. tunc enim est appellandū in scriptis. sed si in continenti appel letur. sufficit viua voce appellari. ff. de appella. l. ij. et. ij. q. vi. ad fi. sed ab interlocutoria in continenti et ex intervallo appellandum est in scriptis vt hic. Et dicit goffredus. ꝛ hosti. post eum q̄ aliud etiam ius nouū hic inducit q̄ d̄ appellat causam cur appellat debet exp̄imere in appellatione sed per vetera iura sufficiebat dicē appello ab iniqua interlocutoria sicut i diffinitiuis. et induxe/runt ad hoc. s. de electi. cum dilecti. de testi. significauerūt x̄. mandamus. s. e. dilecto. c. dilecti. et c. ex parte. sed ber. p̄tradicēs hoc nouū ñ eē. dicens q̄ in illis decre. bñ exp̄imebatur causa appellandi. et cum ber. credo per decre. s. e. vt debitus. Item dixit gof. q̄ olim extra iudicium non cōpellebatur quis causam exp̄imere. vnde et quo ad hoc istud nouum dixit. sed ber. contradicens. q̄ fm ātiqua iu ra bene tenebatur qui extra iudicium appellat causam ex p̄imere. et de hoc no. s. e. cum causam. in glo. vl. et. c. se. i vnica glo. Istud ergo solum dicit. ber. hic quo ad hoc ius nouum induci q̄ in scriptis appellatur in iudicio. et extra. Causa autem ideo exp̄imitur. vt videat iudex cui poꝛrigi tur appellatio. an iusta fuerit vt sic appellantem admittat vel repellat. vnde semper papa in committendo appellati ones a grauamine interpositas scribit si est ita

k Ad nos. maxime fm quosdam. fm hosti. in hijs que d̄ nouo inducit hec constitutio locum habet et nisi in appel/lationibus interpositis ad papam. cum hoc hic exp̄imatur. et cum sit penalis et sic restringenda et q̄ solum d̄ ap pellationibus interpositis ad papam intell'igatur. satis pꝛobatur per decret. de fo. compe. romana. i. xñ. vbi ha bes q̄ archiepiscopus de consensu partium non potest d̄ causa cognoscere appellationis articulo p̄etermisso. ergo necesse est dicere q̄ decreta. ista loquatur in papa. sed fm p̄imam opinionem posset dici idem in quolibet alio iudi ce oꝛdinario qui per simplicem querelam cognoscere nō potest. et ideo p̄imo est sibi videndum an appellatio de/uoluat.

l Appellandum. x̄bo. quia adhuc hodie fm hosti. pote/rit facto appellare. vt. s. e. meminimus. et. c. suggestum. et c. ad hec. sicut de hoc. s. de ap. vt debitus.

m In scriptis. istud speciale in appellatione ad papam interposita. Alij contra. et facit pro eis. s. de p̄ba. q̄ñ cōtra. Ad q̄d dicit hos. q̄ licet non fuerit in scriptis redactū poterit fides fieri. Sed nunquid quelibet scriptura suffi/cit. Dicit Innocen. q̄ sic. Satis enim est q̄ forma qua ap/pellatum est in scriptis pꝛobari possit. Expeditius tamen est et melius q̄ scriptura sit publica vel autenticum sigil/lum. s. de fide instrum. c. ij. et facit. s. e. li. de electioni. vt circa.

n Deꝛoperet. id est festinet vel valde p̄peret. p̄positio de hic auget. sic. C. de iudi. p̄perandum.

a Petat apostolos .instantet. et infra. xxx. dies. ꝯ.e. ab eo. ut in cle. Quis. eat. 7 nō itelligas ō aplis petro 7 paulo. sed de literis dimissoriis .ff. de li. dimis. l. vna. ff. ō x. sig. l. dimissorie. si nō exhibeant et postea iudex in cā

b Exhiberi. qō procedat nisi appellatōni renuncia tum esset. inualidus est. pcessus. ꝯ.e. ut sup. qō est verū si debitis loco mō et tpe requisitus eos exhīre denegat vel infra debitum tempus negligenter vl maliciose tradere p termittit. ꝯ.e. ab eo .ij. ikēn. et nota q iudex tradēdo apostolos videtur appellationi deferre. .s.e.ti. dilectis. ad fi. qō verū ē qn̄ tradit admissorios vl reuerentiales. secꝰ si refutatorios. ut sequitur. sic nec termini datio hz vim delatōis. ut dicam .ꝯ.e.ti. cum appellationibus.

exhiberi in quibus appellatōis causaz exprimat. 7 cur appellatio non sit admissa vl si appellatōni forsan ex supiozis reuerētia sit delatu. post hoc appellatori fm locoz̄ distātiā psonaz et negocij q̄litatē tpe. pcutōnis indulto si voluerit appellat? et peti erit principales psone p se vl p. pcuratozes instructos cū mādato ad agēdū 7 cū rōnib? et munimētis ad cāz spectātib? accedāt ad se. ap. sic parati ut si nobis visū fuerit expedire finito appellatōis articulo vel de priū volūtate omisso. pcedatur in negocio pncipali q̄ntū de iure

c Appellationis. admittēde vel non 7 tūc sequētia veniunt exposituе. vel causam ob quā appellatum fuit

d Supiozis. non dixit pape 7 sic no. p hijs q̄. s. dixi.

e Delatū. solet fieri in dubio cū dubitatur de veritate appellationis alias caueat penaz .s.ti. pri. c.i.

f Indulto. a iudice a quo est appellatū. de q̄ dic ut. s.e.ti. cū sit romana.

g Petierit. qz nō sufficit hoc exprimat oze. ff. de x. ob. l. quidq̄d astringende. et nota q fm iura vetera aut recipiebatur appellatio a iudice vel a parte. aut non. nec statuebatur terminus. In scdo casu sufficit mittere pcuratozem ad impetrandū et pradicendū. in pmo dz mittere pcuratozē ad psequendā cām appellatōnis. sed de pncipali nil dicebat p antiq̄ iura. hodie aūt si hoc petit appellatus tenet mittere nō solū ad psequendā cāz a pellatōis. sed etiā pncipalē ut hic vides. si huius pstōnis penas euitare voluerit. et sic addit solū ista pstō et nō derogat. sed ptra. s.e. qua fronte. vbi hoc videt esse in optione appellātis. So. quidā exponūt ibi si maluerit aduersarius. s. appellatus. Alij dicunt illud correctū p istud. Alij q̄ decre. illa dat optionē appellāti ad quē appellare velit non an velit pncipalē causam ad iudicē appellatōnis deferre. vel dic q ibi datur optio an velit coram eo ad quē appellauit litigare vel delegatū impetrare. et hoc cū appellatus non cōtradixit ut hic.

h Per se. non dat optio ut psonā trahere possit sz cām. vnde istud uel qō sequitur nō refert ad ptātem appellati sed appellantis.

i Junmētis. idē priuilegijs et instrumentis. et oīm bus hijs per que potest causa mu

niri. s. de do. et ptu. c. fi. de elec. cupientes. s.e. li.

k Finito. p approbationē vel p cassationē appellatōnis quod est officiu iudicis ap. ij. q. vi. ad finem.

l Omisso. quod nō posset archiepus. s. de fo. cōpe. romana. i. ikēn.

m Antiq̄tas. reuerēda. s. ō trāsla. q̄nto

n Statuit. s. q appellās in eis appellatōis cām nō tenetur exprimere sz sufficiat dicere, appello ab iniq̄ sentētia et iudex debz appellationi deferre. et potest statuere terminum appellanti. ad appellationē p̄sequendam. e.t. cū sit.

potuerit et debebit hijs q̄ in appellatōib? a diffinitiuis sentētijs interpositis antiq̄tas statuit nō mutatis.

o Premissa sunt. id est si causam appellatōnis non expressit in scriptis 7 apostolos nō petijt 7 instructus nō venit. ut hic dicitur.

p Condemnād?. non dixit condemnatus. vnde dixit hosti. q iudex principalis cause habet condemnationē facere. sed dic q etiaz iudex appellatōnis ipsam potest facere .ꝯ.e. cum appellationibus. i. ikēn. in fi. Jo. an.

q Contēpserit. quare hoc dicit cū in voluntate appellati resideat ire vel nō ire. hoc itelligit fm ber. cum appellatus hoc approbauit. sz q volebat coram superiore causam .psequi. si igitur postea non seruauerit hoc statutum id est si non veniat instructus ut debet contra ipm tanq̄ ptra contumacē .pcedetur tam in expensis q̄ in causa. et qualiter .pcedatur cōtra contumacē reum vel accozē lit. pte. vel nō pt. vel q̄si pt. plene no. de do. et ptu. pro ut.

r Procedat. p illū ad quē est appellatum. s.e. sepe. et. c. p tuas. nec est mirandum si tales taliter puniunt. iustum est et cetera.

s Jus. s.e. in prin.

t Judicē. q̄ appellationē recepit. et terminū assignauit

u Partem. que venit instructa coram papa.

x Eludit. qō reprobatur. s. de ali. mu. iu. cau. fa. c. i. de postu. p. bone. ij. §. nec nocebat. ff. de iudi. si ptor.

Legitima. iudex qui recusatur statuit ꝯpetens tpus arbitris ad finiendā causam quo elapso si finita nō fuerit in principali .pcedit. Emanauit ad suppletiōez decre. s. de of. dele. suspitōis.

z Legitima. de vitate cau se non dubitatur quin beat arbiter ꝯgnoscere. sz quis ꝯgnoscet an causa sit legitima. dic q idē arbiter. ut no. s.e. cū speciali. in tercia glo.

a Judicē. ordinariū. vel delegatū a papa. s.e. cū spēali. de of. del. suspitiōis. si aūt esset delegatus epi vel eius officialis vel essent plures delegati cū clausula. q si non oēs. et vn ns ex hijs recusetur tūc non itur ad arbitros

quod dic. ut. no. s. e. li. de of. dele. si contra vnū. et coram ipō iudice qui recusatur dādus est libellus recusatorius .s. e. secundo requiris. C. de iudi. apertissimi.

a Formā iuris. s. e. cū spēali. et nō debēt esse laici tales arbitri. q̄ cū habeāt testes ꝓpellere ⁊ alia facere q̄ ptinēt ad hunc articulū talis spūalis iurisdictio non caderet in eos fm ber. ad hoc. revi. di. bene quidē. de iud. decernimus. Item nō debēt esse suspecti. alias possent sicut iudices recusari. Item nec debēt esse multum remoti. s. e. se cūdo requiris. ⁊. c. cū spēali. Item debēt esse in locis ꝓpetentibus vbi possit haberi copia peritorū. s. e. li. de ꝛep. statutum.

b Cognoscant. et pnūciēt. ff. de iud. de quare. s. de cā pos. cū sup. et infra patet

c Proferat. quod pt. s. de of. dele. suspicionis.

d Pdiū. caueant tales arbitri iuris a pena. s. t. pr. c. i. licet arbitri cōpromissarij illā timere nō hēant ut ibi dicit

e Pilipendunt. et ex eo magis ligātur. s. de sen. excō. per tuas.

fm formaz iuris electis q̄ de ipa ꝓgnoscāt sepe ptingit q̄ ipis in idē ꝓuenire nolentibus nec terciū ad uocantibus cū quo ambo vel alter eoz ꝓcedāt ad decisionē ipi⁹ negocij ut tenentur iudex ꝓferat ex cōmūicatōis sententiā cōtra ipos. quā ipi tū ꝓpter odium ⁊ tum ꝓpter fauorē partiū diutius vilipēdūt quare causa ipa pl⁹ debito ꝓgrata nō ꝓceditur ad ꝓgnitōez negocij ꝓncipalis. Violētes igit morbo hmōi necessariam adhibere medelā statui⁹ ut ipis arbitris ꝓ iudicē cōpetēs terminus pfigat infra quē in idē cōueniāt vel terciū ꝓcorditer aduocēt cū quo ambo vel alter eoz eiusdē suspicōnis negociū tmiare ꝓcurēt. aliqn iudex ertūci pricipali negocō ꝓcedere ñ omittit

Romana Crat. Idē Eccia. et infra. cū suffraganeoz remeñ. eccie suozūq̄ officialiū q̄ gñaliter de cauſ ad ipoz foruz ptinētibus eoz vices sup plēdo ꝓgnoscūt vnū ⁊ idē cōsistoriū siue auditorium sit cēsendum ab ipis officialibus nō ad dictos suffraganeos ne ab eisdem ad seipsos interponi appellatio videatur. sed

f Ipa. s. recusatōis.

g Morbo. s. e. li. de except. pia.

h Per iudicē. ipm recusatū ordinariū vel delegatū ptra. s. de of. dele. suspicōis. Fo. ista corrigit illā fm ber. ⁊ sic o. reuelauit ad a. id est hoc extremū ius ad illud q̄ olim erat ante dec. suspicōis. sz dic q̄ dec. ista nō corrigit illā. illa enī decre. loq̄t̄ i termiō ꝓtib⁹ assignādo ad ꝓbādū id est ꝓti q̄ suspicionē vult ꝓbare. quē nō q̄ recusatur sed arbitri assignare debēt. ut ibi. ista loquit in termino assignato arbitris ad causam finiendā quem non arbiter sed iudex recusatus debet statuere.

i Cōpetēs. q̄ si minus ꝓpetenter terminū assignarz loc⁹ esset appellatōi. s. de dila. c. i.

Quinquin. s. si elapso tēmino nōdum sit ꝓlatum ipos negociū terminatū.

l Mittat. vidz q̄ pstō ista sit iniqua. sic ꝓbo. pone q̄ iudex in veritate sit suspectus suspicōe q̄ ꝓponit cōtra ipsum. arbitri fauore partiū vel ptis non finiūt negociū in termino. iudex ꝓcedit in principali. et sic inutiliter ꝓponitur recusatio. quō ergo fiet cū hic ꝓpellat coram iudice suspecto reus litigare. dicūt q̄dam q̄ ps petet a iudice ut fm acta cora arbitris acta negociū finiat. ad hoc. s. de resti. pfitata. et si male pnūciauerit appellet. vel dic q̄ si arbitri nolūt pnūciare vel male pnūciāt appellādū ē ad papā. s. e. li. de of. delē. de arbitris.

Romana. huius dec. ri. sūt nō ad eōm sz ad archiepm appellat. scdm q̄ ō subdito ep̄i. ad ep̄m. nō ad archiepm'. appellat nisi aliud essz de ꝓsuetudie. terciū q̄ archiepus cāz appellatōis ad ipm inter posite nō dz ꝓmittere vel ptes citare nisi in appellatōe ꝓbabilis cā sit exꝓssa. ꝙtū. q̄ si negeꝛ ꝓ ap. negociū deuolutū nō inhibebit archiepus iudi cē ꝓncipalis cause ꝓcedere. nisi prius de deuolutōe ꝓstiterit. ꝙntū q̄ si dz ex iniusta causa appellatū inhibere non pt. nisi prius recepta ap. ut ꝓbabili inciat cognoscere de cause veritate. sertū q̄ lz dicat appellatum a diffinitiua in casu prohibito a iure erquo ꝓgnoscere ō hoc ceperit pt inhibere ne sententia executōi mā derur. septimuz q̄ archiepus in terciam ꝓsonam post inhibitōnem suam in cā ꝓ ap. delata ad ipm aliq̄d innouātē iurisdictōz exercere nō pt. Octauū q̄ archiepus appellātem in alijs cauſ a iurisdictōe epi non pōt eximere. Nono dz q̄ ab epis ī cauſ quibus iurisdictōz tpalem hñt de iure dz ad archiepm appellari nisi speciale ius aliud inducat. Decimo q̄ censurā eccīastricā in appellātem prolatam per ep̄m. archiepus reuocare non pt. nisi partibus vocatis. et de causa legitime cognito. Undecimo et vltimo dicitur q̄ exquo archiepus ꝓnunciauerit male appellatū añ sententiā statum debet causam ad suffraganeū remittere.

m Aliter. nota ꝓ hāc lrām q̄ officialis est ordinarius non delegatus. et sic est reꝓbata opinio gof. qui no. in sūma. de of. vi. ¶. Item dubitari. q̄ officialis epi delegatus est nō ordinari⁹. et ob hoc dicebat de ipo ad ep̄m esse appellandū. ⁊ hoc idē videbat renere ber. s. ne. plā. vi. su. c. ij. in. ij. glo. vbi dicit q̄ epus nō pt de iure ordiarium dare. sz solū pnceps vel lex. sz dici possz q̄ ꝓ hoc nō negat officialē esse ordinariū. q̄ dici posset q̄ hz a lege. vñ ipse bar. brix. ⁊ inno. et host. et oēs no. officialē ordinariū cē. q̄ ex hoc dcō nēcario ꝙcluditur hic. ⁊ ꝓba hoc ut dixi. s. de of. vi. lz. ad hoc. s. de of. vi. sua. ī auē. de iud. circa pn. colla. vi.

n Idē. fraganeos. etiāsi cōsuetudo essz q̄ appellari possz ad eos. ut. s. de ꝓsue. c. ij. e. li. ⁊ vide q̄ nō

o Ad seipsos. q̄ esse nō pt. appellatio enī est ibi dixi. de minori ad maiorem nē. si aūt appellatur de officiali ad ep̄m non appellatur de minori ad maiorē imo de eodem ad eundem. et sic non potest dici appellatio.

p De iure. q. d. de ꝓsuetudine posset sec⁹ induci. ad hoc ¶. c. ꝓri. et hoc tenent moderni. quod est falsuz. ut. s. de consue. c. ij. vbi de hoc. Johannes andree.

a ¶ Curiã. nisi appellare vellet ad papã ad quem omisso medio appellatur. ij. q. vi. ad romanam. et. c. quisquis. et idem in legato. de of. lega. c. i. vbi de hoc. et. ij. q. vi. c. iij. secus fm. l. ff. de ap. l. imperatores.

b ¶ Prelatis. qui iurisdictõnẽ hñt. quod dic ut. s. de of. oz. cũ ab eccia. c ¶ Curiã remeñ. de qua. s. dixit.

d ¶ Cõsuetudine. que dat iurisdictionẽ. s. de fo. compe. cũ cõtingat. s. e. li. e. ti. romana. de of. oz. romana. 7 ĩ hoc casu possumus intelligere. s. de pbẽ. referẽte. de no. op. nũc. significãtibus. Idẽ si ꝑuilegio. cũ ista sunt paria. ix. .q. iij. conquestus. .s. de of. oz. duo simul. in. ꝟ. debet.

e ¶ Qui pro tempore. quasi di. istud non est ius speciale et personale qõ extinguatur cũ persona. imo perpetuum est. s. de transact. de cetero. et in alijs archiepiscopis etiã seruanduz est. s. de of. ozd. romana. ad fi.

f ¶ Diffinitiuam. qz in appellatõibus diffinitiua nõ est necesse causam exprimere. ut dixi. s. e. eozdi. et sic ibi non haberet locuz quod sequitur.

g ¶ Citent. et si citauerint impune non pareẽ. ff. de iurisdicti. om. iudi. l. ul. et hoc intelligas vbi cunqz quis citatur ab aliquo. et constat q citatus non est de iurisdictõne citantis non teneẽ comparere nisi causa talis in citatorio exprimaẽ. per quã appareat illũ iurisdictionẽ habere si vera sit illa causa. ff. qui satisdare co. l. si vero. ff. defer. .l. i. in dubio melius est comparere. xxij. q. i. q̃d culpaẽ. .ff. de iud. si quis ex aliena. et adde qõ no. ij. q. ij. si ep̃s. de accu. veniens.

h ¶ Exp̃ssa. dupliciter ꝑt intelligi. s. q archiep̃us nisi videat in appellatõe exp̃ssam pbabilem causam nec citabit nec cõmittet. vel dic exp̃ssa in citatorio vel in cõmissione quia in cõmissione vel citatione exprimet pbabilem causam ob quam sit appellatũ. Sed contra. s. e. ti. si duob⁹. vbi archiepiscopus causam in citatione non expressit. et tamen tenuit citatio. sed illud ꝑ istud supplendũ est. vel citare nõ debet. ut hic. si citauerit exp̃ssiõe nõ facta tenet ut ibi. quia multa fieri ꝛc. fm host.

c ¶ Interlocutoriã. ergo interlocutoria trãsit in rem iudicatã. nisi ab ipa. ij. x. dies fuerit appellatũ. .s. de elec. cũ dilecti. in fi. qõ verũ est quo ad partem. sed non quo ad iudicem. quod dic ut. s. e. ti. cum cessante. et. j. e. c. vl.

de iure ad remeñ. est curiã appellandũ. ¶ Archidyaconis vero alijsqz inferioribꝰ ꝓlatis suffraganeis subiectis eisdem 7 eoz officialibꝰ ad suffraganeos ipos debet et nõ ad eandẽ curiã omissis dictis suffraganeis appellari nisi aliud remeũ. eccie de ꝓsuetudine ꝓpetat in hac pte ¶ Cũ aũt ad pfatam curiam ab eozundez suffraganeoz vl suoz officialiũ audientiã fuerit appellatũ remeñ. archiep̃us q̃ ꝑ tpe fuerit vel officiales ipius nullateñ in appellatõis causa interpositeante diffinitiuam sentẽtiã citent ptes nec etiam alijs illã ꝓmittãt appellatõis eiusdẽ causa. pbabili seu legitima non expressa ¶ Si vero vocatis ptibꝰ vel nullatenus aut nõ infra. x. dies post interlocutoriã vel diffinitiuã sentẽtiã appellatũ fuisse seu aliquid aliud sike siccz non esse ꝑ appellatoz ad eũdẽ archiep̃m vel eius officialem deuolutũ negociũ ꝓponatur ijdem nisi prius ipis ꝓstiterit causam ipaz ad eos taliter fuisse delatam. pbibere ne illa vl ne ad executionẽ ꝓcedatur sñie nõ ꝓsumãt. ¶ Quod si obijciaẽ ex iniusta causa seu minus legitia aũ sentẽtiã appellationẽ interpositã extitisse et ex eo nõ esse appellationẽ hmõi admittendã neq̃unt p̃dicti archiep̃us vel eius officiales ꝓhibere ne ꝓcedaẽ in causa nisi prius appellatõne recepta velut emissa ex causa pbabili ꝓgnoscere incipiãt de causa huiusmodi an sit vera ¶ Si aũt post sentẽtiã in casibꝰ a iure pbibitis utpote a sentẽtia super manifesto 7 notorio crimine vel de

¶ Simile. ut si dicatur appellatõi renũciatũ tacite. vel exp̃sse. s. de of. del. gratum. vel dicaẽ ex pbabili causa nõ appellatum. j. pror. Ideũ. vel dicatur nõ appellatum in scriptis. eo casu quo debuit in scriptis appellari. s. e. c. i. ante ergo q̃z de hijs ꝓstiterit prioꝛũ iudicum non impediet officium.

l ¶ Taliter. i. talem fuisse appellationez que deuoluat negocium. licet forte cã sit falsa.

m ¶ Illa. scz qñ appellatũ est ante sententiam.

n ¶ Sententie. qñ appellatũ est a diffinitiua.

o ¶ Presumãt. primo enĩ debet de iurisdictõne constare et ꝓgnitio an sit iudex exercitiũ iurisdictõnis p̃cedere. .s. de ẽxp. sup lẽis. ad fi. innocen.

p ¶ Minus legitima. cum causa non est in iure exp̃ssa. ff. de leg. nõ possunt. .s. e. pastoralis. in prin. 7 hoc arbitrabiẽ ꝓmo iuder an legitima sit cã. 7 si male arbitretaẽ appellari potit. ff. q̃ satisda. co. l. arbitrio. et. l. se. si aũt cãm in iure exp̃ssam negaret esse legitimã non audieẽ. ff. de ꝓba. ab ea parte. tibus vel iudici a quo fuit appellatũ.

q ¶ Prohibere. ꝓ vel forte tercõ deputato forte ad executoz sñiaz. quo ad ꝓmissionem faciendam sufficiat

r ¶ Vera. lz enĩ q pbabilis sit causa. ut. s. ꝟ. cũ aute. pbari tñ hz vitas cause ap. nisi se offerens pbaturũ coram iudice a q̃ appellauit nõ fuerit admissus. ut. s. e. inter posita. et dic ut ibi. ergo forti⁹ hoc in nõ pbibitis lo

n ¶ Prohibitis. multo cũ hẽbit. ar. a mĩori. s. ꝺ eẽ.

s ¶ Notorio. in q̃ nõ admittiẽ appellatio cũ in cũctis.

.s.c.cū sit romana.et.c. pueñit.et.c.pſuluit. et dic notorio ꝙ euidentiā rei ut differat ab eo notorio iuris ꝙ pfessionē de quo sequitur. /ternatiuā.nā videtur ꝙ tria cō

a ¶ Vel de q̄.no. al/ currere debeāt ad hoc ꝙ ī crimīe nō debeat appellari.ſ.ꝙ sit pfessus testibus q̄uicq̄.et argumētis superatus.ij.q.vi.§.sunt quoꝝ.ꝟ. nullus.¶. quoꝝ ap.nō reci.l.ij. et dixit dñs Azo.ꝙ nisi omnia ista tria ꝙcurrant reseruatur condemnato beneficiū appellādi alij dicunt et forte bene ꝙ cōfessus in iure non audit̄ appellans. si tamē ita sit cōfessus ꝙ standū sit cōfessiōi non tormentoꝝ formidine territ9. ⁊ hoc tā in ciuili q̄ in criminali nisi vellet allegare se sic errore facti pfessuz in quo casu posſ appellare ut suū corrigeret errorē.ff.ad turpill̄.l.i.§.ul.⁊ hec opi.satis ꝓ hāc lr̄az .pbatur que disiunctiue loquitur nec posset negari crimen ꝓ cōfessionez forte notorium.s.de cohabi. cleri.vēa.et in notorio non admittitur appellatio.ut ī.pri.

b ¶ In iure. glo. alias nō p̄iudicaz pfessio sup crimine .s.de pfes.c.vlt̄. saluo eo qō habes de excef.p.q̄ sit graue

c ¶ Consilib9. puta si appelletur ne testamentum aperiat̄ vel ne scriptus heres in possessionem mittatur.ff.de ap. recipiendis vel non.l.pe.et vlti.s.e.constitutis.ij. vel ꝓ contumacem in non veniendo.ut.ex̄ij.q.iij.de illicita.

d ¶ Jandetur. ergo notorius criminosus et confessus in iure auditur appellans contra iura supius signata. potest dici ꝙ notorius criminosus appellare potest. sed iudex non tenetur appellatōi deferre ut in contrarijs. ad idem.s.de ap.pastoralis.nisi exp̄meret cāz rōnabilē. puta se timore tormētoꝝ pfessum ut supius dixi.vel ꝓ errorē .ff.de pfes.l.ul.⁊ pe.alias ergo añq̄ supioz de appellatōe ognoscat ⁊ inhibeat. p̄t iudex snīam exequi.postea non. .ſ.e.nō solū. /appellāte appellato ⁊ iudice. iste enī alius

e ¶ Aliū.ab /nō transtulit ad archiep̄m cāz suā. et ideo p̄t simpliciter aduersariū cozā suo iudice puenire ⁊ nō coram archiepo cū nullā hēat ptātē ī ip̄m. de of.oz. pastoral. .s.e.romana.in p̄in. ad hoc.s.e. cū teneamur .tales ergo citare nō p̄t quod verū est.nisi iurisdictionē suā impedirēt.ſ.de penis.romana. /sit exp̄ssus in iure.s. de of.

f ¶ Dmōi.cū casus iste nō/ oz̄. pastoralis.

g ¶ Aliqua causa.in illa tm̄ exēptus ē appellās a iurisdictione sui iudicis.archiepus ergo in alijs causis in q̄bus remanet ī iurisdictōe ordinarij nullā hz ptātē ut hic dicit. ad hoc.s.e.ꝙposuit.vbi de hoc.licet enim ipe subditus appellans fortassis possit illū recusare ut suspectum.ut.s. .e.ad hec si vna. archiepus tñ de hoc se intromittere nō habet ut hic

h ¶ Eos.ſ.archiepos.

i ¶ Talem .quam in criminibus ꝓ alios exercent.qō dicut.ſ.e.li. ne cle.vel mo.c.ul. et hoc qō hic oz̄ ꝓbabamus olim ꝓ decre. s.de delic.pu.c.ij.vbi ō hoc.s.de ma.⁊ ob. solite.et ibi etiā de hoc.et vide qō no. ost.in sum. e.ti.. §. de quo ad quē.ꝟ.ſz pone.⁊.ꝟ.se.

taliter eximant taliter appellātes. ¶ Debz aūt ad eos ab epis p̄fate .puicie sup causis in quib9 tpalē iurisdictionē exercent nisi forte de cōsuetudine aut priuilegio siue iure alio speciale sit appellandū ad alīū appellari. ¶ Sententias quoq̄ interdicti vel suspensionis seu excōmunicatōis in appellantē ab eo a quo appellatū ꝓponitur .pmulgatas nullatenꝰ nisi vocatis partibus et de appellatione legitime ognito reuocēt aut denū/ ciēt esse nullas. ¶ Cū aūt ad remeñ. archiepum ab audiētia suffraganei sui super aliq̄ cā fuerit aī sniaz appellatū idē archiepſ pꝰ q̄ d̄ appellone ogto pstiterit eā min9 rōbilē extitisse cāz ad eūdē suffraganeū

¶ Consuetudine. p̄scripta. alias non valeret.s. de psue. .c.pl.

l ¶ Alio. puta in cā feudi.s.de fo.ope. et transmissa.et. c. verū.de ma.et obe. solite.

m ¶ Excōicatōnis. in hoc sunt ista paria.ad hoc.ſ.de sen. et.is ciu.in fi.

n ¶ Vocatis partib9.s.e.c.§.si vero.nam merita causarū ꝛc.ſ.si ꝓ vim vel alio mō.l.vl.⁊ ꝓcoz.ad hoc.s.de of. oz.cū ab eccia. /absoluāt.et intelligo hoc verum.vbi

o ¶ Reuocēt.vel/ periculū non est in mora. quia tunc bene possent absoluere. et si nōnullas nunciare vel reuocare.ad hoc.s.e.qua fronte.§.i.de senten. ex. sacro. ibi absq̄ periculo. /am.quia aliud si a sententia. quia ibi

p ¶ Ante sententi/ aggreditur iudex statim cognitionē p̄incipalis negocij.qō dic ut no.s.e.ut debitus. in glo. penul.quis autem habeat exequi sententiā latā ꝓ iudicē ap.vide quod no.s.de of.delega. pastoralis.§.p̄terea.

q ¶ Cognito.legitime.ſz partibus p̄ñtibus vel altera ꝓ contumaciā absente.s.e.interposita.

r ¶ Racōnabilem.ut qz peccatū fuit in decre. cozdi. vel in decre.ut debitus. vel causa non est repta vera. Jo.an.

a ¶ Remittere. quid de attẽptatis videbis. ſ. e. nõ ſolũ. ¶ Super. ſi iudex requiſitus nõ tradit apoſtolos. et poſtea ꝓcedit in cauſa. nõ valet ꝓceſſus niſi renunciatũ fuiſſet appellatõi. diuide decre. in duas partes. in quarũ prima ponit ius antiquũ. in ſcõa pena iudicis nõ obſeruantis. ¶ Et emanauit ſuppletorie ad dec. s. e. cordi.

e ¶ Cauſa. debet enĩ in aplis exprimi cauſa appellatõis et cauſa delatõis vel repulſionis. s. e. c. i.

d ¶ Facilior. ꝓcor. s. e. li. de elc. cupientes. ¶. ad hec.

e ¶ Ille. iudex. ſ. ſz qñ extra iudiciũ appellatur ꝓſueuit appellans dicere. ꝛ apoſtolos peto ſi ſit qui ipos dare poſſit et debeat.

f ¶ Edite. s. eo. ti. cordi.

g ¶ Requiſitus. cũ debita inſtantia loco et tpe ꝓgruo. alias pena ſequẽs lotum non habet. ſ. e. ti. ab eo. ij. illẽ.

h ¶ Extũc. id eſt ex quo denegauit exp̃ſſe. vel infra debitũ tpus malicioſe vel negligenter nõ tradidit. ſ. e. ti. ab eo. in fi.

i ¶ Renunciatum. tacite vel exp̃ſſe. s. de of. dele. gratuz. de teſti. cũ venuſſet. ¶ Irritus. poſito ꝓ alias valeret de iure puta. quia frustratoria eſſet appellatio cui deferendũ nõ eſt. ſ. e. pr.

Quam appellatõibus. iudex ap. inique appellantem ante ſententiam remittere debet ad iudicẽ principalem. et in expenſis ꝓdemnare. et hoc ſi principalis iudex nõ detulerat appellatõi. ſed ſi detulit nõ fiet remiſſio de neceſſitate. ¶ In appellatõnibus interpoſitis a diffinitiua antiqua iura ſeruentur.

m ¶ Deferendũ. habet enim iudex iuſticiam imitari. de v. ſig. forus. in fi. et merito nõ eſt deferendũ friuole ap. non enim fuit inuenta ut eſſet iniquitatis defenſio. ſz innocentie remediũ. s. e. ad noſtrã. et. c. cũ ſpeciali. ¶. porro. ſic et iuramentum nõ fuit inuentũ ut eſſet iniquitatis vinculũ. s. e. li. de iureiur. c. i. cũ ſuis ꝓor.

n ¶ Inferioꝛ a quo appellatũ fuit ante ſententiã.

o ¶ Admittat. tradere tamen apoſtolos nõ eſt deferre. ut dixi. s. e. cordi.

p ¶ Canonicas. s. e. ut debit⁹. et. c. romana. in fi. hoc verum niſi iudex deferat. ut. ſ. e. c. ij. in fi.

q ¶ Eadem die. ea enim que ſententiã cõcomitantur eadem die qua principale expediri debẽt ſicut fructus et expenſe. ff. de re iudi. l. paulus. de hoc. xxv. q. ir. ¶. quia ergo. alias incipit. hij s ita. et dicam. ſ. de reg. iuꝛ. ꝓtra eũ.

r ¶ Eandem. ſcz friuolam appellationem

s ¶ In ſe. no. ꝓ hijs que no. s. de renun. q⁹ in dubijs. et. c. ul in glo.

t ¶ Refutari. per hanc literã dico q⁹ ſi iudex detulit ap. frustratorie. et ſupioꝛ ad quẽ fuit appellatũ remiſit. eo nõ ob. q⁹ detulerat. q⁹ ipe cognoſcit ex priori iuriſdictõne ordinaria vel delegata quam habebat. et non ex noua deputatõne. Si enĩ ille refutat delationẽ. ergo ille remanet iudex qui erat hec vera niſi ipe ſupioꝛ hoc exp̃ſſe ageret. ſ. q⁹ delegatum eum ad cauſam daret qõ poſſet cũ ipius cauſe ſit iudex ut ſequitur

remittere nõ poſtponat. ¶ Super appellatõne ac eius cãe inſtructio facilior valeat ĩ ꝓceſſu haberi diſtricte ꝓcipimus q⁹ ille a quo appellatur apoſtolos appellanti iuxta tenorẽ ꝓſtonis noſtre ſup hoc edite tribuat reqiſit⁹. Si vero nõ exhibuerit extunc ſi forte in cauſa ꝓcedat niſi appellationi renunciatũ fuerit ei⁹ inualid⁹ ꝛ irrit⁹ ſit ꝓceſſus. ¶ Clemens. iuſz

Olim appellationib⁹ friuolis nec iuſticia deferat. nec ſit a iudice deferendum ſi iudex inferioꝛ appellationem minus legitimam non admittat ea appellatore nihilominus ꝓ ſequente ſupioꝛ de ipa ꝓgnoſcẽs cãz ad porẽ iudicẽ iuxta ſanctõnes canonicas ſine difficultate remittat eadẽ die ꝓdemnatione faciẽs expenſarum ¶ Si vero iudex admittat eandẽ licet tam appellatio q⁹ ipius iudicis delatio a ſuperioꝛe valeant refutari. qz tamẽ iudex ipe q̃ntũ in ſe fuit a ſe iuriſdictionẽ abiudicauit eãdez appellatõi deferens minus iuſte totius cauſe deciſio in ſupioris eſt ptãte trãſfuſa nec ẽ illi cã de neceſſitate vlteri⁹ remittẽda

u ¶ Deferẽs. ꝛ male. et talis reat⁹ merito debuit ab ipſo honoꝛez excludere iudicandi. ¶. vbi ſena. vel cla. l. i. de neceſſitate igit̃ non fiet ad ipſum remiſſio. ff. ſolu. matri. ſi ab hoſtibus. ¶. i. ff. de pact. l. tres fratres.

x ¶ Remittenda. ad ip̃m iudicẽ qui detulit. volũtarie autem poſſet ipe iudex ſupioꝛ remittere ſi vellet. ꝛ ẽ ſi. de renun. c. vl. et nota ꝓ hãc lram terminatã q̃ſtionẽ qua quẽritur. an termini aſſignatio quã facit iudex a quo appellatũ eſt habeat vim delatõis. vides enim q⁹ ſi detulit non reaſſumit iuriſdictionẽ. etiam ſi frustratoria fuit appellatio. ſed elapſo termino aſſignato et appellatore negligẽte reaſſumit iudex iuriſdictionẽ. s. e. ſepe. vel ſatis poſſz dici q⁹ decre. iſta locũ habet cũ appellans ꝓſequit̃. ſi enim non ꝓſequereꝰ tũc nõ obſtante declaratõne reaſſumet iudex iuriſdictionẽ ꝓ iura ꝓdicta. et ꝓ hanc lram q̃ dicit. s. appellatore nihilomin⁹ ꝛẽ. et ad hoc facit qõ no. ber. de ma. ꝓtrac. ꝓtra inẽ ec. c. ij. in. iij. glo. ſed ꝓdaꝰ hoc optie ꝓ decre. s. e. oblate. in p̃n. vbi defecere. et terminũ ad ꝓſequendum aſſignare ponũtur ut diuerſa. ¶ Itẽ vidz q⁹ aliꝰ debeat mittere appellãs qñ delatum eſt. et aliter qñ ſol⁹ terminus eſt p̃fixus. qõ dic ut no. s. de renunc. veniens. in glo. ſed nõ vidr. ¶ Itẽ ſi ꝓtrariũ diceretꝰ iam ſequeretꝰ q⁹ omni appellatõi deferret̃ a iure. cũ ab ipo iure ipi ꝓſeq̃nti ſtatutus ſit terminus. ij. q. vi. ei qui. s. e. cũ ſit. et. c. et ratione. ſicut ergo ius terminũ ſimpliciter ſtatuẽdo non detulit. et ſic de iudice eadem ratõe eſt dicendum

Salvis hijs que sup appellatōibus post sententiā interpositis sunt statuta

Omnia. viij.

HEc eo qui appellat infra. xxx. dies iustāter apostoli peti debēt et eidem infra dictū tpus a iudice exhiberi alias pōsumit ap pellatiōi sue renūciare ap pellans si eos infra idē tēpus petere ptermittat. etiā si vadat aut mittat ad appellatōz hmōi psequēdā

Illud aūt qō felicis recordatōis inno. papa. iiij. pdecessor noster statuēdū decreuit ut si is a quo appellat aplos appellāti nō tribuat req̄sit. extunc si forte i cā pcedat nisi appellatōi renūciatū fuerit ei⁹ iualid⁹ sit, pcessus tūc demū obtinz cū iudex sup hoc cū debita instātia loco et tpe pgruo requisit⁹ eos expsse denegat vel infra pmissum tpus malicio se aut negligenter illi tradere ptermittit.

Idem

DOn solū innouata post appellationē a diffinitiua sīa interiectā debēt sp exceptis casibus

a Statuta. est autem ratio quare aliud in appellatōib⁹ a diffinitiua interpositis. quia iuste potuit iudex iudicare. s. sm allegata ⁊ pbata. et iuste posset ipius cōtrarium iudex appellatōnis pnunciare pter nouas pbatōnes. .C. de temp. ap. p hanc. de testi. fraternitatis. s. de fi. instru. cum io. et ideo deferendo appellatōni a diffinitiua interiecte non potuit increpari iudex. sed secus in appellatione ante diffiniti uaz interposita. qz ibi fit querela tanqm de iniquitate iudicantis. de hoc. s. .e. interposita. §. ulti. An autē si iudex ap. pnūciet bñ iudicatum ⁊ male appellatū ipe idē vel pmus iudex habeat exequi sententiam. no. s. de of. del. pastoralis. §. pterea. ī glo. vl.

HEc eo qui appellat. si appellās. §. xxx. dies instāter nō petit apostolos appellatōni renūciat. si iudex modo debito requisitus illos nō tradit sed postea pcedit non valet eius pcessus.

c Triginta dies. .ij. q. vi. post ap. §. vlti. in fi. et. C. de ap. iudicib⁹. ⁊ olim dabantur solum. v. dies. ij. q. vi. ab eo. et currunt isti dies a die sententie. ut in pdic. §. et pō. l. iudicib⁹. qō verū intelligo. qñ est appellatū infra. x. dies. cū enim non teneatur quis appellare nisi a tpe scientie. ad hoc. ī. e. concertationi. pone qd post. xxx. appellet. tūc impossibile fuit tēpora a die sententie pputari. et tunc puto illos. xxx. dies a die scientie cōputari. ad hoc. C. de tēp. ap. l. i.

d Instanter. sic. c. di. pisca. s. de renunc. quidā. quid si qs dicat aplos peto. et iterū peto. et cū instantia peto. nunquid dicet instanter petiuisse. videtur qd iterationes ille habeant̄ solum p vna petitōne. sicut cum quis dicat appello appello vnica est appellatio. xxvi. q. ij. lotharius. consuetudo que est optima legū interpres. s. de pscr. cū dilectus. interptatur talem petitōem instantē dici. quod tenet guil. in spe. trac. libel. ti. de appellatōibus. §. sequitur. ad fi. dicens. qd hoc numq̄ vidit opponi. et qō satisfacit qui instanter in ipo actu appellādi illos petit. tu dic qd debet illos iterum petere. cum textus dicat eos instanter et sepius petendos. ij. q. vi. post ap. et. ī. dicit cū debita instantia. et ad hoc. ī. de sen. ex. co. constitutionem. in fi. hodie dic ut in cle. e. ti. Quis. i. ibi. Judex tamen etiā non petenti apostolos dare debet. C. de ap. qñ. ij. q. vi. ab eo. Sed licet tunc non det. non habet locum pena. de qua. ī. ij. ibi.

e Vadat. Sed nonne iter arreptum habetur p ap. s. .e. dilecti filij. forte hodie illud correctum est p decre. ut debitus. vel licet habeatur p appellatōne cum tamen appellatum est verbo. nō habetur p apostoloz petitōe. ut hic. et fuit hoc statutum ut facilior insti uctio p apostolos habeatur. s. e. ut super. et simile est vbi non sufficit factū quia requiritur verbū. s. de elec. eccia vestra.

f Decreuit. s. e. ut super.

g Loco. quia non cum equitat. vel p viam pergit. et qd dicit tempore. id ē infra dictos. xxx. dies. vel nō de nocte vel cum est in prandio vel in missa.

g Expresse. hic ē apta vel manifesta rebellio. ad idē ī. ō sen. ex. venerabilibus. §. secus.

h Negligēter. hic dolus et negligētia equiparant̄. et facit ad ea q̄ dixi. s. de elec. si compromissarius.

DOn solum. innouata p iudicem post diffiniti uam sententiam a qua appellatum extitit reuocantur statim p iudicem ap. etiam si ante appellationē fuerint innouata. attemptata vero post appellationem ante diffiniti uam nō reuocantur. nisi primo de veritate cōstiterit. nisi post inhibitionem debito modo factā attēptata fuissent. Dictū habuit ista decre. et hijs que no. inno. et hosti. s. e. bone. de of. deleg. pastoral. §. pterea. de excep. dilecti. de elec. duduū. ij. ⁊ plene p gar. de el'c. cupientes. §. pe. in fi.

i Diffinitiua. distinguit igit hec decre. inter ap. a diffinitiua et ab interlocutoria interpositā ut etiā pdicti doctores dicebant. et ratio. ī. patebit.

l Casibus. ut quia contumax fuit in non veniendo. vel insignis latro vel criminosus notorius. ad hoc. s. e. romana. §. si autē. s. e. pposuit. xxiij. q. iij. de illicita. et idem in alijs casibus quos habes. ij. q. vi. §. sunt quoz. C. quoz ap. nō rec. l. i. ij. iij. iiij. v. et. vi. ff. de ap. rec. vel nō. l. pe. et vlti. s. e. constituris. ij. In hijs igitur casibus esset iniquum q̄ appellatio executionē sententie impediret cum tali appellationi nō sit deferendū. ut in pdictis iuribus. sz quid dices. pars appellata dicit casum talem esse in quo appellari non potuit. et ideo talis appellatōnis obtētu revocationem fieri nō debere per modum attemptati. appellās ptradicit. pone in tmis. dicit cū fuisse vere ptumacem nō veniēdo. appellās negat. qd erit ī dubio. fiet ne revocatio. dirit ī hac q̄one gar. forte distīguendū. vtrū pars appellata velit in ptinenti pbare illā ptumaciam dicens.

hodie constat ⁊c. an dilatões lõgiores expetat. ut in pri
mo casu nõ fiat reuocatio. in scõo sic. ad hoc. ff. ad exhi
bẽ. l. iij. ℣. ibidem. de resti. spol. lẽas. s. e. li. de excep. pla.
. s. de testi. veniẽs. ij. ff. ut in pos. leg. si is a quo. cũ si. ali
as semp ptumax negaret se ptumacẽ. et idez in ꝑsimilib⁹.

a ¶ Ante omnia. et sic nõ expectabit̃ euentus litis. ut in
pri. casu. scias tñ ꝙ de hoc primo ꝑstare necesse ẽ. s. ꝙ fu
erit diffin. tũ et ap
pellatũ. et post ac
tẽptatũ. vnde videt̃
ꝙ. s. ponit ꝙ ꝑstan
ti. sez ꝙ sint innoua
ta. Sed ꝓtra videt̃
dicere lex. ff. de ap.
cũ ex causa. que di
cit ꝙ extunc reuo
cabitur quod factũ
est post appellatõez
cum appellans me
liorem sententiam
meruerit obtinere.
ergo nõ ante. ℟o.
ibi non negat̃ quin
etiam ante reuoca
ri possit qõ cõcedit̃
ꝙ alias leges. ff. nil
innouari ap. pend̃.
in rubro ⁊ in nigro
et sic vacat ibi ar. a
ꝓtrario. sicut et. C.
de ep̃. et cleri. l. ꝙuẽ
ticulã.

in quibus iura post sentẽ
tiã. ꝓhibent appellare añ
oĩa ꝙ appellatõis iudicem
penitus reuocari. sed etiã
ea omnia que medio tpe
inter sententiã et appella
tionem que postmodũ in
fra decendiuz interponit̃
ab eadẽ cõtingit innoua
ri. ac si post appellationez
eãdem innouata fuissent.

¶ Illa vero que post ap
pellatõz interpositã ante
diffinitiuã sentẽtiã inno
uant̃ donec appellatõis

b ¶ Decẽdiũ. secus si post. qz tunc non teneret
appellatio. nec ipius ꝓtextu fieret attẽptatoz reuocatio.
ff. ꝑs. e. romana. ℣. si vero. Sunt autem isti dies vtiles a
principio. et in ꝓgressu continui. et fit ipoz computatio de
momento ad momentum. quod dic ut plene no. ij. q. vi.
anteriozũ ⁊c.

c ¶ Innouari. penitus reuocari. ac si ⁊c.

d ¶ Innouata fuissent. et est rõ. quia sicut post appellati
onem a diffinitiua nil attẽptari debet. ut. s. de lẽn. sic nec
pendente iure qõ ꝓpetit ꝙdemnato ad appellandũ. ff. de
ad. r. dies. indultũ enĩ a iure bñficium. ⁊c. j. de reg. iur. in
dultum. extij. di. de bijs. tunc enĩ ꝓprie dicit̃ iudicatum
quãdo infra illud appellari non ꝑt. s. de reiud. ꝙ ad ꝑsul
tationem. et an hoc habeat locum in sententia excõmuni
cationis. vide quod dixi. j. de sen. ex. venerabilib⁹. ℣. poz
ro. et notabatur quod hic dicit̃. ff. nil innoua. ap. pen. l.
. i. in prin. in prima glo. ff. de v. sig. si q̃ pena. circa mediũ

e ¶ Diffinitiuã. s. ab interlocutoria vel grauamine. Hu
iusmodi aũt dicti est ratio. qz in casu isto appellatio debz
interponi exꝑssa cã ꝓbabili. nec sufficit causam esse ꝓba
bilem. nisi sit vera. s. e. interposita. in prin. est igit̃ neces
se ꝙ prius ꝑstet de veritate. in euentũ ergo litis scieẽ an
attemptata veniãt reuocãda necne. et est si. s. de frig. fr̃
nitatis. nec est hoc ius nouũ. imo ꝓbat̃ exꝑsse ꝙ antiqua
iura. nõne enim sp papa in appellatõibus ante sententiã
interiectis mãdat. si est ita. reuocato in irritum. ⁊c. s. de
Rep. significante. et duobus. c. se. s. de iudic. exhibita. s.
. e. significãtibus. cum mult. s similibus.

f ¶ Nisi iudex. ponit vnuz casum exceptũ a ꝓrio gñali di
cto. aliũ casum potes addere. s. qñ iudex ipe detulerat ap
pellatõi. s. e. cũ appellatõibus. Jo. andree.

g ¶ Deuolutũ. alias inhibere nõ posset. ut. s. e. romana.
. ℣. si vero. et. ℣. se. ⁊c. Intelligo ꝙ ꝙ ipm iudicẽ attẽptari nõ
h ¶ Quidquid. in
posset. hoc dico. qz quedam pñt iudi
ces a quibus appellatũ est. sicut est reformare possessionẽ
appellãti cũ ibi turbata fuit. omittere tñ debet articulũ
supꝙ quo appellatũ est. s. e. ti. cũ teneamur. Itẽ si appellas
nimis ꝓlixũ termi
num assignauit. po
test moderari. s. e.
cum sit romana. et
. c. ꝑsulunt. et in si.

cãz esse verã ꝓstiterit reuo
cari nõ debent nisi iudex
appellatõis postꝙ sibi cõ
stiterit ꝙ appellationem
emissam ex causa ꝓbabili
fore ad se negoziũ devolu
tum inhibeat canonice iu
dicia quo appellatum exti
tit ne ꝓcedat. tũc enĩ q̃d
q̃d post inhibitõez hmõi
fuerit innouatuz ẽ licet cã
eadem non sit vera ꝙ eũ
dem appellatõnis iudicez
ante omnia in statum pri
stinũ reducendũ. ¶ Idem.

i ¶ Causa. ꝓpẽ quã
appellatũ exticit.
¶ Reducendũ. de
cre. ista loquitur in
bijs que sunt attẽp
tata ꝙ iudicem. et
hoc apparz ex eo ꝙ
dicit. inhibeat ca
nonice iudici. et ce
tera. si aũt aliquid
attẽptaretur a ter
cio. id est qui nõ fu
it pars vel iudex in
causa illa attẽptata
non revocantur ꝙ
modũ attemptati a
iudice ad quem fu
it appellatum. sed ꝙ
suum ꝓprium iudi
cẽ cognito de causa seruato iuris ordine. s. e. ti. romana.
. ℣. in alium. ff. de rei ven. is a quo. non enim ꝓiudicat
alijs res inter alios acta. s. de re iudi. Huius. quod est ve
rum nisi ille tercius ꝙ attemptationem illam iurisdictio
nem iudicis impediret. s. de of. delega. c. i. non ob. s. e.
bone. vbi videtur attemptatum a tercio revocari ꝙ mo
dum attemptati. ibi enim fuit generaliter appellatum ne
quis sup possessione ⁊c. et ideo molestans non potuit di
ci tercius sed potius pars appellata. Alij dicunt ꝙ illud
reducitur in pristinum statum ꝙ interdictum unde vi. nõ
ꝙ modum attemptati. et fm hoc non ob. idem. et ꝙ eadem
iura intellige si tercius aliquid attemptat lite relationem
vel ꝑsultationem pendente. hec tamen omnia de tali tercõ
intelligas qui cum parte vel iudice nihil attemptat illici
tũ. nec ab eis causam cepit habere. alias secus. s. de con
sti. cũ ℣. in fi. ut lit̃. pen. eccla. ij. Si aũt aliqd attẽptet̃
a parte. aut illud de natura sua ẽ irrevocabile aut revoca
bile. si irrevocabile puta pẽdẽte ap. vel lite inter duos su
per sponsa alius eoz cũ ea ꝙ verba de ꝑsenti ꝓtrahit. etiam
post inhibitionẽ non fiet revocatio. qz ex futuro eventu
patebit an valeat matrimoniũ vel nõ. l. cũ ꝓpetuũ impe
dimentũ ꝑcessit nec ne. sed bñ fiet ad tpus lepatio. ⁊ alia
penitẽtia imponet̃. s. de ma. ꝓtrac. cõtra inter. ec. ⁊c. i. et
vl. Si vero revocabile sit distinguo. an sit licitũ vel illici
tũ. si illicitum. ut quia ap. pen. pars spoliat partem revo
cat̃ ꝙ modũ attẽptati. de ap. bone. ff. de edil. edic. ediles.
. ℣. itẽ sciendũ. et fit talis revocatio et restitutõ ex solo iu
dicis officio. ut lit̃. pẽ. c. i. et ꝙ totũ. tenet̃ tñ duo ꝓbare.
ꝙ innouatum fuerit. et ꝙ lit. pen. vel ap. ut lit̃. pen. ꝙ to
tum. Si vero aliquid attemptet̃. qõ alias esset licitu. ut si

quis fecit q̃ de iure communi sibi competit. ut q̃ ap. pendente collegium eligit vel hijs similia. Si extraiudi/ cialis fuit appellatio talia attemptata non reuocantur p̃ motum attemptati, sed pendent ex euentu futuro .s. de elec. cū inter. et. c. cōsiderauimus. C. de rei ven. si fundū. Si autem in iudicio fuerit interposita, hic fuerunt opini ones. no. de in int. resti. c. ij. de iurepatro. ex literis. Dic tamen sm̃ gar. q̃ si lite vel ap. pendente quis vtitur pos/ sessione eo modo q̃ ante nil innouans illicitum vel dolo/ sum in p̃iudiciū par tis. non habet locū reuocatio p̃ modū attemptati. cum nil innouari videatur. viij. q. iij. nonne. imo circa ipm̃ fierz innouatio. quod p̃ hibitum est ut in p̃ dictis iuribus. Si autem dicit aduer/ sarius aliquid im/ mutatū illicite pro/ bet hoc. s. e. bone. de iurepatro. ex literis. alias pendent ex futuro euentu. de resti. in int. c. ij. nisi p̃hibitio iudi/ cis ex causa interposita aliud inducat. s. de p̃ben. inter ce tera. s. de despon. impu. ad dissoluendum. ff. ne quid in loco pub. l. ul. Et vnum scias q̃ si pars appellans aliq̃ illicitum attemptat eo ipso se indignam fecit appellatōis bene ficio. et. p̃cedit iudex a quo appellatum est p̃inde ac si non fuisset appellatum. s. e. an sit. fm̃ casum imo. Sed redeundo ad textum quero si iudex appellatōnis statim reuocat attemptata. postea p̃nunciet male appellatum numquid illa reuocata resumunt vigorem ipso iure. Rñ/ deo. non. q̃ illa reuocatio legitime facta est ad tuitionez appellationis. cum processus in ipius appellatōnis conte/ ptum factus fuerit. et ideo tanq̃ legitime facta firma et stabilis p̃seueret. C. de adul. gracus. Item illa reuocatio fuit quasi interlocutoria. et sic cum ab ea nō fuerit appel/ latum transiuit in rem iudicatam. s. de elec. cum dilecti. de re iudi. q̃ ad p̃sultationē. cum igitur tal reuocatio nō pendeat ex euentu appellationis. sed sola dependentia ap pellatōnis ad reuocationem sufficiat. ut hic. et. s. de iur. iuran. venientes. quidq̃d de appellatōne p̃tingat factum ipsa pendente fuit legitime reuocatum. Pronunciata igi tur appellatōne illegitima de nouo iterum p̃cedetur. de accu. qualiter et quando. i.

Concertationi antiq̃ finem imponere p̃/ senti p̃stone volentes sta/ tuimus ut ab electōnib⁹ postulatōnibus p̃uisioni bus q̃ q̃busslibz extraiudi/ cialib⁹ actib⁹ in quib⁹ p̃t appellatio interponi quis/ quis ex eis se grauatū re/ putans per appellationis beneficium grauamē illa tum desiderauerit reuocari infra decē dies postquā sciuerit si velit appellet. Post decēdiū vero ei dē aditi nō pareat appel/ lādi. sed si p̃ contradictionē debitā vel alia iuris reme dia petierit reuocari gra/ uamē ei dūmō medio tpe bijs nō p̃seserit lapsus de cēdij nō obsistat. Idem sit a grauamine extra iudicium. allegabatur talis ratio. si appellari posset. xi. die. eadem ratōne et centesimo. quod esset absurdum. Preterea. si quis vult dicere decurionē legitime non creatum. non auditur nisi infra legitimum tempus contradicat. ff. de decur. imperatores. §. fi. et. j. id tempus infra quod appellandum est. ar. C. e. qui ad ciui lia. et. l. nominatōnes. ij. q. vi. §. diffinitiua. x. nominati/ ones. quod enim tē pus in sentētijs at/ enditur attendi de bet et in bijs in qui bus nō p̃ferē sentē tia. ff. quando ap. sit. l. i. §. q in senten tijs. et. ij. q. vi. bidu um. Dicebat autez hosti. in decre. ut debitus. ad finem. q̃ in electionibus ante et post. etiam post decem dies po terit appellari. sed hoc modo. quia si ex legitima causa in terponitur appella tio ne fiat electō. va let. et causa p̃bata irritabitur electio postea subsecuta. s. de elec. cōsideraui mus. et. s. e. constitutis. ij. alias nō reuocabit. ut d. iri. s. c. px. post electionē et ante p̃firmati onem appellatur etiam post. x. dies ne fiat confirmatio. et sic posset intelligi quod no. inno. in decre. bone. q̃ extra iudicium appellatur post. x. dies. cū enim extraiudicialis appellatio non sit aliud q̃ ad causam p̃uocatio. s. e. cum sit. sicut lesus q̃cūq̃ p̃t ledentē ad iudiciū vocari facere. sic eum p̃t p̃uocare ad causam extra iudiciū appellando. non enī trāsit grauamē in rē iudicatā sicut sñia. ut. s. e. ro mana. §. si vero. In iudicialibus aūt actibus vel ijs ne/ cesse est. j. decē dies appellari. et sic intelligunt leges p̃/ inducte. loquunt enī in electōib⁹ in quib⁹ decretū decuri onum quod est quasi extraiudiciale vel p̃sidis interponi tur. ad hoc. ff. quando ap. sit. l. i. Sed decretum canoni/ corum eligentium nō est iudiciale vel quasi. imo omnino extraiudiciale. Expeditū ergo sit p̃ hāc decre. q̃ a grauа/ mine extra iudicium illato necesse est infra. x. dies appella ri. et sic intelligat. s. de elec. c. i. et. c. ut circa. et. c. cupiē tes. alias appellatō nō deuolueret. s. e. romana. §. si vero. Juris aūt alia remedia p̃ter hoc nō tolluntur. ut sequit

a Oncertationi. Qui appellat extra iudiciū infra de/ cem dies ex quo sciuit grauamen appellare debz. po stea p̃ remediū iuris cōmunis audietur. sed non p̃ appel latōis remedium. Emanauit hec decre. ad declaratōem eius quod no. Jo. ij. q. vi. biduum. et hosti. de ap. ut debi tus. et. inno. s. e. bone.

b Extraiudicialib⁹. siue fiāt a iudice siue a p̃uato. s. c. i.

c Grauatū. nota q̃ decre. ista locū habet in appellatio ne interposita a grauamine iam illato. secus si ab inferen do. cum ex probabili causa timetur et interponitur appel latio. vnde aduerte q̃ infra decem dies appellandum

d Sciuerit. est enī tps vtile a p̃ncipio. l3 p̃tinuū in pro gressu. et de hoc plene no. ij. q. vi. anteriorz. et fit de mo/ mento ad momentū p̃putatio. ut ibi. et intelligo sciuerit non solū ac tū illū factū sed p illū se grauatū. Quid enī si sciui te electū. et post. x. dies sciui q̃ prius mihi de illo be neficio papa p̃uiderat. adhuc. j. x. dies a die scientie p̃uo cabo. q̃ mō scio me grauatū. et hoc sonat hec lra.

e Debitā. ut si coram superiore excipiatur vel cassatio pe tatur. vel hijs similia.

f Assenserit. scienter p̃ter ea que. s. diri. nil enī tā con trariū p̃sensui sicut error. ff. de iurisdic. om. iud. si p̃ error rem. Et intellige assenserit. etiā tacite. de of. del. gratum. de hijs q̃ fiūt a ma. p. ca. ex ore. cū suis concor.

g Obsistat. optime p̃cordat. s. e. li. de resti. in int. c. ij.

Appellatio. hoc no. guil. in spe. e. ti. ℔ qualiter autez
b In scriptis, sic enim est appellādū añ sen/ ipn
tētiā. ⁊ a mia ex interuallo. qō dic vt. s. e. ti. c. i.
c Iudici. no. appellandū corā iudice. de hoc per io. iij. q
vi. biduū. et per ber. s. e. suggestū. indistincte teneas cū in
iudicijs vel extra a iudice appellatur corā iudice appellan
dū. s. e. cozdi. s. e. vt debitus. ibi corā eodē iudice zē. ⁊ ℔
si pē ipi⁹ haberi co
pia. et in publico ñ
oztis vel villa sub
urbana. iij. q. vi. bi/
duū. vl nisi iust⁹ me
tus appellantem ex
cuset. s. e. ti. c. vlt. si
vero sunt plures iu
dices. dic vt in cle.
. e. ti. si a iudicibus

Appellatio quā i scri
ptis iudici a quo ap/
pellare volebas te pozrex
isse ꝓponis non pē ex eo q
corā eo lecta non fuerit ra
tōnabiliter impugnari

Ja iudice ā Idem.
quo ꝓpter grauamē
qō tibi ꝓpōis illatū appel
las ad docendū te foze gra
uatū et ad audiendō reuo/
catiōz eiusdez grauaminis
si de ipso docueris tibi ter
minus pfigaē. nec corā eo
cū ipse per se id videre ba
beat hoc docere nec etiaz

d Proponis. ⁊ p
bas. s. de cōcess. pre
ben. cum sup questi
one. vt ergo dixi. s.
. e. c. i. non est neces
se q scriptura ap.
sit autentica dūmo
do possit ꝓbari. tu
tū est tū q per nota
riū de hoc fiat scrip
tura publica. q⁹ qd
continetur in carta
difficile est probare

e Lecta. videbaē
contra. ar. eius qō oz. s. ti. pr. c. vl. in fi. cum sitis pcordā.
sicut enim requiritur q snīa legatur per iudicem. nec suf/
ficit q in scriptis edatur. vt tibi. sic etiam videtur nō suffi
cere q appellatio in scriptis edatur nisi etiam legatur. sed
non tanta solēnitas requiritur in appellando. sicut in dif/
finiendo. alias sequeretur q die feriato non posset appel/
lari sicut nec diffinitiua ꝓferri. et q appellans haberet se
dere et ñ stare. et hec sunt falsa. cū ergo decre. vt debitus.
et decre. cozdi. ℔ solū req̄rāt vt assigneē vel exponaē cā. p/
babilis et in scriptis. assignare aūt fit⁹ bis nutu. te tō. vel
codicill. ff. de ex. sig. assignare. ff. de assi. liber. l. i. ỳ. assigna
re. ergo et in scripturis assignando ⁊ porrigendo iudici sa
tisfactū est iuri. et facit ad hoc. s. ō of. oz. si canonici. sicut
enim ibi sufficit causam cessationis scribere et scripturaz
assignare ei contra quē cessatur. sic et hic in appellatione
sic et olim dabat maritus vxori sue libellū repudij qō suffi
ciebat licet non legeret. de quo oz in. ple. decre. ꝓbatur
hoc etiā. iij. q. vi. si quis libellos appellatorios ingesserit.
⁊ l. biduū. ff. si qs ipsius. ibi. vt ei libellos daret. et quod
hic de appellationibus oz et de exceptionibus intelligo.
vt sufficiat illas dari in scriptis. licet nō leganē. ad hoc. s.
de ꝓba. qm̄ ꝓtra.

Ja iudice. emanauit/ et moder. m. s. e. cū cessante.
et dic in iudice ozdinario vel delegato. et idez si esset arbiter
iuris a quo potest appellari. s. e. li. de of. del. ab arbitris.

g Grauatum. secus enim si a sententia diffinitiua quam
iudex reuocare non potest. functus est enī officio suo semel
iudicando siue bñ siue male. ff. de re iudi. iudex. s. de of. ō
lega. in lēis. et. c. venerabilis. intellige igitur grauamen.

siue interlocutoriā siue ꝓter interlocutoriā inferatur
b Per se. oz enim eē de fcō suo certus. s. de ℔p. ab excō
municato. l. de resein. vē. quisqs. veritas enim cause ap/
pellatōis ꝓbanda est corā iudice ap. vt. s. e. romana. ⁊ c.
cū appellatōibus. ergo nō corā iudice a quo appellatur. sal
uo eo qō oz. s. e. ti. interposita.
i Teneris. quid si cōpareat. et corā iudice ipso a quo ap

tāq̄ corā iudice cū ꝓ appel
lationem sit suspēsa ipsius
iurisdictō ꝓparere teneris
nisi ad hoc solū vt reuoca
tōem ipam audias si eam
durerit faciendā. alʒ si nō
ꝓparueris et ipse in termi
no grauamen reuocauerit
cū effcū poterit extūc libe
re in cā ꝓcedere ac si appel

Hlatō interposita fuisset
Collone bñficij Idē
quā cōiter per epum et ca
pitulū i ruī ꝓiudiciū fcāz
eē. ꝓponis nō ad ipm epm
si in ea vt ꝓlatus interfuerit

pellauit de grauaē
doceat nunquid ab
ap. recessisse videbi
tur. vi oz primo q
sic. per decre. s. de
of. dele. gratum. s.
de testi. cum veniss
in quib⁹ dicitur q
si appellans post ap
pel. probationes in
ducit corāz illo a q̄
appellauerat. appel
latiōi renūciat. Itē
beclēa dicit per ap
pel. suspensa sit iuris
dictio iudicis. si er/
go aliquid facit co/
ram ipso vt corā iu/
dice allegat contra/
ria et sic non audiē
ad hoc. s. e. sollici/
tudinem. cum suis
concordan. cōtra. s
e. interposita. vbi di/
citur q appellans
pē ꝓbare si vult veritatē cause corā iudice a quo appellat
sed vīderi pē decre. illam locū hēe ante appellationez. sat
credo q cū q actū istum semper intendat ad iudicis iuris
dictionē declinandā. q per hoc appellationi non renun/
ciat. et hoc sonat lēa que dicit hic nō teneris. nō dixit nec
potes. et sic etiā soluitur qō oz de allegante contraria. cū
ista ñ sint ꝓria q̄ ad vnū finē tēdūt ⁊ facit qō diri. j. de reg.
iu. nullus plib⁹. Ad decre. gratū. et. cū veniss. vīdeē q il/
le ꝓbationes fiebāt sup principali negocio. et ideo bene
renūciabat appellationi. q⁹ contrarius sibi. fz hic sec⁹. fa/
ciat ꝓ hac pte q iste. ꝓuocatus ē. ad hoc. ff. de pdi. furti.
⁊ ideo. in pun. s. de excep. cū inter prioē. et accedant que
no. iij. q. iij. offeratur. s. de re iud. inter monasteriū. et vti
li⁹ vi oz negocia tali expediri ꝓpendio. q̄ ꝓ exactam sub/
tilitatē longo ꝓogari dispendio. s. ti. pr. abbate sane. in
fi. ꝓ. legitime tenetur cōparere ad id qō sequitur et tamē
cōparendo nō renūciat appellationi.
k Effectu. effectualiter enī intelligenda sunt ꝛba. vt. s.
de cle. non resi. relatū. cū suis cōcoz. hinc enī est q nō suf/
ficit dicere se paratū reuocare nisi et reuocet. ad hoc. s. de
eo q̄ mit. in pos. cā rei ser. c. i. et ad hoc. s. t. pr. ad aplice.
⁊. eratq̄ parata. Itē si grauamē fuit ꝛbale. reuocatō suf/
ficiat ꝛbalis. si reale. non sufficit ꝛbalis nisi re etiā reuoce
tur l Nō fuisset. q⁹ cessante grauamīe cessare oz appel

Hlatō. vt. s. e. cessāte. /no. hos. de excess. pla. c. i.
Collatōe. hoc/ /appellare. nōlz. iij. q. vi. ñ solēt
n Preiudiciū. alias/ . s. de elec. cū int. ℟. ff. de ap. l. i.
o Prelatus. qō presumiē nisi aliud appareat. et si q̄rat
quo cōstabit an sit i bi vt prelatus an vt canonic⁹. recitari

solet.s.de cõcef.preben.postulastis.si est in primo loco primo scribitur tũc apparet eũ esse vt epũm vel caput. sed qn icdet et iubicribit post archidiaconũ vel aliũ qui ibiõ prelit caplo.tũc patet ipsum ibi eẽ vt canonicũ.ad hoc.x/ vij.di.c.vl.de ma.z obe.statum⁹. a Superiorẽ. ppã vel primũ.s.e.ti.dilecti.vl. b Canonic⁹.s.de pcei.p ben.postulastis.j.de prebẽ.cũ in eccia.ne le.va.c.i. cũli. c Potuisti.li.xvij di.multi.vbi de ar chiepiscopo appel/ lat ad inodũ cui tñ pest arrepui.ad idẽ .ff.qũ ap.sit.l.i.§. solent.vbi de ordia rio et plide appella/ tur ad preiudicem.et qd dicit potuisti itel ligo et debuisti nisi appellaret ad papã cum gradati sit ap/ pellandum.s.e.di/ lecti. Puto tamẽ qd si appellans hoc pe tit ipse epũs habe/ at causam delegare cum satis sit iuspe/ ctus ne velit uenire ptra factũ iuũ iz id iecerit vt aliud adm stat ei⁹ qd dicimus de iudice a quo fuit appellatum. quin efficitur iurisdictionis eius ad quẽ fuit appellatũ.de h.iij .q.vij.§.tria.x. Itẽ si ptra prem.s.de elec.qrelã.in prima glo.et.l.de ap.eos.in prin.

sed ad superiorẽ te opor/ tuit appellare alias si vt ca nonicus interfuisset in ea potuisti appl'are licite ad eundem. Idem.

Licet ab interlocuto ria per quam pacti vel p/ scriptionis aut alia princi pali negocio piudicans vl iudiciu nullũ reddẽs exce ptõ est repulsa non fuerit appellatus si tñ a diffiniti ua que postmodum etiaz vltra decendiũ ꝓmulgat

appellari contingat potest in appellationis causa ipz grauamen per interlocuto/ ria eãdẽ illarũ licite p ap/ pellatõis iudicẽ emendari. Cũ vero interlocuto/ ria sup eo ꝓfertur qd ñ pa/ rat piudiciũ negocio prin cipali vel iudicium nullus reddit nisi fuerit appella/ tũ ab ipa p appellatõnez a diffinitiua postea interie/ ctã grauamẽ illatũ neqꝫ potit reuocari. Soñ.viij.

Licet.p appellatõnez in/ principali negocio piudicãs alias nõ. Et terminatur hec tricatio inno.et hol.no.p eos.s.de re.iu.q ad plusira tionẽ.et.s.qd me.cã.c.vl.et inno.opi.approbatur.

e Pacti.de perpetuo nõ petendo.vel inmilis

f Preiudicans.qd in pereptoriis regulariter est videre

g Reddens.sicut exceptõ talli.ff.de iudi.licet.s.de ere. cũ venerabilis.s.de ꝓcur.in nra.vl exceptio ptra illeptũ qd ab excõicato fuerit ipetratũ.s.e.li.de illep.c.i.et si.

h Nõ fuerit.secus si a repulsione fuisset appellatũ icõo. et succubuisset appellans.qd dic.vt in cle.e.t.cũ a repulsi one.

i Appellatũ.et sic videat trãisse in rẽ iudicatam. .s.de elec.cu dilecti.in fi.de test.significauerũt.cum si.

k Vltra decendiũ.li dicit vt maioz sit dubitatõ.dicebãt enim quidã qd si nõ fluxerat decendiũ cũ appellauit a die interlocutorie.tũc reuocari potcrat interlocutoria.et repe/ ti exceptio per ipsam reprobata.quasi intelligatur super diffinitiua et interlocutoria appellatũ.Et impugnat hec opi.tali mõ.certũ ẽ qd aliter appellatur ab interlocutoria qd a diffinitiua.et etiã a diffinitiua ptinente plures articlos in vno potest appellari in alio non.de testa.raynald⁹.cum si.et ob hoc dicebant scdi.qd exquo appellatum erat a diffi nitiua.indistincte omnes exceptões admissas et nõ admis sas siue fuerit interlocutũ siue non.siue.x.dies fluxerit si/ ue nõ.repete licebit.et videtur hoc satis expressum.ff.de ap.l.i.§.i.et vl.et.l.ij.et.iij.et.ff.qũ ap.sit.l.i.exquo enim admittitur ad dicendũ sup principali quod est maius igi

tur contra interlocutoriã qd minus est.veritas cui semp ẽ iuuãda.p.iudex ap.succedit in locũ principalis sed inter/ locutoria non transit in rem iudicatam quo ad iudicẽ pri cipalis cause.ergo nec quo ad iudicem appellationis.i.quin dare possit licentiam exceptõnem repetendi. Anno vero tenebat opi. hic approbatam.hol.dicebat qd cu ẽm leges regulariter añ sniam nõ appelletur omnia grauamina illata in causa hũt relcua/ ri per appel. interpo/ sitam a diffinitiua. sed ẽm canones a q̃ libet interlocutoria et quolibet grauale potest appellari.Et ideo quacũcunq; a diffinitiua appellet firma manet inter/ locutoria a q̃ ultra.x. dies no fuit appella tum.

l Appellari.j.x.di es a die sententie vel exquo sciuit.s.e.cõ certationi.

m Emẽdari.sicut enĩ cõclusio facta in principali nõ parat iudicium quomiꝰ noua iura possint in ap.cã.ꝓduci.s.de testi.fraternitatis.et de fi.institu.inter dilectos.L.de tẽ.ap.per hãc.ita nec interlocutoria piudi cium parat quo minus vetera iura repeti possint vt hic.a/ lias enim qa ꝓdesset sup diffinitiua appellasse

n Nõ parat.sicut ẽ videre in dilatoriis vel in cõdemna/ tõibus expensarũ sup eo qd in exceptõe succubuit vel ꝓ aliam cãm simile. o Vel.repete sup eo qd nõ.

p Appellatũ.ab ipsa.quid si lata tali interlocutoria iu/ dex statim vult ꝓcedere in cã.petit pars ptra quã lata est interlocutoria nõ ꝓcedi.j.x.dies vt deliberet an ab ipsa interlocutoria appellare velit necne.queritur an sit audienda. Et vidr qd nc.quia bñficiũ iuris 2c.xxvij.di.de hijs.j.cõ reg.iu.indultum.cũ suis socis.ad hoc optime facit.ij.q.vi anteriorum.vbi dr qd.x.dies dantur ad appellandum vt li ceat infra ipsum spacium plenissime deliberare an appellã dum sit ei vel quiescendum. sed iste litigando et ꝓcedendo super principali sic plenissime deliberare non potest. Ro.dico qd non est audienda.et hoc no.guil.in ipe.ti.de ap.§.restat videre.in fi.et est eius ratio quia quo ad iudi cem non transit in rem iudicatam snĩa et ideo cum possit eam reuocare non omittat ꝓcessum.et in hoc dicit in pri uata sua oẽs rectores boñ.concordasse.et vide euidentez rõ nẽ.si contrarium diceres nunqd esset litium finis.in quali bet enĩ interlocutoria termini assignatõe vel iudicis actu diceret ps quiescatis p.x.dies vt deliberẽ an velim appel/ lare qd esset absurdũ. Etiam si.j.x.dies a die ipsius inter/ q Interiectã.intelligo e/ locutorie a diffinitiua fuerit appellatum ꝓpter rationes quas dixi.s.in glo.hoc dicit i principio. Iudex ergo in quẽ ex appellationis vir/ r Reuocari./ tute principale negotium trãsit.d hijs que principale non impediunt intromittere se nõ debet.

Clerici. Clericus ioculator anno vel tercio monitus non desistēs ipso iure perdidit priuilm clericale. Et emanauit ad declatōz et approbationem eozum que de q̄ dā equitate dicebat hosti. de sen. ex. perpendimus. in summa. et. ¶. quis possit. v. quid. et dicebat bonum eē si pp̄ hoc determinaret et ipsa limitaret. b ¶ Dignitati. no. q̄ clicatus ē dignitas. ad idem. iiij. di. denicq̄. vbi de hoc. et de cle. non resi. c. iij. si igitur detrahunt dignitati merito priuilegium perdere ō bent. quod non persone sed dignitati cōfertur. vt. s. de fo. pe. si diligenti. et de sen. ex. cōtingit.

c ¶ Ioculatores. iij. ioculatores in publicū. s. e. ti. cum decorem. faciūt enim spectaculuz q̄rij corporis. ad ff. de hijs qui no. infa. l. ij. ¶. fi. in occulto tamē vel infirmitatis vel alēi us honeste rei causa aliq̄d ioci facere nō reprobatur. et facit qō no. io. de citharistis ¶ hijs qui variis vtuntur instrumentis. lxxxvi. di. donare. in. i. glo. iohan. andree.

d ¶ Holiardos. vulgare gallicoz

e ¶ Bufones. vulgare tuscoz.

f ¶ Annum. ad hoc. ¶. de here. cum contumacia. s. de regul. statuimus. in autū. de san. episco. ¶. interdicimus. col latōe. ic. ¶ hoc est ius nouum. cum alias nisi monitione trina premissa fuerint incorrigibiles inuenti nō perdant priuilegiū clericale. vt. s. de sen. ex. in audientia. ¶. c. ptigit. ij ¶ Ignominiosam. ff. de hijs qui no. infa. l. ij. ¶. ignominiose. et. ¶. fi. cum ergo talibus ignominiosis artibus clerici intendere non debeant. vt mimis ioculatoribus et hystrionibus. s. e. clerici. ¶. Nēa. multominus et exercere debent ad hoc. xlviij. di. non licet. vbi dicitur q̄ non licet clerico tabernam ingredi. multo minus tenere. vtilitas ergo vite tales non patitur priuilegio gaudere. ¶. de adul. que ad ulterium. in fi. s. de apost. c. i. xlvi. di. clericum scurrilem. ne cle. vel mona. c. iij. dici breue temp⁹. p⁹ annum lon

b ¶ Breuiori. no. ¶. annū gum vel vet⁹. ad hoc. xxxv. q. viij. c. i. vbi de hoc. et. s. de v. sig. quid p nouale.

l ¶ Moniti. hoc de veteri iure. sed p quē mouebunt. Dic q̄ per suum platū vel iudicē. vt. s. de sen. ex. in audientia. ibi. sīa platis suis. nē. et. c. ptigit. ij. ibi. si a te tercio.

k ¶ Careant. repete a iure. tiplex ē clicoz priuilegiū. qō

l ¶ Omi. hoc dicit. q̄ multi dic vt dixi. s. de biga. altricationis. vbi est idem vbum. tus ferat habitū ¶ tōsu

Clerici. si clericus cōiugatā clericali priuilegio gaudet. alias nō. Et fuit tracta de fine cuiusdam cetrauagātis. q̄ incipiebat. ad q̄rūdā. et emanauit ad declatōz eoz q̄ no. xxiij. di. clici. in. i. glo. et. c. t. Jo. ā.

m ¶ Nicis. quia si bigami essent eruti essent omni clericali priuilegio. Hec possūt etiā portare tōsurā. s. e. li. ō biga.

Incipit liber tercius. De vita et honestate clericoz

Clerici qui clericalis ordinis dignitati nō modicū detrahentes. se ioculatores seu goliardos faciūt. aut bufones si per ānū artem illā ignominiosaz exercuerint ipso iure. si aūt tpe breuiori ¶ tercio moniti nō resipuerint careant priuilegio clericali

G ¶ Onifa. viij.

De clericis coniugatis.

Clerici q̄ cū vnicis et virginibus contraxerūt. si tonsurā et vestes deferant clicales. priuilm retineāt canonis ab innocentio papa secūdo predecessore nostro editi. in fauorem totius ordinis clericalis. ¶ Et cuz iuxta parisiense ꝯciliū nullus clericus distringi aut condemnari debeat a iudice sclari. pñti declamus edicto. hmōi clericos cōiugatos p cōmissis ab eis excessibus vel delictis trahi non posse criminaliter aut ciuiliter ad iudiciū sclare. nec ab ipsis sclaribus iudicibus eos debere psōalit vel etiā pecuniall. ne p vnā viā ꝓcedatur eisdē iudicibus. quod per aliam altricationis. bus. secus si cū coruptis vel viduis cō

o ¶ Virgini traxissent ¶ eas cognouissent. vt. xxxiij. di. valentiniano. et rōnem quare virginitas in muliere req̄ ratur quo ad ff portius q̄ in viro. quere de biga. debitum. in glo. pnl. erūt no. p opi. hu. et hosti. q̄ mulier debe

p ¶ Cōtrar ar eē despōsata in virginitate. vnde si primo defloraūit q̄s mulierē et postea cū illa ꝓrit ñ vlōz q̄ primo ux. ri possit. ad hoc. xxx. q. v. ¶lus. vbi de hoc. xxxij. di. nemo. Preterea carnis cōmixtio cōformitatez designat humane diuinecq̄ nature q̄ p incarnationis ministeriū fuit in vtero virginali contracta oꝑ tet ergo q̄ pſūmatō que illud ō signat fuerit facta in vtero virginali. q̄ si ante illā corrupit eē non pōt et bene facit ad hoc xxxij. di. marituz. ſz ptrariū credo fz tā. ¶ gof. qui hoc no. in summa de biga. ¶. Item quid si quis. licet ptrariū no. ō clicis pnu. sane. et barbir. in qōne domi nicali q̄ incipit. aliq̄s cognouit virginem et ber. s. de biga. de bitū. in glo. vl. tum quia non diuisit carnem suam in plures. vt ibi. tum quia sequens matrimonium fingitur precessisse. vt. s. qui fi. sint legit. tanta. q ¶ Vestes. xxi. q. iij. oīs iactantia. et per totam qōez. s. ō vi. et ho. cle. clerici.

r ¶ Canonis. xvij. q. iij. si quis suadente.

s ¶ Clericalis. huic ergo fauori clicus renūciare nō possz de sen. ex. contingit. j. de fo. cō. si diligenti. sed nūquid talis clicus habebat ilsertū ad vacaturam anteq̄ contraheret mortua tali vroze si postea vacat prebenda potest illaz petere. Terminauit barbir. in pn. qōnum suarū qōne q̄ incipit. quidā impetrauit. q̄ nō. quia ptrahendo matrimonium renūciauit per ipsū factū et animū deposuit et hoc ē verū. nā tūc etiā pdidisset ius in re. multo forti⁹ ergo ad tē. fm ea q̄ no. s. e. c. i. et ad hoc. ¶. de ꝓcess. pben. c. vl. Jtez ptrahēdo voluit ꝓpetuo adherere vroxi. xxxij. q. ij. solz. s. de pdi. ap. c. vl. eligendo alterū de ptrarijs alteri renūciauit. s. e. li. de postul. c. vno. de elec. vt quis duas. ad hoc. ¶. e. c. vbi dicit. in ceteris. nē. ij. qō habeē pro palea. ri

t ¶ Concilū. s. de fo. cōpe. c. q. i. c. ij. dñs.

v ¶ Declaramus. et hoc et superiobus no. approbatā opinionem io. xxiij. di. clerici. et reprobatā opinionem. barbir. ibi no. qui dicebat q̄ clericus coniugatus ī nullo poterat priuilegio gaudere quantumcūq̄ in habitu et tonsura incederēt. Quomodo ergo rñdebit ad decre. s. e. iohānes. Tripler est solutō. Prima ē q̄ ex sola declatione tonsure siue habitu non retinet priuilm. vel ibi cum vidua vel coꝛrupta contraxerat. vel aliā vroxē habuerat. vel q̄a hoc est ō uinare. Dic tercio ¶ veri⁹. q̄ de alio priuilio loq̄tur et sic ꝓcedat. vt. ¶. e. ¶. in ceteris aūt.

s ¶ Cōiugatos.

deferentes tonsuram vl habitum vt .j. &
a Denegatur .j. de reg. iur. cum qd vna. cū suis concor. ibi vide de hoc /in priuilio qō hñt ne vexentur exactio/
b Ceteris. vt/ nibus vel collcis. C. de epis. & cl. l. ij. .s. de vi. et hon. cli. c. vl. /scz canonis. inno. et priuilio p
c Premissis. priuilio/ cilij parien sis.
d Clericali. ec sic intelligatur decre. s. e.

Onsuetudi/nem. distri/butiones q̄/tidiane solū p̄senti/bus qui intersunt di/uinis dari debent p̄/suetudine non ob/stante. et qui aliter/ illas receperint non/ faciunt illas suas. & idem de distributio/nibus que dantur p̄/ ānniuersarijs defun/ctorum. Et probatur/ hoc decre. dcm̄ per hoc/ decre. s. de prebē. licet/
e Distributões. s. de p̄ben. lx.
f Manualia. vt. s. de v. sig. olim.
g Victualia. s. e. & cetero.
h Pñtes. quid e/nim prodest pñtia i/ loco exquo dmis nō/ assunt ꝓpter q̄ benc/ficia sunt p̄stituta.
i Improbantes. licet igitur ex consue/tudine corpus p̄e/bende deberi possit/ absentibus & qui di/uinis nō intersunt. .s. de p̄sti. cū oēs. secus in distributionib⁹ cotidianis. vt hic
k Ipsarum. cathedralium vl collegiatarū
l Affuerint. no. q̄ si quis impetrat q̄ in absentia perci/piat prouentus suos ac si pñs esset. dispensatō hoc facit cum reputari pro presente sed nō p̄ interessente officijs sz si p̄/sens esset & officijs nō interesset has distributões non per/cipet vt hic. ergo nec dispensationis vigore percipiet. sed si/ diceretur in grā q̄ reciperet ac si presens esset & diuinis of/ficijs interesset tūc secus rōne predicta. sit impetrans in/ hoc cautus vt sequā formā impetret si p̄.
m Ordinatōem. vt puta q̄ tm̄ det ei qui interierit i missa. et tm̄ ei qui interit in matutino. et sic de singul' horis
n Infirmitas. que a celebratōe diuinor̄ excusat. vt. s. de p̄bē. significatū. alias clici ad oēs horas tenentur. qō dic vt. s. de cele. mis. c. i.
o Vtilitas. hec duo solēt dispensatōes inducere. s. de p̄/ben. expositi. et signāt huic ptra. s. e. li. de elec. cū non de/ceat. vbi illi ꝓsequūtur vtilitatē eccl'ie et distributiones/ recipiūt. so. canonici nō tenentur eas talibus concedere. vt ibi. tm̄ si cōcesserint illi nō tenentur ad restōem. vt hic. Alij dicunt hoc loqui in pñtibus. illud in absentibus. vt p̄/sentes qui ꝓsequūtur vtilitatē eccl'ie distributões recipiāt/ absētes nō. vt ibi. pmū credo /fieri elemosina. qō dic vt
p Suas. de hijs ergo ñ pōt/no. tiij. q. v. in sūma. & s. de deci. ex transmissa. Quid si illi quorum lucrū p̄dicta ce-

denegatur nullatenus cō/demnari. In ceteris au/tem et nisi vt p̄mitti tur tō/surā vel vestes deferāt cli/cales etiam in p̄missis eos/ gaudere nolumus priuilio/ clericali. Oni. viij.

De clericis nō residētibus in ecclesia vel prebenda.

Onsuetudinez q̄/ in quibusdam pri/bus inoleuit. qua/ canonici & alij beneficiati/ seu clerici cathedraliū & a/liarū collegiatarū eccliarū/ distributiones cotidianas/ que alias manualia benefi/cia seu victualia nūcupan/tur. & tantū residētib⁹ & ibi/ untur qualitercūcz in ciui/tatibus seu alijs locis in q̄/bus ipe ꝓsistūt eccie smt p̄/

debant remittant. nūquid est canonicus absolutus. Satis/ viō q̄ sic. insti. de crim di. ij. traditionem. cū hic nō sit ad/ditum remissionē nō p̄desse. vt. s. de rep. statutū. ij. ante pnū. et. j. de cen. exigit. in fi.
q Recepit. dicunt quidam etiam in preteritū. vt si p̄stō/ ista preterita cōprehendat. maxime cū videatur ius anti/quum. s. de preben. licet. sed contrarium credo. tum ex/ eo quod. s. dixit. sta/tutimus. tum ex eo q̄/ dicit hic ptra hanc/ nostram p̄stōem. ac. sed qui añ hāc p̄stōz/ recepit contra hanc/ constōnem non rece/pit. quia pena legis/ ex tpe legis. xxxij. q. iij. dixit sara. p̄tea. licet statutum esset/ has distributiones/ solum hijs q̄ diuinis/ intersunt officijs da/ri. nō tm̄ erat expres/se statutum cōsuetu/dinē ptrariā nō vale/re. Item nec pena ad/dita. quod facit con/stitutō hec. Sed q̄d/ dices de eccl'ijs que/ non habent aliq̄ mo/do distinctas prebē/das sz tm̄ smgul' die/bus dantur cuilibz/ pro victu tot libre/ panis. tot mensure/ vini. et sic de smgul'. Credo q̄ de illis nō/ loquatur decre. cum/ ille potius sint pre/bende q̄ distributō/nes. alias esset cano/nia sine prebenda in talibus eccl'esijs. quod esse non debet/ i. q. iij. si quis. s. de preben. relatū. et hoc optime ꝓbat iu/dicio meo dec. de v. sig. olim. certum enim est q̄ quotidi/ane distributões non dantur absentibus etiam in theolo/gia studentibus vel priuilegiatis. vt in predcā decre. lz. & tm̄ in talibus eccijs dantur tales priuilegiatis absentibus/ vt in p̄dcā decre. olim. qui ver⁹ ē decre. intellcūs. alias nul/la ibi cēt decre. nō nisi qz ita placuit pape. et ad hoc facit qō/ no. ber. i p̄di. decre. lz. ō p̄bē. Vl dico. q̄ in eccijs i quib⁹/ sunt distincte prebende et ē postea communis gros/sa. et postea distributiones. solum in hijs distributionib⁹/ et non in illa mensa grossa locum habeat hec decre. et ita/ fuit consultum in ecclesia bonoñ. hoc sonat verbum. q̄tidia/ne. et. s. dū dixit. q̄ tm̄ residentibus. ac. sz q̄d dices. ordi/natio ē in eccl'ia. qui vadit ad talem horā tm̄ habebit. ac. va/dit canonicus ad horam principaliter p̄ denario. nūquid/ simoniam p̄mittit. viō q̄ sic. ar. de simo. tua nobis. et. c./ sicut p̄ certo. Contra. s. de p̄bē. significatū. so. dic sm̄ hos/ti. qui hoc no. de v. si. oli. q̄ tales nō cōmittūt veram simo/niam. cū nulla exp̄ssa pactō intercedat. peccant tamē gra/uiter et mentalē simoniam cōmittunt et p̄ penitētiā satisfa/ciunt. s. de simo. tua nos. et. c. vl.
r Idē. s. q̄ hij qui nō intersunt nil habeāt & p̄suetudo p̄/traria nō valeat et recipientes sine iusta causa ad restitutō/nem teneantur.

Suscepti.ad pñtationem religiosoꝝ etiã exemptoꝝ
ñ debẽt in eccl̃ijs ipsoꝝ rcõres instituj. nisi pͦ tm̃ eis/
dẽ assignet. vñ icũbẽtia onera subiẽ possit ⁊ pgrue sustẽta
ri. nec vz ꝓria psue. ⁊ diuide in. iiij. ptes. Jn pma arẽgat.
Jn scõa antiquã pstõnẽ recitat. Jn tertia ipsius iuris trãs
gressionẽ. Jn ẽrta ponit renouationẽ et extensionẽ ei⁹ ⁊ p
trariã psuetudinẽ dãnat. b Aliarũ. s. e. li. de pst. c. ij.
. J. de sepul. c. i.

c Jnnouatione. nunc antiq̃ declãti one. s. in pbe. hui⁹ libri. ad fi. et ordij.

d Religiosoꝝ. de monachis statutum fuerat. s. e. de moñ. De alijs religiosis ea dem rõne idem dice bamus per decre. s. e. auaricie. et. c. in la teranensi.

e Assignatum. qõ per eos diminui vel augeri non poterit. Dicit archiđ. s. e. a/ uaricie. et habẽt cir/ ca hec ꝓuidere dio/ cesani etiam quo ad exẽptos. vt in clem̃. de sup. neg. pl̃. quia regulares.

f Soluere. hospi/ talitatẽ tenere. vt in predicta ẽcre. ẽmo na. ⁊ dic vt ibi. ⁊ xxi q. i. c. i.

g Exẽpti. ecclesia cñ cũ pl̃o ñ erat ibi exempta. alias nõ in tromitteret se epũs. s. de priuil. qm̃. ⁊ ẽ sup. ne. pl̃. sicut. ho/ die sec⁹. vt in clemẽ. . e. ti. quia regulares

h Sustentari. fo/ re dimittebãt ẽrtaz quarte. i. sertẽdeci/ mã decimarum. s. e. ti. extirpande. ĩ pn̄. nolebant ꝙ eis gĩa rentur podagre. de cõse. di. v. legimus quosdam. Notauerũt autẽ tan. et gof. s. e. de mona. ꝙ si mona/ chi hanc portionem assignare nollent. e/ lapsis sex mensibus episcopus ordinarz ecclesiam. allegant decreta. de supplẽ. neg. prele. sicut. ho/ die dioceſan⁹ ad hãc assignatõem facien/ non acquirat. nec faciat e/ as suas imo ad omniũ re/ stitutiõem que ꝓra hmõi nostrã pstõez recepit tene atur. ¶ De distributõnibus etiã ꝑ defũctoꝝ anniuer/ sarijs largiendis idem de cernimus obseruandum.

Clemens. iiij.

De pbẽdis ⁊ dignitatibus.

Suscepti regimis cura sollicitat vtv tilitatibus subie/ ctoꝝ in illis pcipue p que aiarũ saluti ꝓsulit. nũc no/ uoꝝ editõe nunc antiquo rũ innouatione iurium sol licite ꝓuidere curemus

Gane fuit oliz per sedẽ apostolicã puide ꝓstitutũ vt dyocesani locoꝝ ad pñ/ tationem religiosoꝝ nullũ ad aliquã eccl̃iam recipiãt nisi tõtũ ei de ꝓuentibus ipsius eccl̃ie coram eis fue rit assignatum vnde iura epalia possint soluere ⁊ cõ gruam sustentationẽ hrẽ.

Clerũ sicut nobis q̃rela multoꝝ frequens insinuat religiosi si exempti de pro uentibus parrochialiũ ec/ clesiarũ in quibus ius ob tinent patronatus seu rcõ rũ pñtatio ptinet ad eosđ tãtũ pcipiũt annuatim. ꝙ rectores ecclesiarũ iparz non possunt de residuo ꝓ/ mode sustentari et episco/ palia iura soluere ac alia incumbẽtia eis onera sup portare ꝓpter quod se/ dã statuet eis tminũ infra quẽ si ñ fiat pñtatũ admittet et postea faciet hãc assignatõz. in q̃ tarãda in pluri vel mino/ ri nõ dz excedere. qõ dic. vt in cle. de iu. pa. vt constitutio. i Onera. hospitũ. receptõis nũcioꝝ ap. se. ⁊ si. k Aliaz. q̃rũ regimẽ ẽ ars artiũ. s. đ eta. ⁊ q̃. cũ sit. ẽ enĩ aĩa pcios/ oꝝ corpe. xij. q. i. pcipim⁹ l Allios clicos. itelligo. qz lai ci nihil pcipiũt. s. de iure. pa. p̃. et sic etiã intelligiẽ. s. e. ex

pe contingit ꝙ non inueni untur pcõne idonee que huiusmodi eccl̃ias velit recipere. sicqz frequenter minus idoneis conferun/ tur ex quo pericula immi/ nent animaruz Nos itaqz volentes super hoc salubre remedium adhi/ bere presenti decreto sta/ tuimus et mandamus cõ/ stitutionem huiusmodi q̃ ad omnes patronos eccl̃a rum religiosos tam exem/ ptos q̃ non exemptos et alios inuiolabiliter obser/ uari consuetudine contra/ ria non obstante. Idem.

Jecclesiarum p/ sonatuum digni/ tatum aliorumqz beneficiorum ecclesiastico rum plenaria dispositio ad romanum noscatur põ tificem pertinere. ita ꝙ ñ solum ipsa cũ vacant po/ test de iure conferre verũ etiam ius ad ea tribuere vacatura. collationem ta/ men ecclesiarum persona/ tuum dignitatum et bene ficiorum apud sedem apo stolicam vacantium spe/ cialius cereris antiqua cõ suetudo romanis po utifi/ cibus reseruauit. Nos itaqz laudabilem reputã/ tes hmõi ꝓsuetudinem et eã aucte aplica approban/ tes ac nihilominus volen tes iparz inuiolabiliter ob/ seruari eadez aucte statui/ mus vt ecclias dignitates

tirpande. in prin.

m Consuetudine. cũ enim aniabus sit ꝑiculosa. vt. s. ꝓba tũ est. ergo extirpan da. s. e. extirpãde. đ ꝓsue. c. vl. et de hoc ibi plene.

Jceet. eccl̃arũ bñficia vacan tia in curia alius q̃ ꝓp cõferre nõ põt. qđ si fecerit irrita ẽ collatio

o Dignitatũ. q̃d de epatibus. nũq̃d ꝓhẽdunt hac ꝓ/ stitutione. satisfiõ/ tur ꝙ non. quia ea q̃ spãli nota sũt dig na nisi spãliter no/ tentur neglecta ĩtel liguntur. ff. đ iniu. Jtem apud. §. hoc dictum. j. e. q̃uis. j. de sen. ex. quia peri culosum. cum si. et facit. s. de fil. pr̃. c. . i. est enĩ non digni tas sed dignitatum culmen. s. e. venera bilis. et. c. cũ olim. et hec seruat curia. q̃ ẽfuatões ĩ hijs cũ vacãt facere cõsue/ uit. qđ etiam in ẽdũ in abbatijs facit vt sic per istam ꝓhe/ hendantur solũ ꝓ/ uisa ꝙ pci. lat. ñ per gñale. s. de el̃cti. ne ꝓ defectu. ad ꝟ. s. de cõcel. pben. dile ctus. p Pertinere. xxij. di. oẽs. et vide qđ dixi. s. e. l. de elec. q̃q̃.

q Vacatura. qõ a/ lius nõ pẽ. vt. s. de ꝓcess. pbẽ. c. ij. etiaz legatus đ latere p/ pe. vt. s. e. ti. dilcũ filius. t. r Cõ/ suetudo. ptz ex fcõ. s. đ accu. accedẽs.

s Statuimus.

fit ergo de spetiali ꝓsuetudine ius cõe. sic. s. de clãdes. de son. cũ inhibitio. et est si. de fideiuss. q; ꝙbusdã. de priui. q; nõnullis. allegat tñ ro. ec. ꝓsuetudo ꝓ iure. s. de ꝓsti. ex literis. a ¶ Apud sedem. Que dicantur apud sedem ip/sam vacare dicetur. ĩ. e. presenti. b ¶ Sedem ipsam. non vacantem. alias parrochiales eccie ꝓferuntur ꝓ illos ad quos collatio pertinet. quod dic. vt. ĩ. e. si apostolica.

c ¶ Vacare. an bñ/ficium dicatur ĩ cu/ria vacare cum du/ob⁹ ibi super eo sibi collato litigantib⁹ alter moritur vel v tercꝫ. dic vt in cle. vt li. pẽ. si duo bus. d ¶ Collatio. nil dixit de pñtatione vñ sepius reperitur re ceptum in curia pa pã per ls nõ ꝓferre bñficia que ptinent ad pñtatõz laicorũ. sed eadẽ rõe nõ cõ/ferret que pertinẽt ad pñtatõz ecciarũ vel monasteriorum. s. c. pri. ¶ Pro hac parte facit. ĩ. e. t. cũ in illis. ¶. cum autẽ ad hoc. s. de iur. pa tro. cũ dilcũs. sed ꝓ lr̃am que. s. dicit. q; cũꝫ auctoritate. et ꝓ id qđ dicit. qui/sio. satis videt cõ/phendi ꝓdicta.

e ¶ Expressa. no. v/nũ casũ ĩ q; vacat ꝓ/benda in ecclesia. et ille ad quẽ spectat ꝑma vacata ñ ꝓseq;/tur illam. alium habes. ĩ. de rerũ ꝑmu. c. vno.

f ¶ Conferre. infra mensem a die vacationis numerandus qz post illũ pñt ea cõferre. qđ dic. vt. ĩ. c. pri.

Statutũ. Si ꝑꝑ beneficia vacãtia in curia nõ ꝓferat ĩ fra mensem a die vacationis. illi ad quos collatõ pri nebat poterũt illa conferre.

b ¶ Statutũ. s. c. pr. /in curia qđ apud se. ap. vt

i ¶ Curia. et sic idẽ est dicere/ .s. c. pr. et qñ ibi vacare di/cantur videbis. ĩ. e. pñti.

k ¶ Moderandum. hoc cartationem respicit ñ augmẽtũ. ĩ. de v. sig. c. vl. l ¶ Mensem. de hmõi computatione dr. s. e. li. de elec. ꝑ sit. io. an.

m ¶ Numerandũ. est ergo expressum istud rps nõ a tpe sci entie sed vacatõis currere. lz videat ꝓtra de ꝓcess. prebẽd. quia diuersitatem. ad fi. s. de sup. ne. ꝑ. licet. is enim qui nescit ptãtem experiendi nõ hz. ij. q. vi. biduũ. ff. de calũ. l. ann⁹. et hoc tenuit hic guil. sed ꝓtrariũ credo fm gar. qz hoc statutũ fuit in fauorem eccłarum ne ꝓtingeret bñficia diu vacare. nõ aũt in odiũ summi põ. negligentis. qz tunc nisi a tpe scie curreret ꝑscriptõ. vt in ꝓtrarijs. Itẽ ꝓ hanc creditur ad ius cõe. extendenda est igitur vt ỏ facili ad su am naturã redeat. xxv. di. ab exordio. ff. de pac. si vn⁹. ꝑ/tim vbi statuens ꝓtra se statuit. alias enim quare non sic expressiſſz a tpe scie. de dec. ad audientiam. ad l⁹. ĩ. ỏ reg. iur. ꝓtra eũz qui. Vnũ scias. lz istud rps currat ignorãti. ñ

psonatus ⁊ beneficia que apud sedem ipaz deiceps vacare ꝓtigerit aliquis ꝑ/ter romanũ pontificẽ qua cũꝫ sup hoc sit auctẽ mo nitus. siue iure ordinarie ptãtis ipsorũ electio ꝓ/uisio seu collatio ad eũz ꝑ tineat. siue literas sup ali/quorũ puisione gñales vl etiã spales sub quacunqz forma verbꝝ recepit nisi ei sit super ꝓferendis eisd̃ in curia ro. vacantib⁹ spã lis et expressa ab ipso sum mo põtifice auctas attri/buta conferre alicui seu a/liquibus nõ presumet.

¶ Nos enim si secus actũ seu attemptatũ fuerit. de cernimus irritum ⁊ inane

Rego. r. in conci/lio generali tutũ felicis recordatõis cle mentis pape ꝑdecessoris nostri de dignitatib⁹ ⁊ bñ ficijs in curia ro. vacanti/bus. neqq; ꝑ aliũ q; ꝑ ro/pon. conferendis decer/nimus taliter moderandũ vt hij ad quos eorum bñ/ficiorum et dignitatũ spe/rat collatõ statuto nõ ob stante ꝑdicto demũ p⁹ mẽ sem a die quo dignitates seu beneficia ipsa vacaue/rint numerandum ea ꝓfer re valeant tãtũmodo per seipos. vel ipsis agentibus in remotis per suos vicari os gñales in eoꝝ diocesib⁹ exũtes quibus id canoni/ce sit cõmissum Bonifaci⁹ viij.

Quauis plenissime sit alias in bñficijs intꝑtatio

tñ sedi vacãti. qđ satis ꝓbatur. ĩ. e. si apostolica. Si enim ibi specialis est casus. ergo ipsius ꝓtrariuz est regulare et ẽ tõ quia hoc reprimus expressum sz illud ñ. et sic nõ. spãlia in hoc casu. Primũ q; cũ in alijs detur maius tẽpus. s. de concess. preben. ỏ. c. ij. hic datur solus mensis fm q; istud tempus currit ignorãti. Tercium q; non fit computatio de momento ad momentum. sed dies vacationis nõ com/putatur in mense. vt hic patz dum di/cit a die. ac. et si. s. de excep. pia. de re/stitu. spo. frequens Quartũ q; cum al's cõiter prãs deferat ad superiorez. hic ad inferiorem. et hoc faciat ipossibilitas casus. ad hoc. s. de elec. licet. in fi. ⁊. s. e. li. et. e. ti. iudẽi/tatibus. in fi.

n ¶ Per seipos. ha bebãt epi añ ꝓstitu tionem clementĩ ꝓ curatorem in curia qui statim cũ vaca/bant beneficia con ferebant illa. et sic preueniebant ꝑpaz vndemotus clemẽs ꝓmulgauit pstõem .s. c. pr. demũ. gre go. quia multũ pre iudicialis erat pstõ illa in concilio lug. moderatus est eam sed ne adhuc exerce rent illas malicias sez q; brẽt ꝓcura/tores in curia q; sta tim mense elapso il la conferrent. id circo hoc accidit. papa enim etiam p⁹ mẽ sem posset conferre si vellet dũmõ preuentus non esset. s. ac. pr. in prin. sed lr̃a ista dicit per seipsos. nũquid si pre/sentes sunt ꝓ alios conferre poterũt. Dic q; per alios con ferre ñ poterũt. nisi in casu q; sequ̇tur. potuit enĩ ꝑꝑ rei sue pdit̃oz et modũ apponere ⁊ legẽ quã voluit. xviij. q. ij. eleu terius. ff. de pac. traditõibus. de pdi. ap. verũ.

o ¶ Remotis. sic. s. de tẽ. oz. cũ nullus. ¶. epo. et dixerunt quidã per hãc lr̃am. q; ꝙs extra dioc. exñs bñficia ꝓferre ñ potat. ꝛz hoc ẽ falsuz. licet in hoc casu posset concedi. ⁊ ꝓ babat hoc olim. s. de ꝓcess. pbẽ. p⁹ electõem. in parte ỏcisa et hoc no. io. et ber. de of. lega. c. nouit

p ¶ Id canonice. dicebant olim quidã. id. s. vicaria. nam eoipso q; vicarius gñalis erat beneficia ꝓferre poterat. ꝛz hoc est falsum. vt. s. de of. vi. cũ in gñali. in taliũ ergo col/latõe per ordinem facienda reqrit q; menſ elapsus sit. q; ꝑ seipsos conferant si pñtes sunt. l' q; per gñales vicarios ñ spales. et q; habeãt spale mãdatũ bñficia ꝓferendi. et sic exponc. id. s. bñficia cõferre.

Quauis. in bñficijs vel impe/ria per puisionẽ vsq; ad certã summã pensio nõ debetur. per eccłias ciui/tatis vel dio. non cõprehendit cathedralis. per eccłias puicie metro. et cathedrales reliq; icludunt. Fuit tracta de extrauagãti bneui ñr̃e. et. c. licet in bñficijs. ⁊ emanauit

ad declarationem eoꝝ q̃ no. t. et bet. et moderni. s. ō cta. et qua. accepim⁹. in fi. ō prebē. p illoꝝ. in pn. cōpos. de re scp. capitulū scē crucis. in glo. quia q̃nes. ¶. Item queritur de hac forma. ⁊. ¶. se. cū dilecti. an fi. s. de ẋ. lig. olī a Clemētissime. s. de dona. ff. de pcti. pri. bñficiū. et ō bēt cē mā̄sura. ¶. de reg. iu. decet. cū suis pcor.

b Restringi. sic. s. de fil. pres. c. i. et. ij. vsq; ad certam. aliud puto cum papa scribit vt prouideatur impetranti vsq; ad talem sūmā aliud dū scribit vt ꝓuideat ei de pbē da tanti valoris l̄ sū me. quia in prio casu potest. ꝓuideri ō minori sed nō ō maiori. in scō vero ō maiori sed nō ō minori. q; forma mandati est seruanda. ¶. e. t. cui de nō. et cū istud vsq; ponitur i literis intelligo q; veniat ascensiue. q; si papa scribendo q; ꝓuideatur vsq; ad iummaz. c. libratum. velit q; ꝓuideatur de summa a. vl vsq; ad. c. sed nō vltra id. s. e. li. de ar. c. i. cum suis concordantijs.

c Pensione. papa videtur mandasse ei prouideri de eo qđ ꝓuidens per se nō poterit retinere sicut beneficia. q; lz ibi sit liberalitas. ñ tñ est in collectōe. lz i eo q; magis isti q; illi pferē. qđ dicit. s. de pbē. relatū. ꝓbat hoc. ¶. de instit. c. vl. et lz i fauorem eiꝰ hoc dcm̄ videat. i tñ illi fauori renūciat ꝓter intentōz pape que talis fuit. et ꝓter formā mādati q; seruāda ē. ¶. e. ti. cui de non. palliū. de auctoritate et vsu pal. c. i. de o Alias. vt. c. dis. testam̄. req̄sisti. ad hoc ō ẋ. signi. cū tibi. imo etiā interdū solū cathedralis ꝓbendiē. vt de ẋ. signi. cū clici. de sen. ex. q; piculosuz. et hoc tenebat c Includi. si. ¶. cōpos. in supdcā glo. lz ber. et tan. videbantur tenere ꝓtrariū in predicta decre. accepimus. in glo. pnl̄. sed forte bonum habuerūt intellectū si ad casuz ō cre. se retulerūt scz in hijs qui pmo erant obligati ꝓuidere. obligauerat enī se epūs ordines conferendo. vt. s. e. cū fm aplm. ad finē. ꝓuidere vel in cathedrali vel alia. lr̄e igitur ibi impetrate fuerūt lr̄e iusticie. sed hic de lr̄is gratie loquimur. vnde in eo casu per cōem formā in cathedrali. vel alias ꝓuidere tenebitur. ⁊ sic decre. illa loquatur i suo casu nec sit correcta per istam. ad hoc. s. e. li. de elec. cum expediat. dic. Quid si mādet sub hac forma. nūquid in f Extren. cappellania vel mansionaria maioris ecclie cathedralis poterit prouideri et videtur papa solum canonicos et ipsorum excepisse prebendas. ad hoc. s. e. vbi dicit. ꝓpter ipꝰ honorē. ad hoc. s. ō ilꝛp. statutū. ⁊. s. de ẋ.

faciēda. litere tñ sup obtinendis bñficijs impetrate debent cū limit ambitio se restringi. ⁊ id eo si alicui vsq; ad certā sūmam prouideri mandamus ei non in pēsione sz i bñficijs eccl̄asticis tantum volum⁹. ꝓuideri nisi de pensione in nostris lr̄is mentio hēat exp̄ssa. Quāq; sub noie eccl̄arū ciuitatis ꝓpreb̄endatur alias eccia cathedralis cū tñ alicui de beneficō mādamus in aliq; eccl̄arū ciuitatis vel dioc̄esis prouideri ad cathedralem ecclesiā quā ꝓpter ipsius honorē sub hac gñalitate nolumus hoc casu includi se mandatum hmōi non extendit. Secus aūt cum mādam⁹ in aliq; eccl̄arū ꝓ

uincie ꝓuideri. tūc enim et metropolitana et cetere cathedrales eccie includūtur sub tali mādato cū vberiorē hoc casu q; alio i petranti grām facere vid̄amur Idem.

Clm de beneficō ecclesiastico consueto clicis secularibus assignari ꝓuideri mandatur de illo debet intelligi qđ tanto tpe ab vnoquoꝝ plūbus scl̄aribꝰ clicis institutis in eo rēoꝝ bus extitit cōtinue ac pacifice gubernatum. vt p̄scriptio legittima sit cōpleta etiā si ante vel post religiosi q̃cq; ministrauerint in eodem. Cū vero scribitur. vt ꝓuideatur de aliq; ꝓzatu alicui clerico scl̄ari ꝓuideri ñ pē ō ꝓzatu

sig. cū clerici. satis credo cū beclēa sic indistincte loquatur q; in nullo beneficio cathedralis eccie poterit ꝓuideri. ñ enī dicit q; nō includāt canonicatus eccie cathedralis. lz q; nō icludaē eccia. ergo nullū ipsius eccie bñficiū includeē. ad ¶ optie. ¶. de ꝓbend. q; exempcōz. et. s. i. ilꝛñ. Sz pone. impetraui ꝓuideri mihi in ecclesia sancti petri bono. non est alia sancti petri ecclesia q; cathedralis. nunquid ī ea ꝓuidebitur mihi. videē ꝓpter stilū curie grā surrepcia quo i cathedralibus eccl̄esijs ñ solet exp̄mi nomē scī. sed in iferioribꝰ sic qđ credo nisi aliter p lr̄as apperet papā de cathedrali intellexisse p istud. c. g Prouincie. et i hoc casu loquitē dere. s. e. t. pillorū. vñ non aduertebāt qui decre. illam allegabant q; p lr̄as quibus prouideri mandabatur iu alia qua ecclesia ciuitatis pē. ꝓuideri i cathedrali. cū ibi arepiscopo ō eccl̄ie ꝓuincie scriberēt b Superiorē. si ergo queraē diuersitatis ratō. sufficiat ista. lz q; ad metropolitanā eccl̄az nō multū efficar videatur. sed sufficit sic q; papam decl̄atū. de reiud. i causis Nom de benefi

cio vno. Nota ꝓ hijs que no. ber. s. de causa pos. ⁊ ꝓpr. cum eccl̄ia sutrina. in glo. ex hoc vidz. Joan.

k Institutis. ergo si de facto tñ occupatum esset p eos nō bret locū p̄scriptō. vel si ibi nō vt rectores sed vt vicarij vel conductiq; seculares clici rexisset.

l Legitime. ¶. rl. annoz. de p̄scrip. de quarta. ō cā pos. cū eccl̄ia. de ꝓsue. c. vl.

m Ante. inceptā p̄scriptionē. sed secus si p̄ inceptam et ante ꝓpletā. et ideo dicit. s. ꝓtinue.

n Post. nō tñ cōtinue et pacifice ꝓ spacio. xl. an. ⁊ ideo dicit q; ¶. Illa igit̄ administratio precedēns tpis tollitē per p̄scriptionem sequentē. administratō aūt p̄scriptionē sequens illam non tollit. nisi alia interuenirent que ius aliozum bręnt ꝓmere.

o Prozatu. prozatus est gñale verbū. qđ ad prozatū seclarē vl̄ regl̄arē potest extendi. sed rōne ꝓsone impetrātis qui clericus scl̄aris est sibi regularis prozatus ꝓferri non potuit. vt artetur illud solū ad seclares. nā graue ē in expertos. cē. xix. q. iij. monasterijs. s. de elec. cū ad nr̄am. et. c. officij.

p Secularis. Quid si tempore impetrationis secularis erat impetrans. modo factus est regularis. nunquid de tali prozatu sibi poterit prouideri. Credo q; non ꝓ dec̄.

.s.c.li. de ẋp̃o. si eo tp̃e. ẋp̃i. s. per. xl. annos cõtinue ⁊ pacifice ab vno vel plib⁹ im-
a ¶ Modũ pmissũ. s. pr. sonatũ cũ cura et p̃benda cui annexa ẽ
stitutis in ipso. ¶ Super eo. bre p̃ parrochialis eccia. non est contra cõ
ciuũ gñale. ⁊ reprobatur p istã decre. opi. ber. s. c. t.
extirpande. §. qui vero. cui fauebat guil. in spe. t. d legato
§. videndum. ver. quid si habeo. ⁊ approbatur opi. inno.
et ostri.

c ¶ Annexe. in qui-
bus deseruire debz
p vicarium ꝑpetuũ
vt i pd̃o. §. sed an ip
se vicarius l̃ p̃bẽda
ri⁹ curam aiarum il
lius parrochie ha-
beat de hoc fuerũt
opiniones diuerse
vt sequitur. vicari-
us enim curam ani
marũ hz. qd̃ ꝑbat.
.s. de of. vi. ex pte.
ẋz vt vicarius. vt ibi
no. ber. cũ g⁹ rector
spũalem iurisdictõ
nẽ ibi habeat et su-
per vicariũ existat
quia excõicare pẽ ⁊
sitia facere. g⁹ quin
curam habeat ne-
gari nõ pt̃. s. d el'c.
dudum.

d ¶ Personatibus.
et sic vidz q̃ vnus
possit plures perso
natus et p̃bendam
etiam cũ parrochi-
ali annexa i vna ec-
clesia obtinere sme
dispẽsatõe ꝑpe. vñ
ptradicit apte. s. c.
li. de pscr. c. i. ẋz hic ꝑꝑ plib⁹ loq̃tur vt vides. §. vbi dicit.
obtinetis. vñ pluribus canonicis eiusdẽ ecclesie de hoc q̃
rentibus psultus papa rñdit. et sic nõ est contra.

e ¶ In eadẽ ecclesia. idem et multo fortius si in diuerf. ad
l. s. de concess. preben. lras

f ¶ Concilio. s. e. de multa

g ¶ Non obuiet. cum enĩ accessoriũ habeat sequi naturaz
principal'. s. e. li. de of. dele. si sup gr̃a. §. de reg. iu. accesso-
riũ. cũ suis pcoz. et de p̃benda nõ est cautũ q̃ vacet. ergo
necvacabit capella accessoria ad p̃bendã. ad l. ff. de f. vz.
p. l. vna ẽ via. ff. quẽad. fui. a. si cõem. ad hoc. §. e. qz sepe.
p. cessat rõ. phibitõis. qz in ecclesia ãnera p̃bẽde nõ tene-
tur residere. vt. s. e. extirpande. ergo pstõ. de multa. l. lo
cũ nõ habeat. tio. intelligo pape de q̃ loq̃tur concilium

h ¶ Dispensa de quo mentionẽ fecit. alias in dignitate
et p̃benda bene requiritur dispensatio epi. nisi ꝓsuetudo
ecclesie aliud induceret vt illa sme dispensatõe possint sic
de iure teneri. ad hoc. s. e. li. de ẋp̃o gr̃a. et qõ ibi dixi. Di
cebant ergo inno. et hos. s. e. extirpãde. hũc eẽ casum in q̃
de iure cõi vel saltẽ de cuiuslibet supioris dispensatõe fm
diuersas opiniones quas no. s. e. ti. cuz iam dudũ. qs plu
res curas habebat. ficiozum inspicitur data. nõ p̃
Quũ cui. i. petratõe bñ sentiatõ vel receptõ. Emana
uit ad declarationem omniũ que no. s. d ẋp̃o. capl'z.
et reprobatur. cõis opi.

k ¶ Collatus. longe diuersum ẽ ꝓferre et mandare ꝓuisi.
ad l. s. e. li. de ẋp̃o. tibi qui. in fi. et. c. duobus

l ¶ Preferendũ. nisi in casu. §. e. si clicus. §. verũ. ad l. s.
e. li. de ẋp̃o. tibi q. in fi. quia sec⁹ si maioz vtputa q̃ om
m ¶ Similis. ideo dixit nib⁹ prioribꝰ preferatur. vt. §.
de pces. preben. auctoritate. ad idẽ in casu. §. e. quia sepe.
n ¶ Isti. posteriores impetrantes

cemimus in assecutõe pre
bende iuxta sue pulsionis
ordinem omnibus ꝓferen
dum quibus postmodũ i
ipsa eccia similis gratia ẽ
pcessa. licet isti primo suas
litas pñtauerint. ⁊ primo
recepti fuerit i eadẽ. Idẽ.

Si p clicis paupibus
vel alijs nostras lite
ras vt eis de bñficijs pui
deas ctiaz si aiarum cura
sit annexa eisdez recipe te
ꝓgat ipsis licz nec in sacr̃
mt pstituti ordinib⁹. nec
de defectu ordinum in eis
dem literis mentio habea
tur poteris de beneficijs
curã bñtibus licite puide
re. nec ptextu dicti defcũs
tua poterit pulsio impug
nari. optebit tñ vt ipa ad

o ¶ Primo. appro
batur ergo illa icũ
ta decre. capl'm. q̃
ibi prius sit nomen
nõ aduerbiũ. ⁊ cer-
te satis erat absurd̃
dicere q̃ p. cursum
tuũ tu me puenires
in iure iam mihi ac
quisito. Et scire de-
bes q̃ sicut pmo i
petras ꝓferrur oĩ
bus scdo impetran
tibus i hoc casu sic
preferetur omnibus
quib⁹ p̃bẽda vacãs
etiã ab ignorantib⁹
ꝓferretur postea vt
§. e. si postẽ

Si p clericis. p
lras ap. nõ fa-
cientes de defectu
ordinis mentionez
pẽ impetranti d̃o cu-
rato beneficio. pui
deri. ad ordies tamẽ
se faciet. primis tpi
b⁹. pmoueri. tracta
fuit de extrauagãti
q̃ incipiebat. vene-
rabilib⁹ fratrib⁹. alias
sup. pulsione. et fu
it alerãdi q̃ Alijs
hoc fuit nõ sme ministerio dcm̃. qz pstõ alex. solũ de pau-
pibus loq̃bat. vñ multi dicebãt secus in alijs. Et declat
b qd̃ no. ꝓpos. de ẋp̃o. capl'm. in glo. qz qõnes. §. item q̃ri
tur an collatõ. Et no. q̃ ẽtuoz requirũtur in pmouendo.
scia. mozes. etas et ordo. In tribus pmis patiens defcm̃
auctoritate lr̃arũ se. ap. non pmouetur. nisi fiat mentõ. s.
de cta. et q̃. eam te. In quarto sic vt hic vides. et sic caute
decre. illa quartũ omiserat. nisi hoc esset exp̃ssum d̃o cu-
r ¶ Aiarum cura. alias enim rato puideri ñ possz. s. d̃
p̃bẽ. c. vl. §. e. t. cũ in illis. in defcũ etatis. s. e. li. d̃ ẋp̃o.
s ¶ Defcũ ordinũ. secus. si eo tpe. et no. q̃ bñ. pbat lr̃a
ista et inferioz q̃ idẽ repetit q̃ pmouendus ad curã si non
ẽ in sacris defectũ patitur. et facit ad id quod dicam. §. gl'.
pr. olim de iure cõi tales ad talia beneficia non
t ¶ Prouidere. potebant assumi. s. de eta. et quali. pte-
rea. hodie dicunt quidaz indistincte q̃ possunt. ad hoc. s.
de elec. cũ ex eo. §. de instit. c. ij. et hic. ẋz nõ sum ausus cotri
gere decre. p̃. et dico ab ea recedendo solum in casib⁹ i q̃b⁹
hoc expressum inuenio. vt hic. et. §. de instit. c. ij. in alijs sal
ua maneat. et fm hoc intelligo decre. cũ ex eo. fm stilz
u ¶ Potebit. vñ solet exprimi in literis curie ita tñ q̃
idem clicus se faciat statutis a iure ẽ. et psonal'r. ẽ.
x ¶ Requirũt. de iure cõi ꝓsuetudine vl statuto eccl'ie. ad
hoc qd̃ dixi. s. de fi. pscr. c. i. §. ẋp̃i.

a ¶ Aiure.ut in q̃tuor tp̃ibus anni et in sabbato sancto. et sabbato medie quadragesime.s.de temp.or.c.ij.7.iij. ¶ Iiores aũt p̃ferri p̃t in festiuis dieb⁹.ut ibi.et.e.t.c.i.

b ¶ Promoueri.q̃ si moniti nõ fecerint poterũt eisdẽ priuari.s.de elec.cũ in cunctis. ¶ Hodie imponitur noua pena seruatis antiquis penis.ut in cle.de eta.et qua.ut hij qui.ij.ilx̃ñ.si aũt sit beneficiũ curatum priuatus est ip̃o iure nisi sacerdos fuerit infra annum.s.e.li.de elc. licet canon.nisi essẽt eccia collegiata.vt .s.eo.ti.statutum. vel habuerit iustã impedimentum.e. ti.c.p̃missa.§.i. vel secũ fuerit dispensatũ.e.ti.cuz ceteris.

¶ Eũ sup. Tracta fuit de extrauagãti que incipiebat.dilectus filius. Emanauit ad declaratõem eoꝝ q̃ no.ꝑpos.s.de ilx̃p. capitulũ. in glo.qr q̃stiones. v. sz pone q̃ prior.et guil. in spe.ti.de delegato. §.nunc tractemus. v.quid si p.

d ¶ Literas.reseruatõnis.nã legat⁹ vacaturã non conferat.ut.s.e.ti.dilectus filius.et.sz bñ reseruat collationi sue.et sup ea ꝑferẽda cum vacabit dat executores.ut.s.e. li.de of.leg.c.iij.et .iiij.et.j.e.ti.si aplice.

e ¶ Autoritate nostra.lre igit̃ grose sic misse faciẽt illũ censeri aucte aplica receptũ ergo sic exprimit̃.ad hoc.s.de ilx̃p.cũ aliquib⁹.in fi.

f ¶ Receptus.post impartitã aũt auctoritatẽ a papa tal' gr̃a papalis intelligit̃.j.e.si aplice.¶.de ve. iure enu.li. ante medium. ¶ minori ꝑferrẽtur. etiã priorib⁹.ut.j.

g ¶ Eadẽ.nam si .e.hij qui. ¶ na tracta fuit de extra ¶ Mandato.hec dec.satis plauaganti alex.iiij.que incipiebat.sua nobis. Et emanauit ad declaratoez eoꝝ q̃ no.ꝑpost.s.de ilx̃p.capitulũ. in glo.qr q̃stiones. §.sed quid si in hac forma. ¶ qõ pertinet solũ ad p̃ratio

i ¶ Collationẽ.de illo igitur ¶ onẽ vel institutionem.nõ poterit talis ꝓuidere nec ecõuerso.j.e.ti.cũ in illis.§.cũ ¶ Vacabit.ītelligo sine fraude.p dec.s.e.li.de re ¶ aũt. nunc.c.ij. ¶ est rõ.qr de ꝓmo ꝓuidẽdũ ẽ.alias eadẽ rõe

l ¶ Illius. de centesimo.ad hoc.ff.de v.ob.cũ q̃ calendis.de illo ergo ꝓuideat̃ ne videat̃ extingui gr̃a.s.e.cuz cui.et.j.c.pr.qõ verũ est nisi in lr̃is essẽt clausula.qõ duxerit acceptãdũ.j.de ꝓcef.p̃bẽ.qr cũctis.7.c.ne captãde.

m ¶ Simul.pone mortuus vel ꝓmor⁹ est clericus q̃ habebat illa duo bñficia vel duo clerici simul mortui vel ꝓ mori vel renũciauerit.nec apparere p̃t q̃s ꝓmo.ad hoc.s. .e.li.de ilx̃p.duobus. ¶ .de elec.si quis iusto. §.i. in fi

n ¶ Ordinẽ.et est si.s. ¶ .rliij.di.sit rector.ī fi. ff.ō vsu fruc.l.quotiens.i.ilx̃ñ. ad hoc facit quod dixi.j.de reg. iuẽ.in alternatis.et facit.ff.del'.ij. cũ pater.§.ul.et.ff.ad trebell'.l.heredes.§.fi.et vide no.de ilx̃p.cũ dilecta.

o ¶ Ad te.alias esset in ptãte illius cui scribit̃ se exonerare.dico tñ q̃ idẽ esset iuris in ordine ꝙuerso.s.q̃ scribit̃ ad alterius vel tuã.7c.quia tũc etiã si simul vacent ꝓuidebit de spectante ad collationẽ alterius ordinẽ scripture seruando. ut.s. dixi.7 expone ad te .i.ad tui collationẽ et qõ dicit decre. hic p̃ omnia verum intelligo cum etiaz tercie p̃sone scribit̃ puta mihi ut tibi ꝓuideam de beneficio spectante ad collatõez talis aut talis.nam tibi de ꝓmo vacãte ꝓuideo. alias scripture ordinẽ obseruabo eadem ratione

ordines quos requirunt collata eis beneficia.se faciant in ꝓmis statutis a iure tp̃ib⁹ ꝓmoueri ¶ Idẽ

¶ Eũ sup cuius ꝓuisione ap.se.legatus in certa eccia suas literas quibus obtp̃atũ non fuerat destinarat mãdemus aucte nrã in ipa eccia in canonicũ recipi et in frẽz sibicz ꝓuideri de p̃bẽda iuxta ip̃ius legati ꝓtinentiã literaꝝ.talis receptus bmõi nri aucte mandati nõ legati sed nostra intelligit̃ aucte recept⁹.7 ideo est in affectũe p̃bende oĩbus post eum eadẽ auctoritate receptis in dicta eccia p̃ferẽdus. ¶ Idem.

Mandato nrõ sub ea forma tibi directo ut alicui ꝓuideas de bñficio ad collationẽ tuã vel alterius ꝓtinente de bñficio qõ ꝓmo vacabit siue ad tuã siue ad illius collationẽ ꝓtinuerit ei ꝑ quo scribit̃ ꝓuidere debebis ¶ Si vero plura bñficia ad tuã et illius collatõem forsan spectãtia simul vacent tũc scripture ordinẽ seruare habebis ut illi solũ ꝓuideas de illo beneficio qõ ad te noscit̃ pertinere

¶ Si cleric⁹ ꝑ q̃ ¶ Idẽ. a sede ap .recepisti mandatũ ut ei de p̃bẽda ꝓmo vacatura in certa eccia ꝓuideres.eũcz post ea in canonicũ ip̃ius eccie recipi facer⁹.7 ī frẽz p̃bẽdã sibi debitã q̃n vacat retinegligẽter omittat 7 aliã

¶ Si clericus. si cleric⁹ cui mãdabat̃ ꝓuideri de p̃bẽda ꝓmo vacãte negligit petere p̃bendã sibi debitaz extincta est gr̃a. si autem sibi collatus fuerit canonicatus tũc habebit p̃bendam.cũ nullus ẽ ibi expectãs autoritate ap. et declaranẽ hec et corriguntẽ q̃ no.ꝑpost. de ilx̃p. mandatũ.in glo.ij. in fi.

¶ Postea.sez ꝓuiso sibi de p̃benda.et hec est noua forma q̃ nõ multũ habz vsum curie.si aũt mãdasset sibi de canonicatu stati ꝓuideri et postea de p̃bẽda q̃n vacaret et ꝓuisum fuisset de canonicatu.tũc idẽ qõ in casu scõo. ¶ in fi ad ꝑpelendũ r ¶ Faceres.erat ergo datus de q̃ dic ut dicã.j. de cõcef.p̃bẽ.si capitulo.et.c.si soli. ¶ turã.et intelligas nulli

s ¶ Debitã.s.primo vaca ¶ alij de iure debitam.

t ¶ Negligẽter.desidiosus erat.uel executabatur lites vel ignorabat ius.qr credebat illam p̃bendã deberi ꝓmo recepto autoritate capituli vel inferioris a papa. Si aũt infirmitate laborabat magna vel alienatus erat a mẽte.vl captiuatus vel iusta cã absens et ꝓcuratozem dimiserat qui mortuus tũc erat vel hijs silij.a.tunc hoc casu p̃bẽdã nõ ꝓdit.ad hoc.s.e.li.de elc. ꝓmissa.nõ enĩ ꝑt dici negligens qui ptãtem expiendi nõ habuit.ad hoc.s.de elec.c. vl.et de ꝓcef.p̃bẽ.qr diuersitatẽ. ¶ iãdo aũt dicat̃ negligens arbitrio boni viri.i.iudicis relinquendũ credo. ff. de v.ob.ꝓtinuus.§.cum ita.nec enim dico q̃ statim post mortẽ necesse hz petere.imo aliqõ tꝑus sibi assignandũ est in quo deliberet an p̃benda sibi debeatur de iure vel nõ. ad hoc.s.e.li.ō ꝙsue.c.vl.arbitrabit̃ ergo iudex hoc tꝑs fm qualitatẽ negocij ꝓsonaꝝ 7 loci.ad hoc.s.de elec.

u ¶ Alia.nota qr si negleri petere debitã et cupiẽtes. alij collata est.aliam non peto.sz si negleri petere debitã

tamen adhuc non est alij collata. dico q̄ illam adhuc pos
sum petere. ad hoc. j. e. si tibi absenti. in fi.

a Extincta. et sic extincta debet esse ptās executoris. si
cut ecōuerso. de of. del. si sup gra. ad hoc. s. e. sup eo. j. de
reg. iu. accessoriū. cū suis pcor. et merito est extincta ptās
cum enim forma sibi tradita fuerit p̄ fr̄ptū. sup uno be
ficio tantum scz p̄mo uacaturo sibi debito. illo omisso nil
subest fr̄pto. ad hō
de of. del. ex pte. ex
quo igit̄ sciuit rem
suam agi. ⁊ se nō op
posuit. sibi imputz
de re iudi. q̄uis. ali
as sequeret q̄ ius
haberet in plurib⁹
p̄bendis quod ē ab
surdū. Quidā tū di
cebant olim contra
p̄ter intentionem
mandantis qui vo
luit illū p̄bendā ha
bere. unde si nō ha
beat p̄mā habeat
secundā. ad hoc. s.
dilectus. iij. ⁊. s. de
pcef. p̄bē. cū super.
nec dz ius br̄e i du
abus p̄bēdis. qz de
finit ius habere in
p̄ma. et hoc puta
uit ppost. ī p̄ō. glo.
magna equū.

b Effectus. quia
papa ptulit vel mā
dauit pferri cano
nicatū in eccīa. qō
factū fuit.

c Negligētia. q̄ ne
glexit petere p̄ben
dam sibi debitā. et
sic fuit alt̄i collata.

d Dūmodo. p̄ istū
v. probo q̄ non p̄
feretur expectanti
bus qui impetrauerunt post negligentiā. nam de hīs q̄
ante negligentiā impetrauerūt dictū erat. s. ibi nulli alij
de iure debita. supfiueret ergo hec lr̄a nisi et de posterio
ribus intelligeret. hoc sonat ergo lr̄a q̄ quādiu erat ibi
aliquis expectās autoritate ap. siue prius. id est ante ne
gligentiā impetrās siue post ille negligens nō habebit p̄
bendam. autoritate pferr̄ igit̄ receptis autoritate ipe
e Eadē trior. j. c. pr. diligenter seruandi sunt. j.
f Mandatū. cuius fines .e. ti. cui de non. sed istud
essz mādati fines excedere. bēda. de q̄ scriptū nō fuit.
g Prouideri. s. de p̄ q̄ iure p̄ū vel spāli. j. ne se. va.
h Spectat. quocun .c. vno de regul. c. vno. cū si.
i Debebit. idē dicebant olim q̄dā in casu decre. s. e. li.
de of. del. si sup. ut ibi dixi. nisi etiā negligēs essz ī ipa
Subsistit. intelligas petēda. qz ⁊ tūc p̄deret ius in
illa sicut et in supioribus casibus dictū est. Nota igit̄ q̄
plenior est gra scdi fr̄pti q̄ p̄mi. scd̄us ergo negligēs ī p̄
benda nō p̄terea amittit canonicatū quē iam habuerat
sed amittit potioritatē in p̄benda respectu aplicor. q̄ du
plici iure iuuant. nō aūt respectu alior vt vidisti
ħ q̄. decre. ista emanauit ad declaratōnez eor. q̄ no
inno. host. et moderni. s. e. relatū. p̄ post. s. de fr̄p. capi
tulū. in glo. magna. §. Itē si vnus p̄mo. et p̄babatur hoc
olim p decre. de accu. accedens. in pte decisa. et tūc pone
batur de concess. p̄bē. regula illa. qui p̄ior est tpe pot̄
m Antea. nota q̄. cz est iure. locū habet in hīs quo
rum par est causa. quod p̄batur. ff. de reg. iur. quotiens
vtriusq̄. et dixi. j. de reg. iur. qui prior. ad hoc. s. e. cum
cui. si aūt dispar est
cā nō habet locū re
gula ut hic. hinc est
q̄ lex dicit. p̄uilegia
cōsiderari nō tā ex
pte q̄z ex cā. ff. de p̄
urk. credi. l. priuile
gia. et creditor do
talis p̄fertur q̄bus
dam creditoribus.
etiam anteriorib⁹.
non tū filijs ex pri
ori matrimonio q̄
agunt de dote ma
terna. C. qui po. in
pig. ha. l. ul. vbi de
n Speciali hoc
ter. autoritate igit̄
huius spēalis man
dati fungit̄ potius
delegatus q̄ legat⁹
⁊ sic delegantis au
toritate vic̄z esse re
ceptus. sed tpe alex
andri quidā cōtra
riū dicebant dicen
tes. q̄ speciale man
datum legato dire
ctū non inducit no
uā autoritatē pape
sz vetis ptātis lega
ti progationez. ar.
. ff. de pcar. sz si ma
nente. unde primo
receptus tali auto
ritate legati proga
ta receptus videt.
unde postponit̄ scdo recepto autoritate pape. et hoc vi
debat̄ dicere pstō aler. execrabilis. sed ptrariū est verum
ut hic vides. nec ob. lex. sed si manente. que loquit̄ cū pri
ma ⁊ scda p̄cessio sunt eiusdē nature ⁊ forme. sed hic po
testas legatōis est p̄ se. et ptās p̄uidendi eodē modo p̄ se
et gratiose data vel fauore legati vel eius p̄ quo scribit̄
pstō execrabilis. vel loquebat̄ in suo casu speciali. cū scz
p̄uidit vltra quaternariū numerū vel in legato cardina
li qui p̄ferebat iure legatōis. uel sit correcta. s. in fi. pbe
mij huius libri. gratiā mihi factā a papa de canonica

de p̄bēda hmōi alteri col
latio in illius p̄iudiciū eo
ipo viribus nō subsistat.

Nij qui aucte Idem.
ap. in aliq̄ eccīa in
canonicos sūt recepti de
bent in p̄bendarū assecu
tione ceteris añferri lega
tor. vel alior quorūcūq̄
aucte receptis antea in ea
dem. eū q̄z qui ad manda
tū legati vel alterius auto
ritate ap. sibi spāliter in
hac pte concessa fungēris
recipitur aucte ap. recep
tū esse dubiū nō existit.

J post q̄ cano Idē
nicatū in aliq̄ eccle
sia tibi p̄tulimus et de p̄
bēda nulli alij de iure de
bita inibi p̄fie vacatura
mandauimus. p̄uideri bij
ad quos in ea spectat col
latio p̄bendarum p̄bēdā
q̄ vacabit ibi postmodu

Sz post q̄. Si post
tu ⁊ p̄benda bononien. cano
ci hoc ignorantes et ignoranti p̄bēdā conferunt
post vacantē nō tenet collatio. Nota ergo q̄ sicut inspicit̄
tps date q̄ ad scdo impetrantē a papa. sic etiā inspicitur
quo ad illū q̄ postmodū recepit a capło etiā ignoranter.
o Contulimus. Quid si nō ptulit. sed pferri mādauit.
Dic ut. j. de cōcess. p̄ben. si capitulo. ⁊. c. si soli. ⁊c.
p Postmodū. q̄d si tūc tpis vacabat p̄benda que post
modū fuit collata. vic̄z q̄ teneat collatio. qz mandabat̄
de prima vacatura p̄uideri sed illa iam vacabat. ergo
non deberur. et ideo est stilus curie. prebendam si qua

vacat vel q̄ p̄mo vacuerit ꝛc. Satis credo idē ꝓ ratione que .j. sequit. nam eoipo ꝛc. ad hoc .j. e. si bñficia.

a Jotu ꝓprio. qz secus si cōtulissent expectāri aucte papali. s. c. pr.

b Vacaturā. multo fortius igit vacātē. qz difficilius iusticōstituitur in vacatura q̄ in vacāte. s. de ꝓces. pbē. nulla. .s. e. ti. dilect⁹ fili⁹.

e Nequit. ille tñ cui sic collatuz fuerat si dimisit aliqō bñficiū ꝓpter illud habēdum recupat illud si sine difficultate ꝓgnito pbendā illi deberi eā sibi dimiserit. alias non. .j. e. ti. si beneficia.

Odō venerabili. Si papa det licentiā suo legato recipiēdi autoritate ap. resignationes beneficiorum legatōis sue libere in manibus suis factas et illa beneficia cōferēdi. Secdo papa de p̄dicta ptāte non habita mentione canonicatū et pbendā si vacat vel q̄ primo vacauerit in aliq̄ eccīa legationis mihi conferat. Tercio canonicus ipius ecclesie renūciet et legatus etiaz ignorans collatōez mihi factam cōferat tibi pbendam p̄dictā nō tenet collatio legati. sed mihi illa pbenda debet.

e Autoritate nra. ℔ fortif. cabat dubium. q̄si ex quo autoritate ap. hoc faciebat. in scdo mandato. de illa prima ptāte mentō fieri deberet. alias enim si potestate ordīaria hō faceret. satis videbatur dubiū terminatū. s. c. pri.

f Bñficia. sumit hic beneficiū large ut ad bñficia eccīarū cathedraliū extē dat ut q̄ferioza p3 ar. ptra. s. e. q̄uis.

g Libere. nō enī pactio vel conditio motu ꝓprio ignorātes tibi grāz factā alij durerint ꝓferendā talis collatio in tuū p̄iudiciū attemptata nullā obtinz firmitatē nā eoipo q̄ canonicus aucte ap. fuisti effect⁹ ius ad obtinendū pbendaz primo vacaturā ibidē tibi acquisitū extitit eamq̄ q̄ cito vacauit exq̄ nulli alij debebatur iuste petere potuisti et ideo a p̄dictis licet ignorāribus alteri cōferre nequiuit.

Odō venerabili fratri nrō. s. epo pnestrino quē ad ptes destinauimus gallicanas recipiē di aucte nrā resignationē ab obtinentib⁹ bñficia ecclesiastica in eisdē ptibus q̄ ea vellēt libere in eius manib⁹ resignare ac bñficia ipa psonis idoneis ꝓferēdi p nras lras ptāte cōcessa nos postmodū ō cōcessiōe hmōi nō hita mentione nicolao de benefac camerario dilecti filij nri N. tit. sancti laurentij in damaso p̄spiteri cardinal canonicatū leroneñ. eccie q̄ in partib⁹ illis extitit et pbēdā nulli alij ō iure debitā si qua tūc vacabat in dicta eccīa ꝓtulimus. et si bi ꝓuidimus de eisdē Si vero nulla talis pbēda vacabit ibidē nos pbendaz primo inibi vacaturā cōferendā dicto camerario cū vacaret dñationi aplice duximus reseruandam decernētes extūc irritū et inane si secus sup hoc a q̄ quā cōtingeret attēptari certis sibi ad hoc executoribus deputatis

Cūq̄ postmodum nicolaus vasalli clericus canonicatuz et pbēdam quos in dicta lexoñ. eccīa obtinebat in dicti epi manib⁹ resignasset et dicte ptātis p̄textu eos idē epus collationis ꝓuisionis reseruatōnis et decreti p̄dcōz forsā ignarus guillo vasalli p̄spitero ꝓtulisset dicti executores collatōne nō obstāte p̄dicta lraz nraz aucte pbenda eandem dicto camerario velut sibi debitā ꝓtulerūt quē dict⁹ p̄sbit occasiōe collatōnis p dictum epm sibi facte q̄ pbendā ipaz pacifice possidere valeat nō ꝓmittit ꝓpter qō idē camerari⁹ nobis sup plicauit bñliter ut p̄mide re sibi sup hoc de oportuno remedio dignaremur.

Nos igit attendentes q̄ si memorato epo p̄dictam ꝓcessimus ptātē penes nos tñ nihilomin⁹ remansit maior. licet eadez ptās etiā in p̄dictis ꝓpter qō nrā qui eandē p̄occupauimus ptātē potior debet esse ꝓditio eo p̄sertim q̄ sm canonicas et legitimas sanctiones per speciē generi derogat quā q̄ de genere derogante specialis mentio nulla fiat. Cōsiderantes q̄z q̄ nos exposito nobis de ptāte p̄dcā nihilominus literas gratiosas

in hūjs locū habz. de transac. sup eo. et facit de elec. cum inter ℟. et qō ibi no.

b Idoneis. et sic nō sup inordinata. j. e. ti. is cui.

i Ptāte. hanc ptātē legatus nō demādat ex se. et est casus in quo p̄t quis ꝓ se qō nō ꝓ alio. ut .s. de of. lega. c. pe nul. in fi. et est ratō ne detur via ad vacatura ut ibi.

Canonicatū. et sic affecta erat pbenda primo vacans sine alio decreto. ve .s. c. pr. et. j. sequit

l Dne. leroñ. ec eccīa ꝛc.

m Gallis. scz gallicanis.

n Eisdē. scz canonicatu et pbenda.

o Talis. s. canonicalis. et nulli alij de iure debita.

p Predicta. facta a legato ipi guilhelmo vasalli.

q Resbit. ℣ var

r Pacifice. salli. ce. si igitur pbenda habebat certū ordinem annerum non tenebatur se facere ꝓmoueri. s. e. li. de elec. ꝓmissa. §. i. ꝛc.

s Eadē. est maioz et eadem diuerso respectu.

t Preoccupauimus. sic. s. de ꝓcu. nō iniuste. s. e. li. e. ti. si duo. et de offi. del. cū plures.

u Cōtiōes. s. de ℟p. ca. i. et. c. pastoralis. s. de of. leg. studuisti. j. de reg. iuē. generi. et ibi vide ō b⁹. et. ff. ō reg. iuē. in toto. optime ꝓcor. j. e. q̄uis. i. et ij. Jo. an.

daremus in dictis ꝑtibus nõ habita mentõe de ipa qꝛ foret absurdũ si tã late nrã impediret ꝑtãs et si ĩ omib⁹ ꝓuisionũ nostrarũ literis q̃s ꝯcederem⁹ in ꝑtib⁹ supradictis oporterꝫ nos de sepedcã ꝑtãte specialẽ facere mentõeꝫ et ꝙ decretum nostrũ p̃dictuꝫ maxime hic vbi iã dictus camerarius ante dictã renunciationẽ ꝑ nos erat lexoñ. effectus canonic⁹ statim ignorantes ligauerat cũ sup incerto nõ essꝫ editũ nec ex alieno penderet arbitrio vl̃ volũtate cuiusuis qui acceptãdi ꝑtãteꝫ haberet. ⁊ idcirco ꝑ illud etiã exp̃ssisse videmur ne alius posset ꝯferre et potestatẽ p̃dictã quantũ ad p̃ñtẽ speciẽ reuocasse que in hoc casu vbi de lucro dicti. B. tãtũ agit̃ et non de p̃iudicio ep̃i mẽorati ab ignorante potuit reuocari nec post reuocationẽ hmõi ius ꝑ eũ in aliũ etiã ignorãtẽ ĩ re reuocata trãsferri ad instar etiã ſui kalẽdario p̃positi qui post mortẽ dñi p̃ponẽtis mutuatas pecunias accipiẽtis nõ facit licet inter ꝯtrahẽtes mors dñi ꝓpositũ reuocans fuerit ignorata et dñi qui peculiũ qd̃ ꝓprio seruo ꝯcesserat statim perimit cũ ĩ eo suã mutauerit voluntatẽ discretioni vestre mandam⁹ quatin⁹ p̃fatũ p̃spiterũ munitõe p̃missa ꝑ censurã ecc̃iasticã ꝯpellatis ut collatõne de canonicatu ⁊ p̃benda predictis ꝑ dictũ ep̃m sibi facta que nulla extitit nõ obstãte dcõ camerario p̃bẽdã ip̃am om̃ino dimittat ⁊ eũ sup ea deinceps nullatenus inquietet. Idem

Q Ulia sepe dubitat̃ a multis si canonicat⁹ alicuius ecc̃ie sit collatus a sede ap. successiue duobus. fueritq̃ mãdatũ primo de p̃bẽda. scd̃o vero de p̃benda et dignitate ꝑsonatu vel officio cũ se facultas obtulerit ꝓuideri quis ip̃oꝝ in p̃benda que cũ dignitate personatu vl̃ officio vacat ibi postmodũ debeat de iure p̃ferri. Nos dubitatõeꝫ hmõi sopire volẽtes p̃ñti d̃clam⁹ edcõ primũ cũ sit tp̃e ãterior cui ꝑ mãdatũ scd̃m p̃iudicari aut ius ip̃ius absorberi non debet exq̃ de intentõe mandantis ꝯtraria nõ apparet p̃ferendũ esse in dicta p̃benda. nisi vacãti dignitati ꝑsonatui

a De ip̃a. s. ꝑtãte data legato. valent ergo lr̃e cum non sit talis veritas tacita quin exp̃ssa nihilominus lr̃as habuisset. s. e. ti. sup lr̃is. licꝫ hoc in lr̃is ad bñficia impetratis generaliter nõ sit verum. ut. j. e. ti. si motu. ⁊c.

b Absurdũ. nota bonũ moduꝫ argumẽtandi ex seq̃la absurditatis. sic. s. de excep. cũ int̃ p̃orẽ.

c Nr̃a. papa nõ debꝫ iusticiã suã negligere. q̃ alios in sua iusticia fouet. ut. j. de immuni. ec. quoniam.

b Incerto. sicut cũ scribit̃ alicui ꝓuideri de beneficio qd̃ primo vacabit ĩ ciuitate. vel quod primo vacabit in ꝓuincia. ut. s. e. quãuis. incertũ est qd̃ beneficiũ impetrãs sit habitur⁹. sꝫ hoc certũ est de canonia lexoñ.

e Acceptandi. ut. j. de cõces. p̃bẽ. qꝛ cunctis. et. c. ne captande. ⁊c.

f Reuocasse. licet enĩ eandẽ retinuerit ꝑtãtẽ. et tñ maiorẽ scꝫ reuocãdi etiã tacite ut hic vides.

g Lucro. de dãno enĩ eius nõ agit̃. qꝛ si dimisit priora beneficia recupat illa ſm formam decre. j. e. si beneficia.

h Adinstar. coadiuuat ꝓximam rationem ꝑ duo legalia argumenta. sic. j. de ꝯces. p̃ben. qꝛ cunctis. de sen. excõ. si iudex.

i Serui. habes h̃ ff. si cer. pe. l. eius qui in ꝓuincia. hic enĩ nõ agit̃ de dãno serui. et sic ab ignorãte seruo potestas reuocatur. sic inducit ad ꝓpositum ⁊c.

Calendario. i. nominibus faciendis. ff. de l. iij. qui filiũ.

l Non facit. debitorem tamen soluentem sibi et hoc ignorantem liberat. ut in p̃dicta. l. eius qui. et. ff. de solu. si quis seruo. et. l. cum quis. §. i.

l Reuocãs. sic. s. e. li. de ꝛ̃ep. si gratiose. i. ꝛ̃. vbi d̃ hoc. j. ne se. vacã. c. vno. in fi. ff. loca. l. iiij. insti. man. §. recte.

m Et dñi. repete. ad instar. et habes hoc. ff. de pecul. l. nõ statim. ff. de op. lega. apud aufidiũ. Et est hoc casu qd̃dam speciale ꝯtra regulã. s. de reg. iur. c. i. ff. e. l. nihil. qꝛ peculiũ re nõ tm̃ ꝟbis ꝯstituit̃. ff. de pecul. l. si peculium. §. si ꝟbis noĩa. ⁊ tñ verbis tollitur. ut hic. ⁊ in p̃d. l. nõ statim.

n Premissa. semꝑ enĩ p̃cedere dꝫ. xij. q. ij. indigne. d̃ sen. ex. sacro. cũ si.

Q Uia sepe. secũdus q̃ impetrauit dignitatẽ et prebendã p̃feret̃ p̃ori. q̃ solũ p̃bẽdã impetrauerat si p̃bẽda dignitati ẽ ãnexa. alias non. Emanauit aũt hec dec. ad declaratõeꝫ ⁊ correctionẽ eoꝝ q̃ no. inno. et host. s. e. ti. c. vl. et. s. de ma. et obe. statuimus. et ꝯpos. de ꝛ̃ep. capitulũ. in glo. magna. §. vnũ casum. ⁊ reprobata ẽ opinio. inno. et cõpost. q̃ dicebãt. licet p̃bẽda nõ esset ãnexa dignitatem habẽtem p̃ferri. et sic dicebat cõpost. se de mãdato pape ꝓnũciasse in boñ. ecclesia ĩ dignitate archi p̃spitali. approbata est aũt opi. host.

p Dubitat̃. ⁊ merito fuit declaratio eoꝝ facienda. sic. s. e. li. de el̃c. qꝛ sepe. s. ut. lit̃. non ꝯte. qm̃. Dubitabat̃ autẽ ꝓpter varias opiniones quas. s. vidisti. et fuit etiã hec dubitatõ nostris tẽporib⁹ in bononiensi ecclesia.

q Prebẽda. tãtũ

r Officio. ꝑpetuo in ecc̃ia. ut. s. de cõsue. c. i.

s Vacat. morte: renunciatõne uel ꝓmotione illius qui dignitatem habebat et prebendam.

t Declaramus. nota qꝛ ius nouum non facit. sed vetus declarat. facit quod dixi. s. ti. ꝓx. c. vno.

u Anterior. et sic est iure potior. qꝛ ex quo p̃bẽda nõ est annexa vtriusq̃ quo ad hoc est par causa. secus cum est

annexa, et facit qđ dixi. s.e.hij qui. /intelligitur fieri
a ¶ Preiudicari. grā enī scđo facta/ sine alieni iuris p̄
iudicio. s.e.li. de iſſēp. ¶ Quis. /.c.penul.et.j.de ꝓcēſ. p̄.
b ¶ Apparet. qz tūc secus. j.e./ ben. auctoritate.
c ¶ Annexa. erquo enī habet vnū ꝓnetoꝝ ⁊ reliquū habe
re debet. de ꝓsti. ⁊ translato. ad hoc. s.e.ti. sup eo. habes
igitur vnū casum in quo scđus impetrās primo impetrā
ti p̄fertur. aliuz ha
buisti. s.e.si clerici?.
alium j.e.c. penul.
alium de ꝓcēſ. p̄bē.
.c. penul. Interdū
habes ꝙ vacat pre
benda. et ille qui ex
pectat primam. illā
nō ꝓsequetur. vnū
casum habes .s.e.
ti.c. ij. in fi. alium
.j.e.cū in eccīa. ter/
cium. j. e. ti. ei cui.
quartū. j. de re. ꝙ.
.c.vno. quītū. s. de
renū. c. ij.

¶ Dm in illis. Declarāt hic
q̄ no. ber. inno. et
host. s.e.c.ul. p cō/
post. s. de iſſēp. capi
tulum. in glo. ma/
gna. §. sed quid in
hijs.
e ¶ Requiratur. ē
enī ars artiū regi/
men aīaꝝ. s. de eta.
⁊ q̄li. c. ulti. ad hoc
.s.e. graue. et. c. se.
.s.e.c.i.
f ¶ Intentōnis. ad
quam recurrenduz
ē ut. s.e.c. vl. ⁊ .s.
de deci. ex multipli
ci. vbi de hoc. Illa
aūt intentio ⁊ ratō
q̄ fuit delegātis de
bet esse et delegati.
.s. de iſſēp. sup lr̄is.
in fi. Jo. an.
g ¶ Cura. etiā si in
lr̄is. puideri mādet
ꝙ animaꝝ cura nō
negligat. si qua im/
minz dignitati. qđ
dic ut in cle. e. ti. si dignitatem. i. iſſēn.
b ¶ Prouideri. hinc est ꝙ cū patrōtibus defectū in eta/
te dispēsant epi in dignitatibus nō curatis. sz in curatis
nō. s.e.li. de eta. et q̄. c. vno. ⁊ est si. de fi. p̄spi. c.i. ⁊ ē hoc
ꝓter bñficiorꝝ impetrationē que dz ambitiosa. et restrin
genda. s.e. ¶ Quis. cū alias noīe bñficij dignitates et bene
ficia includantur. ut. s. de v. sig. c. penul. Quid si papa
simpliciter mandat puideri de beneficio nunquid pote
rit executor de tali beneficio puidere qđ requirat sacrū
ordinē. videtur ꝙ nō. ar. huius. c. ad hoc. s.e.li. de fi. p̄s.
.c.i. Sed dic contra. j.e. ei cui. ad idem. s.e. si ꝓ clericis. /
nisi pateretur in etate defectū ita ꝙ ad illū ordinē ꝓmo
ueri nō posse: ut ibi. et. s.e.li. de iſſēp. si eo tpe.

vel officō sit annexa. nam
si esset annexa scđs cui de
betur dignitas p̄s̄natus
vel officiū p̄ferret in ipa.
¶ Olim in illis. Idem.
quibus bñficia curā
animaꝝ bñtia cōmittūtur
maioꝝ ꝙ in hijs qui ad a/
lia ꝓmouent idoneitas re
quiratur. intentionis nrē
neq̄ꝙ existit ut cū aliq̄b?
de eccīis p̄s̄natib? digni
tatib? vel alijs bñficijs q̄
buscūq̄ de aīaꝝ cura mē
tione nō habita. puideri
mādamus ipis de hijs q̄/
bus hinōi cura imminet
possit aut debeat puideri
¶ Illis vero ꝓ quib? scri
bimus ut puideatur eisdē
de p̄s̄natibus vel digni
tatib? etiā si curā habeāt
aīaꝝ ad collatōem. ꝓuisio
nem p̄ntationē vel dispo
sitionē spectantib? quorū
cūq̄ puideri nequibit de
p̄laturis p̄s̄natib? vel di
gnitatib? ad quos seu q̄s
ꝓ electionē hij qui eis ha/
bēt p̄fici assumunt. ¶ Cū
aūt inter collationē p̄sen/
tatōnem et institutionem
differētia magna esse no/
scat si cui de beneficio ad
alicuius collationē spectā
te puideri mandet de il/
lo qđ ad eius p̄ntationez
vel institutionē p̄tinet ꝓ
uideri nō poterit nec etiā
econuerso. expsso enī vno
casuū p̄dictoꝝ mādatū su/
per hoc factū qđ debz de
sui natura restringi ad ali
os extēdi nō debet. Si
vero de bñficō ad aliquo
rum collatōnē vel p̄ntati
onem spectante non adie
cto q̄uiter vel diuisim ꝓ/
uisio iniungitur facienda
in bñficio qđ ad collatōz
vel p̄ntationē alteri? ipō
rum tm̄ ptinet adimpleri
nō p̄t. ¶ Sicuti si de bñfi
cio spectante ad collatio/
nem vnius puisio iniun/
cta fuisz impleri nō possz
in bñficio cui? collatō ad
eū simul cū alio ptineret.
¶ Jtibi absenti. Idē
p tuū epm conferat
bñficiū licet ꝓ collationē
huiusmodi done: eā ratā

l ¶ Electionē. electio igitur nō ꝓcluditur sub verbo ꝓui
sionis vel dispositōnis cū inter ista tria sit drīa et facit
quod statim sequitur. et est li. s. e. li. de of. lega. delibera
tione. R̄n. i. et facit quod dixi. s.e.li. de ēlc. c. ulti. et. j. c.
pr. ij. iſſēn. in glo. sed nonne.
¶ Eis. scz. ꝓlaturis. p̄sonatibus vel dignitatibus.
l ¶ Assumuntur. etiā si inhibeat in literis ne electores eli
gant. ut in cle. e. ti.
si dignitatē. ij. iſſēn.
m ¶ Noscatur. hinc
est ꝙ capitulū vacā
te sede non confert
bñficia q̄ spectant
ad collatōnē epi. s.
ne se. va. c. ij. et. j. e.
li. e. ti. c. vno. ⁊ tm̄
tunc instituit insti/
tuēdos ab epo. j. e.
li. de instit. c. i. s. de
ma. ⁊ obe. cū olim.
⁊ idem vides in ge
nerali vicario. s. de
insti. ex frequētib?.
.s.e.li. de of. vica.
.c. vl.
n ¶ Adiecta. erquo
papa nō adicit alte
rum tantū grauare
nō intendit. et hoc
intellige fm̄ deter/
minationem quam
habes. j. e. ti. c. olī.
⁊ fuit hoc sumptū
ex quadā ertrauagā
ti q̄ incipiebat. prin
git interdum sicut
te ⁊c.
o ¶ Illo. absurduz
enī esset illū grauā
ri de q̄ papa nō in/
telligit. In ꝓtrariū
videt̄. qz ad col/
lationē suā spectat
licet et alterius. nā
et qui iurat suū nō
esse iurat et sibi cō/
mune nō esse. ff. de
v. sig. pupillus. §.
vlti. et qui legat ser
uos suos. et qui in
totū et qui ꝓ parte
sui sunt videtur le/
gasse. ff: deī. iij. l. si quis seruos. sed hoc facit cōtraria in/
tētio pape. idē ergo ē dicere ad collationē talis. ⁊ soli? ta/

¶ Jtibi absenti. Bñficiū mihi collatū añ dissensum
meū alteri ꝓferri nō potest. nisi terminus mihi da/
tus ad p̄sentiendū esset elapsus. et tūc etiā post terminū
anteq̄ alteri conferat potero consentire. Emanauit hec
deere. ad declarationē et approbatōnem eoꝝ q̄ no. inno.
host. et moderni. s.e. accedēs. ⁊ host. in sūma de insti. §.
quis instituit. Sciebam? enim ꝙ absenti poterat bñficiū
ꝓferri. et absens inuestiri ut ibi. sz dubitabat an medio
tpe possz collatō reuocari qđ hic timet. ⁊ qđ dicit absēti
idē ⁊ multo forti? si p̄nti. q̄ forte deliberare velle se dixit
q ¶ Epm. factū potī nō iust. qz idē si ꝓ alio. r ¶ Dmōi.

acceptando vel cõsentiendo vel ratũ habendo. si negociorũ gestor vel ꝓcurator generalis fuerat mueſtitus de ipo ius ſpecialis statim dici debuit ſuũ. qđ dic ut no. s. e. accedens. ad hoc. ff. de neg. ge. ſi ego. ff. de ſolu. ratũ. ff. de acquir. poſſ. qui abſenti. legato ſpẽi. qz tũc acquirit dñiũ a ¶ Acquiras. ſecus in legatario ignoranti. licet commutabiliter. ff. de l. ij. cũ pater. ¶ ſurdo. facit. ff. de cõdit. et demonſtra. l. legata. ꝓ iura dicebant quidã qđ hic dicit. ¶ Item ꝓ id qđ habet. s. de elec. cũ inter canonicos. et .c. publicato. ad ſ. ¶ de reg. iuꝛ. ꝙ ſemel. cũ ſuis cõcor. ¶ Alij dicebant. ꝙ ſi ſcđo ꝓuiſus fieret traditio vel prius cõſentiret. bene tenebat collatio. ꝓ. l. ¶. de rei ven. l. quotiens. in prin. et in fi. vbi dicit ꝙ ſi res vendita fuerit duobus ille potior eſt cui prius fuerit tradita. et vide quod dixi. ¶. de reg. iuꝛ. q. prior. ¶ Tercia opinio erat ꝙ aut ſecundus ſcienter recipiebat beneficiũ aut ignoranter. in ꝓmo caſu non tenebat collatio. in ſecundo ſic. tenet tñ ꝓferẽs. ꝓuidere primo in eq̃lẽti bñficio. ad hoc. s. e. inter cetera. ¶. de iuꝛ. pa. paſtoralis. facit ad hãc diſtinctiõem. ¶. de ꝓceſ. ꝑbẽ. qz cũctis. ff. đ vſufru.

babueris ius in ipo beneficio ut tuũ dici valeat nõ acquiras. ipe tñ epus vel quicũq; aliꝰ de ipo beneficio niſi ꝓſentire recuſes in ꝓſonã alterius ordinare nequibit qđ ſi fecerit eius ordinatio facta de bñficõ nõ libero viriꝰ nõ ſubſiſtet. ¶ Sed ſi epus not. ficata tibi collatõe ad ꝓſentiendũ terminũ ꝓperentẽ aſſignet niſi ꝓſenſeris poterit eo lapſo beneficiũ libere cui viderit expedire cõferre. ¶ Anteq̃ tamen ipm cõtulerit tuũ poteris nõ obſtante ꝙ lapſus ſit terminus ꝑſtare ꝓſenſum

b ¶ Alius. puta legatus de latere q̃ ꝓfert bñficia vacantia. s. de of. lega. c. ij. iſtud aũt ꝓferre nõ potest. qz licet vacet tñ nõ eſt liberũ. ut infra ſequit.

c ¶ Perſonã. ꝙ nũquid poterit alteri ſub conditõne cõferre. ſ. ſi ille non acceptauerit. no. s. e. li. de el. c. ij. et. ¶. de reg. iuꝛ. act. ſicut bñficiũ nõ vacãs nõ ꝓfert cũ ꝓditõe q̃ vacabit. s. de ꝓceſ. ꝑbẽ. c. ij. ad hoc. s. de ſẽp. paſtoralis. Sed nunquid poteſt de illo ordinare nõ ꝓferẽdo ꝓſone. ſed alias puta vniẽdo vel religioſũ locũ ꝓſtituẽdo. ſ. nõ niſi ſicut poſſet poſt acceptatõem cũ eadem ſit ratio. s. de ec. edi. ad audientiã. ij. s. e. expoſuiſti. xij. q. ij. c. añpenul. et etiã tũc ſecundario fiet ordinatio in ꝓſonam.

d ¶ Terminũ. Sed nõne ſtatutus termin⁹ eſt a iure infra quẽ ꝓſentire dz. ſ. vn⁹ meſis. s. e. li. de el. q̃ ſit. nec vidꝛ ꝙ đ bñficio iuris poſſit epus diminuere. ¶. de re. iuꝛ. indultũ. cũ ſuis ꝓcor. ¶ Dic dec. illã loq̃ in electis q̃ adhuc bñt cõfirmatõez petere. iſta in hijs q̃bus fit collatõ. in hijs aũt nõ eſt ſtatutũ certũ tpus. et facit. s. c. pr. ꝓbaꝫ et hoc ꝓ id qđ ſequit. nã in decre. q̃ ſit. lapſo termio ꝓuiſus ẽ ipo iure. nec ꝑt vlterius cõſentire. hic aũt et poſt terminum ꝓſentit. dũmodo res ſit integra ut ſequitur

e ¶ Lapſo. quaſi diſſenſiſſe videaꝫ. ſic. s. e. li. đ ap. ab eo. vbi etiam iſta ponũtur ut paria. et ꝓ hanc lrãm videt idẽ dicendũ ſi diſſenſerit. ſ. ꝙ adhuc re integra poſſit conſentire. quod verum eſt ꝓferente in eadem volũtate manẽte. ad hoc. s. de ꝓcura. licet. vbi de hoc dixi.

i ¶ Conſenſum. ad hoc. ff. de op. leg. l. mancipiorum.

Omni qui. q̃ vi vel iniuſte occupat ſcõm bñficiũ curatũ priuatus eſt ꝓmo. qui aũt vi beneficiũ aliq̃ occupat. eſt ipo iure ꝓuiſus iure in illo vel ad aliud qđ habebat. ¶ Emanauit decre. hec ad approbationẽ ⁊ declaratõem coꝝ q̃ no. inno. et hoſt. s. e. ti. de multa.

l ¶ Cura. alias non haberet locũ pena decre. s. e. de multa. ſi ergo habeat eccleſiam curatã. ⁊ poſtea violenter occupat ſimpler beneficiũ non vacat primũ. ſed ꝓdictus ſi qđ habebat i ſcđo ut. ¶. ꝓ. ¶. ſ. ¶ Quid ſi hz curatã eccliam et vi occupat ꝓbendã vel ſimpler bñficiũ cui ẽ annexa eccleſia curata. nũq̃d vacat prima. dic ꝙ non. q̃z hẽbit locũ ſe quẽti ¶ Nõ. hoc dico ꝓ dec. s. e. ti. ſup eo. vbi ergo eſſz priuatus ꝓmo ꝓ iuſtã receptionẽ ſcđi. erit etiã priuatus ꝓ iniuſtã. alias non. ¶ Et eſt ſiẽ qđ dicimus de bigamia que inducit ꝓ mrimoniuz qđ nõ tenet eo caſu quo incurreretur ſi mrimoniũ teneret. alias nõ. s. de bigam

ec extunc de ipo nõ poterit aliter ordinari ¶ dem. Olim qui beneficiuz cui animaꝝ cura imminet vi occupat ſeu ſe ſcienter iniuſte intrudit i eo decernimus ipo iure foze priuatũ bñficio qđ cũ cura ſili primit⁹ obtinebat. nõ em decet ut ſtulti⁹ melioris q̃z peritus ꝑditõnis exiſtat. vl ꝙ inuaſor eo ꝙ iniuſte ingredit priuilegio gaudeat potiori.

¶ Inſup ut violenti qui auctẽ vel verius temeritate ꝓpria occupare dignitates perſonatus aut alia q̃cunq; eccleſtica bñficia

m ¶ Sciẽter. ignorãter igitur nõ tenebit pe nuper. na. ad hoc. ¶. e. ti. ſi beneficia. qđ de ignorãtia facti verus intelligas. ſecꝰ in ignorãtia iuris. ¶. de reg. iuꝛ. ignorãtia.

n ¶ Obtinebat. eadẽ rõe q̃ hic ponit in cũ iuis ꝓcor. pena dec. de multa. dicã idẽ de dec. cũ in cũctis. s. de el. c. ꝙ ſi aliq̃s ſciẽter et iniuſte ſe faciat in epm conſecrari. puta lite pen. ꝙ vacent ꝓpria bñficia ſua ac ſi canonice cõſecratus fuiſſz. et ſic etiã tã audiui in curia foze factũ ꝓpter rationẽ que ſequit. ¶ Et eadẽ rõe videret ꝙ ſi aliq̃s iniuſte detinẽs beneficiũ impetrat aliq̃d bñficiũ nõ facta mentione de illo qđ occupatum tenebat ꝙ lre nõ valeãt. ne ſit melioris ꝑditionis. ⁊c. ut hic. ad hoc. s. e. q̃uis. et ſic intelligaꝫ. ¶. e. ſi motu. ¶ Et idẽ etiã fm id dici ꝑt de dec. nõ ꝑt ¶. e. lez ꝙ ſi aliquis habebat plura bñficia et quib⁹ vnum erat occupatũ. ⁊ tacito de illo ſup aliꝰ impetrauit diſpẽſationẽ. diſpenſatio non valet.

o ¶ Exiſtat. xvi. q. i. legi eplam. in ꝑn. ff. qđ vi aut clam. l. nã et ſeruus. ff. de iuꝛ. et fac. igno. l. regula. ¶. añpenul. nec ex delicto q̃s facit ꝑditionẽ ſuã meliorẽ. ff. de dona. inter vi. et vx. l. ij. ¶. i. de ſen. ex. ſi vere. nec melior eſſe debz ꝓtumaciũ q̃ obediẽtium ꝑditio. s. de poſtu. c. i. de do. et contu. cõtingit. nota ꝙ latius loq̃t ps ꝓma q̃ hic ſcđa p ¶ Violenti. qz loquit hic ſolũ in violẽto. nõ in alio ſe iniuſte intrudente ut in prima ꝓce. et innitit iſte. ¶. prioꝝ illius legis. ¶. vnde vi. l. ſi quis in tantã. ⁊. xvj. q. vi. placuit. vereri debẽt cũ ſine iuſto titulo illa detinere q ¶ Verent. nõ poſſint. nec eos iuuat antiq̃ poſſeſſio ut. ¶. de reg. iuꝛ. c. i. cum ſuis concor.

r ¶ Formidine. lxij. di. docẽd⁹. de el. cũ in cũctis. de vi.

et ho. cle. ut clericoꝝ. ad idem. ℒ. de emẽ. ꝓpin. l. vna. Accedat qõ ỗr. oderũt peccare ⁊c. ℒt vocãt talis timor seruilis q̃ ꝑse ꝑmiũ nõ hz. nisi qz solet inducere filialẽ. ℒt ẽ timoꝛ seruilis fm greg. in q̃ viuit peccãdi volũtas. et seqꝫ retur opus si speraretur impunitas. et ꝓtinz ad seruum. Initialis respicit amissiõez ꝑmiꝰ. et ꝓtinz ad mercẽnariũ filialis respicit offensam. et ꝓprie ad filium ꝓtinet.

a ℭTaliter .s. violenter. facit pro eo quod .s. dixi ⁊c.

b ℭAdea. differentia inter ius qõ cõperit in re. et qõ cõperit ad rem. ut videbis. j. de ꝓcess. ꝑ ben. c. ul.

ℭ Sed cui cõcedit̃ ꝓbatur hic opi. ost. quã no. s. .e. ti. c. vl. in fi. et reꝓbatur opinio innocen. ibi no. et cõpost. no. s. de ıſẽp. cũ adeo. in fi. ⁊ fuit de fcõ in mediola. archiepo. hec q̃stio primi dicti.

c ℭIdonee. et si nõ apponat̃ hoc idẽ intelligo. s. ỗ elc. causam q̃. s. de ıſẽp. cũ adeo. ad hoc de ꝑsumpt. c. vlti.

d ℭSufficiens. ergo si non est sufficiens sec⁹ est. ad hoc .s. de ıſẽp. postulasti. ℭAud aũt veniat in hac sufficiẽtia no. ꝓ 10. tri. q. i. c. i. et ꝓ ber. s. e. ti. de monachis.

e ℭNon ꝑt. ꝓtariũ no. dicti doctores. et mouebantur illa ratõne. quia hoc casu nõ fiebat gratia ꝓuiso sed ꝓuidẽti. nec poterat fm eos prouisus hoc casu ambitiosus dici. cũ ad sui instantiã nil fuerit obtentũ. s. e. ℭQuis. j. eo. si motu. sed ꝓtarium est verum. quia beneficiatus idoneus nõ est. s. e. supꝫ inordinata. et iure cõmuni beneficiatus beneficiari nõ mandatur. s. e. ti. quia intantũ.

f ℭMittat. si ergo dimittit tũc sibi poterit ꝓuideri. et in hoc casu est dr̃ia inter istã formã et illã quã in principio impetrauit ille cui ꝓuidet̃. qz in illa nõ sufficit modo beneficium primũ dimittere ꝛz in ꝓcessiõe gr̃e nihil fuerit dictũ.

g ℭTũc enĩ. nota interꝓtatiõez strictã. ad idem. s. e. cum

h ℭSine cura. si igit̃ vtrunq; vel alterũ sit cu- in illis

nõ verent̃. ⁊ si nõ virtutis amore pene saltẽ formidine a sue temeritatis audacia refrenentur eoipo ius si qõ in dignitatib⁹ ꝑsonatib⁹ et bñficijs occupatis taliter vel ad ea ipis forsi tan competebat amittant

ℭ Cui conceditur ℭIdem ut auctẽ ap. possit vni ꝑsone idonee in sua vel alia eccĩa. ꝓuidere alicui aliud bñficiũ obtinẽti sufficiẽs. ꝓuidere nõ ꝑt nisi primo ille bñficiũ qõ obtinz offino dimittat vl nisi i ꝓcessione hmõi sit exꝑssum q; alias bñficiate valeat ꝓuidere ꝑsone. tũc enĩ ꝓuidere poterit vnicũ bñficium tãtũ obtinẽti dũ tũ illi cura nõ immineat aliaꝝz.

ℭSi vero ꝓcessũ fuerit ut ꝓuidere illi valeat q̃ alia beneficia nosciẽt obtinere hmõi pluralitas debet solũ ad duo bñficia sine cura restringi. ꝓuisio q̃z facta ꝓtra ꝓmissa eoipo viribus nõ subsistat. ℭdẽ.

ℑ bñficia q̃ ꝑ se. ap. ꝓferunt̃ aut decreto interposito reseruant̃ intdũ ꝓtingat ab bijs ad q̃s

alias ꝓtinet collatio eorũ dem aliquib⁹ hmõi collationẽ seu reseruationẽ ig̃rãtibus de facto ꝓferri. ⁊ bñficia q̃ illi tenebant antea post ꝓdictoꝝ adeptionem dimissa ꝑ eos alijs assignari ne talis ignorãtia eis cũ sint sine culpa ꝓiudicialis existat. statuimus ut si ipi de collatione seu reseruatõe ꝓdicta postea certiores effecti sublata difficultate quacunq; oino dimiserit beneficia sic sibi ỗ facto collata ad beneficia sua ꝓioꝛa collationem q̃buscũq; ꝑsonis fcã de ipis nequaq; obstãte libere reuertant. alioquĩ redeũdi ad ea si difficultatem adhibuerint alijs dimittẽdis sit ipis penitus interdcã facultas. ℭEũdem q̃z modũ in dimittẽdo recepta ⁊ recuperãdo dimissa quo ad oẽs alios qui forsan occasione ꝓdicta sua dimiserint bñficia et dimissa ꝑ alios fuerint assecuti ꝑ oia decernimus obseruandũ ℭIdem

ℭ On ꝑt dispensatio sup pluralitate bñficiorũ

ratum talinõ poterit ꝓuidere. ℭt nota q; ꝓlis elocutio nõ est vaga imo potius arta ⁊ restringẽda. sit ergo ꝓtra duoꝝ numero. j. de reg. iuꝛ. pluralis. cũ suis cõcoꝛ.

i ℭSubsistat. poterit igit̃ illud bñficiũ alteri ꝓferri. sed si ille possidet. nõ poterit sine ꝓgnitõe cause de possessiõe repelli. j. e. licet.

ℑ beneficia. si quis ignoras recipiat beneficiũ ꝓ⁹ reseruatum vel alteri collatũ ꝑ papã si ergo sciuit illud sine difficultate dimittit recapiat priora beneficia ꝓter illud dimissa. alias nõ. hec dec. sũme inmittẽ equitati ⁊ iuste ignorantie. ꝓui

l ℭSedem det. ap. idem si ꝑ aliũ q̃ conferre posset ꝓuista legatum. j. e. ti. si alsede.

m ℭAb bijs. scientibus vel ignorantibus nõ curo. vnde si bene aduertis hec dec. nõ requrit ignorantiã in ꝓferẽte. sz solũ in eo cui ꝓferẽ ꝓesumitur autẽ ignorantia nisi probetur scientia. j. de reg. iuꝛ. ꝓesumitur. quod itellige ut ibi dixi.

n ℭDimissa. vel iuris necessitate. vel ignorantia vel sola voluntate.

o ℭAssignari. mꝛto ergo fortius recuperabunt si adhuc nõ sint alijs assignata. ut. s. e. si tibi. in fi.

p ℭCulpa. et sic deberet esse sine pena de consti. cognoscẽtes. j. de reg. iuꝛ. sine culpa. si ergo sciuissent fuissẽt in culpa. et sic tali priuilegio non ꝓtentur.

p ℭCertiores. et sic cuilibet referẽti credere non tenentur. de si. ꝑ tuas. ij. sed non debet se dicere dubitare vbi certus esse debet. de ıſẽp. cum contingat. et est si. xxxiij. dist. habuisse. in princi.

q ℭOmnes alios. hoc vult dicere. bñficia istius a. fuerũt collata b. iste b. dimisit q̃ ꝓius hẽbat. et fuerũt collata c. cuius c. ꝓioꝛa bñficia fuerũt collata d. ageret a. cõtra b. q̃ si dimittat in pace ageret cõtra c. qui etiã si sine difficultate dimittit repetet a d. et sic de singulis.

ℭ On potest. ℭmanauit hec decretalis ad declaratõez eoꝝ q̃ no. iimo. de elec. dudum. ij. in glo. hoc intellige. in fi. et

que ibi no. hoſt. et de ſ̄xp. poſtulaſti. et de p̄ben. ſup in ordinata. in fi. et ꝓpoſt. in dec. capitulū. de ſ̄xp. ad fi. glo. magne. ℣. itē querit̄ de hac. et. c. in nr̄a. in glo. penulti. et gar. s. de of. or. ordinarij. in fi. et guil. in ſpe. de leg. ℣. vi dendū. ℣. illud. cū ſe. vſq; ad fi. /hoc locū habet. s. de a ¶ Modicū. ſi enī in impetratōe/ ſ̄xp. ſi ꝓponēte. ℣. e. ſi motu. multo fortius in diſpenſatōne locū debet habe re cum etiam ipe di ſpenſatōes ſint am bicioſe et reſtringē/ de. s. de fil̄. preſpi. .c. ij. ¶ Quis aūt ſup pluralitate benefici orum diſpēſare poſ ſit. vide. lxx. di. ſan/ ctorum. et. xxi. q. ij. ſi quis iam tranſla/ tus. et. s. e. ti. de mil̄ ta. ¶ An autem de iu/ re ſine diſpenſatio ne teneri poſſint. vi de quod dixi. s. de ſ̄xp. gratia.

b ¶ Ap. ſe. no. ar. ꝓ illa opinīōe que hz ꝙ ſolus papa di/ ſpenſet in curatis.

c ¶ Curā animarū. pone. habēs eccleſi am curatā diſpenſa tionē obtinuit ut li ceret ſibi recipe ali ud būficiū. etiā ſi ſit ꝓſonat⁹ ſil̄em curaz nō hns. et cū ꝓtiori tenere cōfertur ſibi archidyaconat⁹. q̄/ rit̄ an poſſit illū reti nere. et videt̄ ꝙ ſic. qz licet archidyaconus curā habeat. nō tn̄ ſil̄em cure par/ rochial̄ eccīe. ut. s. de elec. dudū. ij. ad fi. ad hoc. s. q̄ fi. ſint le. ꝓ venerabilē. ℣. verū. nec enī p̄t dici ſil̄e vbi ē aliq̄ diſſimilitudo. xxviij. q. i. ſic enī. ff. de iniuſ. rup. teſt. l. iij. et exp̄ſſa ſil̄itudo req̄rit̄. s. de tranſla. inter corpalia. Itē verbū ſil̄e in indulgētia poſitū gratioſe interp̄tandū eſt. de ℣. ſig. olim. Sed dic ptra. fm guil. qui hoc no. in ſpe. ti. de leg. ℣. videdū. ℣. quid ſi hns eccīam. et. s. de of. or. ordinarij. in fi. ſilitudo enī de qua fit mētio in indulgen tia nō ad ſpēs ſed ad genus refert̄. et ſufficit qualitercūq; curā habeat. cū talis indulgentia velut ambicioſa ſit re/ ſtringēda. ut hic vides. et. s. e. li. de ſ̄xp. ſi gr̄oſe. de fi. p̄ſ. .c. ij. ℒ. de ſena. cōſul. l. i. /li. de ſ̄xp. ſi gr̄oſe. et. s. ō el̄c.

d ¶ Canonice. ꝓcor. s. e. / dudū. ij. ad fi.

e ¶ Retinere. quero de duob⁹. Primo nūqd ꝓ talem in/ dulgentiā videat̄ cōceſſum ꝙ in neutro tenebatur reſide re. videtur ꝙ ſic. ne inutilis ſit indulgentia. et hoc videt̄ tenere Jo. vij. q. i. ſi quis in clero. in glo. ij. cā enī p̄hibi/ tōis eſſe viōr ne q̄s plura būficia habeat. qz reſidere te/ neāt. hoc ergo inducere viōz indulgētia p̄ncipaliter ꝙ ad ſ̄ non teneāt. Dic fm guil. q̄ hoc no. in p̄d. ℣. q̄d ſi indul/ getur. ꝙ teneāt in altera reſidere. niſi illud exp̄ſſe in indul gentia caueret ꝙ ad hoc nō teneret̄. ambicioſe enim ſūt tales indulgentie ⁊ reſtringēde. ut. s. dixi. reſideat ergo ī altera q̄ vult. vel nūc in iſta. nunc in illa. et ſic vtrīq; ſatiſ/ fiet. Sed quid dices. in indulgētia cauetur hec clauſula. cōceſſa impetranti p̄deſſe qui aliquod quātūcūq; modicū būficiū ſubtricuit in eadē. ¶ Illud aūt ap. ſe. indultū ut quiſ duo bū ficia curā aīaz hūria. ſi ali as canonice ꝓferant̄ eidē poſſit recipe ac ſimul lici/ te retinere intelligitur de duob⁹ primis būficijs q̄ cū cura poſtdictū indultū obtinere ꝓtingit eundem ¶ Cū vero tibi nō obſtā/ te ꝙ aliud būficiū obtine re noſcaris a ſede p̄dcā ō aliq̄ benefi cio ꝓuideri cō tigit ꝓ hoc tecū ut primū būficiuz cū ſcdo retinere valeas nō intelligitur diſ penſatū. hoc enī ſolū opa tur p̄dicta exp̄ſſio ꝙ facta tibi gratia neāt ſurrepti cia iudicari. ¶ Item ſ Ap̄lice ſedis lega/ tus tibi volens iue legatōis aucte in certa ec/ cleſia. p̄uidere canonicatū ⁊ p̄bēdā nulli alij de iure debitos. prio in ipa eccīa vacaturos collatōi ſue re ſeruet et decernat irritum et inane ſi ſecus ſup hoc cōtigerit attēptari certis qui eos tibi cōferāt cū va cabūt executoribꝫ p ſuas lras deputatis nolicz po/ ſtmodū plena de hjs fa/ cta narratōe qd̄ ab ipo le gato factū extitit ratuz et gratū hntes id aucte ap. ꝓfirmamus. et eiſdem exe cutoribꝫ vel alijs noſtris dūmodo in beneficio in quo nō reſidet faciat canonice de ſeruiri. nūquid ſi hūc modū nō ſeruauerit valet diſpenſa tio et beneficioꝝ retētio. ſ̄xn. fm inno. et hoſt. et ꝓpoſt. q̄ hoc no. in dicta decre. dudū. ⁊ de p̄ſūp. c. vl. ⁊ guil. q̄ hoc no. in p̄d. ℣. in. ℣. ſed qd ſi indulgētia. ꝙ bene tenet diſpē ſatio. illud enim dūmodo nō habet vim conditōis ſed po tius admonitōis vel cōminatōis. ff. de turcꝭ. l. muto. .C. ꝓmi. epi. p to. ⁊ vide quod dixi. ℣. de reg. iur. actus. pote terit tamē ꝓpter ſer uitij negligentiā eo iuſte priuari. ō cle. non reſi. relatū.

f ¶ Ꝓmiſ. ita dice/ bāt p̄dicti doc. ⁊ ꝓ babant p. l. ff. del̄. .iij. fideicommiſſa. .℣. ſi quis. x. ff. de cō di. et demon. l. hec conditio. ff. de ver. ſig. boues. ℣. i. ff. de ver. obli. cum q̄ ca/ lendis. et idē erat ſa tis exp̄ſſum p. dec. .s. e. li. de of. or/ dinarij. ad fi. ibi dū dicit̄. vel ea que ꝛc̄. ut ibi dixi.

t ¶ Eundē. ꝓ precepti onem ergo tercij va cant duo ꝓma. ut in cle. e. ti. ſi pluref.

h ¶ Surrepticia. q̄ fieret exceptis duob⁹ caſibuſ. s. de ſ̄xp. gratia. et. ℣. e. ſi motu ꝓprio. ſ̄lo/ ta ergo. ꝙ ſufficit huic clauſule ꝙ ſuū conſequat̄ effectū et aliū nō poterit opari. ff. de adimē. le. legata inutiliter.

¶ Ap̄lice. q̄ hic dz habuiſti. s. e. ſi eū. Et emanauit ad declaratiōne eoꝝ que ibi dixi. nec eſt dr̄ina ī iure licet in facto videri poſſz. ibi nō fuerat obtētū lr̄is lega ti. Itē ibi papa mādauit canonicā ſtatim ꝓferri. ꝓbendam aūt cū vacaret. hic canonicā ⁊ p̄bēdā ꝓferri mādat cū va cabūt. ⁊ ſic ibi expectās iā erat ī canoicū recept⁹. hic nō. ¶ Legatus. de latere. alius enim nec conferre. nec reſer/ uare poſſet. s. e. li. de of. lega. c. i. /ſpeāli hoc faceret nō l ¶ Legatōis. ſi enī autoritate ap̄lica/ eſſz alia ꝓfirmatio neceſſaria. s. e. li. biſ q̄. ij. ſ̄xn. /alia reſeruatio nō p̄dem ¶ Eccīa. in qua ciuſdē legati/ bat. quod dic. ut. s. de of. le. c. iij. ad fi. Et q̄d dixi verū ī telligo niſi etiā id papa certa ſcia cōfirmaret eius rei facta plena narratōne. ut. ℣. n ¶ Decernat. no. ptra opinionē modernoꝝ q̄ dice ōz. bant ꝙ legatus nō poterat decretum apponere niſi ad id haberet ſpeciale mandatū. ad idē. s. e. li. de of. lega. pñti. et dicā. ℣. de ꝓceſ. p̄bē. qz cūctis. /ꝓmuni. ſz ex certa ſcia o ¶ Eos. ſ. canonicatū et p̄bēdā. facta fuit hec cōfirma p ¶ Cōfirmamus. non in foꝛ ma/ tio. s. de confir. vti. vel inuti. c. pe. Quid dices de viſitata q̄one. receptus ē a/ liquis. ꝓprio motu capituli. impetrat confirmatōz a papa p̄ fozmā. ne inane canonici nomen ꝛc. in qua ꝓfirmatōne papa q̄d̄ de ipo factū ē ꝓfirmat aucte ap. cū clauſula ſi ē ita. mādās etiā executoꝛi ꝙ ſi eſt ita aucte ap. p̄bendam

ac. post impetrat aliquis canonicatum et prebendam nulli alij de iure debitam fm stilum solitum. vacat modo prebenda. cui debeatur q̄ritur. ¶ Sup hac q̃one m̃ Rociens fuit a me pertitum consilium et sigillum. et dubitās de ea pl̃a lucra respui. sed cōiter tenent doc. per hāc decre. et p̄ decre. s. e. si eum. q̄ p̄feratur receptus et cōfirmat⁹. et bñ facit pro eis. e. li. s. de ıĺ̃ep. cum aliquibus. in fi. q̃ satis puto Jo. an.

a ¶ Conferendum. q̃ plus est q̄ mandare cōferri. vt. s. e. li. de ıĺ̃ep. duobus.

b ¶ Preferri. preferretur ergo ꝛ ıĺ̃ cōsequitur q̄ grā sua ē perpetua. cum alias si confirmatio pape non interuenisset expirasset finito legationis officio si ad collationem vacantis p̄cessum nō fuisset. s. de of. lega. presenti. in prin. ꝛ per hoc p̄z q̄ cū p talē p̄firmationē acquirat et augmentetur ius. q̄ talem p̄firmationē impetrans de p̄rioribꝰ beneficijs tenetur facere mentōnem. ꝛ idē dico ō recepto. p p̄rio motu capituli. ad hoc. s. e. li. de p̄ben. quāuis. et melius. e. t. nō p̄. si enim in lr̄is per quas ius iam acquisitum conseruatur seq̄ in dispēsatōe sup pluralitate tenetur impetrās beneficiorum suorū facere mentionem. multo fortius in lr̄is per quas nouum ius acquirit et acquisitum auget eius immutando naturaz vt hic patet. et sic seruat curia. nā ꝛ qui p̄firmat donat. ff. de ✠. sig. l. obuenit. Jo. an.

damus in lr̄is in mādatis vt in hmōi q̄uisitionis negotio aucte nrā p̄cedatur intra ip̄ius legati p̄tinentiā lr̄az certū est q̄ cū ipa q̄uisio post impetrātā a nobis auctem nrā censeatur effectā omibꝰ quibꝰ postea mandamus in eadem ecclesia q̄uideri etiam si canonicatū ipsi⁹ eccle duxerim⁹ p̄ferendū eisd̄ de iure p̄ferri debebis in p̄benda postmodū imbi vacatura. ¶ Jmo ¶ tu. p̄rio alicui aliqd̄ bñficiū obtinēti p̄feram⁹ aliud d̄ illo nō habita mētiōe nō ob hoc grāz hmōi q̃ de nrā mera libertate. p cessit inualidā volum⁹ reputari. ¶ ecus si ad petitō nē illius vel alterius. p eo dē oblataz grām hmōi faciamus. tūc enim quātum cūq̄ modicū bñficiū tacea-

c ¶ Postmodū. s. post p̄firmationē et auctoritatē impetrātā vt. s. x̄bo. certū est. ac. si qui igit̄ medio tpe impetrauerūt a p̄p̄. s. p⁹ reseruationem et mandatū legati et āte p̄firmationē illi p̄ferent. plus est g⁹ quo ad hoc q̃ a principio legatus auctoritate aplica tulit. vt. s. e. hij qui.

¶ Jmotu q̄rio. Equa distinctio b⁹ decre. Emanauit ad declarationē eoz que no. glo. et moderni. s. de ıĺ̃ep. si proponente. e ¶ Bñficiū. Quid si plura bñficia obtinebat. Dicunt quidam hoc locū non hr̄e sed q̄d sequitur vt multitudo beneficiorum vitetur. sed credo ctrariū. cuz rō p̄cipij motus adhuc remaneat super quo fundat distinctio. et sic est hodie termīatū p̄ cle. e. ti. si romanus. p̄. licz valeant lr̄e non propterea poterat bñficia retinere. cuz p ıĺ̃ secū dispēsatū nō sit. s. e. non p̄. in fi. optime facit. s. e. li. de ıĺ̃ep. gr̄a. et per istā et illā vides duos casus in quibꝰ valēt lr̄e licet de bñficio eius p quo scribitur mentio non fiat. f ¶ Ob hoc. s. q̄ mentio nō fuerat habita

g ¶ Jodicum. opinio ergo ber. quā p̄sectudo curie approbat p decre. istā etiam approbatur et reprobatur opinio. ✠. na. inno. et sequaciū. qui ibi no. distinguendū inter tacentem et mentientē. vt in primo casu valerēt lr̄e si modicū erat beneficium. in scō nō. vincen. et gof. distinguebant. s. e. cum teneamur. s. de ıĺ̃ep. postulasti. inter tacentem tale beneficium per simplicitatem vt tunc valeat ıĺ̃ep. vel p dolum vt tunc nō valeat. p decē. de ıĺ̃ep. super lr̄is.

atur in ea ipsam veluti surrepticiam vires nolumus obtinere ¶ Motu q̄z p̄rio tūc soluz grā fieri censeat cū hoc expresse cautū fuerit in eadem. ¶ dem.

¶ Jpluribus simili ali q̃ eccia vacantibus dignitatibus vel prebendis nos de hac vacatione icerti dignitatē l̄ prebēdā si q̃ nulli alij de iure debita in ipsa vacat ecclesia cuiquā in gñe p̄feram⁹. grā hmōi si motu p̄rio ea fecerim⁹ vt tūc fiat interp̄tatio plenissima in eadē referri volumus ad dignitatem vel p̄bendā que inter illas maioris censet ee valoris seu si smt forsan equales ad eam quā is cui cōferimus infra decendiū post habitaz de dcā vacatione noticiaz duxerit eligendam. ¶ Si vero ad petitionem alt̄ius

¶ Jpluribus. declaratur dominicalis questio barbar. que incipit. eps quidam. p̄misit auctoritate dñi p̄pe et vtitur hic papa equitate. s. p̄. decre.

l ¶ Vacātibus. idē eadē rōne puto q̃ scriberet de prima vacatura. et duo simul vacarēt ita q̄ neutra primo

m ¶ Incerti. quia si certus fuisset exp̄ssisset quā dari voluisset. n ¶ Vel p̄bendā. nō sūt ista ✠ba lr̄aruz mādauit de dignitate. q̄uideri et plres dignitates vacāt. l̄ mādauit de p̄benda et plres vacant p̄bende.

o ¶ Motu p̄rio. q̄d nō intelligit̄ nisi id in gratia exp̄matur. vt. s. e. p̄. in fi. Illud enim omni casu locum hz ꝛ generaliter loquitur.

p ¶ Maioris. maioritas p̄sistit in lr̄is. q̄d dic vt. s. de testi. sup eo. ij. et no. de ıĺ̃ep. sedes. Dic autem inspici iussit maioritatē valoris. scit enim q̄ clerici hoc magis cupiunt. s. de cleri. ñ resi. q̄ nōnulli. s. e. auaricie. erecāt ergo auaricia. vt. s. e. li. de elec. auaricie cecitas. p ¶ Noticiam. non ergo currit ignoranti sicut nec decendium datum ad appellandum. s. e. li. de ap. p̄certationi. si. de p̄ces. preben. quia diuersitatem.

r ¶ Alterius. s. ipsius cui fit. vel alterius. vt. s. e. p̄ox.

a Iuri.s.e.q̃uis.et.c.non pt̃. /scuris.s.de censi.ex p̃
b Minoris ĵ.de re.iur̃.in ob/ te.ff.de le.iij.l.mimis.
c Elegerit.tũc g° det quã vult et sit liberatus.vt.ff.mã.
l.fideiussorẽ.ff.de le.i.si q̃s a filio.§.si quis plures.C. de
dona.si quis argẽtũ.§.i.7 no q̃ in isto casu et.s.pr.reser
uatur optõ tunc solum quando est equalitas.vt tunc in p̃
mo casu eligat is p̃o quo scribitur.in secundo is qui hz p̃
ferre.vnde non pu
to q̃ in primo casu
q̃n est inequalitas
possit conferre mi/
noz.nec in secundo
maioz.perinde enĩ
est ac si primo casu
papa expressisset de
maiori secundo ve/
ro de minori.sicut
ergo si expressum es
set mutari non pos/
set.ĵ.e.cui de ñ.ita
nec hic.cum habea
tur.p expresso per
hanc declarationẽ

ipsa gratia fuerit per nos
fcã eã vt hoc casu put iuri
p̃gruit restrigat̃ ad illã q̃
minoris valoris existit seu
si sit eq̃litas in eisdẽ ad eã
quã is ad quẽ ipsarũ spe/
ctat collatio infra dictum
tẽpus elegerit postq̃ sibi
hmõi gratia erit nota de/
cernimus referendã. Al
teruttro q̃z ip̃oz̃ prout ad
eum ptinet infra tẽp9 de/
bitũ eligere negligẽte ad a
liũ extũc electõ libere de/
Quoluatur. Idem.
Cum in eccl̃ia tua q̃
xij.canonicoz̃ 7.xiij.p̃ben
darũ hz numerũ p̃suetudi
nẽ eẽ ꝓponas vt epũs qui
est p tempe vocem habe/
at in capitulo tanq̃ canõi
cus lz canonicus ñ existat
et vnam de dictis p̃bẽ/
dis sicut vnus canonicus

d Dictum.tps.s. decem dierum.
e Elegerit.si.s.ỗ ĩsp.duobus.
f Deuoluatur.si. s.e.li. de consue.c. vol.in fi.

Cum in eccl̃ia. Approbatur q̃ no. hos.s.de concess.p̃/ ben.postulastis.in fi.et ponit termios in ecclesia ebredñ. Habes hic casum quo vacat prebẽda et non debetur pri/ mã expectanti.de hoc dixi.s.e.quia sepe.in fi.

b Prebendarũ.est g° in eccl̃ijs interdũ repire maiorem nũerũ p̃bẽdarũ q̃ canonicoz̃.vt hic 7.s.de mgr̃is.c.pnl̃. i Cõsuetudinẽ.valet talis ꝓsuetudo vt in predi. decre. postulastis.s.e.li.de ap.a coll'one /q̃z mediol'. Cõsue k Dictam ꝓsuetudinẽ.no.ar.ad/ tudo est mediol'.q̃ archiepũs ꝓfert bñficia oĩm cl̃icoz̃ũ vacãtia p̃ vrozationẽ vel interfectionẽ ipsoz̃ cl̃icoz̃.Vel pone.est cõsue° in ali/ qua ecclesia q̃ canonicus electus in epũm cõferat canoni catum suũ et prebendam ẽ expectãs auctoritate ap̃lica.vt ozatur vl' intficitur cl̃icus.vt in primo casu.vel ꝓmouẽt canonicus in epũm vt in f°.executoz confert expectanti p̃/ bendã.arepũs vel epũs ꝓfert.queritur q̃s sit potioz.7 vi/ detur q̃ papa nõ intẽdat derogare cõsuetudini vt hz.7 sic non valet executoris collatõ.ad lz.s.de ẽsti.c.i. sed certe satis credo q̃ valeat.quia papa intẽdit isti ꝓuideri ỗ pri/ ma vacante ad quẽcũq̃ spectat collatio siue iure siue ꝓsue tudine siue p̃iuilegio.q̃ỗ ꝓbat̃.s.e.dudũ.et.ĵ.e.q̃uis ti/ bi.hic aũt duo ꝓcurrebãt.quia infringebat̃ ꝓsue° et auge/ batur numerus.et rationem annexitatis illa prebenda ỗ/ betur episcopo.s.e.q̃ sepe. Credo autẽ satis ꝓbari p hãc

decre.q̃ si.xiij.sunt p̃bende in eccl̃ia.7.xiij.canonici.q̃ alti annexum ẽ onus magnũ q̃ si illa p̃bẽda vacat nõ ỗbeatur expectanti.ꝓsuetudini g°p quã p̃benda alteri debeatur nõ derogatur.sed ꝓsuetudini p quã prebenda ad collatoz̃ alterius pertinet derogat p̃p vbi determinate nõ scribit ad collationem talis.ad hoc.ĵ.e.vl.

Si tibi concesso. Per adeptionem sc̃i beneficij cu
rati cui9 fructus al
ter ex causa p̃cipit
ñ vacat p̃mũ. Ema/
nauit hec decre. ad
declarationez dec̃.
de multa.s.e.ti.

obtineat in eadẽ.certũ est
eũ cui aucte ap.p̃ouideri
mãdatur de p̃benda nulli
alij de iure debita.primo
in ipsa eccl̃ia vacãta p̃ben
dam quã p̃ mortẽ ep̃i va/
care p̃tingit ne ꝓtra dcãm
ꝓsuetudinem cui p̃ pfatuz
mãdatũ non intelligit̃ de
rogari futurus epũs p̃bẽ
da careat.7 dictus canoni
coz̃um numer9 amplietur
habere nõ posse sed expe/
ctare quousq̃z vacet alia
oportebit eundem. Idez

Si tibi concesso a no
bis vt fructus bñfici
ozũ q̃ vsq̃ ad certũ tps in
tua vacabũt dyoc̃. perci/
pe valeas.p̃ solvẽdis ỗbi
tis q̃bus est tua eccl̃ia one
rata bũficiũ vacãs postmo
dũ curã bñs aiarũ annexã
alicui simile beneficium

m Fructus.nota q̃ alia est ista cõces sio ab illa quam ha bes.s.e.li.de ĩsp. si gratiose.ibi enim p̃cessum fuit de bñ/ ficijs hic autem de fructibus.hoc dico q̃ in illo casu ꝓtu/ te indulgentie ñ va cãt bñficia.hic va/ cãt et ncẽ ẽ illa de/ bito tpe ꝓferri. al's hr̃et locũ lat.pci.vt .s.vt ec.benefi. vt nostrum. et no. de mgr̃is.c.pnl̃.in vl. glo.et ost.in decre. de ver.sig.c.pnl̃. et intellige q̃ si aliqua sint onera incũben/ tia ille qui fructus
percipit hz illa subire q̃ỗ dic vt.s.e.li.de of.oz.p̃senti. .§.porro.Quos aũt fructus talis habere debeat et quot dies habeat annus hoc dixi.s.e.li.de ĩsp.si ꝓter.et per illum.§.porro.satis vidz ista decre.7 eius rõ ẽ superflua cũ minister debeat expensas habere.quare ergo nõ vacat primũ ex quo de scdo recipit saltẽ victũ.lz potuit esse ratõ quã dixi in glo.quia non est.

n Debitis.ad idẽ.s.de v.sig.c.pnl̃.s.e.li.de ĩsp.si ꝓter.et idem si ꝓter aliam causam.

o Onerata.ad que soluenda tenebat̃ eccl̃ia ex quo nomĩe eccle et p̃ eius vtilitate erãt ꝓtracta.s.de sol'.c.i.

p Te vel aliũ.quia idem iuris.cũ eadẽ sit rõ.et facit q̃ỗ dixi.s.e.ti.si tibi.

q Vacare.quia nõ est adhuc adeptus plene.quia lz bñ ficium habeat fructus nõ hz.et sic non videtur plene trãs latus.xxi.q.ij.si quis iam trãslatus.nam licet res data sit vacua possessio tradita non est.ff.de vsu.si stipulatus.§. ĩo°.et sic ad plenũ recepisse nõ vidz.ad l3.ff.ꝓmo.l.iij.§. ĩo°. Et idẽ credo de decre.cũ in cunctis.s.q̃ si elapsum est tps de ꝓsecrandis ep̃is vel iam est consecratus beneficia ꝓua tenebit si fructꝰ epãtus ex cã ati debeant eadẽ ratõe

Et caute faciet epūs qui talē indulgentiā hz si beneficiuz vacās pferat alias bñficiato. pone enim q̄ hre debeat fructus primi anni primo anno hēbit fructus scōi bñficij secūdo anno vacabit primū et tūc hēbit frcūs si adhuc durat indulgentia. Sed quero nunquid iste teneatur infra annum promoueri. et videtur q̄ nō. per istud. c. nec videtur possessionem adeptus vsq̄ quaq̄ nec integre. et facit s. de elec. cum in cūctis. §. cum vero. et ſ quidaz tenēt asserriue. sed ꝓriū credo. et dico q̄ bñ currit tēp⁹ exquo hz exercicium cure animaruz liberum et pacificuz ad hoc. s. e. li. ō el'c. commissa. §. 1. qpter illud enim ordinari debet. Ad decre. cuz in cunctis. §. cuz vero. ibi ecclesiasticoꝝ bonorum administrationem ꝛc. dico q̄ administrationez iste habet licet frcūs nō habeat. faciat p hac parte. s. de el'c. licet canō. ibi. vt gregis sibi crediti. ꝛc.

Item quid dices in parrochiali eccl'ia vbi ñ essz aliquis reditus. puta quia dos eius caumatev l' alluuione perijsset nō teneretur rector ei⁹ promoueri. dicam igit q̄ qui tale bñficium recipit sibi imputet rei. di. clericus victum. Sed oppones q̄ questio non pcedit exquo habebat primum beneficium qō retinet saltem ratione primi promoueri tenetur. Dico q̄ procedit. pone q̄ prima ecclesia curata sit collegiata. vt. s. de elec. statutū vel super illa fuerit dispensatum. vel pone simpliciter nō fecit se promoueri. priuatus est prima. nunquid et secūda. vnde bene procedit questio. speciale igitur statuitur i hac decre. ne clerici mendicare cogantur q̄ primum bñficium sibi nō vacet. sed ne pēat aīe. nihilomin⁹ ꝓmoueri teneāt. vt. s. dixi.

Qdi denō. Cū mandaē alicui nō sacerdotalis vel integra vel certi valoris ꝓferri prebenda sacerdotalis dimidia vel minoris valoris illi etiā volenti ꝓferri nō potest. b Nō sacerdotali. istud videbaē i ei⁹ fauorē apposituz vt ñ cōpellēē esse sacerdos. et tamē in eius lesionem retorqueretur ita q̄ etiā si volet sacerdotalem habere ñ potēt. et ratio est in fi. c. et vide qō dixi. §. de reg. iuē. qō ob grām c Dimidie. si vna prebēda diuidetur in duas qlibet per se diceretē integra. s. e. maioribꝰ. et. c. vacāte. sz hic vna pbenda diuidebaē in duas. vel erāt ibi prebēde q̄ sic vocabant integre. dimidie. qz medietatē redditus forte habebāt respectū integrarum citer mādetur. puideri de pben d Integra. quid si simpli da. dic si ille prebēde dimidie sunt diuise qz ps a toto iam separata nō est ps sed totuz. tunc de dimidia poterit puideri. vt sic aliud sit de integra scribere et aliud simpl'r scribere. ad ſ. j. e. t. ei cui. sz si alias nulla essēt diuisio sed vna prebenda diuideretē in duas. secus crederē cū tunc non de pbenda sz de dimidia. puiō retē e Prouideri. vide. j. ñ enī zē. puideri ñ potit vt f Prebenda. et tunc de pēsione. s. e. ti. q̄uis. j. ſ.

g Diligenter. ff. man. diligent. et. s. de ſ. cum dilecte. ō multa. s. e. titu. et ad probationem eoꝝ q̄ no. ibi

Licet episcopus. Edita fuit ad declarationem de

dem inno. et hos. 7 q̄ no. guil. duē. s. de elec. licet canon.

i Epūs. vel q̄libet alius ad quem coll'o pertinet cum eadez sit rō. et concilium i distincte loquitur. is q̄z ad quem prioris ꝛc. cui verbo declaratiue venit hec decre. vt. s. dixi.

k Eandē sic. s. e. li de elec. cōmissa. §. 1.

l Conferre. nota ex hoc tertu q̄ ōcre. illa. s. de elec. c. vlt. e. li. licet in cōfirmationibus locum sibi vendicet nō tñ i collationibus. vnde vides q̄ nō facta aliq̄ vocatōe potest fieri collatio. ad idem facit. s. e. ti. cum in ill'. §. cum autem. et bene dicit tertus de iure cōferre. quia istō est regulare q̄ rē ad collatiōz meā spectā tē l'ius qō in ea habeo donarev l' q̄cūq̄ alio titulo in alium transferre possum detentatione alterius non ob. ff. de re. iuē. qui potest. C. de here. vel acti. vē. per totum. ff. de contrahen. emp. qui tabernas. ad hoc. s. e. venerabilis. s. de feud. c. ij. De possessione aūt fiet quod sequitur.

m Vocato. nō g⁹ remouebit possessor a sua possessione vel quasi sme cause cognitōe. exquo titulo possidet liez iniusto. xvi. q. iij. nolumus. et sic intelligitur de concess. preben. cum nostris. de resti. spoli. in lris. de cā pos. c. ij. 7 est expressum. C. de rei ven. l. fi. hinc est q̄ vsufructuarij vsufructu finito nō potest a quasi possessione expelli. imo contra eum ageē negatoria vel ex cautōe de restituenda re prestita. ff. si vsufru. pe. l. vtifrui. j. ſ. ff. vsuffruc. quēad. ca. l. i. §. habet aūt. agat g⁹ is cui collata est eccl'ia vt sibi tradatur possessio in quo pceder summarie possessoze vocato. C. si pet vim vel alio modo. l. vl. nemini enim licet rez etiā suam sua auctoritate occupare. C. vñ vi. si quis in tantā. xvi. q. vi. placuit. s. e. eū qui. ij. ſ. ad hoc de diuorē. porro. Et qō hic ō idem intelligo fm p̄dictos doc. in oī eo casu in q̄ quis priuatus est ipō iure. pone in terminis. s. de elec. licet canō. licet vtilis eēt declatio. vt dixi. e. ti. p

missa. n Retinendi. vt si sufficiēter secū dispēsatū essz s. e. nō pē. vel ad tps hoc pcessum. vt. s. de ſ. p. si gratiose vel ex cā non percipit fructus scōi bñficij. s. e. ti. si tibi cōcesso. vel hz pmēdatā eā. s. de elec. nemo.

Jeui. simpliciter. hoc non sine misterio dictum fui

obtinenti te conferre ptin gat equū est vt q̄din fructus ipsius pceperis pmū ñ debeat reputari vacare

Qēli de nō sacer Idē dotali prebenda. p uideri mandaē sibi etiam volenti sacerdotali saucte mādati hmōi ꝓferri neq̄ bit Similiter si in eccia in qua integre ac dimidie pbende habentur mādeē integra conferri prebēda q̄q̄ ille. p quo scriptū erit dimidia velit eē pētus ei de ipsa nō poterit. puideri Idem cū inūgit. p uideri alicui de prebenda certi valoris vt in preben da minoris valoris etiam illo volente mandatū nō possit impleri. Non enim hmōi mādata quoz fines diligenter seruari oportet debent ad cas⁹ alios q̄ expressos extendi. Idem.

Icz epūs beneficiū quod cum animarū cura tenebas postq̄ aliud recepisti ꝑsimile ac ipsius possessionem pacificaz habuisti vel p te stetit q̄ minus haberes eandem. possit alteri de iure conferre. illū tamē cui ꝓtulerit ñ debebit te non vocato cū tibi forsan ius possit cōpete retinendi in possessionem ipsius inducere corpalem

J cui puideri Idē. mandatur simplicit de prebenda prio vacaē

si enī in literis contineret nō ob. aliq̄b⁹ rē. per que effectus
gre nō ipediri valeat vel differri. hic secus. qz ptz q̄ ꝓpa
vuit sibi ꝓbendā dari. ordinē aūt recipiet cū etatis erit ad
hoc apte. et sup hoc vidi declarat oziam sub bulla
a Sacerdotalis. ex priuilegio ꝙsuetudine vel statuto ec
b Mondum. igitur nō inspicimus tps date sz clesie.
tps vacationis vt si tūc est in etate bene quidē. alīs sequē-
tem exspecter. Sed
cōtra. s. e. li. de ꝛ̄p
li eo tpe. vbi non in-
spicitur temp⁹ quo
vacat bñficiū cū cu-
ra. imo solum temp⁹
date. Sꝺo. in curatis
bñficijs et in iporū
imperatione maior
idoneitas requirit
q̄z in sacerdotalibus
ꝓbendis. s. e. cuz i li
lis. s. de el̄c. statutū
et ideo fauorabilior
est hec gra q̄z illa. p̄
terea sz loquit gene-
raliter qō genus ci-
uilit est intelligēduz
ff. de fui. l. si cui. p̄te
rea gra illi⁹ dec̄. lal
tem in altera pte est
duratura sz aūt pos-
set gra in totū extin-
gui. pone enī q̄ om-
nes ꝓbende ibi essēt
sacerdotales. si ergo
ille qui impetrauit sibi ꝙuideri de beneficio cum cura vel
sine cura nō erat etatis idonee ꝙ ea parte qua de curato
expressit sunt littere vicioſe. si autem simpliciter impetra-
uit super primo beneficio curatum non debebitur. s. e. cū
in illis. sz lec⁹ cum impetro prouideri de prebenda. vt hic
vides. c Etate. Quā dicis hic ꝙgruā etatē. dicenduz
videtur q̄ etas. xxx. annoꝝ. lxxviij. di. c. i. et. iij. vbi est
expressum. sed hodie si attigerit xxv. annum satis est in e-
tate legitima per decre. s. de elec. cū in cunctis. et. lxxviij.
di. c. vl. et hoc approbat cle. de eta. et q̄li. gīnalē. et ñ dico
hodie fuāda intersticia tpū de q̄b⁹ hēs. lxxviij. di. c. ij. 7. iij
et ꝙ totū. sz quid dices. iā erat sacerdos sz nō essz in etate
legitima. nunq̄d debeē sibi ꝓbenda. vidz q̄ nō. qz nō est ī
legitima etate qō req̄rit hec lra. et non debemus respice-
re quid factū sit rē. vt. s. de elec. cū cām. cū suis ꝙcoꝝ. bene
facit. ff. qñ di. le. ce. l. pnl̄. ff. qui satisda. co. l. quotiens. cū
suis concoꝝ. Contra vidz. exq̄ enī ꝓmotus ē iam quid q̄ri-
mus etatē ad ꝓmouendū. recepit enī verum ordinem de
tēpo. et q̄li. ord. vel non est ꝓpos. primum credo. cum inē
dicenda sit tali executō ordinis sic susceptri. vt in ꝓdicta
decre. vel nō est cōpos. et qz nō dz eē melioz condicō eius q̄
deliquit. s. e. eum qui. / vel etiam sacerdotalē si tunc pe-
d Aliā. nō sacerdotalē. / gerit etatē idoneā. ut. s. dixi.
Sꝺ pauper. no. pauꝑ. qz ñ sine misterio dcīm puto. si e-
ni in gra spāli ꝙuisū sit alicui et postea aū vacationē
adipiscatur aliud bñficiū nō expirat gra. hec enī decre. lo
quitur de forma qua ꝙuidet necessitati pauperū q̄ ē iusti-
cia vel quasi. de prebē. cū fm. Sꝺ ouisione igit facta impe
tranti cessat causa iuris et sic ipsius executio. et facit. ī. c. si
epūs. i. ꝛ̄o. in fi. ibi. ꝓ eū vel aliū rē. ius enī bñficiatum nō
bñficiat. s. e. qz intantū. et hoc verū puto nisi adeptū bñfi
ciū se nō ꝓpateret cū prima gra si iam hēret effectū vt in du-

sacerdotal̄ pbēda cōferri
nō ꝑt. si nōdū in etate tali
existat q̄ possit ad sacerdo
tiū ꝓmoueri sz aliā exspe-
ctare debebit. Idē
Sꝺ pauꝑ clericus cui
cū bñficiū nulluz haberet
mādabat̄ de bñficio iuxta
sue ꝓbitatis merita ꝑ epm
prouideri aliud anteq̄ sit
ꝓuisū eidē bñficiū fuerit
affect⁹ ꝓuidere sibi epūs
cū cesset cā mandati ꝺ cete
ro nō tenetur Idē.
Sꝺ a sede ap. vel lega
to ipius vni. et ab ordina-
rio alteri eodē die idē bñ-
cium cōferatur nec appa-
reat que collatō fuerit ꝓ-
mo facta erit potior cōdi-
tio possidētis. Si vero
neuter possideatis cui se-
des ipa ꝓtulit vel legatus
ꝓpter ꝓferētis ampliozez
ꝓrogatiuā erit alteri ꝑfe-
rendus. Idem.
Cum singula officia
sint singulis cōmittēda ꝓ-
sonis 7 dissolutionis ac e-
uagationis materia sit re-
ligiosis ꝑ ceteris auferen-
da ꝑñti ꝓhibem⁹ edicto

obus curatis. s. e. de multa. cū enī in eo casu ꝓpter ius ī re
multo fortius ad rē. ī. de cōcess. ꝑ. c. vl. 7 hoc approbat cle.
de ꝛ̄p. gra. / Iis forma etiā in lris gratie ñ extenditur
f Prouideri. ta- / ad hospitalia vel loca similia. vt ī cle.
g Causa mandati. et sic cessabit effect⁹ et q̄ e. t. ꝓpter. s.
erat causa quia nullum habebat beneficiū et sic cā iusticie
potius q̄ gratie. vt. s. dixi. cōcoꝝ. de ap. cum cessante. cuz
si. sed quid dices. po
ne. est illi ꝓuisum
de vicaria. nunquid
per id expirabit mā
datum. so. si vicaria
est temporalis. pone
in terminis. s. e. li. ꝺ
electi. cum ex eo. ī. ꝺ
regular. beneficium
s. de ap. peruenit. ij
tunc non expirabit
mandatum. quia be
neficiatus non est.
cum beneficia sint ꝑ
petua. sed si vicaria
est perpetua. vt. s. e
extirpande. tunc se
c⁹. g. de ꝛ̄p. postula
Sꝺ a sede. sti.
aplica vel lega
to. intelligas de late
re. quia alij bñficia
conferre non possūt
nisi haberēt specialē
super hoc ptātem. s
de of. le. c. i. quid di-
ces si papa ꝓtulit vni et legatus alteri. dic idem qꝺ. ī. seq̄
in ꝑpa / vel legato ex vna parte 7 ordinario ex altera. qz ea ꝺ
rō. Idē dico si ꝑꝑ vni legat⁹ alteri. ordinari⁹ tercio cōtulerit
in archiepō aūt epo et suis subditis dubitatō nō ꝓcedit.
quia ad alterū solum ptinebat collatio. et illa sola valuit
i Apparеat. si enim posset apparere que fuerit primo fcā
ille obtinebit. vt si probetur per testes de hora vel in ipsis
literis ꝺ. de hora. et facit qꝺ dixi. s. de ꝛ̄p. duobus. vbi
idem verbum habes. / g⁹ est possessionis comodū. C.
k Possidentis. magnū / de rei ven. l. res alienas. insti.
de interdic. ī. retinēde. ī. de re. iur. in pari. cū suis cōcor.
l Neuter. vel vterq̄. nec apparet quis tūc primo. idē iurē
s. de ꝛ̄p. duobus. ij. ꝛ̄o. in pri⁹. m Prerogatiuā. sic.
s. de ma. et obe. ꝑ tuas. n Alteri. cui ꝓtulit ordinarius.
Sꝺm singula. religiosus hūs ꝓiozatū vel curatā eccle
siaz si recipit sēdm sme licentia pape. ipso iure vacat
primū. qꝺ si stati nō dimiserit efficitur ineligibilis et pri-
uaē vtroq̄. Eadem est pena in hijs qui habebāt ante hanc
ꝓstōnem. nisi in 2a mensem alterū elegerint et alterū dimi
serint. Priozatus ecclie vel administratōes vnius mona
sterij solite ꝑ ipsius monachos gubernari absq̄ se. ap. li-
centia alterius monasterij monachis nō cōmittantur nec
ꝓmissa dimittātur. qui contra fecerint sint priuati ptāte
ordinādi ꝑdicta ea vice. et defertur ad dyocesanū in nō ex
emptis. ad papā in exemptis. Recipientes vel detinētes
sunt ineligibiles ipso iure. Emanauit ad declatiōez eoꝝ q̄
no. hos. s. e. de multa.
p Personis. lxxxix. dis. c. i. in prin. sicut singula mēbra
coꝛporis singulos actus hūt. vt ibi. ad idem. xvi. q. i. ꝑspi-
teros. s. e. ti. qz inter. C. de assess. l. nemo.
q Auferenda. ad B. s. e. li. de elec. si religiosus. i. ꝛ̄o. et
c. quoꝝdā. et. c. in dēnitatibus. ī. sed cū eas. ī. de sta. reg.

c.vno.j. ne cle. vel mo.c.ij. monasteriū enim est eis quasi carcer.xvi.q.1.placuit.ij.de sen.ex.vt fame.

a Prioratib⁹.pt dici etiā nō curatis.7 qđ infra 8z de curatis referatur ad prīe dcm de eccīj.p dec.s.e.de ml'ta.s de el'c.dudū.ij.et hoc approbat pci.vieñ.de sup.ne.pla.qz regulares.in fi.ī caū aūt est dissimilitudo inter psonat⁹ et parrochiales ecclesias.quam habes.j.ne cleri. vel mo. c.i.

b Absq; ap.se.no. ar.pro illa opi.qꝫ in duobus curatis solus papa dispenset. ad idem.s.e.ti. non potest.

c Anneri.in hijs casibus nullius est dispensatio necessaria .cum hec duo p vna reputentur.s. de electi.dudum.ij. vbi de l⁹.s.e.ti. sup eo.7.c.extirpāde.§. qui vero.

d Teneātur.inq; tum possidet de fcō. quia de iure priuatus est.

e Libere.s.e.licet epūs.

f Non fecerit.i. si statim omnino non dimiserit.

g Ineligibilis.ad idē.s. de electi. quis quis.et.j.in fi.c.exageratur igitur pena in religiosis.et merito.vt.s.in prin. ad hoc. xvi.q.i. alia est causa.sz nūqd hoc erat statutū per dec. de multa. Dicebat ibi hosti.qꝫ in prioratibus quētualib⁹ vel curatis bene habebat locū decre. de multa.vt religiosos respiceret.in hijs a quibus ad voluntatem abbatis remouētur. videtur qꝫ plures possent habere cū potius quasi custodes essent qꝫ priores Indistincte aūt īteligo hanc decre.etiā in omnibus prioratibus.put indistincte loquit. Et approbatū est hoc hodie p pci.vieñ.de supple.neg.pla. qz regulares.in fi.et hoc nō erat ita clare statutū p decre.de multa. et pene etiā sunt addite vt hic vides.

h Jensem.quo hic fiet computatio dixi.s.de elec.qꝫ sit.

i Peruenit.et sic si pueniat ante duos menses a tpe publicatōnis statim incipit ei tps currere.et si non pueneriit .j.duos menses adhuc tps nō currit.et sic placuit ppe in hoc casu religiosos restringi cū alias constitutio prīcipis ne aliqui monachi vel religiosi alijs pluribus prioratibus vel ecclesijs curā habētib⁹ aiarū etiā si eadez cura ñ p ipos sz p ꝑspitos ad eoz pñtatōz p epos institutos habeat exerceri. absq; ap.sedis auctē prelesse pſumant nisi fortevn⁹ ex eis ab alio dependeat l' adinuicē sint annexi. Statuentes vt quicūq; ipsoz prioratum vel ecclesiaz talem obtinēs aliū recepit p mū quo sit ipso iure priuatus statim omnino dimittere teneat p eū ad quē p tinuerit libere alteri pfez dum qđ nisi fecerit extūc eoipso efficiat ineligibilis et tāq; ambitiosus abvtroq; penitus repellatur

Circa eos aūt qui plures priorat⁹ vel ecclesias bmōi nūc detinēt pui demus vt infra mensez p⁹ qꝫ pñs pstitutio puenerit ad eosdē vnū ex ipsis quē retinere voluerīt dimissis reliquis eligere teneantur alioquiu extūc penis subiaceāt supdictis Probibemus insup ne priorat⁹ vel ecclesie aut administrationes seu officia vnius monasterij pſueta p eiusd⁹ monachos gubernari cōmittant de incepso absq; auctē sedis eiusdē alterius mōasterij monachis gubernāda nec actenus cōmissa dimittant eisdem sed p eos ad quos pertinent libere ordinentur cum illis non liceat habere locū ī diuersis monasterijs qrū vnum ab alio ñ depēdet nec alioz monasterioz nisi canonice trāferant ad ipa po rat⁹ eccias admīstrōnes l' officia gubernare. Qui vero pstra pbitōem pñtē predcā decetero alienis monachis pmiserint vl' dimiserint iā pmissa ea vice ordinandi de ipſ sint ptāte priuati et de eis per diocesanos si exēpta ñ fuerit alioqn per se.ap.ordinent Hij autem qui ea suscipe vel suscepta presumpserīt retinere reddantur ineligibiles ipso iure Idem Olim in ecclesijs canonicoz receptō aut pbendarū vel beneficioz collatio imminet facienda. absentes canonici si exquo fuerit publicata post duos menses omnes astringat.in autū.vt facte no.pſti.circa prī.ad hoc.s.de postu. c.i.et dicā in fi.h⁹ li.super data. k Eligere.ad idē.s.e referente.c.preterea. l Extunc.i.post mensem.

m Supradictis.vt.s.fiant ineligibiles et tāq; ambitiosi repellantur ab vtroq;

n Gubernanda.quid si in proprio monasterio ñ ē aliq⁹ idoneus.tūc satj credo qꝫ aliūde possz assumi.ad hoc.s. de lec.ne.p defectu. et c.indemnitatibus. in fi.et.s.de v⁹.signi.si abbate.in fi.satis tñ tutū essz auctoritatē pape requiri.per superiorem lrām.

o Monasterijs.s de reli.do.c.vl.in fi. sicut nec diuersoz monasteriozum abbas esset vt ibi.7.xx q.iij.monachum.l' preesse monasterio 7 ecclesie seculari.xvi. q.i.prespiteros.

p Dependet.nec adinuicem sunt connexa.vt.s.

q Canonice.vt si transeant ad strictiorem religionem sufficit licentiam sui prelati requirere etiam si non obtineatur.s de regul'.licet.si trāsiret ad laiozem sine causa solus papa dispensat.cum sit ptra iura.s.de cōcel.pre bē.ꝓsunt.si ad parem er cā trāsire poterit de licentia abbatis 7 quentus.xix q.iij.statuimus.7 ñ ob.s.de el'c. si religiosus.ij.ibi.ñ. quia illud locum habet cū transit ad rectoriam et ibi de filio fit pat' et ideo ibi sufficiet abbatis sīa.

r Ea vice.id est in prima ordinatione. s.de elec.cum in cū ctis.et.c.cū vinton. gatū de lateresi sit de puicia.ad l⁹

s Sedē ap.vel le s.e.li.de elec.si abbatē.i.et.ij.R°.

t Ipso iure.et collatō nō tz vt.s.ibi.et p eos ad qs pti

Olim in ecclesijs. Emanauit ad declaratiōz eorum q̄ no.moderni.s.de re iudi.cū olim.in fi.

x Facienda.de electione eorum per quoz mortem ē ecclesia viduata tm̄ habebamus in decre.quia ꝓpter. sz p dictā decre.cū olim.in fi.ibi.plena oīm q̄ pītes fuerīt.2ē. dicebāt quidā in minoribus bñficijs ñ vocandos absēres

quod hic reprobat. vnde intelligimus ibi pñtes qui sunt in loco vñ debent vocari. C. de prescrip. lon. tem. l. vl. s. de ma. et obe. c. vl. vel ibi psuetudo erat absentes ad talia nõ vocari vt sequitur a ¶ Comode. sic. s. de elec. quia propter. siue ergo sint in prouincia sue extra prouinciã si como de vocari possunt vocabunt. alias non. de boc. s. de elec. coram. sed de q̃ remoto loco vocentur statur consuetudini. e. ti. in genesi. ¶ Et dicebant q̃dam. q̃ an vocarentur vel non non stabitur consuetudini quod non est verum vt hic patet. ¶ Posses dicere q̃ hic nõ loquitur de electione prelatorum. et dicit litera. ad talia. cõ sed dico q̃ consuetudo dat ius eligendi. et ita potest intelligi de cã possess. cum ecclesia. Itẽ dat iurisdictionem iudicãdi ergo et sine absentibus eligendi. de fo. ppe. cũ pringat. cuz si. Itẽ vocatio absẽtiũ nõ est de substantialib9 forme. s. de elec. eccia. ij. sed nunquid in alienatione et alijs tractatibus vocari debent absentes. credo q̃ nõ. x. q ij. boc ius porrectũ vbi de boc. ⁊ p̃ decc. s. e. li. de offi. ordi. quamuis. vbi diri ꝺ boc. ⁊ s. de testi. presentium

b ¶ Instantibus. poterat ergo pẽptũ. p sequi et collationem illã facere cassari. ratificare etiã poterũt si volent. s. de elect. q̃ sicut.

¶ Presenti. Emanauit ad decl'ationem eorum q̃ no. guil. et gar. s. e. t. statutum. ꝺ ¶ Statutũ. s. e. t. c. ij.

e ¶ Alij. curiales vel nõ. f ¶ Recedentes. dicebat gar. q̃ cũ appellatione vbis vbs tm̃ et suburbia intelligãtur. ff. de v. sig. l. ij. et noe curie tm̃ locũ vbi curia habitat cũ suis suburbijs intelligere debebamus. in bijs qui nõduz curiã intrauerant vel illicentiati recesserãt. in alijs secus.

g ¶ Vicinis. ꝺz pñs ille qui ẽ in ortis. ff. de pcu. l. presens vel q̃ est in ꝓuincia. C. de prescrip. lõ. tẽ. l. vl. infra determinabit que intelligũtur loca vicina.

h ¶ Decedat. hoc dicebat guil. si recesserat aĩo cito redeũ di. vt de pc. di. i. diuorciũ. i ¶ Domiciliũ. quod in pluribus locis bñt pẽ. ff. ad municã. assumptõ. s. de v. dile/ctus. ij. de fo. ppe. et pre. /sola domus possessio in ciui/tate cõparata nõ faciat quẽ municipẽ. ff. ad munici. libertus. ¶. sola. tamen quantum ad hoc equiparantur domus et domicilium. ¶ Quid dices si est in domo sibi et alijs cõmuni. ¶ Idẽ credo q̃ si essz ĩ domo solũ ꝓpria. ad l. s. de postu. c. i. et res cõis oim illoz/ẽ. ff. de ritu. nup. illud. et qui iurat suũ nõ cẽ iurat ⁊ sibi cõe nõ esse. ff. de v. sig. si pupillus. ¶. vlti. et cũ quis legat seruos et qui in toto et qui pro parte sui sunt legati intelliguntur. ff de lega. iij. si quis fuos suos. nec ob. xij q. ij. qui manumittitur. et. ff. ꝺ in ius vocã. l. sed si hac. ¶. qui manumittitur. quia ibi erat cõmune pluribus vt collegio. ꝓbatur hec solutio. ff. e. ti. l. cõmunis libertus. non ob. xij. q. i. ¶. vl. quia ibi solui/tur.

l ¶ Legales. fm quasdz. miliaria cõputantur pro die. ff. si quis cauẽ. l. vicena milia et si modicum etiam supereresset non includeretur sub loco. ff. de v. signi. l. iij.

m ¶ Specialiter. si hoc est speciale. et ego ipsi9 priuilegiale. et facit ad ea q̃ no. s de l'ep. nonnulli. et que diri. s. e. li. statutum. ¶. cum autẽ. de elec. cupientes. i. responso.

n ¶ Originis. certe satis idez puto si ibi habet continuũ domiciliũ licet inde nõ sit oriundus. ad l. x. di. si in adiutoriũ et optime. s. de el'c. fundamenta. ¶. vl. ꝺ rem. ordi. c. iij. i. l'en. ff. ad munici. eius. ¶. vl. C. vbi sena. vel clar. l. senatores. nec rõem diuersitatis video. et idem dico in oriundo qui ibi ꝓpriam non haberet domum sed forte conductam. cum eadem sit ratio. ad hoc. ff. de legi. ñ pñt. vñ q̃ ꝺ dicit originis sue domum. et de domo ꝓpria et de domo habitatõis pẽ intelligi. graue ꝑiudiciũ iferet

o ¶ Porrogaretur. al's enim loco vbi degit curia si oia bñficia ibi tũc vacãtia bẽnt solũ conferri q̃ papam. ¶ Aplica sede. prochiales. speciale sit in eis propter curã. in alijs g̃ius antiquũ remanet. ad idẽ. s. e. li. ꝺ el'c.

non existat. ¶ Loca uero intelligantur vicina eidez curie in p̃missis que remota vltra duas dietas legales quas hoc casu sic spãliter volumus cõputari a loco vbi morat̃ ipsa curia non existunt ¶ Sane si q̃s in loco vbi degit curia situe originis domum habeat diem claudat extremum ĩ ea ipsius beneficia sub p̃dicto non aliter includantur statuto q̃ si curialis esset antea et ibidem occasione curie moraretur

¶ Porro cum curiam de loco ad locũ transferri cõtingit si curiales in itinere dũ curiã sequẽtur eandez vl' in loco vnde recedit ipsa curia forsitan remanentes infirmi reb9 inibi existant bũanis p̃missum statutũ q̃ tũcũq̃ loc9 vbi ꝺcedũt ab ipsa curia sit remotus ad illoz bñficia se extendit

¶ Aplica sede vacante aliq̃s prochiales eccleſias vacare decreto contigerit apud ipsam statuimus vt de eis que ipsarũ

nemo. et per hoc satis patet q̄ in aliis non cuiuslibet sit de pacāte curare tñ ignoranti. vt. s. e. statutū. dixi

a Me ipsarū. rōem hic ponit. et est simile. s. e. li. de of. ō le. si is cui. et. j. ne se. va. c. vno. in fi.

b Afferte. e. t. c. i

c Alia. vt. s. e. statutū. et. s. c. pr.

d Obitū. s. cū decessit. j. mēsez. ali

Si cui nulla. gratia alicui concessa vt prouidere possit pſōis idoneis in certa ecclesia personis non expressis non expirat re integra obitu cōcedentis. secus si persone essent expresse.

f Expressione. mḷtum ergo operat̄ expressio persone. et facit. j. c. pr. et. s. ō of fi. dele. is cui. e. li.

g Idoneis. vt. s. e ti. sup inordinata. ꝛ c. is cui. e. li.

b Legitime. s. fm statuta laterañ. vel gñalis concilij. s. de cōcess. prebend. c. ij. et de elec. ne pro defectu. Et talia beneficia legari de latere qui sunt in quincia conferre possunt. s. e. venerabilis.

i Decet. j. de regu. iu. decet. cū suis cōcor.

k Suaz. qñ ergo est gra e? cui scribitur. non expirat. vt. s. secus quādo alterius. puta q̄ quo scribitur. vt l̄. l

l Moriatur. vl̄ renunciet. s. de renū. c. i. e. li. Ad hunc finem expresse contradicit. s. e. li. de offi. dele. si sup gra. vbi ꝺr q̄ executoruz potestas datoꝝ super gratia alicuius non expirat re integra sicut nec grā cū sit accessoria ad gratiaz hic ꝓtrariū ꝺr. Sꝺ. facti diuersitas soluit contrarium. ibi loquitur de gratia iam facta. hic de facienda p executores vnde ibi dicit texeus. gratia fcā z̄. hic ꝺr. quisione facienda. Si ergo papa ꝓcedat canonicatū et p̄bendā si vacat vl̄ q̄ primo vacuerit nulli alij de iure debitā. ꝛ super hac gratia per se facta dat executores. ḥz locū dec̄. illa. quia cū iaz sit canonicus et iam sit facta grā. ptās executoꝝ velut accessoria nō expirat. si papa nō facit grām ſz mādet fieri puta. puideri mihi de būficio. hec potestas executoris principalis est et expirat re integra. Sed quare nō expirat in supra proximo casu cum adhuc sit prouisio facienda. Sꝺ. ibi iam etiā erat facta gratia cū respiceret eū qui puidere debebat non eum cui debebat puideri.

vacatio diutina periculuz valeat aīabus afferre p eos ad q̄s ꝓtinet possit libere ordinari. cōstōne felicis recor. clementis p̄pe p̄decessoris nostri de būficijs apō sedem ipaz vacātibꝰ p aliū q̄ p ro. pō. mūme ꝓferēdis vel alia q̄uis ꝓtraria sup hoc edita ñ obstante

c Id volum ꝛ de illis q̄ ibidē ipo ro. pon. viuente vacabunt si de ipſ per eū aīa ipsius obitū nō fuerit ordinatū.

Idem

Si cui nulla psonarū facta expressione sit gratiose cōcessa facultas vt aucte aplica possit aliquibus psonis idoneis i certa ecclesia puidere vel būficia quozum collatō est ad sedē ap. legitime deuolu ta ꝓferre ꝓtradictores eadē auctē p censuram ec. ꝓpescēdo. hmōi ꝓcessio quā cū special grām cōtineat decet esse mansuram ñ expirat etiam re integra per obitum ꝓcedētis

d Nec? si sup puisiōe certe psone facienda sit data ptās eiō non ob suā sed eius cui puideri mādatur gratiā vl̄ fauorē illa quidē expirat omnino si ꝓcedens re integra moriat.

Idem.

Si epūs cui nullis psonis expressis in gñe cōmisisti vt vice tua ordines in tua dyocesi celebraret ad sacros ordines ꝓmouerit quēpiā titulum nō būtem ei cū i culpa fuerit taliter ordinādo eūdem tenebit vite nec̄ria ministrare doꝰ nec sibi p eū vel per alium de ꝓcerēti būficio sit puisū

e Si vero certas ꝓmiseris eidē ordinare psonas tu q̄ puidere hoc casu an haberent titulum debuisti taliter ordinato ad p̄dicta donec p te būficiatꝰ fuerit obligarus eristis.

Eis aūt quibus a dyocesānis dat licētia vt possit a quo voluerint episcopo ad omnes sacros ordines ꝓmoueri. nō qui ordināt

Si epūs cui. Emanauit ad declarāōnē decre. s. e. nō li ceat. et. c. epūs si. et. c. cū fm aplm.

m Cōmisisti. qō alias facere sine pena nō posset. vt. s. e li. de tē. oz. c. ij.

u Ad sacros. iō dit ecclesia vt ordinatoz es cōpellat vt no. s. e. ti. c. ij.

o Titulum. saltem patrimonij. Vnū scias q̄ io. gof. ꝛ in nocen. tenēt. s. e. eps q̄ q̄tūcūq; clicus habeat pīmoniuz nisi expresse ordinet ad titulū pīmonij sui hz actōz ꝓtra ordiatorem ad ea q̄ dicuntur. j. tā. et hoſ. ꝓtra dicētes eū si pīmōiuz hz tacite ad titl̄z pīmonij ordiatum ita q̄ deficiet actio. q̄b? ego ꝓsentio per p̄di. decre. epūs si. alias illud nisi qō ibi ponit nec ꝓprie nec exceptiue veniret ꝛ p decre. tuis. e. ti. ꝛ de hoc p osti. de resc̄p. postulasti.

p In culpa. et sic ee hz in pena. vt. xxj viij. di. qui ea. et. xxviij. di. quia sunt.

q Talē. s. sine certo titulo.

r Ministrare. vis batur q̄ puniri ō beret ille qui mādauit et imputare sibi debuerit q̄ talem elegit et per aliū fecit. vnde idem ac si per seipsum elegisset. ō reg. iu. qui p aliū. sed hec vera vbi mādauit ō certo vt statī sequit̄. et facit. s. ō elec. si ꝓmissarius

s Aliū. no. p his q̄ dixi. s. e. ti. si pauper.

t Certas. et expressas intelligo. quia si ꝓmisisset ei ordiare clericos talis ville vel loci adhuc est hic gen? et nō species. vñ locū habebūt superiora. aliud est enim certum aliud certum et expressum facit. j. de ꝓcess. p̄bē. ne captande.

u Predicta. s. vite necessaria.

x Per te. vel per aliū. s. pr. Rñ. nec poterit sibi indignitatem būficij obicere exquo illum dignū ad ordines reputauit. s. de eta. et q̄li. accepimus. qō dic vt ibi.

y Quo voluerit. dū tñ catholico et ꝛ aperta aplice sedis rebellione non fuerit. s. de ꝓscrip. veniens.

a ¶ Ad premissa. s. vite necessaria. donec eis de ꝑpetēti beneficio sit ꝓuisū. et trāsit tal' obligatō ad successorē. vt. s. e. t. cū fm aplm. ¶ Quid dices si clicus ordinat⁹ sine titulo ad sacros ꝓmisit epō ꝙ eū sup bijs nō inqetaret. nūquid tali renūciatōe non obstante. agere poterit. videtur ꝙ nō ex quo renunciauit. vij. q. i. ꝙ periculosum. de elc. cum inter ℞. ¶ contra quia istud videtur ius publicum quod remitti non potest. de fo. compe. si diligenti. de sen. excōmn. contigit. et beneficō qō nondū habebat renūciare non potuit. sicut nec hereditari nōdū delate. ff. ō acquiren. here. l. q̄ sup stipis. et alimentarij non tolluntur. ff. de transact. cum hij. dixit da. ꝙ valet pactū bar. bart. dixit ꝛ verū si post ordinatōz interuenit. sed si i ordinatione vterq; simoniacus esset et deponendus. s. desimoni. c. pnt. in questione veneriali que incipit. esto ꝙ episcopus ordinet

¶ Damus tibi. ¶ Si primo loco papa dat licentiam cōferendi beneficia certo mō vacātia vl ad papā devoluta secūdo aliqō de bijs ꝓferat specialiter vel cōferri mandet spēs generi derogat. ita ꝙ secundo beneficium debetur. ad hāc decre. concor. s. e. t. dudum

c ¶ In genere. si aūt in spē dedisset licētiam. puta archid. boni. cū vacabit. tūc secus. quia vtrūq; spāle et sic valet primū. nisi de primo fieret mentio in secūdo. et idem ē si ante scdam spālem grām iā erat descensum ad speciem ex x tute primę gīalis. ad ꝛ. s. de fi. ꝓl. et tua. de of. del. exꝑte. j.

d ¶ Quoꝝ. qui dicant sui clici hoc casu et silibus habes .j. de x. sig. c. vl. 2c.

e ¶ Decedentiū. ista sunt duo dubia. ¶ primo vl gratijs. vt ꝓbatur. s. de ℞p. susceptū. ij. ℞ñ. sed nunquid si clericus suus cedit vel decedit in curia romana poterit eius bñficiū cōferre. ¶ hic ꝙ nō nisi hēret ad hoc mandatū expressum. vt. s. c. c. ij. in fi. sed quid dices. ille cui facta est talis grā vult conferre bñficia que vacāt ꝓ prorationem clerici sui vel per adeptionem epātus vel secundi curati beneficij nunquid poterit. et videtur ꝙ sic. iam enim tacite ipso facto renunciasse videtur. ad hoc. s. de bijs que fiunt a

sed qui tribuūt licentiam cū ea dare nō debeāt titulū ñ bñti. ad ꝓmissa si titulū ñ habeāt obligant. ¶ dē.

Quia nuper in genere ꝓtātez dedimus bñficia sex clicoꝝ tuorum cedentiū vel decedētiū aucte nostra ꝓsonis idoneis ꝓferendi. canōica tū tñ et pbēdā quos i tua eccia in qua post ꝓdictam grām tibi factā mandauimus cuidā specialiter. pui deri obtinebat quidā ex eisdē tuis clericis nūc defūctis ꝓferre non potes cū illi ꝓ quo scripsimus debeant. nā prime gīali gratie tibi facte derogat posteri or specialis. licet de illa ñ fecerit mentionem ¶ Quia ratione si post facultatem tibi concessam a nobis cōferendi beneficia tue dioc quorum collatō est ad sedē ap. devoluta. nos eorū aliqō anteꝙ tu conferas ꝓferamus spāliter alicui vl conferri mandemus de ꝓcessione tibi facta non habita mentōne. facta ꝓ nos collatio canonica est censenda. ¶ Idem.

Dilecto cui de canōica tu. pbenda et dignitate. ꝓsonatu vel officio ꝓ felicis recordationis nicolai l' celestini pdecessorū nostroꝝ lrās grā in aliq; eccia facta erat ꝓstōis nostre revocatorie tpe canonicatū ⁊ prebendā. dignitati persone tui vel officio alicui nō annexā erat adeptus lz dignitatem personatū seu officiū inibi expectaret. ꝓpt expectationē hmōi priuatus nō intelligitur iure. qō in canonicatu et prebēda fuerit canonice assecutus. ius tñ qō ad dignitatē ꝓsonatum vel officiū ꝓpetebat eidem iurta verba dicte revocatōis intelligit revocatum ¶ Non sic autez si canonicatū cū dignitate ꝓsonatu aut officio ꝓferri tātū canōico ꝓsuetis fuerat assecut⁹ sub exspectatione

ma. patte ca. ex ore. de of. dele. gratū. ¶ Credo ꝙ cū tales indulgentie restringātur. s. e. is cui. et. c. quāuis. ꝙ talia beneficia ꝓferre nō poterit. cū potius priuatōe iuris ꝙ renūciatōe vacent. qō patet ex eo ꝙ compellūtur ad illa dimittenda. vt. s. de cle. ꝓtuga. c. i. s. e. de multa. et. c. lz eps et. c. cum singula. ad hoc facit predicta decre. suscepta. ¶ Nam similiter posset dici ꝙ cedens mortuus esset quo ad beneficiuz cui cessit vij. q. i. §. ecce in q̄bus. xxiij. q. ij. §. i. sed pone. iam contulit beneficia quinq; clericoꝝ. morientur duo sui clerici simul quorum alē habebat pinguius bñficium. altero vult pinguius conferre nunquid poterit. videtur distinguendū aut papa ꝓprio motu dedit hanc grām aut nō. vt primo casu possit pinguius ꝓferre. secō non. vt. s. e. si pluribus. sed dic ꝙ illud posset locuz habere si posset conferre beneficia seꝝ ꝓmoꝝ clericoꝝ suoꝝ decedentiū. sed hoc de primis clericis non est dictum. vñ qō bñficiū voluerit cōferre poterit.

f ¶ Idoneis. s. e. is cui.

g ¶ Post. alias non fuisset tanta q̄stio ex quo primum mādatum speciale genus ꝓcessisset.

b ¶ Derogat. vt. j. ō teg. iu. generi. cū suis concor.

i ¶ Conferamus. penes papā enim remā sit eadē prās et maior etiam in predecis vnde erō ipse ꝓeocupauit. melior est ipsius conditio. vt. s. e. dudum.

¶ Jis cui. Habuit ortum ex constitutionibus revocatorijs ijs fecit bonifacius statiꝝ. ꝓmotōnem suaz de gratijs factis a nicolao. iij. et celes. v. ꝓ ijs ius q̄sitū erat ad rē nō in re. ¶ Revocatoria grārū nicolai incipiebat. prīō ad apicē. illarū celestini incipit. dudum circa. ꝓmotionis. et de bijs etiam ꝓstōibus tractabit. j. c. ꝓr. et. j. de ꝓcess. ꝓ. c. vl. plenius.

l ¶ Nicolai. iij.

m ¶ Celestini. quinti. annetis secus. s. e. t. sup eo. ⁊ c.

n ¶ Anneram. quasi in quia sepe. et. j. ꝓr. ℞ñ.

o ¶ Verba. quorum mētē habes de ꝓcess. ꝓ. c. vl. lz ad lrām erant hic omnes collatōnes ꝓuisiones reseruationes super canonicatibus dignitatibus personatibus. ꝓbēdis officijs portionibꝰ ꝓstimonijs. ecclijs ꝓchialibꝰ ruralibus

vel aliis. nec nō sup quibuscūq; bñficiis ecclesiasticis vacaturis cū cura vel sine cura. in quibus nō sit ius q̄situ̅ in re iz ad rē p dictū anteceſſorē nr̄m seu eius auctē factas cōcessas seu cōmissas. et ea q̄ ab ipso sup his vl̄ circa ea quōlibet pcesserūt aplica auctoritate in fratrum nr̄ōrū pūtia vi. kl̄as ianuarij cū adhuc sicut premittit essemus neapolī omnino cassauimus irritauimus et vacuauimus cassas irritas et vacuas nūciauimus nulliq; eē decernimus forte firmitatis. et quod ex tunc secus a q̄quaz scienter vel ignorāter contigerit attēptari. cē. ideo igit̄ dixit ista vba quia p vba illa cassatur ius quesitum ad rē sed nō in re.

a ¶ Non sic. intelligitur reuocatum.

b ¶ Cōsuetis. p̄ iz non reuocatur gra est enim equius q̄ pter ius in re sua retur ius ad rem in hoc casu q̄ p̄ ius ad rem extingueretur ius in re contra mentem constituci onis.

c ¶ Magis dignū. s. de pse. ecclē. vel al. q̄ in dubijs. cū suis concor.

d ¶ Et si. tolle qō ē .j. p̄fatus qui canonicatum auctoritate apostolica iaz habebat adeptus fuerat in cadē ecclesia ex epi. cē.

e ¶ Cuiuscunq; ad quē pertinebat collatio. vel forte legati

f ¶ Idē. s. q̄ canōicatum retineat cū canonicatus ratione prebendam.

Quodam. alia. hoc erat ō in re cōi. s. e. ti. hij q̄.

b ¶ Anteferri. ad idē. j. de pces. pbē. auctē.

i ¶ Constitutio. reuocatoria de q̄ vi disti. s. pr. c.

¶ Ignorātes. s. e. si postēp. et. c. duō. et. c. si beneficia cē. l ¶ Collatio. quia si precessisset collō prebende cū ius magis dignū qō iste in dignitate p̄sonatu seu officio bmōi iā habebat ius minus dignū canonicatus retineat. cui? canonicatus rōe ius eidez saluū remanet ad pbendā nulli alij debitā. aplica añ ipsū auctē recepto. sed ⁊ si ex epi vel alterius cuiuscūq; collatione vel prouisiōe adeptus fuerat in eadem ecclesia dignitatē p̄sonatū siue officium pferri tantuz canonico psueta prefatus qui canōicatū auctē ap. iā habebat idem erit cēsēdū.

¶ Olodā per ¶ Idem. Irās felicis recordationis nicolai pape p̄decessoris nostri canonicatū sub expectatiōe vacature pbende in certa eccia obtinētē. successor eius celestin? cuidam alteri sil̄em in eadem eccia grām fecit. quē omnibus etiam ante ipm auctē ap. vl̄ quauis alia in eccia ipsa receptis voluit añferri cum interpositiōe decreti. priusq; tū ad primum ⁊ eius executores sedē gratie noticia pueniſſet vacās p̄benda eidem pmo per suos fuit executores collata. post bmōi autem et ātē facta sedō collationē ipsius prebenda. nostra pstitutō reuocatoria emanauit. et q̄si quis eorum ius habeat in pbenda bmōi dubitatur. nos neutrum illorum ius habere decernim? i ea babuisset ius nō ad rē sed in re. et sic nō fuisset reuocatum per cōstiz reuocatoriā. s. c. pr. j. de cōcess. p̄. c. vl. et sic no. q̄ quis impedit aliū in eo q̄ p er se ñ pseq̄t̄ id idem. j. de pces. p̄. auctē. ⁊ ibi aliq̄d pseq̄t̄. quia bz sedam prebēdaz qui alias solū bit̄ur? eēt tēiā.

¶ Mandatū. decre. venit declaratie

n ¶ Beneficio. de curato nō. p̄uidebit̄. s. e. t. cū in ill̄. i fi.

dem. prima enī collatio p? et ptra decretū a dicto int̄ positum celestino facta ⁊ ab ignorantibus et etiam ignoranti nō obtinet firmitatem. ius vero qō secūdo ad prebendam non in prebenda bmōi cōpetebat cū nrām reuocationem eius collatō non precesserit p eam penit? ē sublatū.

¶ Mandatuz aplicū tibi directū. vt. T. clerico de bñficio spectante ad collationem narboñ. capli. p̄uideres beneficia eiusdē capituli siue dētur i pmuni per ipm siue per canonicos eiusdē eccie singlares vice ac auctē capituli aut ex iure ipsius de consuetudine vel statuto merito cō prendendit. ad beneficia tñ ratione dignitatum personatuū vel officiorum q̄ nō nulli ex eisdē canonicis obtinēt in ipsa ecclesia ad eo ēdem collationem spectātia mādatū bmōi minime se extendit. ¶ Idem eē censemus. si ratione pbendarum suarum ad ipsos canonicos collatio dictoruz beneficiorum singularit̄ pertinere noscatur. nisi strictā in mādato qō eidē c̄lico. pui deas de bñficio ad collatōez narboñ. capli ptinente cōmuniter vel diuisim. tūc enī de bñficijs que ad ipsorum collationem pertinent ratiōe bmōi prebendarū poteris

o ¶ Collationē. de spectante ad p̄ta cōz electōnez l̄ institutionem nō poterit. p̄uideri. s. e. cū in illis. ¶. cum autē p ¶ Capituli. idem enim est facere p aliū qō p se. j. de re. iur̄. qui p aliū. cum suis cōcorr. ff. q̄ cuiuscq; vniuersi. item cor̄. ¶. si decurioes

q ¶ Statuto. ē forte p̄suetudo vel statutū q̄ bñficia vacantia primo mēse p̄tinētia ad collōz capituli pferat primus canonicus fō. scōs tercio. tercio tercius. et sic de singulis. vl̄ q̄ bñficia familiariū suorum spectātia ad collationē capitui vacantia canonici confertāt. tales p̄suetudines et statuta sunt in multis ecclesijs gallicanis.

r ¶ Extēdit. q̄ p̄p nō intendebat grauare alterā dignitatem capituli. sed totū capl̄m. s. e. cū in illis. ad fi.

s ¶ Singulariter. quasi nō vice capli vt in primo rūso

t ¶ Prebendaruz. vel dignitatum. vl̄ officiorum ipsi? ecclesie. vt. secūdo responso. Et no. q̄ dicit ratio huiusmodi prebendarum q̄si diceret si pertineret ob aliam causaz puta pter alia beneficia que habet i alia ecclesia mandatum. tunc nō comprebendit illa.

Postoralis officij. Emanauit ad declarationē decre. s.e.ex pte.in fi.et eoꝝ q̄ ibi no.hoſt.et.e.t.de recto rib⁹.in fi.Et hoc dicit. Dario coadiutoꝛ eꝑoꝝ et ſuoꝝ ſupioꝛ ē de maioꝛibus cauſ et ſpectat ad ſolum p̄p̄ā pē tñ epūs ſenio vel infirmitate perpetua impeditus de p̄ ſenſu capituli ſui vel maioꝛis partis ſibi aūcre apoſtolica vnum vel duos coadiutoꝛes aſſumere et ſi demens fuerit capl̄z aut due ipſi⁹ ptes hoc facient.ſz ſi epūs ꝓtradicē.tūc nil innouabit capitulūſz epi et eccl̄ie ꝓditionē q̄cito poterit itimabit p̄pe et coadiutoꝛes iſti ſūptus moderatos habebūt de ꝓuentib⁹ p̄latoꝝ ipſoꝝ.

b Maioꝛib⁹.cō numerer g⁹ int' alias ꝙs habes notatas s.de trāſlat.c.i. de of.lega. q̄ tranſlationē.de excel.p̄. ſicut vnire.

c Nō obſtāte. no. p bāc lr̄am q̄ ꝓtra to.ec.non currit p̄ ſcriptō in bijs que ſibi in ſignū ſpecialis p̄uilegij reſeruauit ſicut nec contra p̄uilm prelationis.de hoc.s. de p̄ ſcrip.cū nobis.

d Tāmō.ſic s e.li.de ſup.neg.pl. eccl̄ie.g⁹ñ ab archiepo vel p̄iarcha vel legato. q̄ in generali legatione talia ñ trāſcūt in p̄dcā decre.q̄ tranſlatōem. Ad decre.s.e.ex p̄te.in fi. rñdetur q̄ illō fuit de ſpāli auctoꝛitate vel māndato dñi p̄p̄e.et q̄ ita cēt p antiq̄ iura ꝓbatur p can̄.vij.q. i.c.i.et.c.q̄uis triſte.cū multis capl̄is eiuſdē q̄onis.ad iō decre.ſuprius allegate.et de regul'.lz .v.illa ſp.de renū.ni e Remotis.bijs enī p̄cipue,puidendū fuit.ad ſi.ad fi. B.s.de elec.nihil ē.ad fi.

f Perpetuo.et ſic no.q̄ lz egrotās laboꝛet infirmitate ī curabili.nō remouet̄ ſz dat̄ coadiutoꝛ.ad idē.s.e.t.ex pte. et ſic reꝓbat̄ opi.ber.de q̄ no.s.e.tua.

g Maioris.regulariter enī tenet q̄ facit maioꝛ ꝑs. de bijs q̄ fi.a ma.p.ca.c.i.et ꝺr totū capl̄m feciſſe.lvi.di.apl̄i ca.cū ſi.ſz ls fallit in caſu.j. pr.

g Aūcte aplica.ſūtigit iſti in hac pte delegati pape et ꝙ coꝛ.s.de of.oꝛ.irrefragabili.s.de here.ad abolendā.in fi. et.j.de ſta.re.c.vno. cū dilect⁹.iij.q.ix.indicas.ꝛ eſt

b Demēs.de ſuc.ab inte.ꝛ ſi.q̄ dicit.l.q̄ quando paret eſt furioſus.filius datur curatoꝛ p̄ri. C.de cur.fu. ſi pater.ff.e.ti.l.ij.alias aūt erubeſcit lex filios eſſe caſtigatoꝛes parentum.in aut.de nup.§.ſi q̄ō ſcīm.de ma.et obe. cū inferioꝛ.hinc eſt q̄ ipſi inuito coadiutoꝛem non dabūt vt in ſe.ſ̄xñ. nō ſufficit maioꝛ pars.et ē ſp̄āle.ad idē i Due ptes.et ſic s.de elec.lz.vbi in electōe roma.pō ti.requiruntur ad minus due partes.ad idē.s.e.t. ſcptū. vbi ī poſtulatiōe q̄ cōcurrit cū electōe due ptes etiaꝫ req̄runt.ad idē.s.e.li. de elec.ſi q̄ñ.et.c.l. dēnitatibus.§.i.lz. aūt hoc ſit ſp̄āle q̄ due ptes debent ꝙ ſentire.regulare eſt q̄ due ptes collegij vel vniuerſitatis de bēt eē p̄ntes.ff. q̄ cuiuſ.vniuer.l.plane.ff.de dec̄.ab oꝛfa.l.iij.

rit et q̄d velit aut nolit exp̄mere neſciat vel nō poſſit.tūc ei⁹ capl̄z vel due ipſi⁹ ptes eade aūcte vnum aut duos coadiutoꝛes aſſumāt idoneos q̄ ei⁹ officiū exeq̄nt. Si aūt epūs ſenio aut incurabili morbo graua⁹ vel ꝑpetuo impediſſi to detēt⁹ ad ſui executiōz officij reddatur inutilis et coadiutoꝛem aſſumere vel habere noluerit.lz a capitulo req̄ſit⁹ ꝓpꝛio ſe illius nō indigere ſuffragio foꝛſitan afferendo.tūc nil per capitulū innouetur.ſz hoc caſu et etiaꝫ ꝓmo capl̄m epi.et eccl̄ie ſue ꝓditionem et ſtatū ac facti circūſtantias vniuerſas q̄cito poterit fideliter et explicite referat ad noticiam dicte ſedis recepturi būiliter ⁊ efficaciter impleturi q̄ ſup b̄ p ſedē ipſam ꝓrigerit ordinari. Ꝑñti quoq̄ ad icimus ſanctioni vt coadiutoꝛes hmōi de ꝓuentib⁹ ſuidere. Bonifa. viij.

de cūco egrotāte vl debil.

Postoralis officij ō/ bitum exequentes declaramus atq̄ ſtatuimus. coadiutoꝛum eꝑoꝝ et ſupioꝝ p̄latoꝝ dationē intelligendam eē de cauſ maioꝛibus⁊ referendā ad ſe.ap.ac ab ea conſuetudine nō obſtāte ꝓtraria rīſmō poſtulādā Clerū ne b̄ p̄tertu eccie exīſtes p̄cipue in remotis diſpēdia patiant' nos carum in hac pte indēnitatibus precaue revolentes hac generali ꝓſtitutōe ſancim⁹ vt epūs ſenio aut valitudine coꝛporali grauatus vel etiā aliaſ adeo impeditus perpetuo vt officium ſuum nequeat exercere poſſit de ſui conſilio et aſſenſu capituli l'maioꝛis partis ipſius vnuꝝ vl duos aūcte apoſtolica coadiutoꝛes aſſumere ad dictū officium exequēdum. Si vero epūs demēs fue

l Officiū.ē ergo coadiutoꝛis officiū.ea facere que p̄tinēt ad officiū eiuſ cui m Noluerit.ñ ē g⁹ idē tacere q̄ō ꝺicere. deputat⁹ eſt. quia ſi ꝓtradicit capl̄m coadiutoꝛē nō dat.ſi tacet ſec⁹. vt in .ꝓr.caſu.ad hoc facit.j.de re.iuē.is qui tacet. vbi dicꝛ de hoc. Et no.ar.ex hoc q̄ coadiutoꝛ nō datur inuito. ad hoc.vij.q.i.ſcripſit.et.c.qualiter.et.c.quāuis.§.ecce.ſed hoc eſt falſum.quia inuito datur.ad hoc de ec.edi.ad audientiam.i.in fi.et no.s.e.ex parte.in vlti.glo. Et iura illa ñ in coadiutoꝛe ſed in ſubſtituto loquuntur qui non datur inuito.coadiutoꝛ autem in caſu iſto per capitulum inuito epō nō dat̄.al's aūt per eū ad quē ꝓtinet bñ datur inuito. vt ditꝛi.ſz ls ap.aūcte datur.ſed hoc caū nō dabit̄ q̄ capl̄z in hoc caſu mādatū nō bz a p̄p̄ ad quem dario eiuſ pertiēt vt in ꝓin.

a ¶ Proximo. scz qñ demens est epūs et nescit vel nō pōt ex primere quid velit. xē. /veritatē queniri ñ posset. xxiij
b ¶ Circūstātijs. aliē enī ad/ q. viij. occidit. s. de testi. cū causam. /idē. s. e. ti. de rcōribus. et. c. se. non
c ¶ Moderatos. ad/ enī cogunt̄ ꝓuīs militare stipen dijs. x. q. i. precarie. xij. q. ij. caritatē.
d ¶ Abstinentes. ad idem. s. de elec. nihil est. et e. li. e. t. is cui. 7. c. indemnita tib⁹. §. si vero. et in telige de alienatio ne īmobiliū l'mobi liū preciosoꝝ. alias mobilia q̄ fuādo f/ uari non possunt a lienare poterūt ad instar tutoꝝ. ¶. de admi. tu. lex que tu tores. xē.

¶ Et si capl̄z. emanauit ad declara tionem eoꝝ q̄ no. s de ma. et obe. hijs que. et. c. cum oliz. f ¶ Episcopi. soli⁹. quod dicit. j. ne se. va. c. vno.
g ¶ Nō possit. vt. s e. ne se. va. c. illa. sz obicies si potest cō firmare qđ est plus quare nō conferre so. est falsum q̄ cō/ firmare sit plus. qz qui confirmat non donat. de fi. in. int̄. sz qui ꝓfert donat. s. de of. vi. c. vl.
h ¶ Presentatos. quid de electis per clicos ad q̄s electō spectat. dic idē. sed de illis erat expres sum in predicta de cre. cum olī. de ma. et obe. ideo de pītatis solū hic dixit et poterat de pītatis dubitari quasi pītatio inniterēt gre et nō iure cōmuni. vt sic ptās huius gre vacante sede in capl̄o nō transiret.
i ¶ Idonei. intelligitur si nō sit appositū. de elec. causaz q̄.
¶ Ēpm. solū ea enim que sūt iurisdictōis trāseūt in capl̄m vacāte sede vt in iuribus superi⁹ allegatis ad idem de sze. ad abolendā. qđ verum intelligas nisi interdictū esset ei a
pp̄. vt. e. li. de ma. et obe. c. vno /pterea. de disp̄ ¶ Jis ad quē. qđ i decre. s. de eta. et q̄/ satiōe olim fieri poterat est hodie ius cōe. qđ verū intelligo in hoc suo casu scz cū pītatur quis ad rectoriā ecclesie parochia lis per patronū. Dic aūt vt dixi. s. de prebē. si p clericis
m ¶ Statutum. s. de elec. lz canon. pauperibus.

¶ Via. si mādetur alicui /uideri de dignitate vaca/ tura quā ducerat acceptandā. et vacat dignitas quā añ acceptationem ordinarius confert. tenet ipsius collatio etiam si executor impetrantis ante accep tationem fecerit reseruationem. inhibitionem et ꝓcessus super ꝑma vacāte. Contra hūc casū stil⁹ curie clausulam

ꝑlatoꝝ. in quorū assument̄ auxiliū sumptos recipiant moderatos ab alienatōe q̄ libet. de bonis eccīasticis ꝑlatorū ipsoꝝ vel ecclesia/ rū suarū qūolibet faciēda penitus abstinētes ratōez nō solū in districto examie sed et prelatis eisdem si sa ne mentis extiterint ac ca/ pitulis eorūdem seu etiam ipsorū ꝑlatoꝝ successoribꝫ si hꝫ antea non fecerint ple nariā reddituri. ¶ Cetez qđ ꝺ epis ꝑmittitur ad su periores etiam ꝑlatos esse volumus et intelligim⁹re/ ferendum. ¶ Qui. viij.

De institutionibus.

¶ Et si capitulū sede vacante beneficia q̄ ad collatōez epi ptinēt ꝓferre nō possit. pītatos tñ a prōnis pōt admit tere si sint idonei et eos in stituere in bñficijs ad que

adinuenit qua statuit terminum acceptādi. inhibēs. j. illū collationē fieri cū decreto qđ dicit in cle. e. ti. cū ei quem. ij. Rēñ. /hoc. j. intelligas factū scz q̄ inno. dedit grām
o ¶ Et. j. sub/ draconi super prima prebēda vel dignita te sme cura que vacaret in ecclesia carnoten̄. quam ducerz acceptādā dato sibi priore quodā in executorem et in lr̄is suis erat decretum. prior ille accessit ad ecclesiam carnotē.

fuerunt pītati licet ad eꝝ si supesset admissio et insti tutio hmōi ptineret. ¶ Idē ¶ Jis ad quē rectoris presentarō in aliqua prochiali ecclesia noscitur pertinere quēpiā non ꝓsti tutū in sacris pītet ad eaz ipm dūmō aliaſ sit idone⁹ et infra tempus a iure sta tutum ad ordines quos ip si⁹ eccie cura requirit vale at. pmoueri decernim⁹ ad mittendum. ¶ Anno. iiij. dilecto filio andree cappel lano nostro.

De concessione prebende et ecclesie non vacantis.

¶ Elia cunctis et in/ fra. ꝓponebat̄ ita/ qđ ꝑ parte tua q̄ cū pdicta ꝑpositura dū va cabat tibi per eum q̄ ꝓfer/ re potuit ipsā collata fuiſz collatio hmōi canonica exi stebat maxime cuz nulla ꝑ

que tūc vacabat. et ibi in capitulo in q̄ erat subdecan⁹ gra tiam publicauit et contulit ibidem illi d. dignitatem sme cura. vel prebēdaz que ibi primo vaca ret quam duceret acceptandam inhi bens ne quis veni/ ret ꝓtra suam colla tionem et pnūcias irritū secus factum ¶ Post hoc ꝑpositus normanie in vltra marinis partib⁹ de cessit priuſ electo 7 pfirmato subdeca/ no ipsi⁹ ecclesie car notē. in eūm car notē. prepositura aūt illa erat digni tas sme cure ī eccīa carnotē. ¶. sci eu stachij cardinalis i ptibus illis legat⁹. supplicauit eꝑo vt dignitatem illā cō ferret andree nepo ti dñi pape. epūs il le ꝓmisit illi cardīa li vt conferret qđ factuz est. prior au tē ille executor dra conis audiens dig nitatem illaz vacaſ se cōmisit cuidā ar chipr̄spitero q̄ illū draconem qui ipsam dignitatē accep/ tauit deberet de ipsa inuestire qđ factū est. modo inter. d et. a. super hac dignitate questio ne suborta partes fuerūt coram papa. et primo allegauit. a. vt sequitur. hec patent in decisa. 7 ex hijs que sequentur. j. Et diuide in. vi. partes ¶ In prima que durat vsqz ibi. dicebat autem. ponitur. an. petitio. ¶ In secunda que durat vsqz ibi. ex parte. ponitur d. defensio. ¶ In tercia que durat vsqz ibi. sed extitit. ponū tur replicationes an. ¶ In quarta que durat vsqz ibi. econ/ uerso. ponuntur duplicationes draconis. ¶ In quinta que durat vsqz ad. §. nos itaqz. ponūtur triplicatōnes an. ¶ In sexta ꝑ an. sententia fertur. ꝑ ¶ Predcā. in decisa. sic. j. de re. ec. non ali. dudum. /factum partis alteri⁹. quasi di q̄ ¶ Vacabat. notabat/ cat illi. d. fuit collata p̄benda q̄ executorē suum anteq̄ vacaret. sed mihi vacans collata fuit. /it. s. q̄ ēpm vel eius aucte. vt. s. diri. interdum r ¶ Potu/ enī solus eps talia ꝓfert. interdū cum capl̄o fm diuersas consuetudines. qđ dicit no. de elec. cū eccīa vulfana. j. ne se. va. c. vno. et bene dixit qui ꝓterat quia

alias collatio nō valuisset. quia p nō dato habetur qđ ab illo detur cē. de iure pa. qđ aūt. ibi de hoc.

a Priorem. qui fuerat executor draconis. vt dixi. s.

b Posset. no. q aliqua p̄cesserat. sed nō talis que impedire posset et erat rō qz fuerat facta ante acceptationē. vt

c Premisse. in decisa ipetrate p il pater. j. x. subiūctū. lū. d. ad priorē executorem suū

d Publicate. vnde pz hoc vid. batur dignitas affecta. vt. j. e si capl'o. sz nō est vtū hoc casu vt ibi dicam.

e Esset. sic. s. de Rep. eā te. licet hoc ignorauerat. nō tamē ignorabat collationem per priorez factā ante vacationē et acceptationē nō valere et ideo iste allegationes ignorātie parum ꝓsūt

f Sine cura. et si hoc nō fuisset adiectum. de tali intelligendū erat. vt. s. e. li. de prebē. cū in illus. i. Rēn.

g Dicebatur. male intelligētib? subtiliter autē intuētibus hoc nō videbatur. s. de translat. iter corpalia. §. i. iohannes.

b Allegabatur. ꝑ pte ipsius. d. ad corroborandā exceptionē vel defensionē suā.

i Nō possit. vt. j. de priuil'. volētes. talia tū priuilegia nō extēdūtur ad sētias ordinariorū nisi in casibus vt. j. e. ti. ne aliqui.

Similiter. quā valz hec similitudo qz alia rō reformat pactū vt patet. j. §. ex parte.

l Tempus. qđ ē duorum mensium a tempore publicationis. posteaquero nō valebit ignorantiā allegare in aut. vt facte no. consti. circa prin. et. s. ne cleri. vel monachi. super specula. et ꝟ

priorē ipsū que illaz impedire posset inhibitio p̄cessisz.

Dicebat aūt ps alia qđ cū p̄misse lite sede car notēsi vacāte fuissēt i capitlo publicate ac p̄fat? ep̄s tūc de capl'o ipso eēt ibiq; pns existeret ignorare non potuit mādatū aplicū sup cōferēda memorato. ꝟ. p̄ bēda vel dignitate sme cura quā ipse duceret accptādam cū primo in eccl'ia ipsa vacaret alij fuisse directū. et sic p ꝓsequēs facultatē sibi eē sublatā ꝓferendi hmōi dignitatē. ꝓpē qđ vidbatur q nec per se nec per aliū prefatā prepositurā curā nō bñrem aiarū anneraz. que primo post mādatū ipsū in ecclesia predicta vacauit potuerit alicui persone conferre p̄sertim cū ia dictus prior eodē publicato mandato mor p̄fato. ꝟ. prebēdā vl' dignitatē curā hmōi nō babētem quā pmo in eadē eccl'a vacare ꝓtigeret ꝓtulisset. nec alias etiā ꝓut allegabatur ꝓdesse poterat ipsius ep̄i ignorātia in hac parte. nā si alicui a sede ap. concedatur q excōmunicari non possit. licet id forsitan sunt ignoret ep̄us nō tñ ꝓpter ꝟ eius ligatur sntia si quaz p ferat in eundem. Similit si alicui conferendi prebēdam aliquam tribuatura se. apostolica ptās et ꝟ ipso videtur q sit episcopo conferendi tunc eam penitus interdicta facultas

Nec obstaret si forte obiceretur q lex seu constitutio et mandatum nullos astringunt nisi postq ad noticiam peruenerint eorūdez aut nisi post tempus infra quod ignorare minime debuissent. quia in priuilegijs et indulgentijs seu concessionibus ꝑcialib? secus existit in quibus sufficit q ad illorum quibus cōceduntur noticiā puenirt. vt patet cū indulget aliqui q excōicari nō possit sic superi? est exp̄ssū. et q̄dem cū tribuitur alicui ptās cōferēdi prebendā. videtur ꝓculdubio ei ꝓcedi aliqđ spāle.

Adiciebatur insuper q cū sntia statim arcet etiā ignorātē qñ si contra platū aliquē absentem de positōis sntia ꝓferatur contractus quos inijt ignorāt posteavt prelatus nullum robur obtinent firmitatis et in supdictis litis irritū decernimus et inane quicquid sup hmōi p̄bēda vel dignitate ꝓtra nostrum cōtigerit attēptari mādatū. collo quā idē ep̄us p? tale nostrū decretū sive illō ignorauerit sive nō de p̄fata p̄positura p se vel p aliū fecerat nō valebat.

Ex p te vero tua extitit replicatū q hec de illis priuilegijs et idulgētijs equitare sua dente debent intelligi que vim suam habent mor eniz ad illos quibus cōcedunt

addeqđ dixi in fine hui? li. sup data in vl. glo.

m Priuilegijs. hec allegatio intelligit fm rñsionē aduersarij. j. e. ex pte. et poterat eē rō. qz ꝓstōes sūt penales. et sic ex se odiose. priuilegia gratiosa et sic fauorabiliora. ad hoc. j. de reg. iur. odia. sz iz hoc ꝓbabile videat fm p̄d.

n Ꝑale ꝙsi fm intentōz allegātis lra §. dz intelligi. ꝓ. d. directa priuilegiū eē cessanda et sic nō requirat epi scia sz nō est itavt sequi

o Absēcia. tura. cē tē. ꝓtumacie. als p̄ iij. q. ix. per totum.

p Depositōis. idē in inhibitōe suspensiōe vl' excōicatiōe vidz ad hoc de doctr. vitaz. i fi.

q Valebat. hoc verū eēt si de certa prebēda vl' dignitate mādatū fuissz vl' in casu isto p? acceptationē et hoc nō aduertit allegator.

r Vim suā bñt. p uisz enī datū alicui stati vī suā hz cū p uenerit ad illuz cui ꝓcedit ad ls facit. l. dicēs. q si scripsit suo meo vt in libertate moreē. ñ stati liberē. sz tunc cū lra ad ipz puenerit. ff. de acq. pos. l. q̄ abseti suo. i p̄n. sz nō sic cū dat alicui potestas ꝓferēdi p̄bēdam. vt. j. x. nō sic autem. cē.

a Certã. erpſſam vel nõ erpſſaz puta primã q̃ vacauerit. b Incertã. ſicut cũ dicit̃ pbẽdã pferas quã duxerit acceptãdã vt in caſu noſtro. c Adimat. ſ. de prebẽ. dilcũſ ij. tũ. no. q̃ executoz qui hz ptãtem conferẽdi d Etirri pt̃ indicere collatõz ei ad quẽ ptinet de iuẽ et reſeruare ſibi collatõz et decernere irritũ quod poſtea fieret. ſicut et legatus. de iure patro. cum dilectus. et no. de hoc de preben. c. vl. et ſic habes ſ tres caſus in quib⁹ prebẽda afficitur. de hijs videbis. j. ſi capitl'o. et. c. ſi ſo li.

Quia cũ illi. optima rñſio. et fm in no. papa prebẽdas oẽs⁹ dignitates cõferre pt̃. ſ. de pbẽ. c. ij. et tamẽ illi ad q̃s collatio ſpectat poſſunt illas cõferre niſi prius papa ĩ ſinuet illis q̃ non conferant cum decreto. ſic per talem poteſtatẽ datam executoi non auferẽ ei ad quem pertinz pferendi ptãs. niſi in lr̃is id dicatur. ſ. q̃ pferre nõ poſſit.

f Illi. executoi. g Ab ipſo. ro. põ. b Subiunctũ. p parte ipſius an. cui ſcribiturr.

i Poſt acceptationem. intelligit̃ autẽ acceptare petendo pexecutoiez ſuum ſibi cõferri bñficiũ qõ poterat acceptare vel recipiẽdo illud ſibi preſẽti collatum. vt ĩ clemẽ. e. ti. cum ei quẽ ij. ĩfr̃a.

Acceptaret. no. q̃ quãdo ſcribitur ſub forma quã duxerit acceptandã decernentes irritũ et inane. executoz ãte illã acceptatõez nil poteſt facere. et ſi fecerit non valebit tanẽ ſuper ĩcerto. platũ. ar. ff. q̃ cuiq̃ C. vni. l. Item eoz. ſ. i. Si vero papa mandet alicui pro uideri de preben/da quã duxerit acceptãdã ſine cl'a illa decernẽteſ. tũc tenebit collatio illi⁹ ad quẽ de iure pertinet anteq̃ ei nũcietur de acceptatione. Si autẽ pp̃ mandat alicui puideri de prebenda quam acceptauerit cum clauſula decernentes. tũc acceptatione facta ſtatim executoz interponit auctoritatẽ ſuam. phibendo ne contra prohibitionem ſuaz aliquid diſponatur de illa prebenda decernendo irritum q̃ inane q̃d poſtea duxerit faciendũ cũ hoc p illã formã ſit ei conceſſũ nec valebit p uiſio tũc fcã ab eo ad quẽ pertinet illius prebende coll'o eẽ ignorante hmõi acceptationẽ et decretum.

l Talis. ſ. quam duxerit acceptãdã m Referti. lz igitur dicatur in lr̃is decernẽtes. aẽ. nihil opatur decretũ priuſq̃ fiat acceptatio. al's decretuz eẽt ſup incerto pout ſequit̃. pp̃ enim non vult q̃ ſtati aſſumat illud decretũ ſuũ vigorẽ ſz tũc cũ acceptauerit tũc valet. etiã ſi ille ad quẽ pertinet coll'o ignorauerit acceptationem. q̃ tunc decretum ſumit vigorem et ligat ignorantes vt hic. er. s. de prebẽ. duduz. ſecus enim eſt in caũ vl' decreto quod p hibet aliquid fieri et quod ꝯ factũ fuerit caſſat. q̃ ſtatim ligat. xxv. q. iij. ꝯdicimuſ. s. de elec. q̃a ꝓter. ver. aliter. aẽ q̃ nõ apponit̃ cl'a illa decernentes. ſe pe locũ hz regl'a illa. multa fieri ꝓhibẽt. facta tñ tenent ꝯ regl'a. ad aplicãfm ber.

perueniunt ex quorum te/nore liquido noſci poteſt quia taliſ circa ea fuerit intentio concedentis vtpo/te cum alicui conceditur q̃ excommunicari non poſſit ex hoc enim euidenter ap/paret alijs ipſum excõmunicandi adempram eẽ pe/nitus facultatẽ. non ſic autem ſi alicui pfere. di pbẽdã ſiue certam ſiue incertã tribuatur poteſtas. nõ enĩ tũc eẽ videtur tribuentis intentio vt per hoc ei ad cuius donationem prebẽda ipſa pertinet pferendi poſſibilitas adimatur niſi prius ille ſibi notificet q̃ eam velit per hmõi ptãrem cõferre aut ei collatõez intdicat illi⁹ vel poſtq̃ illi notificauerit talẽ ptãtẽ fore ſibi pceſſam vacuum decernat et irritum ſi ſecus ꝺ ipſa preſumat. quia cum illi nõ amplioz detur ptãs q̃ ipſe romanuſ põti. habeat in hac parte ſic p eã quam obtinet ipſe ro. põti. facultas pferendi bñficium vel pbẽdã niſi ſuã inſinuet voluntatem alicui nõ auferẽ. Similiter per eam que taliter illi ab ipo concedit̃ ei ad quem ipſius prebende ſpectat collatio priuſq̃ inſinuet ille ſibi q̃ eam velit concedere vel etiã pferat ſi forte vacet ptãs nõ tollitur pferẽdi niſi forſã q̃ ipſam pferre non poſſit erꝺmat ĩ pceſſiõe hmõi ptãtis tunc enim licet talem conceſſionem forſſis ignoret ſua tamen collatio ſi poſt modũ prebendam ipſã cõferat nihil valet cũ ſatiſſu per hoc pcedentiſ intentiõ agnoſcatur ſicut cũ idulgetur alicui q̃ excõicari non valeat vt in ſupioribuſ eẽ pmiſſuz. Subiunctũ etiã extitit q̃ cũ memorato pri/ori per prefatas lras mandaſſem⁹ vt memorato. ꝺ. pbendam vel dignitatem ſine cura quã acceptãdã duceret ſi vacaret tũc vl' quã/primo vacare ptingeret in eccleſia predicta cõferret idẽ prior. quidendi ei de prebẽda vel dignitate ipa niſi poſt acceptatõz ipſius nõ bẽbat aliquã poteſtatẽ vñ cũ ſepe dicta prepoſitura fuerit tibi antequã illã idẽ. ꝺ acceptaret prefati epi auctẽ collata hmõi collatio talẽ mãdati noſtri pretextu eẽ ſi pri⁹ illõ epũs ipſe ſciuiſſet non poſſet vacuari. noſtrũ aũt ĩ hac pte decretũ ad prebendã ſeu dignitatem quã predictuſ ꝺ. acceptaret referri debebat alioq̃n ſup ĩcerto fuiſſz editũ nec aliquẽ aſtr̃riſſet.

Sed extitit ex aduerſo rñſum qõ et ſi prefat⁹ poz ĩã dicto. ꝺ. prebẽdã vel dignitatẽ hmõi cũ vacaret ãte hmõi acceptationẽ conferre nequiret. idem tamẽ ꝺ. prebendam vel dignitatem talem licite poſſet et

n Aſtrinxiſſet. cõ coz. cle. e. ti. cum ei quẽ. ij. ĩfr̃a.

o Et aduerſo. ſ. ex pte draconis.

a Archipresp̃iterũ. cui prior qui erat executor draconis pmiserat collationẽ prepositure. vt patet in integra. ⁊ dixi
b Legatur. pone tenorẽ legis. ff. de opẽ. le. si in prin. cũ optio. q̃. ille. s. seruꝰ manumissus vel alienatꝰ an
c Cedit tc̃ legatarius elegerit. legatariꝰ gꝰ potit illũ fuũ manumissuꝫ vel alienatũ vẽdicare. si voluerit forsi tan seruus ille alijs seruis melior erat. et heres legatario electionem auferre non potuit. eodem modo videbatur q̃ epũs non potuerit auferre electionem isti draconi ⁊ sic collatio archipresp̃i valere ꝺbebat. Si tẽdit hec allegatiõ sed nõ est vera. ber.
d Ultimis. cõis Resisio aduocatorũ nr̃i tpis. ad. l. inforciati speciale in vltimis voluntatibus. Sed dicant quare vnde admittãdo dicebat hoſt. dñe dñi noster. ac̃. si in vltis voluntatibus hoc locum habeat. mlto fortius i beneficijs in quibꝰ est adhuc plenior interpretatio facienda. s. de dona. cum dilectus sed non aduertit q̃ ista non sunt talia bñficia que sic large sint interpretanda. vt notauerat de elec. dudum. et habes. s. de prebẽ dis. quãuis.
e Futuris. vt lego ticio vnum fetum nasciturum ꝺ grege quem eligere voluerit. et fuit huius mãdati forma similis huic legato dum dicit que primo vacauerit quã duxerit acceptãdã legatum de presenti est. lego tibi vnũ de seruis meis quẽ elegeris. in bijs a tempore adite hereditatis intelligatur rei legate dñiũ fuisse legatarij. vnde nec seruũ legatũ sub condi. heres manumittẽdo facit liberũ. ff. de manumiss. L. seruũ.
f Illis. legatis de futuro. ibi nõ pt̃ ad eligendũ terminus assignari vt sequitur. sz in legatis de pñti. vnde assignatur terminus legatario ad eligendum. assignabit enim sibi p̃ tor terminum vt eligat quod si non fecerit heres poterit libere acceptare. quare p̃ dictus epus p̃fatã p̃posituram cum non prius cũ requisierit an acceptare vellet eandẽ cuic̃ cõferre nõ potuit. quinimo ipius collatio cum idẽ ꝺ. p̃ positurã ipam postmodũ acceptarit irritari debebat et concessio p iam dictum archipsbiterũ sibi facta ꝺbet stabilis pmanere. sic cuz legatur alicui vnus ex seruis quẽ elegerit vel optauerit. et heres ante optionem vel electionem illius manumittit aliquẽ vel alienat ex illis ꝓfecto manumissio vel alienatio irritaturꝫ cedit̃ ille legato si legatarius eum duxerit eligendum. Ecõtra vero ꝓ parte tua ꝓpositũ extitit. q̃ id in vltis volũtatibꝰ tenet. nec pmissa in legatis futuris quẽadmodum in extrãibꝰ habẽt locũ. qz nec etiã ad optãdũ seu eligenduz ex illis sicut ex istis potest terminꝰ assignari ⁊ grauis ineſz ꝺdirõ quoddãc̃ incõgruum videretur. si quãdo mãdaretur alicui de beneficio qꝺ duceret acceptãdũ i aliq̃ puicia q̃ pmo illud vacare ptingeret. puideri oporteret ipm i singlis bñficijs postmodũ mibi vacãtibꝰ progata nõ absc̃ piculo forsitan ipoz collatione requiri · vñ cũ prefato ꝑdecessori fuisz iniũctũ vt dicto ꝺ. ꝑbendã vl dignitatẽ quã acceptãdã duceret si vacaret i eccia memorata vl quãcito cõtingeret eã vacare. sibi auctre ap. conferret et ita eidẽ. ꝺ. circa futuras siue vacaturas p̃bendas vl dignitates tales ipsi eccie optõ data eisz nõ poterat p̃ memorati epi in illis qñ vacarẽt collatio impediri. nisi forsan cũ alia quã ex eis vacare ptingeret illã ipe. ꝺ. priusq̃ ea ꝓferre eps acceptaret. vel etiam nisi ante vacatiõnẽ alicuius ipaz vacaturarũ ex bijs primã. vel eã obmissa ex aliqua causa vlteriorez duceret acceptandã. quia taliter acceptatã conferre postmodũ epus non valeret. Nos itaq̃ tam tuis q̃ p̃fati ꝺ. ratõibꝰ plenius intellectis. quia sepedicta p̃positurã ad te nomiꝰ ptinere ipaz tibi babito fratrum nr̃oz psilio adiudicaẽ curauimꝰ ipi. ꝺ. fuos vẽdere. ff. ꝺ opẽ. le. mãcipioz. et. l. si tibi. in prin. ⁊. l. si opẽ. ℊ. vl. ad hoc facit de testi. spo. frequens.
g Incõgruũ. p. e. executor. tur legitur res publica. in
b Periculo. in beneficijs igi legatis priuata in quibꝰ et testatoz quã vult legẽ sme alicuius iniuria pt̃ imponere C. de sacro san. ec. l. i. ac̃.
i Tales. s. sme cura ac̃.
Acceptaret. nota q̃ ille. ꝓ quo scribitur sub hac forma pt̃ acceptando sme pñtia et collatione executoris impedire collationem epi qꝺ verũ est. si ẽ ibi cla. decernẽtes. vt superius dictum ẽ sit ergo vigil ille. p q̃ sic scribitur vt ordinariũ in acceptãdo p̃eniat. ad idẽ. i. e. ne captãde. in ti. ⁊. ff. que in frau. cre. l. pupillus. i fi.
l Causa. ergo si ne cã nõ pt̃. vt dixi. i. e. ne captãde. ⁊ vna acceptata ñ poterit alia acceptare ff. de opẽ. legat. i. apud iudicium. nisi fuisset deceptus vt quia debebat alijs ⁊ ignorabat. vel pro dignitate simpliciter bñficiũ acceptauit.
m Nouimus. ipsum gꝰ mouit iusticia n carnalitas. et ẽ hoc ꝑ q̃sdam ipocritas. q̃ vt videantur iusti. p̃nũciant ꝑ suos.
n Curauimꝰ. q̃a collatio tibi facta preuenit acceptationem draconis.
Detestãda. omnis prouisio per quã datur via ad bñficia vacatura est reprobata. emanauit hec dec̃. ad correctionẽ decre. s. e. acc. des. et ad declarãdoz ⁊ approbationez eoz q̃ ibi tãgebãt inoc̃. et os.
o Concessis. fuerunt hec verba sũpta de canone. xlvij. di. virum catholicũ. ibi dicit. mens auida potentie nec abstinere nouit a vetitis. nec gaudere concessis. nec adhibere pietati consensum. nã et vt dicit canon. mẽs cupiditati alligata cito deuiat a vo. lxxiij. di. nihil. et. xcvi. di. bene q̃dem. et alibi. omniũ malorum radix est cupiditas. xlvij. di. bonoz. de pe. di. ij. qz radix. ad hoc ꝺ psti. nã ꝓcupiscentiã.

a ¶ Reuocanda. ad hoc optime. lxiij. di. §. uerū. s. de ꝓbā. et af. nō dz. de deci. suggestū. vbi et ꝑuilegiū reuocatur cū tendit ad noxam. b ¶ Decretū. s. e. ti. accedens.

c ¶ Facultas. antiquis iuribus gñaliōr visa fuit ꝟ forma ꝙ illa. cū vacabit. quia multis casibus pē se facultas offert re ꝙ nō est moris canonici expectāda ꝛz vt dicebat host. in decre. accedēs. etiam pē beneficiū ꝓcē morte vacare puta renūciatione depositione. prebēdarū diuisiōe et silibus modis. vnde vtrobiqz videbaē mala intentio esse posse. vnde voluit dicere ꝙ volūras ibi erat ꝓ rōe. sed hec lita suppōsita iusta fuerunt cōsideratiōe ac. dicit ꝓtū. vnde oportet dici ꝙ ratione generalitatis licebat olim qō speialiter ⁊ expresse ñ licebat. ad hoc ō offi. ordi. si sacerdos. et qō ibi no. et. xxiij di. ¶¶¶. et. j. c. ꝓr. e ¶ Experiēcia. q̄ ē efficax mgra retuz. de elec. ꝙ sit. cū suis ꝓcor.

f ¶ Concedunē. s. de ꝛ̄p. c. vl. e. li. et. s. de pur. ca. cū in iuuentute. j. de re. do. c. i. ℒ. ō pe. bo. subla. l. i. li. x. et est ibi importunitas ābiciosa et nō ambitō sa. vt dixi de ꝛ̄p. c. vl.

g ¶ Lat. s. e. c. ij.

h ¶ Forma ꝟbox. puta cū in gñe ꝓmittitur ecclīasticū bñficiū. vt no. s. e. accedens.

i ¶ Decetero. ad ꝓterita ergo nō ertē ditur hec cōstō. tū quia non est iuris veteris declaratio. imo correctio. tū quia de preteritis nō caueturin ea. ad ꝛ̄. s. e. li. de consue. c. i. de of. lega. c. pnē. ad fi. ad hoc. xxij. q. iij. dixit sara. de ꝓsti. c. ij.

¶ Indirecte. nūquid omnia indistincte reuocata dicētur per que via pareē ad vacaturas sicut receptiones canonicoz et sic sit reuocata decē. s. de preben. relatū. de ꝓces. prebē. cū sup. et refuatōes. de iurē pa. cū dilcūs. dico ꝙ non. vñ breuiter dic. ꝙ aut recipiē quis in canonicū simpliciē. aut recipitur et ꝑmittitur sibi de prebenda cū se facultas obtulerit. ꝓuideri. aut non recipitur. sed solū ꝑmittiē sibi de prebenda ꝓuideri cum primo vacabit. aut ꝑmittitur ꝓuideri de prebenda cū primo se facultas obtulerit vel cuz poterit vel simplr. in primo casu valet receptio. ex cuius vtute debet hre prebendam. qō verū est nisi sit ibi expectās

super ea perpetuū silentiū ponētes. ¶ Onifa. viij.

¶ Cessanda iniquoz̄ ꝑuersitas abstinere nesciēs a veritis nec debito mō gaudere ꝓcessis digne plerūqz officium excitat ꝑ sidentis ad ea que iusta fuerunt consideratione ꝓcessa cū in abusum ea vergere circūspicit discretōne ꝑuia reuocanda. ¶ Sane licet olim fuerit canonica ꝓstitutionē decretum ꝙ hij qui ꝑmittunt aliquibus ō ecclesiasticis beneficijs cū poterunt. vel cum facultas se obtulerit prouidere promissiones suas facultate se offerente debeāt adimplere. quia tamē sicut experiētia docuit per ꝑmissiones hmōi que per ꝛportunitatē nimiam per quā nō ꝓcedenda multotiēs ꝓcedūē et ambitionē improbā vt plurimum extorqueneē apitur via sub tali palliatione ꝟborū ad ꝑmittenda dā⁊ nabiliter ꝓtra laēa. ꝛ. bñfi

aūcte ꝑpe. s. de ꝑbē. hij qui. In scdo casu eē debet hre prebēdā nō ex vtute ꝑmissionis sed ex vtute receptōis et sic intelligantur ꝓria. relatū. et. cū sup. In ēcio casu. s. cū ñ recipiē ꝛz simplr. ꝓuideri ꝑmittiē de ꝑbēda cū vacabit. nō ꝛz ꝑmissio. vt. s. e. ex tenore. et. c. ij. Sivo ñ recipiē sed ꝑmittitur ꝓuideri de prebēda cū poterit. ꝑmittēs fm iura āti q̄ obligat⁹ erat. fm ꝛ̄ noua nō vt hic vides. Et ꝙ per hoc verbum indirecte non sit reuocata ex spectantium receptorum ꝓuisio probatur ex eo quia vitanda est quantum fieri pē iurium correctio. s. e. li. de elēcti. cū expediat. cum suis concor. ꝛ̄ autē nil de expectationibus sed solū de ꝑmissionibus ꝺz qō etiam quadruplicatū est in textu et sic hoc ius correctorium non dilatemus Secundo. quia hodie videmus cōfirmationes receptiouz emanare a curia sicut olim. ꝛz a quibusdaz audiuerim ꝙ tales confirmationes nō cōcedit cācellaria per formaz iusticie nisi eas ꝑꝑcedat per formaz grē. ꝛz certe hīs rationib⁹ et ꝙ formaz iusticie saltem iudices cōcedi deberēt. s. cū clausula ne in ane canōici ⁊c. Tercio. quia eadem rōne sequereē refuationes legatorū sublatas qō ē falsū. s. e. li. de of. oz. c. iij. ⁊ iiij. ꝓcludo gō breuiter vbi ex sola ꝑmissione q̄s expectat ñ valet ꝑmissio vt ꝛ̄ ꝛz vbi ex receptione vel refuatōe sec⁹ vt in predictis iurib⁹. qz casus illos nō tā

l ¶ Eas. s. ꝓuisiones. ¶ Eas ap. se. sup ꝑ⁹ git hec decre.

¶ Et captāde. bñs⁊ bñficio dignitate ꝟ ꝑbēda qō duxerit acceptādū certū acceptare nō pē. ꝛz ꝑmum qō vacabit ꝟ ex cā sēm vel vltī⁹ potit acceptare. refuatōes. processus et decreta. ꝑ ꝛ̄ facta nō valēt. et fuit tracta hec decē. ō decē. extraua. e. ti. q̄ incipiebat. ꝛz alias audiuimus. et ꝟ. ꝛz in gñe aditus est. et emanauit hec decre. ad declatiōem decre. s. e. qz cūctis. §. pnē. in fi. et eoz q̄ ibi no. inno. et os. et q̄ no. ꝓpos. de ꝛ̄p. caplm. ꝟsus fi. in. §. iēē q̄riē q̄liter et qñ fiet acceptatio. n ¶ Tribuaē. ꝓtra concilium laē. et ꝑ decre. primā. s. o ¶ Muē. s. ꝓsonatū a⁊s quā. s. prebēdā vel dignitatē. p ¶ Ō. s. bñficium.

q ¶ Executoribus. scilicz ad ꝓuidendū siue ad cōpellēdū

nō curo lz alias distinguatur. j.c. pr. nō lz in specie. et

a ¶ In gñe. et sic licet in genere quod interdum est ecō uerso qō dic. vt. s. de of. oz. si sacerdos. xxiij. di. quāḡ.

b ¶ Causa subsit. no. gº qᵗ ille ꝓ quo scribitur de prebēda acceptāda. pē primā acceptare sed nō vlteriozē nisi ex causa. vt. s. c. qz cūctis. ad fi. et. j. c. pr. sed q̄ pē eē causa forte prima debetur alteri. vel dubitatur an debeatur. ad hoc. xxiij. q. i. q̄d culpaē ad fi.

c ¶ Carent. no. casum in quo sententia excōmunicationis non ligat. alios videbis. j. de sentē. ex. presenti.

d ¶ Aliter. scilicz certum et expressuz vel scōm vel vlteriusme causa.

e ¶ In ipso. super hoc vide qō habui sti. s. ō pbē. si is cui et. c. se. et. j. e. c. vlt.

f ¶ Prouideri. nō igitur hz necē expectare qᵗ ille accepteet. vl sibi terminū ad hꝫ pcedere. vt. s. e. qz cūctis. §. pnl.

Executor. fuit tracta hec decre. ō et trana. q̄ iciebat. e. ti. sic ex ꝓte. et. §. pē tñ. additus fuit. Et emanauit ad declarationez eozum que ꝓmia.

b ¶ Prouicia. idē puto de ciuitate diocesi. vel etiā ꝓter eādē rōnē. ad hoc s. e. c. pr. et. j. pr. ñ. dic ꝑ. vt hoc vbū inferius. etiam repetitum aliquid operetur. s. de de ti. ad audientiaz. j. de priuil. si ꝑꝑ. §. i. in fi. ad idē. s. e. qz cūctis. §. pnl. nec est eadē rō cū grauius sit totā ꝓuinciā impediri qᵗ dioc. vel ecclesiā. vi. q. iij. scitote. ad hoc. s. e. li. de prebē. quāuis. i. et. ij. ñ.

i ¶ Expresse. rōne igit expressionis hꝫ tūc poterit. ad hꝫ. s. ō of. delc. c. vl. §. vices. de ꝓcura. c. i. et vl. Dmōi. scilz gñalis. de qua. s. diceret. dixit in pr. ñ. nam qō fierz l ¶ Talē. scz spālem de qua ꝓtra generalem valeret cū illa nō tencat. vt. s. dixit. ad hoc. s. c. pr. e. ꝓposuit. ¶ cor

J capło. hic determinatur decre. s. ibi no. in glo. q̄ incipit. inno. in fi. in q̄ glo. dicit ber. qᵗ celestinus illi fecit iniuriam. cū collatio prebēde p capitulū sibi facta valeret. potuit tamē id facere de plenitudine ptātis. Approbat aūt opi. innocētij ibi no. et quā ibi recitat hos. et opi. pc. de samp. et ab. qui posuerūt i illo. c. casū fm istud. c. et cōpos. etiā dicebat hūc verū intellectum. s. de ñp. capitulum. in glo. magna. ꝙ. si vero ordinario. ¶ hoc dicit decre. hec in sūma. Si mādetur capło vt me recipiāt in canonicū et prebendā ꝓferant cū id ptineret ad eos dato executore ad ꝓuidendū ꝓ sola pñtatione facta capitulo affecta ē prebēda. et executor negligēte capło. j. terminum ꝓ eū statutū me recipe et ꝓferre ꝑbendā non vacato capitulo id exequi poterit.

n ¶ Pertinebat. de speciali priuilegio vel prescripta psuetudine. alias secus s. de elec. cū eccla. j. t. pr. c. vno. ō regula. c. vl.

o ¶ Exeqtur. istud est qō soluit ꝓtextā. j. pr. decre. qz hꝫ executor datus fuit ad ꝓuidendū. ibi. ad cōpellendū tātū. Et si queras q̄ sit huius diuersi iuris ratio. sol. est in ꝓmpto. quia in ꝑº casu cū dat ꝑꝑ executorem ad ꝓuidē dū. videtur ad seꝝ ad suū executorē ꝓuisionē reuocare et sic per pseques oz dinario adimere. ad hꝫ de ap. vt nūm. hꝫ vbi dat solūz ad cōpellēdū. tūc prātem ad se non reuocat nec admittimo portꝰ penes ipsum ꝓmittit dū vult ipz ad ꝓuisionē cōpelli.

p ¶ Illoz. nunqd requiritur qᵗ et scꝑta directa executoribus pñtēē capło an sufficit qᵗ pñtēē ipsius capli lre id ē sibi directe. Licz sit cautius et illa prefetari. puto tñ sufficere si ipsi capitulo pñtentē lre ad eū directe. hoc verū si de intētione pape per ipsas ptz lras pura quia in lr's directis capło dz nouerit is nos. t. mādasse vt vobis negligentibꝰ mādatū nrm exequi non postponat. in hoc casu vel silū credo sufficere si he lre fuerint pñtate. Si aūt per lras capituli de datōne executoris et qᵗ sit ad ꝓuidendū nō appareat. tunc credo necessarium executoris lras capło pñtari. hoc videt sensisse cōpos. in ver. supradicto. et ꝙ. se. lrarū capło et posteavacz

q ¶ Capło. no. qz si sit pñtatio vel tunc vacabat prebē da iā ē affecta. etiā anteq̄ executoribus sue litere pñtentē. hoc sonat hec lra hec pñtatio capło. reqrat illū

r ¶ Factā. Quero quō fiet qui habet conuocare capłz vt ipsum conuocet. vel per sonū cāpane vel per alium modum in ecclesia solitum. Si aūt se includerēt vl impedirēt ne fieret pñtatio. perinde ē ac si pñtatio cēt facta. ad instar eius qui latitat vel impedit qᵗ citari non possit. s. vt lite non contes. quoniam. §. porro. poterit etiam compelli per

gratia noscitur esse facta licet in gñe primum personatum dignitatem prebēdā seu beneficiū in eadem ꝓvincia dyocesi vel ecclesia vacarū aut scōm seu vlterius si rōnabil causa subsit valeat acceptare. certū tamen et expressum priusq̄ vacet acceptare nō pē. qō si fecerit. etiā si per executores eius fm acceptationem hmōi facti fuerit reseruatio inhibitio varijq̄ processus ac sñie ꝓmulgate tam acceptatio ipsa q̄ processus viribus careant nec aliquā obtineāt robōris firmitatē. Imo si acceptator ille dignitatē ꝑbendā personatū seu bñficiū taliter acceptatū et resignatuz ꝓ collatōz vel instōez post modū factā de vacāri iam adeptus vel ei ius in ipso fuerit acquisitum p eū ad quē ciusdē personatus dignitatis prebēde aut bñfi cij collatio seu ꝓuisio ptinet dictis acceptatione ac executorū ꝓcessibus inde secutis nequaq̄ obstantibꝰ de illo vacāri libere poterit a lij ꝓuideri. Idem.

Executor sup ꝓuisiōe alicuius a se. ap. ꝓ generales litas in aliqua puīcia deputatus prelatis et alijs ad qs bñficiorū in eadē ꝓuicia spectat collatione ad ꝓuisionem aliquoz ꝓcedant donec illi ꝓ q̄ scribitur sit ꝓuisum nō pē gñaliter inhibere nisi exps se in ipsis literis facultas inhibitionis hmōi concedat potest tamen reseruationē et eisdem inhibitionem facere specialem de primo. vel si hoc illi ex beneficio cōpetat literarū de scōo. l vlteriori beneficiō inibi vacaturo eidez clerico ꝓferēdo. Qō autem ꝓtra talem reseruationē et inhibitōz ab eo ad quē bñficij reseruati

executorem, ille qui habet cõuocare capitulũ ut ipm cõuocet. vel ipse idem conuocare. licet primũ tutius sit. ad ls de of. del. Preterea. Si aũt aliq̃ venerint aliq̃ nõ. dic q̃ sufficẽ pñtare decano. vel ei qui ibi est maior. et bijs canonicis q̃ cũ eo sunt pñtes ad hoc ut capitulo adimatur ptãs ut hic dicitur. nec requiritur q̃ ꝓbet q̃ maior pars presentium ibi fuerit. in edictis enim citationibus ⁊ denũciationibus vniuersitati faciendis sufficit q̃ ĩ loco congruo coã maioribus et alijs ibidẽ inuentis publice ꝓponant. xvi. di. q̃ dicitis. de postu. c. i. et in hoc concordãt doctores. s. de elc. bone. i. Et si dicerest q̃ de necessitate haberet ꝓbare q̃ maior ps ibi fuerit presens. pone q̃ nolit maior pars conuenire. qui nec libẽter ad talia conueniunt. bijs ergo q̃ vocati veniunt fiat ꝓsentatio. et satis ẽ. Quid si collatio ptinet ad duos. puta ad eẽm. et ad capitulum. nunquid p̃ ꝓsentationem alteri factã adimitur vtriq̃ potestas. dic q̃ sic fm compost. qui bo no. in põ. glo. .v. Item quid si collatio. exquo enĩ potestas adimitur vni sine quo alius conferre non potest. ergo et alteri sicut et vno ex pluribus arbitris vel iudicib9 impediro alij ꝓcedere ñ pñt. s. ꝺ of. dele. c. vno. ff. de arbi. si in tres. et. l. se.

collatõ ptinebat fuerit ac temptarũ nõ tenet. Ide.

Si capitulo alicuius eccie cũ ad ipz canonicoz receptio ac ꝓbenda tũ collatio ptinebat ut te in canonicũ recipet et tibi de ꝓbenda si tunc vacarz inibi ꝓuideret. vel cum se facultas offerret ac executori qui eodẽ capitulo negligẽre mãdatũ aplicũ exequat directa fuerint scripta nostra p̃ solã illoz pñtationẽ capitulo ipi factã absq̃ alia etiã executoris insinuatõe inhibitõne seu reseruatiõe beneficiũ ꝓ q̃ tibi ꝓferendo scriptũ ertiterat adeo est affectum q̃ de illo alteri facta collatõ non obtinet firmitatem. Imo si capitulũ infra terminũ cõpetentẽ sibi ab executore pfixũ mandatum aplicum ei ꝓ te directũ in quãtũ poterit nõ duxerit adimplẽdũ. extũc in ipum executorẽ ptãs puisionis bmõi tranfferat et executor ipe canonicatũ in continẽti poterit tibi dare. ac ꝓbẽdã etiã sine alia capli vocatõne vel monitõne si vacat vel cuz obtulerit se facultas Idem.

Si soli ordinario pro te bñficiãdo executore nõ dato l ordiatio ⁊ executori ut eũ ad faciẽdũ qꝺ mãdat ꝓpellat. aut soli executori tibi faciat de canonicatu ⁊ ꝓbẽda l alio bñficio ĩ certa eccia dioce. seu puincia ꝓuideri manda tũ aplicũ sit directũ p tal pñtatoz mãdati ordiatio ipi factam lz si ꝓra faciat puniẽdus eristat. ei tñ potestas sic nõ adimit ꝓferẽ di q̃n teneat alteri fcã collatio ab eodẽ. nisi nos in grã tibi fcã decreuissem? irritũ ⁊ inane qꝺ fieret ꝙ ꝓra ipaz. à executor bmõi ordinario suaz insinuans

f Extunc. extremũ tp̃us designat. ff. de condit. et demõ. l. is. §. cũ ita. et hoc intellige de executore qui hoc hẽbat ĩ mandatis. ut capitulo negligente exequeret. si aũt simpliciter esset datus puta quia soli executori scriptũ esset tunc non haberet necesse negligentiã expectare. et facit qꝺ dicam. j. c. pri.

g Vocatõne. hoc tenebat cõpost. in. i. glo. v. sed q̃d si postq̃ executor. ⁊ licet de canonicatu ls satis videret tamen de ꝓbenda cõtrarium videbatur. q̃ licet capitulũ fuerit negligens in vno nõ ĩ alio. quia diuersa sunt mandata vnũ de recipiẽdo. aliud de cõferendo. ad ls de do. et cõtu. cũ dilecti. sed exq̃ fuit negligens in vno iam p̃sumit in reliquo. ad hoc de p̃sup. scribam. et optime. s. e. li. de do. et cõtu. eum qui.

Si soli ordinatio. Emanauit ad declarationẽ decret. s. de ꝓben. dilectus. ij. et. iij. ⁊ eoz que ibi no. ꝓber. ⁊ modernos. et eorũ que plene no. compost. de ẽp. capitulũ. ĩ glo. magna. ad pn. et ad correctõez ꝓ ꝓte eorũ q̃ no. s. de ꝓben. c. vl. Et ls dicit in summa. si soli ordinario vel soli executori ad ꝓpellẽdum vel ordinario et tali executori sit scriptum p̃ pñtationem talis mandati non afficitur ꝓbenda nisi in literis esset decretum. aut executor ille insinuasset et interdixisset. maxime cum decreto. vel ratione mãdati iã essz fcã receptõ ad canonicũ. Jn bijs casibus vel ipo rum altero affecta est ꝓbenda. ita q̃ collatio alteri facta non tenet.

a Conferendo. sec9 si fuisset scriptũ de eo q̃ duceret accepta dũ. s. e. q̃ cunctis. et. c. ne captande.

b Affectũ. licet sit affectũ nõ tñ habet ius in dignitate vl ꝓbenda ut archidiaconus vel ꝓbendarius dici posset licz habeat ius ad eam. vnde et reuocatoria ibi locũ bret. j. e. .ti. c. vl.

c Firmitatem. contra. s. e. li. de ẽp. tibi q̃. i. ẽ. in fi. ibi. non scribebat capitulo sed soli executori qui etiam partim erat ad compellendũ. partim ad ꝓuidendũ hic vero scribebat capitulo et executori ad ꝓuidendum. ideo pl9 opat ls q̃ ibi simpler pñtatio literarũ.

d Competentẽ. alias posset appellari. ut. s. de dilat. c. i. et sic nota executorem pfigere terminũ. si. s. de ꝓben. si tibi

e Poterit. ut ex nunc recipiant in canoni abſenti. cum. cum poterunt ꝓuidebunt de ꝓbenda.

h Ordinario. q̃ ordinariũ intellige illũ ad quẽ collatio ptinet. et in hoc casu intellige. s. de ꝓben. dilectus. ij.

k Cõpellat. sec9 si fuisset dat9 ad ꝓuidẽdũ. s. c. pr.

l Prouideri. de hac forma no. s. de ẽp. abbatem. s. de ꝓben. ꝓ illoz. de concess. ꝓben. cũ nostris.

m Puniendus. de ꝓben. dilectus. ij. de of. deleg. prudẽtiam. §. adicimus.

n Adimitur. tõnẽ dixi. s. c. pr.

o Contra ipam. et tũc etiam a ñ pñtationem literarũ affecta est. s. de ẽp. tibi qui. §. quinimo. alias nec q̃ ꝓsentationem afficitur ut hic. ⁊c.

p Insinuans. s. e. q̃ cunctis. §. ex parte.

a Interdixisset. nota reprobatã opi. ber. no. s. de ꝓben. .c. vl. vbi dicebat ꝙ executor datus ad compellendũ non poterat interdicere. Cõpost. ꝛ in pn̄. glo. allegabamus de cre. qz cunctis. §. ex pte. sed in ꝓuisore loquitur. sed illud vicinũ est mãdato. vñ satis mandatũ intelligit. s. de elec. i causis. ff. iudi. sol. iam tamen. §. in hac. b Cã recept⁹. tunc enim negocium ꝓuisionis faciende de ꝓbenda post receptionẽ vacante est deuolutũ ad papã. et sic capl̃o adẽptũ. iij. q. vi. dudũ. de ap. vt nostrũ. de of. leg. licz. de ꝓbẽ. inter cetera. vbi negocio ꝓmutationis prebẽde ad papam deuoluto nõ valuit collatio ordinarij ꝺ prebẽda ꝙ ꝓmutari debebat.

potestatẽ ne alteri ꝓferat bñficiũ de quo tibi ẽ fm tenorẽ hmõi mãdati apl̃i ci ꝓuidendũ interdixisset eidem ꝑsertim cum interpositõe decreti. vel nisi tu iuxta dictũ mãdatũ esses in canonicũ iam receptus tunc enim ꝓbende collatõ alteri fcã firmitatẽ aliquã Hnõ haberet ꝺẽ. Ectoritate martini

c Tũc enim. scz in hñs tribus casibus vel altero eorũ. scilicet cum erat decretũ. cũ executor inhibuit vl̃ iam fcã erat receptio nẽ.

d Fr uitatez. ad brevem et plenam indaginem veritatis huius materie. ꝓmo videndum est de expectantibus quis alteri ꝓferatur. Secundo que gratie prebendas afficiant. Ad primum distingue. aut vterq; expectat auctoritate ap. aut alter tantũ aut neuter. In primo casu subdistingue. qz aut vtriq; collatus est canonicatus a papa. aut vtriq; mandaꝝ conferri. aut alteri est collatus. alteri conferri mandatur. Si vtriq; collatus est cañ. a papa si apparet quis primo impetrauit ille preferꝝ quantũcunq; secundo impetrãs primo suas ꝓsenteret lr̃as et primo recipiaꝝ. de ꝓben. cum cui. et sic debz intelligi de ẽp. capitulũ sancte crucis. Hoc fallit in casib⁹ in quibus preferꝝ scõus impetrãs. primo si prim⁹ fuit negligẽs petere ꝓbendã sibi debitã. s. e. li. de ꝓbẽ. si clericꝰ. .§. verũ. de ẽp. tibi qui. i fi. Scõo qñ debeꝝ dignitas scõo q̃ hz ꝓbẽdã ãnexã. s. de ꝓbẽ. qz sepe. Tercio qñ secundus ex se habuit ꝓrogatiuã. s. de ꝓben. c. pe. Quarto qñ secundus non ex ꝑsona sua sed ex ꝑsona tercij impetrantis sup primũ ꝓrogatiuã hz. j. c. pri. Quinto si vacauit sacerdotalis prebẽda. et scõus in etate nõ primus. s. de pbẽ. ei cui. qõ tamẽ sane intelligas. ꝓut ibi diri. Idem putant quidã in casu dec. e. t. si paup. sz dic ut ibi diri. Ꝑ cũ apparet quis ꝓmo impetrauit. Si aũt nõ apparet ex data vel alio modo quis primo impetrauit. aut alter ꝓuenit in pñtando. aut ambo cõcurrũt. Si alter preuenit ille preferꝝ. si aũt ambo ꝛcurrũt. ille vl̃ illi vel eoꝝ maior pars ad quos collatio vl̃ receptio spectat alterũ eligere tenenꝫ et ille solus admittetur et alteri ꝓferꝝ nisi papa vtriq; voluerit ꝓuideri. ut. s. de ẽp. duobus. ij. ẽñ. Si autem neutri collatus sit canonicatus. sed vtriq; conferri mandaꝝ. aut constat ꝙs primo impetrauit aut non. Si nõ cõstat tũc dic ut. s. ꝓrimo dixi qñ vtriq; collat⁹ erat ꝙ decre. de ẽp. duob⁹. ij. ẽñ. Si cõstat aut mandaꝝ vtriq; pure cõferri. aut alteri sub conditione. alteri pure. aut vtriq; sub cõditione. Si constat ꝙs primo et mandaꝝ vtriq; pure cõferri datis executoribus ad ꝓuidendũ si primus primo pñtauit et prius receptus fuit Ꝑ nulla q̃stio. Si vo scõus primo pñtauit et ꝓmo fuit receptus adhuc indistincte in ꝓbenda vacante post receptionẽ ꝓmi vel etiã añ si adhuc nõ erat collata ꝺo ꝓfertur primus impetrãs. de ẽp. tibi qui. i. ẽñ. Si aũt tpe receptionis primi iam erat prebenda collata secundo. aut in litteris primi erat decretũ. et tũc indistincte ꝓbẽda illa primo debeꝝ. de ẽp. tibi qui. §. quinimo. Aut non erat decretus in lr̃is. et tunc aut executor insinuauit refuauit et inhibuit maxime cũ decreto aut nõ. In primo casu ꝓbenda vacãs post reseruationem et insinuationẽ collata secũdo. ꝓmo et nõ scõo impetranti debeꝝ. ut. e. c. §. idẽ ꝙz. In scõo casu potiet ꝓbenda sibi collata. scõo impetrãs primo ꝓñtãs. ut. e. ti. tibi qui. i. ẽñ. in fi. Qõ aũt dixi primo impetrantẽ prefertꝫ Ꝑ vltimo casu ꝓferri intelligas sane. ut etiã preferaꝝ scõus in casibus q̃s .s. ꝓxi. pte notaui. Si vero mandatur alteri sub conditiõe alteri pure conferri Si prima est pura secunda conditionalis. idem quod. s. Si vero prima gratia est conditionalis. puta ut ꝓuideret si accesserit ꝓsensus capl̃i si scõs pure impetrãs priusꝙ ꝓsensus accedat a papa vel executore suo obtineat canonicatũ preferꝝ primo alias preferꝝ primus. s. de ẽp. si ꝓ te. Si vero vtriq; mandaꝝ sub conditiõne cõferri puto in hoc casu ꝙ qui primo ad ꝓuisionẽ et ꝓditionẽ ꝓuenerit ille preferaꝝ in assecutõe prebẽde tũc vel post vacãtis. ar. ꝓꝰ. decre. si ꝓ te. iam enim dies date ad diẽ ꝓditõis referꝝ. ad hoc. s. de ap. preterea. de vo. licz. de ꝓdiꝝ. ap. sup eo. si vero nõ appareat quis ꝓmo ad ꝓditionẽ ꝓuenerit. satis esset seruandũ quod ꝺr. s. de ẽp. c. pe. Si aũt canonicatus alteri collatus ẽ alteri cõferri mandaꝝ. aut primo impetrãti collatus est. secundo vero ꝓferri mandaꝝ aut ecõuerso. aut ignoratur ꝙs primo impetrauerit. In ꝓmo aũt casu dubiũ nõ est ꝓmo impetrãtẽ preferi. de prebẽ. eũ cui. In scõo adhuc ꝓmus impetrãs preferꝝ scõo. s. de ẽp. tibi ꝙ. de preben. si apl̃i te. ad fi. qõ verũ puto nisi in casu in ꝙ. s. dixi er duobus ꝙbus mandaꝝ cõferri. scõm primo preferri. de ẽp. tibi ꝙ. .i. Rñ. in fi. Si aũt nec er data nec alio mõ apparet quis ꝓmo impetrauerit. indistincte tunc preferꝝ cui collatus ẽ canonicatus. s. de Rp. duobus. i. Rñ. si vero alter tantũ ap. aucte expectat iste siue sit primus siue scõs preferꝝ inferiorum legatoꝝ vel quorũcũq; aucte receptis vel expectantibus. s. e. li. de prebẽ. hij qui. Si aũt alijs esset receptus aucte legati bñtis spãlem mandatũ a ꝓꝓ aucte pape receptꝰ intelligit. ut ibi. ij. Rñ. Interdũ etiã recepti ꝓ lr̃as facultatis intelligunt recepti aucte ap. qõ dic ut. s. eo. li. de ẽp. cũ aliquibus. Si aũt aliquis expectat aucte legati. scõus vo aucte pape demũ impetret ꝓmus confirmationẽ et executores a papa adhuc preferꝝ scõs. sz ille primꝰ preferꝝ oibꝰ pꝰ suã confirmatõz impetrãtibus a ꝓꝓ. s. de pbẽ. si apl̃ice. et .c. si eũ. Si vo neuter expectet aucte ap. aut vterq; ex reseruatõe legati. aut vterq; ex receptõe capl̃i. aut vnus ex receptõe capl̃i. alter ex reseruatõe legati. prima dubitatio hodie nõ ꝓcedit. qz aut vnus et idẽ legatus fecit reseruatõez et tunc non valet secunda. nec eius ꝓcessus et decreta. ut

.s.de of.leg.ꝓñti.§.ceterū. aut ꝑcessor fec̄ primā. successor scōam. adhuc non ꝓcedit questio. qz exquo ad collatōem iam vacantiū ꝓcessum nō erat expirant reseruatōes et decreta. finito legationis officio. ut.e.ca.i. ifrā. si vtrocz autoritate capituli expectat. de equitate deberet ꝑmo ꝑbenda. si tamen capitulū eā secūdo vel neutri sed alteri tercio conferat. tenet collatio qz capitulum ius ad primā vacaturā dare non potuit. sed papa tol⁹. s. .e.c. ij. et de hoc. s. de ꝑben. relatus. ꝓ imo. et host. Et dicunt quidā qꝺ tales receptōes nō valēt hodie ꝓ decre. s. .e. detestanda. qꝺ non credo ut ibi dixi. si vero vnus expectet ex receptione capli alter ex reseruatiōe legati puto qꝺ siue sit primus siue secūdus illi ꝓ quo reseruata est a legato debetur. qz cum potuerit reseruare ꝑbendam nulli debitam ut .s. de iure pa. cū dilectus. ista autez nulli esset debita. qz ut dixi capl̄m ius ad vacaturā nulli ꝑferre potuit ergo sup̄ ipa tenuit reseruatio legati. Et si cōtra illam inhibitionē reseruationē et decretū alteri cōferatur nō valeat. ut in ꝑō. decre. cū dilect⁹. .s. de of. del. i. ifrā.

auctre nō aūt nrā receptis in assecutōe ꝑbende debeat añferri. post hec aūt qꝺam vacauit ꝑbēda in ecclesia memorata queritur quis eoz alteri ꝑferat. et fm quē ordinē ꝑbēdas assequi debeāt tres ꝑdicti.

¶ Cū igit̄ ex tenore grē tercio a nobis ꝓcesse appareat euidenter nos volumus primo tercio et scōm tercio añferri decernim⁹ qꝺ primā scōs scōaz tercius et terciā primus debz

¶ Videdū est de scō. s. q grē ꝑbēdas afficiūt. Et dic breuiter. qꝺ si papa cōtulit canonicatū statim affecta est ꝑbenda q tunc vacabat vel q primo vacabit nulli alij de iure debita. s. de ꝑben. si postqꝺ. et .c. dudum. ita qꝺ etiam si ab ignorantibus et ignoranti cōferat nō valet collatio. ut ibi. ¶ Si aūt nō cōtulit canonicatū statim sed mandauit cōferri aut mādauit ꝑferri primā quā acceptaret aut primā que vacaret. in primo casu nō est affecta prebēda q̄ tūcz fiāt inhibitiones reseruatōes ⁊ decreta. nisi primo fiat acceptatio vel ipius vacātis vel prime vacature vel etiā scōe vel vltriozis. ut. s. .e. qz cūctis. §. p. ad fi. certā autem et exp̄ssam antecz vacet talis acceptate nō pt. ut. s. .e. ti. nec aptande. et si talē acceptet ꝓ talē acceptationem ꝑbenda nō afficit ut ibi. si aūt de canonicatu et ꝑbenda si q vacat vel que primo vacabit ꝓuideri mandauit. aut mandauit illi ad quem pinet collatio. aut solum executori ut cōpellat. aut illi et executori ut cōpellat aut illi et executori ut ꝓuideat. aut solum executori ut ꝓuideat. In primis tribus casibus ꝓ ꝑtationē lrāz nō afficit ꝑbenda nisi in trib⁹ casib⁹ vel altero ipoz. Primo si in grā erat decretus tuncenim statim ꝓ ꝑtationem lrārum est affectata ꝑbēda ut hic. Trē si nō erat decretū. si auctre illi⁹ gratie in canoni cū fuit recept⁹. tūc ꝓ receptionē affecta ē ꝑbēda. ut hic i fi. Itē cū executor insinuauerit et iterdixerit marie cū decreto. Dos casus hēs hic. ⁊ sic intelligant decre. de ꝑbē. dilectus. ij. et. iij. In casu ifrto scz qñ scribit illi ad quem ptinz collatio dato executore ut ꝓuideat ꝑ ꝑtationem literaz factā collatori afficit ꝑbenda. ita qꝺ collatio postea alteri facta nō tenet. s. .e. ꝓ. et sic intelligi dz. s. .e. ꝓposuit. quod quidā verū putāt nisi executor ille ꝓnunciasset se executorē nō esse. ꝓ dec. s. de ꝑbē. dilectus. iij. qꝺ verū non puto.

ān affectio ꝑbēde q ꝓ ꝑtationē erat inducta tolli non pt in ꝓiudiciū impetrātis ꝓ executoris iniquā ꝓnunciationē vñ ibi scōam opi. teneo vlti. glose. si executor datus fuerat ad ꝓuidendū. ut. s. .e. ꝓ. dico tū tutum impetranti qꝺ ab illa ꝓnunciatōne appellet. In quinto casu qñ soli executori scribitur ut ꝓuideat ls ꝓ solā insinuationem executoris et notificationem eius qꝺ vult ꝑbendam ꝓ illam potestatem conferre etiam si non interdicat puto affici ꝑbendam .s. .e. qz cunctis. §. ex pte. et sic erit ista dīa qñ scribit soli executori ad cōpellendū. et qñ soli ad ꝓuidendū ut qz ꝑmus ut afficiat ꝑbēda habet insinuare et interdicere ut ls scōo sufficit si insinuet ut in ꝑdcō. §. tōem diuersitatis. collige ex hijs q̄ dixi. s. .e. ꝓri.

obtinere ꝑbendam. alias forma mandati minime seruaretur. licet enim ex ꝓsona sua secundus primā obtinere non posset ex ꝓsona tamen tercij qui primum superat illam habet sicut contingit in successione illius qui ab intestato relictis patre in adoptiua familia constituto matre atcz fratre decedit. in qua successione pater ex se matrem excludit. sed quoniam talem patrem

Auctre martini. Pulcher casus isti⁹ decre. similis illi quē habuisti. s. de ꝑben. c. pe. Et emanauit ad declatōez et correctionē eoz q̄ no. ꝓpost. s. de ꝓp. capl̄m. in glo. magna. §. Item si duo recepti sunt. et breuiter dicit. c. qꝺ si tres sunt expectantes in eccia. vn⁹ auctre martini. alt̄ auctre bonifa. tercio⁹ eiusdez auctre cū ꝓrogatiua ut ꝑferat oībus receptis nō auctre bonifa. ꝑbēdas hij ꝓsequent̄ ls ordīe. qz ꝑmā bēbat scōs. secundā tercio⁹. terciā ꝑm⁹. qꝺ ꝓbat argu. legali. dicose ls dicit Martini. ita forte fuerat de fcō. vel situ rit. qz in expectātibus auctre nicolai vel celest. non ꝓcedebat dubitatio ꝓpter reuocatoriā bonifa. de q̄ dz. §. ꝓ. c. et. s. de ꝑbē. .c. p. et añpe. c Gilem. cū nulla ꝓrogatia. ut ꝓz ꝓ infetioza. d Preferat̄ in illa ꝑbēda. da ē et mandatū. e Voluisse. volūt is i tit̄ ipius fuā de ꝑben. cui de nō. cum si. mā scōus ꝺcūm dicebat ꝓpost. in ꝑō. loco in si⁹ f Dri vel eadē qōe q̄ talē. primus receptus fuit ꝓ lras gnales. scōs ꝓ spāles. tercio⁹ ꝓ spāles cū hac clausula qꝺ deberet ꝑferri oīb⁹ receptis i eccia auctre gnalū lrāz. qrebat fm quē ordinē deberēt ꝑdicti ꝑbēdas assequi. et dicebat cōpost. qꝺ tercius excludebat primū. ꝺcz qz ꝑmus excludebat scōm. q̄ scōs postponebat terciū ex ꝓsona ipius scōi. et si non ex sua. primus debebat hīre primā scōs scōaz. tercio⁹ terciā fm regl̄am. si vinco vincētē .c. ff. de diuer. et tēp. ꝓscp. .l. cū accessionibus. ad ls. s. de of. lega. dilect⁹. Sed ls ē talis ut hic vides. ⁊ satis id ꝓ ꝓsidiratōz intētōis pape. ut dic̄ cīa. intētio enī eius fuit scōm ꝑferri tcio. et terciū ꝑmo. et si seruet̄ ordo. et sic etiā fallit ⁊ locū hz regl̄a illa. si vinco .c. de q̄ no. xxiij. q. i. rogamus. ⁊ fallit ec̄ regula illa in casu. l. i. posite. ff. ad terculi. eq̄ssimū. §. si ex filio. C. de nali. aut. licz. i aut. de eq̄li. do. §. hijs. et. ff. q̄ po. in pig. ha. l. claudius felix. diligēter ē seruāda. s. .e. li. de ꝑbē. cui g Seruaret. q̄ tū de nō. cū suis cōcor. b Cōtigit. ponit casum leg. ff. ad tcu. l. ij. §. obicit̄. v. si sit agnatus. i Frē. carnali. ꝺcz adoptato ut sequit̄. alias est ibi. §. k Frē. nō cōstitutis in adoptiua familia et de carnalibus intellige. l Pater. carnalis constitutus i adoptiua

familia. vñ desijt esse agnatus.

a Agnatus. s. frater. Arres gꝫ

ponit regulas. Prima

qꝫ pr̃ carnalis adopta/tus excludit matrẽ carnalẽ. Secũda qꝫ mr̃ excludit agnatum qõ hodie fm iura. C. et aut. locũ nõ habet. Tercia qꝫ agnatus excludit patrẽ carnalẽ in adoptiua familia constitutũ. pone ergo patrem primũ impetrantem matrẽ scõm agnatum tercũ cũ ꝓrogatiua. et sic intelligas. Et sic nota qꝫ in assecutõne prime ꝑ bende tercius nocz ꝑmo. q sibi quo ad illam non ꝓdest. tñ sibi ꝓdest in ꝍ qꝫ citius suam cõsequit̃ et est sic. vxor legitima excludit naturales non legitimos. quia alias si non esset ꝓles vel vxor legitima succederent in duab⁹ vncijs. et tamen ipa vxor excluditur ab agnatis. C. vnde vir et vxor. l. i. sed si ipa non supesset. naturales excludunt agnatos in duabus vncijs. hec ꝓbantur. C. de na. li. auten. licet. et in aut. quibus mo. na. effi. le. §. si quis aũt. coll. vi.

O Honiaz. Ema nauit declaratorie ad reuocatorias. de quibus dixi. s. de ꝑben. c. añpenul. et penul.

c Constõcz. a ꝓncipio dũ erat neapolim forte vnica erat constõ. postmodum fuerũt due. vna super gratijs nicol. alia sup gratijs celestini. ut dixi de ꝑben. si is cui.

d Post. vi. s. kal. ianuarij ut ibi dixi. i. quinto die exeunte decembri. et sup ꝍ vide qõ dixi i fi. huius li. sup data.

e Apicẽ. sic. s. in ꝓbemio bull. li. §. sane. et. xl. di. si vos.

agnatus. matercꝫ vincit agnatum mater patri nõ ex semetipa. sꝫ agnati pso/na in successiõe hmõi anteferrur.

Idem. Clonia ẽ ex ꝓstõne nostra ꝓ quam paulo post. p motionẽ nostram ad sũmi pontificatus apicẽ omẽs collatões quisiões reservationes et concessiões sup canonicatib⁹ dignitatib⁹ psonatib⁹ ꝑbẽdis officijs portionibus ꝑstimonijs. eccijs prochialib⁹ ruralibus et alijs quibuscuncꝫ bñficijs eccliasticis vacaturis quocũcꝫ nõie censerẽtur ac etiã sup canonicatibus sub expectatõe dignitatũ. l. alioꝝ qũcũcꝫ bñficioꝝ in qbus ius nõ esset quesitũ in relicz ad rem a felicis recordationis nicolao papa. iij. et celestino. v. ꝓdecess. nostris factas siue concessas aucte ap. in fratrum nrõꝝ ꝓnia omnino cassamus irritamus⁹ et vacuamus cassas irritas. q vacuas nunciamus⁹ et nullius fore decreuimus firmitatis multe dubitationes insurgunt ut vnde ꝓfate ꝓstõnis reuocatorie ꝓcessit editio interꝓtatio eius qz ꝓcedat. ꝓnti declarandũ duximus sancrõne qꝫ in illis qui editiõis tpe supdicte vltra statutũ numerũ erant ꝑ eosdẽ ꝑdecessores canonici sub expectatõe ꝑbẽdaꝝ. l. etiã pociõnũ eadẽ ꝓstõ locũ habz ꝓi aũt hmõi recepti vltra numerũ distributiões et alia ut canonici de numero existẽtes sic tpe dicte reuocatõis habebãt qꝫ p cessionẽ vel decessũ illoꝝ q erãt intra numerũ ex vigore prioris grẽ nil amplius assequi expectabant ni si distributionũ seu ptiz suaꝝ augmentũ cũ forsan essz eccia in q canonicoꝝ nõ aũt portionũ numerus vel ꝑbendarũ distinctio habebat. quantocz inter pauriores cuiusuis ecclesie dinidunt. puẽt⁹ tanto maiores fieri possent singloꝝ recipientium portiões ad istos vel eos qui p literas facultatis dictoꝝ ꝑdecessorum nrõꝝ in aliquarum li eccia recipiꝫ ꝑ has lras. Et dicũt quidã qꝫ non qr cõ ditio nõ est extorta qr ibi ꝑbenda nõ vacat nec vacare ꝓt. de ꝑben. dilecto. qr etiã talia ꝓhibita ut ambitiosa sunt restringenda. de elec. dudũ. s. de ꝑben. ẽquis. i. Alij dicũt qꝫ si simpla scribat ut recipiat nõ ob. certo canonicoꝝ nũero sed nõ adiciat qꝫ ꝓuideat sibi de ꝑbenda si vacat. vel ẽ ꝓmo vacauerit tunc statim recipiet etiã si numerus canonicorum ibi statutus nõ esset. qr illud nõ obstante nõ minuit sed addit scz qꝫ statim recipiatur licet ibi certus sit numerus sed exquo adijcitur de ꝑbenda si vacat nõ. patet qꝫ de tali eccia non ꝓt intelligi ut supius dictũ est. Tercij dicũt qꝫ si nõ est distinctus nũer⁹ canonicoꝝ nec ꝑbendaꝝ. tali impetranti nõ ꝓuideatur. sꝫ si numer⁹ canonicoꝝ statut⁹ est ut in qone ꝓposita et casu nõ ꝑ consequens statutus intelligit̃ certus nũerus portionum. ad ꝍ de ꝓsti. trãslato. et idẽ dicũt ecõuerso. hoc potꝫ videre ꝓ in noc. s. e. ti. ex ꝓte. et ꝑ ꝓpost. de ꝛ̃p. capitulum. in glo. magna. §. item qd si papa mandat aliquẽ. Post. aũt in ꝑõ. de ꝛ̃cre. ex ꝓte. dicẽ indistincte qꝫ etiaz si nõ sit certus numerus canonicoꝝ nec ꝑbẽdaꝝ etiaz si ꝛ̃ ꝓto. caueat qꝫ assignetur ꝑbenda vacãs vl qꝫ ꝑmũ se facultas obtulerit. et nõ ob. certo casu. nã. valet rescriptum. sequitur enim fm eum qꝫ si papa intendat ꝓuidere in ecclesia in qua certus numerus est quod est minus impetrabile qꝫ multo fortius in ecclesia in qua non ẽ certꝰ qõ ẽ magis impetrabile. allegat de deci. ex parte. iij. qui fi. sint legitimi. per venerabilem. de translat. ca. vltr. nec obstat qꝫ talis statim canonicatum et prebendam habebit. et quia si hoc durum sit obediendum est. de ꝛ̃script. si quando. nec obstat qꝫ non extabit conditio si vacat. quia illud si vacat non fuit appositum ut receptionem conditionalem reddat. vel ut impedimentum inducat. facit. c. de ꝛ̃ceptis. constitutus. sed ut impedimentum remoueat si quod esset. et que causa dubitationis

f Procedat. xi. q. i. ꝓtatione habes in ꝑõ. §. ex hijs. et de postu. c. i.

g Locũ hz. hẽs igit ut ꝓmũ casum declaratoriũ. s. in hijs receptis vltra numerũ expectãtib⁹ portiões vel ꝑbendas

h Duine. sz aucte nicol. vel celest.

i Decessũ. vel depositõnẽ vel iuris

quatõem de eccũ in cũctis. ꝏ do. et ꝓtu. veritatis.

quid impetrans in tali eccia ut sibi ꝓ

k Distinctõ. nũ

uideat de canonicatu et ꝑbenda si vacat vel qꝫ primo vacauerit vel se facultas obtulerit in te

tollende. in ſeptis inſeruñt eius eius non ledãt nec mãdatum impedient. ff. manda. q2 de mutua. ff. de mili. teſta. ſi miles. nec ambicioſũ eſt pauperẽ clericũ ſibi beneficiũ impetrare. de era. et qua. tuã. de pben. cũ ſcõm. non ob. dec. ex pte. et decre. dilecto. q2 licet in tali eccleſia in qua nullꝰ eſt numerus laĩ. ꝑciliũ locũ nõ hz ut ibi. puiſio tã papaliſ locum habet. ad hoc. ix. q. iij. cũcta ꝓ mundũ. et. c. ꝓ principalem. faretur tñ q obſtabit impetranti penuria eccie ſi tãta ſit q nõ ſufficiat pluribus nõ qualitercũq. ſed q quilibet honeſte de ſua portõne viuere poſſit fm cõſuetudinẽ ꝓuincie vel in eadẽ eccĩa antiquitus obſeruataz. s. de inſti. .c. i. et. ij.

a ¶ Portões. de ꝓſti. cũ. OJ. in prin.

b ¶ Iſtos. taleſ qui ꝓ vacationẽ nil recipiunt niſi portionũ augmentũ.

c ¶ Vel eos. tacite aggreditur aliũ caſum quem reuocatoria non ꝓhendit.

d ¶ Facultatis. cõceſſas eis ad quos alias ptinebat recepcio. nec cautum erat in lrĩs illiſq; auctoritate aplica id facere poſſent. hoc dico per decre. s. e. de ſẽp. cum aliquibꝰ. ⁊ ꝓ vba ipius reuocatorie que ſcripſi ĩ põ. c. ſi is cui. ibi dicitur ꝓ dictũ anteceſſorẽ noſtrum ſeu eius auctẽ factaſ cõceſſas ſeu ꝓmiſſas. ⁊c.

e ¶ Prefatã. rõ q2 nõ ſunt ipoz ponti ficũ. ſz recipientiuz auctẽ recepti ut dixi ĩ ꝑdicta decre. cũ aliquibus.

f ¶ Exiſtit. iſta igit̃ eſt dña inter hũc caſum et proxi. quia ibi expectabat tantum augmentũ porcionis hic certam ꝓbendam vel porcionem dandam ſolum bijs q̃ erãt de numero. ad illam igit̃ expectationem reuocatoria non extenditur. ad iſtam ſic. ꝓme non ſtat ⁊c.

g ¶ Erãt facte. no. ꝑ ꝛa regulã qõ. .s. de eo qui mitti. in poſ. c. ij. vbi de hoc. nam ꝓme non ſtetit quin fieret mihi collatio. ſed ꝓ executorẽ et tñ reuocatoria locũ habz. Et eſt iſte excogitatus caſus ꝓter reuocatoriã que reuocauit oĩe ius ad ſz rẽ ꝓ petitionẽ ad rẽ nõ m re ius habebã. ⁊ ſe pius habes ſil̃e q nõ ſuffic̃ q̃d petere niſi obtineat. s. de

ecciaz canonicos erãt recepti licet ꝓbendas l' alia bñficia expectarẽt ꝓſtõez certũ eſt nõ extendi ꝑfatã

¶ In illis vero qui vltra numerũ aucte ꝑfata in aliquaz ecciaz canonicos iã recepti q̃ntũ ad capitulũ et ad chorũ ac diſtributionũ ꝓceptionẽ quotidianarum plenitudinẽ iuris canonici tũc hẽbãt ſz in eis dignitates ꝓſonatus ꝓbẽdas portões vl' alia beneficia q̃ dant tñ exiſtẽtib⁹ de numero expectabãt cõſtõnẽ ꝑfatã locũ hr̃e rõne hmõi expectatõis dubiuz nõ exiſtit. ¶ Sane in bijs q̃ ſup canõicatib⁹ ꝓbẽdis ⁊ dignitatib⁹ prochialib⁹ vel alijs eccĩsie u bñficijs quibuſcuncq; a dictis põ. nris lrãs impetrarũt eẽ ſi ꝓ executores illoz facte fuerint reſeruatões decreti inꝓſitões variiſq; ꝓceſſus ⁊ etiã ſi eadẽ bñficia tũc vacabãt et ꝓ impetrãtes peritũ fuerat ab executoribꝰ q eis illa cõferrẽt. nõ tñ ipoz bñficioz vacãtiũ collatões tũc rpis erãt

facte locũ habet conſtitutio ſupradicta ut omnes hmõi gratie quarũ ratõe tũc nõ erat ad collationez ꝓceſſum. et ſic ꝓ ꝓſequẽs ius in re non fuerat ipſis impetrantibus acquiſitũ intelligantur penitus reuocare. ¶ Finis. viij.

De ſede vacante aliquid innouetur. Rubri.

¶ Jad eõm et capitulũ ꝓmũiter ptineat collatio ꝓbendarum mortuo eꝓo vel a bñficiorum collatõe ſuſpenſo. poterit capitulũ vacãtes cõferre ꝓbendas. etiã ſi eꝓs intereſſe habeat in collatione hmõi ut ꝓlat⁹ ¶ Idẽ poterit eꝓs ſi capitulũ ab ipa collatõe ſuſpendi contingat vel ſingulariter oẽſ de capitulo maioris excõicatõis vinculo innodari.

¶ Cũ vero ad ſolũ eꝓz ꝓbendarũ ſpectat collatio cũ conſilio ſui capituli vl' aſſenſu defuncto epiſcopo vel ſuſpenſo niſi eꝓs in petenda relatõe ſuſpenſionis hmõi ſit in mora capitulũ ſenõ ꝓt intromittere

tenũ. quidam. et e. li. de elec. ſi religioſus. cũ ſimilibus.

¶ Jad eõm. Emanauit hec decre. ad declarationẽ decre. s. e. illa. et ad declarationẽ et correctionem eoz̃ q̃ ibi no. gof. inno. et hoſt. de conceſ. ꝓbẽ. q2 diuerſitatem.

l ¶ Mortuo. idẽ eſt ſi quocũq; alio modo vacz ſedes renũciatione et depoſitõe vel quouis modo. ad hoc. vij. q. i. ¶. ecce in quibus. xxiij. q. ij. in prin.

k ¶ Suſpẽſo. pone q̃ peccauit ĩ decre. .s. de pben. graue.

l ¶ Etiam ſi. hoc dicit ꝓter dñm innocen. et hoſt. qui dicebant q̃ ſi eꝓs interat in capitulo ut canonicus. ꝓter mortẽ eius nõ impediebatur capitulus conferre niſi ſicut ꝓ mortem alterius canonici. ſi aũt ut ꝓlatus eo mortuo conferre non poterant non eſt verũ vt hic vides. Jo.

m ¶ Prelatus. inẽdũ enĩ eſt ut canonicus. de conceſ. ꝓbẽ. poſtulaſtis. de pbẽ. cũ in eccĩa. de ap. a collatõne. s. e. li.

n ¶ Singularit̃. ſi dixi. q2 capitulũ vniuerſitas vel collegium excõicari nõ dz. ¶. ô ſen. ex. romana. ¶. in vniuerſitatẽ.

o ¶ Maioris. ſi enĩ maioris eligere poſſent. de ele. ex. mi. ſi celebrat. ſuſpẽſi autem vel maiori excõmũicatõe ligati nõ eligũt nec eligunt̃. ut de elec. cũ inter. et de cõſue. cũ dilectus. vbi de hoc.

p ¶ Aſſenſu. ſi dixit ꝓpoſ. eẽ ô iure cõi ĩ ipis ꝓbendis cathedral' eccleſie. ut no. .s. de elec. cũ eccĩa vulterana. ſcire debes q̃ cũ eꝓs habz conferre prebendã cũ conſenſu capituli ſi ſunt. xx. canonici. et. x. conſentiãt nõ valet collatio. q2 nõ habz maiorẽ ꝑtem capituli. ſed ſi hẽt vocẽ in capl'o ut canõicus tunc dicereẽ facta. ab. xi. et ſic a maiori ꝑte capli. de ꝓceſ. ꝓben. poſtulaſtis. Inter iſta aũt duo ſcz conſiliũ et aſſenſũ eſt magna dña. q̃ dicut no. de arbi. cum olim. de elec. cũ in veteri.

q ¶ Niſi. iſtud niſi venit exceptiue a ſuſpenſo. Jo.

r ¶ In mora. ſi ergo ſit in mora bñ poterit ſe intromittere capitulũ. ſed quero nũquid capitulum hoc caſu ſtatim ex quo eꝓs fuerit in mora poſſit cõferre. vel an poſt moram

petendi sex mensꝭ habeat exꝑtare et videt qꝫ exquo fuit in mora petendi absolutionē demū post sex mēses ⁊ nō ante cōferre possit. qꝛ aīqꝫ fuit in mora nō currit tempus. postea incipit currere. de ꝓcess. ꝓben. qꝛ diuersitatē. de el'c. .c.vl. si epūs simplr sine cōsensu capli hret ꝓferre. locū haberet q̄ .s. dixi. sed ꝫ de cōsensu capli habet, cōferre. vñ viꝺr a contrario istius lr̄e qꝫ statim exquo fuit in mora capitulū possit ꝓferre sed cū hic equiparꝫ ꝓsilium et consensū verū puto qꝺ priusꝫ dixi, sꝫ qñ diceretur esse in mora ꝫ ipso qꝫ ꝑcito potuit licētiam nō petijt. ff. ad tercull. l. ij. §. cōfestim. nō tñ amara faciēda est interꝓtatio. ff. de dona. inter vi. et vx. si id qꝺ .§. si quis fm opas. nec calumniosa. s. de ꝓinl'. in hijs. ff. ad exhi. l. penl'. Arbitrabitur ergo hic bonus iudex. ff. de iur̄. de. l. i. si aūt malicioſe impediat ne petere possit subuenitur ei. qꝛ nō est in mora. de ꝓces. ꝓbē. postulastis. nisi ꝑ hoc ꝓcuraret. ff. si quis caut. l. ij. §. vl. de of. del'. ⁊ pastoralis. §. fi.

de eisdē. Vbi vero de speciali alicuius eccie consuetudine vel statuto bñficio rū collatio ad aliquē cum ꝓsilio epi nosciť ꝓtinere. sublato ep̄o de medio cū cōsiliū neḡat tunc peti ab eo nō erit ꝓpter hoc vacātis bñficij collatio differēda. nec etiā si egerit in remotis ita qꝫ non possit ipsius ꝓnția ī breui haberi quia in petendo vel exspectando eius consilio posset vacanti beneficio periculum imminere. Innocentius quartus.

De rebus eccle nō alienād

a Vbi vero. facit ad ea que no. ost. de elec. ca. vl. in fi. vincen. et ꝓpos. de ꝓsti. c. vl. in fi.

b Cū cōsilio. Quid si cū cōsensu. Idē viꝺr cū eadē sit rō vacatōis diutine in hoc casu. et ad ꝫ. s. de ꝓbē. si aplica. ⁊ aliqꝫ ꝓsiliū pomt̄ ꝓ cōsensu. de of. del'. venerabilis. de fo. ꝓpe. c. i. Contrariū credo. qꝛ cū habet eligere de consensu nō sic liberā habet ptātē sicut cū de ꝓsilio. vnde minus ꝺz exꝑtare hoc casu q̄ illo. dico tñ qꝫ nō curret sibi tꝑus cū nō possit eligere. de ꝓces. ꝓbē. qꝛ diuersitatē. de el'c. c. vl. ꝓterea. ponamus in req̄sitōe cōsilij absentiā ꝓ ꝓtradictōe. ad hoc. s. de arbi. c. ij. e. li. qꝺ in ꝓsensu esse non ꝑt. et facit ꝓ hac parte qꝺ dixi de lr̄ep. si ꝓ te.

c Iedio. i. de hac vita. et exponꝺr dicatur media ibi no.

d Ab eo. si le de lr̄ep. si gratiose.

e Remoris. arbitrariū erit ꝫ terminare fm considerationē tꝑis q̄ sequitur. ſ. ſcalū. s. de of. del'. si is cui. e. li.

f Imminere. hēo si le ⁊ no. qꝫ difficltat ꝑstatōis red dit obligationē inutilē. Cōtra id. ff. de v̄. ob. l. ij. §. i. Itē nec seruat̄ forma q̄ inerat coll'oni. ergo nō valet qꝺ agitur .ff. de arbi. l. parui. Ho. licet in ꝓcibus grauis vel impossibilis modus vel ꝓditio viciet ꝓtractū. secus in. ſpūalib⁹. .s. de ꝓdi. ap. c. vl. reicit ergo. nec rem inutilē reddit. Itē ꝑiculū vacatōis que imminet immutat ius qꝺ alias esset seruandum. sic. j. de testa. c. ij. e. li. de of. del'. si is cui.

Oddū. ꝑpetua alienatio fcā ꝺ reb⁹ eccie vacātis nō ꝑcedēte tractatu ⁊ sine iusta cā nō valet.

b Et. j. intelligas qꝫ quidā rector cuiusdā eccie dioce. dulmeñ. petebat sibi et ecclesie sue restitui et adiudicari decias ꝯis archidiacon⁹ dulmeñ. ꝓcipiebat in sua ꝓrochia q̄ de iure et ꝓsuetudine antiq̄ ꝓtinebāt ad ipsam ecciam. dcūs vero ꝛc. i Aduerso. ad petitōz ipius rcōk Rndit. ꝓtestādo litē. et facē qꝺ dixi de lit. ꝓt. c. ij. tis. l nō debere. nec adiudicari ut in decisiōe dixi. ⁊ ꝓz in fi. nam snia ꝛc. de or. cog. cū dilcūs. m Proferēs. archi. excipiendo ꝓtra intentionē actoris. n In mediū. id ē in iudiciū. vbi est mediū inter actorem et reum.

o Capituli. ꝓ hoc videbat valere de hijs q̄ fi. a ꝑla. c. ij. et. iij. sed hoc non sufficit. exquo diligēs forma seruata non fuit. nec cā suberat et vacabat ecclesia ut sequitur.

Oddū. et infra. dict⁹ Xo archidiaconꝰ ex aduerso rñdit illas decias illi eccie restitui nō debere ꝓferēs ī mediū ordiatōz q̄ndā epi dulmeñ. de ꝓsensu capli sui factā inter alia ꝓtinentē q̄ idē eps attendēs ꝓ nēr⁹ archidiacōatus dulmeñ. adeo foze tenues et exiles qꝫ nō sufficiebāt ad eius onera supportāda ꝑfatas decias archidiacon⁹ tui mēoꝛato ꝓcessit ⁊ ifra. qꝛ ī ꝓcessiōe hmōi ꝑdicta eccia cū vacaret legitimo caruit defensoze qui sibi

p Tenues. iusta videbatur causa sꝫ nō apparuit vera ut dicit in fi. Sed nūquid dices istam iustam causam indistincte si aliasꝫ fuissꝫ tūc vera. certe sic. s. de ꝑbē. exposuisti. nā etiā capellas posset annectere. ob hanc causam ut ibi dicit̄ epūs enim de ꝓsensu capituli sui ꝑt ecclesiam et res suas ex iusta et honesta causa alteri dare. ꝺ hijs que fi. a ꝑla. c. pastoralis. sed contradicit exꝑsse. xvi. q. i. ecclesie. vbi dicit̄ qꝫ antiq̄ eccie de eimis priuari non debēt ut nouis ozatozijs tribuant̄. per quod. c. indistincte dicebat hugo qꝫ epūs inuito sacerdote non poterat de iure vnius ecclesie alteri dare. sed nō ē verū ut ibi no. et de hoc ꝓ ber. de reli. do. constitutus. dic ergo qꝫ. c. illud loquit̄ q̄n iusta causa nō subest. vel ꝑt loq̄ q̄n ipa eccia in nullo sibi abundat. ad ꝫ. s. de ꝑben. cum causam. ꝓ ista ꝓte facit de ec. edi. ad audientiā. ꝓt. ⁊. c. tua.

q Onera. sꝫ cōgrue sustētatōis archiꝺ. hospitalitatis ⁊ epāliū iuriū. s. de ꝑben. de monachis.

r In cōcessione hmōi. facta. s. de decimis ecclesie tunc vacantis. secus si cōcederetur vel vniretur ipa ecclesia vacans. quod dic ut in cle. fñ. e. ti. si vna.

s Ecclesia. que agebat et nota qꝫ nō solū in cathedrali eccia locū hz qꝫ se. va. ⁊ c. sed etiā in minoribus ecclesijs. de of. oꝛ. cum vos. Jo. an.

t Defensoze. si igitur ecclesia caret ꝑlato debet episcopus sibi alium deputare defensozem vel yconomū qui res eius colligat cōseruet et gubernet. lxxv. di. quoniā quidā. et de of. oꝛ. cum vos. C. de epis. et cleri. omnis. §. hec nihilominus. et ad huius officium pertinet exercere et denunciare iudici quare fiat alienatio. et si fiat ꝓpter soluendā debita an pecunia possit haberi aliunde an de fructib⁹ satisfieri posset aut de mobilibus. et an potius expediat obligare qꝫ distrahere. an de minus vtilis possessionis ꝑtio liberari posset. et caueat iudex ne talis posset cozrumpi. ff. de rebus eozum. magis. §. non passim. et. §. sequenti hijs omnibus consideratis defensoz distrahere poterit. et nihilominus episcopus suam interponit autoꝛitatem. .s. e. ti. c. i. de hijs que fi. a ꝓla. cum apostolica. si vero

eps rē mense sue alienet hoc faciat de psensu capli sui ꝛ archiepis auctē interponet. ad hoc. ix. q. iij. c. ij. xcvi. di. bñ q̄ dē. circa fi. fm host. q̄ no. de hijs q̄ fi. a pla. tua. et de a ¶ Tractatus. fm host. bet diligenter fieri. et vtile ē sepius id facere ne decipi possint. de. pba. tercio. ibi quotiēs. nē. Solet dubitari. nūq̄d valeant psensus canonicoꝝ nō habiti in cōi. Et dicit lau. q̄ non. Ad. l. ff. de serui. rus. p. p. fundū. Rñdetur illud verū in re cōi pluribus ut singul. ꝛ idē tenet host. in dicta decre. tua. et appro bare videnē inno. et compost. de consue. cū cōsuetudis. gof. de hijs q̄ fi. a p̄ la. cum applica. ꝛ in summa ipius ti. circa prin. dicit ptra. nam licet inueniaē in electōe q̄ requiratur cōis psensus. de elec. in genesi. secus in alienatione. .c. ti. cū vos. xij. q. .ij. si qua de rebus. et ad hoc pcor. qđ olim ¶ no. ber. qui dixit q̄ speāle erat in electōe. qđ a p̄incipio erat nullū postea nō qualescebat de elec. auditis. in alienatōne tñ qđ a p̄incipio non valet. cōualescit subsequti cōsensu ex nūc non ut ex tūc. Dici põt q̄ vbi nō pcessit tractatus vera sit pma opi. ut hic. sed si p cesserit et deliberauerūt alienare ly singulariter cōsentiāt valeat cōsensus. et locū habeat scda opi. sz q̄rit hic ber. nū quid solēnitas legis. ¶ ius porrectū. in alienatōe rerū ecclesie locū hz. et dxit ber. q̄ nō de necessitate dūmodo seruet forma. xij. q. ij. sine. nō ob. q̄ sit incorporū in canonib⁹. qz alij cañ. de eo nō faciunt mentionē. et fuit positum ut sciretur affectus principū ad eccīam. host. ptra pter rationem supdictā. sz tāta solēnitas in desuetudinē p vsum ptrariuz abijt. iiij. di. ¶. leges. Distinxerūt añt ¶ inno. et host. inter decretū auctē et consensū siue collaudationē. Decretū est sententia q̄ iudex cōtractū futurū iustū fore decernit auctoritatē suā interponēdo vel aliquē in possessionē mittendo vel mittendū declarādo. ff. de dam. infec. si finita. ¶. iul. et .¶. si forte. et interponit añ ptractū. ff. de reb⁹. .e. l. magis. .¶. non passim. et. ¶. se. Auctas est auctorizabilis psensus qui cōperit sibi ex publico officio vel legitima administratione sicut fūt tutores et curatores. ff. de auct. tu. Cōsensus añt siue collaudatio ē multoꝝ voluntas ad q̄s res ptinet simul iūcta. Et dicunt quidam q̄ in alienatōne rei ecclesiastice non requirit decretū. de quo. s. dictū est. sed cause cognitio. auctas ep̄alis et consensus cleri. non ita lediē.

b ¶ Perpetuis. no. q̄ in tpalib⁹ in quib⁹ ecc̄a. sufficit tacitus cōsensus. de hijs q̄ fi. a pla. c. ij. in ppetuis expressus. et tractatus fm formā. xij. q. ij. sine. fm ber.

c ¶ Pcrtim. ecce tercū pter qđ nō valuit cōcessio.

d ¶ Ecclie. nō formaē snīa in psonā dñi. de boc. s. de elect.

e ¶ Pertinētes. de iure cōi. s. de decī. cū ptingat. et. c. cum in tua. ptra. e. ti. dudū. dic ut ibi.

Hoc psultissimo. diuide hanc decre. in q̄tuor ptes. in quarum pma que durat vsq̄ ad. ¶. ptractus. phibet submissionem eccīaꝝ suoꝝ immobiliū bonoꝝ vel iurū fieri laicis absq̄ cōsensu capli et licentia pape. In scda vsq̄ ibi. et nihilominus cassat ptractus quacūq̄ firmitate vallatos. ptra ¶ de cetero faciēdos. In tercia vsq̄ ibi. ex contractibus. punit ¶ latos ptra facientes clericos nō ptradi centes laicos q̄ ipsos ¶ latos ad hoc ꝓpulerunt vel ꝓpellent. in q̄rta vsq̄ ad fi. p̄cipit laicos pertales cōtractus eo casu quo valent vltra debitū nō vsurpare. ꝛ penā appōit

g ¶ Cōsultissimo. id ē cū multo consilio facto. sic fieri debēt iura. xxv. q. ix. aplice. ꝛ ¶. de leg. būanū. vel. id est q̄ qđ ecclīs valde cōsulitur.

h ¶ Uniuersos. et feminas ꝓhendit de hoc dixi. s. de elec. generali.

i ¶ Immobilia. hec igitur ꝓhibitio ad mobilia i quib⁹ nō consueuerant tales fieri submissiones nō extenditur licet tam mobilia q̄ immobilia ꝓhibeantur alienari. s. e. c. i. nisi que seruādo seruari non possunt. ¶. de admi. tu. lex que. Querit ¶ gar. nunquid clericus būficiatus faciat fructus suos. ꝛ testari ꝛ donare possit. dixi de ¶. s. de of. or. p̄ti

k ¶ Jura. nota iura vl incorpalia ponibilia bona. ¶ enī in vtrisq̄ idē ius statuit. ad ¶. ¶. de lō. tēp. pscp̄. l. ulti. in corpalia enī describi hñt ut immobilia ut ibi. ad idē. ¶. de sacrosanc. ec. iubemus. ij. ¶. i.

l ¶ Ecclīasticoꝝ dominiuz p̄ penes eccīam esse de quo dic ut no. xvi. q. i. c. vl. xij. q. i. expedit. de v. si. si cām

m ¶ Supponere. p eodē ponūt. vl singlis singla referas.

n ¶ Consensu. iste req̄rit generalit in alienatōne. et etiā p̄ter hanc ostōnem requirebat in hoc casu. ꝛ ¶ est ius nouū

o ¶ Spāli. nō sufficit ¶ casu generalis. uū et statutū. qz in talibus submissionib⁹ maius ꝑiculū vertit. et ideo cautius q̄ in alijs alienatōib⁹ ē agēdū. xlij. di. quiescamus. de el. c. vbi ꝑiculū. ff. ad carbo. l. i. et qz q̄dā seruitus erat ꝛ ut laici qui sepe vexabāt vel vexari ꝓmittebant eccīas ut eis fierent tales submissiōes videntes illas vlterius fieri non posse desistant a talibus. ad ¶. s. de ꝓcess. pbē. detestanda. o ¶ Nō ꝓcedendo. qđā male intelligētes dicūt ¶ ꝓhiberi emphiteosim et alios cōtractus a iure ꝓmissos. sed non est verum. et. ¶. posita disiunctiua. sed huic intellectui cōtrarie dicit nec ē ꝑsumēdū. nē. s. de el. eccīa vāa. ij. s. e. li. e. t. cū expediat. ¶ ergo sonat lra q̄ nō ꝓhibet papa bona ipa alienari. forma et casib⁹ alias a iure ꝓmissis sed ꝓhibet submissiones fieri. p ¶ Alienādo. vēdēdo ꝓmutando.

q ¶ Casibus. casus habes notatos. xij. q. ij. in sūma.

r ¶ Aduocādo. id est tanq̄ ab aduocatis recognoscendo.

s ¶ Partibus. gallicanis.

prius ab eodē epo debuerat deputari. qz ec̄ tractatus solēnis et diligēs qui in talibus ꝓcessionibus ꝑpetuis ꝛ alienatōib⁹ rerū eccīasticaꝝ exigit̄ non fuit hītus in eadē. ordinatōez ꝛ ꝓcessionē ipam p̄sertim cū euidēs necītas q̄re fieri debeat vel vtilitas non subesset de fratrū nrōrum ꝓsilio decernimus nō valere dictas decimas ipi ecclesie tanq̄ ꝓtinentes ad eā sñaliter adiudicare curantes ¶ Gregorius. x. ut

Hoc ꝓsultissimo ꝓhibemus edicto. vniuersos et singulos p̄latos ecclesiarum sibi cōmissas bona immobilia seu iura ipaꝝ laicis submittere subiacere seu supponere absq̄ capli sui ꝓsensu. et ap. sedis licētia spāli nō ꝓcedendo bona ipa vl iura in emphiteosim seu alias alienādo in forma et casibus a iure ꝓmissis sz ꝓstituēdo l reconoscēdo seu ꝓfitendo ab illis ea tanq̄ a supiorib⁹ se tenere seu ab ipis eadē aduocādo. pvt in quibusdam partibus vulgariter dicitur auoyer. vel ipsos

a ¶ Nõ modicũ. ad modicũ ergo tpus põt vocari in patronos vel defensores qz tunc in modico tpe nõ est piculum. .ff. de iuõ. si debitor. ℞ Potest aũt dici modicũ tpus infra .x. annos. vel fm guil. et gar. relinquit iudicis arbitrio exq̃ hic nõ determinat inspecto statu eccie ⁊ imminenti pickõ ⁊ pditõe psonaz. ut .x. de of. del. de cauſ. ff. de iuõ. de .l. i.

b ¶ Juramenti. nõ enĩ debet esse vinculũ iniquitatis. x. de iureiuõ. c. i. cum cõ cozõ.

c ¶ Secutũ. j. de regu. iuõ. accessoriuz. cum suis cõcor.

d ¶ Prescribendi. .C. de agri. et cen. quemadmodũ. ĩ fi. li. xi. et ℔ est speãle cũ alias ex inutili pactu trãsferat dominium. et min⁹ iustus titulus det cãz pscribendi. et de ℔ no. de pscrip. si diligẽti. ff. de dolo. ele gãter. et. C. de suffra. l. vna.

e ¶ Officio. i. officij sui execũtõe. et dicit gar. qꝺ et a beneficio est suspensus. de ap. pastoralis. vbi de hoc.

f ¶ Administratõe. tpaliũ. de solu. si q̃rundam

g ¶ Denunciare. sũptum fuit ex canõe .ij. q. vij. quia ꝓpt. et auten. coll. ij. de nõali. aut pmu. §. .i. qui incipit iconomum. clericus ergo videns plãtũ in hoc delinquere debẽt ciare debz. qõ si nõ fecerit punitur ut hic. et si iurasset nõ accusare nihilominus denunciat. de iureiuõ. quemadmodum. in fi. ⁊ non obstante ꝓmissiõe obedientie accusat de accu. ex parte.

b ¶ Sic grauata. ad idẽ. x. e. li. de elc. cupiẽtes. §. ceterũ. ⁊. c. si ꝓmissari⁹. ĩ

i ¶ Triẽnio. si referas tã ad dispẽsatoz plator ꝙ cle

k ¶ Hactenus. id. fm guil. et gar. si post istã pstitutiõem infra duos menses a tpe publicatõis. in aut. ut facte no. cõstit. in ℞ca. in princi. qõ verũ puto nisi prius ℔ sciuerint. ad hoc. x. e. li. de pben. cum singula.

l ¶ Competentẽ. s. trinã. xxiij. q. iij. de illicita. de sen. ex. sacro. nisi facti necessitas aliud suaderet. j. de sen. ex. pstõnẽ.

m ¶ Dimittãt. tolle qõ est. j. ercõis ⁊c. in isto igit casu necessaria est monitio. sed in sequenti non.

patronos vel aduocatos ecclesiarũ seu bonoz ipaz ꝑpetuo aut ad tps nõ modicũ statuẽdo. ¶ Contractꝰ aũt oẽs etiã iuramenti pene vel alterius cuuslibet firmitatis adiectõe vallatos quos de talibus alienatõnibus sine bmõi licẽtia et ꝓsensu ꝓtigerit celebrari. ⁊ qdqd ex eis secutũ fuerit decernim⁹ adeo viribꝰ oĩno carere ut nec ius aliqꝺ tribuãt nec pscribẽdi etiã cãm parẽt ¶ Et nihilomin⁹ plator q̃ secus fecerint ipo facto ab officio et administratõne clericos etiam qui scientes ꝓtra inhibitõem pdictam aliquid esse pñtũ id superiori dñũciare neglexerit a ꝓceptõe bñficoz q̃ in ecclesia obtinẽt sic grauata triẽnio statuimus esse suspensos. ¶ Laici vo qui plates vel capitula ecciarũ seu alias psonas ecciasticas ad submissiões bmõi faciendas hactenus ꝓpulerũt nisi post ꝓperẽtẽ monitõem remissa submissione quã p vim vel metũ egerant eccias ⁊ bona ecclesiastica eis submissa taliter ĩ sua libertate dimittant. ¶ Illi vo q̃ de cetero plates vel psonas easdez ad talia faciẽda ꝓpulerit cuiuscũq; sint pditõis aut status excõis sint sñia innodati. ¶ Ex ꝓtractibus ꝑterea sup pmissis bmõi licentia et ꝓsensu intervenientibus hactenus initis ꝑ quos in futurũ iniri contigerit seu occasione illoz laici vltra id qõ ex natura ꝓtractuũ ipoz vel adhibita in illis lege pmittit aliquid nõ vsurpẽt. qui vo secus egerint nisi legitime moniti ab bmõi vsurpatione desiterint restituẽdo etiã que taliter vsurparãt eoipo sñiam excõis incurrãt et extũc ad supponendũ terrã ipoz si opus fuerit ecciastico interdicto libere pcedat. ¶ Dñ. viij.

De rerũ permutatione.

¶ Licet in tua dioc. aliqui aucre ap. bñficia prio vacatura expectent. illos tamẽ qui fm formam iuris sua

n ¶ Ex cõtractibus. nunquid debeat obseruari in ꝓctib⁹ licite factis ãnectit. pactũ fuit appositum in contractu

o ¶ Lege. ut si lex vl illud seruetur. alias fiat qõ exigit natura cõtractus. et sic cõtractus ex conuentõe legem accipiunt. j. de reg. iuõ. cõtractus. cũ suis concor.

p ¶ Secus. vsurpando ꝓtra naturã vel pactum appositũ.

p ¶ Restituendo. et sic nõ sufficit a grauaminibus abstinere nisi vsurpata restituãt. xiij. q. vi. c. i. j. de re. iuõ. peccatũ.

¶ Jcz. nõ obstãtibus expectationibus bñficioz ꝓmutatio fieri põt. Nota qꝺ qui expectat primã vacantẽ primã cõsequi dz. fallit ℔ et in casibus quos dixi. x. de ꝓben. qz sepe. et de cõcess. ꝓben. si soli.

s ¶ Dioces. nõ excludit imo includit ciuitatem. ad idẽ. l. iij. di. sanctoꝝ. x. e. li. de temp. or. cum nullus. i. ℞. de of. or. cũ epus. ad hoc .ff. de ser. expor. cui pacto. non ob. de ℞ep. radulphus. qz in ℞ptis ad lites loquitur q̃ sunt odiosa. et includat etiaz ecclesia cathedralis ad hoc de v. sig. cũ clerici. nõ ob. x. de pben. ꝙuis. i. qz ibi est ambitio.

e ¶ Aucte ap. idem puto et multo fortius si expectãt aucte reseruatõis legato tũ vel receptõis capituli.

u ¶ Proximo. idẽ ⁊ multo fortius puto si expectarẽt quam

duceret acceptandã. nã plus afficit pbenda ꝓ istam gram ꝙ illam. ut dixi. x. de cõcess. ꝓben. si soli. ad fi.

x ¶ Juris. x. e. quesitũ. ℞ telligo ut mĩora et maiora bñfi-

y ¶ bñficia. ℔ large in- cia dignitates ⁊ pbẽdas ecc ꝓbẽ dat. i. q. iij. si qs dator. x. de pcess. pbẽ. c. ij. x. de v. sig. tua. qõ optime cc ꝓbat. j. de reg. iuõ. c. i. vbi diri de hoc.

3 ¶ Collationẽ. qd si nõ spectat ad collationẽ sed ad ꝓfitmatõez tñ. Jtẽ qd si ptinẽt ad collatõnem sui ⁊ alteri⁹ vel sint illa in diuersis diocesib⁹. Jn bijs qõmb⁹ ꝓmo vidz qꝺ nõ habeat locũ hec decre. rõ. qz pmutatõez nõ possumus

negare quin vacēt beneficia. debeꝛētur ergo expectanti p̄ mā vacaturā de rigoze et veritate iuris. sed hec eq̄tas scp̄ ta vult q̄ nō debeanť. Est ergo tenēda regl'a nisi in ea parte in q̄ viciata reperitur. C. de ap. precipim⁹. et sic nō videť a lita recedendū et nisi casus mutēť regula nō vicietur. ad l⁹ faciat. s. de preben. cum in illis. vbi aliud est dicere ad collationem. aliud ad confirmationē. ad idē. e. c. in fi. et. e. ti. c. vl. vbi aliud ē dicere ad collationez tuam. aliud tuam et alterius. Gatis pē dici ꝓtrarium. et de hoc dictum fuit. q̄ sic fuit queſitū. vñ per illa v̄ba potius factum vid̄z narrari q̄ iuris diuersitas pom. ī p̄ma igit̄ qōne ī pediēť expectās. sed ad hoc vt teneat ꝓmutatio erit neēe q̄ interueniat illozum cōsensus qui hab̄ eligere. de of. archi. ad l⁹. in fi. Jn scdo casu fi et in manibus vtriusq̄ libera resignatio. vel quilibet ī manibus sui ep̄i vel alter alteri cōmittet quod melius videť. ad hoc de sen. ex. cū illoz. nec video q̄re aliud in casib⁹ istis q̄ in expresso. Jnspiciamus g⁹ solū an licite fiat ꝓmutatio et p̄ expectationes nō impediatur. hoc dicat decre. ad hoc facit finis huius. c. a Libere. vt simonia vitēť de pac. cū pridem. minis. per decre. s. e. li. de renū. c. ij. s. cū b Fraude. pōe ī ť ꝓmutatur bñficiū q̄ sperabatur in primo vacaturū p̄cludať via expectāti.

c Resignāt. et si resignata ꝓferantur alijs q̄ ꝓmutarevolentibus nō valet collatio. vt in cle. e. ti. c. vno.

d Rigozi. sic. C. de iudi. placuit. C. de fur. et f. coz. l. si q̄s seruo. de hoc. s. de trās. c. vl. eo q̄. s. dixi. nā ispi

e Jinime. istud facit ꝓ cit p̄p̄ q̄ nil depit expectāti. q̄ alʒ ī resignasset. fuit hec decꝛ. de extraua. in

Jpater. tracta no. iiij. q̄ incipit iolses frāgia pani. et forte nimis fuit decisa. Et sic pone casū. iolses frāgia pani habebat vxorē noie sarracenā et ex ea filiū ipuberes petrū et philippā. in extremis posit⁹ addidit testamētū. et filiā sibi heredē istituit ī certa pecunie q̄ntitate. filiū vero in ceteris bonis suis et vxoꝛi vsūfructū quozūdā bonozū suozū sub certo tenoze relinq̄t et adiecit vt si decederet filia sine liberis mozeretur filio si filius sine liberis decederet mozereť filie. si autem vterq̄ sine liberis decederet paupes heredes istituit et executozes testamēto reliq̄t. Mortuus est iobānes ipse testatoꝛ demū moꝛtuus est petrus filius adhuc impubes. et demum filia etiā impubes. ipsa. s. matre superstite contra quaz agebant executozes. et ab illa dña vel eius procuratoꝛe petēbāt coꝛā p̄p̄ bona que fuerāt testatoꝛis et filie. sub quibus et bona filij ꝓtrebēdebant. dicebat ꝓcur. dñe q̄ substitutio facta de filio ad filiā. de filia ad pauperes fuerat fideicōmissaria. vnde in substitutōe filie ad filiū debebat deduce tertiā iure nature debitā filio et quartam trebelliani cā. Jtem in substitutione pauperū ad filiam ꝓ residuo nomine filie eaſdem tertiā et quartam habebat. Mro parte v̄o executozum allegabatur q̄ substitutio erat directa et pupillaris. et ꝓueniebat talis substitutio personis et verbis. vnde nō habebat locū q̄rtarū deductio. Jtem q̄ paē in testamento quod faciebat impuberi filio. matrem poꝛ

tione iure nature debitam priuare poterat licet filius id suo testamento facere non posset. Per has vltimas allegationes ꝓnūciauit p̄p̄ bona illa deferri pauperibus absq̄ aliqua deductione tertie vel quarte partis. hoc dicit. vn de sic summa. Jn fideicōmissarijs substitutōib⁹ locū habz quartarū deductio. in directis non. Et substitutiones inē ꝓtari debemus directas dummodo conueniant verbis et personis instituti.

alias minime resignassent vllatenus impediri. Capi. viij. De testamentis et vltimis voluntatibus.

Jpater filiū et filiā hñs ipuberes et vxoꝛē filiā ī certa filiū vero in ceteris bonis suis vlem heredes istituit

g Jmpuberes. s. filiā minoꝛē. xij. an filiū mioꝛem. xiij. ff. de ver. sig. pupillus. C. qñtu. l'cu. esse desijt. l. indecoram. et insti. q̄ modo. fi. tu. in p̄n. lz q̄ ad matrimoniū nō inspiciamus solum ā nos sed etatez qua pubescere possit. q̄ dicit vt. s. de despō. impu. puberes

b Vxoꝛem. puberē intelligas et matrē ipsoꝛū filioꝛuz alias dubitatio nō ꝓcessisset. et hoc patet in fine.

i Certa re. instituit q̄ ē. l. q̄ si nō feciſſet egiſſet filia de inofficioso. nūc aūt nō posset agere nisi ad supplementum si quid deesſz portioni iure nature debite. C. de inof. testa. l. oīmodo. et. l. se. et. l. q̄m. nouella. et. l. si q̄s. ī de hoc. s. e. raynūci⁹. in p̄in. Scire debes q̄ in certare institutus habetur loco legatarij ita q̄ creditoꝛibus nō tenetur. C. de here. insti. l. q̄tiens. et hoc cum est alius vniuersaliť istitutus. si enim nullus alius institutus est in totū succedit heres. ff. de here. insti. l. i. §. si ex fundo. et. l. si ita quis heres. Si autē plures instituti sunt in certis reb⁹ et nullus alius vniuersaliter ꝓ virilibus erunt heredes nisi in casu vbi duo sunt instituti cōiuncti et alter diuisim. ff. de here. insti. si alterius. et. l. se. quid quo ad filiā sufficeret legasse.

Jnstituit. nun fuerūt opiniones tacte. s. e. raynuncius. in p̄in. Et dicūt quidā q̄ tuti⁹ est q̄ necessaria sit istitutō. in auť. vt cū de ap. ꝓgno. §. aliud q̄z. et. §. hec autem. colla. viij. et. C. de inof. testa. auť. nō liceat dicētes. l. C. ō inof. testa. l. oīmodo. et. l. cū querē. et auť. nouissima. ꝓ au tē. illā posteriozem eē coꝛrectas. Alij contra per predictas l. et per decre. raynūcius. vbi nihil ōz q̄ alterocha fuerit ī stituta. Azo distinxit. an testatoꝛ voluerit solēniť testari vt quia vocauit testes. viij. signacula et subscriptiones rogauit et tūc est neēe q̄ in aliquo instituat. vt in auť. cū de ap. cog. aut nō soleniter sed nūcupatiue et tūc sufficit quocūq̄z relinquat titulo. vt in antiquis. l. vnde dicunt alij q̄ si relinquat in testamento necesse est iure institutionis relinqui. si in codicillis. sufficit quocūq̄z relinquat titulo. et de hoc no. C. de inof. testa. autē. nouissima. Alij dicunt q̄ fm canones sufficit quocūq̄z relinquat titulo. vt in decre. raynūcius. secus. fm. l. et hoc ibi tz hoſ. vt tal' pernicios sub tilitas euitetur. Alij distinguunt. quia aut testatoꝛ inter filios tantum testatur. aut inter extraneos et filios simul instituros. Jn primo casu sufficit quocunq̄z relinquat titulo vt in antiquis. l. quia et inter ipsos imperfecta simplex et plana volūtas sufficit dūmodo de ipsa appareat. C. e. ti. hac ꝓsultissima. §. ex imperfecto. et. C. fami. hercis. l. fi. et auť. ibi signata Jn scdo casu scilz. cū extraneos instituit nō sufficit quocunq̄z relinquere titulo nisi fiat institutio et sic intelligitur auteñ. cum de appel. Sed vt. s. dixi primum

tutius, et ideo tenēdū viō de pe. di. vij. nullus et ꝟbū illud. relinquit. in dec. raynūci⁹. nō videt poni ꝓ ꝛie vt patet etiā ex instōne adiecte. idē in decre. raynaldus.

a Legauit. de facto vt dixi in casu. legauerat vsufructū quorūdā bonoꝝ et altero solū supstite ex filijs augebat in testamento legatum et nemine supstite adhuc augebaī. et ex hoc etiam vt patet in integra allegabatur per paupe
res ꝙ patebat ꝙ intentio testatoris fuerit vxori filiam anteferri.

b Eidē filio. moreretur qđ ē. ¶ Ꝟ cōtra. ista filia nec exhēredata erat nec instituta. quia ī certa re. vt. s. dictū ē. g⁹ nec ei pupillariť potest substitui. vt insti. de pupil. substi. §. nō soluz. ff. de vulg. substi. l. sed ⁊ si plures. ¶ Ho. licet hec puella nō fuerit instituta heres in primo gradu tamē fuit instituta in scō. s. p⁹ mortē filij et ei pupillariter substitui potuit. vel dic ꝙ si ex liberis vnus est ex certa re alter vniuersaliter institutus vterqꝫ est heres licet alter non teneatur ad credita vel legata. et sic intelligatur hoc. et. s. e. raynūcius. secus si nō ex liberis. quia tunc institutus ī certa re habebatur loco legatarij. vt. s. diri. et. C. de heredi. instī. l. q̄tiens. vel hic nō queritur an tenuerit substitutio de filia ad filium sed ecōuerso quia de fō p⁹ decessit filiꝰ

c Liberis. sufficit vnus. ff. de ꝟ. sig. l. nō ē sme liberis. C de cōdi. inf. l. i. et sup hoc vide qđ no. de ꝓba. in pūtia. in

d Filie mortem. i. ad opus filie. q. d. ꝙ here .i. glo. ditas filij directe et īmediate ad filiā perueniat et ecōtra. si vero in successione mater esset media iam nō filie ſꝫ primo matri morceretur. sic allegabatur ꝓ parte pauperum.

e Pauperes. licet certa persona heres institui debeat ⁊ nomē specificari tñ pauperū instō valet. et de pauperibus loci ꝓpij domicilij sensisse intelligitur vbi fomentū viuēs psolatōes ⁊ seruitia a multis recepit. C. de epis. et cleri. si quis ad declinandā. ⁊ l. nulli licere. de hoc dic vt. s. e. t. cū

f Mortuo. executoribus relictis q̄ petebāt bona tibi testatoris postmodū ab vxore vt dixi in casu.

g Absqꝫ deductōe. ℔ decidit qōnē. dicebat autez mater ꝙ habebat terciā et quartā in bonis testatoris ex psona filij et sic sola dimidia restituenda fuerat filie. Item in alia dimidia hēbant etiam terciā et quartā ex psona filie et sic dimidiā. et sic facta cōputatōe videbaī fm eam restitutio facienda pauperibus solum in tribus vncijs eius ptis ī q̄ fuerat filius institutus. et in dimidia eius partis in qua fuerat instituta filia. ⁊ ꝓbabat hoc ex eo qz dicebat ꝙ substitutio de filia ad filiū et de paupibus ad illā erat fideicō missaria et hoc ꝓbat tali mō. directa substō fit per hec ꝟba. ei heres esto. vel ille ei sit heres. indirecta per ꝟbaro go volo vel mādo vt restituas. ꝛc. sed ꝙ ista ꝟba alteri morialur non potest dici directa et pupillaris substō imo videť intellectus fuisse ꝙ mater filio ab intestato succederet et hereditatē restitueret substituto. Item dicendo sine liberis. apparebat testatorē eē puberi substituere voluisse. vñ fideicōmissarie non pupillares intelligi debebant substōnes et de filijs ad inuicem et de pauperibus ad eos rñdebatur ꝙ parte executoꝝ et paupū qđ. s. dixi in glo. ō facto et glo. i. et qđ. j. sequitur. Ad clariorem autem intellectum nota ꝙ substitutionum alia directa alia indirecta siue obliq. Directarū alia vulgaris. alia pupillaris. alia exemplaris. alia breuiloqua de qua pone exemplum. ff. de vul. substi. iam hoc iure. s. cū testator dicit duos impuberes filios mihi heredes instituo. et eos inuicem substituo. habent enim ℔ breuia ꝟba ī psona cuiusq; dual substōnes. vulgarē ⁊ pupillarē. Alia ꝓpendiosa. de hijs .psequere vt no. s. e. raynūcius. circa pin. sed ad vltimā et ad ꝓpositū veniamus. Cōpēdiosa q̄ fit hijs verbis. qñ cūq; filius meus ō cesserit. vl sine liberis decesserit filia sit heres. hec si fiat a milite siue fiat puberi siue pupillo iure directo valet qñcūq; decedat institutus sicut ꝟba sonāt. ff. de mi. testa. l. in fraudē. §. miles. et l. miles ita heredē. §. i. C. de testa. mi. l. in testamēto. hoc verū nisi miles hāc substitutionē filio fecerit cuius mater est in medio. quo casu valebit iure fideicōmissi si iam factꝰ pubes filius decedat. C. de impu. et al. substi. l. precibꝰ. si autem paganus eam per superiora fecerit verba ⁊ pupillus ille institutus in pupillari etate decesserit iure directo admittitur substituta. vbi aūt iam pubes factus moritur substō omnino extinguitur. et veniente ſ ab intestato succedunt in totum. ff. de vulg. substi. l. hijs ꝟbis. et. l. in pupillari. et. l. centurio. si autem testator sic dixisset. qñcūq; decesserit filius. vl sine liberis decesserit. filiam substituo. vl volo ꝙ ei filia succedat. tūc licet directe non valeat indirecte iure fideicōmissi. ff. ad trebel. scevola. et. l. heredibus. C. de insti. et substi. gñaliter. §. vl. hoc viso satis patet ꝙ hec substō que forte cōpendiosa dici pť. admittit substitutos iure directo exq̄ instituti decesserunt in pupillari etate si post puberratē decessissent tūc potuissent locū hre mēis allegationes.

b Trebellianice. g⁹ quia substituti veniūt iure directo nō fideicōmissario. nō ht locū deductio trebelliane argue per contrariū ꝙ si locus eēt fideicōmissarie substitutioni hñ detraheretur trebellianica ℔ eēnt pauperes substituti ℔ ergo cesset falcidia in hijs que leganť paupibus vel ad pias cās. C. de epi. et cle. si quis ad declinādā. et. C. ad. l. fal. auť. si mulier. ¶ Secus videť in trebelliana per hanc litera. ad hoc. ff. ad. l. fal. l. i. §. ad municipiū. si cnī ꝺditor legis in trebelliana id voluisset sicut expressit de falcidia ita de trebellianica expressisset. de deci. ad audientiā. ad ℔. j. de priuil. si ꝑꝑ. et qđ nō est sēzū patrū decreto. ꝛc. de trās la. c. ij. ff. de publi. l. de precio. Jn ꝓtrariū vidē in auť. de ec. ti. §. si aūt heres. ibi. omni falcidia vacāte. ¶ Ꝟ dixit Azo. ī sū. de here. ⁊ fal. ꝙ trebelliana ꝓtinetur sub noīe falcidie ergo nec trebelliana detrahi poterit. nam nil excipit q̄ oīa dicit de ma. et obe. solite. et satis videtur terminati per dictum. §. si coniungatur cum. §. si quis in nomine. vbi dicit hereditatem vel legatum. nec occurrit inter ista ratio diuersitatis. vnde idem ius censebitur. s. de translatio. c. ij. §. de ℔p. inter ceteras. ff. de legi. non possunt. ad hoc

mori ꝓtingeret filioꝝ testatore mortuo ac deide filio subsequenter et filia supstite matre defunctis ātē tpa puberratis absqꝫ deducti one trebellianice siue ptis iure nature debite faciēda ipsis paupib⁹ bona oīa deferunť. Permisse nāqꝫ et vxori aliqua in suo testamento legauit adicies. vt si decederet filia sine liberis bona eiusdē eidez filio et si ipse absqꝫ liberis obiret filius eiusdem bona p fate filie morerentur. xpi pauperes instituendo heredes si vtrūqꝫ sine liberis

facit qđ no. ala. ber. et alĩ. s. de sepul. c. fi. vbi no. de relicto paupibus nõ detrahi canonicã. p ꝓma parte q̃ placet facit qz legitima ꝑ paupũ institõnẽ filij nõ ꝓtuãt. nã q̃ vult exheredato filio ecclesiam heredez facere alium querat ꝙ augustinum et deo ꝓpicio neminem inueniet. xvij. q. vlt. c. vl. et sic etiã no. accur. in. l. si quis ad declinandã. Item in ipsa. l. si quis ad declinandam. non erat quis institutus q̃ trebellianicã detrahere posset. nec est per ea cadẽ rõ i contraq̃. quia si rogatus restituere nõ detrahit trebelliani cam in vanum fuit heres. sz si testator fecit multa legata et inter alia quedã ad pias causas q si nõ detrahat de legatis ad pias ꝺtrahit de aliꝭ et sic nõ erit heres in vanũ.

a Debite. de biſ quartis dic vt no. s. e. raynuncius. in glo. no. ꝙ quartaꝫ c Contra. scilicet de filia ad filiũ.

c Pupillares. q̃ expresse fit per hec verba. si filius meꝰ decesserit infra tpa puberratis filia sit heres. instit. de pupil. sub. i. illẽ. et expirat statim cũ ad pubertatẽ puenerit vt ibi. fuit autẽ inuenta hec substitutio quia cum multum ꝓsit heredem habere et pupillus testari non possit vtile fuit pupillis modum inuenire ne decederent intestati. vt in prec̃. l. instit. ꝺ pupil. sub. in prin. Idem dicimus de exemplari licet exemplaris differat a pupillari in hoc quia in ea necesse est certas personas substitui. C. de impu. et ali. sub. l. humanitatis.

substitutões facte de filio ad filiã. et ecõtra q̃ de illis ad paupes directe debẽt intelligi pupillares cũ in substoibus semper sit interpretatio facienda dũmõ sicut in casu ꝓposito earũ verbis et personis ꝙueniat institutis vt substitutio directa intelligatur potius ꝙꝫ obliq̃ quãꝙꝫ directa interduz ad fideicõmissum et causa trahatur. Licet autem filiꝰ testamento suo matrẽ portione iure nature debita ꝑuare non possit. pater tamẽ

d Facienda. vide qđ est. j. vt substõ z̃. postea videas dũmõ z̃. e Verbis. dixit testator si sine liberis decedat alteri moriatur. sed istud verbũ sine liberis certũ est ꝙ non designat certã etatẽ. nam q̃ ante pubertatem et post filius q̃ filia sine liberis mozi ꝓsit. ergo patet ꝙ substitutioni pupillari ꝙenũt bñ ẏba. immo maxime pupillari cũ tunc liberos hre nõ possit. et video ꝙ expressa vulgaris hz tacitã pupillarem. dũmodo personis conueniat. ff de vul. sub. l. iij. multo potius verba que sapiunt pupillarem vt hic ad pupillarẽ sunt referenda. et sic reꝓbat qđ no. accur. C. de impu. et ali. sub. l. precibus. in glo. pnĩ.

f Personis. quia vterq̃ impubes erat et ãte pubertatis tpa decesserunt vt. s. vidisti. g Obliq̃. s. indirecta vel fideicõmissaria. b Interdũ. vt. ff. ad trebel. l. scenola. ff. de vul. sub. l. centurio. §. ẏbis. C. de impu. et aĩ. sub. l. precibꝰ. illẽ. et obiectioni que fieri posset ex eo ꝙ

u Licet autem filius nõ ꝑt matrez ꝑuare debita portione gꝰ portõ illa mri debeẽ nõ substituto. locũ hz vbi

k Possit. C. ad tercul. l. mri. sed illud filius testatur vl decedit ab intestato. hic istis filijs nõ succedebãt pueres ex testamẽto suo. sed potiꝰ ex pẽno. vt sequit.

l Potest. est expressuz. ff. de inof. test. l. papinianus. §. i. vbi ꝺz ꝙ mater nõ impugnat testm̃ qđ pater filio feẽ que rela inofficiosi. m Censendum. vt in p̃di. l. et instit. de

in testamẽto qđ filio ipuberi facit pt̃. nam testamẽ tũ hmõi pupillare patruz vel paterni pars potiꝰ est censendum. Idem.

Religiosꝰ executoz ab aliquo in sua volũtate vltima deputatus non pt̃ cũ velle vel nolle nõ habeat hmõi officiuz suscipere vel exequi nisi a superiori suo petita super hoc licẽtia et obtẽta. Sane pluribus a testatore simplr executoribus ꝺputatis. vno eoz mortuo vel i remotis

pu. sub. §. liberis. ff. de pu. et vul. sub. l. q̃ ꝓhes liberos. i fi.

Religiosus. Emanauit ad declarationem decre. s. e. tua et eoz q̃ plene no. guil. in spe. de istru. edi. §. nũc vo. v. sepe etiã queritur.

o Religiosus. intelligam indistincte siue sit monachus vl regularis canonicus mendicans vel non. et de claustralibus intelligo in quibus sequens ratio locum habet. Sed quid de minore. xxv. an. vel de mulere. nunquid possũt deputari executores. et quia maior. xvij. potest ꝓcurare negocia. s. e. li. de procurato. qui generaliter. in fi. vi detur ꝙ possit esse executor. Cõtra q̃a non habet ꝓsonam stãdi in iudicio. C. de pcur. exigen. ad hoc. s. de eta. et q̃. c. in decozum. C. ꝺ legi. tu. l. vl. Idem de femina. ff. de ꝓcura. l. neq̃ femia. C. e. l. alienam. ff. de re. iur̃. l. ij. iij. q. vij. §. tria. q̃quid sit de iure cõsuetudo optima interꝓres legũ habet ꝙ tales

exequi possint. ad hoc facit hec decre.

p Aliquo. clerico vel laico. q̃rũdã. et. c. si religiosus.

q Non habebat. s. de elec. xij. q. i. nõ dicatis. j. t. pr.

r Officiũ. hodie rõem hꝰ officij ordinarij loci ex .c. vl. igit a religiosis etiã exẽptis. et si circa id deliquerũt illos punit. vt in clem. ti. religiosus.

s Obtenta. ergo tũc pt̃. minime eni est tale officium. lxxx. vt. di. nõ satis. Sed videbatur ꝺ. p. c. xvi. q. i. monachi. de postul. c. i. vbi ꝺz duo requiri. s. ꝙ exposcat vtilitas monasterij. et ꝙ abbas impet. ꝓ ista parte faciebat decre. tua s. e. ti. et extrauagans. Jo. frangiapam de qua fuit tractatum ꝓx. decre. vbi quidam frater predicatoz fuit executoz hoc expeditum est. idem gui. l. in. e. §. ver. sed si

t Sane. hoc tractabat alter. cum v. se.

u Simplr. sine clã vt ipsi vel eoz alter vel ꝙ si nõ omes alias nõ esset questio.

r Mortuo. nota ex lita ꝙ mortuo executore eius officiũ nõ trarit in heredẽ. videtur enim industria et amicicia eiꝰ electa. ad hoc. s. de offi. delega. c. vl. ff. ꝓ socio. l. actõne. §. morte. ff. mã. l. mãdatũ. in fi. quidã dicebãt tale officiũ trãsire i heredẽ executoris. per. l. de ali. et ci. le. l. cũ vnꝰ. et. l. a filio. in prin. et. l. alimentum. in prin. Alij distinguebant an res esset integra vel non. sicut. s. de elec. in cauſ. C. mãda. l. mandatũ. Quod autem dixi non transire in heredes verum est nisi testator expresserit sicut et de cõpromisso diximus. s. de arbi. c. vl. Quid autem tũc fiet. dixi. j. in glo. vt quia.

y In remotis. Si ergo non multum distat vocabitur et si in termino assignato nõ venerit. ꝓcedet socius sine illo. si autem remotus est nec vocabit. sic et in electionibus. de elec. quia ꝓter. et. c. cum inter vniuersas. et. c. ꝙ sicut. Jo bannes. an.

a Cõtingat.ſi.s.ne ſe.va.c.vno ad ſi.ō of.dele.ſi is cui.
b Expreſſerit.et qz vetuit ne alter ſme altero ꝓcederet Aliud eſt g⁹ tacere, aliud expſſe vetare. ad hoc de bap. ma iozes. j. de re. iuř. is qui tacet. Quid g⁹ tūc fiet exq̄ alter nō vult exequi vel mortuus eſt. ſi teſtatoz ſibi ꝓuidit illud ſeruabiť, alioquin eꝑus exequatur. s.e. ſi heredes. et. c. tua. Quid ſi abbas ſancti ꝓculi datus eſt executoz ⁊ mortuꝰ ẽ. nunquid hoc officium tranſibit ad ſucceſſozem. vtōz diſtinguendum, an fuerit ꝓpriū nomẽ expſſū necne. s. de of. del. qſi. qō ſatis poſſet dici in extraneo. ſz in ꝓpinq̄ videtur q licet nomẽ non fuerit expreſſum tñ affectione pſone ls factū fuerit vſ nō trāſeat ad ſucceſſozes. ad hoc. xij. q. iij. pō tifices. de teſtamẽ. requiſiſti.
c Adimplere. eſt ſi. s. e. li. de ꝓcu. ſi duo. §. ſane. et. ff. ō admi. tu. decreto. § vl. et eſt in bijs ſpeciale fauore teſtantiuz cāz et pupillorum.

Humarū ꝓi culis. ſ. emanauit ad ſuppletionẽ decre. s. de pac. pleriq̄. et ꝓpter ea q̄ ibi in fi. no. oſt. di cēs. Q ꝙt et q̄ꝰtozū alias ꝓſtitutio hec aſtringit. nam qua ſi omes ſibi talia attrahūt et tales alliciunt. ve infirmitati qua cōtingit medicos qui ſanare ō buerāt infirmari.
e Volētes. ad hoc s. de of. lega. officij
f Eterne. bodie tranſgreſſozes excōicati ſunt ipſo iure. nec abſoluūtur ab alio q̄ a ꝑp̄ niſi in mortis articulo per cle. de penis. cupiētes. in fi. que refuat etiā penas. j. poſitas.
g Promittendū. nō enī facit deus differentiā inter iſta. xxij. q. v. iuramenti.
h Sepultura. cū hoc ſit ſpūale pactio interuenire nō dz i. q. ij. q̄ pio. de pac. pactōes. Sumitur aūt ſepultura multis modis. qō dic vt no. xiij. q. ij. §. Jtē q̄riť. et. s. e. c. pnlť.
i Veniēdi. lz nō teneat p̄cipale. tz acceſſoziū quo ad qd et eſt ſpeciale. ad idem de iureiuř. debitozes. vbi de hoc ⁊ e. ti. cū ꝓcingar.
k Eligere. puniť g⁹ in q̄ deliquit. de rē. oz. lr̄as. de bijs q̄ fiunt a ma. p. ca. q̄ſiuit.
l Apud quas. ſ. vbi ſunt maiozum ſuozum ſepulcra. xiij. q. ij. ebrō. cū. c. ſe. et. s. e. c. in ꝓin. qō de inteſtato debet intelligi. Quid ſi eccl̄ia iſta de q̄ ꝓmiſerat ſit illa in qua ab inteſtato ſepeliri debebat. Declarari debuiſſet quia ſi dicā q̄ ibi nō debeat ſepeliri. vbi ergo ſepelieť. et lr̄a dicit. non apud illas rē. vnde poſſet dici q̄ ibi ſepelietur non obligatione ꝓmiſſionis. ſz ptāre iuris. ſicut cū er duabuſ ſeruitutibus remittitur altera. altera remanet. ad hoc de vſu pal. et tuarū. ff. de fuiť. vz. pdi. ſi domꝰ tua.

agente aut id exequi forte nolente nevolūtatem teſtatoris impediri vel nimiuz differri ꝓingat poterit alius niſi teſtatoz aliud expſſerit officium executionis iniuncte libere adimplere

Onſa. viij.

De ſepulturis.

Hiſ proueniūt obuiare volentes vniuerſ religioſis et ſecularib⁹ clericis cuiuſcunq̄ ſtatus vel cōditionis exiſtant in xto ſancte obediētie ac ſub interminatione maledictionis eterne diſtrictiſſime ꝓhibem⁹ ne aliquos ad vouendum iurandum vel fide interpoſita ſeu alias ꝓmittendum inducāt. vt apud eoꝝ eccleſias ſepulturā eligāt vel iā electā vlterius nō immutent. Nos enim ſi ſecus actum fuerit electionem talem decerni m⁹ nulli⁹ penit⁹ exiſtere firmitatis. ſtatuentes vt bij qui ſic elegerint nec apud ſic electas eccl̄ias vllatenus ſepeliri nec alibi. nec cōtra votū iuramētū aut ꝓmiſſū hmōi a ſe factū materiam habeāt veniēdi poſſint eligere ſepulturaz. ſed cōtradictione quacunq̄ ceſſante ſepeliātur omnino apō illas eccleſias apud quas ſepeliendi de iure fuiſſent ſi alias ſepultura nō electa forſitan deceſſiſſent. Si vero ijdem religioſi vl̄ clerici ꝓdictos in ſuis eccleſijs vel cimiterijs preſumpſerint ſepelire ad reſtitutionem tam ſepultoꝝ quā pozū ſi petantur q̄ etiā oīum que occaſione ſepulture illoꝝ ꝓuenerint quōlibet ad eoſdem īfra decēdiū integraliter faciendaz ipſos obligatos eſſe cenſemus. quā niſi fecerit eccleſie ipſe apud q̄s ſepulti fuerint necnon et cimiteria earūdem extunc eoipſo ſit et tamdiu maneant eccl̄iaſtico ſuppoſita interdicto.

q Inſtituta. xij. eb rō. cū. c. ſe. et. s. e. c. in ꝓin. qō de inteſtato debet intelligi. Quid ſi eccl̄ia iſta de q̄ ꝓmiſerat ſit illa in qua ab inteſtato ſepeliri debebat. Declarari debuiſſet quia ſi dicā q̄ ibi nō debeat ſepeliri. vbi ergo ſepelieť. et lr̄a dicit. non apud illas rē. vnde poſſet dici q̄ ibi ſepelietur non obligatione ꝓmiſſionis. ſz ptāre iuris. ſicut cū er duabuſ ſeruitutibus remittitur altera. altera remanet. ad hoc de vſu pal. et tuarū. ff. de fuiť. vz. pdi. ſi domꝰ tua.

In cōtrariū videť quod. s. dixi. nec apud electas eccl̄ias vllatenus ſepeliri. p. fm hoc illi ſemp apō quos eſt ſepulcrozum maiozum etiā et electione vel ꝓmiſſione q̄ puati erunt poteſtate eligendi hēbūt obtē tū q̄ō eſſe non dz. xxiij. q. v. hec imago. s. de ꝓcuř. tue. j. de reg. iuř. cū q̄dam Predictos. q̄ſ ſic induxerunt. ſi g⁹ ꝓhibet decre. quī poſſint eligere. ſz ꝓhibet inductōes et ꝓmiſſiones.
n Corpozū. s. e. ex parte.
o Decendiū. iſtō decendiū in reſtōe corpſ currit exquo petitū fuerit. ſed in reſtōne rerum credo q̄ ſtati currat ⁊ iō inrebus nō fuit addituz ſi petātur iſta enī conſtitutio non intēdit minuere ſz addere ad decre. pleriq̄. ſed ibi ſine aliqua petitiōe dicebatur eos obligatos ad reſtituendū iſta imponit temp⁹ et penam.
p Faciendam. nō dicit cui eccleſie. credo q̄ eccleſie cui facta eſt iniuria videlicet apud quā ſepeliri debebat. ꝓchialis eccl̄ia iam habuit ſuam canonicā. et ſic nō ob. j. c. ꝓ. que in alio caſu loquiť. ſi ergo ipſa eadē fuerat eccleſia dimiſſa cui ſolueť pena. vnde extincta videtur actō ſicut cū creditoz ſuccedit ō bitozi. ff. de ſolu. ſtichus. §. a diuo
q Interdicto. g⁹ ꝓter trangreſſionē vnius fratris eccl̄a tota et cimiteriū punietur. ſufficit ita ſcriptū eē. et pē eſſe rō. qz exq̄ illū ſciebāt ſuū nō eē inueſtigare debebāt diligēter q̄ electōe ad eos deuenerit. ad ſ. L. vnde vi. cum quērebatur.

Quia quis. Primū dictū b⁹ decre. emanauit ad declarationē eoꝝ q̄ no. ber. et moderni. s. e. de bijs. et approbatur opi. inno. et reꝓbat opi. bu. et ber.

a ¶ Sepeliri. vñ si intestatus decessisset ibi sepeliri debuisset. vt dixi. s. c. pr. et. e. t. c. i. /vel stetur consuetudini. s.

b ¶ Canonica. saltem quarta/ .e. certificari. in his q̃ eligunt sepeliri apud minores vel p̃dicatores taxata est q̃rta per extrauagã. bonifa. q̃ incipit. super cathedrã. que fuit reuocata p̃ his̃dictũ. hodie innouata p̃ cle. e. ti. dudũ.

c ¶ Mumtaxat. quia etiã si apud debitã sepultus fuisset habuisset parochial' ecclesia canonicam s. e. c. i.

d ¶ Domicilia. qõ esse pt̃. de sep. dilectus. ij. ff. ad munici. l. assumptio. Itẽ posset quis esse sine domicilio vt si relicto domicilio naviget vel iter faciat querẽs quo se collocet. ff. ad munic̃. l. labeo. in prin. et. l. eius. et qõ dicit ꝫ diuersis domicilijs satis putarẽ equus in vno q̃ equaliter esset in duabus parochijs. vt puta inhabitat quis domũ in confinio duarũ parochiarũ vl' duas domos cõiunctas habitat que sunt ī duabus parrochijs vt eadem ratione ille due diuidant q̃tam.

e ¶ Diuidere. si. s. de testi. relatũ. j. ad fi. ¶ Si q̃s. ꝫ terminatur q̃ no. xij. q. ij. ¶. at illi. alias incipit. nũc queritur. et. s. e. fraternitatez. et approbatur opi. lau. vin. io. et goff. reprobata opinione hu. et ala. tã. ⁊ ber. quã etiã bos. magis dicebat iuri consonam.

¶ Si qui electa. alias nõ erẽt qõ. quia apud illã sepeliretur. s. pr. c. in fi. /quo. Quid dices. auus ꝑ auus et alij ab an

b ¶ Ab anti/ tiq̃ sunt sepulti in aliq̃ ecclesia pater elegit sepulturã in alia et ibi sepultus est. filius decedẽs intestatus sepelietur in sepulchro patris vl' in sepulcro aui ⁊ alio tũ. Et intelligo vt bene ꝓcedat dubitatio q̃ potest sepeliri comode in vtroq; ꝑ vtraq; prẽ inuenies tertium. xij. q. ij. ¶. ioseph. et v. ibi ecõtra. qui alias est. ¶. Per istã ĩam quã etiã habuimus. s. c. pr. in prin. satis videretur habẽdam rationem antique sepulture aui ꝑ aui et aliorũ potius q̃ paterne. ad idẽ. s. e. c. in p̃n. et. c. fraternitatẽ. vbi dicit patrũ aliorũq; parentũ. copulatiue dictũ quasi non sufficiat patrẽ ibi fore sepultũ. Itẽ viuẽte prẽ sepelietur in sepl'cro aui. j. c. pr.

donec ab eis facta fuerit restitutõ plenaria oĩm p̃dcõrũ. ¶ Ilm q̃s ¶ rũ. Idez. cꝰ maiores sunt soliti ab ãtiq̃ in aliq̃ eccl'ia sepeliri ea dimissa eligit alibi sepulturã canonica porcõ dimisse nõ debetur eccie. ſz illi dũtaxat in qua ille officia ꝓsuevit audire diuĩa et ecclesiastica recipere sacrãmẽta. ¶ Cũ ab eo q̃ duo hz domicilia se collocãs equaliter in vtroq; in loco tercio eligit sepultura domiciliorũ eccl'ie hẽbũt inter se diuidere canonicam portiõz. ¶ Si q̃s antiqua dimissa nouaz etiã in loco minus religioso elegerit sepulturã. electiõz hmõi licet iura super hoc videant eẽ diuersa neq; q̃ volumꝰ impugnari. ¶ Idem.

¶ Si qui habet domicilĩ in ciuitate vel castro quãdoq; ad villã ruralẽ se transfert recreationis causa. vl' vt ruralia exerceat in eã. ¶ Si vero elẽa sepultura de

cedat ibidẽ non in ecclesia dcẽ ville sed ī sua prochiali vel in ea potius ī q̃ maiorũ ipsius ab antiquo sepultura extitit sepeliri debebit dũmõ absq; periculo ad ipam valeat deportari

¶ Mulier autem q̃ plures viros habuit successiue si sepulturã nõ eligat est cuz viro vltimo cuius domicilĩ retinet et honorẽ tumulandi.

¶ Icz pa ¶ lãda. Idẽ terminores filios q̃ ne q̃unt ãteq; ad ãnos pubertatis pueniãt eligere sepulturã possit si ꝓsuetudo ẽt re id habeat quo voluerit sepelire. hoc tñ nõ potest vbi consuetudo hmõi nõ habetur. sed sõt cũ suis maioribus vel in parochiali ecclesia tumulãdi. ¶ Quãuis autez filiusfamilias absq; prĩs assensu sibi possit libere eligere sepulturã. ꝓ aia tñ sua preter ipsius assẽsuz nisi peculiuz castrense aut quasi castrense habeat aliquid iudicare non potest

p ¶ Pubertatis. s. xij. ãnis in muliere. xiij in viro qõ dic. vt. s dixi de testa. c. i.

q ¶ Eligere. sic nec alias testari. ff. ỏ testa. cũ etate. alias in q̃. ij. q. vi. ¶. diffinitiua. circa prin. ¶. qñ. quo. non ẽ ne. l ij.

r ¶ Consuetudo. sicut gꝰ cõsuꝰ dat iurisdictionẽ et ius eligendi platũ ỏ fo. cõpe. cũ ꝓtigat. de cã pos. cũ eccia. sic etiã dat ius eligẽdi sepulturã vt hic videas ꝛc.

s ¶ Vl' in parochiali. ꝫ ẽ diffiũcta. nũquid gꝰ datur electiõ qõ viõz. j. ỏ re. iuẽ in alternatiuis. cuz suis ꝓcoz. Econtra videt ordinẽ scripture seruãdũ. xliij. di. sit rcõz. ad fi. s. e. li. de elec. si q̃s iusto. ¶. i. et. s. de prebẽ. mãdato. et ꝫ tutius. ad ꝫ. s. c. pr. nec sp ī alternatiuis ẽ electio vt dicam in predi. regla. in alternatiuis. ¶ Cõsuetuꝰ tñ hz q̃ parẽtes vl' amici tales sepeliũt ī alta q̃ volunt. Et graue videtur puerũ octo dierũ semp in antiquis tumul

solẽniter sepeliri. /hos. in summa huius ti. ¶. et apõ

t ¶ Quãuis. ỏ ꝫ tractabat/ quã. v. si vo is.

u ¶ Filiusfamilias. maioz tñ pubertate. et ẽ huic si. s. e. li. de ꝓcurã. qui gñaliter. ¶. i. /fertur ad id tẽpus quo solu/

x ¶ Sepulturã. q̃ electio re/ tus est a pẽis ptãte. ad hoc s. e. de vroze. i. ifrã. /a ꝓpentibus vel cognatis in militia

y ¶ Castrẽse. s. qỏ/ degentibus donatũ est. vel qỏ ipe filiusfamilias militia acquisiuit. qỏ acquisitus nõ fuisset nisi militasz. ff. de castrẽ. pecu. l. castrẽse. /liussa. aduocatꝰ

z ¶ Quasi castrense. vt qỏ acquirit filius in postulãdo. nã ipsi aduocati militant. ¶. de aduo. diuer. iudi. l. aduocati.

a ¶ Iudicare. i. in vltia volũtate relinq̃re. iudiciũ enĩ ꝫ sumitur ꝓ vltima volũtate et aliẽ multis modis. qỏ dicit di cã. j. de reg. iuꝛ. in iudicijs.

b ¶ Nõ pt̃. ff. de donac̃. cã.

R mortis. l. tam hijs. Eligiosi. Emana- uit ad declarationē eorū q̄ no. inno. et hos. s. de exces. p̄l. nimis iniqua. et ost. s. e. ti. de vxore. et approbatur opi. ino. reprobata opinione hos.

b Comode. nota rōne incōmoditatis id permitti qd̄ alias nō pmitteretur. sic. s. e. is qui. Item cā incomoditatis alienātur res eccl̄ie. xij. q. ij. terrulas.

c Hēant. sic. s. ti. pr. c. vl. cum suis concor.

d Sepulturā. h̄ tenebat inno. sz os. ꝯ. p p̄di. decre. s. e. de vxore. s. q̄ talis electio ad illud tp̄s s. post mortem referatur quo solutus est monachus a iugo sicut ibi d̄r d̄ vxore. ad idē. s. c. pr. i. R̄n. et hoc etiaz pbabat p decre. p̄di. d̄ exces. p̄l. nimis iniqua. et p dec̄. de priuil. vt priuilia. vbi d̄r q̄ illi frēs eligūt sibi sepl̄turas Ad primū R̄ndeo. q̄ licet vxor vel filiusfamilias sint ī potestate viri vel p̄ris nō tñ in tm̄ qui aliq̄d habeāt et velle et nolle qd̄ non est in monacho. et facit. s. de pcur̄. qui gn̄alit̄. §. i. Ad decre. nimis. et vt priuilia. dic q̄ nō loquuntur in veris religiosis sed in hijs q̄ assumūt̄ in confraternitatē. vl̄ intelligatur fz

Religiosi nisi a p Idē prijs mōasterijs adeo forsita sūt remoti q̄ ad ea cū moriūt̄ comode portari nō possint neq̄unt cū velle l̄ nolle ñ hēant sibi eligere sepl̄turā sz sūt apd̄ sua monasteria tumulādi. G Reg. ix. fratrib⁹ p̄dicatorib⁹ ⁊ minorib⁹.

De decimis.

Discretioni vestre mādamus districtius inhibētes vt talia q̄ audiētes a deciarū seu aliarū rerū eccl̄ijs debitarū solutōe retrahant vel alias aīas corrūpāt audiētiū in s̄mōib⁹ vr̄is vel alibi pponere de cet̄o p̄sumatis imo ꝟbo ⁊ ope informetis eosdē vt ad solutōz p̄dcōz pmpte volūtatis aīo sint ī tenti. H Lexander. iiij.

Statuto ppetuo d̄clarām⁹ q̄ indultū illd̄ apl̄icū qd̄ plerisq̄z conceditur vt noualiū decimas p ea portōe pcipe valeāt

Distud. s. qñ a monasterijs sunt remnoti.

Discretioni. decre. est gre. ix. decisa de extrauagāti sua q̄ incipiebat. grauē nobis. put ibi ptz. Et q̄rela ar̄ep̄i et capituli pisani puenit ad p̄pā q̄ predicatores ⁊ minores predicabāt decimas ex precepto nō deberi. scribit gre. vt seq̄tur. hodie puisū est ꝯtra oēs religiosos q̄b⁹ nō cōpetit recipere decimas. vt in cle. de peñ. cupientes. ij

f Decimarū. in decimarū solutōe an debeant̄. R̄n. ex precepto an cōsuetudine tollātur diuerse fuerūt opiniones antiq̄rū Et dixerūt quidā quos secutus est inno. ī glo. quā posuit sup ista rubrica. q̄ decīe indistincte debent̄. ⁊ psonales et p̄diales. pbāt per auc̄tes veteris et no. tes. et p iura. xvi. q. i. reuertimini. et. c. decime. et. q. vij. quicūq̄z. ⁊ c. omnes. et in multis capitulis. Dicunt quidā theologi. ⁊ hoc scripsit pe. lōbardus. q̄ p̄ceptoruz alia moralia. ⁊ hec ad lr̄am seruāda. vt nō occides ꝛc̄. quedam cerimonialia ⁊ hec non seruātur ad lr̄am. vt de puri. post par. c. vno. quedam mistica et hec sunt sacrificiorum precepta quoruz nō verba sed mēs seruāda est. et sic dicunt in decimis vt scilz sint mistica vel partim moralia vt sufficiat aliquid dari p decimis ex vigore ꝯsuetudinis puta centesimā vl̄ vl̄tiorez vl̄ citeriorē partē. ad h̄. v. di. in p̄n. vi. di. §. vl. s. e. ꝯmissū. et. c. in aliis. in fi. et. c. ad apl̄ice. cū si. sz hec opinio est falsa et reprobata p oīa iura. et per concilium gn̄ale. s. e. ī aliquibus. vbi dicit integraliter decimas psoluēdas. Alij theologi dicūt q̄ hodie decīe nō debent̄ qz olim iusse erāt dari clericis qui nihil aliud hēbāt. vt numeri. xviij. vbi dicebatur clericos decimarū pte debere eē ꝯtētos. hodie ꝟo h̄t p̄dia. vnde eis decime nō debent̄. ⁊ h̄ opinio reprobabatur. s. e. tua nobis. Alij dicunt q̄ decime ī illis regiōib⁹ in quibus nō est ꝯsuetudo vt soluātur nec exigunt̄ nec p̄dicant̄ nō soluere nō sit pccm̄ quasi ex tolerātia p̄p̄ dispēset. qd̄ vid̄r posse s̄m ea q̄ no. s. e. a nobis. vbi aūt exigunt̄ et p̄dicātur nō soluere est pccm̄. q̄ opi. et per hanc decre. et p omnia concilia et decreta. s. e. ti. reprobari videt̄. in quib⁹ satis patz q̄ p̄p̄a nō tolerat sed ꝯtradicit exp̄sse. ad h̄. exo. xxij. ibi. decimas et primicias tuas non tardabis offerre. os. no. s. e. in aliquibus. q̄ p̄diales debentur lege diuina psonales ꝟo nō. et ideo in primis non admittit̄ ꝯsuetudo in secūdis vero sic vnde si ꝯsuetudo ē psonales prestari nō debentur et sic intelligit finē ipsius decre. sz h̄ ino. execratur vt dixi. ī p̄nci. et ei⁹ in h̄ opinio tutior ē. et iō tenenda eēt. de pe. di. vij nullus.

g Aliarū rerum. puta p̄miciarū oblationum canonicarū portōnū debitarū ex funeribus et eoz q̄ debēt̄ ppter suas laudabiles ꝯsuetudines. de simo. ad apl̄icam. Olim soluebātur q̄tuor genera decimarū. s. e. c. i. et ideo hoīes bonis omnibus abūdabāt. xvi. q. vij. maiores. nunc nec vna bene soluit̄ et ideo hoīes ad decimā ꝯuertuntur. xvi. q. i. decīe. et ideo deus locustas nō increpat nec plagas amouet. xvi. q. i. reuertimini. et tollit fiscus qd̄ nō accipit xp̄us vt in predi. c. maiores.

h Aīas. al̄. aīos. ad h̄. s. e q̄uis. de na. ex li. vē. c. vno.

i Sermōib⁹. tl̄e officiū p̄uil̄iatū ē. d̄ sta. mo. qd̄ dei tīorē

k Vel alibi. puta in collationib⁹ disputatōibus vel ī confessionibus in q̄bus iniūgere debēt ꝯfitentibus q̄ aliena restituāt. quia nō dimittit̄ pccm̄ ꝛc̄. de reg. iur̄. pccm̄. cū suis ꝯ. et h̄ faciendo licite ab excōicatis elemosinas recipiūt de sen. ex. cū volūtate. priuilegiū ergo illud merētur amittare ꝯriū suggerēdo. ti. q. iij. p̄uilegiū. cū si.

l Volūtatis. voluntariū militē sibi eligit xp̄s. xv. q. i. non est q̄ cuiq̄. xxxiij. q. v. tunc saluabitur. alias incipit. q̄ sitit.

Statuto. h̄ alexander in prima pte ponit quas ī fi. dā declaratōes circa illas indulgētias in quibus cōceditur aliquibus vt noualiū percipiāt decimas p ea portione qua percipiebāt antiquas. Et a quibusdā ex ipſ declarationibus duos excipit ordīes. h̄ vsq̄z ad. §. vbi. ibi puidet prochijs paupib⁹ q̄rū decime alijs debēt̄. vsq̄z ad. §. sane. tercio puidet circa decimas recipiendas. s. vel nō de manibus laicorū. vsq̄z ad. §. diocesani. q̄rto puidet circa decimas soluēdas a religiosis et circa diocesanoꝝ prātem sup hijs. vsq̄z ad. §. nec p eo. vbi statuit noualiū decimas religiosis nō accrescere q̄ ātiq̄tas de laicorū manib⁹ habe-

n Declaramus. no. qz h̄ alexander non statuit runt. ius nouū sed antiquū declarat. vnde p̄mū dictū hēbamus casū. s. de priuil̄. c. añpnl̄. qd̄ incipit. dudū.

o Cōtingūt. forte priuil̄io vel cōpositione vel feudatione vel prescriptione vel receptione de manibus laicoruz vt dicit in fi. vel alio quocunq̄z modo iure cōmuni non est

reperire simplr qꝫ debeatur certa ps nisi forte in cpo q̃ iure cõi petit q̃rtã. s. de of. oz. pquerẽte. de psc̃p. de q̃rta.

a Spe illo. sic in bijs inspicie dare tps. ad idẽ. s. de iur. eam te. et. c. eo tpe. e. li. de elec. dudũ. i. vbi de boc.

b Possidebãt. iure suo tanꝫ sibi debitas tũc nõ debz illis obesse priuilm boc tacito impetratũ. s. de ꝓuile. dudũ. Jtẽ pẽ dici si bona fide possidebant. sed ꝗuetatez iuris ñ habebãt vt sola bona fidei possessio vires priuilegij impediat. si autem esset violenta vel male fidei possessio vires priuilegij nõ impediat fz inno. et ost. qui boc no. in pdi. cta decre. dudũ. allegant õ resti. spo. grauis. de prescripti. c. vl. de dona. inter vi. et vx. et si necesse. ob boc etiam ibi dicunt qꝫ si abbas impetrat priuilegia exẽptionis p se et capell' sibi subiectis. qꝫ si aliq̃ capella sua ab alio monasterio bona fide possideat impedientur vires ꝓuilegij. alias non per eadem iura.

c Nec ad alias. se cũda declatio. pone. debebat mihi medietas decimaꝝ antiquorum predioꝝ certe ꝓrochie impetraui vt percipe rem. p ea ꝓe noualia. p q̃ rẽ. tpe impetrationis non in tota parrochia sed solũ in certa ꝓte. põe citra riuũ percipiebã partẽ illã decimarũ in illa solũ ꝓte recipiã noualia non ĩ vlteriozi.

d Set. p ea. tercia declatio. põe. debebat mihi dimidia decimarũ certe parrochie sz nõ debebat nisi tercia. impetraui ꝓuilegia õ noualibus. p ea parte rẽ solam terciam ĩ nonalibus habeo.

e Statuimus. sequẽtur adhuc due declarationes. Ad ex intelligẽtiã sci

qua veteres eos ꝓtingunt ad illas noualiũ decimas quas tẽpore illo quo impetratũ vel obtentum extitit hoc indultũ alij possidebãt cũ de hoc in ipso mentio nulla fiat nullatenus se extendit. nec ad alias eccl̃ nisi in bijs trãsl locis vbi vetes tũc qñ dictũ indultum impetratũ fuit ipsi impetratores bẽbãt. et p ea solum mõ portione qua ipsi tempore impetrationis hmõi percipiebãt antiqs f Gratuimus ꝓterea qꝫ idem indultum obtentũ ab bijs q̃ tẽpore ipetratoĩs toraliter vetes pcipiebãt decimas vltra medietatẽ decimaꝝ noualiũ nullatenus extendatur qz nõ est verisimile si tũc de plena ⁊ integra preceptõe veterũ fuisset exp̃ssum qꝫ aplica sedes pariẽ et similiter noualium decimas in tã graue parrochialiũ eccl̃siarũ dispẽdiũ incidulsisset. quodqz rõe talis indulti siue impetrati iam siue impetrandi deinceps nõ possit in noualibus quammodo fiẽt vendicari et acquiri vel percipi pluscꝫ medietas decimarum ipsorũ noualiũ etiã si amplꝰ in veteribus habebatur. cuz nõ sit dicendũ asperũ sed piũ potiꝰ et benignũ si sup decimis futuroꝝ noualiuz ꝓtra prochialiũ eccl̃siarũ grauamẽ qõ ex districtõe indulti hmõi possit accidere taliter obuiat. g Religiosos trãs cisterciẽ. et cartusiẽ. ordinũ statuto ⁊ declaratõne hmõi quantum ad bos duos articulos videlicet de medietate decimarũ noualiũ ꝓhibẽdi nolumus vel ꝓstringi. h Vbi autem per hmõi ꝓcessiões declarũ prochiales eccl̃ias adeo grauari ꝓtingit qꝫ earũ rectores de ipsarũ reddi tibus congrue sustentari et ꝓmode iura eãlia exhibere nõ pñt. puideat per locorũ ordinarios ⁊ ordinẽt taliter qꝫ eisdẽ rectoribꝰ trãs de illarũ relinquatur. puẽ tibus qꝫ exinde ꝓpetentem sustẽtationẽ haberez eãlia iura soluere valeant. aliaqz onera debita supportare. i Sane quamuis forte a religiosis exemptis et alijs fiant infeudatiões de decimis detentis a laicis et idem laici qꝫ illas ab ipsis religiosis in feudũ tenent recognoscant. non trãs licet religiosis eisdem post talem infeudationem vel recognitionem sic de facto ꝓsumptam huiusmõi decimas de manibus laicoꝝ ipsoꝝ acquirere vel recipere absqz dioc̃sanoꝝ eporũ assensu. k Illas aũt decimas intelligim⁹ posse taliter a religiosis de manibꝰ laicoꝝ recipi vel acquiri q̃ añ lẽtañ. pci. ipsis laicis in feudũ ꝑpetuo fuere concesse. l Dioc̃sani vero

as qꝫ aut ille qui impetrat tale indultũ percipiebat ĩtegras decimas aut plus q̃ dimidiã aut dimidiã aut mĩus. in primis duobus casibus. s. cũ integrã vel plus q̃ dimidiã pcipit in antiquis ꝓtextu ꝓuilegij noualiuz solam bẽbit dimidiã si ꝓcepit dimidiã vel minus ãtiquoꝝ tantũdem pcipi et noualiũ. f Medietatẽ. noue portionis dimidia cõtinetur. ff. de ẏ. sig. nomen filiarum. §. portionis. ff. de vsu fruc. etiam.

g Quia nõ ẽ. rõ.

h Cũ vero sit. diceret aliquis quare fit tã stricta interpretatõ et aspera. rñdz

i De medietate. bñ ergo ꝓhibẽdũ tur ẽbꝰ declatõibus ꝓme ꝓtis. sed istis duabus declaratõmbus istius. §. statuim⁹. nõ ꝓhibẽdũ nec hoc intendit. si gẽ percipiant ĩtegras vel plus q̃ dimidiam in antiquis et ĩ noualibus ꝓtextu talis indulti tãtundem habebunt.

k Congrue. qõ dicot. s. de ꝓben. õ monachis. xxi. q. i.

l Illarũ. de c. i cimarũ prochie sue Jo. andree.

m Onera. legatorum nũciozum. se. ap. collectarũ. et similium. ad idez. s. e. li. de preben. c. i.

n Assensu. laicus habebat decimas quas religiosis donare volebat fingebat se per instrumentum ab illis habere in feudum vt sic q̃ si restitueret ipsas eisdẽ sine ꝓcesu epi sed talis fictio non proderit vt ꝓbides o Lateranen. õ puil. cũ et plantare.

p Perpetuo. secus si ad tempus ⁊ concor. de bijs q̃ fiunt a prela. cũ aplica. in fi.

a ¶ Exemptis.i. de decimis vel decimis exẽptoꝝ prediorũ
b ¶ Jure.s.c.ex parte.i. ipi laico nõ accrescebãt noua
c ¶ Earũdẽ.sicut enim lia.vt.s.e.tua.i.sic nec ipsis re-
ligiosis qui a laicis perceperũt.ad idẽ.s.e.cũ ꝓtingat.Ar.
p̃ .i.de iure.pa.c.i.Jo.ibi res a laico donata mutat natu-
rã .n nullius preiudiciũ. hic eẽt preiudicium eccie prochi

¶ Jgredi religi-
onẽ i.xv.an. libere
exit.nisi in ipso .xv
ãno ꝓfessionẽ fece
rit vel habitũ ꝓfes-
soꝝ receperit vl ex
presse ratam habu
erit ꝓfessionem p̃
a se factã.si aũt per
totũ.xv.an. portat
habitũ vbi non est
distinctus intelligi
tur professꝰ nisi tan
ta sit indistinctio.
q̃ viuẽtes cũ eis si
mili habitu induã-
tur.Si maior .xiiij
annis ingreditur si
portat habitũ p̃ an
nũ quantũcũq̃ sit
indistinctus intelli
gitur professus In
fine declarat q̃ sint
habitus distincti.
d ¶ Annum.plũma-
tum.quia nõ suffic
incepisse qõ dic.vt
s.e.ad nr̃am.
f ¶ Jngreditur. Ꝟ
tolle qõ est. ꝑ libe-
re potest.
g ¶ Sequenti.scz i
xv.ã.sic.xx.q.i.illõ
b ¶ Vel.repete. eo
completo.ẽ.
i ¶ Prius.s.ãte.xiij
ij.an.
k ¶ Expresse. et sic
ẽprobatũ ẽ qõ no.
io.xx.q.i.illõ.ꝛ ber
s.e.significatũ.qui
dicebãt q̃ si ꝓfessi
onem fecerat ante
xiiij.annum tacite
ibi morã trahen-
do.post.xiiij.an. vi
deẽ eã ratam hr̃e.
ar.de despẽ.ipu. li
teras.et.c.accesit.
bos.autẽ qui hanc
vidit deẽ.in decre.
significtũ.tenebat.
qõ Ꝟ ôz l Seqn-
tẽ.s.xv.etatꝭ sue.
m ¶ Videtur.ecce
ergo quartũ casũ.

parrochialiũ ecciarũ ad re
quisitionẽ rcõrũ earũdem
de ipsis religioꝝ super ôci
mis q̃s bñt vel eos brẽ cõti
get.que quidẽ alias ad ip
sas spectauerũt eccias nisi
de rebus exemptis agatur
exhibeant iusticie cõplesꝫ
tum. ¶ Ceterum ijdem re
ligiosi tam exẽpti q̃ nõ ex-
empti de terris et possessi-
onibus acquisitis hactenꝰ
et amodo acquirẽdis deci
mas integre soluãt illis ec
clesijs quibꝰ eedẽ possessio
neser terre prius fuerãt ôci
males nisi super Ꝟ speciali
iure vel priuilegio sint mu
niti. ¶ Nec p eo q̃ forte i
aliquibus parrochijs oẽs
maiores decimas seu ptez
illarũ acquirũt de manibꝰ
laicoꝝ possunt p eadem vl
sibi portõne si de nouo pꝰ-
modũ fiãt noualia in eisdẽ
petere vel percipere noua
liũ decimas eorũdem nisi
alia rõnabilis per quaz Ꝟ
facere valeant causa subsit
¶ Vno .xiij.

De regularibus et transe-untibꝰ ad religiõez

¶ Si qui monasteriũ
anteq̃ quartum ôci
mum annum vt monachꝰ
efficiatur ingreditur nisi eo
cõpleto professionem faci-
at in sequenti.vel habitus
religionis suscipiat q̃ dari
ꝓfitentibus consuevit seu
ꝓfessionem a se ꝟus fcãm
ratam expresse habeat libe
rẽt infra ipsũ sequẽtẽ an

post.xiiij.gõ annũ bñ hz ratã ꝓfessionẽ factam ante illõ sz
nõ eoipso.sz tũc demũ cũ lapsus fuerit annus.xv.ꝛ in ipo
portauerit hirũ distinctũ. capellani et sclares elici.ꝛ si
n ¶ Cõmunẽ.vt seruiẽtes habitus ille religiosus ñ essz
sz force sclariũ c icoꝝ id esset epũm corrigendum.de testa.
c.ij.s.e.sicut tuis.sed nunquid copelliẽ talis ꝓfiteri.nõ p
cise sed causatiue.vt vel ꝓfiteatur vel exeat.vt.s.de elect.
cũ cãm.i fi.ad Ꝟ.s.
e.vt clerici.
o ¶ Annũ.ad idem
s.e.ex parte.
p ¶ Dissimilitudie.
parẽti in colore scis
sura vel forma.secꝰ
quo ad hũc casum.
de alia latenti de q̃
loquiẽ hic finis.vt
in cle.e.ti.cos q̃.ꝛ et
vide qõ ibi no.i gl.
ij.et glo.sz ergo.
q ¶ Distinguunt.
sz nõne ibi recipiẽ-
do habitũ qui dat
ꝓfessis videtur ta-
cite ꝓfessus.vt.s.
Illud verũ est quã
do distinctus ẽ ha
bitus.vbi vero nõ
est distinctus secꝰ.
vt hic vides.et sic i
telligas sane qõ no.
ber.s.e.ex pte.i vl.
glo.ad fi.et probat
idem.s.e.statuimꝰ.
r ¶ Etiã si. ꝓpter Ꝟ
adu.rsaẽ illõ.q̃ vo
qõ in prĩ.ſ. positũ
est. s ¶ Agnoscit.i.
agnoscere debet
t ¶ Plenuz.maioꝛ
septẽnio ipubes in
tellectũ hz sz nõ ple-
nũ vt hic vides.mi
noꝛ aũt septẽnio ig
noꝛat qd viõat.C.
de falsa.mo.l.i.

nũ adseculũ remeare. Qõ
si per totũ sequẽtẽ annum
in monasterio permãserit
vbi.ꝓfessoꝝ et nouicioꝝ
sunt habitus indistincti.ꝓ
fessionem per hoc fecisse l
si quã prius fecerat ratam
habuisse videtur nisi tãta
indistictio ibi habit? habe
atur.q̃ et ꝓfessi et nouicij
ac etiã alij ꝯmunẽ vitã cũ
eis ducentes simili penut?
habitu induanẽ ¶ Qui ve
ro post quartũ decimũ an-
num habitum religionis as
sũpserit si per annum illũ
gestauerit ex tunc religioz
assumptam presumitur ve
raciter esse.ꝓfessus vbi pro
fessi a nouicijs dissimilitu-
dine habitus mũme distin
guunt etiã si alij degentes
cũ eis similib? vestib? cou
tantur.qssñ cũ iã hic ad di-
scretois ãnos puenerit q̃d
agat agnoscit.et ideo susce
ptũ discretois tpe ordinẽ
postq̃ hũc anni ꝓbauerit
spacio intelligitur firmiter
approbasse. ¶ Secus au
tem in illo qui ante discre-
tionis annos habitum in-
duit regularem cum eoꝝ
q̃ tũc agit plenum nõ bẽat
intellectum. ¶ Distinctos
q̃z dissimiles intelligimus
esse habitus siue nouicijs
siue ꝓfessis dissimiles ve-
stes dentur siue benedicã
tur cum ꝓfitẽtibus ꝓcedũ
tur siue etiã aliquid aliud
fiat per quod nouiciorum
a ꝓfessoꝝ hitu discernat.

u ¶ Aliud. vt quia
dentur a certis pso
nis vl certis dieb?
vel formis.

Non solū. Predicatores et minores infra annū pbationis quenq̄ ad sui ordinis pfessionem recipere non possunt. quod si fecerint receptus alligatus non est eorum ordini et ipi a receptōne pfessionis alioq̄ sunt suspensi. et puniendi pena que p grauioribus culpis eis cōsueuit infligi. Excipit dec. ista a regula quā habuisti. s. e. ad aplicā.

b Et infra. decisū hoc fuit. quia habebatur. s. e. ad apostolicam. et. c. statuimus

d Zelum. quasi dilectionis feruorē. ad idez. s. e. li de reiud. ad apostolice. in princi.

d Expedit. ō baptis. maiores. s. eo. li. de elec. cum expediat. et. c. cum non deceat.

e Rōis. ratio enī que a discretōne pcedit non debet deesse. est enim omniū virtutum mater discretio. i. q. v. pñtium. de of. cus. c. i.

f Subsequaē. ad idē de deci. q̄uis. ⁊ de here. cū ex inuncto.

g Pena. cōtra facies non erit ꝓpter ꝙ excōicatus. ut. s. de iuř. pa. relatum. qō dicut no. lxiij. di. salomitane. de ſimo. sicut. de sagit. .c. vno.

h Annū. interdū inuenitur de biennio. interdū de triēnio. de ꝙ dicut no. .xvij. q. i. consuldō. .s. c. ad apostolicā.

i Recipe. pſuma matis. quod ē in fi.

k Transeat. seq̄batur in antiqua sicut de sua. c. quod est. j. iste igitur. v. qui sequitur. vsq̄ ibi. sicut. addit̄ est p compilatores huius libri. et hoc ne aliqui crederent q̄ talis non posset redire ad seculum. qz soluz dicebatur ad religionem. ⁊c.

l Qō tñ. ad declaratōez eiq̄ qō habes. s. e. consulti. et. c. statuimus.

m Indicijs. vt si bñficio renūciauit. vel de bonis ꝓpijs verbo et re disposuit. vel similibus modis.

n Recipe. scz ad pfessionem. j. annum pbationis.

o Destro ordini. nota q̄ pfessio tacite vel exꝑsse facta

Idem fratribus pdicatoribus et minoribus.

Non solū. et infra. licz zelum animaq̄ bñtes eas lucrari dño sollicite cupiatis. quia tñ decet et expedit. ut pscientie puritati nō desit iudiciū rationis ne vnde spūalis pfectus q̄ritur salutis dispendium subsequatur vobis de fratrū nrōq̄ psilio in ꝙrute obediētie et sub pena excōi catōnis aucte pñtiū districtius inhibem⁹ ne añ ānū pbatōnis elapsum qui est maxime in subsidiū fragilitatis hūane regulariter institutus quenq̄ ad pfessionā vestri ordis seu renunciationē in seculo faciēdaz recipe nec ꝙstitutum infra hmōi annū aliquatenꝰ impedire quo minꝰ infra iplz ad aliam religionez quam maluerit transeat. vel nisi maior tñ quattuordeci annis eristens pfessus sit tacite vel exꝑsse. aut euidenter cōstet illum vitā voluisse mutare. qō tñ nō psumitur nisi clara pbatione vel cōpetentibus indicijs ostendaē omnino ad sclm redeat sicut de sua voluntate pcesserit presumatis.

.j. annū pbationis nō obligat ordini obligat tñ religioni.

p Suspēsos. dixit hoſt. q̄ supior qui non peccaut. s. uit potest ipm absoluere. ar. de sen. ex. nup.

q Et insup. nota q̄ quis multiplici pena punitur. tōq̄ altera p se nō sufficiebat. ut. no. s. de iuď. at si clerici. in fi.

r Consueuit. ipa cōsuetudine inspecta vel ordinatōib⁹ que sunt fm regulam.

Qō si forte contra hāc nrām pbitionem quēq̄ recipe pūpseritis decernimus eū qui taliter receptꝰ fuerit nullatenus vestro esse ordini alligatum. voscq̄ a receptōe quorūlibz ad pfessionē eiusdē ordinis fore ipso facto suspensos. et insuper pene subiciendos que fratribus ipius ordis p culpis infligi grauioribus consueuit.

Bonifacius octauus.

Onstitutōnē innocētianam que pbibet quersorum pfessionē recipi añ annuum pbatiōis elapsum pie memorie alexāder pp quartus pdecessor noster ad fratrū pdicatoq̄ et minoq̄ ordines dūtaxat declarauit extēdi. vnde nos paris similitudinis ratiōnis inducti declaratōnē eandez ad alioq̄ mendicāri ī ordines progamus. In aliis añt religionib⁹ pfessio exꝑsse vel tacite fieri pt licite infra annū. sed exꝑsse emissa etiā seculari habitu nō mutato illi religiōi pci se obligat quā pfitens est pfessus. tacite vero facta infra pbatōnis annū p susceptionem habitus. qui

Onstitucōez. .s. c. pr.

t Declarauit. eiq̄ declaratiōnē hodie nō habemus.

u Inducti. s. de trāsla. inter cor. de Rep. inter ceteras. .C. ad. l. fal. l. vl.

x Progamus. ꝑma facie ista dec. vidz facere ad q̄onē qua queriē an pstō sup cathedrā. extra uagans bonifa. que habeē i cle. de sepul. duduz. extendaē ad alios mēdicātes q̄ pdicatores q̄ minores q̄ vidz q̄ sic p hanc lēam. Bz ꝺriū. pnūciauit. ut dixi. j. de regu. iuř. q̄ a iuř. ⁊ ibi vide. ⁊ dec. ista taē p hac pte. dico enī q̄ ꝙ bonifa. non dixit declaramus. sed dixit progam⁹. vñ lz eadē rō essz ī alijs mendicantibus q̄in pdicatoribus ⁊ minoribus. tñ pstō illa nō extenderetē ad illos nisi ꝙ p bonifa. progata fuisset. vñ alexāder declarauit sed bonifa. progauit ut vides. regule ergo et antiquo iuri standum est. nisi inquantum repugnat⁹ recessum. ut in pō. regula diri.

x Religionibus. scilicet non mendicantium.

z Licite. in mendicātib⁹ etiā pt fieri. sed non licite. ut. s. .c. pri.

a Mutato. ad idē .s. e. sic nobis. habitus enī nō facē monachū. sz pfessio regle. s. e. ti. pozrectū.

b Infra pbatōis. gō ō illa tacita q̄ fit p lapsū ānī nō loq̄tur ꝙ. de qua. s. e. c. i. §. qui vero. et. s. e. er pte. in illa ergo nō licebit infra triduū penitere. ut in ista. qz non repitur de illa hoc statutum. stincti sunt bītus pfessoq̄ a nouic Habitus. ꝙ vbi dicijs. ut. s. e. c. i. Johannes.

a Obligat. quo ad hāc obligationē ex tacita nō dicā differentiā inter mēdicātes et nō mendicātes. ut. s. e. c. ꝓx. ſz ſic in exꝑſſa q̄ illa obligat illi religioni in nō mendicantib⁹ in mendicantibus ſolū religioni in genere. ut ibi et hic.

b Ætatis. maioꝝ. xiij. in mare. xij. in femina.

c Sciēs. ſecus ſi nō intelligēs ut ſi furore laborat. s. e. ſi

d Voluntarius. ſecus ſi inuitus. xx. q. iij. ꝑ cut tenor. ſens. s. e. cū virum.

e Triduo. termi nata ſunt varie no tata. s. eo. ti. ad no ſtram. quidam dicebant q̄ illud diſpē ſatiue loquebat. a lij q̄ illud ſpāle. ꝓ pter illectionē. alij q̄ quinq; ibi cōcurrerāt. ꝓpter que pe nit. nota triduī locū habuit. primū q̄ ſi ne deliberatōne intrauit ſm q̄ illectus. tertium q̄ ſine ꝓ batione ſuſcepit habitum. ꝓfeſſoꝝ. quartū q̄ ꝓpe puericiā quintum. q̄. j. triduū penituit. et hoc tenet ibi gof. et tectat oſti. Videꝫ q̄ hodie ius eſſe ꝯmune declarāt icz q̄ ꝑ ꝓfeſſionem tacitā factam ꝑceptionē habitus ꝓfeſſoꝝ. j. annum. ꝓbatōis quis nō obligāt niſi triduo ꝑſeueret. ſi tñ dilatio rpis. C. de erro. aduo. l. vl.

profitentibus tñ dañ. nō illi ſpecialiter cuius bīt⁹ ē ſuſceptus ſz generaliter religioni alicui recipiētez obligat ſi etatis apte ſit. ſi ſciens et voluntari⁹ ac

Beneficiū. Emanauit ad declaratōnem decre. s. de renū. ex tranſmiſſa. et eoꝝ q̄ no. ber. et moderni. s. e. ſtatuimus. et io. xvij. q. ij. deſponiatā. et. xvij. q. i. cōſaldus. ꝙ ponit hec decre. regulā. et. iiij. caſus exceptos.

g Probatōis ānū. ꝓ hanc lēam credo q̄ ſi minoꝝ. xiij. ānis ingrediatur religionem q̄ ante finē. xv. anni beneficiū ſuū nō poterit cōferri. q̄. xv. annus ē annus ꝓbatōis in illo. s. e. c. i. q̄ō verū eſt niſi poſt ānū. xiij. aliq̄ō de bijs que ſecūtur interueniat. bñficio aūt nil deperit. cum de ꝓuentibus illi deſeruiat. ut ꝺz in fi. cta decre. s. de renū. ex

b Cōferēdū. cōtra ut in ꝑdicta tranſmiſſa. vbi tenuit collatio facta. j. ānū ꝓbatōis. Ꝺz dic ſm oſti. q̄ cū ibi recuperauerat bona ſua renūciauerat bñficio ſuo exꝑſſe in ingreſſu vel ante ingreſſum q̄ō ſatis videtur alias q̄re decre. illa poneretur ſub titulo. de renūcia. vel dic q̄ illa intelligitur ſm primū caſum inferius exceptū. ſm alioſ nō ꝓt intelligi. q̄. papa nō mādaſſet poſtea illū de nouo recipi. ſi igit̄ bñficiū tale nō ē ꝓferendū. g⁹ tpus nō currit ei ad quem ſpectat conferre. de cōceſ. ꝑben. q̄ diuerſitatē. de elec. c. vl. et merito cū ad hoc nō vacet effectualiter nō currit tpus. cū nō niſi a vacatōe currat. s. de elec. ne ꝓ defectu. et de conceſ. ꝑben. c. ij. Sed quid dices ſi nō habebat ius in re ſz ad rē. nunquid perit. j. ꝓbatōis annū ius illud. Credo eadē ratione q̄ non. et in. dec. de cōceſ. ꝑben. c. vl. et illud fuit ꝓpter reuocatoriam ꝙ ei⁹ ꝺba. ad idē de ꝑben. c. añpe. Sed nūquid cōſtituto in ꝓbatōe poterit cōferre bñficiū. puto q̄ non. q̄ dubius eſt ſtatus et iā fingit̄ religioſus q̄ ad priuilegiū immunitatis. j. de ſen. ex. religioſo. ij. ℞. et ſtatu dubius nō ꝓmouet̄ ad militiā. ff. de re. mili. qui ſtatus. ff. de li. cā. qui de libertate. et ꝑ hoc iā induceret ad religionē dimittēdam quod eſſe non debet. s. de elec. quoꝝundā. xij. q. ij. bone rei. nā plantare religionē et plantatā fouere debemus. s. de priui. cum et plantare. et hoc intelligo de beneficio q̄ō ꝑ regulares poſſideri nō poſſit. ad eā tū aūt in ſeculari ꝙ regulari eccīa talis eligi ꝑt. s. eo. li. de elec. nullus. Ꝺz nūqnid canonicus eccīe cathedralis qui eſt in ꝓbatōe

habitus et regule in aliquo monaſterio vocari debet ad electionem ēpi. que tunc imminet facienda. et dicamus monaſterū eſſe in loco vicino. de quo alias vocari deberet. et q̄ nō appareat illū vitam voluiſſe mutare. et vidꝫ q̄ ſic. per iſtam decer. retinet ergo beneficiū ſuū. ergo et iura ex eo ꝓuenientia. nec enim ex eo q̄ ad bonū aſpirat et vitā religioſam. ꝓbat debet eius conditio fieri deterioꝝ. xvi. q. i. ſunt

triduo pſeueret. Idem pariſienſi capitulo.

Beneficiū illius q̄ religionem ingreditur non eſt infra ꝓbatōnis annum alicui conferendum

nonnulli. Item videō q̄ cōtrahit matrimoniū carnale ergo et ſpūale contrahere poterit. licet enim de vno ad reliquum arguere. xxi. q. ij. ſicut. s. de trāſlat. ꝓ totum. Item eligere ꝓlatum eccīe etiā ēpm cadit in religioſum etiā ꝓfeſſū. s. de elec. cumana. imo et religioſi ad talia ſunt vocandi. l. iij. di. obeuntibus. Item video q̄ in ſtatu libero inſpicimus ſtatū priſtinū. ff. de ſta. li. l. ſtatuliberū. et. l. ſtatuliberi a ceteris. ſic et in noticio priſtinū et nō ſtatū regularē qui forte erit et nō erit conſiderare debemus maxime cū p̄cedens ſtatus certus ſit ꝙ ſequens incert⁹. ad hoc de pe. di. vij. c. vl. Item iacens hereditas obtinet vicē defuncti qui certus fuit non heredis q̄ eſt incertus. quia licet certus ſit inſtitutus forte repudiabit. inſti. de here. inſti. ℌ. ſeruus alienus. Item appellatōne. denunciatōe et lit. pen. nil debet innouari in p̄iudiciū appellantis denūciātis vel litigantis. ij. q. vi. appellatiōe. ff. nil inno. in rubro et nigro. s. de no. op. nunci. ꝓ totū. s. ut li. pen. c. i. et. ij. ſic et tpe ꝓbatōis in p̄iudicium nouicij. cōſentiente nō fiet electio. Item dato q̄ nollet vel nō poſſet venire. ꝓcuratorē ꝓſtituere poterit ꝑ ꝓcuratorē. q̄. ꝓpter. de elec. ꝓ hac ꝓte fac. ff. de bo. poſ. ex teſ. milī. l. vna. in fi. et. ff. de. ſeruo. ij. l. queſitū. i. ℞. et. ff. de fun. inſtruc. et inſtru. le. l. ſeie. ℌ. pamphile. et. l. ꝑdia. In ꝓtrariū vidꝫ q̄ in ſolitudine ꝙ ſilentio debet fieri ꝓbatio. ad id. xvi. q. i. c. i. et. ij. de ſta. mo. cum ad monaſterium. et ex exitu clauſtri timetur periculū. de pe. di. v. c. i. ad fi. et qui ſimilem cū alijs vitā ſuſcipiunt ꝛc. de ſta. mo. recolētes. et talis quis eſſe putatur q̄ſi habitum oſtendit. j. de ſen. ex. ſi iuder laicus. et diſſimiliter viuere dz nouicius ne videat ſeculum mutare non fugere. l. iij. di. legem. et ꝓpter ſimilitudinē ꝓputatur quis in eoꝝ numero in quoꝝ numero in veritate nō eſt. s. de biga. nup. Item talis quo ad immunitatē religioſus cenſetur. de ſen. ex. religioſo. ij. ℞. et bene facit lēa ipius decre. que dicit talem non eſſe religioſum cū effectu. quaſi diceret cū religioſum ſed reuocabiliter. ad inſtar eius q̄ dicitur de tacite. ꝓfeſſo qui penitet. j. triduū. s. e. conſtōem. et. c. ad noſtram. vnde iura. s. e. ſup eo. cōſulti. poſtulaſti. ſtatuimus. et. s. e. li. c. i. et. ij. dicūt talem redire vel remeare ad ſeculū patet igit̄ q̄ ſeculū exiuerat alias redire non poſſet. et ē ſi. de conſe. di. iij. qui in matermis. et. j. de here. accuſat⁹. debet ergo iſte nouicius aut in totū dimittere aut in totū amplecti ſicut pupillus aut omnia noīa tutoris debet rata habere aut omnia reſpuere. ff. de admi. tu. cū queritur. ad idē de conſe. di. ij. comperimus. Item dato q̄ in alijs contra tribus capituli abſentes non debeant vocari ſm ea q̄ no. x. q. ij. hoc ius. et dixi. s. de teſti. p̄ſentium. tū non ꝓt negari quin debeāt vocari ad receptōes canōicoꝝ. ꝙ ad ceſſatōes diuinoꝝ faciēdas. s. e. li. de ꝑbē. cū in eccīis. ꝙ ō of. oꝝ q̄ uiſ.

Si igit ad electionem plati ⁊ ad pdicta vocabit. et sic sepe discurret quo monasteriū pbabit mores eius forte tūc in honeste viuet cū exibit claustrū. et sic infringet decre. ad nostram. s. e. ti. Item iste incertus de statu suo certam legē dicere non pt. ff. de testa. l. qui in iudiciū. et. l. se. et idem in eo qui ignorat an sit captiuus. an a latrunculis captus. ff. del. iij. l. i. i. illud. ergo nec electionē facere que debz esse certa. s. e. li. de elec. c. . ij. et bene facit p hac parte. q cle. vel vo. cōsuluit. vbi dicitur q habit sine pfessione impedit ne cōtrahat. ad idē. s. de of. del. iudex. . e. li. vbi p solā ꝓpositionē recusatōnis etiam ante causam finitā impedit delegatus pape facere q alias de iure sibi competit sez delegare. nisi volēte recusatore. sic dicam q ante pfessionem p solam pbatōem impediat talis electio nisi de gēa per capitulū vocaretur ad idem bñ facit. s. . e. li. de tēp. or. cum nullus. in fi. et. j. de priuil. c. i. in fi. vbi q reuocabilit manz in loco naturā loci sortitur. ad idē optime. s. e. li. ō pcu. . c. ij. duob modis pmo. qr ibi ingressus religionis. intelligo etiā causa pbationis ut ibi dixi et absentia in loco remoto equipantur. sed si in remoto loco ille esset absens nō deberet vocari. ergo nec ingressus religionem. Item ibi p curatoz qui erat dñs lit. p pē. p ingressum amittit vsum litis sic dicā canoñ. p ingressum amittere vsum vocis quam in capitlo hēbat. amittere dico quo ad actū nō quo ad habitū. ad idē. C. de cuī. fuī. cū aliis. et hoc verū credo. puto enī locū esse illi clausule. pcil. qr ꝓter. volunt et pñt tē q si iste sic in pbatōe manēdo interim videat nolle. nec ob. l dec. nō enī simplr ex iure bñficij pcedit ius eligendi. qō pbat. s. de elec. cū in cūctis. et. c. cū vinconien. et. s. e. li. e. ti. ex eo q. cū si. Secus crederē in patrono. vel eo ad quē non de iure collegij sed iure singulari spectaret electio.

a Assensus. tūc enī bñficio renunciat. et ideo licite alteri confert. et sic intelligat decre. ex transmissa.

b Aut pstet. sedz casus. et dic constet. clara pbatiōe vel competentibus indicijs. s. e. nō solū. relligo alicui ō ap

c Vel pfessionē. tercius casus in probatis religionibus. ut. j. t. pr. c. vno. d Seu. quartus casus.

e Scienter. s. e. sicut tenor. et. s. c. pr.

f Professoꝝ. vbi distinctus est. ut dixi. s. e. ti. c. i.

g Hz interim. puidit psonis. mō. puidet ecclijs. ad idem . s. de elec. cū nobis olim. et. c. cū ex eo. e. li. Et puisio execu

nisi ad id ipius accedat assensus. aut cōstet q vitam voluerit absolute mutare vel pfessionē exssam fecerit seu sciēter bitū recepit pfessoz. hz interi eidē bñficio per aliū defuire dēbit assignata sibi ꝓgrua de ipius puentib pozōe. Idē.

Deli post votū a se de certa religiōe intranda emissum religionem aliam etiā laxiorē ingredit ⁊ pfitet in ipsa pt voto non obstāte pozi cui tanq simplici p scōm solēne nosci drogatū manere licite i eadem. p voto tī nō ꝓpleto erit eidē pñia imponenda

Jad solū abba Idē tē ptieat creatio monachoz eo defūcto nequibit nouus monachus a cōuentu creari. alias poterit

tioni mandabit p eūm. ut in pō. decre. cū ex eo. ℈. porro. hz sponse nō sic est p vicariū. puidendū. et ideo ibi tps arctat de cōuer. cōiu. ex publico. ꝓpter qō dicebant quidā. idem in clerico bñficiato et male. h Debebit. in officijs diuinis. etiā in cura si curatū esset bñficiū. tur vel i vtili

i Portōne. et reliqua portio fuabi. tatē eccie expēdet . s. de elec. qr sepe. de of. oz. pñti. ℈. porro. nec credo q dari debeat ipi qui est in pbatōe. tam enī nō bñ. pharet si tales redditus interi haberet. bar. brix. cōtra dicēs q t. sic tenebat. s. q ille interim debeat habere fructus. qr adhuc nō ē monach. et pt reuerti. hz dixit in q̄one. quidaz clericus. circa fi. q̄stionū suarū. fatet tī ibi q cōsuetudo se habet in ptrariū

si eoꝝ creatō spectet insimul ad vtrūqz G Omissa. octauus bitereñ. epō.

De voto zroti redēptōne.

Quod votū debeat dici solenne ac ad dirimendū matrimoniū efficax nos psulere voluisti. nos igit attendentes q voti solēnitas ex sola instōe eccie est inuēta matrimonij vero vinculū ab ipso ecclesie capite rez oim qditore ipm in paradiso et i statu innocētie instituēte vnionē et indissolubilitatē acceperit pñtis declarandū duxim o zaculo sanctōis illud solū vorum debere dici solēne quātuz ad post ptractū matrimoniū dirimendū qō solēnisatū fuerit p susceptōez sacri ordis aut p pfessionem

Pi post. emanauit ad declaratōz eoꝝ qō noter. s. e. pozrectū.

k Intrāda. nota xbū. qr aliud ē religionē pfiteri. aliō vouere de intrādo vel pfitendo. In pmo casu nō loquit hec dec. qr tal etiaz seculari habitu nō mutato iā mōach illius religionis dr. s. e. sic nobis. t. c. constōem. qr bitus tē. s. e. pozrectum. In scdo casu loquitur decre.

Laxiorem. qr de strictiori nō dubitabat. qr etiā si esset pfessus possz ad strictiorem trāsire. s. e. hz. sed de pari et laxiori dubitabatur. ⁊ plus de laxiori. et ideo dic ē laxiorē. m Penitētia. tāto durior ꝓ manifestius fuit notū. j. ti. pri. c. vno. in fi.

Jad solū. Emanauit ad declaratōz dec. s. de elc. officij. et eoꝝ q̄ ibi no. moderni. et guil. i spe. de sta. mona. ver. vti. de ꝓsuetudine pscripta vl pulegio. alias o Pertineat. de iure prinz simul ad vtrūqz. s. de bñf q fi. a pla. ea noscitur. tuo placo ad quē ptinet bñficij p Creari. sicut morcollatio caplm nō ofert. s. ne se. va. c. vno. qō cū isto cōcordat. ad quētū tīm. et qr de hz q Ad vtrūqz. multo fortius si articulo nō dubitabat. ideo fuit omissū. nauit ad declaratōez eoꝝ q̄ no.

Quod votū. Emanio. xvij. q. i. in prin. et. c. i. et ber. q̄ cle. vel vo. rursus. et no. cōtra illos qui dicūt matri

f Innocētie. i. añ pcēm. monū fuisse institutū p hec verba. crescite ⁊ multiplicamī. hz ut hz vides in paradiso ⁊ añ pcēm institutū fuit et p illa xba. pthoplasti. hz nunc os ex ossibus meis tē. geñ. ij. c. in fi. et. xxvij. q. ij. lex diuine.

t Sacri ordinis. ut. s. e. qui cle. vel vo. c. i. et. ij. In nūnō tribus aūt licite contrahit. ut. s. de cleri. p̄u. c. i. et ex eo q hic equiparat pfessionem religionis et sacrū ordinē vid

q̄ sicut p̄ ꝓfessionē religionis soluunt̄ spōsalia de p̄senti. sic et p̄ receptionē sacri ordinis ante carnalē copulā dico. sic et alibi equiparant̄ ista. xx. q. ij. c. i. et. s. de vi. et ho. cleri. clericus. sed iam disputaui et terminaui ꝓtrariū q̄ō est hodie approbatū p̄ ꝑstōnem io. q̄ incipit. altricatōnis antiq. scz̄ sponsalia de p̄senti non dissolui p̄ receptionem sacri ordinis. p̄ decre. et ꝓte. ij. s. de puer. p̄iu. vbi etiam de hoc. et .xxvij. q. ij. despon/ saram. nonne enī recipiendo sacrū ordinem vouet se castitatem seruaturū in seculo. et tāle votum castitatis in seculo seruande non dissoluit spōsalia ō p̄senti. ut ibi. Inducat ergo ls̄ fauor religionis et merito. q̄ alia est cā monachi. alia clerici. xvi. q. i. alia. In solo ergo casu exp̄ssō dicamus separari. q̄ō enī non est sanctorū patrum decretis. nē. s. de trāsla. inter. et si diceremus contrariū iam ls̄ non esset equalitas. q̄ iā duplici rēmedio posz vir diffoluere spōsalia et mulier vnico. q̄ ꝓpter sex⁹ fragilitatē ordines recipe non p̄t. Est autem rō quare ls̄ spāle est in religiosis. q̄ mortui sūt mundo. xvi. q. i. placuit. vnde sicut mors naturalis. soluerz spōsalia. sic et ista ciuilis ꝓmittente canone. de conuer. p̄iu. verum. et. c. er publico. que ratio deficit in clerico seculari. non ob. hec decreta. imo potius concor. q̄ equipat ista quo ad dirimendū matrimoniū post contractum quasi quo ad dirimendum p̄⁹ ꝓtractū paria non sint imo disparia rōnibus p̄dictis. plura enī. p̄fitēdo. ꝓmittit monach⁹ q̄z recipiēdo sacrū ordinem

a Tacita. q̄ fit cū maior spōre et sciēs recipit cleric⁹. habitum. ꝓfessor. vbi est distinctus. s. ti. ꝓx. c. i. et. c. ꝑstitutionem. vel cum habitum indistinctum ferret p̄ annum ut. e. ti. ex ꝓte. et. c. i. e. li.

b Sedē aplicā. alius enim nō p̄t. ut. s. de reli. do. c. vlti. et. e. ti. c. vno. j. e. li. nē. si ꝓfitetur religionem nō approc Approbatis. ergo/ batā. si postea cōtrahit tenet matrimonium. q̄ō verū puto etiā si q̄n ꝓfitebat credebat illam approbatā. Et eadem rōe dico q̄ si recepit quis subdiaconatum ab eo quē credebat ep̄m. sz̄ nō erat. si postea cō trahat matrimoniū bene tenet. et ita terminauit bar. hic. fm tan. in q̄onibus. quidā ordinatus.

d Contrahendū. vt. s. qui cle. vel vo. rursus.

e Debeat. ex manifestatōe igit̄ grauⁱ fit peccatū. ad ls̄. s. de pe. et re. c. i. de hoc dic ut no. xxxij. q. iij. nemo. lxxi. di. clericus solus. et. s. de cele. mis. de homine.

erp̄ssam vel tacitam factā alicui de religionibus p̄ se dē ap. approbatis. Reliqua vero vota et si q̄nq̄z mrimoniū impediāt ꝓtrahendū et q̄to manifestius sūt emissa tāto. ꝓpter pluriū scādalū et erēplū durioz penitētia trāsgressoribus debeat nō tū rescindere p̄sit matrimonia post cō tracta. Q̄nisa. viij.

De statu monachoꝝ.

Periculoso et dete stabili q̄oꝝundā monialiū statui q̄ honestatis lararis habenis et monachali modestia sexus q̄z verecūdia impudenter abiectis extra sua mōasteria nonnūq̄ p̄ habitacula seculariū p̄sonarum discurrūt. ⁊ frequenter infra eadem monasteria p̄sonas suspectas admittūt in illiꝰ cui suā integritatē volūtate spontanea deuouerunt grauem offensā religionis opprobrium et scandalum p̄mo⁊ p̄uidere salubriter cupiētes p̄sti p̄stōne ppetuo irrefragabiliter valitura sancimus vniuersas ⁊ singulas moniales p̄sentes atq̄z futuras cuiuscūq̄z religionis sint vel ordis ī q̄busliber mūdi p̄ties existētes sub ꝑpetua in suis monasterijs debere decetero p̄manere clausura. ita q̄ nulli earū religionē tacite vel exp̄sse ꝓfesse sit vel esse valeat quacunq̄z ratiōe vel causa nisi forte tanto ⁊ tali morbo euidēter earuz aliquā laborare constaret q̄ō nō posset cū alijs absq̄z graui piculo seu scandalo

lari foro causas h̄nt et hoc vsq̄z ad. §. et quia. In quarta facit ordinarios exe/cutores huⁱ iuris quo ad clausuram. et quo ad exempta monasteria. ꝓtestādo q̄ p̄ hoc in ip̄is exemptis quo ad alia nihil iurisdictionis sibi vendicent. g Babenis. sibi tu/dinarie ad equū. q̄ laxatis habenis curret quo vult. de bo. mi. dilectus.

h Perecūdia. xxx. q. v. nec illud. et. xxxij. q. v. ls̄ imago. i Abiectis. sic. s. e. li. de elec. quoꝝdam.

k Spontanea. alias nō obligarent. ut. xx. q. iij. p̄ns. clericus. s. de regula. cum virum. in fi.

l Offensam. xxvij. q. i. nec aliqua.

m Cupientes. ls̄ incipe constructū

n Presentes. sed quomodo p̄tibus monialibus districtior vita imponi potuit. cōtra id. xv. q. i. nec is. xxij. q. i. integritas. xx. q. iij. p̄ns. cum et nemo crescere compellatur. lxxiij. di. gesta. et ibi de hoc. Potest dici q̄ illud verū de regula. sed hic ad regulā nihil adicitur sed modus habitādi fm naturam rei taxatur. vel dic supradicta vera in clericis secularibus. in religiosis qui velle vel nolle nō habent secus. q̄z illis p̄t strictior vita indici etiā ex regula fm innocen. q̄ hoc no. de regu. sup eo. et hoc p̄bet ista decre. et ad de q̄ō dixi. j. de reg. iur. q̄ō oēs. iuris varietatē regu/ o Partiⁱ⁹. q̄z locoꝝ varietas/ lariter nō iuducit. C. de tempo. in integ. restitu. l. supuacuā. Et nota q̄ dicit mundi. totius enī orbis papa tenet p̄incipatū. ix. q. iij. cuncta p̄ mundū. et in p̄hemio huius li. cum suis concor.

p Perpetua. nō credo q̄ dec. ista tollat quin possent si vellent ad districtiorem religionem hūilitatis et puritatis cā transire. s. de regul. liez. petita licentia. ut ibi. Itē quin vna monialis ad regimen alterius monasteriⁱ possit assumi. s. e. li. de elec. nullus. cū si. sp̄ enim erunt in clausura.

q Professe. quod dic. ut. s. ti. ij. c. i. et. c. constitutionez.

si ergo ꝓfessa nō erat huius ꝫstōnis tꝑe nō tenetur.

a Honeste. vnde nec monachi ad eas accedere debēt vel cū eis colloqui nisi in ꝑsētia abbatisse. et ꝓ modica ꝙba. xvij. q. ij. diffinimus. nec debent esse monasteria duplicia. ut ibi. et in. c. se. in medicis. barbitōsoribus. sartoribꝰ.

b Causa. sicut carpentarijs cū egerint. et bijs silibꝰ.

c Opportunitate. xvij. q. ij. diffinimus.

d Absq; penuria. no. non dixit ꝓmo de. nam in quadam q̄one de fcō opponebatur cōtra quasdā moniales q̄ earū receptio non tenebat qz facultates nō sufficiebant. et forma tus fuerat articulus in hec verba. intendit ꝓbare q̄ ex facultatibus monasterij sācti nicolai nō possunt tot cōmode sustentari. oꝓposui q̄ intentio ꝓbata nō releuabat qz posset esse q̄ nō possent ꝓmode. et tū possent absq; penuria. iam enim dico q̄ canonicus boñ. de centū florenis non posset ꝓmode sustentari. et tū de. xxv. sustentatur absq; penuria. Idem dico de meipso. nā in illa ꝓmoditate inspicitur cōsuetudo regionis et qualitas ꝑsone. vnde licet non possum ꝓmode sustentari. tamen possum sine penuria. penuria enim fm deriuatores habet in se egestatē indigentiam et defectum necessarioꝝ. Ergo voluit ꝑstō q̄ ꝑstituere in monasterio nō mendicantiū non haberēt necesse mendicare ꝓpter necessarioꝝ defectū. Si aūt considerato antiquo statu monasterij vel alijs monasterijs ciuitatis. non ꝑt ꝓmode sustentari. tū possunt absq; penuria tenebit receptio. hoc enī ius nouū qđ recepꝝ nē viciat ertēdē dū ñ ē et sic obtinuit.

ꝓmoueri. monasteria ipsa deinceps egrediēdi facultas. nulliq; aliq̄tenus inhoneste ꝑsone. nec etiā honeste nisi rōnabilis et manifesta causa existat. ac de illius ad quem ꝓtinuerit speciali licentia ingressus vel accessus pateat ad easdē ut sic a publicis et mūdanis cōspectibus sepate omnino fuire deo valeāt liberius et lasciuiēdi oportunitate sublata eidē corda sua et corꝑa in omni sanctimonia diligērius custodire. Hanc ut hoc salutare statutū ꝓmodi? valeat obseruari districtius inhibemus ne i monasteriis ordinū nō mendicantiū aliqne recipiant de cetero in sorores nisi quot poterunt de ipoꝝ mōasterioꝝ bois sine puēt? absq; penuria sustētari. si secꝰ actū fuerit irritū decernentes.

Clerū q̄ abbatissa vel prioꝛissa cuiusuis monasterij ꝓ feudo qđ monasterium ipm tenet ab aliq̄ ꝓncipe seu dño tꝑali sibi debebit homagiū vel fidelitatis sacramentū ꝓstare nisi q̄ ꝓ ꝓcuratorem illud ꝑ stet possit efficere apud eū de monasterio cū honesta et decēti societate erire poterit eo casu licēter homagio facto q̄ primum ꝓmo poterit seu fidelitatis ꝑstito sacramento ad ipm monasteriū euestigio reuersura sic q̄ in fraudē residentie siue more claustralis nihil fiat omnino. Horro ne moniales causam seu occasionem habeāt euagā di ꝓncipes ꝓlates ac alios dños tꝑales rogamus requirimus et obsecramus ꝓ viscera miserie ihesu xp̄i eisdem in remissionē peccaminū nihilominus sua dentes q̄ abbatissas ipas et prioꝛissas ac moniales quascūq; monasteriorum suoꝝ curā administratiōz negocia ve gerentes q̄busq; cunq; nominibus censeāt ꝓ ꝓcuratores in suis tribunalib? seu curijs litigare ꝓmittāt ne ꝓ constituēdis ꝓcuratorib? qui atornati in aliquibus partib? nuncupant seu alijs hmōi easdem oporteat euagari. Si qui vo ꝓtra ꝑsumpserint erboratōi hmōi ratōnabili atq; sancte obtꝑare nolentes cū sit iuri cōtrarium q̄ mulieres ꝑsertim religiose per seipas litigare coganꝰ a via deuiet bone fatis. et periculū aiaꝝ inducat ad hoc per suos ordinarios ecclasticos cēsura ecclastica compellantur

Episcopis autē et alijs ꝓlatis supioꝛibus et inferioꝛib? q̄busq; iniūgimus q̄ ꝓ ipi causas seu negocia q̄ ꝑfate mōiales habebūt agere coram ipis aut in curijs eoꝝdē siue sint homagia fidelitatis sacramenta

e Sustentari. de instit. c. i. et. c. auctē. de vi. et ho. cle. qm̄

f Irritū. hoc spāle dictū vīz in talib? monaste ut arc. rijs fcīarū. secus puto in monasterijs viroꝝ. licet enī et in illis vltra q̄ sustentari ꝑt recipi nō debeāt. si tū fuerint recepti tenebit. qz et hominuz cetibus se miscere et sibi vite necessaria acquirere ꝑt. de cōse. di. v. nunq̄.

g Tpali. in ecclastico enim secus. qz ille de necitate illas ꝓ. ꝓcuē. ad lē facien dū admittere dz. j. e. §. episcopis.

b Homagiū. contra. s. de iurī uē. c. vl. Ho. ꝓ spūalib? non ꝑsta. ur homagiū. qz illud ē simonia. s. de simo. et diligenti. sz ꝓ tpalib? iurisdictoib? vl' silibus bñ ꝑstat. et sic intelligit lē ad lē. xvij. di. si epūs. et. s. e. li. ō ap. romana. §. debet. in auten. quō opoz. eē. §. illud.

i Eū. dñm tpalē.

k Prestet. et sic iurat ꝓ ꝓcuē. ut. lxiij. di. tibi domīo. vbi de hoc.

l Societate. habebit secū duas vl' plures et antiquis monachabus et capellanos suos. et incedat honeste.

m Vestigio. id ē statim vel ꝓtinuo.

n Fraudē. sic. s. de iud. mulieres. sz ibi pena excōicatōis imponit lē nō forte rō fuit iudicialis autoritas ꝓpter quā ibi magis delinquit

o Partibus. anglicoꝝ et normanoꝝ. et volebant forte q̄ licet posset ꝓ ꝓcuratorē agere tamen illos haberent constituere in ꝑsōia iudicis. et releuare et cauere.

p Inducat. meritō igit potuit papa sup hoc legē dare. ad idē. s. de fo. cōpe. c. vl. et de iure iurā. licz. j. de sen. ex. decernimus.

a Tractari. Sed nõne hoc est ius ꝓ̃ue oĩm mulierũ ꝙ ꝓ sonaliter nõ trahant ad iudiciũ. s. de iudi. mulieres. sic ꝙ nõ trahant inuite. sed iste nõ debent; etiã volentes trahi. ut ibi in. §. ceterũ. ⁊ ff. de elec. vbi piculũ. §. ꝓterea. et

b Demãdaret. s. e. li. ff. de ori. iur. l. ij. §. pᵒ originẽ.

c Priatibꝰ. ista sũt noĩa diuersa. idẽ tñ ẽ officiũ. xcix. dis.

d Sua. aucẽ e. qõ est. j. c. i.

e Clausura. facẽ da quod est. j.

f Secularis. xxiij. q. v. ꝓdest. et ibi bebit non ad iudiciũ sed ad ea que deo sunt placita exequẽdũ. s. de of. ordi. c. i. et ꝓt ad hoc cõpelli. xxiij. q. v. administratores.

g Per hoc. ꝓtestatio quedã. si. s. e. vbi piculum. §. ꝓterea. et. s. de hereti. ad abolendã. i fi. saluo eo qõ habes in cle. e. ti. attẽdentes. in prin.

Religionuz. in prima ꝓte repetens ius antiquũ ordies mendicantes inuẽtos post ꝙciliũ non confirmatos ꝓ ipm in quantum ꝓcesserũt de facto reuocat.

In scõa que incipit ibi. cõfirmatos. de approbatis. ꝓuidit ꝙ ꝓfessores illorũ possint in ipis remanere nullũ ad ꝓfessionem recipiendo. loca noua nõ emẽdo et vetera nõ vẽdendo sine licentia ap. se. irritans contra factum et excõmunicans faciẽtes.

In tercia ꝓte que incipit ibi. sane. cõstitutionẽ dicit ad ꝓdicatores et minores non extendi. ꝓpter euidentẽ vtilitatem ipozum. nec ad carmelitas vel heremitas qz concilium ꝓcesserũt.

In quarta ꝓte que incipit ibi. ad ꝫ. ꝓcedit ꝓsonis singularibus ordinũ ad quos ꝓstitutio extẽdit ut possint trãsire ad ordines approbatos sed nõ quentus ad cõuentũ sine licentia pape.

i Limiam. pene nil immensum bonum. in aut. ut det. sit nu. cleri. in ꝓn. coll. i. nec in multitudine sacrificioz ꝓpiatur deus. xxiij. q. v. scriptũ. de ꝓse. di. v. nõ mediocriter. et

lites vel quidq̃d aliud ipsa ꝓcuratores etiã fieri faciãt et tractari.

Et qz parũ esset cõdere iura nisi esset q̃ ea executõi debite demãdaret. patriarchis ꝑ matibus archiepis ⁊ epis vniuersis districte in virtute scẽ obediẽtie. sub obtestatõe diuini iudicij. ⁊ interminatiõe maledictõnis eterne ꝓcipiẽdo mãdam⁹ quatenus eoz quilibet in ciuitate ac dioceſi ꝓpria i monasterijs monialiũ sibi ordiario iure subiectis sua in bijs vero que ad romanam immediate spectãt ecclesiam se. ap. auctoritate. abbates vero et alij rã exẽpti ꝙ nõ exẽpti ꝓlati eccliarum monasterioz et ordinum quorũcunq̃ in monasterijs hmõi sibi subiectis de clausura cõuenienti vbi non est ipoz monasterioz expensis et fideliũ elemosinis quas ad hoc ꝓcurent diligentius facienda et de ipis monialibus includendis ꝙ primũ ꝙmode poterunt ꝓuidere ꝓcurẽt si diuine ac nostre indignatõis voluerit acrimoniã euitare. ꝓtradcõres atq; rebelles ꝑ censurã ecclesiasticaz appellatõe postposita cõ

melius est paucos bonos ꝙ mltos malos hre mĩstros. s de eta. et ĩli. c. pe. ad idẽ. s. e. li. de ꝓp. c. ij. cũ suis cõcor.

k Cõciliũ. s. e. ti. c. vl. ꝓp. c. vl. de cõcef. pbẽ. detestã

l Importuna. s. e. li. de da. de pe. di. i. importuna. in aut. ut dif. iuõ. in ꝓn. enĩ violate legis habeẽ qui cõtra

m Presũptuosa. re⁹ legẽ ausus fuerit sperare qõ licitũ nõ est. C. de pe. bo. sub. l. i. in prin. ꝓtra legẽ aũt est absq̃ licentia ꝓncipis nouũ ordinẽ vl̃ collegiũ instituere. ut i põ. c. s. e. c. vl. C. õ col. illi. l. i. er. ij.

pescendo. Inuocato ad ꝫ si opus fuerit auxilio brachij secularis.

Per hoc aũt in monasterijs exemptis ordinarij locoz quo ad alia nullã sibi credãt iurisdictionẽ vel prãtez aliquatenus attributam.

Re. x. in ꝙciliο generali De religiosis domibus.

Religionũ diuersitatem nimiã ne ꝓfusionẽ induceret generale ꝙciliũ ꝓsulta ꝓhibitõe vetauit. Ex qz nõ solũ importuna petentiũ inbiario illarũ postmodum mltiplicationẽ extorsit. verũ etiã aliquoz ꝓsũptuosa temeritas diuersoz ordinũ ꝓcipue mendicatiũ quoz nondum approbatõis meruere principium effrenatam quasi multitudinẽ ad inuenit reperta cõstõe districtus inhibẽtes. ne aliquis de cetero nouũ ordinem aut religionem inueniat vel habitum noue religionis assumat. cunctas affatim religiones et ordines mẽdicãtes post dictũ ꝙciliũ adinuẽtos q̃ nullam ꝓfirmatõez se. ap. meruerunt perpetue ꝓhibitionj subicimus. et quatenus ꝓcesserant reuocamus.

n Repetita. sic. C. de epi. et cle. repetita. C. de emen. iusti. co. l. i. in medio.

o Habitum. hoc intellige in plurib⁹ simul in eodẽ collegio habitantibus. et eandẽ religionez ꝓfitẽtib⁹. alias singlaris ꝑsona sectas non inueniens et seorsuz habitãs nouũ hbitum sibi induere posset. ad ꝫ. xli. dis. parsimonia.

p Affatim. i. gñaliter. Si dicas affatim. tunc significabis abunde. Affatĩ dicẽs facũ de significabis.

q Mendicãtes. reprobatur mendicitas. xciij. di. etiacoui. vl. licet paupertas non sit de genere maloz. xv. q. i. illa. in fi.

r Processerant. de facto.

s Professio. et religio. vel regla quã ꝓfitent. vñ qõ sequitur venit expositiue. et ꝫ sũt reperire in minoribus et ꝑdicatoribus. de excef. ꝓ. nimis. ij.

t Publicum. id ẽ publice faciendũ. ad idem. C. de medi. va. l. vna. li. xi. habent igit̃ elemosinas q̃rere vñ viuãt

qz certos red ditus vel possessiões nõ hñt. vñ sequit̃ incerta mendicitas.

u Subdere. alias subsistere.

x Si velit. q̃i ad religiõz aliã trãsire poterit ut i fi. c. dr. ad scẽm nõ poterũt redire fm guil. ad ꝫ. s. t. ij. nõ solũ. et. c. cõ

y Admittãt. et sic desinẽt in seipis. in stitutionẽ. aut. ut deter. sit nu. cleri. ꝙ sancimus igitur. colla. i.

a Domũ .veterẽ eccl̃am bene poterũt reficere.s.de iudeis.c.iudei.et.c.cõsulunt.et si legẽ eis dom⁹ ut vendãt.bñ poterũt recipe.et elemosinis enĩ viuere debẽt.q; erquo nõ debet apud eos remanere nõ ꝺ; ad eos veniſſe.q; nõ dicit versũ ꝛc̃.ff.de in rem ꝟ.si ꝑ patre.fm guil.ꝛ gar.

b Loca.ꝓbana.de alijs nõ erat dubiũ.s.dere.ꝑmuta.mancipia.inſti.de re.diui.§.sacra.

c Ordiarios. nec ordinarij hoc poterũt ſine ſpeciali pape mandato.per id qꝺ.s.dixit.diſpoſitioni ſedis aplĩce.

d Receptio.quo ad recipientẽ.ſz forte ſic quo ad receptũ ut aliã laxiorẽ ingredi debeat.ad ſ.s.ti.ij. non ſolum.ar.ꝓtra de re.ec.nõ alie.hoc conſultiſſimo.§.contractus. vel dic ꝙ ſi hũc tm̃ ordinẽ intendebat ꝓfiteri nõ eſt obligatus.alias ſic ꝛ credẽdum.q; nõ eſt veriſimile ꝙ ſit immemor ſue ſalutis.i.q.vij. ſancimus.fm guil.

e Ceteroꝝ.ſatis vidꝛ ꝙ tm̃ de mobilibus deberet intelligi.q; talia debent eſſe ſubiecta qualia ꝑdicata ꝑmittunt. de fi.inſtru.inter.ad fi.ꝛ tales ꝓes i ſubſtitutõe fieri intelligunt̃.quales in inſtitutionibus ꝓceſſerunt.inſti.de vul.et pu.ſubſti.§.et diſparibus.et ꝑmiſſo eis manere in ordine et ea ſine quibus ibi eſſe non ꝓt. cũ autẽ interdicat̃ eis officiũ ꝓdicandi. et reliqua ut ſequit̃ de quo viuent. niſi interdũ ornamenta et libros et ſimilia vendant. In cõtrariuz videt̃ q; verbũ ceteroꝝ. omnia cõprehendit.ff.de ver.ſig.l.ceterorum.et ꝙ verbum cetera ⁊ in omnibus ſit inſtitutio heredis.s.de teſta.raynuncius. Itẽ ⁊ bũ loca.ꝙhendit immobilia.ff.de ꝟ.ſig.locus.ad quid ſequeret̃ ceteroꝝ.ſi immobilia etiã ſola ꝙhenderet. et ꝓterea poſſunt ſibi ꝓuidere ordinẽ exeundo fm guil.ne ceſſaria fuiſſet declaratio.

f Sepulturã.ꝑdicare ĩa/ liena ꝓochia non licet niſi licẽtia hꝫta a rcõre.de hereti.cũ et inuncto.abſoluere alienũ ꝓochianũ non licz ſine ꝓpꝛij ſacerdotis licentia.s.de pe.et re.omnis.nec ipm ad

Confirmatos aũt ꝑ ſe/ dẽ eãdẽ poſt idẽ tñ ꝓcil. inſtitutos.quib⁹ ad ꝓgruam ſuſtentationẽ reddit⁹ aut poſſeſſiones hrẽ .ꝓfeſſio ſiue regula queliber interdicunt. ſed ꝑ queſtum publicũ tribuere victum ſolet incerta mendicitas modo decernimus ſubſiſtere infraſcripto.ut videlicet profeſſoribus eorundem ordinuz ita liceat in illis remanere ſi velint ꝙ nullũ deinceps ad eoꝝ ꝓfeſſionẽ admittãt. nec de nouo domũ vel aliquẽ locũ acqꝛãt nec domos ſeu loca q̃ bñt alienare valeãt ſine ſedis eiuſdẽ licentia ſpeciali. Nos enim ea diſpoſitioni ſe.ap.reſeruamus in terre ſcẽ ſubſidiũ vel pauperuz vel alios pios vſus ꝑ locoꝝ ordinarios .ꝛ eos quib⁹ ſedes ipa ꝑmiſerit quertẽda. Si vero ſecus ꝑſumptuz fuerit nec ꝓſonarũ receptio nec domoꝝ vel locoꝝ acquiſitio.aut ipoꝝ ceterorumqꝫ bonoꝝ alienatio valeat et nihilominus ꝓtrariũ faciẽtes ſentẽtiã excõicationis incurrant. Perſoĩs quoqꝫ ipoꝝ ordinũ oĩno interdicimus quo ad extraneos ꝑdicatõis et audiẽde ꝓfeſſiõis officiũ aut etiã ſepulturã. Sane ad ꝑdicatorũ et minoꝝ ordies q̃s eundem ⁊ eis vtilitas eccl̃ie vniuerſali ꝓueniẽs ꝓbꝫ approbatos.ꝑmittẽ nõ patimur ꝓſtõez extẽdi. Certeriũ heremitaꝝ ſcti augu/ ſtini et carmelitaꝝ ordies quoꝝ inſtõ dictũ ꝓcilium generale ꝓceſſit in ſolido ſtatu volumus ꝑmanere. Ad hec ꝓuiſis ordinũ ad q̃s conſtõ ꝑtinens extendi tur tranſeundi ad reliq̃s ordines approbatos licentiam cõcedimus generalẽ ita ꝙ nullus ordo ad aliũ vel cõuentus ad cõuentũ ſe ac loca ſua totaliter trãſferat ſedis eiuſdem ſuper hoc ꝑmiſſiõe ſpeãliter nõ obtenta. Gn.fa.viij.

De capellis monachoꝝ.

Reſpiteri qui ad curã ꝓpũ ꝑ monachos in eoꝝ eccl/ ſijs preſentantur epiſcopis et inſtituuntur a ipiſcum debeant eſſe ꝓpetui

g Ordines.ꝑ hos duos ordines fides illuminata eſt. et dicitur eccleſia exaltata.de excel.ꝓla.nimis.

h Preceſſit.vñ tangi nõ deberet cũ conciliũ ne nimia futura reſpiciat.ibi. nequis de cetero.

i Solido.alias ſolito.ꝛ hoc detrahit boni.de ꝓci.grego. ſic enĩ dicebat ĩra in ſuo ſtatu volumus ꝑmanere donec de ipis fuerit ordinatum. Intendimus ſiquidem tam de illis q̃ de reliq̃s etiã non mendicantib⁹ ordinibus ꝑut animarũ ſaluti et eorũ ſtatui videbit̃ expedire viderimus ꝓuidere.hoc eſt deciſum. et dicebat̃ q; grego.nolebat aliquem mendicantiũ dimittere niſi ꝑdicatores et minores. de non mendicantibus treſ.ciſtercien. et ordinem nigroꝝ. et de templarijs et hoſpitalarijs vnuz ordinem facere.

k Ad hec.id eſt ꝓter hec.

l Totaliter.nota non ſidẽ in toto quo ad totũ.q̃ in parte quo ad ꝓcem.totus ergo ordo ſacroruz vel q̃ętus ipius ordinis ad aliũ ordinẽ vel q̃entũ ſe tĩ ferre nõ poterit.

Reſpiteri. Emanauit ad declarationem decre.s.e. .c.i.ꝛ eiuſ quod ibi no.inno.et hoſt.

n Dñtãtur. ꝑtatões tales fieri dñt a ꝓlato et conuentu de iure ꝓpũ.cõſuetudo tñ ꝓt ꝓtrariũ inducere.ut.s.de hijs que fi.a ꝓla.ea noſcitur. pleno iure habẽt illas cum ad o Ipis.ſ.epis.et ſic nõ eas nõ ſpectet inſtõ de ꝓuiſ. cũ et plãtare. nõ enĩ beneficia dant̃ ad tꝑus.lv.di.ꝓce/ p Perpetui. cepta.lxx.di.ſanctoꝝ.et delꝫ de fi.ꝑſpi. veniens.ſicut enim matrimoniũ carnale ad tꝑus non contrahitur.ſic nec ſpũale.de ꝺdi.ap.c.vl.nec legitimi actus recipiunt diem.ſ.de reg.iur.actus.nec moribus nr̃is expedit temporales habere filios.ff. de adop.queſitum.papa

tñ dare ꝑt ꝓlaturas ad tꝑus. ut. viij. q. i. pastoralis. immutat enim substantialia rei. de concess. ꝓben. ꝓposuit.

a ¶ Consuetudine. ꝓtrariū no. inno. et ost. in ꝑ͂. decre. q̃ dicebant q̃ ex cõsuetudine ꝓscꝑta abbas tales ꝑt remouere. Et nota q̃ consuetudo reuocat statuta sed nõ ꝓuilegia. vnde hoc hodie facere poterit qui hoc habẽt ex priuilegio pape sicut de humiliatis fertur.

a ¶ Epõs. intelligas remoueri ꝑ episcopos q̃ñ ꝑ vicarios suos ad hoc mandatum habẽtes remouent vel ꝑ delegatos. s. de of. vi. liczs. j. de reg. iur. qui ꝑ alium.

c ¶ Rationabiliꝫ. xvi. q. vñ. inuentuz. lvi. di. satis puerũ. et ꝑ leui culpa non debet remoueri. ut ꝑdic. c. inuentũ. et .lxviij. di. c. i.

¶ Laicus. ℔ approbat opinio damasi. vin. bar. brix. qui ℔ no. xvi. q. vij. nemini. et inno. et host. q̃ hoc no. s. e. illud. et reprobat opi. io. no. in ꝑ͂. canone. t. gof. et ber. no. s. e. illd̃. et. c. cura. et in multis alijs e ¶ Eidẽ. capl̃s. et sic eccia erit patrona suiipsius. sic et in alijs casibus. cõsuetudine vel statuto q̃ uis ꝯrario nõ obstante ab eisdẽ nequeũt eccis nisi ꝑ eꝑos et ex cã rõnabili amoueri. ¶ Qui. viij.

De iure patronatus.

¶ Si laicus ius prõnatus eccie sibi ꝓpetẽs eidẽ vel alteri eccie seu loco religioso duxerit ꝓferendũ hmõi collatio q̃uis absq; assẽsu eꝑi facta fuerit efficax est censenda. ¶ Per ꝑfatam tñ collationẽ iuri eꝑi qui eidẽ assensũ nõ ꝑbuit nolumus in aliquo derogari. ¶ Clerũ ℔ prõnus laicus ad ꝑntãdũ ꝑps habeat quadrimestre dumtaxat. eccia tñ vel monasterium cui facta ẽ a laico iuris collatio patronatus tempus habet semestre et oino quantũ ad ꝑntationez ꝑtinet non ut patronus laicus. sed ut prõnus debet ecclesiasticus reputari.

¶ Innocentius quartus.

De cẽsib⁹ et catõibus ⁊ pau.

¶ Romana eccia. et infra. statuim⁹ ut q̃libz archieps suam volẽs visitare ꝓuinciã priuś eccleśie sue capitulũ ac ciuitatẽ et diocesim ꝑ priam plene visitare procuret. nec sit solũ erga maiozum. sed etiã minozum ecclesiarũ nec circa clericozũ tantũ sed etiã populoz visitationẽ intentus. ¶ Si. ij. ¶ Ecclesiasticus. vñ legatus posset illas ꝓferre. s. e. cũ dilectus. non poterunt variare. s. e. pastoralis. priuat̃ si ꝑntauit indignũ. q̃ dicut no. de of. oz. cuz vos. Quid dices si ecclesia et patronus laicus simul habẽt ꝑntare. nuuq̃d habebunt sex menses vel quattuor tantũ vel alter sex alter q̃ttuoz. dico q̃ hẽbũt sex menses ita q̃ ratione ꝯmunionis priuilegiũ eccie transeat ad laicum ad instar eius quod dicimus de eo qui habet rẽ ꝯmunẽ cũ pupillo. ff. quẽad. f. amit. l. si cõem. ita q̃ ꝑ ecclesiã consequat̃ q̃ ꝑ se conseq̃ non posset. si. s. de cõcess. ꝓben. c. penul.

¶ Romana. In prima ꝑte dicit̃ quõ et q̃n archieꝑus possit suã ꝓuinciam visitare. In scda ꝑte que incipit ibi. sane. dicit q̃d in visitãdo facere debeat. et q̃ crimina punire possit. In tercia que incipit. pcurationes. dicit quõ et in quibus rebus ꝓcurationẽ recipe debeat.

n ¶ Visitare. ꝑ se vel ꝑ aliũ. cũ ꝑ se id nõ ꝑt. s. de of. oz. inter cetera. x. q. i. eꝑum. et quõ tunc debeat solui ꝓcuratio dicut. s. e. li. de of. oz. si eꝑus.

o ¶ Datus. a capite est edẽda rõ. ff. de edẽdo. l. argẽtarius. et qui alios corrigit priuś corrigat se et suos. iij. q. vij. iudicet. de sta. regula. ea que. ℌ. si vero. vbi de hoc.

p ¶ Plene. ita q̃ nulla parochia remanea t non visitata dumodo cõmode visitari possit. et visitatõis causa subsit. et sunt hec redigenda ad boni viri arbitriũ. Sed nũquid sufficiet sinodũ cõuocare. et plene inquirere. et videt̃ q̃ sic de accu. sic olim. xvij. di. qñ. Sed dic ꝓtra. qñ in tam bze ꝑte nõ posset singuloꝝ inq̃sitio fieri. tũ q̃ nõ ꝓueniunt oẽs clerici et laici q̃ sunt visitãdi. ut infra patet. tñ q̃ subtienda est res oculis et ꝑsone ꝑntia multum opat̃. ff. fini. re. si interruptõe. s. de of. del. c. vl. ꝓpellatõib⁹. cũ suis cõ

q ¶ Minoꝝ. ad ℔ de ap. cũ de apcoz. de ꝑbẽ. maioꝝib⁹.

a Difficultate. forte ꝓpter niues vel glacies vel aliud ꝓ simile. de ec. cdi. ad audientiã. ff. si quis cauẽ. l. ij. §. si qs in iudicio. b Accedere. patet ergo ꝙ ire tenetur. nec suf ficit ad suã eccĩam ꝓuocare. ꝯem ꝓut erit possibile. s. c Cõgruũ. id est honestũ et de fi. instru. accepim⁹. j. de priuil. cũ persone. d Laicos. nũquid ꝓlos ꝓcurabit nõ. vt no. io. x. q. i. placuit. et sic est ꝓsuetudo.

e Prouiciã. hoc intellexit ber. verũ si suffraganei erant negligẽtes. alias se cus. sed dic ꝛ. vt. j. e. c. vl.

f Pia loca. hospi talia xenodochia. ↄ bmõi.

g Et ꝓlos. nõ si mul sed sepatim. cũ caliũ vita sit sepat. xij. q. i. duo. nec ꝓ miscuis actibus of ficia sũt turbanda. C. de testa. cõsul. et melius ꝓcedit ĩ quisitio qñ fit sigil latum. de accu. iq si tõis. §. fcie. et ℔ ve rũ si q̃litas negocij hoc exposcit alias ĩ genere fiat inquisi tio. j. e. §. sane.

h Libere. s. ꝓtra dictione ꝓscripti one. vel appellatõe non ob. de ꝓscript. cum ex officij. et. c. accedẽtes. j. e. c. vl.

i Visitatis. loca ĩ telligo visitata siue sint illa q̃ psonalit visitat siue illa que ad visitatõm cõuo cat. s. ꝓx. ibi. in fi.

k Ceperit. caue at quod cõpleat. a lias in illa visitatõ ne nõ poterit reuer ti. vt sequit.

l Sua denuo. ꝯ sic fm modum supi us dictũ visitatõz secũdã. ſcipiat. m Requisitus. ergo nõ aliter o Cõcilio. in con vt. s. ꝓx. ibi. q. p Ipsius. s. archiepi. q Diffinitionem. dicit in

ad visitationẽ ꝓuincie nre. et dixit ꝙ a tali diffinitione cũ sit super executione officij sui nõ poterit appellari. de offi. ordi. in re fragabili. ꝯ casũ in q̃ scriptura requiritur. alius r In scriptis. no. cũ queritur de antiquissimo facto qđ testibus ꝓbari nõ pt. ff. de ꝓba. census. de ꝓscripti. ad audientiã. de ꝓba. cũ causas. Tercius in priuil. de pri uil. ꝓtio. Quartus in dimissoriis. s. ex. di. extraneo. Quin t⁹ in redeũte ab be ẽsi. i. q. vij. saluber timũ. Sext⁹ ĩ ꝓsitẽ te. xxvij. q. i. oẽs fe mie. Septim⁹ ĩ ele ctõe. de elec. q. ꝓpt Octau⁹ ĩ ẽpiteosi C. de iure ẽphi. l. i. Non⁹ in alienatiõe rei eccĩastice. xij. q. ij. hoc iuſ. de hijs q̃ fiũt a ꝓla. c. i. Decimus qñ appellaẽ ab inflocutoria. s. e. li. de app. ordi. Undecim⁹. qñ quis variat circa ꝓcura torẽ ꝓstitutũ. s. de ꝓcur. c. i. Duodeci m⁹ qñ sic agit vt nõ valeat ꝓcus nisi in scriptis redactus sit s. de pac. c. ij. C. de fi. instru. ꝓct⁹. Ter ciusdecim⁹ ĩ sua ex cõicatõis. Quart⁹ decim⁹ ĩ acquisitõe transcripti senten tie excõicationis. j. e. li. de sen. ex. cum medicinalis. Quin tusdecim⁹. ĩ casu. s e. li. de elec. vt circa Sextusdecimus. ĩ casu. s. de of. ordi. si canonici. Decim⁹ septim⁹. in cañ. s. e li. de elec. fũdamen ta. Decimusoctau⁹ in donatiõe que ex cedit quingẽtos au reos. C. de donaẽ. si quis argentum.

Et si comode vel absq̃ difficultate accedere ad v nãquãq̃ nõ poterit de ꝑti bus locis ad vnum cõgru um clericos et laicos stude at conuocare. ne in illis vi sitatio postponatur De inde liceat ei per totã ꝓui ciam vel eius partẽ visita tõis officium exercere ciui tates et dioceses suffraga neos suos et eoꝝ subditos cathedraliũ et aliarũ eccĩa rũ capĩa et monasteria ec clesias ↄ alia religiosaꝝ pia loca cleros et ꝓlos libere visitando. ac ꝓcurationes a locis tĩi recipere visita tis. Ex quo tamen aliquaꝫ de ipsis dioc̃sibus visita re ceperit nunq̃ postea si ue totã siue ꝑtẽ ei⁹ visitaue rit reuertatur cã visitatõis ad illã priusq̃ omnes reliq̃ ipsius ꝓuincie dioceses in toto vel in parte quas secu re visitare poterit et sua ↄ nuo fuerit visitate. Qđ si forte eadem dioc̃sis vel aliqua ibi eccl̃sia plus a lijs indiguerit visitari. tũc aliarum visitatione inter missa redeat ad eandem. si a loci diocesano requisitus extiterit vel de omniũ aut maioris partis eꝝ eiusđ ꝓuincie ꝓcesserit concilio et assensu. ad qđ ijdem se ꝓnos exhibeant. ne aiaꝝ ꝓfectus aliquatenꝰ neg ligatur. Si vero malicioſe in hijs difficultatem adhi buerint archiepus licentiã super hoc a sede ap. postu let confidenter Postq̃ aũt sem̃ omnes ꝓuincie sue dioceses visitauerit li citũ sit ei postea. ꝓius tĩi suffraganeoꝝ suoꝝ req sito ꝯsilio et ipsius diffini tione super hoc habita co rã eis. que in scriptis redi gi nolumus vt possint alijs cẽ nota visitationẽ per eam dem reiterari ꝓuiciã iurta modũ superius ãnotatũ eẽ si nõ interueniat ĩ hoc suf fraganeoꝝ ipꝝ assensus. Illam semper ꝓuidẽtiam adhibẽdo vt ĩ postionibus

Decimusnonus. fm quosdam in fideiussore. C. de fideiuſ so. l. penul. Vicesimus. in minore iurante se maiorem. C. si minor se ma. dixe. l. ij. xxi. si pactum fiat cum aduocato de re immobili sibi danda. C. de suf. l. vna. ij. Rẽso. xxij. in so lutõne debiti ĩ instrumento publico contenti. C. de testi. l. testium. autẽ. rogati. xxij. si quis cauit de debito in scrip tis ex causa antecedenti. et vult hoc improbare. C. de nõ nu. pe. generaliter. xxiij. in testamento in scpris redigẽdo. C. q̃ testa. fa. pos. hac ꝓsultissima. §. hac cũ hũana. xxv. ĩ le gato ꝓpe. de of. dele. cũ in iure. C. de mã. ꝓh. l. vna. xxvi. in libello criminali vel ciuili. s. de libel. ob. c. i. ij. q. i. legum. xvij. in casu. s. de tem. or. c. i. xxvij. in distinctiuis. s. e. li. de re iudi. c. vlti. Et licet in supradictis requiratur scpura

visitationibus illas eccias eosq; cleros et ꝓplos prius visitet qui nō fuerāt ab eo in prioribꝰ visitati nisi magis sit alijs visitationis officium oportunum. ¶ Sane huiusmodi impensurus officium proposito verbo dei querat de vita et ꝯuersatione ministrātium in ecclesijs et locis alijs diuino cultui deputatis ac ceteris que ad officium ipsum spectant absq; coactione ⁊ exactione qualibet iuramenti ad ipsoꝝ emēdationem ꝑ salubria monita nunc leuia nūc aspera iuxta dataꝫ sibi a deo prudentiam diligenter intendens. ¶ Qđ si de aliquibus orta fuerit infamia contra eos ordinarijs ipsoꝝ ut sup hijs solēniter inquirāt denūciet si viderit expedire ¶ Notoria vero crimina que examinatione non egeant cuꝫ super hijs merito notari possit ordinariorum negligentia eorumdē libere corrigat penam pro illis đbitam infligendo. ¶ Procurationes autem recipiat secūdū qđ est in canonibus constitutum. nullam tamē pecuniā ipse vel aliquis đ sua familia occasione alicꝰ officij aut consuetudinis seu quolibet alio mō earū nomine sed in victualibus expensas tm̄ recipiat moderatas. ¶ Caueat insup ne ipse vel quisq̄ suorum aliquod munus quodcunq; sit et qualitercunq; offeratur p̄sumat recipere vt non que sua sunt videatur querere sed que christi. qđ si fuerit contra presumptū recipiens maledictionem incurrat. a qua nunq̄ nisi duplum restituat liberet. volumus enim in hijs fraudem quālibet penitus euitari. ¶ Hanc autem visitādi formā ab vniuersis etiā ep̄is alijsq; prelatis ordīario iure suos subiectos visitātibus plene obseruari precipimus saluis super hꝫ rōnabilibus et approbatis religiosorum consuetudinibus et regularibus institutis. Gr̄re. x. in generali ꝯcilio lugduneñ.

Exigit peruersoꝝ audacia vt nō simus sola delictorum prohibitione ꝯtēti sꝫ etiā penā delinquentibꝰ īponamꝰ. constitutiōeꝫ itaq; felicis recordationis innocēcij pape. iiij. p̄decessoris nostri editā sup nō recipiendis in pecunia ꝓcurationibus ac sup receptōne mūerū visitātibus eorūq; familiaribꝰ īterdcā quā multoꝝ ferť temeritas preterire volētes inuiolabiliť obseruari eam decernimꝰ pene adiectione iuuandaꝫ statuentes vt vniuersi et singuli qui ob procuratōꝫ sibi ratōne visitationis debitam exigere pecuniā vel etiam a volente recipere.

non tm̄ de necessitate in omnibꝰ. alias aūt regulariter īstrumētis et testibꝰ ꝓbari pť. s. de fi. instru. cū iohānes. fit tm̄ ꝓbatio leuius et securiꝰ per scp̄turā. ff. de pig. l. ꝯtrahitur

a ¶ Visitati. p̄sumūtur enī magis indigere et ideo sunt p̄mitus visitādi. s. e. §. ꝙ si forsan. ⁊gitur iuramētū ꝑ qđ occultum ꝓdere ꝯstrīgatur. ex quo tm̄ sine iuramēto referūť aliqua corrigēda poterit inquisitor sup hijs exigere iuram̄

b ¶ Coactōe. a p̄ricipio non exigatur. ex quo tm̄ sine iuramēto referūť aliqua corrigēda poterit inquisitor sup hijs exigere iuram̄

c ¶ Aliqbꝰ. đ tū. quibus introgati de plano nō dicūt et tūc denūciabūt ep̄is vt inquirant fm̄ formam decre. de accu. q̄liter. ij.

d ¶ Negligentia. x. viij. di. peruenit.

e ¶ Debitā. s. statutam ī iure nisi ex cā fieret cōmutatio. alias arbitraria īfligatur. s. de of. del. de causis.

f ¶ Canonibus. x. q. iij. relatū. s. e. cū apl's. et. c. sopite. ⁊ c. cū nuper.

g ¶ Officij. scriptoris sigillatoris et similium officiorum

h ¶ Liberet. additur pena. s. c. ꝓx.

i ¶ Alijs. s. ar̄diaconis et plebanis. s. e. cū apl'us.

k ¶ Saluis. ad hoc s. de sta. mo. in singulis.

Exigit puersorū. Quia decēta. in no. iiij. s. ꝓx. non bene seruabať in illo. c. quo p̄ceperat ꝓcuratōes ī victualibus nō in pecunia recipi. et nō recipi munera nec etiā procurationes in victualibus a locis nō visitatis illā confirmat penas adiciens. Et bñ dixit exigit. quia magna ratō suadet ob maleficia penas solui. ff. de fideius. si a reo. §. id qđ. et fuerūt sūpta hec ꝟba ex auť. de deposito. §. sed ne per hanc. colla. vi.

l ¶ Audacia. ī mala parte ponitur. sic. iiij. di. fcē. C. de sepul. viola. pergit audacia. qñq; ponitur in bona. vt. viij. q. i. audacter. C. de iudi. rē nō nouā. ī fi.

m ¶ Imponamꝰ. vt q̄s dei timor ꝛc̄. de vi. et ho. clei vt cl'icorū. lxxxij. di. pl'imos. Et dicit papa. cohibeātur formidīe rōnis quos dei vel nostra reuerētia non cohercet. j. de penis. felicis. §. in premissis.

n ¶ Constitutionē. s. c. ꝓxi. §. i. et. §. ꝓcurationes. vbi tria statuta erant que hic confirmantur apposita pena. primum ꝙ ꝓcuratio recipiať solum a locis visitatis scđm ꝙ solum in victualibus. terciū ꝙ visitantes vel familiares munera non recipiant.

¶ Preterire. maledictionis penā ibi appositam. nō curātes nec excusantur quia nō minus ardēbunt qui cum multis ardebūt. ij. q. i. multi. in fi.

p ¶ Statuētes. qđ s. ꝓxio in ar̄ep̄is dictū erat principal'r ibi in fi. et hoc ad oēs extendit quibꝰ cōpetit visitare.

q ¶ Visitationis. ī alijs ergo ꝓcuratōnibus que debenť legatis vel nūcijs aposto. sedis vl' que debentur rōne consuetudinis vel rōe pacti in fundatōne vl' consecratiōe appositi non hñt locū hee decre. de quibꝰ hēs. s. e. q̄nto. et. c ꝓcuratōnes. et. c. cū nuper. ⁊. xviij. q ij. eleutherius.

r ¶ Exigere. i. ab īuito extorq̄re. ff. de lega. iij. fideicōmis. §. si rem.

s ¶ Pecuniā. fm̄ īno. ost. guil. et gar. ꝓ vecturis et ꝓ ferratis eq̄rū si indigeant pecuniā exigeť possunt.

t ¶ Volēte. qđ dic vt. j. c. ꝓx. Nota casum spālem in quo parificanť ista duo exigere. et a volente recipere. sic. s. đ rescripť. statutum.

vel aliaſ conſtõnem ipſam recipiendo munera ſiue viſitationiſ officio non impẽ ſo ꝓcurationem in victua/libus aut aliq̃d aliud ꝓ/curationiſ occaſione viola re preſũpſerint duplum ei us qđ recepermt eccie a q̃ id receptũ fuerit infra mẽ/ſem reddere teneant. Alio quin extunc patriarche ar chiepi epi. duplũ ipz vltra predictũ tẽpus reſtituere differentes ingreſſum ſibi eccle interdictum. inferio/res vo ab officio et bñficõ nouerint ſe ſuſpenſos quo uſqz ꝺ duplo hmõi graua tis eccl̃ys plenariã ſatiſfa/ctionem impẽdãt nulla eiſ in hoc dãtiũ remiſſione li/beralitate ſeu grã valitura

Omiſa. viij.

HElicis recordatõnis gregorius pp. x. pđ. noſter phibuit in p. lugđ. ne aliq̃ ob ꝓcuratõnẽ ſibi rõne viſitationis debitam exigere pecuniã pſumerẽt vel etiam recipere a volen

te. Clerũ qñ rerũ experiẽ/tia nos inſtruxit. ex ꝺ tã p/ſonis viſitãtib9 q̃ locis et eccl̃ys viſitatis mlta icomo doz diſpẽdia ꝓuenire con cedimus. ut patarche. ar/chiepi. epi. et aliꝫ q̃b9 ex of ficio cõpetit viſitare a vo/lẽtibus eccliarũ et locoz vi ſitatoz rectoribus ſeu pſo nis pecuniã licite recipere valeant. p ſũptib9 modera tis faciendis in victualib9 diebus quibus viſitatiõis officium perſonaliter exer cebunt. adicientes. q̃ non liceat viſitanti niſi vnã p/curationem recipere vna die ſiue vnũ locũ ſolũ viſi/tauerit ſiue pla. eẽ ſi locus quilibet viſitat9 ab illo ſuf ficeret ad ꝓcuratõnẽ iure/graz perſoluend ã. cũ eidẽ ſufficere ꝺebeat vt talia merat a locis pſonal̃ viſi/tatis p diebus quibus eiſ ſpũalia ſubmiſtrat. Ce/tera vo in eiuſdem pđ. cõ/ſtõe ꝓtẽta. i ſuo volumus robore pdurare. Idem.

tere nõ poſſum. licet nil ſit tã naturale q̃ volũtate dñi rem ſuã in aliũ tranſferri. inſti. de rerũ di. §. per traditõz. et de hoc dic vt dicti. s. e. li. de Rp. ſtatutũ. §. ſi quid autem

HElicis. Datũ habuit ab hijs q̃ no. guil. s. c. pri. vbi dicebat ſe a dño greg. audiuiſſe de mẽte ſua fuiſſe qđ hic ſtatuitur. o Lugduneñ. s. c. pr.

p Aliqui. inno. in archiepis. phibuerat principaliter. et demum ad omnes extenderat. s. c. i.

q Exigere. circa hoc nil corrigitur l' mutatur.

r A volente. hoc ẽ q̃. j. recipit mutationem.

s Experientia. s e. li. ꝺ elec. q̃ ſit. cũ ſuis cõcoz.

t Diſpẽdia. preſ/biter ruralis qui ñ hz niſi vnũ gauſa/pe. forte ſme ma/nutergio. et vnicuz lectulũ. quõ. pcurabit et hoſpitabit e/piſcopũ cũ nec foz/te domus ſufficiat poſito q̃ abunda/rent reliq̃. et epũs quõ ibi i vili domo manebit. vtilis er/go fuit hec ꝓſtitu9 q̃ tollit h3 diſpẽdia Johãnes.

u Cõcedimus. o. reuolauit ad a. i. extremitas ad pnci/piũ. xxv. di. ab ex/ordio. Olim enim ab hijs qui ꝓcura tionem victualium parare debebãt ſui tis. pcuratio i pecu nia exigi nõ poſſat x. q. i. relata. §z a vo lentibus bñ poſſat in pecunia recipi et certa ſumma taxari x. q. iij. relatuz. Jđ eſt hodie per hanc

decre. et eſt equiſſimũ. vt dixi in prima glo.

r Officio. ſatis hoc puto locũ hr̃e non ſolũ in ordinario officio. ſed etiã delegationis. cũ vtrobiqz eadem ſit rõ. nõ ob. qđ. j. ꝺz. perſonaliter. quia intelligo q̃ cũ perſonaliter viſitant. p ſuis victualibus a viſitatis pecuniã recipiant. cũ aũt per alios nõ ipſi ſed illi victualibus vel pecuniã. p eis recipiẽt. vt. s. de of. ordi. ſi epũs.

y Perſoluẽdã. al̃. enĩ poſſet totã ciuitatẽ vna die viſita/re. et tot ꝓcuratões recipere q̃t ibi eſſent eccle. qđ eſſz ab/ſurdum. numerus ergo ꝓcurationũ nõ excedat numerum dierũ. s. e. ꝓcuratões. §z circa exactões ſtatuta. et cirẽ

z Ceterapero. ꝓcuratões eẽ i victualib9 nõ recipi ẽda a locis nõ viſitatis et circa mũera nõ recipiẽda a viſitã tibus vel eozum famulis cum penis ſuperius ſtatutis

a Munera. pſulte facit viſitãs ſi ab omni munere ſe ab/ſtineat. i. q. i. ſunt nõnulli. et. s. c. pr. §. pnl. Credit tĩ gar. q̃ ſi modicũ eſculẽtum vel poculentum recipiat q̃ non ſit veriſimile q̃ aliꝫ moueat vel donan tem pauperiozẽ fa/ciat non habet locẽ pena. ar. de ſimo. et li queſtiones. ꝺ of/fi. preſul. l. plebiſci to. quia talia non trahuntur ad mu/nera. ff. de offi. pro/conſu. l. ſolent. ad fi. ad hoc. s. de do/na. inter vi. et vx. c. vlti. s. e. li. de Rp. ſtatutũ. §. inſup.

b Officio. qđ q̃li ter exerceri debeat colligit̃. x. q. i. pla/cuit. s. c. pr. §. ſane

b Impenſo. ille cui ex ordinaria po teſtate cõpetit viſi tare impeditus per alium viſitare pt̃. ille viſitans ꝓcura bitur. nõ ille qui ꝓ/miſit qđ dic. vt. s. de of. oz. ſi epſ. e. li.

ꝺ Aliud. xvij. q. iij. plerigz. de ſimo. intantum.

e Duplum. xvij. q. i. militare. xvij. di. qm̃. i. q. i. ꝓcuſſi onis. et. l. ſe.

f Teneantur ſal/uo eo qđ dicit. j. c. pr. et tenetur etiaz familia de eo qđ ꝓ/cepit. et ipſe epũs tenetur de facto ip ſoz. lxxvi. di. ãpu/tatiſ. s. e. li. de el'c. generali. §. vl.

g Extunc. elapſo mẽſe. /qđ eſt. j. a'tali pena incipit cũ

b Interdictũ. nouerint/iſtis maioribus vt. s. e. li. de of. del'c. ij. Et ſi durãte interdicto iſti moriãt nõ'lepelianẽ in cimiterio. et ſi interĩ celebrẽt in eccia in ſuo officio ſicut prius irregulares efficiuntur. vt. j. de ſen. ex. is. cui.

i Inferiores. et ſic magis punitur minoz q̃ maioz. de q̃ dic vt. xl. di. hõrp̃ianus. et. s. de iureiur. cũ quidam.

k Suſpenſo. ſi interim celebrẽt vt prius ſunt irregl'ares nec poterũt ab alio. q̃ a pp̃ abſolui. s. ꝺ re iudi. cũ eterni. j. de ſen. ex. cum medicinalis. /ne ſtatim ſunt abſoluti ſi

l Quouisq;. ergo fcã reſtitutõ/ne alia ſnĩa. lxxxi. di. ſi q̃. cũ ſuis cõcoz. de ſpon. non eſt.

m Naturca. no. caſum vbi rẽ meã vel mihi debitã remit

Oppāt. si vniuersitas vl̄ singularis psona ecclesias vl̄ ecclīasticas personas ꝓpulerit soluere pedagia vl̄ guidagia vel exactōes ꝓ rebus suis ꝗs causa negociatōis non deferūt vel ꝓ psonis singlares sūt excōicati et vniuersitas interdicta. nec ꝓdest ꝓria consuetudo. Cle. ℔ addit. q di occesani qui l⁹ ꝓstat aliq̄s has sententias incidisse illos publicare debent et ipsas sententias facere obseruari. e. ti. presenti.

q Pedagiorum. q̄d sint guidagia et quid pedagia. vide s. de v. sig. super q̄ busdam.

c Canonico. p̄dicta decre. sup. qui busdam.

d Ciuili. C. no. nec. instī. nō posse. l. ab eccīs. C. de sa. sa. ec. lplacz.

e Maiorū. s. q̄ exigāt a laicis.

f Ipsarū. s. eccīarū et ecclīasticarū psonarum. naz res clericorū eodē p̄uilegio gaudent quo res ecclīarū. vt. xvi. q. i. similit. et nōnē ibi no. io. et ber. s. de pig. ex lris. ī glo. pe. nec est illud vniuersaliter verū vt no. Jo. xvi. q. iiij. c. i.

g Humano. positiuo vt dictum ē. s.

h Diuino. legiē genes. xlvij. vltra mediū. subiecit io seph omnē terram egipti pharaoni scīcuctos pl̄os eius a nouissimis terminis egipti vsq̄ ad fines eius preter ter̄ sacerdotū. et seq̄tur sic. ex eo tpe vsq̄ in p̄sentem diez in vniuersa ter̄a egipti quinta ꝑs regibus soluitur. et factū ē quasi in legem pret terraz sacerdotalē q̄ libera ab hac conditione fuit. Jtē esdre. vij. vltra medium vbi dixit rex artagey suis mīstris vobis q̄z notū facim⁹ de vniuers sacerdotibus et leuitis cātorib⁹ et ianitorib⁹ et mīstris domus dei vt vectigal et tributū et ānonas non hēatis prātē ipponēdi sup eos. et ꝓcor. ad ℔. s. de īmu. ec. nō minus.

i Cōstōnē. quā habes. j. de immu. ec. c. i. et pro ꝓte eius mentē vide ℔ decisam. de vi. et ho. cle. c. vl.

k Negociandi. ad ℔ hījs q̄ negociatōnis cā portārur non in ꝓprijs vel hijs q̄ portant ad vtilitatem fisci soluūt exactiones iste. C. de vec. et ꝓmis. l. vniuersi.

l Adiuuare. s. e. exigit. in prin. mana. §. ꝑcuratōes. s.

m Consuetudine. ad idē. s. e. ro de cap. mo. c. vno. cū

n Collegiū. ex q̄bus ℔ ꝓgnoscāt. vt no. s. de excess. p. si. dilecta.

aut status a prefatis eccīs aut personis. ꝓ personis ipsis aut rebus p̄dictis talia exigat vel extorqueat ꝓ se vel ꝓ alium suo nomine vl̄ etiā alieno aut eas ad huiꝰ modi persoluenda ꝓpellat.

Qui vero ꝓtra fecerint si ꝑsone fuerint singlares excōis. si autem collegiū vl̄ vniuersitas ciuitatis castri seu loci alterius cuiuscūq̄z ipsa ciuitas castrum vl̄ locus interdicti sīnias ipso facto incurāt nec ab excōicatione hmōi absolutionē vel interdicti relaxationē obtineāt donec exacta plenarie restituerint et de trās gressione satisfecerint competenter. Idem.

Perpetuo declaram⁹ edicto archiep̄m pos se fm tenorem ꝓstitutōnis felicis recor. anno. p̄pe. iiij predecessoris nostri sup ℔ edite suam ꝓuinciā visitare libere licet nō sint eⁱ⁹ suffraganei negligentes et itterare visitatōnē eādē ac ꝓcuratōnes a locis recipere visitatis. ꝓsuetudine si q̄ forsan ab ipsis suffraganeis vel ab alijs allegetur p̄missis contraria nō obstante. Poterit etiam idē archiepiscopus dū visitat

o Dremissis. visitationi. iteratione. et ꝑcurationi.

p Alīū. j. de re iu q Alī di. q̄ p alīū. eno. xlvi. di. sicut ñ sua. j. de re. iur. q̄ alicui.

q Singulares. ꝛc. epī. q̄z decre. q̄z pi culosum de snīs suspēsionū et interdicij loquitur.

r Vniuersitas. in collegiū enim vl̄ vniuersitatē excōnis snīa. pferri nō debz. j. ō sen. ex. romana. §. in vniuersitatē. vbi de hoc Et itelligo ℔ etiā de vniuersitate vl̄ collegio ecclesiastico. vt. s. de personis dixi ī pr. glo. et facit. ff. si fuiven. l. alteri⁹. et de na. ex li. ven. c. vno de deci. quamuis.

s Satisfecerint. adinstar excōicati p̄o manifesta offēsa. s. de v. sig. ex p te. i. et. c. sc. j. de sē. ex. solet. et. c. venerabilibus.

Perpetuo. Ē manauit ad declarationem decre. s. e. romana. et correctionem eoꝝ q̄ ibi no. ber. ꝛ. s. e. c. nup. ꝛ s. de accu. sicut olī u Cōstōnis. s. e. x Negligē. c. i. tes. ꝓtiū no. ber. in p̄dictis locis. ℨ alius ē visitare aliud de crimīb⁹ īquirere. vt dixi. s. e. c. i.

y Et iterare. repete fm ꝓstōz ꝛc. q̄ est. s. et idē repetas in pri. v.

z Alijs. pura subditis suffraganeorū.

a Dremissis. visitationi. iterationi. et ꝑcurationi.

b Obstante. ad idem. s. e. pr. cū suis concor.

confessiones subditorum suffraganeorum audire ac absoluere cõfitentes ⁊ ip⁹ penitentias iniungere salutares. ¶ Bonifa. viij.

De ꝯsecratõe ec.ꝝ altaris.

Si ecclesiã pollui sanguinis aut seminis effusione cõtingat ipsius cimiterium si contiguum sit eidẽ cẽsẽt esse pollutũ. vnde anteqũ reconciliatum fuerit nõ dz in eo aliquis sepeliri. Hec cus si remote fuerit ab eadem. ¶ Non sic q̃q̃ in casu econuerso sentim⁹ vt videlicz polluto cimiterio q̃ quis ecclesie ꝓtiguo debeat ecclia reputari polluta ne minus dignũ mai⁹. aut accessorium principale ad se trahere videatur. ¶ Non vnũ sed pl̃a cimiteria esse noscuntur que quãuis sibi coherentia pariete tñ medio seiunguntur. Ideoq̃ violato eoꝝ alt̃o. alterũ licet de vno ad aliud ꝑ portã intermediã habeatur accessus non ꝓpter hoc re putabitur violatum. ¶ Bonifa. viij.

De reliquijs ⁊ veneratõe scõrũ

Gloriosus de⁹ in sanctis suis ⁊ in maiestate mirabilis. cuius ineffabil altitudo prudentie nullis inclusa limitibus. nullis terminis comprehensa. recti censura in dicij celestia piter et terrena disponit. Et si cunctos eius ministros magnificet altis decoret bonoribus ⁊ celestis efficiat beatitudinis possessores. Illos tñ vt dignis digna rependat potioribꝰ attollit insignijs dignitatum ⁊ premiorum vberiori retributione ꝑse quit̃ q̃s dignioresꝑ agnoscit et ꝓmendat ingẽtior excellentia meritorum. Hic ⁊ alma mater ecclia eius sacra vestigia prosequens et exemplo ducta laudabili. Iz vniuersos in regnis celestibus ꝓstitutos. studijs honorare sollicitis ⁊ sonoris nunquid recõciliabitur ecclesia. videtur q̃ sic. quia indistincte iura loquuntur. et sceleratis⁹ est iustũ et scm̃ occidere q̃ iniustũ. xxiij. q. v. si non licet. In contrariũ videt̃ cuz eccia sanctificata sit. nõ pollura. Sed hoc verũ ẽ ex sanguinis effusi passione. sed ex ipsius effusi actione bene pollu⁹itur. iuxta illud. Aperio displiciut passio grata fuit. vn ꝓmũ teneas. locum tamen sanguinis non laua bunt.

a ¶ Absoluere. no. casum in q̃ aꝛchps i subditos suffragane⁹ oꝝ iurisdictionẽ habet. Itẽ per totã ꝓuinciã dat licẽas indulgentiarũ. s. de pe. et re. nõ. alios casus habes. xi. q. iij in fi. de of. ordi. pastoralis. ¶ q. vij. alligãt. et in
b ¶ Salutares. nõ numiñ austeras. xxvi. ¶ eis imponẽdis ꝓsideret que legũtur. de pe. di. v. ꝓsideret. et. s. de homici.
c ¶ Ecclesiam. Emanauit ad declaratõnẽ sic dignũ. Scoꝝ q̃ no. ost. s. e. t. c i. ꝓprie eccia dr ꝑsecta. basilica nõ ꝑsecta de rel. do. c. i. Sed ꝓcta nõ ꝑsecta polluitur sed aliter recõciliatur. s. e. c. vl.
d ¶ Pollui. q̃ ad opinionẽ hoim q̃ eã polluũt quantum i eis est. que enĩ sunt sancta coinquinari nõ pñt. xv. q. vlt. c. vl. de cohabit. cle. et mulie. vestra. Et quid firmũ erit aut stabile si sanctitas i corrupta corrũpat̃ C. de epis. et cle. si quenquam. et ob hꝰ dico q̃ si pollutio fuerit occulta non debet reconciliari dicunt enim theologi q̃ ideo reconciliatur ecclesia vt videntes laici eccl̃am sic lauari que ñ peccauit. cogitent i tra se quãtum ꝓ lauatione peccatorũ laborandum sit. et ꝓbatur hoc iure quia ecclesia nõ iudicat de occultis. xxxij. di. erubescant de simo. tua. ñ ob. de adul. significasti q̃ dico q̃ adulteri⁹ ibi publicũ erat q̃ ꝑtz ex eo q̃ ad ulterio indicta fuit purgatio.
e ¶ Sanguinis. humani et iniurioſi. vnde si ibi occidatur canis vel hũanus sanguis casu effũdat̃ ecclesia nõ est recõciliãda. et si sme sanguinis effusione occidatur ibi homo puta cum torꝛozio ad collum bene reconciliatur ꝓpter criminis horrorem. sm hu. qui hꝰ no. de con. di. i. eccl̃is. et ẽ casus. s. e. ꝓposuisti. vbi dr q̃ ꝓpter homicidia et vulnera recõciliatur ecclesia. nõ dicit an in eis fuerit sanguinis effusio. necne. et si extra ecclesiam vulneratus ad ecclesiam fugiat et ibi sanguinem spargat. non reconciliat̃ ecclesia. sec⁹ ecõtrario. vel cum sanguinẽ colligit in scutella. Si aũt supertectum. po. sagitta homo interficiatur. dicit ibi hugo. q̃ non est facienda reconciliatio. quia extra ecclesiam videtur factum. Sed quid si sanctus vir ibi occidatur.
f ¶ Seminis hũani. non canum. Et i telligũt hꝰ quidam de semine fornicatio. vnde si vir cognoscit vxorem in ecclesia non reconciliabitur. hoc tenẽt hu. cuius glo. posuit. io. de cõse. di. i. i ecclesijs. vinẽ. ⁊ gã dolphus. sed ipse Johan. ẽ. q̃d verũ puto allegabat. ff. de solu. l. q̃ dicim⁹. et hꝰ no. xxxi. di. q̃m lxxiij. di. ecclesijs. xxxij. q. iij. aplius. nã mlta licita ex loco sunt illicita. ij. q. vij. accusatio. de i mu. ec. c. i.
g ¶ Contiguũ. contigua dicuntur q̃ extrema se contingunt.
h ¶ Pollutum. cõcordat. j. de sen. ex. si ciuitas. vbi idem de ecclesia interdicta distinguit̃. Jo. andree.
i ¶ Polluto. sanguinis vel seminis effusione. vt. s. vl̃ q̃ ibi fuit aliquis etiã excõicatus sepult⁹. s. e. consuluisti.
k ¶ Quia. ad se trahere videatur quod est. j. ⁊ hoc esse non debz. s. e. q̃ in dubijs. vide ꝺ hꝰ ad idem. s. e. li. de preben. c. antepn̄.
l ¶ Principale. quod esse nou debet immo potius ecõtrario. j. de regu. iur. accessoꝝ. cum suis concoꝛ.
m ¶ Pariete. paries igitur diuisionem inducit. ad idem. s. de elec. vbi periculum. ꝯ. in eodem.
n ¶ Violatum. nota q̃ licet accessorium sequatur principale contiguum non tamen sequitur accessorium etiam cõtiguum vt hic multo ergo minus principale sequetur accessorium vt. s. ꝑ. lxxii.

Gloriosus. festa duodecim apostolorum. quatuor euangelistarum. et quatuor doctorum et confessorum ecclesie. scz gregorij. augustini. ambro sij et hieronimi. sub officio duplici debent solẽniter celebrari.

a ¶ Quodeno. ſ9 dicit ꝓter paulū et illos qui nō fuerunt de numero. bij aūt sunt. xij. petrus. iohannes. iacobus zebedei. andreas. philippus. thomas. bartholome⁹. matheus. iacobus alphei. simon iudas iacobi. et mathias. q̄ fuit in locū iude scarioth.

b ¶ Quatuor. marcū matheū lucā et iohannem.

c ¶ Sedis. solus papa habet nō solū certos de sanctis ꝑa

lijs extollere sed eē eos canonizare mltiplici rōne. primo quia ista est vna de maioribus causis q̄ inter xp̄ianos ꝓponi possit. et sic ē ad sedem ap. referenda. de bap. maiores ¶ Secunda quia miracula attribuūtur fidei. hec igitur qō cū sit de fide precipue est ad sedē ap. referenda. xxiij. q. i quotiēs. ¶ Tercio qz ad ꝑpām spectat declarare dubia scripturarū. q̄ fi. smt le. p venerabilē. mlto fortius dubia sanctitas. qz circa maiora maius periculum vertitur. ideo zē. s. de elec. vbi periculū. ¶ Quarto ne ꝑ multoz eꝓorum simplicitatem ꝓplz decipi ꝓtingat. se ti. c. i. et. ij. ¶ Quinto ne in infinitū cōtingat scōs multiplicari et sic deuotōnem refrigescere et sācti tatē vilescere. lxxx. di. epi. videtur tñ ad id. ꝑ. s. de fer. c. vl. de ꝓ. di. iij. c. i. vbi dz q̄ epi ſ9 pñr. sz illud intelligit̄ d̄ sanctis iam canonizatis. nō enim omnium festa vbiq̄ coluntur hoc aūcē cōsequit̄ scūs ꝑ canonizationē q̄ eccl'ia ꝑ eo solēniter et ꝑ aliquibus solēnius dicit officium vt ſ9. Item inter alios sanctos in letanijs nominatur⁊ vocatur Et si eccl'ia in canonizatōe erraret qō nō est credendū lz accidere possz. d̄ sē tē. ex. a nobis. nubilo

efferre preconijs non desistat. glorioſissimos tamen christiane fidei principes athletas dei electos iustos seculi iudices luminaria mūdi videlicet xp̄i redēptoris apl̄os numero duodeno ꝓtentos qui viuētes in carne predictaz eccl'iā suo ꝑcioso sanguine plantaue rūt ipsam erigēdo sublimiter et disciplinis sanctissimis dirigendo reuerēdissimos etiā prēs viroſq̄ clarissimos quatuor euāgelistas dñi ꝑ quoꝝ diligētissima et fidelissima studia eadem eccl'ie sacra euangelia illuxerunt. ¶ Egregios quoq̄ ipsius doctores ecclesie beatos gregoriū q̄ meritis inclitis sedis ap̄. curā gessit. augustinū⁊ ambroſiū venerandos antistites. ac ieronimū sacerdotij preditum titulo eximios confessores summis attollere vocibus laudibus personare precipuis et specialibus disponit honoribus vestari. horū q̄ppe doctoꝝ pluclida et salutaria documēta ꝑ dictā illustrarūt eccl'iaz de coꝛarūt ⁊tutib⁹ et moꝛib⁹ informarūt ¶ Per ipsos ꝑterea quasi luminosas ardentesq̄ lucernas super cādelabrū in domo dñi positas erroꝝ tenebris ꝑfugatis totius eccl'esie coꝛporis tā q̄ fidus irradiat matutinū eoꝝ etiā fecūda facūdia celestis irrigui gratia influē

te scripturaruz enigmata reserat soluit nodos obscura dilucidat. dubiaq̄z declarat. profūdis q̄q̄z ac de coꝛis illoꝝ sermonib⁹ ꝑapla ipsius eccl'ie fabrica velut gēmis vernātibus rutilat et ⁊boꝝ elegātia singlari gloriosius sublimata choruscat. ideoq̄z circūspecta prudentia dicte sedis que actibus intenta salubꝛib⁹ et operibus exposita pietatis libenter et solerter exequitur q̄ sunt dei. premissa sollicite digneq̄z cōsiderans. et debita meditatōe perlustrās ad dīni nominis honoꝛē et gloriā exaltatiōnē catholice fidei salutēq̄z fidelium merito cēsuit ritē q̄z q̄uidit apl̄os euangelistas et ꝓfessoꝛes eosdē i vniuersali eccl'ia honorificē ⁊tie portioris impendijs attollendos. vt ab ea tāto ꝑ pensi⁹ honorari se sentiant q̄nto ipsā ꝑ ceteris excellētius illustrarūt. Nos itaq̄z pijs ductī consilijs dignis q̄z studijs excitati. nonnullos predecessoꝛes nrōs romanoꝝ pōtificum qui specialis deuotionis ꝓsequētes affectum aliquorum festa scōꝝ sub duplici ordinacionē officiō celebrāda imitari sollicite intēdētes eorūdē apl̄oꝝ euangelistarū⁊ cōfessoꝝ festiuitates precipuas de frm̄ nrōꝝ ꝓsilio et assensu sub officiō duplici ꝑ vniuersas oꝛbis eccl'ias

minus ꝑces in honoꝛē talis acceptę et grate sunt. per fidē eiusdē xp̄i omnia purgātur. de coha. cle. vīa. et esto q̄ veritas canonizatōis deficiat non deficit fides. de bap. debitum. de pres. nō bap. c. ij. et. iij. ¶ Dicim⁹ enī q̄ cuilibet licet in secreto alicui defuncto quē scm̄ credit ꝑces porrigere vt ꝑ ipso ad deū intercedat licet solēnes preces publice emittere vel solēne officium publice dicere nequeat vt dixerunt

inno. et ostien. s. e. ti. Ad canonizādū autem sanctos inquirēdum est an illi de quo canonizando queritur prioꝛ vita testimoniuz ꝑbeat ꝑ laboꝛibus multis moꝛibus castis. actib⁹ strenuis. lxi. di. miramur. ¶ Oportz enī hoc presenti restificatōne p̄dicari ⁊ bone fame p̄conijs nō taceri. xij. q. ij. quatuor. ¶ Et maxime queri dz de simplicitate et hūlitate. qz superbis deꝰ resistit hūlib⁹ aūc dat grām. Item dz queri an in vita ꝑsecutōes passus fuerit. vij. q. i. omnis qui. et. c. ibi aduna ti. et an passus fuerit ex caritate. i. q. i vide. ¶ Querēdū cē ē de miraculis factis in vita et post moꝛtem. Et q̄nuz ad ſ9 q̄ sit miraculū q̄tuoꝛ requirūtur. Primū q̄ ex deo non ex arte ꝓtingat nec ex dyabolo. nā miracula fiūt q̄ñq̄ ꝑ malos. i. q. i. reneam⁹. et. c. ꝑplꝰ auit. nccē ē enī martires a dō ipetrasse que mandāt. l. di. si q̄s ꝓpostera. ¶ Scdm q̄ sit p̄ naturā sicut dexga moysi mutata in colubꝛuz de azina loquēte ad balaam s. d̄ here. cū ex imūcto. ¶ Tercio q̄ non ex vi verboꝝ sz homis merito id ꝓtingat nā panis⁊ vinū prāte et ⁊trute verboꝝ trāsubstātiāt̄ē in coꝛpꝰ et sanguiē s. de cele. mis. cum marthe. ꝯ. q̄siuisti.

Quartum q̄ sit ad corroboratōz fidei. verba enim ministerio hominis trāsit in vitrū. ſz ſ̄ nil ad corroborationē fidei. et ideo ad canonizationem nisi hec quattuor concurrerēt miracula nō p̄desſent fm sūmistas qui ſ̄ no. s. eo. ti. et moderni. s. de testi. venerabili.

a Duplici. dicunt quidam officiū duplex cū tota ātiphona ōz ante psalmuz et tota post psalmū cū alias non totum sed solū p̄ncipiū dicat ante psalmū. aliꝫ aliter. clericis hoc relinquo.

Quia nōnulli. Seculares p̄tātes ab eccl̄ijs vel eccl̄asticis psonis tallias vel exactōes p̄ reb⁹ vel possessiōibus ac quisitis vl̄ acq̄rēdis exigere nō p̄sumant nec eas compellere ad ip̄as distrahēdū vel extra manū suā ponēdū. ſ̄ dicit.

c Tpale. qđ eccl̄asticō minus esse dubiū nō est. xcvi. dist. si imperator. s. ō ma. et ob. solite.

d Frācie. accidētia facti exprimit nō localē decretalē facūde eā generaliter p̄sequitur. j. et. s. ō censi. c. i. e. l. i

e Bonoz. q̄d dices si tributariū p̄diū doneē eccl̄esie. nūquid teneē eccl̄esia ad tributū. Dic q̄ sic. qz res transit cū onere suo. x. q. ij. aut. sicut aūt. et auten. se. xvi. q. i. si q̄s laicus. de dec. cum in tua. ad hoc. s. de cēsi. c. i. vbi de hoc.

f Exactōnes. ad huc p̄uidetur. j. eo. clericis.

p Ponēdū. ōz de

volumus statuimus et p̄cipimus ānis singl̄is p̄petuis futuris tp̄ibus solemniter celebrari Hier. iij.

De immunitate ecclesiarū

Olia nōnulli habēt res tpale dñiū vel p̄tātis gerētes offi ciū secularis libertatem et immunitatē ecclesiasticaz ledere ac minuere tāq̄ honoris et p̄uilegij ecclesiarum iuuidi moliuntur expedit q̄ p̄ diligentiā et autoritatē se. ap. que curam habet eccl̄az oīm et tutelā p̄tra taliū ausus et conamina oportunū remediū apponatur ut eccl̄ie ip̄e in plenitudine iuris sui et libertatis integritate loceāt ac destabilis malignoz audacia et insolentiū nefaria temeritas p̄pulsetur. Sane intellerim⁹ q̄ in regno frācie p̄munie. scabini seu cōsules et alij dñi tpales. et hij qui iurisdictionē in ip̄sis p̄munijs ciuitatibus. castris et villis tpalem exercent. vel quibus in illis cōmissa est executio iusticie sc̄aris molesti sunt nimiuz eccl̄esijs sup pluribus. et infesti. et inter cetera nituntē et student ut illis collectas et tallias et alia huiusmodi eedem eccl̄ie p̄tertu bonoz que acquisiuerunt tribuant et p̄soluant ut extra manū suā ponāt hmōi acq̄sita. Volentes itaq̄ super hijs omibus p̄ut expedit sollicite p̄uidere. totq̄ temerarijs ausibus ꝑgruis p̄sidijs obuiare. autoritate ap. p̄hīta cū fribus nr̄is diligenti deliberatōe decernimus nō licere p̄fatis cōmunijs. scabinis et hijs q̄ in eis iurisdictionē tpalem obtinēt. vel iusticiā secularem exercent tallias vl̄ collectas seu exactōes quascūq̄ eccl̄esijs vel p̄sonis eccl̄esiasticis imponere l̄ exigere ab eisdem p̄ domib⁹ p̄ediijs vel q̄buscunq̄ possessionibus ab eisdē eccl̄is vel p̄sonis eccl̄asticis legitime hactenus acquisitis. vel in posterū acquirēdis etiā si ip̄e eccl̄ie vl̄ persone vel res huiusmodi sint infra illorum districtum vel territorium constitute.

Nec etiā liceat illis ip̄sas eccl̄esias vel personas ad distrahendum vel alienandum aut extra manuz suam ponendū. acquisita iam vel que deinceps acq̄rent aliquatenen⁹ coartare. Gregorius. x. in generali concilio lugdun̄.

Decet domū dñi sāctitudo decet ut cuius in pace factus est locus et cultus, sit cū debita veneratōe pacificus. Sit itaq̄ ad eccl̄esias hūilis et deuotus ingressus. sit in eis quieta conuersatio deo grata inspiciētibus placida q̄ cōsiderātes nō solū instruat sz et reficiat. Conueniēteſ ibidē nomē illud q̄d ē sup oīe nomē a quo aliud sub celo nō est datū hominib⁹ in quo saluos fieri credentes oporteat nomē videlicet ihesu xp̄i qui saluū faciat populum suū a peccatis eoz. exhibitōne reuerentie sp̄ialis attollāt. Et qđ generaliter scribit ut in noīe ihesu omne genu flectatur singl̄i singl̄ariter in seip̄is implēt̄es p̄cipue dū agunt missarū sacra misteria glorioſū illud nomen q̄n docunq̄ recolitur flectāt iudeis q̄ tenentē ad decimas p̄diales. q̄si ip̄i nō colerent alij colerēt. s. de decimis. de terris. sic dicebant isti laici. aut extra manum vestram ponatis hec p̄dia aut exactōes solutis. ut vel a vobis vl̄ ab alijs collectas et tallias de ip̄is possessionib⁹ habeam⁹.

Decet domuz. Diuide dec. in ſ̄ttuor p̄tes. In prima posit p̄stōis cāz. vſz ibi. sit itaq̄. In scda q̄lit̄ hoīes debeāt se hē̄e in eccl̄ijs et a q̄bus abstineri. vſq̄ ibi. ordinarij. In tercia q̄ ordīa tij q̄ se et p̄ alios ſ̄ faciant obseruari. vſq̄ ibi. q̄ vero. ibi cōminatē penā in cōtrariū facientes.

i Sāctitudo. sūp tū ex psalmo. Dñs regnauit decorem.

In pace. ex psalmo. Notꝰ in iudea.

l Cultus. nā erit cultus insticie silentiū. v. q. iij. in loco.

m Pacifico. ē enī rex pacificus. et venit pacē docere. xxiij. q. i. nisi bella.

n Instruat. p̄ bonū exēplū. vij. q. i. Ş. cum vero.

o Reficiat. p̄ doctrinā. xxxvi. di. si q̄s vut. nā aīa cibo spirituali nutrit̄. s. de of. oz. inter cetera.

p Ibidē. attollāt quod est. j.

q Ihesu xp̄i. ihs hebraice. ōz latine saluator. Xp̄s grece latine ōz unct⁹. xp̄iani a xp̄o. de sac̄ unc. c. vno. Ş. in frōte. et p̄mo apud anthiochiā fuit nomē illud. xxij. di. e. sacro sancta.

r A peccatis eoz. neminem enim vult perire. de bap. maiores. Ş. caute.

a Cordis. ad cor eni respicit deus. xi iij. q. v. si quid inue nisti.

b Vel. i. saltem.

c Capitis. l. di. in capite.

d Intentis. ut nil animus cogitet q̄ p̄ceptur. ad q̄ sacer dos populū excitat surs̄ū corda dicēdo de cō. di. i. q̄n.

e Parlamēta. nota cōtra vniuersitates italie que frequenter faciūt in eccl̄ijs talia parlamenta.

f Turbare. ad l. de sen. ex. veniēs. i. auten. de san. ep̄. §. si q̄s tam sacra.

g Committi. non eni debent ibi misceri sceleribus vbi de pcēis ē venia postulanda. in auē. colla. viij. ut liceat ma. q̄ autē. §. q̄ vero ita. s. e. t. immunitatē ad idē de [illegible] q̄libē. q. C. vñ vi. memine

h Cimitre rint. xiij. s. e. cū ecclesia.

i Negociatōnes. nā dñs negociatores eiecit de tēplo. et mensas nūmulatiorū euertit. i. q. iij. ex multis. lxxviij. di. eiciens. palea ē. et est ratio. q̄ talia difficile fiunt sine peccato. ut. c. di. q̄. mā non cognoui. et de pe. dis. v. q̄litas.

k Secularū. idez. s. e. c. i. ecclesiastica vero iudicia ibi tractari p̄nt. ij. q. ij. c. vlti. et. s. de ap. q̄ fronte.

l Suadenda. q̄. s. dicta sūt vsq̄ ad v. nullus. nē.

m Compescāt. p censurā ecclāsticam vel alīā arbitrariaz penā. s. de off. del. de causis.

n Processus. q̄d de cōtractib⁹ initis in eccl̄ia nūquid valebunt. dic q̄ nō debent fieri. et qui fa genua cordis sui q̄ō vel capitis inclinatōe testentur. Attendanturin locis eisdē intentis p̄cordijs sacra solēnia. deuotis oratōnibus insistat. nullus in locis eisdem in quib⁹ cum pace ac quiete vota conuenit celebrari. seditionem excitet. cōclamationē moueat impetūue committat. Cessent in illis vniuersitatum et societatum q̄rūlibet cōsilia contiones et publica parlamenta. Cessent vana et multo fortius feda ⁊ p̄phana colloquia. Cessent confabulatōnes quelibet. Sint postremo quecunq̄ alia que diuinū p̄nt turbare officium aut oculos diuine maiestatis offendere ab ip̄is prorsus extranea. ne vbi pcōr est venia postulāda ibi peccādi detur occasio aut dep̄hendātur peccata cōmitti. Cessent in eccl̄ijs earūq̄ cimiterijs negociatiōes et p̄cipue nū dinarum ac fori cuiuscūq̄ tumultus omnis in eis secularīū iudiciorū strepitus conquiescat nulla inibi cā p laicos criminalis materia agitetur. sint loca eadē a laicorū cognitōnibus aliena. Ordinarij locorum hoc faciant obseruari suadenda suadeāt interdicta huius canonis autoritate cōpescant. ad hoc alias etiam in eccl̄ijs ip̄is magis assiduos et ad p̄missa idoneos deputando. Et nihilominus p̄cessus iudicum secularium ac specialiter p late sūe in eisdē locis officiat roborē firmitatis.

Qui vero p̄missas inhibitōnes animo perulanti cōtempserint p̄ter p̄cessū ordinariorū et deputandorum ab ip̄is diuine vltōis et nostre poterūt acrimoniam formidare donec sum confessi reatū a sibi firmato p̄posito deliberauerint abstinere. Omnif. Clericis laicos viij. infestos oppido tradit antiq̄tas q̄ō ⁊ p̄tiū ex p̄meta rpm manifeste declarant dū suis finib⁹ non q̄tēnitunt in veritū ad illicita frena relaxāt nec p̄udenter attendūt q̄ sit eis in clericos eccl̄iasticasue p̄sonas et bona interdicta p̄tas eccl̄iarū p̄latis eccl̄ijs eccl̄iasticisq̄ p̄sonis regularib⁹ et secularib⁹ imponūt onera grauia ip̄osq̄ talliant ⁊ eis collectas imponūt ab ip̄is suorū p̄uētuū vl bonorū dimidiā decimaz seu vicesimā vl q̄uis aliā portionē aut q̄tā exigūt et extorquent. Eosq̄ moliunt multifarie subicere seruituti sueq̄ submittere ditōni. Et q̄ō dolēter referimus nōnulli eccl̄iarū p̄lati eccl̄iasticiq̄ p̄sone trepidātes vbi trepidandū nō est transitoriam pacem querētes plus timentes maiestatē tp̄alē offendere q̄ eternam taliū abusibus nō temerarie q̄ ip̄rouide acquiescunt sedis apostolice aucte seu licentia nō obtenta. Nos igitur talib⁹ in iquis actibus obuiare volentes de frūm nrōr cōsilio aplica aucte statuimus q̄ q̄cūq̄ p̄lati eccl̄iasticiq̄ p̄sone religiose vel seculares q̄rūcūq̄ ordinū conditionis seu statuū collectas vl tallias decimā vicesimam seu cētesimā suorū et eccl̄iarū p̄uētuū vl bonorū laicis ciūt peccant. p. hāc dec. tū ꝛctus teneat. nā cū tūm p̄cessus et snīas iudicū irritz et penalis sit cōstō pena nō extendam. .j. de reg. iur. in penis. cum suis cōcor.

o Deputandorr. .i. illorr q̄s debz ordinarius deputare assiduos. et ad ista ydoneos.

o Acrimoniam. i. actem penā. et dr q̄ si acris monitio vel .i. penā excōis q̄i a gremio eccie expellentē.

q Abstinere. hec est vera p̄nia. de pe. di. iij. c. i.

Clericis. in prima pte potr excessus laicorr qui clericis collectas tallias et onera imponebant et excessus clericorr qui talib⁹ cōsentiebant. Secundo ibi. nos igitur. p̄cipit p̄sonas ecclesiasticas p rebus suis vel eccl̄iarr nil laicis soluere debere absq̄ licētia ap. se. sub quocunq̄ colore mutui subuentōnis doni vel alio q̄libet ut etiā ip̄i laici talia non exigāt vel recipiant nec occupent quocunq̄ modo depositā eccl̄iarum vel p̄sonarum eccl̄iasticarū. Singulares contra facientes excōmunicat vniuersitates interdict. Que pene locum habeant in p̄missionibus factis etiā añ hāc p̄stōem si postmodū soluat vel recipiant. et ab hijs snīs solus papa absoluit p̄terq̄ in mortis articulo. Tercio in v. nō obstantib⁹. oīa priuilegia derogantia huic constōni cassat et irritat.

s Oppido. id est valde.

a Antiquitas.iij.q.vij.laicos.et.c.laici.et antiquitati cre
dulitas et reuerentia debet.xi.di.catholica. ⁊.c.ecclesiasti
carum.s.de transla.quanto.

b Tempoꝝ.s.de cens.felicis.et de elc.fundamenta.

c Cõtenti. et ma
le.xiij.q.i.c.i.de se
pul.c.i.j.ꝺ puil.c.i.

d Trãs.xcvi.dis.
bñ quidẽ.de pst.ec
clesia sancte marie.

e Ditõni. ut peto
tis pditõis sit facer
dotiũ qꝫ fuerit sub
pharaone.ut.s.e.
non minus.

f Non est.de sep.
cũ ptingat.de simo.
et si qones.C.de fi.
instru.l.vl.ad fi.

g Pacem. huius
seculi.

h Eternam.⁊ ma
le.cũ potius contra
riũ facere debeant
de here.xpẽtis. cũ
suis pcor.faciãt p
lati ecclesiaꝝ qꝫ sint
imitatores nabuthe
qui vineã suã cruo
re defẽdit.iij.regũ.
.xxi.et .xxiij.q.viij.
puenior.et imitent
ambrosiũ idẽ dicen
tem. Si vultis cor
pus occurram. vul
tis in vincula rape
vultis in mortẽ. vo
lũtas est mihi ꝑ al
taribus gratis im
molabor. psecutõez
tũ fugere poterit f
uata distinctõe quã
habes.viij.q.i.§. Si
tunc.et recitari solz
de renunt.nisi.§.ꝑ
pter maliciam.

i Colore.qui nõ
excusat.ut.s.e.li.de
elec. auaricie.xiij.
.q.iij.plericꝫ. de si
mo.intantum.

k Sedis.eiusdez.
nunquid correcta ẽ
decre.s.e.nõ min⁹.
q̃ pmirtebat epõ et
clero inspicienti ne
cessitates vel vtilita
tes laicoꝝ eis spõ
te subsidiũ cõferre.
Dic qꝫ dec. illa mo
derationem et det
minationẽ recꝛgit.

soluerint vel ꝓmiserint vl
se soluturos ꝓfenserint aut
cuius aliã quantitatẽ poz
tionẽ aut quotã ipoz ꝓuẽ
tuũ vel bonoꝝ extimatõis
vel valoris ipoz sub adiu
toriꝫ mutuiꝫ subuẽtõis sub
sidiꝫ vel doni noie seu quo
uis alio titulo modo vel q̃
sito colore absqꝫ autorita
te sedis eiusdẽ necnon im
patores reges seu princi
pes duces comites vl ba
rones potestates capitanei
vel officiales vel rectores
quocũqꝫ nomine censeant
ciuitatum castroꝝ seu q̃
rumcunqꝫ locoꝝ cõstituti
vbilibet.⁊ quiuis alius cu
iuscũqꝫ ꝑeminentie condi
tionis ⁊ status qui talia im
posuerint exegerint vel re
ceperint.aut apud edes sa
cras deposita ecclesiarum
vel ecclesiasticarum psona
rum vbilibꝫ arrestauerint
saisiuerint seu occupare ꝓ
sumpserint.vel arrestari sa
isiri aut occupari mãdaue
rint. aut occupata saisita
seu arrestata receperit nec
nõ oẽs qui sciẽter dederit
in pdcis auxiliũ consilium
vel fauorem publice vl oc
culte eoipõ suam excõmica
tõis incurrãt. Vniuersita
tes quoqꝫ q̃ in hijs culpa
biles fuerit eccliastico sup
ponimus interdcõ. Prela
tis ⁊ psonis eccliasticis sub
dcis in virtute obediẽtie ⁊
sub depositõis pena distri
cte mãdantes ut talib⁹ abs
qꝫ expssa licentia dicte se
dis nullatenus acquiescãt
quodqꝫ ꝓtextu cuiuscũqꝫ

ꝓ dec.e.ti.aduersus. vbi statutũ fuit qꝫ etiã illo casu id fa
cere non possent ꝓter licentiã ap.se.nõ ergo corrigit ista sz
penam adicit. l Nomine.sic.s.de elec.fundamenta.

m Interdicto.in vniuersitatẽ nõ ferẽt sentẽtia excõicatio
nis.ut.j.de sentẽ.ex.
romana.§.i vniuer
sitatem.

oblationis ꝓmissionis et
cõcessionis factarũ hacte
nus vel faciendarum i an
tea priusqꝫ hmõi constitu
tio ꝓhibitio seu preceptuz
ad noticiã ipoz puenerint
nihil soluant .nec supradi
cti seculares quoquo mo
do recipiant. et si soluerit
vel pdicti receperint in ex
cõicationis suam incidãt
ipo facto. Et supdcis aũt
excõicatõnum et interdicti
sentẽtijs nullus absolui va
leat ꝓterqꝫ in mortis arti
culo absqz sedis ap.auctẽ
et licentia spẽali. cũ nostri
intentõnis existat tam hoz
rendũ secularium potestatuz
abusum nullatenꝰ sub dis
simulatõne trãsire non ob
stantibus qbuscũqz priui
legijs sub quibuscunqz te
noribus formis seu modis
aut verboꝝ cõceptõne cõ
cessis impatoribus regib⁹
et alijs supradictis q̃ con
tra ꝑmissa i nullo volumus
alicui vel aliquibus suffra
gari.

Idem
Cloniam ut intellex
mus quoꝝndam iusticia
riorum ballinorum .iudi
cumue secularium ac tem
poralium dñoꝝ in qui
busdã pribus ꝓsumptuosa te
meritas sic excreuit .ut in
terris eorum siue districti
bus lras apostolicas impetrã
tes vel ad iudices ordina
rios eccliasticos recurren
tes sup causis negocijs seu
qonibus q̃ de iure aut an
tiq̃ consuetudie ad foꝝ ec
clesiasticũ ptinẽt obtinere
nõ possũt in eis per eosdẽ

n Prelatis.huc
usqꝫ dicit de hijs q̃
post pstõnem istam
ꝓmiserũt et solue
rũt.nũc dicẽ de hijs
q̃ añ pstõnẽ vel eius
noticiã ꝓmiserunt
et post pstõnem sol
uerũt et post ei⁹ no
ticiam.

a Articlo. iste sꝑ
excipiẽ. vt.xvij. q.
.iij.si qs suadente.

p Dissimulatiõe.
Dissimlatio ẽ pccm
mortale in plato .xl.
iij.dist.sit rector. et
.c.ephesijs.⁊.xlvij.
di.c.vl.et. s. de of.
or.irrefragabili.

q Nõ obstãtib⁹.
ꝓp ergo ꝓt tollere
⁊ moderari puilia a
se data.ut.j.de sen.
ex.c.vl.in fi.de pui.
ne aliq̃.et sic regula
illa.decz cõcessii nẽ.
.j.de reg.iuẽ.nõ hz
locũ in ipo ꝓncipe.
ut ibi d xri.

Quoniam. Ex
cõicati sunt q̃
impediũt sup cauf
q̃ ad foꝝ eccliasticũ
de iure vel de psue
tudine ptinẽt lras a
se.ap.impetrari. vl
sup ipis coꝝ ordia
rijs vl delegatis ec
clesiasticis litigari.

f Partib⁹.sic olim
erat in ciuitate pisa
na.s.de sen.ex.gra
uem.

t Consuetudine.
q̃ dat iurisdictionẽ.
ix.q.iij. cõquestus.
de fo.compe.cũ cõ
tingat.ad idẽ.s.eo.
li.de excep.ca. vlti.
et cetera.

u Ecclesiasticus.
de secularibus non
intromittit se eccla
sticus iudex nisi in
casibus.s. de fo. cõ
pe.lz ec susceptο.

a Confouemus .sic.s.de sup.neg.p.lz. nam et ordinata caritas a scripa incipit.xxiij.q.v.si nō lz.de vsupal. nisi spā

b Propinquor.no.casum in quo laico iniurias ex his cōicatus est.sic.s.de elec.sciāt.j.de sen.ex.quicunq;

c Satisfactum.ergo nō sufficit cautō imo dz pcedere satisfactio.sic cū quis excōicatus est ,p manifesta offensa.s.ōx. sig.ex pte.i.et.c. se. vel ,p manifesta cō tūacia.ut.j.de sen. ex.venerabilib⁹. ℣. secus.

d Absoluatur.tūc demum poterit ab ordinario absolui. exquo papa sibi nō reseruauit.de sent. ex.nup.

Dos q.ō hos cō tra quos ,pui debat h⁹ arguebat ber.de puīl.quāto. in glo.i.in fi.

f Subditis.lz solis subditis impe rarēt.tñ clericis cō petebat actio de dolo ad suū dānū consequendū. q̄ pperit quotiēscūq; aliq̄d de dolo fit.et alia actō deficit.ff. ō do. .l.i. Jo.

g Libertatis.istis lz quo ad ꝟba videreñ nō infringere libertatē. tñ infringebāt quo ad mentē faciēdo fraudem de psona ad psonā. de quo dic ut .xiij. .q.iij .plerisq;.s. de priuīl.quāto. ff. de leg.ptra.j.de regu. iuř.c.vl.et cōtra tales habebas ,puisū .s.de sen.ex.grauē.

h Subiacere. in statutarijs ptātib⁹ consulibus et scriptoribus statutoruz que sunt cōtra libertatez ecclesie dic ut .s.de sen.ex.nouerit.

ordinarios iudices vl̄ ap. literas iusticie complemē tū quin potius sup illis re currere ad iudiciū seclare vel a lite causa seu questione desistere compelluntur

Nos iusticiam nostraz et ecclesie sponse nostre nolentes negligere qui alios in sua iusticia confouemus statuim⁹ ne quis impetratores lrāz nostrarum .vel alios ad fozum ecciasticuz recurrentes sup causis q̄ adidē fozū de iure l̄ de antiqua cōsuetudine ptinere noscunt ad desistendum . vel in fozo seculari de q̄stionibus hmōi litigandū p eozūdē iudicū ecciasticoz̄ vel impetrantiū aut litigātiū seu volēriū litigare aut ,ppinquoz ipoz seu rez illoz aut ecclesiaz suarū etiam captōem modis ve aliis q̄buscūq; pellat seu cōpelli faciat vel ,pcuret.nec p se aliosue impediat quominus cozā iudicib⁹ eccia sticis delegatis seu ordinarijs querelantib⁹ de cauſ q̄ ut p̄missum est ad cgniri onem ptinēt eozundē possint libere iusticiā obtinere.nec ad p̄dicta facienda det auriliū psiliū l̄ fauorē.

Si quis vero ptra pre

sūpserit excōicatōni seipso facto nouerit subiacere. a qua nisi tam iudici cuius cognitio fuerit impedita vel iurisdictō vsurpata q̄ parti q̄ turbata in ,psecuri one fuerit sui iuris de iniuria.dānis . expensis. et interesse prius p eundem integre fuerit satisfactū nullatenus absoluaē. Idem.

Nos qui rpale dominium obtinētes suis subditis ne p̄latis aut clericis seu psonis ecciasticis quicq; vendāt aut emant aliquid ab eisdem nec ip sis blada molāt coquat panem aut alia obsequia exhibere p̄sumant. aliq̄n interdicūt cum talia in derogationē libertatis eccīasticē p̄sumantur eoip̄o excōicatōis snie decernim⁹ subiacere. Onifa.viij.

Ne clici vl̄ monachi secularib⁹ se negocijs immisceāt.

Statutū felicis recordatōis bonozij pape .iij. p̄decessoris nri q; decanis archidiaconis ,p̄positis plebāis cantoribus⁹ et alijs clericis babētib⁹ psonatus audire leges vel phisicaz interdicit ad eos q̄ parrochiales eccias obtinere noscuntur

fūma huius ti.in fi.et pcor.pe.et abbas.et est rō.qz pstō sit la penalis erat.et ideo restringenda. j.de reg.iuř.in pcis. cum suis cōcor. Nō ob.de elec.dudū.ij.vbi dz q; idem iudiciū tē.qz illud bz locū in casu ꝑius dec.s. quo ad pluralitatem. Jtē quo ad ordines. vides enī q; archidiacon⁹ nō cogitur nisi ad diaconatū. de elec.cuz in cunctis. ergo nec habēs curā aiarum.sed lz est falsū. ut.s.e.li.de elec. lz canon. Reprobata est autem opi.ber.z inno. fm quosdaz libros.et host.qui dicebant contrarium ꝓpter dictaz decre. dudū. Jtem ex eo q; q̄s bz curā sacerdos fieri dz. sed sacerdotes ,phibent̄ p ipaz decre.bonozij .g°.z curā hñtes. Jtē ex eo q; pstō fauorabil erat.et sic ampliandā.j.de regu.iuř. odia. Jtē ex eo q; p̄dicare tenet̄. et sic debet esse sacerdos .xvi.q.i. adicimus. lz p̄spiteri ex ordine nō ex cura p̄bēdū tur pstōne bonozij et interdum de necessitate non hāt fieri sacerdotes rectōres ꝓchialium ecclesiarū.ut.s.eo. li. de elec.statutū. vel pone q; annus non est elapsus vel pone secū dispensatum.p decre.s. de elec. cū ex eo.

o Nōe.q.d.si haberent dispensatiē vl̄ alio mō p̄sonatū cū illis eccijs. hñ tenent̄ pstōe vel si ess̄ent p̄spiteri. tenēt̄ nō rōe eccie lz ordinis.ut.s.dixi.

q Capellas.q̄d si vnicā bz capellā si arguamus a ꝟbis saltē due debēt eē. ad hoc.j.de reg. iuř. plurāl.cū suis pcor. ad lz de decē. ad audientiā. Utrū⁹ vi dz p̄riū tenere. ad lz.ff. de vi bo.rap. l.ptor ait. ℣. boues. insti. .e.ti. in p̄n. ad idē. s.e.li. de elec.c.pe.i. Item.s. de puīl. ut p̄ uilegia. ibi. apianē eccie.i. eccīa.i. di. oēs leges. cū suis concor. ff. de negg. l.iij. ℣.ij. cū cōcor. et. ij.q.i. in primis. nec ob. ar. a ꝟbis. qz nō dicē lz nisi fuerit plebania hñs capellas. lz dr in pli plebanie hñtes capellas. et plitatem capellarū ad plitatē plebaniaz referā. ar. p̄d. decre. ut puīli.

i Plebanis.quod intelligē ut dz.j.

k Leges.nō enim debēt velle videri secularū vel fozēsiū disceptationū pti. C. de ep̄s.et cle.repetita. facere sub spē languentiū curādo

l Phisicj.nō dz lz rum fratrū.s.e.non magno.

m Clementis.quā nō habem⁹. lz eius mentē hic inserit. et incipiebat.habito cū fratrib⁹ nr̄is cōsilio tē.

n Declaramus.no .approbatā opi.gof. q̄ hoc dicebat in

a Perpetui.s.de capel.mo.c.vno.
b Ab ipis.s.plebanis vel capellis.et melius.
c Ex causa rōnabili.de capel.mo.c.vno.vbi de hoc.
Periculosa.tracta fuit de extrauagāti.grauis ⁊ dolore nō vacua. ‹tī approbatā.s.de vo.c.vno.e.li.
e Quācūq; dum ⁊ f Del exp̄sse.s.e.li.de regul.c.i.⁊ .iij.et in casu isto inter exp̄ssam ,pfessam et tacitam non est differentia sicut alibi est.s.de el'c.nullus.et.ca.indemnitatibus.
g Professus. non ,pfessus nō p̄t redire ad seculū. quod dic ut.s.de regula. consulti.
h Temere. ex cā enī3 hītū tūsformare si iusta sit puta timor.s.de vi.et ho. cle.clerici.
i Cōuentus. alibi dat p̄latus licentiaz sine requisitōe cōuentus.s.e.li.de elec.si religiosus.ij. Ñ3. Hz illud fauore eccl̄iaz vacantiū ad idē.s.de testa.c. vl.et illud fauore vltimarū voluntatuz et qz piū executōis testōz onus.
k Licētia. et tunc p̄t oīa sine quib⁹ in studio comode esse non posset. qđ dic ut no.ij.q.vij.cum pastoralis.de accu. ex parte.
l Dozuz.s.qz apostatat dimittēdo habitum.vel qz vadit ad studium sine licētia
m Ipso facto.specialē i religioso apostata. qz alias apostata nō est excōicatus sed excōicand⁹ fm qz no.Jo.⁊ ber. .xxiij.di.si quis ex clericis.de vi.et bone.cleri. c. si quis ex clericis.de a posta.c.iij. ‹miserit hītū vidz qz tūc dō
n Dimisso.quid si nō di‹ctozes nō sint excōicati. quia hec pena non est amplianda.j.de reg.iuř.in penis. Pic cōtra.qz cōicat in crimine.et sic eadem et nō minori excōicatione ligaī.de sent̄.ex.nup.et.c.si cōcubine. et in ls̄ poterit dici ls̄ potius venire ad declarationē iuris veteris q̄ nouū casū ponere. ‹vbi incederēt ī hītu nō hēret locū ignoran
o Scienter. ⁊ tia.sz vbi dimiserāt hītū ,pbabl'z poterāt ignozare. ‹mere.no.officiū doctozis scolarē de scol' expel
p Reti‹nere. lere.⁊ p id qđ dicit retinere dicas qz lz doctoz sciat mōachū hītē domū iuxta scolas doctozis ī domo ,p/ pa audire excōicat⁹ nō ē.iā enī inhibere nō possz qn stet in domo ,pria.et facē qđ diri.j.de reg.iuř.locupletari. Quid si monachus nō vult exire scolas. videt̄ p̄ hōclēam qz licite vi possit expelli.ad hoc de sen.ex. venies.et hoc maxime si vera esset opinio qz ex cōicatus nō gauderet ,pilegio ca nonis.quod nō est verū fm io.et ber.qui de hoc no. xvij. .q.iij.si quis deinceps.de sen.ex.,pingit.i. Quid si nō p̄t expelli. Exeat scolas doctoz ad instar eius qđ dicimus cū excōicatus intrat ecclesiam. ut no.xi.q.iij .sicut apostoli.⁊ p̄ modernos.s.de sen.ex.nup.
q Simili. qz p̄ūicant in crimine. ut diri.et qz cōditor sibi nō reseruauit absolutōnem .alijs in dubiisse vidr .s. de sen.ex.nup. et facit qđ no.s.e. sup̄ specula. Johānes.
Episcop⁹. emanauit ad declarationem eoz q̄ no. ber. et innocen'.⁊ moderni.s. e. clericis .vbi videbatur glo.et ost.sentire qz gñalem vicariū vel baiuluū possz dare ad talia. sed nō specialē. Sed ex vbis ip̄oꝝ olim tenebaz contrariū. nā dicūt qz si appellē' in tali cā dz appellari ad ip̄m p̄latum. et ip̄e alij delegabit. ergo ec̄ fm eos spāliter poterat delegare. Quid ergo iuris de p̄latis tpalē iurisdictōem habentibus habes ls̄. ⁊ quō eaz cōmittere possint. Quid iuris de clericis iniuriā passis.⁊ quō de ip̄a cōqueri possint.habes.j.de homi.p̄latis.

pie memorie clemētis pape.iij. p̄decessoris nostri vestigijs inherentes declaramus p̄fatis p̄stōnis oraculo rōne eccl̄iaz hmōi non extendi nisi eedem ecclesie fuerint plebanie sub se capellas hītes in quib⁹ instituant clerici ppetui nequintes ab ip̄is absq; causa rōnabili amoueri. Idem
Periculosa religiosis euagādi materia subtrabatur districtius inhibemus ne de cetero aliqs quācunq; religionē tacite vel exp̄sse ,pfessus in scolis vel alibi temere habitum religiōis sue dimittat nec accedat ad qūis studia lrārū nisi a suo p̄lato cum cōsilio sui cōuentus vel maioris ptis eiusdem sibi eūdi ad studiū licētia p̄mitus sit concessa. Si quis autem horum temerarius violator extiterit excōmuni‹catōis incurrat sententiaz ipso facto. Doctoz esq; siue magistri qui religiosos habitu suo dimisso legem vel phisicā audiētes scienter docere aut in scolis suis p̄sumpserint retinere simili eoip̄o sint sentētia innodati. Idem.
Episcopus seu quicūq; alius p̄latus vel clericus iurisdictionē obtinens tpalem si homicidio aut alio maleficio ab aliquibus in iurisdictōne sua commisso baliuo suo .aut alij cuicunq; iniungat .ut super hoc veritatem inquirens iusticie debitum exequatur irregularis censeri non debet quamuis ipse baiuliuus vel aliusꝰ contra malefactozes ad penam sanguinis processerit iusticia mediante.nam licz clericis causas sanguinis agitare non liceat. eas tamen cum iurisdictionem obtinent temporalem debent et possunt metu irregularitatis cessante alijs delegare. Bonifacius octauus.
Explic̄ liber.iij.incip̄.iiij.

r Possunt.ergo p̄t quis p̄ alium quod non p̄ se. de hoc diri.j. de reg.iuř.potest quis.
s Doc'maleficio. ergo et spāliter cōmittit. Dicit host.s.e.clericis.qz sibi placeret qz aut daretur clericis licentia tales causas iudicandi p̄ seipos. aut taliū causaz p̄tās ip̄is clericis tolleretur. cū ꝓmissio sit cōtra ius.ff.de of.eius cui mā.est iuř.l.i.
t Justicia mediante. Quid si cōtra iusticiā. Dic idem. nā eps qui mandauit insticiā fieri nō est in culpa si iusticiarius delinquat.et absit de ea que ,pter bonū et licitum ⁊ .xxiij.q.v.de occidendis. Nō ob.j.de homi.is qui mādat. quia ibi culpa p̄cessit.et casus qui culpam sequit̄ bene imputatur. de hoc plene de homici.sicut dignum. hic nulla culpa precessit.
u Liceat.s.e.clericis.et.c.sententiam.

De spōsalibus ⁊ mrimōijs.

Ex sponsalibus puris et certis etiam si cōsanguinitatis affinitatis frigiditatis religionis aut alia quauis rōe sint nulla dūmodo nō sint nulla ex defectu cōsensus oritur efficax ad impediēdum et dirimendū sequētia spōsalia vel mrimonia nō aūr ad pcedētia dissoluendū impedimentū iusticie publice honestatis.

¶ Quare ille qui spōsalia pure ac determinate cū aliq̄ muliere ptraxit. et postmodū cū scōa prioris consanguinea idē fecit et priorum sponsaliorū vigore q̄bus p publice honestatis iusticiā ex scōis spōsalibus subsecutaz mūme derogat ad matrimoniū ptrahēdū cū pma remanz obligatus.

¶ Ille vero q̄ spōsalia cū aliq̄ mlere sub pditōe cōtraxerit. si postmodū añ pditōis euētū cū alia pōris psāguinea pverba ptraxerit de pnti cū scōa remanere debebit cū ex sponsalibus pditōnalib⁹ añ pditōez extantē sicuti psensū nō pnti bus et incertis nulla publice honestatis iusticia oritur. ¶ Bonifacius octau⁹

De despōsatōe impuberū.

Si infantes ad inuicē vel vnus maior septēnio et alter minor sponsalia ptraxerint ipi vel parētes p eis nisi p cohabitationē coz mutuā seu alias verbo vl facto ipoz liquido appareat heret p verba de pnti. s.e. si inter. vel supueniret aliq̄ de bijs impedimentis q̄ dixi in sūmula circa prin.

o ¶ Ille vero. reprobatur opinio inno. no. de spon. duorum. c.i. vbi dicebat q̄ p sponsalia sub pditione cōtracta inducitur publice honestatis iusticia. host. contra. s.e. ad audientiam.

p ¶ Ante. secus si post. q̄ tūc nō deesset consensus. sz essz pinde. ac si a pncipio pure ptraxisset.

q ¶ Presenti. qō si ptrahit p verba de futuro. nūquid soluta sunt prima spōsalia cōditionalia. credo q̄ sic. si enim prima sponsalia inducunt publice honestatis iusticiā p iusticiam publice honestatis supuenientē ex scōis nō soluūtur. ut in pr. Rēn. sz si prima non induciē iusticia puto q̄ p iusticiā supueniētem ex secūdis bene soluanē prima licet i veritate pma spōsalia dicēda nō sint ex quo psensus defecerat. ut hic. sic enim est in alijs impedimentis. de eo q̄ pg. psang. vr. sue. veniens. cū si. vñ si post secundum cōtractū supueniat conditio dico q̄ pmū matrimonium psummare non pt. publica enī honestas non insurgit a die cōtractus. sz a die cōditionis. et ideo publica honestas que pcedit conditionem habet matrimonium impedire et dirimere. ut. s. i. Rēn. cum p⁹ reddat inabilis pme. de iureiu. q̄ mad

r ¶ Conditionem. hec vera intelligas nisi in modum. terueniat carnis copula. quia tunc recedatur a conditōne de condi. ap. de illis. sic esset ibi consensus et matrimoniū. vnde rum ꝓpter affinitatē. cū ꝓpter iusticiam nō teneaz matrimonium postea cū consanguinea contractū. et intellige de conditōe honesta nō de tali que habeat̄ p nō adiecta. s. de cōdi. ap. c. vl. q̄ illa inducerēt publicā honestatem. ac si pure cōtracta fuissent. Et no. host. s.e. ad audientiā. q̄ si quis sub tali cōditōe ptrahat cū aliq̄ ꝓmitto q̄ te ducam in vroz̄e si deo et ecclesie placuerit. postea cōpto impedimento et solutis sponsalibus cōtrahat cū cōsanguinea illius tenet contractus. et licet hec conditio intelligatur. et si non apponat̄. tamen quando non exprimit̄ cōsensus purus remanet. conditiones enim tacite non faciunt obligationem conditionalem. ff. de condi. et demon. l. conditiōes extrinsecus. et no. de iureiu. quemadmodum. tacitū tamē si exprimatur facit rem conditionalem. ff. de l. i. si ita legatum. §. i. vbi conditio si voleat posita in psona legatarij fac conditionale legatum. et exp̄ssa nocent que nō exp̄ssa non nocerent. ff. de re. iur. exp̄ssa.

a ¶ Ex spōsalibus. emanauit ad declarationē eoz q̄ no. .xxvij. q. ij. si quis desponsauerit. tj. s.e.n. ad audientiam. malia nō inducunt publice honestatis iusticiā. ut ōz in fi.

b ¶ Puris. pditōnis iusticiā. ut ōz in fi.

c ¶ Certis. ut si ꝓmisit ducere bertā filiā ticij incerta sūt q̄n ꝓmisit ducere vnā ex filiabus ticij. ad hoc. s.e. ex lēis.

d ¶ Consanguinitatis. s. infra gradū quartū. s. de .ij. psang. nō ōz. ⁊ iste erat casus. s.e. ad audientiam.

e ¶ Affinitatis. in p̄mo genere et quarto gradu vel citerioti. s. de psang. et affi. nō debet. et tunc talis affinitas ānullat matrimoniū q̄n ꝓcessit. secus si secuta fuerit. de eo qui pgno. psang. vr. sue discretionem.

f ¶ Frigiditatis. s. de frig. p totum.

g ¶ Religionis. ꝓcedētis. q⁹ tūc nullum est matrimoniū vel sponsalia. si seq̄tur tūc dissoluit sponsalia. ut. s. de puer. cōiu. ex publico. ⁊. ca.

h ¶ Alia. sic .ij. dicebat pdict⁹ canō .xxvij. q. ij. si q̄s desponsauerit. ⁊ multe alie cause repiuntur puta votū solēne cognatio spūalis et legalis ⁊ reliqua impedimenta. ut dixi in sūma. vij. li.

i ¶ Cōsensus. puta contracta ab infāte vl furioso. s.e. dilect⁹. de despō. impu. lēas. et. c. accessit.

k ¶ Dissoluendū. bñ ergo dicebāt hug. Jo. et sui seq̄ces. q̄ dicebant monachū sacerdotē frigidū. et sīles psonas ptrahendo cū aliqua impedire offis psanguineos cōtrahere cū eadē. ut no. inno. in pō. c. si quis desponsauerit.

l ¶ Publice ho. s.e. sponsam. publice enī honestū ē erq̄ p psanguine⁹ me⁹ pfēserit in bertā q̄ ego illā bñe nō possim.

m ¶ Idem fecit. s. quia sponsalia contrarerit. sponsalia vero sunt futurarum nupriarū. ꝓmissio. ff. e.t. l. i. xx. q. v. no strates. vnde aduerte. si cum prima contrarerit de futuro et postmodum cū secunda cōsanguinea in phibito gradu eodem modo contrarit. et secundam cognouit. nec p̄mam habere poterit. ꝓpter affinitatem supuenientez que soluit sponsalia de futuro. ut. s. de eo qui cog. psang. vxo. sue. veniens. i. et. c. ex lēis. sz scōam bñe nō poterit. q⁹ publice honestatis iusticia illū ptractū impedit et dirimit. ut. s. pri.

n ¶ Derogatur. nota q̄ licet supueniēs affinitas Rēn. dissoluat sponsalia de futuro. supueniēs tñ iusticia publice honestatis ipa nō dissoluit et merito. scōa enim sponsalia rolluntur p publice honestatis iusticiā ex primis inducta. non ergo ex secundis potest esse honestas que tollat p̄ma. et est si. lvij. di. si quis.

o ¶ Obligatus. nisi cum alia ipius consanguinea contra

J infantes.bij ꝓtrabere ſpõſalia nõ ꝓſit cũ etas ſit la quid videat ignorat. L. de fal.mo.l.i. ad ſ.s.e. li.de tẽ.or.nullus.L. de iuꝝ.deli.ſi infanti.

b Septẽnio.no.q licet q̃ ad pubertatẽ ſit in ſexu dr̃ia in nũero ãnor.s.e.puberes.et.c.continebat.quo ad infanti am ſecus.q ꝛterꝯ infans minor ſeptẽnio.vt hic et.s.e. li e Eis.ignorãtibus vel ſcientib⁹ nõ teras.et.c.acceſſit turo.licet aliꝫ i ma ioꝛib⁹ vt.j.§.porro d Verbo.q ꝓſe ptẽniũ ad inuicẽ vo cãt ſe ſponſos.

e Vel facto.vt q poſt ſeptẽniũ ſecuꝫ iacet vel eam oſcu latur vt ſponſus vl̃ bijs ſi.et ſic non re fert an quid fiat ⁊ bo vel facto ꝺ ap. dilecti.et.c.vt nr̃m et ad ſ concordat. de reſtitu. ſpol. ex parte.

f Conualeſcũt.j. de reg.iuꝝ.non firꝫ matur.et intelligo q ſ.c.ſolutiõꝯ quã dixi.j.de reg.iu.nõ firmatur.e.li.ſ.q ſolo tpis tractu nõ firmatur qꝺ a prin cipio non valebat. ſꝫ nouo ſubſequẽti conſenſu ĩterdũ taci to interdum exp̃ſ ſo bñ vt hic videſ ⁊ ibi plenius dixi.

g Inducũt.s.c. ꝓr.

h Supplebat.s. de ſpõ.iuuenis. et c.ad id qꝺ.s.e.pu beres.et.c.de illis Et ſic nota q ſi ma licia ſuppleat etatẽ cõtrahere poterũt mr̃imonium et con coꝛ.s.c.c.vl.⁊.c .ꝺ illis.et eſt hoc ꝯ o pi.tan.et boſt.q dixerũt in prędi.decre.de illis.q ad ſ vt teneat mr̃imoniuꝫ ꝯctum inter minores in quibuſ malicia ſuppletꝛequiritꝫ q inuicem ſe cognouerint cũ de hoc aliter cõſtare ñ poſſit ex quo ſũt minores. Sed gof.ibi.ꝯ.cui ꝓcoꝛ.ber.inno.⁊ ab. et hoc verũ ẽ et ſ approbatur. Quid ſi puer minoꝛ.xiij.an te multas mulieres cognouit, mulier minoꝛ.xij.ante a plu ribus eſt cognita.bij contrahunt matrimonium.q̃s debes diceret tale matrimonium ꝓcter carnalem ad inuicem co pulã nõ tenere. approbatur qꝺ no.ala.tã.ber.gof.ĩno.

i De futuro. et boſt.s.e.a nobis.et ꝓbabaꝫ olim ſ q decre.s.e.atteſtatões.et.c.vl.et.s.de ꝛdi.ap.ſuꝑ eo. ſepe enĩ extra id qꝺ agiꝫ tacita naſciꝫ obligatõ.ff.ꝓmoda.ſi is. qui ꝓmodatũ.§.vl.

k Matrimoniũ.et non ſpon ſalia.vñ nõ videbantur. le.cũ ſup.ff.de ſpõ.q̃ſitũ.§.ſi q̃s alĩ vel ſibi.l.multum inꝫ eſt.nec mr̃imonium.quia etas ꝓhibebat.ſed ꝓmũ falſum eoſdẽ in eadẽ volũtate fa ctos maioꝛes ſeptẽnio per durare.ſpõſalia hmõi q̃ ab initio nulla erãt q lapſum dicti tpis mĩme qualeſcũt ⁊ ideo cũ ſint nulla rõe de fectus q̃ſenſus publice bo neſtatis iuſticiã non indu cũt. Idem q̃ꝯ ſi pubeſ vel duo ĩpuberes nõ ꝓxĩmi pubertati. et in quib⁹ etatẽ malicia nõ ſupplebat per verba contrarerint de preſenti.ſpõſalia eũ illa q̃ iuris interpretatione tãtũ fuerunt ſponſalia de futu ro.licet ꝟba q̃ſenſũ exp̃mẽ tia de p̃ſenti brẽnt ⁊ mr̃imo niũ ꝓtrabere itẽderẽt ꝓtra bẽteſ q aduẽtũ pubertatiſ in mr̃imoniũ nõ trãſeũt de p̃ſenti nec mr̃imoniuꝫ qꝺ vt mr̃imoniũ etate nõ tenuit phibẽte per lapſũ dcĩ tem poris qualeſcit niſi per car nis copulã ſubſecutã .vl a liquẽ modũ aliũ ꝓtraben tes eoſdẽ cũ eiuſdẽ pſeue rãtia volũtatis ad puber tatis tpa pueniſſe ꝙſtiterit euidenter.per dictũ tr̃ cõ tractũ qui valuit vt potuit non ſicuti agebatur publi ce honeſtatis iuſticia eſt ĩ ducta. Porro et ſpõſa libus q̃ p̃nteſ q filijs pube tribus vel ĩpuberib⁹ ple nũc ꝯtrabũt ipſi filij ſi ex preſſe ꝙſenſerint vel tacite vt ſi p̃ntes fuerint nec con tradixerint obligant et ex ex eis oꝛitur iuſticia publi ce honeſtatis. Et ẽ idẽ ſi filij tpe ſponſalioꝝ abſẽ tes et etiã ignoꝛãtes eadẽ ſpõſalia poſt ſcientes rati ficaueruꝫ tacite vel exp̃ſſe alias ex ſpõſalib⁹ ceteris a parẽtib⁹ q filijs nec ipſi fi lij obligantur.nec publice honeſtatiſ iuſticia inde ſur git. Quinta.viij.

De cognatione ſpirituali.

Edũ inter bapti zatum et illũ q̃ eũ ſuſcipit de baptiſ mo ac inter eundem bapti zatum et ſuſcipientis filioſ et vxoꝛẽ ante ſuſceptõnem carnaliꝫ cognitã ab eodeꝫ

o Pro filijs. nõ eis mãdãtibus. q tũc idẽ ẽ ac ſi ipſi ꝙ berent. s.e.li. ꝺ .p cur.c.vl.

p Cõtradixerint. gº q tacet boc caſu ñ ꝙſtit. j. de reg.iu riſ.q tacꝫ.cũ ſuiſ ꝙ. q Spõſalia. ꝓtra cta q̃ p̃ntes.et idez eadẽ rõe intelligas de q̃libet alio.s. de ſpõ.ad id qꝺ .et.s. de ma.ꝙ.ꝓtra.inꝫ dic.ec.c.i. qꝺ huic bene ꝓcoꝛ.⁊ ibi tr boſti.ſed inno. ibi no.ꝓtrarium dicẽſ ſpeciale in patre vt nomſe filie p̃ntis ⁊ non cõtradicentis poſſit ſponſalia cõ trahere.ff.de ſpõ. ſed q̃ p̃ns.et.l .ſe. L. ꝺ nup.vidue.ſe cus in tutoꝛe.ff.de ſpõ.ſi puelle.et nõ ob.ꝺ ſpõ.ad id qꝺ qꝛ ibi interueñ carnalis copula alias ſecus ſm euꝝ.Sed veriꝰ viꝺ qꝺ dicit boſt.lꝫ ber. videaꝫ ibi tenere opi.ĩno. et q decre.illa non loq̃t de exp̃ſſo conſen ſu ꝓbaꝫ.qꝛ quare poſuiſſet p̃p̃ ibi ꝟ ba q̃ ſapiũt tacituꝫ cõſenſum. Jtẽ non inuenum⁹ q pr̃nus ꝙſenſus aliq̃d ĩ con tractu mr̃imoniali ĩ pueris opeꝛaꝫ q̃ ĩ p̃cedẽtib⁹ caſibus. a Surgit.reprobaꝫ opi.ray.ĩ ſũ.de ſpõ.§.põe.et pe.ꝺ ſã. et abbatis.s.e.r.q̃ illꝺ.c. dicebãt.cũ ibi dicaꝫ q pr̃ filiũ ñ adultũ pr̃ cui vult mr̃.ꝛtradere.q ex ſpõſalib⁹ ꝑctis a pr̃e ẽ filio ñ ꝙſentiẽte oꝛiebatur iuſticia.et nitebãtur idẽ ꝓ bare q decre.s.e.acceſſit.ad fi.que nõ facit vt ibi no. Ap probaꝫ tñ opi.inno.et boſt.q̃ ſ ibi no. Et erat caſus exp̃ſ ſus.xxvij.q.ij.lex diuine.palea ẽ.Jo.an.

Edum inter bap.ꝙgnationẽ ſpũalẽ.qꝺ ẽ.j.pr̃ ſ Vxoꝛem.nũq̃d de cõcubina leuãtiſ prius ꝙgni ta de boc.xxx.q.iij.ſi q̃s in iuſ.in vl.glo.

u Cognitã.ſecus ſi pꝰ fiat vxoꝛ vel ſi ꝓus erat vxoꝛ poſt et nõ prius carnaliter ſit cognita.quia per vnionem carniſ ſequẽte nõ pt̃ tranſiri in vnionẽ ſpũs precedẽtẽ.xxx.q.iij. poſt vxoꝛiſ.vir ergo et vxoꝛ cõmunicant ſibi actões ſpũales

xxx.q.iiij.si quis vnus.s.e.ti.martinus.licet non passiões vnde si filius alterius cũ leuetur de sacro fonte.leuans alteri cuius filius non est.cõpater non est. vt.j. probatur. qõ dic vt no. s.e.martinus.et.xxx.q.iiij.ĩ sum. Et dicebat gof.quod agit pars corporis equum est vt alteri parti cõmunicetur.sed non sic cõmunicatur alteri quod ĩ persona filij alterius tantum agitur.et ista sit ratio.vel dic q̃ satis est leuanti habere cõmatrem matrem ipsius leuati.et no. q̃ si leuans primo cognouerat vxorẽ non est curandum an post cõpaternitatem cognouerit vel non. licet gratian9 contra.xxx.q.iiij.§. notandum.

a Suscipientes. supple et vxorẽ eius prius carnaliter cognitam.xxx.q.iiij.si quis vnus.et.s.e.ti.martinus.

b Et matrẽ.nota nõ dixit patrẽ baptizati et eius vxorẽ imo dixit matrem. si igitur de ꝑma vxore vel concubina vir ꝑcreet filium. ille qui leuat filium est cõpater cõcubine et viri.sed nõ eius vxoris.vt.s.

imo etiam inter suscipiẽtẽ patremq̃ baptizati et matrem.cognationem spiritualem in baptismo cõtrahi iure constat que cognatio et contrabendum matrimonium impedit et dirimit post contractum.

Et eadem que de suscipiente sunt dicta.sunt etiam de baptisante censenda. Et confirmatione quoq̃ seu frontis crismatione spiritualis cognatio eisdem modis contrahitur matrimonia similiẽ impediens contrabenda et dirimens post contracta.

Et carbecismũ dẽ qui precedit baptismum sacramentorũ fundamentum et ianua reliquorum cognatio spũalis ꝓtrahitur per quam contrabẽdum matrimoniũ impeditur vt ex ꝓdecessoris nostri clementis ꝑpe.iij.decretali colligitur euidenter. dicendo enim q̃ talis res virꝓtrahendo matrimonio impedimentum afferret. vel le videtur q̃ afferat. nam qõ vir fit fieri tamẽ dubium nõ existit.per illam tamen cognationem matrimonium post eam ꝓtractũ minime separatur. Idem.

Clamuis non plures q̃ vnus vir vel vna mulier accedere debeant ad suscipiendum de baptismo infantem iuxta sacrorum canonum instituta. si tamen plures accesserit spiritualis cognatio inde contrabitur matrimonia contrabenda impediens et eã post ꝓtracta dissoluens

De confirmatione ĩ super quantum ad hoc iõ iudicium est habendum. Et datione vero aliorũ sacramentor9 cognatio spũalis nequaq̃ oritur que matrimoniũ impediat vel dissoluat Gloꝛnifa.viij.

c Spiritualem. q̃ dignior est q̃ carnalis.xxx.q.iij.c.i. ij.et.iij. Et est cognatio spũalis. attinentia ꝓueniẽs ex sacramenti datõne vel ad id detentiõe Est etiaz cognatio carnalis et legalis.de quibus nil ad ꝓpositũ.

d Cõtractum.si igitur leuans et leuatus.vel leuatus et filius leuãtis vel leuatus et vxor leuãtis ante cognita. vel leuans et parentes leuati contrabũt non tz mrimonium. Scire debes q̃ pater spũalis si copuletur sorori filie spũalis.bñ tz mrimoniũ.xxx.q.iij.c.vl. Et vt ibi no. Jo.bñ potest pater sumere filiã spũalẽ filie carnalis.q2 licz cognatio spũalis de patre ad filios descendat.vt.s.e.c.i.et.c.super eo.nõ tñ ascendit.cum cautum non reperiatur.et edictuz de mrimonio prohibitorum est. s. de sponsali. cum apud.

e Eadem.vt.f.si baptizans et baptizatus vel baptizatus et filij baptizantis.vel baptizatus et vxor baptizantis.ꝑ cognita.vel baptizans et parentes baptizati mrimonium ꝓtraxerint.nõ teneat.ad hoc.s.e.ti.c.vl.et non est ita ĩ eo qui recipit ad penitentiã.vt ibi no.et.xxx.q.i.oẽs q̃s. et ẽ exꝑssum.j.e.c.vl.in fi.

f Frontis.hoc fit a solo epõo.de cõse.di.v.manus.s. de ꝓsue.quanto.in vertice autẽ crismãt ꝑspiceri.de.p.di.iij. ꝓspiceris. Sine sacro confirmationis nõ dz quis vere xpianus.de ꝓse.di.v.c.i.

g Eisdẽ modis.s.inter confirmatũ et suscipientẽ et confirmatũ et vxorẽ suscipiẽtis cognitã.et suscipiẽtẽ et parentes confirmati.parentes cõfirmati et vxorem suscipientis ꝓius cognitã. Item inter confirmantẽ et confirmatum.et confirmatũ et filios cõfirmãtis et eius vxorẽ ꝑ cognitã.et iste confirmãtẽ et parẽtes confirmati.hoc vult dicere eisdẽ modis vñ.xx.sunt casus ꝓhibiti ex hac cognatione q̃s nũcrauit ĩ sũmula q̃rti libri.

Cer catbecismũ Terminãtur no.xxx.q.i.c.i.et.s e.ti.ꝓtracto.et dicẽ in summa q̃ cõpaternitas per catbecismũ cõtracta impedit mrimoniuz sed non dirimit. Catbecismus dz a catbazizo.qõ est idez qõ instruo. vnde ante baptismuz instrui debent baptizãdi ĩ fide adulti ꝑcipue de conse.di.iij. ante.xx.

i Et ianuã.xxiij. di.§. verũ.s.de ꝑbitero non bap.c. ventens.ẽ.

k Decretali.s.e. cõtracto.

l Res.s.cõpaternitas ĩ catbecismo contracta.

m Existit.ff.ꝺ iudi.l.vir cerꝛ ex causis.ad idem.xv.q.i merito queritur

n Separatur.ad iõ s.e.li. de voto.c.vno.s. de iurĩur.quẽadmodũ.cũ si.

Clamuis.no.hoc est.s.e.martinus.

p Vnus.imo si vigeret necessitas ĩ catbecismo.et baptismo et confirmatione vnus ꝑ esse patrinus.tz hoc ñ habeat ꝓsuetudo romana.de ꝓse.di.iiij.in catbecismo.

q Et instituta.de cõ.di.iij.nõ plures.et potuit esse cõ q̃ redditur in adoptione vel cognatione legali q̃ imitat naturam.sic et spũalis cognatio habet imitari naturam.vel cognationem carnalem.vt.s.vnus solus sit in sacramento patrinus. Sed ꝓtra.xxx.q.iij.qõ aũt.so.vt ibi no.et.s.e.t. c.vl.

r Contrahit.s.cũ oĩbus.et sic multa fieri ꝓhibẽtur.q̃ fcã tenent.s.c.ꝓ.

s Idem.s.vt ꝑles in confirmatõe tenere nõ debeant tñ si teneãt.oẽs sunt ꝓpatres vel patrui.

t Sacerdos.s.vnie corpis xpi.extreme vnctionis. ordinis et coniugij. Renascimur enim ĩ baptismo. et crismatõ frontis illam confirmat q̃ nõ est in alijs sacramentis. et ideo q̃ ista spũalis ꝓtrahitur pẽitas.non per illam.de hoc no. xxx.q.i.omnes.et.s.e.c.vl.

Postq̃ ista decre. et sequẽs emanauerẽt ad declarationẽ dec. s. e. q̃lit̃. i. et. ij. ⁊. c. cũ oporteat. ⁊. c. ad petitionẽ. ibi. iudiciariũ. ⁊c. et corriguntur opiniones ost. no. in. c. q̃liter. in. i. glo. vltra vnã colũnã. v. q̃d si inquisitor. et in scd̃a glo. et qd̃ no. in. c. cũ oporteat. super verbo subito. v. queritur si inquisitor simul. et in scd̃o. q̃lit̃ sup̃ vbo fuerit. et sup̃ vbo legitĩe. et facit qd̃ no. guil. in spe. ti. de inquisitione. §. nũc tractem⁹. v. quid si inquisitor p̃mixtim.

b ¶ Confessus. nulle igitur sunt p̃tes iudicis nisi ut ferat sentẽtiã. q̃d enĩ q̃remus de infamia vl̃ capitul̃ ex quo clarz de crimĩe. xxiiij. q. iij. ecce. de elec. p̃ inquisitionẽ. de cõfes. cum sup̃. C. de iudi. si debitori. Jã enim est notorium crimen. de cohabi. cle. ⁊ mu. vr̃a.

c ¶ Justicia. scz imponendo penã a iure statutã vel arbitrariã si nulla pena est statuta. s. de of. dele. de causis.

d ¶ Fuerũt. si infamatus non erat ad inquisitionẽ p̃cedi non debuit veritatis. ut in p̃dictis iuribus. sed ille debuit appellare et non rñdere. vñ imputet sibi. Jdẽ dico de capitul̃ q̃ tradi debuerũt. s. e. qualiter. ij. §. debet. si petita nõ fuerũt. ⁊ confessus est crimen sibi imputet. potuit enĩ iuri p̃ se introducto renũciare. et tũc tacite renũciat. ad hoc. ff. de p̃cur̃. pomp̃. §. rati. Sed host. cõtra in p̃dic. decre. q̃liter. i. per. l. ff. de p̃cur̃. filius. §. inuitus. ⁊ hunc dicebat casũ ip̃ius dec. et dec. e. ti. ad petitionẽ. nã ibi p̃nte ⁊ nõ ꝯtradicẽte illo cõtra quẽ inquirebatur nõ fuerat seruatus ordo qui debuerat seruari. vñ p̃cessus cassari mandatur. sed de alio ordine intelligatur.

Si is cui fuerat ad petitionẽ alicui⁹. q̃z si papa p̃prio motu ꝯmittit inquisitionẽ criminũ alicuius. iã illũ approbat infamatũ. cũ ep̃us ⁊ metropolitanus p̃cedant ad inquisitionẽ omisso tali articulo. ij. q. v. omnibus. s. e. ti. sicut olim. sed si ad petitõnem alterius tũc prius inq̃ret inq̃sitor de infamia. hoc tenet Jnno. s. e. ti. cũ oporteat. Quid si ille qui lr̃as inquisitoris impetrat sit excõicatus. dixi. s. de Rp. c. i. ⁊c.

f ¶ Reclamãte. dicebat ost. in sup̃dictis glo. q̃ taciturnitas habebatur hic p̃ dissensu et contradictõne. qd̃ nõ est verũ ut hic vides. imo tacẽdo tacite iuri suo renũciat. j. de reg. iur̃. q̃ tacz. et dixi de hoc. e. ti. is q̃ tacet. Reclamare igitur debuit et petere prius inquiri sup̃ inquisitõe infamie. et hoc ut fieret debuit appellare. ut dixi. s. c. p̃xi.

g ¶ Primitus. i. antequã quereretur de veritate.

h ¶ Nequibis. nõ ergo iste ordo est ita de subã q̃ ei renũciare ñ possit. facit. s. d̃ fer̃. c. vl. et qd̃ no. s. de of. del̃. de causis.

Incipit liber quintus. de accusatõnibus inquisitõnibus et denũciationibus.

Postq̃ corã eo qui contra te super certis criminibus inquisitor fuerat deputat⁹. eadẽ crimina fuisti ꝯfessus. frustra ꝯfessiõez tuã q̃minus puniaris ea p̃ut iusticia suadebit eo p̃textu impugnare cõtendis q̃ sup̃ eiusdẽ criminibus nõ fueras antea diffamatus. vl̃ q̃ p̃ eundẽ inquisitorẽ capitula sup̃ quib⁹ ꝯtra te volebat inq̃rere tibi tradita nõ fuerunt. ¶ Idem.

Si is cui cõtra te cõmissa fuerat simpliciter inquisitio sup̃ certis crimĩb⁹ faciẽda p̃cesserit te p̃nte nec reclamante aut q̃cq̃ sup̃ hoc excipiẽte infamie ĩquisitõe omissa ad veritatẽ eorũdẽ criminũ inquirendã. p̃cessũ hmõi ex eo q̃ nõ fuit de infamia p̃mit⁹ inq̃situ vlterius impugnare neq̃bis.

G Reg. ix. rem̃. archiep̃o ⁊ suffraganeis suis de heret̃.

Quoniã ep̃oꝝ numerus ad degradatõnẽ clericorũ a canonibus ꝯstitutus nõ p̃t de facili ꝯuenire. ꝯcedim⁹ ut sacerdotẽ vl̃ aliũ clericũ in sacris ordinib⁹ ꝯstitutũ cũ p̃ heresi fuerit seculari curie relinquẽdus aut p̃petuo immurãdus. ꝯuocatis abbatibus alijsq̃ p̃latis et religios̃ p̃sonis ac lr̃atis sue dioces̃ de quib⁹ expedire videbit̃ su⁹ sol⁹ possit ep̃s degradare. ¶ Alex. iiij.

Quicunq̃ hereticos credentes receptatores defensores vel fautores eoꝝ scienter p̃sũpserit ecciastice tradere sepl̃ture vsq̃ ad satisfactionẽ idoneã excõicatõis sñie se nouerit subiacere nec absolutõis bñficiũ mereantur nisi p̃prijs mãib⁹ publice

Quoniã. incipiebat. et si ꝯtra. et bñ de medietate decurtata ẽ ¶ Canonibus. xv. q. vij. si quis timidus. et duob⁹. c. se. ⁊ debẽt esse. vi. ĩ degradatõe p̃spiteri. tres in degradatõe dyaconi. et ita de subdyacono videtur. ut. s. de f. nõ ordi. miramur.

l ¶ Facile. bene est possibl̃e sz nõ facile. lex enim nõ debz esse impossibil̃. iiij. di. erit autez.

m ¶ Pro heresi. in alijs igitur criminibus si imminerz degradatio facienda seruentur antiqua iura. q̃z in hoc crimĩe hoc introductũ est speciale. ad idem. j. e. in fidei.

n ¶ Relinquend⁹. qd̃ dic ut. s. de ver. sig. nouimus. et. j. de penis. c. ij.

o ¶ Immurãdus. s. e. excõicam⁹. ij.

p ¶ Solus ep̃s. excludit ep̃os nõ capitulũ suũ. ad idẽ. xv. q. vij. si autẽ. ⁊. §. se. et. c. ep̃us. xviij. q. ij. c. nullam.

Quicũq̃. scienter. Jgnorãtia ergo p̃babilis bñ illos excusat. s. de cle. ex. mi. apl̃ice.

r ¶ Sepulturi. sic et manifesti vsurarij nõ tradunt̃ sepulture. s. de vsur̃. q̃z in oĩbus. et qui moriunt̃ in torneamentis. s. de tornea. c. i. ⁊ de hoc de sepultu. ex p̃te. in vl. glo. Dicit̃ aũt sepultura multis modis. ut no. xiij. q. ij. §. Itez querit̃. et. s. de sepul. c. pe.

s ¶ Vsq̃. hic licet satisfaciãt. seq̃ debz absosutio. ut patet per id quod sequitur.

t ¶ Proprijs manibus. no. casuz quo possum p̃ me qd̃ nõ p̃ aliũ. de hoc dixi. j. de reg. iur̃. p̃t. sicut enĩ exhibuerẽt mẽbra sua fuire ĩiq̃tati ad iniq̃tatem. sic exhibere debẽt illa seruire iusticie ad iusticiam sicut dixit apl̃us ad ro. vi. et sunt hec verba in canone. xlvij. di. om̃es huius.

u ¶ Publice. q̃z que publice

peccantur publice emendenē. de pe. et re. c. i.

a ¶ Extumulēt. hoc verū intelligo qñ ossa ipoꝝ pñt ab ossibus alioꝝ discerni. alias secus. s. de sepul. lacris.

b ¶ Locus. punīt̄ res inanīata. sic. s. de peñ. i quibusdā. s. de elec. vbi piculū. §. ciuitas. et. j. de peñ. c. vl. in fi. xv.

c ¶ Laice. forte intellexit de laico ad modū .q. i. mlier. vltramontanū qui illr̄atos laicos vocāt. quid enim est dicere q rurales cleri cus disputādo de fide nō incidat i hāc penā. et doctor de cretoꝝ laicus incidat tamē sufficit ita esse scriptū. Et solum duo sunt cristianoꝝ genera. clerici et laici. xij. q. i. duo sūt. ⁊ peoꝝ. ad hoc. ℒ. d sū. t. l. pe.

d ¶ Innodet. numquid p sententiam vel ipo iure. et vidꝫ q ipo iure. p id qd dicit. laqo. q si ipm fcm dānatū illaqet. In ptrariū videt. qr in penis benigna debꝫ fieri interpratio. ut. j. de re. iur. in penis. cū suis cō coꝝ. Est ergo benignius ut intelligam⁹ canonem esse ferendē sñie q iā late. ergo est hec pars amplectēda. ut ibi. ad hoc. ir. di. sana q ppe. Preterea si voluisset q esset canō late sñie dixisset. sit innodatus. vel eo ipo. vel similia verba.

e ¶ Filij. nota casū in quo p delicto patrno punīt filius. hoc etiam pcedit ī crimine lese maiestatis. quod est minus hoc crimine q leditur eterna maiestas. s. e. vergentis. et si contra homīes illate blasphemie impunite non transeūt. multomagis qui ipm dominū blasphemat dignus est supplicia sustinere. in auten. ut non lux. p. na. i. Rñ. et. §. i. colla. vi. nec debemus illius opprobriū multū dimittere. qui nra pbra deleuit. s. de iudeis. in nōnullis. qd enim ī religiōe diuina pmittīe nō in omniū ferē iniuriā. ℒ. de here. manicheos. ad idē. xvij. q. iij. sicut. alias regularīt pena tpali nō punīt vn⁹ p alterius delicto. qd dic ut no. i. q. iij. extumulēt et proiciāt huiusmodi coꝝpora dānatoꝝ. ⁊ locus ite ppetua careat sepultura. ¶ Jnde habemus q ne cuiq laice p sone liceat publice vl priuatim d fide catholica disputare. qui vero ptra fecerit excōis laqo innodet.

¶ Hereticī aūt credētes receptatores defēsores ⁊ fautores eoꝝ. ipoꝝq filij vsq ad scdam generationē ad nullū ecclasticuꝫ būficiū seu officiū publicū admittant. qd si secus actum fuerit decernimus irritū et inane. ¶ ad hoc quoscunq viros ecclasticos qui ad pces hmōi pstilentiū psonarū digniores psonatus ⁊ quecunq alia ecclastica būficia sūt adepti. ex nūc priuamus taliter acquisitis. volentes q tales et habitis careant ppetuo. ⁊ si recepe rūt illa sciēter ad alia vel silia neq ī posterum admittant. ¶ Illoꝝ aūt filioꝝ emancipatōem quoꝝ parētes post emācipatōꝫ etiā hmōi apparuerit añ ipam a via veritatis ad heretice supstitōis inuiꝫ declinasse. nulli⁹ volum⁹ esse mōēti. velut factā de hoīb⁹ sui iuris. cū dignum sit ut. ppter tāti atrociratem delicti filij esse in parentū hereticoꝝ defecerint ptāte. ¶ Item inqsito rib⁹ heretice prauitatis.

¶ Jlij vel heredes illoꝝ qui dū in egritudīs lecto dcūberēt peti erūt hereticos psolatos⁹ ut ab eis p manus impositionem psolationē recīperēt sm pessimā psuetudinē eorundē. sic q viaꝫ fuerūt vniuerse carnis ingressi ad. pbādū q ipi de functi consolationē illam imo verius desolatiōꝫ nō sane mētis effecti suscepe rint. vel post pdiram iam loquelam. cū tamē moriss sit ut dicitur apud eos q nullū taliter consolent q nō sit sane mentis ⁊ mēoriam habeat ordinatam admitti nō debent si dū viuebant diffamati erāt de hereſi vel suspecti aut legitime cōstiterit q sane mētis existentes hmōi hereticos petierūt. alioquī admitti poterunt pdicti filij vl heredes ad. pbādū pmissa. nō tñ p vxores filios familiares. vel de suis aliqs ſz per testes alios fidedignos. et specialiter pro et contra. j. de penis. felicis. §. q si quis. in prin.

¶ Priuamus. no. spēale. qz alias non refert p quē pces offerebant esse tales.

l ¶ Sciēter. s. sciēdo illos q pces offerebant esse tales.

m ¶ Etiā. qz maioꝝ ē dubitatio q si añ emancipationē hic apparuiss. Jo. an.

n ¶ Desierint. no. ergo q crimen heretis paternū etiaꝫ antecq p ecclesiā fuerit declaratū liberat a patria ptāte filiū. et sic interduꝫ paternū odium. interdū filij fauoꝝ tle vinculū soluit. luij. di. si seruus. j. q fi. sint le. per venerabilem.

¶ Jlij vel heredes. decurtata ē de narratōne facti. et incipiebat olim. ex parte. ⁊ dic. filij. licet heredes nō sint interest enim eoꝝ ut. s. c. pr. heredes etiā si filij vel ppinqui nō sint. et istorū interest ppter vitandā confiscationeꝫ bonoꝝ. ut. s. de hereti. vergentis. j. c. ti. fm leges ꝛc.

p ¶ Nō sane. vnde qd tūc faciebāt eis nō dꝫ imputari. qz nullū maleficiū sine consensu. xiij. q. v. si qd. xv. q. vi. c. i. in fi. sed furiosus nō habet consensū ut. s. de spon. dilectus. xv. q. i. illud. s. de suc. ab intest. cū dilectus.

q ¶ Viuebant. illi parentes vel testatores q solati.

r ¶ Legitime. igitur no. casum in quo pbatō nō admittit. pbationem in contrarium.

s ¶ Alioquin. id est si hoc legitime nō pstat nec ipi dum viuebant infamati erant vel suspecti.

a Premissa. s. q̄ tūc nō erant sane mētis vel loquelam pdiderant. nec habebant ordinatā memoriā.

b Fidedignos. hec clausula q̄ olim erat obscura et dubia cū deliberatōe fuit mutata et bene.

Uper eo. Terminātur q̄ no. s. e. ti. ad abolendam. §. illos. et. c. penū. §. si qui. c Legitur. xv. q. iij. duo ista. et. l. de sum. trī. l. vl. ad fi. d Redeunti. hinc est q̄ omnibus dicit̄ liberalis. s. e. ō Rep. sedes.

e Quodcūq. repete et super eo quod scriptum legitur. q̄ bij qui post.

f Relinq̄ndi. vt in pdicta decre. ad abolendā. §. illos.

g Sedē. ad quaz in talib⁹ recurrēdū est. ut. s. qui fi. sint le. p venerabilem.

h Deneganda. qō ergo dicit prima autoritas intelligiē in salute aīe. scḋa i cozpozali pena.

I fidei. decurata ē. de naratōe facti. qz olim incipiebat. pſuluit.

i Inquisitōis. q̄d si nō pcedat p modum inquisitōis. sz accusatōis vel exceptōnis. nunq̄d admittent̄ tales testes videt̄ q̄ sic. qz eadē ratio sz fidei fauor et odium criminis versatur vtrobiq̄. ergo et idez ius. de Rep. inter ceteras. cum si. contrarium credo. qz ab illo iure regulari quo cauetur tales pſonas ad testimonium admitti nō debere nō recedā nisi inquātū inueniā pmissum. q̄ ergo accusat vel excipit habeat pbari ones idoneas. nec est accusatō fauorabilis ut inquisitio. ad hoc. §. q. vij. si q̄s eꝑus. et verbuz istud debet aliquid operari. alias quare fuisset expressum. ad hoc de deci. ad audientiam. cū suis pcor. et. j. de priuil. si papa. i. Rēn. in fi.

m Excōicati. si. j. c. pr. tales alīs nō admittūt̄. imo etiā iudices seculares cēsura ecclesiastica pelluntur tales a testimonio in suis foris repellere. j. de sen. ex. decernimus.

n Participes. quid de alijs exceptis criminibus. an sz fidei zelatores Idē eisdē

Sup eo q̄ scriptū legitur eccia nulli claudit gremiū redeūti. qōcūq̄ bij q̄ post abiuratōem errozis vl̄ postq̄ se. pprij antistitis examinatōe purgauerint. si deprehensi fuerint in abiuratā heresim incidisse seculari decernūtur iudicio sine vlla penitus audientia relinq̄ndi cū scripture hmōi videāt sibiinuicē aduersari. q̄d tenēdū sit p sedē edoceri aplicaz postulastis. Nos itaq̄z inquisitōi vrē ō fratrū nrōz pſilio rīdemus q̄ taliter deprehēſ etiā si ut dictū est sine vlla penit⁹ audiētia relinq̄ndi sint iudicio sclari. si tū postmodū penitreāt et pnie signa in eis apparuerint manifesta. neq̄q̄ sunt hūiliter petita sacmēta pnie ac eucaristie denegāda. Idē. N fidei fauorē p⁹ cedim⁹ ut i negocō inqsitōis heretice pūitatis excōicati et pricipes vl̄ soci crimis ad testimoniū admittāt pſtim in pbarō nū aliaz defectū ptra hēticos credentes fautores receptatoresq̄ defensores eoz. si ex verisilib⁹ ꝓiecturis et ex nūero testiū aut pſonarū tā deponētiū q̄ eozū cōtra quos deponūt qualitate ac alijs circūstātijs sic testificantes falsa nō dicere pſumant̄ Idē. Residētes eisdē regimī alicuius regni. puincie siue loci. licet excōicati vel de facto tm̄ q̄ nō de iure iurisdictionē habētes ac eozū officiales ad req̄sitōem ordinarioz vel delegatoz ipoz aut i q̄sitorū heretice pūitatis nō valentiū sine more dispēdio vl̄ negocij pclo recursū habere ad superiores q̄ legitīe i locis ipsis possint iusticiā exeq̄ pñt et debent ptra hereticos credentes fautores receptatores q̄ defensores eoz iusticiā et suū officiū exercere. nec req̄rentes hmōi excōicatos. pter hoc sententiā excōicatōis incurrūt. nō tm̄ pſidentibus pliaribus vel officialibus eorundem. pterea in alijs casibus intelligat̄ ꝓcessuz aliq̄d vl̄ pmissū Idē eisdō Olim ptūacia i cā pfim fidei suspitōi p⁹ suptōz adiciat vehemētē

tales admittātur. dicut. s. e. li. de testi. c. i. s. de pfes. c. i. xvi. q. i. §. verum. Quid de piuris habebis. j. e. accusatus.

o Coniecturis. quas ipe iudex examinans §. licet. melius scire poterit. ff. de testi. l. iij. et pone exemplū. s. de pſump. lēas. et pcor. j. e. accusatus. §. licet.

p Deponē. ut facilius credat̄ ipis deponentib⁹ contra infamatū vel suspectū de heresi q̄ ptra nō infamatum. nec suspectū. ad idē. s. e. filij.

Residētes. de curtata ō naratōe facti. q̄ incipiebat. quesiuisti.

r Excōicati. maioti excōicatōe q̄ publice ut sit maior dubitatio. ad hoc de re. iudi. ad pbandum. Jo. an.

s Officiales. num quid officiales excōmunicati iudicare possint dic ut. s. e. li. de of. vi. c. i.

t Dispendio. q̄ ergo sine more dispēdio hoc possent tūc essent excōicati eos requirendo. q̄ pūicās excōicato excōicatus est. seruata distinctōe. de sē. ex. nuper. fallit hoc vbi ergo non est cassiste. ergo nec fallit regula.

u Excōicatōis. minoris. et si intelligeres q̄ isti essent excōicati qz iurisdictionem illā exercebant. tunc q̄ pmūicatū illis in iurisdictōne excōicati essent excōicatōe maioris. s. ō sen. ex. nuper. et. c. si concubine. sed hoc speciale est q̄ illam penā euitant. et sic dicam⁹ excōicatōis. sz etiā maioris vel minoris. et facit q̄ dixi s. ō of. vi. romana.

x Prelibatis. sz excōicatis. vel tm̄ de fēō iurisdictiōz habentibus. et ē similis pstatio. s. e. li. de sta. reg. c. vno.

Om contumacia. olim incipiebat. consultationi.

z Vehemētē. no. et hac dec. suspitionē vehemētē. pſumptionē violentā. pter suspitionē citatur ut veniat responsurus. si ꝓtumax est iam dicit̄ vehemēter suspect⁹ et excōicatur si p annum in illa pſistit. iam ista que erat

vehemens ꝓsumptio transit in violentã. vñ ex tunc ut hereticus ꝯdemnat̃ ut hic. Inde ē ꝙ no. ber. de ꝓsũp. lr̃as. in glo. pe. §. nõ vehemẽs ꝓsũptio ꝫ violenta ꝯdemnatõ inducit. et ē si. ad hoc qõ no. de sumo. in unuarũ. in vi. glo.

a Respondeat. ergo ut locũ habeat hec dec. requiritur ꝙ hoc exꝓssum sit in citatõne ut seq̃ de fide veniat rñsur? sicut et in snia requirit̃ ꝙ citata fuerit ps ut veniat audi/ tura sententiã. aliaſ sine appellatõne re/ scindit̃. ff. que sen. sine ap. re. l. i. §. itẽ cum ex eo.

b Hereticus. sic et in alijs criminib? ercõicat?. qz nõ ve nit rñsurus de cri/ mine si in excõicati one stat ꝙ ānũ post annum habet̃ ꝙ cõ victo. ri. q. iij. rur/ sus. et. c. quicunq;.

Excusatus de heresi. divide decze. in ꝙtuor par tes. in quaꝝ prima ponunt̃ tres casus. q̃bus quis dz rela/ psus. et durat vsq; ad. §. licet vero. ibi secunda. in qua dz ꝙ ꝓiurus in causa heresis certis casi/ bus testimoniũ ꝓbi bz. et durat vsq; ibi fane. ibi tercia in q̃ ponuntur ser casus olim dubitati. an ad officium inquisi tozũ spectarent vs/ q; ad. §. religiosi. i/ bi q̃rta. in qua dz. religiosos in heresi delinquẽtes grauꝰ aliꝰ puniendos.

d Vehemens. nõ violẽta. de ꝓsump. lr̃as. ꝛ facit qđ dixi. s. c. pr.

e Fictõe. ideo dicit. qz vere non ꝓt dici relapsus. de q̃ non ꝓstat an fuerit lapsus. sicut dicit ca non ꝙ nõ ꝓt dici re nat? q̃ pr̃? nõ fuit natus. de conse. di. .iiij. qui in maternis. nec; enim dici in eũ regeneratio ꝓt quem generatio nõ ꝓcessit ut ibi dicit̃. ꝓter vehementẽ ergo suspitõem fingit̃ lapsus ita ꝙ post abiurationem re diens fingitur relapsus. sepe enim iura talia fingunt. de hoc. l. di. ferrum.

f Ex hoc. s. qz post abiurationẽ re/ peritur lapsus.

g Grauius. seq; ꝙ si nunc; abiurasset.

h Pena. s. e. ad abolendã. §. illos quoq;. et. s. e. sup eo

i Secta. multas potes videre. ruf. q. iij. c. penul.

Articulo. quos habes explicitos. s. de sũ. t. firmiter.

si suspectus de heresi vo/ cat? a vobis ut de fide rñ deat excõis vinculo. ꝓ eo ꝙ parere subtfugit aut ꝓ tñaciter se absentat ꝓ vos fuerit ĩnodat? quã ꝓ ānũ anĩo sustineat ptiaci extũc velut hereticus ꝯdemnet̃

Excusat? ide cisde. vel heresi vl̃ suspect? ꝓtra quẽ de ꝺ crimine ma gna ꝛ vehemẽs suspicio ozta erat si heresiz ĩ iudi cio abiurauit ꝛ postea cõ mittit ĩ ipa cẽseri dz q̃dã iuris fictõe relapsus ꝫ añ abiuratõem suã here? cri mẽ plene. ꝓbatũ nõ fuerit ꝓtra ipm.

Si añt leuis ꝛ modica suspicio illa fuit q̃q; ex ꝺ sit grauꝭ puniẽ dus. nõ tñ dz in heresim relapsoꝝ pena puniri.

Eũ vero q̃ vna heresis spẽ vl̃ secta ꝙmisit aut in vno fidei articlo seu eccle sac̃mẽto erauit ꝛ postmo dũ heresiz simplicit̃ vl̃ ge neral̃ abiurauit si extunc in alia etiã heresis specie siue secta aut alio articlo seu sacramẽto ꝙmittat vo lum? ut relapsũ ĩ heresim iudicari

Ille q̃z ꝺ cuiꝰ

l Simpliciter. ꝓ hec ꝛba puto ꝙ si abiurasset solũ in il lo capitulo ꝫ laberet̃ in alio nõ dicerē relapsus. Et nota ꝙ indefinita equipollet vniuersali. ad idẽ de priuil. quia circa. et nũq̃d de vno articulo infamat? se teneat̃ de omni bus expurgare. no. de ꝓse. di. iij. ego berengarius. et puto hanc lr̃am ꝓ illa ꝓte facere ꝙ nõ teneat̃. tñ si id faciat va let. et habebit postmodũ locũ pena relapsoꝝ. ut sequit̃.

lapsu in heresim añ abiu ratõez ꝓstiterat vel nunc ꝓstat si post illã hereticos receptet deducat visitet siue associet aut dona vel munera eis ꝺ onet vl̃ mit tat seu fauorem eis impẽ dat q̃ excusari nõ possit. etiã sine adoratõe ut ver/ bis vris, vtam̃ merito ꝺz iudicari relapsꝰ? cũ illũ ex approbati a se ꝓius erro ris ꝓsequntia nõ sit dubiũ id fecisse. Ꝫz vero per iuria testimoio etiã post pñiaz repellãt̃ si tñ bꝰ q̃ cozã inq̃sitoz ib? iurãtes tã de se ꝙ de alijs super fcõ heresis dicere veritatẽ eã celãdo deierẽt ꝛ post ve/ lint corrigere dcm̃ suuz ꝺ se ac alios suos ꝓlices ꝺponẽdo cũ crimẽ hmõi sit exceptũ si ex manifestis iudicijs apparuerit tales nõ animi leuitate aut odij fomite seu corruptõe pe/ cũie ꝫ zelo fidei orthodo xe dcm̃ suũ velle corrigẽ ac mõ q̃ pꝰ tacuerãt reue lare in fauorẽ fidei nisi a/ liud obsistat stari debz tã ꝓtra se ꝙ cõtra reliquos attestationibus eozundẽ

m Judicari. ꝓtra .C. de trãsac. li de certa. ff. de trãsac. qui cum tutoribus. .§. i. vbi gl̃a al̃ transactio restringit̃ ad id de quo spẽaliter actũ erat. ideo illa locum habẽt in nõ ꝓnexis. sed hic oẽs hereses sunt ꝓnexe. quia habẽt causas adinuicem conligatas. et de vanitate ꝓueniunt in idipm. .s. e. excõicamus. i. ꝛ. ij. vnde nõ queri mus an sit relapsus ĩ illã heresim ĩ quã ꝓius fuerat lapsus sed querim? an fue rit relapsus in here sim. Semel ergo la psus in heresim p? abiuratõem iteruz lapsus. licet in alia secta dicitur relap/ sus. Jo. an.

n Munera. dra ē inf donũ ꝛ mun?. munus enim ex cã datur. donum ex cã et sine causa. ff. de ꝟ. sig. inter donum

o Nõ possit. puta ꝓter necessitatem tamis. xlij. di. quie/ scamus. lxxvi. dist. nõ satis. vel ignora bat illos hereticos et sic ꝙ ignorantiaz excusatur. j. de reg. iur. ignorantia.

p Verbis vris. si. s. ꝺ re. ec. nõ ali. hoc ꝓsultissimo.

q Id. s. receptare deducere. visitare. associare. donare. mittere vel fauorem impendere.

r Repellant̃. vi. q. i. quicũq;. et. C. de test. testi monũ.

a Celãdo. duplex ē forma iurãdi. qđ dic ut. s. de accu. qualiter. ij. nc.

t Postea. ex inf uallo ut sit hoc spẽale fauore catholice fidei. alias nul essz hic fauoris. ut. s. de test. cog. ꝓterea.

u Judicijs. sic. s. e. in fidei. ꝛ sic ꝓ iudicia stat̃ pro/ batõi. et de hoc. s. q̃ fi. sint le. trãsmisse.

x Aliud obsistat. s. q̃ ꝑdcm̃ ꝓiurium. vnde si de falso re darguerentur nõ stabitur eoꝝ dicto. de testi. ex tenore.

a ¶ Priuilegiatū. nota magis priuilegiatū anteponi. s. de offi. lega. volētes. xvi. di. denicq. ff. de offi. pcōsu. l. ul.

b ¶ Apostolica, multo minus alij.

c ¶ Sapent. sicut ē circa aras ydoloꝝ nepharias p̄ces emittere. sacrificia offerre. demōes cōsulere eoꝝ responsa suscipe. xxvi. q. ij. bi qui. q. iiij. igitur. vel associāt sibi propter sortes exercendas hereticos. vel faciunt p̄dicta cum corpore vel sangui ne xp̄i vel in sortib⁹ ut possint bē trīsa puerū rebaptisant vel hīs silia.

d ¶ Manifeste. in dubio ergo hoc casu non habēt iurisdictionem. et lz alias iudex agnoscat. an sua sit iurisdictō et in dubio dicatur iurisdictionē habere. ff. de iudi. si q̄s ex aliena. q̄. in ordinario loquit. hic tñ nisi id manifeste appareat se nō intromittit. et est si. s. e. li. de censi. c. i. §. notoria. q. j. de peñ. c. .i. s. de offi. deleg. .c. vl.

e ¶ Etiā p̄tra illos. .q. d. multo minus si p̄tra alios

f ¶ Offendiculum. pluribus intentus minor est ad singla sensus. et sepe qui ad vtrūq; festinat neutrū bñ pagit. xi. .vi. q. i. p̄spiteros. q. .L. de assesso .nēo.

g ¶ Hereticos. .p̄tra .s. e. ti. c. pe. v. .defēsores et fautores hereticorū heretici sunt. Jo. non in fauēre q defēdere. sz in credere loq̄t ibi

h ¶ Ad salutē. utputa ut fūdaret vel edificaret eccliaz hospitale vel aliū silez piū locū. vel faceret aliud piū opus. ut in auc. de ec. ti. §. si q̄s edificatōz. colr. ix. /sec⁹ si in vigilia ieiunijs q orōi

i ¶ Temporalib⁹. Jo dicit. q̄ b⁹ vel silib⁹ pstiterit illa penitētia. idē est si nō possz illud iniunctū licz salutiferū ex pleri p alium sicut esset theologiā audire vel similia.

¶ Heredes. xij. q. ij. eps q̄ filios. de sepl. c. ul. ō rapi lēis.

l ¶ Onere. xvi. q. i. si quis laicus. de deci. pastoral. et. c. cum non sit. L. de seruit. et aqua. l. in .puinciali. s. de pigno. et lēis.

m ¶ Extincto. crimina extinguuntur morte. ut. xxiij. dis. q̄undā. xxiij. q. ij. admonere. ff. ō hīs qui mortem sibi eō sci. l. ulti. et quo igitur extinctū est crimen q penitētia nō est imposita p crimine iam extincto nō imponatur vltrius.

n ¶ Casu. scz q nō fuit reincorporat⁹ vnitati ecclesie

o ¶ Post mortem. .xxiij. q. ij. sane. ij. et. L. ad. l. iul. maiesta. l. ulti. et intellige hoc vsq; ad. xl. annos. nam postea abdicari non possunt etiam a romana ecclesia a filijs catholicis qui illa tāto tempe bona fide possederunt. quod verum est si parentes catholici putabātur. ut. s. e. li. de p̄scp. c. vl. Jo. an.

p ¶ Impedire. manifeste vel non manifeste. dummodo hoc constare possit Jo. an.

q ¶ Castigari. sic .j. de peñ. romana.

r ¶ Delinquētis. nā grauius delictū est grauiꝰ vindicandū .xxiij. q. i. nō afferamus. s. de excess. pl. tāta. et in equalib⁹ delictis eqles sint pene. j. t. .pr. c. vno in fi.

s ¶ Religiosi. isti si reperiantur heretici nō sunt dicēdi religiosi. sed religiōis obumbratōe fuscati. s. e. ti. ad abolendā. §. i. nē.

u ¶ Immuratōnis. s. e. ti. c. pe.

x ¶ Seculares. s. clerici vel laici. ꝯcor. opi. s. ne cle. vel mo. c. sed nec.

y ¶ Consimilibus. de quibus vidisti. s. §. primo.

Banc cū negociū fidei qđ sūme priuilegiatū existit p occupatōnes alias nō debeat ipediri pestis inquisitoꝝ hereticę a se. ap. deputati. de diuinatiōnibus aut sortilegijs nisi heresim saperēt manifeste ītromittere se nō debēt nec punire talia exercētes. sed eos relinquere suis iudicib⁹ puniēdos.

¶ De questiōib⁹ p̄terea vsurarū moris et cōtra illos quib⁹ restitutionē vsuraꝝ in penitētia p heresis crimīe iniūxerūt at illi se et sua ad hoc faciendū in iudicio eccie obligarūt intromittere se non p̄sūt. ne p causas hmōi offendi culū negocio fidei p̄parētur. ¶ Si vero p hīs q̄ hereſi receptando vel defēdēdo hereticos seu eis fauēdo. nō tñ existēs hereticꝰ quis p̄miserit sub obligatōne bonoꝝ suoꝝ inq̄sitoꝝ se astrinxit ad recipiendā ab eis penitētiā et p̄plendā et ea licet iniūcta nō tñ pacta decessit. si p hmōi p̄uam onus impositū fuerit .pficiēs ad salutē in bonis eius tpalibus erequendū ad cōplementū ipius per inq̄sitores cogi dēt heredes vel alij ad quos cū onere suo bona hmōi deuenerunt.

¶ Porro si .pter hmōi hereticoꝝ receptatōez de fensionē seu fauorē ad faciendā p̄iam quā inquisitores iniūgere ipi vellēt bona sua obligauit eisdē et añq̄ ei p̄ia iniungeret decesserit eius heredib⁹ nō est satiffactio .p extincto iā crimine iniūgēda.

¶ In eo vero casu quo heredes ad successionem non debent ob heresim sui auctoris admitti. non obstāte q̄ auctore ipo viuēte hoc non fuerit interueniente ipius morte per sententiam declaratū ad occupatōem bonoꝝ post mortem eiusdem nihilominus p̄cedat. ¶ Hacerdotes insup et alij clerici q̄ negociū inq̄sitōis instruendo citatos hereticos vl eoꝝ credētes de celanda veritate vel dicenda falsitate seu eos indebite liberādo inuēti fuerit impedire cū nō sit dubiū eos ipa facere i fauorē heretice p̄uitatis p inq̄sitores a talib⁹ p̄sci possint et pena debita castigari. tam p captionē psonaruz q̄ alias .put culpa exegerit delinquētis. ¶ Religiosi etiā sūt immuratōis pena vel alia grauius puniendi q̄ seculares si inuēti fuerint i hereſi vel silibus deliquisse. ¶ Rban⁹ quartus.

Statutū. directe. puta ne aliquis ciuis illius loci accusari possit vel ꝯ eū inq̄ri sup̄ crimīe heref vel ꝙ nullus ꝯtra aliū de crimine heref audeat testificari vl' hijs sil'ia

b ¶ Indirecte. puta ut nullus possit de aliquo crimine puniri ab alio q̄ a ptāte. vel ut nullus alius q̄ ptās possit aliquem capere vl' capi facere. vel ut nullus nisi sit de familia ptātis possit arma portare. vel hijs similia.

c ¶ Retardari. no. ꝯtra gn̄ale illud qd̄ differtur nō aufertur. xiiij. q. vi. ca. i.

d ¶ Nomine. s. de elec. fundamenta.

e ¶ More. no. morā vitandā. de hoc dixi. s. de elec. c. ul.

f ¶ Tale. scz. qd̄ directe vel indirecte impediat vel retardet. Jo. an.

g ¶ Retardentur. vñ statuto de non portādis armis excipietur inquisitoꝝ familia et hijs similia nō tamen debēt inquisitores abuti concessione portationis armoruz. ut in clemen. e. ti. c. nolētes.

h ¶ Compellēdos. sic. s. de iur̄iur̄. c. licet. de excep. c. vlt̄. .j. de sent̄. ex. decernimus. Jo. an.

Ne aliq̄. Sicut officiū legati non expirat re integra. mortuo papa: ut. s. de of. leg. c. ij. sic et officiū inquisitoris heretice p̄uitatis in fauorē fidei re integra non expirat. ut hic.

¶ Expiret. sicut potestas delegatoruz datoꝝ ad cās. s. de of. del'. licet vndiq̄ et. c. gratū. et. c. relatum. ꝛc̄.

Statutū ciuitatis castri vel ville vel alterius loci per qd̄ negocium inquisitōnis heretice p̄uitatis directe vel indirecte ne in eo libere ꝓcedi valeat ꝯtigerit impediri vel quōlibz retardari. nulli⁹ existere firmitatis ip̄iusq̄ ciuitatis vel loci dn̄m ptātē. capitaneū. cōsules vl' rectores per quē vel q̄s eadē ciuitas seu locus regit̄ q̄cūq̄ noīe cēseantur ad statutum hmōi loci diocesano vel ei⁹ vicario aut inquisitori seu inquisitoribus labis prefate sine more dispendio exhibendum. et si tale inuētum fuerit reuocandū omnino vl' saltem eaten⁹ moderādū ꝙ per illud inquisitōis ꝓcessus nō impediant̄ vel aliquatenus retardent̄ per cēsuram ecclesiasticam decernimus ꝯpellēdos Clemēs. iiij. inquisitoribus heretice p̄uitatis.

Ne aliqui dubitationē sollicitam excitātes in dubiū reuocēt an officiū inquisitōnis heretice prauitatis sollicitudī vestre infra certos limites ab apostolica sede ꝯmissuz expiret per mortez romani pontificis qui ꝯmisit p̄nti declaramus edicto ip̄m officiuz nō solum quo ad negocia viuente mandatore incepta imo etiam q̄ ad integra et non cepta ꝛ quod plus est q̄ntum ad ea que tūc nequaq̄ emerserāt in fauorē fidei post committentis obitū perdurare. Idem eisdem.

Ut officium inquisitionis contra hereticos in prouincia in qua vobis idem officium est commissum autoritate apostolica possitis efficacius adimplere discretioni vestre per apostolica scripta mandamus quaten⁹ vbiq̄z in prefata prouincia simul vel separatim. aut singulariter prout negocij vtilitas suadebit. contra hereticos credentes receptatores fautores et defensores eorum. necnon contra infamatos de heresi vel suspectos iuxta sanctiones canonicas hominum metu diuino timore postposito procedatis. ¶ Si vero aliquis ex predictis heretica labe primitus abiurata redire voluerit ad ecclesie vnitatem. ei iuxta formā ecclesie absolutōnis beneficium impendatis et iniungatis eidem quod iniungi talibus ꝯsueuit. ꝓuiso sollerter ne simulata ꝯuersione redeant fraudulent̄. et vos imo seip̄os

m ¶ Non cepta. nota q̄z si hoc est sp̄ale fauore fidei catholice ut. j. dicit̄. ergo vbi nō est fauor ei⁹ ꝯtrariū est regulare. ꝛ sic nota terminatā questionē. no. s. de of. deleg. licz. qua queritur an ꝑpetuatio facta ī vno articulo ꝑpetuetur in alijs ꝑ easdez lr̄as delegato ꝯmissis. ad idē. s. e. li. de of. del'. c. ul. §. officium. ꝛ est in hoc dr̄a inter istū inquisitorē ꝛ ꝯseruatorē. ut ibi patet.

n ¶ Emerserāt. ut si mortis tp̄e papa nō erat ticius hereticꝰ postea senserit heresim. de hoc poterit ꝯgnoscere inquisitor.

o ¶ Fauorē. sic. s. e. in fauorē. et. s. e. accusat⁹. §. licz. cū si. multis ī hoc t.

Ut officiū. diuido decre. in tres ꝑtes. In p̄ma informat inquisitores ad deum ut eius timorem hominum metui anteponere in ꝓcedendo simul vel separatim ꝯtra hereticos et suos fautores. et etiam eos absoluēdo cū vere redierint. et durat vsq̄z ibi. verum q̄z. ibi scd̄a pars ī qua eos instruit in modo examinatōis testiū ꝛ in ꝑsonis que testificata scribere debeāt. vsq̄z ad. §. ꝯcupiscēdi. ibi incipit tercia. in qua eos instruit circa ꝑsonas ꝑ quas impediri posset. vel differri inquisitōis negotium.

q ¶ Prouincia. inspicit factū. q̄z idez si in ciuitate dioce. vel alio certo loco.

l ¶ Incepta. de quibus non dubitabat̄ ꝑ iura ꝓxime inducta. et no. incepta. q̄z ꝑ quemlibet iudicialē actū etiaz p̄ter citationem iurisdictio ꝑpetuat̄. ut dici solet in dec. de of. dele. licet. ibi. vti cepit. Jo. an.

r ¶ Obiq̄z. sic et ordinarius in qualibet ꝑte dioce. sue p̄t causas audire ꝛ ꝓ tribunali sedere. s. e. li. de of. ordi. cū ep̄us. ad idem de of. lega. nouit.

s ¶ Separatim. regulariter cōtra. nisi ex forma ꝯmissiōis.

id habeatur. s. de of. del. cām. et. c. cū plēs. s. e. li. sed est hoc spāle fauore fidei vt efficaci⁹. aē. vt. s. dixi. et equipan tur in hac parte ordinarijs q̄z q̄libet per se procedere po test. ff. de of. procō sul. l. i. qō de ordi narijs intelligitur qui in solidū iurisdi ctōnez habēt sicut est in scolaribus e piscopis mgris et doctoribus. ℒ. ne fi. p pē. aut. habi ta. sec⁹ in bijs q̄ nō habēt insolidum si cut ē cū capl̄z cog⁹ scit qz tunc quilibz singularis per se ī est iudex. ad ī3 qō no. xv. q. vij. epūs nullius. et de of. or di. irrefragabili. et peor. ad hanc dec̄. J. e. per hoc.

a ¶ Diuio. xi. q. iij. iulianus. sic. s. e. li. de immuni. ec. chōj ad idē. s. e. vergēs

b ¶ Procedat. hodie restricta est po testas inq̄sitor. i q̄ busdā per cle. e. ti. multorum.

c ¶ Labe. gīaliter ℞ simpliciter vel dic ea de qua suspect⁹ vel quietus erat. ō hoc dixi. s. e. accu satus. J. i.

d ¶ Eccīe. que nō claudit gremiū. s. e. super eo.

e ¶ Formā. xi. q. iij cū aliq̄s. s. de sen. ex. cū desideres.

f ¶ Consuetū. i. q. vij. quotiens corrīs et. c. saluberrimū. de p. di. ij. ego be trengarius.

g ¶ Simulata. xxvij di. qō interrogasti i. q. i. sicut ficti. xxij q. v. cauete. Est ta men interdum vti lis simulatō. xxij. q ij. vtilem. et dic de hoc vt ibi. et. xxiij. q. i. officij.

h ¶ Fallentes. mē tiri deo pñt. fallere aūt ipm non pñt. de pse. di. ij. panez de altari.

fallentes sub agni specie lu pum gerant. ¶ Clerū qz in tā graui crimine cū mul ta oportet cautela pcedi vt in reos sine vllo pferat errore dure ac digne seue ritas vltionis. volumus z mandamus vt in examina tione testium quos recipi super crimine predicto ip sumq̄ pringentibus opor tuerit adhibeatis duas re ligiosas et discretas pōas in quarū pñtia publicaz si comode potestis brē per sonam aut per duos viros idoneos fideliter eorundē depositiones testiū cōscri bantur. ¶ ad pscribendas q̄z hmōi depositōes testi um z ad faciendū oīa que in cōmisso vobis officō ad scriniarij seu tabellionis of ficium pertinent teneri di stricte precipimus cum p vos fuerint requisiti omes et singulos vestri ordinis fratres qui dū eēnt in scło tabellionis officiū habuis se aut exercuisse noscunt z illos etiam quibus idez ta bellionatus officium ratō ne prefati negocij fidei fu it ab apostolica sede con missum et in posterum cō mittetur concedētes hmōi fratribus necnon z alijs re ligiosis quibuslibet qui si militer dum essent in secu lo tabellionatus officium habuerunt et exercuerūt.

i ¶ Discretas. semper enim qui graues cās eccl̄asticas au diunt debent eē discreti. s. de pban. et ar. c. i.

m ¶ Idoneos. sic. s. de pba. qm̄ p falsam. et dic vt ibi.

quibusuis etiam clericis se cularibus officiū ipsū bñri bus etiā si idem frēs reli giosi et clerici sint in sacris ordinibus q̄stituti exercen di libere officium ipsum q̄ ad p̄missa. nō obstante sta tuto aliquo ꝓtrario cano nis vel ordinis quocunq̄ vallato munimie potesta tis. ¶ Compescendi pre ea monicōne premissa per censurā ecclasticam appel latōne postposita. predica tores q̄stuarios vbi contī gerit pro inquisitōis seu fi dei negocio pgregatōnē fi eri vel alias eidem negocō quōlibet ex hoc impediñ tum aliquod auferri a p̄ dicationis officō qō ad ip sos nullatenus pertinet. q̄ rum interesse tantum cari tatiua subsidia simpliciter petere ac indulgētiā si forte habent exponere liberā vobis et singulis vestrū cō cedim⁹ aucte pñtiū facul tatem. Decimq̄ vt circa p̄ missa plena vobis et singu lis vestrū cohortōnis expe dita et inuiolabilis assit au ctoritas volum⁹ vt ea oīa viriliter exequamini si o pus fuerit inuocato auxi lio brachij secularis. con tradictores per censuram ecclesiasticam appellatiōe postposita cōpescendo nō obstātibus aliquib⁹ p̄uile gijs ℞ indulgētijs q̄buscūz

l ¶ Idoneos. sic. s. de pba. qm̄ p falsam. et dic vt ibi.

n ¶ Ad premissa. p hāc lēram bñ patet qz tabellio fact⁹ mo nachus nō pt exer cere quo ad alia ta bellionatus officiū et hoc etiam bene patet ex extrauagā ti boni. ō bent supi oribus. ō of. or. circa mediū decre. et idē pbabamus olim p decre. s. ne cle. vel mo. sicut. per. l. ℒ. de sa. san. ec. l. ante pnl̄. xvi. q. i. J. no uarum. ℒ. de epis. et cle. l. placet. ℳo. tī guil. in spe. de sta. mo. v. xxvij. q̄ veteres rogatōnes pplebit. sed nouas non assumet. ff. fa bericis. l. alienationes ff. de postul. l. i. J. casuz. ff. de neg. ge. nam et seruus. J. si vno. ad idem. s. de iudeis. iudei de ci uitate. cum si.

o ¶ Canonis. s. ne cle. vl̄mo. sicut re.

p ¶ Premissa. hoc est regulare. vt. xij q. ij. c. indigne. de sen. ex. sacro.

q ¶ Postposita. q̄d hoc operetur bēs s. de ap. pastoralis z no. e. ti. vt debit⁹

r ¶ Pos. i. questu arios.

s ¶ Facultatē. hoc vult dicere. q̄ si fa cta per inq̄sitores pgregatione p̄ ne gocio fidei veniant

aliq̄ de rūgiualli vel alij q̄stuarij et velit ibi predicare pos sunt cōpelli p̄ cēsurā eccl̄asticā desistere.

i ¶ Lupū. s. de renū. nisi. J. ꝓter maliciam

¶ Duas. integrū enī ē iudiciū q̄ p̄mor⁹ fuijs cōfirma tur. s. de of. dele. prudentiā. ad idem. ex. di. de quibus.

s ¶ Auxilio. xxij. q. v. pdest. de of. ordi. c. i.

a ¶ Duabus .s. de sep. nonnulli. Quid dicemus de noua decre. s. e. li. statutū. de sep. vides q̄ ista decre. fuit clemē tis. et sic q̄ ad is vidz ista decre. pillā correcta. cū sit poste rior. ad idem .s. e. li. ō pstī. c. i. cū suis pcor. ptrariū dico q̄ decre. illa locuz hz in lris impetra/ tis a pte contra p tēlz in conseruato ribus locum habe at. vt. s. de of. del. c. vl. §. cōseruato/ res. sed illud est qō dam spāle fidei fa/ uore qō nō tollitur per gñalem pstitu/ tionē lz postea sub secutā. ad hoc. j. de reg. iu. generi. ⁊ qō ibi dixi.

b ¶ Subiectis. q̄ extra territoriū ius dicenti impune nō paretur. de cōsti. c. .ij. s. e. li. de iurisd. om. iud. l. vl. ⁊ hoc qō hic dz habebam/ mus. s. e. excōicāus ij. §. moneant.

c ¶ Approbatas. omia enī nostra fa/ cimus quib⁹ auctē imprimur. C. ō ve. iu. e. l. i. §. fz neq̄.

d ¶ Publicū. sic. j. de peū. f. licq̄. et. j. c. pr.

Demissi. hic incipiūt decē. boni. hñt q̄dā hic rubricā. ō inq̄sito/ rib⁹ hereticē pūita tj. ⁊ ū dz hic cē ru/ bzica. et fuit error scribētiū ex supscp̄ tōe. puenies q̄ pu/ tauerē q̄ boni. vitj eēt supscptō residu uz cēt rubrica. Et pp̄hēdit ista decre. pla vtilia. p expedi ēdo officio inq̄sito rū. dat enī eis ptā tē pmittendi citati ōes ⁊ sniarū denū/ ciatōes. dat ptāter vocādi ptos. dcr et pplm vt eis assi/ stāt. dat ptātē. pce dēdi p illos q̄ ō sua in aliam. puinciā se trāstulerī. dat ptā/ tē repetendi libros

personis cuiuscūq̄ pditio nis dignitatis vel gradus religionis vel ordis comi/ tatibus vel vniuersitatib⁹ ciuitatū et locorū spāliter vl gñaliter sub q̄cūq̄ vbo rū expssiōe vel forma a me morata se. cessis vel impo sterū pcedēdis cū ex hmōi vel alijs priuilegijs vel in/ dulgentijs nullum vobis ī tāte pietatis negocio veli mus obstaculum interpo/ ni ⁊ pstitutione de duab⁹ dictis edita in conci. gñali

¶ Gratum⁹ i super vt po testas capitaneus seu rcōr vel psules seu quiuis alij q̄ ciuitati pōsunt vel loco altī ad pñs aut prefuerint ī fu turum ad requisitōem dy ocesanorum vel vicariorū suorum seu inquisitorū be retice prauitatis inrent p/ cise attendere inuiolabiliť et pseruare ac facere a suis subditis obseruari toto tē pore sui regiminis in terris sue iurisdictioni regimine subiectis pstitutiones con tra hereticos credētes re/ ceptatores fautores et de fensores eorū ipsorūq̄ fili/ os et nepotes a se. ap. pro mulgatas ac etiā approba tas q̄ q̄ iurare noluerit et f uare vt infamis et tāq̄ he reticorum fautor ac de fi/ de suspectus officio et bo/ nore sui regiminis spolieť nec vlterius potestas capi taneus consul vl rector ha beatur in aliquo aut de ce tero in aliquam dignitatē vel officium publicum vl/ terius assumatur. ⁊ quevt

et pcessus. pmutandi et mitigandi penas. priuādi et pua tos nūciandi officijs et honorib⁹ hereticos fautores ⁊ de scendētes eor. ita tñ q̄ hoc fiat diocesanor. l in eor. absen tia vicarior. suorum cōsilio. nisi ij dē scie ter talib⁹ bñficia p tulissent. hoc dicit

f ¶ Vestigijs ī diū sis pmissionib⁹ q̄s suis cpibus fecerāt iuquisitoribus he/ retice pūitatis.

§ ¶ Singul. pñt enim pcedere simp et diuisim. s. c. pr. in prin.

b ¶ Sniarū. base/ tiā pmittūt pserua tores. sed de inq̄si/ toribus maior erat dubitatio. q̄ illor. ministeriū videtur electum. s. de of. ō le. c. vl.

¶ Tuleritis. vide .j. circa fi. c. plenaz cōcedimus facultā tē. et hocidē repe/ tas in fi. cuiuslibet ysiculi.

¶ Expedierit. sic. s. c. i. et. c. pr. §. ve rū. et. j. e. c. vl.

i ¶ Procedēdi. q̄d in casu cōuerso ī eo s. qui alibi crīm he ref cōmisit et mō ē in puincia h⁹ inq̄si tionis. Dic q̄ pote/ rit cognoscere. q̄a vbi inuenit puenit quis de crimine. C vbi de crimi. a. op. Li. et sic fm hoc eēt repire q̄ interdum duo inquisitores p gnoscerēt. pōe pec cauit in rauenati ⁊ transiuit ad media lanum. fm hoc tra/ uennas et mediola num poterit cog⁹/ scere. nec est miruz vt. j. e. c. p hoc.

m ¶ Quibuslibet. siue sint ipsi scribē/ tes vel alij qui ūcq̄ ad q̄s q̄ocunq̄ d ueuerint dicta scri pta.

potestas balinus consul l rector fecerit nullam obti neant firmitatem.

¶ Bonifa. viij. inquisitori bus hereticē prauitatis.

Et cōmissi vobis offi/ cij debitum vtilius ⁊ vberius exequamini san/ cte memorie Innoc. alex. et clementis predecessorū nostrorum vestigijs inhe/ rentes vobis et vestrum singulis cōmittendi citati ones et denūciationes sen tentiarum quas in q̄slibet hereticos credentes recep tatores defensores et fau/ tores eorum tuleritis. ad/ uocādi quoq̄ prout expe/ dierit peritos quoslibz vt vobis assistant et in hmōi ferendis sententijs prebe/ ant consilium oportunum ac eis q̄ super bijs humili ter pareant in ꝟrute obe/ dientie iniungendi como candi etiā clerū ⁊ pplz ciui tatum castrorū aliorūq̄ lo cor. put dcō negocō fidei videritis expedire et con/ tra illos q̄s in puincia ī q̄ vobis inq̄sitionis officiuz ē pmissum hereseos crimē constiterit cōmisisse licz ad alias ptes se tranferēdos durerint procedendi nec/ non faciendi a quibuslibz assignari vobis libros seu quaternos et alia scripta ī quibus inquisitiones facte ac processus per quoscun/ q̄s auctē se. ap. vel legato/ rum eius habiti contra be reticos continentur et illo rum qui nostris mandatis obedientes humiliter stāt

a ¶Vel mutandi. regularit' ꝓtra. ff. de reg. iu. l. paulus. & l. acta. §. i. et. s. de of. del'. in lris. fūctus est enim iudex officio suo iudicādo bene vel male. vt ibi zē.

b ¶Honoribus. nota in ea parte qua priuat vel priuatos denunciat dignitatibus ecclīasticis et ecclesiasticis beneficijs requiritur ꝓsilium diocesani vel eo absente eius vicarij. quia sicut institutio fit eis autoꝛisantibus sic etiā debet fieri destitutio de insti. ex frequenti. b⁹. de hereti. cū ex iuncto. in fi. cū priuat officijs publicis et honoꝛib⁹ nō requiritur cōsilium eoꝝ vt pz ex ordinatōe istius lre. & ideo qz cessat in illis supeꝛioꝛ rō.

c ¶Sciēter. s. e. c. ij. §. ad hoc. et. j. e. decreuit. et ꝑsumemus ignoꝛare nisi ꝓbentur scire. j. de reg. iu. ꝓesumitur ff. de ꝓba. verius. qō sane intelligas vt no. in decā. regla ꝓesumitur.

b ¶Puniēdos. qa vñ debetur pena ñ venit ꝓmiū. ff. ō l. i. si seruus pluriuz. §. qui autem. xvi. q. i. legi. cū si.

Ootra xpianos. redierint. foꝛte ꝓius fuerant iudei postea facti sūt xpiani isti dicuntuꝛ redire. bij qui nunq̄ fuerāt iudei sed sp xpiani illi dicuntur transire.

e ¶Infantes. s. minoꝛes septēnio. vñ videbanē non obligari ad fidem quia etas illa ignoꝛat qd videat. C. de fal. mo. l. i. vñ nec sponsalia tales ꝓtrahere possunt. s. e. li. ō spon. c. vno. sed ꝓtrarium est verū. quia tali sacro obligati sunt etiam ignoꝛantes. s. de bap. maioꝛes. de p. di. iij. q̄ris sicut et punitur etiā ignoranter rebaptizatus. c. di. quib⁹

f ¶Absolute. g⁹ absolute coactus nō recipit saē et. c. se. mētū baptismi sed ꝓditionaliter et metu moꝛtis coact⁹ bñ tly. di. de iudeis. s. de bap. maioꝛes. coacta enim volūtas volūtas est. xv. q. i. merito queritur. Est autem absoluta coactio q̄ quis renitēs inuitus et reclamās feꝛtur ad fōtes et cum verboꝝ ꝓlatione immergitur. et est si. l. di. ꝑspicos. s. qō me. cā. sacris. se iuuare p ꝓfessionē quā

g ¶Judeos. nō g⁹ pñt isti ꝓtempserūt. C. de aposta. l. bij qui sanctā. licet al's infidelis non recipiatur ad testiōnium. s. de testi. c. i.

b ¶Procedendum. eritne p istud

,ꝑpter heresim in carcere l' muro recluſi. penā vna cū ꝓlatis quoꝝ iurisdictioni subsunt mitigandi vel mutandi cū videritis expediꝛe ꝓuādi. p. vl' ꝓuatos nūciandi dignitatibus ac alijs bñficijs ecclīasticis dyocesanoꝝ vel eis absentibus vicarioꝝ suoꝝ consilio & officijs publicis ac honoribus quibuscūqz et eos ō hereticos credentes receptatoꝛes et defensoꝛes ipoꝛū. eoꝛūqz filios & nepotes plenā ꝓcedimus facultatē ¶Sunt aūt dyocesani in ꝓuādo tales vel nunciando ꝓuatos beneficijs et hmōi requirendi nisi foꝛte cōstaret legitime q̄ ij ō scienter hmōi ꝑsonis eadē bñficia ꝓtulissent. tunc enī eos in bijs requirendos ñ eē censemus. sed potius a suo iudice puniendos.

Idem.

Oontra xpianos qui ad ritum transierint vl' redierint iudeoꝝ etiam si hmōi redeūtes dum erāt ī

fantes aut moꝛtis metu. ñ tñ absolute aut ꝓcise coacti baptisati fuerūt erit tā q̄ ꝓtra hereticos si fuerit de hoc confessi aut per xpianos seu iudeos cōuicti et sicut contra fautoꝛes receptatoꝛes et defensoꝛes hereticoꝝ sic contra fautoꝛes receptatoꝛes et defensoꝛes taliū ē ꝓcedēdū dē

Decreuit felicis recoꝛdationis Innoc. pp quartus. q̄ ꝑpter heresim maritoꝝ vroꝝ catholicarū dotes nō debeāt ꝓfiscari qō intelligendū foꝛe cēsemus. nisi mulieres ipse cū viris matrimonia ꝓtraxissent q̄s hereticos tūc sciebāt.

Idem.

Tatutū fe. recoꝛdationis Inno. & alex. p decess. nroꝝ ne vicz hereticī credētes receptatoꝛes ō fēsoꝛes & fautoꝛes eoꝝ ipoꝛū & qz filij vsqz ad scōaz gña tōz ad aliqō bñficiū eccliasticū seu publicū officium admittāt. qō si secus actum fuerit sit irritum et inane

c. canon ille coꝛrectus. i. q. iiij. iudei. vbi ōz q̄ bona iudeoꝛū deuoluūtur ad catholicos filios. sed bona hereticoꝛuz sunt confiscata. j. e. cum fm. quia coꝛrectio iurium ē vitanda. Dicendum videtur q̄ non. vt istud. c. loquatur de pena ꝑsonali. non de damnatione bonoꝝ. maxime quia hec noua iura bene coꝛrigere intendūt. hoc exꝑimunt. s. de cōces. ꝓbē. c. ij. j. de len. ex. c. vl. ꝓtra vidz cū apte dicat eos puniēdos vt hereticos. g⁹ ip soꝛ bona ñ deuoluūtur ad filios. j. e. cū scōz. qō tuti⁹ vidz nec necesse ē q̄ noua lex coꝛrigens ꝓcedentem de ea faciat mentionē. s. e. li. de ꝓsti. c. i.

Decreuit. in p missionib⁹ per eū factis super heretica ꝓauitate

i ¶Confiscari. vt sic mulier mariti odio non graueē. j. de reg. iu. nō dz. cū suis ꝓcoꝛ. quia nec vxoꝛ ꝓ marito ꝙuenitur. C. ne vx. ꝓoma. in fi. in cā ꝓmipilarij. C. in quib⁹ ca. ꝓig. vel ipo. ta. ꝓtra. l. sacris.

¶Tunc. s. tpe contractus g⁹ si tūc ignoꝛabāt licet postea sciuerint nō habet locum pena. vt sic ispiciatur initiuz. s. de emp. & vē. cuz dilecti. ꝓsumūtur aūt ignoꝛare si ꝓbenē scire. ff. ō ꝓba. verius. de hoc s. c. ij. et. j. de reg. iu. ꝓesumit. io. andree.

Tatutū. ino. si loquatur ō quarto habebam⁹ id in ꝓmissionibus p eum factis. vt dixi. s. c. ꝓx. si dicāus de tercio. posset loqui de decre. s. e. vergentis. et. c. ercōicamus. §. credentes. Jo. an.

l ¶Alexandri. quarti. s. e. quicūq; §. §. hereticī.

m ¶Inane. hucusq; durat antiqua ꝓstitutō. modo sequit declaratio. in qua declarē no. p ost. s. e. vgentis. & hanc ō clationem sic intelligo. si titius fuerit hereticus receptaꝛ foꝛ fautoꝛ vel defensoꝛ et habuit filium et filiā vterq; ipo tū subiacebit ꝓhibitioni. et si ille filius habeat filium ipe nepos ex filio ꝓhibitōi subiacet. sz si filia habeat filiuz nepos ex filia nō subiaceat huic ꝓhibitioni. Item si aliqua est heretica et habeat filios soli filij includuntur hac ꝓhibitione. sed nepotes ex filijs non. et hoc intendit hec ō clꝛatio. et hoc scōo casu cum mater fuit heretica itelligas

verū si pater fuit catholicus vt eius respectus nō habeat et facit in hoc ꝓtra id qđ no. accur. C. ad. l. iuli. maie. l. qs quis. vbi dicit qꝫ cadē pena cū mulier ꝑmittit crimen lese ma. quo ad descēdētes sicut cum vir. Est tamen sciendū qꝫ vbi alias nō caueretur de descendentibus per maternam lineam illi nullo gradu comprehendunt per sententiam iuris vel homīs. vt. j. de pe. vbicūqꝫ. sed qꝫ etiā filij filiarū includerentur videbat probari ꝑ decre. 8. e. de pe. in quibusdaꝫ. §. sacri vbi punit posteritates. et. j. ti. pr. c. vno. et videbāt illi puniri et per ꝙba qꝫ ꝑmentem. ꝙba qꝫ sunt descēdētes et a ꝙborū significatōe nō est recedē dū. ff. de le. iij. l. nō aliter. et dīa agnationis et cognatōis hodie vidz sublata in auc. coll. ix. ō bre. q̄ ab intes. defe. et de mente idem videbat. qꝫ voluerat ꝓstitutō punire hereticū in filijs. extiij. q. iij. §. sed q̄. et. ff. qđ me. cā. l. isti quidem. si enī ex vnica filia nepotes haberet et ille non iclu debetur nō puniret in filio. Idem vidētur de mente. ideo ne quis ducat filiā hereticī in vxorem sicut enim vir infidelis saluatur per mulierem fidelem sic et damnari posset. ar. ō diuoꝛ. gaudemus. vñ qui emit māçipia de origine solꝫ querere. ff. de edi. edic. qꝫ si nolit. §. qui māçipia. ſz de iure sec⁹ ē. vt in ꝑdi. decre. vbicūqꝫ. j. de peñ. nisi. vbi aliud cauetur vt hic. et bñ facit. ff. de sena. l. liberos. vbi dz senatores vocari debere ipsos senatores et filios eoꝝ. et nepotes natos ex eis. nepotes vero ex filiabus nati senatores non dicunt sed prīs sui ꝓditionē sequentur.

primū et scōm graduꝫ per patrīnā lineā ꝓpēdere declamus. per maternaꝫ vo ad ꝑmū dūtaxat volumus hoc extēdi. Hoc sane ō filijs et neporibus hereticoꝝ credentiū et alioꝝ hui⁹modi qui tales eē vel tales eē decessisse ꝓbāt. intelligendō eē vidz. nō aūt illorū q̄s emēdatos eē ꝓstiterit et reincorporatos eccie vnitati et ꝓ culpa hmōi ad mādatū eccl̄ie pēniaꝫ recepisse quam ipsi vel ia perfecerūt humiliter prosecutioni eius insistunt vel parati fuerint ad recipiendā eādē. Idem.

Inquisitores hereticę prauitatis ab aplica se. seu alio vel alijs quibuslibet ō putati ō hmōi crimīe inquirere ꝓtra eos nequeūt. ā eius ꝓtextu. pcedere ꝓtra eos nisi in lris cōmissiōis aplice ꝙ hoc possint ꝓtineatur exp̄sse. Si tū inquisitores ipsi eos vel alios superiores p̄latos sciuerint vel i uenerint circa crimen hereticale ꝓtās nil operet. ꝓbat hec lex que punit descendentes per maternam lineam primi gradus. cum tamen filius in prātre matris non sit et hoc equū ne plus habeat luxuria q̄ castitas. in auten. de. sti. et ea que pa. in fi. coll. iij. licet inter dū secus. 8. de biga. quia circa. verū est tū qꝫ isti alio capite prohibentur et a successione. vt. 8. qui fi. sint le. ꝑ vesiabile. in fi. et ab bonoꝛib⁹. lvi. di. ꝑ totū. 8. de fil. pl. ꝑ totū.

a Primū et scōm gradū. i. filios et nepotes. et hoc patz etiā ex. §. se. et. 8. e. vt ꝑmissi. ad fi. et ē casus quo filius punit ꝓpter delictū prīs. de hoc dixi. 8. e. c. ij.

b Volumus. 8. dixit declamus. hic dicit. volum⁹. quia i q̄tū punit descendentes per masculinū declarat ius vet⁹. inq̄tū descendentes per femininum statuit ius nouū. ad idē. j. de peñ. vbicūqꝫ. et bñ facit hec lex ad qōnes q̄ queritur. an filij illegitimi includantur hac ꝓhibitione. et vidz qꝫ nō. quia nō sunt in prīs ptāte. isti. de nup. circa fi. ſz qꝫ

reseos ꝑmisisse aut eos de hoc diffamatos existere vel suspectos id tenebunt se. ap. nunciare. Idem.

Per hoc qđ negocium hereticę ꝑuitatis alicui vel alicui bus ab ap. se. gñaliter in aliq̄ ꝓuincia ciuitate vel dioc̄. delegatur diocesanis epiſcopis quin et ipi aucte ordinaria vel delegata si būt in eodē ꝓcedere valeant. nolumus derogari.

Clerū vt dictū inquisitōnis negociū efficaci⁹ meli⁹ vtiliusqꝫ ꝓcedat ꝓcedim⁹ qꝫ per epiſcopos et per inquisitores de facto eodem inquirivaleat cōiter vel diuisim. et si diuisim. ꝓcesserint teneant sibiinuicē cōicare ꝓcessus vt per hoc possit melius veritas inueniri et nisi hoc casu inquisitores in suis ꝓsecutionibus dyocesanis vel econtra durerit deferendū per vtroslibet negocium sufficienter

c Esse nunc. quia viuunt.

d Reincorporatos qꝫ lapsi fuerāt simpliciter non relapsi. de q̄ dic vt. 8. e. accusatus.

e Insistunt. ad hoc 8. de tē. dz. ex tenore. et. 8. de furt. c. vl.

f Parati. erō nō stat per eos nō eis dz imputari. ō hoc 8. ō eo qui mitti. in pos. c. i. et. ij.

Inquisitores. inquisitor ꝑpe super hęsi sme spāli mandato non inquirit ꝓtra epūz. ſz si eū culpabilē sciuerit nūciabit ꝑpe

b Quibuslibet. de quibus min⁹ dubitat. i Aplice. no. hāc lram. nō dicit in lris ꝓmissiōis aplice vel aliozum a quibus deputati fuerūt fm qđ dirextat in prin. ꝑ qđ omissum videtur qꝫ inquisitor deputatus ab alio q̄ a ꝑp̄. etiam si habeat expressum mandatum inquirere nō possit ꝓtra epūz. et ſz antiqua dicāt qꝫ sinodus audit causam criminalem epi. licz diffinitionez ꝑp̄ refuet. iij. q. vi. accusatus. et. c. se. v. q. iij. duodecim. tū ꝑmittere ñ poterūt in hoc casu et isti inquisitores nō poterūt inquirere etiā vt instructā remittāt cāz. 8. de ap. ꝓstitut⁹. q. nō solū diffinitio sed ꝓcessus et inquisitō ē ipi intēdicta ꝑ hoc. c. (gitur sint verba exp̄ssa gñalia. pu

c Expresse. q̄tūcūqꝫ ita vt inquirere possit ꝓtra q̄scūqꝫ ꝓditionis dignitatis aut status non inquirer contra epiſcopos nisi id exp̄matur. g⁹ ecce ꝓrogatiuam epōrum. ad idē. j. de sen. ex. q2 piculosū. (pter piculū qđ ex facto

d Nūciare. q̄rito poterūt. ꝑ posset insurgere. pcor. 8. e. li. de cleri. eg⁹. c. vno. (bñ dicit. qꝫ sec⁹ eēt si fieret cerm

e Per hoc gñaliter. ris crimīb⁹ et ꝑsone spāliter ꝑmissio. q̄tū enim ad illā cām ꝓiudicare ordinarie ptāt. vt. 8. de offi. le. studuisti. qꝫ generaliter. ſpēz. ac. j. de re. iu. gñ. i. cū suis ꝓ.

a ¶ Delegata si habent. forte habent delegatam ab homine. qđ accidit in ordinario. nō tamē tūc cū papa eū monet suū officium excitādo. qđ dic vt. s. de of. or. licet. et. c. graue. vel habent delegatā a iure. sicut est videri in hoc crimine super exemptos. s. e. ti. ad abolendam. in fi.

b ¶ Diuisim. sic plēs inq̄sitores coiter et diuisim de hoc crimine cognoscere possunt. vt. s. e. vt officiū. saluo eo qđ dr. j. e. multorum. in cle.

c ¶ Teneātur. no. q̄ nō dicit possint. vnde non relinquitur eor voluntati. cū ius hic necessitati subijciat

d ¶ Veritas inueniri. ad qđ elaborare iudex dr. xxij. q. ij. quāq̄. s. de p̄ba. qm̄ ptra. sed qđ dices si. pcessus isti inueniantur esse ptrarij. tunc constrabunt. qui vero primiora loquant et ipsorum dicta se iudices iformabūt. s. de testi. in nōa. ff de testi. l. iij. ir. di. ego solis. si autem epūs seruū suum. p nūciare vult. pcessum. inquisitor fm suum. quid iuris. j. sequitur.

e ¶ Deferendū. ad idem. s. de sēp. pastoralis

f ¶ Sententia. licz ergo de vnius delicto inquiratur per plures etiā diuisiz vnica tñ sñia ferē. et sic non ob. s. ꝺ of fi. lega. licz. ff. nauta. sta. iz. vbi dr qđ de delicto vniusq̄ pius nō queritur. quia illa loquūtur qñ iam. pnūciatū ē qđ dic. vt no. ij. q. v. hz hoc. ppriuz. et s. de accu. de hijs.

g ¶ Remittat. qđ iuris alias cū iudices discordant habetur. s. de re iudi. c. vl.

h ¶ Ordinationes. etiā hoc volumine nō insertas dūmō nō hijs pstōibus ptrarias. j. e. c. vl. in fi. sunt enī ibi refute et de hijs loquit̄. phemū hꝰ li. in fi.

¶ Inquisitionis. primo approbat et fuari precipit leges canonihꝰ nō ptrarias p fredericū ptra hereticos promulgatas. fo precipit rēores locoz parere inquisitoribus ordinario vel alteri eorū inuestigatōe. captōe. custodia et punitione hereticoz et fautoz suoz eoz. pclamationibus

instructū ad se. ap. remittatur. ¶ Siue aūt ordinaria siue delegata epi prā te. pcedāt illū in. pcedēdo modō obseruent quem inquisitores pñt et debēt p iura cōia vel per spāles p cessiones seu ordinatōes se

¶ disap. obſuare ¶ dē ¶ inquisitōis negocium ptra hereticā pūitatez ad dei gloriā et augmentū fidei nris tēporibus. pspe retur. leges q̄sdā p frede. olim romanoz imperatorem tunc in deuotione romane pñsitentē eccie. pmlgatas q̄tenus dei et eccie sē sue honorem. pmouent et hereticorum extermini um. psequuntur et statutis canonicis non obsistunt. approbantes et obseruari volentes vniuersos seculi prātes z dños tpales. ac p uinciarū terrarū ciuitatuz alioz̄ locoz rēores qui buscūq̄ dignitatibus vel officijs aut noibꝰ censeant requirimus et monemus. vt sicut reputari cupiūt et haberi fideles ita p defensione fidei dyocesanis epis et inquisitoribus hereticepūitatis a se. ap. ꝺputatis aut in posterū deputandis pareāt et intendant in hereticoz̄ credentiū fautoz receptatorum et defensoz̄ ipsoz inuestigatiōe captione ac custodia diligenti cū ab eis fuerint requisiti et vt prefatas psonas pestiferas in ptātem seu carcerem epōrum aut iquisitoz dictoz̄ vel ad locū de q̄ ipsi vel aliqui ex eis mādauerint infra eorūdē domioz ptātē vel rēorum districtum ducāt vel duci faciant sine mora vbi per viros catholicos pfatis episcopis seu inquisitoribus vl eorū aliquo deputatos sub arta et diligenti custodia teneantur donec eorum negocium p eccie iudiciuz terminetur. ¶ Itq̄ de heresi a dyocesano epō vl iquisitore seu inquisitoribus ꝺ dēnatos pfati prātes dñi tpales siue rectores vel eorū officiales seu nūcios si bi relictos statim recipiāt indilate animaduersione debita puniendos nō obstantibus appellationibus seu. pclamationibꝰ pdcōz vel appellationibus nō obstantibus. ita tñ q̄ de illo crimine cū sit mere eccīastic nec iudicēt nec cognoscāt. ptra facientes et non parentes et eorum fautores ercōmunicat. quam si per annum sustinuerint vult eos vt hereticos ꝺdēnari. hoc dicit. ¶ Leges quasdam. has leges fertur q̄ clemens sub bulla redegerat. sed eas aliter nō habemus q̄ ad verba habemus tamen quasdam autenti. frederici de quibus etiam forsitan intellexit ꝯ bonifaci. C. de epi. audi. statuimus. signata super. Liubem. C. de hereti. autñ. credentes. auteū. si vero dominus. et autñ. gazaros. habebamus etiā olim quandam ipsi⁹ pstitutōnem. v. cōpiā. que icipiebat. hac edictali. alias hac decretali. erat sub ti. de constit. et eaꝺ ppilatōne que incipiebat gazaros. sub ti. de hereti.

l ¶ Tunc. hoc dicit q̄ postea recessit a deuotione romane eccīe. et p inno. iij in concil. fuit ꝺpositus ob certas cās s. e. li. de re iuꝺ. ad aplīce.

m ¶ Quatenus. gꝰ alias nō approbat q̄ nō tenēt. pcor. x di. c. i. et facit qđ no. xxxvij. di. si qđ veri. tir. di. c. i.

n ¶ Nomiⁿ⁹. pcor. s. de elec. fundamēta. e. li.

o ¶ Fideles. q̄s enī fidelis q̄ nō doleat fidelesa. j. de peñ. felicis. ad fi.

p ¶ Catholicos. vnde nō p iudeos. hereticos vel paganos qui quo ad p̄ dicta suspecti sunt et est si. s. de iudeis c. pnl.

q ¶ Vel eorum aliquo. hodie dic. vt ī cle. e. ti. multoz. §. sane. et. §. se.

r ¶ Indilate. no. q̄ sñia lata sup crimine statim dilatōne postposita mādanda est executioni. qđ ibi ꝑbatur. ij. q. i. sicut. de pe. di. i. adā. fallit in casibus no. ri. q. iij. cū apud ¶ Quid iuris de alijs sentē. ijs latis sup̄ psonalibus vel realibꝰ actōibꝰ. no. s. de of. del. q̄rēti. dinariꝰ discordant ī s ¶ Puniendos. q̄d si inq̄sitor et or mādato. q̄ vnus mandat puniri per se ꝺdemnatū alter mandat relaxari p se absolutū. sacz viōz supsedēdū donec ꝑsulatur pp. s. c. pr.

a Ordinationem. de ordinatoribus loquit inno. alexā. et clemes que sunt refuate. j. c. vl. ci quā nō hēmus sed

b Imperialem. ipsius fredericī approbata est. s. in prin.

c Quoquo mō. i. principalit. vel incident. pcor. s. d ordi. cog. tuā. s. qui fi. sint le. latoz. cūi. aliaī tñ cognoscit iudex incident qđ nō cognoscit principaliter. C. de iudi. qui ens. s. de restitu. in inte. c. pen ul. cum suis pcoz.

d Cognoscant. no. quia licet regulariter de qua re iudex cognoscit pronunciare debeat. ff de iudi. de qua re. s. de causa posses. cū super. tñ hoc fallit interdū sicut cū delegāt reseruat. p lationem snīe. s. de of. dele. sup qōnuz synodus cognoscit de cā criminali epi et nō. pnunciat. iij q. vi. accusatus. et c. se. v. q. iiij. duoz cum idem in casu. s de hēp. cū ptīgat. vbi ad sui instructionem de iurisdictione cognoscit is q̄ super illa non pronūciat. hic tñ vtrū qz expresse vetatur s. cognitō et pnūciatioq̄ iudex huius rei non est capar. et cōcoz. j. de sen. ex. si iudex.

e Indirecte. ad idez. s. e. statutū. j.

f Scienter. ignorant g° nō ligat cōstitutō. ad idem. s. c. ij. in prin. et c. vt pmissi. in fi. et. c. de crimi. xē.

g Percussuz. no. canonem late snie. et quia nō reseruat absolutōnē ppe ordinarius absoluere poterit. s. de sen. ten. ex. nup.

h Condēnet. ad idē. s. e. cū ptūacia

Dm scōm leges. bona hereticoz̄ ipso iure sūt pfiscata. qđ pbatur triplici ar. legali. sed apprehensio bonoz fieri nō dz p iudicē secularē nisi prius pnūciatū fuerit sup crimīe p iudicē ecclesiasticū qui hoc possit. Nature ꝓrias. in quibus sexus perdidit formam et zelus est tale qz nō pficit scire venus mutatur ī aliam formam. C. de adul. l. cū vir. et omnium carnaliū crimiñ pessimū est vsus ptra naturā. xxxij. q. vij. adulterij. et si totus mundus vteretur illo vicio non excusat. e. cā. et. q magicis. I Eoipso. ppter hoc facit ad ppositum.

neqcie filioz cum tam se cūdū ordinatonez p̄decess. nroz qz fm legem imperialem appellatōis et pclamatōnis bñficium expresse sit hereticis et credentibz ac eoz receptatoribus fautoribus et defensoribus inflictum Prohibem? qz districtius prātibus dūis tpalibus et rēoribus eorū dēqz officialibus supradictis ne ipsi de hoc crimine cū mere sit eccīasticū quo quo modo cognoscant vel iudicent siue captos p eodem crimine absqz dictorū epoz siue iquisitoz aut saltē alteri? eoz̄dē licētia vel mandato a carcere liberent aut executionē sibi p hmōi crimine a dyocesano vel inquisitoribus seu inquisitore iniūctā. pmptepur spectat ad suū officiū facere seu adimplere ōtra crent vel alias dyocesanorum aut inquisitoruz iudiciū sniam seu pcessus dirē cre vel indirē impedire p sumant Si quis xo ō p dictis prātibus dūis tpalibus rēoribus vel eoz officialibus vel baliuis ptra

predicta fecerit aut prefato fidei negocio sepefatis dyocesano epō vel inquisitoribus incumbēti seu opponere forte presūpserit. vel ipsum aliquatenus impedire necnō et qui scient in predictis dederit auxilium ꝓsiliū l fauorem excō municatiōis se nouerit mucrone percussum quam si per annum animo sustinuerit pertinaci extunc velut hereticus condemnatur

Odem.

Cum fm leges ciuiles nephārias nature contrarias incestas nuptias contrahens eoipō suarum dominium rerū perdat ⁊ mulier humanam legem trāsgrediens et presertim parentibus suis nō psentiēti bus raptoris nuptias eligēs bona oia q̄ p leges sibi obuenerāt a raptore aca lijs ꝓsoribus raptus ipso iure amittat certoqz casu deferātur in fiscum ac eti az illicitas spēs trāsuchēs aut rerū vectarū ꝓfectōm omittēs earūdem spērum et rerū ꝓprietate bocipso ꝓuetur et fisco rerū ⁊ spēz

m Perdat. C. de incest. nup. l. cū ancillis. et. l. se. ⁊. l. si q̄s ff. de ritu. nup. l. incestē. et insti. de nup. ꝯ. si aduersus.

n Et mulier. repete. et cū fm leges ciuiles mulier xē. ꝯre hoc dicam videbis intra. et dic mulier ingenua. C. d rapto. x. l. vna. ꝯ. et siquidem. In ancillis enim et libertinis non hz locū pena bonoz. vt ibi.

o Humanam legem. C. de rap. x. l. vna. et bene dicit humanam. id est ciuilem. quia secundū canonum legem secus. rapta enim fm nos licite contrahit cum raptore si prior dissensus trāseat in consensum. xxxvi. q. ij. tria. et c se. et. s. de rapt. c. pnl. et vl.

p Consortib?. dilecti. vt quia comitati sunt raptorem ī iuasiōe l rapīa. vt ī pdcā. l. C. de rap. x. l. vna. ꝯ. pēal au

q Spo iur. rē. ppt hoc facit ad. ppositum. et habes hoc in aūt. de rap. mu. q̄ ra. nu. in fi. col. ix. t Certoqz casū. cū pētes mulieris nō supsunt nec alter coz vel si supsunt ipsi vl alter p senserūt talib? nuptijs hoc casu bona deuoluuntur ad fiscum vt in pdi. aut. de rapto. muli. ī fi. Sed nūquid de iure canonico habebit locuz hec pena cū fm canones licite ptrahat. vt. s. di xi. no. io. an. xxxvi. q. ij. de puell. alle. ꝯ. qb?. qz pena ista locū non habebit fm canones. fm q̄s cessat ītercictū. nisi cum sponsa alteri? rapitur. xxvij. q ij. statutum. et accedat qō no. ij. q. iij. ꝯ. notandum. in fine. de scōis nup. c. pnl. et vl. et fz hoc bñ dixi. s. repete. et cū fz leges ciuiles. quia fm canones ptra. sed satis videt qz licet fm nos tenet mrīmoniū pena legis locum habeat in hijs que nō essēt de tpali iurisdictione eccīe. cū enim illa ibi tractet de lucro captando nō de diminutione sui patrimonij et pena illa sibi per legem obueniat quare lex eo qz cōfert priuare nō potest et accedat quod dixi. j. de regu. iur. c. ij. secus forte in pena. de q̄ in pdicta decre. vl. de secū. nup. ibi enim priuat lex eo qz nō contulit.

a ¶ Illicitas.ut is q̃ defert arma ferrũ et ligamina sarracenis.de iudeis.ꝛta quorundam.

o ¶ Omittens.hoc habet locũ in priuato.ff. de vecti.l. fi. .§.diuus.in milite non.ut.C.e.ti.l.iij. et habes hoc qõ ibi ff.e.ti.l.ꝓmissa.C.e.ti.l.oĩm.et.l.si quis.cum si.

c ¶ Bona hereticoꝝ.secus in bonis eccl̃arum in quib⁹ intitulati erant ipi heretici.ut in cle.e.ti.volentes.post ꝓn.

d ¶ Grauius.ergo sunt grauius puniendi. xxiij.q.i.non afferamus.

e ¶ Quã pdicti.scz ꝓtrahens nepharias nuptias.rapta q̃ cuꝝ raptore ꝓtraxit transuehẽs illicitas spẽs vel rerũ vectarum ꝓfessionem omittens.

f ¶ Ipo iure.determinatũ sit ergo qõ olim dubitabat ꝙ decre.s.e.excõmunicam⁹.i.ij.R̃ñ.vbi dicebat ita ꝙ bona damnatoꝝ si laici fuerunt confiscẽtur. intelligamus ergo cõfiscent ipo iure ut hic vides.ꝛ intelligo ipo iure confiscata a tẽpore cõmissi criminis C.e.ti.l.iij. Idem dico in crimine lesema. .ff. de dona.l.donatões.secus est in alijs criminib⁹.ff. de dona.l.post contractũ.et puto cõfiscatõnem bãc locũ hẽre etiam si ille catholicos filios habeat. Et ille textus nõ distinguit. Sup hoc tñ fuerũt opiniões no.s.e.t.vergentis.

g ¶ Declarationẽ.quã hodie nõ habemus.

h ¶ Ecclesiasticã.secularis enĩ sup hoc ecclãstico crimine iudicare nõ ꝑt.s.c.pr.§.penul.

Tatuta.in prima ꝑte vsq̃ ibi.iubemus.cõcedit in negocio inquisitõis hereticepũitatis ꝓcedi posse simpliciter et de plano. In scda dicit quid iuris si ex publicatõne minũ accusatoꝝ et testiũ ipis periculũ immineret.et q̃d si nõ immineret.ꝛ fictões vitari ꝓcipit ne dicat periculum vbi nõ ẽ.vl̃ecõuerso. In tercia ibi.cõstões statuta p̃decessoꝝ suorum sup hoc negocio edita hijs constõnib⁹ nõ aduersa corroborat. ¶ Quedã.alias quondã. alias quedam.

l ¶ Possit.non dicit per quos intelligo ergo et ꝙ inquisitores deputatos a papa.et ꝙ ordinarios et ꝙ delegatos. ad hoc.s.e.ti.ꝙ hoc.in fi.

m ¶ Figura.distinxerunt moderni qui no.istam materiaꝝ .s.de accu.olim. Inno.et ost.guil.in spe.de inquisitõe. §. nũc tractemus.v⁹.quid igit̃.si autem detur ptãs ꝓcedendi simpliciter et de plano et sine iudiciꝝ strepitu .an addat̃ ibi illud verbum.sine iudiciorum figura ut in primo casu omnem iudiciariũ ordinẽ seruare teneat̃ in libelli oblatõe in exceptõibus.dilatõibus.litẽ.contest.iuramenti et testiũ receptõne.ꝛ sñie ꝓlatõe et alijs. Sed opabunt̃ illa verba ꝙ si aliq̃d omittat̃.non ideo viciabitur ꝓcessus. et magis poterit partium aduocatoꝝ ꝛ testium inutilẽ strepitum refrenare.tñ omittere nõ poterit litẽ. ꝓre.vel aliud substãtiale q̃ etiã de cõsensu partiũ obmitti nõ posset. ut no.s.de of.del.de causis.s.e.li.de re iud̃.c.vl. In scõo casu q̃ addit ibi.sine figura.ut⁹ nullũ ordinẽ iudiciariũ seruare teneatur.ad hoc.C.de lati.li.tol.l.vna.§.siliqꝫ mõ.ij.tunc enĩ sufficit snĩa q̃uis obmissa solẽnitate ut ꝓbat̃.et no.C. quoꝝ le.l.vna.hodie dicut in cle.de v.sig.sepe.et vide qõ ibi no.in.v.glo. Sed dubitari solet an inferior a papa etiam legatus in casu alias non permisso a iure possit cognoscere de aliqua cã.vel eã ꝓmittere de plano sũmarie sine strepitu ꝛ figura iudicij.ꝛ videtur ꝙ non. absurdũ enĩ esset dicere ꝙ mior legem iudicioꝝ alias maiorũ tot vigilijs ꝛ laboribus ad inuentã tollere possit.de elec. eccl̃a nostra.ij.tri.di. inferior. C.de inof. test. si q̃. licet successor conditoris qui patri fungit̃ ptãre illaꝝ tollere possit .ff. ad trebelli. ille a q̃. §. tempestiuum.s.de elec.innotuit. s.e.li.de cõcess.ꝓben.e. .ij.et ipe idem cõditor qui cõdidit .s. .e.li.de ẽxp.statutum.et ꝓterea regula dicit beneficium iuris nemini denegari debere.§.de regu.iuꝛ.indultum .xxviij.dist.de hijs. In contrarium ꝙ possit videtur .quia legatus omnia potest que papa specialiter sibi non reseruat.gerit enim vices eius.et si est de latere maius omnibus post principẽ imperium censeat̃ habere.s.e.li.de elec. si abbatem. Item legatus q̃ sibi videtur fm equitatem ꝓcedit. s.de transac.c. vlti. Et dicit aplus.in cuius locum videt̃ esse legatus oĩa mihi licẽt.xi.q.i.aliud.ad idem.ff.de of.ꝓconsu. sed in aliam.in fi. Dici potest ꝙ iura prius allegata ꝙ inferior a papa etiam legatus iuris solẽnitates quo ad hoc tollere non possit in casibus nõ exꝑssis.vnde cõtra inferiores non seruantes ꝓdita sunt appellationũ remedia.ij.q.vi. ꝓtoti⁹. de ap.ꝓ totum.solus autem princeps ꝑt ius alterius auferre ꝓgnoscit ergo ꝛ pmittit etiã legatus ordine iuris seruato.ad hoc.s.de ver.sig.sup quibusdã.de iureiuran. ad nostrã.ij.et.c. Ego ll.ad hoc. ff.de offi.ꝓcon.l. nec quicq̃. .§.de plano.et.§.vbi decretum.legatus enim habz instar ꝓconsulis. s. de off.lega.c.ij.e.li.et proconsul ea que communia sunt ꝓsidibus seruare debet.ut in predicta .l.nec quicq̃.in fi.nec in generali demandatõne videtur mandatum quod specialiter mandatũ nõ fuisset.s.e.li.de offi. vicarij.cum in generali.et.§.de regu.iuꝛ.c.in generali. et delegatus a papa in causa sibi delegata maior est legato. de offi.legati.studuisti.et ordinario.s.de offi.delega.sane.ij. et tamen tenetur ordinem iudiciarium obseruare. s.de iudi.exhibita. de libel.obla.ca.ij.et.iij.de litis contesta. ca. vno.cum si. Jo.an.

n ¶ Periculum.timeretur mors vel detruncatio ipoꝝ vl filiorum vel parentum suorũ vel deuastatio substantie ipoꝝ vel hijs similia.

dictaꝝ ꝓprietas acquirat̃ bona hereticoꝝ qui grauiꝰ horribilius ac detestabilius q̃ ꝓdicti delinquũt ipo iure de fratrũ nostroꝝ consilio decernimus cõfiscata

¶ Confiscatõnis tñ hmõi executio vel bonoꝝ ipoꝝ occupatio fieri nõ debz ꝙ principes aut alios dños tales iurta gregoꝛ.pape p̃decessoris nri declaratoꝝ anteq̃ ꝙ eẽm loci vel aliã psonã ecclãsticam que sup hoc habeat ptãres suã super eodẽ crimine fuerit ꝓmulgata.

¶ Idem. Tatuta quedã felicis recordatõis inno.alexã.et clementis p̃decessoꝝ nrõꝝ quibusdã declaratis et additis recensentes.concedimus q̃ in inquisitõis hereticeprauitatis negocio ꝓcedi possit simpliciter ꝛ de plano et absq̃ aduocatorum ac iudiciorũ strepitu et figura. ¶ Jubemus tñ q̃ si accusatoribus vel testibus in causa hereseos inuenientib⁹ seu deponẽtib⁹ ꝓpter potentiã psonarum ꝑta quas inquiritur videant epus vel inquisitores graue periculũ imminere. si ꝓcingat fieri publicatõem

a Absente. ergo dyoce. pñte coꝝ officiali nō fiet nisi fo
te ut coꝝ honesta ꝑsona de qua sequit. ad idem. s. e. ut cō
missi. ꝯ. e. li. de of. oꝛ. ca. i. in fi. de temp. oꝛ. cū nullus. §. ij.
b Haberi possit ꝓmode. xxij. q. ij. faciat homo. ff. de v.
si. l. nepos. c Promulgate. vbi ergo nō fiet talꝫ ꝓmul
gatio licet iudicaꝫ secretū reuelās excōicatus nō esset.
d Episcopū. sic. s. e. t. inquisitores.
e Judicijs. s. de
accusat. qualiter et
quando. §. debz. et
tradi debēt nomina
cum dictis ut possit
et de falso arguere
et se plene defēdere
ut ibi. tñ si ꝑ omitte
retur ꝑte tacēte nō
puto viciari ꝓcessū
ad hoc. s. e. li. de ac
cusa. c. i. et. ij.
f Dicant. si. s. de
ꝛēp. cū cōtingat.
g Cōscias. sic. s.
. e. li. de ꝛēp. statutū
. §. assessorē.
h Permanere. nō
obstāte eo qꝺ in bu
ius sexti libri volu
mine inserte nō sūt.
sunt enim reseruate
ꝑ hunc textū. et de
hijs exemplifica qꝫ
oꝛ. s. in ꝓhemio bu
ius libri. ad fi. ut ibi
etiam dixi.

HOsucci den
dos. In pri
ma ꝑte ponit
regām vsqꝫ ad v.
videlicet. in q̄ dicit
qꝺ colūnenses iaco
bus et petrus olim
cardinales et filij io
hannis fratris. scz
dci petri diutius ex
spectati noluerunt
ad coꝛredire. sed in
ꝓfundum maloꝝ
descendētes sua ag
grauabant delicta.
quare varias penas
tulit in eos quas ad
certitudinem pre
sentū et memoriaz
futuroꝝ hic inserit.
Secundo ponit pe
nas quas protulit ī
ipsos Jacobuz ⁊ pe
trum. vsqꝫ ad v. cō
tra natos. ibi ter
cio ponit penas q̄s
tulit contra filios
et posteros dicti io
hannis. vsqꝫ ad v.

nominū eoꝝundē ipsoꝝum
nomina non publice sed se
creto coꝝaz dioceſano epo
vel eo absente ipsius vica
rio qñ inquisitoꝛes proce
dunt. qñ vero ꝓcedit epi
scopus coꝝam inquisitoꝛi
bus si haberi ꝓmode pos
sit copia eoꝝundē ac nihilo
minus siue epus siue inqui
sitoꝛes ꝓcesserint aliqui
bus alijs personis proui
dis et bonestis iuriscz pe
ritis quas ad hoc vocari ⁊
eis totum processum super
quo deliberandum est seri
ose manifestari ac integra
liter explicari et de ipsoꝛū
consilio ad sententiam vel
condemnationē ꝓcedi vo
lumus exprimanꝫ. sicqz nō
obstāte qꝺ illis cōtra quos
huiusmodi deposuerūt no
mina ipsoꝝum non fuerint
publicata adhibeatur ad
cognitionez iudicis instru
endam plena fides depoſi
tionibus testium eoꝝundē
Et ut eoꝝundem accusa
toꝝum et testium periculis
efficaci⁹ occurratur ⁊ cau
tius in inquisitionis nego
cio ꝓcedatur ꝑsentis con
stitutōnis autoꝛitate ꝓmit
timus qꝺ epus vel inquisi
toꝛes secretū possint indi
cere illis quibus ut ꝑmis
sum est ꝓcessum hmōi ex
plicabūt et in eos si arcba
na consilij seu ꝓcessus sibi
sub secreto ab eisdem epo
vel inquisitoꝛibus patefa
facta ꝑter coꝝ licentiam

omnē. Ybi quarto imponit penas hjs qui de cetero deli
bertate iacobū ⁊ petrū ꝓ cardinalibus habuerint vel eis
vel ꝑdictis natis iohis fauoꝛē ꝑbuerint vsqꝫ ad v. hec et
alia. ibi quinto et vltimo ratificat et innouat ⁊ confirmat
ꝑdicta et ea ꝑcipit inuiolabiliter obseruari et iubet simles
excessus puniri similibus penis in posterū. hoc dicit.
k Infructuosos. arboꝛ enim que inutiliter terram occu
pat digna excidi et
in ignem mitti cēse
tur ut terra que sub
nociua occupatōne
inutilis arboris ste
tilis habebatur per
nouam plantationē
ad fructificandū cꝫ
turam recipiat con
gruētē. ut. s. de do.
et cōtu. veritatis. in
ꝓin. in ꝑte decisa.
l Ficus fatua. ma
thei. vij. luc. vij. cū
esuriens veniēs ad
ficū nō inueniſſz ibi
fructū ꝓpetua ſteri
litate sua maledicti
one illā damnauit.
. xxiij. q. iij. §. sed q̄
ꝓ ꝓsecutoꝛibus.
m Domus. nō dā
nat totam domū sz
quosdam infructuo
sos palmites ex do
mo ut. s. dixit. ⁊ q̄
sint illi. j. dicet.
n Nescientes. da
uid in psalmo. sal
uū me fac. obscurēt
oculi eoꝝ ne videāt
et doꝛsuz eoꝝ sp in
curua. nec dixit psal
mista id optando. sz
iudicādo. xxvij. di.
. §. ut itaqꝫ.

alijs patefecerit excōis sni
am quā ex secreti violatōe
ipo fcō incurrāt si eis expe
dire videbit ꝓmulgare sic
tñ qꝺ inqsitoꝛes epum vel
epos inqsitoꝛes nō excōi cēt
hac de cā sz ipi er iniūcto
ernunc a nobis sub ⁊tute
sancte obedientie ꝑcepto
ad secretū hmōi teneant.
Cessāte ⁊o pcko supdi
cto accusatoꝝ ⁊ testiū noia
put in alijs iudicijs fit pu
blicent. Ceterū in hijs
ofilibus ꝑcipimus tā epos
qꝺ inqsitoꝛes purā ⁊ puidā
intētōez habere ne ad ac
cusatoꝝ vel testiū noia sup
primenda. vbi ē securitas
piculū esse dicāt nec ī eoꝝ
diſerimē securitatē asserāt
vbi tale piculū immineret
sup ꝑ eoꝝundē ꝓscias one
rantes. Constōes ⁊o oꝛ
dinatōes et mādata alia ꝑ
decess. nrōꝝ ī negocio here
tice ꝑuitatis fcā ꝓcessa seu
etiā ad ꝓsulta respōsa q̄ cō
stōibus supraſcriptis sup
eadē editis ꝑuitate nō ob
uiēt i suo volumus roboꝛe
ꝑmaner e. Bonifa. viij.

HDe scismaticis.
Psuccidendos in
fructuosos palmi
tes pestiferos et nociuos
quos quasi ficus fatua
domus de columna pro
duxit nescientes in semitis
iusticie dirigere gressus su
os ad coꝛ reuerti et age
re penitentie dignos fru
ctus licz diuti⁹ expectatos

o Justicie. Cū se
derit iustus sup se
dē nō aduersabitur
sibi quicqꝫ maligni
. C. de sum. trini. in
epla. inter claras.
Dñi psalmista. fiant
vieeoꝝ tenebre ⁊ lu
bricum. et angelus
dñi ꝓsequens eos.
. xxiij. q. iij. §. Item
qui per ꝓpheta.

a ¶ Cardinales. ꝯ to maiores erãt in grati beneficiorũ se cõtra eccl̃iã erigendo grauius puniri debebãt. ꝺ pe. di. ij. ↄ principiũ. et nõ ꝺñt cardinales dãnari nisi certo numero testium. eps cardinalis. lxxij. ꝓsbiter cardinal. lxiiij. dyaconus cardinalis. xxvij. ij. q. iiij. ꝓsul. et forte hunc numerum seruauit hic papa. et forte nõ. nec enĩ astringebatur. lex enim indicari sibi potuit. sed imponi non potuit. s. e. li. de ꝛep. c. vl. ¶ C. de legi. l. digna vox. s. de elec. inno

b ¶ Profũ tuit. dũ. s. de iudi. cũ nõ ab homine.

e ¶ Tũicã. inde domini vestimentum scissum nõ fuit. sed sup eũ iactauerunt sortẽ. io. xix. xvi. q. vlti. sicut ꝺñi vestimentũ. ꝙ qꝺ denotatum fuit ꝙ eccl̃ia scindi nõ ꝺz que in vnitate tota ꝓsistit ut ibi. et. xxiij. q. i. ꝙ totum.

ꝺ ¶ Gladiũ. sũptũ de ꝓsalmo. Miserere mei ꝺe⁹. et habes in cañ. de pe. dis. i. piculose. vñ et sicut gladio. sic et lingua quis occidit. l. dis. si quis viduam.

e ¶ Insana. de sũ. trinitãnamus. in fi.

f ¶ Prebãt. primo sigillo post depositionem vti nõ debebant. ad hoc. s. de ap. ut nostrũ.

g ¶ Signũ. cũ potius sit ꝓrariũ exti mandũ. xxiij. q. iij. cum sancti.

h ¶ Lacerare. habz enim hoc ꝙprũ antiqui hostis iuidia ut qꝺ ĩ ꝙprioꝛ actum ꝓpetratõe deo sibi resistẽre deicere nõ valet opiniones

Jacobũ vicz de colũna et petrũ nepotẽ ipius olim sancte ro. ec. cardinales. et filios quondã Johannis de columna fratris dicti iacobi. et patris petri ꝓfati posteros et fautores et seqces eoꝝ in virtute altissimi exurgẽtes spũ aliter et tẽporalr ꝓtra eos durimus ꝓcedendũ. Cõsequẽter dictis iacobo et petro descẽdentib⁹ in ꝓfundũ maloꝝ et molientibus incõsutilẽ tunicã ꝺñi sancte videlicz eccl̃ie scindere vnitatẽ et ut gladiũ acuẽtibus linguas suas et prũpentibus nõ tam in verba blasphemie et scismatica ꝙ insana q̃ in scripris redacta sub sigillis q̃b⁹ anteꝙ essent deposi ti vtebant̃ per vrbẽ et diuersa mũdi climata destinarũt ertimãtes loq̃citatẽ facundiã et maledicere ꝙscie bone signum. et con ficta materia disputandi qꝛ veritate nõ poterant nos saltẽ lacerare ꝙicisꝰ ꝓsupserũt quoꝝ dicta licz possemus superiori asserti one ꝙincere et luce clariorib⁹ rõibus ꝓfutare durim⁹ eoꝝ latratib⁹ nõ dare responsũ. ut ꝓtrita eorũ rabies autoritate sonora ꝓsidẽtis i supmo iudicij solio frãgereť et patẽs veritas ꝓ seipam veniret in publicã notõez. nostrũ qꝫ silentiũ in suppliciũ eis foret. Processus tũ ꝓtra ipos et alios fecimus succcessiue varios diuersisqꝫ tpib⁹ spũales et tpales penas et sinias cõtinentes et mulctas. Quoꝝ qꝛ totuz tenorẽ ꝙstitutõi pñti inserere lõgũ essz ex eis q̃daz ꝙpendiose collecta huic mẽ ꝙstitutõi durim⁹ inserenda ad certitudinẽ pñtiũ et memoriã futurorũ vicz ꝙ ex cauſ q̃ rõnabiliter nos mouerunt de fratrũ nostroꝝ cõsilio depositum⁹ dictos iacobũ et petrũ a cardinalatib⁹ eiusdẽ eccl̃ie. et ab offi cardialat⁹ ꝙmodo et honore ipsos ꝙ iudicauimus scismaticos et blasphemos. et tã ꝙ hereticos puniẽdos ex positis ꝓmis eoꝝ a fidelibus capiẽdis oĩb⁹ bñficijs officijs honorib⁹ dignitatibus et ꝓlaturis ꝙpetuo ꝓpetuo ꝓsdẽ et reddẽtes inabiles ad habẽda. cũctis eoꝝ bonis mobilibus et ĩmobilib⁹ iurib⁹ et iurisdictõib⁹ publicatis.

¶ Cõtra natos insup et posteros dicti iob̃is spũaliter et tpaliter durimus multipl̃r ꝓcedẽdũ eorũ bonis et iurib⁹ etiã ꝙfiscatis ipisꝙ posteris dci iobãnis ꝙ masculinã et femineã lineã descẽdẽtib⁹ indignis ꝙpetuo reddit̃is ad cardinalat⁹ honorẽ et q̃libz officia bñficia et mĩsteria ĩ eccl̃ia mẽorata vel ei⁹ curia. alibi vero vsq̃ ad q̃rtã gñatiõez oẽz ꝓsonã pñtẽ et futurã cuiuscũ qꝙ fuerit ꝓeminẽtie ꝙditionis dignitatis aut stat⁹ ecclasticis vel mũdanis etiã si foret sancte ro. ec. cardinalis que ipos iacobum et petruz vel eoꝝ alterũ sciẽter et ꝺliberate ꝓ cardialibus habuerit et tenuerit aut ad cardinalatũ admiserit seu votum eoꝝ vel alicuius ipsorum suffragiũ in electõne ro. põtificis admiserit aut in eoꝝ falsas simulando dilaceret. ij. q. v. hz hoc ꝙprium.

i ¶ Cũsum. si. C. si qs ipe. mal. l. vna. de pe. di. ij. si enim

¶ Veritas. inq. que sp vincit. viij. di. veritate.

l ¶ Causis. eas nõ exp̃ssit nec habuit nc̃e exprimere. ad idẽ. s. ꝺ re iuꝺ. sic.

m ¶ Expositis. ad idem. s. de iudeis. ita quorundam.

n ¶ Publicatis. labores ergo impioꝝ iusti edẽt et thesaurizabũt iustis eorum diuitie. sapiẽtie. xi. ꝙuer. xxviij. et. xxiij. q. viij. quemadmodũ. et. ca. i. et redeuntes nõ recuperarent bona sua. ex quo sunt exp̃sse dãnata. de hoc. s. de cle. ꝓiuga. ꝙ a te.

o ¶ Cõtra natos. ꝓtra hos licet laici essẽt ꝓcedere potuit. tũ rõne eccl̃iastici criminis. tũ ꝙpter tpalẽ iurisdictionẽ quã habebat ĩ eos. et habet in vrbe ꝙ concessiones lodoici et constantini. lxiij. di. ego lodoicus. xxvi. di. constantinus. palea est. s. e. li. de elec. fundamenta.

p ¶ Alibi. scz extra romanã eccl̃iaz. et ei⁹ curiã. et sumitẽ hic eccl̃esia romana stricte.

q ¶ Futuraz. sic. s. e. ne aliqui.

l ¶ Cardinalis. episcopi bene cõphenduntur. qꝛ ꝙstitutõ. j. de sen. ex. qꝛ periculosuz. de excõicatione non loquit̃.

s ¶ Habuerit. no. casuz in quo punit̃ ꝺliberata cogitatõ cũ alias cogitatõis penã nẽo mereatur de pe. di. i. cogitationis. de hoc. e. dis. ¶ cogitatio.

a ¶ Sede vacãte. no. ar. q̃ collegiũ cardinaliũ vacãte sede nõ fungit̃ iurisdictõe pape. et ꝓtrariũ ar. etiã possz sumi ꝯsi ꝺ hic nõ vetuisset papa collegiũ id potuisset. ⁊ de hoc no. hu. Jo. et alij. lxxix. di. nullus. ij. plenius osti. de pe. et re. cum ex eo. in fi. Sed quid dicemus. succedet collegiũ in iurisdictõe et eius exercicio. necne. Videt ost. q̃ sic. saltẽ in hijs que de grandi necessitate euidenti ⁊ imminẽti expediri oportet. ꝓ eo facit q̃ ad hoc decre. s. de elc. vbi piculum. ¶ idem q̃z. qõ etiam multum facit ꝓtra. ¶ Jouebatur autez host. hijs ratõibus dicebat enim. alia collegia hoc habẽt de ma. et obe. hijs que. ⁊. c. cum olim. ⁊. s. e. li. e. r. c. vno. tum quia sic vtunt̃ cardinales. s. ar. s. de elec. venerabilẽ. §. obiectõi. v. q̃ aũt. s. de of. o. irrefragabili. §. excessus. de fo. compe. cum contingat. tum q̃ alius iudex nõ supest. s. de elec. licz. in fi. in quo casu ꝓcedunt̃ que aliasꝫ non ꝓcederent̃. ut ibi. ⁊ ff. de decur. l. generali. li. x. ff. ꝺ hijs que in frau. cre. l. ait ꝓtor. §. si debitore. tũ q̃ necessitas nõ hz legẽ. §. de re. iur. q̃ nõ est. tũ q̃ nõ ẽ verisimile. q̃ filio dei placuerit cõtrarius intellectus vt videatur gregẽ suũ et ecclesiã sine pastore reliquisse. j. ti. pr. c. i. nec ob. fm eum q̃ aliqui dicunt q̃ cardinales sunt sine capite. hoc enim non ẽ verũ. imo habent caput eccl̃e gl̃iale et ꝓpriũ scilicet xp̃m. imo illud sentire ab heresi non est longũ. xxij. di. c. i. et. ij. et esset res monstruosa. de of. o. qm̃ in pleris q̃z. nec obstat q̃ dicit̃ et hoc posse scisma scandalũ ⁊ vacationẽ diutinã suscitari. quia id posset esse verũ si indistincte ꝓcederet̃. sed restringi debet ad necessaria vel vtilia ecclesie seu reipublice. quibus oĩno ꝓuidendũ est. vij. q. i. scias. cauere ergo debẽt ne nimis laxẽt habenas. ff. de of. ꝓcon. l. nec quicq̃. §. vbi decreto. ⁊. §. de plano. ⁊. §. se. ꝓterea ad ptãt̃ cardinalis spectat vacãte sede delinquẽtes anathematizare. lxxix. di. si quis pecunia. et anathema mucro ẽ epal'. xvi. q. ij. c. i. ⁊ maior pena in eccl'ia. xxiij. q. iij. corripiant̃. in prin. vnde si p̃ut maiorẽ penã imponere. ergo et minorẽ. s. de decl. ex pte. iij. Itẽ canon dicit q̃ ẽpi cardinales vacãte sede vicẽ metropolitani obtinent. xxij. di. in noĩe dñi. et exponi dz. i. pape. q̃ metropolitanus est. s. de of. vica. sua. nec alius posset romane ecclesie metropolitanus esse. nec debem? omniũ querere ius exp̃sum. multa enĩ supplent̃. qõ patz de cele. miss. cum

pontificẽ romanũ elegerit noĩauerit assũpserit vl' receperit seu dederit in hijs vel ad hoc auxiliũ ꝓsiliuz vel fauorẽ exc̃is sniã duximus innodandã. a qua absq̃ exp̃ssa licẽtia romani pontificis nõ possit absolui. nec etiã p collegiuz aplice sedis eadẽ sede vacãte eãq̃ p̃latõe dignitate statu et honore eccl̃ia stieis oĩno ꝓuauimus ¶ Hi bilomin? oẽs q̃ dictis iacobo et petro alias et natis dicti iobis fauorẽ p̃buerint vl' auxiliũ i rebellione vel scismate ꝓsistentib? exc̃is sniã innodantes. Hec ⁊ alia p nos fcã in p̃dictis nris ꝓcessib? ⁊ in lris nris bullatis super eis ꝓfectis ꝓtẽta hac constitutõe ꝓpetuo valitura ratificamus cõfirmamus

marthe. §. i. et ꝓcedi oportz q̃ saltẽ illã iurisdictionẽ hz collegiũ quam ⁊ legatus aplice sedis que nõ expirat mortuo papa. s. de of. lega. c. ij. e. li. nõ enim illa duraret nisi collegiũ se. ap. censerẽt. et posset dici q̃ cardinales habẽt ptãtis plenitudinẽ habitu tũc inquantũ ro. ec. censentur que nõ mozit̃. xij. q. ij. liberti. ij. s. e. li. de iꝛ̃p. si graciose. etiã si vnus tantũ cardinalis supesset. lxv. di. si forte. s. ꝺ postu. gratum. iurisdictionem vero habent in exercicõ fm modum supis ꝺi ctũ. ¶ Quicq̃d cardinales de facto obseruent videt̃ q̃ vacãte sede nõ debeant se intromittere nisi de ꝓuisiõe et hijs que ad ꝓuisionẽ p tinẽt nisi ex grandi cã ⁊ imminẽti periculo p̃ p̃dic. dec. s. e. li. de elec. vbi periculũ. §. idez quoq̃. nec obstat si minora collegia p̃ut. ergo et illud. q̃ ob accelerandã ꝓuisiõez eccl̃e in cuius tarda tõne imminet periculũ spẽale q̃ꝺ stat̃ tui debuit. et est si. s. de hereti. accusatus. §. sane. dic ut i clem̃. ne romani. de elec.

a ¶ Alias. scz etiaz extra cardinalatus officium.

b ¶ Excõicatõnis. q̃z istius excõicatõnis sicut superioris absolutionẽ sibi nõ reseruauit intelligatur illã ordinarijs

⁊ etiã innouamus eadẽ q̃ de nouo facim? de fratrũ nrõz cõsilio p̃dictorũ ¶ Et ut dictorũ malicia nõ inueniat successorẽ et punire trãsgressionis exẽplar retrabat alios ab offensa. ac in oblitionẽ veritas veniẽs nõ vageꝫ in certa. statuim? atq̃ decernimus ut ⁊ ipa inuiolabiliter obseruent̃. et q̃ sil'es excessus ⁊ culpe penis silibus in posterũ puniant̃.

¶ Anno. iiij. de homicidio.

PRo hũani redẽptõe generis de sũmis celoz ad ima mundi descendẽs. ⁊ mortem tandem subiẽs tpalẽ dei filius iesus xp̃us ne gregẽ sui p̃cio sanguinis gl̃iosi redẽptũ ascẽsurus post redẽptionẽ ad p̃em absq̃ pastore desereret.

ꝓcessisse. de sen. et. nuper.

c ¶ Oblitionem. si. s. de testi. significauit. et. c. albricus.

d ¶ Silles. in eq̃li delicto sil'es sunt pene. in aut. ut fra. filij. in fi. colla. ix. Grauius autẽ delictũ grauius iudicet̃ xviij. q. i. non afferamus.

PRo humani. In tres diuide ꝓtes. In q̃z prima ponit ꝓbemiũ vsq̃z ibi. cũ igitur. ibi ponit horrẽdum assissinoz factum vsq̃z ibi. sacri. ibi ponit penã multiplicem illis qui p tales quenq̃ xp̃ianoz interfecerint. mandauerint. receptauerint. defenderint vel occultauerint. hoc facit. ¶ igitur mortuus est et languores tulit. f ¶ Mortem vere et dolores portauit. s. de cel'. mis. cũ marthe. circa medium. fuit enim verus homo. de sum. tri. c. i. de hereti. cũ cristus.

¶ Precio. vnde dicit canon. quis non potest amplius amare q̃z qui animam suam posuit ꝓ ouibus suis. xxij. q. iij. quis nos.

b ¶ Desereret. nota ꝓtra p̃latos se etiam ex nulla causa absentantes qui non dimittunt vicarios et sic dimittunt gregem suum sine pastore. Et p hanc lram satis patet q̃ potestas petri transiuit ad posteros. alias post petrum

si ne pastore remansisset eccia qđ nō est verū. ut. j. sequit.
a Idem .xl. di. c. i. et idē pt hic argui circa collegiū cardinalium cum vacat sedes ut diri. s. ti. pr. c. vno.
a Stabilitate fidei. hac debemus armari. ut. xxiij. q. i. missi bella. in fi. rent verbo ope et exemplo. viij. q. i. qui
b Accede/ epatum. et. c. se. xliij. di. sit rector.
c Immeriti. humiliat se ut augus. in canone dicens. se/ cūdus locus taber naculoꝝ traditus ē mihi q̄ remū tenere nō nouerā. lx. dist. ante omnia. in fi.
d Vigilijs. s. in phemio istius libri. s. de of. le. c. i.
e Debemus. ad idē. s. de priui. cum et plantare. in pn.
f Somno. lxxxvi. di. fratrem.
g Deo lucrifacere. s. e. de regul. nō solum.
h Animaruꝝ. qđ plus est. xij. q. i. pcipimus.
Premuniti. ti/ deo dat canō pfiliū q̄ nullus exspectet in vltis penitere. ō pe. di. viij. c. vlti.
A dño. ptātes igit sunt a deo. vnde xp̄us pilato. Joh̄. xix. Nō hēres in me ptātem nisi. et canō. qui resistit potestati dei ordinatōi resistit. xi. q. iij. qui resistit. et vniuersitas nō posset aliqua ratione cōstare nisi tātus eam differentie ordo seruaret. lxxxix. di. ad hoc.
l Presertim. pro maxime.
m Formidantes. pbabiliter maxime pter qualitatē assissinoꝝ q̄ nō timēt mortē. et dicunt esse deluezo dalamontagna.
n Prelatus. etiā epus. qr dec. q. pculosum. de sen. ex. non eximit illos a pena excōicatōnis.
o Mādauerit. si mādauit. ergo cogitatio nō sterit in suis finib?. et ideo nō mirum si punitur. ipius curam beato petro apl̄o ut sue stabilitate fidei ceteros in xp̄iana religione firmaret. eorumq̄ mentes ad salutis opera sue accēderet deuotōnis ardore cōmisit. vnde nos eiusdē apl̄i effecti disponente dño licz immeriti successores et ipius redē ptoris locū in terris quā q̄ indigne tenentes circa gregis eiusdem custodiā sollicitis excitati vigilijs et aiaꝝ saluti iugis attenti one cogitatōnis intēdere submouēdo noxia et agēdo pfutura debemus ut excusso a nobis negligentie somno nr̄iq̄ cordis ocul? diligētia sedula vigilātib? aias deo lucrifacere sua nobis coopāte gratia valeam?. Cū igit̄ illi qui sic horrēda i hūanitate destinādaq̄ seuicia mortē sitiunt alioꝝ ut ipsos faciāt p assissinos occidi non solū corpoꝝ sed mortē etiā pcurēt aiarū. nisi eos eruberās grā diuina p̄uenerint ut sint armis spūalib? p̄muniti ac omnis ptās tribuatur a dño ad iusticiam rectūq̄ iudiciū exercēdū Nos tāto piculo volētes occurrere aiarū et tam nepbarias p̄sumptōes ecciastice aiaduersionis mucrone ferire. ut metus pene meta huiusmodi p̄sumptōnis existat p̄sertim cum nōnulli magnates taliter primi formidantes coacti fuerint securitatem ab eorundē assissinoꝝ dño impetrare. siccq̄ ab eo ñ absq̄ xp̄iane dignitatis opprobrio redimere q̄dam modo vitam suā. Sacri approbatōe cōciliī statuimus ut quicunq̄ princeps p̄latus. seu quenis alia ecciastica secularisue psona quēpiā xp̄ianoꝝ per p̄dictos assissinos interfici fecerit vel etiā mādauerit quanc̄p mors ex hoc forsitan non sequat. aut eos receptauerit vel defenderit seu occultauerit excōis et depositōis a dignitate honore ordine officio et bñficio incurrat ipso facto. et illa libere alijs p illos ad q̄s eorū collatio ptinet p̄ferant. Sit etiā cū suis bonis mūdanis oīb? tanc̄p xp̄iane religiōis emul? a toto cristiano pplo ppetuo diffidatus. et postq̄ pbabilibus p̄stiterit argumentis aliquē scelus tā erectabile cōmisisse nullaten? alia excōis vel depositōis seu diffidatōis aduersus eum sentētia requiratur.

Bonifa. viij.

Prelatis vel clericis quibuscūq̄ qui de laicis suis malefactoribus q̄relā penes secularē iudicē deponētes. petūt emēdā sibi fieri et prouideri ne alias secus. de pe. di. i. cogitatōis. mitius pceditur cum mādāte in casu. j. e. li. ō sen. ex. quicūq̄. vbi mandās et reuocās re integra penā euadit. hic aut ē puto q̄ etiā si reuocauerit re integra penā incurrerit. cū ex solo mādato iā pius ligatus esset. et ad hoc facit qđ statim sequitur.
p Receptauerit. tenentur receptatores ut aggressores .C. de hijs qui la. oc. l. i. et. ij. pessimi enim sunt receptatores sine quibus delinquēs diu latere non pt. ff. de recep.
q Excōica/ .l. i. tōis. exq̄ papa non reseruauit absoluti onē puto q̄ ordiarius possit absoluere. s. de sen. ex. nup. ad hoc. s. ti. pr. c.
r Libere. vno. etiā illo nō vocato. si possideret. s. e. li. de pben. licet. ij.

Relatis. sine pena irregularitatis pñt clerici ō suis malefactoribus q̄queri coram iudice seculari. etiam de criminibus ex q̄b? debet pena sanguinis expresse pteritā do q̄ ad penam sanguinis nō intendūt Et emanauit hec ō cre. ad declaratōez eoꝝ que no. xxxiij. q. iij. maximinian? et. q. v. vnum solū. s. e. ti. postulasti.

t Laicis. si enī de clerico vel ecciastica psona coram iudice laico q̄quereret habz locū pena. s. de fo. compe. si diliu Declarē. gēti poterat etiā cōqueri coram ecciastico iudice. s. de fo. cō. cū sit. dic ut ibi.
x Emendam. licet iniuriā passus rancorē dimittere teneatur nō tñ emendā. xc. di. si quis pristatus. de hoc. xxiij. q. iij. si is qui.
y Prouideri. qui det ergo iudex in futurū sic et in futuris. ff. si qui. ven. l. egi. et. l. harū. sicut et in alimētis. ff. de lib. agno. l. si quis.

§. alimenta. ⁊ circa futuras expẽsas. s. de ꝓcur. auditis. in fi. vbi de hoc. et. s. de sepul. in nostra. licet dicat lex ꝙ tractus futuri ꝛpis nõ spectat ad iudicẽ. ff. de vsur. l. i. §. i. illud enĩ locũ habet in vluris que sũt odiose. vel non spectat ita ꝙ statim deꝛ exactio. hic aũt ꝓuidebit statuẽdo. penas ꝓminãdo. vel penã malefactoꝛib⁹ imponendo. et sic met⁹ pene erit meta ꝓsum ꝓtois et clericoꝛũ ꝓuisio. s. c. ꝓr.

a Protestando ec ꝓsse. no. requiritur exꝑssum vbi nõ sufficit tacitũ. ad idez. s. e. li. de elec. nullus. ⁊ c. indemnitatibus. in ꝓn. et caute facit clericus si de hac ꝓtestatõne confici faciat publicam scripturam. ad idez. s. de simo. ex diligẽti. in fi. ỏ cle. et. ꝓposuit. et quod no. de of. deꝛ. cũ in iure.

b Irrogari. in casu quo nõ debebatur irrogari habebamus casum. s. e. postulasti.

c Justicia. idem si ꝓtra iusticiam cũ clericus non fuerit in culpa. et absit ut ea que ꝓpter bonũ ⁊ licitũ facim⁹. nẽ. xxiij. q. v. ỏ occidẽdis. et facit. qõ dixi. s. ne cle. vel mo. c. vl. quod simili modo ꝓuidit ꝓlatis temꝑalem iurisdictionem habentib⁹ nec ob. j. c. ꝓri. ut ibi dixi.

d Aliter. scz cũ exꝑssa ꝓtestatione ut. s. dictum est.

e Materia. hoc idem dicebaꝯ in ꝓdcõ canõe. xxiij. q. v. vnũ solũ. in fi.

f Qui. deterꝛ. exꝑsse. ꝙ hoc videbaꝯ nõ teneri. qz plus est exꝑsse cõtradicere ꝙ minime ꝓsentire. s. de bap. et eius effec. maioꝛs. sed si nõ consentiẽs irregularitatẽ nõ incurrit. ergo multo minus exꝑsse cõtradicens.

g Exꝑsse. ꝙ hoc videbaꝯ nõ teneri. qz plus est exꝑsse cõtradicere ꝙ minime ꝓsentire. s. de bap. et eius effec. maioꝛs. sed si nõ consentiẽs irregularitatẽ nõ incurrit. ergo multo minus exꝑsse cõtradicens.

f Judatarius. iste eẽ teneaꝯ. qõ dic ut no. s. de sen. ex.

g Culpa. istud ẽ regulare ꝙ vbi culpa ꝑcedit nõ excusat metus. ff. ꝙ met⁹ cã. l. si mulier. fallit in mrimonio. s. de spõ. veniẽs. ij.

h Cogitare. s. e. de cetero. ⁊ c. ꝓtinebaꝯ. ff. ad. l. aquilia. l. qui occiderit. §. in hac.

Usuraꝝ. ꝓmo iunouat ⁊ obstat ꝓtra vsurarios edictũ vsq ad x. ⁊ qz. ibi ꝓcipit dñis ⁊ vniuersitatib⁹ terrarũ ne ꝓmittãt alienigenas in ẽris suis ꝓducere domos ad exercendum fenus vel conductas habere. et ꝙ aliquis eis contra eos talia de cetero ꝓsumant. prestãdo exꝑsse ꝙ ad vindictã seu penã sanguinis nõ intẽdũt imputari non debet ꝙuis alias in tali casu de iure debz pena sanguinis irrogari si iudex mortem illis inferat iusticia exigente. alioquin si ꝓlati aut clerici ꝓpter metũ hmõi qz in deꝛ ad penã sanguis posset ꝓcedere de suis malefactoꝛib⁹ taliter ꝙri non anderẽt daretur plerisq materia trucidãdi eosdẽ ⁊ ipoꝛ bona libere deꝛepredandi.

Idem.

G qui mãdat aliquẽ verberari licet exꝑsse inhibeat ne occidatur vllatenus vl mẽbro aliquo mutiletꝰ irregularis efficiaꝯ. si mãdatarius fines mãdati excedens mutilet vel occidat cũ mandando in culpa fuerit et ꝑ euenire posse de

ad hoc domos nõ locet vsq ad x. q vero. vbi imponit penã clericis contra faciẽtibus. vsq ad x. ceterũ. vbi imponit penã laicis. ⁊ hoc facit vsq i fi.

Uoraginẽ. lex dicit vsuraꝝ dultoꝛ. §. si quid in fraudẽ. x. li vero.

l Animas recipientiũ. ⁊ bñ debuerit cogitare.

Reg. x. in ge. ꝓ lug.

De vsuris.

Usurarũ voraginez ꝙ aĩas deuorat ⁊ facultates exhaurit ꝓpescere cupiẽtes ꝓsti tutoꝛem laꝛ. ꝓcipim⁹ inuiolabiliter obseruari. et qz ꝙ minoꝛ fenetoꝛibus aderit fenerandi comoditas eo magis adimetur fenus exercendi libertas. hac generali ꝓsti tutoꝛe sancim⁹ ut nec collegium nec alia vniuersitas vel singularis ꝑsona cuiuscunq sit dignitatis conditõnis aut status. alienigenas et alios nõ oriũdos de terris ipoꝛ publice pecuniã fenebrẽ exercẽtes aut exercere volentes ad hoc domos i terris suis ꝓducere vl ꝓductas habere aut aliaſ habitare

m Facultates. solueriũ. s. e. ti. ẽpto.

n Constõez. s. e. ti. qz in oĩbus. que ꝓhibet vsurarios manifestos ad ꝓũionem altaris admitti. ꝓcipit oblatões eoꝝ nõ recipi. et in morte illis denegat eccliasticam sepulturã. ⁊ clericos cõtra facientes punit. et. j. de sepul. eos. in clemen.

o Maledictõis. i. pene eterne. ꝙ ꝓ mortali tñ debeꝛ. xxiij. q. iij. deꝛ qñ.

p Quo. i. quãto.

q Eo. i. tanto. sic. s. de test. cũ. Oꝺ. in

r Adimet. ꝑn. nota ꝙ tolleda est occasio delinquẽdi. ff. de vsu. l. equissimũ. et vtilius esuri enti panis tollitur. nẽ. v. q. v. nõ oĩs. ad i dẽ. s. de coha. cle. et mu. c. i.

s Collegiũ. dcm a colligẽdo. ⁊ de hoc. s. de eẽc. c. i. de ceꝛes. ꝓla. dilecta. ff. ꝙ cuiusq vniuersi. l. i. §. i. et. §. quibus. Jo. an.

t Alienigenas. hec ergo ꝓstitutio nõ extendiꝯ ad indigenas. et tamen illi sunt alias penis vsurioꝝ puniendi. et potuit esse ratio. qz maius scandalũ est in alienigena vsuras exercente q̃z in indigena. ⁊ minus scãdalum in expulsione illius ꝙ istius. ⁊ magis ꝓsueuerunt vereri inter suos exercere fenus ꝙ inter extraneos. et ideo fuit magis prouidendũ. et dato ꝙ isti alienigene essent ciues vel incole locum habet hec constitutio in eis. et hoc forte voluit repetitio verbi. et alias non oriundos. ut dicamus alienigenas etiam si sint ciues vel incole. et alios nẽ. qui ciues vel incole non sunt. Oriundus aũtẽ de ciuitate dicitur is qui ibi vel in vico ciuitatis illius ortus est. ff. ad muni. l. qui et vico. vel etiam si pater eius inde originem duxit. C. e. titu. l. assumptio. §. filius. et C. li. x. de municiꝑ. ⁊ origi. l. i. et. l. filios. Que aũt dra sit inter ciuẽ. municipẽ accolam. aduenã et incolam. no. ff. ad munici. l. i. et. C. de incolis. l. ciues. li. x.

a ¶ Manifestos. manifesti dicunt illi de quibus notoriū est de iure. ut qz cōfessi vel ꝑdēnati vel de facto vel qz hñt opis euidentiam que nulla tergiuersatōe posset celari. ut qz tenet altare suū paratū. poterit aūt eꝑus eoz publica re si ꝓuicti fuerint vel cōfessi corā ipo. vel si ꝓtra eos fiat ꝓbatio testiū vel sint certa argumēta cū fama. s. e. cū tu.

b ¶ Tres menses. ergo tꝑus duoz .7. c. cum in dioceſi. mēsiū quo a tempo re publicatōis regu lariter ligat cōstitu tio. de hoc. s. de po stul. c. i. interdum augetur interdum diminuit ut hic. s. .e. li. de ꝑben. cum ſingula. de hoc. j. in fi. li. ſup data.

c ¶ Expellāt. ſic do ctoz monachū audi entem leges vel phi ſicam de ſcolis ſuis expellere debz. s. e. li. ne cle. vel mo. ca. .ij. in fi. ſic et lenōes debēt de ciuitatib⁹ expelli. in auten. col la. ij. de lenōib⁹. §. ſancimus ergo. et le ꝓſi. de ꝓiug. lepro. .c. i. 7 ꝓter ſimpli cem alicuius denū ciationē non debet dñs terre eum q̄ di cit̄ eſſe talis expelle re. ſed tunc debz in quirere. et ſi verum eſſe reperit expellere. s. de of. oz. c. i. .ff. de off. ꝓſi. l. preſes. ꝓuideat autem in hijs conſcientie ſue. ſi. s. de hered. c. vlti.

ꝓmittant ſed hmōi vſura rios manifeſtos oīes in fra tres menſes de terris ſuis expellant nunc̄ aliq̄s tales de cetero admiſſuri Nemo illis ad fenus exer ercendum domos locet. vel ſub alio titulo quocū/ q̄ cōcedat. ¶ Qui vero contra fecerint ſi perſone fuerint eccleſiaſtice patri arche. archiepi. epi. ſuſpē ſionis. ¶ Minores vero p/ ſone ſingularis ercōicati/ onis. ¶ Si autem collegiuz ſeu alia vniuerſitas inter dicti ſentētiam ipo facto ſe nouerint incurſuros.

d ¶ Ad fenus. q̄d ergo ſi aliq̄s locauit domū alicui vſura rio quē vſurariū ignorabat. vel nō locauit ad exercendū fenus. Dic q̄ ꝓbabil' ignorantia illū excuſabit. ff. locati. ſi quis ignorās. j. de ſen. ex. ſi vero. 7. c. in audientia. in du/ bio tñ ꝓſumunt̄ ad hoc ꝓducere ſi ꝓſueuerūt vſuras exer cere. ff. de accu. l. ſi cui. qz ſeꝑ mal⁹. 7c. j. de re. iuḋ. ſemel. 7 exquo ſcit debz eū expellere. s. de loca. ꝓter. qz querſe querſant in ea ut ibi 7c. ris. ꝓmodati. depoſiti. pcarij.

e ¶ Titulo. puta pigno/ et hmōi. et idem ſi ſine vllo ti/ tulo illū ibi ſineret eſſe. xlv. di. recedite. ſz ſi vendit donat vel ꝓmutat nō vidz hr̄e locū hec ꝓſtitutio p̄ vbū ꝓcedat. q̄ ſolū vſus ꝓceſſionē nō dominij trāſlatōem notare vi detur. ſed guil. dixit idez ſi manifeſte apparet q̄ ad exercē dum fenus vult accipe. qz ꝓſumitur etiā in fraudem agi. .s. de pigno. illo. et de emp. et ven. ad noſtram. nā verbū ꝓcedo eſt generale. et accipitur ſm naturā ꝓtractus. cui adicit̄. ar. ff. loca. l. ſi vno anno. et hij etiā ſunt tituli. ut .ff. et. C. ꝓ emptore 7 ꝓ donato. locādo vel ꝓmittēdo

f ¶ Contra fecerint. ſ. talib⁹ hr̄e domos ꝓductas vl nō expellēdo infra tres meſes. nec ob. vbū. ꝓtra fecerint. qz 7 q̄ nō facit facere vidz. ff. de reg. iuḋ. qui non facit.

g ¶ Epi. niſi fuiſſent expſſi nō incurrerēt hāc penā. j. de ſen. ex. qz piculoſū. h ¶ Minores vero ꝓſone. repete eccl̄ aſtice. i ¶ Interdicti. in vniuerſitatē enī vel collegiū non ferē ercōis ſententia. ne contingat innocios irretiri. j. de ſen. ex. romana. §. in vniuerſitatē. ercōicatōis. ſuſpenſio ¶ Quā. intellexit guil. ſ. ſnīaz ex/ nis et interdicti.

l ¶ Sustinuerint. ſ. plati ſingulares ꝓſone collegium ſeu vniuerſitas. platoz clericoz collegioz ſeu vniuerſita ¶ Eoz. ſcz/ tum. et dic. i. eozum iuriſdictōni ſubiecte. et ſic punit̄ alter alterius delicto. qđ dic ut. i. q. iij. in ſū/ ma. xxiij. q. ij. in ſūma. dentib⁹ ceſſabit interdictū. lxx u ¶ Quādiu. illis g⁹ rece/ xi. di. ſi qui de hoc. s. de ma. ꝓtrac. c. ul. s. de ſpō. nō ē. o ¶ Ertūc. extremū tꝑus mē ſis deſignat. ff. ꝺ cō di. et demon. l. ſi iſ. .§. ſi ita.

Quam ſi ꝑ menſem ani/ mo ſuſtinuerit indurato terre ipſorum q̄diu in eiſ ijdem vſurarij ꝓmorant̄. ertunc eccl̄aſtico ſubiace/ ant interdicto. Ceterum ſi laici fuerint per ſuos oz dinarios ab huiuſmodi exceſſu offi ceſſante priui legio per cenſurā eccleſia ſticam cōpeſcant̄ Idem.

p ¶ Ceſſante. ſic. s. de here. ad abolen dam. in fi. C. vbi de cri. agi opoz. auten. q̄ in quincia. reat⁹ enim omnē honorē excludit. C. vbi ſe na. vel cla. l. i. de ꝓ/ uil. c. i.

q ¶ Cenſurā. s. de ver. ſig. querenti. ſz qz a capite edēda ē ró. ff. de eden. l. ar/ gētarius. §. i. et qz pati debet q̄s legez quam ipe tulerit. ff. q̄ quiſq̄ iuḋ. l. i. s. de conſti. cū oīes. hanc ꝓſtitutionē ꝓ/ mo debebat in ſua curia facere obſua ri. decet enim eum ſm leges viuere. C. de legi. digna vox.

Danc̄ vſurarij. manifeſto vſurario licet mandaue rit vſuras reſtitui eccleſiaſtica ſepultura negabitur niſi primo ſatiſfaciat vel ſm formam huius decre. idonee caueatur. ſepelientes eos contra hanc conſtitutionē lat̄. ꝓci. penam incurrunt. teſtamenta ipoz aliter facta nō va lent. nec debet eis aliquis intereſſe vel eos abſoluere vel ad ꝓfessionē admittere. hoc dic̄ /nifesti vſurarij. dixi. s.

s ¶ Manifesti. qui dicāt̄ ma/ .c. ꝓ. tamē quo ad ca ſum noſtrū ſatis poſſet etiā dici manifeſtus. ſi corā ſacer/ dote et teſtib⁹ publice fatet̄ ſe vſurarium. et vſuras reſti/ tui mandat forte libros rationū tradens ſm guil.

z ¶ Satiſfieri. debet aūt ſatiſfieri ei a quo pecunia eſt ex torta vel eius heredi. illis nō extāntib⁹ paupib⁹ erogabit̄. .s. e. cū tu. et. c. michael. Dicit tñ guil. q̄ ꝑ caſu dr̄et pub/ lice. ꝓponi edictū in locis a quoz incolis ſunt extorte. q̄ omnes a quibus extorte ſūt veniāt. 7 ſi aliq̄ appareāt qui bus fides ſit adhibenda potius reſtituī illis q̄ pauperi bus erogetur. ad hoc de homi. ſicut dignum. §. eos.

u ¶ Indiſtincte. i. nō expſſa aliq̄ q̄ntitate. qz mādauit in genere reſtitui quecūq̄ extorſerat ꝙ vſurariā prauitatē.

x ¶ Mādauerit. dicebat lat̄. pci. s. e. c. iij. q̄ vſurarij ſi in hoc peccato decedebāt nō admittebant̄ ad eccl̄aſticā ſe/ pulturā. erquo aūt mādauerāt de reſtituēdo nō decede/ bāt in illo pctō. 7 ſic nō habebat locū pena ꝓtōis. Huic ergo eluſiōi ꝓuidit hic greg. Et ſcire debes q̄ dato q̄ vſurarius de reſtituēdo nō mandet. heres nihilomin⁹ re/ ſtituere tenetur. s. e. tua noſ. vbi de hoc. etiā ſi ad heredē de vſuris nihil quenerit. tenent̄ rñ inq̄ntū ſe extendūt vi res hereditatis. qđ dic ut. xij. q. ij. epus qui filios. s. de ſepul. c. ul. ſi aūt vſurarius reſtitui nō mandet licet heres

paratus sit restituere denegabitur illi sepultura cū in hoc peccato decesserit. nisi alias de mortui cōtritōe appareat .xvi.q.vi.qui recedunt.s.de sen.er.a nobis.ij.

a Denegef. est ergo hic op⁹ facto scz restitutōe vel cautione. nec satis est hic bñ velle.lxxxi.di.non satis.qz ⁊ verba sunt cū effectu intelligēda.s.de cle.non resi. relatum. Sed nōne qui mandat solui soluere videf.ff.de solu.l.q̄ mandatū ergo mādatum hoc sufficere deberet.sz illud habet locum facta solutōe p mādatarium.q̄ enī p alīū facit p se facere vid̄r. .j.de re.iur.qui p alīū.sed videtur ꝙ erquo iste peccatus p̄fessus est et sic diuino iudicō iam relictus sepultura p̄uandus non sit.l. di.pōderet ibi peccator. in q̄cūq; die. ⁊c. sz impone hec pena nō ꝙ de salute ipius despef ꝓpe hoc. qz sepultura nec ꝓdest nec nocet quo ad deū. s.de sepul.sacris.et est si.s.de rap.sup eo.

sepultura denegetur donec de vsuris ipis fuerit ꝓut patiunf facultates eorum plenarie satisfactuz vel illis quibus faciēda ē restitutio si p̄sto sint ipsi aut alij q̄ eis possint acq̄rere vel eis absentib⁹ loci ordinario aut ei⁹ vices gerēti siue rectori parrochie in qua testator habi/tat coꝝ aliq̄b⁹ fidedignis de ipa parrochia quibus q̄dem ordinario vicario et rectori p̄dicto mō cautionem bnōi eoꝝ nomie licet p̄ntis p̄stōis autoritate recipe. ita ꝙ illis ꝓinde actio acquiratur aut seruo publico deipius ordinarij mandato idonee de restitutione facienda sit.

b Facultates.pauptas igitur excusat .quod verū est si sic no.s.e.cū tu.vnde si nihil p̄t restituere nihil restituat. si partē illā restituat vñ ꝓius deducenē vsure tanq̄ es alienū q̄ soluant legata. ⁊ alia que relicta sunt titulo lucratiuo.intelligīf enim hereditas ere alieno deducto.C. de leg.l.si vniuerse. Questi solet an heres vsurarij q̄n hereditas non sufficit satisfacere debeat ꝓmo venientib⁹. Dicit hic guil.ꝙ nō.imo fiet eis ⁊ alijs satisfactio ꝓ rata vnū quēq; ꝓtingentē.ar.s.de test.relatū .ij.in fi.ff.de pac.l.si plures. Satis videref hoc casu haberi debere ꝓsideratōnem tp̄is.ut ille q̄ ꝓius soluit vsuras recipiat q̄ d̄ suū est integraliter.⁊ sic de singul'fm regulā.j.d̄ re.iur.q̄ ꝓr.cū isto tū par sit cā.ut ibi dixi.⁊ in apothecis hic cōsideramus. .C.d̄ po.in pig.ba.l.si fund⁹.sz videnē esse bona vsurarij ꝓpter hec.s.e.cū tu. ‡olle hic lēaz q̄ est.j.bñ p.rij.li

c Vel illis quib⁹ ‡neas.ibi.idonee de restitutōe faciē da sit cautū illis q̄bus nē. vsq; ibi.de ipa parrochia. postea accipe qd̄ est.j.aut suo publico de ip⁹ ordinarij mādato.deinde redeas.s.q̄b⁹ q̄dē. d Si p̄sto.i.p̄ntes.

e Possint acq̄rere. ut serui ꝓpij. filij in p̄tē. fui in q̄bus bēmus vsū fructū.fui alieni bona fide possessi.et liberi hoīes quos bona fide possidem⁹ ut suos. insti.p q̄s ꝓso.no.ac.p totū.ff.de acq̄.re. do.l.acquirit. Sed nūq̄d ꝓcuratoꝛ dño absente hanc p̄sonalē obligationē acq̄rer. ⁊ videtur ꝙ sic.qz ꝓcuratoꝛ qd̄ ex re dñi acquirit dño acquirit.ff.de ꝓcur.l.ꝙ ꝓcurator. Jn contrariū videtur.si enim ꝓcuratoꝛ ꝓ pecunia dñi quam mutuat fideiussoꝛes recipit dū nō acquirit p̄sonalē ꝓtra fideiussoꝛes nisi dñs sit priuilegiata p̄sona.ff.si cer.pe.l.si pecuniā. Jtem si ꝓcuratoꝛ stipulat de euictōe nō acquirit. ff.de acq̄. posses. .l.possessio q̄z.§.et si possessio. Dicit hic gar.sic distinguē dū.aut ꝓcuratoꝛ stipulat in iudicijs aut in ꝓtractibus. si in iudicijs semp acq̄rit dño absenti vtilē. ff.de ꝓcur. si ꝓcuratoꝛ.si in cōtractibus.aut p̄ntē dño.aut absente. si p̄ntē acquirit vtilem.ff.de v.ob.si ꝓcuratoꝛi p̄sentis. si absente.aut ex re dñi.ut qz stipulat pensionem domus dñi.tunc acquirit dño vtilem.ff. de ꝓcura.l.ꝙ procuratoꝛ.si aūt extra rem dñi.aut dñs est p̄sona priuilegiata ut miles pupillus vel adultus.et tūc acquirit vtilē.ff. si cer.pe.l.si pecuniā.aut nō est dñs p̄sona priuilegiata et tunc dño nihil acquirit sed tenef ꝓ actionē mādati cedere actioni.ff.de acquir.poss.l.possessio q̄z.§.et si possessio .et dz ꝓcuratoꝛ tunc ex re dñi stipulari.q̄n accessoria ꝓuenientia ex re dñi stipulatur ut pensionem fructus et similia.

Extra rem.quando stipulatur ipsam rē vel aliquid extraneum non prouenies ex re.in hoc ergo casu fm eum cū stipulef rem ipsam principalem dño debi/tam scilicet vsuras que licet sint accessoria quo ad recipientem quo ad soluē tem et postea repetentem sunt ipa res ꝑncipalis que sunt ipa res debita repetenti.ꝓcuratoꝛ nō acq̄ret dño.ꝓ.l.possessio quoq;.§.fi.

f Loci ordinario.intelligas de loco in quo degit vsurarius.et ꝓ ordinariū intelligas ep̄m de iure.sz idē in decano archip̄spō vl abbate q̄ alias de cōsuetudīe iurisdictionē hēt in spūalib⁹.⁊ nō est mirū si ꝓ ordinariū vel eius vicariū actio acquirat.cū etiā si ipe det aliquē q̄ recipiat cautōez vtilis actio acq̄rat ꝓ illū.ff.rē pu.sa.fo.l.ij.

g Parrochie.sic.s.de ꝓcur.ꝓiug.dudum.est enim ille publica p̄sona.i.di. ius publicum.et q̄ dicit de rectore parrochie in qua testatoꝛ habitat intelligas idem multo fortius de rectore ꝓochie illius cui facienda est restitutio.ei enī acq̄rit cū q̄si iudex ⁊ mīster suus sit fm gar.ff.de in ius vocan.l.eū ꝓ quo. ‡creditur indigenis notis. q̄z

b Parrochia.qz magis extraneis ignotis.in auten. colī.vi.de testi.§.si vero ignoti.s.de el'c. postq̄z.et erunt saltē duo.j.de re.iur.pluralis.ut ꝓeos si opus fuerit cautio ꝓbari possit. ‡interpositio est que circa tabellionē

i Quib⁹ quidē nō ponif.qz de illo nō dubitabatur.

Illis.a quibus.s.vsure fuerūt extorte vel eoꝝ heredibus vel successoribus. ‡stipulatōe.alias ꝓinde.scilicet

l Proinde.i.ex tali ac si ipi idem stipularentur.

m Seruo publico.i.tabellioni sic dicto qz publicū exercet officium. non ꝙ sit seruus.C.de tabul'.l. generali.

n Mandato.ergo tabellio hoc casu nō acq̄rit actionē extraneo ex sua stipulatōe nisi eā recipiat de ordīarij mādato.⁊ idē videf dicere antiq̄ lex.ff.rē pu.sa.fo.l.ij.ibi.ꝓfecto dicem⁹ fuā publicū apud p̄torē stipulari debere.

n Idonee.noīe idonee pignora vel ‡fideiussoꝛes intelligē.ff.mādati.si mādato ticij.§.fi alias ꝙbū cautōis nudā ꝓmissionē designat.C.de v.sig.sancimus. si aūt pignora vel fideiussoꝛes dare nō p̄t iuret se pignora vel fideiussoꝛes dare non posse.sz se facturū q̄d cauet.C. de ep̄. ⁊ de.auc.gūalit.s.de dona.inē vi.⁊ vx. ꝓ nēas. insti. de satisdat.§.sz hodie.j.de sen.ex.c.vl.§.illis etiā. hoc mari me q̄n sicē vīsile cū.s.aliā dare ñ posse.sz cū soluētes vsuras habeāt actōez ad repetēdū q̄re sic sollicitus fuit hic papa ꝓuidere illis ꝓ cautōis remediū. Do.ideo ut haberent plura auxilia.ff.de liberat'.lega.l.ij. Jtem qz magis sunt securi p fideiussoꝛes vel pignora. ff.qui satisda.co.l. .i.et fit hoc nō tm̄ in fauorē illoꝝ q̄z tū in odiū vsurariorū

Et scire debes ꝙ si recepta hmõi cautione nomine eorũ quoꝝ interest vsurarius manifestus vsuras repetit non audiet. et posset in aiaꝝ fauorẽ eps istas vsuras recipe et soluere illis a quibus iste petitor extorserat. Et idem fm guil. et gar. si non esset manifestus. et hoc ꝓbari posset petitorem. s. vsurarium. si aucẽ iste vsurarius qui sic satisdedit conualuit tenebitur ex satisdatione fm eos quia et si non satisdedisset tenebatur. s. e. cuz tu. et si petitor esset notorius vsurarius etiam si bereſ nõ ercipere. dixerunt ꝓdicti doctores ꝙ ex officio suo iudex eũ repellet. s. ꝺ excep. exceptionem. ff. de postu. l. quos ꝓhibet. secus si notorius ve. manifestus nõ esset.

a Illam. s. quãtitatem manifestam.

b Alioquin. i. si quãtitas manifesta non apparet ꝛ repete. exprimi volumꝰ aliam. sed quomodo fiet erpssio ꝛ moderatio de qua loq̃tur iste ꝙ. Rñdeo. ꝓsiderabit iudex ꝙ to tpe ille vsuras exercuit et quantum nunc habet in boĩs et quantum habebat tpe quo fenerare incepit. et super hoc cõsiderabit fama vicinie ꝛ an alias mercatões exercuerit. ꝛ an in eis fortuna ei ꝓspe cesserit. ꝛ an fuerit improbꝰ exactor an curialis fenerator. hec et silꝫ circũstantie sunt circa hoc ꝓsiderãde ꝛ fm eas magis vel minus arbitrãdũ. C. de bo. q̃ li. cũ oporteat. §. i. tri. q. v. ꝙ videt. /sui malicia parti lese resartire tenetur.

c Teneat. ꝓprer . C. situ . vel cu. inter. l. etiã. et facit litẽ suã. s. e. li. de re iuꝺ. cũ eterni. insti. de obli. q̃ ex quasi delic. in prin. et si nullã quantitatẽ moderat tenet in totũ. nã ꝛ residui ꝓmemoratio totũ admittit. C. de here. insti. l. ij. ff. de ꝟ. sig. l. ceteroꝝ. caute ergo faciet si in cautõe certã ꝟ similẽ exꝑmit q̃ntitatẽ ꝛ adicit ꝙ etiã vltra illud satisfiet inquantũ ꝓstabit eũ vsuraꝝ rõne teneri.

d Pene. supple statute in lat. ꝺcit. edito sup. cõtra vsurarios. hoc dico. qz hic non hz locũ pena ꝓtra vsurarios statuta sed habet locũ pena statuta in recipientes eos ad oblatões et ecclesiasticã sepulturam.

e Subiacere. hodie sunt excõicati ipo facto nõ obstantibus exceptõnibus vel ꝓuilegijs ꝙ cle. de sepul. eos qui.

f Absoluat. etiã ab alijs ꝑcis. tviij. q. ij. legatur. quod patet qz nec ad ꝓfessionẽ debẽt admitti ut. s. dixit. nec dimittit peccatũ ꝛẽ. j. de re. iuꝛ. peccatũ. caueat ergo religiosi qui interdũ de ꝺa plus ꝙ de anima solliciti sunt.

g Aliter facta. s. nõ facta satisfactõne nec ꝑstita idonea cautione. Quid dices de codicillis videt ꝙ valeãt diuersa enĩ sunt. C. de codicil. l. si idẽ. et constitutio penalis ergo restringenda. s. e. li. de elec. statutũ. et ꝓhibitis maioribꝰ minora petere nõ ꝓhibẽt. ff. de ser. expor. l. cui. qui fi. sint le. ꝙ venerabilẽ. circa pn. Dic ꝓtra fm guil. ꝛ gar. et hoc ptz ex pn. vbi dixit in vltima voluntate. et ar. s. de testa. cum esses. quia large codicilli sunt testamentũ quia

cautuz. Ceterũ si recepta rũ vsurarũ sit ꝙritas manifesta illã sp in cautõe ꝓdicta exprimi volumus. Alioquin aliã recipiẽtis cautionez bmõi arbitrio moderandã. Jpe tñ sciẽter nõ minorẽ ꝙ verisimiliter creditur moderetur ꝛ si secus fecerit ad satisfactionem residui teneaẽ Omnes autem religiosos ꝛ alios q̃ manifestos vsurarios ꝓtra pũtis sanctionis formã ad ecclesiasticã ausi fuerint admittere sepulturã pene in lat. ꝺcit. ꝓtra vsurarios ꝓmulgate statuimus subiacere.

Nullus manifestorum vsurarioꝝ testamentis interfit aut eos ad ꝓfessionẽ admittat siue ipos absoluat nisi de vsuris satisfecerint vel de satisfaciendo ꝓ suaꝝ virib⁹ facultatum ꝑstent ut ꝑmittatur ydoneam cautionẽ. Testamẽta q̃z manifestorũ vsurariorum aliter facta non valeant sed sint irrita ipo iure. Bonifacius octauus

De excessibus ꝓlatoꝝ et subditorum.

Cum ex eo ꝙ ꝑdicatores minores ꝛ religiosi alij mendicantes in ciuitatibꝰ castris vill aut locis alijs ad habitandũ domus vel loca de nouo suscipiũt seu oli suscepta dimittũt se ibidẽ ad alia trãsferẽtes diuersa scãda la q̃ꝝ ꝓueniãt et freq̃ntes clamoreſ ad sedẽ apli cã ꝓferant. Nos sup hoc ꝓuidere volentes hoc ꝓpetuo ꝓhibem⁹ edicto

cautionis. Quid dices de codicillis videt ꝙ valeãt diuersa enĩ sunt. C. de codicil. l. si idẽ. et constitutio penalis ergo restringenda. s. e. li. de elec. statutũ. et ꝓhibitis maioribꝰ minora petere nõ ꝓhibẽt. ff. de ser. expor. l. cui. qui fi. sint le. ꝙ venerabilẽ. circa pn. Dic ꝓtra fm guil. ꝛ gar. et hoc ptz ex pn. vbi dixit in vltima voluntate. et ar. s. de testa. cum esses. quia large codicilli sunt testamentũ quia mentis testatõ. xiij. q. ij. §. sed aliud. in fitu. de testa. in pñ. ff. de iuꝛ. codicil. l. conficiunt. et. l. ab intestato. alias faciles esset constitutõez hãc in hoc eludere. et dic idem de qualibet vltima voluntate. et qz istud crimen ecclesiasticum est potuit papa irritare testamẽta laicoꝝ ꝙ in alios tñs ferebant bona ꝛ fiebat durior cõditio exactoruz. erit ergo qõ euicere valebũt et habere. s. ut litẽ. pẽ. eccia. i. in fi. habet enim rõe huius criminis iurisdictionem in talibus. s. de iudi. nouit. s. q̃ fi. sint le. ꝙ venerabilẽ. s. e. li. de fo. cõpe. c. vl. Quid si ꝑmo testamentum fecit postea cauit. dixit hic gar. ꝙ nõ firmaẽ ꝙ hoc testamẽtum qz ab inicõ nõ valuit. ut. j. de reg. iuꝛ. non firmatur. cum suis concor. satis videtur sufficere si ante mortẽ cauit cũ testamentum morte firmetur. s. de cele. miſ. cũ marthe. nec ob. regula. non firmaẽ. que de solo tractu tpis loquit ut ibi dixi.

Quem ex eo. Mendicates nõ ꝑmittit acquirere noua loca ad habitandũ vel antiq̃ alienare vel mutare absq̃ speciali licentia pape que de hac ꝓhibitione faciat mẽtionẽ. In acquirentibꝰ tñ loca ꝓheremitica vita ducenda cessat ꝓhibitio. hoc dicit. Determinaẽ autez hec decre. s. e. nimis. ij. in ꝟ. ad hoc.

i Mendicantes. hij dicunt mẽdicates quibꝰ victũ tribuit incerta mendicitas. ꝛ qui redditus aut possessiones et regula vel cõstitutõibus habere nõ ꝑmittit. s. e. li. de religioꝝ do. c. vno. ꝛ quo ad casum decre. nre in omnibꝰ mendicantibus idẽ ius. ꝓcor. s. e. li. de regul. ꝓstitutionẽ. qui enim similẽ cũ alijs vitã sucipiũt similẽ sentiãt in legibus disciplinam. s. de sta. mo. recolentes.

Ad habitandũ. nota qz de locis acq̃sitis ad habitandũ tantum fit hec ꝓhibitio ergo alias ꝙ ad habitandũ bene ꝑmittit loca acquirere. sed quõ et quo ꝑquo sunt mendicantes. dicit. s. dixi de reli. do. c. vno.

l Scandala. bene ergo fecit. ꝓuidendo qz sui officij est scandala remouere. s. e. li. de of. lega. c. i

a Deinceps. futura ergo ꝓhibendit hec constitutio. oli enim hic ꝓhibitū licebat. ut. s. e. nimis. ij. x. ad hoc.

b Suffragari. ergo papa ꝑuilegiū suū reuocari moderari in totū tollere ꝑt licz deceat ei⁹ ꝑuileg ū esse mansurum .j. de reg. iur. decz. vbi de hoc. ¶ eē ꝑ quē nō trāsferat dominiū. alienationis. intelligo ¶ minuū cū sic large loquitur dicendo. cuiuslibet. ad idem. s. de re. ec. nō alie. nulli. et .c. de re. alie. nō alie. l. sancimus. licet interdū sumat solū ꝓ eo ꝓtractu q̄ trāsferē dominiū. C. de fun. do. l. i.

c Mentionē. ergo necesse est de iure cōi in ꝓpt̄. fieri mentionē. de q̄ dicut dicti. s. e. li. de cōsti. c. i. in glo. que incipit. est contra.

d Decernētes. hodie transgressores sunt ipo facto excōicati. ꝑ cle. de penis cupientes. i. ꝓxīi.

e Eligendam. isti sunt digni cōuenienti honore. xvi. q. i. q̄ vere ⁊ pure. ⁊ an tales subsint epo ibi no. et pñt here mite alias nō religiosi habere ꝓpriū. xix. q. iij. §. contra paulus.

f Licētia. ergo nota q⁹ religiosus mēdicās de licētia pla ti sui ꝑt vitā heremiticā eligere.

g Propinquo. ꝺ ij. j. de v. sig. c. pe.

Volentes. exēpti vel ꝑuilegiati ut nō teneant nisi sub certo iudice respondere rōne delicti contractus aut rei si hec sint intra vel sita i loco nō exempto ꝓueniunt cōram ordinario ꝑ rōne domicilij non Monasterio ꝑiuilegiato ut eius monachi a quocūq; interdici suspendi vel excōicari non possint cessat in illos ordinariorum iurisdictio quo ad illa nisi illi monachi mitterentur ad priorat⁹ subiectos ordinarijs. quia tunc etiam licet vtrobiq; sint monachi ordinarij etiam quo ad ꝑdicta illos iudicēt q̄ diu ibi manent. hoc dicit. Determinat aūt hec decre. diffuse notata. vi. q. iij. c. vl. et. s. e. ti. tuarum.

Excēptōis. ꝑ q̄ ꝛba dicatur data exēptio videbis. j. ex ti. si papa. ⁊ ꝓprie ap. se. ē eximere. xvi. q. i. frater. ir. q. iij.

Infringant. isti seueritate eccliastica. nunc vero. ne deinceps aliquis vel aliqui de ꝑdcis quibuscūq; sup ꝺ ꝑuilegijs muniti existant q̄ ipis ꝓtra tenorē ꝓstōnis pñtis nullatenus volumus suffragari i aliqua ciuitate castro villa seu loco quocunq; ad habitandū domos vl loca quecūq; de nouo recipe seu hactenus recepta mutare vel ea venditiōis ꝓmutatōis donatōis aut cuiusq; alienatōis titulo quōcunq; in alios transferre ꝓsumāt absq; sedis ap. licētia spēali plenā et exꝑssam facière de ꝓhibitione hmōi mentionem si secus egerint irritū decernētes. ꝑ ꝺ tñ eis q̄ vitam duxerint heremiticaz seu solitariā eligendā de maioꝝ suoꝝ licētia quin cellas mansiōes seu habitacula in heremo sine locis vbi nō sit hominū habitatio de ꝓpinquo possint acq̄rere ac mutare nō intelligim⁹ interdictū. ¶ Anno. xiij.

De priuilegijs.

Volentes libertatē quā nonnullis ap. sedes priuilegio exceptōis indulsit sic integrā obseruari ut ⁊ illā alij nō infringāt ⁊ ipi ei⁹ limites nō excedāt declaratōe irrefragabili diffinimus q̄ q̄ntacūq; sic exēpti gaudeant libertate. nihilomin⁹ tñ rōe delicti siue ꝓtract⁹ aut rei de qua ꝓtra ipsos agit rite pñt cōram laicoruz ordinarijs ꝓueniri ⁊ illi q̄ ad ꝺ suā in ipis iurisdictionē ꝓut ius erigit exercere. Nunquid ergo carent omino in bijs ꝙmodo libertatis nō vtiq;. q⁹ nec cōram ordiarijs ipis dūmō sit i loco exēpto ꝓmissū delictū vl ꝓtract⁹ initus aut res litigiosa nec vbi domiciliū hñt si alibi delinq̄nt vl ꝓbant aut res ipa ꝓsistat ꝓueniri pñt aliq̄tenus sup istis neq; domicilioꝝ ꝓtextu locoꝝ diocesani si vbi deliq̄rūt vl ꝓtrarerūt aut res ipa ꝓsistit illi ꝓuenīāt remittēdi cos illuc vl ipis ut illic rñdeāt iniungendi hñt aliquā ꝓtātez. Saluis nihilomin⁹ casib⁹ alijs in quib⁹ eoꝝ epōrū cohercenē. s. e. quāto. et papa solz tali ū ꝑuilegia decurtare. s. e. dilecti. m Excedāt. s. e. ꝓro. et. c. patentib⁹ ne priuilegiū amittere mereanē. ri. q. iij. priuilegiū. s. e. tu arū. limites enim trāsgrediēdi nō sunt. s. de sepul. c. i.

n Aut rei. hec vera si ꝓtractus sit initus vel maleficiuz factū in loco nō exempto. ⁊ res litigiosa non exempta. ut

o Ad hec tria. superius enarrata. .j. patebit.

p Nunquid. ergo quia videretaliquibus q⁹ ꝑ hoc exempti equiparent nō exemptis. ut indistincte possent cōrā ordinarijs cōuenīri. ideo de hoc obicit et soluit. et hoc dicere intendit q⁹ indistincte rōe domicilij sunt exempti. ut iudex domicilij nec potestatem habeat ꝙnoscēdi nec remittēdi. et tamē ille est vnus modus soꝛtiendi foꝝum. s. de fo. compe. c. vl.

Item si delictū ꝓtractus aut res litigiosa sint in loco exempto gaudebunt exemptōe. si enim anglicus delinqueret bonoñ. nōne puniret ꝑ iudicem boñ. fingamus ergo ⁊ eē ispar⁹ anglicum exempto. ut sicut ille qui alias non est de iurisdictōe ratione delicti efficitur de iurisdictōne. sic exemptus qui alias de iurisdictōe non est tratōne delicti de iurisdictione efficitur. Idem in contractu et re.

q Exēpto. dic hic ber. q⁹ monasterio exēpto eccia cimiterijs domus monasterijz atria ort⁹ arce que sunt iuxta eccliā intelligunē exempta. xij. q. i. necessaria. et. c. nulla. xvij. q. iiij. diffinimus. et .c. di. constituimus. s. de immu. ec. c. i. et de censi. c. i.

r Institutā. ut. s. de here. ad abolēdā. in fi. s. e. li. de ꝑben. c. i. de sta. regul. c. vno. in fi. Idē si capellas haberēt nē exemptas. s. e. ex ore. et. c. cū capella. sic. s. de cōsue. cum inter vo. s. de sen. ex. nulli. et. j. e. autoritate.

s Et idipm. scz q⁹ dictū est de exēptis. t Illos. nō exēptos sz ꝑuilegiatos tñ ut sequit ¶ ꝛp. ad hoc. q⁹ hic

u Certo. istud soluit ꝓriū de dec. s. de certus iudex dat⁹ fuerat a papa ibi ¶ certus quē imperator ducerz eligēdū

Preterea ibi in modū ꝓpti et iuris cōis facta fuit interp̄tatio hic in modū gr̄e et priuilegij qō etiā apparet ex ti° et ex lr̄a que sequit̄ ap. priuilegio. Intelligas sane fm determinationem decre. j e. ti. ne aliqui. ista. s. interdcm̄ suspēsionē et excōicatōz

a In eos aūt. istud qō sequit̄ in

b Quantū ad quātū ad alia salua manet iurisdictio. licet ergo istam exercere non possint ordinarij. pñt tamen causas eoz audire et iudicare si nō pareant in possessiōez mittere et similia facere.

c Residēant. ad idē. s. e. qm̄. 7. c. cū capella. et no. lr̄am q3 si irent illic cā visitandi vel cā sola cij vel vt viatores illos quo ad ista ñ cohercent ordinarij. ff. de iudi. heres absens.

d Depēdere coz. s. e. li. de p̄bē. cū singula et si. ō p̄ ben. extirpāde. §. q̄ vo. nec ob. decre. de elec. constitutis q̄ loquitur cū mōasteria non sunt annexa nec dependentia. et tal' habebit vocem in vtriusq3 prelati electione si est consuetudo als quentus eligeret. x vi. q. vl. c. vl. s. de elec. c. i.

e Quo ad p̄missa. l. suspensionem excōicationem et int̄dictum. et ītelligas si qñ prioratus ille tale priuilegium ñ habet nec ex se nec ex superiori monasterio quia maius monasterium hēt priuilm q̄ monachi sui 7 prioratuū sibi subiectorum a quo q̄ excōmunicatiōē. q̄ic sec9.

f Quādiu morāt̄ ergo post reuocatōnem epūs quo ad predicta in eos iurisdictōe vti ñ potit.

Olim de diuersis. curie romane habet studiū generale et eius priuilegia hoc dicit.

h Mundi. bñ dicit. q2 aplicus totius orbis est dñs. s. de fo. p. c. vl. et. s. in p̄be. huius li. cum suis concor.

i Quasi mr̄em. ij. q. vi. ad romanā. xix. di. in memoriam. et ītsi ideo dixit q2 ecclesia iam genitū natura gignit p gr̄az vñ dz dici renatus. ideo dixit ītsi. q2 mater p̄prie q̄ parit.

k Cōem. dz enim lex esse cōis. iiij. di. erit autem. et. s. i. p̄ hemio huius li.

iurisdictionez subesse canonica precipiūt institutа. et id ipm decernim9 circa illos quib9 vt nō nisi sub vno certo iudice teneāt ō se q̄rētibus rñdere aplico p̄uilegio est p̄cessum In eos aūt quibus ne interdici suspendi vel excōicari a quo q̄ valeāt a sede aplica est īdultū sicut sunt religiosi q̄ plures in quoz priuilegijs p̄tinetur ne quisquam eps vel archieps monasterioz suorum monachos p̄o vlla causa. vllo ve loco interdicere suspendere vel excō municare p̄sumat ijdē oz dinarij iurisdictōm suā q̄ tū ad ista vbicūq3 illi fuerint penitus exercere non possūt. Nisi forsan ipi monachi ad monasterioz suorū p̄iorатus ordinarijs eis dē subiectos vt vel gerant eoz regimen vel in eis tanq̄ p̄pij locoz ipsoz monachi resideant fuerint ōstituti. tunc enī et si libere possint ad eadem monasteria reuocari ac tam illorum q̄ ipsorum p̄iorатuum mōachi reputentur. cū non sit īconueniens aliqnem sic vbiq3 locum habere monachum vnum alteri subesse monasterio vel ab ipo noscitur dependere ratione. tamen eorundem p̄iorатuum dicti ordinarij sua iurisdictione in ipsis etiaz quo ad premissa q̄diu morantur in illis licite vti p̄nt

Idem.

Olim de diuersis mūdi partibus multi confluant ad sedem aplicā quasi matrem. Nos ad cōem tā ipsoz q̄ alioz omniū p̄motum et p̄fectum paterna sollicitudine intēdētes vt sit eis mora hmōi fructuosa. p̄cupimus q̄ ibidem ō cetero regat̄ et vigeat studium iuris diuini 7 hūani canonici vicz et ciuilis. vñ volumus et statuimus vt studētes in scolis ipi p̄nes sedē eandē talibus priuilegijs oīno libertatibus et īmunitatibus gaudeant q̄bus gaudent studentes in scolis vbi gñale regit̄ studium ac recipiant integre p̄uentus suos ecclesiasti

Hos sic̄ illi Hier. ij. Bbates quos apli ca sedes in exhibitione

l Fidelicet. istud posset venire exposītiue ad vtrūq3 q̄si dicez. diuini. i. canonici. hūani. i. ciuilis. 3 melius ē q̄ veniat expositiue tm̄ ad verbum hūani. i. positiui. s. canonici et ciuilis. q̄ō dicit diuini ītelligāt̄ p̄prie de sacra pagina.

m Sedē eandem. nunquid intelligemus qō hic de se. ap. dicit late vt cōprehendat etiam loca vicina per duas dietas legales prout dicitur. s. e. li. de p̄bē. p̄ñi. nō credo 3 intelligā p sedē ciuitatē l' locū vbi est cura cū suis suburbijs tm̄. ad l3 j. de sē. ex. si ciuitas. als seq̄rēt q̄ curia vel studio exīte bono. studētes p̄mo le l' mntie gauderēt priui°. q̄ō eēt abdū. s. de cle. nō re. tue. progatio igit̄ illius decre. p̄ñti 3 suz spālem casū constringat. et puto q̄ viterbien. studens viterbij veniēte curia et permanente gaudebit hoc pri° curia recedēte cessabit gaudere sicut ergo studēs bon̄. gaudebo priu° studij. et si cras tolleē bono. studium vel eius priuilia gaudere cessarem. ñ ob. p̄ di. decre. presenti. §. sane. q2 ibi odiū hic fauor. et horuz diuersa est rō. j. de reg. iu. odium. cum suis p̄coz. si vo aliquis exīs in curia pro impetratōe facienda vel ibi procurator vel aduocatus existens in fraudem scolas intraz vt huius constitutōis beneficio gauderet fraus non p̄derit. s. de renun. c. ij. cū suis cōcoz. sicut nec ve cā rei publice abeē dz q̄ causa p̄prij comodi in legatione est. ff. ex qui. ca. ma. l. nō vetet. et facit q̄ō ibi no. et q̄ō no. mōni de magristris. c. vl.

u Integre. q̄tidianis distributōibus exceptis. s. de mgr̄is. c. vl. s. de preben. licet. ille enim non datur etiam presentibus qui non intersunt diuinis. s. e. li. de cle. nō resi. c. vno. nec intelligas q̄ de iure cōmuni exīstes in studio p̄cipiāt corpus p̄bende saluo qō de sacra pagina dicimus. 3 hic intendit dicere q̄ si ex dispensatione p̄suetudine vel statuto ecclesie exīs in studio p̄ceptor p̄bendā hoc poterit studendo in curia.

Bbates. dicit qūo intelligatur priuilegiū qō habēt

quidã abbates de ꝓpło bñdicendo ⁊ quibus possint abbates conferre tonsuram / hic de abbatib⁹ exprimat idẽ in
a Abbates. licet / telligo de priorib⁹ arẽpsptis ꝑ alijs ꝗbus hoc priuilm ꝓcessum eẽt cũ eadẽ sit rõ. ista aũt decr. olim inter extrauagãtes incipiebat. qm̃ nõnulli.
b Pleno iure. scilicet in spiritualibus et temporalibus s.e. cum et plantare. §. in ecclesijs. et. s.e. qm̃ ꝑ cõfessiõm
c Solẽnez. scz qꝫ faciũt eꝑi solẽniter dicendo sit nomen dñi benedictuz ⁊c. qz priuatã bñdictõnẽ exhibent etiã ꝑsonę piteri simplices. ⁊c v. di. c. ecce ego dico.
d Alibi. s. extra ecclesias sibi pleno iure subiectas.
e Expresso. q̃ tũ cũqꝫ g⁹ gñaliter loq̃t priuilegiũ hoc non poterit nisi id in ꝑuilegio sit expressum ⁊c. si. s.e. li. de her. inquisitores.
f Conualuerint. vt ibi cõuertantur et fiãt monachi.
g Quasi epãlem hoc dixit q⁹ve epãlẽ hr̃e nõ posset. scz vt posset crismare et alia facere q̃ sunt epãlis ordis. si igit̃ abbas in prochia sua vel alio loco hz iurisdictionẽ ĩ spũalibus quod alias ꝺ iure debet habere epũs etiam puros laicos nec conuictos nec conuertendos poterit clericare alias non. sicut enim episcopus laicum nõ sue iurisdictionis ordinare ñ pt̃ absqꝫ licentia sui epi. s.e. li. de tẽ. or. c. vl. sic nec iste abbas talẽ poterit ordinare.
b Tonsurã. confertur enim ꝑ ipam clicalis ordo. s. de eta. et q̃. cũ cõtingat. et hoc intellige fm determinationez illius de abbate bñdicto et prspito. saluo eo qꝺ hẽs de su plen. neg. p. c. i. et pñt tales abbates conferre eẽ supiores ordines vsqꝫ ad lectorat̃ inclusiue. lxix. di. c. i. et in pdi. c. cũ ꝓtingat. i Indulto. puta qz hñt priuilegiũ qꝺ q̃scũ qꝫ etiã non subditos volẽtes ab eis ordinari clericare et ordinare possint. tenor etiã priuilior fua habẽt. s.e. porro.

Hꝓroritate. exẽpti in locis nõ exẽptis oratoria vel capellas sme dioc̃esanoz licentia ꝓstruere nõ pñt nec ĩ exẽptis sme licentia pape nec pñt exẽpti assumere cãs ꝓprias suoz liberoz hoim in se etiã si illi sint sui censuales. hoc dicit. l Oratoria. oratoria debent eẽ id qꝺ vbũ sonat rij. di. c. vl. et pnk. Et ista publica oratoria sme dioc̃esani licentia non cõstrueret in loco nõ exempto et de hijs oratorijs hr̃etur. s. de cẽsi. c. vl. s.e.c. pẽtib⁹. quati aũt orare

bñdictõnis sup ꝓpłm speciali priuilegio insigniuit ĩ ecclesijs q̃ ad eos ꝑtinent pleno iure qñ ĩ eis diuina officia celebrant pñt post missaz solẽnia et vesperti/nas ac matutinas laudes bñdictõem solẽnẽ sup populũ elargiri. Alibi autem publice aut ꝑ vias ciuitates castra et villas popu/lis ⁊ plebib⁹ bñdictõnem facere vel impriri nõ valeant nisi eis boc exꝑsso apli co ꝓuilegio sit ꝓcessuz nec eis licitũ sit alijs q̃ monasterioz suoz ꝓuersis ⁊ qui ad illa conualuerint et in quos ecciastica ⁊ q̃si epalẽ iurisdictõem obtinent primam clericalem cõferre tõsurã nisi eis id cõpetat ex pleno ꝑfate sedis indulto

Hortatu Hortatu tem sedis ap. de frñi/strorꝫ cõsilio statuimus q̃ oratoria vel capellis in lo/cis nõ exẽptis sine dioce/sanoz locoz ipoz licentia exẽpti ꝓstruere non presu/mant neqꝫ in sic ꝓstructis nec tpe interdicti casibus exꝑssis in iure dũtaxat exceptis celebrẽt vel faciant celebrari diuina. qꝺ si ta/lia ꝑsũpserint ab hijs per locoz ipsoz ordinarios cõpescantur et si quas ꝓpter hoc exẽptoz ipoz cõseruatores ĩ eos sentẽcias protulerint illas penitus reno/camus. Inhibemus ĩ super ne in locis etiã exemptis hoc ipi exẽpti facere audeãt nisi sup hijs licentiam vel ꝓuilegiũ habeant sedis ap. spẽale. Cau/sas q̃z siue lites ꝓprias suorũ boim liberoz que videlicet tantum ad ipos homines ptinẽt ĩdem exempti suo nomine siue vt actores siue vt defensores aliquatenus non assumant.

in domo sua cuilibet licet ñ etigendo ibi altare nec missaz celebrando.
m Non exemptis. sicut enĩ si anglicus in ciuitate bonoñ vellet ecclesiam erigere hoc nõ possz sme dioc̃. licentia. sic nec exẽptus habita cõparatione vt dicti. s.c.i. ad idem de con. di. i. nemo edificet. in autñ. de ec. ti. §. si quis aũt voluerit. col. ix. in aut. vt nullꝰ fa. ora. do. col. v.
n Cõstructz tolle qꝺ est. ꝯ. celebrẽt vel faciãt celebrari. o Indecẽ. hodie religiosi eẽ exẽpti violãtes gñale indeẽz qꝺ fuat mẽ eccia ipso iure excõmunicati sunt per cle. de excess. pla. ex frequentibus.
p Exceptis. s.e. vt priuilegia. et. c. q̃ nõnullis. s. ꝺ sẽten. ex. pmittimus. hodie dic vt. ꝯ. ꝺ sẽten. ex. c. vl.
q Cõpescant. ecce gꝰ q̃ exemptꝰ ꝓpter ꝺictũ in loco ñ exempto cõmissum subest ordinario. s c. i.
t Reuocam⁹. cõfuatores enĩ priuilegioz ad hũc casũ iurisdicõz suã extendere nequeũt cũ se ad hunc casum priuilegia nõ extendãt s.c.i. nec se ĩtromittere pñt nisi de manifestis iniurijs. s e. li. de of. dele. c. i. et vl.
s Sedis aplice. qz sicut epũs est dioc̃. in loco ñ exẽpto vt. s. sic et ꝓp est dioc̃. in loco exẽpto. puto tñ q̃ hoc casu sufficeret licentia legati de latare. ar. ꝯ. de v. sig. veniẽs. in prin. et. s. de elec. si abbatẽ. et ad hoc facit qꝺ dicti. s. de elec. cupientes circa prin. in glo. in hoc casu. t Causas q̃z. et facit iste. §. ad ea q̃ no. inno. et hos. s. de ap. dilectis.
u Proprias. palã ẽ illã ꝓpriã cãm eẽ cuius damnum vel emolimẽtũ ad aliquẽ suo nomine pertinet. ff. qñ ap. sit. l. i. ij. q. vi. biduũ. v. palam.
x Liberoz. in seruis enĩ secus. et in hoc nulla dubitatio
y Pertinent. dicebãt inno. et hos. in predi. decre. q̃ si aliquis turbat cultorẽ agri mei vel colonos meos contra illũ darur mihi vtile interdictũ vti possi. et etiã actõ iniurtũ si iniuriã meã illud factũ sit. ar. ff. de vi ⁊ vi ar. l. vim facit. ff. de ac. emp. et ven. l. qui pendente. et. ff. de po. l. i. §. si quis rabulas. de furto tamen eis fcõ dominus nõ agit si bi enĩ subditi imputent qui non bene custodierunt nec in iuriarũ si ñ sit fcm̃ ĩ iniuriã dñi qz ꝓpter spãle odiũ subditi

et istud habuerunt ꝓ indubitata q̄ dñs in iudicio nomie subditi agere nō pt vt ei satisfieret cū nec istud eius princi paliter interfit nec sit eius procurator. alioquin eadem ratione ius subditi remittere posset. isti autem exempti forte ne duriorem causam aduersariorum illorū suorū hominū redderent assumebant in se cām vt actores vel rei q̄ nō licet eis etiam si illi sint eis censuales. i. certum censum soluentes quia nō ꝓpter id sūt ipōr fui.

Jo. an.

E aliqui priuilegiū ꝑpe q̄ quis excōicari suspendi vl interdici nō possit nō extēditur ad sñias ordinariorū nisi tale priuilegiū sit ꝓcessum regibus reginis vel ipōrū filijs vel religioso loco vl ordini. hoc dicit. et olim decr. ista extrauagans erat et incipiebat. quia ꝓ qualitate alias. Nō.

b Cuiuscūq; infra moderabit istō ꝟbum.

c A quocūq; itelligas nisi a papa vl legato de latere. ſ. de ꝟ. sig. veniens. i. ille. et hoc idē priuilegium intelligūtur brēr̄ hij qui sūt recepti in spāles filios ro. ec. vt ibi. si autem in spāles subiectos tunc sunt exēpti. ſ. e. si papa. §. similiter.

d Concessa. tolle q̄ē. ſ. de fratrum nr̄ōr ꝛc. redeas. s. illis. et tolle q̄ est. ſ. dūtaxat exceptis per que ꝛc.

e Filijs. est si. q̄ habes. s. e. li. ō of. dele. c. vl.

f Rōne. sic ergo intelligatur. s. e. c. i. §. in eos. et sic nulla correctio vt ille. §. loquatur de priuilegio concesso religioſ non ꝓpter ꝑsonam sed ꝓpt locū vel ordinem vt si ordo ꝑdicatorum vel minorum sit in hoc priuilegiat? vel monasteriū scī ꝓculi. si aūt religiosus aliqs sue prerogatiua persone hēret hoc priuilm secus esset.

Ut aplice sedis. inferiores prelati q̄bus per priuilm ꝓcedit vsus mitre si sūt exēpti in prouincialibus et episcopalibus cōcilijs vti pñt mitris auri frisiatis ñ hñtib? laminas aut gēmas et si nō sunt exempti albis et planis vtentur in alijs locis vtantur vt indulta ꝓmittunt. Equissima fuit huius decre. ꝓuisio vt. ſ. patebit.

b Nō ꝓpter. q. sunt ipsi prelati inferiores epīs

i Ecclesiarū suarū. idē puto si alicui inferiori prelato ꝑsonaliter ꝓpter ipius ꝑsone prerogatiuā fuerit priuilegium tale concessum quod interdū ꝓtingit vt. s. de ꝓsūp. cum in iuuentute. vbi ꝓpter prerogatiuam ꝑsone ꝓcessus fuit episcopo ornamentum archiepiscopale.

k Hic tit ꝓcor. s. e. in prin.

l Dignitatū. c. di tonis. hoc vult dicere vereb at abbas dictissim? in hoc priuilegiat? ad ꝓtiū epāles dñs pulcriora ornamenta. et mitrā epo ita q̄ ipe ꝓ inspectoꝝ ornatuū videbatur epūs. idem. puincialis. ibi cī in ornamentis precellebat alios epōs q̄ satis erat idecēs et scandalizabātur episcopi prouidēr ergo equiter voluit ita q̄ scandalum tolleret et priuilegiū aliq̄ ꝓferet. et no. q̄ non est pompositate respuendo imo ratōne defēdēdū q̄ doctores togati variati et ornati incedāt vt ꝓ illa dignitas doctorat? appareat ſz sunt scolastici reprehendēdi q̄ sibi vestes doctoribus solum ꝓgruētes assumunt.

m Tenent. forte ꝓpter capellas nō exemptas vel ꝓpt ꝓlm non exemptū

n Simplicib?. vt nō solū nō habeāt laminas vel gēmas sed nec auri frisiaturas

o Alijs. a. poinci alibus et epālibus smodis. puta cū celebrāt in eccl̄his suis vel alienis

p Permittū t. inspiciendus est igit tenor priuilegioꝝ et sernāc?. ſ. c. pr. s. e. porro.

Nom persone. in prima parte demonstrat q̄d iuris cū ꝫs solo priuilo se dicit exemptū. In secda ibi. Si autez q̄d iuris cum super hoc prescriptionē allegat. In tercia. ibi. q̄ si tales. q̄d iuris cū allegat vtrūq;

r Infamiā. s. ti. pr. c. vno. puidendō fuit q̄ crudeles et rāt negligendo famā suā. xxj. q. i. nolo.

s Lesionem. metas enī priuilegioꝝ suoꝝ seruare debent s. e. c. i. in prin.

etiā si sint ipsis dicti hoīes censuales cū id neq; licitum sit eisdem H Le. viij.

Q E aliqui de indultis aplicis ꝓfidentes alios fidentius in suo iure molestent et ordinariorum iurisdictionem ꝓtēnant pariter et eludāt omnes indulgentias et priuilia quibus cūq; singularibus ꝑsōis eccl̄asticis vel secularibus cuiuscunq; sit preminētie dignitatis conditōis aut stat? q̄ interdici a q̄cūq; l excōicari non possint. nec terre vel eccl̄ie ipsoꝝ eccl̄iastico interdicto suppōi sub quacunq; forma ꝟborum concessa illis per que regibus et reginis eorūq; filijs necnon et religioſ q̄buscunq; nō personarū tātū ſz ordinū priuilegiatoꝝ vel locoꝝ rōne in hoc immunitas hmōi cōcedit dūtaxat exceptis de frūm nostroꝝ ꝓsilio ad ordinarioꝝ sūas et ꝓcessus edcō perpetuo phibemus extendi

Idem.

Ut aplice sedis benignitas que nonnullis abbatibus alijsq; prelatis q̄b? non cōperit ex ꝓpria dignitate concessit in ecclesiarum suarum gloriam et honorem q̄ mitra et alijs pōtificalibus vti possint. pui deat ne inde scandala oriātur sic tamen q̄ ipi priuilegiati suoꝝ priuilegioꝝ non frustrētur effectu et ex maioritate ac ꝺcore maiori ornatuum maioritas appareat dignitatuꝫ de frūm nostrorum consilio pñti decreto statuimus vt abbates et alij quibus mitre vsus ē ab eadē sede ꝓcessus exēpti q̄dē in ꝓuincialibus cōcilijs et epālib? sinodis quibus nōnulli eoꝝ interē tenentur mitris tantum modo aurifrisiatis non tamē aureas vel argēteas laminas vt gēmas hñtib?vti possint. Nō exēpti vero simplicib? et albis ac planis vtāt. i alijs ꝟo locis exēptis et ñ exēptis mitris licearil vti prout ꝓcessa eis ab eadem sede indulta ꝓmittunt. Boni. viij.

Q Olim persone eccl̄asticе tam religioſi q̄ seculares plura presumāt que ipsis infamiam pariunt et alijs inferunt lesiōꝫ

Ptenoꝝ priuilegioꝝ et sernāc?. ſ. c. pr. s. e. porro.

Q Nom persone. in prima parte demonstrat q̄d iuris cū ꝫs solo priuilo se dicit exemptū. In secda ibi. Si autez q̄d iuris cum super hoc prescriptionē allegat. In tercia. ibi. q̄ si tales. q̄d iuris cū allegat vtrūq;

r Infamiā. s. ti. pr. c. vno. puidendō fuit q̄ crudeles et rāt negligendo famā suā. xxj. q. i. nolo.

s Lesionem. metas enī priuilegioꝝ suoꝝ seruare debent s. e. c. i. in prin.

a Securo. ad idē. s. de fi. instru. accepimus. vnde si locꝰ nō est securus licet parti appellare. s. vt li. non ꝓces. accedens. ij. s. de ap. et ꝓte. j. et. j. de sen. et. venerabilibꝰ. §. et hoc ipsum. alia lra ē secreto. b Prudentibus. s. de cō san. et affi. c. i. c Carentibus. iij. q. v. quia suspecti. vnde bonum est qꝫ de ipsorum consensu assumantur. de of. ō le. super questionū. d Cōpetēte. s. de dil. c. i. alꝫ poſſer appellari vt ibi ꝫ ꝓsideranda sunt ℔ que hñtur. s. ō ap. cū sit.

e Jo brādū. sic s. e. li. de ap. legiti f Impedi me. mento. sic. s. e. li. ō elec. qꝫ sit. et. c. cupientes. §. q̄d si. et c. ꝓmissa. §. i.

g Integraliter. ne precedentia vel ꝓsequēntia arrēt articulū de q̄ ꝓtendit ff. quēad. tes. aperi. l. ij. §. diem. et a capite edenda est rō. ff. de eden. l. argentarij. §. i. et. l. i. §. editiones. et. §. edere non videtur. Et approbatur hic opinio īno. qui hoc qꝫ hic dicitur notabat. s. de fi. īstru. ꝓtingit. in fi. et reꝓbatur opi. osti. qui ibi no. ꝓtariū s. qꝫ priuilm erat legendū et exhibendō solū in illo. c. de q̄ erat q̄stio. nā si totꝰ tenor legeretur posset lectio dare litigādi materiā sicut edicō qꝫ ē ꝓtra mētē ipsius decre. ꝓtigit. q̄ dꝫ vbis ꝓferri. de v. sig. intelligentia. ſꝫ non stat buic sed prime rōi. nec ita ex simplici lcūra oritur litigādi materia sicut ex trāscripto. qꝫ pluribus diebꝰ ꝫ noctibus videtes et plegētes aduocati litigia inde sumūt vt ibi. et licet vtraq; opinio satis habeat equitatē. prima magis ratione et illo textu fulcitur et ideo hic approbat. ꝓpellit et edere ꝓpria b Tradere. ſꝫ q̄re reus ꝓbare instrumenta ꝓtra se. ō id. s. de ꝓba. c. i. C. de edē. l. qui accusare. dic qꝫ iste priuilegiatus siue agat siue excipiat dꝫ ꝓbare ex eo qꝫ de iure cōmuni intentio eī est fundata. et qꝫ dicit de editione locū dꝫ in priuata vel propria scriptura qua quis vsurꝰ non ē pozro in cōi vel propria qua quis vsurus est locum nō habet qꝫ dicit. vt no. in ꝓdi. c. i. de ꝓba. s. de fi. instru mē. ℔. perpetuꝫ. et. ff. de edē. l. i. §. editiones. et in cle. devsuꝝ. ex grādi ī gl. vide qꝫ ibi. allegāt priuilm et prescriptōz i Solūmodo. qꝫ nō sit de quo et se. §. tractabit. k Canonicam. lr. annoꝝ vt. j. sequit cum titulo qꝫ dicit s. e. li. de ꝓscrip. c. i. ordiarij cognoscūt in causa sua l Ordiarijs. mirū est quō ꝓtra id. iij. q. iij. c. i. §. ne quis in sua causa. in rubro et nigro. so. ordinarius bene ꝓgnoscit de causa ecclesie licet non de propria. quod dic vt no. ij. q. vij. si qꝭ erga. ō cleri. male. c. i. et. j. de pens. romana. Item ordinarius dicit suam esse iurisdictionem et subditus hoc negat et bñ ꝓgnoscit an sua sit iurisdictō s. de rep. sup lēis. ff. de iud. si qs ex aliena. ſꝫ ad oēm suspitionē vitandam melius vt dꝫ id expedit per delegatos vt sequit. s. de fo. cōpe. si qs contra. et. ff. de iurisd. omiu. l. prētor. m Omōi. canōica. s. nec pē subditꝰ obedientiam ꝓscribere cōtra ꝓlatum qꝫ dic vt. s. de prescrip. cū nō liceat. n Junitos. ꝫ sic allegans hic duo simul auditur vt. s. de prescrip. auditꝫ cōtra. e. ti. venient. dic vt diri. j. de re. iuꝝ. nullus plibus.

o Per se. sine prescriptōne. p Predictis. s. i er. ij. ilꝛᵒ. q Quadragīta. qꝫ minoꝝ nō currit ꝓtra ecclesiā. xvi. q. iij. qs actōes. s. de prescrip. ō quarta r Violentam. sic possidentes cū parti debeāt penaꝫ gᵒ nō premiū. j. e. licet. s. e. li. de preben. cū q̄. xvi. q. i. legi. s Precario. sic. s. de resti. spo. olim. j. ſꝫ enꝫ ista sit iusta cā possidendi non dat titulū prescribendi ne ille qui precario cōcessit ex liberalitate sua illiberalitatem recipet cōtra naturā contractus. ff. de preca. l. i.

t Turbentur. hoc idē si solū priuilegiū allegarent vt ꝓbat in se. §. in prin. u Cōmuni. xvi. q. vij. oēs basilice. x In eodē. no. quātus fauoꝝ priuilegio deberet. ē ereni priuilegium ex se fauorabile. sed prescriptio odiosa. s. de deci. et rua. ex parte. et diri de hoc. j. de reg. iu. odia.

durerint opponendam eisdem ordinarijs vl delegatis ab eis viris prudētibꝰ non suspectis de prescriptione huiusmodi facere ō bent fidem. Qō si tales priuilegio et prescriptōne asserant se munitos priuilegium quidem ipsum exhibeant vt in primo. hmōi constitutionis articulo superius est expressuꝫ. Et si priuilegium exhibitum non ad plenum per se sufficiat ad exemptōnem seu libertatem huiusmodi cōprobandam sed tale est saltem qꝫ causam pbeat prescribendo coram personis p dictis ānoꝝ. xl. prescptōez teneanť ꝓbare prescriptō nisq; ꝓbatione pendente licet ordinariozū intentio de iure cōi fundetur tamē qꝫ de priuilio qō saltē cāz prescribendi prebet faciūt fidē in libertatis vel exemptionis possessione non violenta non clādestina nec cōcessa precario de qua fidem coꝝ eisdē fecerint nō turbetur. Si vero priuilegium per se sufficiens q̄n do solo priuilio se defēdūt

Episcoporum. Interdictus ē ingressus ecclesie in regularibus vel sclaribus quibus exēptis q̄ scienter celebrāt vel celebrari faciūt in ciuitatib⁹ vel locis interdictis nisi fm permissionem iuris vel excōicatos vel interdictos publice ad diuina officia sacra vel sepulturā admittunt. Idicit, hodie aggrauata ē pena. qō dic vt de sepul. eos. ī cle. de senten. excom. ex frequentibus.

b Cōmuniti. de formis videbis. j. e. ti. si papa.

c Interdictis. vi de cle. de sen. ex. c. i

d Ordinarijs. sic s. e. ti. cū et plātare

e Delegati. ergo interdicere pñt. ad idē. s. de of. dele. c. i. et. c. sane. ij.

f Vel a iure. vt. s e. li. de elec. vbi periculū. §. ciuitas. et s. de cē. q̄q̄. et. j. ō peñ. felicis. in fi.

g Officia. celebrās pñte excōicato maiori excōicatione vl interdicto non est irregularis. j. de sē ten. ex. is qui. vbi de hoc. interdū tamen licet celebrare pñtibus interdictis qō dic vt. j. de sen. ex. c. vl.

h Sepultura. vi de cle. de sepul. eos

i A iure sta q̄tutas. sicut diuersa sunt narrata sic diuerse. puisiones iuris si qui celebrāt ī ciuitate castris vel vill' nisi q̄tū eis a iure permittitur p̄ pescentur per ordinarios. s. e. auēte. si celebrāt in loco ī terdicto vltra q̄ a iure permittit scīēter sūt irregulares. j. de sen. ex. is qui. sed si pñtibus excōicatis celebrāt sec⁹. vt ibi et. s. diri.

k Ingressum. oz. aduerte. qz vt. s. dixi. lz quidā ex istis nō sint regulares tñ per decre. istā sunt vicini irregularitati p̄ trahende. qz si post hmōi interdictū in ecclia celebrauerint vt prius irregularitatē incurrūt. vt. j. de sen. ex. is cui. scire debes q̄ quidā hāc decre. et eius penā dicūt locum hre tā tū in exemptis. et p eis facit quia multo maiori pena sunt digni quibus cum plurimū honoris per iussiones principum est delatū reperiuntur in crimine. C. de epis. et cle. l. pspiti. canonizata. v. q. vl. pspiti. vñ dicat hoc statutū circa eos tñ ne p̄uilegioz p̄textu flagicioz crescat auctas. C. de p̄uil. scol. l. ij. li. xij. lz ptrariū credo. s. hāc decre. et e⁹ penā hre locū etiā in nō exēptis p lēam q̄. s. dicit. quantumcū q̄z. q. di. decre. ista q̄ vult etiā exēptos nedum nō exemptos hac constōe ligari. ad idem. s. de preben. c. i. cū si.

l Contēpsit. li. c. s. de immu. ec. qm.

Er exēptōnē. Tria dicit decre. que satj patēt. et ema nauit declaratiue ad ea q̄ no. inno. et hos. s. e. cū capella. et. c. recepimus. et fuit sūpta de extrauagāti inno. q̄ incipiebat. ad perpetuam.

m Ipsa eccīa. cuj atrio fj ea q̄ dixi fj ber. s. e. c. i. et subī tell'r exēpta et bñ pj p li. c. et per decre. illā. s. e. li. de p̄bē. q̄uis. j. q. eximit eccīaj cathedralej ne ītelligat sub gīa li vocabl'o eccīarū ciuitatj exemisse oīa etiam minora beneficia de ecclesia. vt ibi diri.

n Nō aūt. subin telligitur exempta.

o Curā hz. vnde tales presbiteri habēt istitui ab epis et intelliguntur eē p petui qz nequeunt absq̄ rōnabili cā et tūc ab epis amoueri. s. e. li. de capel. mo. c. vno. et li cau. ppter hāc curam et pl'm nō exēptus prelatus exemptus vadit ad sinodum epālem. s. e. vt apostolice.

p Parrochiani. sicut alij est clerus aliud est pl's. s. e. ex parte. j. et. j. ō sē. ex. si snīa. i. ifrā. sed huic primo. ifrā. videtur ptradicere. s ō v. si. cū clici. vbi nomīe eccīe cathedralis intelligitur solum capl'm nō inferiores clerici vel psbi. sed ibi ō iuramēto loquit. qō districte intell'r. nec extendit nisi ad ea de quibus fuit cogitatū. s. de iureiu. c. pnl'. iurisdictio aūt ita pendet penes ep̄m et capl'm q̄ non penes inferiores clicos. intelligatur g⁹ iuramentū sibi fm formam iurisdictōnis. ad idē. s. de iureiu. ad nrāz. ij. s. dev. sig. sup q̄busdā

q Nō aūt eccīa. bñ g⁹ dixit Jo. et ber. qui no. s. de testa. requisisti. in glo. hic rñdet. q̄ li quid legatur canōicis intelligitur legatum eccīe. per. l. ff. de rebus du. l. ciuibus.

r Alij clerici. sed nūquid per hoc erūt exēpti psbi et clici. ar. q̄ sic. xij. q. i. duo. cōtrariū credo per hoc. c. qō stricte sumit verba p̄uilegiorum exemptionis vt sonāt et quia nō repetit de conuersis et oblatis. vt. i. ifrā. q̄ si voluisset intelligi exp̄ssisset. s. de deci. ad audientiā. ad idē. s. de elec. ex eo q̄.

dictos ad diuīa officia seu ecclesiastica sacīmēta vl ecclesiasticā sepulturā admittāt. qui vero p̄tra presumpserint p̄ter alias penas a iure statutas ingressum ecclesie sibi nouerint interdictū donec de transgressione hmōi ad arbitrium ei⁹ cuius iniam contempserūt satiffecerit p̄petenter Idē

Er exemptionem cō cessam ipsa ecclesia et ipsius monachi vl canonici clerici etiam et conuersi perpetuoq̄ oblati non autem ecclesie eiusdem p̄spiter qui parrochianoz curā hz quo ad ea q̄ ad curā eā dē pertinent nec ipi parrochiani etiā intelligunt exēpti. verum si canonici alic⁹ ecclesie eximantur ipsi soli canonici non autem eccīa vel alij eius clerici sunt exēpti. si aūt clici cuiusuis ecclesie eximantur tūc tā canonici q̄ alij clerici eximūtur non tñ ecclesia nisi aliud in exēptōnis p̄uilegio

vel saltē tale qō p̄scptioni canōice cām p̄stet cūp scriptōnem allegāt nō exhibuerit vt est dictū cū ō iure cōi ordinarioz intētō sit fundata sua iurisdictione vti possint libere in eosdem donec de p̄scriptōe canonica vt premissum est fecerint plenam fidē.

Idem.

Episcoporum et aliorū p̄latoz q̄relis frequentibus et querulosis clamoribus excitati pñti decreto duximus statuendū ne aliqui seculares aut regulares q̄tumcūq̄ exēptionis seu libertatis sedis apostolice p̄uilegijs ꝓmuniti cuius cūq̄ ordinis religionis status vel conditionis existāt scienter celebrent vel faciant celebrari diuina in ciuitatibus castris villis nisi q̄tenus eis a iure ꝓcedit seu locis alijs interdictis ab ordinarijs siue delegatis iudicibus. vel a iure aut excōicatos publice vel interdictos

Si papa in aliq̃. formas ꝓuilegiorũ ponit hec decre. quarum quedã exceptionem conferunt quedam nõ. et de hoc no. per inno. et ost. s. e. recepimus. et per ipz os. s. e. cum capella. b Principaliter. pura impetrat literas prelatus super reuocatione rei ecclesiastice male alienate. quibus dicitur conquestus ẽ nobis. t. platus talis ecclesie nobis ĩmediate subiecte ꝙ predecessor ei⁹. ꝛc̃. vnd̃ talia ꝟba solemnus vocare narratiua non assertiua. vnd̃ .ſ. sequitur talia ꝟba narret. ⁊ ad hoc bñ cõcor. iij. q. vi. ſ quippe. et qd̃ ibi no. in prima glo. c Probata. ꝓtra videtur qd̃ no. ber. s. de censi. cũ olim in. i. glo. vbi dicit ꝙ stat̃ publice scripture. in qua continetur de omnib⁹ ẽptuũ licet ista sint facta ob aliud sed illud habeat locũ in ipsa ꝓbatione finiuz que fit per argumẽtũ. s. de ꝓba. cũ cãm. et cui ius cõe non ẽ contrariũ. ſz ſ ius cõe est cõtrariũ. et seq̃rent̃ hoc casu plene ꝓbationes et ideo secus. d Asserat. no. qz s. dixit narrz. ergo hic d̃ assertiuis. ibi de narratiuis. hodie plene probant narratiue lr̃arũ p̃paliũ si sunt d̃ suo facto et super bijs fundatur gẽa l'ip⁹ intentio. ꝙ cle. d̃ ꝓba. lr̃is. et vide qd̃ ibi no. in glo. añp. e Ecclesie. s. d̃ resti. in integ. c. ij. de arbi. cum tẽpore. f Sine medio. s. e. cũ olim. i. g Debeat. optĩe ꝓcor. s. e. in bijs. Et no. arguendum a ꝟbis. s. de decẽ. ad audientiã. de q̃ dic vt no. xxij. q. v. humane. et. s. de ꝟb sig. ꝓtea. ler tñ ñ dz ipõi ꝟbis ſz reb⁹. s. e. li. de elec. cõmissa. ad fi. b Et ẽ idẽ. ſ. ꝙ eccĩa dz plene iudicari exẽpta i Libertate. s. e. cũ olim. ij. Indefinite. qz secus si l Collocare. in locis enĩ exẽptis hoc ñ pñt epi. idem. xvij. q. ij. luminoso. s. e. li. de of. ord. cũ eꝑus.

Scrpzimatur. Idem. Si papa in aliquo p̃uilegio vel scriptura nõ facta principaliter super donatõe vel snĩa exẽptionis seu etiã libertatis aliquaz ecclam ad ius et ꝓprietatẽ ro. ec. pertinere vel consimilia verba narret non ꝓpterea illius ecclesie exemptio est ꝓbata nisi d̃ libertate aliter doceatur. Si aũt eccie vel monasterio exẽptionis p̃uilm concedendo vel super ipsi⁹ exẽptõe snĩando cũ de ipsius exemptõnis negocio agerẽtur asserit ipam ecclesiam fore exẽptam aut eam iuris beati petri existere siue ad ius et ꝓprietatez ecclie ro. vl' ad ecclesiam ro. spãliter aut sine medio vel eĩ simpliciter pertinere per hoc plene debet exempta hmõi ecclesia iudicari Cũ enĩ iure cõmuni omnes ecclesie per vbẽ diffuse ad ro. ec. pertineãt si id alicui cõcedat̃ ecclesie vel de ea per snĩam induceret. ex hoc ipius cõprobat̃ exẽptio vt p̃uilegij nihil aliasallata concessio ei cui cõceditur et sententia nullum aliter datura subsidium ecclesie ꝙ qua fertur ꝓrogatiuã cũ aliquid ꝟba operari d̃beãt ꝓferãt grẽ spãlis. Et ẽ idẽ si p̃uilz ptieat vel ipse p̃p̃ per mod̃ exprimat supscptũ ꝙ eccĩa sit libera seu ꝙ poriat̃ romane eccĩe libertate vel ꝙ i ſ ꝓrogatiua gaudeat spãli aut si dicat indefinite ꝙ eccĩe ro. annuum censum soluat ad percepte iudicium libertatis siue ꝙ ipsaz ecclesiam eximit ab ordia rij ptãte vel ꝙ nõ audeat illic epũs cathedram collocare aut ĩperãdi seu ordia tõnẽ quãuis leuissimam faciendi exercere aliquã potestatem. Similiter si aliqui recipiantur in ꝓpios et speciales subiectos censentur exempti. non sic si i ꝓprios et spãles filios ro. ecclesie sint suscepti tles quippe exempti ꝓpter ea non existunt. Si vero dicatur simplr ꝙ aliqua ecclesia ro. ecclesie annuũ censum soluat non ꝓpter ſ exẽpta ecclesia dici debet. Idẽ dicimus si circa aliqua per p̃uilegium ꝓcedat̃ libertas et clausula de censu ãuo persoluẽdo seq̃tur vt si aliquibus quod m Non existunt. sed sũt p̃uilegiati. vt. s. de ꝟb. sig. veniens. i. ſ⁹. recipiẽdo g⁹ illos in filio videtur illos recipere in amorem filialem sicut subdiaconus ordinatus a p̃p̃ nõ in exemptionẽ sed in bonorẽ intelligitur ordinatus. ꝓnceps tamen eos quos in patres elegit non vult alijs subici vt ĩ auteñ. constitutio. que de digni. colla. vi. et si domin⁹ apd̃ acta nominat seruum suum filium dicitur ei libertatẽ ꝓcessisse. C. de lati. lib. tol. l. vna. §. sicq̃ mõ. ſz ibi ibi solit fit ꝓiudiciũ ordinario c⁹ iurisdictioni potius est fauendũ s. e. cũ ꝓsone. xi. q. i. peruenit. vbi g⁹ p̃p̃ exẽmit aliquos speciales subiecto. si esset alij subiecti nõ eẽnt spãles subiecti et ideo illa ꝟba exẽptionem faciunt. vt. s. ꝓ. ſ⁹. ſz licet aliquis sit filius non seq̃tur ꝙ sit spãlis subiectus qz vnius prãtis filius alteri potestati posset eẽ subiect⁹ et ideo aliud hic aliud ibi. filiatõ igit̃ amorẽ et p̃uilm denotet spãlis subiectio exẽptionem n Censũ. nõ enĩz omnes ecclesie exempte soluũt cẽsũ. nec oẽs q̃ censũ soluũt sunt exempte. s. e. t recepimus. vnde ñ ꝓbat hoc eẽ. ꝛc̃. C. de ꝓba. ad ꝓbatõnem. s. de of. dele. cũ contingat. o Idem dicim⁹. ſ. ꝙ ñ ꝓpter hoc ex ẽpta censebitur. p Non pñt. de q̃ dic vt. s. e. ne aliq. q Subiecti. g⁹ nota ꝙ vnũ et idẽ verbũ diuersificat̃ fm adiũcta. ff. de ꝓcra. ẽp. l. ꝙ scpe. §. veneni. et. ff. de ꝟb. si. l. quivenenũ. vnde si indiffinite dicat̃ ꝙ ad iudiciũ ꝓcepte libertatis soluat censuz exẽpta d̃z. vt. s. §. ⁊ ẽ idẽ. si post certã libertatẽ nõ ꝓterea vltra id intellr exempta. vt hic. et ẽ si. s. de dona. pastoralis.

Licet vobis. declarat. no. per ber. inno. et ost. s. e. ꝙ nonnullis. s Existat. per speciale p̃uilm. et sic facit ad titulum.

a ¶ Exclusis. istud erat qđ inducebat dubitatoꝛ per eius cõtrariũ quasi cõtrario nõ excõicatos nec interdictos a liunde venientes admittere poterãt. et ar. a cõtrario fortissimũ ē. s. de hijs q̃ fi. a p̃. cũ aplica. in fi. iz hoc nõ ē verũ ñ illi sup hoc sũt p̃uilegiati vt. j. patet. quia exquo locus int̃ dictus est videtur omnibus interdictum ibi audire diuina nisi super hoc sint p̃uilegiati nec p̃uilegium vnius alteri penitus ꝓdest ad hoc. s. e. sane. et preterea. ante hãc decre. ĩ dubio erat rut⁹ hoc tenere ꝓpt̃ periculũ animaruz et ideo ãplectendũ erat de homici. ad audientiaz. ꝑ spõ. iuuenis. ¶ Sed oppono. q̃ hec decre. ē superflua cum homine sine p̃uilegio ꝓpetat tpe interdicti talit̃ celebrare de iure cõi. vt. j. de sen. ex. c. vl. ¶ Potest dici q̃ iuris ĩpcessiõe p̃uilegiũ dicti ē. idē ĩ cõcessiõe per ius cõe vt ibi. et ideo forte gñaliter dixit. s. cõcessum. nõ dicens qualiter. vel dic q̃ etiam per p̃uilegiũ posset hre locũ casus noster. a subauditus p̃me glosule. pone enim q̃ p̃p̃ interdicẽdo locum vetussz celebrari etiã fz formã illi⁹ decre. sepe enĩ ꝓpter rebelliones delinquentium aggrauantur pene et postea concessisz a liquibus celebrare ibi fm formã istius decre. habemus ergo hũc casum dubitabilẽ ad lr̃am. contra istã cõ decre. vidi olim seruari ĩ ciuitate boñ. tpe gñalis interdicti q̃ religiosi sic p̃uilegiati admittebant forenses ad diuina.

ab alio q̃ a p̃p̃ seu eius legato excõicari suspẽdi aut interdici non possint vel aliq̃d aliud specialiter a sede aplica sit indultuz vl̃ etiam dicatur q̃ in specialles romane eccĩe filios sũt assũpti a sequatur in p̃uilegio q̃ eccleſie romãe ad indiciũ libertatis percepte annuum censum soluãt. ¶ Hijs enĩ et ꝙsimilib⁹ casibus sic in certis p̃uilegiati articulis ordinariozuz iurisdictõni quãtũ ad alia sũt subiecti. ¶ Licet autẽ sic diuersos p̃uilegiozum quib⁹ eccleſie ac monaſteria eximuntur tenores ad litiũ materiã am putãdam duxerimus designandos ꝙ boc tamen alijs exemptionuz si reperiantur seu aliarũ libertatum modis vl̃ eoz effectibus nolumus aliquatenus derogari. ¶ Idẽ.

L Icet vobis ꝓcessum existat vt indicti tempore ianuis clauſ excõicatis et interdictis exclusis voce submissa diuina celebrare possitis ad ea tamen aliquos etiam si aliũde venerint nisi super boc p̃uilegiati existãt recipere nulla ratione debetis. ¶ Cũ

rari liceat et de suis q̃z ꝓcessuz vidz. ad idẽ. ff. de vsu. et habi. l. ij. ¶ i. et. l. se. ff. de v. ob. l. si stipulat⁹ fuero illud aut illud. ad idẽ. C. de aduo. di. iu. l. restituẽde. vbi dz concessum primatibus intelligi concessum et hijs qui sub eis sũt ad idem. ff. de cõ. et de. l. municipij. g ¶ Non debẽt. nõ est diuersitatis quia in primo casu alias p̃uilegiũ ee posset inutile quod esse non debet. s. e. in hijs. sed in hoc secundo casu conuẽtus potest sme familiaribus pro se celebrare diuina a ideo p̃uilegium ē restringendum. s. e. vt p̃uilegia. vers⁹ finem. ¶ Quid dices si in conuentu non sint nisi tres a duo sint infirmi. nũq̃d tercius posset celebrare cũ familiari. no. bos. in p̃edi. dicre. q̃ nonnullis. q̃ sic ne inutile sit p̃uilegium adistare eius qđ dz de singlari p̃sona. s. ¶. pri. h ¶ Causa. ad idez s. e. q̃ nõnullis. in fi. interdum iz tales admittãt ad auditionẽ diuinoꝝ tamẽ ꝓhibentur appropinquare altari. j. de sen. ex. c. vlti. ¶. pnl̃.

ꝓceditur singulari p̃sõe vt mõ p̃emisso tempore ĩ ẽdicti celebrare valeat vel audire dina ei⁹ familiares domestici ad audiendum cũ ea et celebrandũ sibi diuinũ officiũ licite admittũtur. ¶ Non sic autẽ in familiaribus alicuius q̃uentus seu collegij est censendũ. Illi enim nisi p̃uilegiati fuerint admitti nõ dẽbẽt. ¶ Hmõi q̃z ꝓcessione gaudere ñ pt̃ is cuius causa seu culpa dolo vel fraude fuit sentẽtia interdicti ꝓlata seu qui ad perpetrã dũ delictum cuius occasione lata extitit p̃buit cõsiliũ auxilium vel fauorem.

Colonĩã epi eo/ rumq̃ superiores se habent diuersis/ bus absentare frequenter nec sẽper pñt comode ad ecclesias accedere ꝓ missa celebranda vel audienda ĩ ipſ sine qua eos transire ñ decet absq̃ causa rationabili vllam diem. presenti constitutione indulgemus eisdẽ vt altare possint hrẽ viaticum et in eo celebrare ac facere celebrari vbicunq̃ absq̃ interdicti

Doniam. epi cũ altariviati eo celebrare pñt et sibi facere celebrari ita tñ q̃ ñ violẽt ĩterdictũ hoc dicit. ¶ Absentare. et si hoc faciunt ꝓptervtilitatẽ eccĩe cẽsent ee pñtes. s. de cle. ñ resi. ex parte. pegrinari tñ ad locare motа non debet episcop⁹ sme lnĩa p̃pe. de p. di. v. nõ oportz. ij. ¶. s. ỏ vo. a vo. re. magne. l ¶ Comode. et sic dñr ñ posse. xrij. q. ij. faciat. ff. de ver. signi. l. nepos prosulo.

a ¶ Exclusis. istud erat qđ inducebat dubitatoꝛ per eius cõtrariũ quasi cõtrario nõ excõicatos nec interdictos a liunde venientes admittere poterãt. et ar. a cõtrario fortissimũ ē. s. de hijs q̃ fi. a p̃. cũ aplica. in fi. iz hoc nõ ē verũ ñ illi sup hoc sũt p̃uilegiati vt. j. patet. quia exquo locus int̃ dictus est videtur omnibus interdictum ibi audire diuina nisi super hoc sint p̃uilegiati nec p̃uilegium vnius alteri penitus ꝓdest ad hoc. s. e. sane. et preterea. ante hãc decre. ĩ dubio erat rut⁹ hoc tenere ꝓpt̃ periculũ animaruz et ideo ãplectendũ erat de homici. ad audientiaz. ꝑ spõ. iuuenis. ¶ Sed oppono. q̃ hec decre. ē superflua cum homine sine p̃uilegio ꝓpetat tpe interdicti talit̃ celebrare de iure cõi. vt. j. de sen. ex. c. vl. ¶ Potest dici q̃ iuris ĩpcessiõe p̃uilegiũ dicti ē. idē ĩ cõcessiõe per ius cõe vt ibi. et ideo forte gñaliter dixit. s. cõcessum. nõ dicens qualiter. vel dic q̃ etiam per p̃uilegiũ posset hre locũ casus noster. a subauditus p̃me glosule. pone enim q̃ p̃p̃ interdicẽdo locum vetussz celebrari etiã fz formã illi⁹ decre. sepe enĩ ꝓpter rebelliones delinquentium aggrauantur pene et postea concessisz a liquibus celebrare ibi fm formã istius decre. habemus ergo hũc casum dubitabilẽ ad lr̃am. contra istã cõ decre. vidi olim seruari ĩ ciuitate boñ. tpe gñalis interdicti q̃ religiosi sic p̃uilegiati admittebant forenses ad diuina.

b ¶ Priuilegiati. vt si accipientes signum crucis pro subsidio terre sancte in hoc essent p̃uilegiati vel quiuis alij. c ¶ Persone. puta episcopo regi comiti vel baroni. d ¶ Premisso. sez ianuis clausis. e ¶ Domestici. intelligo nõ ob hãc cãm in fraudem sũpti. vt. j. de v. sig. c. vl. f ¶ Admittũtur. ꝓcur. ler. ff. de p̃car. l. cũ p̃cariũ. ij. v. bi si quis p̃cario rogauit vt in fũdo mo

deceat. ad idẽ. s. e. li. de elec. cũ nõ deceat. cũ suis cõcor. n ¶ Indulgemus. ista est igitur iuris indulgentia quã hñt epi. aliam hẽs. s. e. q̃ nõnullis. aliã. s. de pe. et re. c. vl. aliam. s. e. li. de of. dele. c. ij. aliã. de sen. ex. q̃z piculosũ. aliaz s. de iura. cal̃. c. fi. adde aliã per cle. de cel̃. mis. dignũ. eãõ indulgentiaz hñt p̃dicatores. minores. vt. s. e. in hijs. et

ista indulgentia pñt vti epi absq; diocesanorum vel parochialium presbiterorum licentia absq; tñ parochialis iurisdictionis pñudicio vt ibi dr. cū isto autem altari viatico poterit epūs ponere, vadens ad curiam de mane ante campanā diei dicere vel facere dici missam et pergere vias suas et sic non impedietur in dieta qđ fieret si haberet necesse expectare diem et solitam horam in oportunitatē ecclie.

a Transgressiōe. licet enī possint celebrare in loco interdicto nō tamē alta voce et interdictis admissis et interdicti cū violādo. s. e. q nonnullis.

transgressione illis pmitti tur celebrare vl audire diuina. Greg. x. i ge. p. lug.

De iniurijs ⁊ dāno dato.

Et si pignoratiōes q̄s vulgaris elocutio nominat in quibus alius p alio pregrauatur tanq̄ graues legibus et equitati naturali contrarie ciuili sint pstitutione pbibite. vt tñ carū pbibitio in personis ecclesiasticis tanto amplius timeat quāto in ill̄ specialius inhibent eas cōcedi ptra personas pdictas seu bona ipsor aut q̄tūcunq; gñaliter pretextu cuiuslibet consuetudinis quam potius reputamus abusum fore concessas ad illas extendi pñti decreto districtius inhibemus. Illi autem qui ptrafecerint aduersus psōas casdē pignoratiōes seu rep̄salias pcedēdo l ex tēdēdo ad eas nisi pfūptōr hmōi reuocauerint a pcessiōis vel extēsiōis tpe infra mēsē si psone smḡlares fuerīt sniam excōis incurrāt si vero vniuersitas ecclesiastico subiaceat interdcō. Jno. iiij.

De penis.

Romana eccia et infra. licet autem rem̄si archiepō suam pūciā visitāti eos qui tunc sibi vel sue familie aut alijs quos propter

Et si pignoratiōes. rep̄salie ptra psonas ecclesiasticas cōcedi vel pcesse nō debēt extendi. ptra facientes nisi reuocēt infra mēsē singulares sunt excōicati vniuersitates inḋicte. ℞ dicit Et sic pstrue. ⁊ si. i. q̄uis. q̄uis pignoratiōes sint iure ciuili pbibite tanq̄ graues legibus et ptrarie naturali eq̄tati q̄s vulgaris elocutio nominat rep̄salias. in quib⁹ alius p alio p̄gratur vt tamen nō. c Elocutio. intelligas quorūdam locor. et no. ꝑsiderandum qualiter vulg⁹ loquatur. ff. de fun. in. et instru. le. l. cū delanionis. §. asinā. s. e. li. de re. ec. non ali. hoc ꝑsultissimo ⁊. s. de spō. ex lris. d Pregrauatur. qđ eē non debet. s. de bīs que fi. a mario. par. ca. q̄siuit. C. de inof. test. si quis suo. j. de reg. iu. nō debet. cum suis concor. non ob. q̄ heres bonorū possessor q̄uenītur pro defuncto. quia eadem persona censet. Idez in successore ad predecessorem. s. de sol. c. i. C. si cert. pe. l. i. nec ob. de fideiussore qui rōne sue obligationis q̄uenīt ꝑuato tenore illius aut. C. de fideiuss. autñ. pñte. et qđ no. de fideiuss. c. ij. in. i. glo. sed querebat hic gar. an condemnato debitore intelligatur cōdemnatus fideiussor. so. aut est fideiussor contractus aut iudicij. In contractu pdēnato debitore non intelligit cōdemnat⁹ fideiussor ptract⁹ sed agendū erit cū coactione ex stipulatu. ff. de fideiuss. grece. §. si cū fideiussore. ibi enī dr qđ agitur cū vtriscq;. si enim cōdemnato debitore cōdemnaretur et fideiussor ad quid ageretur cū fideiussore. si vo fideiussor non inuenit in iudicio sz tm̄ pmisit eū in iudicio sisti. pdēnato reo absoluit fideiussor quia iā adimpleuit qđ pmisit videlicet q̄ fecit reum iudicio stare. ff. de fideiuss. grece. §. i. si aūt iudicatū solui pmisit pdemnato reo pdēnatur et fideiussor per cōsequens. ff. iudicatū sol. l. i. et ē idem dicendū si tot⁹ cause acceptus est fideiussor. vt in predi. §. de fideiuss. grece. §. i. ad fi. §. Item q̄rebat ipse et guil. q̄d si clicus pncipalis debitor cuius occasione rep̄salie sunt cōcesse captē an habeat hec decre. locū. et dicunt penā isti⁹ decre. locū ñ hre. tū q⁹ hic idē grauat̄ p seipso. tū q⁹ pstō penal̄ē et restingē da. ad hoc. s. e. li. de elec. statutū. tū ne fil. p pa. p totū e Legib⁹. C. ne. vx. p ma. p to ⁊. C. vt nullus et vica. p⁹ alie. vica. de mo. l. i. est enim sanctius nocentem impunitum relinquere q̄ innocentem condemnare. ff. de peñ. absentem. bene est tamen interdum reperire q̄ lege pmittēte pūit̄ alīq̄s sine culpa sz ñ sine causa qđ dic. vt. j. ō regu. iu. sine culpa. f Naturali. pcor. igit̄ hec eq̄tas naturalis rigori. que est q̄ alter alter⁹ odio nō grauetur. et q̄ qui non locuplete tur cum alterius iactura. j. de re. iur. nō debet. et. c. locupletari. et q̄ q̄s alteri nō faciat. 2c. i. di. in prin. s. ō malo. et obe. dilecti. i. tēdum tñ discrepāt. s. e. li. de re. pmut. c. vno. cū suis con⁹ g Eccliā cor. sticis clericis. templarijs hospitalarijs. querīs. ⁊ deo deuotis. xij. q. i. duo. s. de sen. ex. prochianos. s. e. li. de elec. sciant.

b Specialius inhibentur. tolle qđ est. j. pñti decreto districtius inhibemus. et redeas. s. eas cōcedimus. 2c. solet enī plus timeri spāliter. 2c. xxij. di. quāq̄. et. s. de here. si aduersus.

i Concedi. p credito clericiv̄ius diocef. ptra clicos alterius diocef. in q̄ sit debitor pstitutus seu p credito alicui⁹ laici vnius diocef. ptra laicos et clicos alteri⁹ diocef. qđ grauius esset. dicunt tñ doc. c. illud. xxij. q. ij. dñs. non esse corrector tūc sez q̄ dñs vel ciuitas requisita nō vult iusticiā facere ita tñ q̄ etiā tūc ad clicos nō extendatur.

Abusum. q⁹ ptra libertatē ecclīasticā. s. de iureiur. c. i.

l Extendi. facit dr̄iam inter pcedi et extendi. q⁹ ciuitas ꝑ supior dr pcedere. ille cui pcedunt dr extendere. puta q̄a ciuitas bon̄. dedit rep̄salias ciui suo ptra florentinos ille extendit ad clicos.

m Districtius. i. districte vel gravie. s. q̄ per ciuilem pstō nē inhibit̄ eēt n Presūptōr. i. pcessionem vel extēsionē rep̄salia rum.

o Mensem. quot dies hre debeat mens dixi. s. e. li. de elec. quā sit. Quid si infra mensem istū pcessus fuit ad actū quia fuit persona ecclīastica p alio pignorata nunq̄d hec pena habebit locū infra mensem. dic fm gar. q⁹ in statum pristinum reuocandum erit infra mensem. j. de sen. ex. qui cū q̄. vel fm guil. reuocatio re integra fieri debet anteq̄ procedatur ad actū alias locū hz pena. ar. ff. man. si mādasse. z. ff. ad macedo. si tñ. et. l. si filius. s. de ll̄ep. ex parte decani. sed si ante constōm concesse erant vel extense rep̄salie ō clicos nō hz locū pena q⁹ pstō futura respicit. s. ō pñti. c. vl.

non tñ amplius vtetur illis nec eas extendet alias huiꝰ cõ
stõnis pena locũ habebit que est late sñie vt patz ex verbo
Romana. de ve/ teri iure pẽ arepũs cũ in ꝓuincia sua
subiaceat iurisdictionẽ suã exequiẽ punire no
torios iniuriãtes sibi nũcijs et familie sue si per id sua iuẽ
dictio impeditur alꝫ non nisi consuetudo ãplius tribuat
sed hodie tales iniurias tunc punit etiam si iurisdictionez
non impediant. ls
dicit.

b Licet. i. licitũ ẽ
c Visitãri. qõ sin
gulis annis facere
pẽ. fuata forma de
cre. s. e. li. ô cẽsi. ro
mana. eẽ si epi ñ sit
negligẽtes. e. t. c. vl
et tolle hic qõ est
l. ꝓpria auẽte pu/
nire eos qui tũc eẽ.
d Illijs. quibus/
cũqz etiam si de fa/
milia sua non sint.
e Illo. trãsmittit
qõ est. l.
f Debita. qõ dic
vt no. i. q. iij. c. ij. s
de of. oz. pastoral.
g Punire. et sic
est iudex in cã sua.
ad idem. xxiij. q. iij
gulizarius. sed ꝛ.
quia nemo sibi vel
suis ius dicere dz.
L. ne quis in sua
causa. l. vna. xxiij. q
iiij. inter querelas.
et q. v. de occiden/
dis. et. iiij. q. iiij. c. i
de hoc vo. ij. q. vij
si quis erga. et. s. ô
cleri. male. ce. Dix
it ls ber. qꝫ si inu/
tria illata prelato ip
sum tantum ꝓtigit
non potest aliquez
pro iniuria illa pu/
nire si vero tangit
ecclesiam vel publi
cã vtilitatem pẽ in
iuriantes punire
ymo nec talem in/
iuriam remittẽ pos
set. lxiij. di. saloni/
tane. adinstar filij/
familias qui pẽre/
mittere iniuriã sibi
factã inquãtũ ipm
tangit sed nõ in qꝫ/
tum tãgit pẽm. ff.
de iureiuꝝ. l. i. ℈. vl
qꝫ adeo. iniuriã igitur sibi vel suis illatam per quam ei⁹ iu
risdictio impeditur poterit punire archiepiscopus si no/
toria fuit alias non. de veteri iure nisi consuetudo ampli⁹
tribueret puta qꝫ etiam non notorias et easque iurisdictõ
nẽ nõ impedirẽt punire possent. cõsuetudo enĩ iurisdictio

boc per eandem ꝓuinciã di
rigit et etiã qñ ꝓciliũ revo
cat eos q̃ nũcijs suis qs ꝓ
illo vel alias per ꝓuinciam
ipam sua debita iurisdicti
one vtẽdo trãsmittit iniu/
riari presumũt sibi hac oc/
casione sua in hijs ipediat
iurisdictio ꝓ iniuria huius
modi dñmõ existat notori
a ꝓpria auẽte punire nisi ã
plius ei de remensis eccle/
sie ꝓsuetudine cõpetere di
noscatur. Sibi etiam et
metropolitanis alijs in su/
is ꝓuincijs dñ sic in ill⁹ iu/
risdictionẽ exercent puniẽ
di manifestas et notorias
offensas tunc eisdem illa/
tas vel suis eẽ si erinde im
pediri iurisdictionẽ hmõi
nõ ꝓtingat libera sit de no
stra spãli ꝓcessione facꝫ
Omni. viij. bitereñ. epõ.

OEgradatio q̃liter fie
ri debeat a nobis tua
fraternitas requisiuit sup
quo tibi taliter respõdẽus
qꝫ verbalis degradatio seu
depositio ab ordinibus vl
gradibus ecclesiasticis ẽ a
ꝓprio epo sibi assistente in
degradatione clericorum
in sacris ꝓstitutorum ordi
nibus certo epõrum nume
ro diffinito canonibus fa/
ciendа. quãꝫ ꝓprij epi sen

tentia sme alioꝝ epõꝝ pre/
sentia sufficiat in degrada
tione eoꝝ qui minores dñ/
tarat ordines receperunt.
Actualis autẽ siue solẽ/
nis celestis milicie militis
id est clerici degradatio cũ
ad eã fuerit ꝓcedendũ fiet
vt exauctorizario ei⁹ q̃ mi/
litie defuit armate cui mili
taria detrahũtur insignia
sicqz a militia remotus ca
stris reicitur priuatus con
sortio et priuilio militari.
Clericus igitur degra
dãd⁹ vestibus sacris idut⁹
in manibus hñs librũ vas
vel aliud instrumentũ seu
ornamentum ad ordinẽ su
um spectãs ac si deberet i
officõ suo solẽnit̃ mistrare
ad epi pñtiam adducatur
cui epũs publice singula si
ue sint vestes. calix. liber
seu q̃is alia q̃ illi iuxta mo
rẽ ordinarioꝝ clericorũ in
sua ordinatione ab epo fu
erint tradita seu collata si
gularit̃ auferat ab illo ve/
stimento seu ornamẽto qõ
datũ vel traditũ fuerat. vl
timo inchoando ꝛ descen/
dẽdo gradatim. degrada/
tõnẽ ꝓsequet vsqz ad ꝓmaz
vestẽ q̃ dat in collatõe ton
sure tunczqz radatur caput
illius seu tõdeat ne tõsure

nem tribuit. s. de fo. cõpe. cũ ꝓtigat. sed mõ Inno. iuẽsdi/
ctionẽ ipsoꝝ. ꝓgãdo huius decre. bñficio ꝓcedit qꝫ tales
iniurias etiam si iuẽsdictionẽ nõ impediant punire pñt.
g Alijs. ad idẽ. s. e. li. de of. oz. c. i. in fi.
i Et. ꝓ id est. vel fz alios ꝓprie vt. s. etiã manifesto ꝙ pub
licam famam. extra de accu. qualiter. ij. punire possint.
k Exinde. i. ex iniurijs supdictis.

OEgradatõ. be
ne sciebamus
q̃liẽ cuicuꝰ degrada
tus tradenduꝰ erat
curie seculari. s. de
v. signi. nouimus.
ℓz prius erat sciẽs
q̃liẽ deberet degra
dari et ls docet hec
decre. dicẽs i sũma
quibus assistẽtibus
fieri debeat degra/
datio. quibus vesti
bus ornamentis li
bris et instris ĩ de/
gradatõne fiat et/
spoliatõ. et q̃busꝫ
bis vtatur ipse de/
gradans.
m Canõibus. xv.
q. vij. felix. et. ℈. si
autẽ. et. c. se. adiun
get enĩ sibi epũs in
cã presbiteri ser epos
ĩ causa diaconi tres
vt ibi et dicam⁹ qꝫ
eodẽ iure censebit̃
subdiaconus. s. de
f. nõ oz. miramur.
et hec vera ꝓter qꝫ
ĩ casu. s. e. li. de ls
ti. c. i. et sic verũ est
dicere qꝫ spualia fa
cili⁹ ꝓstruantur qꝫ
destruãtur quia so
lus epũs dat ordi/
nẽ quẽ solus tollere
nõ pt. xv. q. vij. epi
solus. s. de trãsla. ĩ
fine corpalia.

n Pñtia. requiri
tur tñ pñtia capitu
li sui. s. de accu. q̃li
ter. ij. de excess. p. c. i
xv. q. vij. epũs nul/
lius. nisi de ꝓsuetu
dine sme ipsis hoc facere posset. s. e. li. de ꝓsue. c. iij.
o Et clerici. s. de cle. egro. c. i. infa. l. ij. ℈. ignomiẽ cã.
p Insignia. ff. de hijs qui no. et talis est infamis. vt
ibi. ad idẽ. ff. de re mi. l. iij. ℈. pena. in aut. vt cle. apõ. ꝓpri.
epos. ℈. vl.
q Spectãs. super q̃ vide. xxiij. di. epũs.

cū.c.sequētib⁹. faciunt monachi apostate faciunt enim
a In eodē.ita sc in totū cōderi ne appareāt vestigia
b Priuilegio clericali.approbata ē igitur monachatus
opi.alani.et bar.brix.et reprobata opi.hu.io.et ber.q̄ dix
erūt q̄ pcurīes degradatū incidit in canonē ꝓpter caracte
rē quem ille retinet in memoriā etiā pstine dignitatis.ff.ō
decuř.l.vl.de pfc.di.iij.ostenditur.no.autē.ff.l.di. acce
dēs.et.liij.di.c.ij.
lxxxi.di.dictū.s.de
bere.ad abolendā.
.ſ.i.et.s.de sen.ex.
contingit.que opi.
adhuc forte est ꝙa
in ꝙbaliter deposi
to de quo loquit̄ ꝓn
cipium.et in actua
liter degradato ha
beat locū iste finis.
sicut et in ipsoꝝ re
stitutione est distin
ctio īter eos.vt no.
ij.q.vi.ideo .ij. facē
etiam ff lra ꝓ opi.
bar.brix.no.ix.q.i.
in summa.et ꝓ opi.
io.ibi positam.et ꝓ
opinio.lau.ala.cā.
et ber.no.s.de cle.
ex.mi.c.ij.qui dixe
rūt degradatū cōfi
cere verum sacrm
eukaristie.

Quāuis.quam
uis inuentio
carceris fuit ad cu
stodiā tm̄ pt̄ q̄s pūi
ri pena carceris p
petuo et ad tēp⁹.ff
dicit.

d Noscatur.C.
de custo.reo.l.i. et
vl.vbi bz ō hijs q̄s
tenet carcer inclusos apta diffinitōe sancim⁹ vt aut convi
ctos velox pena subducat aut liberādos custodia dirīna
non cōmaculet.ad idē.ff.de peñ.l.aut dāna.ſ.solent.
e Cui loquatur nō apparet.vnde intelligatur non
solum in ecclesiastico.sed etiā in q̄cūq̄ qui iurisdictōni pest et deli
cta punire pt̄.ad idē.j.de sen.ex.si clīcos.et q̄ ibi dixi.
f Imperpetuū.si ff exprimatur an in ꝑpetuū an ad temp⁹
stabitur expresso si simplr dānetur perpetuo non tempora
liter intelligitur damnatus.C.de peñ.l.seruus. de q̄ dic.
vt.l.di.c.i.s.de pñti.ex lris.ff.de postul.l.puto.ſ.i.
g Expedire.sicut in carcere quo ad custodiā nō debet fi
eri mixtio seruū.vt.C.de custo.re.l.iij.sic dico.q̄ in carce
re q̄ ad penā non fiet mixtio.et ē si.q̄ō dicimus de mona
sterijs q̄ nō debēt esse duplicia.xviij.q.ij.diffinimus.pe
riculosa est enī talis cōmixtio.s.c.li.de sta.reg.c.vno.
h Peragendā.ff idē ꝓbabatur.s.de bere.c.pnl.ī fi .s.
de ex.sig.nouimus.in fi. exēplū.s.e.ti.in quibus ō
i Dicūq̄ posteris.pone
re immunitas alicui et eius
k Masculinā.et merito posteris ꝓcessa nō cōprehē
dit feminas.ff.de mu.et bono.l.vacatio.ff.de iur.īmu.l.i.
.ſ.i.preterea exq̄ quis de nuptijs natus est debet pr̄em se
qui et nō matrem.ff.de sta.ho.l.cū legitime.q̄ō omino ve
rum est.et q̄ agitur de dignitatib⁹ et honorib⁹ et de pena
tū imūitatibus.vt.C. de decuř.leos indulserūt.et.l.erem
plo.et.l.null⁹.et.l.si ille.li.x.ti.C.ō peñ.l.decurionū filij.
et.ff.de peñ.l.moris.ſ.fi.et.ff.de decuř.l.ij.ſ.in filijs. et
ē rō q̄ filij sequūt agnationē patris et nō mr̄is et nobilitā
tur radijs pr̄m sicut vxores radijs maritoꝝ.in auť.de ꝑsul'
circa medīū.col.iij.et.ff.de sena.l.i.et.l.femīe.ti.l.liberos
et adde q̄ō dixi .s.
e.li.de bre.statutū
ij.et bñ facit.ff.ōnē
i poss.mit.l.i.ſ.i.
l Iure.s.e.li. de
bere.c.ij.ti.c.statu
tum.ij.

seu clericatus vestigium re
maneat in eodem. Ꝓpo
terit autē epūs in degrada
tione huiusmodi vti ꝙbis
aliquibus ad terminē illis
oppositis que in collatōne
ordinum sunt collata dicē
do p̄spitero hec vel silla ꝙ
ba in remotōe planete Au
ferim⁹ tibi veste sacerdota
lē et te honore sacerdotali
priuamus.siccq̄ in remotō
ne reliq̄rū insignium sillab⁹
verbis vtens in ablatione
vltimi quod in collatione
ordinum fuit primum in
frascripto vel alio simili
modo pronunciet siue di
cat auctre dei omnipoten
tis patris et filij et spūs sā
cti ac nostra tibi auferim⁹
habitū clericalem et ꝺepo
nimus degradam⁹ spolia
mus et exuimus te offi oꝛ
dine beneficō et pūilio cle
ricali. Idem.

Quāuis ad reoꝝ cu
stodiā non ad penā carcer
specialiter deputatus esse
noscatur.nos tm̄ non ipro
bamus si subiectos tibi clī
cos ꝓfessos de criminibus
seu quictos eorum excessi
bus et personis ceteriscq̄
circūstantijs.puida delibe
ratione pēsatis iperpetuū
vel ad tēpus ꝓut videris
expedire carceri mācipes
ad pniaꝝ pagēdā.

Sicūq̄ alicui Idē
ei⁹ filijs seu posteris vsq̄ ī
certā gnationē pena impo
nitur ab hoīe vel a iure.pe
na ipsa eos tm̄ afficit qui p
masculinam non femininā
lineā descendere dinoscan
tur nisi aliud in iure vel sē
tentia sit expressum. Idē

m Sententia.s.
e.li.de scisma.c.vno. Sed pōe vsq̄ ad ēciū gradū iure vel
snia dānata ē vtraq̄ linea masculina ꝙ feminina ego nō dā
natus ꝓtrabo cū filia sic dānati mrimoniū.q̄rit an filij sic
susceptī de tali mr⁹ sint dānati.hāc q̄stionē formauit hos.
s.e.ti.in quibusdā.et dixit distinguēdū an talis mulier scie
ter ducta fuerit et tūc dānati sunt filij vsq̄ ad lineam exp̄s
sam.an ignoranter et tūc filij nō sunt damnati ꝓpter patris
ignorantiam sicut et ignorātia alterius parētū facit .plem
legitimā alias de illegitimo ꝓplexu genitā si banna p̄cesse
rūt.s.de clam.despon.cū inhibitio.s.q̄ fi.smt le.ex tenore
ff.de ritu.nup.l.lege iulia.et sic etiam posset intelligi scōz
cum.c.xxxij.q.iiij.liberi .vl loquatur aliud scōm legem lō
bardorum.quod dic vt no.s.de ser.non ordi.c.vlti. quod
dicit de sciente precise sit verum.sz q̄ō dicit de ignorante
posset esse verum ī ignorātia facti scz q̄ nesciebam illum ta
lē eē.sed ignorantia iuris qua sciebā illū talē esse.sed igno
rabam q̄ ius posteros eius dānaret secus.ad ff.j.de reg.
iuř.iuris ignorātia.sed ī ignorātia facti videtur contra.
sicut si quis credēs ꝓtrahere cum libera ꝓtrahat cū serua,
tm̄ filij sūt serui dñi ancille.sed ibi nō est mirū si ignorātia
non excusat perquā ipsi dño fieret preiudiciū si excusaret.
sed ff nulli infert p̄iudicium et ideo sustineri pt̄ illa solutio

Felicis recordationis honorij pape tercij p̄deces. nostri vestigs inherētes quibusdā additis et detractis de cōi fratrū nostrorū ꝯsilio ac imperpetuum valitura ꝯstōne sancimus vt si quis deinceps ī hoc sacrilegij genus irrepserit ꝙ scē romane ecclesie cardinalem hostiliter fuerit insecutus vel percusserit aut ceperit vel socius fuerit facientis aut fieri mandauerit vel factū ratū habuerit aut ꝯsilium dederit vel fauorē aut postea receptauerit vel defeusauerit scienter eundem sicut reus criminis lese maiestatis ꝑpetuo sit infamis. diffidatus nihilominus et bānitus sit intestabilis vt nec testamenti liberam habeat factionem. nec ad alicuius bona ex testamento vel ab intestato vocetur. quatenus ab omni successione repulsus publicaqꝫ repulsa confusus minus inueniat sue malicie successorez. fiāt habitatōes eius deserte. ⁊ vt nō sit qui eas inhabitet dētur cuncta ipsius edificia ī ruinā. et vt perpetue notā infamie perpetua ruina testetur nullo tempore reparētur. Nullus ei debita reddere nullus rn̄dere in iudicio teneatur quicquid etiā in bonis inuenitur ipsius fisci vl' rei publice dominio applicetur vt ex illis nil trās mittat ad posteros sꝫ potius cū ipso quodāmodo damnentur et sua. Si qua vero feuda locationes officium vel beneficium spūale vel temporale ab aliquibus ecclesijs obtinet sit eis ipso iure priuatus. que sic libere ad ecclesias reuertantur ꝙ ecclesiarum rectores de ipsis pro sua voluntate disponant. ¶ Quod si q̄s predictorum filium vel filios habeat nepotem l' nepotes per rectam lineā descendentes beneficiatum seu beneficiatos quouis beneficio etiam si pontificalem adeptus vel adepti fuerint dignitatem sint eis ipso iure priuati spe promotionis omnino sublata ¶ Nulli preterea taliū filiorum atqꝫ nepotum ex virili seru descendentium ab eisdem alicuius aperiat̄ ianua dignitatis aut honoris ecclesiastici vel mundani seu ad alicuius loci regimen sit ascensus. sit eis postulandi negata facultas sit notarie iudicatus et qd̄libet aliud officium seu ministerium publicum interdictum. ī iudicijs eorum assertio contra quenquam nihil fidei nihil credulitatis inueniat vt ad testimonium prorsus reddantur indigni. sit eis ab ordines ascensus inhibitus. sit ad beneficium vel officiuz ecclesiasticum denegatus ac

Felicis. In prima parte punit bonifac̄. insequētes capientes aut ꝑcutiētes cardinales et eius criminis socios vsqꝫ ad. §. ꝙ si q̄s. vbi punit eorū filios et nepotes. et hꝫ vsqꝫ ad. §. pn̄ti. ibi ipsis insecutoribus penā addit vsqꝫ ad. §. cū autem. vbi ponit quā satisfactionē cum absoluētur facere d̄beāt et quid per absolutionē ꝯsequātur vsqꝫ ad. §. illud. vbi tractat de nudis ꝯsiliarijs vel simpliciter fauentib⁹ huic crimini vsqꝫ ad. § ceterum. ibi. ad collaterales permittit has penas extendi vsqꝫ ad. §. premissis ibi ponit de inseq̄ntibus clericos vel religiosos familiares pape vel cardinalium vsqꝫ ad. §. si quis. ibi ponit d̄ occidentibus cardinales vsqꝫ ad. §. per hoc. vbi dicit nihilomin⁹ ptātes seculares penis legalibus ꝯtra tales vti debere et hanc ꝯstōnez etiā facere obseruari ⁊ contra facientibus penaz imponit.

b ¶ Inherentes. ad idē. s. de iur̄. ca. c. i. cū si.

c ¶ Detractis. ad idē. s. in ꝓhe. hui⁹ libri.

d ¶ Sacrilegij. qd̄ tanto magis eē censetur q̄to persona que petitur maior ē. de pe. di. i. aut facta. C. de epi. et cl̄i l. si quis in hꝫ. et. j. e. §. premissis. d̄ mltiplici sacrilegio tractatur. xvij. q. iiij. §. sacrilegiū. et. c. sequentibus.

e ¶ Cardinalem. ꝯ ꝑcutientes capientes vel bannientes ep̄os ꝓuisum ē hodie per cle. de pen̄. si quis suadente.

f ¶ Percusserit. hꝫ intelligo in illo q̄ nō iure hoc facit qꝛ nō se defendēdo. tūc enī cessaret pena. s. de homic̄. significasti. ij. de sen. ex. si vero. nō enī tūc peccat cum auc̄te legis id faciat. xxiij. q. iiij. qui peccat. cū enī eū comitetur par facinus pari pena

g ¶ Socius. punietur. C. de epi. et cle. l. sꝫ quēq̄. ī fi. ⁊ de h̄. ij. q. i. notū. et. s. de of. dele. c. i. s. de sen. ex. quāte. xxiij. q. vl. c. vl.

h ¶ Ratum habuit. ītelligo hoc si ei⁹ ꝯtēplatione vl' nomine sit factū. vt. j. de reg. iu. ratū q̄s. et. j. de sen. ex. cū q̄s ij. Rn̄. Alij ꝯtra dicētes hꝫ spāle ꝙ pena hꝫ locū in ratificāte licet nō fuerit suo noīe gestum sꝫ credo standum regule.

i ¶ Fauorē. nō nudum nec simplicez qꝛ de illis oñdet. j. §. illud.

k ¶ Receptauerit. pari enim pena sūt puniendi receptatores pessimi sine q̄bus delinquentes diu latere nō pn̄t. ff. de receptat̄. l. i. C. de hijs qui la. occul. l. i. et. ij. nisi eēnt ꝯsanguinei vl' affines. ff. e. ti. l. ij.

l ¶ Dānētur et sua. regulariter ꝯ. qꝛ bona dānatorū trāseunt in heredes ⁊ n̄ in fiscum. C. de bodā. aut̄. bona. sed hꝫ fallit in hoc crimīe lese maiestatis. C. ad. l. iuliam ma. l. q̄s quis. canonisata. vi q. i. §. verū. et in crimine heresis. s. e. li. de hereti. cum secundum. et in casibus ibi positis.

m ¶ Disponāt. illis non vocatis. etiā si de facto possiderēt s. e. li. de preben. lꝫ. ij. ⁊ hoc sonat vbū libere. s. positū.

n ¶ Rectā. de collateralibus enim tractat. j. §. ceterū.

o ¶ Pontificalem. alias enim tales nō includebantur nisi fuisset de ipsis exp̄ssum. s. de ꝯces. pre. dilcūs. ad idē. s. e. li. de here. īquisitores. et. j. de sen. ex. quia periculosum.

p ¶ Virili. intelligebatur nisi aliud fuisset expressum. s. c. prox.

a Beneficiū. de dignitate. s. dixerat ꝙ ō bñfō dicī ō

b Insecutōe. de pcussione et captione nō erat dubium ꝙ de insecutōne ꝙ specialiter statuīt hec pena.

c Vicinarū. que sint loca vicina dico iudicis arbitrio quo ad ꝙ relinquē dum. et possent dici vicina nō distantia vltra duas dietas vulgares. s. de ꝛep. nōnulli. vel legales. s. de prebē. pñti. §. loca. vel nō distantia vltra vnā s. e. li. de ꝛep. statutum. vel infra. ꝓuīcīā. s. de elec. cozā. arbitretur ergo in hoc bonus iudex.

d Articulo. si. xvij. q. iij. si q̄s sua dente. s. de of. ord̄ pastoralis. cū si.

e Et idonee. s. ꝓ pignora vel fideiussores. ff. manda. l. si mandato. §. paulus. Ñdit. alias x bū. cautōnis nudā ꝓmissionem ꝓtinz C. de x. sig. sanci⁹. sed si hoc casu sufficientem cautionez dare non posset dabit iuratoriam vel cauebit sub ypothēca suarum rerū. C. de epi. et cle. autē generaliter. n. ff. vt lega. no. ca. l. filio. in fi. n facit q̄d dicit s. e. li. de vsur. c. ij. n q̄d no. s. de dote post diuoz. resti. ꝙ f

f Vltra vñas. mare. et si xpiani nihil hēnt vltra mare eēt hec pena ꝙ alia ꝓmutāda. ff. de iter. n re. l. relegatorū. i. vñ. ff. ad. l. põ. de parri. l. pena.

g Proscꝛiptōis. vij. q. vij. omnibus.

h Acq̄sitis. q̄ ꝓus acq̄sita erāt ꝓsēta

i Simplici fauore. nudū ꝓsilū vel simplex fauor intellr illiq̄ ad maleficiū faciendū nihil adicit

k Possit extēdere q̄dā iudicatō. si. s. e. li. de ꝛep. c. fi. nā et ꝓter hāc ꝓmissionē ꝓpa eodē mō id poterat cū ñ hēat i periū par i parē. s. de elec. innotuit.

l Aliq̄ ꝓdcōz. s. ī secutōis captiōis. aut pcussionis. aut societatis boz cri⁹ m Co⁹ minū. hercz. s. ō vi. n bo cle. vt clericoz. n Cām. primā ñ remotā. q̄ dic. vt s. de homic. de ceco. ō testi. sicut.

o Ad min⁹. pcoz. C. ō sa. sā. ec. l. placet. i fi. vbi pō ꝙ ecclesiasticū iudicem scdo ꝙ sckarē q̄spuniēn sic i cauō nro. ꝙ pt crimis horroz. cēnī regulariter sec⁹ vbi crimīa lit agit. s. de accu. ō hȳ. vbi de ꝛ. n. ij. q. v. hz ꝛ ꝓtiū sūt enī paria aliquē eē absolutū ꝑ dēnatū. et soluit se. ff. de exē. rei iudi si q̄s cū toto. §. plane. et facē ꝛ decē. ad ad id q̄d no. s. ō iudi. at si clici. i gl. p.

a ¶ Priuata. ſi. xxxv. q. ij. ita noſ. et. s. e. li. de elec. vbi periculū. ij. ciuitas. Excipitur aūt ciuitas romana ab hac pēa. ſi eni ipſa in hoc pūiretur priuarent eciaz inferiores eccle cū totius orbis epūs ſit romanus pontifex. ⁊ preterea ibi ꝓmptiorem habemus iudicē. ſ. papam qui huic rei pōt adhibere remedia et penas imponere. ad hoc optime. C. de

R Omana. fabrice. qz bij ſ qui ad ec. con. l. vl. in prin. oferentib⁹ ad opus fabrice dari ſolent remiſſiones ideo de bijſ queſtoribus in hoc ti. poſuit. quis autem teneatur ad opus fabrice. dic vt. s. de ec. edi. c. i. et. c. de bijs. ſed cū quarta fabrice et clericoꝝ ſubſidia nō ſufficiāt fieri ſolet ad pdicta ſicut et alia pia opera elimoſinarū collectō ad l⁹. s. e. li. de ſta. regul. c. vno. ad finē.

c ¶ Hoc. ſ. qꝝ teſtātur vel parere nolunt.

d ¶ Poteſtatem. ſicut nec pōt forane os officiales ſtatuere ꝓpter citationes faciendas. vt. s. e. li. de offic. ordi. romana.

e ¶ Ipſoꝝ. q̄ſtoꝝ.

f ¶ Prouincie. quaſi velit notare qꝫ indulgentia nō ꝓſit bijs qui ſubiecti nō ſūt. qō dic vt. s. e. ti. qō aūt.

g ¶ Mouere. et indulgētiarū lras ꝓcedere. vt. s. e. nō. et ē caſus iq̄ aīepos iuriſdictōnē hz i ſubditos ſuoꝝ ſuffraganeoꝝ. alij no. s. d of. or. paſtoralis. ⁊ ix. q. iij. c. ij.

b ¶ Remenſis. vel alius quilibet. s. e. li. de of. or. romana in fi. s. ti. pr. c. i. in fi. i ¶ Generaliſ s. e. cū et eo. et ſi ceſſerit nō valet. j. e. c. vl.

S Epūs. ſubdito. puta archidiacono archipreſpitero abbati ꝓpri vel ſilib⁹ ꝓſonis q̄ immediate ſubſūt epīs Quid dices de inferioribus pura laicis prochianis certe prochie. nūquid illis epūs poterit licentiam dare vt ſibi cōfeſſorē eligāt. videtur qꝫ non. s. e. omnis. de pe. di. vi. pla

P Er hoc q̄z ſecularib⁹ ptātibus nō adiminus fa culratē vtēdi legibus ꝓtra tales q̄s aduerſus ſacrile gos catholici ꝓncipes ediderūt. quis enim locus regi minis poterit eē tutus. q̄s rector ſecuritate gaudebit ſi romana eccleſia que omniū eccīarū diſponēte dño caput ē et mgrā. caſib⁹ iſtis ſubicitur. ſi eius filij ſpāles hmōi piculis exponuntur quē eccie filiū quem fidei zelatorē ꝓtumelia tāta non tāgeret ⁊ pfuſio tā aſpa nō moueret. Porro ſi filius ē dolebit ſi fidelis matre fidei leſa ledetur. ¶ Qua ꝓpter ſi princeps. ſenatoꝝ. ꝓſul. ptās vel aliuſ dños ſiue rector ꝓtra ꝓſumptores p dictos pūtis ꝓſtōnis tenorem non fecerit obſeruari tā ipſi q̄ officiales ipſi⁹ infra mēſem poſtquā res ad noticiam eorum puenerit eoipſo ſniam excōis incurrāt. Ciuitas vero queuis alia preter vrbem que talia facienti vel facientib⁹ ſeu ꝓſumētib⁹ in bijs ꝓſilium vel auriliū dederit aut faſtorē vel infra mēſē ſaltē taliter delinquentes put tāti facinoris enormitas exegerit et facultas ei affuerit non duxerit puniendos pōtificali et ſupra ſit eoipſo dignitate priuata ⁊ nihilominus remaneat interdcā

¶ Anno. iiij. in ꝓci. lugd.

De penitētijs ⁊ remiſſionib⁹.

R Omana eccleſia. ⁊ infra. ¶ Queſtoribus aūt fabrice remenſis eccleſie remēſis archiepūs ſeu eius officiales citādi ſuffraganeoꝝ ipſius eccleſie ſubditos quoſ ijdē queſtores ſibi reſiſtere aut nolle parere dixerint vt ſuper hoc cōpareant coram ipſis nequaq̄ tribuant potestatem. Sup benigna vero ipſoꝝ receptōe ac ſubuētōe ipſi fabrice facienda pōt eoſdē ſuffraganeos et alios xp̄ifideles remēſis ꝓuincie caritatiue monere.

¶ In concedendis quoq̄ indulgentijs nō excedat remeñ. archiepūs ſtatutū ꝓcijj generalē. ¶ Oni. viij.

S Epūs ſuo ſubdito cōceſſerit vt ſibi poſſit idoneum eligere ꝓfeſſorē ille quē is elegerit i caſibus qui eidē epō ſpāliē reſeruātur nullā hz penitus prātē. cū in gñali conceſſione illa non veniant que nō eſſet quis veriſimiliter inſpē ꝓceſſur⁹. ¶ Nulla q̄z

cuit. de ꝓcl⁹. nullus. die ꝑ. quia quilibz de dioc. pōt recurrere ꝓ pnīa et ad ꝓpriū ſcerdotē et ad epm vel archipīſpiterū cathedralis eccie qui quo ad hoc eſt vicarius epi. vt. s. de of. archid. officium. vnde credo qꝫ ſufficiat alterius licētia. ſ. vel epi vel prochialis ſacerdotis.

l ¶ Idoneū. qui ſciat circūſtantias ꝓſiderare et diuerſa medicamentis vti ad ſanandum egrotū. s. e. offīs. de pe. di. vi. qui vult. de homici. ſicut dignum m Refuātur. ſed q̄ ſūt iſti caſus. dic qꝫ abſoluere excōicatos maiori excōicatōne non competit ſimplici ſacerdoti ſz epō. vt. s. ō ſē. ex. nup. Imponere penitētias blaſphematoribus dei ⁊ ſāctoꝝ. s. de cleř. male. c. ij. Sortilegis. de ſortil. c. ij. ¶ Commutatio quoꝝlibz votoꝝ. vt. de vo. et vo. re. c. i. Diſpoſitio male ablatoꝝ incertoꝝ vl̄ certoꝝ q̄ñ non extant bij q̄ bus facienda eſt reſtitutio. s. de iudeis cū ſit. Penitentia. matrimoniorum clādeſtine contractoꝝ vel contra interdictū eccleſie ꝓ epos ſolet imponi. s. de clāde. deſpon. cum inhibitio. et de matrimonio ꝓtrac. cōtra interdic. et. c. i. et vl. Solent epīs reſeruari penitētie omniū publicoꝝ enormium criminū oppreſſionis filioꝝ ex ꝓpoſito vel ex caſu cuiuſcūq̄z homicidij. falſi teſtimonij vl̄ falſi inſtrumenti periurij inceſtus corruptionis mōialium coeuntis cum bꝛutis et bijs ſimilia ad hoc. l. di. miror. et. c. in capite. xxxiij q. ij. quicunq̄z. cum ſimilib⁹.

n ¶ Conceſſurus. vt. j. de reg. iu. ĝe nerali. cū ſuis cōcor. ad idē. s. e. li. de of. vica. c. vl.

o ¶ Conſuetudine. eſt enim onerosa eccīs ideo non valz. s. de conſue. c. ij. et ex ea frangitur eccleſiaſtice diſcipline nexus. s. de conſue. cū venerabil. et iā cēt lz ꝺ obedientiā pſcribere qō eē nō pōt. s. de preſcp. cū nō liceat.

a Aligere. epi et archiepi et supiores et inferiores ab epis exempti hñt a iure licentiã q̃ idoneũ pfessorẽ sibi eligunt qui pt̃ eos soluere et ligare. s. e. ti. c. vl. /possum cõfiteri
b Ligare. ideo dixit q̃ cuicũq; volo/ pcã mea petẽdo etiã salubre aĩe pcilium sed ille nõ potest ligare vel soluere. vt hic vides. sic dicimus de laico in necitate q̃ possumus ei confiteri sed ipse non pt̃ soluere q̃ nõ hz claues. de pe. di. i. quẽ penitet. et no. de of. or. pasto/

Indulgẽtie rat. tic. declat opi. no. s. e. r. ex eo. ꝛ reprobat opi. ioh. et ber. ibi vero ap/ probatur opi. hos.

d Casib⁹. ad pia opera puta edificationẽ vel reparationẽ eccie refectõez vel edificationẽ põtium vel viaruz sustentationẽ hospitalariorũ vel simiuz

e Non obtinent. quid dices nunq̃d saltem in eo q̃ potest dare tenebit i dulgentia. videtur q̃ sic q̃ ẽ gl'a arcẽ vtile p vtile ñ viciat. ꝛ de regu. iuꝛ. vtile. vbi vide ar. ad hc. p et contra. preterea hec est quedam liberalitas et in liberalitatibus vel donationibus dicim⁹ q̃ tenent q̃ parte vsq; sez ad legitimum modũ ꝛ in residuo non vt. C. de dona. l. sancimus. xij. q. ij. si q̃s de seruis. p. hc agimus de re separabili. s. de numero dierum vbi non vitiatur vtile per inutile. ff. de aqua co. et estꝛ. l. i. §. trebacius. et hoc verum puto. Alij contra dicentes indulgentiam in nullo tenere quia qui priuilegio abutitur perdit illud. xi. q. iij. priuilegium. cũ si. sz si nõ est verũ q̃ qui abutitur priuilegio pdat illud licz mereatur pdere. sic dicit. c. vnde pncipis erit estimatio. q̃ dic vt no. inno. de decꝛ. suggestum

Quia Generalis. s. e. cũ ex eo. /q̃ excõicat suspẽdit Dum medicinalis. iudex/ vl' int̃dicit in scriptis hc faciat et cãm pscribat et requisitus exemplũ sẽtentie tradat infra mẽsem. qui contra fecerit p mensem ab ingressu ecclesie et diuinis est suspẽsus. et relaxabitur illa sẽtẽtia p supiorẽ absq; difficultate et pdẽnabitur laroz i expẽsis. et alias pena digna si sic suspẽsi celebrãt vt pus sũt irregulares nec absoluũt̃ ab alio q̃ a papa.

h Moralis. vt. ij. q. i. multi. et. xxiij. q. iij. notãdũ.

i Contẽnat. et rũc ãplius ex ptẽptu ligatur. xxiij. q. iij. notãdũ. xi. q. iij. §. cũ ergo. et. s. e. r. per tuas. crescit igitur homo per meritũ obedientie parendo inique sentẽtie. viij q. i. sciendũ. xi. q. iij. quid ergo. /ue ignoscẽdo hc soluz bñ

k Corrigẽtis. siue plectẽdo si/ agitur vt vita hoĩm corrigatur. vt. xxiij. q. v. pdest.

l Vedentis. sanabit et medebitur q̃tũ in se erit aliasꝛ ñ erit quid sibi iputetur. xlij. di. c. epbesios. xlvij. di. c. vlti. faciat igitur q̃ sententia sit iusta ex animo ex ordine et ex

pt̃ cõsuetudine introduci q̃ aliquis preter sui supioris licẽtiã pfessorem sibi eligere valeat qui eum possit soluere vel ligare. Idem. Indulgẽtie que ab vno vl' pluribus epis in ecclesiaꝝ dedicationibus vel alijs q̃busc̃q; casibus concedũtur. vires nõ obtinẽt si statutum excesserint pcilij generalis. Ano. iij. i. p. lug.

De sentẽtia excõicationis.

Olim medicinalis sit excõmunicatio non moralis. disciplinans non eradicãs duz tñ is quẽ lata fuerit nõ cõtẽnat caute q̃uideat iudex ecclesiasticus vt in ea ferẽda ostẽdat se pcosequi q̃ cozrigentis fuerit ꝛ medẽtis. Quisquis igitur excõmunicat excõmunicationem in scriptis pferatꝛ causam excõmunicatõis esse pscribat. ꝓpter quã excõmunicatio pferatur. Exemplũ vero hmõi scripture tradre infra mẽsem si fuerit requisitus. super qua requisitione fieri volumus publicum instrumentum vel literas testimoniales confici sigillo autentico consignatas. Si quis autẽ iudicũ hmõi constitutõis temerarius exiterit violator causa de quibus hz. s. e. facto.

m Excõicat. suspendit vel interdicit. j. e. e. §. et hec eadẽ

n Scriptis. no. casus in quib⁹ scriptura req̃rit̃. ꝛ de hijs plene dixi. s. e. li. de cen. c. i. /citatus cozã nobis renuit

o Cãm. vt q̃ emptorie/ ꝓpere et de iusticia rñsurus vel quia iussus vt infra talem diem centũ t cio solueret. ad que sibi ex cã depositi tenebat̃ q̃ facere recusauit ideocor zẽ. et est hc ordo retrogradus q̃ prio debet cãm exprimere et postea excõicare. sed nũquid hec cõstitutio locũ hz cũ excõicatõ fertur cõtra incertã personam. vt. v. q. i. qui/ dã. et. s. de of. or. si sacerdos. dicũt qui dã q̃ non. ad hc. s. e. li. de elec. qui ptra certã. sed tuci⁹ ẽ tenere cõtrariũ tũ q̃ hec pstõ generaliter loquit̃ tũ q̃ certaz personã licet nõ expressam ligat sñia que tñ postea exprimetur. ad hc. j. e. romana. §. caueant. ꝛ nota ex hac lra duas diuersitates inter sñias excõicationũ ꝛ alias diffinitiuas quia vtraq; debet ferri in scriptis sed si diffinitiua nõ ferratur in scptis non tenet. de re iudi. c. vl. sñia aũt excõis licet non sit lata in scptis tz sed locũ hñt pene q̃. j. sequũt̃. Itẽ in diffinitiuis nõ est necesse exprimere cãm. s. õ re iudi. sicut. sed in sñia excõmunicatõis secus. vt hic vides. /sit cã ligat tñ excõicatõ p Propter quã. et licet falsa/ ri. q. iij. c. i. et. §. s. e. sacꝛ de absolutõne dic vt. s. de of. or. ex pte.

q Exemplũ. totale. alꝛs nõ eẽt exemplum.

r Excõicato. per hoc videtur loq̃ cũ excõicat certa pson fatez hc q̃ ad traditionẽ exẽpli. /bit locũ pena que sequi

s Requisit⁹. alias ergo nõ habe/ tur et ẽ si. s. e. li. de ap. vt sup. c. ab eo. et intelligo q̃ requisitio fiat loco et tpe ꝓpetib⁹. ar. §. c. ab eo. et. s. de elec. cũ in veteri. et intelligo mensem a die sñie nõ a die req̃sitionis. sic. ij. q. vi. §. diffinitiua. xv. iudicibus. et. C. de ap. l. iudicib⁹. si autem req̃ratur p⁹ mensem non hz locũ hec constõnis pena. sed nihil ominus illã dare tenetur sic̃ et cetera acta cause. de ꝓba. qm̃ ptra. ad hoc de dolo et ptu. cũ dilecti.

t Autentico. ista sũt paria. s. de fi. instru. c. ij. ad idẽ. s. e li. de of. or. si can̄ici. sz nãq̃d sufficiẽt testes. vidz q̃ sic. C. de fi. instru. l. in exercendis. s. de fi. instru. cũ iobãnes. dic illud regulare. sz hc speciale sicut et alia que dixi. s. de cen/ si. c. i.

u Iudicũ. quozũcũq;. vt etiã sacerdotes excõicãtes hc fiuare debeãt. s. de of. or. cũ ab ecclarũ. pena tñ suspẽsionis õ q̃. j. loq̃t̃ in epis locũ nõ hz vt. j. e. qz periculosũ.

u Temerarius. nunquid requiritur q̃ sit in dolo. videtur per hanc litterã. ad hoc. ff. vi bo. raptꝛ. l. ij. §. doli mali.

Dic contra q2 sufficit qꝫ in negligentia stulticia vel fatuita te hec fecit. ad idē. ff. de iurꝫ. eū quē temere. et est si. s. e. li. ne cle. vel mo. c. ij. et per hāc lr̄am puto qꝫ si excōicator nō fuit in aliq̄ culpa puta non erat necessaria ad scribendum et periculum erat in mora credo qꝫ non hēat locū pena. ad hoc. ff. de usufruc. eq̄simū. et. s. de elec. in dēnitatib⁹. in fi.

a Mensem. quo lapso ipso iure restitutus est. lxxxi. di. si quis āmodo. et. s. de spō. nō est nobis

b Ingressu eccīe. de hac suspensione habes. j. e. is cui. ⁊ adde qꝺ dicaꝫ. j. e. is qui.

c Superiorꝫ. istꝺ satisfhēm⁹. s. e. sacꝺ

d Difficultate. s. cautōis exigende vꝫ remissionis faciende.

e Pena. sic. s. de vsupal. nisi spālis. xxviij. di. qui ea.

f Observari. ⁊ sic ista tria sunt paria et habes si. j. e. ti. is cui. ad idem. s. de ap. ad hꝫ qm̄. c. dilectis. de consue. cuꝫ dilectus. de elec. cū inter. R. cū si. et intelligas de interdicto vel suspensione etiā a spūalibus ꝓlata. secus si intēdi ceretur ingressus ciuitatis vꝫ pomerij ff. de ser. expor. cui pacto. ff. ꝺ interꝺ. et re. per to. fm modernos qui de hoc pleneno. in p̄dic. ꝺ cre. ad hꝫ qm̄.

per mensem vnū ab ingressu ecclie et diuinis nouerit se suspensū. Superiorꝫ vo ad quē recurritur sm̄am ipsam sine difficultate relaxans latorem excōicato ad expēsas et offie interesse p̄dē net et aliaſ puniat aīaduersione p̄dignaꝫ pena docēte discāt iudices cꝫ graue sit excōicationū sententias sine maturitate debita fulminare. at hec eōdem in suspensionis et interdicti sētijs volumus obseruari Caueāt aūt ecciarū ꝓlati et iudices vniuersi ne p̄dictā penā suspēsionis incurrāt. qm̄ si ꝓtigeret eos sic suspēsos ꝺina officia exequi sicut priuſ irregularitatē nō effugiāt iurta canonicas sanctiones sup q̄ nō nisi p sūmū pōtificē poterit dispensari. Idem in eoꝺ

g Sicut prius. q̄ si officio suo agens vt dicit canon. xi. q. iij. si quis epūs i p cilio. qꝺ verū est in q̄cūq officio cantādo et in quibuscūq horis officiet ecclesiam vt in p̄di. canone. et pcor. s. e. li. ꝺ re iudi. cū eterni.

h Irregularitatē. qꝺ gꝰ in antiq̄s canonib⁹ statutū erat de excōicatis extēdīt ad suspēsos. xi. q. iij. c. si quis epūs dānatus. et. c. si q̄is epūs in pcilio. et. s. de re iudi. cū eterni.

i Sūmū. no. casū spāliter fuatū ro. pon. alios habes de of. lega. ꝙ trāslationē. de excel. pla. sicut in iure.

Dolet. a nōnullꝰ qui petit absolui ad cautelā dicens excōicationis sn̄iam in se latā cē nullā absoluetur cuiusq̄ ꝓtradictōe nō ob. nisi dicatur et ꝓbetur infra octo dies excōicatus ꝓ manifesta offensa. qui ꝓbat se excōicatū pꝰ appellationē probatione pendēte in iudicijs euitabitur extra iudiciū nō. hoc dicit. iurepitis pfictū rōnum

l Nonnullis. scolasticis vel hūtibꝰ sic. s. de resti. spo.

m Superiorē. excōicatoris. qꝺ dic vt. s. e. ꝓ freq̄ns tuas. et per hāc lr̄am q̄ sic gūaliter loquif dixit ber. ꝙ qui libet iudex ordinarius et delegatus hanc absolutionem impartiri pōt. Inno. et alij ꝓtra in delegato dicētes qꝫ ōlegatus etiā p̄pe non absoluit ad cautelā ex generali cāe ꝓmissione. delegata enī ptās est stricti iuris ⁊ id solū pē qꝺ ei specialiter est cōmissum et sme q̄ cāexpediri nō pē. s. de of. delega. c. i. et. c. prudentiā. sed sme absolutōne ad cautelā ne pē cā expediri qꝫ cū patebit illū excōicatū potit ꝓ delegatū in veritate nō ad cautelā absolui. vt. in. c. prudentiā. sed ꝙ delegatus pape absoluat ad cautelaꝫ videtur expressum. s. de appella. ad pūtiam. sed qui tenent contrarium dicūt qꝫ istud fuit ꝓpē spālē ꝓmissionēꝫ vel illud in auditoribus secus in delegatis. quasi auditores habeāt ordinariā. de hoc de hēp. auditoꝫ. in cle. in. i. glosa.

n Cōtradictōis. ipsius excōicatoris vꝫ aduersarij q̄ illū fecit excōicari. vt. s de ap. qua fronte. et. j. sequif.

o Et an ante. sequnda questio.

p Nōmōi. s. ad cautelam. idem puto etiam si non peteret absolui quia nec cōpellitur hꝫ casu. vt s. e. ꝓ tuas.

q In iudicio. ibi et iudici faciēda est ꝓbatio. vt. ff. de ꝓba. l. quinquaginta. s. e. li. de hēp. statutū. §. cū vero. cū si milibus.

r Errorē. pone exemplum. j. e. venerabilibus. §. potest. et in hijs duobus casib⁹ ē nulla excōicatōis sn̄ia et in alijs q̄s dicā. j. e. pūti.

s Ceteris. iudicialibus et extra.

t Illius. s. de precedēte legitima appellatōe.

u Petenti. hūiliter. s. e. ꝓ tuas. de of. delega. cū ꝓtigat. potest etiā nō petēs absolui. ij. q. v. quanto.

x Opponat. qꝫ piculū est ī mora. iā enī sic decedere possz cū et ꝓpter pcēm et ꝓpter excōicatoꝫ q̄s facilius moriatur xi. q. iij. epī. ad idē. s. de ap. qua fronte. ff. de ap. reci. vꝫ nō l. vl. sta. i. notoria. qꝺ dic vt. s. de v. sig. cum olim

y Manifeste. et. c. ex parte. vbi de hoc. idē ī manifesta ꝓtūacia. vt. j. e. veñabilib⁹. §. sec⁹. et idē putarē si peteret absolui ad cautelā a sn̄ia canonis et diceret casus talis cē q̄ absolutio fieri nō deberet ante satisfactionem. vt. s. de of. dele. c. vlti. §. pars vero. et. s. de censi. quāq̄. in fi. et de immuni. ec. qm̄. in fi. et de heret. quicūq. in pūn. cū suis si.

z Octo dierū. dixit ber. ꝙ hic et. s. de res. spo. frequens. et. s. de excep. pia. de q̄ tamē dic vt ibi dixi. ⁊ vbicūq certꝰ ēminus a iure statuitur si petatur maior dilatio negabitur iusta cā cessante sed si cā subesset dixit eū audiendum exilla

generali clausula. si q̄ iusta cā ꝛc̄. ff. et quibus ca. ma. l. i. in fi. et si minor esset vel eccla audiretur eē si ꝓbatōes negli/gēter intra terminū omisisset. si aūt reus ad ꝓbandum ꝓtiū peteret dilationē longiorē dāda est fm eū et ꝓdest dilatio illa actori quia si nō plene ꝓbauerit adhuc alias plenas ꝓ bationes inducet. C. de tēp. in inte. resti. l. petende. et sic ī hijs casibus audirentur infra dies statutos et post etiam si postulat ꝓ p̄di. C. petende. imo eē ꝑ terminū ipsum reo datū ꝓ p̄d. l. admit teretur cū ex facto illius impediē.

a Dic. s. excōica/tū illū ꝓ manifesta offensa.

b Relaxetur. eē ad cautelam vt for mata fuit questio

c Emenda. in spi ritualibus nō sem per hz locū ꝙ ante oīa emēdet excōica t⁹ ꝓ manifesta ptūa cia vel offēsa. pone enī aliquez excōica tū. quia non fē se ordinari ꝓmouēē ne anteq̄ absoluat absit. et de hoc per inno. et modernos s. de prebē. ꝓ illoz

d Dubia. et sic ñ ostēdit de nullitate ꝙt dicebat.

e Probandū. de nullitate. s. ꝙ sñia fuerit lata post legitimā appellationē vel ꝙ ptineat intole/rabilem errorem.

f Actor. secus si vt reus. s. de iudi. intelleximus. de excē. cū inter. s. e. l. ō Rep. c. i. ⁊ repelletur a iudice etiā reo non opponente. s. de excep. exceptionē.

g Extra iudiciuz. q̄rit q̄re aliud in iudicio et aliud extra iudiciū. Reddebat ber. super ijs tres rōes. Prima q̄ in iu dicijs non tollitur actō sed differtur. s. e. lr. de excep. pia. ⁊ sic nō est multū ꝓiudiciū. C. de ꝓci. im. of. l. q̄riens. q̄ q̄d differtur nō aufertur. xuij. q. vi. c. i. sed in extraiudicialib⁹ magnū est ꝓiudiciū q̄ nō sme magno dāno a reb⁹ nr̄is re/uocamur. ff. quēad. testa. api. l. sed si quis et cōsignatorib⁹. Scōa. q̄ facilius interdicūtur iudicialia q̄ extraiudicia lia et ea q̄ sūt iuris q̄ ea q̄ sunt facti. ff. de peū. l. quidā fui. Tercia q̄ in iudicio vbi alium impetimus leuius impedi/ri debemus q̄ extra iudiciū vbi nullū impetimus sed tm̄ iuri nr̄o inmittimur.

b Officijs. publi/cis vel diuinis. vñ exq̄ de appella/tione cōfidit secure celebrat vt ꝓ/ius. s. de ap. ad p̄tiā nr̄am. et. c. dilectis.

i Admittit. nō statim est efficax admissio sz postea in pro cessu apparebit q̄ si admissus fuerit ad electōnē postea di scutietur de appellatione. et si apparebit ꝑius per eum legi/time appellatū apparebit illū bene admissum. si autem ap/parebit illū tūc excōicatū et sic nō valere vocē ſnam. vl dic vt no. s. de ap. pastoral. in glo. pe. ꝑ. ꝓ. e. lz. ibi soluit. in vl. glo. Tatui⁹. ex/cōicatio lata in participātes excommunica/tis in locutione et si canonica moni/tione non ꝓmissa nō tenet. Declarat aūt hec decre. ꝓ dē. ꝓ. e. c. pstōnē. et ad sñias interdicti suspensionis extendit. ꝓ. e. statutū. l Excōicatis. maiori excōicatione.

m Alijs. pura osculo. salutatōe. mēsa choro et sibibus. sic eni scient excōicātes excōicato sunt excōicati minori excōi/catione ipso iure. xi. q. iij. cū excōicato. et. c. qui cōmunica/uerit. et a quibus repellāt hec excōmunicationes habes. iij. q. uij. ēgeltrudā ⁊ ō exē. a nobis. de cl. ex. mi. si celebrat Sūt aūt q̄dā ꝑsōe excepte q̄ sme hac pena excōicato cōi cāt. vt. xi. q. iij. qm̄ mltos. de sē. ex. ꝙ ī dubijs. ⁊. c. it alia.

in locutione et alijs quib⁹ ligatur participās excōmu nicatōe minori añ monitio nē canonicā excōmunicare maiori excōicatōe p̄sumat saluis pstōnibus ptra illos trime ꝓmulgatis qui in cri mie p̄sumūt ptcipare dā/nato. ꝙ si ex locutione et a lijs quibus ptcipās labit in miorē excōicatus fortius indurescat potit iudex p⁹ monitionē canonicā hmōi ptcipātes ꝑsili dānare cē/sura. Aliter aūt in ptcipā/tes excōicatio ꝓlata nō te/neat et ꝓferentes penā le/gitimā potenūt formidare dē in eodem.

Celia periculosum ē ī

n Monitōz canonicā. ijs ē regulare in excōicatōe boīs vt sp̄ p̄cedat monitio. vt de sē. ex. facto. xiij. q. iij. de illicita. et dz q̄ ad ijs monitio canonica vt moniti exp̄māt nō iati ⁊ tri b⁹ mōitionib⁹ moneant vna ꝓ oī b⁹ cū intuallo dierū nisi ncēs aliud suadeat. ꝙ. e. pstōz. o Cōstōib⁹. s. e. nup. et. c. si pcubine. et intdū q̄ cōicat in dīis excōicato excōica t⁹ ē excōicatōe maiori. vt. s. e. significauit. qdverū ē si q̄nq̄ pcurrāt q̄ ibi ex textu notāt. notat aūt ijs ber. ꝙ si epūs cōi/cat in crimine cū excōicato a se. ꝙ nō incurrit maiorē excōi cationē qz sic cōicās peccat in eū qui damnauit ⁊ ab eo est absoluendus. s. e. nup. ẽ iste sua sñia se ligare non potuit. ff. de arbi. l. pnl. ff. de iudi. l. iulianus. tamen dixit ꝙ mino/ri excōicatōe ligat⁹ est q̄ a iure ꝓtrahitur. Alij ꝫ dicētes ꝙ et minor et maior excommunicatio sz per cōmunionem ī crimine et in locutione contrahitur a iure. non ab homine et hoc tz hos. s. e. nup. ꝓbat ijs per ꝟbum. quamuis enim et tūc eē. qđ bene facit ꝓ prima parte qz absoluitur ab ex/cōicatōe ꝓmunicans in crimine. gō non est sñia canonis qz tūc absolueret a ꝓprio ordinario. tonē boīm quam non p Indurescat. qz videt se hre p̄ñi/ hre et int bomīes eē grauis ē pena. C. de aposta. hij qui scām.

q Participātes. s. in locutōe ⁊ silib⁹. r Cōsili. s. ma s Teneat. no. casū in q̄ nō tz ipso iure. iozi. excōicatōis sñia et fuit ijs statutū ꝓter epōs qui statim ex/cōicabāt cū participibus. alios dicā. ꝙ. e. p̄ñi.

t Penā. s. e. sacro. vbi puniunt q̄ admonitōe nō ꝓtemi/sa excōicāt subditos.

Q Dia ꝑiculosū. et ideo vitandū. xlij. di. quiescamus. s. e. li. de elec. vbi ꝑiculum. ff. ad carboniamū. l. i. §. ij. q̄ igitur officiū eꝓor et supioꝝ nūius et generalius est ⁊ plures grauarent si illud impediri ꝓtigeret. ideo papa nō tam epis q̄ subditis ꝑ hanc ꝓstōnē voluit ꝓuidere. cōsistit enī istoꝝ officium in crismatis confectione. in frontis crismatione ordinum collatione ecclesiarum et altarium consecratione. et sic multū periculū in suspensiōe iꝓorum.

b ¶ Supioribꝰ. archiepis ꝑiarchis et primatibus.

c ¶ Officij. ꝑ hanc lr̄am nō credebam olim q̄ constitutio ista hr̄et locū in penis suspensionū a bñficio. licet hosti. cōtra. s. de el̄c. cū i cūctis. et gar. eo. ti. cupiētes. tū hodie nō dubito. q̄ etiaꝫ in suspensiōib⁹ a beneficio non solū ab officio ingressu ecclesie vel similibus locū hꝫ hec constō. hoc ꝓbat. s. e. li. de elec. si ꝓmissarius. §. hmōi. et q̄ potuerit esse ratio ibi diri.

d ¶ Suspensiōis. secus in excōicatōe q̄ in illa priuilegiati nō sunt. et noluit papa intātū eos ꝑuilegiare q̄ tollerꝫ q̄ ad eos canonem. si q̄s suadēte. et alios similes.

e ¶ Constōis. s. e. sacro. et. c. cum medicinalis. de solut̄. c. .ij. de elec. cum in cunctis. cum si.

f ¶ Sententie. aliud est ꝓstō aliud snīa. ut dicam. j. c. vr. §. caueāt. si ergo papa vel legat⁹ vel alius ferat aliquā snīam suspendendo cōtra facientes hoc nō ꝓhibendet epos.

g ¶ Mandati. vbi si mādat papa q̄ oēs ꝓlati et clerici soluant tātā pecuniā suspēdendo nō soluētes infra terminuꝫ assignatum. ꝙ tales ergo ꝓstōnes snīas et mandata epi non ꝓhibendunt̄. neglecta enī hmōi maiora vident̄ que spāliter non designant̄. ff. de inuꝝ. Ire apud labeonem. §. hoc edictum. h ¶ Ipsis. constitutōe snīa vel mandato.

i ¶ De ipis. nota q̄ caute puto remotā lr̄am q̄ olim ꝟ erat que sic dicebat de epis et coꝝ supioribus erpssa ꝛc. ꝑ quā dicebat hoſt. q̄ ꝛz in snīa diceret de epis nō ꝓhibendebantur arepi. Plus dicebat q̄ si dicebat de epis et supioribꝰ noīe supioꝝ intelligebant archiepi sed nō ꝑiarbe. ad hoc de Rep. sedes. et omnia iura que inducunt̄ ad penalia iura restringenda. sed dic contra. q̄ nō est supior ordinē epo reꝑire. et ob hanc causā se papa vocat epm. vnde eo ipso q̄ de epis erpsim̄ venīt superiores. q̄ non inspicimus dignitatē sed officiū pontificale. ut in prin. c.

k ¶ Habeat̄. ꝟ erat olim plus de textu et erat quedam declaratoria illius decre. solz. q̄ nō hēbat rōꝫ vñ fuit sublata Romana. huꝰ decre. v. sūt dicta. Primo q̄ archiepus snīas latas a subditis suffraganeoꝝ suorum nisi ꝟ habet de cōsuetudine non relaret. Secm̄ q̄ gñalis snīa archiepi ligat tm̄ subditos. Tertiū q̄ ꝑteritis vel pñtibꝰ culpis monitōe nō ꝓmissa ab eis lata snīa est iniusta. Quartum q̄ ꝑ futuris culpis vel iam cōmissis sz nisi satisfaciant excōicare nō debent. nisi mora culpa vel offensa vel alia iusta causa subsit. Quintū q̄ in vniuersitatē vel collegium non feratur excōmunicat̄ōis sententia sed in illos qui culpabiles erunt̄ et

remeñ. ecclesie subditis remeñ. archiepus et eius officiales omissis ipsis excōicatoribus nō relarēt salua ꝓraria sup ꝟ cōsuetudie si quā hñt. Porro excōicatōnū snīe a remeñ. archi epo suisq̄ officialibꝰ gñaliter ꝓmulgate subiectos eiusdē iurisdictōni archiepi tm̄ ligāt. Nec necī specie nec in genere ꝑ culpis et offēsis ꝑteritis vel pñtibꝰ excōicationū snīas absq̄ ꝓperenti monitōe premissa ꝓmulgent. et si ꝓtra presūꝑserint iniustas nouerint esse illas. Caueant etiā ne tales sentētias sive specialiter sive generaliter in aliquos ꝑ futuris culpis

m ¶ Archidiaconorū. vel ipis archidiaconis. et sic no. inferiores epo iurisdictionē hr̄e. de ꝟ. xxv. di. plectris. s. de of. ord. cum ab ecclesiarum.

n ¶ Relaret. q̄ si fecerit non tenz relatario. cū nec excōicantiū nec excōicatoꝝ sint iudices. ut .j. eo. ti. venerabilibus. i. ꝟ.

o ¶ Cōsuetudine. et sic ꝓsuetudo i talibus iurisdictionē dat. ad idē. s. e. li. ō of. ordro romana. ⁊ de fo. compe. romana. §. i. Idem intelligas si hr̄et priuilegium sup boca papa ista enī sūt ad ꝟ patria priuilegiū et cōsuetudo. ix. q. iij. cōquest⁹. s. de of. ord. duo simul. cum si.

p ¶ Snīe. canō quē facit archiepus in cōcilio ꝓuinciali iste ligat subditos totius ꝓuincie. xvij. di. .c. vl. ad hoc de ꝓben. graue. de accu. sicut olim ¶ Sentētia aūt lata ab archiepo. puta quicunq̄ furtū fecerit sit excōicatus. ista non cōꝓhendit subditos totius ꝓuincie. sz solū dioce. sue. et de hac loquit̄ hic. nec etiā ipsi subditi ꝓbabiliter ignorantes ligant̄. ut .s. e. li. de consti. c. ij. Intelligo tm̄ delinquentes in dioce. ipius archiepi scienter illa snīa ligari. q̄ iam ꝑ delictū effecti sūt subditi. de fo. compe. c. vl. de rap. ca. i. Ratio aūt huius dicti est. q̄ sicut in specie non ꝑt ligare subditū suffraganei sui sic nec in genere. imo multo minus. ar. de Rep. pastoralis. dioc. delinquūt. ut

q ¶ Subiectos. nō ꝟ demū cū i sua .s. ō ꝓsti. c. ij. ij. Re.

r ¶ Spē. excōico petrū. q̄ furtū fecit vel sacrilegiū ꝯmisit.

s ¶ Genere. excōico omnes qui sacrilegiū cōmiserūt.

t ¶ Cōpetenti. s. e. sacro. et. c. statuimus.

u ¶ Iniustas. nō dixit nullas. ligat ergo excōicatio lata nō ꝓmissa monitōe. fallit in casu. s. e. statuimus. incurret ergo excōmunicator penā ꝓstitutōis. s. e. sacro. saluo eo q̄ habuisti. s. ca. pri. ctus futuri epis nō spectat ad iudi

x ¶ Futuris. q̄ tra cē. ff. de vsuꝝ. l. i. ꝓtra. ff. si serui. vē. .l. egi. cū si. ff. de libe. ag. l. si quis. §. alimenta. dic q̄ tract⁹ futuri epis non spectat ad iudicem. ita q̄ statim detur exactio. vel dic q̄ ler loquitur in vsuris que sunt odiose. s. q̄ non ꝓdemnabit ad futuras vsuras que cōmittunt̄ et mora alias bene ꝓuidet iudex in futurū. ff. de iuꝝ. l. i bonefidei. sicut in alimentis. ut in ꝓdic. §. alimenta. vel loquitur lex

cū nō est obligatus. si vero est obligatus in cōtinenti tunc iudex ꝓuidet in futurū vnde et ꝓter pñtem contumaciaꝫ condemnat ad futuras expensas. ut de ꝓcur. auditis. sed quantum ad casum nostrū exp̄sse cōtradicit. de sen. ex. a nobis. i. vbi ferē sñia excōis ꝓ futuro delicto. et. s. e. li. de cō/ sti. c. ij. Jo. dic qꝫ aliud est statutū et aliud sñia. statutū enī bene p̄t fieri ꝓ futuris delictis hoc modo statuim⁹ ut nul/ lus hoc faciat. et q̄ fecerit sit excōicat⁹ ipso facto. Aliud est sententia que sic ꝓ ferē excōmunico. t. si furtū fecerit. et ꝟ hic ꝓhibeē. Aliud ergo ē statutū et ali ud sententia. ut ꝓ/ batur. s. c. ꝓr. et di xi. s. e. ca. §. porro. Jo. an.

a Infra tale tem/ pus. est ergo ne co/ recta decre. s. de ap. p̄terea. ij. non. ſz de claratū est quo casu possit hoc modo ꝓ ferri sententia.

b Mora. ꝑdēna/ tus in actōne ꝓsona li nō soluit infra q̄t/ tuor menses ut de/ buit postea poterit iudex p̄cipe ut sol/ uat infra certū tem pus alias sit excōi/ catus. hic enī mora p̄cessit.

c Culpa. qz negli gentes fuerūt cleri/ ci in diuīs offic̄ijs dicendis poterit iu dex dicere. excōico omnes qui nō inter fuerunt horis cano nicis. hic enim cul/ pa p̄cessit.

videlicet si tale quid fece/ rint vel etiam ꝓ iam ꝓmis sis sub hac forma si de illis infra tale tēp⁹ mīme satis/ fecerint ꝓferre p̄sumāt. ni si mora in exhibenda satis factōe vel culpa seu offēsa p̄cesserit quib⁹ merito ad iniungendā satiffactionez hmōi. et taliter ꝓhibenda similia inducāt aut alia rō nabilis q̄ in ipsis sententi is exp̄imant causa subsit.

In vniuersitatē vel col legiū ꝓferre excōicatōnis sñiam penitus ꝓhibemus volētes aiaꝝ piculū vitare qđ exinde seq̄ posset cū nō nnnq̄ ꝓtingeret innocios hmōi sñia irretiri. ſz in il/ los dūtaxat de collegio vl vniuersitate quos culpabi les esse ꝓstiterit ꝓmulgeā.

O Dilecto filio Idem. decano aurelianensi

fallitur. de sen. ex. a nobis. ij. /consules et hmōi maiores

i Culpabiles. sic̄ platus/ ut. s. de simo. dilectus. ij.

k Dilecto. platus ꝓtra potentiā tpalē etiā spūali gladio sez eccl̄iastice censure se tueri p̄t. hoc dicit.

l Decano. decanus iste de cōsuetudine vel ꝓuilegio ha bebat ordinariā vel saltē ptātē fulminādi censurā. et ꝓcur. .s. de ap. dilectis. de of. or. irrefragabili. §. excessus. de ꝟ.

q infra. p̄terea cū oēs leges ossiaq̄ iura vim vi repel/ lere. cunctisq̄ sese defensa re ꝓmittāt licuit vticq̄ ipsi decano si p̄dictus baliuus cum bonis suis mundanis iniurioſe spoliare vel ea vi olenter occupare p̄sumpſerit ut supi⁹ est exp̄ssum cōtra illius violentā iniuri am se tueri. Et qm̄ aduer/ sua eius nimiā potentiam sufficiēs tpalis defēsio sibi forte non aderat potuit se etiā spūaliter gladio vide licet vtēdo eccl̄iastico defē sare ac recurrere ꝓpter ꝟ ad arma spūalia que sunt eccl̄ie. ꝓpria et ꝓ suo muni/ mine illis vti p̄sertim cum dictus baliuus post latas in eū ex alijs causis excōica tōnis sñias sicut idem de/ canus asserunt ipsuz tanq̄ exinde ꝓuocatus sentētijs

stig. ex pte. i. alias se/ cus. de hijs q̄ fi. a ma. ꝓ. ca. quesiuit. de hoc. s. de of. or. cū ab ecclesiarum.

m Dim vi. s. de homic̄. significasti. .ij. vbi sunt hec ver ba. et ibi de hoc in glo. magna. que pos ſz ꝟ repeti. q vniuer salis ꝓpositio oīs restringit ad ptic̄/ lares ac si diceret q̄ dam leges et q̄dam iura. s. de hac mate ria loq̄ntia. ber.

n Predictus. in pte deisa sub illo. j.

o Bonis. ergo li/ cet defendere nō so lū p̄sonā ſz bona. tñ ꝓ defensione bono rū nō licet sic seuire sicut ꝓ defensiōe p/ sone. s. de homic̄. c. .ij. ibi te tuaq̄. e. ti. suscepimus. et dic ut. s. e. ti. significa/ sti. ij. et. xxiij. q. i. §. .i. et. q. iij. in pūn.

p Occupare. vt nō sit geminatio ꝟ/ boꝝ. spoliare referat ad mobilia. occupa re ad immobilia.

q Superius. in p te decisa.

r Mimiam. respectu tpalis potentie ipius decani. nam potentioribus pares esse non possumus. ff. de alie. mu. iu. cā fac. l. iij.

s Eccl̄iastico. dicit ambro. et ex nimia humilitate loquit̄ qꝫ arma sua sunt lacrime. xxiij. q. vl. quenioz. gladius autē ꝟ cōtinet qđ censura. s. de ver. sig. querenti.

t Propter ꝟ. s. qz tpalis defensio sibi nō aderat.

t Iunimine. nota qꝫ nō loquit̄ ꝟ de plato q̄ vlciscitur. qđ vtrum facere possit no. s. de maledi. ca. i. ij. q. vij. si q̄s erga. sed solū de eo qui se defendit.

u Prouocatus. i. turbatus vel ꝓmotus. ad idē. s. de of. dele. suspitōis. aliter sumitur. s. de ap. cum sit romana.

x Eisdē. ꝫ tales ꝓdita est pena ꝓ stōnem. ſ. e. quicūq̄. qz excōicati sunt ipso iure nisi infra octo dies restituant. ut

y Vicino. ergo quilibet tenetur vicinū suum et ibi. amicū suū defendere. ut. xxiij. q. iij. non inferēda. et. c. forti tudo. lxxxij. di. errоr. ꝛ. s. e. quāte. vbi de ꝟ. multo ergo for tius seip̄m ut sequitur. /ta caritas a se incipit. xxiij. q. v.

z Sibimet. qz ordia/ si non licet. sed vidz qꝫ ꝟ nōlicue rit. iste decano. excessit enim moderamen inculpate tutele.

quod facere non debuit. s. de testi. spo. olim. i. s. e. si vero. et de homi. significasti. ij. ad fi. maior enī est pena spūalis q̄ ligat animā q̄ tpalis que ligat corpus sicut aīa p̄ciosior est corpe. xij. q. i. p̄cipimus. ad idem. xi. q. iij. nemo. xxiij. q. iij. corripiantur. ⁊ hec forte fuit dubitatō decre. sz papa hic approbat hanc defensionē et ita q̄cunq̄ modo licitus est se defendere dū modo corpal' lesio nō inferat'. maxime qz hmōi snie sūt medicinales. s. e. ca. i. ij. q. i. m'kti. ⁊ xxiij. q. iij. notandū. in

a Utrūq̄. et fi. go duplici defensione p̄t quis vti. j. de reg. iuř. nullus pluribus. cū suis p̄cor.

b Suffragari. xxiij. q. v. p̄dest. s. de of. or. c. i. tū videt q̄ tpali gladio uti non potuerit. qr p̄ aduentum xp̄i fuerit gladij et p̄tates diuise. dis. x. qm. xcvi. di. cum ad verū. dic illud verū de executione gladij tpalis in modum iusticie. Sed hic loquimur de executōe ip̄i gladij non in modū iusticie sed defensiōis q̄ gladio cuilibz priuato licz uti. primo non nisi iudici. ⁊ sic non ob.

Venerabilibus. Excōicatos a subditis suffraganeorum archiep̄i non p̄sit absoluere. sz excōicatos a suffraganeis vel officialibus bene si ad eos fuerat appellatū. ꝟ dic̄ principium.

d Rothomagē. id est in alijs arep̄is. s. e. li. ꝟ pen. romana. de of. ord. romana. in fi.

e Subditis. q⁹ inferiores ep̄is bene p̄sit excōicare quod dic ut. ij. q. i. nemo.

ipsis cōtemptis bonis spoliasset eisdez. et p̄pter hoc postmodum ip̄e decanus sententiā tulerit interdicti tanq̄ spūali se mucrone defendens p̄tra illius iniuriam et violētiam sibi ab eodem occasione p̄dicta rū sententiaz ⁊ in ip̄az p̄rem p̄tū illatā. Et quidē cū licet cuilibet suo vicino vel p̄mo p repellenda ip̄ius iniuria suū impartiri auxiliū. imo si p̄t et negligit videatur iniuriantē fouere. ac esse p̄ticeps eius culpe. licuit p̄fecto ipsi decāo p̄prio sibimet subuenire subsidio. ⁊ suammet tempora lem iniuriā sua p̄pria spūali defensione tueri. Sicq̄ vtrūq̄ qō āmodo gladius et tpalem et eccīasticū altera videlicet altero adiuuare. marie qr hij duo gladij p̄sueuerūt erigēre necessitate sibi adinuicem suffragari. et in iuuamen alterius subuentōne mutua frequentius exerceri. Idem

Venerabilibus. et infra. Ceterū rothomagensi archiepiscopo vel eius officiali non licet excō municatis ab archidiacoīs vel alijs subditis suffraganeoz ip̄ius archiep̄i cum nec excōicārū nec excōicatorū sint iudices absolutōnis bñficiū impartiri. Excōicatos añt ab ipsis suffraganeis vel ipsoz officialibus possunt si ab ipsis litigantibus ad eos fuerit p uocatum. neutra vero pars

s. de of. or. cū ab eccīarū. /de cōsuetudine. s. e. romana.

f Impetiri. nisi ꝟ habeat. / .i. xp̄ī. in fi.

g Prouocatū. seruato tū eo qō habes. j. e. §. sed si ex causa. et. §. sequenti.

tium appellāte si qua ipsarum p archiep̄m vel eī⁹ officialez ab excōicatōe p̄tra eam lata. p reliqua postulet se absolui aut aliaſ cor̄ā eis de parte aduersa querimoniā sine appellatōis interpositōne deponat non est ī hoc ab ipsis cū sui nō sint iudices audienda.

Sed si excōmunicat⁹ deponat apud eos de suffraganeo ut imponat ei pena et p̄io suo interesse sup iniusta excōmunicatōne que relam audire vtriq̄ debēt eum. secus autem si cōq̄ratur de ipso ut relaretur hmōi sententia cōtra se ab eo p alio p̄mulgata. quoniam tueri hāc causaz nō ad ipsuz suffraganeū sz ad eū p quo est snīa lata spectat. Item si suffragane⁹ vel extra iudicium p suoz defensione iurium vel etiam in iudicio ex suo proce dens officio inquirēdo videlicet vel simile quid agēdo aliquē excōicet in hoc casu conueniendus est ip̄e suffragane⁹ cor̄ā archiep̄o vel eius officiali qr ipsius interest defēdere cām suam Pozro archiepiscopus vel eius officiales excōmunicatos a suffraganeis semp anteq̄ audire causam incipiant in casibus in quibus eis iurisdictio cōpetit iuxta eccīe formā debēt absoluere utpote si p̄ diffinitiuā fuerit excōicationis/snīa p̄mulgata et ad ipsos fuerit appellatum.

h De p̄te aduersa. nō dicit de iudice. qr tunc secus ut patet p̄ sequentia.

i Appellatōnis. si enī appellassz arep̄s tūc esset p̄cerēs iudex. est enim vn⁹ de casibus in quo iurisdictionē habz ī subditos suffraganeoz no. s. de of. ord. pastoralis.

k Ipis. arep̄o vel officiali eius.

l Pena. s. e. sacro et. c. medicinalis.

m Debent eū. qr tūc arep̄s est competens iudex rei. et sic vna via p̄mittit q̄ alia p̄hibet. dic ut. j. de reg. iuř. cuz quid.

n Pro alio. secus enim si ex officio. ut patet in p̄. §.

o Defensione. ut. s. c. p̄i. et est sīlis distinctio. s. de ap. cū speciali.

p Causam suā. et ante omnia ille absoluet. j. §. ij. nisi in casu ibi posito.

q Formā. s. e. cū desideres.

r Appellatū. post diffinitiuā sentētiā. et post excōicationē ⁊ hic terminari puto dubitabilē q̄stionē q̄ queriť ex dec. non solū. an appellatio inp̄osita ante diffinitiuā. j. decem dies reuocet p modū attemptati excōicationē medio tp̄e inter snīam ⁊ appellationē latam sicut reuocat alia attemptata. et p istā lām est dicendū q̄ non. imo est necc̄aria absolutō. de tali enim snīa loquit' iste. §. Et q̄ ita sit verum patet qr excōicatio

aut statim valet aut stat im nō valet. sed pone q̄ post latam diffinitiuā sniam infra decē dies iudex excōicat ptē nō parentē postea illa ps non appellat. nō est dubiū q̄ bene ligat snia. spāle ergo sit ī illa q̄ ꝑ appellatōz sequentem nō ānullet. licet male fecerit iudex exequēdo .j. decē dies et excō municando eū tollere illi beneficiū iuris appellādi. q̄ō es se non dz. j. de reg. iuē. indultū. alij dicunt hoc esse immutatū ꝑ decre. nō solū. que est posterior q̄ō nō credo rōe p̄dicta.

a Casibus. quos vide. s. de ap. romana. §. si autem.

b Innodauit. s. .r. solet. et dabit̄ terminus octo dieruz ad hoc ꝓbandum. ut ibi.

c Idē est. s. q̄ primitus debet absolui. ut dicit̄ in fi.

d Captus. sic. s. ō pig. c. significāte. ꝛ q̄ dicit captus intelligere possumus etiā a priuato. q̄ ex quo venire nō potuit nō fuit ptūax. ergo nec excōicādus. .ri. q. iij. nemo ep̄orum. sed quo ad restitutionē expensaꝝ bene distinguit̄ an a iudice an a priuato captus fuerit ut ī p̄mo casu nō ꝑdemnetur ad expensas. scō sic. q̄ habz regressum cōtra illum priuatum capientē. .ff. si quis cauē. l. ij. in fi. et. l. iij. et intelligas captus nō sui ꝓcuratōne ꝛ dolo. ut ī dicta. l. ij. ad fi.

e Impedimento. puta valitudine tē pestate vi fluminū. multa impedimēta videre potes. ff. si exceptis casibus in quib⁹ iura ꝓhibēt post sniam appellare. Similiter si suffraganeus extra iudiciū excōicet aliquem ꝓ ei⁹ offensa vel ꝓ sui defensione iuris et sup hoc querimoniā ille ꝓponat. ē ille primitus iuxta formā eccie absoluēdus nisi suffraganeus probaturū se offerat q̄ ꝓ manifesta offēsa excōis eū vinculo innodauit. Idē ē etiā si quenq̄ ꝓ p̄supta cōtūacia vicz q̄ citat⁹ ꝑfito sibi termino nō ꝓparuit excōicatione cōstringat. q̄ si sic ligatus ꝓposita q̄rimonia petat ab archiepo se absolui siue qñ suffraganeus ex suo ꝓcessit officio siue qñ est ad ipsum archiepiscopū ante diffinitiuā sētentiam appellatū ꝛ ab aduersario ꝓponat̄ q̄ absoluēdus non sit nec pandi ei debeat iudicij aditus nisi prius expensas restituat ꝛ iudicio sisti exhibeat cauri onē. ipeq̄ tñdeat q̄ recte cōtumax reputari nō debz ꝓ eo q̄ in itinere captus ꝛ etiaz alio impedimēto detentus in termino compārere nequiuit. tunc ꝓtin⁹ sibi iuxta formam eccie beneficiū debet absolutōnis impendi. secus autem si se contumacē cōfiteat̄ vel alias de cōtumacia sua ꝓstet q̄ forte p̄dixerat in iudicō q̄ minime cōpareret. tunc enim cū manifesta sit cōtumacia et manifesta reputetur offensa non est ei nisi p̄mo expensarū satiffactōne ac de stando iudicō cauri/one p̄stita absolutio impēdenda. Et hoc ipsum ē in similibus obseruandu⁹ sicut si aliquis ad certum locum citetur ꝛ ille proponat ipsum non esse sibi tutum et iudex postea in eū. quia nō ꝓbauerit hoc nec ꝓparuit sententiam excō/municatōnis ꝓmulget. nā tunc si excōmunicatus ipe ad superiorem appellet. et ante omnia se ab eo petat absolui cum ꝓbare coram eo velit locum ipsum non existere sibi tutum in hoc est proculdubio audiend⁹ cum p̄supta solūmodo ei⁹ ꝓtumacia videat̄. sed si iudex ꝓnunciasset locū illuz esse ydoneū et securū et ille nō ꝓparuisset ac ideo excōicasset eundē ipse postmodum sup hoc nisi post latā interlocutoriā infra decē/dium ꝓuocasset nullatenus audire deberet. Sed si ex causa legitima seu ꝓbabili q̄s appellet puta quia locus nō est tutus et post appellationē hmōi excōicatione ligeť ac deinde ꝓstet supiori q̄ ad ipsum ex tali causa extitit ꝓuocatum. nō tamē ilico ꝓnūciare debz excōis sententiā fore nullā sed potest eam ad cautelā iuxta formā eccie relaxare. Sane si certum est excō municatiōis sententiā esse iustā velut cū ꝓpter māifestū excessū ē ī aliquē ꝓmulgata supior iudex nisi periculū sit in mora excōicatuz ad excōicatorem ꝓsus remittere debz nec debet eū absoluere. nisi excōicator requisitus malicōse illi absolutōnis bñficiū deneget exhibere. Si vero ꝓstet hmōi sniam esse iniustā nequaq̄ remittendus est ad suū excōicatorē excōicatus

q̄s cau. l. ij. et. iij. ꝛ q̄ō dicit de impedimento idē dic si alia rōnabilis causa p̄ter impedimentum subesset. puta q̄ ꝓbabiliter credebat termiuū ꝓrogatuz. s. de resti. in integ. ex lr̄is.

f In iudicio. quasi si extra iudiciū ꝑ diretit sec⁹ sicut nec nocet cōfessio extra iudiciū facta. q̄ō dicut. s. de ꝓfes. c. vlti. vnde ꝓ hoc videtur q̄ si nūcio citāti diterit se nolle venire et nūcius sic retulerit nō ꝓpterea dicatur vera cōtumacia ꝛ facit quod dixi. s. de confes. c. ij.

g Offensa. s. ō s. sig. ex ꝑte. et. c. cum olim.

h Tutum. iusta erat expectatio si vera fuisz. s. de ap. ex ꝑte. s. e. li. de p̄uil. cū ꝓsone. cū similib⁹

i Decēdiū. sic. s. de elec. cum dilecti. ad fi. transit igitur interlocutoria in rē iudicatā. si infra decē dies nō fuerit appellatū quo ad ptē is nō quo ad iudicē q̄ō dicut. s. de ap. cū cessante.

k Ilico. ātecq̄ enī de nullitate ꝓnūciet oportet q̄ doceatur de veritate cause appellatōnis. nec sufficit ad hoc ꝓnūciandū q̄ oñdat se ex cā legitima appellasse. ad idem. s. de ap. interposita. ī princi.

l Nec debet. tñ si absoluerit tenet absolutio. ut. j. §. vbi autem.

m Exhibere. s. e. ꝓ tuas. s. de of. del. cū ꝓpingat. ꝛ. c. ꝓuidentiam.

a Competit. si igit ei nõ cõpeteret nõ teneret absolutõ ꝓpter defectũ iurisdictõis. vbi cõperit tenet licet iniusta sicut et iniusta excõicatio. xi. q. iij. c. i. par enim ius dñs esse voluit ligandi et soluendi. de pe. di. i. verbum.

b Constõis. ad idẽ. ij. q. vi. §. diffinitiua. et. s. de re iud.

c Innodare. excõicatio enim nõ est pena cum inter. sed medicina. s. e. c. i. ante ergo ꝙ excõicet ꝙ satisfactõe de licti. et in absolutõe vel post penam pecuniariã imponere poterit. et fac ad ea que no. s. ꝺ peñ. lz. ꝺ

d Intolerabilez. xi. q. iij. si is qui ꝙ est. et quõ hoc intelligatur. vide. s. e. ꝙ tuas.

e Justicia. sicut si ꝓcepisset ut homiez ꝓcuteret. et dicit se hoc feciss ꝙ exeqn da iustícia vel ꝓpter delictũ suũ ꝙ phibuerat euz dare elemosinã sicut etiam intẽdum ob hoc quis ꝙ hibetur ab oblatõibus. xvij. q. iij. c. mitor. vel ꝓpter delictũ illius cui elemosinam tribuere volebat. qz vtili? panis esurienti tollit. v. .q. v. non omnis.

f Absoluere. aliaſ vbi ita replicaretur denunciaret sniam nullam. s. e. ꝙ tuas.

g Similiter. qꝺ ꝺicit dixerat. s. e. §. si ex causa.

h Postꝙ. de hoc nota ꝙ necesse ẽ cõstare priꝰ appellatũ qñ fieri habz relaxatio ad cautelam de excõicatiõe q̃ ꝺz lata post. et ꝙ ꝺ iam obtinui i causa qua petebatur absolutõ ad cautelam excõicationis que dicebatur lata post appellationem. et eodem die lata fuerat excõmunicatio et interposita appellatio. nec apparebat que priꝰ. dicebam enim ꝙ petens habebat hoc necesse ꝙbare ſz ꝙ priꝰ appellatum fuerat licet non habeat necesse ꝙbare veritatẽ ꝙcause quia illa ꝙbata nõ absolueret ad cautelam. imo ꝙnunciaretur nulla sententia. s. e. ꝙ tuas. de of. del. cũ contingat. et ita est verum ꝙ hãc lr̃am. tũc ergo iudex appellatõis absoluit ad cautelam qñ cõstat ꝙ post appellationẽ lata est snia excõis. nec ad huc cõstat de veritate cause.

i Priusꝙ incipiat. plus ergo ptãtis habent ĩ hac absolutõne ad cautelã q̃ in inhibitõe quã facere non ꝑñt nisi priꝰ incipiant ꝙgnoscere de vitate cãe ap. interposite aũ diffinitiuã. qꝺ ꝺic ut. s. e. li. de ap. romana. §. ꝙ si.

Decernimus. seculares. certũ est ꝙ ptãs secularis minor est ecclastica. s. de ma. et ob. solite. et ei subest vt ibi. et. xcvi. di. duo sunt. et ideo censura ecclãstica coherceri ꝑt ut sequitur. Et quid cõtinetur nomine censure habeẽ

sz debz sine difficultate alicui qua mox absolui. Qꝺ si dubiterur vtrũ iusta sit vl iniusta supior nisi excõicatori deferat relaxare iurta formam eccie ꝑt illam quã q̃ honestius et cõuenienti us agat si ei deferat in hoc casu. Ubi autem superior competit de excõicatõe ꝙgnoscere absolutio seu relaxatio quã ipe fecerit tenet licet forsitan sit iniusta qñ et si cõtra ius litigatoris nõ tñ cõtra ius qstõnis absolvit. Denicꝙ a subditis suffraganei emendas pecuniarias ꝑt archiepũs fm cõsuetudinẽ regiõis exigere in casibus in quib? ei licet eos excõis vinculo innodare. Potest q̃z archiepũs bñficiũ absolutõis iurta formã eccie nõnunq̃ impẽdere ad cautelam ut pote si asserit in excõis sententia intolerabilẽ errorez fuisse patenter exꝑssum. id est aliquid sub vi ꝓcepti l mandati in ea cõtineri qꝺ cõiter vel in suo genere est peccatũ veluti si ꝺicat forte aliquis se a suffraganeo excõmunicatũ fuisse ꝙ eo q elemosinaz paupi tribuebat. vel qz faciebat aliq̃d aliud quod in se bonũ est. aut qz nõ opabatur id qꝺ suo actu illicitum est ⁊ praauum. et suffraganeus ip se asserat quod ꝙ digna et rõnabili causa vl ꝙ conser uãda vel exequenda iusticia hoc illi ꝓhibuisset vel etiã iniũxisset. nã tũc archiepus ad cautelã absoluere ꝑt eũ

Bil? si aliquis ꝓponat se ante diffinitiuã sententiam in iudicio vl extra post appellationẽ ex cã legitia interpositã vinculo excõicatõis astrictũ ꝑt archiepus postq̃ sibi de hoc cõstiterit etiam priusq̃ incipiat de veritate cause appellationis ꝙgnoscere absolutionis illi beneficiũ ad cautelam iurta formã ecclesie impartiri Heran. q̃rt?

Decernimus ut iudices seculares ꝙ censuram ecclasticam ab eccliasticis iudicib? canõica monitiõne p̃missa repellere excõicatos ab agendo patrocinando ⁊ testificando

.s. de ꝙ. sig. querenti. et concor. ad hãc decre. s. e li. de fo. compe. c. ij. et de iureiur. licet. s. de excep. c. ij.

l Canõica. xxiij. .q. iij. de illicita. xij. .q. ij. c. indigne. s. de sen. ex. sacro. et illa recte dicetur canonica. de qua cauetur. j. c. pr. ij. Xñ.

m Agendo. et rescõueniẽdo. qz sicut nec agere sic nec rescõuenire potest. s. de excep. cũ inter ꝙ orem. a defẽdendo aũt non repellit. ut. s. de iud. intelleximus. ratio ibi patz. et quid de impetiãdo vidisti. s. e. li. de Xp. c. i.

n Patrocinãdo. eccia ergo ꝓuat aliquẽ int̃dũ perpetuo. interdũ ad tps officio postulandi. et cõcor. s. de here. si aduersus. et. c. ex cõicamus. §. credẽtes. s. e. li. de pe. fe. licis. §. qꝺ si quis. ad finem. et ꝓcedit hoc etiam interduz ex alieno delicto. ut ibi. et sunt isti partes de primo ordine nõ postulantium. quia etiam ꝙ se postulare nõ ꝑñt in agẽdo. ꝺ quo ꝺic. ut. iij. q. .vij. §. tria. Est aũt postulare desideriũ suum vel amici sui ĩ iure apud eũ q̃ iurisdictõi ꝑest exponere vel alterius desiderio cõtradicere. ut ibi. et. ff. de postu. Li. et intellige hoc non solũ in aduocato. sed etiam in ꝓcuratore. s. de ꝓba. post cessionem. si enim nõ audit ꝙ se multo minus ꝙ alio. .iij. q. vi. omnibus. ad hoc. s. e. dilecto.

o Testificando. excõicatus ergo maiori intelligas testificari non ꝑt. s. de testi. veniẽs. ij. in fi. vnde si ꝺicatur excõicatõis sententia nulla in defectũ ꝙbationũ ꝙsueuerũt absolui ad cautelã. ut ibi vides ꝙ non ꝑt testificari. nunquid poterit testari. de hoc per in noẽ. de dolo et ꝙtu. veritatis.

p̄ost. de excep. pia. p̄ gar. de vsur. quanc̄. p̄ guil. in spe. de instru. edit. §. compendiose. circa p̄in. Et videt q̄ hec ista iudicialia p̄hibeant. extraiudicialia non sic. ut. s. e. solet. ad si. fm̄ osti. et gar. testari nō p̄t. q̄ separatus a p̄tione eccie et separato a p̄tione eccie omne beneficiū recipi debet denegatur. in auten. de p̄uil. do. here. mu. nō p̄stan. §. ante penul. et actus legitimi eis interdicunt ut hic. et est similis fm̄ eos deportato. qui est intestabilis. ff. de testa. cui. §. i. ar. p̄ et cōtra. s. de here. excōicatos. §. credentes. Quid dices de tabellionatu. nūquid instrumentū p̄fectū p̄ excōicatum valz. videt valere. ar. p̄ dic. §. credentes. vbi dr̄ de excōicato. q̄ si satisfacere p̄t̄ pserit. j. annū extūc instrumenta p̄fm̄ confecta nō valēt. ergo a cōtrario p̄. i. ante annū p̄fecta valebant licet esset excōicatus. alij contra. p̄ quibus opti me. iij. q. iij. null̄. ibi. nullus anathematizatoꝝ suscipiatur. nec a quoq̄ recipiantur que ab eis dicuntur vel cōferuntur. s. e. nouerit. Alij ut osti. et guil. dicunt q̄ quādiu eis excōicatio est occulta valet instrumentum ab eo confectuz vel si sit manifesta nec p̄t̄ p̄bari. ar. ff. de off. p̄siō. barbarius. iij. q. vij. §. tria. C. de testa. l. i. s. de re iud. ad p̄bādū. de excep. pia. §. si vero. secus si sit notoria. de excep. exceptionem. de cohabi. cle. et mu. vestra. sicut enim ibi notat̄ cōcubinarius suspensus est quo ad se et alios. ita notorie excōicatus tabellio et pretor publice nunciatus repellitur etiam ab extraiudicialibus. j. e. licet.

Onstōem. nō valet excōicatio lata in participantes nisi fuerint moniti nominatim. Et canonica monitio dr̄ que habet dierū interualla nisi necitas facti aliud suadeat. Ps dicit. b Innocentij. s. e. statuimus.

c Participatōe. denotat q̄ est quedaz participatio q̄ inducit maiorē. s. que in crimine fit. s. e. si cōcubine. 7. c. nup. Est alia que iuducit minorē ut cū quis p̄ticipat scienter excōicato maiori in locutōe. osculo. mensa. et similibus. 7 ab hac excipiuntur certe p̄sone. vxor. filius. seruus et alij. de quibus. xi. q. iij. q̄m̄ multos. s. e. q̄ in dubijs. et. c. se. et fm̄ guil. 7 gar. incurrit quis minorē excōmunicationē mittēdo nūciū vel lr̄as excōicato. ac si illi p̄sonaliter loqueretur. ad hoc. s. de elec. vbi p̄iculū. §. nulli. ipe enim loqui vidr̄ nuncio mittendo vel lr̄as. ff. de cōsti. pecu. l. et licet.

d Minorē. de ip̄ius effectu habet. iij. q. iij. engeldr̄ud̄a. et. s. de excep. a nobis. e Nō tenere. idē in suspensione f Scrupulū. hoc dicit q̄ et in dicto. j. e. statutū. aī istam p̄stōnem si iudex moneat in genere q̄ nullus cōmunicaret. dicebāt quidā talē monitōem canonicā. alij contra. quod dubiū p̄stitutio hec declarat.

g In ps casu. s. q̄n̄ p̄ter p̄ticipatōnez vult p̄ticipātes excōicare maiori. sez q̄ inserat causa sup̄ qua fit monitō q Seruatis. et q̄ sint p̄sentes p̄ quos possit p̄bari. et q̄ sint ibi intualla. s. c. sacro. et. j. e. c. i Nominatum. s. p̄ijs nob⁹ exp̄ssis bitabilibus cūstantijs que habeant vicem p̄prij nominis. ff. si cer. pe. l. certū. s. de testi. licet. ij. s. e. li. e. ti. c. ij. Idē si dicat moneo filiū p. cū ille vnicum filiū habeat. ff. de libe. et postu. l. ij. 7 insti. de exhered. libero. §. nominati. secus si duos haberet quia tūc neuter eoꝝ monitus vidr̄ ut ibi. Dicunt tñ q̄ daz q̄ hec decre. locum habet q̄n̄ singulares et nominate p̄sone excōicant̄. q̄ tūc requirit̄ monitio specialis. si autem generaliter ferretur sentētia. tūc dicunt sufficere gñalē et si adhuc remanent antiqua iura. Dz tutius ē dicere q̄ hodie in gñe excōicatio in participantes ferri nō possit. et sic sit sublatū quod dr̄. s. e. q̄ō in dubijs. in fi. Dz valebit ne monitio si iudex generaliter monet oēs de collegio vel vniuersitate. et videtur q̄ sic. quia tantum valz generalis monitio quo ad omnia. quantum specialis quo ad quedam. ff. de admi. tu. si duo. in fi. et q̄ sp gñalibus spālia insunt. ut. ff. de reg. iur. sp in generalibus. Sz p̄riū est verū fm̄ guil. p̄ hanc p̄stōem. et fm̄ eum si ignorat nomina illoꝝ de cōuentu cogat rectorem cōuentus vel vniuersitatis ad indicandū sibi illa nomina. ff. de p̄di. ob tur. cām. l. iij. §. fi. k Statuim⁹. sic p̄strue. statuimus monitōibus trib⁹ vtant̄ siue vna p̄ omnib⁹ obseruēt aliquoꝝ dierū cōpetentia interualla inter monitōes quas iura p̄mitti faciunt ut sna excōis canonice p̄mulgetur. terdū mouemus te p l Vna p̄ oibus. dicit g⁹ iudex in prima. qua finita monet p̄ secūa. qua finita monet p̄ tercia. Interdum vna monitōne facit tres sic. monemus te q̄ vsq̄ ad talem diem p̄ primo. talē p̄ secūo. talē p̄ tercio. 7c. Interdū vnam tantū dat dilationē. ut monemus te q̄ ad talē diem p̄ primo secūo et tercio peremptorio a cōione talis 7c. 7 hoc vltimo casu est interuallū inter monitionē et sententiā.

m Competentia. hoc iudex moderabit̄ p̄ psonaꝝ et negocij q̄litate. s. de ap. cū sit romana. vel arma parate. n Necitas. ut q̄ p̄tes sunt ad tirā nec currāt monitōnes ep̄i. ff. de vsufruc. l. equissimū. interdū enim nec locus nec tp̄us patit̄ plenius deliberare cōsiliū. ff. de exercit. l. i.

Presenti. declaramus. nota q̄ quidā olim cō .i. Rēn. cōtrariū dicebāt. et p̄ eis faciebat q̄ excōicatio et interdictū paribus passib⁹ ambulare videbant̄. ad hoc. s. de ap. ad Ps q̄m̄. s. e. cū medicinalis. s. e. rōana. in p̄n. et. c. venerabilib⁹. in p̄n. j. e. statutū. et. c. is cui. cū si. vñ sic excōicatō p̄t̄ tolli ad cautelā. ut. s. e. solet. 7. c. venerabilib⁹. §. sz si. et. §. pe. et vl. sic de interdcō videbat̄. imo multo magis

in suis curijs et iudicijs cōpellant̄. G Reg. x. in scīl. Onsti Igene. lugd. tōi. ē fe. recordatōis innocen. pape. iiij. p̄de. nostri que p̄hibet participā tes excōicatis ea p̄ticipatōne q̄ solā maiorē excōicatōz inducit monitōe canonica nō p̄missa maiori excōicationē ligari decernēs p̄mulgatā aliter excōis sniaz nō tenere ad tollendū omnez ambiguitatis scrupulū declarātes decernim⁹ ita demū esse monitōez canōicā in hoc casu si alijs rite seruatis eos qui monent̄ et primat nominatim G Statuimus quoq̄ ut inter monitiones quas ut canonica p̄mulgetur excōmunicatōnis sniā statuunt iura p̄mitti iudices siue monitionibus tribus vtent̄ siue vna p̄ omnibus obseruēt aliquoꝝ dierū spēctia interualla nisi facti necitas aliter ea suaserit moderanda. Idem in eodem Presenti generali declaramus edcō beneficiuz relaxationis ad cautelam quo ad inrerdicti sententias in ciuitates castra vel q̄libet alia loca siue terras

qz p interdictū plurimū puniunt nō obnoxij sed p excōica
tionem nō sic. ut. s. e. romana. in fi. vñ potius videbatur i
eo qđ in excōicatione subuenēdū qz etiā plures ligat 7 plu
ra bona tollit. et quia alias sunt paria. j. e. is cui. s. e. ca. i.
Que ergo fuit huius iuris rō. reprobatis alioz solutiōib⁹
quorum quidā dixerunt sic placuit grego. que reprobat p
hoc verbum declaramus. alij dicunt hoc factū ut magis ti
meret censura eccla
stica. tercij ne fims
vnius negocij alte
rius sit exordiū. C
de fruc. et lit. expē.
terminata. cū hec
rōne non roboren
tur. dic qđ hoc sta
tutū est ꝓpter cōio
nis piculū. in excōi
cato ergo ad alioz
cautelā fit ꝺ absol
lutio. sed in partici
patōne interdctoz
nō est tm̄ piculum.
et ideo secus. vnde
etiā interdicti tpe
quedā sacra mini
strant. et interduz
celebrantur. s. de
spon. nō est nobis.
de pe. 7 re. qđ in te.
. s. e. ilsēn. et. c. pmit
timus. j. e. qm̄. ca.
vl. sed q̄. s. de ap.
ad pn̄tiam. vbi ad
cautelam excōicati
datur absolutō. vñ
dic qđ ideo aliud in excōicatione qđ interdicto. qz excōica
tio est mortis eterne damnatio. et ideo festinare debemus
ut mortuus et a xpo separatus p excōicatōnem reintegretur
xpo p absolutionem. maioribus enim malis debet sincera
caritas subuenire. l. di. ut constituere. In interdicto aūt
non traditur quis sathane. nec est ibi tantū piculum 7 ideo
nec tantū festinandū. Ea etiam rōne quia in interdicto vo
luntuta vnū pati p reliquo. in excōicatōne secus ut. s. di
xi. Preterea excōicatio nō ꝑt suspendi nisi in totū relaxare
tur. et ideo in ea locū habet absolutio ad cautelam interdi
ctum ꝑt suspendi. et ideo nō est necessaria relaxatio ad cau
telam. s. de ap. ad hec qm̄. a C Cautelā. qō fit in excōi
legitimam. scdo si continet intolerabilē errorē. ut. s. e. ve
nerabilibus. cum si. tercio in casu. s. e. statuimus. quarto si
dicatur qđ iudex nō erat is qui tulit sn̄iam. de consue. c. iij.
de p̄uil. cū olim. quinto si a iudice suo lata est excōicato.
. extij. q. i. audituꝝ. et. c. a ꝑte. certo cū quis excōmunicat
a delegato ꝑta delegātis intentōez. s. de ꝓben. c. vlt. septi
mo si ab intruso vel iurisdictōe suspenso. xij. q. ij. c. alienati
ones. octauo si feratur a violante interdictū boīs. s. de ex
cess. p̄la. tanta. nono vbicūq; platus subditū excōicat cōtra
priuilegij sui tenorē. s. de p̄uil. cum capella. et. c. quanto.
decimo fin quosdā quos sequor in casu. s. de excess. p̄la. cū
ad quorundā. plures ex hīs casibus comprehendunt sub q̄
to. undecimo si feratur a delegato impetrato ab excōicato in
casu nō p̄missō. s. e. i. et adde casū nouū. s. de
of. oz. qz pleriq. gīal e. hēs. s. de v. sig. cū in partibus.
b C Nō aliter. qđ sit C Quid si feratur nō generalit̄ in loca
sz specialiter in p̄sonam. dic qđ bene poterit fieri relaxatio

aliqs gīalr. ꝓmulgatas lo
cū aliqtenus nō habere
Quicūq; idē i eodē.
p eo qđ reges p̄nci
pes barōes nobiles bali
uos vl q̄slibz mīstros eoz
aut q̄scūq; alios excōicati
onis suspēsionis seu inter
dicti sn̄ia fuerit ꝓmulgata
l̄ram alicui dederint occi
dendi capiēdi seu alias in
p̄sonis aut bonis suis l su
oz grauādi eos q̄ tales sn̄i
as ꝓtulerūt sine qđ sint oc
casione plate vel easdē seu
tērias obfuātes seu talr excōicatis coīcare nolētes ni
si licētiā ipaz re integra re
uocauerint vel si ad bono
rū captōnē occasiōe ipi⁹ li
centie sit ꝓcessum. nisi bo
na ipa fuerit infra octo di
erū spaciū restituta. aut sa
tiffactio ꝓ ipis impēsa eo
ipo sentētiā excōis incur
rāt. C Eadē q̄z sn̄ia sint in
nodati oēs qui ausi fuerit
p̄dicta licentia data vtiq; vl
aliquid p̄missoz ad q̄ ꝓmit
tenda dari licentiam. phi
buim⁹ alias cōmittere suo
motu. C Qui aūt in eadē
sn̄ia ꝑmanserint duoz mē
siū spacio ertūc ab ea non
possint nisi p se. ap. absolu
tōnis beneficiū obtinere.

ad cautelā. ar. a cōtrariis istius l̄re. qz spāliter interdcō oia
sacra neganē ante absolutionē et sic idē qđ in excōicato.
c C Nō habere. vnde si id fiat nō valebat relaxatio p hanc
l̄ram. et est si. de hīs que vi metusue cā fi. c. vno. e. li.
Dicunq;. Utri potuit ex facto decre. s. e. dilecto. Et
dic. quicūq; etiam epi. nec ob. s. e. qz piculosum. qz
non loquitur in sententijs excōmunicatōis.
e C Reges. est aūt
ordinarius regis is
ēpus in cuius dio
cesi delinqt. vl do
miciliū habz. xcvi.
di. si imperator. 7. c.
duo sūt. vbi de ſ.
f C Mīstros. ad
clericos ꝑt referri.
7 sic ꝓprie sequitur
verbū suspēsionis.
g C Suoz sangui
neoz. vel familiari
um. et sic nota casū
in quo ꝓcurans et
mandans ꝓcurī lai
cus excōicatus est.
ad idem. s. eo. li. de
elec. sciant cuncti.
de immu. ec. qm̄.
b C Grauandi. pu
ta ne quis emat ab
eis vel eis vendat
vl hīs silia. xcvi.
. s. de priuil. q̄nto.
de immu. ec. c. vlt.
. e. li.
i C Occasione. quo
rum interest principaliter defendere sn̄ias in iudicijs. s.
. e. venerabilibus. §. ij. in fi.
k C Re integra. hēa sequens cōtradicit ist̄i vbi ꝺr qđ licz res
non sit integra. infra octo dies ꝑt fieri emendatio. Potest
dici qđ hoc locū habet in iniuria ꝓsonali. illud in reali. ut in
prima statim sit excōicatus in scda tunc qm̄ infra octo dies
non restituerit. vel dic qđ id quod sequitur respicit tempo
ra istius constōis ut si tpe istius ꝓstōis ꝓtextu illius licētie
aliqua erant occupata. nisi infra octo dies reddant. habe
at locum pena. et est si. s. de rebus ec. nō alie. hoc ꝓsultissi
mo. §. laici. vbi in ꝓpulsionibus iā factis datur tpus ad re
uocandū in faciendis ipo facto imponitur pena p̄mum ve
l C Octo dierum. similis dilatio temporis. s. de ex
cep. pla. s. e. solet. riuf.
m C Impensa. secz cum res non erat vel placet leso. si. s. ō
vsuris. quanq; ff. ꝓmoō. l. iij. §. i.
n C Incurrāt. et si prius excōicati erant mō duplici funi
culo sunt ligati. qō esse ꝑt. ut no. iij. q. iij. engeldrudam. s.
de iudeis. ita quorundam.
o C Eadem. secz maioris excōmunicatōis.
p C Utri. et sic mandās et mandatarius eadē pena puniun
tur. sic. ff. de vi et vi arma. l. i. §. quotiens. nec excusat ls ius
sus maioris. quod dicit dicti. j. de regu. iur. qō quis. ff. ad
. l. acquil. liber homo. ij.
q C Alias. i. ꝑter aliquā licentiā. Sed nūqd ille tunc ratū
habens excōicatus erit. distingue. ut. j. e. cum quis.
r C Obtinere. si in incēdiarijs ecclesiaz qui ercquo denūci
ati fuerunt nō ꝑt absolui ab alio qđ a papa. s. e. tua. et si
papa non exp̄ssisset ꝓpetuo potuisset ordinarius ip̄m ab
soluere. s. e. nuper.

Si iudex laicus, si malefactor captus a iudice laico dicit se clericum huius rei cognitio ad iudicē ecclesiasticum spectat, & si notorie vel publica fama vel pūi extimatione habeē p clerico statim fit remissio. Idē si prius se gerebat p clerico et mō deprehensus fuit in habitu clericali. si aūt prius se gerebat p laico licet mō in clericali habitu deprehensus fuerit non fiet remissio donec fuerit de clericatu

Si iudex Omni. viij. laicus malefactorem captū detineat et is se clericū dicens ad curiā eccliasticam petat remitti vl curia ipa eū tanq̄ suū clericū repetat iudice illū inficiante clericum ac ob hoc minime remittendū. dubitatio nis hmōi an sc̄z sit qui repetitur clericus ad iudicem eccliasticum. q̄z de re eccliastica et spūali vocato tū iudice seculari vel alio cuius interest ognitio prinebit & si notorium fuerit q̄idem malefactor sit clericus qui hmōi priuilio gaudere debeat statim absq̄ alia cognitōe vel fama publica de hoc extiterit aut ipe p clerico cōiter habebatur. in cō tinēti etiā aute ognitōz de clericatu eccliastice curie debz reddi. Idē eē censuimus si reus ipe ante deprehensionē p laico publice se nō gerens deprehensus fuit in habitu clericali tōsurā videlicz & vestes de

ferens clicales. nā talē debemus clicū donec ostet de p̄rario reputare. sic de illo q̄ in possessiōe ingenuitatis existit si dicaē ab alio libertin⁹ legal⁹ sanxit auctoritas ut p̄bādi necessitate nō ipe sed aduersarij astringatur. Justū est enī ut ipe talis quē gestat et habitu q̄liscz appareat aliud p̄sumatur qualis is esse cuius fert habitū cōprobaē. Et stigmate nāq̄ p̄sueto fabricēsibus imprimi latitās fabricensis agnoscitur. et custodes aquaz quos ydrophilatos nominant que eis infigi solet annotatōne signati manifesti sunt omnib⁹ & angarijz noie nō tenent. Iscz status alicui⁹ esse videtur in quo ipe deprehēditur donec cōtrarium doceatur. Non sic autem volum⁹ obseruari si aī deprehensionem p laico publice se gerebat ac p tali cōiter habebatur quamuis deprehensionis tpe repertus fuerit

a Vel repete si. b Aut, repete si. c ff. de offi. p̄tor. l Babebatur. sic. ff. ad mace. l. iij. barbarius. s. de iurepa. psultatōib⁹. cū est fama vel cōis extimatio. q̄z si m Cognitionē. scz est notoriū ibi nō ē necc̄aria ognitō n Clericales. s. de vi. et ho. cle. ut clericoz. et. c. clerici. o Reputare. ut in quo statu reperitur in eo iudicet p̄ pūi licet posset inquiri de alio statu. ff. de iniur. cum apud. §. si quis. et. j. in fine. c. p Regales. C. de libe. cā. ea q̄. ff. de libe. cā. liberis. §. fi. & l. cū necessitas. ff. de. pba. l. circa.

q Cōprobatur. hoc vult dicere. hij qui portāt talē habitū solent clerici esse. vñ iste putaē clericus sicut habitus demonstrat. ut qui similē cū alijs vitaz suscipiunt. nē. s. de sta. mo. recolentes.

r Stigmate. idē verbū habes. extriij. q. ij. hocip̄m.

s Agnoscit. Ibi habes. C. de fabri. l. stigmata. li. vi. & dr fabricensis q̄ publica arma facit. et in publicis fabricis & non alibi. et dat p̄micerio q̄ reponat in publicis armamentis. et est stigma instrumentū quo coz brachia figurabant cui erat impressum nomen imperatoris. facies vero nō figurabatur. C. de penis. si quis. et est si. huic. s. de cri. fal. ad audientiam.

t Signati. C. de aquedu. l. decerni mus. ad finem. Et annotatio est. quia singulis manibus eorum imprimitur nomen imperatoris. Idrophilati autem dicuntur ab idra quod est vas vbi aq̄ defertur. vel idra aqua fisare. i. custodire. inde idrophilati id est custodes aquarum. et est si. quod de gazophilacō dr. s. de. pba. c. i.

u Clericali. multo ergo fortius si etiam deprehensus fit in habitu laicali. et hoc denotat quod dicit Quis nē. et licet dicamus q̄ vltima mora noceat & ff. de peri. como. rei vē. l. illud. hec vltima possessio non releuat in hoc q̄ fiat remissio.

x Fecerit. coz iudice eccliastico. ut. s. i. Ren. et sic p̄tinentia causē diuidet p̄ id. s. de seq̄s. ca. i. et est ideo q̄ natura cāe req̄rit aliū iudicē. de oz. pg. tuā. q̄ fi. sint le. latoz. cū si. sed detentus in sclārī curia quō litigabit coz ecclesiastico

a. Iudex laicus malefactorem captum detinens. b. Repetat. c. Iudice. d. Ecclesiasticum. e. Spūali. f. Interest. g. Notoriū. h. Debeat. i. Vel repete si. k. Aut repete si. l. Babebatur. m. Cognitionē. n. Clericales. o. Reputare. p. Regales. q. Cōprobatur. r. Stigmate. s. Agnoscit. t. Signati. u. Clericali. x. Fecerit.

Dic q̄ forte relarabitur datis fideiussoribus. sed nō ꝓpter hoc remittet. ꝛ.e. si clericos. in fi. vel litigabit per ꝓcuratorē natura enim facti hoc habet q̄ interdū per aliū quis ꝓsequit cām. s. de iudi. mulieres. de sta. regu. c. vno. ff. de custo. reo. l. diuus. hāc aūt fidē faciat ꝑ publicū instrumētū ordinationis sue. ij. q. i. legū. ꝑ testes etiā poterit hoc ꝓbare. s. de cle. pere. tue.

a ¶ Ꝓsūptionem. no. q̄ ꝓsūptio ē nō sufficit possessio nisi fiat fides ō titulo. et. ꝓcu. s. e. li. de ꝓscrip. c. vno. b ¶ Interi. i. pēdēte ꝓbatōne ō titulo. clicali. ē enī hoc iudiciale de quo ꝓmittus dz ꝓgnosci. vt sciatur an vt clicus ab ecclastico vel vt laicus a laico puniri debeat. et ē si. C. de ordi. cogni. l vl. iij. q. ti. in fi.

c ¶ Processus. gñs solū iudicare ꝓhibetur sed etiā ꝓcedere ad idē. s. e. li. de beret. c. vt inq̄sitionis. §. pnl.

Statutū. nō tz suspensio vel interdictū lata ī participātes non ꝓmissa monitione canonica. hoc dicit.

e ¶ Gregorij. s. e. ꝓstōnem.

f ¶ Innocentiane. s. e. statuimus.

g ¶ Inducit. dicit vt dixi. s. e. ꝓstōnem.

h ¶ Canonica. q̄ō dic. vt. s. e. ꝓstōez.

i ¶ Aliter. sz nō ꝓmissa canonica monitione ⁊ nomiatī. ꝓificata igitur sunt in hoc excōicatio suspensio ⁊ interdictū. ad idem. ꝛ.e. is cui. in fi. et concor. s. e. ti. c. i.

Licet excōmunicationis. emanauit ad declarationem eorum que no. io. tan. ber. et mō ōnī. s. de ap. sepe. et hoc dicit. per negligentiā nō ꝓsequētis debito tpe appellationē excōicatio post eam lata non qualescit sed poterit tunc denunciari et debebit vitari donec de sententie nullitate docuerit.

l ¶ Excōicationis. lz de excōicatōe exprimat idem puto ō snīa suspēsionis et interdicti. cū eadē rō sit. ad hoc. s. e. ꝓpter. s. e. c. i. et. l. e. is cui. in fi. et. §. de ap. ad ls. et idem in q̄libet snīa q̄ nulla est ipso iure. ita q̄ non esset necesse appellare. s. e. li. de re iudi. c. vl. q̄ tūc si ordēnatus appellaret et nō ꝓsequeret nō ꝓpter ls qualescceret snīa eadē rōne. qō dico verū nisi talis esset casus ō ratificaretur per ap. snīa nulla vt lata cū fl'o ꝓcuratore. ff. rē ra. ha. l. iij. §. falsus. de q̄ vide. s. dere iudi. c. i. ⁊ vera exquo fuit legitima sētentia

m ¶ Legitimā. si cā fuit ⁊ est nulla. s. e. ꝓpuas. sz nisi ꝑs appareat de eius veritate nō poterit denunciari nulla. li ⁊ cet tūc posset fieri absolutio ad cautelā. s. e. venerabilibus. §. sz si ex cā. et. §. volti. si gs fuit nulla solo tractu tēporis nō potuit qualescere. s. e. li. de ōspon. ipu. c. vno. et. j. de reg. iur. non firmat. cū suis ꝓcor. ⁊ no. infa. l. furti. vbi retro

n ¶ Conualescat. ō. ff. de hijs q̄ notatur infamia ꝓdemnatus de furto qui ap. nō ꝓsequit. sic videret retro censeri excōicatus exquo appellationem non ꝓsequitur. sed non obstat. quia lex illa loquitur de appellatione emissa post snīam ab ipsa snīa. hic de ap. emissa ā te snīam vnde ibi appellatio suspendit effectum sētētie iam late. s. de iure iu. venietes. ls ante snīam iurisdictionē suipēdit. vñ snīa postea lata non tz ꝓpter iurisdictōis defectum.

o ¶ Exꝑsse. interō enī fertur excōmūicatio ī psonā incertā. v. q. i. quidā. s. de of. ordi. si sacer ⁊

p ¶ Ab hostibus. mine. de quo dicet no. s. de ap. cum sit romana.

q ¶ Nūciari. no. nō sequit ēē iste denūciatus ē excōicatus gs excōicat⁹ est. ls enī denūciat qui forte excōicatus non est. et facit ad qōnez ō qua dixi. s. e. li. de excep. pia. Sed nūquid ad repellēdū actorē sufficiat probari denūciationē excōicationis. vidz enī q̄ nō per hūc textū et per rōz dictā supetius cum illa decre. pia. dicat id ꝓbari debere apertissimis documētis. ost. tñ no. ꝓtiū vt ibi dixi. et ꝑ pte illa facit ls decre. nā ls ꝑ talē denūciationē vitatur a iudicialibus et extraiudicialibus ⁊ legitis actib⁹ vt seq̄tur. lz forte excōicatus non sit vt ꝑ dixi. sic dicā q̄ exq̄ de denūciatōe nō dubitat vitatur ⁊ repellatur ab agendo donec oñdat se absolutū vel snīam nullam. sed si volum⁹ tenere ꝓmū huic rñdetur q̄ hic nō solū de denūciatōe sed etiā ō snīa excōis ꝓstabat. ⁊ vt supi

r ¶ Legitimā. i. ex legitima ⁊ vera cā interposita dixi.

s ¶ Als. tolle exēpla q̄ dixi. s. e. pñti. ⁊ q̄ pēdēte ꝓbatōnis articulo.

t ¶ Docuerit. pē exponi. i. docere cepit ab extraiudicialibus et legitimis actib⁹ ñ repellit et sic cessabit ꝓtium dec. s. e. solet. in fi. vel dic illud hēe locū ī eo q̄ debito tpe ap. ꝓsequitur. istud in eo qui ꝓsequi neglexerit vñ ī penā euitabit ab extraiudicialib⁹ donec docuerit ꝛc. ⁊ sic stabit ꝓprie ls ꝙ vbū. ⁊ capi faciēs ⁊ includēs ēē ꝑ

Clericos. prelatus laicos clicū nōdū incorrigibilē excōicat⁹ nō ē nec etiaz ipi capiētes. sc̄ō dicitur talis si dat

Licz excommunicationis sententia ꝑs appellationē legitimā ꝓmulgata ꝑ negligentiam appellātis appellationē suā minime ꝓsequētis nō ratificet nec etiā qualescat. excōicatus nō tñ noiatim vl speciali ter et expresse q̄ ꝑs appellationē legitimā excōicationis snīam asserit in se latā si appellationem eandē infra tēꝑs ad ipam prosequendam ab hoie vel a iure statutū non fuerit vt debuit prosecutus lapso eodē tē pore excōicat⁹ publice nūciari ⁊ nedū in iudicialib⁹ sed ec in extraiudicialibus euitari ac a legitimis actionibus remoueri debebit q̄ uscz q̄ ꝑs ap. legitimā excōicatus fuerit vel aliās ō ipsius sententie docuerit nullitate.

Statutū greg. ꝑpe. x. factū ad declarationez ostōnis Innocentiane q̄ ꝑ hiber participātes excōicatis ea participatione q̄ solū minorem inducit maiori excōicatōe ligari monitiōe canonica nō ꝓmissa in suspēsionis et interdicti sētētijs q̄ ꝑ hmōi participatōne plerūcz ab ordinarijs vel delegatis iudicibus ꝓmulgatē ꝓcipimus inuiolabiliter obsuari ꝓcernētes eas ō sententias non tenere aliē ꝓmulgatas. Idem.

fideiussores de parendo iuri detineri non dz nisi iusta causa id suadeat. et corrigit ꝓma ps q̃ no. ber. s. e. vniuersitatis. in vl. glo. et. c. vt fame. et declarat qđ ibi no. moderni.

a ¶ Que iurisdictioni. cui loquaꝫ non apparet et ideo dico decre. locũ hr̃e in quolibet iurisdictõnẽ habente siue đ cõi iure siue priuilegio vel ꝓsuetudine. ad idem. C. de spon. l. vl. et facit qđ dixi. s. e. li. de peñ. ꝙuis. b ¶ Pena. qz̃ cer cer nõ est pena qđ tñ dic. vt. s. e. li. de penis. ꝙuis.

c ¶ Postea. illđ sẽ huius ꝓuiñ no. ber in predi. glo. dicẽs qꝫ si apparebat cũ cum incorrigibiles capi poterat per laicos sine pena alis nõ. et sic etiam solebat ꝓtrarium đ decẽ. vniuersitatis. ad decre. vt fame. tu dic vt in sequẽ. glo.

d ¶ Nodari. ꝓcor. s. e. vt fame. ꝑ. s. e. vniuersitatis. vbi excõicationẽ incurrunt abbas et laici qui de ipsiꝰ mandato monachũ ꝛbebãt. ber. et host. soluebãt vt dixi. in glo. ꝓx. qđ est tm̃. vt hic vides. alij dicũt qꝫ đcẽ. vt fame. loquit̃ in eꝑo. decẽ. vniuersitatis. l. abbate. sed hoc patet falsum per istam đ cre. que loquit̃ in quolibet iurisdictõnẽ hñte. vt dixi. s. gl. ij. Dic ergo qꝫ decre. vt fame. ⁊ ista loquũtur in captione ⁊ inclusione q̃ de mãdato ꝑlati cuiuscz qui crimina punire possit pẽ fieri etiã ꝑ laicos licet ille nõdũ incorrigibilis appareat. decre. vniuersitatis. de ꝛberib⁹ loquitur que si ꝑ latus clerico vel monacho ꝓ laicũ iferri iubeat sed iniuriose. nõ est dubium si in modũ iusticie. hoc tñ per laicũ facere non debuit sed per clericos. vel ꝑ semetipsũ si erat mĩor eꝑo et ideo mãdãs et mãdatarius excõicati sunt vt ibi.

e ¶ Excedatur. ad idẽ. s. de resti. spo. olim. i. in fi. et ℔ vlt dicere si clericus captus quiete se duci pmittit ducẽtes eũ non resistentẽ calce pugno vel alio modo percutiũt vt iaz vidi de facto. isti bñ sunt excõicati. ℔ sonat lr̃a.

f ¶ Iniuria. xvij. q. iij. si quis suadente. et. s. de sẽ. ex. contingit. ⁊ facit ℔ lr̃a ad qõnem dñicalẽ de illo qui fugiens inimicos obuiauit clerico equitanti a quo equum petijt vt fugere posset quẽ cũ ille negasset sibi per vĩ abstulit et postea remisit an talis sit excõicatus. bar. brix. in questione dñica li. quidã cũ fugere. opiniones posuit. quarum vna fuit talẽ excõicatũ nõ cẽ qz id non fecerat dyabolo suadente. ad cautelã tñ ab eꝑo absolui poterat. Alia fuit talem excõicatum sed mitius puniendum. l. di. presbiteros. s. qꝫ me. cã. sacris. tercia fuit tã. quã ibi seqẽ bar. talem excõicatum sz ꝓpter id nulla pena puniẽdũ.

g ¶ Clericos. idẽ in laicis et bene

tue iurisdictioni subiectos ꝓpter ꝓmissos excessus etiã per laicos capi facias et eos ne fugiãt in carcere pena debita postea castigandos includas te vel capiẽtes eosdẽ licet nõdũ appareat incorrigibiles illos eẽ nulla credimus excõmunicatõne nodari. cum in hijs nisi alias exꝓsito exceda tur in ipsis temeritas vel iniuria nequeat deprehendi

¶ Eosdem quoqz clericos si de parendo iuri tibi fideiussoriã dederit cautionẽ detinere nõ debes nisi excessus enormitas vel alia cã rõnabilis eos suaserit detinẽdos. ¶ Idem.

Ista inđicti ꝓfera. in clerũ nõ intelligitur nisi aliud sit expreſſũ in ea interdictus populus nec etiam econuerso. vnde vno interdicto ipsoꝝ alij licite admittitur ad diuĩa. ¶ Ceterũ cũ ꝓpter đictũ dñi vel rectoris est ciuitas interdicta ciues eiusdem q̃ culpabiles non existunt dũ modo et ipsi ꝓpter dñm l. rectorem puniendum ĩ eis non fuerint interdicti pñt extra ipsam licite interesse diuinis. ¶ Cum vero alicuius terre populus inđicto nodatur singulares ex eo persone quas interdictas sẽ ꝓstat ne sentẽtia effectu careat cũ diuinorum auditio et sacramentoꝝ ꝓceptio populo vt vniuerꝰ non comperant non debẽt

reo. l. diuus. ⁊ iam. gꝰ non nudã tm̃. idẽ et multo fortiꝰ si

b ¶ Fideiusso⁹ pignora daret. cũ sit melius pignori in cũbere q̃ in persona agere et qui se ꝓmisit satisdaturũ satisdet. si pignora vel fideiussores det. ff. de ꝓsti. pecu. l. ꝓ

i ¶ Cã rõnabilis. cũ plures forte fuerũt malefactores vl̃t vnũ đtinere vt ꝓ eũ xviratẽ mani festã alios capere possit

Ista. Interdcõ clero nõ ẽ iterdictus ꝓl's nec econuerso. Inđcã ciuitate ꝓpt delictũ dñi ciuel non interdicti extra ipaz audiũt diuina. Inđicto ꝓl'o smgl'ares de pl'o intelligunt interdicti. ℔ dicit ⁊ approbat ꝓmus dictum qđ no. bos. s de priule. ex pte. i. sup xbo. pl'm. fm et terciũ declarat. no. ꝑ ber. innoc. et osti. s. de priuil'. qꝫ

¶ In cle nõnull'. tũ. inđcõ clero alicꝰ eccie nõ ꝓpt ℔ in tel'r eccia inđicta vñ alij clerici licite celebrarẽt in illa ad ℔. s. e. li. de priuil'. ꝑ exceptiõez. in fi.

m ¶ Econuerso. ℔ idẽ ꝓbabat̃ oli ꝑ đcre. ꝑdictã. ex pte. vbi lata fuit ista in terdicti in cleruz ⁊ pl'm sed ibi vnum esset superfluum si interdicto vno ĩtel ligeret̃ alterum interdictũ. et ad idẽ. de ꝓben. c. i. lxiij. di. nosce. cũ si. vidz tñ ar. ꝑ. insti. de iur. natu. ℌ. plebiscitum. vbi appellatõe pl'i vniuersi ciues intelliguntur etiã pnũeratis patricijs et senatoribus. sed illi eiusdem ꝓfessionis sunt. isti vero alterius. ad idẽ. xij. q. i. duo sunt. sicut et exꝑsso laico. in ℣xpto per generalẽ cl'am non ꝓuenit̃ clic⁹. vt no. s. de ℣xp. sedes. ⁊ secus si ꝓpter delictũ ciuiũ. et ℔

n ¶ Domini. nota qz̃ etiã patet. ꝑ. dũ dicit. qui culpabiles non existũt. o ¶ Interdicti. aliud gꝰ est inđicere solũ ciuitatẽ. aliud ciuitatẽ et ciues. Et no. qꝫ pena spũali. s. interdicti bene punitur vnus ꝓ delicto alterius. de ℔. i. q iij. in sum. xxiij. q. iij. in sum. si igitur sunt interdicti audire non pñt diuina. j. c. ꝓc. ligas ⁊ extra ꝓnẽtia. j. c. ꝓr. p ¶ Extra iꝑaz. ciuitatẽ intel ⁊ merꝰ eccl'astice discipli q ¶ Careat. et sic violaretur ne. qđ eẽ nõ dz. s. de consue. cum inter vos. et sic no. intelligendõ vt res potius valeat qꝫ pereat. s. de ꝛ. sig. abbate. ff. de re. du. l. quotiens.

r ¶ Non cõpetãt. qz vniuersitas res est inanata in quaz nõ cadũt talia. s. e. romana. in fi. vbi aũt tractamus de hijs q̃ vniuersitati ꝓpterũt ita dz illđ eẽ penes vniuersitatem qđ ñ penes singulos. ff. de in ius vo. l. sed si hac. ℌ. qui manumittitur. canonizata. xij. q. ij. qui manumittitur populus autem est idem hodie qui fuit ante centum annos. vnde tunc interdicto populo et nondum relaxato q̃ nũc est dz inđcũs vij. q. i. deniqz. xvi. di. habeo. ff. de iudic. proponebatur.

a Alicubi. etiã in loco non interdicto.
b Expressis a iure. j.e.c.vl. quo ad diuina. q̃ ad sacra hẽs. de pe. et re. p̃ in te. et. j.e. qñ.
Ciuitas. Interdicta ciuitate suburbia ⁊ ptinẽtia edificia dicunt̃ interdicã eccia capella cõtigua et cimiterium prigua ꝺ̃ interdictũ. hoc dicit.
d Suburbia. ad idẽ. ff. de v. sig. l. ij. et. l. edificia. et. l. alphenus. et. l. qui i contiuentibus.
e Predicta. scz ciuitas castrũ vl̃ villa
f Dilipendi. ad idem. s.c. pr. in fi. et. s. de consue. cuz inter vos.
g Continẽtibus. satis videtur iudicis arbitrio relinq̃ndum q̃ dicãt̃ ptinẽtia edificia et nõ dicit ptiguis. vt. j. p. xi. hẽ.
h Dep̃ri. Is diẽ qz celebrari pẽ licet nõ vt prius. j.c.vl.
i Contiguis. ptigua sũt quoꝝ extrema sc̃inniceẽ contink Sepeliri. gũt ẽ si. j.e. is cui. ij. hẽ
Si enim alicui interdicitur ingressus ecclesie et sepultura cimiterij vt ibi. sz pone tũc tpis aliquez ibi sepultũ et postea relatũ est inẽ dictum nunq̃d tal̃ erbumabitur. non si penitens decesserit fm innoc. qui is no. s. de excel. prel̃ c.vl. qz res deuenit ad eũ casũ zc̃ ostiẽ. no. contrarium. s. de conse. ec. vel al. p̃suluisti.
l Existãt. idẽ habuimus in pollutõne. s. e. li. de pse. ec. vel al. c. vno. Est autẽ secus ecõtrario. vt ibi. s. qz cimiterio interdicto nõ ꝺ̃ eccie in ẽdicta cẽ ptigua. et ibi p̃z ratio
S qui in ecclesia. Declarat et approbat que no. ber. de prui. tuarũ. in. ij. glo. innoc. ⁊ ost. de excel. pla. tanta.
n Sanguinis. intelligas hũani ⁊ iniurioſi de semĩe intelligas hũano etiã vrozic. ⁊ is vide plen̄. s. e. li. de pse. ec. l̃ al. c. vno.
o Nodatis. isti. priuile. eꝑoꝝ. vnde caueat qz primus ẽ irregularitati. j. e. ti. is cui. i. hẽ.
p Camẽ. alias inde. alias tñ.
q Iure. suspensi g̃a pfessoꝝ. tẽpus eadẽ rõne si celebrant non incurrũt irregularitatem
r Scienter. secus g̃ si ignorãter. nisi talis esset ignorãtia q̃ excusare ñ deberet. s. ꝺ eli ex. mi. aplice. s. de postul. c. i.

alicubi casibus exp̃ssis a iure dñtarat exceptis audire diuina vl̃ eccl̃iastica recipe sacram̃ta.
Idem
S ciuitas castrũ aut villa subiciant̃ eccl̃iastico interdicto illoꝝ suburbia et ptinẽtia edificia eoipso intelligi volumus interdcã. nam licet predicta videantur alias muroꝝ ãbitu terminari hoc tñ casu ne vilipendi valeat sñia interdci qꝺ fieret si possz in iſpoꝝ suburbijs l̃ ptinẽtib⁹ edificijs licite celebrari vt prius expedit interp̃rationẽ fieri latiozem. Rõne q̃q̃ sili si sit ecclesia interdcõ supposita vel subiecta. nec in capella ei⁹ celebrari nec in cimiterio ipsi⁹ eidẽ eccie ꝺ tiguis poterit sepeliri. sec⁹ si ei cõtigua non existãt.
S qui in eccia sanguis aut seminis effusione polluta vel qui p̃sentibus maiori ercõicatione nodatis scienter celebrari p̃sumit licet in hoc temerarie agat.

a Iure. j.e.c.vl. t.s. de re iudi. c.i. et. s.e.c.i.
e Liberari. ad idẽ. tiã ipostulabil̃. s. de postul̃. c.i. q̃a
u Ineligibil̃. et c. violãs interdictũ etiam postulari ñ
x Cũ alijs. amittit g̃ptãtẽ eligẽdi actiuã pẽ vt ibi.
Oct passiuã. et de Is solet recitari. s. de elec. ne p ꝺfcũ.
Nontiã. Tpe interdicti crisma die cene confici potest et cãm reddit et ꝺclarat. no. p hos. s. e. permittimus. per quam olim p̃baba tur quod hic ꝺz.
a Baptismo. p⁹ baptismũ enĩ sacerdos vngit crismate in vertice nõ in frõte q̃ ẽst solius ep̃i s. de p̃sue. q̃to. primũ patet. ꝺ pse. di. iij. posq̃. et duobus. c. se. et. c. p̃biteris. et. c. nullus ministroꝝ.

irregularitatis tñ cuz id ñ sit exp̃ssum in iure laqueum non incurrit. Is ꝺo qui scient̃ in loco celebrat supposito interdicto nisi sup hoc p̃uilegiatus existat aut a iure sit p̃cessum eidẽ irregularitatẽ incurrit. a q̃ nequit per alium q̃ p ro. põ liberari. et adeo efficit̃ ineligibilis q̃ nec ad eligẽ dũ cũ alijs ꝺebebit admitti
Idem.
Cloniam i baptismo et confirmatõe q̃ nedũ pueris sed ⁊ adultis p̃ pe more periculum exhiberi p̃t licite tpe interdicti crisma tis vtimur vnctõe posse lz terra interdicta cristat crisma die cene dñi cõfici dubium non eristit.
S cui est eccie interdictus ingress⁹ cũ sibi per p̃sequs censeatur in ipa ꝺinoꝝ celebratio interdicta irregl̃aris efficitur si p̃tra interdicti hmõi ꝺinis in ea se igerat in suo agens officio sic̃ p̃ius. Talis quoq̃

b Que. s. baptismus et p̃firmatõ.
c Adultis. idẽ hodie in p̃nia. qꝺ dicit vr. be. c. vl.
d Interdicti. vt s. c. hẽ. et. s. ꝺ spõsa. nõ est nobis.
e Dubiũ nõ existit. quasi di. cõcesso baptismo et p̃firmatõe tpe interdci satis ẽ pcessũ p̃fici ẽsma. et ẽrõ qz vetus ẽsma fi ꝺz esse vsui. nec de illo veri crismate ꝺz q̃s ẽsmari et depõi sacẽdos q̃ ꝺ illo veri crismate vngit baptisatum nisi in mortis articulo. de con. di. iij. si quis de alio. vnde omni anno in die cene debet crisma p̃fici et vetus cremari de cõse. di. ij. leis. vere ergo insurgit hui⁹ decre. dictum. qz si tpe interdicti permittunt̃ sacra quibus vtimur ẽsmate et vetus crisma nõ ꝺz ee vsui. ergo restat q̃ permissum i telligẽ eo tpe die cene crisma p̃ficere. qz pcesso p̃incipali et accessoriũ. j. de reg. iur̃. accessoriũ. cũ suis pcoz.
S cui. approbatur qꝺ no. inno. et ost. s. e. sacro.
g Interdictus. ab hoie vel a iure. s. e. sacro. s. e. c. i. §. sꝑ q̃s. et. s. e. li. de priuil̃. eꝑoꝝ. cũ si.
h In ea. ergo sec⁹ si extra cã. et Is no. etiã. s. vbi dicit i ipsa. si igit̃ sub aere vel sub tẽtorio vel in domo priuata celebret vel concelebret forte celebrãtibus cũ altari viatico. vt. s. de priuil̃. in bijs. et. s. e. li. c. vl. irregl̃aris non erit.

a Cimiterio. sicut ergo interdicta ecclesia interdictum est cimiteriū. s. e. si ciuitas. in fi. ita interdicto mihi ingressu ecclie et cimiterij vt hic. nec hic distinguendū credo an cimiteriū sit ptiguū vel non vt ibi distinguit. q2 illa distinctio hz locū vbi res indicit sez eccla quia res ptigua ipsi rei interdicte est interdicta vt ibi. sed vbi refertur interdictum ad homines vt hic. quid ad eum an cimiterium non sit contiguum vel sit. et p̄ hoc illuderetur cēsure si posset in isto licet vt in illo cimiterio sepeliri.

b Sēntē. ista gl̄ sūt paria q̄ ad hoc sic et q̄ ad illd. s. e. c. i. s. e. statutū. cū si. et pcor. ad hoc. s. ō ap. ad hec q̄m. Et intelligas p̄dicta ō suspēsione ab ingressu ecclesie vel diuinorū vt sonat lra. q2 i suspēsiōe a talib⁹ puta ingressu possessionis vel pomerij vl interdicto aque et igni non hēret hoc loc. ff. de ap. l. nō tm. taliū enī suspēsionuz vel interdcōz effectus bene suspēdit p̄ appellatōnē seqntem nisi esset casus in quo damnatum publice ītereſt sic tim puniri. ff. e. constitutum. Quid in suspensione a beneficio. de hoc per inno. et hosti. in p̄di. decre. ad hoc quoniā. et placuit inno. q̄ in omni suspensione ecclesiastica non suspendat appellatio. osti. distinguit aut suspenditur a beneficio et tūc cum ipsum beneficiū spūale sit vera est hec opi. aut suspenditur a perceptione beneficij de qua constat q̄ ē temporalis et tūc bene suspendet appellatio eius effectū. Idem fm eum si dicat suspendo te a p̄benda. secus si dicat suspendo te a canonia quia illa spūalis est. satis videretur per hāc decre. q̄ suspensio a būficio bene releuet p̄ appellationē seqntē cū hec dicat ab officio et ab ingressu eccle. 2c. si idem ēt in suspēsione beneficij hec expressisz. puto igitur solum in hijs mere spūalib⁹ per q̄ legatur anima decre. Rhāc locū hre.

Religioso. Pria ps. si clicū. Secda reprobat q̄ō. inno. et ab. s. de regul. statuim⁹. et approbat q̄ ibi no. osti. et. s. c. ij.

si hoc interdicto durāte ō cedat nō deber in ecclesia vel cimiterio ecclastico ni si penituerit sepeliri

Ga ne sicut excōicatio sic ab officio vl ab ingressu ecclesie lata suspensio aut ipsius effectus per appellationē sequētē minime suspendunt

Religioso qui

manus violentas in clericū seculares iniecit ne hoc p̄textu habeat materiam euagandi poterit ab episcopo eo casu absolutionis beneficium exhiberi q̄ seculari clico possz si aliaz clicū pcussisz.

Quāuis

naſterū etiā pauperimū sibi p̄uidere non p̄t absoluet illum epūs eo iure quo absoluit inopes. s. e. q̄ de hijs.

f Clerico. supple vel laico. dicebāt inno. et ab. p̄trariū

g Non possit. et ob hāc cām in p̄di. decre. statuim⁹. et p eis facit lex. ff. de sta. liber. l. statuliber. vbi statuliber que facit medio tempore facit vt seruus. non vt liber. sed contrarium ē verū vt hic nec obstat q̄ cras poterit laicari. q2 idē in clerico seculari vel in minoribus ordinibus. et p̄terea tūc ē ecclastica persona. xvij. q. iiij. quisquis.

b Violentas. ic puto si volentes in casu. s. e. ptingit. i.

i Canone. xvij. q iiij. si quis suadēte. quo p̄uilegio ecclī terdū gaudet clic⁹ cōiugatus s. e. li. de clc. cōiuga. c. vno.

Ps qui a sna canōis vl homis cū ad illū a quo alias de iure fuerant absoluendi nequeunt p̄t imminētis mortis articlm aut aliud impedimentum legitimū p absolutiōis būficio brē recursum. ab alio absoluūt si cessante postea periculo vel impedimēto hmōi a seilli a quo hijs cessaūt ifā q religiōz ingredit religios⁹ cēseri cum effectu nō possit donec sit tacite vl er erpresse p̄fessus. Qui qs tm violētas manus in eū inicit excōicationis late a cāone viculū nō euadit. Idē

Ps qui. Corrigit. no. per ber. et alios. s. e. ō ceteru. et ibi dicit. absolutus p̄ter mortis p̄riculū vel aliud impedimētū ab eo q̄ quo alias ñ poterat si cessante impedimento se non pūtat cum comode potest ei a quo alias absolui debebat recidit in eandem sententiam. Idem ab soluto qui se debet alicuius p̄spectui p̄sentare. si hoc non faciat.

l Canonis. multi sunt casus in q̄bus est quis excōicatus a canone. et quidā. s. xxij. inducunt p̄ pstōnes h⁹ sexti libri qs hic oēs ordinatim enumerabo. Primus de elec. vbi piculū. §. nulli. Secūs. e. c. §. q̄ si p̄missa. Tercius. e. ti. sciant cuncti. Quartus. e. ti. generali. Quintus. e. ti. fundamenta. §. q̄ si secus. Sextus. e. ti. indēnitatibus. §. postremo. Septimus. de of. dele. c. v. §. ps vo. Octauus. s. de hijs q̄ vi metusue cā fi. c. vl. Nonus. de iudi. mulieres. Decimus. de re iudi. ad aplice. in fi. Undecimus. s. de re. ec. non alie. hoc consultissimo. §. laici. Duodecimus. e. c. in fi. Terciusdecimus. de reli. do. c. vno. Quartusdecimus. de cēsi. q̄q̄. §. qui vo. Quītusdecim⁹. de īmu. ec. clericis. §. nos igit. i fi. Decimussext⁹. c. decrex. plācis. i fi. Isti duo hodie sunt sublati. p clc. ō īmu. ec. qm̄. Decimusseptim⁹ c. ti. qm̄. Decimusoctauus. e. ti. c. vl. Decimusnonus. s. ne clēri. vl mona. c. ij. in p̄in. Vicesim⁹. e. c. in fi. xxi. de hre. c. ij. i. Ro. xxij. e. c. ij. Xxii. sz port⁹ credo illū canonē ferēde snie vt ibi dicit. xxiij. e. ti. vt ind̄sitōis. in fi. xxiij. ō scis. c. vno. v. omnē. xxv. c. c. v. et nihilominus. xxvi. de homic. p̄o humani. ad fi. xxvij. de iniur. et dā. da. c. vno. xxviij. de pen. felicis. §. p̄nti. xxix. e. c. ad fi. xxx. s. e. quicunq̄. duo aūt inducuntur p̄ hāc decre. qui de iure veteri non erant. vt no. s. e. de ceteru. casus quē habuimus. s. c. p̄. et quē habebim⁹. j. c. p̄. sūt declaratorij veteris iuris et non nouo iure p̄mulgati. et ideo inter eos non cōputantur. quinquaginta tales casus exp̄ssos. et duos tacitos inductos per cle. notaui. j. e. ti. in glo.

m Exgitūm. aliq̄ exempla posui. s. c. p̄. ē scienduꝫ.

a Decernimus. nō dicit declaramus. et sic suo tpe vera fuit opi. gof. ber. et osti. qui dicebāt eum nō recidere. dicebat tñ osti. ꝯ ptextu multi illudunt censure vñ ꝓuidendū esset. modo igitur est ꝓuisuz.

b Idem. s. q̄ in sniam recidāt ipso iure.

c Dec. s. duo supius dicta scz pñtare pniarꝯ. et satisfa-

Quem q̄s. decl'at et approbat no. cere iniuriā passis. per io. xvij. q. iij. oēs ecclesie. per ber. et modernos. s. e mulieres. ꝛ dicit si percussionem in clericuz sme meo mādato tamen nomine meo factā ratā habeā excōmunicatus sum. secus si meo noīe non sit facta. et per hanc decre. exemplificam⁹ regl'as. j. de reg. iu. ratū quis. et regulā ratihabitōnem.

d Mādato. quid si quis mādauit clericū verberari et postea añ manuum iniectionē reuocauit mandatum demuz mandatarius percussit ātēq̄ reuocatio pueniret ad eū In hac questione vidz tenere ber. s. e. mulieres. talē ee excōicatū. ad quod bene faciunt iura ibi per eū allegata. et idē ꝙ eadem iura ibi tz osti. est tñ ar. ō. ff. de acquiē. be. si quis bona. ad fi. et. s. e. li. de ꝓcuē. c. vl. in fi. inno. ibi dixit talem excōicatū non esse. tenetur tñ de culpa de qua alias puniri posset canon enī dolū requirit. bar. bzir. in fi. qōnum suarum venerialium in qōne que incipit. aliquis mādauit. dixit q̄ talis quo ad deū nō teneꝛ tñ quo ad eccl'am excōicatus ē. qđ verū videꝛ.

f Clericū. large sumitur. vt. ri. q. i. duo sūt

g Tuo noīe. puta tui ꝓlatōe fuitoz vel alicus tuꝰ clericum qui tibi iniuriā realē vel verbalē intulerat ꝓcussit quē tu postea ratū habendo receptasti et magis amicū habuisti. sed quid dicis retento hoc themate si ille amicū vel seruitorē talē non receptauit vel illū expulit nec per aliꝰ ertioza pt apparere q̄ ratū habuerit sed tñ in veritate ratuz bz in corde. Dixit osti. s. e. mulieres. talē q̄ ad deū ee ligatum non tñ quo ad eccl'am militantem q̄ nō iudicat de occultis. de simo. sicut nobis. et. s. e. a nobis. ij.

h Incurris. ex ratihabitione predicta. dico ergo cum er cōmunicatum er nūc. s. ex quo ratū habuit non ertūc quo fuit facta iniectio. lz. j. dicatur ratihabitionem retrotrahi quia satis trahitur ad tempus anterius. cum er facto anterioꝛ ligat licet ex nunc. nec enim sententia excōis trahitur retro sicut alie snie. s. e. licet. q̄ statū ligat aut non ligat. nec suspendit effectū suū. s. de ap. pastoral'. et facit qđ dixi. s. e. venerabilibus. in glo. pᵒ diffinitiuā.

i Cōparari. vt. j. de reg. iuꝛ. ratihabitionē. et dic vt ibi.

k Non sit facta. puta inimicus inimicū sibi clericū ꝓcussit. ego gaudeo et forte illū postea recepto et illi cōico.

l Bestum. j. de reg. iuꝛ. ratū quis. et dic vt ibi.

santibus absolui debebāt q̄cito comode poterūt cō tēpserint pñtare mandatū ipsius super illis pro qbus excōicati fuerāt humiliter recepturi et satisfacturi pur iusticia suadebit ꝺcernim⁹ ne sic censure illudāt ecclesiastice in eandō snīam recidere ipso iure Idez statuimus de hijs quibus cum a sede ap. vel legatis ipsius absolutionis bñficium a quibusuis sentēnijs ꝙ sequūtur iniungitur. vt ordinariozum suorum vel aliozum quorumlibet susceꝑturi pniam ab eisdē se cō spectui repñtent et passis iniuriā seu hijs qbus ꝓpter ꝺ obligati eristūt satisfactionem exhibeant cōpetētē si hec cum primū comode poterunt non curauerint q adimplere. Idem. Cum quis absq̄ tuo mandato manus inicit in clericum tuo noīe violētas si hoc ratū habueris excōicationem latā a canone incunctanter incurris cū ratihabitio retrotrahatur et mandato debeat cōparari Si vero iniectō eadez tuo noīe nō sit fcā tūc lz ꝓcceꝛ ratā habendo eandem nō tñ ꝓpter hoc excommūnicationis vinculo innodaris cū quis ratū brē neḡat qđ eius nomine non est gestū

Idem.

Alma mater eccl'a plerūq̄ nonnulla rationabiliter ordinat et ꝓsulte q̄ suadēte subiecto⁹ utilitate pᵒ modū ꝓsultius ac rōnabilius reuocat in meliusue cōmutat. Sane a nostris dudum fuit pdecessoribus constitutū vt in terris seu locis ecclesiastico suppositis interdicto nulla certis

Alma mē eccl'a corrigit ꝺ dic. in q̄ busdā ius vet⁹ vt. parebit. Et ꝺ dicit tpe interdicti eē sani ad pniaz admittūē nisi sint excōicati q̄ nō nisi in mozt⁹ art⁹ admittenē. vel cām dederūt interdicto q̄ nō admittūē nisi satisfaciant vl' caueāt. put pñt. Itē illo tpe misse et alia diuina officia sub pena distributōnū sicut ꝓs ī eccl'ijs. celebrarē ianuis clausis plane sine excōicatis et interdictis ꝛ sonitu cāpanaruz. et q̄ter i anno. alre cū cāpanis et ianuis aptis celebrare pñt. et ercluꝺ excōicatis interdictos admittē. ita tñ q̄ hij ꝓp q̄ꝝ excessuz lata est non approꝑquāt altari. in ceteris seruandū est interdictum et reuocata sunt priuilegia vltra id quibuscūq̄ ꝓcessa. hoc dicit. ꝛ pt diuidi in q̄tuoꝛ ptes. In prima ꝑmittit ꝓhemiū vsq̄ ibi. sane. ibi scda. in qua tractat de sacro pnie qūo et quib⁹ sit exhibend ō tpe interdicti. vsq̄ ad. ℣. adiecimus. ibi tercia. vbi tractat qūo diuina officia sint illo tpe celebrāda ꝛ vsq̄ ad. ℣. ceteris. ibi q̄rta et vltima in qua quo ad cetera fuari precipit interdictū et priuilegia ꝓria reuocat.

m Cōmutat. q̄ sm varietatē tpū statuta expedit variari s. de consang. et af. non deber. et optime. lxiij. d. ℣. veruz. nam etiam priuilegium reuocatur cum tendit ad noram. s de deci. suggestū. Et no. q̄ raro inuenies ꝛ forte nunq̄ ꝑ saluo eo qđ dixi. s. de here. contra xpianos. q̄ constitutio boni facij reuocet ius antiquum qui verba exprimat que hoc ō norent vt vides hic. et. de ẽp. statutū. s. de cōcess. prec. ij de censi. felicis. lz ꝺ non sit necē. vt. s. e. li. de consti. c. i. est tñ vtile. vnde non debemus esse faciles ad dicendum per suas pstōnes vel'a iura eē correcta vbi id nō exprimit. q̄ si ꝺ intenderet in ill' exꝑsisset. vt in istis. ad ꝺ. s. ō cele. mis. cū marthe. x. iohes. cū suis ꝓcor.

a Sacmentis.ꝓmittebat enim baptisma paruulo⁹ penitẽtia moriẽtiũ et viaticũ cõfirmatio in fronte.s.de spõ.ñ est nobis.de pe.et re.ꝙ in te.s.e.ñ. permittebatur etiã confectio crismatis.s.e.qñ.et celebratio misse semel ī septimana ꝓ conficiendo corpore xp̃i ꝓ infirmis.s.e.ꝓmittimus.tenet etiã matrimoniũ ꝓtractũ tpe interdicti cũ tenebat et contractũ ab excõmunicato maiori.s.de eo qui duxit in ma.quã pol.per adul.significasti.ly enim illud sit sacrm̃ ñ tñ sic conferẽ grã ꝙ illud siẽ ꝓ alia.de ſ i.q.i.quicquid.

b Insurgũt.Aꝯ oĩbus hijs fuit ꝓuidendũ.s.de pñi.c. ij.de sepulc.c.i.Audiui de quodam loco in marchia ꝙ tãto tpe steterat interdictũ ꝙ facta relatõne homines illius loci.xxx.et.xl.animarum qui nũq̃ audiuerãt missam deridebant pr̃espit̃os celebrãtes.

c Sine culpa.qñ regulariṫ esse nõ debet.de re.iuṙ.sme. culpa.cũ suis ꝓcor.

d Aiure.pone ex ẽplũ.s.e.li.de elec. vbi periculuz.§. ciuitas.de cẽſ.ꝓꝓ. de immuni.ec.clericus.de vsuṙ.c.i. de peñ.c.vl.

e Sani. vide ꝙ verificatur ſ falsa opinio quã posuerat gof.s.de spon. non est nobis.in fi. vbi dicit textus.penitẽtia moriẽtiũ.dicebat goff.et eẽ viuorũ.qñ nulli õnegãda est pnĩa.allegat de pe.et re. ꝙ quidã.de pe.di.vl. ꝓbetauit et suo tpe fit verum.

f Ad peccan8.qz ꝓcli xx.q.iij.ꝓcliuus.et omnis etas ab adolescẽtia ꝓna ad malũ.xij.q.i.omnis etas.et natura humana facile labiṫ ad delicta.in auṫ. de mona.§.si vero hijs.colla.i.vnde est pnĩa scẽa post naufragium tabula qua sustinemur post casum. de pe.di.iij.post naufragiũ.et post baptismum qui lapsus fuerit in peccatum per eã reparatur.s.de sũ.tri.firmiṫ.ad fi.

g Admittãtur.ly nunquid talibus sanis post penitentiã dari posset eukaristia et videtur ꝙ sic cum ipsa per' pnĩam intelligatur.s.de pe.et re.ꝙ in te.Sed dic contra. nam ly eo casu per pnĩam intelligatur viaticũ vt ibi.non tamẽ simpliciter eukaristia nam ista est regula a canone tradita. ꝙ

casibus et sacramentis exceptis diuina celebrent̃ officia vel minisſtrentur ecclesiastica sacrãmẽta Quia ꝙo ex districtõe hmõi statutorũ excrescit indeuotõ ppli.pullulãt hereses et infinita pricula aiarũ ĩsurgũt. ac ecclĩs sine culpa earũ õbita obseqa subtrahunt̃ cũ fratribus nostris deliberatione habita sup hijs diligẽti.ꝓcedim⁹ ꝙ tpe interdicti ab hoĩe vel a iure plati nõ tñmodo morientes. ſz etiam viuẽtes.tã sani etiã ẽ infirmi ad pniam q̃.ꝓpter pnitatẽ et facilitatẽ hominũ ad peccãdũ sũme necessaria ẽ licite admittãt̃ duz tamen excõicati nõ fuerit quos admitti ꝓterq̃ ī mortis articulo nolumus ad eandem. Illis etiam ꝓpter quorũ culpam dolũ v fraudem lata ẽ suꝑa ĩterdicti vel qui ad ꝓpetrãdum delictũ cuius occasione ipsum interdictum est latum ꝓbuerũt auriliũ ꝓsiliũ vel fauorẽ nisi de ipso delicto si smt tales ꝙ id facere valeant ꝓius satisfecerint l' de satisfaciendo ydoneam dederint cautiõez.aut si satisfacere neq̃unt vel hmõi cautionẽ ꝓstare iurauerit ꝙ cũ poterũt satisfaciẽt et ad satisfactõnẽ hmõi ꝓ eũ vel eos qui facere ipam õbent et pñt ꝓstandam dabunt et ꝓsiliũ et auriliũ ac iuxta posse suũ fidliṫ laborabunt non est pnie bñficium aliq̃tenꝰ ꝓcedendũ.

Nec tũc ec̃ q̃ ad istos vl alios qui circa hoc mĩme deliquerunt vbi ciuitas vl locus alius seu vniuersitas interdicti existũt facienda est relaratio interdicti.sed est eis solũmodo iniungenda pnĩa salutaris. Addiscimus ꝓterea ꝙ singul̃ diebus in ecclĩs et monasteriis misse celebrentur.et alia diuina officia sicut ꝓius submissa tamen voce et ianuis clausis excommunicatis ac interdictis nulli penitenti ẽ denegãda in morte viaticũ.l.di.penitẽtes in fi.licet igitur eukaristia vt viaticũ eo tpe ꝓmittaṫ.i.hijs qui sunt in via huius seculi.nõ tñ sanis repio permissum. et sic antiquitati stabo et dicã ꝓhibitum.C.de ap.preci primus.ad ſ.j.§.px.in fi.vbi dicit solũmõ.

b Articulo.tũc enim ipsi penitẽtes absolui possent a sacerdote etiã si tale esset excõis genus ꝙ nõ possent absolui nisi a ꝑpa.xvij.q.iiij. si quis suadente.

i Idoneam.gꝰ fidẽiussores.C.de v.sig. sancimus

k Iurauerit.ad idẽ.s.de dona. inter vi.et vx.ꝓhas.C.õ epi.et cleri.auṫ.generaliter.

l Relaratio.facit ad ea que no.õ pe. et re.ꝙ in te. in fi. igiṫ si is ꝓpter cuius culpam latũ est interdictũ satisfacere vult tollitur interdictũ si non ꝓpṫ eius culpã sed alterius ipse pñietur.ei⁹ satisfactio non requiritur s.e.si snĩa.§.i.si autẽ culpabilis fuit. puta consiliarius l' auxiliarius licz tollatur cautio et iniũgatur penitentia ñ ẽlarabitur interdictum.

m Ecclesijs.ñ intelligas de ecclĩs interdictis sz suis in loco interdicto qõ patz.s.§.i.ibi.ẽris seu locis.ad idẽ.s. de v.sig.cũ ī pribus sic etiã loquiṫ.s.de pe.et re.ꝙ in te.de pniil̃.ꝙ nõnullis.ibi.cũ cõe terre fuerit interdictũ.

n Monasteriis.et noĩe ecclesiaruz intelligunṫ monasteria.liij.di.§.hac auctre. tim deb̃iat ꝓ sequentia.

o Sicut prius.ſ sta de nõ intẽdictis videret a ꝓio ꝙ

p Intẽdictis.Quid eis pñtibus possit celebrari.sed dic ꝓtrariũ quia interdicto loco omnib⁹ interdictum itell' ibi audire diuina nisi super ſ smt ꝓilegiati.et videṫ expsum.s.e.li.de ꝓiuil̃.ly.que dec.etiam vid' superflua per istã.sed dic vt ibi dixi.in pnĩ.imo si decre.illa intelligeret de priuilegio iuris cõis puta dato hodie ꝓ hãc decre. ibi q Tribuunṫ.et illis tm̃ nõ alijs tribui debẽt eẽt casus et ꝓsuetudo ẽcia non volet.s.e.li.de cleri.nõ resi.in eccla vel ꝑbẽda.c.vno.

a ¶ Assumptõnis. nota terminatã altricationẽ querentiuz qõ est solẽnius festum an assumptionis an natiuitatis virginis gloziose. habet enĩ ecclia ꝙ sit celebrius festum assũptõis vt hic vides sed in hijs festiuitatibus quantum potest celebrari. dic ꝙ invigilia festi ad vesperas quia tunc quo ad officiozum celebrationem incipit dies. lxxv. disti. qõ die. et. s. de feẽ. c. ij. et credo ꝙ ptinuare poterunt officium vsqz ad vesperas festiue diei iclusiue. cõpletoziũ aũt reliq̃ pz vesperas cãtare nõ poterũt f. n hãc formaz per iura predicta.

b ¶ Appropinquẽt vberiozem grãz igitur habebũt qui ñ peccauerẽt ꝙ hij q̃ peccauerunt ꝛ merito. nam et specialle est in hac sententia p̃ rationez iuris ꝙ alĩ. p alio punitur. s. de iniuẽ. et dã. da. c. vno.

c ¶ Cõcessis. erãt fres minozes p̃dicatores et quidam alij priuilegiati vt certis suis festiuitatibus celebrare possent tpe interdicti interdũ vsqz ad octauas. hec et silia priuilegia sũt reuocata. et puto etiam per hec verba gñalia reuocatum puilm tẽplariozum et hospitalariozq̃ ĩ eozdẽ iocũdo aduentu semel in anno aperiebaẽ vna ecclesia in loco tpe interdicti et celebrabanẽ diuina. s. de puil. vt priuilegia. ꝛ intelligas de priozibus p̃uilegijs q̃ respicit hec pstitutio. nõ ꝺ posteriozibus cum sibi vel successoziꝫ legem ponere non potuerit lz ĩdicare potuissz. s. e. li. ꝺ ¶ Ep. c. vl. ¶. ꝺ legi. ꝺ

¶ Eniẽs. declat lz ino. qd significet vbũ p̃uilegij. recepimus vos in ꝓprios filios exclusis et cãpanis etiã nõ pulsatis. et tã canonici ꝙ clerici ecclesiarũ in quibus distributiones quotidiane illis qui horis intersunt canonicis tribuunẽ si ad officia nõ venerit supdicta distributiones easdẽ amittãt sicut interdicto perderent non extante si diuinis officijs non adessent. ¶ In festiuitatibus vero natal̃ domini pasce. ac pẽtecostes et assumptõis virginis gloriose cãpane pulsenẽ et ianuis apris alta voce ꝺina officia solẽniẽ celebrẽẽ excõmũicatis. pz? excluꝺ sz interdcis admissis. qb? ob reuerẽtiã dcarũ solẽnitatuz. et vt ipsi ad bũilitatis grãz ꝛ recõciliatõis effectũ facilius inclinẽtur pfatis diebꝰ participatoz permittimus ꝺinoz sic tamẽ ꝙ illi ꝓpter quozũ excessuz interdcũm hmõi est prolatum altari nullatenus appropinquẽt ¶ Ceteris que circa obseruationem interdictozum a nostris sũt p̃decessozib? instituta in suo roboze duraturis non obstantib? q̃busuis priuilegijs ecclijs mõasterijs ordinibus religionibus seu personis ecclesiasticis secularibus vel regularibus eremptis et non exẽptis sub q̃uis formavel expressiõe ẋboz ab ap. sede concessis que contra tenorem p̃sentis constitutionis nulli volumus suffragari. Cum quibuslibet tã secularibus ꝙ regularib? sufficere debeat vt tempore interdicti modo premisso diebus celebrent supradictis. ¶ Innocen. iiij

De verboz significatõne.

¶ Eniens et infra. p illa verba priuilegij in speciales ꝛ ꝓprios eccie romane filios vos recepimus dictos fratres eremptos nõ intelligi et ipsos ex illo in ꝓprios e iusdẽ ecclesie filios fuisse receptos ꝙ ab alio ꝙ a ro. ro. põtifice vel legato ab eius latere destinato interdici vel excõicari a quoc̃z nõ valeãt declaramus. ¶ Illũ locũ deftũ ĩ pmissis ĩtelligimus qui nõ habitatus penitus necz cultus fuerit vl̃ vltra memoriã hominuz fm indulgentiam lutij est sub sarracenoz ptãte detẽtus. censentes ecclesias in talibus desertis locis a fribus ipsis ꝓstructas seu eẽ ꝓstruendas in eo plena libertate gaudere. vt fm indulgentiam lutij nihil ab ipsis legis diocesane nomine valeat per episcopos exigi que fm priuilegium alexandri nõ possint interdicto seu excõicationi supponi. quas in locis hmõi dicti fratres hẽbãt ptãtez

e ¶ Per illa ẋba. q̃si diceret possent illi hẽe alia priuilegia per que ẽent exẽpti sed p ista non sũt. est enĩ quedaz declatõ p quã ñ piudicatur alijs defẽtionibus. vt dic̃ in fi.

f ¶ Nõ intelligi. iõ hẽs. s. de puil. si p̃pa. ¶. si mlier. ꝛ vi de ibi.

g ¶ Latere. no. agit̃ dr̃iam int̃ legatos de late et renq̃. ad idẽ. s. de of. lega. c. pnl̃. et. s. e. t. c. i. satis ẽ gº is ꝙ ẋba aliquid opanẽ. s. e. ti. abbate.

h ¶ Interdici. satis puto idem in suspẽsione cũ illa sit qõdam interdictũ. et omnia ea ꝓtinẽtur sub appellatione cẽsure. s. e. t. querẽti. et ꝙ dicit a quoc̃z ĩtelligo etiã ordinario. nec ob. s. e. li. ꝺ puil̃. ne aliqui. qz vt ibi ꝺz illa dec̃. ñ hz locũ in religiosis quibus concessum est puil̃m tale rõne loci vel ordinis. ad idem. s. ꝺ puil̃. c. i. ¶. in eos.

i ¶ Penitus. sez qz non est memoria ꝙ habitatus vel cultus fuerit a christianis vl̃ sarracenis et idẽ inseq̃ẽti casu. s. q̃ habitat? vl̃ cultus fuerit. s. a sarracenis nec est contrarij mẽoria. s. ꝙ a xp̃ianis fuerit habitatus vel cultus.

k ¶ Detentus. s. ꝺ reiuꝺ. abbate. e. li

l ¶ Cõstituẽdas. petita lnĩa a p̃p. vt ¶. ꝺ. ẋ. q̃s in locis.

m ¶ Diocesane. est lex diocesana et lex iurisdictionis de q̃ bus plene no. x. q. i. in sũma. et. s. de of. ordi. dilectus. subẽ gº legi iurisdictionis preter id ꝙ sunt exempti p priuilegium alexandri. vt sequitur.

a Sede aplica. aliaſ ſufficit licentia dioceſani de ꝓſe. di. i. nemo. et ꝓcor. ad ls. s. de ꝓuil'. auēte. vbi q̄ ad ls diſtīgui tur int' loca exēpta et nō exēpta.

b Petita. intelligas ↄ obtēta. ꝑfidē ter autem poſtulēt qz illā obtinebūt. s. e. ii. de cenſi. romana. x. ſi vero.

c Examinādi. ne ad aīarū regimē ꝓmoueant' idigni cū ls caſu ꝓmotori in feratur pena. s. de el'c. nihil ē. ē enī arſ artiū regimē aīarū s. de eta. et q̄li. cum d Ab eis. ſ. ſit. dioceſanis epis.

e Subiecte. ꝓcor. s. de ꝓbē. in la'a. ſañ. et. c. de monachis. et. e. li. et. e. ti. c. i. s de ꝓuil'. cū et plā tare. ℣. cū in ecc̄ys. et tales rcōres ſic̄ ſtituti ſunt ꝑpetui neq̄ntes abſq̄ cā rōnabili remoueri s. e. li. de capel. mo f Bonif. na. c. i. vñcūq̄ ꝓuemāt li cite tū acq̄ſitis. de ls. xviij. q. v. in ſū. s de dec̄. ex trāſmiſſa g A quibuſ. clericis. ſ. ordinis ſui.

h Perſoluāt. ſed in q̄ ſunt iſti ꝓiui legiati quo ad hoc nōne iſti frēs ↄ iure ſunt ꝓiuilegiati q̄ non teneantur ad decimas laborum et noualiū. s. de dec̄. exꝑte. i. ſūt enī iſti de quib⁹ ls p̄p loq̄ tur tēplarij hoſpitalarij. iheroſolimitani q̄ cū tiberiacenſi epo q̄nē hēbāt ſup diuerſ articulis in qua cauſa ꝓdure rūt ꝓiuilegia ſuperius dicta. Sciendū ē q̄ iſti fratres lai ci ſūt ex ordine q̄ ordinem clericalē nō hūt. quidam ex eis ſunt milites. s. de ſen. ex. canonica. alij ſūt clerici. Iſti igit frēs de laboribus et noualibus que colunt ſoluent decias ſibiipſis. i. clericis fratribus ordīs ſui qui clerici de hijſ ↄ cimis epo nō dabūt quartā quā alias de iure cōi deberet hr̄e. de of. ordi. ꝙuerēte. de ꝓeſcꝑ. de quarta. eſt enim q̄r ta. de lege dioceſ. s. de of. ↄr. p̄rente. a qua in illis ſūt exē pti. vt. s. vidiſti. Si igitur bene aduertis per hec ſua ꝓui legia iſti obtinēt ꝓius in eo quia exq̄ ſunt ꝓprij et ſpeciales eccleſie romane filij ab ipſo epo interdici vel excōmunicari non ꝑnt. Itē q̄ rōe eccīarū ꝑ eos ꝑſtructarū in locis deſertis nihil lege dioc̄. debēt epo. Tercio q̄ ꝓpter eas ex cōmunicari vel interdici non ꝑnt. Quarto q̄ ſolum ꝑ ſuos cleri cos eas gubernāt. Quinto q̄ decimas laborū ↄ nouaalium que colūt clericis ſui ordinis et ſic ſibiipſis ſoluunt. Sexto q̄ de illis decimis q̄rtā epo nō ſoluūt.

i General'. s. de dec̄. nup. ſ. q̄ de poſſeſſionib⁹ q̄ſitis ꝓ

petita a ſe. ap. licentia conſtruēdi caſq̄ cū ſuis plebib⁹ per ſuos clicos idoneos gubernēt q̄ rōe plebiū exa minādi epis p̄tenḋ vt ab eis curam recipiant aīarū cum plebes epis ſint ſubiecte. Ceterum dicti fratres decimas de laborib⁹ et noualibus ſuis quos ꝑ ꝓꝑijs manibus aut ſumptibus ercolūt aut alijs bonis ſibi a deo p̄ſtitis ꝙēribus clicoz ordinis ſui a quibus q̄rta vel terci a nullatenus exigaḋ cū itegritate perſoluāt ſalua moderatōe ꝓcilij gñalis. In alijs eoz poſſeſſionibus iure cōi ſeu quolibet alio eccīys parrochialibus et dioceſano epō reſ uato. Per declaratōez autē hmōi nolum⁹ defēſionibus alijs ſeu iuribus ꝑti Oum derogari.

Onſtitu Ycol. iij.

tionē fe. re. greg. p̄pe. p̄de ceſſoris nr̄i edirā i ꝓci. lugut ſi forte inter cetera q̄ obiciunḋ elcō aut poſtulato ſeu alias ꝓmouendo ad aliquam dignitatem euidēs tem ſcientie vel alium ꝑſone ↄfectum opponi ꝓtigat de illo ꝓmittus ꝙgnoſcaḋ et ſi opponentē inuentū fuerit deſtitui veritate. a cāe illius ꝓſecutione totaliter ſit excluſus. et alias punia tur ac ſi in obiectorum ꝑ batione oīm defeciſſz in illo qui manifeſtū defectū i viſu auditu. et alijs coꝛporeis ſenſibus necnō i memoria. ꝛ ec intellcū oppōit electo locū br̄e ac q̄ ad intentionē ꝓſtōnis ipſius manifeſtum et euidens idem ſupponere declaramus

Ceterum canonicos cuiuſuis eccleſie qui ſtatutum fecerunt ſolemniter

ꝓciliū ſoluāt decimas.

k In alijs. ſ. q̄s alijs colēdas tradūt vel ab alijs colēdas recipiūt vel de quib⁹ antecꝛ fierēt noualia magni ꝙuent⁹ ꝙueniebāt vl q̄ ſūt iſtoꝛ q̄ ad ꝓmeuū ꝛ directū dominum cuz ꝓchiani eas poſſident et tenent pone hñtes eas ꝑ emphiteoſim. ad ls s. de dec̄. dilecti. et c. licet. s. e. quid ꝑ nouale. ad fi De ac q̄ſitis poſt cōciliuz dixerat. s. ꝓxi.

l Per declatiōz. nota vbū ſi ageret de exēptōe et exēp tio nō ꝓbaret et ꝑ nūciaret ↄ opponentē. bñ fieret ꝓiudi ciū ſaltē q̄ ad eū lz ñ q̄ ad ſupioꝛē. s. de ꝓuil'. cū oli. de reſt. i ſte. c. ij. qz ſi ñ ap pellaḋ a ſnīa ꝓtextu ꝓuilegioꝛ et de no uo reptoꝛ nō reuocaḋ ſnīa. s. ↄ re iuḋ intr̄mōaſterij. et. c. ſubozta. ſz ls ñ diffi nitiē. ꝓnūciat ſz declat q̄ dām⁹ int'loq̄ndo q̄d iꝑtēt vba ꝑ uileg ij. vñ lz ꝓill ↄ ꝓuil z q̄ ſūt recepti i filios ñ ſūt exēpti ſi hñt alia ꝓuilia exēptōis bū ſūt exēpti vt dixi in ꝑn. ñ enī ꝑ nūciat illos exēptos vel nō ſz declat q̄d illa vba ꝓuilegij i

Oꝛtēt. idē in alijs caſibus de quib⁹. s. ↄr.

Onſtōem. ꝓio declat manifeſtū et euidens eſſe ſinonima et idē ſignificare q̄ ad caſum dec̄. de elec. ſi forte. Secūdo declat ꝙſpirationes et ꝙiurationes qui iurauerūt et ſtatuerunt de non recipiēdo aliquē in canonicū ad māda tū ꝑpe donec poſſent reſiſtere. Tercio declarat tale ſtatutum deteſtabile et illicitum multis ex cauſis. Secūa ibi. ceterū. Tercia ibi. ſtatutū q̄z. Et declat ꝑmū dictū vt. s. di ri. dec̄. s. e. li. de elec. ſi forte. et q̄ ibi no. gar. et guil.

n Augduñ. s. e. li. de elec. ſi forte. c℣ba ad ſcam ℣ ſequñt vſq̄ ad ℣bū. in illo. vbi ponit declatōz et hec oīa vſq̄ ibi expone vt ibi dixi.

o Defeciſſz. vt. s. e. li. ↄ elec. c. i. ꝑſtō. ſi forte. loqueba ꝑ Manifeſtū. videbatur ꝓtra. qz tur in euidēti et nō manifeſto et aliud vidz euidēs et aliud manifeſtū. Euidēs enī eſt qō ſp palā eſt et euidenṫ apparet. ar. i. q. i. vt euidēt er. s. de accu. euidētia. ff. de ꝓtrahē. ēp. l. ea q̄. qō enī ē i euidenti nulla ꝑ t̄giuerſatōe celari. de coba. cle. et mu. c. vlt.

.s. de of. or. ordiarij. §. certū. e. li. ¶ Manifestū vero aliqñ ꝓ
batione indiget, xi. q. iij. eoz. de hoc no. ij. q. i. manifesta.
.s. de coha. cle. et mu. vestra. Sed ꝓtrariū est verū ꝙ hāc
ꝓstitutionē et merito. nā ꝓstitutio. si forte. requirit ꝓbari
onem examinis in euidenti defectu. et ꝓbaē manifestum.
.s. de elect. bone. i. C. si mi. se ma. di. l. iij. ibi. nisi palā et
euidenter er instrumentoz ꝓbatōe nē. et p. hec duo videē
sinonima. s. e. ti. cū
olim. nam et si oppo
natur euidēs defe
ctus scientie nō pa
lam hoc apparet ꝙ
est necē examinatio
nem fieri. examina
tōe aūt ꝙ fiet certū
ff. si cer. pe. l. certū.
imo etiam notauit
guil. in decre. si for
te. ꝙ si obiciaē ꝓtra
electū ꝙ ē omnino
illēratus. et ideo re
pellendus. licet nō
dicatur euidenē vel
manifeste in erēpti
one habebit locum
decre. ipius forma
qz idem est verboz
sensus. et ideo idez
ius esse debet. s. de
consti. translato. ff.
ad. l. aq. illud. ꝛ ad
hoc facit insti. ō ex
cu. tu. §. similiē eū
qui lras nescit. nē.
et fozmle ꝙ boz ho
die sūt sublate. isti.
de ꝙ. ob. §. i. C. de
fozmu. ꝛ impe. ac.
subla. l. i. et. ij. et ꝙ
ba nō debēt ꝓuale
re sensui. sed ecōtra
.s. e. ti. intelligētia.
et. c. ꝓterea. et. i. q.
.i. marchi on. intelli
gamus ergo euidē
tem et manifestum
cuius ꝓbatio ē i euidenti et manifesto ꝙ id in exceptōnis
forma non exprimaē. alias sequereē ꝙ si dico electū cecum
exquo non addo euidenter vel manifeste nō haberet locuz
constitutio quod esset absurdum.

et iuramento firmarunt ꝙ
ecclesiā suaz et seipos ꝓtra
omnes impetrātes canoni
catū ipius eccīe defende
rēt vsqꝫ ad ius vl sentētiā
quantū possent ad iudiciū
dñi ꝓpe vl spālis mandati
eiusdē et ꝙ ꝯuibus expen
sis ac cū ꝓcuratorio sigillo
capituli sigillato eadē de
fensio fieret. et ꝙ ꝙdiu ali
quis de canonicis eiusdez
eccīe defensionem hmōi ꝛ
oppositiōem vellet ꝓdicto
modo subire alij canonici
nō possēt nec deberēt reci
pe i canōicū nec brē ꝓ ca
nonico in capitulo vel ex
tra capitulū impetrantem
¶ Conspiratores et cōiurato
res cōtra sanctam romanā
eccīaz ac libertatē obediē
tiāꝛ auctē ipius decerni
mus et eosdē tanꝙ ꝓspira
tores ac coniuratores sm
sanctiones canonicas pu
niendos. ¶ Statutū quo
qꝫ ipm qđ capitulo ꝓliba
to et singulis eius ꝓsonis
libertatem obediētiā eidē
eccīe romane debitā exhi
bendi saltem vsqꝫ ad sen
tentiā et pōtificū romano
rū iudiciū seu spāle māda
tū liquido interdicit ꝓmp
tū futurozuz grauaminū ꝛ
expensaz discrimen inge
rens cōtra legitias sanctio
nes laudabile votum ere
crantiū lites vetat. iniustā
litē mouere ꝓpellit inique
cōtrouersie seu liti cedēdo
bonā fidem seu ꝓscientiaz
agnoscere. phibz et adigit
ad peccandū. ꝓspirationē
et ꝓiuratōz ꝓtinere ꝓtra li
bertatē et autoritatē sedis
aplice manifeste ac alias
detestabile. prsusqꝫ illicitū
reputamus. ¶ Idem.
Exīt qui seminat. et in
fra. ¶ Bonifa. viij.

a ¶ In visu. vñ oculo carens nō ꝓmoueē. lv. di. si euange
b ¶ Intellectu. ergo siue memoria siue intellectu ca lica
reat non ꝓmouebiē ad dignitatem. xxxix. di. petrus.
c ¶ Intentionē ipius. q̄si dicat interdū bñ sunt diuersa. ut
dixi. s. in glo. videbaē. in prin. in fi. videbaē ꝙ canōici
d ¶ Statutū. ex ꝙ ꝛ ex eo qđ ōz possint facere statuta dū
modo alias sint licita. solet dici ꝙ capitulum sine epo sta
tuta facere nō ꝓt q̄ tangāt gñalem statū eccīe vel tangant
epm vel eius iura. sic intelligatur de consuetu. cū cōsuetu
dinis. s. de hijs q̄ fi. a pla. nouit. est enī plat caput a quo
nō liceret mēbrū recedere. de ꝓscrip. cū nō liceat. et hec ve
ra etiā si capitulū talia statuat cū archidiacono suo vel ꝓ
posito vel alio qui post epm ꝓsit capitulo. si vero statuant
sup hijs que nō tāgūt epm vel statū eccīe sed sua singlaria
negocia. puta ꝙ certis modis quotidianas obuentiones
distribuant vel ꝙ certo modo ad capitulū vocenē. puta ꝙ
talem campanā vel alio modo. vel ꝙ certis tpibus etiā nō
vocati veniant ad capitulū vel hijs silia. saris ꝓt dici ꝙ su
ꝙ hijs tenet huius capituli cōstitutio sine epo alias licita.
ad hoc. s. de iudē. ecclesia. s. de consti. ex lris. ff. ꝙ cuiusꝫ
vniuersi. l. i. §. ij.
e ¶ Predicto modo. scz cum ꝓcuratorio capituli et cōib9
expensis.
f ¶ Canonicas. xi. .q. i. cōiurationum. et. c. conspiratōnū. et. c. se. et est pena ta
liū depositio ut ibi. Item cōspiratores repellentur ab accu
satione denunciatō ne et testimonio cō tra eos contra quos
conspirauerūt. iij. .q. iiij. conspirato
res. s. de accu. qua
liter et qñ. et. c. cum
oporteat. de simo.
licet hely. et. c. ꝓtu
as. Est aūt cōiura
re simul vel vnū iu
rare. conspirare sīt
vel in idem spirare.
credo autē ꝙ plat9
qui huic constōni ꝓ
capitulū facte auto
ritatē interposuiſſz
eadem pena punire
tur. omnia enim no
stra facimus quib9
autoritatē impartiꝛ
mur. C. de ve. iuē.
enucli. l. i. vltra me
diū. et. s. e. li. de ꝓ
ben. si cum. et. ca. si
apostolice. ꝙ hanc
decre. ꝓbatur ꝙ ꝓ
instrumentū ꝓbaē
crimen. ꝓducēt enī
publicum instrumē
tum in quo contine
batur ꝙ tales canonici tale statutū fecerint. ꝓ quod ꝓba
bitur illos esse cōspiratores. ad idem. s. e. li. de iureiuran.
cum impositionibus. ij. q. vi. §. diffinitiua. ꝙ. nullus. s. de
hijs que fi. a pla. quanto. in fi.
g ¶ Libertatem. exhibendi. quod est infra.
h ¶ Laudabile votū. s. de sindiē. c. vno. vnde nec dolū faē
qui rem deserit ut litem effugiat. ff. de alie. mu. iuđ. cā fac.
.l. Item si res. in fi. et magnū est comodū a lite recedere ꝓ
pter quod indebitum ꝓ transactionem solutū nō repetiē.
.C. de transac. l. ij. ff. de cōdi. inde. in summa.
i ¶ Ad peccandum. ad quod statuto cōsuetudine vel iura
mento astringi non possumus. de consue. ca. pe. et vl. xxij.
.q. iiij. in malis. et. c. si aliquid. et ꝓ torum. ij. de reg. iuē. nō
est. et. c. in malis. s. e. li. de iureiuē. c. i.
Exīt qui seminat. ne crederet aliquis hanc ꝓstōnem
esse sublatam. ideo sic decisse hic pomē ut habeatur
ꝓ reseruata. et de ea loquatur ꝓbemiū huius li. in fi. ut
ibi dixi. et qz decisse venit sub bulla. et quia infra etiam ꝓ
hibetur glosari. phibitioni parebo.

PRiuilegiū. exēptis cellis alicuius monasterij. quid appellatio celle significet hic habetur.

b Legato. intelligo gñaliē sicut generaliter loquitur. ex quo aliud nō exprimit. et ē si. qđ dixi. s. de ſſcript. statutū. i. ſſñ. in glo. quia verbum. ¶qtur. qz interdū fūt instituti p e Cōmorātes. large loquendo interdū ad tpus. int' dū ad solā morā ibi ꝓbendā. de sta. mo. ca. ij. ad fi. s. e. li. de temp. or. cū nullus. in fi. et ō capel. mo. .c. vno. sed quo ad casum nostrū nō est curandū.

d In aliquo. tolle defendat. qđ est ī fi. et iterū repete ſz defendat residētes tantum.

e Hoc est. ꝓpter ſſ facit ad titulū nostrum. de v. sig.

f Secreta. et solitaria. cella dicat' a celando. et occultando. q sit hoc casu locus solitarius q talē vitam ducētes digni sunt cōuenienti honore. xvi. q. i. qui vere. et ad has cellas religiosi etiā mendicantes de ꝑlatoꝝ licentia transire pñt. s. e. li. de excess. ꝓla. c. vno. alias aūt large sumendo dicimus cellas que sunt etiam infra clausuram monasterij. vnde ex causa puta ꝓpter infirmitatez monachi dispensat abbas cum eo ut habeat suā cellam extra cōe dormitorium tñ infra monasterij septa. xx. q. iij. c. vl. et de talibus cellis hoc priuilegiū nō intelligit'. g Conuictu. i. cōi victu.

h Contemplandū. de vita cōtemplatiua et actiua dicit' .s. de renun. nisi cū prudem. ad fi.

PRiuilegiū monasterio tuo concessum ut mōachi siue frēs in cellis ad mōasteriū ipm spectāribus habitātes ab alio q̄ a papa vl' ei⁹ legato excōicari aut suspēdi vel ipe celle interdcō supponi non possint nō frēs ī ꝓpatib⁹ ecclesijs seu capellis eiusdez monasterij ꝓmorātes aut ipos ꝓpriat⁹ eccias vl' capellas ab ordiarioꝝ iurisdictione in aliquo sed et resi dentes tm̄ in cellis q cellas ipsas hoc est loca secreta q solitaria que ab hominū se para cōuictu sunt ad ꝓtemplandum q deo vacādum spāliter ꝺputata defēdat.

JSicut nobis si Idē. gnificare curasti tibi

i Jcirco. ſſ. de elec. c. officij. s. e. li. de ſſep. statutum. §. insup. de iud. mulieres. et de renū. c. ij. sic et affectata tutela immunitatē nō ꝓbz. C. de hijs q̄ spō. mu. subeu. l. p Cōtinue. ciuili mō intelligendū est verbuz .ij. et. iij. .ff. de fuit'. sicut. de pse. di. v. nunq̄. sicut et seruitus ꝺr cōtinua et aqua quotidiana. ff. de seruit'. vrba. pdi. l. fozamē. .ff. de aq̄ co. et esti. l. i. §. q aūt. et fluuius dicit' continuus q̄ q̄q̄ exaresc. ff. de flu. l. i. i. ſſñ.

q Luis. s. de cle. non resi. ex pte. et si egrotaret seruire intelligitur. ff. de sta. libe. cum heres. §. stich⁹. nec sumo ita amare verbū quin etiam p suis ꝓpijs interdū posset abesse. ad hoc. s. e. li. de ꝓben. ꝓsenti. i. q. ij. ſſñ. sicut iuder ꝓpe propa negocia differre ꝑt et dimittere cām. ff. de iud. l. si longius.

On est nouuz ut aliquib⁹ specialiter enumeratis generalis clausula subsequatur que omnia ꝓpbendat. ut. xlix. di. p totum. xxij. q. v. de occidendis. s. de ꝓba. quoniā cōtra. s. e. li. de peu. qui ad agendum. ff. ad. l. aquil'. si seruus seruū. §. inq̄t lex. in fi. C. de sacrosanc. ec. l. generali. Jdcirco post ſſricas. s. positas que fm suas materias iuris regulas comprehendunt ponitur ſſ ſſrica generalis ad materias vniuersas de regulis iuris. Qi queratur quare in principio compilationis nō posuit bonifa. hanc Rubricā. cū sepe ꝓmittatur cla gñalis secutis postmodū spēb⁹. ut. s. de ꝓba. cū ſſricis se. de re. ec. nō alie. de regula. cū ſſricꝫ. se. ff. ō fui. cū ſſricꝫ se. Posset dari colorativa responsio. qz que vltimo dicuntur melius memorie commendantur. de conse. di. ij. liquido. Est aūt vera solutio ideo hūc ordinē obseruatū ut oēs dere ēius non sumi ex regula ſz regulā ex iure. si enī a principio posita fuisset forsitan crederet aliqs q̄ ius sequēs regulas ex regul' sumeret'. in fine igitur ponitur ut appareat ex iure quod ꝓcessit regulas sumi. ff. e. l. i. Videndum est igitur primo qđ sit regula. vñ dicatur. q̄liter constituatur. et quod sit eius officium. et que ipi⁹ sit ptās. Secō videdū est quid sit ius. vnde dicat'. et quō ſſ sumat'. Tercio q̄ sint hec iuris regule singulariter et clare eas ꝓsequendo videbimus. Circa primū regula fm grāmaticos ē mḱoz silium collectio. Lex autem describit regulā eam esse que rem que est breuiter enarrat. ff. e. l. i. Dicitur autem regula quia regit vel normam recte viuēdi ꝓbet. et ab hac regula que ꝺr norma recte viuendi dicit' regularis. dicitur etiam regula eo q̄ recte ducit nec aliorsū trahit. quasi a rega vel regula que idem est q̄ certitudinis forma. sicut enim p regulā. nouit scriptoz modum recte scribēdi. sectoz modum recte secandi. et sic de singulis. ita per has regulas modum recte iudicandi cognoscimus. ad hoc. iij. di. regula. Est autem regula latine idem quod canon grece. iij di. ca. canon. Et dicitur regula proprie quasi regulariter vera. quamuis patiatur exceptiones in se. Que an contineantur sub regula fuerunt opiniones que notantur. ff. e. l. i. et facit quod no. .iij. di. regula. Subtilitatibus tamē circa hoc omissis breuiter et grosso mō sic dico q̄ quo ad ptātem xboz q̄ in ea

ꝓferunt vniuersaliter vel saltē indefinite affirmādo vl ne gādo ꝓhendit exceptiones. alias nō diceret exceptio. sicut si diceret omnis homo currit excepto equo ticij. hec enī nō est exceptio. qz equus non ꝓhendebat sub illa ꝓpositione omnis homo. sed si dicerē omnis homo currit excepto ticō tunc ꝓpria est exceptio. qz ꝓpositio oīs homo bñ ꝓhendebat ticiū. tollitur ergo ticius vtute exceptōis quo ad materiam de qua fit fmo. ut scz dicat nō currere. sic quo ad iuris determinationem exceptio nō cō phendit sub regla quia cōtraria ratō. et plus est in exceptione ꝙ regula. hoc ergo opat exceptio ut illō qđ alias sub vbis regule cōprehendebat ad determinatōnē regule exceptōis vtute tollatur. Constituit aūt regula ut. s. dixi ꝙ vba q̄ ꝺ sui natura omnia ꝓprehendāt. i. per signa vniuersalia affirmatiua que omnia cōphēdūt. s. e. ti. omnis res. et. c. desleat. ff. e. l. omnis diffinitō. et. l. omnes actiones. et. l. omnia fere. et. l. omnia quecūq;. Itē ꝙ vba negatiua que vniuersaliter negādo excludūt omnia. ut. j. e. nemo ꝑt. i. et. ij. et. j. e. nullus. i. et. ij. et. ff. e. l. nemo. et. l. nullus. Item ꝙ verba indefinita que simpliciter ꝓlata equipollent vniuersalibus. vt. dis. c. i. s. de ꝑnit. qz circa. C. de here. ven. l. vl. et ideo omnes regule paucis exceptis traduntꝙ signa indefinita affirmatiua vel negatiua. ut. s. e. et. j. e. et. ff. e. ti. satis apparet. Officium aūt regule ē plures simules casus simul iungere clauo ratiōis. ut. ff. e. ti. l. i. Que sit ptās regule an scz constituat ius de nouo. an antiquum recitet dubitatur. Et videtur ꝙ ius de nouo nunꝙ ꝓstituat. qđ iure et ipso facto ꝓbatur. Jure. ff. e. l. i. facto. qz in octogītaocto regulis. j. e. positis non est vnā etiā solā inuenire que ius de nouo cōstituat ut in ꝓsecutōe patebit. Ecōtra videt quia regula cathoniana de nouo statuit ꝙ legata que sunt inutilia ratione legantis tantum. vel ratōne legantis et legatarij. vel legatarij et eius a quo legatuz est ꝓstandū. vel rōne rei tantū. vel mixta ratione rei legate et ꝑsone legatarij contractu tpis non ꝓstituant. etiā si causa impedimenti remoueat. s. de reg. catho. l. i. in prin. et. ff. dele. i. l. cetera. ℈. i. ergo ipsa regula constituit ius de nouo. ad hoc faciunt infinita iura in quibus papa iudicat ex regulis. ut. s. de cōsti. c. ij. de ꝓb. c. i. et. c. pastoralis. de iudic. nouit. s. de fo. cōpe. si diligēti. de fi. instru. inter dilcōs. ad fi. et de ꝓsūp. dudū. de excep. cū venerabilis. de regu. ad aplicam. de ꝓsang. et af. c. vl. cum mille silibus. ex quib videtur ꝙ ius sumat ex regula. Subtiliter dixerūt doctores ꝙ tres species casuum est cōsiderare. Quidā sunt iam determinati. et in illis regula non constituit ius quia inuenit iam ꝓstitutū. Itē sunt quidā exceptia legis determinatōe. et in illis similiter regula nō cōstituit ius qz nō clandūt sub regule determinatōe. Quidā sunt in quibus est eadez eqtas q̄ est in casibus a iure determinatis nec tñ repiūtur in iure positi. et in illis regula facit ius ꝓpter idemptitatē rōis nō patiētis ius silīū casuū eē diuersū. Aptis dici possz ꝙ aut ꝓstitutio iuris ꝓcedit traditōnem regule et regula de iure iā ꝓstituto quasi materiatū de materia ꝓducit. et

gratiose ꝓcessimus ut bñficia clicoꝝ tuoꝝ cedentiū vel decedentiū possis conferre qōꝝ ijdē clerici ꝓbē daꝝ suaꝝ fructus ꝓcipiāt acsi in suis ecclesijs ꝑsonaliter residerēt. verū qz dubitas qui clericoꝝ tuoꝝ appellatione debeāt ꝓtineri breui rūdemus oracko ꝙ illos in bijs et silib⁹ casibus tuos volumus intelligi clericos qui ꝑ te nō sunt questi ꝓterea vel recepti sine fraude et fictōe q̄libet veri tui clerici familiares existunt. et in tuis expēsis ꝓtinue domestici ꝓmēsales etiāsi quos ex illis aliqñ ꝓ tuis gerendis negocijs abesse cōtingat.

Onisa. xij. De regulis iuris.

tunc ꝓpie habet locū distinctio ꝓdictoꝝ casuū. ut videlicz in iam determinatis et exceptis nō faciat ius. in non determinatis in quibus est eadē rō ius cōstituat. sed vbi nō est ius cōstitutū ante regule dispositionē sed inuenit sola simplex traditio regule tūc ipa regula est ius vl iuris ꝓstitutō et nō a b alio sed a cōstituēte ꝓcedit. et ita ꝑt intelligi ꝓdicta lex. j. de reg. catho. ꝓbatur ꝫ satis ꝓ antijs regulas. s. e. ti. quas veritate inspecta est inuenire ꝓcessisse iuris traditōnem. vides enī ꝙ maioꝝ ꝑte qbi sunt decre. alex. iij. sunt prime in titul maxime post ꝓcilia antiqua. ut de ꝛ̄ep. de renun. cū duab⁹ ℟ubricis se. de offi. vica. cum duab⁹ ℟eicis se. ō hijs que vi metusue cā fi. cuz duabus se. de do. et ꝓtu. cū duabus se. et multis alijs. et tñ oīs regule. s. e. ti. precesserunt alexā. iij. excepta vl. que fuit lucij. iij. qui ipm secut⁹ est ut ex cronica et decretalium ordinatione satis apparet. Hi igit̄ prima regula. s. e. ti. exemplificetur ꝙ decre. s. de spon. ꝓterea. i. seōa ꝙ decre. et si questiōes. de simo. tercia ꝙ decre. ō voto. magne. et sic de singulis. dico ꝙ regule ille dicta iura ꝑcesserāt. vnde regularū dispositio nō potuit ex ipis iuribus sumi que nondū erant. imo potius videtur determinatō ipotū iuriū fcā ꝙ regulas. ad ꝫ faciūt oēs ille decre. supꝛ alle gate in quibus papa ꝓnūciat ꝙ regulas. ego tñ nō recedo a verbis legis. et dico ꝙ ꝙ regulā nō statuit ius sed ex iure sumitur regula alias nō video quō posset dici regula iuris. sicut en im in regula ligni vel ferri necesse est illas materias ꝑuenire lignum. s. vel ferrū ad hoc ut ex eis disponatur regula sic in regula iuris necesse est ius qđ est ibi materia ꝑuenisse. ad hoc ut regula possit inde disponi et tūc ꝓprie loquit dicēdo de regulis iuris. alias dicere debuisset ō iure regularū. et si dicat ꝙ in casibus nō exꝑssis a iure vbi est ratō similis regula facit ius hoc est sine regula aliqua ꝙ iura q̄ ꝫ volūt. de ꝛ̄ep. inter cetas. de translat. inter c orpalia. ff. de legi. non ꝑt. cū si. Et si obiciatur de regula catho. dico ꝙ nō ꝓprie ꝺ regula nec inter leges ponit. ff. e. ti. Et si dicatur ꝙ aliq̄ regule precessisse videant iuris expressam traditionem. Dico ꝙ ius quod est idē ꝙ ratio. ut. i. di. consuetudo. ix. di. sana quippe. ab exordio rationabilis creatura precesserat. v. di. in prin. vel saltem dispositōne condentis regulā ius ꝓcessit. videns enī formatoz regule sic esse debere de iure qđ in eius saltē mente sedebat formauit regulā. Allegatur tñ regula ꝙ iure. nō tā ex origine q̄ ex forma. et potior est eius causa ꝙ quo facit regula. habet enim aduersarius neōe oīdere rōez quare in illo casu regula nō loꝗtur. et facit qđ dicā. j. e. vtile. Ad seōm quo q̄riq̄d sit ius. et vnde dicat. et quō ꝫ sumatur. dicendū est breuiter ꝙ ius est ars boni et equi ꝛc̄. ff. de iusti. et iure. in prīc. Et ꝺ a iustitia ut ibi. et. s. de. v. sig. ius aūt quā summum in rebus bonū ē colere. xij. q. iij. cū deuotissimā. Jus autē ē generale nomen habens multas spēs. i. dis. ius generale. cuius spēs diuidas et sub diuidas ut ibi ꝙ totum. et. ff. et in stitu. de iusti. et iure. ꝙ totū. Sumit autē ꝫ ꝙ nō iure canonico nō aūt ꝙ ciuili. ut ꝓbatur. j. e. in secunda regula q̄

de iure ciuili non ꝓcedit. quod dic ut ibi dicam. Tercō autem ordinare has regulas ē videre. ꝓmo aūt primaz. Beneficiū eccīasticū. Pone casum p. c. xvi. q. vij. si qs deinceps. s. de instī. ex frequentibus. ff. de decuī. l. herennius modestinus. Sup rōe aūt huius regule fundaē dec. .s. c. li. de eo qui mit. in pos. c. cū qui. q2 ꝓcedit cū agit de beneficio ecciastico in absentia partis lite nō contestata. nec fit missio in possessionem causa rei seruande. q2 sic sine institutione canonica beneficiū obtinet. consideraē igit in beneficijs institutio canonica nō antiqua possessio. ⁊ sic nota casum in quo non currit prescriptio. Idem est in matrimonio carnali. xxij. q. v. quod deo. s. de consang. et affi. non debet. et idez in alijs casibus qui no. xvi. q. iij. clerici. et. s. de ꝓscrip. cuz non liceat. Sumiē aūt ꝫ bñficiū largo modo ut ꝓbendas dignitates ꝓsonatus ecclesias oēs cū cura et sine cura que cū titulo habenē. sic. i. q. iij. si quis datoz. s. de concess. ꝓbē. nulla. ff. de ser. expor. l. seruus. Sumiē aūt interdū stricte. ut distinguaē a ꝓbēda. xij. q. ij. alienatōes. de cōcess. ꝓben. ex ꝑte. alias includit ꝓbendam. i. q. iij. c. vlti. de ꝛ. sig. tua. alibi stricte sumiē ꝓ solis simplicibus beneficijs sine cura. .s. de ꝓben. c. vlti. et. e. ti. cum in illis. s. e. li. et ibi ratio patet in lēa. Cū igitur in beneficio quolibet requiraē canonica institutio ut hic videndū est quid sit institutio. Instituere aūt est ius canonicū in eccīa vel eccīastico bñficio tribuere. qđ dic ut no. s. de instī. aucte. et iure cōi ad epm spectat. xvi. q. vij. nullus omnino. de here. cū ex iniuncto. in fi. non ob. de of. archiđ. ad hec. q2 institutio ibi sumiē ꝓ inuesturā. et sic intelligaē decre. de instiē. cū veniēt. ⁊ qđ ibi no. Videē etiā q2 capitulū vacante sede instituere possit. ar. vij. q. i. pontifices. de here. ad abolendā. s. eo. li. de temp. oz. cum nullus. ar. ptra. xxiij. di. ꝓspiteri. lxxi. di. fraternitatē. ne se. va. c. ij. dic ut no. s. de ma. et obe. cū olim. et terminaē hoc. s. e. li. de instī. c. vno. Inter collationē aūt ꝑsentationē et institutōem magna ē dīa. ut. s. e. li. de ꝓben. cū in illis. §. cū autem. dictio post negatiuā posita ut hb Nō potest. hec necitatē importat. cū aūt affirmatiue ponit necitatem nō inducit. ad primū. ij. q. i. c. i. s. de accusa. de hijs. ad scōm. xij. q. iij. §. Item in criminali. ꝛ. pater. de ꝓben. de multa. in fi. de ap. oblate. ad fi. ff. de ari. quin etiā. et ideo dicit lex q2 ꝛbū ꝑt necessitatē nō importat. ff. de of. ꝓsiđ. l. sepe. et. l. se. dicimur posse qđ licite c Licite. supabūdat. id enī possumus. xxij. q. ij. faciat. vbi de multiplici potentia. et. s. de ꝛscr. scisciratus. ꝓber. et ꝓ innocen. et de concess. ꝓben. accedens.

d Obtineri. ptradiē huic regule. s. de iurepa. cura. Po. ibi nō ꝓscribebaē eccīa tāq̄ bñficiū sed ut ꝓprietas. Item necitatis causa vel pceratis vel cā impēsi obsequij sine canonica institutōe possidet quis ecciasticos ꝓuent⁹ nec ex eo canonicus vel bñficiatus ꝓprie ꝺr. xij. q. ij. quicūq̄ suffragio. xvi. q. i. possessiones. et. q. iij. clerici. et. c. si epus. s. de mgrīs. qm. codē mō trādetur ad. c. xxij. dist. si qui vero. xij. q. i. q2. l. di. studeat. de cle. pug. in du. benricus. Item ar. ptra. s. de elec. in generali. s. de iurepa. ꝓsultatōibus. vbi possessio dat ius eligendi et ꝓscriptio. s. de cā pos. cū eccīa. Po. ꝓ possessionem acquiritur ius eligendi et ꝓsentandi. q2 ꝓcedit ex nīs actibus. ff. de acquiē. pos. l. i. Institutio autem procedit ex actibus aliozum. que ad hoc ut valeat

Eneficiū eccīasticū non ꝑt licite sine institutione canonica obtineri. Idem.

Ossessoz male fidei ullo tempe non ꝓscribit. Idem.

ꝺz esse canonica ut hb. in qua ꝑcipue quattuoz requiruntē. Primo q2 ꝓsona sit q̄ instituere possit. xvi. q. vij. nullus. Secundo q2 institutus sit talis qui possit institui. de instī. .c. ij. q2 nō laicus. ut ibi. vel ipe idem instituēs. e. ti. c. vlti. Tercio q2 illius beneficij institutio ex iure ꝓprio vel deuoluto vel delegato ad instituentē ptineat. e. ti. c. ij. Quarto q2 seruaē forma ꝓstitutōis illius. s. e. li. de elec. c. vl. Et nota q2 hec regula est in argumentū ptra clericū qui est in q̄eta possessione beneficij sui. et petiē ab eo titulus possessionis sez institutio q2 teneatur illam ostē dere. nam et libertas ecclesie licet sit in q̄ si possessiōe libertatis. ꝓbat manumissionē suam. xij. q. ij. .c. lōgiq̄tate. et. c. se. Et hoc ꝓbabat decre. de ap. ꝓsonas in parte decisa. vbi de hoc ꝓ lau. nā et possidens ꝓ herede vel possessoze cogiē ꝓbare titulū. C. de acc̄. pos. l. cogi. ad hoc facit qđ no. de do. et cōtu. ꝓtingit. in glo. vl. circa medium. In ptrariū videē ar. xx. q. i. quē ꝓgenitozes. s. de regulaē. vidua. et in ꝑdic. l. cogi. ij. q. v. §. i. et ꝓ hoc facit qđ no. inno. de ꝓcuē. ex insinuatōe. Et ber. ꝓpost. de ꝛscr. capitulū. in glo. v. §. Item queriē an executoz. ꝛ. sz scōm hb. Primā opinionē tenebant mel. et ber. ysi. ꝓ tura ꝓđ. Jo. et la. no. c. di. ptra mozē. q2 clericus hīs duo bñficia cogitur dicere titulū. bñti aūt vnū solū sufficit possessionē oñdere. ar. ad hoc. s. e. li. de ꝓscrip c. i. et de of. oz. e. li. c. ordinarij. Dici ꝑt ꝓmā ptem verā cū epus ex suo officio vult videre institutionē clerici. hoc ꝓbaē de ꝓben. dilecto. ut ec. bñfi. .c. vno. Scōam cū alius forte agit dicens se ius habere in ꝓbenda. tunc actoz qđ asseruerat nē. vi. q. vl. actoz. et in ꝓallegato. c. vno. ut ec. bñ. et. C. de ꝓba. l. actor. et hoc ꝓbatur ex hijs q̄ no. inno. et ber. cōpost. in ꝑdictis glo. et ꝓ ostī. et de hoc de simo. licz hely. sup ꝛbo. officij sui debitū.

Possessoz male fidei. Pone casum. xxxiij. q. ij. si virgo. .s. de ꝓscrip. c. vlti. hec regula fm leges vera est in ꝓscriptione. x. vel. xx. annoz. C. de ꝓscrip. lon. tem. auē. male fidei. in ꝓscriptōe aūt. xxx. vel. xl. annozū non requiritur bona fides. xvi. q. iij. §. ꝑt. s. de ꝓscrip. vigilanti. C. de ꝓscrip. xxx. vel. xl. an. cū notissimi. nisi velis dicere leges esse correctas ꝓ ꝑdic. decre. de ꝓscrip. c. vl. vbi de hoc. qđ q̄dā abhorrent dicētes papā nō posse tollere leges nisi quo ad suū foz. Alij vero dicūt papā indistincte quo ad vtrūq̄ forū posse leges tollere. de ꝛ. x. di. ꝓstōes. de testa. cum esses. In hijs aūt tenēs mediū credo q2 papa vbi nō habet tpalē iurēdictōnez nō possit tollere legē q̄ ad foz̄ ciuile nisi in hijs in qb⁹ vtriē piculū aīe cū ptātes distincte sint. xcvi. di. cū ad verū. x. di. qsm. vbi de ꝛ. et q̄ fi. sint le. cām. ij. in hijs aūt in qbus piculū aīe vertiē quo ad vtrūq̄ forū tollit legem. ꝓbatur hoc de iudi. nouit. de ꝓscrip. c. vl. de se. nup. .c. penul. et vl. s. e. li. de fo. cōpe. c. vl. de iurēiur. c. ij. de excep. c. ij. ō sen. ex. decernim⁹. nā in hijs leges sacros canōes imitari nō dedignanē. s. de iuō. cīci. i auē. ut nō lux. ꝛ na. col. vi. in auē. ut cle. apō ꝓpri. e. §. si vo ecciasticū. ex qbus satis posset inferri idē de iure canōico circa ꝛbm qđ de iure ciuili. Sciendū est aūt q2 fm nos nō solū ab initio sed in q̄libet ꝑte ꝓscriptōis debz ꝓscribēs etiā agnoscere bonā fidē ut hic. et i cōcoz. in hijs aūt in qbus etiā fm leges requiratur bona fides sufficiebat ab initio bonā fidē agnouisse. ut in ꝑdic. §. ꝑt. et. l. cū notissimi. si aūt q̄raē de eo q̄ ꝓpleta ꝓscriptōne incipit hāe malam fidē an teneaē tē restituere

Dic ut no. xliij. q. vi. c. i. et. xxxiiij. q. ij. si virgo. et. s. de prescrip. vigilanti. Ille solū aūt in prescriptōe requirit bona fides ut hic. sz etiā titulus q̄ det cām pscribendi. de hoc. x. q. iij. quia. xvi. q. iij. dilecto. de pscrip. si diligenti. ar. ꝯ. e. ti. de quarta. et. c. ad aures. et. c. vl. vbi nō fit mentio de titulo. so. dic breuiter. q̄ si ius cōe vel pſumptio nō est ꝓtra possessorē sufficit bona fides. alias necesse est allegari titulū et pbari nisi alleget pscriptio tanti tpis cuius cōtrarij nō sit memoria. s. e. li. ō pscp. c. i.

Sine possessione prescriptio non pcedit.

Quid aūt sit pscriptio. q̄d vsucapio. que ī eis requirant. quis eoꝝ effectus plene no. xvi. q. iij. in summa. quō interrūpantur. e. c. §. potest. v. ls de pscriptōibꝫ. et. s. de pscrip. c. illud.

a Fidei. multis modis sumit fides. q̄ dic ut. no. s. de fi. catho. in Ieica. et. xxij. q. i. monet. hic sumit p conscientia sic. xxviij. q. i. §. et hīs. de pscrip. c. vl.

b Nllo tpe. potes facere pūctū añ et post. et sic habebis duos intellectus. Primus est q̄ nulla antiq̄ dierū possessio tē. s. de pscrip. vigilanti. Secōs q̄ nullo tpe pscriptionis dz agnoscere malā fidē. s. e. c. vlt. ꝺz rei aliene non

c Prescribit. si gō possidēs sciētiā pscribit. ꝯ. xvi. q. iij. placuit ut quicūq;. s. de pscp. c. i. ibi. pscribit qui certus ē rem nō esse alienā. So. illud spāle in fauorē fidei catholice sicut alia. ut. ij. q. vij. si hereticus. s. e. li. de here. c. i. et. iiij. C. de epi. audi. l. nemo. cū si. Preterea satis videtur suā sciētiā purgasse et bonā fidē agnoscere q̄ verū dīm requisiuit. ar. j. e. scienti. cū suis cōcor. et sic aūcte canonis excusat. sic. ff. de nox. l. et. generaliter. vbi vsucapit qui scit seruū alienum qui sibi ab alio bone fidei posse. sore fuerat datus. p nox. exquo verus dñs requisitus nolā emēdare nō vult. Itē ꝯ. s. de iurepa cura. So. ut ibi. et. xvi. q. iij. si sacerdotes. in. i. glo. vltra mediū. q̄ etiam videt cōtra. Si querat quis dicat bone fidei possessor. et male. dic ut no. de pscrip. si diligenti. in glo. penul.

Sine possessione. Hec regula sūpta est ex. l. ff. e. ti. q̄ in seruitute est. p quā etiā pt hic poni casus. et p. c. xvi. q. iij. porro. et. s. de pscrip. causam q̄. suus cā ab alio possideat non possidet ut in pmo casu. hereticus et paganus. ut in secundo. laicus spāalia ut in tercio. Sciendū est aūt q̄ possessionū. alia iuris. alia facti. alia iuris et facti. et hec interdum habet plurimū iuris et minimū facti. interdū ecōtra. q̄d pseqre ut no. s. de cōcess. pben. cū nēris. et. C. de acqui. pos. l. i. ut ergo currat pscptio ꝺz q̄s possidere de fcō et de iure. de facto planū est q̄ qui nō possidet nō pscribit. ⁊ ꝺz possidere ꝓpio noie nō alieno alias ille pscriberet cui⁹ nomine possideret. xvi. q. iij. clerici. de restī. spo. cum veniss. in fi. de pscrip. si diligenti. ff. de acq̄. pos. q̄ meo. debet ⁊ possidere de iure. q̄ ad pscriptionē requirit ciuilis possessio. i. q̄ talis sit p̄sona in quā cadere possit hmōi possessio. ut. pbatur p iura inducta in prin. glo. ad hoc etiam. xiij. q. i. in prin. et quod ibi no. et de. pba. ex literis. in fi. ff. de vsuca. sine possessiōe. ls dico. q̄ laici de facto interdū possident decimas et spāalia. ut no. bar. brix. xiij. q. i. in p̄n. in glo. magna. in fi. ad ls. s. e. li. de restī. spo. ad decias. nam ut ibi pz. aliud est possidere. aliud legitīe possidere. Et nota q̄ hec possessio facti debz esse ptinua. q̄ si interrūpatur possessio interrupta ē pscriptio. xvi. q. iij. §. pt. de pscrip. illud. C. de pscrip. xxx. vel. xl. an. cū notissimi. Si tū fiat interruptio ciuiliter puta p litis ptestationem fm canōes vi detē q̄ āmodo nō currat pscptio. q̄ pſumit titubare ⁊ malā fidem habere. sed leges que de mala fide nō curāt nouos

.xl. annos requirūt. ut in p̄dic. §. potest. et hoc no. Jo. xvi. q. iij. c. i. Et q̄ dicit regula de possessiōe intelligas vel de quasi possessione q̄ incorpalia nō possidentē sed quasi possidentur. ff. de vsuca. l. sequitur. §. si viam. ff. de acqui. pos. l. iij. in prin. et tū pscribunt. s. de causa pos. cū ecclesia.

e Prescriptio. nec vsucapio. ff. de vsuca. l. iij. et. l. sine.

f Non pcedit. pscriptio verbū est iuris. parit enī actionem vel exceptionē ex tempore. et ex ea acquirit dominus etiam directum fm martinum. Jo. ꝯ de hoc. xvi. q. iij. §. pt. circa princi. Vsucapio aūt est acq̄sitio dominij per continuationē possessionis temporis lege diffiniti. ff. de vsuca. l. iij. et quibus satis patet ratio regule que contrariū patiē de lege dicente q̄ captus ab hostibus vsucapit. ff. de vsuc. l. iusto. §. vl. et tū nihil possidet cū ab alio possideatur. ff. de acquir. poss. cum heredes. §. in hīs. sed lex intelligit q̄ vsucapit p aliū quem habebat in prāte tpe quo captus fuit vnde rediens postliminio recuperat possessionem quam eius fictōne videt continuasse. et sic vsucapione dominiū quesiuisse. sed si per se possidebat perdit possessionem. et licet postliminio redeat fictio postliminij non extenditur ad possessionem que consistit in facto. ⁊ sic nec ad vsucapionem q̄ ex possessione pcedit. ff. de capti. et postl. re. in bello. §. facte. et de vsuc. l. si is qui p emptore. vbi de hoc. Itē opponitur. ignorās possessionē nō q̄rit. cū animꝰ sit de substātialib⁹. C. de acqr. pos. licet. ff. de acq̄. pos. l. quēadmodū. et tū ignorans pscribit. ff. p soluto. l. iij. §. celsus. So. ignorās p se possessionē nō querit. tū bene potest ignorans q̄rere ministerio filij vel serui quē habet in prāte ut in contrario et sic vsucapere ut ibi. Itē opponit. de deci. s. de do. et cōtu. cōtingit. ibi enim pscribit annaliter ille qui nō possidet. sz pt illud dici spāle in odiū illius cōtumacis q̄ nō pmittit actorē ingredi possessionē fm decretū iudicis cā rei seruāde. vel iam missus expulit ne sit melioris conditōis contumax q̄ obediens ut ibi. nec debent stulti melioris cōditionis esse q̄ periti. xvi. q. i. legi. s. e. li. de pben. eum qui beneficiū. ff. q̄ vi aut clam. l. seruus. vl aliter ibi loquitur de quodam tpis lapsu quod habet aliquē pstituere possessorē tūm. hic aūt loquit de quodā tpis lapsu q̄ p pscriptionē inducit dominiū. ut. s. diri. ⁊ sic nō ob. vel dic q̄ canon fingit illū possidere in odiū illius contumacis. ut. s. diri. ad hoc. ff. de bo. auc. iu. pos. l. q̄uis. sepe enim iura fingunt et causa q̄ non est. l. di. ferrum. vbi de hoc. de trāsla. inter corpalia. C. de rei vx. act. l. vna. circa prin. et de hoc. s. de spon. is qui.

Peccatū nō dimittit. hic ponitur p regula verbū augustini quod habes. xiij. q. vi. c. i. et. s. de vsuc. cum tu. et p hoc potes ponere casum. p. l. ff. de vsuc. l. seq̄. §. q̄ aūt. Et nota q̄ est peccatū. delictū. et crimen. et inter hec fm augustinū hec est dīa. q̄ peccm est idē q̄ ꝑuus actus. delictum vero boni desertō quasi derelictū. crimē vero est peccatū graue accusatōne et damnatōne dignissimū. lxxi. di. c. i. in fi. ō hoc no. de pe. di. i. si peccatū. Nō aūt ꝺr ihac regula verū intelligas si illud ablatū restitui pt. ut in p̄dictis iuribus. si autem restitui non pt. restituetur eius extimatio etiā si res illa casu pierit sine culpa sua. quia ipō instanti fuit in mora. ad hoc. xvi. q. i. decime. s. e. de ꝺmo. cavno. C. de fur. subtracto. Si aūt nec extimationē pt soluere q̄ euidēter est inops tūc bñ dimittit pccm. remanet tū obligatio. et si postea ad pinguiorē fortunā ꝓueniret teneretur. ar. xxvi. q. vi. si quis. s. de solut. odardus. ff. de

cessi.bo.l.is qui. Nota tñ q̄ inops qui debet ex contractu. sufficit si bonis cedat. C. qui bo. cedere pos. l.ul. Inops q̄ debz ex maleficio castigaē verberibus. xij.q.ij. fraternitas. quod ergo.s. dixi q̄ teneē si puenerit ad pinguiorē fortu nam. verū dico si penas corpales passus nō fuit. alias sec ut no. ber. fm lau. de homic. siē dignū. ff. vos. in. iij. glosa.

a ¶ Restituatur. quod dicit de restitutone intelligas nisi is cui faciēda est restitutio liberaliē remitteret q̄ satisfactū intelligitur qualitercūq̄ satiffaciat .ff. qui. mo. pig. vel ypo. sol. l. Item liberatur. in prin. ff. de accu. si rē. §. satisfactum. licet p̄cie verbis inherendo aliud sit statuere aliud remittere. ff. de ver. sig. si cum pretor. et. l. plus est. ¶. l. restituere. Et quod dico de remissione verum intelligo nisi in casibus vbi remissio non liberat. ut. s. de Rp. c. li. ca. statutum. §. siquidem. et. s. de cens. exigit. in fi. Restitutio autem ista facienda est ei a quo fuit extortum vel eius heredibus si extant. xvij. di. quoniā. de vsuē. cum tu. C. de sol. inuito. Cuius aūt expensis mitti debeant ad eos si sint remoti. no. iij. q. i. §. iz notādū. et in p̄dic. decre. cū tu. et tene qđ ibi no. Osti. hijs aūt nō extantibus soluēt paupibus ut ibi. et eis extantib⁹ paupibus soluens nō liberatur q̄ on⁹ non remittit nē. xiij. q. v. forte. de iureiuē. eam te. ff. de cons. pc. §. si vero. et ex p̄ssum est de homic. sicut dignum. §. eos. Et qđ. s. dixi restituendū ei a quo fuit extortum intelligē si fieri p̄t. si vero nescitur a quo. pone casum de iudeis. .c. cū sit. paupibus erogabiē p̄uidentia epi ut ibi. Item dico id verū cū turpitudo versaē ex pte recipientis tantum. Si vero ex pte vtriusq̄ et transferē dominiuz. nec repetitio cō petit nec restituēt danti sed pauperibus erogabiē. xiij. q. v. non sane. vel eccie si ibi facta esset iniuria. s. de simo. ꝺ ſ ar. cōtra. s. e. ti. veniens. so. ut no. in p̄dic. decre. de hoc. i. q. iij. si quis dator. De hoc pone q̄ si supest ille a quo extort si excōicatus tñ est nūquid ei debeo restituere sup ſ vide qđ no. xv. q. vi. nos sctō. et. s. debere. c. vl. saltē posset dici deponendū in edem sacrā. ar. C. de iuē. emphi. l. ij.

b ¶ Ablatū. pone nihil abstuli sed iniuste damnū dedilex q̄ nihil ad me puenit. Idem teneor enī damnū passe. aliās nō remittit p̄cm. xij. q. ij. si quis de clericis. de iniuē. ¶ dam. da. c. i. ff. de eiec. et ej. l. vl. tenetur etiam heres meus. licet ad me vel ad ip̄m nihil puenerit ex maleficio fm canones. quod dic ut no. xij. q. ij. episcopus qui filios. de sepul. c. vl. fm leges p̄tra C. ne ex delic. defun. in quam he. cō. l. vna. Hec regula sic exposita non patitur instantiam. et adde qđ dicam. j. c. p̄x.

Peccati venia. Colligitur hec regula ex. c. xxiij. q. ij. legatur. s. e. li. de scisma. c. vno. C. de here. manicheos. per que pones casum. Ad huius aūt regule euidentiā scire debes q̄ peccator nō solū delinquit in deū sed etiā in eccliaz. p̄ contritionē aūt q̄ p̄tritio virt⁹ vocatur deleē peccatū quo ad deū et p̄ p̄niam susceptā a sacerdote oñditur deletum. quo ad eccliam. de pe. di. i. p̄ totū. licet tñ p̄ contritionē deletum sit quo ad deuz. tñ adhuc de crimine accusari p̄t. xxxiij. q. ij. admonere. vbi de hoc. et de accu. de hijs. ad hoc .ff. de edil. edic. l. quid sit fugitiuus. si ergo semel cōteriē ¶ penitet. vlterius non cogeē penitere. si in iudicio accusat⁹ absoluitur. vlterius nō poterit accusari nisi in casibus no. .ij. q. v. habet hoc p̄cium. et in p̄dic. c. de hijs. remissiones ergo que fiūt ab ecclesia cōferentibus ad hospitale pōtes vel alia pia loca non p̄sunt nisi correctis. de quibus dic ut

restituatur ablatū. Idem

Peccati venia ñ dat nisi correcto.

plene no. de pe. et re. q̄ autē. Signatur p̄tratiū ad hāc regulam. iiij. dist. deniq̄. ibi enim daē venia nō correcto. sed ibi exponitur venia. i. impunitas. loquiē ergo hec regula ꝺ venia culpe non pene. qđ patet dum dicit. peccati venia. p̄pter scandalū enim vitandū interdū relinquunē pcā impunita. ff. di. ut constituereē. xxij. q. iiij. quidam. cum si. p̄o quolibet igitur mortali debetur duplex pena. eterna et tēporalis. de pe. di. i. si pecēm dauid. vera talis indē dū in hac vita datur nō correcto ex causa. et sic loquiē cōtrariū intelligitur dū sine causa. xvij. q. i. si qua. eterna autem non. et hoc dicit hec regula. Item contra de pe. et re. q̄ quidam. et. c. officij. vbi datur p̄nia non correcto. sed dic q̄ licet ibi imponatur p̄nia. non tñ datur remissio. et ideo penitentia illa inutilis dicit quo ad vitā eternam. de pe. di. iij. ad fi. et di. v. falsas. merito autez datur peccati venia correcto. q̄ correctionem necessario habet dolor peccati p̄cedere. nā ut dicit aug⁹. in canone. quō gaudebis te forte correctū nisi p̄mo te doleas fuisse puersum. xxij. q. vij. c. vl. Correctus autē vlterius peccator dicēdus nō est. l. di. ferrum. xxxij. q. i.

Nemo potest. Idem ad impossibile obligari. Idem.

Apud misericordem. gula sū pta est ex. l. ff. e. ti. l. impossibilium. Scire debes q̄ impossibilitas p̄cie triplex est. iuris. et facti. et nature. De p̄ma pone casum. liij. di. alberti. de pac. c. vl. ff. de v. ob. l. inter stipulantem. §. sacrā. stipulatio enī rei sacre vel liberi hominis non tenet. ut ibi. De scōa ibidem. et. ff. de ver. ob. l. gīalit. et. l. se. nō enī tenz p̄missio si id p̄mitto qđ impossibile est de facto. ut montes alpiū vltra mare deferre. .ff. de sta. li. l. cum heres. §. i. Item si dare p̄mitto q̄ natura dari est impossibile. ut solē lunā et stellas. vel facere qđ natura impossibile est fieri. ut celū ascendere vel digito tāgere. ff. de v. ob. si stipuler. i. et. ij. Rēn. Huius autem regule ratio satis patet. quia omnis obligatio aut in dādo aut in faciendo cōsistit. ff. de v. ob. l. ij. in prin. sed quod nō est nec esse p̄t dari vel fieri nō p̄t. ergo ibi cōstitui nequit obligatio. Itē obligatio actionē parit. ff. de p̄cura. licet. §. ea. ſz qđ nō est nec esse p̄t obligationē parere nō p̄t. et sic nec actionē. Itē actio est ius p̄sequēdi in iudicō qđ nobis debeē. insti. de act. ij. Rēn. debere aūt est de alio hē. ſz qđ nō est nec esse p̄t de alio haberi nō p̄t. ergo ibi nō est actio. et sic nec obligatio. Nota tñ q̄ hec regula locū habet in matrimonio et vltimis voluntatib⁹ et singulis cōtractibus. in snīs et p̄ceptis. ff. que sen. si ap. re. l. vlti. i. et. iij. Rēn. in p̄fessionib⁹. ff. de inē. act. l. p̄fessionib⁹. et ad. l. aq. l. inde neratius. §. ul. et no. s. de p̄fes. c. vl. Itē in legibus ¶ p̄stōib⁹ que debent esse possibiles. iiij. di. erit. Est tñ in hoc dā q̄ impossibilis cōditio apposita in contractu viciat cōtractū ut in palle. legib⁹. et. ff. de acti. et obli. l. non solum. ¶ insti. de inuti. stipu. §. impossibilis. In testamētis tñ et matrimonio ob ipsorum fauorē habeē. p̄ non adiecta. de cōdi. ap. .c. vl. vbi dſ. et. C. de insti. ¶ substi. l. rep̄hendēda. Et qđ dicit hec regula de impossibili intelligas etiam hic de turpi. et de hoc dicam. j. c. nō est obligatorīū. et. c. in malis.

c ¶ Obligari. etiā iuramēto. q̄ temerariū est. xxij. q. iij. p̄ totū. et. s. de iureiuē. sicut. et. s. de ap. c̄oni. nec obligaē esse naturaliē. vñ dicit lex. ff. e. impossibiliū. nulla est obligatō vniuersale igit negatiuū omnē obligationē denegat. nec p̄mittitur stipulatio pene. p̄misse. ff. de v. ob. l. si hō mortuus. Nota ergo q̄ si bononie constitutus. p̄mittā centū hodie rome tibi daturū q̄ impossibile est. p̄missū nō nascitur

obligatio.ut hic.et est exp̃ssum insti.de v.ob.§.loca.p̃tet q̃ in casu.ff.de v.obli.l.vl.§.si inter eos. sez qñ stipulator et ꝓmissor boñ.constituti notificauerãt dispensatorib⁹ suis rome constitutis stipulationẽ eo die fore futurã mãdãs ꝓmissor suo dispensatori ut solueret et stipulatori suo ut reciꝑet ea die.ar.ꝓtra.s.de do.et cõtuma. cũ dilecti.ff.de arbi.celsus.ff.mandati.l.si mandato. ij.§. paulus rñdit. die. Sꝙ.ibi est vnũ mandatũ duo possibilia cõtinens.⁊ ideo ad vtrũq; obligatur. et si deficiat primũ tenet ad secũdum. Ih̃ autem vna est obligatio tantũ. et tota impossibilis. vel adminus primũ impossibile ex quo sequit̃ secundũ.p̃. contractus sunt voluntarij.C.de ac.et ob.l.sicut. iudiciuz autẽ reddit̃ in inuitũ.ff.de v.ob.inter stipulantem.§.i. et ob hoc etiam notauerũt gof.et host.in dicta decre.cũ dilecti.q; si iuder citet aliquem eo die quo impossibile est eũ cõparere quod nõ est omnino inutile mandatũ imo licet non teneat̃ comparere in die ꝓpter impossibilitatẽ tñ tenet̃ comparere post diẽ.et p̃t huius esse ratio.qz principale est ibi q; veniat.accessoriũ q; veniat tali die.et principale nõ vitiatur p̃ accessoriũ ꝫ potius ecõtra.ut dicã.j.e.accessorium.

PRiuilegium ꝓsonale. hec regula sumpta est ex lege.ff. e.l.priuilegia quedã.et.l.in oĩb⁹ causis. pone casum viij.q.i. petisti. de auct̃e et vsupal.c. ij.C.de leg.leges.in fi.ad idem.ff.de consti.prin.l.i.in fi.ff.de cen.l.etatem. in fi.et.ff.so.ma.l.maritus.et.l.se.vbi heres mariti extraneꝰ ꝯdemnatur in solidũ non habita rõe ne egeat cum maritꝰ ꝯdemnaret̃ inquantũ facere p̃t habita rõe ne egeat. Itez i ꝓsonali ꝑiuilegio qñ dat̃ pñi patrono et militi ut ꝯdemnentur inquãtũ facere pñt qñ cum ꝓsona extinguit̃.ff. de reg. iur̃.l.sunt qui in id.et.l.patronus.et.l. itẽ miles. Et nota q; dicit priuilegiũ qz ius ꝯmune ad vnã ꝓsonã directũ ad omnes extendit̃.l.i.di.miramur.de re iud. in causis.ff.de iu.et fac.igno.l.regula.§.vl.et idem in ꝛ̃ctis directis ad personas.qz cũ ꝓsonis extinguunt̃.s.de of.deleg.qñ.sic ⁊ pacta ꝓsonalia ꝓsonas non trãsgrediunt̃. s.de transac. de cetero.et.c.veniens.ff.de pac.iuris gentiũ.§.pactoz̃.et cõ promissum non extenditur ad heredes n;si de ipis caueat̃. s.de arbi.c.vl. Et intelligitur hec regula de priuilegio ꝓsonali.id est persone concesso. Idẽ si esset ꝓsonale ex parte concedentis.ut.s.e.li.de Rp.si gratiose. Priuilegiozuz ergo aliud ꝓsonale.aliud reale.ut.s.de ꝓsump.manda ta.si autem simpliciter ꝓcedant̃ an dicant̃ ꝓsonalia an realia.dic ut no.xxv.q.ij.in summa.xvi.q.i.possessiões.et.s. de insti.cum venissent. Et qñ ôr hic q; priuilegiũ ꝓsonale extinguit̃ cũ ꝑsona.intelligas idẽ in reali.ut.s.ertincta re extinguat̃ priuilegiũ.xvi.q.vij.hoc diximus de v.si.abbate.in fi.ff.qñ di.vsu.ce.l.vsufructu.quod dic veruz qñ ipe res vel loca puta eccia ciuitas vel loca alia sacra vel ꝓphana destruunt̃ sup̃ioris auct̃e fm Io.et Lau.qui hoc no. in ꝑdic.c.et Ih̃ diximus.ad hoc de cõse.di.i.placuit. de no. op̃.nun.c.ij.et in ꝑdic.l.vsufructu. nõ ergo vlterius vocãdus erit aliquis clericus illius eccle vel mu niceps illi⁹ loci.si aut̃ destruatur ab hostib⁹ retinet oĩa sua priuilegia ⁊ remanẽt ibi clerici.viij.q.i.pastoralis.xix.q.i.j.q; semel. Idẽ si auct̃e superioris transferat̃ ad alium locum vel alij vniatur.xvi.q.i.et ipsis.et.c.sc.de religio.do.quia monasteriũ. .ff.de contrahen.empt̃.l.ede.fm innocen.quia ad hoc benc no.s.de no. ope.nunci.c.ij.et licz Ih̃ dicatur priuilegiũ tũc extingui cum extinguitur ꝓsona. interdũ etiã añ extinguitur.ut cũ abutitur priuilegio qz tunc meret̃ extingui. .xi.q.iij.priuilegiũ.et in casibus ibi no.et.xxij.di.c.renouant es.et de cõsti.cum accessissent.et de priui.accedẽtib⁹. et de deci.suggestũ. Ad Ih̃ añt qñ ôr hic q; priuilegiũ seq̃t̃ ꝑsonam cõtradicit.s.de vsupal.extuarũ. Sꝙ.priuilegium inder etminate ꝓcessum ꝓsonam sequit̃ precise ut hic.priuilegiu m añt vsupallij conceditur cũ determinatione loci et tꝑis.⁊ ideo extra locum ꝓsonã non seq; tur.tenor enim priuilegiozum attendẽdus est et seruãdus .s.de priui.porro. et.c.recepimus.vel dic ut.j.dic i. Cõtra de priuil.antiqua. .xx i.di.denicz.ff.de of.pconsu.l.vlti.vbi ꝓsente maiore minor non vtit̃ priuilegio. Sol.speciale est ob superioris reuerentiam.et dic ut.s.vel dic q; sequitur persona semp habitu licet non actu.sic est vbi ad tempus suspendit̃ iurisdictio.lxxxi.di.si quis. vel ob reuerentiã superioris.s. de of.lega.volentes.vel ob certam causam. C.de cur̃.fu.l. penul.§.i de hoc dicam.j.e.q; alicui.

SEmel malus.pone casũ in semel ꝓiuro.xxij.q.v.parvulum.in semel cõtumace.de ꝓsump.scribã.in semel calumniante.ff.de acti.l.ij.ad hoc.xxv.di.c.vl.s.de elect. sup eo.ff.de decur̃.l.eos. hic ergo ꝓsumit̃ eũ qui semel malus fuit sp malũ esse.et p̃t hec dici ꝓsumptio hois qz ꝓtra hominẽ sic ꝓsumit̃. p̃t et dici ꝓsumptio facti. quia ex semel facto sic ꝓsumit̃.p̃t et dici ꝓsumptio iuris quia ius sic ꝓsumit ex facto ut hic vides.et i iurib⁹.s.signatis. de quibus diuersis ꝓsumptõibus ꝓsequere.ut no.p̃ Io.l.di.ferrũ. et.liij.di.fraternitatem.p̃ ber.de spon. is qui. p̃ accur.ff. q; me.cã.l.nõ est verisile. Ih̃ ergo vides q; ꝓsumit̃ ex ꝑterito certa pñs et futurum.interdũ ꝓsumit̃ ex pñti circa ꝑteritum.interdũ circa pñs.interdum circa futurũ.quod ꝓsequere.ut no.xliij.di.multis.xxxiij.q.i.cum p̃ bellicã. de presump.scribam.in ꝑdic.c.is qui. Licet añt ut.s.dixi.hic posset dici ꝓsumptio iuris nõ est iuris et de iure.admittit enĩ ꝓbationem in contrariũ.et ꝓbato q; penituerit vlterius malus non dicet̃.l.di.ferrũ.de cõse.di.iiij.c.ij.de Rp. eãte.de testi.testimoniũ.ff.de edil̃.edic.q; ita.saluo eo quod ôr.s.de here.ad abolendam. §.illos quocz.s.e.li.e.t. super eo. Nota igit̃ q; q̃ semel fuit bonus sp ꝓsumit̃ bonus. .lxi.di.miramur.et.s.de ꝓsup.mandata.et prima facie q̃s ꝓsumitur bonus.xi.q.iij.cum in cũctis.de ꝓsump.dudũ. ff.del̃.ij.cũ pater.§.rogo.q; añt semel malus sp ꝓsumitur malus ut hic.et.ff.de re.mili.non oĩes.§.a barbaris. C. de suscep.et archa.l.si aliquid.et ꝓcedit hec ꝓsumptio tũ ex ꝓsumẽtis natura corrupta.tũ qz humana natura ꝓna est ad delicta.xij.q.i.omnis etas.in auten.de monach⁹.§. si vero hȳs.colla.i. Idem in simili q̃libet ꝓsumit̃ pauper .qz nudus natus.xlvij.di.sicut hȳ.C.de ꝓba.l.ex ꝓsona.ff.de magistra.pue.l i.§.si magistratus. vbi tamẽ ꝓbatur semel esse soluendo adhuc idem ꝓsumit̃. et sic intelligit̃ lex.ff.de priuil.cre.l.si creditores. iu fi.q̃rit̃ añt quare quis ꝓsumatur virtutibus plenus et non diuitijs vide p̃ ber.et hosti. de seru.c.vno. Et nota q; Ih̃ ꝓsumptio interdũ transit ad filios.quia qui patrẽ incontinentẽ habuit̃ incontinẽs ꝓsumitur.et ob hoc illegitimus non ꝓmouetur.lvi.di.p̃ totũ et metuitur crimen parentis in filio.xvi.q.i.si quis cũ.ad Ih̃ .s.e.li.de here.statutum.de scisma.ca.i.ad hoc.ff.de edil̃. edic.q; si nolit.alias si seruus.§.qui mancipia.

RAtũ quis. Pone casũ.ix.q.ij.c.i.s.e.li de sen.ex.cũ q̃s. .x.Renso.ff.de nego.gest. si pupilli.§.sed si ego. vbi ſ

liber homo gessit negociū filij vel serui peculiare ffi. ꝓtem platõe ipsius ratihabitio sequẽs patris vel dñi nil operatur. q2 per ratihabitionẽ nõ teneꝫ vltra id ad quod prius tenebaꝫ. sez ad quantitatẽ peculij. ¶ Cõtradicit ad hãc regulã. lx. q. ij. lugduñ. xvi. q. i. c. vl. s. de elec. q̃ sicut. ō hijs que fi. a ꝑla. cum nos. de iurepa. cura. ¶ In hijs iurib⁹ habz quis ratum qđ suo nõie non est gestum. ¶ Do. dixerunt quidam q̃ fm canones poterã ratũ habere q̃ meo nomĩe nõ est gestũ ꝑ iura ꝑdicta. ut no. de testi. spol. cũ ad sedem. in glo. penul. sz hec solutio extirpaꝫ per hanc regulam. ¶ Alij dixerũt hoc fallere in spiritualibus in q⁹ibus ratum habeo quod meo nomĩe non est gestũ ꝑ iura predicta. et hoc no. in ꝑdicta decre. q̃ sicut. in glo. sic patet. vel dic q̃ in. c. lugduñ. fuit ordinatõ facta nomine ꝓpij epi et spes in eo posita q̃ ratum haberet ut ibi no. ¶ Verius dic q̃ ordinatio facta a non ꝓprio epi scopo bñ tenet quo ad ordinẽ licet non quo ad executõem. s. de tempo. or. q̃ translationem. s. e. li. eo. ti. c. i. et. ij. ibi igiꝫ epus ꝓprius nõ ratificauit collatiõem ordinis quo ad ordinem. q2 non erat necesse sed executionẽ illi dispensatiue ꝓtulit quã nõ habebat. ¶ Alia etiã iura nõ ꝓprie loquunt̃ de ratihabitiõe sed de quodã nouo ꝓsensu que sunt valde diuersa. et sup hoc vide quod dicã. j. e. non firmaꝫ. ¶ Itẽ cõtra. C. ad maceõ. l. vl. vbi ratum habet pt̃ ꝓtractũ filij suo noĩe nõ gestũ. ¶ Do. dupliciter ꝑt esse gestũ meo noĩe. vocaliter. ut. s. e. li. de sen. ex. cum quis. et realiter ad mei ꝑiudicium. ut q̃ filius meus mutuum contrahit sine mei assensu fit in mei ꝑiudiciũ. ff. ad maceõ. l. i. et hoc possum ratũ hãre q2 quod ius ibi reꝓbat ꝑ dissensum aꝓprobat ꝑ ꝓsensũ. ¶ An aũt vnus iudex possit ratam hãre sniam latam ꝑ alium. Dic ut no. ix. q. iij. c. i. de hijs que fi. a ꝑla. cũ nos. de of. delega. ꝓudentiã. in glo. ij. in fi. et ꝑ bar. brix. in questiõe veneriali. q̃ incipit. eps mutiñ. ¶ De materia huj⁹ regule adde quod dicam. j. ca. ꝓxi. ¶ Ratihabitõez. hec regla sumpta ex. l. ff. e. ti. l. iure. §. decidit. et. l. semper qui. §. i. ¶ Done casũ in iudicijs. ij. q. vi. nõ solẽt. s. e. li. de iureiur. c. vl. ff. de iudic. licet in maleficijs. s. e. li. de sent. ex. cum quis. i. ¶ Ñ. in cõtractibus. C. ad maceõ. l. vl. et hz locũ hec regula in casu. s. c. ꝓx. s. q̃ meo noĩe gestũ est. quia tũc ratum habere possum. et ratihabitio retrotrahitur et mandato ꝓparãt. ¶ Nũ nota q̃ si infra certũ tps teneoz aliquid facere. et alius id fecit noĩe meo infra id tps quo id facere debebã debeo illud ratũ hãre. alias ratihabitio non ꝓdesset. ij. q. vi. nõ solent. ibi q̃ morreus ratũ hãret. ff. rem ra. ha. l. penul. imputaꝫ enĩ tunc culpa tacite renũciatõis ar. cõtra. s. e. li. de ꝑben. si tibi. i. hec aũt regula fallit in casu. ff. de hijs qui no. infa. l. quid ergo. in ꝓin. nõ enĩ notaꝫ infamia pater qui nõ iussit filiũ ꝓtrahere cũ muliere q̃ erat infra tempus luctus licet postea cõsenserit vel ratũ habuerit. ratio quia ibi spectatur initiũ ut ibi. vel est ratio. quia licet ratihabitio equipareꝫ mãdato ut ls non tamen iussui ut ibi. iussus enim necessitatẽ imponit. mandatum non. ut no. ex. l. ff. q̃ iussu. l. i. §. si ego quero. et. ff. q̃ cũ eo. l. i. et. l. si mandator. nec cõparatur mandato quo ad ꝑsõm actõnis. q2 datur actio neg. gc. ff. de neg. g. si pupilli. §. ait ꝓtor. vbi mandando datur actio mandati. ff. de ꝓcu. l. licet. §. ea obligatio. compaꝫ aũt quo ad effectũ. et ideo nõ dixit. q̃ ratihabitio sit mandatum sed q̃ mandato ꝓparat. ¶ Item fallit in casu. ff. de of. ꝓcõsu. et leg. l. obseruare. in fi. ꝓcõsul enĩ dãdo legatũ ante q̃ ingrediatur ꝓuinciã nil agit. si autem post q̃ ingressus est dationẽ illã ratam habuit valet. nõ tñ retrotrahitur ad totũ tpus sed ad id tantũ qñ ingressus ẽ ꝓuinciã ut ibi. ratio q2 ratihabitio ꝓpari nõ ꝑt nisi quod posset mandatũ expẽssum. ¶ Itẽ fallit. ff. de' acq̃. here. q̃ mihi bona. §. iussum. vbi ratihabitio tutoris in adeũda hereditate mandato non ꝓpatur. et esset idem iniuenire in offib⁹ in quibus desiderat̃ initiũ. et sic non est cõtra. xvi. q. iij. §. potest. ff. e. quod ab initio. et. j. e. non firmatur. et ibi dicam. et de ls ꝑ ber. s. de pac. c. ij. et ꝑ gof. s. qui ma. ac. posi. in sup. ¶ Itẽ fallit in casu. s. de ꝓp. nonnulli. vbi de hoc. et. c. ex parte decani. in fi. vbi non valet ¶ ꝓptum impetratũ sine mandato licet ille cuius nomine impetratũ est postea ratum habeat et hoc facit ius acquisitũ illi contra quem facta est impetratio quod auelli ab ipo inuito non ꝑt. ad hoc. s. eo. li. de elec. ab eo qui cõtra. et est si. hinc regule in eo qđ dicit q̃ ratihabitio retrotrahitur quod dicit lex q̃ appellans ꝓdemnatus de furto si nõ ꝓsequiꝫ appellationẽ retro notaꝫ infamia. vidz enĩ ratam habere sniam. ff. de hijs q̃ no. infa. l. furti. ¶ Olim dubitabaꝫ an idẽ in excõicatõne post ap. lata sed dic ut. s. e. li. de sen. ex. licet. ¶ Et scire debes q̃ si faciens condemnatus est et satisfecit sentẽtie nõ agitur amplius contra ratũ habentẽ ad interesse sed ad penã bene. ff. de vi et vi. arma. l. i. §. quotiens. ff. de admi. tu. l. tres tutores. ff. de iurisdi. o. iud. l. adeo. ¶ Ista supta est ex. l. ff. e. ti. l. ¶ Nm sũt ptiũ. ¶ Dec regu fauorabiliores. ¶ Pone casum. iij. q. ix. indicas. s. e. de fi. instru. inter dilectos. ff. de acti. et obliga. arrianus. ¶ Dec aũt regula vera est nisi actor foueat fauorabilẽ causam puta mrimonij libertatis testamenti vel dotis. tũc enim fallit regula q̃ fauendũ est actori. xxiij. q. i. si quis accepit. s. de ꝓba. et literis. ff. de manumis. l. antepe. ¶ Et hz hec regula locũ nõ solũ in snĩa ferẽda. ut. s. sed etiã in iam lata puta a duob⁹ ordinarijs vno absoluente et altero ꝓdemnãte. tenz enĩ snĩa ꝓ reo lata nisi in supradictis casibus. s. de re iud. c. vl. ff. de reiud. inter pares. ¶ Et nota q̃ dicit obscura. si enĩ certũ esset reũ esse obnoxiũ punireꝫ. q2 culpa est relaxare vindictã. xxviij. di. q2 sunt. et hoc dico cũ est certũ iudici ut iudici. sec⁹ si ut deo. de of. ord. si sacerdos. vel ut homini. iij. q. vij. iudicet. de of. deleg. pastoralis. §. quia vero. si certum est eũ non esse obnoxium absoluiꝫ. idem si dubiũ ut hic vides. sanct⁹ est enim nocentẽ absoluere q̃ innocentẽ ꝓdemnare. ff. de pe nis. absentem. et sic in re dubia ferẽ certa snĩa. cõtra. xi. q. iij. graue. de spon. de muliere. ad ls. C. de transac. ut ¶ Ñsum. sed hic nõ est dubiũ. imo certũ. q2 ex q̃ actor nõ ꝓbauit clare reus debet absolui. vi. q. vl. actor. ut ec. bñ. ut no strũ. C. de ꝓba. actor. sic no. ber. de spon. iuuenis. et vide qđ de triplici ambiguitate no. xxxiij. di. c. vl.

¶ Reo. sic dicto a req̃ petit vel sup q̃ impetit. s. de ꝓ. sig.

¶ Actori. ff. de iudic. l. si quis intentõne. fozus. vbi ambiguam orationẽ actoris in sui vtilitatem interpretamur. ¶ Sol'. illud in principio litis in quo fauetur actori hic in fine in quo fauetur reo. quod dic ut no. de testi. spo. cum ad sedem. ī glo. ij. in fi. ¶ In summa igitur nota q̃ in obscuris potius fauetur reo q̃ actori nisi fauor cause aliud inducat. ut. s. dixi. hinc est q̃ cum semiplene ꝓbauit actor et talis est causa in qua non est deferendum iuramentum. puta criminalis vel famosa vel ardua. C. de ꝓbati. sciant

Rubric: habere nõ ꝑt qđ ipius nomine nõ est gestũ. ¶ Idem. ¶ Ratihabitionem retrotrahi et mandato nõ

Rubric: est dubiũ ꝓparari ¶ Idem. ¶ Olim sũt partiũ iura obscura reo fauendũ est potius q̃ actori. ¶ Idẽ

cuncti. C. de dolo. dolũ. et. C. qꝫ me. cã. l. metũ. ab soluitur reus. si aũt talis ẽ cã in qua sit deferendum deferri debet reo nisi er circũstãtijs personarũ et cause videaꝫ iudici illud deferendũ actori. de iure iu. c. vl. nec intelligas hãc regulã in obscuris probationibus inductis a reo quia illas interpretamur contra eum. de probati. licet. quod dic vt

¶ In iudicijs. pone casũ. iij. q. ir. ncẽ. s. de iudi. nouit. et. s. e. li. ꝺ ¶ep. statutũ. §. in sup. et. §. se. ff. de arbi. si cũ dies. §. si arbiter. alioꝙ enim honores alijs non ꝺbẽt reẽ occasio nocendi. C. de sta. et imagi. l. vltĩ. ad hoc xi. q. iij. si quis xo. Signantur contraria ad hanc regulã. xl. di. c. i. xlv. di. cũ btũs. xcvij. di. nobilissimus. xviij. q. i. qui ptra pacẽ. s. de of. delega. sane. ij. s e. li. de of. dele. c. ij. et de sen. ex. qꝛ periculosum. ff. de peñ. aut facta. C. de mõ mulc. eos. in fi. et. s. de simo. per tuas. j. vbi de hoc. so. in penis defertur dignitati psone. vt ibi. et de ſ de transac. c. vl. ar. ptra. s. de iureiu. cum quidam dic vt ibi. Idem in sedẽdo et assurgẽdo. xcij. di. ñ oꝓz. et no. iij. q. ix. c. vl. In iudicijs aũt vel snĩa nõ est hñda psõarũ acceptõ vt hic. in eis enĩ eq̃litas est fuãda. C. de. pri. sacro. scri. l. in sacris. ℑ dẽ i pnĩe exhibitõe. xxvi. q. vij. sacerdos. in. pin. In fide xpi suscipiẽda. de pse. di. iij. nec quẽ qꝫ. Et in alijs sacrãmtis. de biug. ser. c. i. et in pauperum receptione cũ sufficere possumus. xlij. di. quiescamus. et ĩ alijs operibus pietatis. xvi. q. i. si cupis. hoc ergo qꝺ dicẽ in iudicijs. soluit ptraria. Et no. qꝫ iudicium interdũ ponitur pro eo qꝺ pcedit snĩam vt hic. et. ij. q. i. sicut sme iudicio. et. c. in primis. Interdũ ꝓ condẽpnatione. de cõse. di. ij. timorem. Interdũ ꝓ discretione. iij. q. vij. §. tria. interdũ ꝓ vna volũtate. s. e. li. de sepul. c. pnĩ. Et nota qꝫ lz iudex vti nõ debeat in iudicijs acceptione personarum vt hic. et in cõcor. tñ vtile est in arbitrarijs iudicem gratiosũ hr̃e. s. de of. dele. ꝓsuluit. et facit de accusa. nulli. et qꝺ ibi no. caueat tñ iudex ne in facienda gr̃a incurrat penam ꝓsti

tutionis. de re iudi. cũ eterni. s. e. li.

¶ Ignorantia facti. Pone casuz in ignorantia facti. in ordinato ignoranter a simoniaco. i. q. i. si qui a simoniacis In eo qui ignorabat bñficiũ reseruatum ꝓ ꝑpam vel alij collatũ. s. e. li. de prebẽ. si bñficia. si le. e. li. de ¶ep. gr̃a. in eo qui locat militi credens eũ paganũ. ff. locati. l. si ignoraſ ñ enĩ ĩ disciplinã ꝓcẽpsit qui militẽ ignorauit vt ibi. In igo rãtia iuris pone casum. i. q. iij. §. notandũ. in fi. s. e. li. de ꝑbẽ. eũ qui. ibi stultus. tẽ. C. de iur̃. et fa. ig. l. ij. et. l. cũ qs Hec regula non indiget glof cũ eiꝰ materia plenissime habeatur. i. q. iij. §. notandũ. in textu et glo. xxxvij. di. in sũma. et de hoc dic vt ibi. Dnum no. qꝫ cũ q̃ritur de cõdemnatõe exp̃sarũ dicimus qꝫ in principali causa ꝓbabilis error excusat a ꝓdẽnatõe. ij. q. iij. c. paulum. de elec. c. i. in fi. s. e. li. sed in cã appellatõis indistincte victus ꝓdemnatur victori in expẽs. ij. q. vi. omnimodo. s. de ap. sepe. C. de ap. eos. §. ne temere. ¶ Rõ aũt hꝰ diuersi iuri sz colligitur per hanc regulã in principali enĩ causa est error facti. qz in ea er ꝓbationibus que in fcõ ꝓsistũt. ꝓcedit. sz in appellatõis cã. ꝓceditur ex actis prioris cause. vnde ibi est error iuris et ideo excusat a condemnatione. vt hic. et ideo no. inno. ↄ hoſ. s. de do. et cõ. finẽ. qꝫ si in cã appella. non proceditur ꝓ sola antiqua acta sed inducantur probationes noue per

¶ In iudicijs non est acceptio psonarũ habenda. ¶ Idem ignorantia facti nõ iuris excusat. ¶ dẽ

quas ꝓnũcietur tũc ꝓbabilis erroꝛ bene excusat victum a condemnatione qꝺ verum puto. et vide casus ꝑdi. de re. s. e. li. de elec. c. i. in fi. Ad primum dcm̃ huius regule signatur ptrarium. xxxiij. q. ij. in lectũ. vbi imponit̃ penitentia ꝓbabiliter ignoranti factum. sz illud ad cautelã. Item ptra. de ꝓ. di. iij. qui bijs. vbi ignoranter rebaptizatus ordinari non potest. Illud spãle et punitur sme culpa subẽ tũ cã sz iniuria primi sacramenti vel dic vt ibi no.

¶ Olim quis in ius succedit alterius iustam ignorantie causam censeꝫ brẽ. ¶ Odia restringi ¶ dez et fauores conuenit

¶ Olim quis ĩ ius hec regula assũpta est ex. l. ff. e. t. l. qui in alterius. Pone casuz. xvi. q iij. si sacerdotes. sz tercium casum ibi notatum et de iur̃. pa. cura. ↄ ff. depo si. l. i. in fi. et. l. ij. ibi enim heres vendens rem depositam credens illam eẽ defũcti non tenetur ad rem sed ad preciũ quod autem in hac regula ꝺr verũ est si cũ ipso successore agatur. secus si ipse agat quia certus debuit eẽ ꝺ facto suo cũ ad iudiciũ ꝓuocat. vt in predi. l. qui in alterius. et ẽ si. quia deliberatorie danꝺ reo sed nõ actori quia certus debet eẽ ad iudiciũ ꝓuocãdo. de hoc dicã. ℑ. e. nõlz. cũ etiam si agat ꝓbabilis posset eẽ ignorantia. Intelligit̃ autez hec regula generaliter de q̃libet successore siue sit singularis siue vniuersalis. de quibus dicã. ℑ. e. is q̃ in ius vo. q̃ vide ptra. sed non est qz ibi loquitur de iure hic de fcõ. vbi gº q̃ teretur de prescriptõe in q̃ sufficit bona fides. qꝺ dicit. s e. li. de prescrip. c. i. prescriberet successor bone fidei qꝺ ñ prescriberet predecessor cũ mala fide. vbi aũt q̃rereꝫ titl's si iniustum titulũ habuit predecessor talẽ qui nõ dat cãz p̃scribendi successor qui eodẽ iure vtitur nõ prescribit. ff. ꝺ diuer. ↄ tem. prescri. l. cũ heres. Et aduerte quia regl'a ista venit exemplificatiue ad precedentẽ. ignorãtia fcĩ. ꝓbabil' excusat vt ibi. et si in ius successit alteriº vt hic.

¶ Odia restringi. Pone casuz ĩ ꝓvº decõ. xxv. q. iij. quod scripsi. vbi priuil'm odiosum de ꝓtrahendo sz in gradu. ꝓbibito restringit̃. s. de deẽ. tua. j. vbi decime noualium nõ accrescunt laicis hñtibus decimas in feudũ. et. s. e. li. de fi. p̃s. c. i. et vl. In fº pone. xvi. q. ij. c. i. s. e. li. ꝺ priuil'. licz. ij. ¶eº. C. de sen. paſ. et restitu. l. i. que canonizata est. ij. q iij. in fi. et ꝓcz. ad hãc regl'am. xvi. q. iij. §. potest. s. e. li. ꝺ priuil'. ne aliqui. ff. de liber. et postu. l. cum quidam. si ergo ius vel priuilegium odiosum est restringendum ẽ. si fauorabile est ampliãdũ. vt. s. si fauorabile et odiosũ vt macedoniañ ãpliatur pacto qz illi iuri nõ pẽ renũciari. ff. ad maceꝺ. sz et si pater. in fi. Itẽ extenditur non solum ad pecuniã sed ad rẽ aliã datã in fraudem. ff. e. ti. sed iulianº. §º mutui. ↄ. l. ij. §. i. Et per hãc regulã soluũt ptrariũ decre. de deci. ex pte. ij. ad decre. e. ti. cũ ꝓtingat. in decre. enĩ ex pte. erat fauoz. s. priuil'm. et ideo ꝓcessis decimis intelligũtur eẽ ꝓcessa noualia. sed in decre. cũ ꝓtingat. erat odiũ. s. prescriptio. s. ꝺ prescrip. vigilãti. et iõlz p̃scripserĩ decias ñ videoz p̃secp̃sisse noualia postea insurgentia. vt ibi. et facẽ ad qõnem quã no. of. s. de presc̃p. cũ ex officij. de ꝑlato q̃ prescripsit visitatõm et nũq̃ fuit ꝓcuratus modo petit. ꝓ curatõm an sit audiendus. et dicit qꝫ nõ. prescriptio enim odiosa est et ideo vnũ sme altero acquiri pẽ per eam. nec tũc est visitationi annexa ꝓcuratio sed ius cõe fauorabile et ideo visitatõi que de iure cõi fit annexa est ꝓcuratio. vt ibi. odia igit̃ restringenda sunt vñ alterius odio quis gra uari non debet. et adde hic qꝺ ibi dicã.

S

Cecet cōcessum. pone casum. xxv. q. ij. c. i. et. ij. s. e. li. de p̄ben. si cui nulla. in autē. coll. vi. pstō. que ō digni. in fi. vbi filiussa. p̄ dignitatē sibi delatā factus sui iuris dignitatis sue administratōe finita remanet sui iuris. ad ls s. e. li. de pui. c. i. in prin. priuilia g° principis sunt perpetua hoc verū est in realibus. personalia enim extīguūt cū personis. qō dic vt dixi. s. e. priuilegium. Idem dico ō priuilio ad tēpus dato pone casū de v. sig. tua. s. e. li. de rescp. si p̄t. et ls hoc exp̄matur de principe. idē in bñficijs aliox. xij. q. ij. si epus de instī. cum venissent. pñt eni epi dare priuilegia. de rescp. si p̄t. et ls hoc exp̄matur de principe. idē in bñficijs aliox. xij. q. ij. si epus de instī. cum venissent. pñt eni epi dare priuilegia. de re iudi. cum inter vos. de hoc. xxv. q. ij. in summa. Et no. q̄ p̄ uilegium debeat cē perpetuū vt hic. extinguit tamen p̄ abusum delictū. negligentiā. p̄ium factū. et superueniens enorme p̄iudicium. qō dic vt no. xxij. di. renouantes. xi. q. iij. priuilegiū. de deci. suggestum. vnū dico q̄ ab ipso p̄n cipe verba priuilegij interpretanda sūt ita q̄ alteri enor me p̄eiu dicīū non afferāt. s. de v. sig. quid p̄ nouale. si autem ex post facto supueniat p̄iudiciū. pone casū per decre. suggestū. hic cū sit necesse directe venire contra v̄ba priui legij credere q̄ponēdā principi cōnem de priuilegio qō ō nouo tendit ad norā. et p̄tra illud nō ōbere q̄ria auēre veniri fm lau. qui hoc sentit. xxv. q. i. in fi. et ber. in p̄edi. decre. suggestum. in vl. glo. b Principe. qui so lus fm quosdam pē priuilegiū ī alterius p̄iudiciū p̄ferre. ix. q. iij. nūc v̄o. et. c. se. s. de p̄ces. prebē. q̄posuit. L. de q̄drie. p̄ scp. bñ a zenone. qō non est verū. vt no. xxv. q. ij. in sūma. i prin. c Mansurū. ⁊ omni malicie et diminutōi p̄tra riū. in autē. pstitutio. q̄ de digni. liber. in fi. colla. vi. ⁊ no. q̄ hoc v̄bum decet. qō ponitur in hac regula quantū ad ipsos subditos necessitatem importat quātū ad ip̄m p̄ici pē honestatem. ipse enim priuilegiū p̄ se concessum diminuere vel moderari et ctā in totū tollere pē. primū. q̄batur s. e. li. de deci. c. ij. de sta. regu. c. vno. de priuil. c. i. et. c. ne aliq. et. c. se. fm q̄bat. s. e. li. de elec. q2 sepe. de immu. eccl. clericis. de sen. ex. c. vl. in fi. ad hoc. lxij. di. c. verū. L. ō le gi. digna vox. Idultū a iure. Pone casum in lnīa nubendi data ab aplo. xxvij. di. de bijs. in anno dato ad p̄motionem sacerdotij. s. e. li. ō elec. p̄missa. in q̄ drimestri tpe dato p̄dēnato in psonali actōe ad soluendū. ff. de re iudi. l. iij. si quis p̄dēnatus. p̄tra. s. de re iudi. qō ad p̄sultationē. s. de ap. cū sit. et. c. oblate. ff. de re iudi. l. ij. cū suus si. so. quoddā est iuris bñficiū qō nō potest alicui auferri vt inducie. x. dierū ad appellandum. ij. q. vi. anteriorū. inducie. iij. annox. ad petendā restōez. s. e. li. de in integ. resti. c. i. et istud verū est in istis et alijs inducijs que dantur a lege sine tacito vel expresso ministerio iudicātis. Quoddā qō sine causa auferri non p̄t et sic intelligāt hec regula. sed cū causa et cā cognita bene. et no. de hoc plene in dicta decre. cum sit. et illud verum in inducijs. q̄ licet dentur a iure interueniit tñ in eis tacitū vel expressuz ministeriū iudicātis. vt in deliberatorijs. x. dierum ⁊ sīl. Qō ergo hic dicit q̄ bñficiū iuris nemini ē auferendum intelligas ab hoīe et sine cause cognitōe. alio enī iure interdum tollitur alterius iuris beneficium. pone exemplum ī solēniter vouente qui non p̄trahit. s. e. li. de vo. et vo. re. c vno. In p̄tumace in non veniendo. In notorio criminoso et in tercio appellante qui non audiuntur appellātes. xxiij q. iij. de illicita. de ap. q̄posuit. et. c. sua nobis. L. ne liceat beneficium nō ē alicui auferendum. Idem. Confirmatur tractu tpis qō de iure ab initio in vna et eadē cā ter. ap. p̄ totū. sed vbi ius aufert vl p̄mittit hoīem auferre cessat regula sicut est videre in p̄e qui a iure hz vsumfructū in bonis aduēticijs filij. L. ō bo. q̄ li. l. cū oportet. et. l. vl. et tñ auferetur p̄ter relinq̄ntē ea condi tione ne ad p̄rem vsufructus p̄ueniat. in autē. vt li. ma. et a. in p̄in. Item a lege datur marito administratio bonorū parafernalium et tamen potest auferri per mulieris p̄o hibitionem. L. de pac. con. l. hac lege sed ista que fiunt p̄ mittente lege per hominem fieri non videntur sed poti? p̄ legē p̄mittentem Et est hec regl'a p̄ clerico electo q̄ cō firmationem debz petere. j. tres menses vt. s. de elec. q̄ sit. post prestitū p̄sen sum vt ibi. epūs enī ei mandat q̄ petat p̄firmatōm. j. mensem. videt enim q̄ non possit hoc mandare. exquo enim eodem vel alio iure nō cauetur q̄ hoc possit. ergo beneficiuz illi electo indultū tollere non poterit per hāc reguiā. et ea Confirmat. hec regl'a sūpta ē ex. l. ff. e. ti. l. q̄. s. dixi. qō ab initio. pone casū. i. q. i. p̄inci patus. vbi ñ cō ualescit simoniac° ingressus. s. e. li. ō Xp. si eo tpe. vbi spectat ī petrātis etas quā habebat impetrationis tempe. ff. de v. ob. inter stipulātem. §. sacrā. vbi nō valet liberi hoīs stipulatio licet postea seruus fiat. ad idem. s. e. li. de sen. ex. licet. ff. qui et a q̄. ma. lib. l. si seruo. vbi libertas data seruo alieno non valet. licet postea efficiatur seruus meus. ad idem instī. qui. nō est p̄mis. fa. testa. §. preterea. vbi testamentum furiosi vel impuberis non valz licet postea efficiatur maioz vel sane mentis. concoz. ad hoc. xvi. q. iij. §. pē v. q̄ ab initio. s. de elec. auditis. cū si. No. g° ex hac regl'a initiū specandum. alibi habes de fi. sed prosequere hic p̄ cardum. vt no. s. de el'c. dudum. Item nota. q̄ a prin° nullum est ipso iure tractu tpis non conualescere. secus autē si nō cēt nullum sed annullandum. s. de postula. bone. ij. ō elec. q̄ sicut. Expresse p̄tra. xij. q. ij. si qua de rebus. xvi. q. i. c. vl. de bijs q̄ fi. a pla. cū nos. ⁊ ibi de hoc ō regul. significatum. de iure. pa. cura. de despō. impu. de illis. de priuig ser. q̄posuit. ff. de ritu nup. l. si quis in senatorio. L. ō nup et si p̄tra. In bijs omnibus dicitur q2 qualescit q̄ a prin° cipio nullū erat. so. ad. c. si q̄ de rebus. dic q̄ nō ob. fm io. qui ibi no. q̄ contractus fcūs per clericos vacante sede tz ipso iure sed restituīē ecclesia. sed bug. ibi. tā. et gof. ⁊ ber. extra ne se. va. c. i. dicunt p̄trarium. s. q̄ nō tenet ipso iure ⁊ dicunt ibi rescindi q̄rum de facto p̄cessit. ⁊ q̄ p̄ē postea haberi ratū dicunt cē ī spāle fauore ecclesie. vel dic gñaliter ad illud et ad oīa supdicta cōtraria q̄ illud qō ab initio nullum est non firmat̄ solo tractu tempis vt hic. sicut enim tempus nō est modus inducende obligatōis. x. q. iij. q2 cognouimus. ō censi. peruenit. L. de pac. si certis annis. nec tollende. s. de prescrip. cām. ff. de ac. et ob. l. obligatōnum §. placet. sic nec repande vt hic. ad idem. ff. de ser. exp. l. si minoz. sed nouo subsequēti consensu inter dū tacito inter dū expresso sublata cā impedimenti bñ. vt p̄ cōtraria q̄batur ad hoc. L. si ma. fa. ra. ba. l. i. et. ij. q̄bat hoc optime. s. e. li. de despō. impu. c. i. valēt g° ex subsequēti cōsensu ex nūc nō vt extūc. si. ff. de of. pcō. l. obseruare. in fine. Spāle tñ videt fm ber. in cōtractu minoris. vbi nō tenet p̄tractus nisi tutoz vel curatoz ibi sit pñs licet postea consentiat. instī. de auct. tu. §. tutoz. ff. e. ti. l. obligari. Item in electione que si nulla est subsequenti consensu nō cōfirmat̄. de elec. auditis. fm ber. qui hoc no. s. de re. eq. alie. vel non

du lū. in glo. magna. in fi. sed adhuc ob. et solutioni ꝓtra/dicit predi. decre. s. de iure pa. cura. vbi etiā tractu tpis confirmatur qđ ab initio nō valebat. so. ibi nō fuit solꝰ tractus temporis ꝫ bona fides cū tpe legitio qđ pscriptiōz indurit. et facit qđ dixi. s. e. cū ꝗs. vel fuit illud ꝓter scā/dalum vel fuit ibi etiam tacitus ꝓsensus epi vt ibi no. Itē solutioni contradicit. s. de eo qui duxit in ma. quam pol. per ad. c. ij. vbi matrimoniū ꝓtractuz cum secunda viuente prima. mortua ꝑma ex nouo consensu confirmari non potest. Ho. illud ē propter impedimē tum perpetuum. s. adulterium cū spō salibus de facto. vt. s. e. ti. c. vl. licet gꝰ superueniat casus. s. mors prime a quo potuerat cuz scda matrimoniū inchoari remanet tm impedimentū predictū ꝓter quod nouus consensus non potest inducere matrimoniū cū scda. ⁊ ibi de hoc. illa ergo q̄ de necessitate desiderāt initium vel q̄ nō ñ valēt qz subest in eis ꝓpetuū impedimētū. nec tractu tēpis. nec nouo subsequēti ꝓsensu cōfirmantur. vt hic ⁊ ibi. ꝫ ea q̄ de necessitate recipiūt initium nec subest in eis perpetuū sed tpale tm impedimētū. et si nō solo tractu tpis ꝓfirmantur vt hic tm̄ sublato impedimēto nouo subsequenti consensu interdū tacito interdū expresso bñ. vt in contrarijs. et sic solutōm intelligo supdictam.

Non subsistit. Idem est sme culpe qui rei quē ad eum nō ptinet se immiscet.

Non est sme culpa. hec regla supta est. ex. l. ff. e. ti. l. culpa est. Pone casum in clerico iaciēte lapidē et ceco sagittā te. l. di. clerico. xv. q. i. §. vt ita. Jn monacho ciroico. s. de homi. tua. i. ille. Scire enī debet qđ suū ñ ē ad alios pertinere. C. vñ vi. cū ꝗrebaꝫ. si hec regula vera est. ergo ē culpa gerere aliena negocia. et sic est contra. ff. de nego. ge. l. ij. et per totū. vbi ꝓdicta est actio gerenti. et improbitate eī nō debuit actionem ꝓsequi. xvij. q. iij. si ad peccatū. s. de consue. c. pnl. ff. de fur. ita. Fullo. so. officium hoc debet homo hoī. xviij. q. ij. c. ij. s. de testa. cū in officijs. ibi ꝑmo loco. ff. de ser. expoz. l. fuus. ⁊ no. qđ ꝓprie loquēdo inter deū et hoīem est religio. in decre. iuramenti religio. xxij. q. iij. vnusq̄sq̄. inter prelatū et subditum obedientia ij. q. vi. qui se scit. inter maiorem et minorem reuerentia. s. e. li. de or. dele. c. ij. inter pīem et filiū dilectio. v. q. v. non osculatur. inter consanguineos pietas inter dñm et seruū fuit cū. inter prōnū et libertū obsequiū. inter hoīem ⁊ hominē officiū. nō pē ergo dici ad eū nō pertinere. nā vides qđ olim appellās ꝓ damnato habebat biduū vt in ꝓpria cā. nō triduū vt ī aliena. ff. de ap. ñ tm̄. ff. qñ ap. sit. l. ij. ad hoc. ij. q. vi. nō solet. Exemplificare potes hāc regulā etiā in impio medico. et in iudice qui per imperitiam male iudicauit qui tenetur actione in factum quantū religioni iudicantis videbiē equū. ff. de vaē. et extraor. cog. l. si iuder. insti. de obli. q̄ ex q̄si delic. in prin. qz impitia culpe ꝓparaē. i. q. i. nō est putanda. in fi. xxix. di. c. vi. s. de eta. et q̄li. ad aures. de homiē. tua. ff. e. ti. l. imperitia. si ergo ē in culpa se miscendo gꝰ tenetur de casu. qz sp̄ si casum culpa preuenit tenetur quis de casu. de homici. p̄spiterū. et. c. ꝓtinebatur. et. c. ad audientiā. et. s. e. li. e. ti. c. vl. de hoc. l. di. de bijs. s. de homi. sicut dignū. in glo. pnl. ad hāc regulā concordat. s. de sen. ex. perpendimus.

Nullus pluribus vti defensionibus prohibetur. Idem.

Nullus pluribus. hec regula supta est ex. l. ff. e. ti. l. nemo ex bijs. Pone casum. xxiij. q. i. quisquis. vbi negat augꝰ. qđ dicebat vincentius eū facere dicēs. qđ posito qđ id verum esset id facit ex causa. de prescrip. auditis. vbi allegatur exemptio et prescriptio. C. de transac. interpositas vbi dicitur transactōnem non tenere. tū qz metu interposita. tum quia facta cum seruo ꝓprio. et qđ dicit defensiōibus. intelligas etiaz ꝓtrarijs. xiij. q. ij. in prin. vbi de hoc ff. de excep. l. nemo. nisi forte specialiter ius impediat. vt in predi. l. ff. e. ti. l. nemo ex bijs. impedit enim ius interdū contrarias defensiones ꝓponi. pone casum. ff. de noxali. l. quotiens. §. preto. ibi. conuentus noxali negans fuū hē in ptāte conuictus de mendacio tenetur insolidum nec penitere potest Jdē in conuentu ō paupie. ff. si q̄dru. pau. fe. di. l. i. §. inē dictū. Jdē in eo qui negat pecuniam nūeratam. quictus ō mendacō ñ pē dicere se soluisse. C. de nō nu. pe. autē. ꝓtra qui. ꝓriā. Jdē in eo qui negat se sociū amittit priuilegiuz vt cōueniaē inq̄ntū facere pē. ff. de re iudi. ꝫ hoc ita. §. i. Jdem in eo qui negat sibi pecuniā solutā si cōuincitur de mendacio amittit priuil'm per qđ aduersarius ꝓpellebaē ꝓbare indebitū sed ipse cōpellitē ꝓbare debitū. s. de solu. is qui. ff. de ꝓba. cū de indebito. in prin. Jtez impedit. ff de rei ven. l. vl. C. qui po. in pi. ha. autē. si possessor. nā ꝓuentus reiven. vel pig. negās se possidere cōuictus de mē dacio comodū possessionis amittit vt ibi. et aquilia inficiatōe creſcit in duplū. ff. ad. l. acqui. l. ij. et heres qui negat legatum quictus non recurrit ad solēnitatē iuris vt dicaē testamentū impfectū. insti. de fideicō. heredi. §. vl. Jtē impedit insti. de fideicō. li. §. ſz q̄. et in autē. de trien. et se. § studiū. et. §. illud actoz. Duas aūt electōnes quis simul. p seq̄ non pē nec vna electa redire ad alteram. s. e. li. de ele. vt quis duas. et facit. s. de re iudi. cum olim. An autē q̄s pluribus actōnibus vti possit. no. xiij. q. ij. in prin. de reī. do. cū dilectus. et q̄ inno. et hos. de resti. in inte. constituī et plene. ff. de tribu. q̄ in heredē. §. eligere. Licet autē ex titulo duplicato non agatur. s. de fi. instru. inter dilectos. C. de con. emp. cū res. tm̄ bñ excipiē. s. de cō. ꝓben. pō electionē. de reli. do. constitutus. et. c. cum dilectus. Jn illa autem decre. de prescrip. veniens. simul ꝓponebantur illa duo. priuilegiū et prescriptio. per quoz vnū videbatur recedi ab altero vt ibi ptz. sed nōne cōtraria allegans non auditur. vt. xxij. q. vij. qđ aūt. in prin. de ap. sollicitudinē in fi. C. de fur. et f. coz. l. i. Quidam indistincte dixerūt allegantem ꝓtraria non audiri per ꝓdi. decre. inter dilectos sed obstāt supdicta iura. Alij dixerūt. s. g. naso. tan. et gof. recitando qđ illud ꝫ locū in actore et in eadem instantia iudicij. nā secus in diuerſ. ff. de inof. testa. l. papinianus. §. sed nec impuberis. in reo aūt non ꝫ locum. vt. s. ꝓbaui. sed huic opi. ꝓtradicit predi. decre. veniens. nam ibi erant mutue petitiones. et super eo quo se defendebat abbas nō auditur ibi allegās ꝓtraria. prescriptionem. s. et priuilegium. et ideo dixerūt qđ nō auditur allegās cōtraria ī eadē instantia. iudicij vt in contrarijs sed in diuersis bñ. ⁊ ideo dixit ler. qđ qui primo egit de inofficioso et succubuit potest postea dicere nullum. vt. C. de inof. test. l. cōtra maiores. sed huic ꝓtradicūt. de prescp. auditis. et. c. cū olim. vbi in eadē instantia ꝓponūtur. vnde dixerūt alij qđ sub cōditione licet ꝓponere cōtraria puta ꝓpono talem exceptōz ī q̄ si succubuero extūc ꝓpono talem. facit de excep. cū veñbilis. et qđ ibi no. et sic intelligūt dictas decre. auditis. et c. cum olim. et hoc recitat gof. seruari in curia. sed ſz ñ colligitur ex ipsis decre. et videē quidā dinare. vñ verū dicas

q aut sunt contraria q̃ ꝓponũtur ex principio aut ex fine. si ex prin⁹ sũt cõtraria sz ad vnũ finẽ tendũt. pone casũ in p̃ dic. decre. auditis. et in decre. cũ olim. et in decre. p⁹ electi onẽ. cũ si. tũc ꝓpom pñt in cadẽ instãtia ⁊ vnum nõ pociu⁹ dicat alteri. si autem ad finẽ contrariũ tendũt. pone exem plũ p decre. sollicitudinẽ. tũc simꝫ vel in eadẽ instãtia nõ ꝓ ponuntur. vt dixi. s. nec credas q̃ ī ꝓdi. decre. veniens priuilegium ī eo q̃ priuilegium sit contrarium prescp̃ tioni in eo q̃ pre⸗ scripto. sed tenoꝛ priuilegij erat con⸗ trarius prescriptõ ni. per p̃scptõz enī ibi dabatur abba⸗ ti plena et pura po testas recipiendi oꝛdines a quocũq; vellet epõ. sed per p̃⸗ uilegiũ cũ determinatione dabatur predicta ptãs. si epũs catholicus non eẽt ꝛc̃. Dicũt tñ quidã referẽ in vbis. an s. dicat allego priuilegiũ et prescriptõz ⁊ tũc dz audiri. an dicat allego prescriptionẽ et priuilegiũ et tũc nõ auditur. qz ponit carrucã añ boues. et sic intelligũt decre. sz vt ibi⁹. ptz primo priuilegium fuerat allegatum. vñ precedẽs rõ verioꝛ est. et no. q̃ exceptõem obiciens nõ ꝓtestatur lit em s. e. de li. contes. c. ij. nec fatet. vt. j. e. exceptõz. et adde qõ ibi dicã. et cõcordat ad hãc regulã. de ap. cum parati.

Quod semel placuit. Pone casũ. in mẽ⁹. xxij. q. v. boꝛ rendus. de iureiurã. quẽadmodũ. ff. de adul. si ⁊ vxoꝛ. in fi. Jn electo. viij. q. ij. dilectissimi. s. e. li. nulli. de elec. ff de decur. l. pnĺ. in fi. Jn iudice. iij. q. iij. offeratur. de cau⸗ sa pos. cũ olim. C. de iudi. apertissimi. Idem in alijs oĩb⁹. iij. di. in istis. s. de ꝓba. per tuas. ff. de neg. gel. põp. fal⸗ lit interdũ hec regula ex cã superuenienti vel de nouo ad noticiã puenienti. s. e. li. de elec. vt circa. et. c. nulli. s. ꝛ ex cep. pastoꝛalis. quia q̃ de nouo emergũt indigent auxilio. s. de of. dele. insinuãte. ff. de inter. ac. de etate. §. de causa. Jtem fallit in casu. ff. de mu. ⁊ bo. vt gradati. §. repꝛobari vbi medicus semel ꝓbatus iterũ repꝛobatur. et est illud speciale ꝓpter hominũ sanitatẽ. Jtem fallit in oĩbus casi⸗ bus in quibus a iure permittit̃ penitere vel variare. sic in appellatõe a qua licet appellanti recedere. ij. q. vi. si q̃s libel los. de of. dele. gratũ. s. e. li. de elec. q̃uis. et. c. ꝓuida. et. s. de ap. inꝫposita. Jn pñno laico qui variare pt̃. s. de iur. pa. q̃ añt. et. c. pastoralis. in cardinali q̃ variat in casu. s. de elec. l⁹. in moniali. s. e. li. e. ti. indẽnitatib⁹. §. si añt. et ī testamẽto qõ mutari pt̃ vsq; ad supꝛemũ vite exitũ. xiij. q. ij. vltima volũtas. de cel. mis. cũ marthe. ff. de a diss. le. l. iij. non ob. pactũ de nõ mutãdo. C. de pac. l. pactũ qõ do tali. ff. de le. iij. si q̃s. in prin. j. ff⁹. et ī libello qõ vsq; ad li. ptes. mutari pt̃. C. de eden. l. edita. de hoc de libel. obla. c. ij. et accusans añ inscriptõm peniret. de accu. c. lz. Jtem iu der mutat interlocutoꝛiã suaz. s. de ap. cũ cessante. et dic vt ibi. ff. de re iudi. qõ iussit. Jtem in mandato societate ⁊ deposito licitũ est penitere. insti. mãdati. §. recte. s. e. li. de ꝓcura. c. ij. et pnĺ. et. ff. ꝓ so. sz et si socius. §. vl. ff. deposi. l. i. §. pnĺ. et regulariter in cõtractib⁹ ĩnoiatis. qõ dic. vt plene no. ff. de ꝛdi. cã da. et cã nõ se. si pecuniam. Jtem pre cariũ ad certũ tẽpus ꝓcessuz eẽ añ tps reuocatur. ff. de p̃ ca. l. cũ precario. rõ quia certi tpis adiectio ẽ ꝓtra naturã illius contractus. Jtẽ soluũtur spõsalia de futuro per se cuta spõsalia de psenti. de spon. si inter. ⁊ sponsalia de p̃ senti per ingressum religionis. de conuer. ꝓiug. et publico et ingressus religionem anteãnũ vel ꝓfessionẽ peniter de

terius odio pꝛegrauari.

Sine culpa. Idem. Nisi subsit causa nõẽ aliquis puniendus. Idẽ.

regul. ad nr̃am. et ꝓfessus vnam religionem etiã multo p̃ lato ꝓfitetur et ingreditur artioꝛem. c. ti. lz. et a simplici voto receditur p̃ sequẽs mr̃imoniũ. s. e. li. de vo. et vo. re. c. vno. rõ ibi. Jtẽ a voto de certa religione ꝓfitenda rece ditur per ingressum etiam laxioꝛis. s. e. li. de regul. qui p⁹ votũ. Jtem fallit in casu in q̃ licet infra triduum penitere s. de regula. ad uostram. et. e. li. e. titu. constitutionem. in fine. Jtem in ele⸗ cto qui consensit electioni de se fa⸗ cte. quia ꝓpria au⸗ ctoꝛitate penitet ã⸗ te confirmatiõz. d̃ transla. inter coꝛ⸗ poralia. fm ber. Jn hijs igitur et silib⁹ casibus quod semꝫ placuit adhuc potũit displicere. Et incidit in hãc regulaz illud gñale. q̃ nullus pt̃ venire contra factũ suum. de quo dic vt no. lv. di. penitentes. de elec. nosti. et de cleri. cõiu. diuerꝫ fallacijs. Et no. q̃ hec regula nõ bz locũ in hijs q̃ ī pꝛobantur a iure. vt in predic. c. penitentes. lv. di. s. d̃ pac. c. vl. de fo. compe. si diligenti. C. de arbi. l. pnĺ. vbi licet p⸗ tes pactũ faciãt de nõ recedendo ab arbitrio. et ap. renun cient. nihilominus recedere possunt. Jtem habet locum ī hijs que scienter placent et non per errozem facti. xxxviij. di. q̃uis. xxij. q. ij. in quibus. s. de elec. cũ in cunctis. ⁊ de solu. c. vl. de cõiug. f. c. ij. et vl. ff. de iurisdom. iu. si per et ꝓrorẽ. Jtẽ req̃rit̃ q̃ nõ placeat sola mente sz q̃ bo vel facto. et q̃ alterius interfit. facit. j. e. mutare. et q̃ ibi dicam.

Non dz aliqs. Pone ca. um in filio qui non excõicatur p̃ pcõ patris. xxiij. q. iij. si heres. Jn cõpꝛomitten⸗ tibus qui nõ puniunt̃ dolo cõpꝛomissarij. s. e. li. de elec. si cõpromissarius. §. i. idem. C. de inof. tes. si quis suo. vsus finẽ. vbi reuocatur lex ãtiq̃ q̃ pmittebat filiũ exheredari a matre. ꝓpter paternũ odiũ. ad idem. i. q. iij. iudex. de simo nia. nobis. et. c. sicut tuis. s. e. li. de iureiur. et dam. da. ⁊ si pignorationes. C. de peñ. sancimus. cũ si. Contra. ij. q. vi biduũ. v. si aduersus absentẽ. de cã pos. cũ olim. ff. de ẽbu. ꝓcuratoꝛis. vbi negligentia vt in primo. factũ vt in scõo. dolus vt in tercio ꝓcuratoꝛis nocet dño. Sed dic q̃ rõne mãdati ipse dñs videt̃ id facere. vñ eius odio grauatur in quãtũ fines mãdati patiũtur in eo q̃ excedit. no. de of. de le. cũ olim. intelligas hoc vt plene no. s. vt lit̃ nõ cõ. c. i. in fi. Idẽ dic in herede qui grauat̃ ꝓ defuncto. Jn fideiusso re qui grauatur ꝓ principali. vt no. de hoc per gar. in p̃⸗ di. decre. et si pignoratões. Item cõtra. lxx. di. neminẽ. v⸗ bi in odiũ oꝛdinatis deponit̃ oꝛdinat⁹. sz ibi nõ solũ fuit o diũ oꝛdinantis sed delictũ oꝛdinati q̃ se permisit sme tr⁹ oꝛ dinari. vt ibi no. Jtem ꝓtra. lvi. di. per totũ. i. q. iij. §. itez peccato. vi. q. i. si quis cũ. xv. q. vl. cum multe. xxiij. q. iij. in prin. xxv. q. ij. ita nos. de ꝓse. di. i. in scã. ibi perit iustus sepe ꝓ impio. s. de fi. pres. per totũ. s. de spon. non est no bis. de hereti. vgentis. et. e. ti. s. e. li. c. ij. §. ij. cũ multis si milibus. so. triplex est pena. etia. spũalis et tpalis. qõ ꝓ⸗ sequere. vt no. i. q. iij. in summa. et. xxiij. q. iij. in sũ. d̃ hijs q̃ h. a ma. p. ca. q̃suit. pena g⁹ tpali vel spũali alia ab excõi catõe sepe punit̃ vn⁹ ꝓ alio. et est spãle et ratõz videre po tes. vel in odiũ criminis puta lesemaiestatis hereſis vl̃ scis matis. ad hoc. s. e. li. de scisma. c. vno. vl̃ quia incontinen tia paterna timetur in filio. et facit qõ dixi. s. e. semel. in fi ne. item ꝓtra. ff. de insti. sed et si pupillus. §. ceterũ. in fi. sz ibi fuit culpa preponentis. ⁊ eodẽ mõ soluitur. ff. de of. ꝓ cõ. obſuare. §. i. q. ibi culpa fuit. ꝓcõsul. secũ ducẽs vxoꝛẽ

Idem. ꝓtra. C. in qui. cau. pig. tacite ꝓtra. l. satis. vbi bõa mulieris in cã mariti. primipilarij sũt tacite obligata. ita q̃ si ip sius bona exhausta sũt bona vxoris distrahuntur. ſz illõ ẽ spãle. ⁊ facit ad hãc regl'am. j. c. damnũ quod quis ⁊ qõ ibi dicam. et satis continuatur hec regula. cum. j. ꝓ quã etiã rñdetur ad cõtraria. s. signata.

Sine culpa. hic ponitur regula et eius exceptio in regula. Pone casum lvi. dist. satis peruersum. s. de ꝓsti. cognoscentis ff. ad l. acqui. si putator. In exemptõne. pone casum in marito corrupte qui a promotione sme culpe repellitur tamẽ ex causa ꝓpter sacramenti detectum. xxxiij. di. si cui?. In clerico leproso qui sme culpa ꝓpter scandalum priuatur eccle sia. de cle. egro. tua. Item in domino serui qui noxam dedit qui cõpellitur emendare noxam vel dare seruũ ꝓ noxa insti. de noxa. in prin. Regulariter ergo nullus punitur sine culpa. xvi. q. vij. inuentũ. de homici. iohannes. ⁊ c. vl. C. de peñ. sancim⁹. s. de cõsue. c. pnl'. et. s. regula ꝓri. cum suis cõcor. ⁊ est rõ quia pena est mensura culpe. de of. del' sane. ij. de transac. c. vl. de homici. sicut dignũ. vbi autem nõ extat mensurandũ mensura locũ nõ hz. ergo vbi non ẽ culpa nec pena. bene tñ et causa punitur quis sme culpa. s. vt li. non conf. qm̃ frequẽter. §. si vo. in fi. Et hec materia plus glo. non indiget. ꝓsequere enĩ eam. vt no. xxij. di.

Quod quis mandato facit iudicis dolo facere non videtur. cũ habeat parere necẽ. Idem.

Quod q̃s mandato. hec regula sũpta ẽ. ex. l ff. e. ti. l. nõ viden ẽ data. §. qui iussu. Pone casum in milite qui de mãdato iudicis occidit. xxij. q. v. miles. In laico vel clerico qui de mandato eꝑi capit clericum. s. e. li. de sen. ex. si clericos. et in eo qui iussu ꝓtoris corrupit album qui excusat a pena. ff. de iurisdictio. om. iu. si quis id. §. doli mali. et hec vera cum iudex aliquid mandat officium suum exercẽdo. ff. ad trebel. seruo. §. cum prætor. et cã quare tũc excusatur parens est iudicialis auctoritas. vt ibi. Pcõ ne contra publicã honestatẽ impediatur punitio maleficiorũ. ⁊ ff. ad. l. acquil'. ita vulneratꝰ. si vo nõ exercet officiũ suum nõ ẽ parendũ nisi in reuerentie exhibitiõe. ff. de in ius vo. l. gñaliter. nã interdũ resistere debẽt officiales. de pe. di. i nemo. s de elec. fũdamenta. §. iudices. C. ô ap. qm̃. ⁊ hoc verũ in atrocioribus in q̃b⁹ potiꝰ deo q̃ hominibus obediendum est. xi. q. iij. si dñs. de sen. excõi. inquisitioni. ff. e ti. ad ea. In hijs autẽ que sme dolo cõmittuntur etiam extra officium parens excusatur. ff. ad. l. acquil'. liber hõ. ij. vbi de hoc plene no. et no. q̃ sicut dolo caret qui iudicis obtẽpat ꝑcepto ita econuerso dolo non caret qui iudicis non obtẽpat ꝑcepto. ff. e. ti. l. non pt̃ dolo carere qui imperio magistratꝰ nõ obtpauit.

Cum habeat. reddituũ causa. In hijs ergo in quibus ñ hz necesse parere vt in atrocioribus q̃ ad suũ ñ spectãt officiũ dolo nõ caret vt s. dixi. et facit de sen. ex. vniuersitatis. vbi verberãs mõachum si ẽ laicꝰ hz hoc faciat de mãdato abbatis sui excõicatus ẽ. ⁊ no. q̃ dicit q̃ habeat parere necesse. sicut enim necessitas excusat a furto. vt de con. dist. v. discipulos. s. de fur. c. iij. ad hoc. ff. ad. l. rodi. de iac. l. fj. §. cum in eadẽ naui. sic et a dolo. vt hic vides. cum ergo nullum maleficium sme dolo vel lata saltem culpa que dolo cõparatur. xv. q. i. aliquos. de sen. ex. c. i. ff. de iniuꝫ. l. illud. ergo et a quolibet maleficio excusat necessitas q̃ô intelligas. vt dixi. ẽ aut ẽ regula hec in argumento ad q̃onem de eo q̃ ad mãdatũ eccle reddit debitũ vroꝛi pendẽte lite adulterij vel ꝺitionis. de hoc no. xxiij. di. si cuius. ⁊ de cõiu. f. ꝓposuit.

Mora sua. hec regula sumpta est ex. l. ff. e. ti. in condemnatõe. §. vnicuiq;. Pone casum in eo qui est in mora soluendi decimas quia pereunt periculo suo etiam casu fortuito. xvi. q. i. decime. Idem in cõmodatario vel depositario qui fuit in mora. de commoda. c. vno. de depos. bona fides. Idem in fure qui statim ẽ in mora. C. de fur. l. subtracto. Circa hanc tamen regulam nota q̃ ad hoc q̃ quis dicatur morosus requiritur q̃ sciat se debere. vel scire debeat q̃ interpellatus fuerit a die vel hõe ⁊ q̃ habuerit possibilitatẽ dãdi. hoc hẽs. ff. de re. cre. l. q̃ te. et tũc tenetur morosus de casu fortuito etiã si eodem modo fuisset res apũd dominũ peritura. fm accur. ⁊ mar. ꝺ. vt no. in dicta. l. q̃ te. ⁊ ꝓbatur. ff. dele. i. cũ res. §. vl. fortassis enim dñs rem vendidisset et apud alium perijsset. et hoc tenz ber. s. de ꝛmoda. c. vno. et de depo. bona fides. Et no. q̃ dicit mora sua. nã in duobus reis debendi altero interpellato alter liberatur interitu speciei sed interpellatꝰ tenet. ff. de vsu. l. mota. in fi. Item mora fideiussoris sibi nocet ñ reo q̃minꝰ liberetur interitu speciei. secus ecõuerso. ff. de v. ob. l. cũ filiꝰ et. l. mora. et hoc q̃ fideiussor hz cãm a reo nõ reus a fideiussore. Dnũ no. q̃ si debitor primo fuit in mora soluendi et postea creditor in mora recipiendi vel econtra. q̃ vltia mora nocet. vt. ff. de vsur. l. debitor. et vide qõ no. de de ci. cum hoies. De mora aũt et multiplici eius effectu plene no. ff. de vsu. l. mora. Sed nunquid mora semel ꝓmissa purgari pt̃. et vide ꝓ nõ. xij. q. ij. longiquitate. xx. q. ij. puella. de elec. cum in cunctis. ibi. elapso tempore. de supplẽ. neg. pla. lz. et. c. vl. ff. de ac. et ob. l. traiecticie. C. de cõtra. et ꝓmit. sti. magnam. Contra q̃ possit purgari. xvi. q. i. vbi de hoc. et. c. di. quoniam. de supplen. neg. pla. lẽas. de elec. q̃ sicut. in fi. de rebus ec. non ali. si quis prespitor. de loca. et conduc. ꝓpter. in fi. et. c. potuit. vbi de hoc et de elec. c. vl. ff. si quis cautꝫ. l. et si post tres. ff. de peri. et como. l. i. C. ô fideiusso. sancimus. s. e. li. de preben. si tibi Do. dic q̃ vbi dies prefigitur a canone vel lege penam ꝺponente mora purgari non pt̃. pena enim semel cõmissa ñ purgatur et sic intelliguntur prima iura et hec regula. et hoc est verum nisi eadem lege vel alia vel canone caueat ĩ eo casu moram posse purgari et penam euitari. et sic intelligantur contraria. Lex autem illa. et si post tres loquitur de preparatorijs iudiciorum in quibus mora bene purgatur vt ibi. cũ suis si. sed pli. ꝓtes. non purgatur. ff. de ver. ob. l. si insulam. multo ergo minꝰ purgabitur pena semel ꝺmissa nisi forte fingeret non fuisse in mora. ij. q. vi. biduũ. de re iudi. cum bertoldus. ff. de in integ. resti. l. diuus. sicut enim a pena canonis non appellatur. s. de ap. cõsulit. ij. et. c. q̃ nos. nec a pena legis. vt. ff. de v. si. si q̃ pena. sic nec purgatur. vt. s. dictũ ẽ. et hoc no. gar. s. e. li. de elc.

Mora sua cuilibet ẽ nociua. Idem.

Ea que fiunt a iudice si ad eius non

Excipientes. §. q̃ si ꝓ vigint.

Ea que fiũt. Hec regl'a sũpta ẽ ex. l. ff. e. ti. l. factuꝫ a iudice. Pone casum. lxviij. di. quoꝫ vices. vbi simplex prespiter ordines ꝓferendo. crismãdo. vgines ꝓsecrando. nil agit. s. e. li. de pe. et re. indulgentie. vbi non tenet indulgẽtia data ab epõ vltra tenorem cõcilij gñalis. ad idem. ff. ô iurisdictione. om. iu. l. vl. ibi dicitur. extra territorium ius dicenti non pareatur impune. idem si sup̃ iurisdictõe suam velu

ius dicere. Et hz hec regula locum etiã cũ bonũ ẽ id quod facit iudex. tñ exquo ad eius nõ spectat officium viribus ñ subsistit. pone exẽplum. xcvi. di. bene quidem. bonum enĩ ẽ statuere res ecclesie alienari non posse. xij. q. ij. per totum de re. eccle. non alie. per totum. tñ statutũ imparozis sup hoc non valuit. quia ad eius non pertinebat officium. vt ibi. ad idem. de ap. dilectis. ibi enim officialis arẽpiscopi bonũ et equũ ỗcreuerat. tamẽ qz id ad suũ ñ ptinebat officiũ rõe appellatõis intẽposite ad papaz non valuit qõ fecit gñale enim est qd ñ sufficit bonũ facere nisi ꝛ bñ id fiat. xvi q. i. monachi. ij. de postul. c. ij. ff. de re mili. l. iij. §. in bello. et facit. xiij. q. v. relegẽtes. et de collu. c. i. ꝛ qõ ibi no. et qõ dicit regla ea q̃ fiũt a iudice. alias subaudi. nã in eo qõ facit ñ ptinens ad suũ officiũ ñ ỗz iudex sicut gõ procurator fines mãdati ñ dz excedere sic nec iudex fines iurisdictõis ꝛ ẽ dico. siue sit ỗz diãri⁹ siue delegat⁹ siue arbit. saluo eo qõ de progatione no. s. de of. dele. P. et. H. Queri solet si iudex q̃ de decem tm̃ pẽ iudicare iudicat. de. xx. an valeat sntĩa in. x. dixit. io. q̃ non. qz res iudicata nõ pẽ p parte tenere et p pte ñ tenere. ff. fa. hercis. in hoc iudicio. et hoc ipse no. ij. q. vi. §. diffinitiua. v. cũ certa rõe. in fi. Ad ptraria ibi signata. xij. q. ij. si q̃s de fuis. C. de dona. sancim⁹. pẽ tñderi id speciale fauoze donationũ. Ad decre. de ar. cũ tpe. de preben. di lcũs. dici pẽ q̃ ibi sntĩa ptinebat plura capla vnde in vno pẽ tenere et in alio non. hic aũt continet vnum tm̃. et cum io. concoz. accur. ff. de iurisdom. iu. l. vl. hu. tamẽ et lau. tenẽt ỗziũ. s. q̃ sntĩa bñ tenet in. x. et dicunt sntĩam rescindi tãtũ in supfluo. et hoc no. ex verbis illius. v. cum certa. duz dicit q̃ contra ius gestũ vidz. et. C. qñ. quo. nõ ẽ ne. l. certa. et. p eis facit qõ no. de dona. aplice. et regula. j. e. vtile et qõ ibi dicã. pio. optime facit predi. decre. s. e. li. de pe. et re. indulgentie. p hu. et lau. s. e. de arbi. c. i. ff. de arbi. l. diem. §. si plures. Et facit hec regula p hijs q̃ diri. s. e. q̃ quis mãdato. Ad primũ casũ. ỗ. xcv. di. c. i. vbi prespiti crismabãt. sz illud ad tẽp⁹ a grego. fuit spãliter pcessum. et dic vt ibi. et tũc ad eozum spectabat officium. ꝛ si nõ ex ozdine ex demandatõe. et vide q̃ de hoc no. de conse. dist. v. mãus. in vl. glo. nec hz locũ hec regula in spiritualib⁹ que potius dependẽt ex ptãte ozdinis q̃ iurisdictionis. hinc ẽ q̃ si epũs qui hoc potest ex ozdine consecret alienam eccl̃iam vel altare vel ozdinet alienum subditum qõ nõ potest ex iurisdictione. psecratio tñ et ordinatio bene tenet licet ozd⁹ natus execution̄e careat. vi. q. i. epũs in dioceſi. de tẽ. oz. q̃ trãslationẽ. et dixi. s. e. ratum.

spectãt officium viribus ñ subsistunt. Idem.

Cienti et consentiẽti non fit iniuria nec̃

Cienti. hec regula sũpta est ex. l. ff. e. ti. l. nemo videt̃ fraudare eos qui sciũt et consentiũt. Pone casum in ingenuo qui sciens et psentiens ptraxit mrimoniũ cum serua. l econtrario. xxix. q. ij. si q̃s ingenuus. et. c. si femina. Jn cl̃is qui scienter et volũtate iocosa se ad inuicẽ percutiunt. s. de sen. ex. c. i. Jtem in eo q̃ sciebat rem quam emebat f uitutem debere. ff. de ac. em. et ven. l. i. in fi. et pcozdat ad hanc regulã. j. e. eũ qui certus. et qõ dicit hec regula scienti. dic vel scire debenti. ff. de edil. edi. l. i. §. si intelligatur. ad hoc. xvi. di. qõ dicitis. s. de cle. ex. mi. apostolice. s. qõ me. cã. c. pnl. in fi. Jtem dic scienti a principio. sec⁹ si ex p⁹ facto. ff. de edil. edi. l. iustissime. §. vlti⁹. Et nota q̃ dolus malus est omnis callidit̃as fallacia machinatio ad circũ ueniendũ fallendũ decipiendũ alterũ adhibita scdum la beonẽ. ff. de dolo mal. l. i. §. i. sz sciens nõ circũuenit̃ fallit̃ vel decipitur ergo sibi non infertur dolus. igitur induct⁹ ad clericatũ vel monachatũ nõ dicitur dolũ passus qz nõ est deceptus. xx. q. iij. pstituit. vbi de hoc. et de puer. piu. dudum. in fi. Et quod dicit hec regula non inferri dolum scienti ꝛ volenti verum est vt ex eo agi possit. infertur tñ ita q̃ nascitur exeo actio per exceptionem elidenda. ff. de fur. inter omnes. §. vlti. et penulti. Et no. q̃ hec regla formata est copulati ue nõ disiũctiue. vñ hec duo piunctim requiruntur. scz. q̃ sciat et psentiat. scienti enĩ et psentiẽti bene infertur iniuria. et dolus. xv. q. i. illud. cũ si. Ad hãc regulã signatur ỗ. de sen. ex. prigit. ibi. huius manus iniectio et si nõ violẽta tñ iniuriosa nascatur. Sed. nõ est iniuriosa. quia iniuria fiat ipsi clerico volenti. vt hic. sed est iniuriosa quia fit iniuria toti ordini clericali et ideo ibi sequitur. cũ canon ille cẽ. et ibi de hoc. Jtem cõtra. C. ỗ rap. p gl. l. vna. vbi si rapio virginẽ etiã volentem teneoz. sed hoc ideo qz id volu it psuasione dolosa qõ plꝰ est q̃ violẽtia. ff. de ser. coz. l. i. §. psuadere. Jtem contra. C. de fur. et f. coz. l. si quis fuo. ibi sciens et cõsentiẽs agit furti et fui corrupti. so. de rigore. et reiveritate illi scienti et consentienti non fuit facta iniuria tñ de q̃d ã equitate agit ac si iniuria vel dolus sibi fuisz illatus. vnde nec furtum ibi fuit factum nec fuus corrupt⁹ ex equitate tamẽ agitur de vtroq̃. Et facit hec regula ad id qõ diri. s. e. possessoz male fidei. ad fi.

Dolus. Idem. Que a iure cõmũi exoꝛbitant. nequaq̃ ad consequentiam sunt trahenda.

Ope a iure. hec regula sũpta est ex. l. ff. e. ti. l. q̃ cõtra. rõm. Pone casum. xvi. q. i. hinc est. s. de priuil. sane. ff. de pstit. prin. l. i. in fi. et cõcoz. ad hãc regl̃am. j. e. q̃ alicui. et. c. in argumentũ. potes igit̃ intelligere hãc regulaz in priuilegio. vt. s. qz singuloz primlegia legem pmunem nõ faciunt. xxvi. q. ij. ñ exẽplo. Jtem in iure pone in velleia no. nã regulariter quilibet interdicendo obligatur. fallit̃ in muliere hoc gõ nõ trahit̃ ad consequẽtiã. et idem in si. ꝛ vide qõ diri. s. e. priuilegiũ. et qõ no. de priuile. sane. et no. q̃ sicut ea q̃ exoꝛbitãt a iure cõi ad consequentiam trahenda ñ sunt vt hic. sic nec amplianda sz restringenda. vt. s. e li. de fili. pres. is qui. in fi. ad idem. s. e. odia. Jtem licet fauozabile fuit̃ in ãplietur vt ibi. nõ tñ ad psequẽtiã trahit̃ vt hic. et facit hec regula ad qõnem qua queritur. an frẽs heremitam vel frẽs sancti augus. et alij religiosi mendicãtes et non mendicantes pprehendantur pstõne illa. extra uaganti nouiter edita per bonifa. pp̃am. viij. que incipit. super cathedram pẽminentie pastoralis. q̃ habet̃ in clem. de sepul. dudũ. in q̃ exp̃munt̃ solũmodo minoꝛes et predicatoꝛes. Et quicquid alij dicãt dicendum est q̃ nõ extenditur ad alios religiosos mendicantes vel nõ vel ad secl̃a res clericos sed solum minoꝛes et predicatoꝛes amplectit̃ tum quia intentio pape videtur hec fuisse vt p verba ipsius pstitutõis appareat. tum qz exoꝛbitãs est a iure cõmuni illa pstitutõ et ideo ad psequentiam non trahenda nec ampliꝛanda vt hic. vult enĩ illa pstõ dari quartaz etiam de hijs ỗ quibus de iure dari non dz sicut de ornamentis relictis p fabrica. ãniuersario. xx. xxx. et sic de singulis. puta relictis p luminarib⁹ vel certis pssõis. ỗ testa. c. vl. ỗ v. si. ex pte. ij.

Dicã ergo illa iura mutata ⁊ correcta ꝓ ꝓstõez solum quo ad expressos in ea, quo ad alios remaneãt adhuc ipa iura correctio enĩ iuriũ est vitãda. de elec. eccĩa vña. ij. cũ si. ĩ talibus enĩ nõ arguimus de silibus ad silia. et ꝓcor. qõ dicã. j. e. in penis. et facit ad ℔ optime. s. e. li. de elec. statutũ et de regula. constõnem. et ita pronunciatum fuit ꝓ ꝓfũ dissime scientie et bone memorie virum dominum Johannem de monte murlo. et per me in quadam qõne ĩ qua fuimus ad consulendõ assumpti.

Quod omnes tãgit. Pone casum in arepo ꝓse crãdo ab omnibus suffraganeis. lxvi. di. c. i. In electione faciẽda ab oĩbus canonicis. de elec. qz ꝓpter. In concedẽdo haustũ aque in q̃ omnes vocãdi sunt qui ius hñt. ff. de aqua plu. ar. l. in concedẽpo. ad idem. liij. di. c. i. viij. q. i. lz. de tẽ. or. si arepus. C. de aucto. ꝓstã. l. vl. ff. de adop. l. nã ita diuus. nã si qui leduntur vocãdi sunt in ꝓfirmatõe adoptionis. vt ibi. Et no. ꝙ dicit. id qõ tangit omnes debere approbari ab omnibus. ergo non valet qõ facit maior pars. et sic ẽ contra lxv. di. c. i. s. de hijs que fi. a ma. par. ca. c. i. ff. ad munic̃. l. ꝙ maior. so. aut cõpetit vt singulis aut vt collegio. qõ ꝓ sequere. vt no. per ber. ⁊ inno. de consti. cũ omnes. Fallit autem hec regula in casu insti. de re. diui. ꝟ. religiosum. v. in cõe. vt no. in predi. decre. cum omnes. ad id qõ. s. dixi. ꝙ sufficit qõ facit maior ꝑs collegij. ꝓtradicit decre. de re iudi. cũ olim. ĩ fi. ibi. plena oĩm q̃ ꝑtes fuerit ꝛc̃. lz ibi subaudiẽ ℓ maioris ꝑtis. nã illud dicũ oẽs facere qõ facit maior ꝑs. lvi. di aplica. de elec. cũ inter canonicos. in ꝑn. ff. ad munici. ꝙ maior. interdum tamen requrunt due ꝑtes. de elec. lz. ⁊. e. ti. scriptũ. cũ si. Et facit hec regula in argumẽtũ ad id de quo olim dubitabatur an in electione inferioz dignitatum vel canonicoz vocentur absentes et videbaẽ ꝙ nõ per predi. decre. cũ olim. in fi. hodie terminatum est s. e. li. de preben. cũ in eccĩis. Itẽ ẽ ar. ad questionẽ an ꝑꝑ possit statuere inuitis acolitis ꝙ ipi contineant. et hec ꝯno. lxxij. di. ꝓposuisti. Et dixit ibi io. ꝙ nõ qz castitas sua deri ꝑt nõ imperari. xxij. q. i. integritas. bar. brix. ibi ꝓtra cuius dictũ penitus est falsum nisi intelligas de ꝓmouendis lz ipse de ꝓmotis etiã intellexit vt eius ẏba ꝓdemonstrant. monachis aũt ꝓfessis q̃ renũciauerũt ꝓprie volũtati austeriorem regula posset indici etiã ipsis nõ approbãtibus fm inno. q̃ ℔ no. de regul. sup eo. et ẽ satis expressum s. e. li. de sta. regula. c. vno. ibi monialibꝰ indicit austeriorem vitã. lz nõ possint sine oĩm volũtate ordinẽ mutare. de hijs q̃ vi metusue cã fi. c. pnl. Et no. ꝙ fm ꝓmũ casũ quez posui arepũs de iure cõsecrãdus ẽ ab omnibus suffraganeis ꝑꝑ tñ sibi hoc vsurpat fm io. q̃ hoc no. xxiij. q. i. pudenda. Et. li. di. q̃ in aliquo. ex. l. ff. e. ti. l. semp Nobscuris hec regula sũpta est in obscuris. et. l. sp in stipulatõibus. Pone casũ. s. de cen. et ꝓte. vbi in dubio nõ ꝓsumẽ soluere vota ad maximam lz ad minimam mensurã. ad idẽ. ff. de le. iij. l. minimis. vbi minimis sic in gñe legatis debentur minimi. Circa hãc regulã no. ꝙ ĩ obscuris non statim inspicimus qõ ẽ minimũ imo inspicimꝰ primo qõ ẽ verisimilius et qõ plerũq̃ ꝓsueuit fieri. vt. j. e. in spicimus. cũ suis cõcor. et. ff. e. ti. l. in obscuris inspici. si ℔ sciri nõ ꝑt tunc inspicimus qõ est minimuz. vt hic. Primo ergo inspicimꝰ quod expresse agitur. puta. x. li. bonoñ. vel qõ agitur tacite. tacite dico. vel ratione rei que vẽditur. x. li. vel rõne persone. vel rõne consuetudinis. vltimo qõ est minimum. vt hic. et est si. qõ dixi. s. e. cũ sunt partium. rõ huius regule est quia de minimo nõ ẽ dubium sensisse q̃a si intellexit de maximo gꝰ de minimo quia plus ĩcludit sub se minus sed nõ econuerso. ⁊ de hoc dicã. j. e. plus semper Alibi tñ habes argumẽta de mediocritate spectanda. x. q. ij. hoc ius. de of. custo. c. i. et est expressum. ff. de le. i. l. legato. in ꝓin. vbi ꝓ ℔. ff. de au. ⁊ ar. le. q̃ lãcẽ. C. de dona. si quis argumẽtuz. ꝟ. si vo. et. ꝟ. se. cũ si. Et ꝑ dici ꝙ in speciebus vel artificijs medium ĩspicimus. vt no. ff. mã. l. fideiussorem. et sic intelligan ẽ illa iura. In quantitatibus aũt inspicimus qõ est minimũ. vt dixi. s. in predi. l. fideiussorem. et. ff. de le. i. apud iul. ꝟ. scio ex facto. q̃ vidꝛ cõtraria ad supdictã solutõez. nã ibi legato fundo si duos fundos habebat testator debetur minimus. si non apparet de quo senserit lz ibi non erat medium. Et aduerte qz vilissimum hominem habere non expedit. et ideo legato vel promisso hoĩe mediocris debeẽ. vt in predi. l. legato. sed vilissimos nũmos habere nobis expedit. vñ et bigatinos. vt in ꝑdi. l. mimis. et vile triticũ. vt in ꝑdi. l. fideiussorẽ. et ideo in hijs debeẽ minimũ. Itẽ hz locũ hec regula in penis. vt. j. e. i penis. vt ibi dicam. sũ. xi. di. c. vl. v. sepe dilectõz Quum q̃ certꝰ. Pone casuam. ꝛc̃. s. de ap. si duobꝰ. In arepo qui sciens illuz excõmunicauit qui appellauerat ad papam. ff. de ac. emp. et ven. l. i. in fi. In eo qui sciebat rẽ quam habebat seruitutem ꝺbere quia non aget er ẽpto ꝛ minoris vt ibi. et facit. s. e. scienti. et qõ ibi dixi. ⁊ no. ff. e. ti. nemo videẽ. et qõ hic dicit. qui certus ẽ. subaudi ℓ eẽ dz. nã nõ ẽ necessarium singulos auribus intimari quod ẽ publice promulgatum. xvi. di. ꝙ dicitis. de postula. ꝑla. c. i. ff. de insti. lz et si pupillus. Licet aũt canonicus qui certus ẽ de morte epi de ipsius morte non debeat vlteriꝰ certiorari. vt. s. de elec. cum inter vniuersas. tamen citari debet ad electionem faciendã. vt no. ber. in dcã decre. cũ inẽ qõ verũ puto. nam q̃ certus ẽ vt hõ certiorat ur vt iudex. ij q. i. multi. et interdũ certus adhuc certiorat ur ad cautelã vt in predi. c. xi. di. c. vl. et concilium indistincte dicit absentes vocãdos q̃ sunt in loco. ꝛc̃. de elec. quia ꝓpter. preẽca licet sciat eccĩam vacare diẽ tñ assignatum ad celebrandam electõem ignorat et ideo vocandus ẽ et dies notificandus ar. ff. de adul. l. denũciasse. ꝓcor. ad hanc regulam. s. de rescrip. ab excõicato. ibi. qui de facto suo certꝰ ꝛc̃. et ꝺ loca. et cõduc. potuit. ibi. dies statuta interpellat sine alia hoĩs requisitione. et. s. e. li. de elec. cupientes. circa ꝓin. ibi. vℓ post obtentam de ipsoz electione noticiam. ꝛc̃. Et hec regula ẽ in argumentũ ad qõnem q̃ qritur an is qui ingressus religionem in fine anni eruit si iterum eandem religionem ingrediatur an debeat hre annum. et satis videtur ꝙ non. per hanc regulam. nisi conditio persone vel religiõis mutata eẽt. et hoc tenet bar. brix. in qõnibus suis ĩ qõne q̃ incipit. Illiquis intrauit monasterium.

Quum quis certus ẽ certiorari alterius non oporteꝛ. Idem. Non licet actori qõ reo licitum non existit.

Non licz actori. Hec regula sũpta ẽ ex. l. ff. e. ti. nõ ꝺz actori. pone casũ. iiij. q. iij. c. ij. ibi accusatores ⁊ accusati equa audiantur rõne. s. de mu. pe. prudentiam. vbi remotio ap. prodest reo vt actori ad hoc. C. de ꝓbat. sacro. scri. l. in sactis. et facit ad hanc regulam. s. e. in iudicijs.

7 qđ ibi dixi. formata aũt fuit hec regula per hũc moduz quia fauorabiliores sunt rei qꝫ actores. vñ si qđ actori li/cet multomagis reo qui fauorabilior ẽ. vt. s. e. ti. cuz sunt sed ea ratione qua parilitas ẽ seruanda in iudicijs. vt in p̃ dicta. l. in sacris. et. s. e. in iudicijs. intelligatur idem iurisdictionem econuerso vt non liceat reo qđ non licet actori. Nota tamen qꝫ reus maiores dilatiões habet ꝫ actor. vt. ff. đ fer. l. vl. et reus habz đ liberatorias et nõ actor. vt i autẽ. C. de lit. contest. offeratur. canonisata. iij. q. iij. Item si reus plures habz ordinarios. actor. eligit vnuz. saluo eo qꝫ de scolaribus đr in constitutione frederici. C. ne fi. pro patre. aut. habita. 7 sic actor recuset alium qđ non potest reus fm legẽ de hoc. C. de iudi. apertissimi. et. C. de iurisdi. om. iu. l. nemo. sed fm canones bene recusatur ordinarius. ti. q. i. quenit. de fo. cõpe. si quis contra clericum. fm formã decre. de ap. cuz spãli. adhuc remanet dẽria q̃ ad hec. quia in premisso casu actor vnũ eligendo reliquũ sola voluntate recusat qđ nõ pẽ reus imo hz necesse cãm allegare 7 coram arbitris ꝓbare. vt in predi. decre. cũ speciali. et a principio hz ꝓponi exceptio de suspecto. de hoc plene. iij. q. iij. offeratur. de re iudi. inter monasteriũ. et superuenẽti aũt causa recusaẽ per actorem et reum. de of. dele. causã q̃. 7. c. insinuante. cũ si. Item reus de maiori excõicatõe excipit contra actorem sed non actor cõtra reum. de iud. intellexerimus. de excep. cũ inẽ priorẽ. Itẽ magis punitur ꝓtumacia actoris qꝫ rei. qđ ꝓbaẽ. s. de do. 7 contu. cãm q̃. et s. e. li. e. ti. actor qui. et in silib⁹. Et no. qꝫ si reus vult se ogerare supflua. ꝓbatõe mos ei gerẽd⁹ ẽ. vt. ff. de ꝓba. l. certa. et facit hec regula.

Optare cõsiliuz. hec regula sũpta ẽ ex. l. ff. e. ti. l. nemo potest mutare. Pone casũ in electõe. viij. q. ij. dilectissimi. s. de elec. publicato. et. c. ab eo. li. vi. In eo qui seruitutem cessit qui mutare non pẽ licet nondum socij cesserint. ff. de ser. ru. predi. l. per fundum. ad idẽ. C. de neg. ge. l. vl. ff. q̃ tũ lega. l. i. §. pdest. illa igitur regula. s. e. qđ semel. intelligitur fm istam. s. qñ er mutatione voluntatis vel placiti alteri impedimentum vel detrimentũ aufertur vt dixi. ibi. et fallit in casibus ibi no. Item fallit in suo herede abstinẽte vel repudiante qui re adhuc in codẽ statu manẽte adire pẽ vel tempus ad deliberandũ petere. C. de repu. here. l. vl. ff. de iu. deli. si quis suus. et facit hec regla ad ea q̃ no. Os. de elec. in causis.

Oneri. hec regula sũpta est ex. l. ff. e. ti. l. in toto iure. Pone casum. xciij. di. c. vl. in dyacono qui est minor presbitero nisi in illo spãli. c. in quo obtinet vices epi. Itẽ. s. de of. lega. studuisti. vbi de causa cognoscit delegatus specialis non legatus generalis. ff. de peñ. sanctio legũ. que notissime certam penã irrogat hijs qui legis preceptis nõ obtẽpãt ad eas species pertinere nõ videtur quibus specialiter ipsa legis pena addita est. ꝓcor. ff. de le. iij. l. vxorez. §. codicillis. s. de ẽp. pastoralis. §. i. et de ẽ. e. ti. c. i. et. xxv. q. ij. in sũma. hec regula locũ hz in ẽp. siue primum sit generale. vt. e. ti. abbatẽ. siue eodem tempore datum sit gñale et speciale. ad hoc. s. e. li. de ẽp. c. pnl. ẽptum aũt spãle non tollit priuilegium generale. vt. e. ti. cũ ordinem. qđ est contra. nisi de ipso priuil⁹ fiat mentio in rescriptis. vt ibi. Voluerunt quidam huius regule dictum extendere ad priuilegia vt secundum speciale deroget primo generali. sed hoc est falsuz qz sp. valet primũ siue sit generale siue speciale si in scđo nõ tollatur expresse. s. de prescript. veniens. s. e. decet. cũ suis si. rõ diuersitatis ẽ. quia p primũ priuilm etiam generale consequitur qs statũ plenũ ius sz per primum ẽptum generale nõ cõsequit̃ qs plenã iurisdictionem in speciebus. de ẽp. pastoralis. et. c. ad hec. et ideo statũ tollitur facilius. Contra. s. de of. dele. ex parte. vbi scđm speciale nõ derogat primo generali. sed ibi si bene intueamur vtrũqz fuerat speciale. 7 dic vt ibi. notauit igitur goffre. s de of. lega. c. ij. qꝫ hz regula fallit in tribus casibus. In primo. vt de ẽp. cũ ordinẽ. et cuz genus ad vnicam rem referẽ. vt in hac decre. ex parte. et cum spãles lre non exhibentur re integra. s. de fi. pr. ex tuarũ. Nota. et hac regula qꝫ nõ tm̃ valet genus quo ad speciem quãtũ ipsa spẽs. ad idem. s. de ap. c. ij. s. e. li. de ꝓcur. qui ad agẽdum. ff. si quis cauẽ. sed et si. §. quesitum. cũ si. de hz. xxij. di. quãqz. de of. or. si iacet dos. Itẽ no. qꝫ lz per spẽm generi derogetur. vt hic. et. s. e. li. de prebẽ. dudũ. tñ spẽs sub genere bñ ꝓtinetur. xij. q. ij. non estimemus. et in predcã decre. dudũ. et optime. ff. de le. iij. hz legatũ. vbi gñaliter bũ q̃ vroris cã parata sũt singulas ꝓtinet spẽs. 7 ff. que i fraudem. l. vl. §. i. et. ff. e. ti. sp in gñalibus spãlia insunt. Contra ff. de dona. l. filiusfamilias. vbi đr qꝫ si filio concessuz ẽ donare non pẽ mortis causa donare nisi id specialiter fuerit permissum. et sic generali verbo donatõ. specialis donatõ mortis cã non continetur q̃ species ẽ. vt insti. de dona. in pñm. et ẽ speciale qꝫ ibi nõ tm̃ valet genus quo ad spẽm qꝫ tũ spẽs. vt. s. dixi. et pẽ eẽ ratõ quia de hijs non videtur actũ vel cogitatũ. C. que res. pig. ob pos. l. i. vel qz qñqz genus vt ꝓprium artbuit spẽi. ff. de adop. l. i.

Quus sp. hec regula sumpta ẽ ex. l. ff. e. ti. l. in eo quod plus. pone casũ. xxiij. q. i. si quis dederit. vbi quidam imponebãt pñiam. x. ãnorum. alij. vij. alij. v. et ibi canõ hãc vltimã sequitur. Itẽ in arbitris ꝓnunciantibus q̃libz diuerso numero. s. e. li. de arbi. c. i. et. ff. de ar. l. diez. §. si plures. et facit insti. de fui. §. actus. vbi qui actũ hz sez ius ducendi hominem vel iumentũ vel vehiculũ habet et iter. sz non econtrario. Et est hec regula ratõ quare in obscuris sequitur minimum. quia plus continet in se minus sed nõ econtrario. vt dixi. s. in obscuris. et ꝓcor. ad hãc regulam. j. e. cui lz. Contra. s. e. li. de prebẽ. cũ in illis. §. vl. vbi đr qꝫ si mãdatur ꝓuideri de bñficio qđ spectat ad collationẽ capituli non adiecto cõiter vel diuisim nõ pẽ ꝓuideri de benefic⁹ qđ spectat ad collationem alterius de capl̃o. so. illud facit forma mandati et intentio scribẽtis qui alterum solum grauare nõ intendebat. Itẽ contra hanc regulam 7 illã. j. e. cui lz. et. j. e. qꝫ ob grãm. et. j. e. in toto. et. s. e. li. de prebẽ. cui de nõ sacerdotali. vbi si mãdaẽ alicui ꝓuideri đ prebenda integra etiã eo volente sibi non poterit de dimidia ꝓuideri. vel si mandatur ꝓuideri de prebenda certi valoris de prebenda minoris valoris etiã eo volente ꝓuideri ñ potit. Item in fi. ptz so. qđ facit forma mãdati q̃ exacta diligentia ẽ fuãda. vt ibi. Itẽ fallit hec regla in casib⁹ vbi requirit spãlis exꝑssio. vbi gen⁹ qđ pl⁹ ẽ ñ ptinet spẽz qđ min⁹ ẽ. vt dixi. s. regla prima. et no. qꝫ hec regla locũ hz in eo qꝫ ẽ plus ꝓtitate. qđ enim plus ẽ vtrũqz tanti est. sz plus qualitate non includit minus qualitate. vt dicam. j. e. cui licet.

PRo possessore. hec regula est sūpta ex. l. ff. e. ti. l. qui dolo desierit. et. l. parem esse. ⁊ l. ad ea. ℌ. semp. ℣ Do ne casuz. s. ut lic̄. pen. ecclesia sancte marie. ij. ff. de rei vē. q̄ si dolo. et. l. si autez. ℌ. sed si is. vbi cōuentus rei ven si dolo desijt possidere habeat̄ p possessore. ℣dem in cōuē to petitōne hereditatis. ff. de pe. here. sed et si. ℌ. q̄ aūt p inde inquit. ℣dem in cōuento noxali. ff. de noxa. si bonefi dei. ff. si ex nox. ca. a. l. ij. ℌ. i. ℣dem in quento qō vi aut clā. ff. q̄ vi aut clā. l. semp. ℌ. aūpenl̄. et idē in silib⁹. hec aūt regula vera est quo ad hoc ut i tm̄ teneatur q̄ dolo de sijt possidere inquantū possidēs. non tm̄ tenetur taliter nam cōtra possidentem dat̄ directa. hic autem dat̄ utilis ut. ff. de noxa. l. electio. ℌ. vl. ℣ Quid sit dolus dixi. s. e. ti. sciēti. ℣t est si. ad hāc regulā. s. de do. ec ptu. ptingit. vbi ille q̄ causa rei seruāde nō p̄t adipisci possessionē ob dolū vel potentiā rei elapso anno efficit̄ verus possessor ac si possedisset cozpaliter. ad idē. ff. de dolo. elegant̄. ℌ. si do lo. ℣t nota hic de fictōe. q⁊ ius fingit eū possidere qui nō possidet in veritate. ⁊ impator. psentaneum nobis est vbi nulla stipulatio fuit interposita intelligi eā adhibitā. C. de rei vr. ac. circa p̄n. ad idē. ff. de adop. si arrogator. ⁊ vi. .q. iij. si sacerdotes. de trāsla. inter cozpalia. et facit quod dixi. s. e. sine possessione. dicit tū ler q̄ p fictionem iuris veritas nō confundit̄ nec deletur. C. de iur̄. do. in rebus. ℣t nota q̄ contra eū qui dolo desijt possidere et fecit vt nō haberet possibilitatē dandi iuratur in lit̄e ad estimati onem rei. ⁊ ibi p̄cedit iuramentū et sequitur iudicis tara tio. ⁊ est spēale. q⁊ illud iuramentū est de affectū nō de ve ritate. quod dic ut plene no. ff. de in lit̄. iurā. videamus. ℌ. iurare. ℣trem nota q̄ hec regula locū habet in p̄uato. ⁊ etiā in p̄lato quo ad bona ppria. ℣i autem eccīa desinat possidere dolo p̄lati nō habet locū in eccīa iste rigoz. quia delictū psone nē. ut. ℌ. e. delictū. cū suis conco. ⁊ hoc no. ber. fm lau. s. ut lit̄. pen. eccīa. i. in vl. glo. ℣tē nota q⁊ re gula dicit q̄ dolo. q⁊ si sine dolo tpe q̄ mota est lis vl̄ quo res iudicat̄ desijt possidere absoluit̄. s. de excep. aduersa rio. ff. de rei ven. sinaūt. circa p̄n. sed si iterū incipiat possi dere et iterū agat̄ contra eū nō obstat exceptio rei iudica te ut ibi dicit̄. ℣i agens dicat reū dolo desijsse possidere. reus aūt dicat q̄ desijt sine dolo quis habeat ꝓbare q̄ri solet. ℣e quo dic ut no. p ber. in p̄ō. decre. de excep. ad uersario. ℣t qō. s. dixi q̄ qui sine dolo desijt possidere ab soluitur. verū intellige cū a p̄ncipio sine dolo possedit. si aūt a principio dolose possedit puta p usuras furtum vl̄ rapinam vel simili mō etiā si sine dolo possidere desijt. pu ta naturali intemptōe vel casu vel furto vel violētia mihi lomin⁹ renet̄. de usur̄. cū tu. de rap. sup eo. et. C. de furt̄. subtracto. ff. ō vi ⁊ vi ar. l. i. ℌ. rectissime. ⁊ facit qō dixi. s.

℣Tile nō debz. ℣Pone casū. xij. q. ij. si q̄s. C. e. moza. de seruis. vbi eps manumisit seruū bene meritū cui dedit vltra. cc. sed illud amplius tantum reuocabitur. ℌ. s. de p̄ben. dilectus. s. vbi p firmat̄ factū legati in vno capi tulo ⁊ nō in alio. C. de dona. sancimus. vbi tenet donatō p ptē ⁊ p ptē nō tenet. ℣t nota q⁊ l̄s ē brocardicū. ⁊ pro hac p̄te faciūt iura. s. iuducta. ad idē. xxvij. di. turbat. ⁊ .c. si qd veri. i. q. i. nōne sodomite. ⁊ .c. dn̄s declarauit. xij. .q. v. q⁊. xvij. q. iij. q̄sti. xij. q. iij. int̄ cet̄a. xxij. q. iij. qd ergo. de conse. di. iij. si non sanctificat̄. s. de arbi. cū tpe. de dona. aplice. ⁊ qō ibi no. de testa. raynūci⁹. ⁊. c. rainal dus. instī. de inuti. stipula. ℌ. q̄ si q̄s. vbi si stipulor mihi ⁊ alij tenet stipulatio p dimidia. p alia dimidia non. ff. de usur̄. usuras. vbi illicite usure nō viciant soztem. et. e. ti. placuit. vbi stipulatus usuras vltra modum licitum vl̄ usuras usurarum licitas tantū petit licet non vltra. ⁊. ff. de nur̄. do. l. si generalis. vbi si generalis curator vel speci aliter doris dande causa constitutus amplius q̄z fuerit

quod est minus. ℣dem. PRo possessore habe tur q̄ dolo desijt pos sidere. ℣dem. ℣Tile nō debz per in utile viciari. ℣dē.

mulieris facultates p̄miserit non valz ipo iure. p̄missio in supfluo sed vsq̄z ad licitū modū bene. ⁊. C. de transac. si er falsis. vbi transactio tenet p parte et pro parte nō. ⁊ C. de usur̄. cū allegas. ff. si cer. pe. si p mutua. vbi pene p̄missio tenet vsq̄z ad legitimā quantitatē usuraz̄ ⁊ nō vltra. et. C. de se. nup. hac edcāli. ℌ. si vo. vbi si vltra statu tum modū relinq̄tur vitrico vel nouerce id qō plus est so lūmodo reuocat̄. C. de libe. p̄ter. vel exhere. aut̄. er cā. vbi ꝺr er cā p̄teritōis vel exheredatōis irritū est testamē tum quantū ad institutionē. cetera nāq̄z firma pmanent. p que et similia ꝓbatur vtile p inutile nō viciari. ℣cōtra q⁊ vtile vicie p inutile ꝓbatur. ix. di. si ad sacraf. xxij. di. quozūdā. iij. q. ix. pua. s. de off. del̄. cū sup. et. c. sup q̄sti onū. ℌ. si vero. de re iuꝺ. ad ꝓbandū. ff. de aq̄ coti. et esti. l. i. ℌ. ℣tem querit̄. ff. de arbi. l. pedius. vbi ꝓmissum in seruū et liberū factū nō tenet. ff. de trāsac. cū hij. ℌ. pre tor. vbi requirit̄ totū vtiliter gestū. et. insti. qui. mo. tol. ob. .p̄terea. vbi p̄or stipulatio vtilis viciat̄ p̄textu sequē tis nouatōis licet sit inutilis. ℣o. dixit bar. brix. et l̄s no. .ij. q. ix. pura. q⁊ vtile p inutile viciat̄. vbi i iure id inuenit̄ exp̄ssum. alias non. ℣el dic plenius q⁊ regulariter vtile non viciatur p inutile ut hic patet. vides enim q⁊ hec ps ꝓbandi sez negatiua hic ponitur p regula. habemus igi tur stare regule nisi specialitatis ratio vel casus specialis contra regulam appareat. ut dixi. s. in ℣ica. ℣st aūt ptra hanc regulā casualiter inuenire vtile viciari p inutile vt in ptrarijs. ℣t est spēalitatis tō qz vtile ⁊ inutile sunt in sepabilia. ut vides in. c. quozundā. in decre. cū sup. et in decre. sup q̄onū. et in decre. ad ꝓbandū. in. l. pedius. et i oībus cōtrarijs. ꝓbat̄ optie hec solutio. ff. de aq̄ coti. et esti. l. i. ℌ. trebatius. et. ℌ. ℣tem querit̄. ꝺr enim in. ℌ. tre batius q⁊ si habeo seruitutē ducendi ad aquā certū nume tum pecozum si plus ducam supflua poterit dn̄s remoue re. et in. ℌ. ℣tem queritur. dicitur q⁊ si habeo seruitutem ducendi certam aquam p fundū tuū et ego aliam aquam illi misceo q⁊ a tota potero ꝓhiberi. ℣Ratio ergo diuersi tatis qz pecora sepabilia sūt. aq̄ mixta insepabil̄. ideo in p̄mo ꝓhibeor solū a supfluo. i scōo a toto. ℣tē ꝓbat̄ op time. ff. de edil̄. edic. plerūq̄z. et. l. ediles. ℌ. cum aūt. et. ℌ. se. vbi si difficilis ē sepatio redibito vno redibet̄ et reli quum. ad idē. ff. del̄. i. l. plane. in p̄n. ff. de v. ob. l. i. ℌ. sed ⁊ si mihi. et. l. q̄ extrinsecus. cum si. Colligit̄ solutio. ff. de usur̄. l. pecunie. i. ℣Rēso. in vl. glo. ℣Ar. ptra. ff. de dona. inē vi. et vr. si sponsus. ℌ. ij. sed illud spēale donatōnū fauore ℣tē ptra p̄dic. ff. cōia p̄di. l. ꝓpriū solū. vbi si vendo ꝓpriū solū ita ut mihi et vicino seruiat mihi solo et non vicino seruitus acquiritur. et. ff. q⁊ cū fal. tu. l. i. ℌ. sed pomp̄. vbi si verus tutor autozitatē p̄stitit cū falso tutore tenet ip̄i⁹ veri tutoris autozitas. et ideo subdistinxerūt quidā. q⁊ si vtile ⁊ inutile sunt insepabilia et viciū est in re. tūc vicia tur. ut. s. dictū est. si aūt viciū est in psona adiecta tūc nō viciatur. et sic intelligantur hec cōtraria. ℣Sed hec solutō

reprobari videtur p̄ p̄dictā decre. ō of. del. cū sup. ⁊ ideo posset rn̄deri ad p̄dictā. l. q cū fal. tu. ff. ut ibino. ber. vl posset dici q in illa. l. verus tutor et falsus autoritatē nō simul sed separatim p̄stiterunt. et ideo cum actus p̄miscui non fuerint vtile nō habet p̄ inutile separari. Ad. l. ꝓpriū. ff. cōia p̄. bene fateor q seruitus est res indiuisibilis. ꝛ ibi vendens seruitutē integram sibi ⁊ integram vicino acquirere voluit. seruit⁹ autem vicini bene est sep̄abilis a seruitute vendentis. et ideo altera vtilis p̄ alteram inutilē nō viciatur. Ad leges aūt supius allegatas. ff. de arbi. l. pe/dius. et. ff. de transac. cū hīj. §. si p̄tor. dico q ibi nō erāt duo quoꝝ alterū vtile esset alterū inutile. sed vnū solū sꝛ transactō sup alimētis in scōo casu inualida q quesierat p̄tor de omnib⁹ que mādat orator. ⁊ in p̄mo casu vnum fuerat ꝓmissum et nō duo. ſz ad hoc vltimū ē melior p̄ma solutio. vi ōr tñ fallere p̄dicta solutio in casu. ff. de fideiuſ. grece. §. illud. vbi ōr q si fideiussor obligatus est in duriorē causam q̄z principal⁹ omnimodo nō obligat̄ sed fm opinionē illā q̄ exponit omnimodo non obligat̄ in eo plus quod extendit nō p̄tradicit.

Ex eo non debet quis fructum p̄seq̄ quod nisus extirit impugnare.

Ex eo nō debet. Pone casum in eo qui dicit decre. epistolas nō esse autēticas. q nullā debet p̄ se allegare. xix. di. si romanoꝝ. ad idē. viij. di. quo iure. Itē pone in eo q̄ impugnat ꝓpositionē q̄ ex ea bñficiū nō p̄sequit̄. s. de cen. si. cum olim. In eo qui impugnabat testamentū dicēs illud inofficiosum qui si id improbe dixit ⁊ succubuit quidquid ex testamento capiebat p̄dit. ff. de inof. testa. paū. §. meminisse. ad idem. xiij. q. ij. q̄z p̄posterum. s. de testi. pñtiū. C. de bīs qui. ut indig. l. alia est. et dicit lex. absurdū est quē redire ad id q̄ semel renunciandū putauit. C. de reb⁹ cre. si quis iusiurandum. Et facit ad hanc regulā. s. e. q̄ semel. et q̄ ibi dixi. Et quod hic dicit nisus extirit dic cū effectu saltē q̄ntū in eo fuit q̄ p̄seuerauit. si aūt simplicit̄ p̄testaret̄ secus esset. ut intelligit ber. p̄. decre. de testi. pñtiū. Idē si incipet agere ⁊ excipe ⁊ desisteret ante sn̄iam ut p̄bāt p̄dicte. l. §. memminisse. ⁊. l. alia ē. ⁊ hoc nota. ber. in p̄. decre. de censi. cū olim. Et q̄ dicit hec regula verū intelligo nisi forte ex nēcitate officij habuerit impugnare. nā tūc ꝓprio noīe fructū cōsequi posset. hoc p̄bat. iij. q. vij. §. tria. x. si ptra patrē pupilli. ff. de postu. l. vl. ff. de iudi. iulianus ait. ⁊ melius. C. de admi. tu. vel cu. cum quidā. vbi filius p̄teritus a matre tutor vel curator instituti heredis hereditatē adeundo nomine pupilli sibi non p̄iudicat. ad hoc. s. e. li. de elec. c. pe. §. porro. Itēlicet quis impugnet sn̄iam in vno capitulo et alio capitulo consequit̄ fructū. de testa. raynūcius. ⁊. c. raynaldus. et facit q̄ dixi. s. regula. pr. et p̄cor. ad hanc regulam. i. q. vij. ca. i. xcvi. di. si impator. de postu. c. vl. et simile est q̄ dicitur. frustra legis implorat auxiliū. q̄. de vsuſ. q̄ frustra. Item nota q sicut nō debet q̄s fructū p̄seq̄ ex eo q̄ impugnat ut hic. ita ecōuerso nō debet q̄s impugnare id ex quo fructum consequitur. xix. di. c. i. iij. q. ij. si q̄s testibus. iij. q. viij. cuius in agendo. de censi. cum olim. in fi. ad hoc de transac. ex lris. et apte. ff. de iuſ. do. l. cum in fūdo. x. ⁊ si quidē. ff. so. matri. sed si ideo. et hoc sane intelligas fm ea que dicta sunt. s. in alio casu.

Olim quid ꝓhibetur. Pone casū in ꝓhibito a carnibus qui ꝓhibitus intelligit̄ ab oīb⁹ que trahūt semē tuam originem. iij. di. denicq̄. et ꝓhibita cōcupiscentia p̄ legem ꝓhibita intelligunt̄ omnia mala que sequuntur ex illa. de consti. nā concupiscentiā. Itē ꝓhibita alienatō ne ꝓhibita intelligunt̄ venditio donatio manumissio q̄. C. de re. alie. vl nō alie. l. vl. ad idē. de re. ec. nō alie. nulli. Item ꝓhibito officio. et bñficiū. lxxi. di. eos. Furto ꝓhibito ꝓhibitur omnis rei aliene illicita vsurpatio. et ꝓhibita mecha omnis illicitus concubitus prohibetur. xiij. q. v. penale. xxxij. q. iij. meretrices. ⁊ cui ꝓhibetur ecclesie cōmunio et eius stipendia prohibita intelligūtur de ap. pastoralis. in fi. ad idem de seruis exportandis. ff. e. l. cui. Et concor. ad hanc regulā. ſ. e. accessorium.

Olim quid ꝓhibetur ꝓhibent oīa que sequūtur ex illo.

Pluralis locutō. Pone casū ō ꝓse. di. i. hoc q̄z. ibi. dominus vobiscū. duos numero p̄hēdit. Item. s. e. li. de p̄ben. is cui. §. i. vbi beneficioꝝ nomīe duo tm̄ beneficia cōtinent̄. Item p. l. ff. de maū. test. l. libertas. §. post an. Nam si leget libertas seruo post annos de duobus intelligatur. Item si ꝓmittit̄ vel legat̄ post dies de duob⁹ intelligitur. ff. de v. sig. l. inter illa. §. illa legata. Idem p̄. l. ff. de testi. v. numerus. vbi sunt hec verba. et. iij. q. iij. v. numerus. Cōtra. ff. de op. lega. l. i. vbi dicit̄ q̄ si alicui legata est seruoꝝ optio tres eliget. Ibo. speciale est i fauorē vltime voluntatis ut ibi potius sequamur quoddam medium q̄z minimum. quia ad minus de duobus intellexit exquo dixit in plurali. et forte de pluribus. sequamur ergo quoddam medium et sic oportet tres. vel dic ut ibi no. q̄ legatus ibi fuerat equus vel seruus quē serui testatoris elegerint quos seruos legatarius optare debeat tunc optabit tres seruos qui eligent sibi equū vel seruū legatū et ideo tres q̄z duo de facili discordarent. viij. q. i. nec nouum. s. de arbi. c. i. ff. de arbi. Item si vnus. §. ꝓncipalit̄. Et q̄ hic dicit q̄ pluralis locutio ē p̄tēta duoꝝ numero. verum est regulariter. ⁊ vbi eodem vel alio iure nō adijcitur numerus. ut in p̄dic. l. vbi numerus. canonizata. iij. q. iij. In causis igitur et instrumentis regulariter duo testes sufficiūt. Interdū tñ vnus sufficit vbi sꝛ nulli fit p̄iudicium. de conse. di. iij. placuit. Et multi alij sūt casus in quibus requirūtur ad minus tres. Primus in deposi/tione pecūie. in aut. de fi. instru. §. si q̄s igit̄. vl. Itē q̄ñ imperitus lr̄arū ꝓtrahit in scriptis. C. si cer. pe. l. vl. In instrumento in q̄ fit ꝓparatio. C. de fi. instru. l. pnl̄. Q̄ñ pater legitimat filiū naturalē in instrumēto publico. in aut. vt liceat ma. et a. §. ad h̄. Q̄ñ mulier fatet̄ se p̄ intercessione aliq̄d recepisse. C. ad vell. antiq̄. Q̄ñ quis vult infirmare testamentū quod facit post transcursū decennij. C. de testa. sancimus. In inuentario. C. ad. l. fal. aut. sed cum testator. In priuata scriptura ut fidē faciat. C. qui po. in pig. ha. l. scripturas. Itē q̄nq̄ requirunt̄ dū ꝓtractus excedit libram auri in ciuitate. C. si cer. pe. aut. sed nouo. et in codicillis ⁊ donatōe cā mortis siē. v. C. de dona. cau. mor. l. vl. ⁊ C. de p̄di. l. vl. Item in testamētis cōiter. viij. In testamento tñ ceci. viij. C. qui testa. fa. poss. hac p̄sultissima. aliq̄ñ. v. ut in testamēto rustici ut in mūicipijs et villis vbi ē hoīm raritas. C. de testa. l. fi. Aliq̄ñ sufficiunt duo vel tres ut in testamento facto inter filios et nepotes. C. de testa. hac cōsultissima. Item interdum requirunt̄ xv. testes. C. de pr. fa. scri. l. vna. Interdū plures. iij. q. iiij. presul. et. ca se. Et nota q̄ id q̄ hic dicit̄ de plurali locutōne non habet locū in ꝓnominib⁹. ut nos. vos. vester ⁊c. nam vnus platus scribit et ei scribitur in plurali.

et papa semp de se scribit. sic. s. de ert. fal. & grauí.

Imputari nõ debet. Pone casum in eo q̃ debet appellatiõnem ꝓsequi. j. annũ cui nõ imputat̃ si ꝓ eũ nõ stetit. ij. .q. vi. anteriox. In eo qui debet ꝓmoueri ad sacerdotiũ infra annũ cui nõ currit annus ipe si iusto impedimento detentus promoueri non potuit. s. e. li. de elec. ꝓmissa. §. .i. In eo qui rem emit sub pacto legis cõmissorie. scz q̃ si infra terminũ p̃ciũ solutũ non essz res foret mẽpta et emptor in termio soluere volens nõ habuit cui solueret sibi non imputatur .ff. de leg. cõmis. l. ꝓmissoria. in fi. ad idem. xliij. di. ephesijs. s. de eo q̃ mit. in pos. c. ij. vbi de hoc. et facit. C. de ꝓdi. inser. l. vl. Et nota q̃ dicit ꝓ quem non stat. quia non sufficit velle nisi ad opus ꝓcedat quãtum in eo est. s. de eo qui mit. in pos. ca. i. Impossibilitas ergo facti sicut a principio anullat obligationem. s. e. nemo potest. ita ⁊ expost facto elidit ut hic. Si tamen teneat̃ quis aliquid facere infra certũ tps nec ꝓ eum steterit. licet non imputetur tamen post tpus tenetur. de do. et contu. cum dilecti. ff. de arbi. l. celsus. Cõsulo tñ q̃ si p̃ infra tẽpus de importũia. ptestet̃ ij. q. vi. post ap. ad hoc de ap. c. ul. et. C. de iure emphi. l. ij. in fi. cũ suis ꝓcor. ad id q̃ dixi q̃ post terminũ teneat̃ ptra. s. de spõ. sicut. ff. del. iij. .l. ea tñ adiectio. Quo. ut no. ibi ꝓ. decre. sic̃. ut dixi. s. e. nemo p̃t. Et cõcor. ad hãc regulã. de elec. c. vl. vbi tps datũ ad eligendũ nõ currit ei q̃ nõ p̃t eligere nisi exq̃ in mora fuerit petẽdi licentiã. ad idẽ. de cõcess. p̃bẽ. q2 diuersitatem. Quid dices de eo qui sua culpa incidit in casũ ꝓpter quẽ postea facere nõ potuit q̃ ꝓ eum fuerat faciendũ. Videtur primo q̃ sibi sit imputandũ. quia regulariter quis de casu tenetur qui sequit̃ culpam. l. di. sepe. ⁊. c. studeat. de eta. et qua. c. i. et q̃ ibi no. facit. lxxvi. di. nõ satis. et qui ma. accu. pos. c. i. et q̃ ibi no. et si. ff. q̃ metus cã. l. si mulier. vbi metus illũ non excusat qui sua culpa incidit in metũ. In contrariũ vidr ꝓ p̃d. iura de elec. c. vlt. de concess. p̃ben. q2 diuersitatem. ar. de pig. significante. ibi. in captione ⁊c. de spon. veniẽs. ij. Sed casus est speci alis. Et dicit lex q̃ qui iniuriose vel libidinis cã inimici vel meretricis fregerit ostia. si fures nõ ab eo inducti postea res asportent nõ teneat̃ furti. ff. de fur. l. verũ. et. l. qui iniurie in prin. ꝓterea deportatus si nõ potuit ꝓcuratorẽ dimittere bñ restituit̃ ⁊ tñ culpa sua absens erat. ff. d. mino. l. paꝑ. Item debitor ꝓpter inopiã excusatur cedendo bonis etiam si sua culpa in illã inciderit. de sol. odardus. .ff. de dolo. nam is. satis videt̃ dici posse q̃ imputandum sit illi ꝓpter iura primo inducta. hinc etiã dixit lex nõ debere succurri ei qui in necessitate se posuit. ff. qui satisda. co. l. si fideiussor. vbi dr. q̃ si reus non p̃t satisdatõez dare vbi cõuenit. et in alio loco eiusdẽ ꝓuincie dare velit si satisdatio nccaria erat audiẽdus ẽ. si volũtaria nõ. q2 ipe sibi necessitatẽ imposuit. ad idẽ. ff. si q̃s cauẽ. l. ij. §. si q̃s. tñ. vbi dr. q̃ qui in iudicio ꝓparere debebat si quid est q̃ ei imputet̃. tempestatem vel vim fluminis cãri nõ potuit. ar. ad hoc. de elec. cũ in veteri. Ad iura in cõtrariũ inducta rñdeo et dico q̃ dec. vl. de elec. et dec. q2 diuersitatẽ. loquunt̃ de quadã pena canonis ꝓdita solum ptra negligẽtes. vñ ibi culpa sine negligẽtia nõ punit̃. hoc satis ꝓbat ipsa decre. q2. vel dic q̃ si ex culpa imponit̃ aliqua pena ut suspensio. ut in decre. q2. vel deportatio. ut in. l. p apinianus. tũc culpa illa vlterius puniri nõ debz. ad ls .xij. q. ij. c. vl. de iudi. at si clerici. alias enim sequeret̃ q̃ suspensio idem esset q̃ priuatio. ⁊ deportatio idẽ q̃ bonoꝝ ademptio. q̃ esse nõ debet. Ad decre. significãte. dico q̃ forte sine culpa sua erat in captõne. et ibi etiã ẽ alia ratio. scz q̃ primo pecuniã miserat ꝓ eũ quem fidelem nũcium credebat. Ad .l. verũ. et. l. qui iniurie. dico q̃ verũ est q̃ non teneat̃ furti. tamen cõuentus de iniuria tenetur emẽdare damna ꝓ illos fures illata. q2 qui occasionem damni ⁊c̃. de iniu. ⁊ dã. da. c. ul. ad ls quod dicit̃ de inope dico q̃ impossibilitas casus hoc inducit.

Pluralis locutiõ dẽ. tio duoꝝ numero est ꝓtẽta. Idem Imputari nõ debet ei ꝓ quẽ nõ stat si ñ faciat qõ ꝓ eũ fuerat faciendũ. Accessoriũ Idem natura sequi ꝓgruit Principalis Idem Qui tacet consentire

Accessoriũ. hec regula sumpta est ex. l. ff. e ti. cũ principalis. et. l. nihil dolo. §. cũ principalis. Pone casuz in principali destructo. q2 dicitur destructũ et accessoriũ .xvi. q. vij. et hoc dicimus. Item si causa principalis scz matrimonij cõmittitur sic et accessorij. s. dotis. de dote post diuor. resti. de prudẽtia. Item si nõ tenet cõtract9 nec ip9 accessorium. C. de legi. nõ dubiũ. ꝓcor. de fo. cõpe. si diligenti. de of. del. prudentiã. §. sexta. in fi. de fi. instru. inẽ dilectos. ad fi. s. e. li. de rep. c. i. et optime ꝓ decre. s. e. li. de of. del. si sup gẽa. vbi ptãs executoꝝ datoꝝ ad gratiam nõ perit re integra morte ꝓcedentis sicut nec gẽa q2 ptãs illa accessoria est ad gratiã. et de ꝓscrip. cũ ex officij. vbi sicut nõ p̃scribit̃ visitatio nec ꝓcuratio ratõne visitatõnis debita. Contra. s. de iureiur. debitores. ⁊. c. cũ ꝓringat. vbi de hoc. et. s. e. li. e. ti. licet. vbi tenet accessoriũ et non principale. Quo. illud ꝓpter anime piculum q̃ euenireet si non seruaret̃ iuramentũ. ⁊ dic ut in p̃dic. decre. cũ contingat. Item cõtra. C. de epis. aud. aut. liberi furiosi. vbi tenet legatum ⁊ nõ testamentũ vel heredis institutio. Quo. illud spãle in odiũ filioꝝ q̃ ptẽpserũt pr̃em. ut no. ber. in p̃d. decre. inẽ dilectos. Item ptra. C. de iurit. ping. l. intelligere. vbi sublata psonali remanet ypothecaria. scz dic ut ibi. q2 nõ fuerat sublata psonalis pacto. scz tpe. ⁊ psonal̃ tollit̃ spacio. xxx. ypothecario spacio. xl. annoꝝ. ⁊ ideo sublata psonali tpe adhuc remanet ypothecaria p. xl. annos. .C. de ꝓscrip. xxx. an. l. cũ notissimi. secus si pacto vel alio modo. ut. s. diri. Item ꝑ. C. de p̃d. imi. l. et si is. vbi qui desierat esse curator vendidit rẽ minoris. ⁊ sic nõ tenuerat venditio. valet tñ obligatio de euictõe. so. licet nõ tenuerit venditio q̃ ad pupillũ vel minorẽ. tenuit tñ quo ad illũ curatorẽ olim. ⁊ ideo cũ quo ad ipm tenuerit p̃ncipale nõ mirũ si tenet accessoriũ. Item ptra. C. si aduer. ven. l. i. et aut. sacra. dic ut. s. Item. ff. quib9 mo. usufruc. l. qui tñ. in p̃n. et. l. p̃cedenti. ff. de fideius. l. generalit̃. sed illa sunt spãlia. Item no. accur. C. de pac. l. pacta q̃ ptra. q̃ in pactis q̃ fiũt ꝓter legem tenet accessoriũ ⁊ nõ principale in hijs q̃ fiũt fm legẽ utrũq3. in hijs q̃ ptra neutrũ. Cõcordat ad hãc regulã. ff. de pecu. lega. l. ij. et. ff. de penu. le. Qui. l. ij. vbi dr. q̃ pempto principali primit̃ accessoriuz. Qui tacet. Pone casũ. liij. di. si seruus. ij. s. de p̃sũnõne. ff. so. ma. l. ij. §. voluntatẽ. vbi dr. q̃ pater agẽs de dote filie de ipius volũtate videt̃ agere si filia nõ contradicat. Et nota q̃ qui tacet interdũ cõsentit ut hic ⁊ in supdictis iurib9 votũ emittit. xxvij. dist. c. i. est sikator. lxv. di. si forte. impunitatem ꝓmittit. xliij. di. sit rector. offert

.xx.q.ij.c.i.occidit.xliij.di.ephesijs.est contumax.lxv.di.c.vl. Interdum nec cõsentit nec cõtradicit. ī.c. pr. et dic ut ibi statim dicã. regula sũpta est ex.l.ff.e.ti.l. Q qui tacet. hec/ q̃ tacet. Et nota q̃ tacere est q̃dam mediũ inter exp̃ssam voluntatẽ ⁊ exp̃ssam ꝓtradictionem. Pone ergo casum in eo cõtra quẽ ferẽ sententia q̃ tacens non habeẽ p̃ consentiente nec pro cõtradicente in fra.x.dies infra q̃s semp appellat. vij.q.vi.anteriorum. Item pone in prelato qui tacet ex cã ꝓter scandalũ.s. de p̃scrip. nihil p̃ deest. de cog. spiri. sup eo. de iureiur. mulieri. Item pone fm accur. in tributoria. nam si seruꝰ ꝓtrahit dño ꝓtradicẽre teneẽ de peculio tantũ. et deducitur quod debeẽ dño. ff. de pecul. si quis seruũ. §. etiam si eo exp̃sse volente teneẽ q̃ iussu in solidum. ff. q̃ iussu. l. .i. vbi aũt scit et tacet teneẽ tributoria. et sic non in solidũ nec deducit sibi debitũ. ff. de tribu. l.i. §. scientiã. ff. de ercito. l.i. §. sed hijs. Prima regula fallit. xxvij. di. c.i. liij. di. si seruus. xx. q.ij. c.i.s. de p̃sump. nonne. s. de iura. calũ. c. vl. in fi. s. e. li. de cõfes. si post p̃stitũ. ff. so. ma. l.ij. §. volũtatẽ. ff. de lib. ag. l.i. §. pena. ff. loc. Item q̃riẽ. §. q̃ ꝓ impleto. et vbicũq̃ tacitũ pactũ inducit a lege. ff. de pac. l. qui in futurũ. Scda fallit in eo qui tacet verbo sed ꝓtradicit facto vel signo. lxxiij. di. c.i. Item ī ẽpo qui tacet cõmonitus a vicinis ep̃is qui habeẽ p̃ contumace. .lv. di. si forte. Item in hijs in quibus requiriẽ exp̃ssus consensus ut in adulto q̃ cathezizat. de cõse. di. iij. cũ ꝓ paruulis et in seruitute imponenda. ff. de ser. ur. p̃. l. inuitum. et in ꝓcuratore p̃stituẽdo. ff. de ꝓcu. l. filius. §. inuitum. et in furto. ff. de fur. qui vas. §. vetare. et in soluẽdo mẽmonia. ff. de ritu nup. in eo iuꝝ. §. deinde. et exp̃sse dz testatorꝝ nomẽ heredis dicere. C. de testa. iubemus. Item in casibꝰ no. ij. q. vij. plerique. Quid ergo in hijs dicẽs. nũ q̃d tacẽs habebiẽ p̃ consentiente an p̃ contradicẽte. Po. dicunt quidã q̃ regulariter tacẽs habeẽ p̃ consentiente. facit ad hoc. s. regula ꝓri. fallit in casibus sup̃dictis. Vel dic scdo q̃ est tale factũ q̃ fieri nõ p̃t me ꝓhibẽte. pone casum. liij. di. si seruus. ⁊ tũc taciturnitas habeẽ p̃ cõsensu fallit in casibus sup̃dictis. aut est tale quod fieri p̃t me cõtradicente. pone casum. ff. de contrahẽ. emp. rem alienã. ⁊ tũc taciturnitas nõ obest. nam dicit regula iuris. culpa caret q̃ scit sz ꝓhibere nõ p̃t. ff. e. l. culpa. fm Jo. q̃ Sno. xxvij. di. c.i. ⁊ ber. de p̃sũp. nõne. Vel dic tercõ q̃ in facto ꝑcupiscibili honorabili ⁊ meritorio taciturnitas habeẽ p̃ cõsensu ut in p̃mis iuribus. in facto autem q̃ non est ꝑcupiscibile honorabile ⁊ meritoriũ. sed onerosum necessarius est exp̃ssus ꝓsensus. sicut est q̃ ꝙs assumat ꝓcuratoris officiũ q̃ res sua seruiat ut in sedis iuribus fm innocentiũ q̃ hoc no. de elec. in genesi. q̃d verũ puto hoc addito q̃ vbi ius in penã statuit quẽ tacentẽ haberi p̃ consentiente vel confesso sic habebiẽ licet factũ sit onerosum. et emplifica per decre. de iura. calũ. c. vl. in fi. et. s. e. li. de cõfes. si post p̃stitum. cũ si. Concordat aũt ad hãc regulã. l. ff. cõi di. l. sabinus. vbi socius patiẽs habeẽ p̃ consenciẽte quantũ ad Sq̃ nõ agit ad demolitionẽ. et sic quo ad hoc habetur ꝓ ꝓsentiente. agit tñ ad interesse. et sic quo ad hoc habetur ꝓ contradicente. et veritate considerata

videtur. Idem. Q qui tacet nõ fateẽ sed nec vtiq̃z negare videtur. Idem Aspicũm? in obscuris quod est verisimilius vel quod plerũq̃z fieri cõsueuit. Idem. Q qui ī iu ius succedit alteri? eo iure quo ille vti

tacẽs nõ loquiẽ ⁊ sic nec cõtradicere nec ꝓsentire videẽ. Huius autem veritatem videre potes p̃ solutões superiores simul iũctas. Aspicimus. Decre/ gula sumpta est ex. l. ff. e. ti. l. i obscuris inspi. Pone casu m in viro qui cõtraxit cum vidua et longo tpe habitauit cũ ipa. illa dicit se incognitam. in hoc obscuro p̃sumitur cognita quod est verisimilius. xxxij. q.i. si quis accepit. Itẽ cancellata vel obscurata lra nomis p̃sumimus ibi illã lram fuisse de qua est verisimilius. de fi. instru. inter dilectos. Item in dubio verisimile est filium iniuste exheredatũ. C. de inofficio. testa. aut. nõ licet parẽti. hic autẽ repete quod diri. s. e. ti. in obscuris.

Q qui in ius. Hec regula sumpta est ex. l. ff. e. ti. qui in ius. Pone casũ in pacto. q2 eodẽ vteẽ successor quo p̃ decessor. xviij. q.ij. eleutherius. Itẽ conueniẽ successor p̃ ꝛeptũ impetratũ cõtra p̃decessorẽ. s. de fo. cõpe. dilecti. de hoc ó Rp. significauit. Itẽ pone in herede qui nõ vsucapit q̃ nõ vsucapiebat defunctus. s. ff. de diuer. ⁊ tẽp. p̃scrip. l. cũ heres. q̃ dic ut dixi. s. e. cũ quis in ius. heres enim successor est iuris. Hec regula fallit. ff. de ꝓba. l. ꝓcula. vbi illa ꝓcula fideicõmissum q̃ cõpensare potuisset cum testatore cũ heredibus nõ cõpensat. Item fallit vbi cunq̃ morte defuncti confirmaẽ donatio. ibi enim nõ penitet heres. C. fami. her. l. filie. Item in casu. ff. ad. l. fal. repitur. Itẽ fallit in conuentõibꝰ. vbi ex ꝑsona successoꝝ mutatur forus. hinc est q̃ clericus etiã in ciuilibus ⁊ patrimonialibus ꝓpteriẽ coram suo iudice. xi.q.i. nullus epũs. de fo. cõpe. cũ sit ⁊ c. si diligenti. Item fallit in casu. s. e. li. de iu. pa. c. vno. vbi ecclesia que succedit laico patrono habet sex menses. cũ tamẽ ipe laicus solũ q̃tuor habeat. Item legatarius legatũ acceptare nõ p̃t. p ꝑte et. p ꝑte respuere. si tñ decedat pluribꝰ relictis heredibus vnus heres p̃ sua ꝑte poterit acceptare. ⁊ alter p̃ sua respuere. ff. de l. i. l. legatarius. Et est rõ huius regule quare eodẽ iure vti dz. q2 plus iuris hãre non p̃t. q2 nemo plus iuris ꝛc. J. e. nemo p̃t. cũ si. minus nõ. q2 heres censeẽ eadem p̃sona cũ defuncto. successor cũ p̃decessore. patet igitur idẽ ius vtriusq̃z. Et nota q̃ dicit eo iure. q2 nõ eo priuilegio ex sui ꝑsona si ꝑsonale fuerat p̃decessoris priuilegium. vt. s. e. priuilegiũ. cum suis cõcor. Idem dico de pacto ꝑsonali. s. de transac. de cecero. et. s. de ꝑbẽ. nisi. et facit hec regula ad ea que no. de ꝑben. tuis.

Resumitur ignorantia. Pone casũ. lxxxij. di. ꝓposuisti. in fi. fm q̃ ibi iacet lra. de sen. ex. si vero. ij. et. ff. de ꝓba. l. verius. Cõtra. xvi. di. q̃ dicitis. i. q. i. si q̃ a simoniacis. ix. q. i. ordinatões. xxxiij. q. ij. in lectũ. s. de ẽle. innotuit. cũ si. in quibꝰ iuribus dr q̃ nõ p̃sumiẽ ignorantia sz potius scia. Go. dic ut no. de postu. c. i. in. iij. glo. ó cõsti. c. ij. ut in p̃ó. c. lxxxij. di. ꝓposuisti. q̃ circa ea q̃ publice fiũt p̃sumiẽ scientia nisi ꝓbeẽ ignorantia. circa ea aũt que fiunt occulte p̃sumitur ignorantia nisi ꝓbeẽ scia. ut hic. Et scias q̃ hec regula vera est ī hijs q̃ ꝙs scire vel indagare non teneẽ. In hijs aũt q̃ quis scire vel indagare teneẽ nõ habet locũ sicut in eligẽdo ꝓlato. lxi. di. c. ij. viij. .q.ij. dilectissimi. de elec. cum in cunctis. et ideo ibi p̃sumitur scientia nisi ꝓbetur ignorãtia. ut. s. e. ti. innotuit.

Ad hoc est quod dicit lex q̄ mḡr tenet de ydoneitate tutoris vel curatoris quē noluit ingrere. et ideo imputatur ei si idoneus nō est. C. de magis. que. l. penū. et p totū. et. l. illud. q̄ hec regula dicit. p̄sumit. Est autem huius vitutis hec presumptio ut trāfferat onus pbandi in aduersarium. ut. s. dixi. et idem est in alijs casibus qui no. vi. .q. vl. actoz. s. ut ec. benefi. ut nostrum. Item nota q̄ ignorantia tribus modis pbatur. vno p sacramentū. et sic p bo in veritate me ignorasse. de sent. ex. si vero. ij. de excep. pastoralis. s. e. li. de elec. ut circa. et tunc demum admittit pbatio hec cum est probabil. ut no. in predic. c. posui sti. Secō q̄ pbatur id ex quo necessario sequitur me ignorasse. puta me tūc annīculū vel furiosum. iij. q. ix. indicas. de suc. ab intes. cum dilectus. Tercio q̄ pbat id ex q̄ nō necessario sz visibr sequit me ignorasse. puta me tūc absentem fuisse. et hoc dicere voluit Jo. i. q. i. si qui a simoniacis. et sz in facto prio pbabilis interdū sit ignorātia. ut. xxxiij. q. ij. in lectū. pbabilioz tñ alieno. ff. p suo. .l. ul. q̄ dic ut no. i. q. iiij. §. notandū. Et q̄ ignorantia iuris p̄cipue naturalis nō excusat. q̄ dic ut no. in pdic. §. notandum. de tali ignorantia nō loquit hec regula cū ibi par sit pena scienti et ignorāti. xvi. q. i. si cupis. C. de

Odebebit. Idem. Resumitur ignorantia vbi sciētia nō pbatur

Locupletari Idem. nō debz aliqs cū alterius iniuria vel iactura

In penis benigniozē est interpratō faciēda. Idem. Et q̄ legitī p̄ditionē

in ius vocan. l. ij. Locupletari. Hec regula sūpta est ex. l. ff. e. ti. l. iure nature. Pone casū. xvij. q. vl. c. vl. s. de dona. aplice. vbi non dicat monasteriuz cū iactura cathedralis eccīe. ff. de pdi. inde. l. naturali. in fi. et. l. se. vbi si pupillus accepit mutuū q̄ locupletioz in de factus soluit nō repetit. et emēs a pupillo sine tutoris autoritate si ex sua pecunia locupletioz factus est pupill? eum post pubertatē agentē exceptōne repellit. C. de vsu cap̄. p emptoze. l. vl. q̄ pcoz. xcix. di. ecce. xij. q. ij. bone rei. xi. q. iij. si quis vero. xiij. q. v. deniq̄. xxij. q. ij. primum. in pn. C. de ep̄. q̄ cle. l. si q̄s p̄spit. et. s. de peñ. suā. vbi sūt hec vba. et ideo priuilegiū interpretamur ne alteri enorme p̄iudicium afferat. de v. signi. quid p nouale. ix. q. iij. nūc vero. xxv. q. ij. de ecclesiasticis. de cōsue. cum olim. in fi. cū si. Dec regula fallit in pscriptōibus q̄ vsucapiōib? ut p te vides. et in excep̄. nō numerate pecūie. que si .f. debitū tpus nō opponit locupletat petēs cū aliena iactura. C. de nō nu. pecu. l. in cōtractib?. Item in expēsis factis in realiena. ff. de do. excep. l. paulus. sz vbi est auctas iuris nō p̄t dici iniuria. xxiij. q. iiij. qui peccat. Q. ergo hic dicit iniuria vel iactura expone vel p q̄. sic. lxxvij. di. c. i. .s. de fo. cōpe. dilec. C. de v. sig. l. pe. et ideo etiā p̄dicta lex. iure nature. ff. e. ti. vñ hec sūpta fuit dixit detrimento et iniuria et cautius. Concoz. ad hanc regulā. ff. de seruitu. p̄di. l. imperatores. in fi. vbi aqua de publico flumine ita demum duci p̄mittit si sine alterius iniuria id fiat. ad idē. ff. de ser. vr. p. l. fistulam. C. de fui. l. vl. in fi. cū si. er q̄ bus pbat q̄ etiā in meo facere nō debeo q̄ noceat in alieno. Contrariū tñ pbat. ff. de dam. infec. l. fluminum. .§. ul. et. l. pculus. ff. de aqua plu. ar. l. i. §. deniq̄. Dici solet cū facio aliq̄d in meo exquo alij noceo aut immitto ī alienum vel opus facio. et tunc non licet. ut. ff. si seruit. vē. .l. sic. §. et si testatrix. et. l. aristo. aut non immitto nec op? facio in alienū. et tūc aut id dolo facio ut noceam alteri. et tunc pbibeor. aut non facio dolo sed eo solo p̄posito ut mihi p̄sim licet p id alij noceam. et tūc nō pbibeor. ff. de aqua plu. ar. l. i. §. deniq̄. cum suis cōcoz. et facit ad b? q̄ nō. xi. q. iij. si quis vero. de auct. et vsupal. c. iij. et q̄ dicit hec regula iactura. intelligas enozmi. nam priuilegium bene affert iactura licet enozmē inferre nō debeat.

Ō B. xxv. q. ij. Repta. de v. sig. olī. ad hoc. C. de p̄eci. Ll penis. Hec regula sūpta est ex imp. of. l. q̄tiēs. .l. ff. e. ti. factū cuiq̄. §. in penalibus. Pone casum in iudice qui ita p̄nunciauit temere accusasti calūniatorē nō p̄nūciat. ij. q. iij. §. notandū. Priuat? a collegio doctoruz nō ppetuo. sed tpaliter priuatus intelligitur. de consti. ex literis. Tutoz remotus nō exp̄sso an p̄ter doluz an p̄ter culpam. remotus intelligitur p̄ter culpam. ff. de suspec. tu. l. hoc enī. §. i. concoz. de pe. di. i. §. pene. s. e. li. de el̄c. statutum. ff. de peñ. si p̄ses. q̄ ex hac regula et ex eo q̄ dixi. est ar. q̄ in dubio p̄sumit cassatio electōis facta non vicio p̄sone sed electionis modo. et sic addi potest ad decre. de elec. sup. eo. ut ibi no. p cōpost. nā etiā iudice p̄nūciante vim feci. de p̄uata intelligit ut in predic. l. si p̄ses. et. l. pe. et nota q̄ hec benigna int̄pretatio fit ī multis. Primo q̄ ex multiplici pena exp̄essa eligim? mitiozem. l. di. eos. xxiij. q. i. si q̄s dederit. Item q̄ si v̄bum p̄t importare penam ppetuā et talem eligimus tpalē. xxxij. q. iiij. nō oportet. ij. saluo eo q̄ habes. l. di. c. i. et. s. de consti. ex literis. p ber. q̄ modernos. q̄ p accur. ff. de postu. puto. §. .i. Item q̄ de penis nō arguimus ad silia. q̄ pene nō excedunt p̄riū casū. de pe. di. i. §. pene. Item vbi est tale verbū. puniat. priuent. intelligimus p sniam nō ipo iure. de elec. c. quia p̄t. nisi essent ibi v̄ba que aliud saperēt. puta ipo iure. vel eoipso. s. e. li. de el̄c. q̄z sit. in fi. licz ibi gar. p̄tra. sed primū credo fm̄ guil. Item q̄ in dubio mitiozem cāz eligim?. ff. de suspec. tu. Lhec enī. et. s. dixi. An iudex possit penas moderari. no. ij. q. iij. §. notandū. in glo. que incipit. ut tercia. dicit canō. Illa dignioza sūt imitatō e Benignioz. ne q̄ sūt excellētioza pietate. ix. di. c. vl. d Interpratio. de multiplici interpratōe vide q̄ no. xi. .q. i. §. ex bijs omnibus. et de postu. c. i.

e Facienda. rō. q̄ odia restringi et fauores q̄enit ampliari. s. e. odia. cum suis concoz.

Actus legitimi. Dec regula sūpta ē. ex. l. ff. e. ti. l. actus legitimi. ut emancipatio acceptilatō hereditatis aditio. serui optio. tutoris datio. cē. p quā exēplificare potes hanc regulā. Item exemplū pone in sniā q̄ non debet ferri sub p̄ditōe. ij. q. vi. biduū. Item electio vel postulatō non debet fieri sub conditōne. s. e. li. de elec. in electionibus. Item matrimoniū nō p̄trahit in diē. xxxij. q. ij. solet queri. .s. de condi. ap. c. vl. Contra. xviij. di. c. ul. lxxvi. di. tanta. x. q. iij. vnio. in fi. in q̄b? exēoicat quis vsq̄ ad duos mēses. Jo. ibi sumit exēoicatio p remotōne a sacramentis. exēoicatio enim debet esse ppetua. x. q. i. q̄ sacerdotes. exponimus tñ ppetuā. i. donec penituerit. xxvij. q. i. de viduis. i. Rñ. q̄ p cōtumacia fert. facit. s. de p̄sti. ex lr̄is. Item cōtra. s. de elec. cum in veteri. vbi eligēdi ptās in certū tpus p̄fert. Jo. electio est ille actus legitim? q̄ non recipit diē vñ non potest canonic? sibi aliquē eligere in pla tū vsq̄ ad festū resurrectōis. ut hic. sed ptās eligēdi non est ille actus et ideo dat in tpus ut ibi. nam et pcurato

datur ad tpus.s.e.li.de ꝓcur. si quē sub ea. hinc est q; etiam de iure cōmuni ad eligendū tpa sunt tarata. de elc. ne ꝓ defectu. de ꝓcess. ꝓbē. c.ij.s.e.li. de tut. pa.c. vno. cū si. Item cōtra. vij.q.i. pastoralis. s. de fi. ꝓf. veniēs. vbi ꝓlatura eccīe dari vidr ad tpus. Sed. ut ibi no. in vl. glo. Item contra. qz matrimoniū licet nō recipiat diē. ut .s. recipit tamen ꝑditionē. de condi. appo. super eo. Sed. veritate inspecta nōdū est mīmonium vbi non interuenit pu⁹ cōsensus ut ibi patz. imo nec sponsalia. ut. s. eo. li. de spon. c. i. in fi. Item contra. ad id quod .s. diri de dat̄one tutoris. insti. q; da. tu. pos. §. ad certū. vbi tutoris datō diem recipit. Sed. quod. s. diri locum habet in tutore dato a iudice secus si a testatore. ut in ꝓdic. §. Item ad id ꝓtra .ff. de tute. l. muto. §. penul. vbi datur a iudice sub condi tione si satisdederit ⁊ illa si satisdederit pura est. et fac̄ qđ habes. s. de elec. significasti. Et nota q; sicut hīj actꝰ nō recipiūt conditionē vel diem sic nec disiunctionē. ut in ꝓdic. c. in electōibus. et. e. ti. ut quis duas. Et nota q; regula ista indistincte loquit̄ de actib⁹ legitis qui nō recipiūt conditionē nec diem. Lex aūt strictius dixit. Actus legitimi qui conditionē non recipiūt ꝛc̄. q. di. aliqui sunt q; recipiunt et aliqui nō. et loquitur ipa lex in actibus qui non sunt ꝓtractus sed q̄si. ꝓtractus enim bene recipiūt ꝑditionem. ff. de ꝓtrahē. emp. l. hec venditio. et sic etiā ꝑt solui id qđ. s. diri de mīmonio ſm lau. gof. ⁊ ber. q̄ ſ no. de ꝑdi. appo. sup eo. in ꝓn. et facit. §. e. contractus.

Semel deo dicatū. Pone casū. xij. q. ij. nulli. s. ꝺ reli. do. ad hec. ff. de reli. et sūp. fu. l. si q̄s sepl'chrū. §. i. ad idē. xix. q. iij. q̄ semel. de ꝑse di. i. ligna. et. c. vestimēta. de fo. cōpe. ꝓfan⁹. de re. ꝓmu. mācipia. C. de sacrosanc. ec. aut. ꝑterea. Et habet locū hec regula non solū in re ꝓpria. sed etiam in aliena ꝓsecrata. vñ si aurifaber habebat calicem quem epus cōsecrauit amplius nō redderet̄ aurifici calix ipse sed eius estimatio. Et est casus specialis in q̄ pr̄uaturꝙ quis re sua. xiij. q. vi. comperimus. Et quod diri i calice idē in qualibet re inanimata. secus aūt in animata puta in seruo. et sic non est cōtra. liij. di. frequens. et. c. se. ratio est quam ibi no. Jo. in ꝓdic. c. cōperimus. ⁊ ber. in ꝓdic. decre. de reli. do. ad hec. q; res aīata sez hō delinquit ꝓmittēdo se cōsecrari. inaniata xo nō. Et est si. vij. q. i. epus in dioce. ⁊. ff. de acq̄r. pos. si rē mobilē. et. l. pōpōsīi. in ꝓn. Et hoc qđ hic ꝺz intelligas in eadē forma. qz ob redemptionē captiuoꝝ vel vrgēcia debita calices ⁊ vasa alia eccīastica vēdi ꝑt etiā laicis ꝓhibita tñ et minuta. x. q. iij. hoc ius. ⁊ tē nota q; dicit dicatū. qz bona ecclesie nō dicata vel cōsecrata bñ transeūt ad hūanos vsus ⁊ etiā seruī eccīe vendunt̄ vel donant̄ laicis etiā ad seruiendum. xij. q. ij. eccīasticis. ar. ꝓtra de re permu. c. iij. dic ut ibi. Item nota q; dicit ad vsus. qz nō solū in dominiū laicoꝝ sed nec etiā in vsum trāsire ꝺñt res deo dicate. ad idez de conse. di. i. vestimenta. ne vltio que baltazar ꝛc̄. ut ibi.

b Humanos. i. seculares. i. secularīū ꝓsonaꝝ. ad idē. i. dist. c. i. xij. q. ij. q̄ diuinis ⁊ hūanis. de testa. cū esses. bº dico qz ad vsus clericoꝝ bñ ꝑt reduci. de cōse. di. i. ligna. Alibi sumit̄ hūanū ꝓ hūili. l. di. eos. xxiij. q. i. si quis dederit. xxij. q. ij. latorem. in fi.

c Transferendum. adde quod diri. s. e. priuilegium.

Non ꝑstat impedimentū. Pone casum in matrimonio qđ nō tenet. qđ nō ꝑstat etiā impedimentū sc̄o. xxxi. q. ij. si verū. In electōne que nō tenet. s. de elc. ꝓgregato. In stipulatōne que nō tenet. ff. de v. ob. si dari stipuler. Vides tñ circa mīmoniū q; spōsalia q̄ sunt nulla ꝓpē affinitatē vel ꝓsanguinitatē prestant impedimentū in cō sanguineis alterutrius ex publice honestatis iust'cia. ratio est quia publice honestatis iusticia inducit̄ ex solo consensu. vñ ex quo sūt aliqua ex cōsensu licet alias sint nulla inducit̄ publice honestatis iusticia. si autem essent nulla ex defectu cōsensus non inducitur. s. e. li. de spon. c. i. sicut et impedimentum affinitatis inducitur etiaz ꝓ illegitimū coitum. xxv. q. iij. de incestis. Circa electionem etiam vides q; electio que nulla est secundam impedit. s. de elec. auditis. quod non ꝓsequor. sed dic ut ibi. Idem in denunciatione noui operis que siue sit iusta siue iniusta impedimentum ꝑstat futuro edificio. s. de no. op. nunci. c. i. ff. e. ti. l. i. in ꝓin. Idem etiam in appellatione. que et si ex falsa causa sit interposita dum tamen ꝓbabili tali que si foret ꝓbata debeat reputari legitima ea interposita nihil est innouandū. ij. q. vi. appellatōe. Item in lr̄is pape ꝓ mendaciū impetratis que licet sint nulle quo ad iuris effectū ꝑstant impedimentū alijs impetrādis si de eis mētio nō fiat. s. de ſſ̄p. ceterū. et. c. ex pte. ſm gof. qui ſ no. de despon. impu. lr̄as. ⁊z ber. in hoc vl. ꝓtra. s. de ſſ̄p. ex tenore. ī glo. i. in fi. ꝓ decre. de ꝓfit. vti. vel inuti. bone. Et nota hāc regulā verā nisi in penā aliq̄s ꝓhibeat̄. ſ dico ꝓpter maleficia q̄ nō sortiunt̄ effectū a iure et tamē impedimentū ꝑstant ꝓmouēdis. l. di. c. i. ij. et. iij. interdum matrimonio ꝓtrahendo iurta ea que no. xxiij. q. ij. §. hoc quanꝯ. et. s. de pe. et re. qui ꝑspiterū. et est si. qđ no. C. de legi. nō dubiū. habeā enim ꝓ infecto qđ ꝓtra iura fit. x. di. vides. vbi de hoc. et. §. e. q̄ cōtra ius. et ibi dicā. Et q; dicit nō sortiē effectū. dic a principio vel ex post ſfacto. qđ dic ut dixi. s. e. non firmatur.

Vi licz. Hec regula est sūpta. ex. l. ff. e. ti. non debet cui plus licz quod minus est nō licere. Et fallit hec regula in casibus ibi no. Pone casum ꝑspiter in missa cōficit corpus xp̄i quod maius ē. bene ergo ꝑt bñdicere populū qđ ē minus. xcv. dist. ecce. Item ꝓcessis decimis laboꝝ qđ maius est ⁊ noualiū qđ ē minus. s. de deci. ex pte. iij. Item cui cōcessum ē testari puta filiofamilias in peculio castrē si. ergo ⁊ donare cā mortis. ff. de donat. cā mortis. l. tam hijs. cōcordat. xij. q. i. ꝑcipimus. cui ꝓmittunt̄ aīe et pecunie dispēsande etiam. s. de dote post diuoz. resti. ꝓ vras. cui ꝓmittit vxor corpus bñ ꝑt ꝓmittere dotē. Et nota q; istud est vnum breuardū. cui licet plus et minus. Aliud qđ licet maiori et minori. xcv. di. illud supfluū. Aliud negando. cui non licet minus nec maius. de sen. ex. cū illoꝝ. ⁊ qđ nō licet in minori nec in maiori. de elec. cū in cūctis. vbi de hoc. Contra ab hanc regulā. s. e. li. de ꝓbē. cui de non sacerdotali. Jo. illud facit forma mandati. Et eodē mō rūde ad. ta. e. ti. cum in illis. §. vl. et facit quod diri. s. e. plus semp. Item cōtra de conse. di. ij. comperimus. ſz illud spēale ꝓpter vnionem. et sic etiam respondet̄ ad. l. ff. de admi. tu. cū querit̄. nā pupillus ꝑt omnia nomina q̄ fec̄ tutor respuere. ſz nō q̄dā respuere ⁊ q̄dā approbare.

Item contra de trā̄sac.c.vl.vbi p̄mittitur trā̄sire ad maiorem dignitatē̄ sed non ad minorem. Solue ut ibi no.in glo.penul. Item contra.xxxiij.q.ij.latorem.vbi p̄t cōicare,sed non oblationē̄ dare.ad idē̄.xvij.q.iiij.miror. Item p̄tra de torne.c.i.de rap.c.ij.vbi cōcedit̄ p̄nā ⁊ nō sepultura.so.ut no.in p̄dic.c.i.ō torne.q̄ regulare ē̄ qō̄ hic dz nisi a minore ꝓhibeat̄ er cā. vel ut consulat̄ viuis ut ibi. vel ob aliam causā.

Item ad negatiuā p̄tra.xxxvi.di.q̄ ecclesiasticis.et.i.q.i. si qui epi. vbi q̄ iniuste ordinem cōtulit p̄uat̄ collatōne illius ordinis, sed non maioris vl̄ minoris fm bar. licet hugo cōtra. sed dic ut.s.pr.dixi. Plus ergo q̄litate includit min⁹ sed nō sp.ut.s.si ē̄ plus q̄titate non sp includit minus.ut dixi.s.e.ti.plus semp.

minus. Idem. Qui prior est tpe potior est iure. Idem. Qui sentit onꝰ sentire debet comodū et eō/

Di prior est tpe.hec regula sūpta ē̄ er.l.ff.e.ti. q̄ triens vtriusq̄. Pone casum in iure cessionis et subscriptōis.xvij.di.c.ul.ibi p̄ponit̄ prius ordinat⁹ in assecutōe p̄bēde qui primo impetrauit.s.e.li.de p̄ben.cum cui. Et duobus emptoribus vel donatarijs p̄ponitur in rei vendicatione cui prius tradita fuit.C.de rei ven.quotiēs.in p̄n. et in fi. Sed q̄re in hoc vltimo casu p̄ferē̄ ille cui fuit p̄mo res tradita ⁊ nō ille cui primo vendita vel donata q̄ō esse deberet fm hāc regulā. So.hec regula locū habet in hijs quoꝝ vtriusq̄ par est cā.ut in p̄dicta.l.quotiēs.ff.e.ti.sz post venditionē̄ q̄s remanet dñs.vendēdo ergo et tradēdo potior ē̄ causa scōi ut ibi.hoc ꝓbat̄. C.de here. vel ac.ven.l.qui tibi.tenetur tn̄ p̄ior ex empto quanti sua interest ut ibi.sed p̄ leges papales quis statim est canonicus et ideo in eis attendimus data.ut in p̄dicta decre.eū cui. et facit quod no.de spon.c.vl.in.i.glo. Et nota q̄ hec regula locum habet in p̄tractibus.et in hijs q̄ duoꝝ voluntate dependēt sed in legib⁹ ⁊ p̄sonibus q̄ pendēt ex vni⁹ volūtate reuocat posterior priorē. Idē in testamentis ea dē de causa.q̄ ex vnius volūtate dependēt. ad primā de consec.di.i.c.vasa.de cogna.spi.c.i.ff.de legi.nō est nouū. ad scōm.xxij.q.ij.vltima volūtas.ff.de l.i.si mihi. Ad p̄mum p̄tra.xxxiij.q.ij.hoc ꝓpm.in fi.et.l.di.dño sancto. vbi dz q̄ potius stamus antiquo iuri q̄ nouo. Sed dic ut ibi ⁊.s.dixi. Hec regula in hijs locū habz q̄ parius hūt.nā priuilegia nō solū p̄sideranē̄ ex tpe sed ex causa.ff. de priuil.cre.l.priuilegia.hinc est q̄ receptus auctore apostolica p̄fertur oīm⁹ etiā ante receptis aliox auctore.s. .e.li.de p̄ben.bij qui. Et creditrix dotalis p̄ferē̄ in q̄busdam anterioribus creditorib⁹ nō tn̄ filijs ex priori matrimonio qui agūt de dote materna.C.qui po.in pig.ha.l. vl.et ibi de hoc.et plene q̄ azo.in sūma.e.ti.

Di sentit onus.hec regula sūpta est ex.l.ff.e.ti.fm naturam cuiusq̄ rei. Pone casum in clerico q̄ ꝓpter lapsum detrudit̄ in monasteriū ad p̄nām q̄ res eius p̄ficiēt monasterio.xvi.q.vi.de lapsis.ad idē̄.s.de sepul.c.i. q̄ ibi sint p̄solationū socij.nē.et. C.de furt.et f.cor.l.vlti. .Ş.sed cū in secūda.vbi ꝓmodatarius si furtiue ab eo surripiatur res ꝓmodata et agēs furti consequat̄ penā a fure penā ipam nō restituit dño ne sit damno cui⁹mō dedit⁹ qui rem ꝓmodatam accepit sed liceat etiam lucrum sperare. In scōo dicto ibi.s.ecōtra.pone casum in patrono. qui defensare debet ecclesiam.xvi.q.vij.filijs in clerico q̄ officiare debet ecclesiā.de p̄bē.significatū. Et dicit lex nō est ferendus qui luctū amplectit̄ onus aūt subire recusat .C.de cadu.tol.l.vna.Ş.p̄ secūdo.in fi. Concor.ad hanc regulā.vij.q.i.ibi.xij.q.ij.caritatem. cū suis cōcor.et .j. .e.rōni.ff.de peri.et co.rei ven.l.id qō̄ p̄t. Et nota q̄ hec regula fallit interdū rōe etatis vel p̄sone, interdum ratōe nature cōtractuū, interdum ex speciali pacto. Primū patet. C.de legi.tu.l.ul.in fi.ibi enim minores licet ad tute

Ptra. Idem. In re cōmuni potior ē̄ ꝓditio ꝓhibētis Idē̄. Contra eū qui legez dicē potuit apti⁹ ē̄

le grauamen nō veniant successionis emolimentum non amittunt.et insti.ō legi.tu.in fi.ibi dicit tertus plerunq̄ vbi successiōis emolimentum ibi et onus tutele esse debet. Ideo autē dicimus plerūq̄. quia si a femia impubes manumittitur ipa ad hereditatē̄ vocat̄ cū alius tutor sit Secundum patet ex.l.ff.ꝓ socio.l.de illo.et.l.non ob eā. ibi enim non fit compensatio emolimēti. quod socius attulit societati damno q̄ intulit. imo eo non obstante dānum emendare tenetur.et est ratio vt dixi natura contractus.contrahiē̄ enim societas tantū ob lucrū. Tertiū patet.ff.de pac.do.l.familie.C.fami.her.l.licet.ad hoc.s. .e.li.de pac.c.i.et vl. Item fallit vbi ex cā quis ꝓhibetur ab emolimento licet onus habeat sicut in iudice qui nihil a partibus debet exigere nisi expēsas moderatas cū ꝓficiscit̄ ꝓ cā.nec tūc illa si ptes notabiliter paupes sunt. s. .e.li.de iust̄ep.statutū.Ş.insup.et.Ş.se.et idem in similibus.

Et ꝓ hoc.ad hanc regulā eadē̄ decre.Ş.assessorē̄.

In re cōi. Pone casum in duob⁹ litigatis quorū vno vouere volente et altero ꝓhibente potior est cā ꝓhibentis.xxxiij.q.v.c.i. Item vno ꝓhibēte ne ꝓcedat̄ ꝓ via communi ꝓmissi potior est ipius ꝓditio, de elec. q̄ ꝓter. ibi. in te omniū. Item duobus hūtib⁹ ꝓmunē pietem alter nō p̄t destruere et reficere alēo ꝓhibente. ff.de f.vr.p. parietē̄.et fuerāt hec v̄ba legis.ff.cōi di.l.sabinus. ⁊ ibi de hoc. Et fallit hec regula in casib⁹ ibi no. Primo q̄n nō interest socij puta q̄ incrustare vult vel depingere.ff.de f.vr.p.l.q̄dam iberus. Ş. parietē̄. vel vult scalas iuxta parietē̄ ponere.ut.s.e.ti.l.fistulam.in fi. Secūo q̄n ob hoc quesita est. ut opus fiat.ff.cōi di.l.si edes. Item q̄n edificiū reficerz .C.de edi.priua.si ut ꝓnis.et.ff.de oā.infec.si edib⁹. .l.in reficiendo. Item religionis fauore.ut si ibi sepeliri velit.ut.ff.de relig.si plures.vel in cōe sepulchrū alium mittere.insti.de re.diui.Ş.religiosū.v.in pūe. Item cum donator rem cōem habet cū donatario. C.de dona.sancimus.Ş.ne aūt.accur. Et scire debes aliq̄d ꝓmūe ut singulis.aliquid ut collegio ut retigi.s.e.q̄ omnes.⁊ habes .s.de consti.cum oīes. lēs nō solū dñs est.ut in p̄dic. d. Prohibentis.q.vo .l.si parietē̄.ff.de serui.vr.p.

Contra eū. Hec regula sūpta est ex.l.ff.e.ti.l. in ptahenda venditōe. Pone casū in dicto testis cuius interp̄tatio fit cōtra ꝓducentē̄.s.de ꝓba. in p̄tia. Item p.l.ff.de cōtraben.emp.l.labeo.vbi obscuritas pacti nocet vēditori q̄ legē aptius dicere potuit.ad idē̄.ff.de pac. .l.veteribus.vbi plene de hoc. Cōtra.ff.de iudi.si q̄s intentione. So.illud in iudicijs hoc in cōtractib⁹. Sed ad huc contra.s.e.cum sunt obscura.sed ibi solui. Item cōtra .ff.de contra.ēp.si ita distrahat̄ illa aut illa res quā elegerit venditor hec erit empta.so.verba illa fuerūt dicta ab emptore.vel naturale est in alternatiuis q̄ sit debitoris electio.j.e.in alternatiuis.cū suis cōcor. Item cōtra.e.t.

si inemptõne. in prin. vbi si in emptõe fundi dictũ fuerit accedere stichũ seruũ accedit ille de quo venditor intellexit. Bo. hoc in principali. illud in accessorio. sed hoc nihil est vnde dic ibi verba plata fuisse ab emptore. Itẽ cõtra. ff. de ser. vr. p. si seruitus. ibi ne luminibus officiatur intelligitur de pñtibus et futuris. sed ibi nõ est obscuritas sz generalitas. ad idẽ de priuil. q̃ circa. vbi generaliẽ remittẽs decias futuras et pñtes intelligitur remisisse Itẽ ptra. ff. de ver. ob. l. cũ q̃. vbi intelligũt kalẽde pme ad voluntatẽ stipulantis. Bo. inutilis esset stipulatõ si ad voluntatẽ debentis qui de vltimis mundi kalendis intelligeret et diceret. Itẽ ptra. ff. e. ti. l. in ambiguis. vbi stat animo pferẽtis. Bo. illa in testamẽtis ẽptis et legibus ut ibi no. hic autẽ in ptractibus. Vt igiẽ plene liq̃at hec materia licet ipa tractet. de spõ. ex lr̃is. i. ff. de pac. l. vetetribus. tu tñ nota q̃ obscuritas vel ambiguitas aut apponitur in vltimus volũtatibus aut in quentõnibus factis in iudicio aut in cõfessionib⁹ aut in cõtractibus et pactis aut in sententijs. Si in vltimis volũtatibus subdistigue q2 aut pstat de volũtate exp̃sse vel tacite. si exp̃sse illa fiatur. q2 nihil est q̃ tm̃ debeat hominib⁹ q̃ p̃ q̃ vltime volũtatis liber sit stilus. xiij. q. ij. vltima volũtas. de testa. offi cij. de condi. ap. in ma. c. ij. C. de sacrosanc. ec. l. i. si pstat tacite ut p̃ iectura illa seruat. ad hoc. xxvi. q. vi. qui recedunt. de testa. requisisti. ff. del. i. si seruus pluriũ. in fi. ni si dicta voluntas turpis esset. ut. ff. de cõdi. insti. l. q̃daz. vel alias cõtra ius. Pone exemplũ. s. de testa. tua. et. ca. raynaldus. in fi. ff. ad. l. fal. ticia. q2 priuata dispositio testatoris q̃. de testa. requisisti. ff. del. i. l. nemo p̃t. Si non pstat exp̃sse nec tacite stet verbis testamẽti. ad hoc. xxij. q. ij. is aũt. de cele. mis. in quadã. de spon. ex lr̃is. i. ff. de ex. l. i. §. si is qui nauem. ff. de leg. iij. l. nõ aliter. Si autem verba sint nimis larga. seq̃mur benignius et minimũ. ff. del. iij. l. minimis. s. e. in obscuris. cũ suis pco2. et sic esset heredis electio. C. de pdi. inde. l. si quis seruũ. ff. del. i. legato et lex. ff. e. ti. si domus. et. l. qui duos. loquit cum heres est in mora. ut no. de testa. indicãte. ad hoc insti. de leg. §. si generaliter. Si vero nõ appareat q̃ pars sit benignior vel minor neutra tenet. ff. de testa. tu. l. duo sũt. ff. de manumis. tes. l. cũ ex pluribus. ff. de lib. et post. nominatim. Si q̃rat ad quẽ spectat indagatio. Dic q̃ ad iudicẽ. C. de fideicõ. l. volũtatis defũcti. Si in iudicijs sit ambiguitas fit interp̃tatio p̃ pferente. ratio quia debitor semp negaret se de hoc sensisse. C. de an. excep. l. vl. in fi. ff. de v. ob. inter stipulantẽ. §. i. ar. ff. de tribu. l. illud. §. i. ff. de eo q̃ cer. lo. l. nõ vtiq̃. §. damus. et hoc in litis exordio. de hoc de resti. spo. cũ ad sedẽ. Si vero in pbatõibus sit ambiguũ interp̃tabamur cõtra pducentem. de pdi. ap. p̃ tuas. de pba. in pñtia. de testi. cũ tu. de fi. instru. int. in fi. debẽt enĩ pbatões esse clare. de p̃scrip. auditis. saluo eo q̃ posset testes obscure deponẽtes int̃dũ iterũ interrogari. de testi. cũ clamor. q̃ dic ut ibi no. In confessionibus si confiteatur incertum certificare cogit̃. ff. de cõfes. l. certum. alioquin accipietur quod magis expediet aduersario ut ibi. et. ff. de inter. ac. de etate. §. nihil. ad hoc. s. de accu. cum dilecti. et. s. e. li. de confes. c. ij. In cõtractibus aũt est certũ de ꝓsensu aut dissensu aut est dubiũ. In primo statur ei q̃ sensit. ff. de re. du. l. ambigua.

interp̃tatio faciẽda dẽ

Non est obligatorius cõtra bonos mores pstitũ iuramentum. Dolo facit qui. Idẽ.

petit q̃ restituere optet eundem. Idem

Non est in mora qui p̃t exceptõne legitima se tueri. Idem.

de spon. c. i. In scdo nil valet. xxvij. q. ij. sufficit. xxx. q. ij. c. vno. s. de rap. cum causa. de pig. illo vos. xxix. q. i. §. i. ff. de contraben. emp. l. in venditõibus. et ibi error nõ solum corporis sed etiã materie venditõnez impedit. nihil enim tam ptrariũ psensui sicut error. ff. de iur. o. iu. si per errorem. ff. de iudi. l. ij. Et errare est aliud p̃ alio putare. xxxvij. di. q̃uis. et. xxij. q. ij. in quibus. non tamẽ omnis error matrimoniuz impedit. sz error tã tũ psone et q̃ditõis quod dic ut. xxix. q. i. §. i. et in fũma. tenet etiam pign⁹ cũ obligat̃ es p̃ auro. ff. de pig. acti. l. i. In tercio casu. scz cũ est dubiũ subdistingue. aut p̃t valere fm vnius intellectũ tm̃. aut fm vtriusq̃. Si fm vnũ tm̃ valeat fm quẽ valere p̃t. ff. de v. ob. l. quotiens. Et habet hoc locum etiaz in ptractu matrimoniali in foro iudiciali. In foro autem anime staret̃ ei qui dissensisset in tali dubio. ut. s. de spõ. tua nos. Si fm vtriuusq̃ intellectũ p̃t valere valeat q̃ est verisimilius. ff. de v. ob. l. cũ q̃ ita stipulat⁹. ff. e. ti. l. ĩ obscuris. et de v. sig. abbate. et. s. e. inspicimus. cũ suis cõcor. Si dubitat̃ q̃ sit verisimili⁹ fiat̃ q̃ in hac regula dr. ff. de v. ob. l. q̃dquid. et. l. si quis ex pluribus fundis. et hec vera cum neuter dolum cõmittit. si autem alter dolus p̃mittat ptra eum fieret interp̃tatio. xxij. q. v. §. ex hijs. et. c. quacunq̃. Si vterq̃. tũc ad cõmunẽ significatõnez recurret̃. ut ĩ dcã dec. et lr̃is. vbi de hoc. et. xxij. q. v. si ergo. et idem repetat̃ in iuramẽtis ut ibi no. In sentẽtijs suis interp̃trari poterit p̃ses ꝓuincie vel ꝓcurator cesaris. ff. de ap. ab executore. in p̃n. minor nõ. C. de sen. ex p̃. reci. l. ij. vbi de hoc. ff. de re iud. l. iudex. functus est enĩ officõ suo siue bene siue male iudicãdo. q̃ intellige in diffinitiua. secus in interlocutoria. q̃ dic ut no. de ap. cũ cessante. De fructib⁹ tũ et exp̃ẽf supplere p̃t eadẽ die. ff. de re iudi. l. paul⁹. et. s. e. li. de ap. cũ appellatõib⁹. et ō hoc no. xxv. q. ix. §. q2 ergo. alias incipit. hijs ita. ĩ. i. glo. ri. qi. §. et hijs. de postu. c. i. et ibi de multiplici interp̃tatõe. De legibus nõ est dictũ q2 in eis nihil obscurũ est. vl̃ ambiguũ. iiij. di. c. erit. et in ꝓhemio decretaliũ. C. de no. C. ꝓpo. in ꝓma pstõne. ibi. erit lex certa et breui fm̃õe pscripta. si tũ ambiguitas videret̃ in eis esse recurrit̃ ad condentem q2 ille sol⁹ interp̃trari p̃t q̃ ꝓdere. xi. q. i. §. ex hijs. de iud. cũ venissent. de sen. ex. int̃ alia. C. de legi. l. ul. et idẽ in p̃uilegijs que sunt leges priuate p̃ eadem iura.

Non est obligatoriũ. Hec regula sumi potuit ex. l. ff. e. ti. l. contractus q̃dã. v. excepto. p̃ quã pone exẽplũ. nã nõ valet pactũ q̃ dolus futurus nõ p̃stet̃ ut ibi. Item pone in eo qui iurauit patrẽ occidere vel simile q̃d facere. xxij. q. iij. c. i. et p̃ totũ. In eo qui iurauit vxorem et filios expellere. de iureiu. q̃ntauall⁹. et p̃. l. ff. del. i. si q̃s inquilinos. in fi. vbi q̃ scriptũ ẽ in testamẽto ptra bonos mores. et iuramentũ nulli⁹ est momenti. ad idẽ. ff. ō pac. do. l. conuenire. vbi pactũ ne cũ vxore agat̃ rerũ amotarũ non valet. quia p̃ illud inuitantur mulieres ad furandum. Non est ergo precise vera regula que dicit q̃ iuramentum seruandũ est si p̃t sine interitu salutis eterne seruari. s. ō iureiu. si vo. nã si ẽ ptra bonos mores nõ obligat ut hic. et in sup̃dictis iurib⁹. Idẽ in q̃libz temerario. e. t. sic. et. c. tra nos. et q̃ vi vl̃ dolo p̃stitũ ẽ. s. e. li. de iuriu. lz. q̃ dic ut. s. q̃ me. cã. abbas. et. xv. q. vi. c. ij. et fac̃ ad hãc regulã. j. e. in mal. et habuisti idẽ de impossibili. s. e. nemo p̃t.

Non tenet ergo turpe pactū vel contra bonos mores. s. ō pac. c. vl. g° nec iuramentū qō accessoriū est. ⁊ facit. s. e. ac cessoriū. et vide qō ibi diri. Et no. ꝙ debem⁹ rebus vti eo mō ad quē sunt institute. vt. xxij. q. ij. hijs aūt. sed iuramē tū nō est institutū vt sit iniquitatis vinculū. xxij. q. iiij. inē cetera. ergo iniquitatem non vinculat vel obligat. vt hic

Dolo facit. hec regula sumpta est ex. l. ff. vides. e. ti. l. in con demnatione. §. do lo facit. Do. g° ca sum in vsurario q̄ non petit vsuras a debitore ipas enī restituere cogeret. xiij. q. iiij. nullus. ad idem de iurīu. ō bitores. i. Rēñ. ad idem. ff. de doli exē. l. dolo. vbi herede damnato a debito re debitor nō pē ex testamento agere et doli mali exceptō ne vti pē. et ibi etiā sunt hec verba. Duo autem notantur circa hāc regulā. Primo ꝙ hic ꝺz locū hē qñ restituenda est res ei a quo petit. ꝓmodatarius enī repetit rem a fure quam restituere eam oportet dño. C. de furt. et ser. cor. l. vl. §. sed cum. Dir soluto matrimonio petit dotem a soce ro. quā vxori et eius liberis cū restituere oportet. ff. so. ma tri. si socer. §. lucius. idem in vsurario qui vsuras repetit quas alij ſ soluit. si nō est soluendo ꝓstita cautione de ipsis restituendis et a q̄ percepit. ar. de res. spo. olim. ij. et no. ō vsur. quia frustra. Scō no. hanc regulā nō habere locuz in possessorijs iudicijs sed in petitorijs. et ꝫ etiā no. goff. de of. del. veñabili. et ber. de res. spol. ī lēis. ⁊ pbatur. ff. q̄ tū lega. l. i. in prin. vbi ꝺz ꝙ heredi restituē qō legatoruz nomine preter eius voluntatē per legatarios possideā. iij. q. i. c. ij. de or. cog. c. vl. et in predi. decre. in lēis. et. c. se. et C. de rei vē. ordinarij. cū suis ꝓcor. et. ff. ō iudi. si devi. io.

Non est in mora. hec regula sumpta ē ex. l. ff. e. t. l. nul la intelligitur. ⁊. l. nihil interest. Pone exemplū in dño qui nō requisiuit infra trienniū seruum suum fugitiuum monachū factū. ꝺz enī fuisse in mora qō est verū nisi tueri se possit exceptione legitima puta longinquitate loci. xvij q. ij. si quis incognitus. Itē po. in clerico qui non ꝺz ī mo ra soluendi q̄rtā decimarū si tutus est exceptōe prescripti onis. s. de prescrip de quarta. Itē pone p. l. ff. si cer. pe. l. lecta est. §. sed cū sortis. vbi sunt hec verba. vbi ille qui tut⁹ erat exceptōe dilatate sortis per tercium pactū non dicit in mora. et sic non veniūt vsure vt ibi ad idem. vt licē. nō cō tes. qm̄. §. si vero aliter. in fi. Potes etiā exemplificare ꝓ ea que diri. s. e. imputari non debet. Et no. quia vt diri. s. e. mora sua cuilibet. vt quis dicatur morosus necē est ꝙ sci at vel scire debeat se debere. sed ille qui tutus est exceptōe legitima nescit se debere vel nescire debet ergo non est in mora. Itē no. ꝙ dicit exceptione legitima que est. cū ē ob ligatus iure naturali et ciuili sed obstat exceptio puta pa ctū de nō pe. vel simil vel est obligatus iure naturali tātū Et facit qō circa in debitum no. i. q. iiij. in fi. et de solue. is qui. et intelligitur exceptio illa legitima que replicatōe nō eliditur. pone exēplū. debebas mihi. x. tibi feci pactuz de non petendo. sed per metum vel furoris tempore hoc feci tunc exceptio pacti non est legitima quia eliditur ēpli catione furoris vel metus. et ideo dicereris in mora fuisse et idē in silib⁹.

Quod ob grām alicui⁹ cōceditur nō est ī ei⁹ dispendium retorquendū Idem.

Yconomus q̄ in fauorem eccie ꝓsti tutus est eccīam vacantē grauare nō ꝺz. xij. q. ij. caritatem. Itē pone per decre de regul. ad aplicā. In religionibus nō mēdicantibus ꝙ dec. e. t. ñ solū s. e. li. et. c. se. Item pone per. l. C. de ꝓcur. non eo minus. vbi snīa ꝙ minore lata qui sine curatore cām egit bñ ꝺz. vñ dicit ibi tertus. minoribus etas in dampnis subuenire nō ī rebus ꝓspere gestis obesse cōsuevit. et habes idem. C. de legi. l. ꝙ fauore. ff. de legi. l. nulla iuris rō. et ꝓsequere vt ibi vtrobiq̄. et facit in auē. de illustri. et qui super illos sūt colla. v. vbi licet concessum sit clarissimis ꝙ per ꝓcurato rem agere possint nihilominus et per se agūt si volūt nec cogere pē aduersa rij⁹ minorē vti bñfi⁰ restitutōis in inte grū sibi concesso ꝓ tra ꝓtractū. ff. ō mi no. l. si iuder. Con tra. s. e. li. de pbē.

Nullus ex consilio dñ modo fraudulentuz non fuerit obligatur. Idem.

cui de non facer dotali. so. illud facit forma mandati. et facē qō diri. s. e. plus semper. Item contra. s. de mu. pe. pru dentiam. vbi cla appellatione remota. impetrantis fauo re apposita in lesionem retorquetur ipsius. so. ibi. quia id locum �effz cum princeps aliquid concedit ad instantiaz pe tentis hoc cum motu ꝓprio. puta minoribus vel eccles⁹ Et sic etiam rñdetur ad decre de ꝓsti. cū oēs. ff. ꝙ quisq̄ iu ris. l. i. et pbaē. e. ti. l. iij. et facit optime ad hanc solutōem s. e. li. de preben. si motu ꝓprio. Item ē. ff. de iurē. au. ānu. l. ij. vbi lata snīa ꝙ me super ingenuitate perdo ius anulo tū. sed hoc nō inducit snīa sed tacita in ea renūciatio. quia eligendo vnū er ēpis alteri renuncio. s. de elec. vt quis. C. de furt. l. i. Item contra. C. de qōmib⁹. l. ꝑdem. v. seruus ꝙ dño non torq̄tur. so. non posset torqueri ꝙ dño qui etiam torq̄retur contra cū. quia ꝙ vtraq̄ parte testis dicere iu rat vtilitatē. Itē ē. C. de iudeis. l. die sabbati. vbi ꝑcipit ꝙ iudei nō ꝓueniātur nec ꝓueniāt in solēnitatib⁹ suis. so. spā le est ꝓpter festiuitatē. vel posset dici ꝙ ꝓcessio illius ꝓtui legij non stetit in finibus ꝓpijs. Item contra. ff. de peri. et ꝓmo. rei ven. l. si vina. vbi in fauorem emptoris vina e mentis excepta fuerunt acida ⁊ mucida et tñ ipse ēptor il la inuito venditore habere non posset. so. ibi nullus fauor sed ius cō. hic aūt de grā vel fauore loq̄t̄ qō est ꝓprie con tra ius cōe fm accur. Itē signat ꝓtra. ff. de auc. tu. §. neq̄. vbi ꝺz ꝙ pupillus nō pē adire hereditatem etiā locupletē sine tutoris auēte. so. in hijs quibus certū est conditionez pupilli effici meliorem valet factum a pupillo etiam sine tutoris anēctet si ferat ꝙ eo snīa vt in. l. non eo minus. In hijs ꝺo quibus certū est ꝓditionem pupilli deteriorē con stitui vt si alicui se obliget vel actionem cedat factum sine tutoris auēte non tenet. C. de auē. prestan. l. ij. et. iij. In hijs ꝺo quibus dubium esse pē an pupilli conditō consti tuatur melior vel deterior vt in hereditatis adiectione q̄ pē hē latētia onera factum a pupillo sine tutoris auēte non tenet. vt in dictis contrarijs et hoc fauore pupilli ne oneribus implicet. ff. de acquir. here. l. more. et. l. pupill⁹. Et hec regula �effz in sui contrario. scz ꝙ pena vl odiū non debet conuerti in ꝑmium. xvi. q. i. legi. s. de sen. ex. si ve. cū suis concor. ff. dele. j. si seru⁹ plurib⁹. §. qui aūt

Nullus ex ꝓsilio. Dec regula sūpta ē ex. l. ff. e. t. l. consi lij. Ratio huius regule colligitur ex canone. xxiij. q. i. quod ꝓcipitur. ex decre. de ar. cū olim. ex. l. ff. man. l. ij in fi. per quā exemplificare potes et ibi de hoc. nullus enī tenetur consiliū sequi imo explorare et deliberare ꝺz apō seipsum an sibi expediat necne. vt in predi. iuribus. si aūt ꝓsiliū sit fraudulentū bñ obligatur cōsulens ꝛdouret ratō supdicta et hoc ratōne fraudis. exemplifica per canonem

x

.lxxxvi.di.cãta.s.de renũ.sane.ff.de dolo.q̃ si cum sciret. Nota igitur et breuiter circa hoc. aut cõsiliũ dat̃ circa contractũ vel quasi. aut circa maleficiũ vel quasi. Primo casu subdistingue. aut tale cõsiliũ non est fraudulentũ. et tũc nõ tenet̃ ut hic et in supdictis iuribus. ff. de dolo. ele ganter. in fi. aut est fraudulentũ et tũc tenet̃ actõne de do lo ipi cui consiliũ dedit. ut in ꝓdic. l. q̃ si cum scires. vbi ille qui dolose mi bi consuluit q fo te sui lucri causa mutuare debitori non idoneo tenet̃ mihi actõne de do lo. ad idẽ. ff. de ꝓ senet. l. ij. In scõo casu. s. cũ datur cir ca maleficiũ tunc tenetur consulens non tñ illi cui sed illi cõtra quem ꝓsiliũ dedit. nec tũc tenet̃ actõne de dolo sed eius maleficij no mine. nam si cõsuluit occidi homicida est. l. di. si quis vi duam. de homi. sicut dignũ. si consuluit seruo ut fugeret vel furtum faceret tenet̃ furti vel serui corrupti. ff. de f. cor. l. i. §. psuadere. Si aũt cõsuluit ticiũ mihi iniuriã fa cere tenet̃ mihi actõe iniuriarũ. de pe. di. i. nõ solũ. ff. de iniurijs. l. nõ solũ. Idem vbicũq̃ cadat in nomẽ malefi cij. Ipi autez cui dedit consiliũ nõ tenet̃. tum q̃ scire de beat id sibi nõ expedire. ut. s. dixi. tum q̃ ex improbitate sua nullus ꝓsequit̃ actionẽ. ff. de fur. itaq̃ fullo. Differen tia est ergo inter mandatũ et ꝓsiliũ. nam mãdator obliga tur mãdando. sed nõ consulens ꝓsulendo. ff. manda. l. ij. q̃ insti. manda. §. tria genera. vbi de hoc.

Exceptionem obiciẽs. Pone casũ. s. de ꝓscrip. illõ. ff. de excep. l. nõ vtiq̃. q̃ habes hec vba. s. de excep. cũ ve nerabilis. Et ꝓsequre hanc materiã ut ibi no. Et aduerte q̃ mirabilis videt̃ hec regula. nam si ego excipio de pacto de nõ petendo video. cõfiteri debitũ fuisse. si dico inter rumpi ꝓscriptionẽ video. fateri te ꝓscripsisse. si dico con tra te ꝓscripsi. ergo primo id tibi debitũ erat q̃õ ꝓscripsi q̃ sic actor nil amodo deberet cogi ꝓbare. sz excipiẽs tm̃. q̃ facit ad ix. s. de transac. ꝓterea. ij. Et ideo dixerũt q̃dã hic loqui de exceptõe nõ nu. pe. et similibus in quib⁹ re⁹ nil fatet̃. ut no. in dcã. l. non vtiq̃. sz fm hoc mihi videtur hec regula supflua. et ipius nulla dubitatio. Dic ergo q̃ huius regule ratio triplex est. Prima q̃ licet dicã feci sti pactũ de nõ petendo poterat esse q̃ illud nõ esset ve de bitum vel naturaliter tantũ vel nullo mõ. Item licz dicã interrũpi. forte nõ erat ꝓpleta ꝓscriptio imo hoc dicere video. q̃ cõpleta nõ fuerit dicẽdo me interrupisse. vel si ꝓpleta fuerat sine titulo fuerat et bona fide. Idẽ in alijs exceptõibus. Secũda q̃ exceptionẽ nego me debere si q̃ ipam de intentõe actoris dicerer ꝓfiteri eadẽ exceptio du os ꝓtrarios effectus haberet q̃õ esse nõ debz. ff. de solut. qui hominẽ. §. vl. et de bap. q̃ eius effec. maiores. cũ igit̃ q̃ exceptionẽ negem intentionẽ aduersarij non est ꝓgruz me q̃ ipam dici fateri. Tercia. quia reus ꝓiuilegiatus est ut possit ꝓponere duas exceptões etiam contrarias. ut di xi. s. e. nullus plurib⁹. sicut ergo exp̃sse dicere posset. nego te ꝓscripsisse q̃ postea si ꝓscripsisti interrupi. vel nego me ꝓmisisse et postea pactum opponere de non petendo. sic dicendo tuam ꝓscriptionẽ interrupi. vel pactũ de nõ pe tendo feci sti. vel hijs sil̃e. intentionẽ aduersarij nõ fatet̃ cũ adhuc dicere possit. non ꝓmisi. nõ ꝓscripsisti. q̃ sic de singulis. cuius tñ esset ipi reo sic dicere. nego me ꝓmisis se. et posito q̃ ꝓmiserim mihi pactũ de nõ petẽdo feci sti q̃ sic de singulis. ad ix. xiij. q. ij. in prin. q̃ no. in põ. dec. cũ venerabilis. q̃ in ꝓdic. l. non vtiq̃. Sed q̃ hec forma ver boꝝ docet mentiri vbi cõsciẽtia et vitas est in cõtrarium nõ est amplectẽda. cũ prius aĩas demũ linguas oporteat fieri eruditas. ut in ꝓhemio. ff. in fi. et facit q̃õ dixi. s. de confes. c. i. Vnũ nota q̃ idẽ q̃õ dicit hec regula in excepti one. intelligas et in replicatõe. vnde sicut excipiẽs nõ cõ fitet̃ actionem ita nec replicãs exceptionem. eadẽ de cau sa. sicut enim se ha bet exceptio ad a ctionem ita repli catio ad exceptio nem et triplicatio ad replicationẽ. et hoc satis ꝓbatur. s. de excep. dilecti

Exceptionem obiciẽs nõ videtur de intẽ tione aduersarij ꝓfiteri. Vele ꝓtra ius. Idem fiunt debẽt vtiq̃ ꝓ infe ctis haberi. Idem Ꝑ pari delicto vel causa potior ẽ ꝓditio possidẽtis

Vle cõtra ius fiũt. Pone ex exempla que dixi. s. e. nõ ꝓstet impedimentũ. Itẽ. xxv. q. .ij. imiali. vbi sunt hec vba. et. s. e. li. de regu. nõ solũ. et .s. de testi. c. ij. et. C. de legi. non dubiũ. vbi de ix. Obicit̃ ad hanc regulã de mrimonio cõtracto post simplex votũ q̃õ tenet. s. e. li. de vo. c. vno. q̃ de ꝓtracto post interdictũ ecclesie. s. de matri. cõtracto ꝓtra interdic. ec. ꝓ totũ q̃ in ter compatres ex cathecismo. s. e. li. de cognatõne spũali .c. ij. et de sententia sub conditõne lata que tenet. ij. q. vi. biduũ. et in eccia cõsecrata ꝓ alienũ ep̃m. ut. vij. q. i. ep̃us in dioceſi. et de omnibus q̃ fieri ꝓhibent̃ tñ facta tenẽt. Item obicit̃ de hijs que fiũt ꝓtra ius q̃ postea ꝓfirmant̃. que allegaui. s. e. non firmatur. Sol. gñaliter dici ꝓt scõm Jo. q̃ ix no. x. di. vides. et ber. q̃ i dẽ no. de spõ. duo. c. vl. in vlti. glo. et accur. in põ. l. non dubiũ. hanc regulã locũ habere in hijs que ꝑpetuã habent ꝓhibitõnis causam. Contra. in hijs q̃ tpalez. Vel dic hanc regulã veram nisi eodẽ vel alio iure tolleret̃ et sic intelligunt̃ cõtraria. Vel dic q̃ illa directe non sunt cõtra ius q̃ licz ius nõ assistat nõ tñ plene resistit. Quidã tñ distinguere volueruũt dicen tes. q̃ aut ius ꝓhibet q̃ addit q̃ si cõtra ꝓhibitionẽ fiat non valeat. aut simplicit̃ ꝓhibet. In ꝓmo casu habeat lo cum regula cum suis cõcor. In scõo habeant locũ ꝓtra ria. et sua sil̃ia. q̃ facit ad ix. s. de regul̃. ad aplicam. sz hec distinctio reꝓbat̃ ꝓ ꝓdic. l. non dubiũ. vbi habes exp̃s se q̃ sufficit legislatorẽ aliquid ꝓhibuisse licet nõ adiece rit si cõtra factum fuerit nõ valere. Item obicit̃ de male ficijs que cõtra ius fiũt nec tñ habent̃ ꝓ infectis. So. hec regula locum habet in hijs que de iure sortiunt̃ effectuz q̃ facit quod dixi. s. e. ti. nõ ꝓstat impedimentũ. q̃ illõ hic adde. nam matrimoniũ nullum interdũ nõ habet̃ ꝓ infe cto. imo ꝓstat impedimentũ scõo. et electio nulla interdũ ꝓstat impedimentũ scõe. q̃õ dic ut no. de elec. auditis.

Ꝑ pari delicto. Inquantũ hec regula dicit de delicto sũ pta est de lege. ff. e. ti. l. cũ par delictũ. Inq̃ntũ dicit de cã sumpta est de. l. e. ti. in pari cã. Pone casũ in delicto ꝓ ca non. xiij. q. v. non sane. In eo. s. q̃ repetit pecuniã quã de dit ꝓ iniquo iudicio. Itẽ in eo q̃ vsuras quas soluit repe petit cum ipe sit in pari delicto. de vsur. q̃. frustra. Itẽ ꝓ. l. ff. de ꝓdi. ob tur. cãm. l. vbi aũt. et. l. se. vbi habes q̃ nõ repetitur q̃õ ꝓter stupruz vel ut male iudicet̃ datum est De cã pone ꝓ dec. s. e. li. de ꝓben. si a sede. q̃ ꝓ. l. ff. de v. ob. si seruũ. §. sequit̃. vbi õr q̃ cum queritur de damno et par est vtriusq̃ causa. potior est qui tenet q̃ qui ꝓsequit̃ Et aduerte q̃ male videor exẽplificare ꝓ decre. illam si a sede. nam ibi nõ erat par cã q̃ fuerat vni collata ꝓ papã. alteri ꝓ ordinariũ. sed nõ queritur de paritate quo ad po testatez cõferentiũ sed de paritate quo ad tps q̃ cui ꝓmo collata fuerit dubitatur. et ideo in hac pari causa tẽporis

potior erit cõditio possidẽtis. Et nota q̃ hic exhibẽs fauor reo. q̃ absoluitur in pari causa vel delicto. C. de pdi. ob tur. cãm. l. ij. vñ semp dicere psueuimus q̃ in pari delicto vel cã potior sit ercipiẽtis pditio ut in pdictis iuribꝰ. ad ls de pces. pbẽ. et tenore. de adul. c. pe. et vl. Cõtradicere viõr decre. illa. de cõces. pbẽ. cũ sup. Sed solue ut ibi in glo. que incipit. q̃ frustra. in fi.

Quum nõ stat p eum. Hec regula sumpta est ex .l. ff. e. ti. l. in iure ciuili. Pone exemplũ abrahe p quez nõ steterit q̃ minus scõm dñi pceptum filiuz imolaret. vñ pinde apud dñm gratũ fuit ac si imolasset. xxij. q. ij. pro phetauit. et. c. se. Item pone in eo q̃ impedit ne ad eũ citatio ueniat. ut. s. ut lit. nõ pte. qñ. §. porro. In stipulatõne. ff. de condi. et demon. l. iure ciuili. Itẽ potes ponere in libertate legata ut aliquid deẽ heredi ꝛ p heredẽ stat. C. de pdi. inf. l. penul. alias est vl. et idẽ in alijs legatis. ff. de pdi. et demõ. l. cũ pupillus. ꝛ in instõe heredis. ff. ẽ pdi. isti. l. ij. Nota tñ q̃ si mihi. v. pmiseris si te vicero tacite viõr ls actũ ut resistere possis. et sic habeẽ p erpssa. ff. si cer. pe. l. cum quid. Et nota q̃ dicit. p eum ad quem ptinet. nam si staret p alium tercij vel etiam p impedimẽtum meliꝰ. tunc habet locũ regula. s. e. imputari. q̃ tunc licet nõ imputeẽ q̃ p me non stat ut ibi. cũ non habebitur p impleto. ut hic. et. ff. de condi. et demon. l. quibꝰ diebus. in pn. Item nota q̃ si libertas legata ẽ seruo. si. x. heredi dederit ꝛ p heredẽ steterit q̃ minꝰ suo dederit illa. x. pinde est ac si impleta esset pditio q̃ ille liber erit. teneẽ tñ postmodũ ad illa. x. nisi forte obtulerit ꝛ heres nõ susceperit. C. de cõdi. anser. l. ul. Sed dicit lex q̃ si testator legat liberto. x. sub conditõe si cũ filio steterit ꝛ filius moriaẽ. ꝛ sic p eũ vel p casum in eꝰ psona ptingentẽ stat q̃ minus cõditio impleaẽ nõ tamẽ debeẽ relictũ. ff. de adimen. lega. l. seio. in. pn. Do. cũ stat p eũ. i. p factũ eius vel impedimentũ ab eo pstitum habeẽ condicio p impleta. et sic simpliciter vera est regula. Sed si stat p casũ in psona eiꝰ contingentẽ distingue. aut erat relictũ ptemplatõne eius in cuius psona erat implẽda pditio. tũc nõ debeẽ relictũ ut in pdic. l. seio. aut fauore eius cui relinquiẽ. et eo casu debetur. ff. de an. lega. l. meuia. in pn. aut dubitatur. ꝛ eo casu relictũ debeẽ. quasi in dubio sit interptandũ legata tẽ fauore relictũ. si ex veritate vel cõiecturis aliud nõ apparet. ff. de pdi. et demõ. l. istis libertis. ꝛ. C. de legi. l. i.

Quod alicui. Pone casum p. c. lxvi. di. sicut non suo. meo enĩ noie mihi nõ licet fenꝰ exercere. ita nec alieno. Itẽ p decre. de falsa. ad falsariorꝫ. sicut enĩ ꝓprio noie lras papales falsare nõ debeo ita nec alieno. Itẽ nec noie alieno nec ꝓprio albũ ptoris corrũpere debeo. ff. de iurisd. o. iudi. si qs id. in fi. Et nota q̃ hec regula ẽa est in malefici is. indecens enim est crimen suũ ꝓmodis alienis impẽdere. ut in dicto. c. sicut non suo. hoc dico q̃ delegatꝰ ex delegatõe cognoscit de causa de qua et ꝓprio nomine ꝓgnoscere nõ posset. ij. q. vi. si epus. et punit quos alias punire non posset. de off. del. sane. ij. Et libertus nomine alieno vocat patronũ in ius qõ nomine ꝓprio nõ pt. ff. de in ius vo. l. quesitum. Et laicus qui nõ pt causam spũalẽ tractare ꝓprio noie tractat alieno. ut. s. e. li. de ꝓcura. c. i. et idẽ in silibꝰ. Itẽ habz locũ in hijs q̃ ut demãdari possint requirunt ordinis amminiculũ. vnde sicut suo nomine sacerdos simplex non crismat in fronte. non ordinat ad sacros. ita nec epi sui mandato cũ tali demandari nõ possit et de hoc de conse. ec. vel al. aq̃. et facit qõ dixi. s. e. ea q̃.

Potest quis. Potest quis p aliũ iudicare. lxiij. di. ti bi dño. p alium mrimoniũ ptrahere. s. e. li. de ꝓcu. c. vlti. sic. ff. de ꝓcura. l. i. §. ij. ff. de sta. ho. l. aretusa. in fi.

Quod alicui suo non licet nomine nec alieno licebit. Idem.

Potest qs p aliũ qõ pt facere p seipsum. Hec regula fallit ĩ eo cui ꝓmittit certũ ministeriũ. s. de off. del. c. vlti. s. e. li. e. ti. is cui. et optime. C. de cadu. tol. l. vna. §. ne autem. ad idem. ij. q. iij. abolitio. de cleri. non resi. quia nonnulli. ff. de solu. inter artifices. Item in penitẽtia suscipienda. de pe. di. i. quẽ penitet in pn. quam per se quisq̃ recipe debet. ratio est pudor q̃ est maxima ps pnie ut ibi. Item in eo viro q̃ veniã etatis impetrat qõ p se facere debet C. de bijs q̃ ve. eta. impe. l. ij. Item adoptare vel arrogare qs nõ pt p aliũ. ff. de adop. post mortem. §. neq̃. ratio est. q̃ adoptio imitaẽ naturã. Item fallit ĩ iudice q̃ p seipm debet recitare sniam nisi sit eps vel superior. s. e. li. ẽ re iudi. c. vl. C. de iud. aut. ad hec. Itẽ in eo qui incepit ꝓferre sacramentũ vnitatis qui id p aliũ pficere nõ pt. xxiij. di. quorundã. Itẽ abbas p se verberãdo pt corrigere monachũ nõ p aliũ maxime laicuz. de sen. ex. vniuersitatis. Item dñs nouũ emphiteotã nõ p ꝓcuratorem sed p se in possessionẽ inducere debet. C. de iuꝛ. emphi. l. vl. §. pe. Item q̃ est in possessiõe seruitutis ꝛ pclamat in libertatẽ p se agit ꝛ non p ꝓcuratorẽ. C. de asser. tol. l. i. ꝛ regularit in crimiali cã. ut. ij. q. vi. si qñ. Item q̃ sunt meri impij vel gladij ptatis non delegant fm leges. nisi in casu. ut. ff. de of. ei cui mã. ẽ. iurisdic. l. i. secus fm canones. de hoc no. xcv. di. c. i. xxiij. q. iiij. illud. de offi. or. q̃ sedem. ꝛ de rap. in archiepatu. et p se rñdere debz adultus q̃ cathezizaẽ et nõ p aliũ. de cõse. di. iiij. cũ p puulis. Itẽ fallit in casu. s. e. li. de elec. cupiẽtes. Itẽ in casu. s. e. li. de iudi. iuris esse ambiguũ. ꝛ ĩ casu. s. e. li. de of. lega. c. pe. ij. Rñso. et de here. c. ij. in pn. Hec igit et silia spãlia sunt. Et nota q̃ etiã ecõuerso quedã p aliũ possum q̃ non p me. Epus clericũ suũ p aliũ pt verberare. nõ autẽ p seipm. lxxvi. di. non liceat. C. de epis ꝛ cle. auten. sed neq̃. Itẽ eps p aliũ litigare dz. v. q. iij. c. vl. Itẽ prelatus clericus habens tpalem iurisdictionẽ audit et iudicat de causa sanguinis p aliũ nõ p se. s. e. li. ne cle. vel mo. c. vlt. Item religiosa mulier p aliũ pt esse in iudicio. non p se. s. e. li. de iud. c. ij. s. e. li. de elec. indẽnitatibus. §. sz cũ eas. Itẽ epus tuitõz gubernatõez ꝛ curã viduarũ ꝛ pupillorꝫ et pegrinorꝫ nõ p seipm sz p aliũ archipspiterũ. scz vel archidyaconũ gereret dz. lxxxvij. di. epus gubernationẽ. et ibi de ls. et oĩa ista sunt etiã spãlia õ regulã fm quã quod possum p alium et p me. Et accidit hoc vel rõe psone cui hoc nõ cõuenit. vel etiã rõne rei puta cause criminalis et interdũ p alterũ cõsequiẽ quis quod p se conseq̃ nõ posset. ut. s. e. li. de concess. pbẽ. c. autoritate. et. ff. de sta. ho. imperatoz. ij. ff. que res pig. ob. pos. l. aristo. sicut et quedaz pt quis tanq̃ alius non tanq̃ ipe. insti. de inoffi. testa. §. si tutoz. ff. de adop. si pr̃. §. qui duos. vbi nepotem ex filio adoptat auus tanq̃ genitũ ex alio filio. et hoc nõ tã q̃ auus sed tanq̃ quidam extraneus. ad idem. ff. de in ius vocan. l. quesitum. cum si. Et nota quia id dicimus

posse qđ de iure possum⁹. hāc igitur regulā credo loqui ī
hijs q̄ de iure sortiunt̄ vel sortiri pñt effectū. non igitur su/
perabundat regula. j. e. qui facit p alium. que gñaliť loq/
tur vt etiā maleficia cōprehendat. Et ista regula loquitur
de potestate faciendi. illa de effectu iam facti. Item no. ex
hac regula q⁹ sicut per se pt̄ quis subscribere ita et per ali/
um. quod dic vt no. s. de re iudi. cum inter vos. in glo. po
test enim.

In malis ꝓmissis idem.

In malis ꝓmissis idem fidem nō expedit obſuari

In alternatis debi/ idē. toris est electio. et sufficit alterum adimpleri idem

Qui ad agēdum admit titur est ad excipien/ dum multomagis admit/ tendus idem.

In malis ꝓmissis. Do. exempla q̄ posui. s. e. non est obligatorium. q ꝓ/ sequere hāc regulā vt ibi dixi. Et hēs hec v⁹ba. xxij. q. iiij in malis ꝓmissis. et ibi de hoc per to tā qōem. Et no. q⁹ dicit in malis pro/ missis. nam licz ma la promissa non de beant seruari tñ in terdū mala promis sa puta per dolum vel metū seruātur qñ. s. fuari pñt sine salutis eterne dispē/ dio si iuramentū intercessit. de iureiur. si vero. et dixi in p̄

In alternatis. hec regla supta fu dēa regla. s. e. nō ē. it ex. l. ff. e. ti. l. in eo qđ plus ē. vbi v⁹ba ꝓiuncta nō sūt sufficit alteruterū cē fem. Pone exemplū per canoū. xij. q. ij bone rei. in fi. s. de rep. inter ceteras. Et in viro qui ī cau sa soluti matrimonij dotem vel eius extimatōem restituere ꝓmisit. ff. de iure. do. plerūq⁹. in fi. ad idem. s. de pl⁹pe/ ti. c. vno. vbi dz. plus petere cā et ī exp̄ē p̄dēnat̄ q̄ ex duo/ bus alternatiue debitis precise petit alterū. ad idē de ap. significauit. vbi de hoc. et de Rp. et parte. q facit. de p̄bē. c. ij. ff. de p̄di. insti. l. si heredi plures. sūt tñ q̄dam alterna/ tiue in q̄bus dz ordo fuari. ff. de le. ij. cū p̄. §. pnŕ. vt cum mādat testator aliquid dari liberis aut hijs deficientibus consanguineis aut affinibus. quia tūc seq̄mur ordinē. Est ad ſ ar. qđ dixi de ordine sequēdo. rliij. di. sit reōr. in fi. s. e. li. de elec. c. pnŕ. in p̄n. de p̄ben. mādato. in fi. Cōtradic̄ ad hāc regulā insti. deŕ. §. si gñaliť. so. illud cū eligens fuit ī moza. ff. de adop. l. mācipior. s. e. li. de ꝓsu. c. vl. q sic no. ber. in p̄di. decre. de Rp. int̄ ceās. et facit qđ dixi. s. e.

Qui ad agendū. hec regla supta ē ex. l. contra eum. ff. e. ti. inuitus nemo. §. cui damus. Pone casum ī eo qui legitime p̄scripsit. quia si cadit a possessione datur sibi actio. multo fortiꝰ dū possidet exceptō. xvi. q. iij. §. pē. ī p̄n. ad idem de p̄scrip. illud. Item ꝓductor soli ad superficiē ad non modicū tempꝰ hz vtilem rei vendicationē etiā p̄ dūm multo fortius exceptionem. ff. de supfi. l. i. §. q⁹ ait. Rō hꝰ regule quā habuisti. s. e. cui lz plus et minus lz. sed plusē agere cē excipere. ergo qui pē primū multo fortius sēdum vt hic. nā video exceptionem dari cui non datur actio vt excōmunicato. s. de excep. cum inter priorem. Item q̄ ma la fide prescripsit fm leges exceptionem habet aduersꝰ oēz petentem. et si a possessione cadat non habet actionem. r/ vi. q. iij. §. pē. v. q⁹ si. et. C. de prescrip. xxx. vel. xl. an. si q̄s emptōis. et vbi actō tpe tollitur perpetuo durat exceptio ff. de doli. excep. pure. §. vl. et venit in cōpensatione qđ ñ venit in petitione scōm. l. vt debitū naturale. ff. de ꝓpen. l. etiam. Et econuerso interdū venit in petitionē qđ nō in cōpēsatōnē. sicut est videre in deposito. C. de ꝓpē. l. vl. q. s

Qui facit per alium est perinde acsi faciat p seipsum idem.

Qui facit per alium est perinde acsi faciat p seipsum. Idem. Hactū legitime retracta ri non dz licet ca/ sus postea eueniat a quo non potuit inchoari idē

Qđ alicui gratiose p ceditur trahi non

deposi. bona fides. et ē spāle. Et adde qđ no. de iureiur. quēadmodū. in glo. nā cui. Et dic q⁹ ad agendū admittit ꝓtra cū ꝓtra quē excipe vult. hoc dico ne obstet qđ dicitur de publiciana. nā hñs publicianā actionem contra alios excipit non contra dominū. ff. de publi. l. pnŕ. et vl. et idē in similibus. hoc autem regulariter in possessorijs iudicijs C. loca. et conduc. l. si quis ꝓductionis. vbi quent⁹ possessor possessorio si dicit se ꝓ durisse ante omnia possessionem restitu it et post agit. et fa cit qđ dixi. s. e. do. lo. nā ꝓtra predōes agentē possessorio nō admittitur exce ptō tñ admittitur actio de resti. spol. in lēis. et. c. se. Et generaliter agenti possessorio referē q̄ sto ꝓprietatis. agē do tñ et nō excipiē/ do. de or. cog. c. vl. C. de rei ven. ordi/ narijs. de concess. p̄ben. p⁹ electionē. in fi. de ap. cōstitutis. ij. in fi. de accus. accedēs

Qui facit p alium. Hec regula supta est ex. l. ff. e. ti. l. q⁹ jus su alter⁹. Do. exempla in regula et ꝓsequere eā. vt dixi. s e. pē quis. Et nō supabundat hec regula p illā vt ibi dixi.

Hactū legitime. hec regla supta ē ex. l. ff. e. ti. l. in fi. qui in ābiguis. §. i. exēplifica ī eo q̄ ꝓtraxit mrīmoni/ um et postea factus est furiosus. xxxij. q. vij. c. neq⁹ furios⁹ Idē in supueniente affinitate. de eo q̄ cog. p. vr. sue. c. pnŕ. Idem in adoptōne supueniēte. ff. de ritu. nup. adoptiuꝰ. ī p̄n. et. l. si q̄. q no. q⁹ habuisti aliā regulā per ꝓtrarium. s. e nō firmatur. qz licet casus supueniat a quo potuit inchoa ri non firmatur qđ ab initio nō valebat vt ibi. qđ tamen intelligas vt ibi dixi. ita q⁹ a principio factum erat legitē non retractatur lz superueniat casus a quo non potuit in choari vt hic. q ꝓcor. ad hāc regulā. ff. de itinere actuq⁹ p̄. l. nec enī. ibi dicit tex. nec enī corrūpi aut ꝓmutari qđ recte transactū ē supueniente delicto poterit. Cōcor. ad hāc re/ gulā de iure pa. ꝓsultationibus. de cōuer. piū. placet. de eo qui cog. p. vr. sue. discretionē. et qđ in hijs iuris no. q no. q⁹ dicit retractari. q. d. ꝓpter causam supueniētē nō re tractat̄ ac si legitime ñ fuisset fem. Interdū tñ ꝓpē supue nientē cās ipedit ei⁹ effect⁹ qđ limitē factū erat. exēplifica p canonē. xxxij. di. cōiter. et. c. vsq⁹ adeo. et de cleri. egro. p/ spiterū. et. c. tua. cū si. et codē mō rñdetur ad leges q̄ pro cōtrarijs signari solēt. ff. de iudi. si a me. et. l. sc. ff. ad. l. aq̄/ li. qz in eū casū. in quibus dz q⁹ iudiciū soluit̄ per arrogati onem ei⁹ cū q̄ litē ꝓtestaturus erā. qz deuenit in eū casū i q̄ a prin⁹ non poterat cōsistere. et in. l. qz. dz sil'e. s. q⁹ cesser a/ ctio. l. acquil'. qñ seru⁹ mortifere vulneratus liber fcūs est qz iam in eum casum deuenit q̄ locū hēre non poterat. zē. rō qz aquilia dānū respicit.

Quod alicui. Pone exēpla q̄ dixi. s. e. ti. q̄ a iure. et p legē vt ibi dixi et in regula. priuilegiū ꝑsonale. q ꝓcor. ad hāc. §. e. in argumentū. In dño q̄ ad fidei cē et inf. ō Rustra sibi. pone ca. li q̄ ad dñm. xxij. q. v. de for/ ma. Item in eo qui interposita cōditōe ꝓmisit et iurauit ali quid facere. de iureiu. peruenit. ij. vbi de hoc. In eo qui ī vult transactōz interposita obſuare. C. de pac. cū ꝓpos. ij.

Concordat.xxv.di.esto subiectus.ibi.cur ego te habeo vt principē cū tu me nō habeas vt senatorez.sed nōne hosti ē seruāda fides.xxij.q.iiij.innocēs.xxiij.q.i.noli.so.vt ibi. no.et in ocō.c.peruenit.illud enī verū est cum ipse hostis nobis fidem seruat.et sic pcordat cū hac regula. Item.ꝯ. xxxiij.q.v.q deo pari.vbi dr q si vir et vxor pari consensu continentiam vouent vno labente alter perseuerare debet.solo.ibi nō fuerat fides homini.p missa sed deo .nam sine vlla condicīōe impleri debēt que deo vouentur.xxxij.q.viij.c.vno.ī fi. Et vides q licz vxor adultēata fuerit. nihilominꝰ vir peccat adulterando. xxxij.q. vi.c.i. per totū.frustra igitur debitum petit qui qō dz non impēdit et frustra legis auxilium inuocat q̄ cōmittit in legem. de vsuris.quia frustra.et ibi de hoc. Vnū nota qñ partes sibi adinuicem aliq̄d sub pena promittūt et vna pars primo frangit fidem aut expedit magis alteri parti penā ꝓsequi et stare pacto vel ptractui aut magis expedit sibi fidē rumpe. In primo casu licet sibi fides sit fracta ipsa tñ ꝑ sua parte fuet eādē et sic penā petere potit cum effectu. In scdo casu secure frangat fidē et fiet dīcīn de penarū mutua ꝓpēsatō. vt.s. de penis. pstitutis. et sic illā dēc. intelligas et q̄ ibi no. Et ē ad ꝛ sic q̄ō no. de quēto sup spoliatōe. cui aut expedit magis rebabere rē ꝓpriaz aut retinere quā possidet. in primo casu agat. in scdo exci

Fiat. ꝛ no. ber. de or. cog. c. vl.

Fraustra sibi fidem quis postulat ab eo seruari cui fidez a se prestitam seruare recusat.

Delictū persone dē non debet ī detrimētū ecclesie redūdare.

Rationi congruit.

debet ab alijs in exemplū

Idem.

depositō ꝓpter crimen ob hoc eum

Opiat. ꝛ no. ber. de or. cog. c. vl. Delicti persone. po. casū in epō nō dz eccia rebus suis expoliari. xvi. q. vi. si epm. et ibi ō ꝛ Itē pone in ꝓcuratore q̄ falsauit instrm. qz ꝓpter ꝛ non p det eccia cām. de excep. cū venerabilis. cē. ꝛ delictū tutoris nō obligat pupillū. ff. e. ti. l. nec. et. ff. de tab. exhi. l. pnūti. Contra. xvi. q. iij. placuit. ij. vbi delictū plati nō repetentj rem ecclesiasticā nocet eccīe. ad idē de prescrip. c. i. et p totū. so. delictū aliud in faciendo et ꝛ nō piudicat eccīe vt ꝛ ꝛ aliud in omittēdo. et ꝛ bene piudicat vt ibi. Ad hāc solutōz ꝺdicit. xxv. q. ij. ita nos. vbi delictū qō ē in faciendo pre iudicat ecclesie. so. dicī pē fm io. q̄ ꝛ ibi no. et in dicto. c. si epūm. q̄ hec regla intelligē de detrimento facultatū. illd autē de detrimento honoris. Vel potius ibi nocet delinquētibus q̄ eccie. Adhuc contra solutōm de censi. cū olim. vbi delictū qō est in faciendo nocet ecclesie. de in int. res. auditis. vbi delictū qō ē in omittendo nō piudicat eccie. saltz ꝓgrue posset distingui inē iudicialia et extraiudicialia vt ī iudicialibus iudiciorum fauore siue sit in faciendo siue in omittendo piudicet eccie. et in decre. auditis b ī piudicauit eccie delictū qō fuit in omittendo. ꝛ fuit restituta. et sic ñ ē ꝛ. In decre. cū venerabil. dici potuit extraiudiciale vbi sol⁹ ꝓcur. deliq̄t in faciēdo. s. instrm falsando. Itē ꝛ. liij. di. si seruus. vbi punit epūs q̄ ꝓ vno seruo duos dat dz. sed illud facere dz de ꝓpio si hz nō ō bonis ecclesie ꝓpter hanc regulā. Itē ꝛ. de or. cog. cū dilectus. vbi dolus violentia abbatis ecclesie nocere vt dr. sed ibi soluitur per ber. in. iij. glo. s. q̄ ibi delictum fuerat omissuz ꝑ platuz et collegiū cōiacto psilio. Et eodem mō soluit. C. de sac. san. ec. l. iubemus nullā. ibi. ꝓpter delictū ꝓsone pfiscatur na

uis ecclesie. Et no. q̄ dicit hec regla. delictū. qz fm ꝓpriā huius vocabuli significationem videtur loq̄ de eo qō psistit in omittendo fm ea q̄ no. s. e. pactū. tñ illi significatōi ñ sp statur vt ibi dixi. Itē ꝛ q̄ dicit persone. ītelligere possumus de prelato. et ē vulgare dñoꝝ meoꝝ anglicoꝝ. ō rescrip. et parte. s. persone. et de ap. bone memorie. vel indistincte de q̄libz ꝓsona intelligatur. ¶ delictū eccīe non no

vt succedat in onere q̄ substituitur in honore.

Idez.

Nargumentum trahi nequeunt q̄ ꝓpter necitatez aliq̄ fiunt concessa.

Idem.

Nemo pē plꝰ iuris trās ferre in alium q̄ sibi cōpetere dinoscatur.

Idem.

cebit saltem cuz effectu quia daretur restitutio vsqz ad q̄ triennium tm̄. nisi ex cā plus ꝛ ꝺ tur. vt. s. e. li. de restī. in int. c. i.

Actioni ꝓgruit. Do. casū. i filio pron̄i berede q̄ succedit in honore iuris pronatus sic in onere defensādi ecclesiā succedere dz xvi. q. vij. filijs ac nepotibus. Itē pone in prelato q̄ succedit in honore. sic et in onere soluēdi predecessoris debita ꝓ eccīe vtilitate ꝓtracta. s. de solu. c. i. idem in iudice. ff de iudi. l. mortuo iudice q̄ eū iudicare oportuerat. Item eum qui substitutus est sequi oportet. ad idem. s. de offi. dele. qm̄ abbas. et cōcordat ad hanc regulā. c. di. rōnis. ꝛ s. e. qui sentit onus. Et qō ibi dixi hic adde. et per illā regulā pē etiā hic resolui. vt. s. succedat in onere qui substituit in honore. ad ꝛ. xl. di. ñ nos. ſumit ex. l. ff. e. t. q̄ ꝓpter

Margumentum. hec regula

ncitatē. po. casū. lv. di. c. i. vbi et ncitate temporis ꝓpter ministrorum defectū moꝛ chos permissum fuit assumi ad prochiales eccias cessante hac ncitate in argumētū trahi non dz. vt ibi. Item p decre. s. de elec. cum in cūctis. ibi. ne qō q̄busdā ꝑ ncitate ꝓis cē. Et alienatō sacroꝝ vasorū ꝓpter ncitatē redimendoꝝ captiuoꝝ ꝓcessa ad ꝓsequntiā trahi nō dz. C. de sa. san ec. l. añpnū. q̄ incipit. sancimus. et ꝓcor. ad hāc regulā. s. e q̄ a iure. et. s. e. q̄ alicui. nec superfluit hec regula per illas q̄ loquūt in eo qō conceditur ob fauorem vel ob grām. ꝛ in eo qō conceditur ob ꝓis necessitatē. Et dic etiam in argumentum. q. d. iurista vel arguens non dz arguere de eo qō interdū ex ncitate concessum ē. quia argumenta de similibus ad penē silia ꝓcedūt. sz inē ꝓs ncitatis ꝛ ñ necessitatis ñ ē silitudo. gō nō ꝓcedit argumentatio. ꝛ ꝓcor. ad hāc regulā. xxv. q. i. c. i. per quod etiā exēplificare potes nā a pīo gñis hūani licite ꝓtrait frater cū sorore. quia ex necessitate id fiebat. hodie autē creuit humanū genus et sublata est ncitas. et ideo ñ licite ꝓtrahitur. j. quartū gradum. de ysan. et af. nō dz. C. de pa. q̄ fil. dis. l. i. ꝛ ij. vbi ꝓpter ncitatē famis lz filiū distrahere. qō alias nō liceret Et no. ex hac regla illud gñale. q̄ cessante causa cessat effectus. de iureiur. et si xp̄us. in fi. de ap. cū cessante. de pe. ꝛ re cū infirmitas. de quo dic. vt no. de renū. pꝰ translatōez lxi. di. §. bijs omnibus. xix. q. ij. due. cessante igitur ncitate ꝓpter quā dispensatū est cessat cōstitutō. i. q. vij. qō ꝓ remedio. qō verū est circa facienda non circa iam facta. vt ibi no. et de iureiu. et si xp̄us. in fi. ad ꝛ. s. e. factum legi time. et est etiā hoc verū nisi vtilitas succedat loco necessitatis. sicut est de monachis ordinādis. vt ꝓbat. xvi. q. i.

Asūt nōnulli. in fi.

Nemo pē plus iu

e. ti. l. nemo plus. Pone casum. i. q. vij. daybertū. de don. inē vi. et vx. nuper. vbi sunt hec

verba ff. de acqui. re. do. l. traditio. et facit ad regulam de pig. cum ꝓtra. et. s. c. is qui in ius. ibi. dñs dicit. eodez modo. et sic nō maiozi. et ꝓcoz. qđ ōz. nemo dat qđ nō habz de iure pa. q aūt. Contra de elec. suffraganeis. vbi manifestat archiepūs qui ꝓsecrat⁹ nō est epūs per suffraganeos ꝓsecutus. et. ff. de acqui. re. do. nō est nouum. vbi creditor pignus distrahit cuius dominium nō habet. de ꝓse. di. iiij. solet. vbi etiam baptismū dat qui non habet so. vt no. i. q. i. c. i. qz hoc est gñale illa sunt spālia. spālitatē rationē facile vi dere poteris. et iō no. ber. in predi. ōz ere. nup. et de iure pa. cura. nā spāle ī baptismo. vt in p di. c. solet. et demā dare iurisdictionis est ergo archiepūs confirmatus demandare potest epīs qui consecrati erāt vt epm consecrent. Et in creditoze ē speciale sicut in tuto re et curatoze. C. de admi. tu. l. vl. et. l. lex que. et in ꝓcura toze. insti. de re. diui. §. nihil. In iudice. insti. de of. iudi. §. fi. in executoze. ff. ō euic. sed pignoza. In vsufructu foꝛma li. ff. de vsufruc. l. q nām. In eo qui bona fide emit a male fidei possessoze qui vsucapit. insti. de vsuca. §. q autem. in censitoꝛibus et flumine. ff. de acqui. re. do. l. ergo. §. alluuio

In donatione liberꝛatis. insti. de liber. §. vl.

In toto partē. Pone. exēpla q dixi. s. e. plus semper. et ꝓsequere vt ibi. et cōcoꝛdat. ff. de excep. rei iudi. l. si q̄s cū totū petisset partē petit. exceptō rei iudicate nocet. nā ps in toto est. ꝓcoꝛ. xxiij. q. v. penale. xxxij. q. iiij. meretrices. ō pe. di. i. hoc idem. casuz. xvi. q. i. frater nr̄. vbi gñal In gñali concessiōe. Po. omissio facta legato per papaz non extenditur ad causas fidei. Itē pone per decre. s. e. li. de pe. et re. si cps. vbi habes hec oba. Item per. l. C. q̄ res pig. ob. pos. l. i. vbi in generali obligatione pignoꝛis nō venūt vtoꝛ alūni. et que quis verisiliꝫ non est credend⁹ spāliter obligasse. et facit optime. s. e. li. de of vicar. cum ī gñali. et no. quia non solum in obscuris inspicimus id qđ ē verisimile. sed etiā in gñalibus. de p°. s. e. inspicimus. de secundo hic et in concoꝛ. et. ff. de pecu. l. q peculij. administratōz ꝓcedat vtoꝛ ꝓmittere gñaliter quod specialiꝫ per missurus est. et. ff. de pig. obli. gñali. rerum quas quis habuit habiturus ve sit. ea non ꝓtinebunt que verisimile est aliquem specialiter obligaturum non fuisse vt puta suppellex. Item vestis relinquenda est debitoꝛi. Hi quer aī quo⁹ sciet̄ q̄ sunt illa que verisiliter in spē nō dicerentur ꝓcessisse. Rō hoc cognosci ex impossibili vl inhumana vel dura se patōe vt puta ministeria artis sue vel que ad affectionem pertinent generali obligatione non veniunt vt in predic. l. obligatione. et. l. se. et ꝓbat optime. C. cōmunia vtriuz iudi. l. possessionum. vbi habes q possessiones in quibus sunt ascripticij ita debent diuidi q penes vnumquēq in tegra familia remaneat. vt pater a liberis. coniunx a viro. frater a soꝛoze non separent. Et no. ex hac regula verbum gñale restringi. ad idem. s. e. li. de Rep. c. ij. et. c. si eo tpe. ō prebē. eū cui. et. c. quāuis. cū si. Item facit hec regula ad questōz de eo qui gñaliter tenet aliq̄z ō oēs iuuare nunq̄d ō se vel filios. et no. de hoc. xxij. q. v. de foꝛma. in prima gl. et de iureiur. peritio. in vl. glo.

Non toto partem nō ē dubium contineri. Idem.

In generali ꝓcessione non veniunt que quis non eēt verisimiliter in spē ꝓcessu/

Qui ꝓtra iu/ r⁹. Idē

Ora mercaī bonā fidē

Qui contra iura mercatur. Pone casū in eo q̄ recipit eccl̄iam de manu laici. xvi. q. vij. si q̄s de incepsl. In eo qui emit spūalia. de simo. ñ satis. ad idē. C. de agri. et cēsi. l. quēadmoō. vbi qui emit ascripticiū sme gleba contra legū interdcā mercaī. et malefidei possessoꝛ dicitur. et ideo quia talis ꝓsumitur non hre bonā fidem et ideo non ꝓscribit vt in predictis iuribus. Cōtra. s. de do ī. c. aplice. sz solue vt ibi ī glo. sed videtur. Itē ꝓtra. s. de iure patr⁹. cura. solue. vt b. et sic patet q̄ iuris ignozantia non excusat ī prescriptiōib⁹ sicut nec in vsucapionibus. ff. de vsuc. l. nūq̄. ī.

ꝓsumitur nō brē. Idem.

Bona fides non patiē vt semel exactō iterū exigatur. Idem.

Quum quid vna via phibetur alicui ad id alia non dz admitti. Idem

Bona fides non patit. hec regula sumpta fuit ex. l. ff e. t. l. bona fides. ecclesia non debet suū repetere cum augmento. sed si semel exactum iterum exigeret augmentum reciperet. xij. q. ij. fraternitas. ad idem de penis. c. suam. ff. de tabu. exhi. l. iij. § cōdemnatō. Et habet locū hec regula etiaz in penis q̄ sel exacte ab eodem iterū exigi non debent. ad hoc. xij. q. ij. c vl. de iudi. c. at si clerici. C. de penis. l. oēs. Ab eodem iō dixi quia si plures insolidū tenent ad penam soluta pena p vnum non liberatur alter. xij. q. ij. cum deuotissimaz. ff. ad l. aquili. Item mela. §. sed si plures. An autem res et pena simul peti possint dicot no. xxv. q. ij. si ecclesie. hanc autez regulā dico verā in his quoꝝ cā vnica exactione finiē vnde si. x. debeo ipsarū solone tollitur omīs obligatio vnde non patitur bona fides vt illa iterum eriganē et si soluanē vt indebita repeꝛuntur. qđ dic vt no. i. q. iiij. in fi. de solu. c. vl. Si aūt vnica exactōne non finiē obligatio. pone in exactione debiti vtoꝛis ad virum. et econuerso non habz locū regula. Idem in ꝓcuratōe quam exegit epūs visitās p mo anno. nā fo anno visitans iterum ꝓcurationem exegit et idem si ex necēcitate ecclesie iterū eodē āno visitaret. et sic pē intelligi de censi. cū venerabilis. vbi de hoc. et. xxiij. q. ij. visitandi. Idem dico in exactione pene vbi hoc actū est in contractu. vt toties pena cōmittatur et exigi possit q̄ties ꝺ factum fuerit. nam tūc pena semel exacta etiaz ab eodem iterū exigeē. ꝓtractus enī ex cōuentione legem accipiūt. ī. e. contractus. cū suis concoꝛ. sz veritate inspecta in his casibus et silibus nō est idem sz aliud licet eiusdē generis. Et facit hec regula ad q̄nez quā no. io. xij. q. ij. monem⁹. An si eccl̄a ꝓsecuta est suuz a possessoꝛe qđ facere pē. vt. e. q. aplicos. an adhuc idē possit petere a prelato. et certe nō. quia bona fides hoc non patitur. vt hic. ad penā tñ agere bene posset ꝺ cum. vt. s. dixi. de hoc etiaz no. de re.

Quum quid vna via. Pone ca. xxxij. ec. non ali. si q̄s q. v. hec imago. s. c. li. de cōcess. ꝓbeb. detestāda. C. si mā. ita veni. ne ꝓsti. l. vl. vbi dicit tex. eā que ita venit ne coꝛpe q̄stū faciet. nec in caupona sub spē ministrādi ꝓstituti ne frau sd dicte legi fiat. oꝛ. cōcoꝛ. s. de ꝓcur. tue. cū suis ꝓcoꝛ. Ho. g⁹ q cū aliquid ꝓhibetur ꝓhibentur omnia q̄ sequūtur ex illo. vt. s. e. cum quid. et p que pueniri possit ad illud. vt hic. fallit hoc interdū quia seruus non admittitur ad testimonium neq̄ ꝓ domino nec aduersus dominū et tamen testificatur de facto suo. puta dñs dicitur p eū depositū vel ꝓmodatum. vel simile. iij. q. iij. serui neq̄

Item qui non ꝑt accusare denũciat. de iureiur. quẽadmodum. in fi. ſz alius eſt effectus denunciatõis ꝙ accuſatõnis. ut ibi ꝓz. ſed idẽ etiã vbi idẽ eſſet effectus vtriuſq;. de cogna. ſpi. tua. vbi de hoc. Item prõnũ nõ vocat libertus in ius ſine venia. ſi tñ agat alieno nomine bñ. ff. de in ius vo. l. q̃ſitũ. rõ. qz nõ ipe ſed ille cuius nomĩe agit cõueniretur. et facit quod dici. s. e. poteſt. Item denegatur dilatio vna via. ſcz ꝙ remediũ iuris cõmunis. cui conceditur alia via per beneficiũ ſcz reſtitutõis in integrũ. ut de reſti. in intr. coram. ſed dic ut ibi in ul. glo. Item prelatus de mobilibus ꝙ eccleſiã acquiſitis teſtari nõ ꝑt. et tamẽ in egritudĩe moderate ꝑt de ipis aliqua erogare. de teſta. ad hoc. Item pr̃ nõ ꝑt filiũ priuare quarta et tñ libertates dando minuet quartã. et ſic alia via ꝓuat eũ. ff. de inof. teſta. papinianus. §. qm̃ aũt. v. cũ igit̃. et eſt ſpeciale libertatũ fauore. Satis circa hoc dici poſſet ꝙ cũ aliquid ꝓhibetur habito principaliter reſpectu ad ꝓhibitã non ad viã vel modũ quo ꝓhibent̃. erẽplifica ꝙ iura in principio inducta. et ꝙ decre. de cõceſ. ꝓben. ꝓſtitutus. tũc ſufficit ꝓhibitũ vna via vel modo ut ad id in eius fraudẽ alia via vel modo admitti nõ debeat ut hic. ſpẽale tñ eſt in libertate. ut. s. dixi. Si aũt ꝓhibitio ꝓncipaliter ſe habeat ad viã vel modũ non ad rem. tũc ſecus. vñ alteri eccĩe alligatus eps nõ eligit̃ ſed poſtulat̃. Item qui iurauit non accuſare bñ denũciat. qz ſibi nõ eſt ꝓhibitum deferre crimen. ſed ꝙ modũ accuſatõis deferre ꝓhibitũ eſt. Idẽ in caſu de iudi. examinata. vbi petendo rẽ vna actione repellor. et ꝙ aliã admittor. et ſĩ ẽ videre in oĩb⁹ actionib⁹ nã deponẽs agẽs ꝓmodati repellit̃. agẽs depoſiti admittit̃. et ſic de ſingul̃. Contractus. dicũt vulgares pactũ rũpe legeſ. et pacta fiunt ex. l. ff. e. ti. l. ꝓtractus. Quidã ponũt caſum ꝙ canonem. xvij. q. ij. eleutherius. vbi quentio inter eꝑm dioceſanũ et fundatricẽ inita de oblatõibus obuenientibus in feſto ipius eccleſie ſeruãda eſt. depoſitarius de iure cõi tenet̃ ſolũ de dolo et lata culpa q̃ ꝓpatur dolo. ſi tñ interuenit quentio ut teneat̃ de leui et de leuiſſima culpa et etiã de caſu fortuito illa ſeruat̃. de depo. c. ij. ad idem. ff. depo. l. i. §. ſi cõueniat. et ibi ſunt hec verba. ꝓcor. de ꝓmo. c. vno. s. e. li. de pac. c. i. Et ꝙ dicit regula hic cõuentõne intelligas honeſta et nõ cõtra bonos mores. vñ ſi quenerit ne dolus ꝓſtet̃ nõ valet cõuentio. ut in põ. l. cõtractus. ff. e. ti. in impoſſibili idẽ. qõ dic ut dixi. s. e. nemo ꝑt.

Amnũ quod q̃s. hec reula ſumpta eſt ex. l. ff. e. t. qõ quis ex ſua culpa. Pone caſũ ꝙ canonẽ. xxij. q. iij. diſplicet. vbi ſi quis ductus ad iudicẽ ſe de equo ꝓiciat et ledat ſibi ſoli imputet. Idem ꝙ decre. s. e. li. de ꝓbẽ. ſi clericus vbi clericus q̃ negligit peteze ꝓbendã ſibi debitã cum vacat ſibi imputare debet nõ ſequẽti expectãti. ad idem. ff. ꝓ ſocio. l. cũ duobus. §. fi. et. l. ſe. vbi ſocius omniũ bonorũ damnatus ex cõtractu ob ꝓtumaciã ſuã vel ex maleficõ puta furto vel ſimonia nõ recupat a ſocio. ꝓcor. l. di. ſepe. et. c. bij qui. de hõmi. c. ul. et. ff. ad. l. aq̃liã. ſi putator. Item ꝓcurator penã quã ex ſuo delicto ꝓſtitit a dño non recuperat. ff. de ꝓcu. q̃ ꝓprio. §. idẽ ecõtra. ad idẽ. C. de euic. l. emptor fundi. vbi dr ꝙ ſi emptor in iudicio nõ fuit re

Contractus Idem
er quentõe legẽ acci
pere dinoſcunt? Idem.
Damnuz qõ quis ſua
culpa ſentit ſibi de
bz nõ alij imputari. Idẽ
Infamib⁹ ꝑte nõ pate

euicta de euictõne nõ agit cõtra venditorẽ. qz culpa ꝯ
Tres euicta videtur. ꝙ canonẽ. lxxi. di. tantis
Infamibus. Po. ca. niel. ꝺ excel. ꝑla. inf̃ dilectoi.
Et dicit lex. neq; famoſis et notatis. et quos ſcelus et vite turpitudo inquinat. et quos infamia ab honeſtoz cetu ſegregat dignitatis porte patebunt. C. de dig. l. ij. li. xij. ad idem. xxxiij. di. laici. vbi dicitur ꝙ opinio ordinandi vacillare nõ debz. de teſti. c. vl. de accuſa. omnipotens. C. de infa. l. vna. De infamia autem quid ſit et quõ contrabatur et de multiplici ipius genere dic ut no. iij. q. viij. §. tria. v. porro infamia. et ꝙ dicit regula de dignitatibus intelligas eccleſiaſticis et ſecularib⁹. Infamis

Qant dignitatũ. Idẽ
Ertũ eſt ꝙ is ꝑmit
tit in legẽ q̃ legis verbaꝝ
plectens ꝓtra legis nitiẽ
voluntatem.
Oata rome apud
ſanctum petrum

enim iudex eſſe nõ ꝑt. iij. q. viij. infamis. bñ tñ ꝑt arbiter eſſe. de arbi. l. pedi⁹. Aij. q. viij. §. tria. v. cognitores. an ꝓcurator poſſit cẽ. q̃re no. l. di. accedẽs. iij. q. viij. infamis. et. q. x. c. ul. et de iu. ca. impetrator. in vl. glo. et inſti. ꝺ excep. Certũ ẽ. Pone caſũ. xiiij. q. iij. plericꝫ. s. e. li. §. vl. de elec. auaricie. ff. ad vel. q̃is. §. ſi cũ eſſem. ꝓcor. i. q. i. ſunt nõnulli. de ſimo. in tñ. de emp. et vẽ. ad noſtraz. s. e. li. de elec. cõmiſſa. §. porro. de immu. ec. clericis. et. c. vl. ff. de leg. l. fraus. C. de legi. nõ dubiũ. vbi ſunt hec verba. Circa hãc aũt regulã nõ inſiſto. ꝙ ſeq̃re enĩ eã ut no. xiij. q. iij. plericꝫ. ber. de puĺ. ãnto. ac. ff. de leg. l. cõtra legem. et facit quod dixi. s. e. cũ quid vna.

Oata Rome apud ſanctũ Petrũ. Nota ar. ꝙ tabellio in inſtrumento ꝺz ſcribere locũ initi cõtract⁹ de hoc dixi. s. e. li. de re iuꝺ. abbate ſane. ad fi.

Quinto nonas marcij. i. tercio die intrante marcio. Scire debes ꝙ menſis diuidit̃ ꝙ kalendas. nonas et id⁹. Et dicunt̃ kalende. a calo. i. voco. qz tunc fiebat vocatio ad nundinas. et iſte nundine fiebant in quinto die vl̃ ſeptimo menſis. ut patet in kalẽdario. vñ in prima die mẽſis dicit̃ kalendas. in ſcõo dicit̃ ꝙto nonas. interdum ſexto nonas. quia ſunt quidã menſes qui habẽt ſex nonas alij. iiij. tantũ. et hij qui habẽt ſex ſunt q̃ttuor tm̃. ſ. Marci⁹ Maius. Julius. et october. vñ vſus. Sex nonas maius october iulius et mars. Quatuor ac reliqui tenet idus q̃libet octo. In marcio igitur prima die dicimus kalendas ſcõa. ſexto nonas. i. ſexto die ante nonas. In tercio. v. nonas. i. quinto die ante nonas. et ſic deinceps. Septima die dicebamus nonas. qz eodẽ die erant nũdine. Si vero mẽſis hẽbat. iiij. nonas tm̃. ſcõa die dicebamus nonas. qz eodẽ die erãt nũdiẽ. p⁹ has nonas ſiue eſſent in q̃nto die ſiue ſeptio ſm diuerſitatẽ mẽſiũ quã. s. poſui denomĩabamus dies ab idus. Idus aũt interp̃tatur diuiſio. qz tunc diuidebant̃ nũdine. Et qz idus ſp erat. viij. dies poſt nonas. qz quolibet mẽſe ꝙ. viij. dies durabãt nũdine. ideo ſtatim poſt nonas ſiue. v. ſiue. vij. die dicebatur. viij. idus. i. viij. die añ idus. ſequenti die dicebat̃. vij. idus. i. ſeptĩa die ante idus. ſubſequẽti. vi. idus. et ſic de ſingul̃. Tredecima die cũ mẽſis habet. iiij. nonas tm̃. vel q̃ndecima cuz ꝺz ſer dicim⁹ idus. qz tũc diuidebant̃ nũdine. deinde denoiabam⁹ ꝙ kl̃as. et ſi mẽſis ꝺz. xxxi. dies. et iiij. nonas tantum ſic ianuari⁹ poſt id⁹ dicim⁹. xix. kl̃as. et demũ. xvij. vſq; ad kalendas. i. octauo die ante kalendas. Cũ ergo dicimus. xvkl̃as marcij. idem ẽ dicere. xv. die ante kalendas

marcij.i.iiij.die exeunte februario.et sic de singulis. Si aũt mensis habeat.xxx.dies.post ydus dicim⁹.xviij.klas et demũ.xvij.et sic de singul' vsq; ad fi. Si vo hz.xxviij.ut arius.tunc post idus dicimus statim.xvi.kalendas. Si vero mensis habet.xxxi.dies.vi.nonas ut marcius.tũc post ydus sequenti die dicimus.xvij.klas.et sic de singulis vsq; ad kalendas.et cum dicimus.xvij.kalendas aprilis.i.xvij.ante kalendas.i.xvi.die exeũte marcio. Idẽ in alijs. Mẽses aũtẽ quot dies habeant nota p hos versus. Junius aplis septemq; nouẽq; tricenos. Plus vnum reliqui sed habet februs octo vicenos. Cui si bissextus fuerit supaddit' vna

quito nonas marcij pontificatus nostri anno q̃rto.

¶ Pontificatus.scire debes q romanus pontifex ex sola electõne facta a duabus ptibus cardinaliũ vocem habentium.de quo dic ut.s.e.li.de elec.vbi periculũ. psulatum assumit.s.de elec.licet de vitanda. Hz psuetudo ẽ romanor pontificũ que pot⁹ eor solito vsu q̃z iure roborat'. q; post electionẽ añ psecrationẽ et coronationẽ nõ scribũt pontificatũ in data.licet pdic.decre.licet.s.de elc.dicat. roman⁹ põtifex habeat' q̃ a duabus ptibus rẽ. Inquãtũ dicit põtifex.vid' q; ertũc põtificatũ scribere posset. Tũ p illa psuetudie fac' lex. C. ő ẽidri.psc̃p.l.vlt'.in fi.ibi.exq̃ impiales suscepimus insulas .vñ et dies coronatõnis ór ornatus impij.sic pt intelligi. C. de fer.l.vl. nec ór imperator nisi corona suscepta.ff.de testa.mili.l.añpenul'.sicut nec archiepus nisi recepto pallio.s.de vsupall'.nisi.ad idem .C.li.xij.de decur'.l.fi.ff.de re mil'.l.ex eo.in aut'.de psu. in fi.sz tũc añ coronatõem scribũt datã locũ et die ponendo.data suscepti a nobis ap'latus officij ãno rẽ. et tunc eẽ nõ scribũt se simplr eps.sz sic scribũt.talis. pone. bonifacius electus epus. Item tũc nõ bullãt bulla integra.sed tunc tpis si quas lras concedũt ponũt mediã bullã. i.illã ptem que habet capita sculpta. et alio latere quo ponitur nomen plana est bulla sine nomine. Post coronationẽ aũt scribũt pontificatũ in data. vñ q; prius scribebãt data suscepti a nobis ap'latus officij. scribant data pontificatus nri. Item vocãt se simplr eps. et dãt bullã cũ noie suo. Et sunt hec bene notãda. qz iam vidi in quadã eccia cathedrali hic vicina cuius nomẽ sileo scõm expectantez ex hoc errore in assecutõe pbẽde pmo pferri. Et hoc modo bonifacius fuit electus die exeũte decembri. coronat⁹ et consecratus fuit die.xxij. Januarij. Habebat vn⁹ expectans eius auctẽ lras cum tali data.data.iiij.kalendas Januarij pontificatus nostri anno.iij. Alius expectans eadẽ auctẽ in eadẽ ecclesia habebat lras huius date.data nonas aplis pontificatus nri anno.iij. et ps ẽ dicere. data .v.die aplis.et supior data.iij.die exeunte decembri. et dixi.s.pri.glo.vacabat pbenda in illa eccia et querebat' cui deberetur.et errore pertot⁹ huius iuris bũc modum ignorantiũ .pnunciatiũ et obtentũ fuit illũ qui habebat datã sub tercia die exeũte decẽbri i pozẽ esse et debere pferri.qz cõsiderabãt dicti iurispiti q; siue annus inciperet a p motõ romani pontificis q̃ fuerat ut pdixi die decẽbris siue a natiuitate oñimõ ille erat pmus et verũ dicebãt illo modo ppurãdo.sz qz ann⁹ pontificatus incipit a psecõne et coronatõe nõ ab electõe.ut.s.dixi que coronatio ut pdixi fuerat.xxij.die Januarij.ideo male fuit obtentũ et huius rei errore fuit posterior prior prelatus. qz certum est q; exquo annus pontificatus bonifacij incipiebat ut pdixi q; is q̃ nonas aprilis.i.quinto die aprilis habuit gratiam pcedebat in gra illũ q̃ habebat datã sub tercio. die exeunte decembri i.iiij. kalẽdas Januarij eodẽ anno fere in nouẽ mensibus ut clare pz cõputanti. Semp ergo iurisperiti q; pnũciare habẽt sup posteriozitate et pozitate impetrantiũ aduertere dñt die pontificatus.i. coronatus ut recte pnũcient.et idẽ in silib⁹ casibus et hic. alias ut dixi iure nõ bene.pbat'.q̃ de cã ut talis error ab eis eueniret.hoc hic scripsi quod alias scptũ nõ reperi.

¶ Anno quarto. Fuit hec data.et iste annus põtificat⁹ sui currẽtibus annis dñi. M. C. C. xviij. Quero aũt qñ inceperũt ligare noue pstões huius.vi.li. de bijs loquor que sunt iuris noui.pmulgatorie nõ declaratorie veteris iuris. Et videt' q; a tpe huius publicatõis post duos mẽses.in auten.ut facte no.cõsti.in rubro et nigro circa prin. §.ut aũt aptius.et ps tenz ber.s.in.phemio.in fi.iij.glo. et.s.de cõsti.c.ij.et fac' qđ no.de postu.pla.c.i. cũ enĩ id sit iure ciuili exp̃ssum et nr̃o iure cõtrariũ nõ sit cautũ ergo illud ius seruabimus.et ideo fm hoc finitis duob⁹ mẽsibus.s.tercõ die intrãte maio eodẽ ãno incepert ligare. Jtẽ et nr̃o vidr iure roboratũ.s.ne cle.vel mo.c.vl.et.s. de sen.er.nouerint.et.s.e.li.de cõcef.pbẽ.q; cũctis.circa prin.et in bijs oĩb⁹. De ps tñ vidr tenere Jo.lxxij.di.quo suisti in glo.ex ps.q; fm canões ligat pstõ post. vi.menses allegat.xviij.di.c.vl.qđ de constõe principis nõ loquit' sed q; illud tps duoz mensiũ nõ sit tpus ordinarioz videt' pbari.s.de pe.et re. cũ infirmitas.vbi constõ pncipis non ligat nisi exq̃ p plates fuit publicata. ad idez.s. e.li.de pbẽ.cũ singula.vbi dat' vnus mensis a tpe noticie ad idem in ant'.ut in pua.do.sacra.mi. nõ fi.circa fi.colla. .v.vbi dantur tres menses.et in aut'.ut negz miles negz federatus. §.si igit'.colla.ix.vbi dant'.xx.dies tñ. Dixit accur.q; in pdic.l.dr esse spẽale.et idem de supradictis decret.est dicendũ. fateor enĩ q; licet pstõ principis liget p duos mẽses.ut.s.dixi.id locũ hz cũ in ipa pstõe aliud nõ cauetur nec tempus adicit'.illud enim seruandũ est.et sic intelligunt' ptraria vtriusq; iuris. De hoc habui questionem de fcõ a pn.huius li. Et dicebant ptra me quidã aduocati q; constitutões huius libri nõ ligabant nisi ex quo iste liber fuit publicatus bonoñ.ut sic ignorãtes nõ ligãt ip.c.ppositi.lxxij.di.et.xxij.q.iij.dixit sara. Et ego cõtra eos dicens q; fm dictũ ipor in ciuitatibus in quibus nõ viget studiũ et ad quas liber iste directus non fuit ad huc pstões huius libri nõ ligarent qđ esset absurdũ. satis ergo pbabili rõe id tenendũ videt' qđ.s.dixi et audiui etiã tpe nicolai tercij cassatam electionẽ cuiusdam epi qz nõ seruauerat decre.cupientes.s.e.li.de elec.q̃ tñ ante duos mẽses solũmodo fuerat publicata. An aũt pstitutõ respiciat pendẽtia.dixi.s.e.li.de elec.licz canõ. Que bijs scriptis sunt supflua defectuosa vel falsa.radenda supplẽda et corrigẽda se offerũt.in quibus alĩqliter excusari meor. qz corrigi sum paratus.tũ qz exq̃ scribere cepi singulis quasi diebus binis lectõibus et alijs pter lecturã ineuitabilibus negocijs implicatus singula põderare nõ potui.tũ qz dñi mei supius iã dei mãdato et studentiũ deuictus instantia ea nõ meo velle liberata publicare oppellor quinimo etiã ex falso scriptis fm plm ꝯmẽdabor qz p ipa veritatis inuestigandi materiã alijs pparaui. Epusciant igitur studentes minute scietie labores meos reminiscẽtes q; vidua q̃ obtulit duo sola miuta ppẽ sui affectũ larga plus omnibus dicit' obtulisse. marci.xij. xxiij.q.i. odi.de pe.di.i.c.i.versus fi.nã si deus dederit maiores et summe vtiles eis in posterũ labores meos offeram.tam licet non nouiter inchoatos. ¶ Dñs Johãnes andree

Decretaliũ liber sextus vnacum apparatu dñi Johannis andree in inclita Spirensium urbe diligẽter impressus. factore Petro drach iuniore ciue inibi Anno domini. M.cccclxxxi. .xvij. mensis augusti finit feliciter.

BIBLIOTHEK